Proper display of the text below may depend on webfonts, which in turn require being connected to the internet

ນໂມ ຕສ຺ສ ຠຄວໂຕ ອຣຫໂຕ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ

ຂຸທ຺ທກນິກາເຍ

ຊາຕກ-ອຏ຺ຐກຖາ

(ສຕ຺ຕໂມ ຠາໂຄ)

໒໒ຯ ມຫານິປາໂຕ

[໕໔໓] ໖ຯ ຠູຣິທຕ຺ຕຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ນຄຣກຓ຺ຑໍ

ຍໍກິຎ຺ຈິ ຣຕນໍ ອຕ຺ຖີຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ສາວຕ຺ຖິໍ ອຸປນິສ຺ສາຍ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸໂປສຖິເກ ອຸປາສເກ ອາຣພ຺ຠ ກເຖສິຯ ເຕ ກິຣ ອຸໂປສຖທິວເສ ປາໂຕວ ອຸໂປສຖໍ ອທິຏ຺ຐາຍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາຠຕ຺ຕໍ ຄນ຺ຘມາລາທິຫຕ຺ຖາ ເຊຕວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຘມ຺ມສ຺ສວນເວລາຍ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິໍສຸຯ ສຕ຺ຖາ ຘມ຺ມສຠໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸສງ຺ຆໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ຠິກ຺ຂຸ ອາທິໍ ກຕ຺ວາ ປນ ເຍ ອາຣພ຺ຠ ຘມ຺ມກຖາ ສມຸຏ຺ຐາຕິ, ເຕຫິ ສທ຺ຘິໍ ຕຖາຄຕາ ສລ຺ລປນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຊ຺ຊ ອຸປາສເກ ອາຣພ຺ຠ ປຸພ຺ພຈຣິຍປ຺ປຏິສໍຍຸຕ຺ຕາ ຘມ຺ມກຖາ ສມຸຏ຺ຐິສ຺ສຕີຕິ ຎຕ຺ວາ ອຸປາສເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ‘‘ອຸໂປສຖິກຕ຺ຖ, ອຸປາສກາ’’ຕິ ອຸປາສເກ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ຠນ຺ເຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສາຘຸ, ອຸປາສກາ, ກລ຺ຍາຓໍ ໂວ ກຕໍ, ອປິຈ ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ໂຂ ປເນຕໍ, ຍໍ ຕຸມ຺ເຫ ມາທິສໍ ພຸທ຺ຘໍ ໂອວາທທາຍກໍ ອາຈຣິຍໍ ລຠນ຺ຕາ ອຸໂປສຖໍ ກເຣຍ຺ຍາຖຯ ໂປຣາຓປຓ຺ຑິຕາ ປນ ອນາຈຣິຍກາປິ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ປຫາຍ ອຸໂປສຖໍ ກຣິໍສຸເຍວາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຯ

ອຕີເຕ ພາຣາຓສິຍໍ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຸປຣຊ຺ຊໍ ທຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ຍສໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຣຊ຺ຊມ຺ປິ ເມ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາ’’ຕິ ອຸປ຺ປນ຺ນາສງ຺ໂກ ‘‘ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ອິໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຍຕ຺ຖ ເຕ ຣຸຈ຺ຈຕິ, ຕຕ຺ຖ ວສິຕ຺ວາ ມມ ອຈ຺ຈເຍນ ກຸລສນ຺ຕກໍ ຣຊ຺ຊໍ ຄຓ຺ຫາຫີ’’ຕິ ອາຫຯ ໂສ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຍມຸນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍມຸນາຍ ຈ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ຈ ປພ຺ພຕສ຺ສ ຈ ອນ຺ຕເຣ ປຓ຺ຓສາລໍ ມາເປຕ຺ວາ ວນມູລຜລາຫາໂຣ ປຏິວສຕິຯ ຕທາ ສມຸທ຺ທສ຺ສ ເຫຏ຺ຐິເມ ນາຄຠວເນ ເອກາ ມຕປຕິກາ ນາຄມາຓວິກາ ອຎ຺ຎາສໍ ສປຕິການໍ ຍສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກິເລສໍ ນິສ຺ສາຍ ນາຄຠວນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສມຸທ຺ທຕີເຣ ວິຈຣນ຺ຕີ ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ປທວລຎ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ ປທານຸສາເຣນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປຓ຺ຓສາລໍ ອທ຺ທສຯ ຕທາ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ຄໂຕ ໂຫຕິຯ ສາ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກຏ຺ຐຕ຺ຖຣຓຎ຺ເຈວ ເສສປຣິກ຺ຂາເຣ ຈ ທິສ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິທໍ ເອກສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ, ວີມໍສິສ຺ສາມິ ນໍ ‘ສທ຺ຘາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ນຸ ໂຂ ໂນ’ຕິ, ສເຈ ຫິ ສທ຺ຘາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ ເນກ຺ຂມ຺ມາຘິມຸຕ຺ໂຕ, ນ ເມ ອລງ຺ກຕສຍນໍ ສາທິຍິສ຺ສຕິຯ ສເຈ ກາມາຠິຣໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ນ ສທ຺ຘາປພ຺ພຊິໂຕ, ມມ ສຍນສ຺ມິໍເຍວ ນິປຊ຺ຊິສ຺ສຕິຯ ອຖ ນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິກໍ ກຕ຺ວາ ອິເຘວ ວສິສ຺ສາມີ’’ຕິຯ ສາ ນາຄຠວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜານິ ເຈວ ທິພ຺ພຄນ຺ເຘ ຈ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທິພ຺ພປຸປ຺ຜສຍນໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລາຍໍ ປຸປ຺ຜູປຫາຣໍ ກຕ຺ວາ ຄນ຺ຘຈຸຓ຺ຓໍ ວິກິຣິຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ນາຄຠວນເມວ ຄຕາຯ

ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິຏ຺ໂຐ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ອິທໍ ສຍນໍ ສຊ຺ຊິຕ’’ນ຺ຕິ ຜລາຜລໍ ປຣິຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ອໂຫ ສຸຄນ຺ຘານິ ປຸປ຺ຜານິ, ມນາປໍ ວຕ ກຕ຺ວາ ສຍນໍ ປຎ຺ຎຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ນ ສທ຺ຘາປພ຺ພຊິຕຠາເວນ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ປຸປ຺ຜສຍເນ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ນິປນ຺ໂນ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ສູຣິຍຸຄ຺ຄມເນ ອຸຏ຺ຐາຍ ປຓ຺ຓສາລໍ ອສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ອຄມາສິຯ ນາຄມາຓວິກາ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມິລາຕານິ ປຸປ຺ຜານິ ທິສ຺ວາ ‘‘ກາມາຘິມຸຕ຺ໂຕ ເອສ, ນ ສທ຺ຘາປພ຺ພຊິໂຕ, ສກ຺ກາ ນໍ ຄຓ຺ຫິຕຸ’’ນ຺ຕິ ຎຕ຺ວາ ປຸຣາຓປຸປ຺ຜານິ ນີຫຣິຕ຺ວາ ອຎ຺ຎານິ ປຸປ຺ຜານິ

ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕເຖວ ນວປຸປ຺ຜສຍນໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຈງ຺ກເມ ປຸປ຺ຜານິ ວິກິຣິຕ຺ວາ ນາຄຠວນເມວ ຄຕາຯ ໂສ ຕໍ ທິວສມ຺ປິ ປຸປ຺ຜສຍເນ ສຍິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ໂກ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ປຕ຺ຕສາລໍ ອລງ຺ກໂຣຕີ’’ຕິ? ໂສ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ອວິທູເຣ ປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ອຏ຺ຐາສິຯ ອິຕຣາປິ ພຫູ ຄນ຺ເຘ ເຈວ ປຸປ຺ຜານິ ຈ ອາທາຍ ອສ຺ສມປທໍ ອຄມາສິຯ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ອຸຕ຺ຕມຣູປຘຣໍ ນາຄມາຓວິກໍ ທິສ຺ວາວ ປຏິພທ຺ຘຈິຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕານໍ ອທສ຺ເສຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສຍນໍ ສຊ຺ຊນກາເລ ປວິສິຕ຺ວາ ‘‘ກາສິ ຕ຺ວ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ‘‘ອຫໍ ນາຄມາຓວິກາ, ສາມີ’’ຕິຯ ‘‘ສສາມິກາ ອສ຺ສາມິກາສີ’’ຕິຯ ‘‘ສາມິ, ອຫໍ ປຸພ຺ເພ ສສາມິກາ, ອິທານິ ປນ ອສ຺ສາມິກາ ວິຘວາ’’ຯ ‘‘ຕ຺ວໍ ປນ ກຕ຺ຖ ວາສິໂກສີ’’ຕິ? ‘‘ອຫໍ ພາຣາຓສິຣຎ຺ໂຎ ປຸຕ຺ໂຕ ພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ຕກຸມາໂຣ ນາມ’’ຯ ‘‘ຕ຺ວໍ ນາຄຠວນໍ ປຫາຍ ກສ຺ມາ ອິຘ ວິຈຣສີ’’ຕິ? ‘‘ສາມິ, ອຫໍ ຕຕ຺ຖ ສສາມິການໍ ນາຄມາຓວິການໍ ຍສໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ກິເລສໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕ຺ວາ ຕໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສາມິກໍ ປຣິເຍສນ຺ຕີ ວິຈຣາມີ’’ຕິຯ ‘‘ເຕນ ຫິ ຠທ຺ເທ, ສາຘຸ, ອຫມ຺ປິ ນ ສທ຺ຘາຍ ປພ຺ພຊິໂຕ, ປິຕຣາ ປນ ເມ ນີຫຣິຕ຺ໂຕ ອິຘ ວສາມິ, ຕ຺ວໍ ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ອຫໍ ເຕ ສາມິໂກ ຠວິສ຺ສາມິ, ອຸໂກປິ ອິຘ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສິສ຺ສາມາ’’ຕິຯ ສາ ‘‘ສາຘູ’’ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ເຕ ອຸໂກປິ ຕຕ຺ເຖວ ສມຄ຺ຄວາສໍ ວສິໍສຸຯ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ອານຸຠາເວນ ມຫາຣຫໍ ເຄຫໍ ມາເປຕ຺ວາ ມຫາຣຫໍ ປລ຺ລງ຺ກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຍນໍ ປຎ຺ຎເປສິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ມູລຜລາຜລໍ ນ ຂາທິ, ທິພ຺ພອນ຺ນປານເມວ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປສິຯ

ອປຣຠາເຄ ນາຄມາຓວິກາ ຄພ຺ຠໍ ປຏິລຠິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ສາຄຣຕີເຣ ຊາຕຕ຺ຕາ ຕສ຺ສ ‘‘ສາຄຣພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ’’ຕິ ນາມໍ ກຣິໍສຸຯ ຕສ຺ສ ປທສາ ຄມນກາເລ ນາຄມາຓວິກາ ຘີຕຣໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສາ ສມຸທ຺ທຕີເຣ ຊາຕຕ຺ຕາ ‘‘ສມຸທ຺ທຊາ’’ຕິ ນາມໍ ກຣິໍສຸຯ ອເຖໂກ ພາຣາຓສິວາສີໂກ ວນຈຣໂກ ຕໍ ຐານໍ ປຕ຺ວາ ກຕປຏິສນ຺ຖາໂຣ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ສຎ຺ຊານິຕ຺ວາ ກຕິປາຫໍ ຕຕ຺ຖ ວສິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອິຘ ວສນຠາວໍ ຣາຊກຸລສ຺ສ ອາໂຣເຈສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ນຄຣໍ ອຄມາສິຯ ຕທາ ຣາຊາ ກາລມກາສິຯ ອມຈ຺ຈາ ຕສ຺ສ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ‘‘ອຣາຊກໍ ຣຊ຺ຊໍ ນາມ ນ ສຓ຺ຐາຕິ, ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ວາ ອຕ຺ຖິຠາວໍ ວາ ນ ຊານາມ, ຜຸສ຺ສຣຖໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ຄຓ຺ຫິສ຺ສາມາ’’ຕິ ມນ຺ຕຍິໍສຸຯ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ວນຈຣໂກ ນຄຣໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈານໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອຫໍ ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຕໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທິວເສ ວສິຕ຺ວາ ອາຄໂຕມ຺ຫີ’’ຕິ ຕໍ ປວຕ຺ຕິໍ ອາຈິກ຺ຂິຯ ອມຈ຺ຈາ ຕສ຺ສ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ເຕນ ມຄ຺ຄນາຍເກນ ສທ຺ຘິໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຕປຏິສນ຺ຖາຣາ ຣຎ຺ໂຎ ກາລກຕຠາວໍ ອາໂຣເຈຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ຣຊ຺ຊໍ ປຏິປຊ຺ຊາຫີ’’ຕິ ອາຫໍສຸຯ

ໂສ ‘‘ນາຄມາຓວິກາຍ ຈິຕ຺ຕໍ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ‘‘ຠທ຺ເທ, ປິຕາ ເມ ກາລກໂຕ, ອມຈ຺ຈາ ມຍ຺ຫໍ ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕຸໍ ອາຄຕາ, ຄຈ຺ຉາມ, ຠທ຺ເທ, ອຸໂກປິ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກາຍ ພາຣາຓສິຍາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສ຺ສາມ, ຕ຺ວໍ ໂສຬສນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ເຊຏ຺ຐິກາ ຠວິສ຺ສສີ’’ຕິ ອາຫຯ ‘‘ສາມິ, ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ຄນ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ‘‘ກິໍກາຣຓາ’’ຕິ? ‘‘ມຍໍ ໂຆຣວິສາ ຂິປ຺ປໍໂກປາ ອປ຺ປມຕ຺ຕເກນປິ ກຸຊ຺ຌາມ, ສປຕ຺ຕິໂຣໂສ ຈ ນາມ ຠາຣິໂຍຯ ສຈາຫໍ ກິຎ຺ຈິ ທິສ຺ວາ ວາ ສຸຕ຺ວາ ວາ ກຸທ຺ຘາ ໂອໂລເກສ຺ສາມິ, ຠສ຺ມາມຸຏ຺ຐິ ວິຍ ວິປ຺ປກິຣິສ຺ສຕິຯ ອິມິນາ ກາຣເຓນ ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ຄນ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິຯ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ປຸນທິວເສປິ ຍາຈເຕວຯ ອຖ ນໍ ສາ ເອວມາຫ – ‘‘ອຫໍ ຕາວ ເກນຈິ ປຣິຍາເຍນ ນ ຄມິສ຺ສາມິ, ອິເມ ປນ ເມ ປຸຕ຺ຕາ ນາຄກຸມາຣາ ຕວ ສມ຺ຠເວນ ຊາຕຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສຊາຕິກາຯ ສເຈ ເຕ ມຍິ ສິເນໂຫ ອຕ຺ຖິ, ອິເມສຸ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຠວຯ ອິເມ ໂຂ ປນ ອຸທກພີຊກາ ສຸຂຸມາລາ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ວາຕາຕເປນ ກິລມິຕ຺ວາ ມເຣຍ຺ຍຸໍ, ຕສ຺ມາ ເອກໍ ນາວໍ ຂຓາເປຕ຺ວາ ອຸທກສ຺ສ ປູຣາເປຕ຺ວາ ຕາຍ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ອຸທກກີຬໍ ກີຬາເປຕ຺ວາ ນຄເຣປິ ອນ຺ໂຕວຕ຺ຖຸສ຺ມິໍເຍວ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ກາເຣຍ຺ຍາສິ, ເອວໍ ເຕ ນ ກິລມິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິຯ

ສາ ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ຖນນ຺ຕເຣ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ຣາຊປຸຕ຺ຕສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ໂຣທິຕ຺ວາ ກນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣຘາຍິຕ຺ວາ ນາຄຠວນໍ ອຄມາສິຯ ຣາຊປຸຕ຺ໂຕປິ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ອສ຺ສຸປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ນິເວສນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິ ປຸຎ຺ຉິຕ຺ວາ ອມຈ຺ເຈ ອຸປສງ຺ກມິຯ ເຕ ຕໍ ຕຕ຺ເຖວ ອຠິສິຎ຺ຈິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ຄຈ຺ຉາມາ’’ຕິ ວທິໍສຸຯ ເຕນ ຫິ ສີຆໍ ນາວໍ ຂຓິຕ຺ວາ ສກຏໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອຸທກສ຺ສ ປູເຣຕ຺ວາ ອຸທກປິຏ຺ເຐ ວຓ຺ຓຄນ຺ຘສມ຺ປນ຺ນານິ ນານາປຸປ຺ຜານິ ວິກິຣຖ, ມມ ປຸຕ຺ຕາ ອຸທກພີຊກາ, ເຕ ຕຕ຺ຖ ກີຬນ຺ຕາ ສຸຂໍ ຄມິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິຯ ອມຈ຺ຈາ ຕຖາ ກຣິໍສຸຯ ຣາຊາ ພາຣາຓສິໍ ປຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ໂສຬສສຫສ຺ສາຫິ ນາຏກິຕ຺ຖີຫິ ອມຈ຺ຈາທີຫິ ຈ ປຣິວຸໂຕ ມຫາຕເລ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຫາປານໍ ປິວິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕານໍ ອຕ຺ຖາຍ ໂປກ຺ຂຣຓິໍ ກາເຣສິຯ ເຕ ນິພທ຺ຘໍ ຕຕ຺ຖ ກີຬິໍສຸຯ

ອເຖກທິວສໍ ໂປກ຺ຂຣຓິຍໍ ອຸທເກ ປເວສິຍມາເນ ເອໂກ ກຈ຺ຉໂປ ປວິສິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມນຏ຺ຐານໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ໂປກ຺ຂຣຓິຕເລ ນິປ຺ຊ

ຊິຕ຺ວາ ທາຣການໍ ກິລຸອນກາເລ ອຸທກໂຕ ອຸຜ຺ຖາຍ ສີສໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ເຕ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ປຸນ ອຸທເກ ນິມຸຊ຺ຊິ ฯ ເຕ ຕໍ ທິສ຺ວາ ກິ ຕາ ປີຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ "ຕາຕ, ໂປກ຺ຂຣຕິຍໍ ເອໂກ ຍກ຺ໂຂ ອມ຺ເຫ ຕາເສຕີ"ຕິ ອາຫໍສຸ ฯ ຣາຊາ "ຄຈ຺ຉຖ ນໍ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິ ປຸຣິເສ ອາຕາເປສິ ฯ ເຕ ຊາລໍ ຂິປິຕ຺ວາ ກຈ຺ຉປໍ ອາທາຍ ຣຄ຺ໂຍ ທສ຺ເສສຸໍ ฯ ກຸມາຣາ ຕໍ ທິສ຺ວາ "ເອສ, ຕາຕ, ປີສາໂຈ"ຕິ ວິຣວິສຸ ฯ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ ກຈ຺ຉປສ຺ສ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ "ຄຈ຺ຉຖສ຺ສ ກມ຺ມການຕໍ ກໂຣຖາ"ຕິ ອາຕາເປສິ ฯ ຕຕ຺ຣ ເອກຈ຺ເຈ "ອຍໍ ຣາຊເວຣີໂກ, ເອຕໍ ອຸທຸກ຺ຂເລ ມຸສເລຫິ ຈຸຕ຺ຕວິຈຸຕ຺ຕໍ ກາຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ"ຕິ ອາຫໍສຸ, ເອກຈ຺ເຈ "ຕີຫິ ປາເກຫິ ປຈິຕ຺ວາ ຂາທິຕຸໍ", ເອກຈ຺ເຈ "ອງຄາເຣສຸ ອຸຕ຺ຕາເປຕຸໍ," ເອກຈ຺ເຈ "ອນ຺ໂຕກຜາເຫເຍວ ນໍ ປຈິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ"ຕິ ອາຫໍສຸ ฯ ເອໂກ ປນ ອຸທກກິຣຸໂກ ອມຈ຺ໂຈ "ອິມໍ ຍມຸນາຍ ອາວຜ຺ເຜ ຂິປິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ, ໂສ ຕຕ຺ຖ ມຫາວິນາສໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕີ ฯ ເອວຣູປາ ຫິສ຺ສ ກມ຺ມການຕາ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ອາຫ ฯ ກຈ຺ຉໂປ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ສີສໍ ນິຫຣິຕ຺ວາ ເອວມາຫ – "ອມ຺ໂກ, ກີ ເຕ ມຍາ ອປຣາໂຂ ກໂຕ, ເກນ ມໍ ເອວຣູປໍ ກມ຺ມການຕໍ ວິຈາເຣສິ ฯ ມຍາ ຫິ ສກ຺ກາ ອິຕຣາ ກມ຺ມການຕາ ສຫິຕຸໍ, ອຍໍ ປນ ອຕິກກ຺ຂລຸໂອ, ມາ ເອວໍ ອວຈາ"ຕິ ฯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ "ອິມໍ ເອຕເທວ ກາເຣຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ"ຕິ ຍມຸນາຍ ອາວຜ຺ເຜ ຂິປາເປສິ ฯ ປຸຣິໂສ ຕຖາ ອກາສິ ฯ ໂສ ເອກໍ ນາຄກວນຄາມີ ອຸທກວາຫໍ ປຕ຺ວາ ນາຄກວນໍ ອຄມາສິ ฯ

ອຖ ນໍ ຕສ຺ມິ ອຸທກວາເຫ ກີລຸອນ຺ຕາ ຂຕຣຜ຺ຖນາຄຣຄ຺ໂຍ ປຸຕ຺ຕາ ນາຄມາຕວກາ ທິສ຺ວາ "ຄຕ຺ຫຖ ນໍ ທາສ"ນ຺ຕິ ອາຫໍສຸ ฯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ "ອຫໍ ພາຣາຕສີຣຄ຺ໂຍ ຫຕ຺ຖາ ມຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ເອວຣູປານໍ ຜຣຸສານໍ ນາຄານໍ ຫຕ຺ຖໍ ປຕ຺ໂຕ, ເກນ ນຸ ໂຂ ອຸປາເຍນ ມຸຈ຺ເຈຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ ฯ ໂສ "ອຕ຺ຖໂສ ອຸປາໂຍ"ຕິ ມຸສາວາທໍ ກຕ຺ວາ "ຕຸມ຺ເຫ ຂຕຣຜ຺ຖສ຺ສ ນາຄຣຄ຺ໂຍ ສນ຺ຕກາ ຫຸຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ເອວໍ ວເທຖ, ອຫໍ ຈິຕ຺ຕຈູລຸໂອ ນາມ ກຈ຺ຉໂປ ພາຣາຕສີຣຄ຺ໂຍ ທູໂຕ, ຂຕຣຜ຺ຖສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄໂຕ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ຂຕຣຜ຺ຖສ຺ສ ສີຕຣໍ ທາຕຸກາໂມ ມໍ ປຫິຕີ, ຕສ຺ສ ມໍ ທສ຺ເສຖາ"ຕິ ອາຫ ฯ ເຕ ໂສມນສ຺ສຊາຕາ ຕໍ ອາທາຍ ຣຄ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈສຸໍ ฯ ຣາຊາ "ອາເນຖ ນ"ນ຺ຕິ ຕໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ທິສ຺ວາວ ອນຕ຺ຕມໂນ ຫຸຕ຺ວາ "ເອວໍ ລາມກສຣີໂຣ ທູຕກມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕີ"ຕິ ອາຫ ฯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຈ຺ຉໂປ "ກີ ປນ, ມຫາຣາຊ, ທູເຕຫິ ນາມ ຕາລປ຺ປມາເຕຫິ ກວິຕພ຺ພໍ, ສຣີຣຄ຺ຫິ ຂຸທ຺ທກໍ ວາ ມຫນ຺ຕໍ ວາ ອປ຺ປມາຕໍ, ຄຕຄຕຜ຺ຖາເນ ກມ຺ມນິປ຺ຜາທນເມວ ປມາຕໍ ฯ ມຫາຣາຊ, ອມ຺ຫາກໍ ຣຄ຺ໂຍ ພຫູ ທູຕາ ฯ ຖເລ ກມ຺ມໍ ມນຸສ຺ສາ ກໂຣນ຺ຕິ, ອາກາເສ ປກ຺ຂິໂນ, ອຸທເກ ອຫເມວ ฯ ອຫລ຺ຫິ ຈິຕ຺ຕຈູລຸໂອ ນາມ ກຈ຺ຉໂປ ຖານນ຺ຕຣປ຺ປຕ຺ໂຕ ຣາຊວລ຺ລໂກ, ມາ ມໍ ປຣິກາສຖາ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຄຸຕໍ ວຕ຺ເຕສິ ฯ ອຖ ນໍ ຂຕຣຜ຺ໂຖ ປຸຈ຺ຉິ "ເກນ ປນ຺ຕ຺ເຖນ ຣຄ຺ຍາ ເປສິໂຕສີ"ຕິ ฯ ມຫາຣາຊ, ຣາຊາ ມໍ ເອວມາຫ "ມຍາ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣາຊູຫິ ສທ຺ທິ ມິຕ຺ຕຂມ຺ໂມ ກໂຕ, ອິທານິ ຂຕຣຜ຺ເຖນ ນາຄຣຄ຺ຍາ ສທ຺ທິ ມິຕ຺ຕຂມ຺ມໍ ກາຕຸໍ ມມ ສີຕຣໍ ສມຸທ຺ທຊໍ ທມ຺ມີ"ຕິ ວຕ຺ວາ ມໍ ປຫິຕີ ฯ "ຕຸມ຺ເຫ ປປລຸຈໍ ອກຕ຺ວາ ມຍາ ສທ຺ທິເຍວ ປຸຣິສໍ ເປເສຕ຺ວາ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ທາຣິກໍ ຄຕ຺ຫຖາ"ຕິ ฯ ໂສ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສກ຺ການໍ ກຕ຺ວາ ເຕນ ສທ຺ທິ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນາຄມາຕເວ ເປເສສິ "ຄຈ຺ຉຖ, ຣຄ຺ໂຍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ເອຖາ"ຕິ ฯ ເຕ "ສາຂູ"ຕິ ວຕ຺ວາ ກຈ຺ຉປໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນາຄກວນາ ນິກ຺ຂມິສຸ ฯ

ກຈ຺ຉໂປ ຍມຸນາຍ ພາຣາຕສີຍາ ຈ ອນ຺ຕເຣ ເອກໍ ປທຸມສຣໍ ທິສ຺ວາ ເອເກນຸປາເຍນ ປລາຍິຕຸກາໂມ ເອວມາຫ – 'ໂກ ນາຄມາຕວກາ, ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕທາຣາ ຈສ຺ສ ມໍ ອຸທເກ ໂຄຈຣຕ຺ຕາ ຣາຊນິເວສນໍ ອາຄຕໍ ທິສ຺ວາວ ປທຸມານິ ໂນ ເທຫີ, ກິສມູລານິ ເທຫີຕິ ຍາຈນ຺ຕິ ฯ ອຫໍ ເຕສໍ ອຕ຺ຖາຍ ຕານິ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ, ເອຕ຺ຖ ມໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ມໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕາປີ ປຸເຣຕຣໍ ຣຄ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉຖ, ອຫໍ ໂວ ຕຕ຺ເຖວ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ"ຕິ ฯ ເຕ ຕສ຺ສ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສຸໍ ฯ ໂສ ຕຕ຺ຖ ເອກມນ຺ເຕ ນິລີຍິ ฯ ອິຕເຣປິ ນໍ ອທິສ຺ວາ "ຣຄ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ມາຕວກວຕ຺ເຕນ ຣາຊານໍ ອຸປສງ຺ກມິສຸ ฯ ຣາຊາ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ "ກຸໂຕ ອາຄຕຕ຺ຖາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິ ฯ "ຂຕຣຜ຺ຖສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ฯ "ກີກາຣຕາ ອິຂາຄຕາ"ຕິ? "ມຫາຣາຊ, ມຍໍ ຕສ຺ສ ທູຕາ, ຂຕຣຜ຺ໂຖ ໂວ ອາໂຣຄຍໍ ປຸຈ຺ຉຕິ ฯ ສເຈ ຍໍ ໂວ ອິຈ຺ຉຖ, ຕໍ ໂນ ວເທຖ ฯ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກິຣ ສີຕຣໍ ສມຸທ຺ທຊໍ ອມ຺ຫາກໍ ຣຄ຺ໂຍ ປາທປຣິຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ ເທຖາ"ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ຕາ ປຖມໍ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໑໒໔ ฯ

"ຍໍ ກິຄ຺ຈິ ຣຕນໍ ອຕ຺ຖິ, ຂຕຣຜ຺ຖນິເວສເນ;

ສພ຺ພານິ ເຕ ອຸປຍນ຺ຕຸ, ສີຕຣໍ ເທຫີ ຣາຊິໂນ"ຕິ ฯ

ຕຕ្ថ ສព្ពានិ ເត ឧប្បរន្តូតិ ຕສ្ស ນិເວសនេ ສព្ពានិ ຣតនានិ ຕວ ນິເວສນំ ອຸປគច្ឆន្តុ។

ຕំ สุตฺวา ราชา ทุติยํ คาถมาห –

៣៦៨។

''ນ ໂນ ວິວາໂຫ ນາເគហិ, ກតປុព្ពោ ກុທាចនំ;

ຕំ ວິວាហំ ອសំយុត្តំ, ກถំ ອម្ហេ ກរោមសេ''ຕិ។

ຕຕ្ថ ອសំយុត្តន្តិ ອយុត្តំ ຕិរច្ឆានេហិ សទ្ធិំ សំសគ្គំ ອននុច្ឆវិកំ។ ອម្ហេតិ ອម្ហេ មនុស្សជាតិកា សមានា ກถំ ຕិរច្ឆានគតសម្ពន្ធំ ກរោមាຕិ។

ຕំ សុត្វា នាគមាណវកា ''សចេ តេ ສតຣម្ពេន សទ្ធិំ សម្ពន្ធោ ອននុច្ឆវិកោ, ອថ ກស្មា ອត្តនោ ឧបដ្ឋាកំ ຈិត្តຈូលំ នាម ກច្ឆបំ 'ສមុទ្ទជំ នាម ເត ທីតរំ ທម្មិ'ຕិ ອម្ហាកំ ຣញ្ញោ ເປសេសិ? ເອວំ ເປសេត្វា ອិទានិ ເត ອម្ហាកំ ຣាជា ນំ ປរិភវំ ກរោន្តស្ស ກត្តព្ពយុត្តកំ មយំ ជានិស្សាម។ មយញ្ហិ នាគមាណវកា''ຕិ វត្វា ຣាជានំ តជ្ជេន្តា ທ្វេ គាថា ອភាសិំសុ –

៣៦៩។

''ជីវិតំ នូន ເត ຈត្តំ, ຣដ្ឋំ វា មនុជាធិប;

ນ ហិ នាគេ ກុបិតម្ហិ, ຈិរំ ជីវន្តិ តាទិសា។

៣៧០។

''យោ ត្វំ ເទវ មនុស្សោសិ, ឥទ្ធិមន្តំ ອនិទ្ធិមា;

វរុណស្ស និយំ បុត្តំ, យាមុនំ ອតិមញ្ញសិ''ຕិ។

ຕຕ្ថ ຣដ្ឋំ វាតិ ເອកំសេន តយា ជីវិតំ វា ຣដ្ឋំ វា ຈត្តំ។ តាទិសាតិ តុម្ហាទិសា ເອវំ មហានុភាវេ នាគេ ກុបិតេ ຈិរំ ជីវិតុំ ນ សក្កោន្តិ, ອន្តរាវ ອន្តរធាយន្តិ។ យោ ត្វំ, ເទវ, មនុស្សោសីតិ ເទវ, យោ ត្វំ មនុស្សោ សមានោ។ វរុណស្សាតិ វរុណនាគរាជស្ស។ និយំ បុត្តន្តិ ອត្រជបុត្តំ។ យាមុនន្តិ យមុនាយ ເហដ្ឋា ជាតំ។

ຕតោ ຣាជា ທ្វេ គាថា ອភាសិ –

៣៧១។

''នាតិមញ្ញាមិ ຣាជានំ, ສតຣដ្ឋំ យសស្សិនំ;

ສតຣដ្ឋោ ហិ នាគានំ, ພហូនមបិ ឥស្សរោ។

៣៧២។

‘‘ອຫິ ມຫານຸກາໂວປີ, ນ ເມ ສິຕຣມາຣໂຫ;

ຂຕ຺ຕິໂຍ ຈ ວິເທຫານໍ, ອກິຊາຕາ ສມຸທ຺ທຊາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ພຫູນມປີຕິ ປຍ຺ຈໂຍຊນສຕິກສ຺ສ ນາຄກວນສ຺ສ ອິສ຺ສຣກາວໍ ສນ຺ຊາເຍວມາຫ។ ນ ເມ ສິຕຣມາຣໂຫຕິ ເອວໍ ມຫານຸກາໂວປີ ປນ ໂສ ອຫິຊາຕິກຕ຺ຕາ ມມ ສິຕຣໍ ອຣໂຫ ນ ໂຫຕິ។ ‘‘ຂຕ຺ຕິໂຍ ຈ ວິເທຫານ’’ນ຺ຕິ ອິທໍ ມາຕິປກ຺ເຂ ຍາຕເກ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ។ ສມຸທ຺ທຊາຕິ ໂສ ຈ ວິເທຫຣາຊປຸຕ຺ໂຕ ມມ ສິຕາ ສມຸທ຺ທຊາ ຈາຕິ ອຸໂກປີ ອກິຊາຕາ។ ເຕ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ສໍວາສໍ ອຣຫນ຺ຕິ។ ນ ເຫສາ ມຕ຺ຫູກາກ຺ຂສ຺ສ ສປ຺ປສ຺ສ ອນຸຈ຺ຈວິກາຕິ ອາຫ។

ນາຄມາຕວກາ ຕໍ ຕຕ຺ເຖວ ນາສາວາເຕນ ມາເຣຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາປີ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ທິວສໍ ວວຕ຺ຖາປນຕ຺ຖາຍ ເປສິຕາ, ອິມໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ຍຸຕ຺ຕໍ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຕຕ຺ເຖວ ອນ຺ຕຣຫິຕາ ‘‘ກຶ, ຕາຕາ, ລທ຺ຮາ ໂວ ຣາຊສິຕາ’’ຕິ ຣຍ຺ຍາ ປຸຈ຺ຊິຕາ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ກຶ, ເທວ, ອມ຺ເຫ ອກາຣຕາ ຍຕ຺ຖ ວາ ຕຕ຺ຖ ວາ ເປເສສິ។ ສເຈປີ ມາເຣຕຸກາໂມ, ອິເຣວ ໂນ ມາເຣຫິ។ ໂສ ຕຸມ຺ເຫ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິກາສຕິ, ອຕ຺ຕໂນ ສິຕຣໍ ຊາຕິມາເນນ ອຸກ຺ຂິປຕິ’’ຕິ ເຕນ ວຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ອວຸຕ຺ຕຍ຺ຈ ວຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ໂກສໍ ອຸປ຺ປາທຍິສ຺ສຸ។ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິສໍ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

ກຸລ໐។

‘‘ກມ຺ພລສ຺ສຕຣາ ອຸຍ຺ເຖນ຺ຕຸ, ສພ຺ເພ ນາເຄ ນິເວທຍ;

ພາຣາຕສີ ປວຊ຺ຊນ຺ຕຸ, ມາ ຈ ກຍ຺ຈິ ວິເຫຖຍຸ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ກມ຺ພລສ຺ສຕຣາ ອຸຍ຺ເຖນ຺ຕູຕິ ກມ຺ພລສ຺ສຕຣາ ນາມ ຕສ຺ສ ມາຕຸປກ຺ຂິກາ ສິເນຣຸປາເທ ວສນນາຄາ, ເຕ ຈ ອຸຍ຺ຖຫນ຺ຕຸ។ ອຍ຺ເຍ ຈ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ອນຸທິສາສຸ ຍຕ຺ຕກາ ວາ ມຍ຺ຫໍ ວຈນກຣາ, ເຕ ສພ຺ເພ ນາເຄ ນິເວທຍ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊານາເປຖ, ຂິປ຺ປໍ ກິຣ ສນ຺ນິປາເຕຖາຕິ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ເອວມາຫ។ ຕໂຕ ສພ຺ເພເຫວ ສີຝໍ ສນ຺ນິປຕິເຕຫິ ‘‘ກຶ ກໂຣມ, ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ສພ຺ເພປິ ເຕ ນາຄາ ພາຣາຕສີ ປວຊ຺ຊນ຺ຕູ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຶ ກາຕພ຺ພໍ, ເທວ, ຕໍ ນາສາວາຕປ຺ປຫາເຣນ ກສ຺ມໍ ກໂຣມາ’’ຕິ ຈ ວຸຕ຺ເຕ ຣາຊສິຕຣິ ປຜິພທ຺ຮຈິຕ຺ຕຕາຍ ຕສ຺ສາ ວິນາສໍ ອນິຈ຺ຊນ຺ໂຕ ‘‘ມາ ຈ ກຍ຺ຈິ ວິເຫຖຍຸ’’ນ຺ຕິ ອາຫ, ຕຸມ຺ເຫສຸ ໂກຈິ ກຍ຺ຈິ ມາ ວິເຫຖຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។

ອຖ ນໍ ນາຄາ ‘‘ສເຈ ໂກຈິ ມນຸສ຺ໂສ ນ ວິເຫເຖຕພ຺ໂພ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຶ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອາຫໍສຸ។ ອຖ ເນ ‘‘ອິທຍ຺ຈິທຍ຺ຈ ກໂຣຖ, ອຫມ຺ປີ ອິທໍ ນາມ ກຣິສ຺ສາມິ’’ຕິ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

ກຸລ໑។

‘‘ນິເວສເນສຸ ໂສພ຺ເກສຸ, ຣຖິຍາ ຈຈ຺ຈເຣສຸ ຈ;

ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄສຸ ຈ ລມ຺ພນ຺ຕຸ, ວິຕຕາ ໂຕຣເຕສຸ ຈ។

ກຸລ໘។

‘‘ອຫມ຺ປີ ສພ຺ພເສເຕນ, ມຫຕາ ສຸມຫໍ ປຸຣໍ;

ປຣິກ຺ຂິປິສ຺ສໍ ໂກເຄຫິ, ກາສີນໍ ຊນຍໍ ກຍ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂສພ຺ເຠສູຕິ ໂປກ຺ຂຣຓີສຸຯ ຣຖິຍາຕິ ຣຖິກາຍຯ ວິຕຕາຕິ ວິຕຕສຣີຣາ ມຫາສຣີຣາ ຫຸຕ຺ວາ ເອເຕສຸ ເຈວ ນິເວສນາທີສຸ ທ຺ວາຣໂຕຣເຓສຸ ຈ ໂອລມ຺ພນ຺ຕຸ, ເອຕ຺ຕກໍ ນາຄາ ກໂຣນ຺ຕຸ, ກໂຣນ຺ຕາ ຈ ນິເວສເນ ຕາວ ມຎ຺ຈປີຐານໍ ເຫຏ຺ຐາ ຈ ອຸປຣິ ຈ ອນ຺ໂຕຄພ຺ຠພຫິຄພ຺ຠາທີສຸ ຈ ໂປກ຺ຂຣຓີຍໍ ອຸທກປິຏ຺ເຐ ຣຖິກາທີນໍ ປສ຺ເສສຸ ເຈວ ຖເລສຸ ຈ ມຫນ຺ຕານິ ສຣີຣານິ ມາເປຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕ ຜເຓ ກຕ຺ວາ ກມ຺ມາຣຄຄ຺ຄຣີ ວິຍ ຘມມານາ ‘‘ສຸສູ’’ຕິ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕາ ໂອລມ຺ພຖ ຈ ນິປ຺ຊ຺ຊຖ ຈຯ ອຕ຺ຕານໍ ປນ ຕຣຸຓທາຣການໍ ຊຣາຊິຓ຺ຓານໍ ຄພ຺ຠິນິຕ຺ຖີນໍ ສມຸທ຺ທຊາຍ ຈາຕິ ອິເມສໍ ຈຕຸນ຺ນໍ ມາ ທສ຺ສຍິຕ຺ຖຯ ອຫມ຺ປິ ສພ຺ພເສເຕນ ມຫນ຺ເຕນ ສຣີເຣນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຸມຫນ຺ຕໍ ກາສິປຸຣໍ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂຠເຄຫິ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ, ມຫນ຺ເຕນ ຜເຓນ ນໍ ຉາເທຕ຺ວາ ເອກນ຺ຘກາຣໍ ກຕ຺ວາ ກາສີນໍ ຠຍໍ ຊນຍນ຺ໂຕ ‘‘ສຸສູ’’ຕິ ສທ຺ທໍ ມຸຎ຺ຈິສ຺ສາມີຕິຯ

ອຖ ສພ຺ເພ ນາຄາ ຕຖາ ອກໍສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໒໓ຯ

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ອຸຣຄາເນກວຓ຺ຓິໂນ;

ພາຣາຓສີ ປວຊ຺ຊິສຸ, ນ ຈ ກຎ຺ຈິ ວິເຫຐຍຸໍຯ

໑໒໔ຯ

‘‘ນິເວສເນສຸ ໂສພ຺ເຠສຸ, ຣຖິຍາ ຈຈ຺ຈເຣສຸ ຈ;

ຣຸກ຺ຂຄ຺ເຄສຸ ຈ ລມ຺ພິສຸ, ວິຕຕາ ໂຕຣເຓສຸ ຈຯ

໑໒໕ຯ

‘‘ເຕສຸ ທິສ຺ວານ ລມ຺ພນ຺ເຕ, ປຸຖູ ກນ຺ທິໍສຸ ນາຣິໂຍ;

ນາເຄ ໂສຓ຺ຑິກເຕ ທິສ຺ວາ, ປສ຺ສສນ຺ເຕ ມຸຫຸໍ ມຸຫຸໍຯ

໑໒໖ຯ

‘‘ພາຣາຓສີ ປພ຺ຍຖິຕາ, ອາຕຸຣາ ສມປ຺ຊ຺ຊຖ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ຘີຕຣໍ ເທຫິ ຣາຊິໂນ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອເນກວຓ຺ຓິໂນຕິ ນີລາທິວເສນ ອເນກວຓ຺ຓາຯ ເອວຣູປານິ ຫິ ເຕ ຣູປານິ ມາປຍິໍສຸຯ ປວຊ຺ຊິສູຕິ ອຑ຺ຒຣຕ຺ຕສມເຍ ປວິສິໍສຸຯ ລມ຺ພິສູຕິ ຘຕຣຏ຺ເຐນ ວຸຕ຺ຕນິຍາເມເນວ ເຕ ສພ຺ເພສຸ ຐາເນສຸ ມນຸສ຺ສານໍ ສຎ຺ຈາຣໍ ປຈ຺ຉິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂອລມ຺ພິໍສຸຯ ຫູຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄຕາ ປນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນາຄມາຓວກາ ຣໂຎ ສຍນສ຺ສ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປາເທ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ອຸປຣິສີເສ ມຫນ຺ເຕ ຜເຓ ກຕ຺ວາ ຕຸຓ຺ເຑຫິ ສີສໍ ປຫຣນ຺ຕາ ວິຍ ທາຐາ ວິວຣິຕ຺ວາ ປສ຺ສສນ຺ຕາ ອຏ຺ຐໍສຸຯ ຘຕຣຏ຺ໂຐປິ ອຕ຺ຕນາ ວຸຕ຺ຕນິຍາເມນ ນຄຣໍ ປຏິຈ຺ຉາເທສິຯ ປພຸຊ຺ຌມານາ ປຸຣິສາ ຍໂຕ ຍໂຕ ຫຕ຺ຖໍ ວາ ປາທໍ ວາ ປສາເຣນ຺ຕິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ສປ຺ເປ ຉຸປິຕ຺ວາ ‘‘ສປ຺ໂປ, ສປ຺ໂປ’’ຕິ ວິຣວນ຺ຕິຯ ປຸຖູ ກນ຺ທິໍສູຕິ ເຍສຸ ເຄເຫສຸ ທີປາ ຊລນ຺ຕິ, ເຕສຸ ອິຕ຺ຖິໂຍ ປພຸທ຺ຘາ ທ຺ວາຣໂຕຣຓໂຄປານສີໂຍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ໂອລມ຺ພນ຺ເຕ ນາເຄ ທິສ຺ວາ ພຫູ ເອກປ຺ປຫາເຣເນວ ກນ຺ທິໍສຸຯ ເອວໍ ສກລນຄຣໍ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສິຯ ໂສຓ຺ຑິກເຕຕິ ກຕຜເຓຯ

ປກ຺ກນ຺ທຸນ຺ຕິ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ນາຄານໍ ອສ຺ສາສວາເຕນ ສກລນຄເຣ ຣາຊນິເວສເນ ຈ ອຸປ຺ປາຕິຍມາເນ ວິຍ ກິຕາ ມນຸສ຺ສາ "ນາຄຣາຊາໂນ ກິສ຺ສ ໂນ ວິເທາຄຖາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຣາຊາ "ສີຕຣໍ ທສ຺ສາມີ"ຕິ ສຕຣຍ຺ຄສ຺ສ ທູຕໍ ເປເສຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ທູເຕຫິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ "ເທຫີ"ຕິ ວຸຕ຺ໂຕ ອມ຺ຫາກໍ ຣາຊານໍ ອກ຺ໂກສຕິ ປຣິກາສຕີ. "ສເຈ ອມ຺ຫາກໍ ຣຍ຺ໂຍ ສີຕຣໍ ນ ທສ຺ສຕິ, ສກລນຄຣສ຺ສ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖີ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ເຕນ ຫິ ໂນ , ສາມິ, ໂອກາສໍ ເທຖ, ມຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ຍາຈິສ຺ສາມາ"ຕິ ຍາຈນ຺ຕາ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ຣເວນ ປກ຺ກນ຺ຕິສຸ. ກຣິຍາໂຍປີສ຺ສ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຄພ຺ເກສຸ ນິປນ຺ນກາວ "ເທວ, ສີຕຣໍ ສຕຣຍ຺ຄຣຍ຺ໂຍ ເທຫີ"ຕິ ເອກປ຺ປຫາເຣນ ກນ຺ທີສຸ. ເຕປີ ຈຕ຺ຕາໂຣ ນາຄມາຕວກາ "ເທຫີ"ຕິ ຕຸຕ຺ເທຫີ ສີສໍ ປຫຣນ຺ຕາ ວິຍ ທາຄຖາ ວິວຣິຕ຺ວາ ປສ຺ສສນ຺ຕາ ອຍ຺ຄໍສຸ.

ໂສ ນິປນ຺ນໂກວ ນຄຣວາສີນຍ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຈ ກຣິຍານໍ ປຣິເທວິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຈຕູຫິ ຈ ນາຄມາຕວເກຫິ ຕຊ຺ຊິຕຕ຺ຕາ ມຣຕາກຍກີໂຕ "ມມ ສີຕຣໍ ສມຸທ຺ທຊໍ ສຕຣຍ຺ຄສ຺ສ ທມ຺ມີ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ອວຈ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ເພປີ ນາຄຣາຊາໂນ ຕິຄາວຸຕມຕ຺ຕໍ ປຝິກ຺ກມິຕ຺ວາ ເທວນຄຣໍ ວິຍ ເອກໍ ນຄຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄິຕາ "ສີຕຣໍ ກິຣ ໂນ ເປເສຕູ"ຕິ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ປຫິຕີສຸ. ຣາຊາ ເຕຫິ ອາກຕໍ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ "ຕຸມ຺ເຫ ຄຈ຺ຉຖ, ອຫໍ ສີຕຣໍ ອມຈ຺ຈານໍ ຫຕ຺ເຖ ປຫິຕິສ຺ສາມີ"ຕິ ເຕ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ສີຕຣໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ອຸປຣິປາສາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສີຫປຍ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ "ອມ຺ມ, ປສ຺ເສຕໍ ອລງ຺ກຕນຄຣໍ, ຕ຺ວໍ ເອຕ຺ຖ ເອຕສ຺ສ ຣຍ຺ໂຍ ອຄ຺ຄມເຫສີ ກວິສ຺ສສີ, ນ ທູເຣ ອິໂຕ ຕໍ ນຄຣໍ, ອຸກ຺ກຕ຺ຄິຕກາເລເຍວ ອິສ ອາຄນ຺ຕຸໍ ສກ຺ກາ, ເອຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ສຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ສີສໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫິ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ປຝິຈ຺ຉນ຺ນໂຍຄ຺ເຄ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອມຈ຺ຈານໍ ຫຕ຺ເຖ ທຕ຺ວາ ປາເທສີ. ນາຄຣາຊາໂນ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄມນໍ ກຕ຺ວາ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກຣີສຸ. ອມຈ຺ຈາ ນຄຣໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ຕສ຺ສ ທຕ຺ວາ ພຫຸໍ ສນໍ ອາທາຍ ນິວຕ຺ຕີສຸ. ເຕ ຣາຊສີຕຣໍ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕທິພ຺ພສຍເນ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປສຸໍ. ຕງ຺ຂຕຍ຺ເຍວ ນໍ ນາຄມາຕວິກາ ຂຊ຺ຊາທິເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມນຸສ຺ສປຣິຈາຣິກາ ວິຍ ປຣິວາຣຍີສຸ. ສາ ທິພ຺ພສຍເນ ນິປນ຺ນມຕ຺ຕາວ ທິພ຺ພຜສ຺ສໍ ຜຸສິຕ຺ວາ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິ.

ສຕຣຍ຺ໂຄ ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສທ຺ສີ ນາຄປຣິສາຍ ຕຕ຺ຖ ອນ຺ຕຣຫິໂຕ ນາຄກວເນເຍວ ປາຕຸຣໂຫສີ. ຣາຊສີຕາ ປພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕທິພ຺ພສຍນໍ ອຍ຺ເຍ ຈ ສຸວຕ຺ຕປາສາທມຕິປາສາທາທໂຍ ອຸຍ຺ຍານໂປກ຺ຂຣຕິໂຍ ອລງ຺ກຕເທວນຄຣໍ ວິຍ ນາຄກວນໍ ທິສ຺ວາ ຂຊ຺ຊາທິປຣິຈາຣິກາໂຍ ປຸຈ຺ຈິ "ອິທໍ ນຄຣໍ ອຕິວິຍ ອລງ຺ກຕໍ, ນ ອມ຺ຫາກໍ ນຄຣໍ ວິຍ, ກສ຺ເສຕ"ນ຺ຕິ. "ສາມິກສ຺ສ ເຕ ສນ຺ຕກໍ, ເທວິ, ນ ອປ຺ປປຸຍ຺ຍາ ເອວຣູປໍ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ລກນ຺ຕິ, ມຫາປຸຍ຺ຍຕາຍ ເຕ ອຍໍ ລທ຺ສາ"ຕິ. ສຕຣຍ຺ໂຄປີ ປຍ຺ຈໂຍຊນສຕິເກ ນາຄກວເນ ເກຣີ ຈຣາເປສິ "ໂຍ ສມຸທ຺ທຊາຍ ສປ຺ປວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕິ, ຕສ຺ສ ຣາຊທຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ. ຕສ຺ມາ ເອໂກປີ ຕສ຺ສາ ສປ຺ປວຕ຺ຕໍ ທສ຺ເສຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນາໂຫສີ. ສາ ມນຸສ຺ສໂລກສຍ຺ຍາຍ ເອວ ຕຕ຺ຖ ເຕນ ສທ຺ສີ ສມ຺ໂມທມານາ ປີຍ ສໍວາສໍ ວສີ.

ນຄຣກຕ຺ຫໍ ນິຍ຺ຄິຕໍ.

ອຸໂປສຖກຕ຺ຫໍ

ສາ ອປຣກາເຄ ສຕຣຍ຺ຄໍ ປຝິຈ຺ຈ ຄພ຺ກໍ ປຝິລກິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ ປິຍທສ຺ສນຕ຺ຕາ "ສຸທສ຺ສໂນ"ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ປຸນາປຣໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ "ທຕ຺ໂຕ"ຕິ ນາມໍ ອກໍສຸ. ໂສ ປນ ໂພສິສຕ຺ໂຕ. ປຸເນກໍ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ "ສຸໂກໂຄ"ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ອປຣມ຺ປີ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ, ຕສ຺ສ "ອຣິຍ຺ໂຄ"ຕິ ນາມໍ ກຣີສຸ. ອິຕິ ສາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຕ຺ເຕ ວິຊາຍິຕ຺ວາປີ ນາຄກວນກາວໍ ນ ຊານາຕິ. ອເຖກທິວສໍ ຕຣຸຕນາຄາ ອຣິຍ຺ຄສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂີສຸ "ຕວ ມາຕາ ມນຸສ຺ສິຕ຺ຖີ, ນ ນາຄິນີ"ຕິ. ອຣິຍ຺ໂຄ "ວີມໍສິສ຺ສາມິ ນ"ນ຺ຕິ ເອກທິວສໍ ຖນໍ ປີວນ຺ໂຕວ ສປ຺ປສຣີຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ນງ຺ຄຸຍ຺ຄຂຕ຺ເຕນ ມາຕຸ ປີຍ຺ຄິປາເທ ຜຍ຺ເຜສີ. ສາ ຕສ຺ສ ສປ຺ປສຣີຣໍ ທິສ຺ວາ ກີຕຕສິຕາ ມຫາຣວໍ ຣວິຕ຺ວາ ຕໍ ກູມິຍໍ ຂິປນ຺ຕີ ນເຂນ ຕສ຺ສ ອກ຺ຂີ ກິນ຺ທິ. ຕໂຕ ໂລຫິຕໍ ປຄ຺ຆຣີ. ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ "ກິສ຺ເສສາ ວິຣວຕີ"ຕິ ປຸຈ຺ຈິຕ຺ວາ ອຣິຍ຺ເຄນ ກຕກິຣິຍໍ ສຸຕ຺ວາ "ຄຕ຺ຫຖ, ນໍ ທາສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຖາ"ຕິ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາຄຈ຺ຉິ. ຣາຊສີຕາ ຕສ຺ສ ກຸທ຺ສກາວໍ ລຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສິເນເຫນ "ເທວ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ອກ຺ຂິ ກິນ຺ນໍ, ຂມເຖຕສ຺ສາ ປຣາສ"ນ຺ຕິ ອາຫ. ຣາຊາ ເອຕາຍ ເອວໍ ວທນ຺ຕິຍາ "ກີ ສກ຺ກາ ກາຕຸ"ນ຺ຕິ ຂມິ. ຕໍ ທິວສໍ ສາ "ອິທໍ ນາຄກວນ"ນ຺ຕິ ອຍ຺ຍາສິ. ຕໂຕ ຈ ປຍ຺ຄາຍ ອຣິຍ຺ໂຄ ກາຕາຣິຍ຺ໂຄ ນາມ ຊາໂຕ. ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ປຸຕ຺ຕາ ວິຍ຺ຍຸຕໍ ປາປຸຕີສຸ.

ອຖ ເນສໍ ປີຕາ ໂຍຊນສຕິກໍ ໂຍຊນສຕິກໍ ກຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊມທາສິ, ມຫນ຺ໂຕ ຍໂສ ອໂຫສິຯ ໂສລສ ໂສລສ ນາຄກາຍ຺ລາສຫສ຺ສານິ ປຣິວາຣຍິສຸຯ ປີຕຸ ເອກໂຍຊນສຕິກເມວ ຣຊ຺ຊໍ ອໂຫສິຯ ຕໂຍ ປຸຕ຺ຕາ ມາເສ ມາເສ ມາຕາປີຕໂຣ ປສ຺ສິຕຸໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ປນ ອນ຺ວທ຺ຒມາສໍ ອາຄຈ຺ຉຕິຯ ນາຄກວເນ ສມ຺ຍ຺ຄິຕໍ ປລ຺ຫໍ ໂພຣິສຕ຺ໂຕວ ກເຖຕິຯ ປີຕຣາ ສທ຺ຣີ ວິຣູປກ຺ຂມຫາຣາຊສ຺ສປີ ອຸປ຺ຢ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ສມ຺ຍ຺ຄິຕໍ ປລ຺ຫມ຺ປີ ໂສວ ກເຖຕິຯ ອເຖກທິວສໍ ວິຣູປກ຺ເຂ ນາຄປຣິສາຍ ສທ຺ຣີ ຕິທສປຸຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສກ຺ກໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິສິນ຺ເນ ເທວານໍ ອນ຺ຕເຣ ປລ຺ໂຫ ສມ຺ຍ຺ຖາສິຯ ຕໍ ໂກຈິ ກເຖຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ, ປລ຺ລງ຺ກວຣຄໂຕ ປນ ຫຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕວ ກເຖສິຯ ອຖ ນໍ ເທວຣາຊາ ທິພ຺ພຄນ຺ຬປຸປ຺ເຜຫິ ປູເຊຕ຺ວາ "ທຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ປຖວິສມາຍ ວິປຸລາຍ ປລ຺ລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ, ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ກູຣິທຕ຺ໂຕ ນາມ ໂຫຫີ"ຕິ "ກູຣິທຕ຺ໂຕ" ຕິສ຺ສ ນາມໍ ອກາສິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ສກ຺ກສ຺ສ ອຸປ຺ຢ຺ຖານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອລງ຺ກຕເວຊຍນ຺ຕປາສາທໍ ເທວຈ຺ຉຣາຫິ ອາກິຕ຺ຕໍ ອຕິມໂນຫຣໍ ສກ຺ກສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ທິສ຺ວາ ເທວໂລເກ ປິຍໍ ກຕ຺ວາ "ກິໍ ເມ ອິມິນາ ມຕ຺ຫູກກກ຺ເຂນ ອຕ຺ຕກາເວນ, ນາຄກວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສິຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິໍ ເທວໂລເກ ອຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຕໍ ກຣິສ຺ສາມິ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ນາຄກວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມາຕາປີຕໂຣ ອາປຸຈ຺ຉິ "ອມ຺ມຕາຕາ, ອຫໍ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິ"ຕິຯ "ສາຘຸ, ຕາຕ, ກໂຣຫິ, ກໂຣນ຺ໂຕ ປນ ພຫິ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ອິມສ຺ມິລ຺ເລວ ນາຄກວເນ ເອກສ຺ມິໍ ສຸລ຺ລວິມາເນ ກໂຣຫິ, ພຫິຄຕານໍ ປນ ນາຄານໍ ມຫນ຺ຕໍ ກຍ"ນ຺ຕິຯ

ໂສ "ສາຘູ"ຕິ ປຝິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ສຸລ຺ລວິມາເນ ຣາຊຸຍ຺ຍາເນ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສຕິຯ ອຖ ນໍ ນານາຕູຣິຍຫຕ຺ຖາ ນາຄກລ຺ລາ ປຣິວາເຣນ຺ຕິຯ ໂສ "ນ ມຍ຺ຫໍ ອິຮ ວສນ຺ຕສ຺ສ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາປຸຕິສ຺ສຕິ, ມນຸສ຺ສປຖໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກຣິສ຺ສາມິ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ນິວາຣຕາກເຍນ ມາຕາປີຕູນໍ ອນາໂຣເຈຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກຣິຍາໂຍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ "ກທ຺ເທ, ອຫໍ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍມຸນາຕີເຣ ນິຄ຺ໂຣຮຣຸກ຺ໂຂ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສາວິທູເຣ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ໂກເຄ ອາກຸຊິຕ຺ວາ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຮິຍ຺ຖາຍ ນິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມິຯ ມຍາ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ນິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ເມ ກເຕ ອຣຸຕ຺ຄຄມນເວລາຍເມວ ຕຸມ຺ເຫ ທສ ທສ ອິຕ຺ຖິໂຍ ອາທາຍ ວາເຣນ ວາເຣນ ຕູຣິຍຫຕ຺ຖາ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມໍ ຄນ຺ເຮຫິ ຈ ປຸປ຺ເຜຫິ ຈ ປູເຊຕ຺ວາ ຄາຍິຕ຺ວາ ນຈ຺ຈິຕ຺ວາ ມໍ ອາທາຍ ນາຄກວນເມວ ອາຄຈ຺ຉຖາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ໂກເຄ ອາກຸຊິຕ຺ວາ "ໂຍ ມມ ຈມ຺ມໍ ວາ ນ຺ຫາຣຸໍ ວາ ອຍ຺ຄິໍ ວາ ຣຸທິຣໍ ວາ ອິຈ຺ຉຕິ, ໂສ ອາຫຣຕູ"ຕິ ຈຕຸຣງ຺ຄສມນ຺ນາຄຕໍ ອຸໂປສຖໍ ອຮິຍ຺ຖາຍ ນງ຺ຄລສີສປ຺ປມາຕໍ ສຣີຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ນິປນ຺ໂນ ອຸໂປສຖກມ຺ມມກາສິຯ ອຣຸເຕ ອຸຍ຺ຖຫນ຺ເຕເຍວ ຕໍ ນາຄມາຕວິກາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍຖານຸສິຍ຺ຖໍ ປຝິປ຺ຊຊິຕ຺ວາ ນາຄກວນໍ ອາເນນ຺ຕິຯ ຕສ຺ສ ອິມິນາ ນິຍາເມນ ອຸໂປສຖໍ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ທີໂຝ ອທ຺ຮາ ວີຕິວຕ຺ໂຕຯ

ອຸໂປສຖຂຕ຺ຫໍ ນິຍ຺ຖິຕໍຯ

ຄຣຸລອຂຕ຺ຫໍ

ຕທາ ເອໂກ ພາຣາຕສີທ຺ວາຣຄາມວາສີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ໂສມທຕ຺ເຕນ ນາມ ປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ຣີ ອຣລ຺ລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສູລຍນ຺ຕປາສວາຄຸຣາທີຫິ ໂອຫ຺ເຫຕ຺ວາ ມິເຄ ວຮິຕ຺ວາ ມໍສໍ ກາເຊນາຫຣິຕ຺ວາ ວິກ຺ກິຕນ຺ໂຕ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປສິຯ ໂສ ເອກທິວສໍ ອນ຺ຕມໂສ ໂຄຮາມຕ຺ຕມ຺ປີ ອລກິຕ຺ວາ "ຕາຕ ໂສມທຕ຺ຕ, ສເຈ ຕຸຈ຺ຉຫຕ຺ຖາ ຄມິສ຺ສາມ, ມາຕາ ເຕ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສຕິ, ຍໍ ກິລ຺ຈິ ຄເຫຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ໂພຣິສຕ຺ຕສ຺ສ ນິປນ຺ນວມ຺ມິກຍ຺ຖານາກິມຸໂຂ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປານີຍໍ ປາຕຸໍ ຍມຸນໍ ໂອຕຣນ຺ຕານໍ ມິຄານໍ ປທວລລ຺ຊໍ ທິສ຺ວາ "ຕາຕ, ມິຄມຄ຺ໂຄ ປລ຺ລາຍຕິ, ຕ຺ວໍ ປຝິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖາຫິ, ອຫໍ ປານີຍຕ຺ຖາຍ ອາຄຕໍ ມິຄໍ ວິຊ຺ຊິສ຺ສາມິ"ຕິ ຮນຸໍ ອາທາຍ ມິຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ເອກສ຺ມິໍ ຣຸກ຺ຂມູເລ ອຍ຺ຖາສິຯ ອເຖໂກ ມິໂຄ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ປານີຍໍ ປາຕຸໍ ອາຄໂຕຯ ໂສ ຕໍ ວິຊ຺ຊິຯ ມິໂຄ ຕຕ຺ຖ ອປຕິຕ຺ວາ ສຣເວເຄນ ຕຊ຺ຊິໂຕ ໂລຫິເຕນ ປຄ຺ຆຣນ຺ເຕນ ປລາຍິຯ ປີຕາປຸຕ຺ຕາ ນໍ ອນຸພນ຺ຮິຕ຺ວາ ປຕິຕຍ຺ຖາເນ ມໍສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຣລ຺ລາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສູຣິຍຕ຺ຖງ຺ຄມນເວລາຍ ຕໍ ນິຄ຺ໂຣຮໍ ປຕ຺ວາ "ອິທານິ ອກາໂລ, ນ ສກ຺ກາ ຄນ຺ຕຸໍ, ອິເຮວ ວສິສ຺ສາມາ"ຕິ ມໍສໍ ເອກມນ຺ເຕ ຖເປຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ວິຝປນ຺ຕເຣ ນິປ຺ຊຊິສຸຯ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ປພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ມິຄສທ຺ທສວນາຍ ໂສຕໍ ໂອທຫິຯ

ຕສ຺ມິໍ ຂເຕ ນາຄມາຕວິກາໂຍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂພຣິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸປ຺ຜາສນໍ ປລ຺ລາເປສຸໍຯ ໂສ ອຫິສຣີຣໍ ອນ຺ຕຣຮາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຝິມຕ຺ທິຕໍ ທິພ຺ພສຣີຣໍ ມາເປຕ຺ວາ ສກ຺ກລີລາຍ ປຸປ຺ຜາສເນ ນິສີທິຯ ນາຄມາຕວິກາປີ ນໍ ຄນ຺ຮມາລາທີຫິ ປູເຊຕ຺

ວາ ທິພຸພຕູຣິຍານິ ວາເທຕຸວາ ນຈຸຈຄີຕໍ ປຍຸຄຸເປສຸໍ។ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຕໍ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ''ໂກ ນຸ ໂຂ ເອສ, ຊານິສຸສາມິ ນ''ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ''ປຸຕຸຕ, ປຸຕຸຕາ''ຕິ ວຕຸວາປິ ປຸຕຸຕໍ ປໂພເຂຕຸໍ ອສກຸໂກນຸໂຕ ''ສຍຕຸ ເອສ, ກິລນຸໂຕ ກວິສຸສຕິ, ອຫເມວ ຄມິສຸສາມີ''ຕິ ຣຸກຸຂາ ໂອຣຸຍຸຫ ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ອຄມາສິ។ ນາຄມາຕວິກາ ຕໍ ທິສຸວາ ສທຸຂີ ຕູຣິເຍຫິ ກູມິຍໍ ນິມຸຊຊິຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ນາຄກວນເມວ ຄຕາ។ ໂພຂິສຕຸໂຕ ເອກໂກວ ອໂຫສິ។ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ປຸຈຸຈນຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

ກຸລກຸ។

''ປຸປຸຜາກິທາຣສຸສ ວນສຸສ ມຊເຊ, ໂກ ໂລຫິຕກຸໂຂ ວິຕຕນຸຕຣໍໂສ;

ກາ ກມຸພຸກາຍູຣທຣາ ສຸວຕຸຖາ, ຕິຍຸຄຸນຸຕີ ນາຣິໂຍ ທສ ວນຸທມານາ។

ກຸລຖຸ។

''ໂກ ຕຸວໍ ພຸຣຫາພາຫຸ ວນສຸສ ມຊເຊ, ວິໂຣຈສີ ຂຕສິຕຸໂຕວ ອຄຸຄີ;

ມເຫສກຸໂຂ ອຄຸລຕໂຣສີ ຍກຸໂຂ, ອຸທາຫຸ ນາໂຄສິ ມຫານຸກາໂວ''ຕີ។

ຕຕຸຖ ປຸປຸຜາກິທາຣສຸສາຕິ ໂພຂິສຕຸຕສຸສ ປູຊນຕຸຖາຍ ອາກເຕນ ທິພຸພປຸປຸຜາກິທາເຣນ ສມນຸນາຄຕສຸສ។ ໂກຕິ ໂກ ນາມ ຕຸວໍ។ ໂລຫິຕກຸໂຂຕິ ຣຕຸຕກຸໂຂ។ ວິຕຕນຸຕຣໍໂສຕິ ປຸຖຸລອນຸຕຣໍໂສ។ ກມຸພຸກາຍູຣທຣາຕິ ສຸວຕຸຕາລງກາຣທຣາ។ ພຸຣຫາພາຫູຕິ ມຫາພາຫຸ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ''ສເຈປິ 'ສກຸກາທີສຸ ອຄຸລຕໂຣຫມສຸມີ'ຕິ ວກຸຂາມິ, ສທຸທຫິສຸສເຕວາຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ, ອຊຊ ປນ ມຍາ ສຈຸຈເມວ ກເຖຕຸໍ ວຍຸຜຕີ''ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ນາຄຣາຊກາວໍ ກເຖນຸໂຕ ອາຫ –

ກຸລລ។

''ນາໂຄຫມສຸມີ ອິທຸຂິມາ, ເຕຊສີ ທຸຣຕິກຸກໂມ;

ທໍເສຍຸຍໍ ເຕຊສາ ກຸທຸໂຜ, ຜີຕໍ ຊນປທໍ ອປີ។

ຖ໐໐។

''ສມຸທຸທຊາ ຫິ ເມ ມາຕາ, ຂຕຣຍຸໂຄ ຈ ເມ ປິຕາ;

ສຸທສຸສນກນິຍຸໂຄສຸມີ, ກູຣິທຕຸໂຕຕິ ມໍ ວິທູ''ຕີ។

ຕຕຸຖ ເຕຊສີຕິ ວິສເຕເຊນ ເຕຊວາ។ ທຸຣຕິກຸກໂມຕິ ອຄຸເລນ ອຕິກຸກມິຕຸໍ ອສກຸກຸເຕຍຸໂຍ។ ທໍເສຍຸຍນຸຕິ ສຈາທໍ ກຸທຸໂຜ ຜີຕໍ ຊນປທໍ ອປີ ທໍເສຍຸຍໍ, ປຖວິຍໍ ມມ ທາຖາຍ ປຕິຕມຕຸຕາຍ ສທຸຂີ ປຖວິຍາ ມມ ເຕເຊນ ໂສ ສພໂພ ຊນປໂທ ກສຸມາ ກເວຍຍາ ຕິ ວທຕິ។ ສຸທສຸສນກນິຍຸໂຄສຸມີຕິ ອທໍ ມມ ກາຕຸ ສຸທສຸສນສຸສ ກນິຍຸໂຄ ອສຸມິ។ ວິທູຕິ ເອວໍ ມມໍ ປຄຸຈໂຍຊນສຕິເກ ນາຄກວເນ ຊານນຸຕີຕີ។

ອິທຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ຈິນຸເຕສີ ''ອຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຈຄຸໂຂ ຜຣຸໂສ, ອຫິຕຸຕຸທິກສຸສ ອາໂຣເຈຕຸວາ ອຸໂປສຖກມຸມສຸສ ເມ ອນຸຕຣາຍມຸປີ ກເຣຍຸຍ, ຍໍ ນູນາຫໍ ອິມໍ ນາຄກວນໍ ເນຕຸວາ ມຫນຸຕໍ ຍສໍ ທຕຸວາ ອຸໂປສຖກມຸມໍ ອທຸຂນິຍໍ ກເຣຍຸຍ''ນຸຕີ។

ອຖ ນំ ອາຫ ‘‘ພฺຣາຫฺມຓ, ມຫນฺตំ ເຕ ຍສំ ທສฺສາມិ, ຣມຓີຍំ ນາຄກວນំ, ເອຫិ ຕຕฺຖ ຄຈฺឆາມາ’’ຕិ។ ‘‘ສາມិ, ປុຕฺໂຕ ເມ ອຕฺຖិ, ຕສฺມឹ ຄຈฺឆນฺເຕ ອາຄមិສฺສາມិ’’ຕិ។ ອຖ ນំ ມຫາສຕฺໂຕ ‘‘ຄຈฺឆ, ພฺຣາຫฺມຓ, ອາເນຫិ ນ’’ນฺຕិ ວຕฺວາ ອຕฺຕໂນ ອາວາສំ ອາຈិກฺឃນฺໂຕ ອາຫ –

໗໐໑។

‘‘ຍំ ຄມฺភីរំ ສທາວฏฺฏំ, ຣຫທំ ເភສฺມំ ເປກฺឃសិ;

ເອສ ທិພฺໂຍ ມមາວາໂສ, ອເນກສຕໂປ໌ຣិໂສ។

໗໐໘។

‘‘មយູຣໂກญฺຈາភិຣុທំ, នីໂລທំ ວນມជฺឈໂຕ;

ຍមុນំ ປ໌វិស មា ភីໂຕ, ເខមំ ວຕฺຕວຕំ សិវ’’ນฺຕិ។

ຕຕฺຖ ສທາວฏฺฏນฺຕិ ສທា ປ໌ວຕฺតំ ອາວฏฺฏំ។ ເភສฺມນฺຕិ ភຍានកំ។ ເປກฺឃសីតិ ຍំ ເອວຣູປំ ຣຫທំ ປ໌ສฺສសិ។ មយູຣໂກญฺ ຈាភិຣុທນฺຕិ ឧໂភສុ ຕីເຣសុ ວនឃដាយំ ວសນฺເຕហិ មយູເຣហិ ຈ ໂກញฺເຈហិ ຈ ອភិຣុທំ ឧប៌ກູជិតំ។ នីໂລທນฺຕិ នីលសលិលំ។ ວນມជฺឈໂຕតិ ວນមជฺເឈນ សນฺທមានំ។ ປ໌វិស មា ភីໂຕតិ ເອວຣູປំ ຍមុនំ ອភីໂຕ ហុຕฺວາ ປ໌វិស។ ວຕฺຕວຕນฺຕិ ວຕฺຕសมฺປນฺ នានំ ອາຈາຣវនฺตានំ ວសនភູមឹ ປ໌វិស, ຄຈฺឆ, ພฺຣາຫฺມຓ, ປុຕฺតំ ອາເນហីតិ។

ພฺຣາຫฺມໂຓ ຄນฺຕฺວາ ປុຕฺຕສฺສ ຕមຕฺຖំ ອາໂຣເຈຕฺວາ ປុຕฺតំ ອាເນសិ។ មហាសຕฺໂຕ ເຕ ឧໂភປិ ອាທាយ ຍមុនាតីរំ ຄនฺຕฺວາ តីເຣ ຖិໂຕ ອາຫ –

໗໐៣។

‘‘ຕຕฺຖ ປຕฺໂຕ សានុຈໂຣ, សហ ປុຕฺເຕន ພฺຣាຫฺມຓ;

ປູជិໂຕ មຍฺហំ ກາເមហិ, សុខំ ພฺຣាຫฺມຓ វຈฺឆសី’’ຕិ។

ຕຕฺຖ ຕຕฺຖ ປຕฺໂຕតិ ຕວំ ອមฺហាກំ ນາຄກວនំ ປຕฺໂຕ ហុຕฺວາ។ មຍฺហនฺຕិ មម សនฺຕເកហិ ກາເមហិ ປູជិໂຕ។ វຈฺឆសីតិ ຕຕฺຖ ນាຄກວເន សុខំ វសិសฺສតិ។

ເອវំ ວຕฺວា មហាສຕฺໂຕ ឧໂភປិ ເຕ ປិຕាປុຕฺເຕ ອຕฺຕໂນ ອານុភាເវន ນາຄກວនំ ອາເນសិ។ ເຕសំ ຕຕฺຖ ທិພฺໂພ ອຕฺຕភាໂវ ປាតុភវិ។ ອຖ ເນសំ មហាສຕฺໂຕ ທិພฺພສមฺປຕฺតឹ ທຕฺວາ ຈຕฺតាຣិ ຈຕฺតាຣិ ນາຄກญฺญាສຕានិ ອທាសិ។ ເຕ មហាສមฺປຕฺតឹ ອនុភវឹសុ។ ໂពធិសຕฺໂຕປិ ອປฺປមຕฺໂຕ ឧໂປສຖកមฺមំ ອກាសិ។ ອនฺວឌฺឍមាសំ មាຕាປិតូນំ ឧປฏฺឋាននំ ຄនฺຕฺວា ធមฺមກថំ ກ ເຖຕฺວា ຕໂຕ ຈ ພฺຣາຫฺមຓສฺສ សនฺតិកំ ຄនฺຕฺວា ອាໂຣគฺយំ ປុຈฺឆិຕฺວា ‘‘ເຍន ເຕ ອຕฺໂຖ, តំ វເທយฺយាសិ, ອនុກฺកណฺឋមាໂន ອភិរម’’ຕិ វຕฺວា ໂສមទຕฺເຕនປិ សທฺធឹ ປដិសនฺຖារំ ກຕฺວາ ອຕฺຕໂນ និវេសនំ ອគຈฺឆិ។ ພฺຣាຫฺមໂຓ ເອກសំວຈฺឆរំ ນាຄກវເន វសិຕฺວា មនฺທປុญฺញតាយ ឧກฺកណฺឋិໂຕ មនុសฺសໂລກំ គនฺตុກាໂម ອໂហសិ។ ນាຄກវនមฺປិ ໂລກនฺຕຣនិរໂយ វិយ ອລងฺກតປាសាໂທ ພនฺធនាគារំ វិយ ອລងฺກតນាຄກញฺញា ຍកฺខិនិໂຍ វិយ ឧປฏฺឋហឹសុ។ ໂສ ‘‘ອហំ តាវ ឧກฺកណฺឋិໂຕ , ໂສម ທຕฺຕສฺສປិ ຈិຕฺតំ ជានិសฺສាមិ’’តិ ຕສฺສ សនฺតិកំ គនฺຕฺວា ອាហ ‘‘កឹ, តាត, ឧກฺកណฺឋសិ’’តិ? ‘‘កសฺមា ឧកฺកណฺឋិសฺសាមិ ន ឧກฺកណฺឋាមិ, ຕວំ ປន ឧກฺកណฺឋសិ, តាតា’’តិ? ‘‘អាម តាតា’’តិ។ ‘‘កឹការណា’’តិ។ ‘‘តវ មាតុ ເຈវ ភាតុກាទីនញฺຈ ອທសฺសເនន ឧກฺកណฺឋាមិ, ເອហិ, តាត ໂສមទຕฺຕ, គຈฺឆាម’’តិ។ ໂສ ‘‘ន គຈฺឆាមិ’’តិ វຕฺວាປិ ປុនปฺປុនំ ປិຕរា យាຈិໂຍ

ໂນ ‘‘ສາຊູ’’ຕິ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຊິ។

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ‘‘ປ຺ຕ຺ຕສ຺ສ ຕາວ ເມ ມໂນ ລທ຺ໂຊ, ສເຈ ປ໌ນາຫໍ ກູຣິທຕ຺ຕສ຺ສ ‘ອຸກ຺ກຕ຺ຖິໂຕມ຺ຫີ’ຕິ ວກ຺ຂາມິ, ອຕິເຣກຕຣໍ ເມ ຍສໍ ຫສ຺ສຕິ, ເອວໍ ເມ ຄມນໍ ນ ກວິສ຺ສຕິ។ ເອເກນ ປນ ອຸປາເຍນ ຕສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ວຕ຺ເວຕ຺ວາ ‘ຕ຺ວໍ ເອວຣູປ໌ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປ໌ຫາຍ ກິ ການຕາ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂປ໌ສຖກມ຺ມໍ ກໂຣສີ’ຕິ ປ຺ຈ຺ຊິຕ຺ວາ ‘ສຄ຺ຄຕ຺ຖາຍາ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘ຕ຺ວໍ ຕາວ ເອວຣູປ໌ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ປ໌ຫາຍ ສຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ອຸໂປ໌ສຖກມ຺ມໍ ກໂຣສີ, ກິມ຺ງຄໍ ປນ ມຍໍເຍວ ປ໌ຣສເຍນ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປ຺ມ, ອຫມ຺ປີ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ລາຕ ເກ ທີສ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ສມຕ຺ສມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາມີ’ຕິ ນໍ ສລ຺ລາເປ໌ສ຺ສາມິ។ ອຖ ເມ ໂສ ຄມນໍ ອນຸຊານິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອກ ທິວສໍ ເຕນາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກີ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ອຸກ຺ກຕ຺ຖສີ’’ຕິ ປ຺ຈ຺ຊິໂຕ ‘‘ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິກາ ອມ຺ຫາກໍ ນ ກິລ຺ຈິ ປ໌ຣິຫາຍຕີ’’ຕິ ກິລ຺ຈິ ຄມນປ໌ຜິພທ຺ຂໍ ອວຕ຺ວາວ ອາຫິໂຕ ຕາວ ຕສ຺ສ ສມ຺ປຕ຺ຕິ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໐໔។

‘‘ສມາ ສມນ຺ຕປ໌ຣິໂຕ, ປ໌ຫູຕຕຄຣາ ມຫີ;

ອິນ຺ທໂຄປ໌ກສລ຺ຊນ຺ນາ, ໂສກຕິ ຫຣິຕ຺ຕຸຕມາ។

໗໐໔។

‘‘ຣມ຺ມານິ ວນເຈຕ຺ຍານິ, ຣມ຺ມາ ຫໍສູປ໌ກູຊິຕາ;

ໂອປຸ໌ປ໌ຜປ໌ທ຺ສາ ຕິຜ຺ຖນ຺ຕີ, ໂປ໌ກ຺ຂຣລ຺ໂລ ສຸນິມ຺ມິຕາ។

໗໐໖។

‘‘ອຜ຺ຖໍສາ ສຸກຕາ ຖມ຺ກາ, ສພ຺ເພ ເວລຸຣິຍາມຍາ;

ສຫສ຺ສຖມ຺ກາ ປາສາທາ, ປູຣາ ກລ຺ລາຫີ ໂຊຕເຣ។

໗໐໗។

‘‘ວິມານໍ ອຸປ໌ປນ຺ໂນສີ, ທິພ຺ຍໍ ປຸ໌ລ຺ເລຫິ ອຕ຺ຕໂນ;

ອສມ຺ພາຊໍ ສິວໍ ຣມ຺ມໍ, ອຈ຺ຈນ຺ຕສຸຂສໍຫິຕໍ។

໗໐໘។

‘‘ມລ຺ເລ ສຫສ຺ສເນຕ຺ຕສ຺ສ, ວິມານໍ ນາກິກ຺ງຂສີ;

ອິທ຺ຂີ ຫີ ຕ຺ຍາຍໍ ວິປຸ໌ລາ, ສກ຺ກສ຺ເສວ ຊຸຕິມໂຕ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສມາ ສມນ຺ຕປ໌ຣິໂຕຕິ ປ໌ຣິສມນ຺ຕໂຕ ສພ຺ພທິສາກາເຄສຸ ອຍໍ ຕວ ນາຄກວເນ ມຫີ ສ຺ວຕ຺ຕຣຊຕມຕິ ມຸຕ຺ຕາວາລຸກາ ປ໌ຣິກິຕ຺ຕາ ສມຕລາ។ ປ໌ຫູຕຕຄຣາ ມຫີຕິ ພຫຸເກຫິ ຕຄຣຄຈ຺ເຊຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ។ ອິນ຺ທໂຄປ໌ກສລ຺ຊນ຺ນາຕິ ສ຺ວຕ຺ໂຕນ຺ທໂຄປ໌ເກຫິ ສລ຺ຊນ຺ນາ។ ໂສກຕີ ຫຣິຕ຺ຕຸຕມາຕິ ຫຣິຕວຕ຺ຕາທພ຺ພຕິຕາສລ຺ຊນ຺ນາ ໂສກຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ວນເຈຕ຺ຍານີ

ຕິ ວນພຍາ។ ໂອປຸປຸ໌ຍປຫຼຊາຕິ ປຸປຸ໌ພິຕຸວາ ປຕິເຕຫິ ປທຸມປຕຸເຕຫິ ສຄຸລນຸນາ ອຸທກາປີຜຸຖາ។ ສຸນິມຸມິຕາຕິ ຕວ ປຸລຸຄສມຸປຕຸຕິຍາ ສຸຜຸຖຸ ນິມຸມິຕາ។ ອຜຸດໍສາຕິ ຕວ ວສນປາສາເທສຸ ອຜຸດໍສາ ສຸກຕາ ເວລຸອຸຣິຍມຍາ ຖມຸກາ។ ເຕຫີ ຖມຸເກຫິ ສຫສຸສຖມຸກາ ຕວ ປາສາທາ ນາຄກລຸລາຫີ ປູຣາ ວິຊໂຊຕນຸຕິ។ ອຸປປນຸໂນສີຕິ ເອວຣູເປ ວິມາເນ ນິພຸພຕຸໂຕສີຕິ ອຕຸໂຖ។ ສຫສຸສເນຕຸຕສຸສ ວິມານນຸຕິ ສກຸກສຸສ ເວຊຍນຸຕປາສາທໍ។ ອີທຸສີ ທີ ຕຸຍາຍໍ ວິປຸລາຕິ ຍສຸມາ ຕວາຍໍ ວິປຸລາ ອີທຸສີ, ຕສຸມາ ຕຸວໍ ເຕນ ອຸໂປສຖາກມຸເມນ ສກຸກສຸສ ວິມານມຸປີ ນ ປຕຸເຖສີ, ອລຸລໍ ຕໂຕ ອຸຕຸຕຣີ ມຫນຸຕໍ ຖານໍ ປຕຸເຖສີຕິ ມລຸລາມິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ''ມາ ເຫວໍ, ພຸຣາຫຸມຕ, ອວຈ, ສກຸກສຸສ ຍສໍ ປຜິຈຸຈ ອມຸຫາກໍ ຍໂສ ສິເນຣຸສນຸຕິເກ ສາສໂປ ວິຍ, ມຍໍ ຕສຸສ ປຣິຈາຣເກປີ ນ ອຄຸພາມາ''ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໗໐໙។

''ມນສາປີ ນ ປຕຸຕພຸໂພ, ອານຸກາໂວ ຊຸຕິມໂຕ;

ປຣິຈາຣຍມານານໍ, ໄສນຸທານໍ ວສວຕຸຕິນ''ນຸຕິ។

ຕສຸສຕຸໂຖ – ພຸຣາຫຸມຕ, ສກຸກສຸສ ຍໂສ ນາມ ເອກໍ ທຸເວ ຕໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ວາ ທິວເສ ''ເອຕຸຕໂກ ສິຍາ''ຕິ ມນສາ ຈິນຸເຕນຸເຕນປີ ນ ອກິປຕຸຕພຸໂພ។ ເຍປີ ນໍ ຈຕຸຕາໂຣ ມຫາຣາຊາໂນ ປຣິຈາເຣນຸຕິ, ເຕສໍ ເທວຣາຊານໍ ປຣິຈາຣຍມານານໍ ອິນຸທໍ ນາຍກໍ ກຕຸວາ ຈຣນຸຕານໍ ໄສນຸທານໍ ວສວຕຸຕິນໍ ຈຕຸນຸນໍ ໂລກປາລານໍ ຍສສຸສປີ ອມຸຫາກໍ ຕິຣຈຸຈານຄຕານໍ ຍໂສ ໂສລຸອສີ ກລໍ ນຄຸຄ ຕິຕິ។

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ''ອີທໍ ເຕ ມຄຸເຄ ສຫສຸສເນຕຸຕສຸສ ວິມານ''ນຸຕິ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ອທໍ ຕໍ ອນຸສຸສຣີ។ ''ອຫຄຸທິ ເວຊຍນຸຕໍ ປຕຸເຖນຸໂຕ ອຸໂປສຖາກມຸມໍ ກໂຣມິ''ຕິ ຕສຸສ ອຕຸຕໂນ ປຕຸຖນໍ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ ອາຫ –

໗໑໐។

''ຕໍ ວິມານໍ ອກິຊຸຊາຍ, ອມຣານໍ ສຸເຂສິນໍ;

ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນຸໂຕ, ເສມິ ວມຸມິກມຸທຸສນີ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ອກິຊຸຊາຍາຕິ ປຕຸເຖຕຸວາ។ ອມຣານນຸຕິ ທີພາຍຸການໍ ເທວານໍ។ ສຸເຂສິນນຸຕິ ເອສິຕສຸຂານໍ ສຸເຂ ປຕິຜຸຖິຕານໍ។

ກໍ ສຸຕຸວາ ພຸຣາຫຸມໂຕ ''ອີທານິ ເມ ໂອກາໂສ ລທຸໂຮ''ຕິ ໂສມນສຸສປຸປຕຸໂຕ ຄນຸຕຸໍ ອາປຸຈຸຉນຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໗໑໑។

''ອຫລຸຈ ມິຄເມສາໂນ, ສປຸຕຸໂຕ ປາວິສີ ວນໍ;

ຕໍ ມໍ ມຕໍ ວາ ຊີວໍ ວາ, ນາກິເວເທນຸຕິ ລາຕກາ។

໗໑໘។

''ອາມນຸຕເຍ ກູຣິທຕຸຕໍ, ກາສິປຸຕຸຕໍ ຍສສຸສິນໍ;

ຕຍາ ໂນ ສມນຸຍຸລາຕາ, ອປີ ປສຸເສມຸ ລາຕເກ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ນາກິເວເທນຸຕີຕິ ນ ຊານນຸຕິ, ກເຖນຸໂຕປີ ເນສໍ ນຕຸຖີ. ອາມນຸຕເຍຕິ ອາມນຸຕຍາມິ. ກາສິປຸຕຸຕນຸຕິ ກາສິຣາຊສິຕາຍ ປຸຕຸຕໍ.

ຕໂຕ ໂພສິສຕຸໂຕ ອາຫ –

໑໑໖.

‘‘ເອໂສ ຫິ ວຕ ເມ ຉນຸໂທ, ຍໍ ວເສສິ ມມນຸຕິເກ;

ນ ຫິ ເອຕາທິສາ ກາມາ, ສຸລກາ ໂຫນຸຕິ ມານຸເສ.

໑໑໔.

‘‘ສເຈ ຕຸວໍ ນິຈຸຉເສ ວຕຸຖຸໍ, ມມ ກາເມຫິ ປູຊິໂຕ;

ມຍາ ຕຸວໍ ສມນຸຍຸລາໂຕ, ໂສຕຸຖີ ປສຸສາຫິ ລາຕເກ’’ຕິ.

ມຫາສຕຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍໍ ວຕຸວາ ຈິນຸເຕສິ – ‘‘ອຍໍ ມເຕີ ນິສຸສາຍ ສຸຂໍ ຊີວນຸໂຕ ກສຸສຈິ ນາຈິກຸຂິສຸສຕິ, ເອຕສຸສ ສພຸພກາມທທໍ ມເຕີ ທສຸສາມິ’’ຕິ. ອຖສຸສ ຕໍ ທທນຸໂຕ ອາຫ –

໑໑໕.

‘‘ສາຣຍິນໍ ມເຕີ ທິພຸຍໍ, ປສຸໍ ປຸຕຸເຕ ຈ ວິນຸທຕິ;

ອໂຣໂຄ ສຸຂິໂຕ ໂຫຕິ, ຄຈຸເຉວາທາຍ ພຸຣາຫຸມຕາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ປສຸໍ ປຸຕຸເຕ ຈ ວິນຸທຕີຕິ ອິມໍ ມເຕີ ສາຣຍມາໂນ ອິມສຸສານຸກາເວນ ປສຸຍຸຈ ປຸຕຸເຕ ຈ ອຍຸລຍຸຈ ຍໍ ອິຈຸຉຕິ, ຕໍ ສພຸພໍ ລກຕີ.

ຕໂຕ ພຸຣາຫຸມໂຓ ຄາຖມາຫ –

໑໑໖.

‘‘ກຸສລໍ ປຜິນນຸທາມິ, ກູຣິທຕຸຕ ວໂຈ ຕວ;

ປພຸພຊິສຸສາມິ ຊີຕຸໂຓສຸມິ, ນ ກາເມ ອກິປຕຸຖເຍ’’ຕິ.

ຕສຸສຕຸໂຖ – ກູຣິທຕຸຕ, ຕວ ວຈນໍ ກຸສລໍ ອນວຊຸຊໍ, ຕໍ ປຜິນນຸທາມິ ນ ປຜິກຸຂິປາມິ. ອຫໍ ປນ ຊີຕຸໂຓ ອສຸມິ, ຕສຸມາ ປພຸພຊິສຸສາມິ, ນ ກາເມ ອກິປຕຸຖຍາມິ, ກີ ເມ ມຕິນາຕີ.

ໂພສິສຕຸໂຕ ອາຫ –

໒໑໗.

‘‘ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ເຈ ກຽໂຄ, ໂຫຕິ ໂກເຄຫິ ກາຣິຍໍ;

ອວິກມ຺ປ຺ມາໂນ ເອຍ຺ຍາສິ, ພຫ຺ຸ ທສ຺ສາມິ ເຕ ສນ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເຈ ກຽໂຄຕິ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ ນາມ ທຸກ຺ກໂຣ, ອນພິຣຕສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ເຈ ກຽໂຄ ໂຫຕິ, ຕທາ ຄິຫິພູຕສ຺ສ ໂກເຄຫິ ກາຣິຍໍ ໂຫຕິ, ເອວຣູເປ ກາເລ ຕຸວໍ ນິຣາສງ຺ໂກ ຫຸຕ຺ວາ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄຈ຺ເຈຍ຺ຍາສິ, ພຫ຺ຸ ເຕ ສນໍ ທສ຺ສາມີຕິ.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອາຫ –

໒໑໘.

‘‘ກຸສລໍ ປຝິນນ຺ທາມິ, ພູຣິທຕ຺ຕ ວໂຈ ຕວ;

ປຸ໌ນປິ ອາຄມິສ຺ສາມິ, ສເຈ ອຕ຺ໂຖ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸ໌ນປີຕິ ປຸ໌ນ ອປິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ.

ອຖສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ອວສິຕຸກາມຕໍ ຌຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນາຄມາຕວເກ ອາຕາເປຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ປາເປສີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໒໑໙.

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວາ ກູຣິທຕ຺ໂຕ, ເປເສສິ ຈຕ຺ໂຣ ຊເນ;

ເອຖ ຄຈ຺ຉຖ ອຸຝ຺ເຖຖ, ຂິປ຺ປໍ ປາເປຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ.

໒໒໐.

‘‘ຕສ຺ສ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ອຸຝ຺ຖາຍ ຈຕ຺ໂຣ ຊນາ;

ເປສິຕາ ກູຣິທຕ຺ເຕນ, ຂິປ຺ປໍ ປາເປສຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປາເປສູຕິ ຍມຸນາໂຕ ອຸຕ຺ຕາເຣຕ຺ວາ ພາຣາຕສິມຄ຺ຄໍ ປາປ຺ຍິສຸ, ປາປ຺ຍິຕ຺ວາ ຈ ປນ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ຄຈ຺ຉຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນາຄກວນເມວ ປຈ຺ຈາຄມິສຸ.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕປິ ‘‘ຕາຕ ໂສມທຕ຺ຕ, ອິມສ຺ມິ ຖາເນ ມິຄໍ ວິຊ຺ຊິມ຺ຫາ, ອິມສ຺ມິ ສູກຣ’’ນ຺ຕິ ປ຺ຸຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາມຄ຺ເຄ ໂປກ຺ຂຣຕຶ ທິສ຺ວາ ‘‘ຕາຕ ໂສມທຕ຺ຕ, ນ຺ຫາຍາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ສາຊຸ, ຕາຕາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸໂກປິ ທິພ຺ພາກຣຕານິ ເຈວ ທິພ຺ພວຕ຺ຖານິ ຈ ໂອມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ກຕ຺ທິກໍ ກຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣຕີຕີເຣ ຖເປຕ຺ວາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ນ຺ຫາຍິສຸ. ຕສ຺ມິ ຂເຕ ຕານິ ອນ຺ຕຣທາຍິຕ຺ວາ ນາຄກວນເມວ ອຄມໍສຸ. ປຖມໍ ນິວຕ຺ຖກາສາວປິໂລຕິກາວ ເນສໍ ສຣີເຣ ປຝິມຸຍ຺ຈິສຸ, ທນຸສຣສຕ຺ຕິໂຍປິ ປາກຕິກາວ ອເຫສຸໍ. ໂສມທຕ຺ໂຕ ‘‘ນາສິຕາມ຺ຫາ ຕຍາ, ຕາຕາ’’ຕິ ປຣິເທວິ. ອຖ ນໍ ປິຕາ ‘‘ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ມິເຄສຸ ສນ຺ເຕສຸ ອຣຸເຍ

ມິເຄ ວຘິຕ຺ວາ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປ຺ສ຺ສາມາ''ຕິ ອສ຺ສາເສສິ. ໂສມທຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາ ເຕສໍ ອາຄມນໍ ສຸຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ຆຣໍ ເນຕ຺ວາ ອນ຺ນປາເນນ ສນ຺ຕປ຺ເປສິ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຠຸຎ຺ຊິຕ຺ວາ ນິທ຺ທໍ ໂອກ຺ກມິ. ອິຕຣາ ປຸຕ຺ຕໍ ປຸຈ຺ຉິ ''ຕາຕ , ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ກຸຫິໍ ຄຕຕ຺ຖາ''ຕິ? ''ອມ຺ມ, ຠູຣິທຕ຺ຕນາຄຣາເຊນ ອມ຺ເຫ ນາຄຠວນໍ ນີຕາ, ຕໂຕ ອຸກ຺ກຓ຺ຐິຕ຺ວາ ອິທານິ ອາຄຕາ''ຕິ. ''ກິຎ຺ຈິ ປນ ໂວ ຣຕນໍ ອານີຕ''ນ຺ຕິ. ''ນານີຕໍ ອມ຺ມາ''ຕິ. ''ກິໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ເຕນ ກິຎ຺ຈິ ນ ທິນ຺ນ''ນ຺ຕິ. ''ອມ຺ມ, ຠູຣິທຕ຺ເຕນ ເມ ປິຕຸ ສພ຺ພກາມທໂທ ມຓິ ທິນ຺ໂນ ອໂຫສິ, ອິມິນາ ປນ ນ ຄຫິໂຕ''ຕິ. ''ກິໍກາຣຓາ''ຕິ. ''ປພ຺ພຊິສ຺ສຕິ ກິຣາ''ຕິ. ສາ ''ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ທາຣເກ ມມ ຠາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ນາຄຠວເນ ວສິຕ຺ວາ ອິທານິ ກິຣ ປພ຺ພຊິສ຺ສຕີ''ຕິ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວີຫິຠຊ຺ຊນທພ຺ພິຍາ ປິຏ຺ຐິໍ ໂປເຖນ຺ຕີ ''ອເຣ, ທຸຏ຺ຐພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ປພ຺ພຊິສ຺ສາມີຕິ ກິຣ ມຓິຣຕນໍ ນ ຄຓ຺ຫສິ, ອຖ ກສ຺ມາ ອປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອິຘາຄໂຕສິ, ນິກ຺ຂມ ມມ ຆຣາ ສີຆ''ນ຺ຕິ ສນ຺ຕຊ຺ເຊສິ. ອຖ ນໍ ''ຠທ຺ເທ, ມາ ກຸຊ຺ຊິ, ອຣຎ຺ເຎ ມິເຄສຸ ສນ຺ເຕສຸ ອຫໍ ຕໍ ໂປເສສ຺ສາມີ''ຕິ ວຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕນ ສທ຺ທິໍ ອຣຎ຺ຎໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຣິມນິຍາມເມເນວ ຊີວິກໍ ກປ຺ເປສິ.

ຕທາ ທກ຺ຂິຓມຫາສມຸທ຺ທສ຺ສ ທີສາກາເຕ ສິມ຺ພລິວາສີ ເອໂກ ຄຣຸໂຬ ປກ຺ຂວາເຕຫິ ສມຸທ຺ເທ ອຸທກໍ ວິຍູຫິຕ຺ວາ ເອກໍ ນາຄຣາຊານໍ ສີເສ ຄຓ຺ຫີ. ຕທາ ຫິ ສຸປ຺ຓາ ນາຄໍ ຄເຫຕຸໍ ອຊານນ຺ຕາເຍວ, ປຈ຺ຉາ ປຓ຺ຑຣຊາຕເກ ຊານິໍສຸ. ໂສ ປນ ຕໍ ສີເສ ຄເຫຕ຺ວາປິ ອຸທເກ ອໂນຕ຺ຖຣນ຺ເຕເຍວ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ໂອລມ຺ພນ຺ໂຕ ອາທາຍ ຫິມວນ຺ຕມຕ຺ຖເກນ ປາຍາສິ. ຕທາ ເອໂກ ກາສິຣຏ຺ຐວາສີ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອິສິປພ຺ພຊ຺ຊໍ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ປຓ຺ຓສາລໍ ມາເປຕ຺ວາ ປຏິວສຕິ. ຕສ຺ສ ຈງ຺ກມນໂກຏິຍໍ ມຫານິໂຄ຺ຣຘຣຸກ຺ໂຂ ອຕ຺ຖິ. ໂສ ຕສ຺ສ ມູເລ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິ. ສຸປ຺ໂຓ ນິໂຄ຺ຣຘຣຸກ຺ຂມຕ຺ຖເກນ ນາຄໍ ຫຣຕິ. ນາໂຄ ໂອລມ຺ພນ຺ໂຕ ໂມກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ນງ຺ຄຸຏ຺ເຐນ ນິໂຄ຺ຣຘວິຏປໍ ເວເຐສິ. ສຸປ຺ໂຓ ຕໍ ອຊານນ຺ໂຕວ ມຫາພລຕາຍ ອາກາເສ ປກ຺ຂນ຺ທິເຍວ. ນິໂຄ຺ຣຘຣຸກ຺ໂຂ ສມູໂລ ອຸປ຺ປາຏິໂຕ. ສຸປ຺ໂຓ ນາຄໍ ສິມ຺ພລິວນໍ ເນຕ຺ວາ ຕຸຓ຺ເຑນ ປຫຣິຕ຺ວາ ກຸຈ຺ຉິໍ ຜາເລຕ຺ວາ ນາຄເມທໍ ຂາທິຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ສມຸທ຺ທກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ຉຑ຺ເຑສິ. ນິໂຄ຺ຣຘຣຸກ຺ໂຂ ປຕນ຺ໂຕ ມຫາສທ຺ທມກາສີ. ສຸປ຺ໂຓ ''ກິສ຺ສ ເອໂສ ສທ຺ໂທ''ຕິ ອໂທ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ນິໂຄ຺ຣຘໍ ທິສ຺ວາ ''ກຸໂຕ ເອສ ມຍາ ອຸປ຺ປາຏິໂຕ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ຕາປສສ຺ສ ຈງ຺ກມນໂກຏິຍາ ນິໂຄ຺ຣໂຘ ເອໂສ''ຕິ ຕຖໂຕ ຎຕ຺ວາ ''ອຫໍ ຕສ຺ສ ພຫູປກາໂຣ, 'ອກຸສລໍ ນຸ ໂຂ ເມ ປສຸຕໍ, ອຸທາຫຸ ໂນ'ຕິ ຕເມວ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມີ''ຕິ ມາຓວກເວເສນ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ.

ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ຕາປໂສ ຕໍ ຖານໍ ສມໍ ກໂຣຕິ. ສຸປ຺ຓຣາຊາ ຕາປສໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສິນ຺ໂນ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ''ກິສ຺ສ ຖານໍ, ຠນ຺ເຕ, ອິທ''ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. ''ອຸປາສກ, ເອໂກ ສຸປ຺ໂຓ ໂຄຈຣຕ຺ຖາຍ ນາຄໍ ຫຣນ຺ໂຕ ນາເຄນ ໂມກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ນິໂຄ຺ຣຘວິຏເປ ນງ຺ຄຸຏ຺ເຐນ ເວຐິຕາຍປິ ອຕ຺ຕໂນ ມຫາພລຕາຍ ປກ຺ຂນ຺ຕິຕ຺ວາ ຄໂຕ, ອຖ ນິໂຄ຺ຣຘຣຸກ຺ໂຂ ອຸປ຺ປາຏິໂຕ, ອິທໍ ຕສ຺ສ ອຸປ຺ປາຏິຕຏ຺ຖານ''ນ຺ຕິ. ''ກິໍ ປນ, ຠນ຺ເຕ, ຕສ຺ສ ສຸປ຺ຓສ຺ສ ອກຸສລໍ ໂຫຕິ, ອຸທາຫຸ ໂນ''ຕິ? ''ສເຈ ນ ຊານາຕິ, ອເຈຕນກມ຺ມໍ ນາມ ອກຸສລໍ ນ ໂຫຕີ''ຕິ. ''ກິໍ ນາຄສ຺ສ ປນ , ຠນ຺ເຕ''ຕິ? ''ໂສ ອິມໍ ນາເສຕຸໍ ນ ຄຓ຺ຫິ, ໂມກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ຄຓ຺ຫິ, ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສາປິ ນ ໂຫຕີເຍວາ''ຕິ. ສຸປ຺ໂຓ ຕາປສສ຺ສ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ''ຠນ຺ເຕ, ອຫໍ ໂສ ສຸປ຺ຓຣາຊາ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຎ຺ຫເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຕຸຏ຺ໂຐ. ຕຸມ຺ເຫ ອຣຎ຺ເຎ ວສຖ, ອຫຎ຺ຈ ອລມ຺ປາຍນມນ຺ຕໍ ຊານາມິ, ອນຄ຺ຆໍ ມນ຺ຕໍ, ຕໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ອາຈຣິຍຠາຄໍ ກຕ຺ວາ ທມ຺ມິ, ປຏິຄ຺ຄຓ຺ຫຖ ນ''ນ຺ຕິ ອາຫ. ''ອລໍ ມຍ຺ຫໍ ມນ຺ເຕນ, ຄຈ຺ຉຖ ຕຸມ຺ເຫ''ຕິ. ໂສ ຕໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ມນ຺ຕໍ ທຕ຺ວາ ໂອສທານິ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ.

ຄຣຸຬກຓ຺ຑໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ກີຬນກຓ຺ຑໍ

ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ພາຣາຓສິຍໍ ເອໂກ ທລິທ຺ທພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ພຫຸໍ ອິຓໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອິຓສາມິເກຫິ ໂຈທິຍມາໂນ ''ກິໍ ເມ ອິທ ວາເສນ, ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຕໍ ເສຍ຺ໂຍ''ຕິ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ວນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ຕໍ ອສ຺ສມປທໍ ປຕ຺ວາ ຕາປສໍ ວຕ຺ຕສມ຺ປທາຍ ອາຣາເທສິ. ຕາປໂສ ''ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຍ຺ຫໍ ອຕີວ ອຸປ຺ກາຣໂກ, ສຸປ຺ຓຣາເຊນ ທິນ຺ນໍ ທິພ຺ພມນ຺ຕມສ຺ສ ທສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ອຫໍ ອລມ຺ປາຍນມນ຺ຕໍ ຊານາມິ, ຕໍ ເຕ ທມ຺ມິ, ຄຓ຺ຫາຫີ ນ''ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ''ອລໍ, ຠນ຺ເຕ, ນ ມຍ຺ຫໍ ມນ຺ເຕນຕ຺ໂຖ''ຕິ ວຸຕ຺ເຕປິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ວຕ຺ວາ ນິປ຺ປີເຬຕ຺ວາ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉາເປຕ຺ວາ ອທາສິ. ຕສ຺ສ ຈ ມນ຺ຕສ຺ສ ອນຸຈ຺ຉວິການິ ໂອສທານິ ເຈວ ມນ຺ຕຸປຈາຣຎ຺ຈ ສພ຺ພໍ ກເຖສິ. ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ''ລທ຺ໂທ ເມ ຊີວິຕຸປາໂຍ''ຕິ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ''ວາຕາພາໂຘ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ພາຘຕີ''ຕິ ອປເທສໍ ກຕ຺ວາ ຕາປເສນ ວິສ຺ສຊ຺ຊິໂຕ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ຂມາເປຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ

ຍມຸນາຍ ຕີຣໍ ປຕ຺ວາ ຕໍ ມນ຺ຕໍ ສຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ມຫາມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉຕິ។

ຕສ຺ມິໍ ກາເລ ສຫສ຺ສມຕ຺ຕາ ຠູຣິທຕ຺ຕສ຺ສ ປຣິຈາຣິກາ ນາຄມາຓວິກາ ຕໍ ສພ຺ພກາມທທໍ ມຓິຣຕນໍ ອາທາຍ ນາຄຠວນາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຍມຸນາຕີເຣ ວາລຸກຣາສິມ຺ຫິ ຐເປຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ໂອພາເສນ ສພ຺ພຣຕ຺ຕິໍ ອຸທກກີຬໍ ກີຬິຕ຺ວາ ອຣຸຓຸຄ຺ຄມເນ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣນ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ມຓິຣຕນໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ສິຣິໍ ປເວສຍມານາ ນິສີທິໍສຸ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ມນ຺ຕໍ ສຊ຺ຌາຍນ຺ໂຕ ຕໍ ຐານໍ ປາປຸຓິ។ ຕາ ມນ຺ຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາວ "ອິມິນາ ສຸປຓ຺ເຓນ ຠວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ມຣຓຠຍຕຊ຺ຊິຕາ ມຓິຣຕນໍ ອຄ຺ຄເຫຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ນິມຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ນາຄຠວນໍ ອຄມິໍສຸ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ມຓິຣຕນໍ ທິສ຺ວາ "ອິທາເນວ ເມ ມນ຺ໂຕ ສມິທ຺ໂຘ"ຕິ ຕຸຏ຺ຐມານໂສ ມຓິຣຕນໍ ອາທາຍ ປາຍາສິ។ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ໂສມທຕ຺ເຕນ ສທ຺ທິໍ ມິຄວຘາຍ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສນ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຕໍ ມຓິຣຕນໍ ທິສ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ອາຫ "ຕາຕ, ນນຸ ເອໂສ ອມ຺ຫາກໍ ຠູຣິທຕ຺ເຕນ ທິນ຺ໂນ ມຓີ"ຕິ? "ອາມ, ຕາຕ, ເອໂສ ມຓີ"ຕິ។ "ເຕນ ຫິສ຺ສ ອຄຸຓໍ ກເຖຕ຺ວາ ອິມໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວຎ຺ເຈຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາເມຕໍ ມຓິຣຕນ"ນ຺ຕິ។ "ຕາຕ, ປຸພ຺ເພ ຠູຣິທຕ຺ເຕນ ທີຍມານໍ ນ ຄຓ຺ຫິ, ອິທານິ ປເນສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕຎ຺ເຎວ ວຎ຺ເຈສ຺ສຕິ, ຕຸຓ຺ຫີ ໂຫຫີ"ຕິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ "ໂຫຕຸ, ຕາຕ, ປສ຺ສສິ ເອຕສ຺ສ ວາ ມມ ວາ ວຎ຺ຈນກາວ"ນ຺ຕິ ອລມ຺ປາຍເນນ ສທ຺ທິໍ ສລ຺ລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໔໑។

"ມຓີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ມງ຺ຄລ຺ຍໍ, ສາທຸວິຕ຺ຕໍ ມໂນຣມໍ;

ເສລໍ ພ຺ຍຎ຺ຊນສມ຺ປນ຺ນໍ, ໂກ ອິມໍ ມຓິມຊ຺ຌຄາ"ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ມງ຺ຄລ຺ຍນ຺ຕິ ມງ຺ຄລສມ຺ມຕໍ ສພ຺ພກາມທທໍ។ ໂກ ອິມນ຺ຕິ ກຸຫິໍ ອິມໍ ມຓີ ອຘິຄໂຕສິ។

ຕໂຕ ອລມ຺ປາຍໂນ ຄາຖມາຫ –

໗໔໒។

"ໂລຫິຕກ຺ຂສຫສ຺ສາຫິ, ສມນ຺ຕາ ປຣິວາຣິຕໍ;

ອຊ຺ຊ ກາລໍ ປຖໍ ຄຈ຺ຉໍ, ອຊ຺ຌຄາຫໍ ມຓີ ອິມ"ນ຺ຕິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ອຫໍ ອຊ຺ຊ ກາລໍ ປາໂຕວ ປຖໍ ມຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕກ຺ຂິກາຫິ ສຫສ຺ສມຕ຺ຕາຫິ ນາຄມາຓວິກາຫິ ສມນ຺ຕາ ປຣິວາຣິຕໍ ອິມໍ ມຓີ ອຊ຺ຌຄາ។ ມໍ ທິສ຺ວາ ຫິ ສພ຺ພາວ ເອຕາ ຠຍຕຊ຺ຊິຕາ ອິມໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ປລາຕາຕິ។

ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕໍ ວຎ຺ເຈຕຸກາໂມ ມຓິຣຕນສ຺ສ ອຄຸຓໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ຄຓ຺ຫິຕຸກາໂມ ຕິສ຺ໂສ ຄາຖາ ອພາສິ –

໗໔໓។

"ສູປຈິຓ຺ໂຓ ອຍໍ ເສໂລ, ອຈ຺ຈິໂຕ ມານິໂຕ ສທາ;

ສຸຘາຣິໂຕ ສຸນິກ຺ຂິຕ຺ໂຕ, ສພ຺ພຕ຺ຖມຠິສາຘເຍ។

໗໔໔។

"ອຸປຈາຣວິປ຺ປນ຺ນສ຺ສ, ນິກ຺ເຂເປ ຘາຣຓາຍ ວາ;

ອຢໍ ເສໂລ ວິນາສາຍ, ປັຣິຈິຕຸໂຕ ອໂຍນິໂສ຺ຯ

໑໘໔ຯ

‘‘ນ ອິມໍ ອກຸສໂລ ທິພຸຍໍ, ມຕິ ສາເຣຕຸມາຣໂຫ;

ປັຜິປັຊຊ ສຕໍ ນິກຸຂໍ, ເຫທິມໍ ຣຕນໍ ມມ’’ນຸຕິຯ

ຕຕຸຖ ສພຸພຕຸຖນຸຕິ ໂຍ ອິມໍ ເສລໍ ສຸຜຸກ ອຸປັຈຣິຕຸໍ ອຈຸຈິຕຸໍ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕໍ ວິຍ ມມາຍິຕຸໍ ສຸຜຸກ ສາເຣຕຸໍ ສຸຜຸກ ນິກຸຂິປິຕຸໍ ຊານາ ຕິ, ຕສຸເສວ ສູປັຈິຕຸໂຕ ອຈຸຈິໂຕ ມານິໂຕ ສຸສາຣິໂຕ ສຸນິກຸຂິຕຸໂຕ ອຢໍ ເສໂລ ສພຸພໍ ອຕຸຖໍ ສາເສຕິຕິ ອຕຸໂຖຯ ອຸປັຈາຣວິປັນຸນສຸ ສາຕິ ໂຍ ປັນ ອຸປັຈາຣວິປັນຸໂນ ໂຫຕິ, ຕສຸເສໂສ ອນຸປາເຍນ ປັຣິຈິຕຸໂຕ ວິນາສເມວ ວຫຕິຕິ ວທຕິຯ ສາເຣຕຸມາຣໂຫຕິ ສາເຣຕຸໍ ອຣໂຫຯ ປັຜິປັຊຊ ສຕໍ ນິກຸຂນຸຕິ ອມຸຫາກໍ ເຄເຫ ພຫູ ມຕິ, ມຍເມຕໍ ຄເຫຕຸໍ ຊານາມຯ ອຫໍ ເຕ ນິກຸຂສຕໍ ທສຸສາມິ, ຕໍ ປັຜິປັຊຊ, ເຫທິ ອິມໍ ມຕິຣຕນໍ ມມນຸຕິຯ ຕສຸສ ທິ ເຄເຫ ເອໂກປິ ສຸວຕຸຕນິກຸໂຂ ນຕຸຖິຯ ໂສ ປັນ ຕສຸສ ມຕິໂນ ສພຸພການ ທທາກາວໍ ຊານາຕິ ຯ ເຕນສຸສ ເອຕທໂຫສິ ‘‘ອຫໍ ສສີສໍ ນຸຫຕຸວາ ມຕີ ອຸທເກນ ປັຣິປຸໂຜສິຕຸວາ ‘ນິກຸຂສຕໍ ເມ ເທຫີ’ຕິ ວກຸຂາ ມິ, ອເຖສ ເມ ທສຸສຕິ, ຕມຫໍ ເອຕສຸສ ທສຸສາມີ’’ຕິຯ ຕສຸມາ ສູໂຣ ຫຸຕຸວາ ເອວມາຫຯ

ຕໂຕ ອລມຸປາຍໂນ ຄາຖມາຫ –

໑໘໕ຯ

‘‘ນ ຈ ມຸຍາຍໍ ມຕິ ເກຍຸໂຍ, ໂຄທິ ວາ ຣຕເນທິ ວາ;

ເສໂລ ພຸຍຄຸຊນສມຸປັນຸໂນ, ເນວ ເກຍຸໂຍ ມຕິ ມມາ’’ຕິຯ

ຕຕຸຖ ນ ຈ ມຸຍາຍນຸຕິ ອຍໍ ມຕິ ມມ ສນຸຕໂກ ເກນຈິ ວິກຸກິຕິຕພຸໂພ ນາມ ນ ໂຫຕິຯ ເນວ ເກຍຸໂຍຕິ ອຍຄຸຈ ມມ ມຕິ ລກຸຂຕາສມຸປັນຸໂນ, ຕສຸມາ ເນວ ເກຍຸໂຍ ເກນຈິ ວຕຸຖຸນາປິ ວິກຸກິຕິຕພຸໂພ ນາມ ນ ໂຫຕິຕິຯ

ເນສາທພຸຣາຫຸມໂຕ ອາຫ –

໑໘໖ຯ

‘ໂນ ເຈ ຕຍາ ມຕິ ເກຍຸໂຍ, ໂຄທິ ວາ ຣຕເນທິ ວາ;

ອຖ ເກນ ມຕິ ເກຍຸໂຍ, ຕໍ ເມ ອກຸຂາທິ ປຸຈຸຊິໂຕ’’ຕິຯ

ອລມຸປາຍໂນ ອາຫ –

໑໘໗ຯ

‘ໂຍ ເມ ສໍເສ ມຫານາຄໍ, ເຕຊສຸສິ ທຸຣຕິກຸກມໍ;

ຕສຸສ ທຊຊໍ ອິມໍ ເສລໍ, ຊລນຸຕມິວ ເຕຊສາ’’ຕິຯ

ຕຕ្ថ ຊລນ្តមិວ ເຕຊສາຕិ ປ໌ກາຍ ຊລນ្តំ ວិຍ។

ເນສາທພ្រាហ្មໂຄ ອາຫ –

໑៨ល។

‘‘ໂກ ນុ ພ្រាហ្មណាວណ្ណេន, សុປ໌ຕ្តោ ປ໌ຕຕំ ວໂຣ;

ນາគំ ຊិតិសមន្នេវសិ, ອន្នេសំ កក្ខមត្តនោ’’តិ។

ຕຕ្ថ ໂກ ນູតិ ឥទំ ເນສາທພ្រាហ្មໂຄ ‘‘ອຕ្តໂນ កក្ខំ ອន្នេសន្តេន តន្ទុល្លេន កាວិតព្ព’’ន្តិ ຈິន្តេត្វា ເອວມາຫ។

ອលម្ពាយໂນ ເອວមាហ –

໑៩០។

‘‘ນាគំ ທិជានិໂປ ໂຫມិ, ອທិយ្ໂຖ ឥន្ទុល្ໂខ ມຍາ;

ອាសីវិສេន វិត្តោតិ, ເວឌ្ឃໂຊ ພ្រាហ្មណា ມំ ວិទូ’’តិ។

ຕຕ្ថ ມំ ວិទូតិ ມំ ‘‘ເອສ ອាសីវិសេន ວិຕ្តោໂກ ອលម្ពាយໂນ ນាມ ເວឌ្ឃໂຊ’’តិ ຊານន្តិ។

ເນສາທພ្រាហ្មໂຄ ອາຫ –

໑៩១។

‘‘ກឹ ນុ ຕុយ្ហំ ຜលំ ອត្ថិ, ກឹ សិប្បំ ວិឌ្ឃາເຕ ຕວ;

ກិស្មឹ ວາ ຕ្វំ ປ໌ຣត្ថទ្ធោ, ອុຣគំ ນាປ໌ຈາຍសិ’’តិ។

ຕຕ្ថ ກិស្មឹ ວາ ຕ្វំ ປ໌ຣត្ថទ្ធោតិ ຕ្វំ ກិស្មឹ ວາ ອុປ໌ត្ថទ្ធោ ຫុត្វា, ກឹ និស្សយំ កត្វា ອុຣគំ ອាសីវិសំ ນ ອປ໌ຈາຍសិ ເຊយ្ຖកំ ອកត្វា ອວຊານាសីតិ ປុច្ឆតិ។

ໂສ ອត្តໂນ ພລំ ທិເປន្ໂຕ ອາຫ –

໑៩៨។

‘‘ອារញ្ញិកស្ស ឥសិໂນ, ຈិរຣត្តំ ຕປ៌ស្សិໂນ;

សុປ໌ຕ្តោ ໂກសិຍស្សក្ខា, វិសវិជ្ជំ ອនុត្តរំ។

໑៩៩។

‘‘ຕံ ກາວິຕຕຸຕລຸລຕຣໍ, ສມຸມນຸຕໍ ປພຸພຕນຸຕເຣ;

ສກຸກຈຸຈໍ ຕໍ ອຸປຍຸຖາສິ, ຣຕຸຕິນຸທິວມຕນຸທິໂຕ។

໗໓໔។

‘‘ໂສ ຕທາ ປຣິຈິຕຸໂຕ ເມ, ວຕຸຕວາ ພຸຣຫຸມຈຣິຍວາ;

ທິພຸພໍ ປາຕຸກຣິ ມນຸຕໍ, ກາມສາ ກຄວາ ມມ។

໗໓໕។

‘‘ຕຸຍາຫໍ ມນຸເຕ ປຣຕຸຖທຸໂຮ, ນາຫໍ ກາຍາມິ ໂກຄິນໍ;

ອາຈຣິໂຍ ວິສໜາຕານໍ, ອລມຸປາໂນຕິ ມໍ ວິທູ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂກສິຍສຸສກຸຂາຕິ ໂກສິຍໂຄຕຸຕສຸສ ອິສິໂນ ສຸປຕຸໂຕ ອາຈິກຸຂີ។ ເຕນ ອກຸຂາຕການຕໍ ປນ ສພຸພໍ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ກ ເຖຕພຸພໍ។ ກາວິຕຕຸຕລຸລຕຣນຸຕິ ກາວິຕຕຸຕານໍ ອິສີນໍ ອລຸລຕຣໍ។ ສມຸມນຸຕນຸຕິ ວສນຸຕໍ។ ກາມສາຕິ ອຕຸຕໂນ ອິຈຸຉາຍ។ ມ ມາຕິ ຕໍ ມນຸຕໍ ມຍຸຫໍ ປກາເສສິ។ ຕຸຍາຫໍ ມນຸເຕ, ປຣຕຸຖທຸໂຮຕິ ອຫໍ ເຕ ມນຸເຕ ອຸປຕຸຖທຸໂຮ ນິສຸສິໂຕ។ ໂກຄິນນຸຕິ ນາຄານໍ។ ວິສໜາຕານນຸຕິ ວິສໜາຕກເວຊຊານໍ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເນສາທພຸຣາຫຸມໂຕ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ອຍໍ ອລມຸປາຍໂນ ຍຸວາສຸສ ນາຄໍ ທສຸເສຕິ, ຕສຸສ ມຕິຣຕນໍ ທສຸສຕິ, ກູຣິທຕຸຕມສຸສ ທສຸເສຕຸວາ ມຕິ ຄຕຸຫິສຸສາມີ’’ຕິ។ ຕໂຕ ປຸຕຸເຕນ ສທຸຂີ ມນຸເຕນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໗໓໖។

‘‘ຄຕຸຫາມເສ ມຕີ ຕາຕ, ໂສມທຕຸຕ ວິຊານຫີ;

ມາ ທຕຸເທນ ສິຣີ ປຕຸຕໍ, ກາມສາ ປຊຫິມຸຫເສ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຄຕຸຫາມເສຕິ ຄຕຸຫາມ។ ກາມສາຕິ ອຕຸຕໂນ ຣຸຈິຍາ ທຕຸເທນ ປຫຣິຕຸວາ ມາ ຊຫາມ។

ໂສມທຕຸໂຕ ອາຫ –

໗໓໗។

‘‘ສກໍ ນິເວສນໍ ປຕຸຕໍ, ໂຍ ຕໍ ພຸຣາຫຸມຕາ ປູຊຍີ;

ເອວໍ ກລຸຍາຕກາຣິສຸສ, ກີ ໂມຫາ ທຸພຸກິມິຈຸຉສີ។

໗໓໘។

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ຮນກາໂມສິ, ກູຣິທຕ຺ໂຕ ປ຺ຫສ຺ສຕິ;

ຕເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຍາຈສ຺ສຸ, ພຫຸໍ ທສ຺ສຕິ ເຕ ຮນ’’ນ຺ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ປູຊຍິຕິ ທິພ຺ພກາເມຫິ ປູຊຍິຕ຺ຖ຺. ທຸພ຺ກິມິຈ຺ຉສີຕິ ກີ ຕຖາຣູປສ຺ສ ມິຕ຺ຕສ຺ສ ທຸພ຺ກິກມ຺ມໍ ກາຕ຺ໍ ອິຈ຺ຉສິ ຕາຕາຕິ຺.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຫ –

໗໓໙.

‘‘ຫຕ຺ຖຄຕໍ ປ຺ຕຕຄຕໍ, ນິກິຕ຺ຕໍ ຂາທິຕ຺ໍ ວຣໍ;

ມາ ໂນ ສມ຺ທິຍ຺ຄິໂກ ອຕ຺ໂຖ, ໂສມທຕ຺ຕ ອຸປ຺ຈ຺ຈຄາ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ຫຕ຺ຖຄຕນ຺ຕິ ຕາຕ ໂສມທຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ຕຣຸຕໂກ ໂລກປ຺ວຕ຺ຕິ ນ ຊານາສິ຺. ຍຄ຺ຫິ ຫຕ຺ຖຄຕໍ ວາ ໂຫຕິ ປ຺ຕຕຄຕໍ ວາ ປຸຣ ໂຕ ວາ ນິກິຕ຺ຕໍ ຄປີຕໍ, ຕເທວ ເມ ຂາທິຕ຺ໍ ວຣໍ, ນ ທູເຣ ຄິຕໍ຺.

ໂສມທຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໔໐.

‘‘ປ຺ຈ຺ຈຕິ ນິຣເຍ ໂຆເຣ, ມຫິສ຺ສມປິ ວິວຣຕິ;

ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກີ ຫິຕຈ຺ຈາຄີ, ຊີວເຣວາປິ ສຸສ຺ສຕິ຺.

໗໔໑.

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ຮນກາໂມສິ, ກູຣິທຕ຺ໂຕ ປ຺ຫສ຺ສຕິ;

ມຄ຺ເຄ ອຕ຺ຕາກຕໍ ເວຣໍ, ນ ຈິຣໍ ເວທຍິສ຺ສສີ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ມຫິສ຺ສມປິ ວິວຣຕີຕິ ຕາຕ, ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິໂນ ຊີວນ຺ຕສ຺ເສວ ປຖວີ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ວິວຣໍ ເທຕິ຺. ຫິຕຈ຺ຈາຄີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຫິຕປຣິຈ຺ຈາຄີ຺. ຊີວເຣວາປິ ສຸສ຺ສຕີຕິ ຊີວມາໂນວ ສຸສ຺ສຕິ, ມນຸສ຺ສເປໂຕ ໂຫຕິ຺. ອຕ຺ຕາກຕໍ ເວຣນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາ ກຕໍ ປາປໍ຺. ນ ຈິຣນ຺ຕິ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ເວທຍິສ຺ສສີຕິ ມຄ຺ຄາມິ຺.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຫ –

໗໔໒.

‘‘ມຫາຍຄ຺ຄໍ ຍຊິຕ຺ວານ, ເອວໍ ສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ມຫາຍຄ຺ຄໍ ຍຊິສ຺ສາມ, ເອວໍ ໂມກ຺ຂາມ ປາປກາ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ສຸຊຊນ຺ຕີຕິ ຕາຕ ໂສມທຕ຺ຕ, ຕ຺ວໍ ທຫໂຣ ນ ກິລ຺ຈິ ຊານາສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນາມ ຍໍ ກິລ຺ຈິ ປາປໍ ກຕ຺ວາ ຍລ຺ເລນ ສຸຊຊນ຺ຕີຕິ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫ຺

ໂສມທຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໔໖຺

‘‘ຫນ຺ທ ທານີ ອປາຍາມີ, ນາຫໍ ອຊຊ ຕຍາ ສຫ;

ປ໌ທມ຺ເປ໌ກໍ ນ ຄຈ຺ເຍຍ຺ຍໍ, ເອວໍ ກິພ຺ພິສກາຣີນາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອປາຍາມີຕິ ອປ໌ຄຈ຺ຉາມິ, ປ໌ລາຍາມີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອວລ຺ຈ ປ໌ນ ວຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ທີໂຕ ມາຕໂວ ປິຕຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ຄາຫາເປ໌ຕ຺ໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ມຫນ຺ເຕນ ສທ຺ເທນ ເທວຕາ ອຊຊາ ເປ໌ຕ຺ວາ ‘‘ເອວຣູເປ໌ນ ປາປກາຣີນາ ສທ຺ຶ ນ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ປິຕ຺ ປ໌ສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ປ໌ລາຍິຕ຺ວາ ທິມວນ຺ຕໍ ປ໌ວິສິຕ຺ວາ ປ໌ພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອກິລ຺ລາ ຈ ສມາປ໌ຕ຺ຕິໂຍ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ອປ໌ຣິຫີນຊຊາໂນ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ອຸປ໌ປ໌ຊຊິ຺ ຕມຕ຺ຖໍ ປ໌ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໗໔໘຺

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວານ ປິຕຣໍ, ໂສມທຕ຺ໂຕ ພຫຸສ຺ສຸໂຕ;

ອຸຊຊາເປ໌ຕ຺ວານ ກູຕານີ, ຕມ຺ຫາ ຖານາ ອປ໌ກ຺ກມີ’’ຕິ຺

ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ‘‘ໂສມທຕ຺ໂຕ ຄເປ໌ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫໍ ກຸທຶ ຄມິສ຺ສຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອລມ຺ປາຍນໍ ໂຖກໍ ອນຕ຺ຕມນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອລມ຺ປາຍນ , ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ທສ຺ເສສ຺ສາມິ ເຕ ກູຣິທຕ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ຕໍ ອາທາຍ ນາຄຣາຊສ຺ສ ອຸໂປ໌ສຖກຣຕາຜ຺ຖານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວມ຺ມິກມຕ຺ຖເກ ໂກເຄ ອາກຸຊິຕ຺ວາ ນິປ໌ນ຺ນໍ ນາຄຣາຊານໍ ທິສ຺ວາ ອວິທູເຣ ຄິໂຕ ຫຕ຺ຖໍ ປ໌ສາເຣຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໗໔໘຺

‘‘ຄຕ຺ຫາເຫຕໍ ມຫານາຄໍ, ອາຫເຣຕໍ ມຕີ ມມ;

ອິນ຺ທໂຄປ໌ກວຕ຺ຕາໂກ, ຍສ຺ສ ໂລຫິຕໂກ ສິໂຣ຺

໗໔໖຺

‘‘ກປ໌ປ໌າສປີຈຸຣາສີວ, ເອໂສ ກາໂຍ ປ໌ທິສ຺ສຕິ;

ວມ຺ມິກຄ຺ຄໂຕ ເສຕິ, ຕໍ ຕ຺ວໍ ຄຕ຺ຫາຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອິນ຺ທໂຄປ໌ກວຕ຺ຕາໂກຕິ ອິນ຺ທໂຄປ໌ກວຕ຺ໂຕ ວິຍ ອາກາສຕິ຺ ກປ໌ປ໌າສປີຈຸຣາສີວາຕິ ສຸວິຫິຕສ຺ສ ກປ໌ປ໌າສປີຈຸໂນ ຣາສິ ວິຍ຺

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມິເລຕ຺ວາ ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ອຸໂປ໌ສຖສ຺ສ ເມ ອນ຺ຕຣາຍໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ອິມໍ ນາຄກາວ

ນໍ ເນຕ຺ວາ ມຫາສມ຺ປຕ຺ຕິຍາ ປຕິຍ຺ຎາເປສີ. ມຍາ ທີຍມານໍ ມຕື ຄຕ຺ຫິຕ຺ໍ ນ ອິຈ຺ຉີ. ອິທານິ ປນ ອທິຕ຺ຕ຺ຫິກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອາຄຈ຺ຉຕິ. ສຈາຫໍ ອິມສ຺ສ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ກິໂນ ກຸຊ຺ເຊຍ຺ຍໍ, ສີສໍ ເມ ຂຕ຺ຫໍ ກວິສ຺ສຕິ. ມຍາ ໂຂ ປນ ປຖມຍ຺ເຍວ ຈຕ຺ຣຽຄສມ຺ນາຄໂຕ ອຸໂປສໂຖ ອຣິຍ຺ກິໂຕ, ໂສ ຍຖາຣິຍ຺ກິໂຕວ ໂຫຕຸ, ອລມ຺ປາຍໂນ ມໍ ຌົນ຺ທຕຸ ວາ ປຈຕຸ ວາ, ສູເລນ ວາ ວິຊ຺ຊຕຸ, ເນວສ຺ສ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສາມີ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ''ສເຈ ໂຂ ປນາຫໍ ອິເມ ໂອໂລເກສ຺ສາມີ, ກສ຺ມາ ກເວຍ຺ຍຸໍ. ມໍ ໂປເຖນ຺ເຕປີ ນ ກຸຊ຺ຊິສ຺ສາມີ ນ ໂອໂລເກສ຺ສາມີ''ຕິ ອກ຺ຂີນິ ນິມີເລຕ຺ວາ ອຣິຍ຺ຖານປາຣມີ ປຸເຣຈາຣິກໍ ກຕ຺ວາ ໂກຄນ຺ຕເຣ ສີສໍ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ນິຈ຺ຈໂລວ ຫຸຕ຺ວາ ນິປ຺ຊ຺ຊິ. ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປິ ''ໂກ ອລມ຺ປາຍນ, ອິມໍ ນາຄໍ ຄຕ຺ຫາຫີ, ເທຫີ ເມ ມຕື''ນ຺ຕີ ອາຫ. ອລມ຺ປາຍໂນ ນາຄໍ ທິສ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ ມຕື ກິສ຺ມິຍ຺ຈິ ອຄເຓຕ຺ວາ ''ຄຕ຺ຫ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ''ຕິ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ເຖ ຌົປີ. ໂສ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖໂຕ ຄລຸອິຕ຺ວາ ປຖວິຍໍ ປຕີ. ປຕິຕມຕ຺ໂຕວ ປຖວີ ປວິສິຕ຺ວາ ນາຄກວນເມວ ຄໂຕ.

ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ມຕິຣຕນໂຕ ກູຣິທຕ຺ເຕນ ສທ຺ຌີ ມິຕ຺ຕກາວໂຕ ປຸຕ຺ຕໂຕຕິ ຕິທີ ປຣິຫາຍີ. ໂສ ''ນິປ຺ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ຊາໂຕມ຺ຫີ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ວຈນໍ ນ ກຕ''ນ຺ຕີ ປຣິເທວນ຺ໂຕ ເຄຫໍ ອຄມາສີ. ອລມ຺ປາຍໂນປິ ທິພ຺ໂພສເຖີ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ມກ຺ເຂຕ຺ວາ ໂຖກໍ ຂາທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍໍ ປຣິປ຺ໂຜເສຕ຺ວາ ທິພ຺ພມນ຺ຕໍ ຊປ຺ປນ຺ໂຕ ໂພຣິສຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ນງ຺ຄຸຍ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຑ຺ຒິຕ຺ວາ ສີສໍ ທລ຺ຫໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ມຸຂມສ຺ສ ວິວຣິຕ຺ວາ ໂອສຣໍ ຂາທິຕ຺ວາ ມຸເຂ ເຂລຸອໍ ໂອປີ. ສຸຈິຊາຕິໂກ ນາຄຣາຊາ ສີລເກທກເຍນ ອກ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິປີ ນ ອຸມ຺ມີເລສີ. ອຖ ນໍ ໂອສຂມນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ ນງ຺ຄຸຍ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ເຫຍ຺ຎາສີສໍ ກຕ຺ວາ ສຍ຺ຈາເລຕ຺ວາ ຄຫິຕໂກຊນໍ ຉທ຺ທາເປຕ຺ວາ ກູມິຍໍ ທີໂທ ນິປ຺ຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ມສູຣກໍ ມທ຺ທນ຺ໂຕ ວິຍ ປາເທຫີ ມທ຺ທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຖິນິ ຈຸຕ຺ຕິຍມານານິ ວິຍ ອເຫສຸໍ. ປຸນ ນງ຺ຄຸຍ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ທຸສ຺ສໍ ໂປເຖນ຺ໂຕ ວິຍ ໂປເຖສີ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວນ຺ໂຕປິ ເນວ ກຸຊ຺ຊີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໗໘ກ.

''ອໂຖສເຖີ ທິພ຺ເພຫີ, ຊປ຺ປໍ ມນ຺ຕປທານິ ຈ;

ເອວໍ ຕໍ ອສກ຺ຂິ ສຕ຺ຖຸໍ, ກຕ຺ວາ ປຣິຕ຺ຕມຕ຺ຕໂນ''ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອສກ຺ຂີຕິ ສກ຺ຂິ. ສຕ຺ຖຸນ຺ຕີ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ.

ອິຕິ ໂສ ມຫາສຕ຺ຕໍ ທຸພ຺ພລໍ ກຕ຺ວາ ວລ຺ລີຫີ ເປລ຺ລໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ຂິປີ, ສຣີຣສ຺ສ ມຫນ຺ຕຕາຍ ຕຕ຺ຖ ນ ປວິສຕິ. ອຖ ນໍ ປຕ຺ຫິຍາ ໂກຍ຺ເຍນ຺ໂຕ ປເວເສຕ຺ວາ ເປລ຺ລໍ ອາທາຍ ເອກໍ ຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຄາມມຊ຺ເຊ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ''ນາຄສ຺ສ ນຈ຺ຈໍ ທຍ຺ຎກາມາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ''ຕິ ສທ຺ທມກາສີ. ສກລຄາມວາສີໂນ ສນ຺ນິປຕິສ຺ຸ. ຕສ຺ມີ ຂເຓ ອລມ຺ປາຍໂນ ''ນິກ຺ຂມ ມຫານາຄາ''ຕິ ອາຫ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສີ ''ອຊ຺ຊ ມຍາ ປຣິສໍ ໂຕເສນ຺ເຕນ ກີລຸອິຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ. ເອວໍ ອລມ຺ປາຍໂນ ພຫຸໍ ຌນໍ ລກິຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ໂຖ ມໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສຕິ. ຍໍ ຍໍ ເອສ ມໍ ກາເຣຕິ, ຕໍ ຕໍ ກຣິສ຺ສາມີ''ຕິ. ອຖ ນໍ ໂສ ເປລ຺ລໂຕ ນີຫຣິຕ຺ວາ ''ມຫາ ໂຫຫີ''ຕິ ອາຫ. ໂສ ມຫາ ອໂຫສິ, ''ຂຸທ຺ທໂກ, ວຍ຺ໂຍ, ວມ຺ມິໂຕ, ເອກປ຺ຜໂຓ, ທ຺ວິຜໂຓ, ຕິປ຺ຜໂຓ, ຈຕຸປ຺ຜໂຓ, ປຍ຺ຈ, ຉ, ສຕ຺ຕ, ອຍ຺ຖ, ນວ, ທສ ວີສຕິ, ຕີສຕິ, ຈຕ຺ຕາລີສ, ປຕ຺ຕາສປ຺ຜໂຓ, ສຕປ຺ຜໂຓ, ອຸຈ຺ໂຈ, ນີໂຈ, ທິສ຺ສມານກາໂຍ, ອທິສ຺ສມານກາໂຍ, ທິສ຺ສມາເນົາປທ຺ທຍກາໂຍ , ນີໂລ, ປີໂຕ, ໂລຫິໂຕ, ໂອທາໂຕ, ມຍ຺ຊິຍ຺ກິໂກ ໂຫຫີ, ອຄ຺ຄິຊາລໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫີ, ອຸທກໍ, ຌູມໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຫີ''ຕິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິເມສຸປິ ອາກາເຣສຸ ວຸຕ຺ຕວຸຕ຺ເຕ ອຕ຺ຕກາເວ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ນຈ຺ຈໍ ທສ຺ເສສີ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ໂກຈິ ອສ຺ສູນິ ສນ຺ຌາເຣຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ.

ມນຸສ຺ສາ ພຫູນິ ຫິຣຍ຺ຍສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຖາລງ຺ການາທີນິ ອທໍສຸ. ອິຕິ ຕສ຺ມີ ຄາເມ ສຫສ຺ສມຕ຺ຕໍ ລກິ. ໂສ ກິຍ຺ຈາປິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ''ສຫສ຺ສໍ ລກິຕ຺ວາ ຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສາມີ''ຕິ ອາຫ, ຕໍ ປນ ຌນໍ ລກິຕ຺ວາ ''ຄາມເກປີ ຕາວ ມຍາ ເອຕ຺ຕກໍ ຌນໍ ລທ຺ຌໍ, ນຄເຣ ກິຣ ພຫຸໍ ລກິສ຺ສາມີ''ຕິ ຌນໂລເກນ ຕໍ ນ ມຸຍ຺ຈີ. ໂສ ຕສ຺ມີ ຄາເມ ກຸຍ຺ມຸພໍ ສຕ຺ຖເປຕ຺ວາ ຣຕນມຍໍ ເປລ຺ລໍ ກາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ສຸຂຍານກໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຕໍ ຄາມນິຄມາທີສຸ ກີລຸອາເປນ຺ໂຕ ອນຸປຸພ຺ເພນ ພາຣາຓສີ ປາປຸຓີ. ນາຄຣາຊສ຺ສ ປນ ມຌຸລາຊ ເທຕິ, ມຕ຺ຑູເກ ມາເຣຕ຺ວາ ເທຕິ, ໂສ ໂຄຈຣໍ ນ ຄຕ຺ຫາຕິ ອວິສ຺ສຊ຺ຊນກເຍນ. ໂຄຈຣໍ ອຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ຕມ຺ປິ ປຸນ ນໍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ທ຺ວາຣຄາເມ ອາທີ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ມາສມຕ຺ຕໍ ກີ

ລຸອາເປສີຯ ປນ຺ນຣເສົາໂປສຖທິວເສ ປນ "ອຊ຺ຊ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິເກ ກີລຸອາເປສ຺ສາມີ"ຕິ ຣຎ຺ໂຎ ອາໂຣຈາເປສີຯ ຣາຊາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ສນ຺ນິປາຕາເປສີຯ ຣາຊຸງຄເຓ ມຎ຺ຈາຕິມຎ຺ຈໍ ພນ຺ຘີສຸຯ

ກີລຸອນຂຓ຺ຑໍ ນິຎ຺ຊິຕໍຯ

ນຄຣປເວສນກຓ຺ຑໍ

ອລມ຺ປາຍເນນ ປນ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຄທິຕທິວເສເຍວ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມາຕາ ສຸປີນນ຺ເຕ ອທ຺ທສ ກາລຸເອນ ຣຕ຺ຕກ຺ຂິນາ ປຸ໋ຣິເສນ ອສີນາ ຫກ຺ຂິຓພາຫຸໍ ຆິນ຺ທິຕ຺ວາ ໂລຫິເຕນ ປຄ຺ພຣນ຺ເຕນ ນີຍມານໍຯ ສາ ກີຕຕສີຕາ ອຸຎ຺ຊາຍ ຫກ຺ຂິຓພາຫຸໍ ປຣາມສິຕ຺ວາ ສຸປີນກາວໍ ຊານີຯ ອຖສ຺ສາ ເອຕທໂຫສິ "ມຍາ ກກ຺ຂລຸໂອ ປາປສຸປີໂນ ທິຎ຺ໂຖ, ຈຕຸນ຺ນໍ ວາ ເມ ປຸຕ຺ຕານໍ ຆຕຣຎ຺ຊສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ວາ ມມ ວາ ປຣິປນ຺ເຖນ ກວິຕພ຺ພ"ນ຺ຕີຯ ອປີຈ ໂຂ ປນ ມຫາສຕ຺ຕເມວ ອາຣພ຺ກ ອຕິເຣກຕຣໍ ຈິນ຺ເຕສີຯ ກິການຓາ ? ເສສາ ອຕ຺ຕໂນ ນາຄກາວເນ ວສນ຺ຕິ, ອິຕໂຣ ປນ ສີລຊ຺ຊາສຍຕ຺ຕາ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກໂຣຕີຯ ຕສ຺ມາ "ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂຂ ເມ ປຸຕ຺ຕໍ ອຫິຕຸຓ຺ຑິໂກ ວາ ສຸປຓ຺ໂຓ ວາ ຄຓ຺ເຫຍ຺ຍາ"ຕິ ຕສ຺ເສວ ອຕິເຣກຕຣໍ ຈິນ຺ເຕສີ ຯ ຕໂຕ ອຑ຺ຒມາເສ ອຕິກ຺ກນ຺ເຕ "ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ອຑ຺ຒມາສາຕິກ຺ກເມນ ມໍ ວິນາ ວຕ຺ຕິຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ອທ຺ຆາສ຺ສ ກິຎ຺ຈິ ກຍໍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ໂທມ ນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ ອໂຫສີຯ ມາສາຕິກ຺ກເມນ ປນສ຺ສາ ໂສເກນ ອສ຺ສູນໍ ອປ຺ຄ຺ພຣຓກາໂລ ນາມ ນາໂຫສິ, ຫທຍໍ ສຸສ຺ສິ, ອກ຺ຂີນີ ອຸປ຺ຈ຺ຈີສຸຯ ສາ "ອີທານີ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ອີທານີ ອາຄມິສ຺ສຕີ"ຕິ ຕສ຺ສາຄມນມຄ຺ຄເມວ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ນິສີທີຯ ອຖສ຺ສາ ເຊຎ຺ຖປຸຕ຺ໂຕ ສຸທສ຺ສໂນ ມາສຈ຺ຈເຍນ ມຫຕິຍາ ປຣິສາຍ ສທ຺ຘີ ມາຕາປີຕູນໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ອາຄໂຕ, ປຣິສໍ ພທີ ຖເປຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມາຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ອຎ຺ຖາສີຯ ສາ ກູຣິທຕ຺ຕໍ ອນຸໂສຈນ຺ຕີ ເຕນ ສທ຺ຘີ ນ ກິຎ຺ຈິ ສລ຺ລປີຯ ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ "ມຍ຺ຫໍ ມາຕາ ມຍິ ປຸພ຺ເພ ອາຄເຕ ຕຸສ຺ສຕິ, ປຎິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣຕິ, ອຊ຺ຊ ປນ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ຕາ, ກີ ນຸ ໂຂ ການຓ"ນ຺ຕີ? ອຖ ນໍ ປຸຈ຺ຆນ຺ໂຕ ອາຫ –

໗໘໗ຯ

"ມມໍ ທີສ຺ວານ ອາຍນ຺ຕໍ, ສພ຺ພກາມສມິທ຺ຘິນໍ;

ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ອຫຎ຺ຖານິ, ສາວໍ ຊາຕໍ ມຸຂໍ ຕວຯ

໗໘໘ຯ

"ປທ຺ມໍ ຍຖາ ຫຕ຺ຖຄຕໍ, ປາຓີນາ ປຣິມທ຺ທິຕໍ;

ສາວໍ ຊາຕໍ ມຸຂໍ ຕຍ຺ຫໍ, ມມໍ ທີສ຺ວານ ເອທິສ"ນ຺ຕີຯ

ຕຕ຺ຖ ອຫຎ຺ຖານີຕິ ນ ວິປ຺ປສນ຺ນານີຯ ສາວນ຺ຕິ ກຎ຺ຈນາທາສວຓ຺ຓໍ ເຕ ມຸຂໍ ປີຕກາລຸອກໍ ຊາຕໍຯ ຫຕ຺ຖຄຕນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖນ ຆິນ຺ທິຕໍຯ ເອທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ມຫນ຺ເຕນ ສີຣິໂສກຄ຺ເຄນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍ ອາຄຕໍ ມໍ ທີສ຺ວາຯ

ສາ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປີ ເນວ ກເຖສີຯ ສຸທສ຺ສໂນ ຈິນ຺ເຕສິ "ກີ ນຸ ໂຂ ເກນຈິ ກຸທ຺ຆາ ວາ ປຣິພທ຺ຆາ ວາ ກເວຍ຺ຍາ"ຕີຯ ອຖ ນໍ ປຸຈ຺ຆນ຺ໂຕ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໗໘໙ຯ

"ກຈ຺ຈິ ນຸ ເຕ ນາກີສສີ, ກຈ຺ຈິ ເຕ ອຕ຺ຖິ ເວທນາ;

ເຍນ ສາວໍ ມຸຂໍ ຕຸຍຸຫໍ, ມມໍ ທິສ໌ວານ ອາຄຕ’’ນ໌ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ ນ຺ ເຕ ນາກິສ຺ສີຕິ ກຈ຺ຈິ ນ຺ ຕໍ ໂກຈິ ນ ອກິສ຺ສິ ອກ຺ໂກເສນ ວາ ປ໌ຣິກາສາຍ ວາ ວິຫິ໌ສີຕິ ປ໌ຸຈ຺ຉຕິ. ຕຸຍຸຫນ໌ຕິ ຕວ ປ໌ຸພ຺ເພ ມມໍ ທິສ໌ວາ ອາຄຕໍ ເອທິສໍ ມຸຂໍ ນ ໂຫຕິ. ເຍນ ປ໌ນ ກາຣເຓນ ອຊ຺ຊ ຕວ ມຸຂໍ ສາວໍ ຊາຕໍ, ຕໍ ເມ ອາຈິກ຺ຂາຕິ ປ໌ຸຈ຺ຉຕິ.

ອຖສ຺ສ ສາ ອາຈິກ຺ຂນ໌ຕິ ອາຫ –

໗໔໑.

‘‘ສ໌ປິນໍ ຕາຕ ອທ຺ທກ຺ຂີ, ອິໂຕ ມາສໍ ອໂນຄຕໍ;

‘ທກ຺ຂີຓໍ ວິຍ ເມ ພາຫຸໍ, ເຉຕ຺ວາ ຣຸຫິຣມກ຺ຂິຕໍ;

ປ໌ຸຣິໂສ ອາທາຍ ປ໌ກ຺ກາມິ, ມມ ໂຣທນ຺ຕິຍາ ສຕິ’.

໗໔໒.

‘‘ຍໂຕຫໍ ສ໌ປິນມທ຺ທກ຺ຂີ, ສຸທສ຺ສນ ວິຊານຫີ;

ຕໂຕ ທີວາ ວາ ຣຕ຺ຕີ ວາ, ສຸຂໍ ເມ ໂນປລພ຺ພາຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິໂຕ ມາສໍ ອໂນຄຕນ຺ຕິ ອິໂຕ ເຫຍ຺ຖາ ມາສາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ. ອຊ຺ຊ ເມ ທິຍ຺ຖສ໌ປິນສ຺ສ ມາໂສ ໂຫຕີຕິ ທສ຺ເສຕິ. ປ໌ຸຣິໂສຕິ ເອໂກ ກາລຸໂອ ຣຕ຺ຕກ຺ຂິ ປ໌ຸຣິໂສ. ໂຣທນ຺ຕິຍາ ສຕີຕິ ໂຣທມານາຍ ສຕິຍາ. ສຸຂໍ ເມ ໂນປລພ຺ພາຕີຕິ ມມ ສຸຂໍ ນາມ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

ເອວຄ຺ຈ ປ໌ນ ວຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ປິຍປ໌ຸຕ຺ຕໂກ ເມ ຕວ ກນິຍ຺ໂຖ ນ ທິສ຺ສຕິ, ກເຍນສ຺ສ ອຸປ໌ປ໌ນ຺ເນນ ກວິຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ປ໌ຣິເທວນ຺ຕີ ອາຫ –

໗໔໓.

‘‘ຍໍ ປ໌ຸພ຺ເພ ປ໌ຣິວາຣິສ໌, ກຄ຺ຓາ ຣຸຈິຣວິຄ຺ຄຫາ;

ເຫມຊາລປ໌ປ໌ຜິຈ຺ຉນ຺ນາ, ກ຺ູຣິທຕ຺ໂຕ ນ ທິສ຺ສຕິ.

໗໔໔.

‘‘ຍໍ ປ໌ຸພ຺ເພ ປ໌ຣິວາຣິສ໌, ເນຕ຺ຕີສວຣທາຣິໂນ;

ກຕິກາຣາວ ສມ຺ຜຸລ຺ລາ, ກ຺ູຣິທຕ຺ໂຕ ນ ທິສ຺ສຕິ.

໗໔໕.

‘‘ຫນ຺ທ ທານິ ຄມິສ຺ສາມ, ກ຺ູຣິທຕ຺ຕນິເວສນໍ;

ສມຸມຍຸດໍ ສີລສມຸປນຸນໍ, ປສຸສາມ ຕວ ກາຕຣ''ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ສມຸຜຸລຸລາຕິ ສຸວຕຸຕາວຕຸຖາລງກາຣສາຣີຕາຍ ສມຸຜຸລຸລາ ກຕິກາຣາ ວິຍ။ ໜນຸທາຕິ ວວສຸສຄຸຄຕຸເຖ ນິປາໂຕ, ເອຫິ, ຕາຕ, ກູຣິທຕຸຕສຸສ ນິເວສນໍ ຄຈຸຉາມາຕິ ວທຕິ။

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ຕສຸສ ເຈວ ອຕຸຕໂນ ຈ ປຣິສາຍ ສທຸຂິ ຕຕຸຖ ອຄມາສິ။ ກູຣິທຕຸຕສຸສ ກຣິຍາໂຍ ປນ ຕໍ ວມຸມິກມຕຸຖເກ ອທິສຸວາ ''ມາຕຸ ນິເວສເນ ວສິສຸສຕິ''ຕິ ອພຸຍາວຍາ ອເທາສຸໍ။ ຕາ ''ສສຸສຸ ກິຣ ໂນ ປຸຕຸຕໍ ອປສຸສນຸຕີ ອາຄຈຸຉຕີ''ຕິ ສຸຕຸວາ ປຈຸຈຸຄຸຄມນໍ ກຕຸວາ ''ອຍຸເຍ, ປຸຕຸຕສຸສ ເຕ ອທິສຸສມານສຸສ ອຊຸຊ ມາໂສ ອຕິໂຕ''ຕິ ມຫາປຣິເທວໍ ປຣິເທວມານາ ຕສຸສາ ປາທມູເລ ປຕິສຸ။ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໘໔໙။

''ຕຄຸຈ ທິສຸວານ ອາຍນຸຕີ, ກູຣິທຕຸຕສຸສ ມາຕຣໍ;

ພາຫາ ປຄຸຄຍຸຫ ປກຸກນຸທຸໍ, ກູຣິທຕຸຕສຸສ ນາຣີໂຍ။

໘໕໐။

''ປຸຕຸຕໍ ເຕຍຸເຍ ນ ຊານາມ, ອິໂຕ ມາສໍ ອໂຫຄຕໍ;

ມຕໍ ວາ ຍທິ ວາ ຊີວໍ, ກູຣິທຕຸຕໍ ຍສສຸສິນ''ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ''ປຸຕຸຕໍ ເຕຍຸເຍ''ຕິ ອຍໍ ຕາສໍ ປຣິເທວນກຖາ။

ກູຣິທຕຸຕສຸສ ມາຕາ ສຸຕຸຫາທິ ສທຸຂິ ອນຸຕຣວີຖິຍໍ ປຣິເທວິຕຸວາ ຕາ ອາທາຍ ຕສຸສ ປາສາທໍ ອາຣຸຍຸຫ ປຸຕຸຕສຸສ ສຍນຄຸຈ ອາສນຄຸຈ ໂອໂລເກຕຸວາ ປຣິເທວມານາ ອາຫ –

໘໕໑။

''ສກຸຕິ ຫຕປຸຕຸຕາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ຈິຣໍ ທຸກຸເຂນ ຊາຍິສຸສໍ, ກູຣິທຕຸຕໍ ອປສຸສຕີ။

໘໕໒။

''ກຸຣຣີ ຫຕຉາປາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ຈິຣໍ ທຸກຸເຂນ ຊາຍິສຸສໍ, ກູຣິທຕຸຕໍ ອປສຸສຕີ။

໘໕໓။

''ສາ ນູນ ຈກຸກວາກີວ, ປລຸລລສຸມິ ອໂນທເກ;

ຈິຣໍ ທຸກ຺ເຂນ ຊາຍິສ຺ສໍ, ກູຣິທຕ຺ຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕີ’’ຕິ.

໗໖໑.

‘‘ກມ຺ມາຣານໍ ຍຖາ ອຸກ຺ກາ, ອນ຺ໂຕ ຊາຍຕິ ໂນ ພຫີ;

ເອວໍ ຊາຍາມິ ໂສເກນ, ກູຣິທຕ຺ຕໍ ອປ຺ສ຺ສຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອປ຺ສ຺ສຕີຕິ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ. ຫຕລາປາວາຕີ ຫຕໂປ຺ຕກາວ.

ເອວໍ ກູຣິທຕ຺ຕມາຕຣິ ວິລປ຺ມານາຍ ກູຣິທຕ຺ຕນິເວສນໍ ອຕ຺ຕາວກຸຈ຺ຈິ ວິຍ ເອກສທ຺ທໍ ອໂຫສິ. ເອໂກປິ ສກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ. ສກລນິເວສນໍ ຍຸຄນ຺ຉຣວາຕປ຺ປຫຕໍ ວິຍ ສາລວນໍ ອໂຫສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໗໖໒.

‘‘ສາລາວ ສມ຺ປມຖິຕາ, ມາລຸເຕນ ປມທ຺ທິຕາ;

ເສນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ຈ, ກູຣິທຕ຺ຕນິເວສເນ’’ຕິ.

ອຣິຏ຺ໂຖ ຈ ສຸໂກໂຄ ຈ ອຸໂກປິ ກາຕໂຣ ມາຕາປິຕູນໍ ອຸປ຺ຏານໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ກູຣິທຕ຺ຕນິເວສນໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ອສ຺ສາສຍິສ຺ສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໗໖໓.

‘‘ອິທໍ ສຸຕ຺ວານ ນິຄ຺ໂຊສໍ, ກູຣິທຕ຺ຕນິເວສເນ;

ອຣິຏ຺ໂຖ ຈ ສຸໂກໂຄ ຈ, ປຉາວິສຸ ອນນ຺ຕຣາ.

໗໖໔.

‘‘ອມ຺ມ ອສ຺ສາສ ມາ ໂສຈິ, ເອວໍທມ຺ມາ ຫິ ປາຕິໂນ;

ຈວນ຺ຕິ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊນ຺ຕິ, ເອສາສ຺ສ ປຣິຕາມິຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອສາສ຺ສ ປຣິຕາມິຕາຕິ ເອສາ ຈຸຕູປປ຺ຕຕິ ອສ຺ສ ໂລກສ຺ສ ປຣິຕາມິຕາ, ເອວຎຫີ ໂສ ໂລໂກ ປຣິຕາເມຕີ. ເອເຕຫິ ທ຺ວີຫີ ອງເຄຫິ ມຸຕ຺ໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິ ວທນ຺ຕີ.

ສມຸທ຺ທຊາ ອາຫ –

໗໖໕.

‘‘ອຫມ຺ປິ ຕາຕ ຊານາມິ, ເອວໍທມ຺ມາ ຫິ ປາຕິໂນ;

ໂສເກນ ຈ ປເຣຕສ຺ມິ, ຠູຣິທຕ຺ຕໍ ອປສ຺ສຕິຯ

໘໖໖ຯ

"ອຊ຺ຊ ເຈ ເມ ອິມໍ ຣຕ຺ຕິໍ, ສຸທສ຺ສນ ວິຊານຫິ;

ຠູຣິທຕ຺ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ, ມຎ຺ເຎ ຫິສ຺ສາມິ ຊີວິຕ''ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ຊ ເຈ ເມຕິ ຕາຕ ສຸທສ຺ສນ, ສເຈ ອຊ຺ຊ ອິມໍ ຣຕ຺ຕິໍ ຠູຣິທຕ຺ໂຕ ມມ ທສ຺ສນໍ ນາຄມິສ຺ສຕິ, ອຖາຫໍ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ຊີວິຕໍ ຊຫິສ຺ສາມີຕິ ມຎ຺ຎາມິຯ

ປຸຕ຺ຕາ ອາຫໍສຸ –

໘໖໗ຯ

"ອມ຺ມ ອສ຺ສາສ ມາ ໂສຈິ, ອານຍິສ຺ສາມ ຠາຕຣໍ;

ທິໂສທິສໍ ຄມິສ຺ສາມ, ຠາຕຸປຣິເຍສນໍ ຈຣໍຯ

໘໖໘ຯ

"ປພ຺ພເຕ ຄິຣິທຸຄ຺ເຄສຸ, ຄາເມສຸ ນິຄເມສຸ ຈ;

ໂອເຣນ ສຕ຺ຕຣຕ຺ຕສ຺ສ, ຠາຕຣໍ ປສ຺ສ ອາຄຕ''ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຈຣນ຺ຕິ ອມ຺ມ, ມຍໍ ຕໂຍປິ ຊນາ ຠາຕຸປຣິເຍສນໍ ຈຣນ຺ຕາ ທິໂສທິສໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ ນໍ ອສ຺ສາເສສຸໍຯ

ຕໂຕ ສຸທສ຺ສໂນ ຈິນ຺ເຕສິ "ສເຈ ຕໂຍປິ ເອກໍ ທິສໍ ຄມິສ຺ສາມ, ປປຎ຺ໂຈ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕີຓິ ຕີຓິ ຐານານິ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ – ເອເກນ ເທວໂລກໍ, ເອເກນ ຫິມວນ຺ຕໍ, ເອເກນ ມນຸສ຺ສໂລກໍຯ ສເຈ ໂຂ ປນ ກາຓາຣິຏ຺ໂຐ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ຍຕ຺ເຖວ ຠູຣິທຕ຺ຕໍ ປສ຺ສຕິຯ ຕໍ ຄາມໍ ວາ ນິຄມໍ ວາ ຌາເປຕ຺ວາ ເອສ຺ສຕິ, ເອສ ກກ຺ຂໂຬ ຜຣຸໂສ, ນ ສກ຺ກາ ເອຕໍ ຕຕ຺ຖ ເປເສຕຸ''ນ຺ຕິຯ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈ ປນ "ຕາຕ ອຣິຏ຺ຐ, ຕ຺ວໍ ເທວໂລກໍ ຄຈ຺ຉ, ສເຈ ເທວຕາຫິ ຘມ຺ມໍ ໂສຕຸກາມາຫິ ຠູຣິທຕ຺ໂຕ ເທວໂລກໍ ນີໂຕ, ຕໂຕ ນໍ ອາເນຫີ''ຕິ ອຣິຏ຺ຐໍ ເທວໂລກໍ ປຫິຓິຯ ສຸໂຠຄໍ ປນ "ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ຫິມວນ຺ຕໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຎ຺ຈສຸ ມຫານທີສຸ ຠູຣິທຕ຺ຕໍ ອຸປຘາເຣຕ຺ວາ ເອຫີ''ຕິ ຫິມວນ຺ຕໍ ປຫິຓິຯ ສຍໍ ປນ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຈິນ຺ເຕສິ – "ສຈາຫໍ ມາຓວກວຓ຺ເຓນ ຄມິສ຺ສາມິ, ມນຸສ຺ສາ ເນວ ເມ ປິຍາຍິສ຺ສນ຺ຕິ, ມຍາ ຕາປສເວເສນ ຄນ຺ຕຸໍ ວຏ຺ຏຕິ, ມນຸສ຺ສານຎ຺ຫິ ປພ຺ພຊິຕາ ປິຍາ ມນາປາ''ຕິຯ ໂສ ຕາປສເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຯ

ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ອຊມຸຂີ ນາມ ເວມາຕິກຠາຄິນີ ອຕ຺ຖິຯ ຕສ຺ສາ ໂພຘິສຕ຺ເຕ ອຘິມຕ຺ໂຕ ສິເນໂຫຯ ສາ ສຸທສ຺ສນໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ອາຫ – "ຠາຕິກ , ອຕິວິຍ ກິລມາມິ, ອຫມ຺ປິ ຕຍາ ສທ຺ຘິໍ ຄມິສ຺ສາມີ''ຕິຯ "ອມ຺ມ, ນ ສກ຺ກາ ຕຍາ ຄນ຺ຕຸໍ, ອຫໍ ປພ຺ພຊິຕເວເສນ ຄຈ຺ຉາມີ''ຕິຯ "ອຫໍ ປນ ຂຸທ຺ທກມຓ຺ຑູກີ ຫຸຕ຺ວາ ຕວ ຊຏນ຺ຕເຣ ນິປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສາມີ''ຕິຯ "ເຕນ ຫິ ເອຫີ''ຕິຯ ສາ ມຓ຺ຑູກໂປຕິກາ ຫຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຊຏນ຺ຕເຣ ນິປຊ຺ຊິຯ ສຸທສ຺ສໂນ "ມູລໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ວິຈິນນ຺ໂຕ ຄມິສ຺ສາມີ''ຕິ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ຠຣິຍາໂຍ ຕສ຺ສ ອຸໂປສຖາຄາຣຏ຺ຐານໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ປຐມໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອລມ຺ປາຍເນນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄຫິຕຏ຺ຐາເນ ໂລຫິຕຎ຺ຈ ວລ຺ລີຫິ ກຕເປຬຏ຺ຐານຎ຺ຈ ທິສ຺ວາ "ຠູຣິທຕ຺ໂຕ ອຫິຕຸຓ຺ຑິເກນ ຄຫິໂຕ''ຕິ ຎຕ຺ວາ ສມຸປ຺ປນ຺ນໂສໂກ ອສ຺ສຸປຸຓ຺ເຓຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ອລມ຺ປາຍນສ຺ສ ຄຕມຄ຺ເຄເນວ ປຐມໍ ກີຬາປິຕຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມນສ຺ເສ ປຸຈ຺ຉິ "ເອວຣູໂປ ນາມ ນາໂຄ ເກນຈິ ອຫິຕຸຓ຺ຑິ

ເກນ ກິລຸອາປີໂຕ''ຕິ? ''ອາມ, ອລມ຺ປາຍເນນ ອິໂຕ ມາສມຕ຺ຖເກ ກິລຸອາປີໂຕ''ຕິຯ ''ກິຌ຺ຈິ ຌນໍ ເຕນ ລທ຺ຌ''ນ຺ຕິ? ''ອາມ, ອິເຌວ ເຕນ ສຫສ຺ສມຕ຺ຕໍ ລທ຺ຌ''ນ຺ຕິຯ ''ອິທານິ ໂສ ກ຺ຫີ ຄໂຕ''ຕິ? ''ອສ຺ກຄາມໍ ນາມາ''ຕິຯ ໂສ ຕໂຕ ປຌ຺ຖາຍ ປ຺ຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອນ຺ປ຺ພ຺ເພນ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິຯ

ຕສ຺ມີ ຂເຓ ອລມ຺ປາຍໂນ ສ຺ນ຺ຫາໂຕ ສ຺ວິລິຕ຺ໂຕ ມຌ຺ຖສາຜກໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ຣຕນເປລ຺ອໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ຣາຊທ຺ວາຣເມວ ຄໂຕຯ ມຫາຊໂນ ສນ຺ນິປຕິ, ຣຌ຺ໂຌ ອາສນໍ ປຌ຺ຌຕ຺ຕໍຯ ໂສ ອນ຺ໂຕນິເວສເນ ຖິໂຕວ ''ອຫໍ ອາຄຈ຺ຉາມິ, ນາຄຣາຊານໍ ກິລຸອາເປຕ຺ວູ''ຕິ ເປເສສິຯ ອລມ຺ປາຍໂນ ຈິຕ຺ຕຕ຺ຖຣເຓ ຣຕນເປລ຺ອໍ ຖເປຕ຺ວາ ວິວຣິຕ຺ວາ ''ເອຫິ ມຫານາຄາ''ຕິ ສຌ຺ຌມຫາສິຯ ຕສ຺ມີ ສມເຍ ສ຺ທສ຺ສໂນປີ ປຣິສນ຺ຕເຣ ຖາໂຕຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສີສໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ສພ຺ພາວນ຺ຕໍ ປຣິສໍ ໂອໂລເກສິຯ ນາຄາ ຫິ ທ຺ວີຫີ ກາຣເຓຫິ ປຣິສໍ ໂອໂລເກນ຺ຕິ ສ຺ປັຕ຺ຕປຣິປນ຺ຖໍ ວາ ລາຕເກ ວາ ທສ຺ສນຕ຺ຖາຍຯ ເຕ ສ຺ປັຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກິຕາ ນ ນຈ຺ຈນ຺ຕິ, ລາຕເກ ວາ ທິສ຺ວາ ລຊ຺ຊມານາ ນ ນຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ປຣິສນ຺ຕເຣ ກາຕຣໍ ອທ຺ທສຯ ໂສ ອກ຺ຂີປູຣານິ ອສ຺ສູນິ ຄເຫຕ຺ວາ ເປລ຺ອໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ກາຕຣາກິມ຺ໂຂ ປາຍາສິຯ ມຫາຊໂນ ຕໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ກີໂຕ ປຜິກ຺ກມິ, ເອໂກ ສ຺ທສ຺ສ ໂນວ ອຌ຺ຖາສິຯ ໂສ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາທປີຖິຍໍ ສີສໍ ຖເປຕ຺ວາ ໂຣທິ, ສ຺ທສ຺ສໂນປີ ປຣິເທວິຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ໂຣທິຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ເປລ຺ອເມວ ປາວິສິຯ ອລມ຺ປາຍໂນປີ ''ອິມິນາ ນາເຄນ ຕາປໂສ ຑຌ຺ໂຖ ກວິສ຺ສຕິ, ອສ຺ສາເສສ຺ສາມິ ນ''ນ຺ຕິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໒໙ຯ

''ຫຕ຺ຖາ ປມ຺ຕ຺ໂຕ ອຸຣໂຄ, ປາເທ ເຕ ນິປຕີ ກ຺ສໍ;

ກຈ຺ຈິ ນ຺ ຕໍ ທໍສີ ຕາຕ, ມາ ກາຍິ ສ຺ຂິໂຕ ກວາ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມາ ກາຍີຕິ ຕາຕ ຕາປສ, ອຫໍ ອລມ຺ປາຍໂນ ນາມ, ມາ ກາຍີ, ຕວ ປຜິຊຄ຺ຄນໍ ນາມ ມມ ກາໂຣຕິຯ

ສ຺ທສ຺ສໂນ ເຕນ ສທ຺ຘີ ກເຖຕ຺ກມ຺ຍຕາຍ ຄາຖມາຫ –

໑໓໐ຯ

''ເນວ ມຍ຺ຫໍ ອຍໍ ນາໂຄ, ອລໍ ທ຺ກ຺ຂາຍ ກາຍຈິ;

ຍາວຕຕ຺ຖິ ອຫິຄ຺ຄາໂຫ, ມຍາ ກິຍ຺ໂຍ ນ ວິຊ຺ຊຕີ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກາຍຈີຕິ ກສ຺ສຈິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກສ຺ສປີ ທ຺ກ຺ຂສ຺ສ ອຸປ຺ປາທເນ ອຍໍ ມມ ອສມຕ຺ໂຖຯ ມຍາ ຫິ ສທິໂສ ອຫິຕ຺ຕຫິໂກ ນາມ ນຕ຺ຖີຕິຯ

ອລມ຺ປາຍໂນ ''ອສ຺ໂກ ນາເມໂສ''ຕິ ອຊານນ຺ໂຕ ກ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໓໑ຯ

'ໂກ ນ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວຓ຺ເຓນ, ທິຕ຺ໂຕ ປຣິສມາຄໂຕ;

ອວ຺ຫາຍນ຺ຕ຺ ສ຺ຍ຺ທ຺ເຌນ, ສ຺ຓນ຺ຕ຺ ປຣິສາ ມມາ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ທິຕ຺ໂຕຕິ ຄພ຺ພິໂຕ ພາໂລ ອນ຺ຌລາໂຕຯ ອວ຺ຫາຍນ຺ຕູຕິ ອວ຺ຫາຍນ຺ໂຕ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອຍໍ ໂກ

ພາໂລ ອຸມ຺ມຕ຺ຕໂກ ວິຍ ມໍ ສຸຍຸທ຺ເສນ ອວ຺ຫາຍນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕນາ ສທ຺ຣີ ສມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ປຣິສມາຄໂຕ, ປຣິສາ ມມ ວຈນໍ ສຸຓນ຺ຕ຺, ມຍ຺ຫໍ ໂທໂສ ນຕ຺ຖິ, ມາ ໂຂ ເມ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ຖາຕິ຿

ອຖ ນໍ ສຸທສ຺ສໂນ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊພາສິ –

໑໗໔຿

‘‘ຕ຺ວໍ ມໍ ນາເຄນ ອາລມ຺ປ, ອຫໍ ມຕ຺ຫູກຈາປິຍາ;

ໂຫຕຸ ໂນ ອພ຺ກຸຕໍ ຕຕ຺ຖ, ອາ ສຫສ຺ເສຫິ ປຍ຺ຈຫີ’’ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ນາເຄນາຕິ ຕ຺ວໍ ນາເຄນ ມຍາ ສທ຺ຣີ ຍຸຊ຺ຊ, ອຫໍ ມຕ຺ຫູກຈາປິຍາ ຕຍາ ສທ຺ຣີ ຍຸຊ຺ຊິສ຺ສາມິ຿ ອາ ສຫສ຺ເສຫິ ປຍ຺ຈຫີຕິ ຕສ຺ມີ ໂນ ຍຸທ຺ເຜ ຍາວ ປຍ຺ຈຫິ ສຫສ຺ເສຫິ ອພ຺ກຸຕໍ ໂຫຕູຕິ຿

ອລມ຺ປາຍໂນ ອາຫ –

໑໗໕຿

‘‘ອຫລ຺ຫີ ວສ຺ມາ ອຫ຺ໂຍ, ຕ຺ວໍ ທລິທ຺ໂທສິ ມາຓວ;

ໂກ ນຸ ເຕ ປາຓິໂພຄຕ຺ຖິ, ອຸປ຺ຊູຕຍ຺ຈ ກີ ສິຍາ຿

໑໗໖຿

‘‘ອຸປ຺ຊູຕຍ຺ຈ ເມ ອສ຺ສ, ປາຓິໂພໂຄ ຈ ຕາທິໂສ;

ໂຫຕຸ ໂນ ອພ຺ກຸຕໍ ຕຕ຺ຖ, ອາ ສຫສ຺ເສຫິ ປຍ຺ຈຫີ’’ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ໂກ ນຸ ເຕຕິ ຕວ ປພ຺ພຊິຕສ຺ສ ໂກ ນຸ ປາຓິໂພໂຄ ອຕ຺ຖິ຿ ອຸປ຺ຊູຕຍ຺ຈາຕິ ອິມສ຺ມີ ວາ ຊູເຕ ອຸປ຺ນິກ຺ເຂປ຺ກູຕໍ ກີ ນາມ ຕວ ຣນໍ ສິຍາ, ທສ຺ເສຫີ ເມຕິ ວທຕິ຿ ອຸປ຺ຊູຕຍ຺ຈ ເມຕິ ມຍ຺ຫໍ ປນ ທາຕພ຺ພໍ ອຸປ຺ນິກ຺ເຂປຣນໍ ວາ ຄເປ຺ຕພ຺ພປາຓິໂພໂຄ ວາ ຕາທິໂສ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ໂນ ຕຕ຺ຖ ຍາວ ປຍ຺ຈຫິ ສຫສ຺ເສຫິ ອພ຺ກຸຕໍ ໂຫຕູຕິ຿

ສຸທສ຺ສໂນ ຕສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ປຍ຺ຈຫິ ໂນ ສຫສ຺ເສຫິ ອພ຺ກຸຕໍ ໂຫຕູ’’ຕິ ອພີໂຕ ຣາຊນິເວສນໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ມາຕຸລຣຍ຺ໂຍ ສນ຺ຕິເກ ຖິໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໗໖຿

‘‘ສຸໂຓຫິ ເມ ມຫາຣາຊ, ວຈນໍ ກທ຺ທມຕ຺ຖຸ ເຕ;

ປຍ຺ຈນ຺ນໍ ເມ ສຫສ຺ສານໍ, ປາຓິໂພໂຄ ຫິ ກິຕ຺ຕິມາ’’ຕິ຿

ຕຕ຺ຖ ກິຕ຺ຕິມາຕິ ຄຸຓກິຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ນ ວິວິຣຄຸຓາຈາຣກິຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ນ຿

ຣາຊາ ‘‘ອຍំ ຕາປໂສ ມំ ອຕິພຫុំ ធនំ ຍາຈຕិ, ກឹ នុ ខោ’’ຕិ ຈិນຸເຕຕ្វາ ຄາຖមាហ –

໒໗໖។

‘‘ເປຕຸຕິກំ ວາ ອິດໍ ໂຫຕិ, ຍំ ວາ ໂຫຕិ ສຍំກຕំ;

ກឹ ຕຸວំ ເອວំ ພຫុំ ມຍຸຫំ, ធនំ ຍາຈສិ ພຸຣາຫຸມຕາ’’ຕិ។

ຕຕຸຖ ເປຕຸຕິກំ ວາຕិ ປິຕຣາ ວາ ຄເຫຕຸວາ ຂາທិຕំ, ອຕຸຕນາ ວາ ກຕំ ອິດໍ ນາມ ໂຫຕិ, ກឹ ມມ ປິຕຣາ ຕວ ຫຕຸຖໂຕ ຄຫិຕំ ອຕຸຖិ, ឧທាហុ មយា, ກឹការណា មំ ເອວំ ພຫុំ ធនំ ຍາຈສិຕិ?

ເອວំ វុត្តេ សុហស្ស ທຸເວ ຄາຖາ ອភាសិ –

໒໗໗។

‘‘ອລម្ពាយនោ ហិ នាគេន, ມមំ ອភិຊិតិស្សតិ;

ອហំ ມຕុຫូກវាបិយា, ឆំសយិស្សាមិ ພຸຣາຫຸມຕំ។

໒໗໘។

‘‘ຕំ ຕຸວំ ທຍຸភំ ມហារាឧ, ອຊ្ឆ ຣຍຸត្រាភិວុឈນ;

ខត្តសង្ឃបរិພុຍូលុໂຫ, និយ្យាហិ ອហិហស្សນ’’នុຕិ។

ຕຕຸຖ ອភិຊិតិស្សតិຕិ យុហុឆេ ຊិនិតុំ ອិច្ឆតិ។ ຕຕຸຖ ສເຈ ໂສ ຊិយិស្សតិ, ມយុហំ បញ្ចសហស្សានិ ហស្សតិ។ ស្វាហំ ឩយិស្សាមិ, ອហមស្ស ហស្សាមិ, ຕស្មា ຕំ ພຫុំ ធនំ ຍາຈາមិ។ ຕនុຕិ ຕស្មា ຕຸວំ ມហារាឧ, ອຊ្ឆ ອហិហស្សនំ ທຍុភំ និយ្យាហិຕិ។

ຣາຊາ ‘‘ເតន ហិ គច្ឆាមា’’ຕិ ຕາປເສນ ສທຸនឹເຍວ និកុខមិ។ ຕំ ທិស្វា ອລម្ពាយនោ ‘‘ອຍំ ຕາປໂສ គន្ត្វា ຣາຊានំ ຄເຫຕុ ວາ ອາຄໂຕ, ຣາຊកុលូបកោ ភវិស្សតិ’’ຕិ ភីໂຕ ຕំ ອនុវត្តន្តោ ຄາຖມាហ –

໒໗໙។

‘‘នេវ ຕំ ອតិមញ្ញាមិ, សិប្បវាហេន មាណវ;

ອតិមត្តោសិ សិប្បេន, ឧរគំ នាបចាយសិ’’ຕិ។

ຕຕຸຖ សិប្បវាហេនាຕិ ມាណវ, ອហំ ອຕຸຕໂນ សិប្បេន ຕំ នាតិមញ្ញាមិ, ຕຸວំ បន សិប្បេន ອតិមត្តោ ອិមំ ឧរគំ ន បូឆេសិ, នាគស្ស ອបចិតឹ ន ករោសិຕិ។

ຕໂຕ សុហស្សໂນ ທຸເວ ຄາຖາ ອភាសិ –

໒໘០។

‘‘ອຫມ္ປိ ນາຕິມຄ္ຄາມິ, ສိປ္ປວາເທນ ພ္ຣາຫ္မဏ;

ອວິເສນ ຈ ນາເຄນ, ກຸສံ ວຄ္ຈຍເສ ຊນံ။

၂၂၁။

‘‘ເອວຄ္ເຈຕံ ຊໂນ ຊຄ္ຄາ, ຍຖາ ຊານາມິ ຕံ ອຫံ;

ນ ຕ္ວံ ລກສိ ອາລမ္ປ, ກຸສမ္ຸမ္ຖິ ກုໂຕ ສນ’’န္တိ။

ອຖສ္ສ ອລမ္ປາຍໂນ ກຸຊ္ຊိတ္ວາ ອາຫ –

၂၂၈။

‘‘ຂຮາຊິໂນ ຊຍິ ທຸမ္မိ, ທိຕ္ໂຕ ປ໌ຣິສມາຄໂຕ;

ໂຍ ຕ္ວံ ເອວံ ຄຕံ ນາຄံ, ‘ອວິໂສ’ ອຕິມຄ္ຄຕိ။

၂၂၉။

‘‘ອາສຊ္ຊ ໂຂ ນံ ຊຄ္ຄາສິ, ປຸຕ္ຕံ ອຸຄ္ຄສ္ສ ເຕຊໂສ;

ມຄ္ເລ ຕံ ກສ္မຣາສိວ, ຂິປ္ປເມສ ກຣິສ္ສຕີ’’ຕိ။

ຕຕ္ຖ ທຸမ္မິຕິ ອນຄ္ຄຕິນຍໂນ။ ອວິໂສ ອຕິມຄ္ຄສີຕိ ນິພ္ພິໂສຕິ ອວຊານາສິ။ ອາສຊ္ຊາຕິ ອုປ໌ຄນ္ຕ္ວາ။ ຊຄ္ຄາສີຕິ ຊາເນຍ္ຍາສິ။

ອຖ ເຕນ ສທ္ທິ ເກລຸອີ ກໂຣນ္ໂຕ ສုທສ္ສໂນ ຄາຖມາຫ –

၂၃၀။

‘‘ສိຍາ ວິສံ ສິລုတ္တສ္ສ, ເທຫ္ທຸກສ္ສ ສິລາກုໂນ;

ເນວ ໂລຫິຕສີສສ္ສ, ວິສံ ນາຄສ္ສ ວິຊ္ຊຕີ’’ຕິ။

ຕຕ္ຖ ສິລုတ္တສ္ສາຕິ ພຣສປ္ປສ္ສ။ ເທຫ္ທຸກສ္ສາຕິ ອုທກສປ္ປສ္ສ။ ສິລາກုໂນຕິ ນີລວတ္တາສປ္ປສ္ສ။ ອີຕິ ນິພ္ພິເສ ສປ္ເປ ທສ္ເສတ္ວາ ເອເຕສံ ວິສံ ສິຍາ, ເນວ ໂລຫິຕສີສສ္ສ ສປ္ປສ္ສາຕິ ອາຫ။

ອຖ ນံ ອລမ္ປາຍໂນ ທ္ວີຫີ ຄາຖາຫີ ອຊ္ຊກາສິ –

၂၃၁။

“ສຸຕເມຕံ ອຣຫາຕံ, ສຎ຺ຎຕານໍ ຕປສ຺ສິນໍ;

ອິຘ ທານານິ ທຕ຺ວານ, ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທາຍກາ;

ຊີວນ຺ໂຕ ເທຫິ ທານານິ, ຍທິ ເຕ ອຕ຺ຖິ ທາຕເວ.

໒໒໖.

“ອຍໍ ນາໂຄ ມຫິທ຺ທິໂກ, ເຕຊສ຺ສີ ທຸຣຕິກ຺ກໂມ;

ເຕນ ຕໍ ຑໍສຍິສ຺ສາມິ, ໂສ ຕໍ ຠສ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທາຕເວຕິ ຍທິ ເຕ ກິຎ຺ຈິ ທາຕພ຺ພໍ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ເທຫີຕິ.

໒໒໗.

“ມຍາເປຕໍ ສຸຕໍ ສມ຺ມ, ສຎ຺ຎຕານໍ ຕປສ຺ສິນໍ;

ອິຘ ທານານິ ທຕ຺ວານ, ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທາຍກາ;

ຕ຺ວເມວ ເທຫິ ຊີວນ຺ໂຕ, ຍທິ ເຕ ອຕ຺ຖິ ທາຕເວ.

໒໒໘.

“ອຍໍ ອຊມຸຂີ ນາມ, ປຸຕ຺ຕາ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ເຕຊໂສ;

ຕາຍ ຕໍ ຑໍສຍິສ຺ສາມິ, ສາ ຕໍ ຠສ຺ມໍ ກຣິສ຺ສຕິ.

໒໒໙.

“ຍາ ຘີຕາ ຘຕຣຏ຺ຐສ຺ສ, ເວມາຕາ ຠຄິນີ ມມ;

ສາ ຕໍ ຑໍສຕ຺ວຊມຸຂີ, ປຸຕ຺ຕາ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ເຕຊໂສ”ຕິ. –

ອິມາ ຄາຖາ ສຸທສ຺ສນສ຺ສ ວຈນໍ. ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕາ ອຸຄ຺ຄສ຺ສ ເຕຊໂສຕິ ອຸຄ຺ເຄນ ວິເສນ ປຸຕ຺ຕາ.

ເອວຎ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ “ອມ຺ມ ອຊມຸຂີ, ຊຏນ຺ຕຣໂຕ ເມ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປາຓິມ຺ຫິ ປຕິຏ຺ຐາ”ຕິ ມຫາຊນສ຺ສ ມຊ຺ເຌເຍວ ຠຄິນີ ປກ຺ໂກສິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສີ. ສາ ຕສ຺ສ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຊຏນ຺ຕເຣ ນິສິນ຺ນາວ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ມຓ຺ຑູກວສ຺ສິຕໍ ວສ຺ສິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ອໍສກູເຏ ນິສີທິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປຕິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖຕເລ ຕີຓິ ວິສພິນ຺ທູນິ ປາເຕຕ຺ວາ ປຸນ ຕສ຺ສ ຊຏນ຺ຕຣເມວ ປາວິສິ. ສຸທສ຺ສໂນ ວິສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄິໂຕວ “ນສ຺ສິສ຺ສຕາຍໍ ຊນປໂທ, ນສ຺ສິສ຺ສຕາຍໍ ຊນປໂທ”ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ມຫາສທ຺ທໍ ອກາສີ. ຕສ຺ສ ໂສ ສທ຺ໂທ ທ຺ວາທສໂຍຊນິກໍ ພາຣາຓສີ ຉາເທຕ຺ວາ ອຏ຺ຐາສີ. ອຖ ຣາຊາ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ກິມຕ຺ຖໍ ຊນປໂທ ນສ຺ສິສ຺ສຕີ”ຕິ ປຸຈ຺ຉິ. “ມຫາຣາຊ, ອິມສ຺ສ ວິສສ຺ສ ນິສິຎ຺ຈນຏ຺ຐານໍ ນ ປສ຺ສາມີ”ຕິ. “ຕາຕ, ມຫນ຺ຕາ ອຍໍ ປຖວີ, ປຖວິຍໍ ນິສິຎ຺ຈາ”ຕິ. ອຖ ນໍ “ນ ສກ຺ກາ ປຖວິຍໍ ສິຎ຺ຈິຕຸໍ, ມຫາຣາຊາ”ຕິ ປຏິກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໐။

‘‘ຉມາຍໍ ເຈ ນິສິຍຸຈິສຸສໍ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕ ວິຊານຫີ;

ຕິຓລຕານິ ໂອສຉໂຍ, ອຸສຸສຸສຸເສຍຸຍໍ ອສໍສຍ’’ນຸຕິ။

ຕຕຸຖ ຕິຓລຕານີຕິ ປຖວີນິສຸສິຕານິ ຕິຓານິ ຈ ລຕາ ຈ ສພຸໂພສຉໂຍ ຈ ອຸສຸສຸສຸເສຍຸຍໍ, ຕສຸມາ ນ ສກຸກາ ປຖວິຍໍ ນິສີຍຸຈິຕຸນຸຕິ။

ເຕນ ຫິ ນໍ, ຕາຕ, ອຸທຸຂໍ ອາກາສໍ ຂິປາຕິ။ ຕຕຸຣາປີ ນ ສກຸກາຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໑။

‘‘ອຸທຸຂໍ ເຈ ປາຕຍິສຸສາມິ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕ ວິຊານຫີ;

ສຕຸຕວສຸສານິຍໍ ເທໂວ, ນ ວສຸເສ ນ ຫິມໍ ປເຕ’’ຕິ။

ຕຕຸຖ ນ ຫິມໍ ປເຕຕິ ສຕຸຕວສຸສານິ ຫິມພິນຸທຸມຕຸຕມຸປິ ນ ປຕິສຸສຕິ။

ເຕນ ຫິ ນໍ ຕາຕ ອຸທເກ ສິຍຸຈາຕິ။ ຕຕຸຣາປີ ນ ສກຸກາຕິ ທສຸເສຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໒။

‘‘ອຸທເກ ເຈ ນິສິຍຸຈິສຸສໍ, ພຸຣຫຸມທຕຸຕ ວິຊານຫີ;

ຍາວນຸໂຕທກຊາ ປາຓາ, ມເຣຍຸຍຸໍ ມຈຸຉກຈຸຉປາ’’ຕິ။

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ – ‘‘ຕາຕ, ມຍໍ ນ ກິຍຸຈິ ຊານາມ, ຍຖາ ອມຸຫາກໍ ຣຜຸຖໍ ນ ນສຸສຕິ, ຕໍ ອຸປາຍໍ ຕຸວເມວ ຊານາຫີ’’ຕິ။ ‘‘ເຕນ ຫິ, ມຫາຣາຊ, ອິມສຸມິ ຖາເນ ປຜິປາຜິຍາ ຕໂຍ ອາວາເຜ ຂຓາເປຖາ’’ຕິ။ ຣາຊາ ຂຓາເປສິ။ ສຸທສຸສໂນ ປຖມໍ ອາວາຜໍ ນານາເກສຊຊານໍ ປູຣາເປສິ, ທຸຕິຍໍ ໂຄມຍສຸສ, ຕຕິຍໍ ທິພຸໂພສຉານຍຸເຜວ။ ຕໂຕ ປຖເມ ອາວາເຜ ວິສພິນຸທູນີ ປາເຕສີ။ ຕງຂຓາຍຸເຜວ ຉູມາຍິຕຸວາ ຊາລາ ອຸຜຸຖຫີ။ ສາ ຄນຸຕຸວາ ໂຄມເຍ ອາວາຜໍ ຄຕຸຫີ။ ຕໂຕປີ ຊາລາ ອຸຜຸຖາຍ ອິຕຣໍ ທິພຸໂພສຉສຸສ ປຸຕຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ ໂອສຉານິ ຊາເປຕຸວາ ນິພຸພາຍີ။ ອລມຸປາຍໂນ ຕສຸສ ອາວາຜສຸສ ອວິທູເຣ ອຜຸຖາສີ။ ອຖ ນໍ ວິເສາສຸມາ ປຫຣິ, ສຣີຣຈຸຉວິ ອຸປຸປາເຜຕຸວາ ຄຕາ, ເສຕກຸຜຸຖີ ອໂຫສີ။ ໂສ ກຍຕຊຊິໂຕ ‘‘ນາຄຣາຊານໍ ວິສຸສຊເຊມິ’’ຕິ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ວາຈໍ ນິຈຸຉາເຣສີ။ ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂພທິສຕຸໂຕ ຣຕນເປລຸອາຍ ນິກຸຂມິຕຸວາ ສພຸພາລງກາຣປຸປຜິມຕຸທິຕໍ ອຕຸຕກາວໍ ມາເປຕຸວາ ເທວຣາຊລີລາຍ ຖິໂຕ။ ສຸທສຸສໂນປິ ອຊມຸຂີປີ ຕເຖວ ອຜຸຖໍສຸ။ ຕໂຕ ສຸທສຸສໂນ ຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ຊານາສີ ໂນ, ມຫາຣາຊ, ກສຸເສເຕ ປຸຕຸຕາ’’ຕິ? ‘‘ນ ຊານາມິ’’ຕິ။ ‘‘ຕຸມຸເຫ ຕາວ ນ ຊານາສີ, ກາສິຣຍຸໂຍ ປນ ສີຕາຍ ສມຸທຸທຊາຍ ຉຕຣຜຸຖສຸສ ທິນຸນກາວໍ ຊານາສີ’’ຕິ? ‘‘ອາມ, ຊານາມິ, ມຍຸຫໍ ສາ ກນິຜຸຖກຄິນີ’’ຕິ။ ‘‘ມຍໍ ຕສຸສາ ປຸຕຸຕາ, ຕຸວໍ ໂນ ມາຕຸໂລ’’ຕິ။

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ກມຸປມາໂນ ເຕ ອາລິງຄິຕຸວາ ສີເສ ຈຸມຸພິຕຸວາ ໂຣທິຕຸວາ ປາສາທໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ມຫນຸຕໍ ສກຸກາຣໍ ກາເຣຕຸວາ ກູຣິທຕຸເຕນ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ ປຸຈຸສິ ‘‘ຕາຕ, ຕໍ ເອວຣູປໍ ອຸຄຸຄເຕຊໍ ກຖໍ ອລມຸປາຍໂນ ຄຕຸຫີ’’ຕິ? ໂສ ສພຸພໍ ວິຕຸຖາເຣນ ກເຖຕຸວາ ຣາຊານໍ ໂອວທນຸໂຕ ‘‘ມຫາຣາຊ, ຣຍຸຍາ ນາມ ອິມິນາ ນິຍາເມນ ຣຊຊໍ ກາເຣຕຸໍ ວຜຸຜຕີ’’ຕິ ມາຕຸລສຸສ ຉມຸມໍ ເທເສສີ။ ອຖ ນໍ ສຸທສຸສໂນ ອາຫ – ‘‘ມາຕຸລ, ມມ ມາຕາ ກູຣິທຕຸຕໍ ອປສຸສນຸຕີ ກິລມຕິ, ນ ສກຸກາ ອມຸເຫຫີ ປປຍຸຈໍ

ກາຕຸ''ນ្តិ។ ''ສາធុ, ຕາຕາ, ຕຸម្ហេ ຕາວ តិຈុឆ្ចា។ ອហំ ປន ມມ ກតិនី ហេຼຸກາໂມម្ហិ, ກាំ ປស្សិស្សាមិ''ຕិ។ ''ມាតុល, ກហំ ປន ໂນ ອយ្យោ ກាសិរាជា''ຕិ? ''ຕាត, ມມ ກតិនិយា វិនា វសិតុំ ອសក្កោន្តោ ຣជ្ជំ ປហាយ ປព្ពជិត្វា ອសុកេ វនសណ្ឌេ ນາມ ວສតិ''ຕិ។ ''ມាតុល, ມມ មាតា ຕຸម្ហេ ເຈວ ອយ្យកញ្ច ហេຼຸກາមា, ຕຸម្ហេ ອសុកទិវសេ ມມ ອយ្យកស្ស ສន្តិកំ តិຈុឆ្ចា, ມយំ មាតរំ ອាហាយ ອយ្យកស្ស ອស្សមបទំ ອាគច្ឆិស្សាម។ ຕត្ថ នំ ຕຸម្ហេបិ ປស្សិស្សថា''ຕិ។ ອិតិ ເຕ មាតុលស្ស ທិວសំ វវត្ថបេត្វា ຣាជនិវេសនា ໂອຕរីសុ។ ຣាជា ກាតិណេយ្យេ ອុយ្យោជេត្វា ໂຣទិត្វា និវត្តិ។ ເຕបិ ປត្ថវិ ຍំ និម្មុជ្ជិត្វា នាគភវនំ តតា។

នគរបវេសនខណ្ឌំ និដ្ឋិតំ។

មហាសត្តស្ស បរិយេសនខណ្ឌំ

មហាសត្តេ សម្បត្តេ សកលនាគភវនំ ເອກបរិទេវសទ្ទំ អហោសិ។ ໂສបិ មាសំ ເປលុອາຍ វសិតត្តា កិលន្តោ តិលានសេយ្យំ សយិ។ ຕស្ស សន្តិកំ ອាគច្ឆន្តានំ នាគានំ ປមាណំ នត្ថិ។ ໂສ ເຕហិ សទ្ធិំ កថេន្តោ កិលមតិ។ កាណារិដ្ឋោ ເທວໂລກំ គន្ត្វា មហាសត្តំ ອទិស្វា ປឋមមេវាគតោ។ ອថ នំ ''ເອស ຈណ្ឌោ ផរុសោ, សក្ខិស្សតិ នាគបរិសំ វារេតុ''ន្តិ ម ហាសត្តស្ស និសិន្នដ្ឋានេ ໂທວារិកំ ກរឹសុ។ សុភោគោបិ សកលហិមវន្តំ វិចរិត្វា ຕតោ មហាសមុទ្ទញ្ច សេសនទិយោ ຈ ອុបធារេត្វា ຍមុនំ ອុបធារេន្តោ ອាគច្ឆតិ។ នេសាទព្រាហ្មណោបិ ອលម្ពាយនំ កុដ្ឋឹ ទិស្វា ຈិន្តេសិ ''ອយំ ភូរិទត្តំ កិលមេត្វា កុដ្ឋិ ជាតោ, ອហំ ປន តំ មយ្ហំ ຕាວ ພហូປការំ មណិលោភេន ອលម្ពាយនស្ស ទស្សេសឹ, តំ ປាបំ ມມ ອាគមិស្សតិ។ ຍាວ តំ ន ອាគច្ឆតិ, ຕាວເទវ ຍមុនំ គន្ត្វា ປយាគតិត្ថេ ປាបបវាហនំ ກរិស្សាមិ''ຕិ។ ໂສ ຕត្ថ គន្ត្វា ''ມយា ភូរិទត្តេ មិត្តទុព្ភិកម្មំ ກតំ, តំ ປាបំ បវាហេស្សាមិ''ຕិ វត្វា ອុទកោរោហនកម្មំ ករោតិ។ ຕស្មិំ ខណេ សុភោគោ តំ ឋា នំ ປត្តោ។ ຕស្ស តំ វចនំ សុត្វា ''ອិមិនា កិរ ປាបេន ຕាວ មហន្តស្ស យសស្ស ទាយកោ ມມ ភាតា មណិរតនស្ស ກារណា ອលម្ពាយនស្ស ទស្សិតោ, នាស្ស ជីវិតំ ទស្សាមិ''ຕិ នង្គុដ្ឋេន ຕស្ស ປាទេសុ វេឋេត្វា ອាກឌ្ឍិត្វា ອុទកេ ໂອសីទាបេត្វា និរស្សាសកាលេ ໂຖកំ សិថិលំ ອកាសិ។ ໂສ សីសំ ອុក្ខិបិ។ ອថ នំ ປុនាកឌ្ឍិត្វា ໂອសីទាបេសិ។ ເອວំ ພហូ វារេ ເຕន កិលមិយមាໂນ នេសាទព្រាហ្មណោ សីសំ ອុក្ខិបិត្វា គាថមាហ –

໑໒໓។

''ໂລກ្យំ សជន្តំ ອុទកំ, ປយាគស្មិំ ປតិដ្ឋិតំ;

ໂກ មំ ອជ្ឈោហរិ ភូតោ, ໂອគាឡ្ហំ ຍមុនំ នទិ''ន្តិ។

ຕត្ថ ໂລក្យន្តិ ເອវំ ປាបបវាហនសមត្ថន្តិ ໂລកសម្មតំ។ សជន្តន្តិ ເອវរូបំ ອុទកំ ອភិសិញ្ចន្តំ។ ປយាគស្មិន្តិ ປយាគ តិត្ថេ។

ອថ នំ សុភោគោ គាថាយ ອជ្ឈភាសិ –

໑໒໔។

''ຍេន ໂລកានិបតិ ຍសស្សី, ພារាណសី ປក្រិយ សមន្តតោ;

ຕស្សាហ ປុត្តោ ອុរគូសភស្ស, សុភោគោតិ មំ ព្រាហ្មណ វេទយន្តិ''ຕិ។

ຕត្ថ ຍេនាតិ ໂຍ ເອໂສ។ ປក្រិយ សមន្តតោតិ ປច្ចត្ថិកានំ ទុប្បធំសនសមត្ថតាយ ປរិសមន្តតោ ປកិរិយ សព្ពំ ປរិក្ខិបិត្វា ອុបរិ ផណេន ឆាទេសិ។

ອຖ ນំ ພຸຣາຫຸມໂຕ ‘‘ອຍំ ກູຣິທຕຸຕກາຕາ, ນ ເມ ຊີວິຕំ ທສຸສຕິ, ຍំນູນາທំ ເອຕສຸສ ເຈວ ມາຕາປີຕູນຍຸຈສຸສ ວຕຸຕາກິຕຸຕ ເນນ ມຸທຸຈິຕຸຕຕំ ກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕំ ຍາເຈຍຸຍ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໑໒໔.

‘‘ສເຈ ຫິ ປຸຕຸໂຕ ອຸຣຄູສກາສຸສ, ກາສິສຸສ ຣຍຸໂຍ ອມຣາຜິປສຸສ;

ມເຫສກຸເຂ ອຍຸຍຕໂຣ ປີຕາ ເຕ, ມຈຸເຈສຸ ມາຕາ ປນ ເຕ ອຕຸລຸຍາ;

ນ ຕາທິໂສ ອຣຫຕິ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ, ທາສມຸປີ ໂອຫາຣິຕຸំ ມຫານຸກາໂວ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ກາສິສຸສາຕິ ອປເຣນ ນາເມນ ເອວំນາມກສຸສ. ‘‘ກາສິກຣຍຸໂຍ’’ຕິປີ ປຖນຸຕິເຍວ. ກາສິຣາຊຜີຕາຍ ຄທິຕຕຸຕາ ກາສິຣຊຸຊມຸປີ ຕສຸເສວ ສນຸຕກំ ກຕຸວາ ວຕຸເຕຕິ. ອມຣາຜິປສຸສາຕິ ທີຜາຍຸກຕາຍ ອມຣສງຂາຕານំ ນາຄານំ ອຜິປສຸສ. ມເຫສກຸເຂຕິ ມຫານຸກາເວ. ອຍຸຍຕໂຣຕິ ມເຫສກຸຂານំ ອຍຸຍຕໂຣ. ທາສມຸປີຕິ ຕາທິໂສ ຫິ ມຫານຸກາໂວ ອານຸກາວຣຫິຕំ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ທາສມຸປີ ອຸທເກ ໂອຫຣິຕຸំ ນາຣຫຕິ, ປເຄວ ມຫານຸກາວំ ພຸຣາຫຸມຕນຸຕິ.

ອຖ ນំ ສຸໂກໂຄ ‘‘ອເຣ ທຸຍຸຖພຸຣາຫຸມຕ, ຕຸວំ ມំ ວຍຸເຈຕຸວາ ‘ມຸຍຸຈິສຸສາມີ’ຕິ ມຍຸຍສິ, ນ ເຕ ຊີວິຕំ ທສຸສາມີ’’ຕິ ເຕນ ກຕກມຸມំ ປກາເສນຸໂຕ ອາຫ –

໑໒໕.

‘‘ຣຸກຸຂំ ນິສຸສາຍ ວິຊຸຊິຕຸໂຖ, ເອເຕຍຸຍំ ປາຕຸມາຄຕំ;

ໂສ ວິທຸໂຜ ທູຣມຈຣິ, ສຣເວເຄນ ສີຜວາ.

໑໒ກ.

‘‘ຕំ ຕຸວំ ປຕິຕມທຸທກຸຂິ, ອຣຍຸຍສຸມື ພຸຣຫາວເນ;

ສ ມំສກາຊມາທາຍ, ສາຍំ ນິຄຸໂຣຮຸປາຄມີ.

໑໒໗.

‘‘ສຸກສາລຸອິກສງຟຸຍຸຖំ , ປີງຄລំ ສນຸຖຕາຍຸຕំ;

ໂກກິລາກິຣຸທំ ຣມຸມំ, ຊຸວំ ຫຣິຕສທຸທລំ.

໑໒໘.

‘‘ຕຕຸຖ ເຕ ໂສ ປາຕຸຣທຸ, ອິທຸຜິຍາ ຍສສາ ຊລំ;

ມຫານຸກາໂວ ກາຕາ ເມ, ກຍຸຍາທິ ປຣິວາຣິໂຕ.

໙໐໐.

“ໂສ ເຕນ ປຣິຈິຕ຺ໂຕ ຕຸວໍ, ສພ຺ພກາເມຫິ ຕປ຺ປິໂຕ;

ອທຸພ຺ຠສ຺ສ ຕຸວໍ ທຸພ຺ຠິ, ຕໍ ເຕ ເວຣໍ ອິຘາຄຕໍ.

໙໐໑.

“ຂິປ຺ປໍ ຄີວໍ ປສາເຣຫິ, ນ ເຕ ທສ຺ສາມິ ຊີວິຕໍ;

ກາຕຸ ປຣິສຣໍ ເວຣໍ, ເຉທຍິສ຺ສາມິ ເຕ ສິຣ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສາຍໍ ນິຄ຺ໂຣຘຸປາຄມີຕິ ວິກາເລ ນິຄ຺ໂຣຘໍ ອຸປຄໂຕ ອສິ. ປີຕຄລນ຺ຕິ ປກ຺ການໍ ວຓ຺ເຓນ ປີຕຄລໍ. ສນ຺ຖຕາຍຸຕນ຺ຕິ ປາໂຣຫປຣິກິຓ຺ຓໍ. ໂກກິລາກິຣຸທນ຺ຕິ ໂກກິລາຫິ ອກິຣຸທໍ. ຮຸວໍ ຫຣິຕສທ຺ທລນ຺ຕິ ອຸທກຠູມິຍໍ ຊາຕຕ຺ຕາ ນິຈ຺ຈໍ ຫຣິຕສທ຺ທລໍ ຠູມິຠາຄໍ. ປາຕຸຣຫູຕິ ຕສ຺ມິໍ ເຕ ນິຄ຺ໂຣເຘ ກິຕສ຺ສ ໂສ ມມ ກາຕາ ປາກໂຊ ອໂຫສິ. ອິທ຺ຘິຍາຕິ ປຸຍ຺ຍເຕເຊນ. ໂສ ເຕນາຕິ ໂສ ຕຸວໍ ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ນາຄກາວນໍ ເນຕ຺ວາ ປຣິຈິຕ຺ໂຕ. ປຣິສຣນ຺ຕິ ຕຍາ ມມ ກາຕຸ ກຕໍ ເວຣໍ ປາປກມ຺ມໍ ປຣິສຣນ຺ໂຕ ອນຸສ຺ສຣນ຺ໂຕ. ເຉທຍິສ຺ສາມິ ເຕ ສິຣນ຺ຕິ ຕວ ສີສໍ ຉິນ຺ທິສ຺ສາມີຕິ.

ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ “ນ ເມສ ຊີວິຕໍ ທສ຺ສຕິ, ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ປນ ວຕ຺ວາ ໂມກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ວາຍມິຕຸໍ ວຏ຺ຏຕີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໙໐໒.

“ອຊ຺ຊາຍໂກ ຍາຈໂຍຄ຺ໂຄ, ອາຫຸຕຄ຺ຄິ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;

ເອເຕຫິ ຕີຫິ ຓາເນຫິ, ອວຊ຺ໂຊ ໂຫຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອເຕຫີຕິ ເອເຕຫິ ອຊ຺ຊາຍກຕາທີຫິ ຕີຫິ ກາຣເຓຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອວຊ຺ໂຊ, ນ ລພ຺ຠາ ພ຺ຣາຫ຺ມໍ ວຘິຕຸໍ, ກີ ຕຸວໍ ວ ເທສິ, ໂຍ ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມໍ ວເຘຕິ, ໂສ ນິຣເຍ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸປ຺ໂປ ສໍສຍປກ຺ຂນ຺ໂທ ຫຸຕ຺ວາ “ອິມໍ ນາຄກາວນໍ ເນຕ຺ວາ ກາຕໂຣ ປຏິປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມີ”ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອພາສິ –

໙໐໓.

“ຍໍ ປຸຣໍ ຘຕຣຏ຺ຄສ຺ສ, ໂອຄາລ຺ຫໍ ຍມຸນໍ ນທີ;

ໂຊຕເຕ ສພ຺ພໂສວຓ຺ຓໍ, ຄິຣິມາຫຈ຺ຈ ຍາມຸນໍ.

໙໐໔.

“ຕຕ຺ຖ ເຕ ປຸຣິສພ຺ຍຄ຺ຘາ, ໂສທຣິຍາ ມມ ກາຕໂຣ;

ຍຄາ ເຕ ຕຕຸຄ ວກຸຂນຸຕິ, ຕຄາ ເຫສຸສສິ ພຸຣາຫຸມຕາ’’ຕິ.

ຕຕຸຄ ປຸຣນຸຕິ ນາຄປຸຣໍ. ໂອຄາລຸຫນຸຕິ ອນຸປວິຝຸຄໍ. ຄິຣິມາຫຈຸຈ ຍາມຸນນຸຕິ ຍມຸນາໂຕ ອວິທູເຣ ຄິຕໍ ທີມວນຸຕໍ ອາຫຈຸຈ ໂຊຕ ຕິ. ຕຕຸຄ ເຕຕິ ຕສຸມີ ນຄເຣ ເຕ ມມ ກາຕໂຣ ວສນຸຕິ, ຕຕຸຄ ນີເຕ ຕຍິ ຍຄາ ເຕ ວກຸຂນຸຕິ, ຕຄາ ກວິສຸສສີ. ສເຈ ທີ ສຈຸຈໍ ກເຖສິ, ຊີວິຕໍ ເຕ ອຕຸຄິ. ໂນ ເຈ, ຕຕຸເຖວ ສີສໍ ຝິນຸທິສຸສາມີຕິ.

ອິຕິ ນໍ ວຕຸວາ ສຸໂກໂຄ ຄິວາຍໍ ຄເຫຕຸວາ ຂິປນຸໂຕ ອກຸໂກສນຸໂຕ ປຣິກາສນຸໂຕ ມຫາສຕຸຕສຸສ ປາສາທທຸວາຣໍ ອຄມາສິ.

ມຫາສຕຸຕສຸສ ປຣິເຍສນຍກາຕຸທໍ ນິຝຸຄິຕໍ.

ມິຈຸລາກຄາ

ອຄ ນໍ ໂທວາຣິໂກ ທຸຕຸວາ ນິສິນຸໂນ ກາຕາຣິຝຸໂຄ ຕຄາ ກິລເມຕຸວາ ອານີຍມານໍ ທິສຸວາ ປຝິມຄຸຄໍ ຄນຸຕຸວາ ‘‘ສຸໂກຄ, ມາ ວິເຫຄຍິ, ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ ມຫາພຸຣຫຸມຸໂນ ປຸຕຸຕາ. ສເຈ ທີ ມຫາພຸຣຫຸມາ ຊານິສຸສຕິ, ‘ມມ ປຸຕຸຕໍ ວິເຫເຄນຸຕີ’ຕິ ກຸຊຸຊິຕຸວາ ອມຸຫາກໍ ສກລໍ ນາຄກວນໍ ວິນາເສສຸສຕິ. ໂລກສຸມິຝຸທິ ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ ເສຝຸຄາ ມຫານຸກາວາ, ຕຸວໍ ເຕສໍ ອານຸກາວໍ ນ ຊາ ນາສິ, ອທໍ ປນ ຊານາມີ’’ຕິ ອາຫ. ກາຕາຣິຝຸໂຄ ກິຣ ອຕີຕານນຸຕຣກເວ ຍລຸລກາຣພຸຣາຫຸມໂຕ ອໂຫສິ, ຕສຸມາ ເອວມາຫ. ວຕຸວາ ຈ ປນ ອນຸກູຕປຸພຸພວເສນ ຍຊນສີໂລ ທຸຕຸວາ ສຸໂກຄລຸຈ ນາຄປຣິສລຸຈ ອາມນຸເຕຕຸວາ ‘‘ເອຄ, ໂກ, ຍລຸລກາຣການໍ ໂວ ຄຸເຕ ວຕຸເຕສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຍລຸລວຕຸຕານໍ ອາຣກນຸໂຕ ອາຫ –

ລ໐໔.

‘‘ອນິຕຸຕຣາ ອິຕຸຕຣສມຸປຍຸຕຸຕາ, ຍລຸລາ ຈ ເວທາ ຈ ສຸໂກຄ ໂລເກ;

ຕທຄຸຄຣຍຸທລຸທີ ວິນິນຸທມາໂນ, ຊຫາຕິ ວິຕຸຕລຸຈ ສຕລຸຈ ຄມຸມ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຄ ອນິຕຸຕຣາຕິ ສຸໂກຄ ອິມສຸມີ ໂລເກ ຍລຸລາ ຈ ເວທາ ຈ ອນິຕຸຕຣາ ນ ລາມກາ ມຫານຸກາວາ, ເຕ ອິຕຸຕເຣທີ ພຸຣາຫຸມເຕທີ ສມຸປຍຸຕຸຕາ, ຕສຸມາ ພຸຣາຫຸມຕາປີ ອນິຕຸຕຣາວ ຊາຕາ. ຕທຄຸຄຣຍຸຫນຸຕິ ຕສຸມາ ອຄາຣຍຸທໍ ພຸຣາຫຸມຄໍ ວິນິ ນຸທມາໂນ ຄນລຸຈ ປຕຸທິຕານໍ ຄມຸມລຸຈ ຊຫາຕິ. ອິທໍ ກິຣ ໂສ ‘‘ອິມິນາ ກູຣິທຕຸເຕ ມິຕຸຕທຸພຸກິກມຸມໍ ກຕນຸຕີ ວຕຸຕຸໍ ນາຄປຣິສາ ມາ ລກນຸຕູ’’ຕິ ອໂວຈ.

ອຄ ນໍ ກາຕາຣິຝຸໂຄ ‘‘ສຸໂກຄ ຊານາສິ ປນ ອຍໍ ໂລໂກ ເກນ ນິມຸມິໂຕ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ນ ຊານາມີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ‘‘ພຸຣາຫຸມຕານໍ ປີ ຕາມເທນ ມຫາພຸຣຫຸມຸນາ ນິມຸມິໂຕ’’ຕິ ທສຸເສຕຸໍ ອິຕຣໍ ຄາຄມາຫ –

ລ໐ຝ.

‘‘ອຊຸເຊນມຣິຍາ ປຄວີ ຊນິນຸທາ, ເວສຸສາ ກສີ ປາຣິຈຣິຍລຸຈ ສຸທຸທາ;

ອຸປາຄຸ ປຈຸເຈກໍ ຍຄາປເທສໍ, ກຕາທຸ ເອເຕ ວສີນາຕິ ອາທູ’’ຕິ.

ຕຕຸຄ ອຸປາຄູຕິ ອຸປຄຕາ. ພຸຣຫຸມາ ກິຣ ພຸຣາຫຸມຕາທໂຍ ຈຕຸຕາໂຣ ວຕຸເຕ ນິມຸມິນິຕຸວາ ອຣິເຍ ຕາວ ພຸຣາຫຸມເຕ ອາຫ – ‘‘ຕຸມຸເຫ ອຊຸເຊນເມວ ອຸປຄຈຸລຄ , ມາ ອລຸລໍ ກິລຸຈິ ກຣິຕຸຄາ’’ຕິ, ຊນິນຸເທ ອາຫ ‘‘ຕຸມຸເຫ ປຄວີເມວ ວິຊິນຄ’’, ເວສຸເສ ອາຫ – ‘‘ຕຸມຸເຫ ກສີເມວ ອຸເປຄ’’, ສຸທຸເທ ອາຫ ‘‘ຕຸມຸເຫ ຕິຕຸຕໍ ວຕຸຕານໍ ປາຣິຈຣິຍໍເມວ ອຸເປຄາ’’ຕິ. ຕໂຕ ປຝຸຄາຍ ອຣິຍາ ອຊຸເຊ ນໍ, ຊນິນຸທາ ປຄວີ, ເວສຸສາ ກສີ, ສຸທຸທາ ປາຣິຈຣິຍໍ ອຸປາຄຕາຕິ ວທນຸຕິ. ປຈຸເຈກໍ ຍຄາປເທສນຸຕິ ອຸປຄຈຸລນຸຕາ ຈ

ປາຜິເຍກກໍ ອຕຸຕໂນ ກຸລປເທສານຸຣູເປນ ພຸຣຫຸມຸນາ ວຸຕຸຕນິຍາເມເນວ ອຸປຄຕາ។ ກຕາຫຸ ເອເຕ ວສິນາຕິ ອາຫູຕິ ເອວໍ ກີຣ ເອເຕ ວສີນາ ມຫາພຸຣຫຸມຸນາ ກຕາ ອເຫສຸນຸຕິ ກເຖນຸຕິ។

ເອວໍ ມຫາຄຸຕາ ເອເຕ ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ។ ໂຍ ຫິ ເອເຕສຸ ຈິຕຸຕໍ ປສາເທຕຸວາ ທານໍ ເທຕິ, ຕສຸສ ອລຸລຕຸຖ ປຜິສນຸຊີ ນຕຸຖິ, ເທວໂລກເມວ ຄຈຸຉຕິຕິ ວຕຸວາ ອາຫ –

໔໐໗។

‘‘ຊາຕາ ວິຊາຕາ ວຣຸໂຕ ກຸເວໂຣ, ໂສໂມ ຍໂມ ຈນຸທິມາ ວາຍຸ ສູຣິໂຍ;

ເອເຕປີ ຍລຸລໍ ປຸຖຸໂສ ຍຊິຕຸວາ, ອຊຸຊາຍການໍ ອໂຖ ສພຸພການເມ។

໔໐໘។

‘‘ວິກາສິຕາ ຈາປສຕານິ ປລຸຈ, ໂຍ ອຊຸຊໂນ ພລວາ ກີມເສໂນ;

ສຫສຸສພາຫຸ ອສໂມ ປຖຸພຸຍາ, ໂສປີ ຕທາ ອາທຫີ ຊາຕເວທ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ເອເຕປີຕິ ເອເຕ ຊາຕາທໂຍ ເທວຣາຊາໂນ។ ປຸຖຸໂສຕິ ອເນກປຸປກາຣໍ ຍລຸລໍ ຍຊິຕຸວາ។ ອໂຖ ສພຸພການເມຕິ ອຖ ອຊຸຊາຍການໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ສພຸພການເມ ທຕຸວາ ເອຕານິ ຖານານິ ປຕຸຕາຕິ ທສຸເສຕິ។ ວິກາສິຕາຕິ ອາກຫຸຌິຕາ។ ຈາປສຕານິ ປລຸຈາຕິ ນ ຊນຸປລຸຈສຕານິ, ປລຸຈຈາປສຕປຸປມາຄໍ ປນ ມຫາຊນຸ ສຍເມວ ອາກຫຸຌຕິ។ ກີມເສໂນຕິ ກຍານກເສໂນ។ ສຫສຸສພາຫູຕິ ນ ຕສຸສ ພາຫູນໍ ສຫສຸສໍ, ປລຸຈນຸນໍ ປນ ຊນຸຄຸຄຫສຕານໍ ພາຫຸສຫສຸເສນ ອາກຫຸຌິຕພຸພສຸສ ຊນຸໂນ ອາກຫຸຌເນເນວໍ ວຸຕຸຕໍ។ ອາທຫີ ຊາຕເວທນຸຕິ ໂສປີ ຣາຊາ ຕສຸມີ ກາເລ ພຸຣາຫຸມເຕ ສພຸພການເມຫີ ສນຸຕປຸເປຕຸວາ ອຄຸຄີ ອາທຫີ ປຕິຜຸຖາເປຕຸວາ ປຣິຈຣິ, ເຕເນວ ການເຕນ ເທວໂລເກ ນິພຸພຕຸໂຕ។ ຕສຸມາ ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ ອິມສຸມີ ໂລເກ ເຊຜຸຖກາຕິ ອາຫ។

ໂສ ອຸຕຸຕຣີປີ ພຸຣາຫຸມເຕ ວຕຸເຕນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໐໙។

‘ໂຍ ພຸຣາຫຸມເຕ ໂກຊຍີ ທີຜຣຕຸຕໍ, ອນຸເນນ ປາເນນ ຍຖານຸກາວໍ;

ປສນຸນຈິຕຸໂຕ ອນຸໂມທມາໂນ, ສຸໂກຄ ເທວລຸລຕໂຣ ອໂຫສີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂຍຕິ ໂຍ ໂສ ໂປຣາຕໂກ ພາຣາຕສີຣາຊາຕິ ທສຸເສຕິ។ ຍຖານຸກາວນຸຕິ ຍຖາພລໍ ຍໍ ຕສຸສ ອຕຸຖິ, ຕໍ ສພຸພໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາ ໂກເຊສີ។ ເທວລຸລຕໂຣຕິ ໂສ ອລຸລຕໂຣ ມເຫສກຸຂເທວຣາຊາ ອໂຫສີ។ ເອວໍ ພຸຣາຫຸມຕາ ນາມ ອຄຸຄທກຸຂິເຕຍຸຍາຕິ ທສຸເສຕິ។

ອຖສຸສ ອປຣມຸປີ ການຕໍ ອາຫຣິຕຸວາ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໔໑໐។

‘‘ມຫາສນໍ ເທວມໂນມວຕຸຕໍ, ໂຍ ສປຸປິນາ ອສກຸຂິ ໂກເຊຕຸມຄຸຄີ;

ສ ຍຄຸຄຕນຸຕໍ ວຣໂຕ ຍຊິຕຸວາ, ທິພຸພໍ ຄຕິ ມຸຈລິນຸທຊຸຊຄຈຸຊີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ມຫາສມນຸຕີ ມຫາກາກຸຂໍ. ໂກເຊຕຸນຸຕີ ສນຸຕປຸເປຕຸໍ. ຍຄຸຄຕນຸຕນຸຕີ ຍຄຸຄວິສານໍ. ວຣໂຕຕິ ວຣສຸສ ອຄຸຄິເທວສຸສ ຍ ຊິຕຸວາ. ມຸຈລິນຸທຊຸຊຄຈຸຊີຕິ ມຸຈລິນຸໂທ ອສິຄໂຕຕິ.

ເອໂກ ກີຣ ປຸພຸເພ ພາຣາຓສີຍໍ ມຸຈລິນຸໂທ ນາມ ຣາຊາ ພຸຣາຫຸມເຕ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ປຸຈຸຊີ. ອຖ ນໍ ເຕ ‘‘ພຸຣາຫຸມຕານຄຸຈ ພຸຣາຫຸມຕເທວຕາຍ ຈ ສກຸກາຣໍ ກໂຣທີ’’ຕິ ວຕຸວາ ‘‘ກາ ພຸຣາຫຸມຕເທວຕາ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ‘‘‘ອຄຸຄິເທໂວຕິ ຕໍ ນວນີຕສປຸປີນາ ສນຸຕປຸເປທີ’’’ຕິ ອາຫໍສຸ. ໂສ ຕຖາ ອກາສີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ເອສ ອິມໍ ຄາຖມາຫ.

ອປຣມຸປີ ກາຣຕໍ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

ລ໑໑.

‘‘ມຫານຸກາໂວ ວສຸສສຫສຸສຊີວີ, ໂຍ ປພຸພຊີ ທສຸສເນຍຸໂຍ ອຸລຸອາໂຣ;

ຫິຕຸວາ ອປຣິຍນຸຕ ຣຜຸຖໍ ສເສນໍ, ຣາຊາ ທຸທີໂປປີ ຊຄາມ ສຄຸຄ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ປພຸພຊີຕິ ປຄຸຈວສຸສສຕານີ ຣຊຊໍ ກາເຣນຸໂຕ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ອປຣິຍນຸຕໍ ຣຜຸຖໍ ສເສນໍ ຫິຕຸວາ ປພຸພ ຊີ. ທຸທີໂປປີຕິ ໂສ ທຸທີໂປ ນາມ ຣາຊາ ພຸຣາຫຸມເຕ ປູເຊຕຸວາວ ສຄຸຄໍ ຄໂຕຕີ ວທຕິ. ‘‘ທຸຊີໂປ’’ຕິປີ ປາໂຖ.

ອປຣານິປີສຸສ ອຸທາຫຣຕານີ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ –

ລ໑໘.

‘ໂຍ ສາຄຣນຸຕໍ ສາຄໂຣ ວິຊິຕຸວາ, ຍູປໍ ສຸກໍ ໂສຕຸຕມຍໍ ອຸລຸອາຣໍ;

ອຸສຸເສສິ ເວສຸສານຣມາທຫາໂນ, ສຸໂກຄ ເທວຄຸຄຕໂຣ ອໂຫສິ.

ລ໑໙.

‘‘ຍສຸສານຸກາເວນ ສຸໂກຄ ຄງຄາ, ປວຕຸຕຖ ທຜີສນຸນີສິນຸນໍ ສມຸທຸທໍ;

ສ ໂລມປາໂທ ປຣິຈຣິຍ ມຄຸຄີ, ອງໂຄ ສຫສຸສກຸຂປຸຣຊຸຊຄຈຸຊີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ສາຄຣນຸຕນຸຕີ ສາຄຣປຣິຍນຸຕໍ ປຖວີ. ອຸສຸເສສີຕິ ພຸຣາຫຸມເຕ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ປຸຈຸຊິຕຸວາ ‘ໂສວຕຸຕຍູປໍ ອຸສຸສາເປທີ’’ຕິ ວຸຕຸໂຕ ປສຸຫາຕນຕຸຖາຍ ອຸສຸສາເປສີ. ເວສຸສານຣມາທຫາໂນຕິ ເວສຸສານຣໍ ອຄຸຄີ ອາທຫນຸໂຕ. ‘‘ເວສານຣີ’’ນຸຕິປີ ປາໂຖ. ເທວຄຸຄຕໂຣຕິ ສຸໂກຄ, ໂສ ທິ ຣາຊາ ອຄຸຄີ ຊຸຫິຕຸວາ ອຄຸຄຕໂຣ ມເຫສກຸຂເທໂວ ອໂຫສີຕິ ວທຕິ. ຍສຸສານຸກາເວນາຕິ ໂກ ສຸໂກຄ, ຄງຄາ ຈ ມຫາສມຸທຸໂທ ຈ ເກນ ກໂຕຕີ ຊານາສີຕີ. ນ ຊານາມີຕີ. ກີ ຕວໍ ຊານິສຸສສີ, ພຸຣາຫຸມເຕເຍວ ໂປເຖຕຸໍ ຊານາສີຕີ. ອຕີຕສຸມິຄຸທີ ອງໂຄ ນາມ ໂລມປາໂທ ພາຣາຕສີຣາຊາ ພຸຣາຫຸມເຕ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ປຸຈຸຊິຕຸວາ ເຕທີ ‘ໂກ, ມຫາຣາຊ, ຫິມວນຸຕໍ ປວີສິຕຸວາ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ອຄຸຄີ ປຣິຈຣາທີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ອປຣິມາຕາ ຄາວິໂຍ ຈ ມຫີສິໂຍ ຈ ອາທາຍ ຫິມວນຸຕໍ ປວີສິຕຸວາ ຕຖາ ອກາສີ. ‘‘ພຸຣາຫຸມເຕທີ ກຸຕຸຕາຕິຣິຕຸຕໍ ຂີຣທສີ ກີ ກາຕພຸພ’’ນຸຕິ ຈ ວຸຕຸເຕ ‘‘ຊທຸເທຖາ’’ຕິ ອາຫ. ຕຕຸຖ ໂຖກສຸສ ຂີຣສຸສ ຊທຸທິຕຜຸຖາເນ ກຸນຸນທິໂຍ ອເຫສຸໍ, ພຫຸກສຸສ ຊທຸທິຕຜຸຖາເນ ຄງຄາ ປວຕຸຕຖ. ຕໍ ປນ ຂີຣໍ ຍຕຸຖ ທສີ ທຸຕຸວາ ສນຸນີສິນຸນໍ ຖິຕໍ, ຕໍ ສມຸທຸທໍ ນາມ ຊາຕໍ. ອິຕີ ໂສ ເອວຣູປໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ

ພฺຣາຫฺມເຕຫິ ວຸຕຸຕວິສາເນນ ອຄຸຄື ປຣິຈຣິຍ ສຫສຸສກຸຂສຸສ ປຸຣໍ ອຊຸຊຄຈຸຉີ.

ອິຕິສຸສ ອິທໍ ອຕີຕໍ ອາຫຣິຕຸວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

ໞ໑໔໗

‘‘ມຫິທຸໝິໂກ ເທວວໂຣ ຍສສຸສີ, ເສນາປຕິ ຕິທິເວ ວາສວສຸສ;

ໂສ ໂສມຍາເຄນ ມລໍ ວິຫນຸຕຸວາ, ສຸໂກຄ ເທວລຸລຕໂຣ ອໂຫສີ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ໂສ ໂສມຍາເຄນ ມລໍ ວິຫນຸຕຸວາຕິ ໂກ ສຸໂກຄ, ໂຍ ອິທານີ ສກຸກສຸສ ເສນາປຕິ ມຫາຍໂສ ເທວປຸຕຸໂຕ, ໂສປີ ປຸພຸເພ ເອໂກ ພາຣາຕສີຣາຊາ ພຸຣາຫຸມເຕ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ປຸຈຸອິຕຸວາ ເຕຫິ ‘‘ໂສມຍາເຄນ ອຕຸຕໂນ ມລໍ ປວາເຫຕຸວາ ເທວໂລກໍ ຄຈຸຉາຫີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ມຫນຸຕໍ ສກຸກາຣໍ ກຕຸວາ ເຕຫິ ວຸຕຸຕວິສາເນນ ໂສມຍາຄໍ ກຕຸວາ ເຕນ ອຕຸຕໂນ ມລໍ ວິຫນຸຕຸວາ ເທວລຸລຕໂຣ ຊາໂຕຕິ ອິມມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ເອວມາຫ.

ອປຣານິປີສຸສ ອຸທາຫຣຕານິ ທສຸເສນຸໂຕ ອາຫ –

ໞ໑໔໘

‘‘ອກາຣຍິ ໂລກມິມໍ ປຣລຸຈ, ກາຄີຣຖີ ຫິມວນຸຕລຸຈ ຄິຊຸຊໍ;

ໂຍ ອິທຸໝິມາ ເທວວໂຣ ຍສສຸສີ, ໂສປີ ຕທາ ອາທຫີ ຊາຕເວທໍ.

ໞ໑໔໙

‘‘ມາລາຄິຣີ ຫິມວາ ໂຍ ຈ ຄິຊຸໂຊ, ສຸທສຸສໂນ ນິສໂກ ກຸເວຣຸ;

ເອເຕ ຈ ອລຸເລ ຈ ນຄາ ມຫນຸຕາ, ຈິຕຸຍາ ກຕາ ຍລຸລກາເຣຫິ ມາຫູ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ໂສປີ ຕທາ ອາທຫີ ຊາຕເວທນຸຕິ ກາຕິກ ສຸໂກຄ, ເຍນ ມຫາພຸຣຫຸມຸນາ ອຍລຸຈ ໂລໂກ ປໂຣ ຈ ໂລໂກ ກາຄີຣຖີຄງຄາ ຈ ຫິມວນຸຕປພຸພໂຕ ຈ ຄິຊຸຊປພຸພໂຕ ຈ ກໂຕ, ໂສປີ ຍທາ ພຸຣຫຸມຸປປຕຸຕິໂຕ ປຸພຸເພ ມາຕວໂກ ອໂຫສິ, ຕທາ ອຄຸຄິເມວ ອາທຫີ, ອຄຸຄື ຊຸຫິຕຸວາ ມຫາພຸຣຫຸມາ ຫຸຕຸວາ ອິທໍ ສພຸພມກາສີ. ເອວໍມຫິທຸໝິກາ ພຸຣາຫຸມຕາຕິ ທສຸເສຕິ.

ຈິຕຸຍາ ກຕາຕິ ປຸພຸເພ ກິເຣໂກ ພາຣາຕສີຣາຊາ ພຸຣາຫຸມເຕ ສຄຸຄມຄຸຄໍ ປຸຈຸອິຕຸວາ ‘‘ພຸຣາຫຸມຕານໍ ສກຸກາຣໍ ກໂຣຫີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ເຕສໍ ມຫາທານໍ ປຝຸຄເປຕຸວາ ‘‘ມຍຸຫໍ ທາເນ ກີ ນຕຸຖີ’’ຕິ ປຸຈຸອິຕຸວາ ‘‘ສພຸພໍ, ເທວ, ອຕຸຖີ, ພຸຣາຫຸມຕານໍ ປນ ອາສນານິ ນປຸປໂຫນຸຕີ’’ຕິ ວຸຕຸເຕ ອິຝຸຄກາຫີ ຈິນາເປຕຸວາ ອາສນານິ ກາເຣສີ. ຕທາ ຈິຕຸຍາ ອາສນປີຄິກາ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ອານຸກາເວນ ວຫຸຝິຕຸວາ ມາລາຄິຣິອາທໂຍ ປພຸພຕາ ຊາຕາ. ເອວເມເຕ ຍລຸລກາເຣຫິ ພຸຣາຫຸມເຕຫິ ກຕາຕິ ກເຖນຸຕີຕິ.

ອຖ ນໍ ປຸນ ອາຫ ‘‘ກາຕິກ, ຊານາສິ ປນາຍໍ ສມຸທຸໂທ ເກນ ກາຣເຕນ ອເປຍຸໂຍ ໂລໂຕທໂກ ຊາໂຕ’’ຕິ? ‘‘ນ ຊານາມິ, ອຣິຝຸຄາ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ‘‘ຕຸວໍ ພຸຣາຫຸມເຕເຍວ ວິຫິສິຕຸໍ ຊານາສິ, ສຸໂຕຫີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

ໞ໑໕໐

‘‘ອຊ຺ຊາຍກໍ ມນຸຕຸຄຸຫຼຸປ຺ປນຸນໍ, ຕປ຺ສຸສີນໍ ‘ຍາຈໂຍໂຄ’ຕິສາຫຸ;

ຕິເຣ ສມຸທຸທສຸສຸທກໍ ສຊນຸຕໍ, ຕໍ ສາຄໂຣຊ຺ໂຊຫຣິ ເຕນາເປຍ຺ໂຍ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ‘ຍາຈໂຍໂຄຕິສາຫູຕິ ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ຍາຈໂຍໂຄຕິ ອິສ ໂລເກ ອາຫຸ។ ອຸທກໍ ສຊນຸຕຕິ ໂສ ກິເຣາທິວສໍ ປາປປ຺ວາຫນກມ຺ມໍ ກໂຣນຸໂຕ ຕິເຣ ຖຕ຺ວາ ສມຸທຸທໂຕ ອຸທກໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕຸໂນ ອຸປຣິ ສິເສ ສຊນຸຕໍ ອພ຺ກຸກິຣຕິ។ ອຖ ນໍ ເອວໍ ກໂຣນຸຕໍ ວຫຸໜີຕ຺ວາ ສາຄໂຣ ອຊ຺ໂຊຫຣີ។ ຕໍ ກາຣຕໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ລຕ຺ວາ ‘‘ອີມີນາ ກີຣ ເມ ປຸຕຸໂຕ ຫໂຕ’’ຕິ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ສມຸທ຺ໂທ ອເປຍ຺ໂຍ ໂລໂຕທໂກ ກວຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອກິສປີ, ເຕນ ກາຣເຕນ ອເປຍ຺ໂຍ ຊາໂຕ។ ເອວຣູປາ ເອເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນາມ ມຫານຸກາວາຕິ។

ປຸນປີ ອາຫ –

ລ໑໗។

‘‘ອາຍາຄວຕ຺ຖູນີ ປຸຖູ ປຖພ຺ຍາ, ສໍວິຊ຺ຊນຸຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ວາສວສ຺ສ;

ປຸຣິມໍ ທິສໍ ປຈ຺ຈິມໍ ທກ຺ຂິຕ຺ຕຕຣໍ, ສໍວິຊ຺ຊມານາ ຊນຍນຸຕິ ເວທ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ວາສວສ຺ສາຕິ ປຸພ຺ເພ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ທານໍ ທຕ຺ວາ ວາສວຕ຺ຕໍ ປຕ຺ຕສ຺ສ ວາສວສ຺ສ។ ອາຍາຄວຕ຺ຖູນີຕິ ປຸລ຺ລກ຺ເຂຕ຺ຕກູຕາ ອຕ຺ຄທກ຺ຂິເຕຍ຺ຍາ ປຖພ຺ຍາ ປຸຖູ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ສໍວິຊ຺ຊນຸຕິ។ ປຸຣິມໍ ທິສນ຺ຕິ ເຕ ອິທານິປີ ຈຕູສຸ ທິສາສຸ ສໍວິຊ຺ຊມານາ ຕສ຺ສ ວາສວສ຺ສ ມຫນ຺ຕໍ ເວທໍ ຊນຍນຸຕິ, ປີຕິໂສມນສ຺ສໍ ອາວຫນ຺ຕີ។

ເອວໍ ອຣິຍ຺ໂຖ ຈຸທ຺ທສຫິ ຄາຖາຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ຈ ຍລ຺ເລ ຈ ເວເທ ຈ ວຕ຺ເຕາສີ។

ມິຈ຺ລາກາຖາ ນິຍ຺ກິຕາ។

ຕສ຺ສ ຕໍ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຄິລານຸປັຍ຺ຖານໍ ອາຄຕາ ພຫູ ນາຄາ ‘‘ອຍໍ ກູຕເມວ ກເຖຕິ’’ຕິ ມິຈ຺ລາຄາຫໍ ຄຕ຺ຫນາ ກາຣປຸປ຺ປຕ຺ຕາ ຊາຕາ។ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຄິລານເສຍ຺ຍາຍ ນິປ຺ນ຺ໂນວ ຕໍ ສພ຺ພໍ ອສ຺ໂສສິ ។ ນາຄາປີສ຺ສ ອາໂຣເຈສຸໍ។ ຕໂຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ອຣິຍ຺ໂຖ ມິຈ຺ລາມຄຄໍ ວຕ຺ເຕາຕິ, ວາທມສ຺ສ ກິນຸທິຕ຺ວາ ປຣິສໍ ສມ຺ມາທິຍ຺ກິກໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ។ ໂສ ອຸຍ຺ຖາຍ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຸປ຺ຜິມຕ຺ທີໂຕ ຂມ຺ມາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ນາຄປຣິສໍ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ອຣິຍ຺ຖໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ອຣິຍ຺ຖ, ຕ຺ວໍ ອກູຕໍ ວຕ຺ວາ ເວເທ ຈ ຍລ຺ເລ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ຈ ວຕ຺ເຕາສີ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕານລ຺ຫິ ເວທວິສາເນນ ຍລ຺ລຍຊນໍ ນາມ ອນຣິຍສມ຺ມຕໍ ນ ສຄ຺ຄາວຫໍ, ຕວ ວາເທ ອກູຕໍ ປສ຺ສາຫີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຍລ຺ລເກທວາທໍ ນາມ ອາຣກນ຺ໂຕ ອາຫ –

ລ໑ລ។

‘‘ກລີ ຫິ ສີຣານ ກຍໍ ມຄານໍ, ກວນ຺ຕິ ເວທຊ຺ຊຄຕານຣິຍ຺ຖ;

ມຣີຈິສມ຺ມໍ ອສເມກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ, ມາຍາຄຸຕາ ນາຕິວຫນ຺ຕິ ປລ຺ລໍ។

ລ໘໐។

‘‘ເວທາ ນ ຕາຕາຍ ກວນ຺ຕິ ທສ຺ສ, ມິຕ຺ຕທ຺ທຸໂນ ກູນຫຸໂນ ນຣສ຺ສ;

ນ ຕາຍເຕ ປຣິຈິຕ຺ໂຕ ຈ ອຄ຺ຄິ, ໂທສນ຺ຕຣໍ ມຈ຺ຈມນຣິຍກມ຺ມໍ។

໔໔໑෴

‘‘ສພ຺ພຄ຺ຈ ມຈ຺ຈາ ສຜນ໌ ສໂກຄໍ, ອາຫິປີຕໍ ທາຣຸ ຕິເຕນ ມິສ຺ສໍ;

ທທໍ ນ ຕປ຺ເປ ອສມຕ຺ຖເຕໂຊ, ໂກ ຕໍ ສຸກິກ຺ຂໍ ທ຺ວິຣສຄ຺ຄຸ ກຍິຣາ෴

໔໔໔෴

‘‘ຍຖາປີ ຊິຣໍ ວິປ຺ຣິຕາມສມ຺ມໍ, ທສິ ກວິຕ຺ວາ ນວນີຕມ຺ປີ ໂຫຕິ;

ເອວມ຺ປີ ອຄ຺ຄິ ວິປ຺ຣິຕາມສມ຺ໂມ, ຕໂຊ ສໂມໂຣຫຕິ ໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕ෴

໔໔໓෴

‘‘ນ ທິສ຺ສຕິ ອຄ຺ຄິ ມນຸປ຺ປວິຜ຺ໂຖ, ສຸກ຺ເຂສຸ ກຜ຺ເຖສຸ ນເວສຸ ຈາປີ;

ນາມຕ຺ຖມາໂນ ອຣຕີນເຣນ, ນາກມ຺ມຸນາ ຊາຍຕິ ຊາຕເວໂທ෴

໔໔໕෴

‘‘ສເຈ ຫິ ອຄ຺ຄິ ອນ຺ຕຣໂຕ ວເສຍ຺ຍ, ສຸກ຺ເຂສຸ ກຜ຺ເຖສຸ ນເວສຸ ຈາປີ;

ສພ຺ພານິ ສຸສ຺ເສຍ຺ຍຸ ວນານິ ໂລເກ, ສຸກ຺ຂານິ ກຜ຺ຖານິ ຈ ປຊ຺ຊເລຍ຺ຍຸໍ෴

໔໔໕෴

‘‘ກໂຣຕິ ເຈ ທາຣຸຕິເຕນ ປຸ໌ຄ຺ຄໍ, ໂກຊໍ ນໂຣ ຊູມສິຂີ ປ໌ຕາປວໍ;

ອງຄາຣິກາ ໂລຕາກຣາ ຈ ສູທາ, ສຣີຣທາຫາປີ ກເຣຍ຺ຍຸ ປຸ໌ຄ຺ຄໍ෴

໔໔໖෴

‘‘ອຖ ເຈ ຫິ ເອເຕ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ປຸ໌ຄ຺ຄໍ, ອຊ຺ເຊນມຄ຺ຄີ ອິຜ ຕປ຺ປຍິຕ຺ວາ;

ນ ໂກຈີ ໂລກສ຺ມີ ກໂຣຕິ ປຸ໌ຄ຺ຄໍ, ໂກຊໍ ນໂຣ ຊູມສິຂີ ປ໌ຕາປວໍ෴

໔໔໗෴

‘‘ກຖຄ຺ຫິ ໂລກາປຈິໂຕ ສມາໂນ, ອມນຸຄ຺ຄຄນ຺ຜໍ ພຫູນໍ ອການ຺ຕໍ;

ຍເທວ ມຈ຺ຈາ ປຣິວຊ຺ຊຍນ຺ຕິ, ຕທປ຺ປສຕ຺ຖໍ ທ຺ວິຣສຄ຺ຄຸ ກຸຄ຺ເຊ෴

໖໘໗ฯ

‘‘ສີຂິມ຺ປິ ເທເວສຸ ວທນ຺ຕິ ເຫເກ, ອາປິ ນິລກ຺ຂູ ປັນ ເທວມາຫຸ;

ສພ຺ເພວ ເອເຕ ວິຕຖໍ ກຓນ຺ຕິ, ອຄ຺ຄີ ນ ເທວລ຺ຸລຕໂຣ ນ ຈາໂປ຺ฯ

໖໘໖ฯ

‘‘ອນິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຂມສລ຺ລກາຍໍ, ເວສ຺ສານຣໍ ກມ຺ມກຣໍ ປຊານໍ;

ປຣິຈຣິຍ ມຄ຺ຄີ ສຸຄຕີ ກຖໍ ວເຊ, ປາປານິ ກມ຺ມານິ ປກຸພ຺ພມາໂນฯ

໖໙໐ฯ

‘‘ສພ຺ພາກິກູ ຕາຫຸຂ ຊີວິກຕ຺ຖາ, ອຄ຺ຄິສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ປຣິຈາຣິໂກຕິ;

ສພ຺ພານຸກາວີ ຈ ວສີ ກິມຕ຺ຖໍ, ອນິມ຺ມິໂຕ ນິມ຺ມິຕໍ ວນ຺ທິຕສ຺ສฯ

໖໙໑ฯ

‘‘ຫສ຺ສໍ ອນິຊ຺ຊານກ຺ຂມໍ ອຕຈ຺ຈໍ, ສກ຺ກາຣເຫຕຸ ປກິຣີສຸ ປຸພ຺ເພ;

ເຕ ລາກສກ຺ກາເຣ ອປາຕຸໂກນ຺ເຕ, ສນ຺ຂາປິຕາ ຊນ຺ຕຸກິ ສນ຺ຕິຂມ຺ມໍฯ

໖໙໘ฯ

‘‘ອຊ຺ເຊນມຣິຍາ ປຖວີ ຊນິນ຺ທາ, ເວສ຺ສາ ກສີ ປາຣິຈຣິຍລ຺ຈ ສຸທ຺ທາ;

ອຸປາຄຸ ປຈ຺ເຈກໍ ຍຖາປເທສໍ, ກຕາຫຸ ເອເຕ ວສິນາຕິ ອາຫຸฯ

໖໙໙ฯ

‘‘ເອຕລ຺ຈ ສຈ຺ຈໍ ວຈນໍ ກເວຍ຺ຍ, ຍຖາ ອິທໍ ກາສິຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕຫີ;

ນາຂຕ຺ຕິໂຍ ຊາຕຸ ລເກຖ ຣຊ຺ຊໍ, ນາພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ມນ຺ຕປທານິ ສິກ຺ເຂ;

ນາລ຺ລຕ຺ຣ ເວສ຺ເສຫິ ກສີ ກເຣຍ຺ຍ, ສຸທ຺ໂທ ນ ມຸຈ຺ເຈ ປຣເປສນາຍฯ

໖໙໔ฯ

‘‘ຍສ຺ມາ ຈ ເອຕໍ ວຈນໍ ອກູຕໍ, ມຸສາວິເມ ໂອທຣິຍາ ກຓນ຺ຕິ;

ຕທປ຺ປປລ຺ລາ ອກິສທ຺ທຫນ຺ຕິ, ປສ຺ສນ຺ຕິ ຕໍ ປຕ຺ຑິຕາ ອຕ຺ຕນາວฯ

ລຽ໘။

‘‘ຂຕ຺ຍາ ຫິ ເວສ຺ສານໍ ພລິໍ ຫຣນ຺ຕິ, ອາທາຍ ສຕ຺ຖານິ ຈຣນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ຕໍ ຕາທິສໍ ສງ຺ຂຸຠິຕໍ ປ຺ຠິນ຺ນໍ, ກສ຺ມາ ພ຺ຣຫ຺ມາ ນຸຊ຺ຊຸ ກໂຣຕິ ໂລກໍ။

ລຽ໙။

‘‘ສເຈ ຫິ ໂສ ອິສ຺ສໂຣ ສພ຺ພໂລເກ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ພຫູຠູຕປ຺ຕີ ປ຺ຊານໍ;

ກິໍ ສພ຺ພໂລກໍ ວິທຫີ ອລກ຺ຂີ, ກິໍ ສພ຺ພໂລກໍ ນ ສຸຂີ ອກາສິ။

ລຽກ။

‘‘ສເຈ ຫິ ໂສ ອິສ຺ສໂຣ ສພ຺ພໂລເກ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ພຫູຠູຕປ຺ຕີ ປ຺ຊານໍ;

ມາຍາ ມຸສາວຊ຺ຊມເທນ ຈາປິ, ໂລກໍ ອຘມ຺ເມນ ກິມຕ຺ຖມກາຣິ။

ລຽຐ။

‘‘ສເຈ ຫິ ໂສ ອິສ຺ສໂຣ ສພ຺ພໂລເກ, ພ຺ຣຫ຺ມາ ພຫູຠູຕປ຺ຕີ ປ຺ຊານໍ;

ອຘມ຺ມິໂກ ຠູຕປ຺ຕີ ອຣິຏ຺ຐ, ຘມ຺ເມ ສຕິ ໂຍ ວິທຫີ ອຘມ຺ມໍ။

ລຽລ။

‘‘ກີຏາ ປຏງ຺ຄາ ອຸຣຄາ ຈ ເຠກາ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ກິມິ ສຸຊ຺ຌຕິ ມກ຺ຂິກາ ຈ;

ເອເຕປິ ຘມ຺ມາ ອນຣິຍຣູປາ, ກມ຺ໂພຊການໍ ວິຕຖາ ພຫູນ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ເວທຊ຺ຌຄຕານຣິຏ຺ຐາຕິ ອຣິຏ຺ຐ, ອິມານິ ເວທາຘິຄມນານິ ນາມ ຘີຣານໍ ປ຺ຣາຊຍສງ຺ຂາໂຕ ກລິຄ຺ຄາໂຫ, ມຄານໍ ພາລານໍ ຊຍສງ຺ຂາໂຕ ກຏຄ຺ຄາໂຫ။ ມຣີຈິຘມ຺ມນ຺ຕິ ອິທຎ຺ຫິ ເວທຕ຺ຕຍໍ ມຣີຈິຘມ຺ມໍ။ ຕຍິທໍ ອສເມກ຺ຂິຕຕ຺ຕາ ຍຸຕ຺ຕາຍຸຕ຺ຕໍ ອຊານນ຺ຕາ ພາລາ ອຸທກສຎ຺ຎາຍ ມຄາ ມຣີຈິໍ ວິຍ ຠູຕສຎ຺ຎາຍ ອນວຊ຺ຊສຎ຺ຎາຍ ອຕ຺ຕໂນ ວິນາສໍ ອຸປ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ။ ປຎ຺ຎນ຺ຕິ ເອວຣູປາ ປນ ມາຍາໂກຏ຺ຐາສາ ປຎ຺ຎໍ ຎາຓສມ຺ປນ຺ນໍ ປຸຣິສໍ ນາຕິວຫນ຺ຕິ ນ ວຎ຺ເຈນ຺ຕິ။ ຠວນ຺ຕິ ທສ຺ສາຕິ ທ-ກາໂຣ ພ຺ຍຎ຺ຊນສນ຺ຘິມຕ຺ຕໍ, ອສ຺ສ ຠູນຫຸໂນ ວຸຑ຺ຒິຆາຕກສ຺ສ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ຠິໂນ ນຣສ຺ສ ເວທາ ນ ຕາຓຕ຺ຖາຍ ຠວນ຺ຕິ, ປຕິຏ຺ຐາ ໂຫຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ຈ ອຄ຺ຄີຕິ ອຄ຺ຄິ ຈ ປຣິຈິຓ຺ໂຓ ຕິວິເຘນ ທຸຈ຺ຈຣິຕໂທເສນ ສໂທສຈິຕ຺ຕໍ ປາປກມ຺ມໍ ປຸຣິສໍ ນ ຕາຍຕິ ນ ຣກ຺ຂຕິ။

ສພ຺ພຎ຺ຈ ມຈ຺ຈາຕິ ສເຈປິ ຫິ ມຈ຺ຈາ ຍຕ຺ຕກໍ ໂລເກ ທາຣຸ ອຕ຺ຖິ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ສຘນໍ ສໂກຄໍ ອຕ຺ຕໂນ ຘເນນ ຈ ໂກເຄຫິ ຈ ສທ຺ຘິໍ ຕິເຓນ ມິສ຺ສໍ ກຕ຺ວາ ອາທິເປຍ຺ຍຸໍ။ ເອວໍ ສພ຺ພມ຺ປິ ຕໍ ເຕຫິ ອາທິປິຕໍ ທຫນ຺ໂຕ ອຍໍ ອສມຕ຺ຖເຕໂຊ ອສທິສເຕໂຊ ຕວ ອຄ຺ຄິ ນ ຕປ຺ເປຍ຺ຍ။ ເອວໍ ອຕປ຺ປນິຍໍ, ກາຕິກ, ທ຺ວິຣສຎ຺ຎຸ ທ຺ວິຫິ ຊິວ຺ຫາຫິ ຣສຊານນສມຕ຺ໂຖ ໂກ ຕໍ ສປ຺ປິອາທີຫິ ສຸກ຺ຂໍ ສຸຫິຕໍ ກຍິຣາ, ໂກ ສກ຺ກຸເຓຍ຺ຍ ກາຕຸໍ။ ເອວໍ ອຕິຕ຺ຕໍ ປເນຕໍ ມຫຄ຺ຆສໍ ສນ຺ຕປ຺ເປຕ຺ວາ ໂກ ນາມ ເທວໂລກໍ ຄມິສ຺ສຕິ, ປສ຺ສ ຍາວຎ຺ເຈ

ຕໍ ທຸກ຺ກຖິຕນ຺ຕິ຺ ໂຍຄຍຸຕ຺ໂຕຕິ ອຣຕິມຖນໂຍເຄນ ຍຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຕໍ ປ຺ຈ຺ຈຍໍ ລກິຕ຺ວາວ ອຄ຺ຄິ ສໂມໂຣຫຕິ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ຺ ເອວໍ ປ຺ຣວາຍາເມນ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊມານໍ ອເຈຕນໍ ຕໍ ຕ຺ວໍ ''ເທໂວ''ຕິ ວເທສິ຺ ອິທມ຺ປິ ອກູຕເມວ ກເຖສິຕິ຺

ອຄ຺ຄິ ມນຸປ຺ປ຺ວິຍ຺ໂຖຕິ ອຄ຺ຄິ ອນຸປ຺ວິຍ຺ໂຖ຺ ນາມຕ຺ຖມາໂນຕິ ນາປິ ອຣຕິຫຕ຺ເຖນ ນເຣນ ອມຕ຺ຖິຍມາໂນ ນິພ຺ພຕ຺ຕຕິ຺ ນາກ ມ຺ມຸນາ ຊາຍຕິ ຊາຕເວໂທຕິ ເອກສ຺ສ ກິຣິຍໍ ວິນາ ອຕ຺ຕໂນ ຜມ຺ມຕາຍ ເອວ ນ ຊາຍຕິ຺ ສຸສ຺ເສຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ອນ຺ໂຕ ອຄ຺ຄິນາ ໂສສິຍ ມານານິ ວນານິ ສຸກ຺ເຂຍ຺ຍຸໍ, ອລ຺ລາເນວ ນ ສິຍຸໍ຺ ໂກຊນ຺ຕິ ໂກເຊນ຺ໂຕ຺ ຊູມສິຂີ ປ຺ຕາປ຺ວນ຺ຕິ ຊູມສິຂາຍ ຍຸຕ຺ຕໍ ປ຺ຕາປ຺ວນ຺ຕໍ຺ ອງ຺ຄາຣິກາຕິ ອງ຺ຄາຣກມ຺ມກຣາ຺ ໂລຕກຣາຕິ ໂລໂຕຫກໍ ປ຺ຈິຕ຺ວາ ໂລຕກາຣກາ຺ ສູທາຕິ ກຕ຺ຕກາຣກາ຺ ສຣີຣທາຫາຕິ ມຕສຣີຣຊ຺ຊາປ຺ກາ຺ ປ຺ຸລ຺ຸຄນ຺ຕິ ເອເຕປິ ສພ຺ເພ ປ຺ຸລ຺ຸຄເມວ ກເຣຍ຺ຍຸໍ຺

ອຊ຺ເຊນມຄ຺ຄິນ຺ຕິ ອຊ຺ເຊນອຄ຺ຄີ຺ ນ ໂກຈິຕິ ມນ຺ຕຊ຺ຊາຍກາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາປິ ໂຫນ຺ຕຸ, ໂກຈິ ນໂຣ ຊູມສິຂີ ປ຺ຕາປ຺ວນ຺ຕໍ ອຄ຺ຄີ ໂກ ເຊນ຺ໂຕ ຕປ຺ປ຺ຍິຕ຺ວາປິ ປ຺ຸລ຺ຸລໍ ນ ກໂຣຕິ ນາມ຺ ໂລກາປ຺ຈິໂຕ ສມາໂນຕິ ຕວ ເທໂວໂລກສ຺ສ ອປ຺ຈິໂຕ ປູຊິໂຕ ສມາໂນ຺ ຍເທວາ ຕິ ຍໍ ອທິກ຺ຕປ຺າທີ ປ຺ຜິກຸລໍ ເຊຄ຺ຈ຺ລໍ ມ຺ຈ຺ຈາ ຫູຣໂຕ ປ຺ຣິວຊ຺ເຊນ຺ຕິ຺ ຕທປ຺ປ຺ສຕ຺ຖນ຺ຕິ ຕໍ ອປ຺ປ຺ສຕ຺ຖໍ, ສມ຺ມ, ທ຺ວິຣສລ຺ລຸ ກາຖໍ ເກນ ກາຣເຕນ ປ຺ຣິກຸລ຺ເຊຍ຺ຍ຺ ເທເວສູຕິ ເອເກ ມນຸສ຺ສາ ສິຂິມ຺ປິ ເທເວສຸ ອລ຺ລຕຣໍ ເທວໍ ວທນ຺ຕິ຺ ມິລກ຺ຂູ ປ຺ນາຕິ ອລ຺ລາຕາ ປ຺ນ ມິລກ຺ຂູ ອຸທກໍ ''ເທໂວ''ຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ອສລ຺ລກາຍນ຺ຕິ ອມິນ຺ທ຺ຣິຍພທ຺ຊໍ ອຈິຕ຺ຕກາຍລ຺ຈ ສມານໍ ເອຕໍ ອເຈຕນໍ ປ຺ຊານໍ ປ຺ຈນາທິກມ຺ມກຣໍ ເວສ຺ສານຣໍ ອຄ຺ຄີ ປ຺ຣິຈຣິຕ຺ວາ ປ຺າປ຺ານິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ໂຕ ໂລໂກ ກາຖໍ ສຸຄຕີ ຄມິສ຺ສຕິ຺ ອິທໍ ເຕ ອ ຕິວິຍ ທຸກ຺ກຖິຕໍ຺

ສພ຺ພາກິ ກູຕາທຸສ ຊີວິກຕ຺ຖາຕິ ອິເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິກຕ຺ຖໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ສພ຺ພາກິກູຕິ ອາຫໍສຸ, ສພ຺ໂພ ໂລໂກ ເຕ ເນວ ນິມ຺ມິໂຕຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ປຸນ ອຄ຺ຄິສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ປ຺ຣິຈາຣໂກຕິປິ ວທນ຺ຕິ຺ ໂສປິ ກິຣ ອຄ຺ຄີ ຊຸຫເຕວ຺ ສພ຺ພານຸກາວີ ຈ ວສີຕິ ໂສ ປ຺ນ ຍທິ ສພ຺ພານຸກາວີ ຈ ວສີ ຈ, ອຖ ກິມຕ຺ຖໍ ສຍໍ ອນິມ຺ມິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ອຕ຺ຕນາວ ນິມ຺ມິຕໍ ວນ຺ທິຕາ ກເວຍ຺ຍ຺ ອິທມ຺ປິ ເຕ ທຸກ຺ກຖິຕເມວ຺ ຫສ຺ສນ຺ຕິ ອຣິຍ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ວຈນໍ ນາມ ຫສິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ປ຺ຕ຺ຫິຕານໍ ນ ນິຊ຺ຊານກ຺ຂມໍ຺ ປ຺ກິຣີສູຕິ ອິເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ເອວຣູປໍ ມຸສາວາທໍ ອຕ຺ຕໂນ ສກ຺ກາຣເຫຕຸ ປຸພ຺ເພ ປ຺ຕ຺ຖຣີສ຺ຸ ສນ຺ຊາປີຕາ ຊນ຺ຕຸກິ ສນ຺ຕິຜມ຺ມນ຺ຕິ ເຕ ເອຕ຺ຕ ເກນ ລາກສກ຺ກາເຣ ອປ຺າຕຸກູເຕ ຊນ຺ຕູທິ ສທ຺ນີ ໂຍເຊຕ຺ວາ ປ຺າຕາວຜປ຺ຜິສໍຍຸຕ຺ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ລທ຺ທິຜມ຺ມສງ຺ຂາຕໍ ສນ຺ຕິຜມ຺ມໍ ສນ຺ຊາປີຕາ, ຍລ຺ລສຸຕ຺ຕໍ ນາມ ຄນ຺ຖຍີສູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ເອຕລ຺ຈ ສຈ຺ຈນ຺ຕິ ຍເທຕໍ ຕຍາ ''ອຊ຺ເຊນມຣິຍາ''ຕິອາທິ ວຸຕ຺ຕໍ, ເອຕລ຺ຈ ສຈ຺ຈໍ ກເວຍ຺ຍ຺ ນາຂຕ຺ຕິໂຍຕິ ເອວໍ ສນ຺ເຕ ອຂຕ຺ ຕິໂຍ ຣຊ຺ຊໍ ນາມ ນ ລເກຍ຺ຍ, ອພ຺ຣາຫ຺ມໂຕປິ ມນ຺ຕປ຺ທານີ ນ ສິກ຺ເຂຍ຺ຍ຺ ມຸສາວິເມຕິ ມຸສາວ ອິເມ຺ ໂອທຣິຍາຕິ ອຸທຣນິສ຺ສິຕຊີວິກາ, ອຸທຣປູຣຕາເຫຕຸ ວາ຺ ຕທປ຺ປ຺ປລ຺ລາຕິ ຕໍ ເຕສໍ ວຈນໍ ອປ຺ປ຺ປລ຺ລາ຺ ອຕ຺ຕນາວາຕິ ປ຺ຕ຺ຫິຕາ ປ຺ນ ເຕສໍ ວຈນໍ ''ສໂທສ''ນ຺ຕິ ອຕ຺ຕນາວ ປ຺ສ຺ສນ຺ຕິ຺ ຕາທິສນ຺ຕິ ຕຖາຣູປໍ຺ ສງ຺ຂຸກິຕນ຺ຕິ ສງ຺ຂຸກິຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ຄປີຕມຣິຍາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຄິຕໍ ສງ຺ຂຸກິຕໍ ວິກິນ຺ທໍ ໂລກໍ ໂສ ຕວພ຺ຣຫ຺ມາ ກສ຺ມາ ອຸຊ຺ຊໍ ນ ກໂຣຕິ ຺ ອລກ຺ຂິນ຺ຕິ ກີກາຣຕາ ສພ຺ພໂລເກ ທຸກ຺ຂໍ ວິທຫີ຺ ສຸຂິນ຺ຕິ ກີ ນຸ ເອກນ຺ຕສຸຂິເມວ ສພ຺ພໂລກໍ ນ ອກາສິ, ໂລກວິນາສໂກ ໂຈໂຣ ມລ຺ເລ ຕວ ພ຺ຣຫ຺ມາຕິ຺ ມາຍາຕິ ມາຍາຍ ຺ ອຜມ຺ເມນ ກິມຕ຺ຖມກາຣີຕິ ອິມິນາ ມາຍາທີນາ ອຜມ຺ເມນ ກີກາຣຕາ ໂລກໍ ອນຕ຺ຖກິຣິຍາຍໍ ສໍໂຍເຊສີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ອຣິຍ຺ຖາຕິ ອຣິຍ຺ຖ, ຕວ ກູຕປ຺ຕິ ອຜມ຺ມິໂກ, ໂຍ ທສວິເຜ ກຸສລຜມ຺ເມ ສຕິ ຜມ຺ມເມວ ອວິທຫິຕ຺ວາ ອຜມ຺ມໍ ວິທຫີ຺ ກີຜາຕິອາທິ ອຸປ຺ໂຍຄຕ຺ເຖ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຕໍ຺ ເອເຕ ກີຜາທໂຍ ປ຺າເຕ ຫນ຺ຕ຺ວາ ມຈ຺ໂຈ ສຸຊ຺ຊຕີຕິ ເອເຕປິ ກມ຺ໂພຊຣຍ຺ຖວາສີນໍ ພຫູນໍ ອນຣິຍານໍ ຜມ຺ມາ, ເຕ ປ຺ນ ວິຕຖາ, ອຜມ຺ມາວ ຜມ຺ມາຕິ ວຸຕ຺ຕາ຺ ເຕທິປິ ຕວ ພ຺ຣຫ຺ມຸນາວ ນິມ຺ມິເຕທິ ກວິຕພ຺ພນ຺ຕິ຺

ອິທານິ ເຕສໍ ວິຕຖກາວໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໙໔໐຺

''ສເຈ ທິ ໂສ ສຸຊ຺ຊຕິ ໂຍ ຫນາຕິ, ຫໂຕປິ ໂສ ສຄ຺ຄມຸເປຕິ ຖານໍ;

ໂກວາທີ ໂກວາທີນ ມາຣເຍຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ຈາປີ ເຕສໍ ອກິສທ຺ທເຫຍ຺ຍຸໍ຺

໒໔໑။

‘‘ເນວ ມິຄາ ນ ປສູ ໂນປີ ຄາໂວ, ອາຍາຈນ຺ຕິ ອຕ຺ຕວຘາຍ ເກຈິ;

ວິປ຺ຟນ຺ທມາເນ ອິຘ ຊີວິກຕ຺ຖາ, ຍຠ຺ເຝສຸ ປາເຓ ປສຸມາຣກາ຺ຕິ။

໒໔໒။

‘‘ຍູປຸສ຺ສເນ ປສຸພນ຺ເຘ ຈ ພາລາ, ຈິຕ຺ເຕຫິ ວຓ຺ເຓຫິ ມຸຂໍ ນຍນ຺ຕິ;

ອຍໍ ເຕ ຍູໂປ ກາມທຸໂຫ ປຣຕ຺ຖ, ກວິສ຺ສຕິ ສສ຺ສໂຕ ສມ຺ປຣາເຍ။

໒໔໓။

‘‘ສເຈ ຈ ຍູເປ ມຓິສງ຺ຂມຸຕ຺ຕໍ, ຘຠ຺ຠໍ ຘນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ;

ສຸກ຺ເຂສຸ ກຝ຺ເຖສຸ ນເວສຸ ຈາປິ, ສເຈ ທຸເຫ ຕິທິເວ ສພ຺ພກາເມ;

ເຕວິຊ຺ຊສງ຺ຆາວ ປຸຖູ ຍເຊຍ຺ຍຸໍ, ອພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ກຠ຺ຈິ ນ ຍາຊເຍຍ຺ຍຸໍ။

໒໔໔။

‘‘ກຸໂຕ ຈ ຍູເປ ມຓິສງ຺ຂມຸຕ຺ຕໍ, ຘຠ຺ຠໍ ຘນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ;

ສຸກ຺ເຂສຸ ກຝ຺ເຖສຸ ນເວສຸ ຈາປິ, ກຸໂຕ ທຸເຫ ຕິທິເວ ສພ຺ພກາເມ။

໒໔໕။

‘‘ສຖາ ຈ ລຸທ຺ທາ ຈ ປລຸທ຺ຘພາລາ, ຈິຕ຺ເຕຫິ ວຓ຺ເຓຫິ ມຸຂໍ ນຍນ຺ຕິ;

ອາທາຍ ອຄ຺ຄິ ມມ ເທຫິ ວິຕ຺ຕໍ, ຕໂຕ ສຸຂີ ໂຫຫີສິ ສພ຺ພກາເມ။

໒໔໖။

‘‘ຕມຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕໍ ສຣຓໍ ປວິສ຺ສ, ຈິຕ຺ເຕຫິ ວຓ຺ເຓຫິ ມຸຂໍ ນຍນ຺ຕິ;

ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາ ເກສມສ຺ສຸໍ ນຂຠ຺ຈ, ເວເທຫິ ວິຕ຺ຕໍ ອຕິຄາລ຺ຫຍນ຺ຕິ။

໒໔໗။

‘‘ກາກາ ອຸລູກໍວ ຣໂຫ ລກິຕ຺ວາ, ເອກໍ ສມານໍ ພຫ຺ກາ ສເມຈ຺ຈ;

ອນຸນານິ ກຸຕຸວາ ກຸຫກາ ກຸທິຕຸວາ, ມຸຕຸທໍ ກຣິຕຸວາ ຍລຸລປໂຖສຸສຊນຸຕີ຺

ລ໘໗຺

‘‘ເອວລຸທິ ໂສ ວລຸຈິໂຕ ພຸຣາຫຸມເຕາທີ, ເອໂກ ສມາໂນ ພຫຸກາ ສເມຈຸຈ;

ເຕ ໂຍຄໂຍເຄນ ວິລຸມຸປມານາ, ທິຍຸກໍ ອທິຍຸເຖນ ຂນໍ ຫຣນຸຕີ຺

ລ໘ລ຺

‘‘ອກາສິຍາ ຣາຊູທິວານຸສິຍຸຖາ, ຕທສຸສ ອາທາຍ ຂນໍ ຫຣນຸຕີ;

ເຕ ຕາທິສາ ໂຈຣສມາ ອສນຸຕາ, ວຊຸຊາ ນ ຫລຸລນຸຕີ ອຣິຍຸຖ ໂລເກ຺

ລ໘໐຺

‘‘ອິນຸທສຸສ ພາຫາຣສິ ທກຸຂິຕາຕີ, ຍລຸເລສຸ ຂິນຸທນຸຕີ ປລາສຍຸຖີ;

ຕໍ ເຈປິ ສຈຸຈໍ ມຆວາ ຂິນຸນພາຫຸ, ເກນສຸສ ອິນຸໂທ ອສຸເຣ ຊິນາຕີ຺

ລ໘໑຺

‘‘ຕລຸເຈວ ຕຸຈຸຂໍ ມຆວາ ສມງຄີ, ຫນຸຕາ ອວຊຸໂຊ ປຣໂມ ສ ເທໂວ;

ມນຸຕາ ອິເມ ພຸຣາຫຸມຕາ ຕຸຈຸຂຣູປາ, ສນຸທິຍຸຖິກາ ວລຸຈນາ ເອສ ໂລເກ຺

ລ໘໘຺

‘‘ມາລາຄິຣິ ຫິມວາ ໂຍ ຈ ຄິຊຸໂຊ, ສຸທສຸສໂນ ນິສໂກ ກຸເວຣຸ;

ເອເຕ ຈ ອລຸເລ ຈ ນຄາ ມຫນຸຕາ, ຈິຕຸຍາ ກຕາ ຍລຸລກເຣທີ ມາຫ຺ຸ

ລ໘໙຺

‘‘ຍຖາປກາຣານິ ທີ ອິຍຸຖການິ, ຈິຕຸຍາ ກຕາ ຍລຸລກເຣທີ ມາຫຸ;

ນ ປພຸພຕາ ໂຫນຸຕີ ຕຖາປກາຣາ, ອລຸລາ ທິສາ ອຈລາ ຕິຍຸຖເສລາ຺

ລ໘໔຺

‘‘ນ ອິຍຸຖກາ ໂຫນຸຕີ ສິລາ ຈິເຣນ, ນ ຕຕຸຖ ສລຸຊາຍຕີ ອໂຍ ນ ໂລທໍ;

ຍລຸລລຸຈ ເອຕໍ ປຣິວຕຸຕາຍນຸຕາ, ຈິຕຸຍາ ກຕາ ຍລຸລກເຣທີ ມາຫ຺ຸ

ລ໘໔។

‘‘ອຊຊາຍກໍ ມນຸຕຄຸຄູປ໌ປນຸນໍ, ຕປ໌ສຸສິນໍ ‘ຍາຈໂຍໂຄ’ຕິສາຫຸ;

ຕິເຣ ສມຸທຸທສຸສຸທກໍ ສຊນຸຕໍ, ຕໍ ສາຄຣຊຸໂຊຫຣິ ເຕນາເປຍຸໂຍ។

ລ໘໕។

‘‘ປໂຣສຫສຸສມ຺ປີ ສມນຸຕເວເທ, ມນຸຕູປ໌ປນຸເນ ນທິໂຍ ວທນຸຕິ;

ນ ເຕນ ພຸຍາປນຸນຣສູທກາ ນ, ກສຸມາ ສມຸທຸໂທ ອຕຸໂລ ອເປຍຸໂຍ។

ລ໘໖។

‘‘ເຍ ເກຈິ ກູປ່າ ອິສ ຊີວໂລເກ, ໂລຄູທກາ ກູປ໌ຂເຕາທີ ຂາຕາ;

ນ ພຸຣາຫຸມຕາຊຸໂຊຫຣເຕານ ເຕສຸ, ອາໂປ໌ ອເປຍຸໂຍ ທຸວິຣສລຸລຸ ມາຫຸ។

ລ໘໗។

‘‘ປຸເຣ ປຸຣຕຸຖາ ກາ ກສຸສ ກຣິຍາ, ມໂນ ມນຸສຸສໍ ອຊເນສິ ປຸພຸເພ;

ເຕນາປີ ສມຸເມນ ນ ໂກຈິ ຫີໂນ, ເອວມ຺ປີ ໂວສຸສຄຸຄວິກາງຄມາຫຸ។

ລ໘໘។

‘‘ຈຕຸທາລປຸຕຸໂຕປີ ອນິຈຸຈ ເວເທ, ກາເສຍຸຍ ມນຸເຕ ກຸສໂລ ມຕີມາ;

ນ ຕສຸສ ມຸທຸສາປີ ຜເລຍຸຍ ສຕຸຕສາ, ມນຸຕາ ອິເມ ອຕຸຕວສາຍ ກຕາ។

ລ໘໙។

‘‘ວາຈາກຕາ ຄິທຸນິກຕາ ຄທີຕາ, ທຸມຸໂມຈຍາ ກພຸຍປຖານຸປນຸນາ;

ພາລານ ຈິຕຸຕໍ ວິສເມ ນິວິຊຸຖໍ, ຕທປຸປລຸລາ ອກິສຸທຸທຫນຸຕິ។

ລ໙໐។

‘‘ສີຫສຸສ ພຸຍຄຸຆສຸສ ຈ ທີປິໂນ ຈ, ນ ວິຊຊຕີ ໂປ໌ຣິສິຍໍ ພເລນ;

ມນຸສຸສກາໂວ ຈ ຄວໍວ ເປກຸໂຂ, ຊາຕິ ຫີ ເຕສໍ ອສມາ ສມານາ។

໑໖໒ຯ

“ສເຈ ຈ ຣາຊາ ປຖວີ ວິຊິຕ຺ວາ, ສຊີວວາ ອສ຺ສວປາຣິສຊ຺ໂຊ;

ສຍເມວ ໂສ ສຕ຺ຕຸສງ຺ຆໍ ວິເຊຍ຺ຍ, ຕສ຺ສປ຺ປຊາ ນິຈ຺ຈສຸຂີ ຠເວຍ຺ຍຯ

໑໖໓ຯ

“ຂຕ຺ຕິຍມນ຺ຕາ ຈ ຕໂຍ ຈ ເວທາ, ອຕ຺ເຖນ ເອເຕ ສມກາ ຠວນ຺ຕິ;

ເຕສຎ຺ຈ ອຕ຺ຖໍ ອວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ, ນ ພຸຊ຺ຌຕີ ໂອຆປຖໍວ ຉນ຺ນໍຯ

໑໖໔ຯ

“ຂຕ຺ຕິຍມນ຺ຕາ ຈ ຕໂຍ ຈ ເວທາ, ອຕ຺ເຖນ ເອເຕ ສມກາ ຠວນ຺ຕິ;

ລາໂຠ ອລາໂຠ ອຍໂສ ຍໂສ ຈ, ສພ຺ເພວ ເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນຎ຺ຈ ຘມ຺ມາຯ

໑໖໕ຯ

“ຍຖາປີ ອິພ຺ຠາ ຘນຘຎ຺ຎເຫຕຸ, ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ປຸຖູ ປຖພ຺ຍາ;

ເຕວິຊ຺ຊສງ຺ຆາ ຈ ຕເຖວ ອຊ຺ຊ, ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ປຸຖູ ປຖພ຺ຍາຯ

໑໖໖ຯ

“ອິພ຺ເຠຫິ ເຍ ເຕ ສມກາ ຠວນ຺ຕິ, ນິຈ຺ຈຸສ຺ສຸກາ ກາມຄຸເຓສຸ ຍຸຕ຺ຕາ;

ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ ປຸຖູ ປຖພ຺ຍາ, ຕທປ຺ປປຎ຺ຎາ ທ຺ວິຣສຎ຺ຎຸຣາ ເຕ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ໂຠວາທິຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຯ ໂຠວາທິນ ມາຣເຍຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓເມວ ມາເຣຍ຺ຍຸໍຯ ເຍ ຈາປີຕິ ເຍປີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ຕໍ ວຈນໍ ສທ຺ທເຫຍ຺ຍຸໍ, ເຕ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຏ຺ຐາເກເຍວ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຈ ມາເຣຍ຺ຍຸໍຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຈ ອຸປຏ຺ຐາເກ ຈ ອມາເຣຕ຺ວາ ນານປ຺ປກາເຣ ຕິຣຈ຺ຉາເນເຍວ ມາເຣນ຺ຕິຯ ອິຕິ ເຕສໍ ວຈນໍ ມິຈ຺ຉາຯ ເກຈີຕິ ຍຎ຺ເຎສຸ ໂນ ມາເຣຖ, ມຍໍ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສາມາຕິ ອາຍາຈນ຺ຕາ ເກຈິ ນຕ຺ຖິຯ ປາເຓ ປສຸມາຣກນ຺ຕີຕິ ມິຄາທໂຍ ປາເຓ ຈ ປສູ ຈ ວິປ຺ຜນ຺ທມາເນ ຊີວິກຕ຺ຖາຍ ມາເຣນ຺ຕິຯ ມຸຂໍ ນຍນ຺ຕີຕິ ເອເຕສຸ ຍູປຸສ຺ສເນສຸ ປສຸພນ຺ເຘສຸ ອິມສ຺ມິໍ ເຕ ຍູເປ ສພ຺ພໍ ມຓີສງ຺ຂມຸຕ຺ຕໍ ຘຎ຺ຎໍ ຘນໍ ຣຊຕໍ ຊາຕຣູປໍ ສນ຺ນິຫິຕໍ, ອຍໍ ເຕ ຍູໂປ ປຣຕ຺ຖ ປຣໂລເກ ກາມທຸໂຫ ຠວິສ຺ສຕິ, ສສ຺ສຕຠາວໍ ອາວຫິສ຺ສຕີຕິ ຈິຕ຺ເຣຫິ ກາຣເຓຫິ ມຸຂໍ ປສາເທນ຺ຕິ, ຕໍ ຕໍ ວຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາຄາຫໍ ຄາເຫນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ສເຈ ຈາຕິ ສເຈ ຈ ຍູເປ ວາ ເສສກຏ຺ເຐສຸ ວາ ເອຕໍ ມຓີອາທິກໍ ຠເວຍ຺ຍ, ຕີຫິເວ ວາ ສພ຺ພກາມທຸໂຫ ອສ຺ສ, ເຕວິຊ຺ຊສງ຺ຆາວ ປຸຖູ ຫຸຕ຺ວາ ຍຎ຺ຎໍ ຍເຊຍ຺ຍຸໍ ພຫຸຘນຕາຍ ເຈວ ສຄ຺ຄກາມຕາຍ ຈ, ອຎ຺ຎໍ ອພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ນ ຍາເຊຍ຺ຍຸໍຯ ຍສ຺ມາ ປນ ອຕ຺ຕໂນ ຘນໍ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ຕາ ອຎ຺ຎມ຺ປິ ຍຊາເປນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ອຠູຕວາທິໂນເຕ ເວທິຕພ຺ພາຯ ກຸໂຕ ຈາຕິ ເອຕສ຺ມິຎ຺ຈ ຍູເປ ວາ ເສສກຏ຺ເຐສຸ ວາ ກຸໂຕ ເອຕໍ ມຓີອາທິກໍ ອວິຊ຺ຊມານເມວ, ກຸໂຕ ຕີຫິເວ ສພ຺ພກາເມ ທຸຫິສ຺ສຕິຯ ສພ຺ພຖາປິ ອຠູຕເມວ ເຕສໍ ວຈນໍຯ

ສຖາຈ ລຸທ຺ທາ ຈ ປລຸທ຺ຘພາລາຕິ ອຣິຍຸຄ, ອິເມ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ນາມ ເກຣາຜິກາ ເຈວ ນິກ຺ກຣຸຓາ ຈ, ເຕ ພາລາ ໂລກໍ ປໂລເກຕ຺ວາ ອຸປໂລເກຕ຺ວາ ຈິຕ຺ເຣຫິ ກາຣເຓຫິ ມຸຂໍ ປສາເທນ຺ຕິ຺ ສພ຺ພກາເມຕິ ອຄ຺ຄື ອາຫາຍ ຕ຺ວລ຺ຈ ຊູຫ, ອມ຺ຫາກລ຺ຈ ວິຕ຺ຕໍ ເທຫິ, ຕໂຕ ສພ຺ພກາເມ ລກິຕ຺ວາ ສຸຂີ ໂຫຫິສິ຺

ຕມຄ຺ຄິທຸຕ຺ຕໍ ສຣຕໍ ປວິສ຺ສາຕິ ຕໍ ຣາຊານໍ ວາ ຣາຊມຫາມຕ຺ຕໍ ວາ ອາຫາຍ ອຄ຺ຄິຊຫນຍ຺ຖານໍ ເຄຫໍ ປວິສິຕ຺ວາ຺ ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາຕິ ຈິຕ຺ຣານິ ກາຣຕານິ ວທນ຺ຕາ ເກສມສ຺ສຸໍ ນເຂ ຈ ໂອໂຣປຍິຕ຺ວາ຺ ອຕິຄາລຸຫຍນ຺ຕີຕິ ວຸຕ຺ຕຕາຍ ຕໂຍ ເວເທ ນິສ຺ສາຍ "ອິທໍ ທາຕພ຺ພໍ, ອິທໍ ກຕ຺ຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕາ ເວເທຫິ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ວິຕ຺ຕໍ ອຕິຄາລຸຫຍນ຺ຕິ ວິນາເສນ຺ຕິ ວິທຸສໍເສນ຺ຕິ຺

ອນ຺ນານິກ຺ຕ຺ວາ ກ຺ຫກາ ກ຺ຫິຕ຺ວາຕິ ເຕ ກ຺ຫກາ ນານປ຺ປກາຣໍ ກ຺ຫກາມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ສເມຈ຺ຈ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ຍລ຺ລໍ ວຓ຺ເຓຕ຺ວາ ວລ຺ເຈຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕກໍ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ກ຺ລ຺ຊິຕ຺ວາ ອຖ ນໍ ມຸຕ຺ທກໍ ກຕ຺ວາ ຍລ຺ລປເຖ ໂອສ຺ສຊນ຺ຕິ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ພ ຫິຍລ຺ລາວາຜໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ໂຍຄໂຍເຄນາຕິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕໍ ເອກໍ ພທ຺ກາ ສເມຈ຺ຈ ເຕນ ເຕນ ໂຍເຄນ ຕາຍ ຕາຍ ຍຸຕ຺ຕິຍາ ວິລຸມ຺ປມານາ ທິຍ຺ຖໍ ປຈ຺ຈກ຺ຂໍ ຕສ຺ສ ຂນໍ ອທິຍ຺ເຖນ ເທວໂລເກນ ອທິຍ຺ຖໍ ເທວໂລກໍ ວຓ຺ເຓຕ຺ວາ ອາຫຣຕຍ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ທຣນ຺ຕິ຺ ອກາສິຍາ ຣາ ຊູທິວານຸສິຍ຺ຖາຕິ "ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈ ພລີ ຄຓ຺ຫຖາ"ຕິ ຣາຊູທີ ອນຸສິຍ຺ຖາ ອກາສິຍສງຂາຕາ ຣາຊປ຺ປຸຣິສາ ວິຍ຺ ຕທສ຺ສາຕິ ຕໍ ອສ຺ສ ຂນໍ ອາຫາຍ ທຣນ຺ຕິ຺ ໂຈຣສມາຕິ ອກູຕພລິຄ຺ຄາຫກາ ສນ຺ຂິຈ຺ເຉທກໂຈຣສທິສາ ອສປ຺ປຸຣິສາ຺ ວຊ຺ຊາຕິ ວຂາຣຫາ ເອວຣູປາ ປາປຂມ຺ມາ ອຸທານິ ໂລເກ ນ ທລ຺ລນ຺ຕິ຺

ພາຫາຣສີຕິ ພາຫາ ອສີ຺ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ອິທມ຺ປີ ອຣິຍຸຄ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມຸສາວາທໍ ປສ຺ສ຺ ເຕ ກິຣ ຍລ຺ເລສຸ ມຫຕີ ປ ລາສຍຸຄີ "ອິນ຺ທສ຺ສ ພາຫາ ອສີ ທກ຺ຂິຓາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ຂິນ຺ທນ຺ຕິ຺ ຕລ຺ເຈ ເອເຕສໍ ວຈນໍ ສຈ຺ຈໍ, ອຖ ຂິນ຺ນພາຫຸ ສມາໂນ ເກນ ສ຺ສ ພາຫຸພເລນ ອິນ຺ໂທ ອສ຺ເຣ ຊິນາຕີຕິ຺ ສມ຺ງຄີຕິ ພາຫຸສມ຺ງຄີ ອຈ຺ຂິນ຺ນພາຫຸ ອໂຣໂຄເຍວ຺ ທນ຺ຕາຕິ ອສ຺ຣານໍ ທນ຺ຕາ຺ ປຣ ໂມຕິ ອຸຕ຺ຕໂມ ປຸລ຺ລິທ຺ຂິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ ອລ຺ເລສໍ ອວຊ຺ໂຊ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ຺ ຕຸຈ຺ຉຣູປາຕິ ຕຸຈ຺ຉສກາວາ ນິປ຺ຜລາ ຺ ວລ຺ຈນາຕິ ເຍ ຈ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ມນ຺ຕາ ນາມ, ເອສາ ໂລເກ ສນ຺ທິຍ຺ຖິກາ ວລ຺ຈນາ຺

ຍຖາປກາຣານີຕິ ຍາທິສານິ ອິຍ຺ຖການິ ຄເຫຕ຺ວາ ຍລ຺ລກເຣຫິ ຈິຕ຺ຍາ ກຕາຕິ ວທນ຺ຕິ຺ ຕິຍ຺ຖເສລາຕິ ປພ຺ພຕາ ທິ ອຈລາ ຕິຍ຺ຖາ ນ ອຸປຈິຕາ ເອກຄ຺຃ນາ ສີລາມຍາ ຈ຺ ອິຍ຺ຖການິ ຈລານິ ນ ເອກຄ຺຃ນານິ ນ ສີລາມຍານິ຺ ປຣິວຕ຺ຕຍນ຺ຕາຕິ ເອຕໍ ຍລ຺ລໍ ວຓ຺ເຓນ຺ຕາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ຺

ສມນ຺ຕເວເທຕິ ປຣິປຸຕ຺ຓເວເທ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ຺ ວທນ຺ຕີຕິ ໂສເຕສຸປີ ອາວຍ຺ເຜສຸປີ ປຕິເຕ ວທນ຺ຕິ, ນິມຸຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປນ຺ຕິ຺ ນ ເຕນ ພ຺ຍາປນ຺ນຣສູທກາ ນາຕິ ເອຕ຺ຖ ເອໂກ ນ-ກາໂຣ ປຸຈ຺ຉນຕ຺ໂຖ ໂຫຕິ຺ ນນຸ ເຕນ ພ຺ຍາປນ຺ນຣສູທກາ ນທີໂຍ ຕີ ຕໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ເອວມາຫ຺ ກສ຺ມາຕິ ເກນ ກາຣເຓນ ຕາວ ມຫາສມຸທ຺ໂທວ ອເປຍ຺ໂຍ ກໂຕ, ກໍ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ຍມຸນາທີສຸ ນທີ ສຸ ອຸທກໍ ອເປຍ຺ຍໍ ກາຕຸໍ ນ ສກ຺ໂກຕິ, ສມຸທ຺ເທເຍວ ສກ຺ໂກຕີຕິ຺ ທ຺ວິຣສລ຺ລຸ ມາທູຕິ ທ຺ວິຣສລ຺ລູ ອທຸ, ຊາໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ປຸເຣປຸຣຕ຺ຖາຕິ ອິໂຕ ປຸເຣ ປຸພ຺ເພ ປຸຣຕ຺ຖາ ປຖມກປ຺ປິກກາເລ຺ ກາ ກສ຺ສ ກຣິຍາຕິ ກາ ກສ຺ສ ກຣິຍາ ນາມ຺ ຕທາ ທິ ອິຕ຺ຖີລິງ ຄເມວ ນຕ຺ຖິ, ປຈ຺ຉາ ເມຖຸນຂມ຺ມວເສນ ມາຕາປີຕໂຣ ນາມ ຊາຕາ຺ ມໂນ ມນຸສ຺ສນ຺ຕິ ຕທາ ທິ ມໂນເຍວ ມນຸສ຺ສໍ ຊເນສິ, ມ ໂນມຍາວ ສຕ຺ຕາ ນິພ຺ພຕ຺ຕືສູຕິ ອຕ຺ໂຖ຺ ເຕນາປີ ຂມ຺ເມນາຕິ ເຕນາປີ ກາຣເຓນ ເຕນ ສກາເວນ ນ ໂກຈິ ຊາຕິຍາ ທີໂນ຺ ນ ທິ ຕທາ ຂຕ຺ຕິຍາທິເກໂທ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ວທນ຺ຕິ "ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ຊາຕິຍາ ເສຍ຺ຖາ, ອິຕເຣ ທີນາ"ຕິ, ຕໍ ມິຈ຺ຉາ຺ ເອວມ຺ປີຕິ ເອວໍ ວຕ຺ຕມາເນ ໂລເກ ໂປຣາຓກວຕ຺ຕໍ ຊຫິຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອຕ຺ຕນາ ສມ຺ມນ຺ນິຕ຺ວາ ກຕານໍ ວເສນ ຂຕ຺ຕິ ຍາທໂຍ ຈຕ຺ຕາໂຣ ໂກຍ຺ຖາສາ ຊາຕາ, ເອວມ຺ປີ ໂວສ຺ສຄ຺ຄວິກາງຄມາຫຸ, ອຕ຺ຕນາ ກເຕຫິ ກມ຺ມໂວສ຺ສຄ຺ເຄຫິ ເຕສໍ ສຕ຺ຕານໍ ເອກຈ຺ເຈ ຂຕ຺ຕິຍາ ຊາຕາ, ເອກຈ຺ເຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາທໂຍຕິ ອິມໍ ວິກາຄໍ ກເຖນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ "ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ເສຍ຺ຖາ"ຕິ ວຈນໍ ມິຈ຺ຉາ຺

ສຕ຺ຕຂາຕິ ຍທິ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານລ຺ເລວ ຕໂຍ ເວທາ ທິນ຺ນາ, ນ ອລ຺ເລສໍ, ຈຓ຺ຑາລສ຺ສ ມນ຺ເຕ ກາສນ຺ຕສ຺ສ

ມຸຫ຺ສາ ສຕ຺ຕສາ ໜເລຍ຺ຍ, ນ ຈ ໜລຕິ, ຕສ຺ມາ ອິເມຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ອຕ຺ຕວສາຍ ມນ຺ຕາ ກຕາ, ອຕ຺ຕໂນເຍວ ເນສໍ ມຸສາວາ ທິຕໍ ປກາເສນ຺ຕາ ຄຸຕວຂໍ ກໂຣນ຺ຕິ။ ວາຈາກາຕາຕິ ເອເຕ ມນ຺ຕາ ນາມ ມຸສາວາເທນ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ກຕາ။ ຄິຫ຺ຂິກາຕາ ຄທີຕາຕິ ລາກຄິຫ຺ຂິກຕາຍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓຫິ ຄທີຕາ။ ທຸມ຺ໂມຈຍາຕິ ມຈ຺ເຉນ ຄິລິຕພລິໂສ ວິຍ ທຸມ຺ໂມຈຍາ။ ກພ຺ຍປ຺ຖານ຺ປນ຺ນາຕິ ກພ຺ຍາ ກາຣກພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ວຈນປຖໍ ອນຸປນ຺ນາ ອນຸຄຕາ။ ເຕ ທິ ຍຖາ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕຖາ ມຸສາ ວຕ຺ວາ ພນ຺ຂນ຺ຕິ။ ພາລານນ຺ຕິ ເຕສໍ຺ຫິ ພາລານໍ ຈິຕ຺ຕໍ ວິສເມ ນິວິຍ຺ຄໍ, ຕໍ ອລ຺ເລ ອປ຺ປ຺ປລ຺ລາວ ອກິສຫ຺ທຫນ຺ຕິ။

ໂປ໌ຣິສິຍໍພເລນາຕິ ໂປ໌ຣິສິຍສງ຺ຂາເຕນ ພເລນ။ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂທຕິ – ຍໍ ເອເຕສໍ ສີຫາທີນໍ ປຸຣິສຖາມສງ຺ຂາຕໍ ໂປ໌ຣິສິຍພລໍ, ເຕນ ພເລນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສພ຺ເພ ອິເມຫິ ຕິຣຈ຺ຉາເນຫິປີ ຫີນາເຍວາຕິ။ ມນຸສ຺ສກາໂວ ຈ ຄວໍວ ເປກ຺ໂຂຕິ ອປີຈ ໂຍ ເອເຕສໍ ມນຸສ຺ສກາໂວ, ໂສ ຄຸນ຺ນໍ ວິຍ ເປກ຺ຂິຕພ຺ໂພ။ ກິໍກາຣຓາ? ຊາຕິ ທິ ເຕສໍ ອສມາ ສມານາ။ ເຕສໍ຺ຫິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ທຸປ຺ປລ຺ລຕາຍ ໂຄທິ ສທ຺ຂີ ສມານຊາຕິເຍວ ອສມາ။ ອລ຺ລເມວ ທິ ຄຸນ຺ນໍ ສຕ຺ຖານໍ, ອລ຺ລໍ ເຕສນ຺ຕິ။ ເອເຕນ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຕິຣຈ຺ຉາເນສຸ ສີຫາທີຫິ ສເມປີ ອກຕ຺ວາ ໂຄຣູປສເມວ ກໂຣຕິ။

ສເຈ ຈ ຣາຊາຕິ ອຣິຍ຺ຄ, ຍທິ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມຸນາ ທີນ຺ນກາເວນ ຂຕ຺ຕິໂຍວ ປຖວີ ວິຊິຕ຺ວາ။ ສຊີວວາຕິ ສທຊີວິທີ ອມຈ຺ເຈທີ ສມນ຺ນາຄໂຕ။ ອສ຺ສວປາຣິສຊ໌ໂຊຕິ ອຕ຺ຕໂນ ໂອວາທກຣປຣິສາວຈໂຣວ ສີຍາ, ອຖສ຺ສ ປຣິສາຍ ຍຸຊ຺ຊີຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ກາຕພ຺ພໍ ນາມ ນ ກເວຍ຺ຍ ။ ສຍເມວ ໂສ ເອກໂກວ ສຕ຺ຕຸສງ຺ຆໍ ວິເຊຍ຺ຍ, ເອວໍ ສຕິ ຍຸທ຺ເຂ ທຸກ຺ຂາກາເວນ ຕສ຺ສ ປຊາ ນິຈ຺ຈສຸຂີ ກເວຍ຺ຍ, ເອຕລ຺ຈ ນຕ຺ຖິ။ ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ວຈນໍ ມິຈ຺ຉາ။

ຂຕ຺ຕິຍມນ຺ຕາຕິ ຣາຊສຕ຺ຖລ຺ຈ ຕໂຍ ຈ ເວທາ ອຕ຺ຕໂນ ອາຕາຍ ຣຸຈິຍາ “ອິທເມວ ກຕ຺ຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ ປວຕ຺ຕຕ຺ຕາ ອຕ຺ເຖນ ເອ ເຕ ສມກາ ກວນ຺ຕິ။ ອວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາຕິ ເຕສໍ ຂຕ຺ຕິຍມນ຺ຕານໍ ຂຕ຺ຕິໂຍປີ ເວທານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓປີ ອຕ຺ຖໍ ອວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ອາຕາວເສເນວ ອຸຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ຕໍ ອຕ຺ຖໍ ອຸທໂກເພນ ຉນ຺ນມຄ຺ຄໍ ວິຍ ນ ພຸຊ຺ຊຕິ။

ອຕ຺ເຖນເອເຕຕິ ວລ຺ຈນຕ຺ເຖນ ເອເຕ ສມກາ ກວນ຺ຕິ။ ກິໍກາຣຓາ? ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວ ເສຍ຺ຖາ, ອລ຺ເລ ວຓ຺ຓາ ຫີນາຕິ ວທນ຺ຕິ။ ເຍ ຈ ເຕ ລາກາທໂຍ ໂລກສມ຺ມາ, ສພ຺ເພວ ເຕສໍ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ວຓ຺ຓານໍ ສມ຺ມາ။ ເອກສ຺ໂຕປີ ເອເຕຫິ ມຸຕ຺ໂຕກໂກ ນາມ ນຕ຺ຖິ။ ອິຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ໂລກສມ຺ເມຫິ ອປຣິມຸຕ຺ຕາວ ສມານາ “ເສຍ຺ຖາ ມຍ”ນ຺ຕິ ມຸສາ ກເຖນ຺ຕິ။

ອິພ຺ກາຕິ ຄຫປຕິກາ။ ເຕວິຊ຺ຊສງ຺ຆາ ຈາຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາປີ ຕເຖວ ປຸຖູນິ ກສິໂຄຣກ຺ຂາທີນິ ກມ຺ມານິ ກໂຣນ຺ຕິ။ ນິຈ຺ຈຸສ຺ສຸກາຕິ ນິຈ຺ຈໍ ອຸສ຺ສຸກ຺ກຊາຕາ ຉນ຺ທຊາຕາ။ ຕທປ຺ປ຺ປລ຺ລາ ທ຺ວິຣສລ຺ລຸຣາ ເຕຕິ ຕສ຺ມາ ກາຕິກ, ທ຺ວິຣສລ຺ລຸ ນິປ຺ປລ຺ລາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ, ອາຣາ ເຕ ສມ຺ມໂຕ။ ໂປ໌ຣາຓກາ ທິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສມ຺ມາ ເອຕຣທິ ສຸນເຂສຸ ສນ຺ທິສ຺ສນ຺ຕີຕິ။

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕສ຺ສ ວາທໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວາທໍ ປຕິຍ຺ຖາເປສີ။ ຕສ຺ສ ສມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ນາຄປຣິສາ ໂສມ ນສ຺ສຊາຕາ ອໂທສຸໍ။ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ນາຄກວນາ ນິຫຣາເປສີ, ປຣິກາສມຕ຺ຕມ຺ປີສ຺ສ ນາກາສີ။ ສາ ຄຣພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປີ ຖປີຕທິວສໍ ອນຕິກ຺ກມິຕ຺ວາ ຈຕຸຣງ຺ຄິນິຍາ ເສນາຍ ສທ ປີຕຸ ວສນຍ຺ຖານໍ ອຄມາສີ။ ມຫາສຕ຺ໂຕປີ “ມາ ຕຸລລ຺ຈ ອຍ຺ຍກລ຺ຈ ປສ຺ສິສ຺ສາມີ”ຕິ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ສີຣິໂສກຄ຺ເຄນ ຍມຸນາໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ຕເມວ ອສ຺ສມປທໍ ອາຣພ຺ກ ປາຍາສີ။ ອວເສສາ ກາຕໂຣ ຈສ຺ສ ມາຕາປີຕໂຣ ຈ ປຈ຺ຉໂຕ ປາຍີສຸ။ ຕສ຺ມີ ຂເຓ ສາຄຣພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕ ມຫາສຕ຺ຕໍ ມຫຕິຍາ ປຣິສາຍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອສລ຺ຊານິຕ຺ວາ ປີຕຣໍ ປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອາທ –

ລຜິກ຺။

“ກສ຺ສ ເກຣີ ມຸທິງ຺ຄາ ຈ, ສງ຺ຂາ ປຓວທິນ຺ທິມາ;

ປຸຣໂຕ ປຜີປນ຺ນານີ, ຫາສຍນ຺ຕາ ຣເຖສກໍ။

ລຜິ໑໘။

‘‘ກສ຺ສ ກຎ຺ຈນປຜ຺ເຜນ, ປຸຖຸນາ ວິຊ຺ຊວຕ຺ຕີນາ;

ຍຸວາ ກລາປສນ຺ນທ຺ໂຘ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍຯ

ລຝລຯ

‘‘ອຸກ຺ກາມຸຂປ໌ຫຍ຺ຄໍວ, ຂທິຣງຄາຣສນ຺ນິກໍ;

ມຸຂຎ຺ຈ ຣຸຈິຣາ ກາຕິ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍຯ

ລຖ໐ຯ

‘‘ກສ຺ສ ຊມ຺ໂພນທໍ ຉຕ຺ຕໍ, ສສລາກໍ ມໂນຣມໍ;

ອາທິຈ຺ຈຣໍສາວຣຓໍ, ໂກ ເອຕິ ສິຣິຍາ ຊລໍຯ

ລຖ໑ຯ

‘‘ກສ຺ສ ອງຄໍ ປ໌ຣິຄ຺ຄຍ຺ຫ, ວາລພີຊນີມຸຕ຺ຕມໍ;

ອຸກໂຕ ວຣປຸຎ຺ຎສ຺ສ, ມຸທ຺ຘນິ ອຸປ໌ຣູປ໌ຣິຯ

ລຖ໒ຯ

‘‘ກສ຺ສ ເປ໌ຂຸຓຫຕ຺ຖານິ, ຈິຕ຺ຣານິ ຈ ມຸທູນິ ຈ;

ກຎ຺ຈນມຓິທຕ຺ຑານິ, ຈຣນ຺ຕິ ທຸກໂຕ ມຸຂໍຯ

ລຖ໓ຯ

‘‘ຂທິຣງຄາຣວຕ຺ຓາກາ, ອຸກ຺ກາມຸຂປໍສິຕາ;

ກສ຺ເສເຕ ກຸຕ຺ຑລາ ວຄ຺ຄູ, ໂສກນ຺ຕິ ທຸກໂຕ ມຸຂໍຯ

ລຖ໔ຯ

‘‘ກສ຺ສ ວາເຕນ ຉຸປີຕາ, ນິທ຺ຘນ຺ຕາ ມຸທຸກາລຸອກາ;

ໂສກຍນ຺ຕິ ນລາຝນ຺ຕໍ, ນກາ ວິຊ຺ຊຸຣິວຸຄ຺ຄຕາຯ

ລຖ໕ຯ

“ກສ຺ສ ເອຕານິ ອກ຺ຂີນິ, ອາຍຕານິ ປຸຖູນິ ຈ;

ໂກ ໂສຠຕິ ວິສາລກ຺ເຂ, ກສ຺ເສຕໍ ອຸຕ຺ຕມໍ ມຸຂໍຯ

໙໗໖ຯ

“ກສ຺ເສເຕ ລປນຊາຕາ, ສຸທ຺ຘາ ສງ຺ຂວຣູປມາ;

ຠາສມານສ຺ສ ໂສຠນ຺ຕິ, ທນ຺ຕາ ກຸປ຺ປີລສາທິສາຯ

໙໗໗ຯ

“ກສ຺ສ ລາຂາຣສສມາ, ຫຕ຺ຖປາທາ ສຸເຂຘິຕາ;

ໂກ ໂສ ພິມ຺ໂພຏ຺ຐສມ຺ປນ຺ໂນ, ທິວາ ສູຣິໂຍວ ຠາສຕິຯ

໙໗໘ຯ

“ຫິມຈ຺ຈເຍ ຫິມວຕິ, ມຫາສາໂລວ ປຸປ຺ຜິໂຕ;

ໂກ ໂສ ໂອທາຕປາວາໂຣ, ຊຍໍ ອິນ຺ໂທວ ໂສຠຕິຯ

໙໗໙ຯ

“ສຸວຓ຺ຓປີຬກາກິຓ຺ຓໍ, ມຓິທຓ຺ຑວິຈິຕ຺ຕກໍ;

ໂກ ໂສ ປຣິສໂມຄຍ຺ຫ, ອີສໍ ຂຄ຺ຄໍ ປມຸຎ຺ຈຕິຯ

໙໘໐ຯ

“ສຸວຓ຺ຓວິກຕາ ຈິຕ຺ຕາ, ສຸກຕາ ຈິຕ຺ຕສິພ຺ພນາ;

ໂກ ໂສ ໂອມຸຎ຺ຈເຕ ປາທາ, ນໂມ ກຕ຺ວາ ມເຫສິໂນ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຏິປນ຺ນານີຕິ ກສ຺ເສຕານິ ຕູຣິຍານິ ປຸຣໂຕ ປຏິປນ຺ນານິຯ ຫາສຍນ຺ຕາຕິ ເອຕໍ ຣາຊານໍ ຫາສຍນ຺ຕາຯ ກສ຺ສ ກລ຺ຍາຓປຏ຺ເຏນາຕິ ກສ຺ສ ນລາຏນ຺ເຕ ພນ຺ເຘນ ອຸຓ຺ຫີສປຏ຺ເຏນ ວິຊ຺ຊຸຍາ ເມຆມຸຂໍ ວິຍ ມຸຂໍ ປຊ຺ໂຊຕຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິຯ ຍຸວາ ກລາປສນ຺ນທ຺ໂຘຕິ ຕຣຸໂຓ ສນ຺ນທ຺ຘກລາໂປຯ ອຸກ຺ກາມຸຂປຫຏ຺ໂຐວາຕິ ກມ຺ມາຣຸທ຺ຘເນ ປຫຏ຺ຐສຸວຓ຺ຓໍ ວິຍຯ ຂທິຣງ຺ຄາຣສນ຺ນິຠນ຺ຕິ ອາທິຕ຺ຕຂທິຣງ຺ຄາຣສນ຺ນິຠໍຯ ຊມ຺ໂພນທນ຺ຕິ ຣຕ຺ຕສຸວຓ຺ຓມຍໍຯ ອງ຺ຄໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫາຕິ ຈາມຣິຄາຫເກນ ອງ຺ເຄນ ປຣິຄ຺ຄຫີຕາ ຫຸຕ຺ວາຯ ວາລພິຊນິມຸຕ຺ຕມນ຺ຕິ ອຸຕ຺ຕມໍ ວາລພິຊນີຯ ເປຂຸຓຫຕ຺ຖານີຕິ ໂມຣປິຎ຺ຉຫຕ຺ຖການິຯ ຈິຕ຺ຣານີຕິ ສຕ຺ຕຣຕນຈິຕ຺ຣານິຯ ກລ຺ຍາຓມຓິທຓ຺ຑານີຕິ ຕປນີຍສຸວຓ຺ເຓນ ຈ ມຓີຫິ ຈ ຂຈິຕທຓ຺ຑານິຯ ທຸຠໂຕ ມຸຂນ຺ຕິ ມຸຂສ຺ສ ອຸຠຍປສ຺ເສສຸ ຈຣນ຺ຕີຯ

ວາເຕນ ຉຸປີຕາຕິ ວາຕປຫຏາຯ ນິທ຺ຘນ຺ຕາຕິ ສິນິທ຺ຘອນ຺ຕາຯ ນລາຏນ຺ຕນ຺ຕິ ກສ຺ເສເຕ ເອວຣູປາ ເກສາ ນລາຏນ຺ຕໍ

ອຸປ຺ໂສເກນ຺ຕິຯ ນກາ ວິຊ຺ຊຸຣິວຸຄ຺ຄຕາຕິ ນກໂຕ ອຸຄ຺ຄຕາ ວິຊ຺ຊຸ ວິຍຯ ອຸຕ຺ຕຊນ຺ຕິ ກລ຺ຈນາທາໂສ ວິຍ ປ຺ຣິປຸຕ຺ຕໍຯ ລປ຺ນ ຊາຕາຕິ ມຸຂຊາຕາຯ ກຸປ຺ປິລສາທິສາຕິ ມນ຺ທາລກມກຸລສທິສາຯ ສຸເຂຊິຕາຕິ ສຸຂປ຺ຣິຫຍາຯ ຊຍໍ ອິນ຺ໂທວາຕິ ຊຍໍ ປຕ຺ໂຕ ອິນ຺ໂທ ວິຍຯ ສຸວຕ຺ຕປີລຸອກາກິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕປີລຸອກາຫິ ອາກິຕ຺ຕໍຯ ມຕິທຕ຺ຫວິຈິຕ຺ຕກນ຺ຕິ ມຕີຫິ ຖຣຸມ຺ຫິ ວິຈິຕ຺ຕກໍຯ ສຸວຕ຺ຕວິກຕາຕິ ສຸວຕ຺ຕຂຈິຕາຯ ຈິຕ຺ຕາຕິ ສຕ຺ຕຣຕນວິຈິຕ຺ຕາຯ ສຸກຕາຕິ ສຸຍ຺ຸຖ ນິຍ຺ຸຖິຕາຯ ຈິຕ຺ຕສິພ຺ພນາຕິ ຈິຕ຺ຕສິພ຺ພິນິໂຍຯ ໂກ ໂສ ໂອມຸຍ຺ຈເຕ ປາທາຕິ ໂກ ເອສ ປາທໂຕ ເອວຣູປາ ປາທຸກາ ໂອມຸຍ຺ຈຕີຕິຯ

ເອວໍ ປຸຕ຺ເຕນ ສາຄຣພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ເຕນ ປຸຍ຺ໂຖ ອິທ຺ຊິມາ ອກິລ຺ຍາລາກີ ຕາປ຺ໂສ “ຕາຕ, ເອເຕ ຊຕຣຍ຺ຖຣລ຺ໂລ ປຸຕ຺ຕາ ຕວ ກາຄິເນຍ຺ຍນາຄາ”ຕິ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໒໗໑ຯ

“ຊຕຣຍ຺ຖາ ຫິ ເຕ ນາຄາ, ອິທ຺ຊິມນ຺ໂຕ ຍສສ຺ສິໂນ;

ສມຸທ຺ທຊາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ນາຄາ ເອເຕ ມຫິທ຺ຊິກາ”ຕິຯ

ເອວໍ ເຕສໍ ກເຖນ຺ຕານລ຺ເຍວ ນາຄປ຺ຣິສາ ປຕ຺ວາ ຕາປສສ຺ສ ປາເທ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທຶສຸຯ ສມຸທ຺ທຊາປິ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ໂຣທິຕ຺ວາ ນາຄປ຺ຣິສາຍ ສທ຺ຊິ ນາຄກວນເມວ ຄຕາຯ ສາຄຣພ຺ຣຫ຺ມທຕ຺ໂຕປິ ຕຕ຺ເຖວ ກຕິປາຫໍ ວສິຕ຺ວາ ພາຣາຕສິເມວ ຄໂຕຯ ສມຸທ຺ທຊາ ນາຄກວເນເຍວ ກາລມກາສິຯ ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ຍາວຊີວໍ ສີລໍ ຣກ຺ຂິຕ຺ວາ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອາຍຸປ຺ຣິໂຍສາເນ ສທ຺ຊິ ປ຺ຣິສາຍ ສຕ຺ຄປຸຣໍ ປູເຣສິຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຊມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ເອວໍ ອຸປາສກາ ໂປຣາຕກປຕ຺ທິຕາ ອນຸປ຺ປນ຺ເນປິ ພຸທ຺ເຊ ເອວຣູປໍ ນາມ ສມ຺ປຕ຺ຕີ ປ຺ຫາຍ ອຸໂປສຖກມ຺ມໍ ກຣີສຸເຍວາ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຊາເນສິຯ ເທສນາປ຺ຣິໂຍສາເນ ອຸປາສກາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖຫຶສຸຯ ຕທາ ມາຕາປິຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານິ ອເຫສຸໍ, ເນສາທພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕ, ໂສມທຕ຺ໂຕ ອານນ຺ໂທ, ອຊມຸຂີ ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ, ສຸທສ຺ສໂນ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ສຸໂກໂຄ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ, ກາຕາຣິຍ຺ໂຖ ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ, ກູຣິທຕ຺ໂຕ ປນ ອຫເມວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຊ ອໂຫສິນ຺ຕິຯ

ກູຣິທຕ຺ຕຊາຕກວຕ຺ຕນາ ຊຍ຺ຖານິຍ຺ຖິຕາຯ

[໕໔໔] ໗ຯ ຈນ຺ທກຸມາຣຊາຕກວຕ຺ຕນາ

ຣາຊາສິລຸທ຺ທກມ຺ໂມຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ຄິຊ຺ຊກູເຜ ວິຫຣນ຺ໂຕ ເທວທຕ຺ຕໍ ອາຣພ຺ກ ກເຖສິຯ ຕສ຺ສ ວຕ຺ຖຸ ສງ຺ຆເກທກກ຺ຂນ຺ເຊ ອາຄຕເມວຯ ຕໍ ຕສ຺ສ ປພ຺ພຊິຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ພິມ຺ພິສາຣຣລ຺ໂລ ມຣຕາ ຕຕ຺ຖາຄຕນເຍເນວ ເວທິຕພ຺ພໍຯ ຕໍ ປນ ມາຣາເປຕ຺ວາ ເທວທຕ຺ໂຕ ອຊາຕສຕ຺ຕຸໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ “ມຫາຣາຊ, ຕວ ມໂນຣໂຖ ມຕ຺ຖກໍ ປຕ຺ໂຕ, ມມ ມໂນຣໂຖ ຕາວ ນ ປາປຸຕາຕີ”ຕິ ອາຫຯ ‘ໂກ ປນ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ມໂນຣໂຖ’ຕິ? “ນນຸ ທສພລໍ ມາເຣຕ຺ວາ ພຸທ຺ໂຊ ກວິສ຺ສາມີ”ຕິຯ “ອມ຺ເຫເຫຕ຺ຖ ກີ ກາຕພ຺ພ”ນ຺ຕິ? “ມຫາຣາຊ, ຊນຸຕ຺ຄເຫ ສນ຺ນິປາຕາເປຕຸໍ ວຍ຺ຍຕີ”ຕິຯ “ສາຊຸ, ກນ຺ເຕ”ຕິ ຣາຊາ ອກ຺ຂຕເວຊິນໍ ຊນຸຕ຺ຄຫານໍ ປລ຺ຈສຕານິ ສນ຺ນິປາຕາເປຕ຺ວາ ຕໂຕ ເອກຕຶສ ຊເນ ອຸຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເຖຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ປາເຫສິຯ ໂສ ເຕສໍ ເຊຍ຺ຖກໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ “ອາວຸໂສ ສມໂຕ ໂຄຕໂມ ຄິຊ຺ຊກູເຜ ວິຫຣຕິ, ອສຸກສ຺ມີ ນາມ ທິວາຍ຺ຖາເນ ຈງ຺ກມຕິຯ ຕ຺ວໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ວິສປີເຕນ ສລ຺ເລນ ວິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ອສຸເກນ ນາມ ມຄ຺ເຄນ ເອຫີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເປເສຕ຺ວາ ຕສ຺ມີ ມຄ຺ເຄ ທ຺ເວ ຊນຸຕ຺ຄເຫ ຖເປສິ “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄິຕມຄ຺ເຄນ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ຕໍ ຕຸມ຺ເຫ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ອສຸເກນ ນາມ ມຄ຺ເຄນ ເອຖາ”ຕິ, ຕສ຺ມີ ມຄ຺ເຄ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຣິເສ ຖເປສິ “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄິຕມຄ຺ເຄນ ທ຺ເວ ປຸຣິສາ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ເຕ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ອສຸເກນ ນາມ ມຄ຺ເຄນ ເອຖາ”ຕິ, ຕສ຺ມີ ມຄ຺ເຄ ອຍ຺ຖ ຊເນ ຖເປສິ “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄິຕມຄ຺ເຄນ ຈຕ຺ຕາໂຣ ປຸຣິໂສ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ເຕ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ອສຸເກນ ນາມ ມຄ຺ເຄນ ເອຖາ”ຕິ, ຕສ຺ມີ ມຄ຺ເຄ ໂສລສ ປຸຣິເສ ຖເປສິ “ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄິຕມຄ຺ເຄນ ອຍ຺ຖ ປຸຣິສາ ອາຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ເຕ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕ຺ວາ ອສຸເກນ ນາມ ມຄ຺ເຄນ ເອຖາ”ຕິຯ

ກສ຺ມາ ປເນສ ເອວມກາສີຕິ? ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມສ຺ສ ປຜິຈ຺ຉາຫນຕ຺ຖໍ຺ ອຖ ໂສ ເຊຍ຺ຖກສ຺ຸຄ຺ຄໂຫ ວາມໂຕ ຂຄ຺ຄໍ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ປີຍ຺ກິຍາ ຕ຺ທິຣໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ເມຕ຺ຑສີຽຄມຫາຊນຸໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ "ວິຊ຺ຊີສ຺ສາມິ ນ"ນ຺ຕິ ສຄ຺ຄາຍ ຊນຸໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສຣໍ ສນ຺ນຍ຺ຫິຕ຺ວາ ອາກຑ຺ໝິຕ຺ວາ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕຸ໌ ນາສກ຺ຂີ຺ ໂສ ສຣໍ ໂອໂຣເປຕຸມ຺ປີ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຟາສ຺ກາ ກິຊ຺ຊນ຺ຕິໂຍ ວິຍ ມຸຂໂຕ ເຂລຸເອນ ປຄ຺ຆຣນ຺ເຕນ ກິລນ຺ຕຣູໂປ ອໂຫສີ, ສກລສຣີຣໍ ຖທ຺ຊໍ ຊາຕໍ, ຍນ຺ເຕນ ປີລຸອິຕາການປ຺ປຕ຺ຕໍ ວິຍ ອໂຫສີ຺ ໂສ ມຣຕາກຍຕຊ຺ຊີໂຕ ອຍ຺ຖາສີ຺ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ ທິສ຺ວາ ມຊ຺ຸຣສ຺ສຣໍ ນິຈ຺ຉາເຣຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ "ມາ ກາຍິ ໂກ, ປຸຣິສ, ອິໂຕ ເອທີ"ຕິ຺ ໂສ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ອາວຸຊານີ ຉທ຺ເຑຕ຺ວາ ກຄວໂຕ ປາເທສ຺ ສິຣສາ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ "ອຈ຺ຈໂຍ ມໍ, ກນ຺ເຕ, ອຈ຺ຈຄມາ ຍຖາພາລໍ ຍຖາມູລ຺ຫໍ ຍຖາອກຸສລໍ, ສ຺ວາຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄຸເຕ ອຊານນ຺ໂຕ ອນ຺ຊພາລສ຺ສ ເທວທຕ຺ຕສ຺ສ ວຈເນນ ຕຸມ຺ເຫ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ອາຄໂຕມ຺ຫີ, ຂມຖ ເມ, ກນ຺ເຕ"ຕິ ຂມາເປຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ນິສີທີ຺ ອຖ ນໍ ສຕ຺ຖາ ຊມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ "ອາວຸໂສ, ເທວທຕ຺ເຕນ ອາຈິກ຺ຂິຕມຄ຺ຄໍ ອປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອຄ຺ເຄນ ມຄ຺ເຄນ ຍາທີ"ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ຺ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ຈ ປນ ຈຽກມາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ອຄ຺ຄຕຣສ຺ມີ ຣຸກ຺ຂມູເລ ນິສີທີ຺

ອຖ ຕສ຺ມີ ຊນ຺ຄຄເຫ ອນາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ອິຕເຣ ທ຺ເວ ຊນາ "ກີ ນຸ ໂຂ ໂສ ຈິຣາຍຕີ"ຕິ ປຜິມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ທສພລໍ ທິສ຺ວາ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີສ຺ຸ ສຕ຺ຖາ ເຕສມ຺ປີ ຊມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ສຈ຺ຈານິ ປກາເສຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປ ຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ "ອາວຸໂສ, ເທວທຕ຺ເຕນ ກຖິຕມຄ຺ຄໍ ອປ຺ປຜິປ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ອິມິນາ ມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉຖາ"ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ຺ ອິມິນາ ອຸປາ ເຍນ ອິຕເຣສຸປີ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ນິສິນ຺ເນສຸ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຍ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອຄ຺ເຄນ ມຄ຺ເຄນ ອຸຍ຺ໂຍເຊສີ຺ ອຖ ໂສ ປຖມມາຄ ໂຕ ເຊຍ຺ຖກສ຺ຸຄ຺ຄໂຫ ເທວທຕ຺ຕໍ ອຸປສຽກມິຕ຺ວາ "ກນ຺ເຕ, ເທວທຕ຺ຕ ອຫໍ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊໍ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ, ມ ຫິທ຺ຊິໂກ ໂສ ກຄວາ ມຫານຸກາໂວ"ຕິ ອາໂຣເຈສີ຺ ເຕ ສພ຺ເພປີ "ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຊໍ ນິສ຺ສາຍ ອມ຺ເຫຫີ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຊ"ນ຺ຕິ ສຕ຺ຖຸ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປາປຸຕີສ຺ຸ ອຍໍ ປວຕ຺ຕິ ກິກ຺ຂຸສຽເຜ ປາກຍາ ອໂຫສີ຺ ກິກ຺ຂູ ຊມ຺ມສກາຍໍ ກຖໍ ສມຸຍ຺ຖາເປສຸໍ "ອາວຸໂສ ເທວທຕ຺ໂຕ ກິຣ ເອກສ຺ມີ ຕຖາຄເຕ ເວຣຈິຕ຺ເຕນ ພຫູ ຊເນ ຊີວິຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ວາຍາມມກາສິ, ເຕ ສພ຺ເພປີ ສຕ຺ຖາຣໍ ນິສ຺ສາຍ ຊີວິຕໍ ລກີສູ"ຕີ຺ ສຕ຺ຖາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ "ກາຍ ນຸຕ຺ຖ, ກິກ຺ຂເວ, ເອຕຣຫີ ກຖາຍ ສນ຺ນິສິນ຺ນາ"ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ "ອິມາຍ ນາມາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ "ນ, ກິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປີ ເທວທຕ຺ໂຕ ມໍ ເອກໍ ນິສ຺ສາຍ ມຍີ ເວຣຈິຕ຺ເຕນ ພຫູ ຊເນ ຊີວິ ຕາ ໂວໂຣເປຕຸໍ ວາຍາມໍ ອກາສີເຍວາ"ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣີ຺

ອຕີເຕ ອຍໍ ພາຣາຕສີ ປຸປ຺ຜວຕີ ນາມ ອໂຫສີ຺ ຕຕ຺ຖ ວສວຕ຺ຕິຣຄ຺ໂຍ ປຸຕ຺ໂຕ ເອກຣາຊາ ນາມ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ໂຕ ຈນ຺ທກຸມາໂຣ ນາມ ໂອປຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສີ຺ ຂຕ຺ຑຫາໂລ ນາມ ພ຺ຣາທ຺ມໂຕ ປຸໂຣຫິໂຕ ອໂຫສີ຺ ໂສ ຣຄ຺ໂຍ ອຕ຺ຖຄ຺ຈ ຊມ຺ມຄ຺ຈ ອນຸສາສີ຺ ຕໍ ກິຣ ຣາຊາ "ປຕ຺ຫີໂຕ"ຕິ ວິນິຈ຺ຉເຍ ນິສີທາເປສີ຺ ໂສ ລຄ຺ຊວິຕ຺ຕໂກ ຫຸຕ຺ວາ ລຄ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ອສາມິເກ ສາມິເກ ກໂຣຕິ, ສາມິເກ ຈ ອສາມິເກ຺ ອເຖກທິວສໍ ເອໂກ ອຑ຺ຑປຣາຊິໂຕ ປຸຣິໂສ ວິນິຈ຺ຉຍຍ຺ຖານາ ອຸປກ຺ໂກເສນ຺ໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຣາຊຸປຍ຺ຖານໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຈນ຺ທກຸມາຣໍ ທິສ຺ວາ ຊາວິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ປາເທສ຺ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ໂຣທີ຺ ໂສ "ກີ, ໂກ ປຸຣິສ, ໂຣທສີ"ຕິ ອາຫ຺ "ສາມິ, ຂຕ຺ຑຫາໂລ ວິນິຈ຺ຉເຍ ວິໂລປໍ ຂາທຕິ, ອຫໍ ເຕນ ລຄ຺ຊໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣາຊຍໍ ປາປິໂຕ"ຕີ຺ ຈນ຺ທກຸມາໂຣ "ມາ ກາຍີ"ຕິ ຕໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ເນຕ຺ວາ ສາມິກເມວ ສາມິກໍ, ອສາມິກເມວ ອສາມິກໍ ອກາສີ຺ ມຫາຊໂນ ມຫາສທ຺ເທນ ສາຊຸກາຣມທາສີ຺ ຣາຊາ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ "ກີສທ຺ໂທ ເອໂສ"ຕິ ປຸຈ຺ຉີ຺ "ຈນ຺ທກຸມາເຣນ ກິຣ ອຑ຺ໂຫ ສຸວິນິຈ຺ຉິໂຕ, ຕຕ຺ເຖໂສ ສາຊຸ ກາຣສທ຺ໂທ"ຕີ຺ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕຸສ຺ສີ຺ ກຸມາໂຣ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທີ຺ ອຖ ນໍ ຣາຊາ "ຕາຕ, ເອໂກ ກິຣ ເຕ ອຑ຺ໂຫ ວິນິຈ຺ຉິໂຕ"ຕິ ອາຫ຺ "ອາມ, ເທວາ"ຕີ຺ "ເຕນ ຫິ, ຕາຕ, ອິໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຕ຺ວເມວ ວິນິຈ຺ຉຍໍ ປຍ຺ຖເປຫີ"ຕິ ວິນິ ຈ຺ຉຍໍ ກຸມາຣສ຺ສ ອທາສີ຺

ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຂຕ຺ຑຫາລສ຺ສ ອາໂຍ ປຈ຺ຉິຊ຺ຊີ຺ ໂສ ຕໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ກຸມາເຣ ອາຆາຕໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ໂອກາສໍ ຄເວສນ຺ໂຕ ອນ຺ຕຣາ ເປກ຺ໂຂ ວິຈຣີ຺ ໂສ ປນ ຣາຊາ ມນ຺ທປຄ຺ໂຍ຺ ໂສ ເອກທິວສໍ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ສຸປິຕ຺ວາ ປຈ຺ຈູສສມເຍ ສຸປິນນ຺ເຕ ອລຽກຕທ຺ວາຣ ໂກຍ຺ຖກໍ, ສຕ຺ຕຣຕນມຍປາກາຣໍ, ສຍ຺ຖິໂຍຊນິກສຸວຕ຺ຕມຍວາລຸກມຫາວີຖິ, ໂຍຊນສຫສ຺ສຸພ຺ເພຊເວຊຍນ຺ຕປາສາທປຜິມຕ຺ຑິ ຕໍ ນນ຺ທນວນາທິວນຣາມເປາ຺ຍກຣນນ຺ທາໂປກ຺ຂຣຕີອາທິໂປກ຺ຂຣຕີຣາມເປາ຺ຍກສມນ຺ນາຄຕໍ ອາກີຕ຺ຕເທວຄຕໍ ຕາວ ຕີສກວນໍ ທິສ຺ວາ ປພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕຸກາໂມ ຈິນ຺ເຕສິ – "ສ຺ເວ ອາຈຣິຍຂຕ຺ຑຫາລສ຺ສາຄມນເວລາຍ ເທວໂລກຄາມິມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ເຕນ ເທສິຕມຄ຺ເຄນ ເທວໂລກໍ ຄມິສ຺ສາມີ"ຕິ ຂຕ຺ຑຫາໂລປີ ປາໂຕວ ນ຺ຫຕ຺ວາ ກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ຣາຊຸປຍ຺ຖານໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊນິເວສນໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ສຸຂເສຍ຺ຍໍ ປຸຈ຺ຉີ຺ ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ອາສນໍ ທາເປຕ຺ວາ ປຄ຺ຫໍ ປຸຈ຺ຉີ຺ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາ

ເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

ລ໗໔໌.

‘‘ຣາຊາສິ ລຸທ຺ທກມ຺ໂມ, ເອກຣາຊາ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ໂສ ປຸຈ຺ຉິ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຆຸ໌, ຂຕ຺ຫຫາລໍ ປຸໂຣຫິຕໍ ມູລ຺ຫໍ.

ລ໗໕໌.

‘‘ສຄ຺ຄານ ມຄ຺ຄມາຈິກ຺ຂ, ຕ຺ວໍສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຆມ຺ມວິນຍກ຺ສໂລ;

ຍຖາ ອິໂຕ ວຊ຺ນ຺ຕິ ສຸຄຕິໍ, ນຣາ ປຸຜ຺ຜານິ ກຕ຺ວານາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣາຊາສີຕິ ຣາຊາ ອາສິ. ລຸທ຺ທກມ຺ໂມຕິ ກກ຺ຂລອຜຣຸສກມ຺ໂມ. ສຄ຺ຄານ ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ສຄ຺ຄານໍ ຄມນມຄ຺ຄໍ. ຆມ຺ມວິນຍກ຺ສໂລຕິ ສຸຈຣິຕຆມ຺ເມ ຈ ອາຈາຣວິນເຍ ຈ ກຸສໂລ. ຍຖາຕິ ຍຖາ ນຣາ ປຸຜ຺ຜານິ ກຕ຺ວາ ອິໂຕ ສຸຄຕິໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ຕໍ ເມ ສຸຄຕິມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂາຫີຕິ ປຸຈ຺ຉິ.

ອິມໍ ປນ ປຜ຺ຫໍ ສພ຺ພຜ຺ຜຸພຸທ຺ຆໍ ວາ ຕສ຺ສ ສາວເກ ວາ ເຕສໍ ອລາເຣນ ໂພຆິສຕ຺ຕໍ ວາ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ວຜ຺ຜຕິ. ຣາຊາ ປນ ຍຖາ ນາມ ສຕ຺ຕາຫໍ ມຄ຺ຄມູລ຺ໂຫ ປຸຣິໂສ ອຜ຺ຜໍ ມາສມຕ຺ຕໍ ມຄ຺ຄມູລ຺ຫໍ ມຄ຺ຄໍ ປຸຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ເອວໍ ຂຕ຺ຫຫາລໍ ປຸຈ຺ຉິ. ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອຍໍ ເມ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕສ຺ສ ປິຜ຺ຖິທສ຺ສນກາໂລ, ອິທານີ ຈນ຺ທກຸມາຣໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຕ຺ວາ ມມ ມໂນຣຖໍ ປູເຣສ຺ສາມີ’’ຕິ. ອຖ ຣາຊານໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

ລ໗໖໌.

‘‘ອຕິທານໍ ທທິຕ຺ວານ, ອວຊ຺ເຊ ເທວ ໝາເຕຕ຺ວາ;

ເອວໍ ວຊ຺ນ຺ຕິ ສຸຄຕິໍ, ນຣາ ປຸຜ຺ຜານິ ກຕ຺ວານາ’’ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕາ ນາມ ອຕິທານໍ ທທນ຺ຕິ, ອວຊ຺ເຊ ໝາເຕນ຺ຕິ. ສເຈປີ ສຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມສິ, ຕ຺ວມ຺ປີ ຕເຖວ ກໂຣຫີຕິ.

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ປຜ຺ຫສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປຸຈ຺ຉິ –

ລ໗໗໌.

‘‘ກີ ປນ ຕໍ ອຕິທານໍ, ເກ ຈ ອວຊ຺ຊາ ອິມສ຺ມິ ໂລກສ຺ມີ;

ເອຕຜ຺ຈ ໂຂ ໂນ ອກ຺ຂາຫິ, ຍຊິສ຺ສາມິ ທທາມິ ທານານີ’’ຕິ.

ໂສປິສ຺ສ ພ຺ຍາກາສິ –

ລ໗໘໌.

‘‘ປຸຕຸເຕຫິ ເທວ ຍຊິຕພຸພໍ, ມເຫສີຫິ ເນຄເມຫິ ຈ;

ອຸສເພຫິ ອາຊານີເຍຫິ ຈຕູຫິ, ສພຸພຈຕຸກຸເກນ ເທວ ຍຊິຕພຸພ’’ນຸຕິ.

ຣຄຸໂຍ ປຄຸຫໍ ພຸຍາກໂຣນຸໂຕ ຈ ເທວໂລກມຄຸຄໍ ປຸຜຸໂຖ ນິຣຍມຄຸຄໍ ພຸຍາກາສີ.

ຕຕຸຖ ປຸຕຸເຕຫີຕິ ອຕຸຕນາ ຊາເຕຫິ ປີຍປຸຕຸເຕຫິ ເຈວ ປີຍທີຕາຫິ ຈ. ມເຫສີຫີຕິ ປີຍກຣິຍາຫິ. ເນຄເມຫີຕິ ເສຜຸຖີຫີ. ອຸສເພຫີຕິ ສພຸພເສເຕຫິ ອຸສກຣາຊູຫິ. ອາຊານີເຍຫີຕິ ມງຄລອສຸເສຫິ. ຈຕູຫີຕິ ເອເຕຫິ ສພຸເພເຫວ ອຄຸເຄຫິ ຈ ຫຕຸຖີອາທີຫິ ຈຕູຫິ ຈຕູຫີຕິ ເອວໍ ສພຸພຈຕຸກຸເກນ, ເທວ, ຍຊິຕພຸພໍ. ເອເຕສຄຸຫິ ຂຄຸເຄນ ສີສໍ ຊິນຸທິຕຸວາ ສຸວຕຸຕປາຕິຍາ ຄລໂລຫິຕໍ ຄເຫຕຸວາ ອາວາເຜ ປກຸຂິປິຕຸວາ ຍຄຸຄສຸສ ຍຊນກຣາຊາໂນ ສຣີເຣນ ສຫ ເທວໂລກໍ ຄຈຸຉນຸຕີ. ມຫາຣາຊ, ສມຕພຸຣາຫຸມຕາກປຕາຫຸສິ ກວນິພຸພາຍາຈການໍ ພາສຈຸລາຫນາທີສມຸປທານໍ ທານເມວ ປວຕຸຕຕີ. ອິເມ ປນ ປຸຕຸຕສີຕາທໂຍ ມາເຣຕຸວາ ເຕສໍ ຄລໂລຫີເຕນ ຍຄຸຄສຸສ ຍຊນໍ ອຕິທານໍ ນາມາຕິ ຣາຊານໍ ສຄຸລາເປສີ.

ອິຕິ ໂສ ‘‘ສເຈ ຈນຸທກຸມາຣໍ ເອກຄຸເຄວ ຄຕຸຫິສຸສາມິ, ເວຣຈິຕຸເຕນ ກຣຕໍ ມຄຸລີສຸສນຸຕີ’’ຕິ ຕໍ ມຫາຊນສຸສ ອນຸຕເຣ ປກຸຂິປີ. ອິທໍ ປນ ເຕສໍ ກເຖນຸຕານໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ສພຸເພ ອນຸເຕປຸຣຊນາ ກິຕຕສີຕາ ສໍວິຄຸຄມານຫທຍາ ເອກປຸປຫາເຣເນວ ມຫາຣວໍ ຣວິສຸ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

ລ໗ກ.

‘‘ຕໍ ສຸຕຸວາ ອນຸເຕປຸເຣ, ກຸມາຣາ ມເຫສີໂຍ ຈ ຫຄຸຄນຸຕຸ;

ເອໂກ ອໂຫສີ ນິຄຸໂຜໂສ, ກິກຸຂາ ອຈຸຈຸຄຸຄໂຕ ສຫຸໂທ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ຕນຸຕີ ‘‘ກຸມາຣາ ຈ ມເຫສີໂຍ ຈ ຫຄຸຄນຸຕູ’’ຕີ ຕໍ ສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ເອໂກຕີ ສກລຣາຊນິເວສເນ ເອໂກວ ນິຄຸໂຜໂສ ອໂຫສີ. ກີສຸມາຕິ ກຍານໂກ. ອຈຸຈຸຄຸຄໂຕຕີ ອຕິອຸຄຸຄໂຕ ອໂຫສີ, ສກລຣາຊກຸລໍ ຍຸຄນຸຕວາຕປຸປຫຕໍ ວິຍ ສາລວນໍ ອໂຫສີ.

ພຸຣາຫຸມໂຕ ຣາຊານໍ ອາຫ – ‘‘ກີ ປນ, ມຫາຣາຊ, ຍຄຸຄໍ ຍຊິຕຸໍ ສກຸໂກສີ, ນ ສກຸໂກສີ’’ຕິ? ‘‘ກີ ກເຖສີ, ອາຈຣິຍ, ຍຄຸຄໍ ຍຊິຕຸວາ ເທວໂລກໍ ຄມິສຸສາມີ’’ຕີ. ‘‘ມຫາຣາຊ, ກີຣຸກາ ທຸພຸພລຊຸຊາສຍາ ຍຄຸຄໍ ຍຊິຕຸໍ ສມຕຸຖາ ນາມ ນ ໂຫນຸຕິ, ຕຸມຸເຫ ອິຣ ສພຸເພ ສນຸນິປາເຕຖ, ອຫໍ ຍຄຸຄາວາເຜ ກມຸມໍ ກຣິສຸສາມີ’’ຕິ ອຕຸຕໂນ ປໂຫນກໍ ພລກາຍໍ ຄເຫຕຸວາ ນຄຣາ ນິກຸຂມຸມ ຍຄຸຄາວາຜໍ ສມຕລໍ ກາເຣຕຸວາ ວຕິຍາ ປຣິກຸຂິປີ. ກສຸມາ? ສມຸມິໂກ ຫີ ສມໂຕ ວາ ພຸຣາຫຸມໂຕ ວາ ອາຄນຸຕຸວາ ນິວາເຣຍຍາຕິ ຍຄຸຄາວາເຜ ວຕິຍາ ປຣິກຸເຂປນໍ ນາມ ຈາຣິຕຸຕນຸຕິ ກຕຸວາ ໂປຣາຕາກພຸຣາຫຸມເຕຫິ ຖປີຕໍ. ຣາຊາປີ ປຸຣິເສ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ‘‘ຕາຕາ, ອຫໍ ອຕຸຕໂນ ປຸຕຸຕສີຕໂຣ ຈ ກຣິຍາໂຍ ຈ ມາເຣຕຸວາ ຍຄຸຄໍ ຍຊິຕຸວາ ເທວໂລກໍ ຄມິສຸສາມິ, ຄຈຸຉຖ ເນສໍ ອາຈິກຸຂິຕຸວາ ສພຸເພ ອິຣາເນຖາ’’ຕິ ປຸຕຸຕານໍ ຕາວ ອານຍນຕຸຖາຍ ອາຫ –

ລ໗໘.

‘‘ຄຈຸຉຖ ວເທຖ ກຸມາເຣ, ຈນຸທໍ ສູຣິຍຄຸຈ ກທຸທເສນຄຸຈ;

ສູຣຄຸຈ ວາມໂຄຕຸຕຄຸຈ, ປຈຸຣາ ກິຣ ໂຫຖ ຍຄຸຄຕຸຖາຍາ’’ຕີ.

ຕຕຸຖ ຄຈຸຉຖ ວເທຖ ກຸມາເຣຕິ ຈນຸທກຸມາໂຣ ຈ ສູຣິຍກຸມາໂຣ ຈາຕິ ທຸເວ ໂຄຕມິເທວິຍາ ອຄຸຄມເຫສິຍາ ປຸຕຸຕາ, ກທຸທເສໂນ ຈ ສູໂຣ ຈ ວາມໂຄຕຸໂຕ ຈ ເຕສໍ ເວມາຕິກກາຕໂຣ. ປຈຸຣາ ກິຣ ໂຫຖາຕິ ເອກສຸມີ ຖາເນ ຣາສີ ໂຫຖາຕິ ອາຈິກຸຂຖາຕິ ອຕຸໂຖ.

ເຕ ປຖມໍ ຈນ຺ທກຸມາຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫໍສຸ ‘‘ກຸມາຣ, ຕຸມ຺ເຫ ກິຣ ມາເຣຕ຺ວາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປິຕາ ເທວໂລກໍ ຄນ຺ຕຸກາໂມ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຄຕ຺ຫນຕ຺ຖາຍ ອມ຺ເຫ ເປເສສີ’’ຕິ. ‘‘ກສ຺ສ ວຈເນນ ມໍ ຄຕ຺ຫາເປສີ’’ຕິ? ‘‘ຂຕ຺ຑຫາລສ຺ສ, ເທວາ’’ຕິ. ‘‘ກິ ໂສ ມຍ຺ເລວ ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ອຸທາຫຸ ອຍ຺ເລປີ’’ຕິ. ‘‘ຣາຊປຸຕ຺ຕ, ອຍ຺ເລປິ ຄຕ຺ຫາເປຕິ, ສພ຺ພຈຕ຺ກຸກໍ ກິຣ ຍຍ຺ລໍ ຍຊິຕຸກາໂມ’’ຕິ. ໂສ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຕສ຺ສ ອຍ຺ເລຫິ ສທ຺ຘິ ເວຣໍ ນຕ຺ຖິ, ‘ວິນິຈ຺ຉເຍ ວິໂລປໍ ກາຕຸໍ ນ ລການິ’ຕິ ປນ ມຍິ ເອກສ຺ມິ ເວຣຈິຕ຺ເຕນ ພຫູ ມາຣາເປຕິ, ປິຕຣໍ ທຍ຺ຖຸໍ ລການ຺ຕສ຺ສ ສພ຺ເພສໍ ເຕສໍ ໂມຈາປນໍ ນາມ ມມ ການໍ’’ຕິ. ອຖ ເນ ຣາຊປຸຣິເສ ອາຫ ‘‘ເຕນ ຫິ ເມ ປິຕຸ ວຈນໍ ກໂຣຖາ’’ຕິ. ເຕ ຕໍ ເນຕ຺ວາ ຣາຊງຄເຓ ເອກມນ຺ເຕ ຖເປຕ຺ວາ ອິຕເຣປິ ຕໂຍ ອານນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິເກ ກຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣຈຍິສຸ ‘‘ອານີຕາ ເຕ, ເທວ, ປຸຕ຺ຕາ’’ຕິ. ໂສ ເຕສໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕາ, ອິທານິ ເມ ສິຕໂຣ ອາເນຕ຺ວາ ເຕສຍ຺ເລວ ກາຕິການໍ ສນ຺ຕິເກ ກໂຣຖາ’’ຕິ ຈຕສ຺ໂສ ສິຕໂຣ ອາຫຣາເປຕຸໍ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

ລ໙ລ.

‘‘ກຸມາຣິໂຍປີ ວເທຖ, ອຸປເສນໍ ໂກກິລຍ຺ຈ ມຸທິຕຍ຺ຈ;

ນນ຺ທຍ຺ຈາປີ ກຸມາຣີ, ປຈ຺ຸຣາ ກິຣ ໂຫຖ ຍຍ຺ລຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ.

ເຕ ‘‘ເອວໍ ກຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຕາສໍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາ ໂຣທມານາ ປຣິເທວມານາ ອາເນຕ຺ວາ ກາຕິການຍ຺ເລວ ສນ຺ຕິເກ ກຣິສຸ. ຕໂຕ ຣາຊາ ອຕ຺ຕໂນ ກຣິຍານໍ ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

ລລ໐.

‘‘ວິຊຍມ຺ປີ ມຍ຺ຫໍ ມເຫສີ, ເອຣາວຕີ ເກສິນີສຸນນ຺ທຍ຺ຈ;

ລກ຺ຂຓາວຣູປປນ຺ນາ, ປຈ຺ຸຣາ ກິຣ ໂຫຖ ຍຍ຺ລຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຓາວຣູປປນ຺ນາຕິ ອຸຕ຺ຕເມຫິ ຈຕ຺ສຍ຺ຖິຍາ ອິຕ຺ຖິລກ຺ຂເຓຫິ ອຸປປນ຺ນາ ເອຕາປີ ວເທຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເຕ ຕາປີ ປຣິເທວມານາ ອາເນຕ຺ວາ ກຸມາຣານໍ ສນ຺ຕິເກ ກຣິສຸ. ອຖ ຣາຊາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເສຍ຺ຖິໂນ ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ອາຓາເປນ຺ໂຕ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

ລລ໑.

‘‘ຄຫປຕໂຍ ຈ ວເທຖ, ປຸຓ຺ຓມຸຂໍ ກທ຺ທິຍໍ ສິງຄາລຍ຺ຈ;

ວທ຺ຒຍ຺ຈາປີ ຄຫປຕື, ປຈ຺ຸຣາ ກິຣ ໂຫຖ ຍຍ຺ລຕ຺ຖາຍາ’’ຕິ.

ຣາຊປຸຣິສາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕປີ ອານຍິສຸ. ຣຍ຺ໂຍ ປຸຕ຺ຕທາເຣ ຄຍ຺ຫມາເນ ສກລນຄຣໍ ນ ກິຍ຺ຈິ ອໂວຈ. ເສຍ຺ຖິກຸລານິ ປນ ມ ຫາສມ຺ພນ຺ຘານິ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ຄຫິຕກາເລ ສກລນຄຣໍ ສງ຺ຂຸກິຕ຺ວາ ‘‘ຣຍ຺ໂຍ ເສຍ຺ຖິໂນ ມາເຣຕ຺ວາ ຍຍ຺ລໍ ຍຊິຕຸໍ ນ ທສ຺ສາມາ’’ຕິ ເສຍ຺ຖິໂນ ປຣິວາເຣຕ຺ວາວ ເຕສໍ ຌາຕິວຄ຺ເຄນ ສທ຺ຘິ ຣາຊກຸລໍ ອຄມິ. ອຖ ເຕ ເສຍ຺ຖິໂນ ຌາຕິຄຓປຣິວຸຕາ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ຍາຈິສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

ລລ໘.

‘‘ເຕ ຕຕ຺ຖ ຄຫປຕໂຍ, ອໂວຈິສຸໍ ສມາຄຕາ ປຸຕ຺ຕທາຣປຣິກິຓ຺ຓາ;

ສພ຺ເພວ ສິຂິໂນ ເທວ ກໂຣຫິ, ອຖ ວາ ໂນ ທາເສ ສາເວຫີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສພ຺ເພວ ສິຂິໂນຕິ ສພ຺ເພ ອມ຺ເຫ ມຕ຺ຖເກ ຈູຬໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຈຏເກ ກໂຣຫິ, ມຍໍ ເຕ ເຈຏກກິຈ຺ຈໍ ກຣິສ຺ສາມຯ ອຖ ວາ ໂນ ທາເສ ສາເວຫີຕິ ອຖ ວາ ໂນ ອສທ຺ທຫນ຺ໂຕ ສພ຺ພເສນິໂຍ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ຣາຊງ຺ຄເຓ ອມ຺ເຫ ທາເສ ສາເວຫີ, ມຍໍ ເຕ ທາສຕ຺ຕໍ ປຏິສ຺ສຸຓິສ຺ສາມາຕິຯ

ເຕ ເອວໍ ຍາຈນ຺ຕາປິ ຊີວິຕໍ ລທ຺ຘຸໍ ນາສກ຺ຂິໍສຸຯ ຣາຊປຸຣິສາ ເສເສ ປຏິກ຺ກມາເປຕ຺ວາ ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ກຸມາຣານຍ຺ເຍວ ສນ຺ຕິເກ ນິສີທາເປສຸໍຯ ຕໂຕ ປນ ຣາຊາ ຫຕ຺ຖິອາທີນໍ ຄຫຓຕ຺ຖາຍ ອາຓາເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໕໕໓ຯ

‘‘ອກາຍຽກຣມ຺ປີ ເມ ຫຕ຺ຖີ, ນາຬາຄິຣີ ອຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕໍ ວຣຸຓທນ຺ຕໍ;

ອາເນຖ ໂຂ ເນ ຂິປ຺ປໍ, ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິຯ

໕໕໔ຯ

‘‘ອສ຺ສຣຕນມ຺ປີ ເກສີ, ສຸຣາມຸຂໍ ປຸຓ຺ຓກໍ ວິນຕກຎ຺ຈ;

ອາເນຖ ໂຂ ເນ ຂິປ຺ປໍ, ຍຎ຺ຎຕ຺ຖາຍ ຠວິສ຺ສນ຺ຕິຯ

໕໕໕ຯ

‘‘ອຸສຠມ຺ປີ ຍູຖປຕີ ອໂນຊໍ, ນິສຠໍ ຄວມ຺ປຕີ ເຕປີ ມຍ຺ຫໍ ອາເນຖ;

ສມູຫ ກໂຣນ຺ຕຸ ສພ຺ພໍ, ຍຊິສ຺ສາມິ ທທາມິ ທານານິຯ

໕໕໖ຯ

‘‘ສພ຺ພໍ ປຏິຍາເທຖ, ຍຎ຺ຎໍ ປນ ອຸຄ຺ຄຕມ຺ຫິ ສູຣິຍມ຺ຫິ;

ອາຓາເປຖ ຈ ກຸມາເຣ, ອຠິຣມນ຺ຕຸ ອິມໍ ຣຕ຺ຕີຯ

໕໕໗ຯ

‘‘ສພ຺ພໍ ອຸປຏ຺ຐເປຖ, ຍຎ຺ຎໍ ປນ ອຸຄ຺ຄຕມ຺ຫິ ສູຣິຍມ຺ຫິ;

ວເທຖ ທານິ ກຸມາເຣ, ອຊ຺ຊ ໂຂ ປຈ຺ຉິມາ ຣຕ຺ຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສມູຫ ກໂຣນ຺ຕຸ ສພ຺ພນ຺ຕິ ນ ເກວລໍ ເອຕ຺ຕກເມວ, ອວເສສມ຺ປີ ຈຕຸປ຺ປທຄຓຎ຺ເຈວ ປກ຺ຂິຄຓຎ຺ຈ ສພ຺ພໍ ຈຕຸກ຺ກໍ ກຕ຺ວາ ຣາສິໍ ກໂຣນ຺ຕຸ, ສພ຺ພຈຕຸກ຺ກໍ ຍຎ຺ຎໍ ຍຊິສ຺ສາມິ, ຍາຈກພ຺ຣາຫ຺ມຓານຎ຺ຈ ທານໍ ທສ຺ສາມີຕິຯ ສພ຺ພໍ ປຏິຍາເທຖາຕິ ເອວໍ ມຍາ

ວຸຕຸຕໍ ອນວເສສໍ ອຸປຜຸຖເປຖໍ. ອຸຄຸຄຕມຸທີຕິ ອທໍ ປນ ຍລຸລໍ ອຸຄຸຄເຕ ສູຣິເຍ ສຸເວ ປາໂຕວ ຍຊິສຸສາມີ. ສພຸພໍ ອຸປຜຸຖເປຖາຕິ ເສສມຸປີ ສພຸພໍ ຍລຸເລົາປກຣຕໍ ອຸປຜຸຖເປຖາຕິ.

ຣລຸໂລ ປນ ມາຕາປີຕໂຣ ຣຣນຸຕິເຍວ. ອຖສຸສ ອມຈຸຈາ ຄນຸຕຸວາ ມາຕຸຍາ ອາໂຣເຈສຸຶ "ອຍຸເຍ, ປຸຕຸໂຕ ໂວ ປຸຕຸຕທາຣໍ ມາ ເຣຕຸວາ ຍລຸລໍ ຍຊິຕຸກາໂມ"ຕິ. ສາ "ກີ ກເຖຖ, ຕາຕາ"ຕິ ຫຕຸເຖນ ຫທຍໍ ປຫຣິຕຸວາ ໂຣທມານາ ອາຄນຸຕຸວາ "ສຈຸຈໍ ກິຣ ເອວຣູໂປ ເຕ ຍລຸໂລ ກວິສຸສຕີ"ຕິ ປຸຈຸຊີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

ລລຊ.

"ຕໍຕໍ ມາຕາ ອວຈ, ໂຣທນຸຕີ ອາຄນຸຕຸວາ ວິມານໂຕ;

ຍລຸໂລ ກິຣ ເຕ ປຸຕຸຕ, ກວິສຸສຕິ ຈຕູຫິ ປຸຕຸເຕຫີ"ຕິ.

ຕຕຸຖ ຕໍຕນຸຕີ ຕໍ ເອຕໍ ຣາຊານໍ. ວິມານໂຕຕິ ອຕຸຕໂນ ວສນຜຸຖານໂຕ.

ຣາຊາ ອາຫ –

ລລລ.

"ສພຸເພປີ ມຍຸຫໍ ປຸຕຸຕາ ຈຕຸຕາ, ຈນຸທສຸມີ ຫລຸລມານສຸມີ;

ປຸຕຸເຕຫີ ຍລຸລໍ ຍຊິຕຸວານ, ສຸຄຕີ ສຄຸຄໍ ຄມິສຸສາມີ"ຕິ.

ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາຕິ ຈນຸທກຸມາເຣ ຫລຸລມາເນເຍວ ສພຸເພປີ ຍລຸລຕຸຖາຍ ມຍາ ປຣິຈຸຈຕຸຕາ.

ອຖ ນໍ ມາຕາ ອາຫ –

໑໐໐໐.

"ມາ ຕໍ ປຸຕຸຕ ສທຸທເຫສີ, ສຸຄຕີ ກິຣ ໂຫຕິ ປຸຕຸຕຍລຸເລນ;

ນິຣຍາເນໂສ ມຄຸໂຄ, ເນໂສ ມຄຸໂຄ ຫິ ສຄຸຄານໍ.

໑໐໐໑.

"ທານານິ ເທຫີ ໂກຕຸຫລຸລ, ອຫີສາ ສພຸພກູຕກພຸຍານໍ;

ເອສ ມຄຸໂຄ ສຸຄຕີຍາ, ນ ຈ ມຄຸໂຄ ປຸຕຸຕຍລຸເລນາ"ຕິ.

ຕຕຸຖ ນິຣຍາເນໂສຕິ ນິຣສຸສາທຕຸເຖນ ນິຣຍານໍ ຈຕຸນຸນໍ ອປາຍານໍ ເອສ ມຄຸໂຄ. ໂກຕຸຫລຸລາຕິ ຣາຊານໍ ໂຄຕຸເຕນາລປຕີ. ກູຕກພຸຍານນຸຕິ ກູຕານຸຈ ກວິຕພຸພສຕຸຕານຸຈ. ປຸຕຸຕຍລຸເລນາຕິ ເອວຣູເປນ ປຸຕຸຕຊີຕໂຣ ມາເຣຕຸວາ ຍຊກຍລຸເລນ ສຄຸຄມຄຸໂຄ ນາມ ນຕຸຖີຕິ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໐໔໗

‘‘ອາຈຣິຍານំ ວຈນາ, ພາເຕສ្សំ ຈນ្ທញ្ច ສູຣິຍញ្ច;

ປ៉ຸត្តេຫិ ຍញ្ញំ ຍជិត្វាន ທុច្ចជេហិ, ສុគតឹ សគ្គំ គមិស្សាមិ’’តិ។

ຕត្ថ ອາຈຣິຍានំ វចនន្តិ ອម្ហំ, ຍេສា ມម ອត្តនោ ມតិ, ອາຈាຣសិក្ខាបនកស្ស ປន ມេ ຂណ្ឌហាលាຈរិយស្ស ເອតំ វច នំ, ເອសា ອនុសិដ្ឋិ។ ຕស្មា ອហំ ເອតេ ພາເຕស្សំ, ທុច្ចជេហិ ປុត្តេហិ ຍញ្ញំ ຍជិត្វា សគ្គំ គមិស្សាមិតិ។

ອຖស្ស ມាតា ອត្តនោ វចនំ គាហាປេតុំ ອសក្កោន្តី ອបគតា។ ປិតា តំ ປវត្តឹ ປុច្ឆិ។ ຕមត្ថំ ປកាសេន្តោ សត្ថា ອាហ –

໑໐໐៩໗

‘‘តំតំ ປិតាປិ ອវច, វសវត្តី ໂອຣសំ សកំ ປុត្តំ;

ຍញ្ញោ ກិຣ ເຕ ປុត្ត, ກវិស្សតិ ຈតូហិ ປុត្តេហិ’’តិ។

ຕត្ថ វសវត្តីតិ ຕស្ស នាមំ។

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໐៥໗

‘‘ສព្ពេປិ ມយ្ហំ ປុត្តា ຈត្តា, ຈន្ទស្មឹ ຫញ្ញមានស្មឹ;

ປុត្តេហិ ຍញ្ញំ ຍជិត្វាន, ສុគតឹ សគ្គំ គមិស្សាមិ’’តិ។

ອຖ នំ ປិតា ອាហ –

໑໐໐៦໗

‘‘ມា តំ ປុត្ត សទ្ទហេសិ, ສុគតិ ກិຣ ໂហតិ ປុត្តຍញ្ញេន;

និរយានេសោ ມគ្គោ, នេសោ ມគ្គោ ហិ សគ្គានំ។

໑໐໐៧໗

‘‘ທານានិ ເທហិ ໂກណ្ឌញ្ញ, ອហឹសា សព្ពភូតភព្យានំ;

ເອស ມគ្គោ ສុគតិយា, ນ ຈ ມគ្គោ ປុត្តຍញ្ញេនា’’តិ។

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໐໐໗။

‘‘ອາຈຣິຍານໍ ວຈນາ, ໝາເຕສ຺ສໍ ຈນ຺ທລ຺ຸຈ ສູຣິຍລ຺ຸຈ;

ປ຺ຸຕ຺ເຕຫິ ຍລ຺ຸຄໍ ຍຊິຕ຺ວານ ທ຺ຸຈ຺ຈເຊຫິ, ສ຺ຸຄຕິ ສຕ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ။

ອຖ ນໍ ປີຕາ ອາຫ –

໑໐໐໘။

‘‘ທານານິ ເທຫີ ໂກຕ຺ທລ຺ຸລ, ອຫິໍສາ ສພ຺ພພູຕກາພ຺ຍານໍ;

ປ຺ຸຕ຺ຕປ຺ຣິວຸໂຕ ຕຸວໍ, ຣ຺ຸຕ຺ຄໍ ຊນປ຺ທລ຺ຸຈ ປາເລຫີ’’ຕີ။

ຕຕ຺ຖ ປ຺ຸຕ຺ຕປ຺ຣິວຸໂຕຕິ ປ຺ຸຕ຺ເຕຫິ ປ຺ຣິວຸໂຕ။ ຣ຺ຸຕ຺ຄໍ ຊນປ຺ທລ຺ຸຈາຕິ ສກລກາສິຣ຺ຸຕ຺ລ຺ຸຈ ຕສ຺ເສວ ຕໍ ຕໍ ໂກ຺ຸຍຖາສພູຕໍ ຊນປ຺ທລ຺ຸຈ။

ໂສປິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ຄາທາເປ຺ຕຸໍ ນາສກ຺ຂີ။ ຕໂຕ ຈນ຺ທກຸມາໂຣ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອິມສ຺ສ ເອຕ຺ຕກສ຺ສ ຊນສ຺ສ ທຸກ຺ຂໍ ມໍ ເອກໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປ຺ນ຺ນໍ, ມມ ປີຕຣໍ ຍາຈິຕ຺ວາ ເອຕ຺ຕກໍ ຊນໍ ມຣຕທຸກ຺ຂໂຕ ໂມເຈສ຺ສາມີ’’ຕີ။ ໂສ ປີຕຣາ ສທ຺ຂີ ສລ຺ລປ຺ນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໐໐໙။

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທີ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ທຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຂກາປີ, ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ເສ ຈ ປາເລມ။

໑໐໑໐။

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທີ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ທຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຂກາປີ, ຫຕ຺ຖິລກາດານິ ອຸຊ຺ເຊມ။

໑໐໑໑။

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທີ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ທຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຂກາປີ, ອສ຺ສລກາດານິ ອຸຊ຺ເຊມ။

໑໐໑໒။

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວຜິ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ຫຫາລສ຺ສ;

ຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ຕວ ກາມາ, ອປີ ຣຜ຺ຖາ ປພ຺ພາຊິຕາ;

ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຌກາປີຕິ ອປີ ນາມ ມຍໍ ມຫານິຄລຸເອຫິ ພນ຺ຌກາປີ ຫຸຕ຺ວາ. ຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ຕວ ກາມາຕິ ສເຈປີ ຂຕ຺ຫ ຫາລສ຺ສ ທາຕ຺ກາໂມສິ, ຕສ຺ສ ໂນ ທາເສ ກຕ຺ວາ ເທຫິ, ກຣິສ຺ສາມສ຺ສ ທາສກມ຺ມນ຺ຕິ ວທຕິ. ອປີ ຣຜ຺ຖາຕິ ສເຈ ອມ຺ຫາກໍ ໂກຈິ ໂທໂສ ອຕ຺ຖິ, ຣຜ຺ຖາ ໂນ ປພ຺ພາເຊຫີ. ອປີ ນາມ ຣຜ຺ຖາ ປພ຺ພາຊິຕາປີ ກປ຺ຕາ ວິຍ ກປາລໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມ, ມາ ໂນ ອວຜິ, ເທຫີ ໂນ ຊີວິຕນ຺ຕິ ວິລປີ.

ຕສ຺ສ ຕໍ ນານປ຺ປກາຣໍ ວິລາປໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຫທຍຜລິຕປ຺ປຕ຺ໂຕ ວິຍ ອສ຺ສຸປ຺ຸຕເຕຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ໂຣທມາໂນ ‘‘ນ ເມ ໂກຈິ ປຸຕ຺ເຕ ມາເຣຕຸໍ ລຈ຺ຉຕິ, ນ ມມຕ຺ໂຖ ເທວໂລເກນາ’’ຕິ ສພ຺ເພ ເຕ ໂມເຈຕຸໍ ອາຫ –

໑໐໑໓.

‘‘ທຸກ຺ຂໍ ໂຂ ເມ ຊນຍຖ, ວິລປນ຺ຕາ ຊີວິຕສ຺ສ ກາມາ ຫີ;

ມຸຌ຺ເຈຖ ທານິ ກຸມາເຣ, ອລມ຺ປີ ເມ ໂຫຕຸ ປຸຕ຺ຕຍລ຺ເລນາ’’ຕິ.

ຕໍ ຣລ຺ໂລ ກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊປຸຕ຺ເຕ ອາທີ ກຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ຕໍ ປກ຺ຂິປຣິໂຍສານໍ ປາຕຄຕໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສຸໍ. ຂຕ຺ຫຫາໂລປີ ຍລ຺ລາ ວາເຜ ກມ຺ມໍ ສໍວິທຫຕິ. ອຖ ນໍ ເອໂກ ປ຺ຸຣິໂສ ‘‘ອເຣ ທຸຜ຺ຖ, ຂຕ຺ຫຫາລ, ຣລ຺ລາ ປຸຕ຺ຕາ ວິສ຺ສຊ຺ຊິຕາ, ຕ຺ວໍ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ເຕ ມາເຣຕ຺ວາ ເຕສໍ ຄລໂລຫິເຕນ ຍລ຺ລໍ ຍຊສ຺ສູ’’ຕິ ອາຫ. ໂສ ‘‘ກີ ນາມ ຣລ຺ລາ ກຕ’’ນ຺ຕິ ກປ຺ປຸຍ຺ຖານຄຸຄິ ວິຍ ອວຕ຺ຖຣນ຺ໂຕ ອຸຍ຺ຖາຍ ຕຸຣິໂຕ ຌາວິຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໐໑໔.

‘‘ປຸພ຺ເພວ ໂຂສີ ເມ ວຸຕ຺ໂຕ, ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣກິສມ຺ກາວລ຺ເຈຕໍ;

ອຖ ໂນ ອຸປກ຺ຂຜສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ສ, ກສ຺ມາ ກໂຣສິ ວິກ຺ເຂປໍ.

໑໐໑໕.

‘‘ສພ຺ເພ ວຊນ຺ຕິ ສຸຄຕີ, ເຍ ຍຊນ຺ຕິ ເຍປີ ຍາເຊນ຺ຕິ;

ເຍ ຈາປີ ອນຸໂມທນ຺ຕິ, ຍຊນ຺ຕານໍ ເອທິສໍ ມຫາຍລ຺ລ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພວາຕິ ມຍາ ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພວ ວຸຕ຺ໂຕ ‘‘ນ ຕຸມ຺ຫາທິເສນ ກີຣຸກຊາຕິເກນ ສກ຺ກາ ຍລ຺ລໍ ຍຊິຕຸໍ, ຍລ຺ລຍຊນໍ ນາເມຕໍ ທຸກ຺ກຣໍ ທຸຣກິສມ຺ກວ’’ນ຺ຕິ, ອຖ ໂນ ອິທານິ ອຸປກ຺ຂຜສ຺ສ ປຜິຍຕ຺ຕສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ສ ວິກ຺ເຂປໍ ກໂຣສິ. ‘‘ວິກ຺ຂມ຺ກ’’ນ຺ຕິປີ ປາໂຖ, ປຜິເສຌນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ມຫາຣາຊ, ກສ຺ມາ ເອວໍ ກໂຣສິ. ຍຕ຺ຕກາ ຫີ ຍລ຺ລໍ ຍຊນ຺ຕິ ວາ ຍາເຊນ຺ຕິ ວາ ອນຸໂມທນ຺ຕິ ວາ, ສພ຺ເພ ສຸຄຕິເມວ ວຊນ຺ຕິຕິ ທສ຺ເສຕິ.

ໂສ ອນ຺ຌພາໂລ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ໂກຌວສິກສ຺ສ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຌມ຺ມສລ຺ລີ ຫຸຕ຺ວາ ປຸນ ປຸຕ຺ເຕ ຄຕ຺ຫາເປສີ. ຕໂຕ ຈນ຺ທກຸມາໂຣ

ປີຕຣໍ ອນຸໂພສຍມາໂນ ອາຫ –

໑໐໑໖໗

‘‘ອຖ ກິສ຺ສ ຊໂນ ປຸພ຺ເພ, ໂສຕ຺ຖານໍ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ອວາເຈສີ;

ອຖ ໂນ ອກາຣຕສ຺ມາ, ຍລ຺ລຕ຺ຖາຍ ເທວ ຆາເຕສີ໗

໑໐໑໗໗

‘‘ປຸພ຺ເພວ ໂນ ທຫຣກາເລ, ນ ຫເນສິ ນ ຆາເຕສີ;

ທຫຣມ຺ຫາ ໂຍພ຺ພນໍ ປຕ຺ຕາ, ອທູສກາ ຕາຕ ຫລ຺ລາມ໗

໑໐໑໘໗

‘‘ຫຕ຺ຖິຄເຕ ອສ຺ສຄເຕ, ສນ຺ນທ຺ເຮ ປສ຺ສ ໂນ ມຫາຣາຊ;

ຍຸທ຺ເຮ ວາ ຍຸຊ຺ຊມາເນ ວາ, ນ ຫິ ມາທິສາ ສູຣາ ໂຫນ຺ຕິ ຍລ຺ລຕ຺ຖາຍ໗

໑໐໑໙໗

‘‘ປຈ຺ຈນ຺ເຕ ວາປິ ກຸປິເຕ, ອຏວີສຸ ວາ ມາທິເສ ນິໂຍເຊນ຺ຕິ;

ອຖ ໂນ ອກາຣຕສ຺ມາ, ອກ຺ູມິຍໍ ຕາຕ ຫລ຺ລາມ໗

໑໐໘໐໗

‘‘ຍາປິ ຫິ ຕາ ສກ຺ຄົໂຍ, ວສນ຺ຕິ ຕິຕຆຣານິ ກຕ຺ວານ;

ຕາສມ຺ປິ ປີຍາ ປຸຕ຺ຕາ, ອຖ ໂນ ຕ຺ວໍ ເທວ ຆາເຕສີ໗

໑໐໘໑໗

‘‘ມາ ຕສ຺ສ ສທ຺ທເຫສີ, ນ ມໍ ຂຕ຺ຫຫາໂລ ຆາເຕຍ຺ຍ;

ມມລ຺ຫິ ໂສ ຆາເຕຕ຺ວານ, ອນນ຺ຕຣາ ຕມ຺ປິ ເທວ ຆາເຕຍ຺ຍ໗

໑໐໘໒໗

‘‘ຄາມວຣໍ ນິຄມວຣໍ ທທນ຺ຕິ, ໂກຄມ຺ປິສ຺ສ ມຫາຣາຊ;

ອຖຄ຺ຄປິຕ຺ທິກາປິ, ກຸເລ ກຸເລ ເຫເຕ ກຸລ຺ຊນ຺ຕິ໗

໑໐໘໓။

‘‘ເຕສມ္ປိ ຕາທິສານံ, ອິຈ္ຉນ္ຕິ ທຸພ္ဘိຕုံ ມຫາຣາຊ;

ເຢກုຍ့ເຢນ ເອເຕ, ອဘိຕລ္ລုโນ ພ္ຣາຫ္မဏາ ເທວ။

໑໐໘໔။

‘‘မາ ໂນ ເທວ ອວဆိ, ທາເສ ໂນ ເທຫိ ຂဏ္ຑຫາລສ္ສ;

ອပိ ນိဂလဗဒ္ဓကາပိ, ຫတ္ထိ ອສ္ເສ ຈ ປາເລမ။

໑໐໘໕။

‘‘မາ ໂນ ເທວ ອວဆိ, ທາເສ ໂນ ເທຫိ ຂဏ္ຑຫາລສ္ສ;

ອပိ ນိဂလဗဒ္ဓကາပိ, ຫတ္ထိဆကဏານິ ອုဇ္ဈေမ။

໑໐໘໖။

‘‘မາ ໂນ ເທວ ອວဆိ, ທາເສ ໂນ ເທຫိ ຂဏ္ຑຫາລສ္ສ;

ອပိ ນິဂလဗဒ္ဓကາပိ, ອသ္သဆကဏານິ ອုဇ္ဈေမ။

໑໐໘໗။

‘‘မາ ໂນ ເທວ ອວဆိ, ທາເສ ໂນ ເທຫິ ຂဏ္ຑຫາລສ္ສ;

ຍສ္ສ ໂຫန္ຕိ ຕວ ກາມາ, ອပိ ຣဋ္ဌາ ປဗ္ພາຊိຕາ;

ဘိက္ခာຈရိယံ ຈရိສ္ສາမາ’’ຕິ။

ຕတ္ထ ປုဗ္ເພຕိ ຕາຕ, ຍທိ ອຫံ မာເຣຕဗ္ໂພ, ອထ ກသ္မာ ອမ္ຫာကံ လာຕိဇ္ໂນ ປုဗ္ເພ မမ ဇາຕကາເລ ພ္ຣາຫ္မဏေ ໂສတ္ထານံ ອວາເຈသိ။ ຕທາ ກိร ຂဏ္ຑຫາໂລວ မမ လက္ခဏານိ ອုပ္ဆာເຣတ္ວາ ‘‘ອິမသ္သ ກုမာຣသ္သ ນ ໂກຈိ ອန္တรာໂຍ ဘວိသ္သຕိ, ຕုမ္ຫາကံ ອစ္စເຍນ ຣဇ္ဇံ ກາເຣသ္သຕိ’’ຕိ ອာຫ။ ອິစ္စသ္သ ປုຣိမေန ປစ္ဆိမံ ນ သမေຕိ, မုສາວາທိ ເອສ။ ອထ ໂນ ເອຕသ္သ ວຈນံ ຄເຫတ္ວາ ອກာຣဏသ္မາ ນိက္ກာຣဏာເຍວ ຍလ္လတ္ထာຍ, ເທວ, ဃາເຕသိ။ မາ ອမ္ເຫ ဃာເຕသိ။ ອယ္လုຫိ မယိ ເອກသ္မိံ ເວເຣນ မຫາဇနံ มาเຣတุกาโม, สาສຸกံ ສລຸລກ္ເຂຫိ ນရိນ္ທາຕိ။ ປုဗ္ເພວ ໂນຕိ မຫາຣາဇ, สເຈပိ ອမ္ເຫ มาເຣတุกาโม, ປုဗ္ເພວ ໂນ ກသ္မາ ສຍံ ວາ ນ ຫເນသိ, ອညေຫိ ວာ ນ ဃາຕາເປသိ။ ອິທာນိ ປန မယံ ທຫรမ္ຫາ ຕຣုဏာ, ປဌမວເຍ ဌိຕာ ປုတ္တဓိຕာຫိ ວဍ္ဎมาม, ເອວံဘူຕາ ຕວ ອທູສກາວ ກိံကาຣဏာ ຫလ္လာມາຕိ?

ປသ္ສ ໂນຕິ ອမ္ເຫວ ຈတ္ຕາໂຣ ກາຕိເກ ປသ္ສ။ ຍုဇ္ဇမາເນຕိ ປစ္ຈတ္ထိကານံ ນဂရံ ປရိວາເຣတ္ວာ ဌိຕກາເລ ອမ္ຫາທိເສ ປုတ္ເຕ ເຕຫိ สທ္ဓိံ ຍုဇ္ဇမາເນ ປသ္ສ။ ອပုတ္တကາ ຫိ ຣာဇາໂນ ອນာထາ ນາມ ໂຫန္ຕိ။ မາທိສາຕိ ອမ္ຫາທိສາ ສူຣາ ພလວန္ໂຕ

ນ ຍຄຸຄຕຸຖາຍ ມາເຣຕພຸພາ ໂຫນຸຕິ။ ນິໂຍເຊນຸຕີຕິ ເຕສໍ ປຈຸຈາມິຕຸຕານໍ ຄຕຸຫນຕຸຖາຍ ປໂຍເຊນຸຕິ။ ອຖ ໂນຕິ ອຖ ອມຸເຫ ອກາຣຕສຸມາ ອກາຣເຕນ ອກູນິຍໍ ອໂນກາເສເຍວ ກສຸມາ, ຕາຕ, ຫຄຸຄາມາຕິ ອຕຸໂຖ။ ມາ ຕສຸສ ສຫຸທເຫສີຕິ ມຫາຣາຊ, ນ ມໍ ຂຕຸທຫາໂລ ຈາຕເຍ, ມາ ຕສຸສ ສທຸທເທຍຸຍາສີ။ ໂກຄມຸປີສຸສາຕີ ໂກຄມຸປີ ອສຸສ ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ຣາຊາໂນ ເທນຸຕິ။ ອຖຄຸຄປີຕຸທິກາປີຕີ ອຖ ເຕ ອຄຸໂຄທກໍ ອຄຸຄປີຕຸທໍ ລກນຸຕາ ອຄຸຄປີຕຸທິກາປີ ໂຫນຸຕິ။ ເຕສມຸປີຕີ ເຍສໍ ກຸເລ ກຸຄຸຊນຸຕິ, ເຕສມຸປີ ເອວຣູປານໍ ປີຕຸທທາຍການໍ ທຸພຸກິຕໍ ອິຈຸຉນຸຕິ။

ຣາຊາ ກຸມາຣສຸສ ວິລາປໍ ສຸຕຸວາ –

໑໐໔໗။

‘‘ທຸກຸຂໍ ໂຂ ເມ ຊນຍຖ, ວິລປນຸຕາ ຊີວິຕສຸສ ກາມາ ຫີ;

ມຸຄຸເຈຖ ທານິ ກຸມາເຣ, ອລມຸປີ ເມ ໂຫຕຸ ປຸຕຸຕຍຄຸເຄນາ’’ຕີ။ –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕຸວາ ປຸນປີ ໂມເຈສີ။ ຂຕຸທຫາໂລ ອາຄນຸຕຸວາ ປຸນປີ –

໑໐໔໘။

‘‘ປຸພຸເພວ ໂຂສິ ເມ ວຸຕຸໂຕ, ທຸກຸກຣໍ ທຸຣກິສມຸກວຄຸເຈຕໍ;

ອຖ ໂນ ອຸປກຸຂຍສຸສ ຍຄຸຄສຸສ, ກສຸມາ ກໂຣສິ ວິກຸເຂປໍ။

໑໐໔໙။

‘‘ສພຸເພ ວຊນຸຕິ ສຸຄຕິໍ, ເຍ ຍຊນຸຕິ ເຍປິ ຍາເຊນຸຕິ;

ເຍ ຈາປິ ອນຸໂມທນຸຕິ, ຍຊນຸຕານໍ ເອທິສໍ ມຫາຍຄຸຄ’’ນຸຕິ။ –

ເອວໍ ວຕຸວາ ປຸນ ຄຕຸຫາເປສີ။ ອຖສຸສ ອນຸນຍນຕຸຖໍ ກຸມາໂຣ ອາຫ –

໑໐໕໐။

‘‘ຍທິ ກິຣ ຍຊິຕຸວາ ປຸຕຸເຕຫິ, ເທວໂລກໍ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຍນຸຕິ;

ພຸຣາຫຸມໂຕ ຕາວ ຍຊຕຸ, ປຈຸຉາປີ ຍຊສິ ຕຸວໍ ຣາຊ။

໑໐໕໑။

‘‘ຍທິ ກິຣ ຍຊິຕຸວາ ປຸຕຸເຕຫິ, ເທວໂລກໍ ອິໂຕ ຈຸຕາ ຍນຸຕິ;

ເອສເວວ ຂຕຸທຫາໂລ, ຍຊຕໍ ສເກຫິ ປຸຕຸເຕຫິ။

໑໐໕໒။

‘‘ເອວໍ ຊານນ຺ໂຕ ຂຓ຺ຑຫາໂລ, ກິໍ ປຸຕ຺ຕເກ ນ ຆາເຕສິ;

ສພ຺ພຎ຺ຈ ຎາຕິຊນໍ, ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ນ ຆາເຕສິຯ

໑໐໓໔ຯ

‘‘ສພ຺ເພ ວຊນ຺ຕິ ນິຣຍໍ, ເຍ ຍຊນ຺ຕິ ເຍປິ ຍາເຊນ຺ຕິ;

ເຍ ຈາປິ ອນຸໂມທນ຺ຕິ, ຍຊນ຺ຕານໍ ເອທິສໍ ມຫາຍຎ຺ຎໍຯ

໑໐໓໕ຯ

‘‘ສເຈ ຫິ ໂສ ສຸຊ຺ຌຕິ ໂຍ ຫນາຕິ, ຫໂຕປິ ໂສ ສຄ຺ຄມຸເປຕິ ຐານໍ;

ໂຠວາທິ ໂຠວາທິນ ມາຣເຍຍ຺ຍຸໍ, ເຍ ຈາປິ ເຕສໍ ອຠິສທ຺ທເຫຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕາວາຕິ ປຐມໍ ຕາວ ຂຓ຺ຑຫາໂລ ຍຊ຺ຕຸ ສເກຫິ ປຸຕ຺ເຕຫິ, ອຖ ຕສ຺ມິໍ ເອວໍ ຍຊິຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ຄເຕ ປຈ຺ຉາ ຕ຺ວໍ ຍຊິສ຺ສສິຯ ເທວ, ສາທຸຣສໂຠຊນມ຺ປິ ຫິ ຕ຺ວໍ ອຎ຺ເຎຫິ ວີມໍສາເປຕ຺ວາ ຠຸຎ຺ຊສິ, ປຸຕ຺ຕທາຣມາຣຓໍເຍວ ກສ຺ມາ ອວີມໍສິຕ຺ວາ ກໂຣສີຕິ ທີເປນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ ເອວໍ ຊານນ຺ໂຕຕິ ‘‘ປຸຕ຺ຕຘີຕໂຣ ມາເຣຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ຄຈ຺ຉຕີ’’ຕິ ເອວໍ ຊານນ຺ໂຕ ກິໍ ກາຣຓາ ອຕ຺ຕໂນ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ຎາຕີ ຈ ອຕ຺ຕານຎ຺ຈ ນ ຆາເຕສິຯ ສເຈ ຫິ ປເຣ ມາເຣຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຕ຺ຕານໍ ມາເຣຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ຄນ຺ຕພ຺ໂພ ຠວິສ຺ສຕິຯ ເອວໍ ຍຎ຺ຎຄຸຓໍ ຊານນ຺ເຕນ ປເຣ ອມາເຣຕ຺ວາ ອຕ຺ຕາວ ມາເຣຕພ຺ໂພ ສິຍາຯ ອຍໍ ປນ ຕຖາ ອກຕ຺ວາ ມໍ ມາຣາເປຕິຯ ອິມິນາປິ ກາຣເຓນ ຊານາຫິ, ມຫາຣາຊ ‘‘ຍຖາ ເອສ ວິນິຈ຺ຉເຍ ວິໂລປໍ ກາຕຸໍ ອລຠນ຺ໂຕ ເອວໍ ກໂຣຕີ’’ຕິຯ ເອທິສນ຺ຕິ ເອວຣູປໍ ປຸຕ຺ຕຆາຕຍຎ຺ຎໍຯ

ກຸມາໂຣ ເອຕ຺ຕກໍ ກເຖນ຺ໂຕປິ ປິຕຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນໍ ຄາຫາເປຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຣາຊານໍ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ຐິຕໍ ປຣິສໍ ອາຣພ຺ຠ ອາຫ –

໑໐໓໖ຯ

‘‘ກຖຎ຺ຈ ກິຣ ປຸຕ຺ຕກາມາໂຍ, ຄຫປຕໂຍ ຆຣຓິໂຍ ຈ;

ນຄຣມ຺ຫິ ນ ອຸປຣວນ຺ຕິ ຣາຊານໍ, ມາ ຆາຕຍິ ໂອຣສໍ ປຸຕ຺ຕໍຯ

໑໐໓໗ຯ

‘‘ກຖຎ຺ຈ ກິຣ ປຸຕ຺ຕກາມາໂຍ, ຄຫປຕໂຍ ຆຣຓິໂຍ ຈ;

ນຄຣມ຺ຫິ ນ ອຸປຣວນ຺ຕິ ຣາຊານໍ, ມາ ຆາຕຍິ ອຕ຺ຣຊໍ ປຸຕ຺ຕໍຯ

໑໐໓໘ຯ

‘‘ຣຎ຺ໂຎ ຈມ຺ຫິ ອຕ຺ຖກາໂມ, ຫິໂຕ ຈ ສພ຺ພຊນປທສ຺ສ;

น โกจิ อสุส ปฺผิฆํ, มยา ฐานปฺโห น ปเวเทติ’’ติฯ

ตตฺถ ปุตฺตกามาโยติ พรหฺโย สมฺพาย วุตฺตํฯ ตหปฺตโย ปน ปุตฺตกามา นาม โหนฺติฯ น อุปรวนฺติติ น อุปกฺโกสนฺติ น วหนฺติฯ อตฺรชนฺติ อตฺตโต ชาตํฯ เอวํ วุตฺเตปิ โกจิ รญฺญา สทฺธึ กเถตุํ สมตฺโถ นาม นาโหสิฯ น โกจิ อสุส ปฺผิฆํ มยาติ อิมินา โน ลญฺโช วา ตหิโต, อิสฺสริยมเทน วา อิทํ นาม ทุกฺขํ กตนฺติ โกจิ เอโกปิ มยา สทฺธึ ปฺผิฆํ กตฺตา นาม นาโหสิฯ ฐานปฺโห น ปเวเทติติ เอวํ รญฺโญ จ ฐนปฺหสฺส จ อตฺถกามสฺส มม ปิตรํ อยํ ฐานปฺโห ‘‘ตุตาสมฺปนฺโน เต ปุตฺโต’’ติ น ปเวเทติ, น ฐานาเปติติ อตฺโถฯ

เอวํ วุตฺเตปิ โกจิ กิญฺจิ น กเถสิฯ ตโต จนฺทกุมาโร อตฺตโน ภริยาโย ตํ ยาจนตฺถาย อุยฺโยเชนฺโต อาห –

๑๐๗๙ฯ

‘‘ตจฺฉถ โว พรหฺโย, ตาตญฺจ วเทถ ขตฺหหาลญฺจ;

มา ฆาเตถ กุมาเร, อทูสเก สีหสงฺกาเสฯ

๑๐๘๐ฯ

‘‘ตจฺฉถ โว พรหฺโย, ตาตญฺจ วเทถ ขตฺหหาลญฺจ;

มา ฆาเตถ กุมาเร, อเปกฺขิเต สพฺพโลกสฺสา’’ติฯ

ตา ตนฺตฺวา ยาจึสุฯ ตาปิ ราชา น โอโลเกสิฯ ตโต กุมาโร อนาโถ หุตฺวา วิลปนฺโต –

๑๐๘๑ฯ

‘‘ยํนูนาหํ ชาเยยฺยํ, รถการกุเลสุ วา,

ปุกฺกุสกุเลสุ วา เวสฺเสสุ วา ชาเยยฺยํ,

น หชฺช มํ ราช ยญฺเญ ฆาเตยฺยา’’ติฯ –

วตฺวา ปุน ตา ภริยาโย อุยฺโยเชนฺโต อาห –

๑๐๘๔ฯ

‘‘สพฺพา สีมนฺตินิโย ตจฺฉถ, อยฺยสฺส ขตฺหหาลสฺส;

ปาเทสุ นิปตถ, อปราธาหํ น ปสฺสามิฯ

๑๐๘๓ฯ

‘‘ສພ្ພາ ສີມນ្តិນិໂຍ ຄຈ្ឆຖ, ອយ្យສ្ສ ឧញ្ញាສាលស្ស;

ປາເທສុ ນິປ៍តຖ, ກິນ្ເຕ ກນ្ເຕ ມយំ ອຫູເສມາ’’ຕិ។

ຕត្ថ ອປ្បរាធាหំ ນ ປສ្សាມិតិ ອហំ ອາຈរិយຂញ្ញាສາເລ ອត្តໂນ ອປរាធំ ນ ປស្សាມិ។ ກິນ្ເຕ ກນ្ເຕតិ ອយ្យ ឧញ្ញាສាລ, ມយំ តុយ្ហំ កឹ ທູສយិម្ហា, ອຖ ຈນ្ទກុມារស្ស ໂທໂສ ອត្ថិ, តំ ខមាតិ ວເທຖាតិ។

ອຖ ຈນ្ទກុມារស្ស ກនិដ្ឋາຄិនិ ເສລກុមារី ນាມ ໂສកំ ສន្ធារេតុំ ອສក្កោន្តី ປີតុ ປាទមូເລ ປតិត្វា ປរិເທវិ។ ຕមត្ថំ ປកាເສន្តោ ສត្ថា ອາຫ –

១០៨៤។

‘‘ກປ្ປາ ວິລປ្ປតិ ເສລា, ທិស្វាន ភាតរេ ឧប្បនីតត្តេ;

ຍន្ໂຕ ກិร មេ ឧក្ខិបឹໂຕ, ຕាເຕន ສគ្គកាເមນា’’ຕិ។

ຕត្ថ ឧប្បនីតត្តេតិ ឧប្បនីតសកាវេ។ ឧក្ខិបឹໂຕតិ ឧក្ខិត្តោ។ ສគ្គកាເມນាតិ មម ភាតរោ មារេត្វា ສគ្គំ ឥច្ឆន្តេន។ ຕាត, ឥມេ មារេត្វា កឹ ສគ្គេន ករិស្សសីតិ ວិລប្បតិ។

ຣາຊາ ຕស្សាបិ ກထံ ນ គណ្ហិ។ ຕໂຕ ຈນ្ទកុមារស្ស ປុត្ໂຕ ວសុໂລ ນາມ ປីតរំ ທុក្ខិតំ ທិស្វາ ‘‘ອហំ ອយ្យកំ ຍាចិត្វា ມម ປីតុ ຊីវិតំ ທាເປស្សាមិ’’ຕិ ຣន្ໂຕ ປាទមូເລ ປរិເທវិ។ ຕមត្ថំ ປកាເສន្តោ ສត្ថា ອາຫ –

១០៨៥។

‘‘ອាວត្តិ ປរិវត្តិ ຈ, ວសុໂລ ສម្មុខា ຣញ្ញោ;

ມາ ໂນ ປីតរំ ອវធិ, ທຫរម្ហាໂຍព្ពនំ ປត្តា’’ຕិ។

ຕត្ថ ທຫរម្ហាໂຍព្ពនំ ປត្តាតិ ເທវ, ມយំ តរុណទារកា, ນ តាវ ໂຍព្ពនប្បត្តា, ອម្ហេសុបិ តាវ ອនុកម្បាយ ອម្ហាកំ ປីតរំ មា ອវធីតិ។

ຣາຊາ ຕស្ស ປរិເທវិតំ ສុត្វា ភិជ្ជមានហទໂຍ វិយ ຫុត្វា ອស្សុបុណ្ណេហិ នេត្តេហិ កុមារំ ອາລិង្គិត្វា ‘‘ຕាត, ອស្សាសំ ປដិលភ, វិស្សជ្ជេមិ តេ ປីតរ’’ន្តិ ວត្វា គាថមាហ –

១០៨៦។

‘‘ເອໂສ ເຕ ວសុល ປីតា, ສເមហិ ປីតរា ສហ;

ທុក្ខំ ໂខ មេ ជនយសិ, វិລប្បន្ໂຕ ອន្តេបុរស្មឹ;

មុញ្ចេថ ທានិ កុមារេ, ອលម្បិ មេ ហោតុ បុត្តយញ្ញេនា’’ຕិ។

ຕត្ថ ອន្តេបុរស្មិន្តិ រាជនិវេសនស្ស ອន្តោ។

ປຸນ ຂຓ຺ຑຫາໂລ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໐໘໗໚

‘‘ປຸພ຺ເພວ ໂຂສິ ເມ ວຸຕ຺ໂຕ, ທຸກ຺ກຣ໌ ທຸຣຠິສມ຺ກວລ຺ເຈຕ໌;

ອຖ ໂນ ອຸປ຺ກ຺ຂຜສ຺ສ ຍລ຺ລສ຺ສ, ກສ຺ມາ ກໂຣສິ ວິກ຺ເຂປ໌໚

໑໐໘໘໚

‘‘ສພ຺ເພ ວຊນ຺ຕິ ສຸຄຕິ, ເຍ ຍຊນ຺ຕິ ເຍປິ ຍາເຊນ຺ຕິ;

ເຍ ຈາປິ ອນ຺ໂມທນ຺ຕິ, ຍຊນ຺ຕານ໌ ເອທິສ໌ ມຫາຍລ຺ລ’’ນ຺ຕິ໚

ຣາຊາ ປນ ອນ຺ຣພາໂລ ປຸນ ຕສ຺ສ ວຈເນນ ປຸຕ຺ເຕ ຄຓ຺ຫາເປສິ໚ ຕໂຕ ຂຓ຺ຑຫາໂລ ຈິນ຺ເຕສິ – ‘‘ອຍ໌ ຣາຊາ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ກາເລນ ຄຓ຺ຫາເປຕິ, ກາເລນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕິ, ປຸນປິ ທາຣການ໌ ວຈເນນ ປຸຕ຺ເຕ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ຍລ຺ລາວາຜລ຺ເລວ ນ໌ ເນມິ’’ຕິ໚ ອຖສ຺ສ ຕຕ຺ຖ ຄມນຕ຺ຖາຍ ຄາຖມາຫ –

໑໐໘໙໚

‘‘ສພ຺ພຣຕນສ຺ສ ຍລ຺ໂລ ອຸປ຺ກ຺ຂໂຜ, ເອກຣາຊ ຕວ ປຜິຍຕ຺ໂຕ;

ອກິນິກ຺ຂມສ຺ສຸ ເທວ, ສຄ຺ຄ໌ ຄໂຕ ຕ຺ວ໌ ປໂມທິສ຺ສສີ’’ຕິ໚

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຕວ ຍລ຺ໂລ ສພ຺ພຣຕເນຫິ ອຸປ຺ກ຺ຂໂຜ ປຜິຍຕ຺ໂຕ, ອິທານິ ເຕ ອກິນິກ຺ຂມນກາໂລ, ຕສ຺ມາ ອກິນິກ຺ຂມ, ຍລ຺ລ໌ ຍຊິຕ຺ວາ ສຄ຺ຄ໌ ຄໂຕ ປໂມທິສ຺ສສີຕິ໚

ຕໂຕ ໂພທິສຕ຺ຕ໌ ອາທາຍ ຍລ຺ລາວາຜຄມນກາເລ ຕສ຺ສ ໂອໂຣຘາ ເອກໂຕວ ນິກ຺ຂມິສຸ໚ ຕມຕ຺ຖ໌ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໐໙໐໚

‘‘ຫຫຣາ ສຕ຺ຕສຕາ ເອຕາ, ຈນ຺ທກຸມາຣສ຺ສ ກຣິຍາໂຍ;

ເກເສ ປກິຣິຕ຺ວານ, ໂຣທນ຺ຕີໂຍ ມຄ຺ຄມນ຺ຍາຍີສຸ໚

໑໐໙໑໚

‘‘ອປຣາ ປນ ໂສເກນ, ນິກ຺ຂນ຺ຕາ ນນ຺ທເນ ວິຍ ເທວາ;

ເກເສ ປກິຣິຕ຺ວານ, ໂຣທນ຺ຕີໂຍ ມຄ຺ຄມນ຺ຍາຍິສຸ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ນນ຺ທເນ ວິຍ ເທວາຕິ ນນ຺ທນວເນ ຈວນເທວປຸຕ຺ຕ໌ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ນິກ຺ຂນ຺ຕເທວຕາ ວິຍ ຄຕາ໚

ອິໂຕ ປະຣໍ ຕາສໍ ວິລາປຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ –

໑໐໘໔໗

‘‘ກາສິກສຸຈິວຕ຺ຖຸສຣາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ຍຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ເອກຣາຊສ຺ສ໗

໑໐໘໕໗

‘‘ກາສິກສຸຈິວຕ຺ຖຸສຣາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ມາຕຸ ກຕ຺ວາ ທຫຍໂສກໍ໗

໑໐໘໖໗

‘‘ກາສິກສຸຈິວຕ຺ຖຸສຣາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ຊນສ຺ສ ກຕ຺ວາ ທຫຍໂສກໍ໗

໑໐໘໗໗

‘‘ມໍສຣສໂກຊນາ ນ຺ຫາປກສຸນ຺ຫາປິຕາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ຍຄ຺ຄຕ຺ຖາຍ ເອກຣາຊສ຺ສ໗

໑໐໘໘໗

‘‘ມໍສຣສໂກຊນາ ນ຺ຫາປກສຸນ຺ຫາປິຕາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ມາຕຸ ກຕ຺ວາ ທຫຍໂສກໍ໗

໑໐໘໙໗

‘‘ມໍສຣສໂກຊນາ ນ຺ຫາປກສຸນ຺ຫາປິຕາ, ກຸຕ຺ທລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍນ຺ຕິ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ຊນສ຺ສ ກຕ຺ວາ ທຫຍໂສກໍ໗

໑໐໘໙໗

‘‘ຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ທຕ຺ຖິວຣຄ຺ຄເຕ, ທຕ຺ຖີຫີ ອນຸວຊນ຺ຕິ;

ຕຸຍຊຸຊ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ອຸໂກວ ປຕ຺ຕິກາ ຍນ຺ຕິ໚

໑໐໔໙໚

‘‘ຍສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ອສ຺ສວຣສຸຣຄເຕ, ອສ຺ເສຫິ ອນຸວຊນ຺ຕິ;

ຕຸຍຊຸຊ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ອຸໂກວ ປຕ຺ຕິກາ ຍນ຺ຕິ໚

໑໐໖໐໚

‘‘ຍສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ຣຖວຣສຸຣຄເຕ, ຣເຖຫິ ອນຸວຊນ຺ຕິ;

ຕຸຍຊຸຊ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ອຸໂກວ ປຕ຺ຕິກາ ຍນ຺ຕິ໚

໑໐໖໑໚

‘‘ເຍຫິສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ນິຍ຺ຍົສ຺, ຕປນິຍກປ຺ປເນຫິ ຕຸຣຽເຄຫິ;

ຕຸຍຊຸຊ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ອຸໂກວ ປຕ຺ຕິກາ ຍນ຺ຕິ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ກາສິກສຸຈິວຕ຺ຖຸສຣາຕິ ກາສິການິ ສຸຈິວຕ຺ຖານິ ສາຣຍມານາ໚ ຈນ຺ທສູຣິຍາຕິ ຈນ຺ທກຸມາໂຣ ຈ ສູຣິຍກຸມາໂຣ ຈ໚ ນ຺ຫາປກສຸນ຺ຫາປິຕາຕິ ຈນ຺ທນຈຸຕ຺ເຕນ ອຸພ຺ພຕ຺ເຕຕ຺ວາ ນ຺ຫາປເກຫິ ກຕປຣິກມ຺ມຕາຍ ສຸນ຺ຫາປິຕາ໚ ຍສ຺ສູຕິ ເຍ ອສ຺ສ຺໚ ອສ຺ສູຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ເຍ ກຸມາເຣຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ປຸພ຺ເພຕິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ໚ ຫຕ຺ຖິວຣສຸຣຄເຕຕິ ຫຕ຺ຖິວຣານໍ ສຸຣຄເຕ, ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຣວຣຄເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອສ຺ສວຣສຸຣຄເຕຕິ ອສ຺ສວຣປິຕ຺ຖິຄເຕ໚ ຣຖວຣສຸຣຄເຕຕິ ຣຖວຣມຊ຺ຊຄເຕ໚ ນິຍ຺ຍົສ຺ຕິ ນິກ຺ຂມິສ຺໚

ເອວໍ ຕາສ຺ ປຣິເທວນ຺ຕີສ຺ເຍວ ໂພສິສຕ຺ຕໍ ນຄຣາ ນິຫຣິສ຺໚ ສກລນຄຣໍ ສງ຺ຂຸພິຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອາຣພິ໚ ມຫາຊເນ ນິກ຺ຂນ຺ເຕ ທ຺ວາຣານິ ນປ຺ປໂຫນ຺ຕິ໚ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຕິພຫຸໍ ຊນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ໂກ ຊານາຕິ, ກີ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ນຄຣທ຺ວາຣານິ ຖກາເປສິ໚ ມຫາຊໂນ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອລກນ຺ໂຕ ນຄຣທ຺ວາຣສ຺ສ ອາສນ຺ນຕ຺ຖາເນ ອຸຍ຺ຍານໍ ອຕ຺ຖິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ມຫາວິຣວໍ ຣວິ໚ ເຕນ ຣເວນ ສກຸຕສງ຺ໂພ ສງ຺ຂຸພິໂຕ ອາກາສໍ ປກ຺ຂນ຺ທິ໚ ມຫາຊໂນ ຕໍ ຕໍ ສກຸຕຶ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ວິລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໐໖໘໚

‘‘ຍທິ ສກຸຕິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ຫຍສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ຈຕູຫິ ປຸຕ຺ເຕຫິ໚

໑໐໖໙໚

‘‘ຍທິ ສກຸຕິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ຫຍສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ຈຕູຫິ ກຄ຺ຄາຫິ໚

໑໐໖໔.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ຈຕູຫິ ມເຫສີຕິ.

໑໐໖໕.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ຈຕູຫິ ຄຫປຕີຫີ.

໑໐໖໖.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ຈຕູຫິ ຫຕ຺ຖີຫີ.

໑໐໖໗.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ຈຕູຫິ ອສ຺ເສຫີ.

໑໐໖໘.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ຈຕູຫິ ອຸສເຠຫີ.

໑໐໖໙.

‘‘ຍທິ ສກຸຓິ ມໍສມິຈ຺ຉສິ, ທຍສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພນ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ;

ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖ ເອກຣາຊາ, ສມ຺ມູຬໂຫ ສພ຺ພຈຕຸກ຺ເກນາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມໍສມິຈ຺ຉສີຕິ ອມ຺ໂຠ ສກຸຓິ, ສເຈ ມໍສໍ ອິຈ຺ຉສິ, ປຸປ຺ຜວຕິຍາ ປຸພ຺ເພນ ປຸຣຕ຺ຖິມທິສາຍໍ ຍຎ຺ຎາວາໂຏ ອຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຉ. ຍຊ຺ເຕຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ຂຓ຺ຑຫາລສ຺ສ ວຈນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສມ຺ມູຬໂຫ ເອກຣາຊາ ຈຕູຫິ ປຸຕ຺ເຕຫິ ຍຎ຺ຎໍ ຍຊຕີຕິ. ເສສຄາຖາສຸປິ ເອເສວ ນໂຍ.

ເອວໍ ມຫາຊໂນ ຕສ຺ມິໍ ຐາເນ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປາສາທໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນ຺ເຕປຸເຣ ກູຏາຄາເຣາຍ຺ຍານາທີນິ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຄາຖາຫິ ປຣິເທວິ –

໑໐໗໐ຯ

‘‘ອຍມສ຺ສ ປາສາໂທ, ອິທໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ສຸຣມຓີຍໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໑ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ກູຏາຄາຣໍ, ໂສວຓ຺ຓໍ ປຸປ຺ຜມລ຺ຍວິກິຓ຺ຓໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໒ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ອຸຍ຺ຍານໍ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໓ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ອໂສກວນໍ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໔ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ກຓິກາຣວນໍ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໕ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ປາຏລິວນໍ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໖ຯ

‘‘ອິທມສ຺ສ ອມ຺ພວນໍ, ສຸປຸປ຺ຜິຕໍ ສພ຺ພກາລິກໍ ຣມ຺ມໍ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວສາຍ ນິມ຺ມິຕາຯ

໑໐໗໗ຯ

‘‘ອຍມສ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ສຄ຺ຸຉນ຺ນາ ປທຸມປຸຕ຺ທຣີເກຫີ;

ນາວາ ຈ ໂສວຕ຺ຕວິກຕາ, ປຸປ຺ຜວລ຺ລີຍາ ຈິຕ຺ຕາ ສຸຣມຕີຍາ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຊາຍ ນີນ຺ນີຕາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ເຕຫານີຕິ ອິຫານິ ເຕ ຈນ຺ທກຸມາຣປ຺ປມຸຂາ ອມ຺ຫາກໍ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ ເອວຣູປໍ ປາສາທໍ ຉຑ຺ເຑຕ຺ວາ ວຊາຍ ນີຍນ຺ຕີ។ ໂສວຕ຺ຕວິກຕາຕິ ສຸວຕ຺ຕຂຈິຕາ។

ເອຕ຺ຕເກສຸ ຖາເນສຸ ວິລປນ຺ຕາ ປຸນ ຫຕ຺ຖິສາລາທີນິ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ອາຫໍສຸ –

໑໐໗໙។

‘‘ອິທມສ຺ສ ຫຕ຺ຖິຣຕນໍ, ເອຣາວໂຓ ຄໂຊ ພລີ ທນ຺ຕີ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຊາຍ ນີນ຺ນີຕາ។

໑໐໗໙។

‘‘ອິທມສ຺ສ ອສ຺ສຣຕນໍ, ເອກຂຸໂຣ ອສ຺ໂສ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຊາຍ ນີນ຺ນີຕາ។

໑໐໘໐។

‘‘ອຍມສ຺ສ ອສ຺ສຣໂຖ, ສາລ຺ອິຍນີຄ຺ໂຄໂສ ສ຺ໂກ ຣຕນວິຈິຕ຺ໂຕ;

ຍຕ຺ຖສ຺ສຸ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ໂສພິສຸ ນນ຺ທເນ ວິຍ ເທວາ;

ເຕຫານິ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕາ, ຈຕ຺ຕາໂຣ ວຊາຍ ນີນ຺ນີຕາ។

໑໐໘໑។

‘‘ກຖໍ ນາມ ສາມສມສຸນ຺ທເຣຫີ, ຈນ຺ທນມຸທຸກຄຕ຺ເຕຫີ;

ຣາຊາ ຍຊິສ຺ສເຕ ຍຄ຺ຄໍ, ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ຈຕູຫີ ປຸຕ຺ເຕຫີ។

໑໐໘໔។

‘‘ກຖໍ ນາມ ສາມສມສຸນ຺ທຣາຫີ, ຈນ຺ທນມຸທຸກຄຕ຺ຕາຫີ;

ຣາຊາ ຍຊິສ຺ສເຕ ຍຄ຺ຄໍ, ສມ຺ມູລ຺ໂຫ ຈຕູຫີ ກຄ຺ຄາຫີ។

໑໐໗໓.

‘‘ກາຳ ນາມ ສາມສມສຸນ຺ທຣາທິ, ຈນ຺ທນມຸທຸກຄຕ຺ຕາທິ;

ຣາຊາ ຍຊິສ຺ສເຕ ຍຄ຺ຄໍ, ສມ຺ມູຣຸໂທ ຈຕູທິ ມເຫສີທີ.

໑໐໗໔.

‘‘ກາຳ ນາມ ສາມສມສຸນ຺ທເຣທິ, ຈນ຺ທນມຸທຸກຄຕ຺ເຕທິ;

ຣາຊາ ຍຊິສ຺ສເຕ ຍຄ຺ຄໍ, ສມ຺ມູຣຸໂທ ຈຕູທິ ຄຫປ຺ຕີທີ.

໑໐໗໕.

‘‘ຍຖາ ໂຫນ຺ຕິ ຄາມນິຄມາ, ສຸຄ຺ຄາ ອມນຸສ຺ສກາ ພຸຣຫາຣຄ຺ຄາ;

ຕຖາ ເຫສ຺ສຕິ ປຸປ຺ຜວຕິຍາ, ຍິຄ຺ເຄສຸ ຈນ຺ທສູຣິເຍສູ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເອຣາວໂຕຕິ ຕສ຺ສ ຫຕ຺ຖີໂນ ນາມໍ. ເອກຊໂຣຕິ ອກິນ຺ນຊໂຣ. ສາລຸອິຍນິຄ຺ໂຆໂສຕິ ຄມນກາເລ ສາລຸອິການໍ ວິຍ ມຣຸເຣນ ນິຄ຺ໂຆເສນ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ກາຳ ນາມາຕິ ເກນ ນາມ ກາຣເຣນ. ສາມສມສຸນ຺ທເຣທີຕິ ສຸວຕ຺ຕາສາເມຫິ ຈ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ຊາຕິຍາ ສເມຫິ ຈ ນິທ຺ໂທສຕາຍ ສຸນ຺ທເຣທິ. ຈນ຺ທນມຸທຸກຄຕ຺ເຕທີຕິ ໂລຫິຕຈນ຺ທນລິຕ຺ຕຄຕ຺ເຕທິ. ພຸຣຫາຣຄ຺ຄາຕິ ຍຖາ ເຕ ຄາມນິຄມາ ສຸຄ຺ຄາ ນິມ຺ມນຸສ຺ສາ ພຸຣຫາຣຄ຺ຄາ ໂຫນ຺ຕິ, ຕຖາ ປຸປ຺ຜວຕິຍາປິ ຍຄ຺ເຍ ຍິຄ຺ເຄສຸ ຣາຊປຸຕ຺ເຕສຸ ສຸຄ຺ຄາ ອຣຄ຺ຄສທິສາ ກວິສ຺ສຕີຕິ.

ອຖ ມຫາຊໂນ ພຫິ ນິກ຺ຂມິຕຸໍ ອລກນ຺ໂຕ ອນ຺ໂຕນຄເຣເຍວ ວິຈຣນ຺ໂຕ ປຣິເທວິ. ໂພຄິສຕ຺ໂຕປີ ຍຄ຺ຄາວາຕໍ ນີໂຕ. ອຖສ຺ສ ມາຕາ ໂຄຕມີ ນາມ ເທວີ ‘‘ປຸຕ຺ຕານໍ ເມ ຊີວິຕໍ ເທຫີ, ເທວາ’’ຕິ ຣຄ຺ໂຄ ປາທມູເລ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປຣິເທວມານາ ອາຫ –

໑໐໗໖.

‘‘ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ກວິສ຺ສາມິ, ກູນຫຕາ ປໍສຸນາ ຈ ປຣິກິຕ຺ຕາ;

ສເຈ ຈນ຺ທວຣໍ ຫນ຺ຕິ, ປາຕາ ເມ ເທວ ຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີ.

໑໐໗໗.

‘‘ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ກວິສ຺ສາມິ, ກູນຫຕາ ປໍສຸນາ ຈ ປຣິກິຕ຺ຕາ;

ສເຈ ສູຣິຍວຣໍ ຫນ຺ຕິ, ປາຕາ ເມ ເທວ ຣຸຊ຺ຊນ຺ຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກູນຫຕາຕິ ຫຕວຸທ຺ຍຜີ. ປໍສຸນາ ຈ ປຣິກິຕ຺ຕາຕິ ປໍສຸປຣິກິຕ຺ຕສຣີຣາ ອຸມ຺ມຕ຺ຕິກາ ຫຸຕ຺ວາ ວິຈຣິສ຺ສາມິ.

ສາ ເອວໍ ປຣິເທວນ຺ຕີປີ ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກາ ກິຄ຺ຈິ ກາຳ ອລກິຕ຺ວາ ‘‘ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຄໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ກິສ຺ສ ນໍ

ຕຸມ຺ເຫ ນ ນິວຕ຺ເຕຖາ’’ຕິ ກຸມາຣສ຺ສ ຈຕສ຺ໂສ ກຣິຍາໂຍ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ປຣິເທວນ຺ຕີ ອາຫ –

໑໐໗໗ຯ

‘‘ກິນ຺ນຸມາ ນ ຣມາເປຍ຺ຍຸໍ, ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ປິຍໍວທາ;

ຆຍ຺ຜິກາ ອຸປຣິກ຺ຂີ ຈ, ໂປກ຺ຂຣຕີ ຈ ກາຣິກາ;

ຈນ຺ທສູຣິເຍສຸ ນຈ຺ຈນ຺ຕີໂຍ, ສມາ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກິນ຺ນຸມາ ນ ຣມາເປຍ຺ຍຸນ຺ຕີ ເກນ ການເຣນ ອິມາ ຆຍ຺ຜິກາຕິອາທິກາ ຈຕສ຺ໂສ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ປິຍໍວທາ ຈນ຺ທສູຣິຍກຸມາຣານໍ ສນ຺ຕິເກ ນຈ຺ຈນ຺ຕີໂຍ ມມ ປຸຕ຺ເຕ ນ ຣມາປຍິສຸ, ອຸກ຺ກຕ຺ຖາປຍິສຸຯ ສກລຊມ຺ພຸທີປສ຺ມິຍ຺ຫີ ນຈ຺ເຈ ວາ ຄີເຕ ວາ ສມາ ອຍ຺ຍາ ກາຈິ ຕາສໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອິຕິ ສາ ສຸຕ຺ຫາທິ ສຫຸຂີ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ອຍ຺ຍໍ ຄເຫຕພ຺ພຄຸຄຫຕໍ ອປ຺ສສນ຺ຕີ ຂຕ຺ຫຫາລໍ ອກ຺ໂກສມານາ ອຜຸຄ ຄາຖາ ອການິ –

໑໐໗໘ຯ

‘‘ອິມໍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສກໍ, ປຜິມຸຍ຺ຈຕຸ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ມາຕາ;

ໂຍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສໂກ, ຈນ຺ທມ຺ຫີ ວຘາຍ ນິນ຺ນີເຕຯ

໑໐໘໐ຯ

‘‘ອິມໍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສກໍ, ປຜິມຸຍ຺ຈຕຸ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ມາຕາ;

ໂຍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສໂກ, ສູຣິຍມ຺ຫີ ວຘາຍ ນິນ຺ນີເຕຯ

໑໐໘໑ຯ

‘‘ອິມໍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສກໍ, ປຜິມຸຍ຺ຈຕຸ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ຊາຍາ;

ໂຍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສໂກ, ຈນ຺ທມ຺ຫີ ວຘາຍ ນິນ຺ນີເຕຯ

໑໐໘໒ຯ

‘‘ອິມໍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສກໍ, ປຜິມຸຍ຺ຈຕຸ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ຊາຍາ;

ໂຍ ມຍ຺ຫໍ ຫທຍໂສໂກ, ສູຣິຍມ຺ຫີ ວຘາຍ ນິນ຺ນີເຕຯ

໑໐໘໓ຯ

‘‘ມາ ຈ ປຸຕ຺ເຕ ມາ ຈ ປ຺ຕີ, ອຫ຺ຫກ຺ຂິ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ມາຕາ;

ໂຍ ໝາເຕສິ ກຸມາເຣ, ອທູສເກ ສີຫສງ຺ກາເສ຺.

໑໐໘໔.

‘‘ມາ ຈ ປຸຕ຺ເຕ ມາ ຈ ປ຺ຕີ, ອຫ຺ຫກ຺ຂິ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ມາຕາ;

ໂຍ ໝາເຕສິ ກຸມາເຣ, ອເປກ຺ຂິເຕ ສພ຺ພໂລກສ຺ສ.

໑໐໘໕.

‘‘ມາ ຈ ປຸຕ຺ເຕ ມາ ຈ ປ຺ຕີ, ອຫ຺ຫກ຺ຂິ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ຊາຍາ;

ໂຍ ໝາເຕສິ ກຸມາເຣ, ອທູສເກ ສີຫສງ຺ກາເສ຺.

໑໐໘໖.

‘‘ມາ ຈ ປຸຕ຺ເຕ ມາ ຈ ປ຺ຕີ, ອຫ຺ຫກ຺ຂິ ຂຕ຺ຫຫາລ ຕວ ຊາຍາ;

ໂຍ ໝາເຕສິ ກຸມາເຣ, ອເປກ຺ຂິເຕ ສພ຺ພໂລກສ຺ສາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິມໍ ມຍ຺ຫນ຺ຕິ ມຍ຺ຫໍ ອິມໍ ຫຫຍໂສກໍ ທຸກ຺ຂໍ. ປຜິມຸຄ຺ຈຕູຕິ ປວິສຕຸ ປາປ຺ຕາຕຸ. ໂຍ ໝາເຕສີຕິ ໂຍ ຕ຺ວໍ ໝາເຕສິ. ອ ເປກ຺ຂິເຕຕິ ສພ຺ພໂລເກນ ໂອໂລກິເຕ ທິສ຺ສມາເນ ມາເຣສີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ຍຄ຺ຄາວາເຜປີ ປິຕຣໍ ຍາຈນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໐໘໗.

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທິ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ຫຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຜກາປີ, ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ເສ ຈ ປາເລມ.

໑໐໘໘.

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທິ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ຫຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຜກາປີ, ຫຕ຺ຖິລກາຕານິ ອຸຊ຺ເຊມ.

໑໐໘໙.

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວທິ, ທາເສ ໂນ ເທຫີ ຂຕ຺ຫຫາລສ຺ສ;

ອປີ ນິຄລຸອພນ຺ຣກາປີ, ອສ຺ສຌກຓານິ ອຸຊຸເຊມ຺

໑໑໐໐.

‘‘ມາ ໂນ ເທວ ອວສິ, ທາເສ ໂນ ເທຫິ ຂຕ຺ຕຫາລສ຺ສ;

ຍສ຺ສ ໂຫນ຺ຕິ ຕວ ກາມາ, ອປີ ຣຎ຺ຖາ ປພ຺ພາຊິຕາ;

ກິກ຺ຂາຈຣິຍໍ ຈຣິສ຺ສາມ.

໑໑໐໑.

‘‘ທິພ຺ພໍ ເທວ ອຸປ຺ຍາຈນ຺ຕິ, ປຸຕ຺ຕຕ຺ຖິກາປີ ທລິທ຺ທາ;

ປຎິການານິປີ ທິຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ເຕ ນ ລກນ຺ຕິ ເອກຈ຺ຈາ.

໑໑໐໒.

‘‘ອາສີສິການິ ກໂຣນ຺ຕິ, ປຸຕ຺ຕາ ໂນ ຊາຍນ຺ຕຸ ຕໂຕ ປປ຺ປຸຕ຺ຕາ;

ອຖ ໂນ ອກາຣຕາສ຺ມາ, ຍລຸຸລຕ຺ຖາຍ ເທວ ຝາເຕສິ.

໑໑໐໓.

‘‘ອຸປ຺ຍາຈິຕເກນ ປຸຕ຺ຕໍ ລກນ຺ຕິ, ມາ ຕາຕ ໂນ ອຝາເຕສິ;

ມາ ກິຈ຺ຉາລທ຺ຣເກຫິ ປຸຕ຺ເຕຫິ, ຍຊິຕ຺ໂຖ ອິມໍ ຍລຸຸລໍ.

໑໑໐໔.

‘‘ອຸປ຺ຍາຈິຕເກນ ປຸຕ຺ຕໍ ລກນ຺ຕິ, ມາ ຕາຕ ໂນ ອຝາເຕສິ;

ມາ ກປຓາລທ຺ຣເກຫິ ປຸຕ຺ເຕຫິ, ອມ຺ມາຍ ໂນ ວິປ຺ປວາເສຫີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທິພ຺ພນ຺ຕິ ເທວ, ອປຸຕ຺ຕິກາ ທລິທ຺ທາປີ ນາຣິໂຍ ປຸຕ຺ຕຕ຺ຖິກາ ຫຸຕ຺ວາ ພຫຸໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ກຣິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໍ ວາ ຘີຕຣໍ ວາ ລກາມາຕິ ທິພ຺ພໍ ອຸປ຺ຍາຈນ຺ຕິ. ປຎິການານິປີ ທິຕ຺ວາຕິ ໂທຫລຸອານິ ລຫ຺ເທຕ຺ວາປີ, ອລກິຕ຺ວາປີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ນາຣີນຸຫິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທຫລຸອໍ ອລກິຕ຺ວາ ຄພ຺ໂກ ສຸສ຺ສິຕ຺ວາ ນສ຺ສຕິ. ຕຕ຺ຖ ເອກຈ຺ຈາ ຍາຈນ຺ຕາປີ ປຸຕ຺ເຕ ອລກມານາ, ກາຈິ ລທ຺ຣມ຺ປີ ໂທຫລຸອໍ ປຫາຍ ອປຣິກ຺ຸຊິຕ຺ວາ ນ ລກນ຺ຕິ, ກາຈິ ໂທຫລຸອໍ ອລກມານາ ນ ລກນ຺ຕິ. ມຍ຺ທໍ ປນ ມາຕາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ໂທຫລຸອໍ ລກິຕ຺ວາ ປຣິກ຺ຸຊິຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ຄພ຺ກໍ ອນາເສຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ປຎິລກິ. ເອວໍ ປຎິລທ຺ເຣ ມາ ໂນ ອວສີຕິ ຍາຈຕິ.

ອາສີສິການີຕິ ມຫາຣາຊ, ອິເມ ສຕ຺ຕາ ອາສີສໍ ກໂຣນ຺ຕິ. ກິນ຺ຕິ? ປຸຕ຺ຕາ ໂນ ຊາຍນ຺ຕູຕິ. ຕໂຕ ປປ຺ປຸຕ຺ຕາຕິ ປຸຕ຺ຕານມ຺ປີ ໂນ ປຸຕ຺ຕາ ຊາຍນ຺ຕູຕິ. ອຖ ໂນ ອກາຣຕາສ຺ມາຕິ ອຖ ຕ຺ວໍ ອມ຺ເທ ອກາຣເຕານ ຍລຸຸລຕ຺ຖາຍ ຝາເຕສິ. ອຸປ຺ຍາຈິຕເກນາຕິ ເທວຕາ

ນំ ອາຍາຈເນນ។ ກປ໌ຕາລຫ຺ຂເກາຫີຕິ ກປ໌ຕາ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ລຫ຺ຂເກາຫີ។ ປຸຕ຺ເຕຫີຕິ ອມ຺ເຫາຫີ ສຫ຺ສີ ອມ຺ຫາກំ ອມ຺ມາຍ ມາ ວິປ຺ປ຺ວາເສຫີ, ມາ ໂນ ມາຕຣາ ສຫ຺ສີ ວິປ຺ປ຺ວາສំ ກຣີຕີ ວທຕີ។

ໂສ ເອວំ ວທນ຺ໂຕປີ ປີຕຸ ສນ຺ຕິກາ ກິຍ຺ຈິ ກຖំ ອລກິຕ຺ວາ ມາຕຸ ປາທມູເລ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ປຣິເທວມາໂນ ອາຫ –

໑໑໐໘។

‘‘ພຫຸທຸກ຺ຂາ ໂປ຺ສິຍ ຈນ຺ທំ, ອມ຺ມ ຕ຺ວំ ຊີຍເສ ປຸຕ຺ຕំ;

ວນ຺ທາມິ ໂຂ ເຕ ປາເທ, ລກາຕໍ ຕາໂຕ ປຣໂລກំ។

໑໑໐៩។

‘‘ຫນ຺ທ ຈ ມំ ອຸປ຺ຄູຫ, ປາເທ ເຕ ອມ຺ມ ວນ຺ທິຕຸំ ເທຫີ;

ຄຈ຺ຊາມີ ທານີ ປວາສំ, ຍຍ຺ຍຕ຺ຖາຍ ເອກຣາຊສ຺ສ។

໑໑໐ກ។

‘‘ຫນ຺ທ ຈ ມំ ອຸປ຺ຄູຫ, ປາເທ ເຕ ອມ຺ມ ວນ຺ທິຕຸំ ເທຫີ;

ຄຈ຺ຊາມີ ທານີ ປວາສំ, ມາຕຸ ກຕ຺ວາ ຫທຍໂສກំ។

໑໑໐ຼ។

‘‘ຫນ຺ທ ຈ ມំ ອຸປ຺ຄູຫ, ປາເທ ເຕ ອມ຺ມ ວນ຺ທິຕຸំ ເທຫີ;

ຄຈ຺ຊາມີ ທານີ ປວາສំ, ຊນສ຺ສ ກຕ຺ວາ ຫທຍໂສກ’’ນ຺ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ພຫຸທຸກ຺ຂາ ໂປ຺ສິຍາຕິ ພຫູຫີ ທຸກ຺ເຂຫີ ໂປ຺ສິຍ។ ຈນ຺ທນ຺ຕີ ມំ ຈນ຺ທກຸມາຣំ ເອວំ ໂປ຺ເສຕ຺ວາ ອິທານີ, ອມ຺ມ, ຕ຺ວំ ຊີຍເສ ປຸຕ຺ຕំ។ ລກາຕໍ ຕາໂຕ ປຣໂລກນ຺ຕີ ປີຕາ ເມ ໂກຄສມ຺ປນ຺ນំ ປຣໂລກំ ລກຕຸ។ ອຸປ຺ຄູຫາຕີ ອາລິງ຺ຄ ປຣິສ຺ສຊ។ ປວາສນ຺ຕີ ປຸນ ອ ນາຄມນາຍ ອຈ຺ຈນ຺ຕំ ວິປ຺ປ຺ວາສំ ຄຈ຺ຊາມີ។

ອຖສ຺ສ ມາຕາ ປຣິເທວນ຺ຕີ ຈຕສ຺ໂສ ຄາຖາ ອພາສີ –

໑໑໐ຌ។

‘‘ຫນ຺ທ ຈ ປທຸມປຕ຺ຕານំ, ໂມລຸຂີ ພນ຺ຂສ຺ສຸ ໂຄຕມີປຸຕ຺ຕ;

ຈມ຺ປກທລມີສ຺ສາໂຍ, ເອສາ ເຕ ໂປຣາຕີກາ ປກຕີ។

໑໑໑໐។

‘‘ໜຸຫ ຈ ວິເລປນໍ ເຕ, ປຈຸລິມກໍ ຈນຸຫນໍ ວິລິມຸປສຸສຸ;

ເຍຫິ ຈ ສຸວິລິຕຸໂຕ, ໂສກສີ ຣາຊປຣິສາຍໍ.

໑໑໑໗.

‘‘ໜຸຫ ຈ ມຸທຸການີ ວຕຸຖານີ, ປຈຸລິມກໍ ກາສິກໍ ນິວາເສທີ;

ເຍຫິ ຈ ສຸນິວຕຸໂຖ, ໂສກສີ ຣາຊປຣິສາຍໍ.

໑໑໑໘.

‘‘ມຸຕຸຕາມຕິການກວິກູສິຕານີ , ຄຕຸຫສຸສ ຫຕຸຖາກຣຕານີ;

ເຍຫິ ຈ ຫຕຸຖາກຣເຕຫິ, ໂສກສີ ຣາຊປຣິສາຍ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ປທຸມປຕຸຕານນຸຕີ ປທຸມປຕຸຕເວຄນໍ ນາເມກໍ ປສາຣນໍ, ຕໍ ສນຸຣາເຍວມາຫ. ຕວ ວິປຸປກິຕຸຕໍ ໂມລຸຍື ອຸກຸຂິປິຕຸວາ ປທຸມປຕຸຕເວຄເນນ ໂຍເຊຕຸວາ ພນຸຣາຕີ ອຕຸໂຖ. ໂຄຕມີປຸຕຸຕາຕີ ຈນຸທກຸມາຣໍ ອາລປຕິ. ຈມຸປກທລມີສຸສາໂຍຕີ ອພຸການຸຕຣິ ເມຫິ ຈມຸປກທເລຫິ ມິສຸສິຕາ ວຕຸຕຄນຸຣສມຸປນຸນາ ນານາປຸປຸຜມາລາ ປີລນຸຣສຸສຸ. ເອສາ ເຕຕິ ເອສາ ຕວ ໂປຣາຕິກາ ປກ ຕີ, ຕເມວ ຄຕຸຫສຸສຸ ປຸຕຸຕາຕີ ປຣິເທວຕິ. ເຍຫິ ຈາຕີ ເຍຫິ ໂລຫິຕຈນຸທນວິເລປເນຫິ ວິລິຕຸໂຕ ຣາຊປຣິສາຍ ໂສກສີ, ຕານີ ວິ ລິມຸປສຸສູຕິ ອຕຸໂຖ. ກາສິກນຸຕິ ສຕສຫສຸສຄຸຒນກໍ ກາສິກວຕຸຖໍ. ຄຕຸຫສຸສູຕິ ປີລນຸຣສຸສຸ.

ອິທານິສຸສ ຈນຸທາ ນາມ ອຄຸຄມເຫສີ ຕສຸສ ປາທມູເລ ນິປຕິຕຸວາ ປຣິເທວມານາ ອາຫ –

໑໑໑໙.

‘‘ນ ຫີ ນູນາຍໍ ຣຜຸຖປາໂລ, ກູມິປຕີ ຊນປທສຸສ ທາຍາໂທ;

ໂລກິສຸສໂຣ ມຫນຸໂຕ, ປຸຕຸເຕ ສຸເນຫໍ ຊນຍຕີ’’ຕິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ຄາຖມາຫ –

໑໑໒໐.

‘‘ມຍຸຫມຸປີ ປີຍາ ປຸຕຸຕາ, ອຕຸຕາ ຈ ປີໂຍ ຕຸມຸເຫ ຈ ກຣິຍາໂຍ;

ສຄຸຄຄຸຈ ປຕຸຖຍາໂນ, ເຕນາຫໍ ຆາຕຍິສຸສາມີ’’ຕິ.

ຕສຸສຕຸໂຖ – ກິການຣາ ປຸຕຸຕສິເນຫໍ ນ ຊເນມີ? ນ ເກວລໍ ໂຄຕມີຍາ ເອວ, ອຖ ໂຂ ມຍຸຫມຸປີ ປີຍາ ປຸຕຸຕາ, ຕຖາ ອຕຸຕາ ຈ ຕຸມຸເຫ ຈ ສຸຕຸຫາໂຍ ກຣິຍາໂຍ ຈ ປີຍາເຍວ. ເອວໍ ສນຸເຕປີ ສຄຸຄຄຸຈ ປຕຸຖຍາໂນ ອຫໍ ສຄຸຄໍ ປຕຸເຖນຸໂຕ, ເຕນ ກາຣເຕນ ເອ ເຕ ຆາຕຍິສຸສາມີ, ມາ ຈິນຸຕຍິຕຸຖ, ສພຸເພເປເຕ ມຍາ ສທຸຂີ ເທວໂລກໍ ເອກໂຕ ຄມິສຸສນຸຕີຕິ.

ຈນຸທາ ອາຫ –

໑໑໑໔။

‘‘ນໍ ປຖມໍ ឃាເຕຫີ, ມາ ເມ ຫທຍໍ ທຸກ្ខំ ຍາເລສິ;

ອລງ្កໂຕ ສុນ្ទរោ, ປុត្តោ ເທວ ຕວ ສុខុមាលោ။

໑໑໑໕။

‘‘ທន្តយ្យ ນໍ ຫນស្សុ, ປរលោເກ ຈន្ទກេន ເຫស្សាមិ;

ປុញ្ញំ ករស្សុ វិបុលំ, វិចរាម ឧភោបិ ປរលោເກ’’តិ။

តត្ថ ປຖមន្តិ ເທວ, មម សាមិកោ ປຖមតរំ ນໍ ឃាເຕហិ។ ທុក្ខន្តិ ຈន្ទស្ស មរណទុក្ខំ មម ຫທយំ មា យាເລសិ។ ອລង្កតោតិ អយំ មម ເອໂກວ អលំ បរិយត្តោតិ ເອວំ អលង្កតោ។ ເອວຣູបំ ນາມ ປុត្តំ មា ឃាតយិ, មហារាជាតិ ທីເປតិ។ ຫន្តយ្យាតិ ຫន្ទ, អយ្យ, រាជានំ អាលបន្តិ ເອວមាហ។ ປរលោເກ ຈន្ទកេនາຕិ ຈន្ទេន សទ្ធិំ ປរលោເກ ភវិស្សាមិ។ វិចរាម ឧភោបិ ປរលោកេតិ ຕយា ເອកោ ឃាតិតា ឧភោបិ ປរលោເກ សុខំ អនុភវន្តា វិចរាម, មា ໂນ សត្តន្តរាយមកាសីតិ។

រាជា អាហ –

໑໑໑໖။

‘‘មា ត្វំ ຈន្ទេ រុច្ចិ មរណំ, ພຫុកា ຕວ ເທວរា វិសាលក្ខិ;

ເຕ ຕំ រមយិស្សន្តិ, យិដ្ឋស្មិំ គោតមិបុត្តេ’’តិ។

តត្ថ មា ត្វំ ຈន្ទេ រុច្ចីតិ មា ត្វំ អត្តនោ មរណំ រោចេសិ។ ‘‘មា រុច្ចី’’តិបិ ปាໂឋ, មា រោចីតិ អត្ថោ។ ເທវរាតិ បតិភាតុកា។

តតោ បរំ សត្ថា –

໑໑໑໗။

‘‘ເອວំ វុត្តេ ຈន្ទា អត្តានំ, ហន្តិ ហត្ថតលកេហី’’តិ។ – ឧបឌ្ឍគាថមាហ;

តតោ បរំ តស្សាយេវ វិលាបោ ហោតិ –

‘‘អលមេត្ថ ជីវិតេន, បិវិស្សាមិ វិសំ មរិស្សាមិ។

໑໑໑໘။

‘‘ន ហិ នូនិមស្ស រញ្ញោ, មិត្តាមច្ចា ច វិជ្ជរេ សុហទា;

ເຍ ນ ວຫນ຺ຕິ ຣາຊານໍ, ‘ມາ ໝາຕຍິ ໂອຣເສ ປຸຕ຺ເຕ’ຯ

໑໑໘໐ຯ

‘‘ນ ຫີ ນູນິມສ຺ສ ຣລ຺ໂລ, ລາຕິ ມິຕ຺ຕາ ຈ ວິຊ຺ຊເຣ ສຸຫທາ;

ເຍ ນ ວຫນ຺ຕິ ຣາຊານໍ, ‘ມາ ໝາຕຍິ ອຕ຺ຣເຊ ປຸຕ຺ເຕ’ຯ

໑໑໘໑ຯ

‘‘ອິເມ ເຕປີ ມຍ຺ຫໍ ປຸຕ຺ຕາ, ຄຸຕີໂນ ກາຍູຣຜາຣິໂນ ຣາຊ;

ເຕຫິປີ ຍຊສ຺ສຸ ຍລ຺ລໍ, ອຖ ມຸລ຺ຈຕຸ ໂຄຕມິປຸຕ຺ເຕຯ

໑໑໘໒ຯ

‘‘ພິລສຕໍ ມໍ ກຕ຺ວານ, ຍຊສ຺ສຸ ສຕ຺ຕຜາ ມຫາຣາຊ;

ມາ ເຊຍ຺ຄປຸຕ຺ຕມວຜີ, ອຫູສກໍ ສິຫສງ຺ກາສໍຯ

໑໑໘໓ຯ

‘‘ພິລສຕໍ ມໍ ກຕ຺ວານ, ຍຊສ຺ສຸ ສຕ຺ຕຜາ ມຫາຣາຊ;

ມາ ເຊຍ຺ຄປຸຕ຺ຕມວຜີ, ອເປກ຺ຂິຕໍ ສພ຺ພໂລກສ຺ສາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເອວນ຺ຕິ ເອວໍ ອນ຺ຜພາເລນ ເອກຣາເຊນ ວຸຕ຺ເຕຯ ຫນ຺ຕິຕິ ‘‘ກິ ນາເມຕໍ ກເຖສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖຕເລຫິ ອຕ຺ຕານໍ ຫນ຺ຕິຯ ປີສ຺ສາມີຕິ ປີວິສ຺ສາມີຯ ອິເມ ເຕປີຕິ ວສຸລກຸມາຣໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ເສສທາຣເກ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວາ ຣລ຺ໂລ ປາທມູເລ ຄິຕາ ເອວ ມາຫຯ ຄຸຕີໂນຕິ ມາລາຄຸຕອາກາຣເຕຫິ ສມນ຺ນາຄຕາຯ ກາຍູຣຜາຣິໂນຕິ ກາຍູຣປສາຜນຜຣາຯ ພິລສຕນ຺ຕິ ມຫາຣາຊ, ມໍ ໝາເຕຕ຺ວາ ໂກຍ຺ຄາສສຕໍ ກຕ຺ວາ ສຕ຺ຕຜາ ສຕ຺ຕສຸ ຄາເນສຸ ຍລ຺ລໍ ຍຊສ຺ສຸຯ

ອິຕິ ສາ ຣລ຺ໂລ ສນ຺ຕິເກ ອິມາຫິ ຄາຖາຫິ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ອສ຺ສາສໍ ອລກມານາ ໂພຜິສຕ຺ຕສ຺ເສວ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິເທວມານາ ອຍ຺ຄາສິຯ ອຖ ນໍ ໂສ ອາຫ – ‘‘ຈນ຺ເທ, ມຍາ ຊີວມາເນນ ຕຍ຺ຫໍ ຕສ຺ມີ ຕສ຺ມີ ວຕ຺ຖຸສ຺ມີ ສຸກຕິເຕ ສຸກຖິເຕ ອຸຈ຺ຈາວຈານິ ມຕິມຸຕ຺ຕາຫີນີ ພຫູນິ ອາກຣຕານິ ຫິນ຺ນານີ, ອຊ຺ຊ ປນ ເຕ ອິທໍ ປຈ຺ຈິມທານໍ, ສຣີຣາຣຸລ຺ຫໍ ອາກຣຕໍ ທມ຺ມິ, ຄຕ຺ຫາຫີ ນ’’ນ຺ຕິຯ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໘໔ຯ

‘‘ພຫ຺ກາ ຕວ ຫິນ຺ນາກຣຕາ, ອຸຈ຺ຈາວຈາ ສຸກຕິຕມ຺ຫີ;

ມຸຕ຺ຕາມຕິເວລຸຣິຍາ, ເອຕໍ ເຕ ປຈ຺ຈິມກໍ ທານ’’ນ຺ຕິຯ

ຈນ຺ທາເທວີປີ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕໂຕ ປຣາຫິ ນວຫິ ຄາຖາຫິ ວິລປີ –

໑໑໘໕។

‘‘ເຍສំ ປុព្ពេ ឧນ្ເឆສុ, ឃុລ្ລາ ມາລາຄຸຓາ ວិວຕ្ຕីສុ;

ຕេສຊຊປិ ສຸປិສិໂຕ, ເນຕ្ຕីໂສ ວិວຕ្ຕិស្សຕិ ឧນ្ເឆສុ។

໑໑໘໖។

‘‘ເຍສំ ປុព្ពេ ឧນ្ເឆສុ, ຈិຕ្ຕາ ມາລາຄຸຓາ ວិວຕ្ຕីສុ;

ຕេສຊຊປិ ສຸປិສិໂຕ, ເນຕ្ຕីໂສ ວិວຕ្ຕិស្សຕិ ឧນ្ເឆສុ។

໑໑໘໗។

‘‘ອຈិຣំ ວຕ ເນຕ្ຕីໂສ, ວិវຕ្ຕិស្សຕិ ຣາຊປុត្តានំ ឧນ្ເឆສុ;

ອຖ ມມ ຫທយំ ນ ຜលຕិ, ຕາວ ທលຸຫພន្ធន្ធ ເມ ອາສិ។

໑໑໘໘។

‘‘ກាສិກសុຈិວត្ថន្ធរា, ກុណ្ឌលិនោ អគលុຈន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ຈន្ទសូរិយា, យញ្ញត្ថាយ ເອກຣາຊស្ស។

໑໑໘໙។

‘‘ກាសិកសុຈិវត្ថន្ធរា, ກុណ្ឌលិនោ អគលុຈន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ຈន្ទសូរិយា, មាតុ ກត្វា ហទយសោកំ។

໑໑໙໐។

‘‘ກាសិកសុຈិវត្ថន្ធរា, ກុណ្ឌលិនោ អគលុຈន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ຈន្ទសូរិយា, ຊនស្ស ກត្វា ហទយសោកំ។

໑໑໙໑។

‘‘មំសរសភោជនា ນ្ហាបកសុន្ហាបិតា, ກុណ្ឌលិនោ អគលុຈន្ទនវិលិត្តា;

និយ្យាថ ຈន្ទសូរិយា, យញ្ញត្ថាយ ເອກຣາຊស្ស។

໑໑໓໘။

‘‘ພໍສຣສໂກຊນາ ນ຺ທາປກສຸນ຺ທາປີຕາ, ກຸຕ຺ຫລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍ຺ຍາຖ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ມາຕຸ ກຕ຺ວາ ຫທຍໂສກໍ။

໑໑໓໙။

‘‘ພໍສຣສໂກຊນາ ນ຺ທາປກສຸນ຺ທາປີຕາ, ກຸຕ຺ຫລິໂນ ອຄລຸຈນ຺ທນວິລິຕ຺ຕາ;

ນິຍ຺ຍາຖ ຈນ຺ທສູຣິຍາ, ຊນສ຺ສ ກຕ຺ວາ ຫທຍໂສກ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ມາລາຄຸຕາຕິ ປຸປ຺ຜທາມານິ။ ເຕສຊ຺ຊາຕິ ເຕສໍ ອຊ຺ຊ။ ເນຕ຺ຕີໂສຕິ ອສິ။ ວິວຕ຺ຕິສ຺ສຕິຕິ ປຕິສ຺ສຕິ။ ອຈິຣໍ ວຕາຕິ ອຈິເຣນ ວຕ။ ນ ຜລຕິຕິ ນ ກິຊ຺ຊຕິ။ ຕາວ ທລ຺ຫພນ຺ຘຍ຺ຈເມ ອາສີຕິ ອຕິວິຍ ຖິຣພນ຺ຘນໍ ເມ ຫທຍໍ ກວິສ຺ສຕິຕິ ອຕ຺ໂຖ။ ນິຍ຺ຍາຖາຕິ ຄຈ຺ຉຖ။

ເອວໍ ຕສ຺ສາ ປຣິເທວນ຺ຕິຍາວ ຍຍ຺ຍວາເຕ ສພ຺ພກມ຺ມໍ ນິຍ຺ຖາສິ။ ຣາຊປຸຕ຺ຕໍ ເນຕ຺ວາ ຄີວໍ ໂອນາເມຕ຺ວາ ນິສີທາເປສຸໍ။ ຂຕ຺ຫຫາໂລ ສຸວຕ຺ຕປາຕີ ອຸປນາເມຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄໍ ອາທາຍ ‘‘ຕສ຺ສ ຄີວໍ ຊິນ຺ທິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຍ຺ຖາສິ။ ຕໍ ທິສ຺ວາ ຈນ຺ທາເທວີ ‘‘ອຍ຺ຍໍ ເມ ປຕິສຣຕໍ ນຕ຺ຖິ, ອຕ຺ຕໂນ ສຈ຺ຈພເລນ ສາມິກສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຍ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປຣິສາຍ ອນ຺ຕເຣ ວິຈຣນ຺ຕີ ສຈ຺ຈກິຣິຍໍ ອກາສີ။ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໔໐။

‘‘ສພ຺ພສ຺ມິ ອຸປກ຺ຂຍສ຺ມີ, ນິສີທິເຕ ຈນ຺ທສ຺ມີ ຍຍ຺ຍຕ຺ຖາຍ;

ປຍ຺ຈາລຣາຊຘີຕາ ປຍ຺ຊລິກາ, ສພ຺ພປຣິສາຍ ສມນ຺ປຣິຍາຍິ။

໑໑໔໑။

‘‘ເຍນ ສຈ຺ເຈນ ຂຕ຺ຫຫາໂລ, ປາປກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ ທຸມ຺ເມໂຘ;

ເອເຕນ ສຈ຺ຈວຊ຺ເຊນ, ສມງ຺ຄີນີ ສາມິເກນ ໂຫມິ။

໑໑໔໒။

‘‘ເຍ ອິຘຕ຺ຖິ ອມນຸສ຺ສາ, ຍານິ ຈ ຍກ຺ຂກູຕກພ຺ຍານິ;

ກໂຣນ຺ຕຸ ເມ ເວຍ຺ຍາວຕິກໍ, ສມງ຺ຄີນີ ສາມິເກນ ໂຫມິ။

໑໑໔໓။

‘‘ຍາ ເທວຕາ ອິຘາຄຕາ, ຍານິ ຈ ຍກ຺ຂກູຕກພ຺ຍານິ;

ສຣເຕສີປີ ອນາຄໍ ຕາຍຖ ມໍ, ຍາຈາມຫໍ ປຕິ ມາຫໍ ອເຊຍຸຍ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ອຸປກຸຂຍສຸມິນຸຕິ ສພຸພສຸມີ ຍລຸລສມຸກາເຣ ສຊຸຊິເຕ ປຜິຍຕຸເຕ. ສມງຄີນີຕິ ສມຸປຍຸຕຸຕາ ເອກສໍວາສາ. ເຍ ອິຣຕຸຖິຕິ ເຍ ອິຣ ອຕຸຖິ. ຍກຸຂກູຕາກພຸຍານີຕິ ເທວສງຂາຕາ ຍກຸຂາ ຈ ວຫຸລິຕຸວາ ຄິຕສຕຸຕສງຂາຕາ ກູຕາ ຈ ອິທານີ ວຫຸຌນກສຕຸຕສງຂາຕານີ ກພຸຍານີ ຈ. ເວຍຸຍາວຜິກນຸຕິ ມຍຸຫໍ ເວຍຸຍາວຈຸຈໍ ກໂຣນຸຕຸ. ຕາຍຖ ມນຸຕິ ຣກຸຂຖ ມໍ. ຍາຈາມ ຫນຸຕິ ອຫໍ ໂວ ຍາຈາມິ. ປຕິ ມາຫນຸຕິ ປຕີ ອຫໍ ມາ ອເຊຍຸຍໍ.

ອຖ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ ຕສຸສາ ປຣິເທວສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ຕໍ ປວຕຸຕິ ລຕຸວາ ຊລິຕໍ ອຍກູຜໍ ອາທາຍ ຄນຸຕຸວາ ຣາຊານໍ ຕາເສຕຸວາ ສພຸເພ ວິສຸສຊຸຊາເປສີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໑໗໘.

‘‘ຕໍ ສຸຕຸວາ ອມນຸສຸໂສ, ອໂຍກູຜໍ ປຣິພຸກເມຕຸວານ;

ກາຍມສຸສ ຊນຍນຸໂຕ, ຣາຊານໍ ອິທມໂວຈ.

໑໑໗໙.

‘‘ພຸຊຸຊສຸສຸ ໂຂ ຣາຊກລີ, ມາ ຕາຫໍ ມຕຸຖກໍ ນິຕາລຸເອສີ;

ມາ ເຊຍຸຖປຸຕຸຕມວສີ, ອທູສກໍ ສີຫສງກາສໍ.

໑໑໘໐.

‘‘ໂກ ເຕ ທິຍຸໂຖ ຣາຊກລີ, ປຸຕຸຕກຣິຍາໂຍ ຫລຸລມານາໂຍ;

ເສຍຸຖິ ຈ ຄຫປຕໂຍ, ອທູສກາ ສຄຸຄກາມາ ທິ.

໑໑໘໑.

‘‘ຕໍ ສຸຕຸວາ ຂຕຸຫຫາໂລ, ຣາຊາ ຈ ອພຸກຸຕມິທໍ ທິສຸວານ;

ສພຸເພສໍ ພນຸຣນານິ ໂມເຈສຸໍ, ຍຖາ ຕໍ ອນຸປຜາຕໍ.

໑໑໘໒.

‘‘ສພຸເພສຸ ວິປຸປມຸຕຸເຕສຸ, ເຍ ຕຕຸຖ ສມາຄຕາ ຕທາ ອາສຸໍ;

ສພຸເພ ເອເກກເລຫຸທຸກມທໍສຸ, ເອສ ວໂຣ ຂຕຸຫຫາລສຸສາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ອມນຸສຸໂສຕິ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ. ພຸຊຸຊສຸສູຕິ ຊານສຸສຸ ສລຸລກຸເຂທີ. ຣາຊກລີຕິ ຣາຊກາລຸອກຕຸຕິ ຣາຊລາມກ. ມາ ຕາຫນຸຕິ ປາປຣາຊ, ພຸຊຸຊ, ມາ ເຕ ອຫໍ ມຕຸຖກໍ ນິຕາລຸເອສີ. ໂກ ເຕ ທິຍຸໂຖຕິ ກຸທີ ຕຍາ ທິຍຸຖປຸພຸໂພ. ສຄຸຄກາມາ ທີຕິ ເອຕຸຖ ທີຕິ ນິປາຕມຕຸຕໍ, ສຄຸຄກາມາ ສຄຸຄໍ ປຕຸຖຍມານາຕິ ອຕຸໂຖ. ຕໍ ສຸຕຸວາຕິ, ກິກຸຂເວ, ຕໍ ສກຸກສຸສ ວຈນໍ ຂຕຸຫຫາໂລ

ສຸຕ຺ວາ។ ອພ຺ກ຺ຄມິທນ຺ຕິ ຣາຊາ ຈ ອິທໍ ສກ຺ກສ຺ສ ທສ຺ສນໍ ປຸພ຺ເພ ອກູຕໍ ທິສ຺ວາ។ ຍຖາ ຕນ຺ຕິ ຍຖາ ອນຸປ຺ພາຕໍ ປາຕໍ ໂມເຈນ຺ຕິ, ເອວເມວ ໂມເຈສຸໍ។ ເອເກາເລຫ຺ຫຸກມທໍສູຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຍຕ຺ຕກາ ຕສ຺ມິ ຍຄ຺ຄາວາເຜ ສມາຄຕາ, ສພ຺ເພ ເອກໂກລາຫລໍ ກຕ຺ວາ ຂຕ຺ທຫາລສ຺ສ ເອເກາເລຫ຺ຫຸປຫາຣໍ ອທໍສຸ។ ເອສ ວໂຣຕິ ເອໂສວ ຂຕ຺ທຫາລສ຺ສ ວໂຣ ອໂຫສິ, ຕຕ຺ເຖວ ນໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປສຸນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຕໍ ປນ ມາເຣຕ຺ວາ ມຫາຊໂນ ຣາຊານໍ ມາເຣຕຸໍ ອາຣກິ។ ໂພຣິສຕ຺ໂຕ ປິຕຣໍ ປຣິສ຺ສຊິຕ຺ວາ ມາເຣຕຸໍ ນ ອທາສິ។ ມຫາຊໂນ ‘‘ຊີວິຕໍ ເອຕສ຺ສ ປາປຣາຄ຺ໂຍ ເທມ, ຉຕ຺ຕໍ ປນສ຺ສ ນຄເຣ ຈ ວາສໍ ນ ທສ຺ສາມ, ຈຕ຺ທາລໍ ກຕ຺ວາ ພຫິນຄເຣ ວສາເປສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣາຊເວສໍ ຫາເຣຕ຺ວາ ກາສາວໍ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ຫລິທ຺ທິປິໂລຕິກາຍ ສີສໍ ເວເຖຕ຺ວາ ຈຕ຺ທາລໍ ກຕ຺ວາ ຈຕ຺ທາລວສນຍຸຄານໍ ຕໍ ປຫິເຕິ។ ເຍ ປເນຕໍ ປສຸຟາຕຍຄ຺ຄໍ ຍຊຶສຸ ເຈວ ຍຊາເປສຸຄ຺ຈ ອນຸໂມທິສຸ ຈ, ສພ຺ເພ ນິຣຍປຣາຍຕາວ ອເຫສຸໍ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໘໓។

‘‘ສພ຺ເພ ປວິຄ຺ຄາ ນິຣຍໍ, ຍຖາ ຕໍ ປາປກໍ ກຣິຕ຺ວານ;

ນ ຫິ ປາປກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ, ລພ຺ກາ ສຸຄຕີ ອິໂຕ ຄນ຺ຕຸ’’ນ຺ຕິ។

ໂສປິ ໂຂ ມຫາຊໂນ ທ຺ເວ ກາລຸອກຕຸກິໂຍ ຫາເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ອກິເສກສມຸກາເຣ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຈນ຺ທກຸມາຣໍ ອກິສິຄ຺ຈິ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໘໔។

‘‘ສພ຺ເພສຸ ວິປຸປມຸຕ຺ເຕສຸ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ ຕທາ ອາສຸໍ;

ຈນ຺ທໍ ອກິສິຄ຺ຈີສຸ, ສມາຄຕາ ຣາຊປຣິສາ ຈ។

໑໑໘໕។

‘‘ສພ຺ເພສຸ ວິປຸປມຸຕ຺ເຕສຸ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ ຕທາ ອາສຸໍ;

ຈນ຺ທໍ ອກິສິຄ຺ຈີສຸ, ສມາຄຕາ ຣາຊກຄ຺ຄາໂຍ ຈ។

໑໑໘໖។

‘‘ສພ຺ເພສຸ ວິປຸປມຸຕ຺ເຕສຸ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ ຕທາ ອາສຸໍ;

ຈນ຺ທໍ ອກິສິຄ຺ຈີສຸ, ສມາຄຕາ ເທວປຣິສາ ຈ។

໑໑໘໗។

‘‘ສພ຺ເພສຸ ວິປຸປມຸຕ຺ເຕສຸ, ເຍ ຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ ຕທາ ອາສຸໍ;

ຈນ຺ທໍ ອກິສິຄ຺ຈີສຸ, ສມາຄຕາ ເທວກຄ຺ຄາໂຍ ຈ។

໑໑໔໗။

‘‘ສພ္ເພສု ວິປ္ປမုတ္ເຕສု, ເຍ ຕတ္ຖ ສမາຄတາ ຕທາ ອາສုံ;

ເຈລုက္ເຂပမကรုံ, ສမາຄတາ ຣາຊປ်ຣິສາ ຈ။

໑໑໔໘။

‘‘ສພ္ເພສု ວິປ္ປမုတ္ເຕສု, ເຍ ຕတ္ຖ ສမາຄတາ ຕທາ ອາສုံ;

ເຈລုက္ເຂပမကรုံ, ສမາຄတາ ຣາຊກญ္ญາໂຍ ຈ။

໑໑໔໙။

‘‘ສພ္ເພສု ວິປ္ປမုတ္ເຕສု, ເຍ ຕတ္ຖ ສမາຄတາ ຕທາ ອາສုံ;

ເຈລုက္ເຂပမကรုံ, ສမາຄတາ ເທວປ္ປຣິສາ ຈ။

໑໑໕໐။

‘‘ສພ္ເພສု ວິປ္ປမုတ္ເຕສု, ເຍ ຕတ္ຖ ສမາຄတາ ຕທາ ອາສုံ;

ເຈລုက္ເຂပမကรုံ, ສမາຄတາ ເທວກญ္ญາໂຍ ຈ။

໑໑໕໑။

‘‘ສພ္ເພສု ວິປ္ປမုတ္ເຕສု, ພຫູ ອານນ္ທິຕາ ອຫုံ;

ນန္ທိ ປ္ເວສິ ນຄຣံ, ພန္ຜນາ ໂມກ္ໂຂ ອໂພສິတ္ຖາ’’ຕິ။

ຕတ္ຖ ຣາຊປ္ປຣິສາ ຈາຕິ ຣາຊປ္ປຣິສາປິ ຕິຫိ ສາເຂຫິ ອภິສິญ္ຈິສု။ ຣາຊກญ္ญາໂຍ ຈາຕິ ຂတ္ຕິຍນິຕໂຣປိ ນံ ອภິສິญ္ຈິສု။ ເທວປ္ປຣິສາ ຈາຕິ ສက္ໂກ ເທວຣາຊາ ວິຊຍုတ္ຕຣသງ္ခံ ຄເຫတ္ວາ ເທວປ္ປຣິສາຍ ສທ္ធိ ອภိສိญ္ຈິ။ ເທວກญ္ญາໂຍ ຈາຕິ ສုຊາປິ ເທວນິຕຣາຫິ ສທ္ธິ ອภိສິญ္ຈິ။ ເຈລုက္ເຂပမကຣုန္ຕိ ນານາວဏ္ເဏຫິ ວတ္ເຖຫິ ဆເຊ ອုက္ສາເປတ္ວາ ອုတ္ຕຣິສາຜကານິ ອာ ກາເສ ຂິပ္ပန္ຕາ ເຈລုက္ເຂပံ ກຣိສု။ ຣາຊປ္ປຣິສາ ຈ ອິຕເຣ ຕໂຍ ໂກຍຸဂ္ຄາສາ ຈາຕິ ອภິເສກກາຣກາ ຈတ္ຕາໂຣປິ ໂກຍຸဂ္ຄາສາ ກຣိ ສုເຍວ။ ອານန္ທິຕາ ອဟုန္ຕິ ອາໂມທິຕາ ອເဟສုံ။ ນန္ທိ ປ္ເວສိ ນຄຣန္ຕິ ຈန္ທກုမາຣສ္ສ ລတ္ຕံ ອုက္ສາເປတ္ວາ ນຄຣံ ປວိຍຸဂ္ຄກາເລ ນຄເຣ ອານန္ທເກຣິ ຈຣိ။ ‘‘ກິ ວတ္ວາ’’ຕິ? ຍຖາ ‘‘ອမ္ຫາກံ ຈန္ທກုမາໂຣ ພန္ຜນາ မုတ္ໂຕ, ເອວເມວ ສພ္ເພ ພန္ຜນາ မုจ္ຈန္ຕູ’’ຕິ။ ເຕນ ວုတ္ຕံ ‘‘ພန္ຜນາ ໂມກ္ໂຂ ອໂພສິတ္ຖາ’’ຕິ။

ໂພທິສတ္ໂຕ ປိຕု ວတ္ຕံ ປဋ္ဍເປສິ။ ອນ္ໂຕນຄຣံ ປန ປວິສိတုံ ນ ລภາຕິ။ ປຣິພ္ພຍສ္ສ ຂိဏກາເລ ໂພທິສတ္ໂຕ ອုຍ္ຍານກີລုອາທີ ນံ ອတ္ຖາຍ ຄຈ္ຈန္ໂຕ ຕံ ອုປສງ္ກမິတ္ວາ ‘‘ປຕິမ္ຫີ’’ຕິ ນ ວန္ທຕິ, ອญ္ຊລိ ປန ກတ္ວາ ‘‘ຈິຣံ ຊີວ ສາမີ’’ຕິ ວທຕိ။ ‘‘ເກນတ္ ໂຖ’’ຕິ ວုတ္ເຕ ອາໂຣເຈສိ။ ອထສ္ສ ປຣິພ္ພຍံ ທາເປສိ။ ໂສ ຜမ္ເမນ ຣຊ္ຊံ ກາເຣတ္ວາ ອາຍုປຣິໂຍສາເນ ເທວໂລກံ ປູຣຍမາໂນ ອຄမາສိ။

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ “ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປິ ເທວທຕ຺ໂຕ ມໍ ເອກໍ ນິສ຺ສາຍ ພຫູ ມາເຣຕຸໍ ວາຍາມມ ກາສີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ. ຕທາ ຂຓ຺ຑຫາໂລ ເທວທຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ໂຄຕມີເທວີ ມຫາມາຍາ, ຈນ຺ທາເທວີ ຣາຫຸລ ມາຕາ, ວສຸໂລ ຣາຫຸໂລ, ເສລາ ອຸປ຺ປລວຓ຺ຓາ, ສູໂຣ ວາມໂຄຕ຺ໂຕ ກສ຺ສໂປ, ຠທ຺ທເສໂນ ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນ, ສູຣິຍກຸມາໂຣ ສາ ຣິປຸຕ຺ໂຕ, ຈນ຺ທຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອໂຫສິນ຺ຕິ.

ຈນ຺ທກຸມາຣຊາຕກວຓ຺ຓນາ ສຕ຺ຕມາ.

[໕໔໔] ໘. ມຫານາຣທກສ຺ສປຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ອຫຸຣາຊາ ວິເທຫານນ຺ຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ລຏ຺ຐິວນຸຍ຺ຍາເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຸຣຸເວລກສ຺ສປທມນໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ. ຍທາ ຫິ ສຕ຺ຖາ ປວຕ຺ຕິຕວຣຘມ຺ມຈກ຺ໂກ ອຸຣຸເວລກສ຺ສປາທໂຍ ຊຏິເລ ທເມຕ຺ວາ ມຄຘຣາຊສ຺ສ ປຏິສ຺ສວໍ ໂມເຈຕຸໍ ປຸຣາຓຊຏິລສຫສ຺ສປຣິວຸ ໂຕ ລຏ຺ຐິວນຸຍ຺ຍານໍ ອຄມາສິ. ຕທາ ທ຺ວາທສນຫຸຕາຍ ປຣິສາຍ ສທ຺ຘິ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທສພລໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ມຄຘຣຏ຺ໂຐ ປຣິສນ຺ຕເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓຄຫປຕິການໍ ວິຕກ຺ໂກ ອຸທປ຺ປຊ຺ຊິ “ກິ ນຸ ໂຂ ອຸຣຸເວລກສ຺ສໂປ ມຫາສມເຓ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ ຈຣຕິ, ອຸທາຫຸ ມຫາສມໂຓ ອຸຣຸເວລກສ຺ສເປ”ຕິ. ອຖ ໂຂ ຠຄວາ ເຕສໍ ທ຺ວາທສນຫຸຕານໍ ເຈຕສາ ເຈໂຕປຣິວິຕກ຺ກມຎ຺ຎາຍ “ກສ຺ສປສ຺ສ ມມ ສນ຺ຕິເກ ປພ຺ພຊິຕຠາວໍ ຊານາເປສ຺ສາມີ”ຕິ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

“ກິເມວ ທິສ຺ວາ ອຸຣຸເວລວາສີ, ປຫາສິ ອຄ຺ຄີ ກິສໂກວທາໂນ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ກສ຺ສປ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ກຖໍ ປຫີນໍ ຕວ ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕ”ນ຺ຕິ. (ມຫາວ. ໔໔);

ເຖໂຣປິ ຠຄວໂຕ ອຘິປ຺ປາຍໍ ວິທິຕ຺ວາ –

“ຣູເປ ຈ ສທ຺ເທ ຈ ອໂຖ ຣເສ ຈ, ກາມິຕ຺ຖິໂຍ ຈາຠິວທນ຺ຕິ ຍຎ຺ຎາ;

ເອຕໍ ມລນ຺ຕິ ອຸປຘີສຸ ຎຕ຺ວາ, ຕສ຺ມາ ນ ຍິຏ຺ເຐ ນ ຫຸເຕ ອຣຎ຺ຊິ”ນ຺ຕິ. (ມຫາວ. ໔໔); –

ອິມໍ ຄາຖໍ ວຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສາວກຠາວໍ ປກາສນຕ຺ຖໍ ຕຖາຄຕສ຺ສ ປາທປິຏ຺ເຐ ສີສໍ ຖເປຕ຺ວາ “ສຕ຺ຖາ ເມ, ຠນ຺ເຕ, ຠຄວາ, ສາວໂກຫມສ຺ມີ”ຕິ ວຕ຺ວາ ເອກຕາລໍ ທ຺ວິຕາລໍ ຕິຕາລນ຺ຕິ ຍາວ ສຕ຺ຕຕາລປ຺ປມາຓໍ ສຕ຺ຕກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ເວຫາສໍ ອພ຺ຠຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ຕຖາຄຕໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິ. ຕໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ມຫາຊໂນ “ອໂຫ ມຫານຸຠາໂວ ພຸທ຺ໂຘ, ເອວໍ ຖາມ ຄຕທິຏ຺ຐິໂກ ນາມ ອຕ຺ຕານໍ ‘ອຣຫາ’ຕິ ມຎ຺ຎມາໂນ ອຸຣຸເວລກສ຺ສໂປປິ ທິຏ຺ຐິຊາລໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕຖາຄເຕນ ທມິໂຕ”ຕິ ສຕ຺ຖຸ ຄຸຓກຖຍ຺ເຍວ ກເຖສິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ “ອນຈ຺ຉຣິຍໍ ອິທານິ ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕປ຺ປຕ຺ເຕນ ມຍາ ອິມສ຺ສ ທມນໍ, ສ຺ວາຫໍ ປຸພ຺ເພ ສຣາຄກາເລປິ ນາຣໂທ ນາມ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຫຸຕ຺ວາ ອິມສ຺ສ ທິຏ຺ຐິຊາລໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອິມໍ ນິພ຺ພິເສວນມກາສິ”ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ຕາຍ ປຣິສາຍ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ວິເທຫຣຏ຺ເຐ ມິຖິລາຍໍ ອງ຺ຄຕິ ນາມ ຣາຊາ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣສິ ຘມ຺ມິໂກ ຘມ຺ມຣາຊາ. ຕສ຺ສ ຣຸຈາ ນາມ ຘີຕາ ອໂຫສິ ອຠິຣູປາ ທສ຺ສນີຍາ ປາສາທິກາ ກປ຺ປສຕສຫສ຺ສໍ ປຕ຺ຖິຕປຕ຺ຖນາ ມຫາປຸຎ຺ຎາ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິສ຺ມິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ເສສາ ປນສ຺ສ ໂສຬສສຫສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ວຎ຺ຌາ ອເຫສຸໍ. ຕສ຺ສ ສາ ຘີຕາ ປິຍາ ອໂຫສິ ມນາປາ. ໂສ ຕສ຺ສາ ນານາປຸປ຺ຜປູເຣ ປຎ຺ຈ ວີສຕິປຸປ຺ຜສມຸຄ຺ເຄ ອນຄ຺ຆານິ ສຸຂຸມານິ ວຕ຺ຖານິ ຈ “ອິເມຫິ ອຕ຺ຕານໍ ອລງ຺ກໂຣຕູ”ຕິ ເທວສິກໍ ປຫິເຓຕິ. ຂາທນີຍໂຠຊນີຍສ຺ສ ປນ ປມາຓໍ ນຕ຺ຖິ. ອນ຺ວທ຺ຘມາສໍ “ທານໍ ເທຕູ”ຕິ ສຫສ຺ສໍ ສຫສ຺ສໍ ເປເສສິ. ຕສ຺ສ ໂຂ ປນ ວິຊໂຍ ຈ ສຸນາໂມ ຈ ອລາໂຕ ຈາ ຕິ ຕໂຍ ອມຈ຺ຈາ ອເຫສຸໍ. ໂສ ໂກມຸທິຍາ ຈາຕຸມາສິນິຍາ ຉເຓ ປວຕ຺ຕມາເນ ເທວນຄເຣ ວິຍ ນຄເຣ ຈ ອນ຺ເຕປຸເຣ ຈ ອລງ຺ກເຕ ສຸນ຺ຫາໂຕ ສຸວິລິຕ຺ໂຕ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປ຺ປຏິມຓ຺ຑິໂຕ ວຸຕ຺ຕສາຍມາໂສ ວິວຏສີຫປຎ຺ຊເຣ ມຫາຕເລ ອມຈ຺ຈຄຓປຣິວຸໂຕ ວິ ສຸທ຺ຘໍ ຄຄນຕລໍ ອຠິລງ຺ຆມານໍ ຈນ຺ທມຓ຺ຑລໍ ທິສ຺ວາ “ຣມຓີຍາ ວຕ ໂຠ ໂທສິນາ ຣຕ຺ຕິ, ກາຍ ນຸ ໂຂ ອຊ຺ຊ ຣຕິຍາ ອຠິຣ

ເມຍ຺ຍາມາ’’ຕິ ອມຈ຺ເຈ ປ຺ຸຈ຺ຉິ. ຕມຕ຺ຖຳ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໘໓.

‘‘ອຫຸ ຣາຊາ ວິເທຫານໍ, ອງ຺ຄຕິ ນາມ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ປຫູຕໂຍຄ຺ໂຄ ຘນິມາ, ອນນ຺ຕພລໂປ຺ຣິໂສ.

໑໑໘໔.

‘ໂສ ຈ ປນ຺ນຣສິ ຣຕ຺ຕິ, ປ຺ຸຣິມຍາເມ ອນາຄເຕ;

ຈາຕ຺ຸມາສາ ໂກມ຺ຸທິຍາ, ອມຈ຺ເຈ ສນ຺ນິປາຕຍິ.

໑໑໘໕.

‘‘ປຕ຺ທິເຕ ສ຺ຸຕສມ຺ປນ຺ເນ, ມ຺ຫິຕປ຺ຸພ຺ເພ ວິຈກ຺ຂເຓ;

ວິຊຍຌ຺ຈ ສ຺ຸນາມຌ຺ຈ, ເສນາປຕິ ອລາຕກຳ.

໑໑໘໖.

‘‘ຕມນ຺ປ຺ຸຈ຺ຉິ ເວເທໂຫ, ປຈ຺ເຈກຳ ພ຺ຣູຖ ສໍ ຣຸຈິ;

ຈາຕ຺ຸມາສາ ໂກມ຺ຸທຊ຺ຊ, ຊຕ຺ຫໍ ພ຺ຍປຫຕໍ ຕມໍ;

ກາຍຊ຺ຊ ຣຕິຍາ ຣຕ຺ຕິ, ວິຫເຣມ຺ ອິມໍ ອ຺ຕ຺’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຫູຕໂຍຄ຺ໂຄຕິ ພຫ຺ເກນ ຫຕ຺ຖິໂຍຄ຺ຄາທິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ. ອນນ຺ຕພລໂປ຺ຣິໂສຕິ ອນນ຺ຕພລກາໂຍ. ອນາຄເຕຕິ ປ຺ຣິໂຍສານໍ ອປ຺ປຕ຺ເຕ, ອນຕິກ຺ກນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຈາຕ຺ຸມາສາຕິ ຈຕ຺ນ຺ນໍ ວສ຺ສິກມາສານໍ ປຈ຺ຉິມທິວສພູຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ. ໂກມ຺ຸທິຍາຕິ ຟຸລ຺ລກ຺ມ຺ຸທາຍ. ມ຺ຫິຕປ຺ຸພ຺ເພຕິ ປຖມໍ ສິຕໍ ກຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ກຖນສີເລ. ຕມນ຺ປ຺ຸຈ຺ຉີຕິ ຕໍ ເຕສ຺ ອມຈ຺ເຈສ຺ ເອເກກໍ ອມຈ຺ຈໍ ອນ຺ປ຺ຸຈ຺ຉິ. ປຈ຺ເຈກໍ ພ຺ຣູຖ ສໍ ຣຸຈິນ຺ຕິ ສພ຺ເພປິ ຕ຺ມ຺ເຫ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສຍານ຺ຣູປໍ ຣຸຈິ ປຈ຺ເຈກໍ ມຍ຺ຫໍ ກເຖຖ. ໂກມ຺ຸທຊ຺ຊາຕິ ໂກມ຺ຸທີ ອຊ຺ຊ. ຊຕ຺ຫນ຺ຕິ ຊຕ຺ຫາຍ ນິສ຺ສຍພູຕໍ ຈນ຺ທມຕ຺ຫລໍ ອພ຺ກຸຄ຺ຄຈ຺ຉຕິ. ພ຺ຍປຫຕໍ ຕມນ຺ຕິ ເຕນ ສພ຺ພໍ ອນ຺ຘກາຣໍ ວິຫຕໍ. ອ຺ຕ຺ນ຺ຕິ ອຊ຺ຊ ຣຕ຺ຕິ ອິມໍ ເອວຣູປໍ ອ຺ຕຸ ກາຍຣຕິຍາ ວິຫເຣຍ຺ຍາມາຕິ.

ອິຕິ ຣາຊາ ອມຈ຺ເຈ ປ຺ຸຈ຺ຉິ. ເຕນ ເຕ ປ຺ຸຈ຺ຉິຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອຊ຺ຊາສຍານ຺ຣູປໍ ກຖໍ ກຖຍິສ຺. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໘໗.

‘‘ຕໂຕ ເສນາປຕິ ຣຌ຺ໂຌ, ອລາໂຕ ເອຕທພ຺ຣວິ;

‘ຫຌ຺ຖໍ ໂຍຄ຺ຄໍ ພລໍ ສພ຺ພໍ, ເສນໍ ສນ຺ນາຫຍາມເສ.

໑໑໕໗໚

'ນິຍ຺ຍາມ ເທວ ຍຸທ຺ຊາຍ, ອນນ຺ຕພລໂປ໌ຣິສາ;

ເຍ ເຕ ວສໍ ນ ອາຍນ຺ຕິ, ວສໍ ອຸປ຺ນຍາມເສ;

ເອສາ ມຍ຺ຫໍ ສກາ ທິຍ຺ຖິ, ອຊິຕໍ ໂອຊິນາມເສ'໚

໑໑໕໘໚

ອລາຕສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ສຸນາໂມ ເອຕທພ຺ຣວິ;

'ສພ຺ເພ ຕຸຍ຺ຫໍ ມຫາຣາຊ, ອມິຕ຺ຕາ ວສມາຄຕາ໚

໑໑໖໐໚

'ນິກ຺ຂິຕ຺ຕສຕ຺ຖາ ປ຺ຈ຺ຈຕ຺ຖາ, ນິວາຕມນຸວຕ຺ຕເຣ;

ອຸຕ຺ຕໂມ ອຸສ຺ສໂວ ອຊ຺ຊ, ນ ຍຸທ຺ຊໍ ມມ ຣຸຈ຺ຈຕິ໚

໑໑໖໑໚

'ອນ຺ນປານຄ຺ຈ ຂຊ຺ຊຄ຺ຈ, ຂິປ຺ປໍ ອກິຫຣນ຺ຕຸ ເຕ;

ຣມສ຺ສຸ ເທວ ກາເມຫິ, ນຈ຺ຈຄີເຕ ສຸວາທິເຕ'໚

໑໑໖໒໚

ສຸນາມສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ວິຊໂຍ ເອຕທພ຺ຣວິ;

'ສພ຺ເພ ກາມາ ມຫາຣາຊ, ນິຈ຺ຈໍ ຕວ ມຸປ຺ຄ຺ຖິຕາ໚

໑໑໖໓໚

'ນ ເຫເຕ ທຸລ຺ລກາ ເທວ, ຕວ ກາເມຫິ ໂມທິຕຸໍ;

ສທາປິ ກາມາ ສຸລກາ, ເນຕໍ ຈິຕ຺ຕມຕໍ ມມ໚

໑໑໖໔໚

'ສມຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ວາປິ, ອຸປາເສມ ພຫຸສ຺ສຸຕໍ;

ໂຍ ນຊ຺ຊ ວິນເຢ ກຽຊ຺, ອຕ຺ຖຣສມ຺ມວິທູ ອິເສ’ຯ

໑໑໖໕ຯ

ວິຊຍສ຺ສ ວໂຈ ສ຺ຕ຺ວາ, ຣາຊາ ອຽຄຕິ ມພ຺ຣວີ;

‘ຍຖາ ວິຊໂຍ ກຓຕິ, ມຍ຺ຫມ຺ເປ໌ຕ໌ວ ຣຸຈ຺ຈຕິ;

໑໑໖໖ຯ

‘ສມຕ໌ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ໌ ວາປີ, ອຸປາເສມຸ ພຫຸສ຺ສຸຕ໌;

ໂຍ ນຊ຺ຊ ວິນເຢ ກຽຊ຺, ອຕ຺ຖຣສມ຺ມວິທູ ອິເສຯ

໑໑໖໗ຯ

‘ສພ຺ເພວ ສນ຺ຕາ ກໂຣຖ ມຕິ, ກ໌ ອຸປາເສມຸ ປ໌ຓ຺ຑິຕ໌;

ໂຍ ນຊ຺ຊ ວິນເຢ ກຽຊ຺, ອຕ຺ຖຣສມ຺ມວິທູ ອິເສ’ຯ

໑໑໖໘ຯ

ເວເທຫສ຺ສ ວໂຈ ສ຺ຕ຺ວາ, ອລາໂຕ ເອຕທພ຺ຣວີ;

‘ອຕ຺ຖາຍ໌ ມິຄທາຍສ຺ມິ໌, ອເຈໂລ ຂີຣສມ຺ມໂຕຯ

໑໑໖໙ຯ

‘ຄຸໂຓ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕາຍ໌, ສ຺ໂຕ ຈິຕ຺ຣກຖີ ຄຕີ;

ຕ໌ ເທວ ປ໌ຍິຣຸປາເສມຸ, ໂສ ໂນ ກຽຊ຺ ວິເນສ຺ສຕິ’ຯ

໑໑໗໐ຯ

‘‘ອລາຕສ຺ສ ວໂຈ ສ຺ຕ຺ວາ, ຣາຊາ ໂຈເທສິ ສາຣຖີ;

ມິຄທາຍ໌ ຄມິສ຺ສາມ, ຍຸຕ຺ຕ໌ ຍານ໌ ອິທາ ນຍາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ທພ຺ຄຸນ຺ຕີ ຕຸພ຺ຄປ໌ຫພ຺ຄ໌ຯ ໂອຊີນາມເສຕິ ຍ໌ ໂນ ອຊີຕ໌, ຕ໌ ຊີນາມຯ ເອໂສ ມມ ອຊ຺ຊາສໂຍຕິຯ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ກຖ໌ ເນວ ປ໌ຍິກ຺ໂກສິ, ນາກິນນ຺ທິຯ ເອຕທພ຺ຣວີຕິ ຣາຊານ໌ ອລາຕສ຺ສ ວຈນ໌ ອນກິນນ຺ທນ຺ຕ໌ ອປ໌ປ໌ຍິກ຺ໂກສນ຺ຕ໌ ທິສ຺ວາ ‘‘ນາຍ໌ ຍຸທ຺ຣຊ຺ຊາສໂຍ, ອຫມສ຺ສ ຈິຕ຺ຕ໌ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ການຄຸຓາກິຣຕີ ວຓ຺ຓຍິສ຺ສາມີ’’ຕີ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ເອຕ໌ ‘‘ສພ຺ເພ ຕຸຍ຺ຫ’’ນ຺ຕິອາທິວຈນ໌ ອພ຺ຣວີຯ

ວິຊໂຍເອຕຫພຸຣວິຕິ ຣາຊາ ສຸນາມສຸສປິ ວຈນໍ ນາກີນນຸທິ, ນ ປຝິກຸໂກສີ។ ຕໂຕ ວິຊໂຍ "ອຍໍ ຣາຊາ ອິເມສໍ ທຸວິນຸນມຸປິ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ຕຸຕຸທີເຍວ ຖິໂຕ, ປຕຸທີຕາ ນາມ ສມຸມສຸສວນໂສຕຸທາ ໂຫນຸຕິ, ສມຸມສຸສວນມສຸສ ວຕຸຕາຍິສຸສາມິ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ເອຕໍ "ສພຸເພ ກາມາ"ຕິອາທິວຈນໍ ອພຸຣວິ។ ຕຕຸຖ ຕວມຸປຝຸກິຕາຕິ ຕວ ອຸປຝຸກິຕາ។ ໂມທິຕຸນຸຕິ ຕວ ກາເມທິ ໂມທິຕຸ ອກິຣມິຕຸ ອິຈຸຊາຍ ສຕິ ນ ທິ ເອເຕ ກາມາ ທຸລຸລກາ។ ເນຕໍ ຈິຕຸຕມຕໍ ມມາຕິ ເອຕໍ ຕວ ກາເມທິ ອກິຣມຕໍ ມມ ຈິຕຸຕມຕໍ ນ ໂທຕິ, ນ ເມ ເອຕຸຖ ຈິຕຸຕໍ ປກຸຂນຸທຕິ។ ໂຍ ນຊຊາຕິ ໂຍ ໂນ ອຊຊ។ ອຕຸຖສມຸມວິທູຕິ ປາລຸອິອຕຸຖລຸເຈວ ປາລຸອິສມຸມລຸຈ ຊານນຸໂຕ។ ອິເສຕິ ອິສີ ເອສີຕຕຸໂຕ។

ອງຄຕິ ມພຸຣວິຕິ ອງຄຕິ ອພຸຣວິ។ ມຍຸຫມຸເປຕໍວ ຣຸຈຸຈຕີຕິ ມຍຸຫມຸປີ ເອຕລຸເລວ ຣຸຈຸຈຕິ។ ສພຸເພວ ສນຸຕາຕິ ສພຸເພວ ຕຸມຸເຫ ອິສ ວິຊຊມານາ ມຕີ ກໂຣຖ ຈິນຸເຕຖ។ ອລາໂຕ ເອຕຫພຸຣວິຕິ ຣລຸໂລ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ອລາໂຕ "ອຍໍ ມມ ກຸລູປໂກ ຄຸໂຕ ນາມ ອາຊີວໂກ ຣາຊຸຍຸຍາເນ ວສຕິ, ຕໍ ປສໍສິຕຸວາ ຣາຊກຸລູປກໍ ກຣິສຸສາມິ"ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ເອຕໍ "ອຕຸຖາຍ"ນຸຕິອາທິວຈນໍ ອພຸຣວິ។ ຕຕຸຖ ສີຣສມຸມໂຕຕິ ປຕຸທີໂຕຕິ ສມຸມໂຕ។ ກສຸສປໂຄຕຸຕາຍນຸຕິ ກສຸສປໂຄຕຸໂຕ ອຍໍ។ ສຸໂຕຕິ ພທຸສຸສຸໂຕ។ ຄຕີຕິ ຄຕສຕຸຖາ។ ໂຈເທສີຕິ ອາຕາເປສີ។

ຣລຸໂລ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ສາຣຖິໂນ ຕຖາ ກຣີສຸ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໑໗໑។

"ຕສຸສ ຍານໍ ອໂຍເຊສຸໍ, ທນຸຕໍ ຣູປິຍປກຸຂຣໍ;

ສຸກຸກມຝຸຖປຣິວາຣໍ, ປຕຸທຣໍ ໂທສິນາ ມຸຂໍ។

໑໑໗໒។

"ຕຕຸຣາສຸໍ ກຸມຸທາຍຸຕຸຕາ, ຈຕຸຕາໂຣ ສິນຸທວາ ທຍາ;

ອນິລູປມສມຸປຸປາຕາ, ສຸທນຸຕາ ໂສຕຸຕມາລິໂນ។

໑໑໗໓។

"ເສຕຈຸຊຕຸຕໍ ເສຕຣໂຖ, ເສຕສຸສາ ເສຕພີຊນີ;

ເວເທໂຫ ສທມຈຸເຈທີ, ນິຍຸຍໍ ຈນຸໂທວ ໂສກຕິ។

໑໑໗໔។

"ຕມນຸຍາຍີສຸ ພທໂວ, ອິນຸທິຂຕຸຄສຣາ ພລີ;

ອສຸສປີຝຸກິຄຕາ ວີຣາ, ນຣາ ນຣວຣາທິປໍ។

໑໑໗໕។

"ໂສ ມຸຫຸຕຸຕໍວ ຍາຍິຕຸວາ, ຍານາ ໂອຣຸຍຸຫ ຂຕຸຕິໂຍ;

ເວເທໂຫ ສຫມຈ຺ເຈຫິ, ປຕ຺ຕິ ຄຸຓມຸປາຄມີຯ

໑໑໗໖ຯ

‘‘ເຍປິ ຕຕ຺ຖ ຕທາ ອາສຸໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓາພ຺ພາ ສມາຄຕາ;

ນ ເຕ ອປ຺ນຍິ ຣາຊາ, ອກຕ຺ວາ ກູມິມາຄເຕ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສ ຍານນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ຣຖໍ ໂຍຊຍິໍສຸຯ ທນ຺ຕນ຺ຕິ ທນ຺ຕມຍໍຯ ຣູປິຍປກ຺ຂຣນ຺ຕິ ຣຊຕມເຍປກ຺ຂຣໍຯ ສຸກ຺ກມຎ຺ຑປປຣິວາຣນ຺ຕິ ປຣິສຸທ຺ຘາຍຣຸສປຣິວາຣໍຯ ໂຫສິນາ ມຸຂນ຺ຕິ ວິຄຕໂທສາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ມຸຂໍ ວິຍ, ຈນ຺ທສທິສນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕຕ຺ຣາສຸນ຺ຕິ ຕຕ຺ຣ ອເຫສຸໍຯ ກຸມ຺ມຸທາຕິ ກຸມ຺ມຸທວຓ຺ຓາຯ ສິນ຺ຘວາຕິ ສິນ຺ຘວຊາຕິກາຯ ອນິລູປມສມຸປ຺ປາຕາຕິ ວາຕສທິສເວຄາຯ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ຣເຖ ສມຸສ຺ສາປິຕໍ ຉຕ຺ຕມ຺ປິ ເສຕໍ ອໂຫສິຯ ເສຕຣໂຖຕິ ໂສປິ ຣໂຖ ເສໂຕເຍວຯ ເສຕສ຺ສາຕິ ອສ຺ສາປິ ເສຕາຯ ເສຕພິຊນິຕິ ພິຊນິປິ ເສຕາຯ ນິຍ຺ຍນ຺ຕິ ເຕນ ຣເຖນ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ອມຈ຺ຈຄຓປຣິວຸໂຕ ເວເທຫຣາຊາ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ໂສກຕິຯ

ນຣວຣາຘິປນ຺ຕິ ນຣວຣານໍ ອຘິປຕີ ຣາຊາຘິຣາຊານໍຯ ໂສ ມຸຫຸຕ຺ຕໍວ ຍາຍິຕ຺ວາຕິ ໂສ ຣາຊາ ມຸຫຸຕ຺ເຕເນວ ອຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາຯ ປຕ຺ຕິ ຄຸຓມຸປາຄມີຕິ ປຕ຺ຕິໂກວ ຄຸຓໍ ອາຊີວກໍ ອຸປາຄມີຯ ເຍປິ ຕຕ຺ຖ ຕທາ ອາສຸນ຺ຕິ ເຍປິ ຕສ຺ມິໍ ອຸຍ຺ຍາເນ ຕທາ ປຸເຣຕຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ອາຊີວກໍ ປຍິຣຸປາສມານາ ນິສິນ຺ນາ ອເຫສຸໍຯ ນ ເຕ ອປ຺ນຍິຕິ ອມ຺ຫາກເມວ ໂທໂສ, ເຍ ມຍໍ ປຈ຺ຉາ ອຄມິມ຺ຫາ, ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖາຕິ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ຈ ອິພ຺ເກ ຈ ຣຎ຺ໂຎເຍວ ອຕ຺ຖາຍ ອກຕໍ ອກໂຕກາສໍ ກູມິ ສມາຄເຕ ນ ອຸສ຺ສາຣຓໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອປ຺ນຍິຕິຯ

ຕາຍ ປນ ໂອມິສ຺ສກປຣິສາຍ ປຣິວຸໂຕວ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຎິສນ຺ຖາຣມກາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໑໗໗ຯ

‘‘ຕໂຕ ໂສ ມຸທຸກາ ກິສິຍາ, ມຸທຸຈິຕ຺ຕກສນ຺ຖເຕ;

ມຸທຸປຈ຺ຈຕ຺ຖເຕ ຣາຊາ, ເອກມນ຺ຕໍ ອຸປາວິສິຯ

໑໑໗໘ຯ

‘‘ນິສຊ຺ຊ ຣາຊາ ສມ຺ໂມທິ, ກຖໍ ສາຣຓີຍໍ ຕໂຕ;

‘ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍໍ ກນ຺ເຕ, ວາຕານມວິຍຄ຺ຄຕາຯ

໑໑໗໙ຯ

‘ກຈ຺ຈິ ອກສິຣາ ວຸຕ຺ຕິ, ລກສິ ປິຓ຺ຑຍາປນໍ;

ອປ຺ປາພາໂຘ ຈສິ ກຈ຺ຈິ, ຈກ຺ຂຸໍ ນ ປຣິຫາຍຕິ’ຯ

໑໑໘໐ຯ

ຕໍ ຄຸໂຓ ປຎິສມ຺ໂມທິ, ເວເທຫໍ ວິນເຍ ຣຕໍ;

‘ຍາປນີຍໍ ມຫາຣາຊ, ສພ຺ພເມຕໍ ຕຫູກາຍໍ.

໑໑໗໑.

‘ກຈ຺ຈິ ຕຸຍ຺ຫມ຺ປີ ເວເຫຫ, ປຈ຺ຈນ຺ຕາ ນ ພລີຍເຣ;

ກຈ຺ຈິ ອໂຣຄໍ ໂຍຄ຺ຄໍ ເຕ, ກຈ຺ຈິ ວຫຕິ ວາຫນໍ;

ກຈ຺ຈິ ເຕ ພ຺ຍາຘໂຍ ນຕ຺ຖິ, ສຣີຣສ຺ສຸປຕາປີຍາ’.

໑໑໗໒.

‘‘ປຏິສມ຺ໂມທິໂຕ ຣາຊາ, ຕໂຕ ປຸຈ຺ຉິ ອນນ຺ຕຣາ;

ອຕ຺ຖໍ ຘມ຺ມຄ຺ຈ ຌາຍຄ຺ຈ, ຘມ຺ມກາໂມ ຣເຖສໂກ.

໑໑໗໓.

‘ກຖໍ ຘມ຺ມໍ ຈເຣ ມຈ຺ໂຈ, ມາຕາປີຕູສຸ ກສ຺ສປ;

ກຖໍ ຈເຣ ອາຈຣິເຍ, ປຸຕ຺ຕທາເຣ ກຖໍ ຈເຣ.

໑໑໗໔.

‘ກຖໍ ຈເຣຍ຺ຍ ວຸຑ຺ເຒສຸ, ກຖໍ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ;

ກຖຄ຺ຈ ພລກາຍສ຺ມິ, ກຖໍ ຊນປເທ ຈເຣ.

໑໑໗໕.

‘ກຖໍ ຘມ຺ມໍ ຈຣິຕ຺ວານ, ມຈ຺ຈາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ສຸຄ຺ຄຕິໍ;

ກຖຄ຺ເຈເກ ອຘມ຺ມຏ຺ຖາ, ປຕນ຺ຕິ ນິຣຍໍ ອໂຖ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມຸທຸກາ ກິສີຍາຕິ ມຸທຸກາຍ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ສາຍ ກິສີຍາ. ມຸທຸຈິຕ຺ຕກສນ຺ຖເຕຕິ ສຸຂສມ຺ຜສ຺ເສ ຈິຕ຺ຕຕ຺ຖຣເຓ. ມຸທຸປຈ຺ຈຕ຺ຖເຕຕິ ມຸທຸນາ ປຈ຺ຈຕ຺ຖຣເຓນ ປຈ຺ຈຕ຺ຖເຕ. ສມ຺ໂມທິຕິ ອາຊີວເກນ ສທ຺ຘິ ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ກເຖສິ. ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ນິສຊ຺ຊນໂຕ ອນນ຺ຕຣເມວ ສາຣຕີຍໍ ກຖໍ ກເຖສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ ຍາປນີຍນ຺ຕິ ກຈ຺ຈິ ເຕ, ກນ຺ເຕ, ສຣີຣໍ ປຈ຺ຈເຍຫິ ຍາເປຕຸໍ ສກ຺ກາ. ວາຕານມວິຍຄ຺ຄຕາຕິ ກຈ຺ຈິ ເຕ ສຣີເຣ ຘາຕ຺ໂຍ ສມປ຺ປວຕ຺ຕາ, ວາຕານໍ ພ຺ຍຄ຺ຄຕາ ນຕ຺ຖິ, ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ວຄ຺ຄວຄ຺ຄາ ຫຸຕ຺ວາ ວາຕາ ນ ພາຘຍນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ອກສິຣາຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ຂາ. ວຸຕ຺ຕີຕິ ຊີວິຕວຸຕ຺ຕິ. ອປ຺ປາພາໂຘຕິ ອິຣິຍາປຖກຄ຺ຊເກນາພາເຘນ ວິຣຫິໂຕ . ຈກ຺ຂຸນ຺ຕິ ກຈ຺ຈິ ເຕ ຈກ຺ຂຸອາທີນິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍານິ ນ ປຣິຫາຍນ຺ຕີຕິ ປຸຈ຺ຉຕິ. ປຏິສມ຺ໂມທິຕິ ສມ຺ໂມທນີຍກຖາຍ ປຏິກເຖສິ. ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພເມຕນ຺ຕິ ຍໍ

ຕຍາ ວຸຕຸຕໍ ວາຕານມວິຍຄຸຄຕາທິ, ຕໍ ສພຸພໍ ຕເຖວ។ ຕທຸກາຍນຸຕິ ຍມຸປີ ຕຍາ ''ອປຸປາພາໂສ ຈສີ ກຈຸຈິ, ຈກຸຂໍ ນ ປຣິຫາຍ ຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕມຸປີ ອຸກາຍໍ ຕເຖວ។

ນ ພລີຍເຣຕິ ນາກິກາວນຸຕິ ນ ກຸປຸປນຸຕິ។ ອນນຸຕຣາຕິ ປຜິສນຸຖາຣໂຕ ອນນຸຕຣາ ປລຸຫາ ປຸຈຸຊີ។ ຕຕຸຖ ອຕຸຖໍ ສມຸມສຸຈ ລາຍສຸຈາຕິ ປາລຸອິອຕຸຖສຸຈ ປາລຸອິສຸຈ ກາຣຕາຍຸຕຸຕິສຸຈ ។ ໂສ ທິ ''ກຖໍ ສມຸມໍ ຈເຣ''ຕິ ປຸຈຸລນຸໂຕ ມາຕາປິຕຸອາທີສຸ ປຜິປຕຸຕິ ທີປກໍ ປາລຸອິສຸຈ ປາລຸອິອຕຸຖສຸຈ ກາຣຕາຍຸຕຸຕິສຸຈ ເມ ກເຖຖາຕິ ອິມໍ ອຕຸຖສຸຈ ສມຸມສຸຈ ລາຍສຸຈ ປຸຈຸລຕີ។ ຕຕຸຖ ກຖສຸເຈ ເກ ອສມຸມຍຸຖາຕິ ເອກຈຸເຈ ອສມຸເມ ກິຕາ ກຖໍ ນິຣຍສຸເຈວ ອໂຖ ເສສອປາເຍ ຈ ປຕນຸຕິຕິ ສພຸພລຸລຸພຸທຸສປຈຸເຈກພຸທຸສ ພຸທຸສສາວກມຫາໂພລິສຕຸເຕສຸ ປຸຣິມສຸສ ປຸຣິມສຸສ ອລາເກນ ປຈຸລິມໍ ປຈຸລິມໍ ປຸຈຸລິຕພຸພກໍ ມເຫສກຸຂປລຸຫໍ ຣາຊາ ກິສຸຈິ ອ ຊານນຸຕໍ ນຄຸຄໂກຄຸຄໍ ນິສຸສີຣີກໍ ອນຸສພາລໍ ອາຊີວກໍ ປຸຈຸລີ។

ໂສປິ ເອວໍ ປຸຈຸລິໂຕ ປຸຈຸລານຸຣູປໍ ພຸຍາກຣຕໍ ອທິສຸວາ ຈຣນຸຕໍ ໂຄຕໍ ທຕຸເທນ ປຫຣນຸໂຕ ວິຍ ກຕຸຕປາຕິຍໍ ກຈວຣໍ ຂິປນຸໂຕ ວິຍ ຈ ''ສຸຕ, ມຫາຣາຊາ''ຕິ ໂອກາສໍ ກາເຣຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ມິຈຸລາວາທໍ ປຍຸຖເປສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໑໗໖។

''ເວເທຫສຸສ ວໂຈ ສຸຕຸວາ, ກສຸສໂປ ເອຕທພຸຣວິ;

'ສຸໂຕທິ ເມ ມຫາຣາຊ, ສຈຸຈໍ ອວິຕຖໍ ປທໍ។

໑໑໗໗។

'ນຕຸຖິ ສມຸມຈຣິຕສຸສ, ຜລໍ ກລຸຍາຓປາປກໍ;

ນຕຸຖິ ເທວ ປໂຣ ໂລໂກ, ໂກ ຕໂຕ ທິ ອິສາຄໂຕ។

໑໑໗໘។

'ນຕຸຖິ ເທວ ປີຕໂຣ ວາ, ກຸໂຕ ມາຕາ ກຸໂຕ ປີຕາ;

ນຕຸຖິ ອາຈຣິໂຍ ນາມ, ອທນຸຕໍ ໂກ ທເມສຸສຕີ។

໑໑໗໙។

'ສມຕຸລຸຍານິ ກູຕານິ, ນຕຸຖິ ເຊຍຸຖາປຈາຍິກາ;

ນຕຸຖິ ພລໍ ວີຣິຍໍ ວາ, ກຸໂຕ ອຸຍຸຖານໂປຣິສໍ;

ນິຍຕານິ ທິ ກູຕານິ, ຍຖາ ໂຄຍວິໂສ ຕຖາ។

໑໑໘໐។

'ລທຸເຣຍຸຍໍ ລກເຕ ມຈຸໂຈ, ຕຕຸຖ ທານຜລໍ ກຸໂຕ;

ນຕ຺ຖິ ທານຜລໍ ເທວ, ອວໂສ ເທວວິຣິໂຍ។

໑໑໒໑។

‘ພາເລຫິ ທານໍ ປໍ່ນຸ່ຕ຺ຕໍ, ປ໌ຕ຺ທີເຕຫີ ປ໌ພິຈຸ່ອິຕໍ;

ອວສາ ເທນ຺ຕິ ສິຣານໍ, ພາລາ ປ໌ຕ຺ທີຕມານິໂນ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອິສ໌ສາຄໂຕຕິ ຕໂຕ ປຣໂລກໂຕ ອິສ໌ສາຄໂຕ ນາມ ນຕ຺ຖີ។ ນຕ຺ຖິ ເທວ ປີຕໂຣ ວາຕິ ເທວ, ອຍ຺ຍກປຍ຺ຍກາທໂຍ ວາ ນຕ຺ຖິ, ເຕສຸ ອສນ຺ເຕສຸ ກຸໂຕ ມາຕາ ກຸໂຕ ປີຕາ។ ຍຖາ ໂຄຍວິໂສຕຖາຕິ ໂຄຍວິໂສ ວຸຈ຺ຈຕິ ປ໌ຈຸ໌ຈພນ຺ໂຄ, ຍຖາ ນາວາຍ ປ໌ຈຸ໌ຈພນ຺ໂຄ ນາວເມວ ອນ຺ຄຈ຺ຈຕິ, ຕຖາ ອິເມ ສຕ຺ຕາ ນິຍຕເມວ ອນ຺ຄຈ຺ຈນ຺ຕິຕິ ວທຕິ។ ອວໂສ ເທວວິຣິໂຍຕິ ເອວໍ ທານຜເລ ອສຕິ ໂຍ ໂກຈິ ພາໂລ ທານໍ ເທຕິ, ໂສ ອວໂສ ອວິຣິໂຍ ນ ອຕ຺ຕໂນ ວເສນ ພເລນ ເທຕິ, ທານຜລໍ ປນ ອຕ຺ຖີຕິ ສຄ຺ຄາຍ ອຄ຺ເລສໍ ອນ຺ຄ ພາລານໍ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ເທຕີຕິ ທີເປຕິ។ ພາເລຫິ ທານໍ ປໍ່ນຸ່ຕ຺ຕນ຺ຕິ ‘‘ທານໍ ທາຕພ຺ພ’’ນ຺ຕິ ອນ຺ຄພາເລຫິ ປໍ່ນຸ່ຕ຺ຕໍ ອນຸ່ຄ຺ຄາ ຕໍ, ຕໍ ທານໍ ພາລາເຍວ ເທນ຺ຕິ, ປ໌ຕ຺ທີຕາ ປ໌ພິຕ຺ຸຄຕ຺ທນ຺ຕິ។

ເອວໍ ທານສ຺ສ ນິປ຺ຜລຕໍ ວຕ຺ເວຕ຺ວາ ອິທານິ ປາປ໌ສ຺ສ ນິປ຺ຜລກາວໍ ວຕ຺ເວຕຸໍ ອາທ –

໑໑໒໒។

‘‘ສຕ຺ຕິເມ ສສ຺ສຕາ ກາຍາ, ອຈ຺ເຊຊ຺ຊາ ອວິໂກປີໂນ;

ເຕໂຊ ປ໌ຖວີ ອາໂປ ຈ, ວາໂຍ ສຸຂໍ ທຸຂຄ຺ຈິເມ;

ຊີເວ ຈ ສຕ຺ຕິເມ ກາຍາ, ເຍສໍ ເຊຕ຺ຕາ ນ ວິຊ຺ຊຕິ។

໑໑໒໓។

‘‘ນຕ຺ຖິ ຫນ຺ຕາ ວ ເຊຕ຺ຕາ ວາ, ຫຄ຺ເລ ເຍວາປີ ໂກຈິ ນໍ;

ອນ຺ຕເຣເນວ ກາຍານໍ, ສຕ຺ຖານິ ວີຕິວຕ຺ຕເຣ។

໑໑໒໔។

‘‘ໂຍ ຈາປີ ສິຣມາທາຍ, ປເຣສໍ ນິສິຕາສິນາ;

ນ ໂສ ອິນ຺ທຕິ ເຕ ກາເຍ, ຕຕ຺ຖ ປາປ໌ຜລໍ ກຸໂຕ។

໑໑໒໕។

‘‘ຈຸລຸລາສີຕິມຫາກປ຺ເປ, ສພ຺ເພ ສຸຊ຺ຊນ຺ຕິ ສໍສຣໍ;

ອນາຄເຕ ຕມ຺ຫິ ກາເລ, ສຄ຺ຄໂຕປີ ນ ສຸຊ຺ຊຕິ។

๑๑๘๖។

‘‘จริตฺวาปิ พหุํ ภทฺรํ, เมว สุชฺฌนฺติมาณเว;

ปาปญฺเจปิ พหุํ กตฺวา, ตํ ขณํ นาติวตฺตเร។

๑๑๘๗។

‘‘อนุปุพฺเพน โน สุทฺธิ, กปฺปานํ จุลฺลสีติยา;

นิยตึ นาติวตฺตาม, เวลนฺตมิว สาคโร’’ติ។

ตตฺถ กายาติ สมูหา។ อวิโกปิโนติ วิโกเปตุํ น สกฺกา។ ชีเวติ ชีโว។ ‘‘ชีโว’’ติปิ ปาโฐ, อยเมว อตฺโถ។ สตฺติเม กายาติ อิเม สตฺต กายา។ ยญฺเญ เยวาปิ โกจิ นนฺติ โย ยญฺเญยฺย, โสปิ นตฺเถว។ วิติวตฺตเรติ อิเมสํ สตฺตนฺนํ กายานํ อนฺตเรเยว จรนฺติ , วินิวิชฺฌิตฺวา น สกฺโกนฺติ។ สีสมาหายาติ ปเรสํ สีสํ ฉินฺทิตฺวา។ นิสิตาสินาติ นิสิเตน อสินา วินิวิชฺฌติ, น โส วินิวิชฺฌติติ โสปิ เต กาเย น วินิวิชฺฌติ, ปถวี ปถวิเมว อุเปติ, อาโปทีนิ อาโปทีนิ, สุขทุกฺขชีวา อากาสํ ปกฺขนฺทนฺตีติ ทสฺเสติ។

สํสรนฺติ มหาราช, อิเม สตฺตา อิมํ ปถวึ เอกปลฺลงฺกํ กตฺวาปิ เอตฺตเก กปฺเป สํสรนฺตา สุชฺฌนฺติ។ อญฺญตฺร หิ สํสารา สตฺเต โสเธตุํ สมตฺโถ นาม นตฺถิ, สพฺเพ สํสาเรเนว สุชฺฌนฺติ។ อนาคเต ตมฺหิ กาเลติ ยถาวุตฺเต ปน เอตสฺมึ กาเล อนาคเต อปฺปตฺเต อนฺตรา สญฺญโตปิ ปริสุทฺธสีโลปิ น สุชฺฌติ។ ตํขณนฺติ ตํ วุตฺตปฺปการํ กาลํ។ อนุปุพฺเพน โน สุทฺธีติ อมฺหากํ วาเท อนุปุพฺเพน สุทฺธิ, สพฺเพสํ อมฺหากํ อนุปุพฺเพน สุทฺธิ ภวิสฺสตีติ อตฺโถ។ อิติ โส อุจฺเฉทวาโท อตฺตโน ถาเมน สกวาทํ นิปฺปเทสโต กเถสีติ។

๑๑๘๘។

‘‘กสฺสปสฺส วโจ สุตฺวา, อลาโต เอตทพฺรวิ;

‘‘ยถา ภทนฺโต ภณติ, มยฺหมฺเปตํว รุจฺจติ។

๑๑๘๙។

‘อหมฺปิ ปุริมํ ชาตึ, สเร สํสริตตฺตโน;

ปิงฺคโล นามหํ อาสึ, ลุทฺโท โคฆาตโก ปุเร។

๑๒๐๐។

‘พาราณสิยํ ผีตายํ, พหุํ ปาปํ มยา กตํ;

พหู มยา หตา ปาณา, มหึสา สูกรา อชา។

๑๒๐๑។

‘ຕໂຕ ຈຸໂຕ ອິຘ ຊາໂຕ, ອິທ຺ເຘ ເສນາປຕິກຸເລ;

ນຕ຺ຖິ ນູນ ຜລໍ ປາປໍ, ໂຍຫໍ ນ ນິຣຍໍ ຄໂຕ’’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອລາໂຕ ເອຕທພ຺ຣວີຕິ ໂສ ກິຣ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ເຈຕິເຍ ອໂນຊປຸປ຺ຜທາເມນ ປູຊໍ ກຕ຺ວາ ມຣຓສມເຍ ອຍ຺ເຍນ ກມ຺ເມນ ຍຖານຸກາວໍ ຂິຕ຺ໂຕ ສໍສາເຣ ສໍສຣນ຺ໂຕ ເອກສ຺ສ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ໂຄຆາຕກກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ພຫຸໍ ປາປມກາສິ. ອຖສ຺ສ ມຣຓກາເລ ກສ຺ມປຏິຈ຺ຉນ຺ໂນ ວິຍ ອຄ຺ຄິ ເອຕ຺ຕກໍ ກາລໍ ຐິຕໍ ຕໍ ປຸຍ຺ຍກມ຺ມໍ ໂອກາສມກາສິ. ໂສ ຕສ຺ສານຸກາເວນ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຕໍ ວິກູຕິໍ ປຕ຺ໂຕ, ຊາຕິໍ ສຣນ຺ໂຕ ປນ ອຕີຕານນ຺ຕຣໂຕ ປຣໍ ປຣິສຣິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ‘ໂຄຆາຕກກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ອິຘ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕສ຺ມີ’’ຕິ ສຍ຺ຍາຍ ຕສ຺ສ ວາທໍ ອຸປຕ຺ຖມ຺ເກນ຺ໂຕ ອິທໍ ‘‘ຍຖາ ກຫນ຺ໂຕ ກຓຕີ’’ຕິອາທິວຈນໍ ອພ຺ຣວີ. ຕຕ຺ຖ ສເຣ ສໍສຣິຕຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ສໍສຣິຕໍ ສຣາມິ. ເສນາປຕິກຸເລຕິ ເສນາປຕິກຸລມ຺ຫິ.

໑໔໐໔.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ພີຊໂກ ນາມ, ທາໂສ ອາສິ ປຏຈ຺ຈຣີ;

ອຸໂປສຖໍ ອຸປວສນ຺ໂຕ, ຄຸຓສນ຺ຕິກຸປາຄມິ.

໑໔໐໕.

‘‘ກສ຺ສປສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ອລາຕສ຺ສ ຈ ກາສິຕໍ;

ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ມຸຫຸໍ ອຸຓ຺ຫໍ, ຣຸທໍ ອສ຺ສູນິ ວຕ຺ຕຍີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອເຖຕ຺ຖາຕິ ອຖ ເອຕ຺ຖ ເອຕິສ຺ສໍ ມິຖິລາຍໍ. ປຏຈ຺ຈຣີຕິ ທລິທ຺ໂທ ກປໂຓ ອໂຫສິ. ຄຸຓສນ຺ຕິກຸປາຄມີຕິ ຄຸຓສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ກິຍ຺ຈິເທວ ກາຣຓໍ ໂສສ຺ສາມີຕິ ອຸປຄໂຕຕິ ເວທິຕພ຺ໂພ.

໑໔໐໖.

‘‘ຕມນຸປຸຈ຺ຉິ ເວເທໂຫ, ‘ກິມຕ຺ຖໍ ສມ຺ມ ໂຣທສິ;

ກິ ເຕ ສຸຕໍ ວາ ທິຏ຺ຐໍ ວາ, ກິ ມໍ ເວເທສິ ເວທນ’’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກິ ມໍ ເວເທສິ ເວທນນ຺ຕິ ກິ ນາມ ຕ຺ວໍ ກາຍິກໍ ວາ ເຈຕສິກໍ ວາ ເວທນໍ ປຕ຺ໂຕຍໍ, ເອວໍ ໂຣທນ຺ໂຕ ມໍ ເວເທສິ ຊານາເປສິ, ອຸຕ຺ຕານເມວ ນໍ ກຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ອາຈິກ຺ຂາຫີຕິ.

໑໔໐໗.

‘‘ເວເທຫສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ພີຊໂກ ເອຕທພ຺ຣວີ;

‘ນຕ຺ຖິ ເມ ເວທນາ ທຸກ຺ຂາ, ມຫາຣາຊ ສຸໂຓຫິ ເມ.

໑໔໐໘.

‘ອຫມ຺ປິ ປ຺ຣິມໍ ຊາຕິ, ສຣາມິ ສ຺ຂມຕ຺ຕໂນ;

ສາເກຕາຫໍ ປ຺ເຣ ອາສິ, ກາວເສຍ຺ຖິ ຄ຺ເຓ ຣໂຕ។

໑໔໐໗។

‘ສມ຺ມໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິພ຺ການໍ, ສໍວິກາຄຣໂຕ ສ຺ຈິ;

ນ ຈາປິ ປາປກໍ ກມ຺ມໍ, ສຣາມິ ກຕມຕ຺ຕໂນ។

໑໔໐໘។

‘ຕໂຕ ຈ຺ຕາຫໍ ເວເຫຫ, ອິຘ ຊາໂຕ ຫ຺ຣິຕ຺ຖິຍາ;

ຄພ຺ກມ຺ຫິ ກ຺ມ຺ກຫາສິຍາ, ຍໂຕ ຊາໂຕ ສ຺ທ຺ຄ຺ຄໂຕ។

໑໔໐໙។

‘ເອວມ຺ປິ ທ຺ຄ຺ຄໂຕ ສນ຺ໂຕ, ສມຈຣິຍໍ ອທິຍ຺ຖິໂຕ;

ອ຺ປຫ຺ຌກາຄໍ ກຕ຺ຕສ຺ສ, ຫທາມິ ໂຍ ເມ ອິຈ຺ຉຕິ។

໑໔໑໐។

‘ຈາຕ຺ທ຺ທສິ ປຌ຺ຈທສິ, ສທາ ອ຺ປວສາມຫໍ;

ນ ຈາປິ ກູເຕ ຫິໍສາມິ, ເຖຍ຺ຍໍ ຈາປິ ວິວຊ຺ຊຍິ។

໑໔໑໑។

‘ສພ຺ພເມວ ຫິ ນູເນຕໍ, ສ຺ຈິຕ຺ຕໍ ກວຕິ ນິປ຺ຜລໍ;

ນິຣຕ຺ຖໍ ມຌ຺ຌິຫໍ ສີລໍ, ອລາໂຕ ກາສຕີ ຍຖາ។

໑໔໑໔។

‘ກລິເມວ ນູນ ຄຕ຺ຫາມິ, ອສິປ຺ໂປ ຄຸຕ຺ຕໂກ ຍຖາ;

ກຓໍ ອລາໂຕ ຄຕ຺ຫາຕິ, ກິຕໂວສິກ຺ຂິໂຕ ຍຖາ។

໑໔໑໓។

‘ທ຺ວາຣໍ ນປ຺ປ຺ພິປ຺ສ຺ສາມິ, ເຍນ ຄຈ຺ຉາມິ ສ຺ຄ຺ຄຕິ;

ຕສ຺ມາ ຣາຊ ປ໌ເຣທາມິ, ສ຺ຕ຺ວາ ກສ຺ສປ຺ກາສິຕ’’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາວເສຍ຺ຍີຕິ ເຂວໍນາມໂກ ອສີຕິໂກຜິວິກໂວ ເສຍ຺ຍີ. ຄ຺ເຕ ຣໂຕຕິ ຄ຺ຕມ຺ຫີ ຣໂຕ. ສມ຺ມໂຕຕິ ສມ຺ກາວິໂຕ ສໍວຕ຺ຕິໂຕ. ສ຺ຈິຕິ ສ຺ຈິກມ຺ໂມ. ອິຊ ຊາໂຕ ທ຺ຣິຕ຺ຖິຍາຕິ ອິມສ຺ມີ ມິຖິລນຄເຣ ທລິທ຺ທິຍາ ກປ຺ຕາຍ ກ຺ມ຺ກາຫາສີຍາ ກ຺ຈ຺ຊິມ຺ຫິ ຊາໂຕສ຺ມີຕີ. ໂສ ກິຣ ປ຺ພ຺ເພ ກສ຺ສປພ຺ທ຺ຊກາເລ ອຣຍ຺ເຍ ນຍ຺ຄໍ ພລິພທ຺ທໍ ຄເວສມາໂນ ເອເກນ ມຄ຺ຄມູລ຺ເຫນ ກິກ຺ຂຸນາ ມຄ຺ຄໍ ປ຺ຍ຺ໂຄ ຕຕ຺ຫິ ທ຺ຕ຺ວາ ປ຺ນ ເຕນ ປ຺ຈ຺ຊິໂຕ ກ຺ຊ຺ຊິຕ຺ວາ ‘‘ສມຕ, ທາສາ ນາມ ມ຺ຂຣາ ໂທນ຺ຕີ, ທາເສນ ຕຍາ ກວິຕພ຺ພໍ, ອຕິມ຺ຂໂຣສີ’’ຕິ ອາຫ. ຕໍ ກມ຺ມໍ ຕທາ ວິປາກໍ ອທຕ຺ວາ ກສ຺ມຈ຺ຊນ຺ໂນ ວິຍ ປາວໂກ ຖິຕໍ. ມຣຕາສມເຍ ອຍ຺ຍໍ ກມ຺ມໍ ຊຸປ຺ຍ຺ຖາສີ. ໂສ ຍຖາກມ຺ມໍ ສໍສາເຣ ສໍສຣນ຺ໂຕ ເອກສ຺ສ ກ຺ສລກມ຺ມສ຺ສ ພເລນ ສາເກເຕ ວຸຕ຺ຕປ຺ປ໌ກາໂຣ ເສຍ຺ຍີ ທ຺ຕ຺ວາ ທານາທີນິ ປ຺ຍ຺ຍານິ ອກາສີ. ຕໍ ປນສ຺ສ ກມ຺ມໍ ປຖວິຍໍ ນິຫິຕນິຊິ ວິຍ ຖິຕໍ ໂອກາສໍ ລກິຕ຺ວາ ວິປາກໍ ທສ຺ສຕິ. ຍໍ ປນ ເຕນ ຕໍ ກິກ຺ຂຸໍ ອກ຺ໂກສນ຺ເຕນ ກຕໍ ປາປກມ຺ມໍ, ຕມສ຺ສ ຕສ຺ມີ ອຕ຺ຕກາເວ ວິປາກໍ ອທາສີ. ໂສ ອຊານນ຺ໂຕ ‘‘ອິຕຣສ຺ສ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມສ຺ສ ພເລນ ກ຺ມ຺ກາຫາສີຍາ ກ຺ຈ຺ຊິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕສ຺ມີ’’ຕິ ສຍ຺ລາຍ ເອວມາຫ. ຍໂຕ ຊາໂຕ ສ຺ທ຺ຄ຺ຄໂຕຕິ ໂສທໍ ຊາຕກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ອຕິທ຺ຄ຺ຄໂຕຕິ ທີເປຕີ.

ສມຈຣິຍມ຺ຊຍ຺ຍີໂຕຕິ ສມຈຣິຍາຍເມວ ປຕິຍ຺ຍີໂຕມ຺ຫິ. ນູເນຕນ຺ຕິ ເອກໍເສນ ເອຕໍ. ມຍ຺ຍິທໍ ສີລນ຺ຕິ ເທວ, ອິທໍ ສີລໍ ນາມ ນິຣຕ຺ຖກໍ ມຍ຺ເຍ. ອລາໂຕຕິ ຍຖາ ອຍໍ ອລາຕເສນາປຕິ ‘‘ມຍາ ປ຺ຣິມກເວ ພຫ຺ ປາຕາຕິປາຕກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ເສນາປຕິຍ຺ຖານໍ ລທ຺ຊ’’ນ຺ຕິ ກາສຕິ, ເຕນ ກາຣເຕນາຫໍ ນິຣຕ຺ຖກໍ ສີລນ຺ຕິ ມຍ຺ຍາມິ. ກລິເມວາຕິ ຍຖາ ອສິປ຺ໂປ ອສິກ຺ຂິໂຕ ອກ຺ຂຊຕ຺ໂຕ ປຣາຊຍຄ຺ຄາຫໍ ຄຕ຺ຫາຕິ, ຕຖາ ນູນ ຄຕ຺ຫາມິ, ປ຺ຣິມກເວ ອຕ຺ຕໂນ ສາປເຕຍ຺ຍໍ ນາເສຕ຺ວາ ອິທານິ ທ຺ກ຺ຂໍ ອນ຺ກວາມິ. ກສ຺ສປກາສິຕນ຺ຕິ ກສ຺ສປໂຄຕ຺ຕສ຺ສ ອເຈລກສ຺ສ ກາສິຕໍ ສ຺ຕ຺ວາຕິ ວທຕິ.

໑໘໑໔.

‘‘ພີຊກສ຺ສ ວໂຈ ສ຺ຕ຺ວາ, ຣາຊາ ອງຄຕິ ມພ຺ຣວິ;

‘ນຕ຺ຖິ ທ຺ວາຣໍ ສ຺ຄຕິຍາ, ນິຍຕີ ກງ຺ຂ ພີຊກ.

໑໘໑໕.

‘ສ຺ຂໍ ວາ ຍທິ ວາ ທ຺ກ຺ຂໍ, ນິຍຕິຍາ ກິຣ ລພ຺ກຕິ;

ສໍສາຣສ຺ທ຺ຊິ ສພ຺ເພສໍ, ມາ ຕ຺ຣິຕ຺ໂຖ ອນາຄເຕ.

໑໘໑໖.

‘ອຫມ຺ປິ ປ຺ພ຺ເພ ກລ຺ຍາໂຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຕິພ຺ເກສ຺ ພ຺ຍາວໂຍ;

ໂວຫາຣມນ຺ສາສນ຺ໂຕ, ຣຕິຫີໂນ ຕທນ຺ຕຣາ’’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອງຄຕິ ມພ຺ຣວີຕິ ປຖມເມວ ອິຕເຣສໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ, ປຈ຺ຊາ ພີຊກສ຺ສາຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ວຈນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ທລ຺ຫໍ ມິຈ຺ຊາທິຍ຺ຖີ ຄເຫຕ຺ວາ ເອຕໍ ‘‘ນຕ຺ຖິ ທ຺ວາຣ’’ນ຺ຕິອາທິວຈນມພ຺ຣວີ. ນິຍຕີ ກງ຺ຂາຕິ ສມ຺ມ ພີຊກ, ນິຍຕິເມວ ໂອໂລເກຫີ. ຈູລ຺ລາສີຕິມຫາກປ຺ປ຺ປ຺ປ຺ ມາໂຕ ກາໂລເຍວ ທິ ສຕ຺ເຕ ໂສເຊຕິ, ຕ຺ວໍ ອຕິຕ຺ຣິໂຕຕິ ອສີປ຺ປາເຍເນວມາຫ. ອນາຄເຕຕິ ຕສ຺ມີ ກາເລ ອສມ຺ປຕ຺ເຕ ອນ຺ຕຣາວ ເທວໂລກໍ ຄຈ຺ຊາມີຕິ ມາ ຕ຺ຣິຕ຺ໂຖ. ພ຺ຍາວໂຍຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕສ຺ ຈ ຄຫປຕິເກສ຺ ຈ ເຕສໍເຍວ ກາຍເວຍ຺ຍາວຈ຺ຈການາ

ທີການມກຣເດນ ພຸຍາວໂຍ ອໂຫສີ។ ໂວຫາຣນຸຕິ ວິນິຈฺฉຍຍຸຖາເນ ນິສີທິຕฺວາ ຣາຊກິຈฺຈໍ ໂວຫາຣໍ ອນຸສາສນฺໂຕວ។ ຣຕິທີໂນ ຕຫນฺຕຣາຕິ ເອຕฺຕກໍ ກາລໍ ການຄຸຕາຣຕິຍາ ປຣິຫີໂນຕິ។

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕฺວາ ''ການฺເຕ ກສฺສປ, ມຍໍ ເອຕฺຕກໍ ກາລໍ ປມຊຊີມฺຫາ, ອິທານີ ປນ ອມฺເຫທິ ອາຈຣິໂຍ ລທฺໂຮ, ອິໂຕ ປຍຸຖາຍ ການຣຕິເມວ ອນຸກວິສฺສາມ, ຕຸມฺຫາກໍ ສນฺຕິເກ ອິໂຕ ອຸຕฺຕຣິ ຂມฺມສฺສວນມฺປີ ໂນ ປປຸໂຈ ກວິສฺສຕິ, ຕິຍຸຖຸ ຕຸມฺເຫ, ມຍໍ ຄມິສฺສາມາ''ຕິ ອາປຸຈฺຈນฺໂຕ ອາຫ –

໑໘໑໗។

''ປຸນປີ ການฺເຕ ທກฺເຂມุ, ສງຄຕິ ເຈ ກວິສฺສຕິ''ຕິ។

ຕຕฺຖ ສງຄຕິ ເຈຕິ ເອກສฺມີ ຖາເນ ເຈ ໂນ ສມາຄໂມ ກວິສฺສຕິ,ໂນ ເຈ, ອສຕິ ປຸญฺญຜເລ ກີ ຕຍາ ທິຍຸເຖນາຕິ។

''ອິທໍ ວຕฺວານ ເວເທໂຫ, ປຈฺຈຄາ ສນິເວສນ''ນฺຕິ;

ຕຕฺຖ ສນິເວສນນฺຕິ ກິກฺຂເວ, ອິທໍ ວຈນໍ ເວເທຫຣາຊາ ວຕฺວາ ຣຖໍ ອກິຣຸຍฺຫ ອຕฺຕໂນ ນິເວສນໍ ຈນฺທກປາສາທຕລເມວ ປຍິຄໂຕ។

ຣາຊາ ປຖມໍ ຄຸຕສນฺຕິກໍ ຄນฺຕฺວາ ຕໍ ວນฺທິຕฺວາ ປລຸທໍ ປຸຈฺຈີ។ ອາຄຈฺຈນฺໂຕ ປນ ອວນฺທິຕฺວາວ ອາຄໂຕ។ ຄຸໂຕ ອຕฺຕໂນ ອ ຄຸຕຕາຍ ວນฺທນມฺປີ ນາລຕฺຖ, ປີຕฺຫາທິກໍ ສກฺກາຣໍ ກິເມວ ລຈฺฉຕີ។ ຣາຊາປີ ຕໍ ຣຕฺຕີ ວິຕິນາເມຕฺວາ ປຸນທິວເສ ອມຈฺເຈ ສນฺນິປາເຕຕฺວາ ''ການຄຸເຕ ເມ ອຸປຍຸຖາເປຖ, ອທໍ ອິໂຕ ປຍຸຖາຍ ການຄຸຕສຸຂເມວ ອນຸກວິສฺສາມິ, ນ ເມ ອญฺญານິ ກິຈฺຈານິ ອາໂຣເຈຕພฺພານິ, ວິນິຈฺຈຍກິຈฺຈໍ ອສຸໂກ ຈ ອສຸໂກ ຈ ກໂຣຕູ''ຕິ ວຕฺວາ ການຣຕິມຕฺໂຕ ອໂຫສິ។ ຕມຕฺຖໍ ປກາເສນฺໂຕ ສຕฺຖາ ອາຫ –

໑໘໑໘។

''ຕໂຕ ຣຕฺຍາ ວິວສາເນ, ອຸປຍຸຖານມฺຫິ ອງຄຕິ;

ອມຈฺເຈ ສນฺນິປາເຕຕฺວາ, ອິທໍ ວຈນມພฺຣວີ។

໑໘໑໙។

'ຈນฺທເກ ເມ ວິມານສฺມີ, ສທາ ກາເມ ວິເຂນฺຕุ ເມ;

ມາ ອຸປຄຈฺຊໍ ອຕฺເຖສุ, ຄຸຍฺຫປฺປກາສິເຍສุ ຈ។

໑໘໒໐។

'ວິຊໂຍ ຈ ສຸນາໂມ ຈ, ເສນາປຕິ ອລາຕໂກ;

ເອເຕ ອຕฺເຖ ນິສີທນฺຕຸ, ໂວຫາຣກຸສລາ ຕໂຍ'។

໑໘໒໑។

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວານ ເວເທໂຫ, ກາເມວ ພຫຸມຄຸລຖ;

ນ ຈາປີ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ຺ພ຺ເກສ຺, ອຕ຺ເຖ ກິສ຺ມິຄ຺ຈິ ພ຺ຍາວໂຜ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຸປຜ຺ຖານມ຺ຫີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຸປຜ຺ຖານຜ຺ຖາເນ។ ຈນ຺ທເກ ເມຕິ ມມ ສນ຺ຕເກ ຈນ຺ທກປາສາເທ។ ວິເສນ຺ຕ ເມຕິ ນິຈ຺ຈໍ ມຍ຺ ຫໍ ກາເມ ສໍວິທຫນ຺ຕ ອຸປຜ຺ຖເປນ຺ຕ។ ຄຸຍ຺ຫປ຺ປກາສິເຍສູຕິ ຄຸຍ຺ເຫສຸປີ ປກາສິເຍສຸປີ ອຕ຺ເຖສ຺ ອຸປ຺ປນ຺ເນສ຺ ມໍ ເກຈິ ມາ ອຸປຄຈ຺ຊໍ។ ອຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ຖກຣເຕ ວິນິຈ຺ຊຍຜ຺ຖາເນ។ ນິສີທນ຺ຕູຕິ ມຍາ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈສ຺ສ ກຣຕຕ຺ຖໍ ເສສອມຈ຺ເຈຫິ ສທ຺ຊິ ນິສີທນ຺ຕູຕິ។

໑໘໘໘។

‘‘ຕໂຕ ທ຺ເວສຕ຺ຕຣຕ຺ຕສ຺ສ, ເວເທຫສ຺ສຕ຺ຣຊາ ປີຍາ;

ຣາຊຊີຕາ ຣຸຈາ ນາມ, ຊາຕິມາຕຣມພ຺ຣວິ។

໑໘໘໙។

‘‘ອລງກໂຣຖ ມໍ ຂິປ຺ປໍ, ສຂິໂຍ ຈາລງກໂຣນ຺ຕ ເມ;

ສ຺ເວ ປນ຺ນຣໂສ ທິພ຺ໂຍ, ຄຈ຺ຊໍ ອິສ຺ສຣສນ຺ຕິເກ។

໑໘໘໔។

‘‘ຕສ຺ສາ ມາລຍໍ ອກິຫຣີສ຺, ຈນ຺ທນຄ຺ຈ ມຫາຣທໍ;

ມຕີສງຂມຸຕ຺ຕາຣຕນໍ, ນານາຣຕ຺ເຕ ຈ ອມ຺ພເຣ។

໑໘໘໕។

‘‘ຕຄ຺ຈ ໂສຕ຺ຕາມເຍ ປີເຖ, ນິສີນ຺ນໍ ພຫຸກິຕ຺ຖິໂຍ;

ປຣິກິຣິຍ ອໂສກິສ຺, ຣຸຈໍ ຣຸຈິຣວຕ຺ຕິນີ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ຣຄ຺ໂຍ ກາມປ຺ງເກ ລຄ຺ຄິຕທິວສໂຕ ປຜ຺ຖາຍ។ ທ຺ເວສຕ຺ຕຣຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ຈຸທ຺ທສເມ ທິວເສ។ ຊາຕິມາ ຕຣມພ຺ຣວີຕິ ປີຕ຺ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ຊາຕິມາຕຣມາຫ។ ສາ ກິຣ ຈາຕ຺ທ຺ທເສ ຈາຕ຺ທ຺ທເສ ປຄ຺ຈສຕກຸມາຣິກາຫິ ປຣິວຸຕາ ຊາຕິຄຕໍ ອາທາຍ ມຫນ຺ເຕນ ສິຣິວິລາເສນ ອຕ຺ຕໂນ ສຕ຺ຕກູມິກາ ຣຕິວຫ຺ຒນປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປີຕ຺ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ຈນ຺ທກປາສາທໍ ຄຈ຺ຊຕິ។ ອຖ ນໍ ປີຕາ ທິສ຺ວາ ຕຸຜ຺ຖມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ມຫາສກ຺ກາຣໍ ກາເຣຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ ‘‘ອມ຺ມ, ທານໍ ເທຫີ’’ຕິ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕິ។ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ອຸໂປສຖິກາ ຫຸຕ຺ວາ ກປຕທ຺ຊິກວຕິພ຺ພກ ຍາຈການໍ ມຫາທານໍ ເທຕິ។ ຣຄ຺ຄາ ກິຣສ຺ສາ ເອໂກ ຊນປໂທປິ ທິນ຺ໂນ។ ຕໂຕ ອາເຍນ ສພ຺ພກິຈ຺ຈານິ ກໂຣຕິ។ ຕທາ ປນ ‘‘ຣຄ຺ຄາ ກິຣ ຄຸຕ຺ ອາຊີວກໍ ນິສ຺ສາຍ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນໍ ຄຫີຕ’’ນ຺ຕິ ສກລນຄເຣ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສິ។ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ຣຸຈາຍ ຊາ ຕິໂຍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊຊີຕາຍ ອາໂຣຈຍີສ຺ ‘‘ອຍ຺ເຍ, ປີຕຣາ ກິຣ ເຕ ອາຊີວກສ຺ສ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມິຈ຺ຊາທສ຺ສນໍ ຄຫີຕໍ, ໂສ ກິຣ ຈຕູສ຺ ນຄຣທ຺ວາເຣສ຺ ທານສາລາໂຍ ວິທ຺ຊໍສາເປຕ຺ວາ ປຣປຣິຄຸຄຫີຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຈ ກຸມາຣິກາໂຍ ຈ ປສຍ຺ຫກາເຣນ ຄຕ຺ຫີຕຸໍ ອາຕາ ເປຕິ, ຣຊ຺ຊໍ ນ ວິຈາເຣຕິ, ກາມມຕ຺ໂຕເຍວ ກິຣ ຊາໂຕ’’ຕິ។ ສາ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ອນຕ຺ຕມນາ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ກຖຄ຺ຫີ ນາມ ເມ ຕາໂຕ

ອປຄຕສຸກຸກສມຸນໍ ນິລຸລຊຸຊໍ ນຄຸຄໂກຄຸຄໍ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປລຸທໍ ປຸຈຸຉິສຸສຕິ, ນນຸ ສມຸມິກສມຕພຸຣາຫຸມເຕ ກມຸມວາທີໂນ ອຸປສງກມິຕຸວາ ປຸຈຸຉິຕພຸໂພ ສິຍາ, ຖເປຕຸວາ ໂຂ ປນ ມໍ ອລຸໂລ ມຍຸຫໍ ປິຕຣໍ ມິຈຸຉາທສຸສນາ ອປເນຕຸວາ ສມຸມາທສຸສເນ ປ ຕິຍຸຖາເປຕຸໍ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖີ໌ ອຫລຸທີ ອຕີຕາ ສຕຸຕ, ອນາຄຕາ ສຕຸຕາຕີ ຈຸທຸທສ ຊາຕິໂຍ ອນຸສຸສຣາມີ, ຕສຸມາ ປຸພຸເພ ມຍາ ກຕໍ ປາປກມຸມໍ ກເຖຕຸວາ ປາປກມຸມສຸສ ຜລໍ ທສຸເສນຸຕີ ມມ ປິຕຣໍ ມິຈຸຉາທສຸສນາ ໂມເຈສຸສາມີ໌ ສເຈ ປນ ອຊຸເຊວ ຄ ມິສຸສາມີ, ອຖ ມໍ ປິຕາ 'ອມຸມ, ຕຸວໍ ປຸພຸເພ ອຫຸໝມາເສ ອາຄຈຸຉສີ, ອຊຸຊ ກສຸມາ ເອວໍ ລຫຸ ອາຄຕາສີ'ຕິ ວກຸຂຕີ໌ ຕຕຸຣ ສເຈ ອຫໍ 'ຕຸມຸເຫຫີ ກີຣ ມິຈຸຉາທສຸສນໍ ຄຫີຕ'ນຸຕີ ສຸຕຸວາ 'ອາຄຕມຸຫີ'ຕິ ວກຸຂາມີ, ນ ເມ ວຈນໍ ຄຣຸໍ ກຕຸວາ ຄຕຸຫິສຸສຕີ, ຕສຸມາ ອຊຸຊ ອຄນຸຕຸວາ ອິໂຕ ຈຸທຸທສເມ ທິວເສ ກາລຸອປກຸເຂເຍວ ກິລຸຈິ ອຊານນຸຕີ ວິຍ ປຸພຸເພ ຄມນາກາເຣນຸເຕວ ຄນຸຕຸວາ ອາຄມນກາເລ ຫານວຕຸຕຕຸຖາຍ ສຫສຸສໍ ຍາຈິສຸສາມີ, ຕທາ ເມ ປິຕາ ທິຍຸຖິຍາ ຄຫິຕກາວໍ ກເຖສຸສຕີ໌ ອຖ ນໍ ອຫໍ ອຕຸຕໂນ ພເລນ ມິຈຸຉາທິຍຸຖິ ວິສຸຫາເປສຸສາມີ''ຕິ ຈິນຸເຕສີ໌ ຕສຸມາ ຈຸທຸທສເມ ທິວເສ ປິຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸກາມາ ຫຸຕຸວາ ເອວມາຫ໌

ຕຕຸຖ ສຂີໂຍ ຈາຕິ ສຫາຍິກາໂຍປີ ເມ ປລຸຈສຕາ ກຸມາຣິກາໂຍ ເອກາເຍກໍ ອສຫີສໍ ກຕຸວາ ນານາລງກາເຣຫີ ນານາວຕຸເຖຫີ ປຸປຸຜຄນຸຣວິເລປເນຫີ ອລງກໂຣນຸຕູຕີ໌ ທິພຸໂຍຕີ ທິພຸພສທີໂສ, ເທວຕາສນຸນິປາຕປຜິມຕຸຫີໂຕຕິປີ ທິພຸໂພ໌ ຄຈຸຉນຸຕີ ມມ ຫານວຕຸຕໍ ອາຫຣາເປຕຸໍ ວິເທຫີສຸສຣສຸສ ປິຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄມິສຸສາມີຕີ໌ ອກິຫຣີສູຕິ ໂສລຸອສຫີ ຄນຸໂສທກາໝເຍຫີ ນຸຫາເປຕຸວາ ມຕຸທນຕຸຖາຍ ອກິຫຣີສຸ໌ ປຣີກີຣິຍາຕິ ປຣີວາເຣຕຸວາ໌ ອໂສກີສູຕິ ສຸຊໍ ປຣີວາເຣຕຸວາ ກິຕາ ເທວກລຸສາ ວິຍ ຕໍ ທິວສໍ ອຕິ ວິຍ ອໂສກີສູຕິ໌

໑໘໘໖໌

''ສາ ຈ ສຂີມຊຸຊຄຕາ, ສພຸພາກຣຕກູສິຕາ;

ສເຕຣຕາ ອພຸກມີວ, ຈນຸທກໍ ປາວິສີ ຣຸຈາ໌

໑໘໘໗໌

''ອຸປສງກມິຕຸວາ ເວເທຫໍ, ວນຸທິຕຸວາ ວິນເຍ ຣຕໍ;

ສຸວຕຸຕຂຈິເຕ ປີເຖ, ເອກມນຸຕໍ ອຸປາວິສີ''ຕີ໌

ຕຕຸຖ ອຸປາວິສີຕິ ປິຕຸ ວສນຍຸຖານໍ ຈນຸທກປາສາທໍ ປາວິສີ໌ ສຸວຕຸຕຂຈິເຕຕິ ສຕຸຕຣຕນຂຈິເຕ ສຸວຕຸຕມເຍ ປີເຖ໌

໑໘໘໘໌

''ຕລຸຈ ທິສຸວານ ເວເທໂຫ, ອຈຸຉຣານໍວ ສງຄມໍ;

ຣຸຈໍ ສຂີມຊຸຊຄຕໍ, ອິທໍ ວຈນມພຸຣວີ໌

໑໘໘໙໌

'''ກຈຸຈິ ຣມສິ ປາສາເທ, ອນຸໂຕໂປກຸຂຣຕີ ປຕິ;

ກຈຸຈິ ພຫຸວິຂໍ ຂຊຸຊໍ, ສທາ ອກິຫຣນຸຕິ ເຕ໌

໑໘໙໐໌

‘ກຈ຺ຈິ ພຫຸວິຂໍ ມາລຸຍໍ, ໂອຈິນິຕ຺ວາ ກຸມາຣິໂຍ;

ໝຣເກ ກໂຣຖ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ, ຂິຫ຺ຫາຣຕິຣຕາ ມຸຫໍ່ຯ

໑໒໓໑ຯ

‘ເກນ ວາ ວິກລໍ ຕຸຍ຺ຫໍ, ກີ ຂິປ຺ປໍ ອາຫຣນ຺ຕິ ເຕ;

ມໂນ ກຣສ຺ສຸ ກຸຫ຺ຫມຸຂີ, ອປີ ຈນ຺ທສມມ຺ຫິປີ’’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຽຄມນ຺ຕິ ອຈ຺ຉຣານໍ ສຽຄນໍ ວິຍ ສມາຄນໍ ທິສ຺ວາຯ ປ຺າສາເທຕິ ອມ຺ມ ມຍາ ຕຸຍ຺ຫໍ ເວຊຍນ຺ຕສທິໂສ ຣຕິວຫ຺ฒນປ຺າສາໂທ ກາຣິໂຕ, ກຈ຺ຈິ ຕຕ຺ຖ ຣມສິຯ ອນ຺ໂຕໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ປ຺ຕິຕິ ອນ຺ໂຕວຕ຺ຖສ຺ມິຍ຺ເຍວ ເຕ ມຍາ ນນ຺ທາໂປ຺ກ຺ຂຣຕີປ຺ຜິກາຄາ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ກາຣິຕາ, ກຈ຺ຈິ ຕໍ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕີ ປ຺ຜິຈ຺ຈ ອຸທກກີລຸອໍ ກີລຸອນ຺ຕິ ຣມສິຯ ມາລຸຍນ຺ຕິ ອມ຺ມ, ອຫໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ເທວສີກໍ ປ຺ຍ຺ຈ ວິສຕິ ປຸປ຺ຜສມຸຄ຺ເຄ ປ຺ຫິຕາມິ, ກຈ຺ຈິ ຕຸມ຺ເຫ ສພ຺ພາປີ ກຸມາຣິກາໂຍ ຕໍ ມາລຸຍໍ ໂອຈິນິຕ຺ວາ ຄນ຺ຖິຕ຺ວາ ອກິຕ຺ຫໍ ຂິຫ຺ຫາຣຕິຣຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປ຺ຈ຺ເຈກໍ ໝຣເກ ກໂຣຖ, ‘‘ອິທໍ ສຸນ຺ທຣໍ, ອິທໍ ສຸນ຺ທຣຕຣ’’ນ຺ຕິ ປ຺າຜິເຍກ຺ກໍ ສາຣມ຺ເກນ ວາຍປຸປ຺ຜພຣການິ ປຸປ຺ຜຄພ຺ເກ ຈ ປຸປ຺ຜາສນປຸປ຺ຜສຍນານິ ຈ ກຈ຺ຈິ ກໂຣຖາຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິຯ

ວິກລນ຺ຕິ ເວກລ຺ລໍຯ ມໂນ ກຣສ຺ສູຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ອຸປ຺ປ຺າເທຫີຯ ກຸຫ຺ຫມຸຂີຕິ ສາສປ຺ກກ຺ເກຫິ ປ຺ສາທິຕມຸຂຕາຍ ຕໍ ເອວມາຫຯ ອິຕ຺ຖີໂຍ ຫິ ມຸຂວຕ຺ຕໍ ປ຺ສາເທນ຺ຕິໂຍ ທຸຜ຺ຄໂລຫິຕມຸຂທູສິຕປີລຸອກາຫຣຕຕ຺ຖໍ ປ຺ຖມໍ ສາສປ຺ກກ຺ເກນ ມຸຂໍ ວິລິມ຺ປ຺ນ຺ຕິ, ຕໂຕ ໂລຫິຕສ຺ສ ສມກຣຕຕ຺ຖໍ ມຕ຺ຕິກາກກ຺ເກນ, ຕໂຕ ລວິປ຺ສາທນຕ຺ຖໍ ຕິລກກ຺ເກນຯ ຈນ຺ທສມມ຺ຫິປີຕິ ຈນ຺ທໂຕ ທຸລ຺ລາຕໂຣ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕາທິເສປີ ຣຸຈີ ກຕ຺ວາ ມມາຈິກ຺ຂ, ສມ຺ປ຺າເທສ຺ສາມິ ເຕຕິຯ

໑໒໓໒ຯ

‘‘ເວເທຫສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ຣຸຈາ ປີຕຣ ມພ຺ຣວິ;

‘ສພ຺ພເມຕໍ ມຫາຣາຊ, ລພ຺ກຕິສ຺ສຣສນ຺ຕິເກຯ

໑໒໓໓ຯ

‘ສ຺ເວ ປນ຺ນຣໂສ ທິພ຺ໂຍ, ສຫສ຺ສໍ ອາຫຣນ຺ຕຸ ເມ;

ຍຖາທິນ຺ນຍ຺ຈ ທສ຺ສາມິ, ທານໍ ສພ຺ພວຕີສ຺ວຫ’’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສພ຺ພວຕີສ຺ວຫນ຺ຕິ ສພ຺ພວຕີພ຺ພເກສຸ ອຫໍ ທສ຺ສາມິຯ

໑໒໓໔ຯ

‘‘ຣຸຈາຍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ, ຣາຊາ ອຽຄຕິ ມພ຺ຣວິ;

‘ພຫຸໍ ວິນາສິຕໍ ວິຕ຺ຕໍ, ນິຣຕ຺ຖໍ ອຜລໍ ຕຍາຯ

໑໘໗໕។

'ອຸໂປສເຖ ວສໍ ນິຈ຺ຈໍ, ອນ຺ນປານໍ ນ ຠຸຎ຺ຊສິ;

ນິຍເຕຕໍ ອກຕ຺ຕພ຺ພໍ, ນຕ຺ຖິ ປຸຎ຺ຎໍ ອຠຸຎ຺ຊໂຕ'''ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອງ຺ຄຕິ ມພ຺ຣວີຕິ ຠິກ຺ຂເວ, ໂສ ອງ຺ຄຕິຣາຊາ ປຸພ຺ເພ ອຍາຈິໂຕປິ ''ອມ຺ມ, ທານໍ ເທຫີ''ຕິ ສຫສ຺ສໍ ທຕ຺ວາ ຕໍ ທິວສໍ ຍາຈິໂຕປິ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນສ຺ສ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ອທຕ຺ວາ ອິທໍ ''ພຫຸໍ ວິນາສິຕ''ນ຺ຕິອາທິວຈນໍ ອພ຺ຣວິ។ ນິຍເຕຕໍ ອກຕ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ເອຕໍ ນິຍຕິວເສນ ຕຍາ ອຠຸຎ຺ຊິຕພ຺ພໍ ຠວິສ຺ສຕິ, ຠຸຎ຺ຊນ຺ຕານມ຺ປິ ອຠຸຎ຺ຊນ຺ຕານມ຺ປິ ປຸຎ຺ຎໍ ນຕ຺ຖິ។ ສພ຺ເພ ຫິ ຈຸລ຺ລາສີຕິມຫາກປ຺ເປ ອຕິກ຺ກມິຕ຺ວາວ ສຸຊ຺ຌນ຺ຕີ។

໑໘໗໖។

''ພີຊໂກປິ ຫິ ສຸຕ຺ວານ, ຕທາ ກສ຺ສປຠາສິຕໍ;

'ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ມຸຫຸໍ ອຸຓ຺ຫໍ, ຣຸທໍ ອສ຺ສູນິ ວຕ຺ຕຍິ។

໑໘໗໗។

'ຍາວ ຣຸເຈ ຊີວມານາ, ມາ ຠຕ຺ຕມຸປນາມຍິ;

ນຕ຺ຖິ ຠທ຺ເທ ປໂຣ ໂລໂກ, ກີ ນິຣຕ຺ຖໍ ວິຫຎ຺ຎສີ'''ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ພີຊໂກປີຕິ ພີຊໂກປິ ປຸພ຺ເພ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ກຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ທາສິກຸຈ຺ຉິຍໍ ນິພ຺ພຕ຺ໂຕຕິ ພີຊກວຕ຺ຖຸມ຺ປິສ຺ສາ ອຸທາຫຣຓຕ຺ຖໍ ອາຫຣິ។ ນຕ຺ຖິ ຠທ຺ເທຕິ ຠທ຺ເທ, ຄຸຓາຈຣິໂຍ ເອວມາຫ ''ນຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ປໂຣ ໂລໂກ, ນຕ຺ຖິ ມາຕາ, ນຕ຺ຖິ ປິຕາ, ນຕ຺ຖິ ສຕ຺ຕາ ໂອປ຺ປາຕິກາ, ນຕ຺ຖິ ໂລເກ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ສມ຺ມຄ຺ຄຕາ ສມ຺ມາປຏິປນ຺ນາ''ຕິ។ ປຣໂລເກ ຫິ ສຕິ ອິຘໂລໂກປິ ນາມ ຠເວຍ຺ຍ, ໂສເຍວ ຈ ນຕ຺ຖິ។ ມາຕາປິຕູສຸ ສນ຺ເຕສຸ ປຸຕ຺ຕຘີຕໂຣ ນາມ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ເຕເຍວ ຈ ນຕ຺ຖິ។ ຘມ຺ເມ ສຕິ ຘມ຺ມິກສມຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຠເວຍ຺ຍຸໍ, ເຕເຍວ ຈ ນຕ຺ຖິ។ ກີ ທານໍ ເທນ຺ຕີ ສີລໍ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ ນິຣຕ຺ຖໍ ວິຫຎ຺ຎສີຕິ។

໑໘໗໘។

''ເວເທຫສ຺ສ ວໂຈ ສຸຕ຺ວາ, ຣຸຈາ ຣຸຈິຣວຕ຺ຕິນີ;

ຊານໍ ປຸພ຺ພາປຣໍ ຘມ຺ມໍ, ປິຕຣໍ ເອຕທພ຺ຣວີ។

໑໘໗໙។

'ສຸຕເມວ ປຸເຣ ອາສິ, ສກ຺ຂີ ທິຏ຺ຐມິທໍ ມຍາ;

ພາລູປເສວີ ໂຍ ໂຫຕິ, ພາໂລວ ສມປຊ຺ຊຖ។

໑໘໘໐។

‘ມູລຸໂຫ ທີ ມູລຸຫມາຄມ຺ມ, ກິຍ຺ໂຍ ໂມຫໍ ນິຄຈ຺ຉຕິ;

ປຕິຣູປ໌ ອລາເຕນ, ພິຊເກນ ຈ ມຸຍ຺ຫິຕ຺’’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພາປຣໍ ຜມ຺ມນ຺ຕີ ກິກ຺ຂເວ, ປີຕ຺ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຸຈາ ຣາຊຊີຕາ ອຕີເຕ ສຕ຺ຕຊາຕິວເສນ ປຸພ຺ພຜມ຺ມໍ, ອນາຄເຕ ສຕ຺ຕຊາຕິວເສນ ອນາຄຕຜມ຺ມຍ຺ຈ ຊານນ຺ຕີ ປີຕຣໍ ມິຈ຺ຉາທິຍ຺ຖິໂຕ ໂມເຈຕ຺ການາ ເອຕໍ ‘‘ສຸຕເມວາ’’ຕິອາທິມາຫ. ຕຕ຺ຖ ສມປ຺ຊຊຖາຕີ ໂຍ ປຸຄ຺ຄໂລ ພາລູປເສວີ ໂຫຕິ, ໂສ ພາໂລວ ສມປ຺ຊຊຕິຕິ ເອຕໍ ມຍາ ປຸພ຺ເພ ສຸຕເມວ, ອຊ຺ຊ ປນ ປຈ຺ຈກ຺ຂໂຕ ທິຍ຺ຖໍ. ມູລຸໂຫຕິ ມຄ຺ຄມູລຸຫໍ ອາຄມ຺ມ ມຄ຺ຄມູລຸໂຫ ວິຍ ທິຍ຺ຖິມູລຸຫໍ ອາຄມ຺ມ ທິຍ຺ຖິມູລຸໂຫປີ ອຸຕ຺ຕຣີ ໂມຫໍ ນິຄຈ຺ຉຕິ, ມູລຸຫຕໂຣ ໂຫຕີ. ອລາເຕນາຕິ ເທວ, ຕຸມ຺ເຫທິ ຊາຕິໂຄຕ຺ຕກຸລປເທໄສສຸສຣິຍປຸຍ຺ຍປຍ຺ຍາທີເນນ ອລາຕເສນາປຕີນາ ອຈ຺ຈນ຺ຕຫີເນນ ທຸປ຺ປຍ຺ເຍນ ພິຊກທາເສນ ຈ ຄາມທາຣກາສທິສໍ ອທີຣິກໍ ພາລໍ ຄ຺ຕໍ ອາຊີວກໍ ອາຄມ຺ມ ມຸຍ຺ຫິຕ຺ ປຕິຣູປໍ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ. ກີ ເຕ ນ ມຸຍ຺ຫິສ຺ສນ຺ຕິຕິ?

ເອວໍ ເຕ ອຸໂກປີ ຄຣຫິຕ຺ວາ ທິຍ຺ຖິໂຕ ໂມເຈຕ຺ການາຕາຍ ປີຕຣໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີ ອາຫ –

໑໘໔໑.

‘‘ຕ຺ວຍ຺ຈ ເທວາສີ ສປ຺ປຍ຺ໂຍ, ຊີໂຣ ອຕ຺ຖສ຺ສ ໂກວິໂທ;

ກຖໍ ພາເລກິ ສທິສໍ, ຫີນທິຍ຺ຖີ ອຸປາຄມິ.

໑໘໔໘.

‘‘ສເຈປີ ສໍສາຣປຖຸນ ສຸຊ຺ຊຕິ, ນິຣຕ຺ຖິຍາ ປພ຺ພຊ຺ຊາ ຄຸຕສ຺ສ;

ກີໂຜວ ອຄ຺ຄີ ຊລິຕໍ ອປາປຕໍ, ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ ໂມຫມູລຸໂຫ ນຄ຺ຄກາວໍ.

໑໘໔໓.

‘‘ສໍສາຣສຸທ຺ຜີຕິ ປຸເຣ ນິວິຍ຺ຖາ, ກມ຺ມໍ ວິທູເສນ຺ຕີ ພຫູ ອຊານໍ;

ປຸພ຺ເພ ກລິ ທຸຄ຺ຄຫິໂຕວນຕ຺ຖາ, ທຸມ຺ໂມຈຍາ ພລິສາ ອມ຺ພຸໂຊວາ’’ຕີ.

ຕຕ຺ຖ ສປ຺ປຍ຺ໂຍຕິ ຍສວຍປຸຍ຺ຍຕິຕ຺ຖາວາສໂຍນິໂສມນສິການສາກຈ຺ຉາວເສນ ລທ຺ຜາຍ ປຍ຺ຍາຍ ສປ຺ປຍ຺ໂຍ, ເຕເນວ ການເຕນ ຊີໂຣ, ຊີຣຕາຍ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖສ຺ສ ການຕາການຕສ຺ສ ໂກວິໂທ. ພາເລກິ ສທິສນ຺ຕີ ຍຖາ ເຕ ພາລາ ອຸປຄຕາ, ຕຖາ ກຖໍ ຕ຺ວໍ ຫີນທິຍ຺ຖີ ອຸປຄໂຕ. ອປາປຕນ຺ຕີ ອປີ ອາປຕໍ, ປຕນ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຕາຕ, ສໍສາເຣນ ສຸທ຺ຜີຕິ ລທ຺ຜິຍາ ສຕິ ຍຖາ ປຜງຄກີໂຜ ຣຕ຺ຕິກາເຄ ຊລິຕໍ ອຄ຺ຄີ ທິສ຺ວາ ຕປ຺ປຈ຺ຈຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ອຊານິຕ຺ວາ ໂມເຫນ ຕຕ຺ຖ ປຕນ຺ໂຕ ມຫາ ທຸກ຺ຂໍ ອາປຊ຺ຊຕິ, ຕຖາ ຄຸໂຕປີ ປຍ຺ຈ ກາມຄຸເຕ ປຫາຍ ໂມຫມູລຸໂຫ ນິຣສ຺ສາທໍ ນຄ຺ຄກາວໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕີ.

ປຸເຣ ນິວິຍ຺ຖາຕີ ຕາຕ, ສໍສາເຣນ ສຸທ຺ຜີຕິ ກສ຺ສຈິ ວຈນໍ ອສຸຕ຺ວາ ປຖມເມວ ນິວິຍ຺ໂຖ ນຕ຺ຖິ, ສຸກຕທຸກ຺ກຕານໍ ກມ຺ມານໍ ຜລນ຺ຕິ ຄຫິຕຕ຺ຕາ ພຫູ ຊນາ ອຊານນ຺ຕາ ກມ຺ມໍ ວິທູເສນ຺ຕາ ກມ຺ມຜລມ຺ປີ ວິທູເສນ຺ຕິເຍວ, ເອວໍ ເຕສໍ ປຸພ຺ເພ ຄຫີໂຕ ກລິ ປຣາຊຍຄາໂຫ ທຸຄ຺ຄຫິໂຕວ ໂຫຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ທຸມ຺ໂມຈຍາ ພລິສາ ອມ຺ພຸໂຊວາຕີ ເຕ ປນ ເອວໍ ອຊານນ຺ຕາ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສເນນ ອນຕ຺ຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຖິຕາ ພາລາ ຍຖາ ນາມ ພລິສໍ ຄິລິຕ຺ວາ ຖິໂຕ ມຈ຺ໂຉ ພລິສາ ທຸມ຺ໂມຈໂຍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຕມ຺ຫາ ອນຕ຺ຖາ ທຸມ຺ໂມຈຍາ ໂຫນ຺ຕີ.

ອຸຕຸຕຣິປິ ອຸທາຫຣຕໍ ອາຫຣນຸຕິ ອາຫ –

໑໔໔໔໚

‘‘ອຸປມໍ ເຕ ກຣິສ຺ສາມິ, ມຫາຣາຊ ຕວຕ຺ຖິຍາ;

ອຸປມາຍ ມິເຮກຈ຺ເຈ, ອຕ຺ຖໍ ຊານນ຺ຕິ ປຕ຺ທິຕາ໚

໑໔໔໕໚

‘‘ວາຕິຊານໍ ຍຖາ ນາວາ, ອປ຺ປມາຕກຣາ ຄຣຸ;

ອຕິການໍ ສມາທາຍ, ອຕ຺ຕເວ ອວສີທຕິ໚

໑໔໔໖໚

‘‘ເອວເມວ ນໂຣ ປາປໍ, ໂຖກໍ ໂຖກມ຺ປິ ອາຈິນໍ;

ອຕິການໍ ສມາທາຍ, ນິຣເຍ ອວສີທຕິ໚

໑໔໔໗໚

‘‘ນ ຕາວ ການໂຣ ປຣິປູໂຣ, ອລາຕສ຺ສ ມຫີປຕິ;

ອາຈິນາຕິ ຈ ຕໍ ປາປໍ, ເຍນ ຄຈ຺ຉຕິ ທຸຄ຺ຄຕິ໚

໑໔໔໘໚

‘‘ປຸພ຺ເພວສ຺ສ ກຕໍ ປຸຠ຺ຠໍ, ອລາຕສ຺ສ ມຫີປຕິ;

ຕສ຺ເສວ ເທວ ນິສ຺ສນ຺ໂທ, ຍຠ຺ເຈໂສ ລກເຕ ສຸຂໍ໚

໑໔໔໙໚

‘‘ຂີຍເຕ ຈສ຺ສ ຕໍ ປຸຠ຺ຠໍ, ຕຖາ ຫິ ອຄຸເຓ ຣໂຕ;

ອຸຊຸມຄ຺ຄໍ ອວຫາຍ, ກຸມ຺ມຄ຺ຄມນຸທາວຕິ໚

໑໔໔໐໚

‘‘ຕຸລາ ຍຖາ ປຄ຺ຄຫິຕາ, ໂອຫິເຕ ຕຸລມຕ຺ຫເລ;

ອຸນ຺ນເມຕິ ຕຸລາສີສໍ, ກາເຣ ໂອໂຣປິເຕ ສຕິ។

໑໘໕໑។

“ເອວເມວ ນໂຣ ປຸຎ຺ຎໍ, ໂຖກໍ ໂຖກມ຺ປິ ອາຈິນໍ;

ສຄ຺ຄາຕິມາໂນ ທາໂສວ, ພີຊໂກ ສາຕເວ ຣໂຕ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນິຣເຍຕິ ອຏ຺ຐວິເຘ ມຫານິຣເຍ, ໂສຬສວິເຘ ອຸສ຺ສທນິຣເຍ, ໂລກນ຺ຕຣນິຣເຍ ຈ។ ກາໂຣຕິ ຕາຕ, ນ ຕາວ ອລາຕສ຺ສ ອກຸສລກາໂຣ ປູຣຕິ។ ຕສ຺ເສວາຕິ ຕສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຕສ຺ສ ປຸຎ຺ຎສ຺ເສວ ນິສ຺ສນ຺ໂທ, ຍໍ ໂສ ອລາຕເສນາປຕິ ອຊ຺ຊ ສຸຂໍ ລຠຕິ។ ນ ຫິ ຕາຕ, ເອຕໍ ໂຄຆາຕກກມ຺ມສ຺ສ ຜລໍ។ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ຫິ ນາມ ວິປາໂກ ອິຏ຺ໂຐ ກນ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິຕິ ອຏ຺ຐານເມຕໍ។ ອຄ຺ເຄາ ຣໂຕຕິ ຕຖາເຫສ ອິທານິ ອກຸສລກມ຺ເມ ຣໂຕ។ ອຸຊຸມຄ຺ຄນ຺ຕິ ທສກຸສລກມ຺ມປຖມຄ຺ຄໍ។ ກຸມ຺ມຄ຺ຄນ຺ຕິ ນິຣຍຄາມິອກຸສລມຄ຺ຄໍ។

ໂອຫິເຕ ຕຸລມຓ຺ຑເລຕິ ກຓ຺ຑປຏິຈ຺ຉນຕ຺ຖາຍ ຕຸລມຓ຺ຑເລ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ຐປິເຕ។ ອຸນ຺ນເມຕີຕິ ອຸທ຺ຘໍ ອຸກ຺ຂິປຕິ។ ອາຈິນນ຺ຕິ ໂຖກໍ ໂຖກມ຺ປິ ປຸຎ຺ຎໍ ອາຈິນນ຺ໂຕ ປາປກາຣໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ນໂຣ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມສ຺ສ ສີສໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ຄຈ຺ຉຕິ។ ສຄ຺ຄາຕິມາໂນຕິ ສຄ຺ເຄ ອຕິມາໂນ ສຄ຺ຄສມ຺ປາປເກ ສາຕຜເລ ກລ຺ຍາຓກມ຺ເມ ອຠິຣໂຕ។ “ສຄ຺ຄາຘິມາໂນ”ຕິປິ ປາໂຐ, ສຄ຺ຄໍ ອຘິກາຣໍ ກຕ຺ວາ ກິຕຈິຕ຺ໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ສາຕເວ ຣໂຕຕິ ເອສ ພີຊກທາໂສ ສາຕເວ ມຘຸຣວິປາເກ ກຸສລຘມ຺ເມເຍວ ຣໂຕ។ ໂສ ອິມສ຺ສ ປາປກມ຺ມສ຺ສ ຂີຓກາເລ, ກລ຺ຍາຓກມ຺ມສ຺ສ ຜເລນ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສຕິ។

ຍຎ຺ເຈສ ອິທານິ ທາສຕ຺ຕໍ ອຸປຄໂຕ, ນ ຕໍ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມສ຺ສ ຜເລນ។ ທາສຕ຺ຕສໍວຕ຺ຕນິກຎ຺ຫິສ຺ສ ປຸພ຺ເພ ກຕໍ ປາປໍ ຠວິສ຺ສຕິຕິ ນິຏ຺ຐເມຕ຺ຖ ຄນ຺ຕພ຺ພນ຺ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ຕິ ອາຫ –

໑໘໕໒។

“ຍມຊ຺ຊ ພີຊໂກ ທາໂສ, ທຸກ຺ຂໍ ປສ຺ສຕິ ອຕ຺ຕນິ;

ປຸພ຺ເພວສ຺ສ ກຕໍ ປາປໍ, ຕເມໂສ ປຏິເສວຕິ។

໑໘໕໓។

“ຂີຍເຕ ຈສ຺ສ ຕໍ ປາປໍ, ຕຖາ ຫິ ວິນເຍ ຣໂຕ;

ກສ຺ສປຎ຺ຈ ສມາປຊ຺ຊ, ມາ ເທວຸປ຺ປຖມາຄມາ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ມາ ເທວຸປ຺ປຖມາຄມາຕິ ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ອິມໍ ນຄ຺ຄໍ ກສ຺ສປາຊີວກໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ມາ ເທວ ນິຣຍຄາມີ ອຸປ຺ປຖໍ ອຄມາ, ມາ ປາປມກາສີຕິ ປີຕຣໍ ໂອວທຕິ។

ອິທານິສ຺ສ ປາປູປເສວນາຍ ໂທສໍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ຕູປເສວນາຍ ຈ ຄຸຓໍ ທສ຺ເສນ຺ຕິ ອາຫ –

໑໘໕໔។

“ຍໍ ຍຎ຺ຫິ ຣາຊ ຠຊຕິ, ສນ຺ຕໍ ວາ ຍທິ ວາ ອສໍ;

ສີລວນ຺ຕໍ ວິສີລໍ ວາ, ວສໍ ຕສ຺ເສວ ຄຈ຺ຉຕີ໚

໑໘໕໕໚

‘‘ຍາທິສໍ ກ຺ຣ຺ເຕ ມິຕ຺ຕໍ, ຍາທິສໍ ຈູປເສວຕິ;

ໂສປີ ຕາທິສໂກ ໂຫຕິ, ສຫວາໂສ ຫິ ຕາທິໂສ໚

໑໘໕໖໚

‘‘ເສວມາໂນ ເສວມານໍ, ສມ຺ຜຸຏ຺ໂຖ ສມ຺ຜຸສໍ ປຣໍ;

ສໂຣ ທິທ຺ໂຘ ກລາປັວ, ອລິຕ຺ຕມຸປລິມ຺ປຕິ;

ອຸປເລປພຍາ ຘີໂຣ, ເນວ ປາປສຂາ ສິຍາ໚

໑໘໕໗໚

‘‘ປູຕິມຈ຺ຉໍ ກ຺ສຄ຺ເຄນ, ໂຍ ນໂຣ ອຸປນຍ຺ຫຕິ;

ກ຺ສາປີ ປູຕິ ວາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ພາລູປເສວນາ໚

໑໘໕໘໚

‘‘ຕຄຣຍ຺ຈ ປລາເສນ, ໂຍ ນໂຣ ອຸປນຍ຺ຫຕິ;

ປຕ຺ຕາປີ ສຸຣພີ ວາຍນ຺ຕິ, ເອວໍ ຘີຣູປເສວນາ໚

໑໘໕໙໚

‘‘ຕສ຺ມາ ປຕ຺ຕປຸຏສ຺ເສວ, ຎຕ຺ວາ ສມ຺ປາກມຕ຺ຕໂນ

ອສນ຺ເຕ ໂນປເສເວຍ຺ຍ, ສນ຺ເຕ ເສເວຍ຺ຍ ປຎ຺ຑິໂຕ;

ອສນ຺ໂຕ ນິຣຍໍ ເນນ຺ຕິ, ສນ຺ໂຕ ປາເປນ຺ຕິ ສຸຄ຺ຄຕິ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຄ ສນ຺ຕໍ ວາຕິ ສປ຺ປຸຣິສໍ ວາ໚ ຍທິ ວາ ອສນ຺ຕິ ອສປ຺ປຸຣິສໍ ວາ໚ ສໂຣ ທິທ຺ໂຘ ກລາປັວາຕິ ມຫາຣາຊ, ຍຄາ ນາມ ຫລາຫລວິສລິຕ຺ໂຕ ສໂຣ ສຣກລາເປ ຊິຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ຕໍ ວິເສນ ອລິຕ຺ຕມ຺ປີ ສຣກລາປໍ ລິມ຺ປຕິ, ວິສທິທ຺ຘເມວ ກໂຣຕິ, ເອວເມວ ປາປມິຕ຺ໂຕ ປາປໍ ເສວມາໂນ ອຕ຺ຕານໍ ເສວມານໍ ປຣໍ, ເຕນ ສມ຺ຜຸຏ຺ໂຖ ຕໍ ສມ຺ຜຸສໍ ອລິຕ຺ຕໍ ປາເປນ ປຸຣິສໍ ອຕ຺ຕນາ ເອກຊ຺ຊາສຍໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອຸປລິມ຺ປຕິ໚ ປູຕິ ວາຍນ຺ຕີຕິ ຕສ຺ສ ເຕ ກ຺ສາປີ ທຸຄ຺ຄນ຺ຘາ ວາຍນ຺ຕິ໚ ຕຄຣຍ຺ຈາຕິ ຕຄຣຍ຺ຈ ອຍ຺ຎຍ຺ຈ ຄນ຺ຘສມ຺ປນ຺ນໍ ຄນ຺ຘຊາຕໍ໚ ເອວນ຺ຕິ ເອວຣູປາ ຘີຣູປເສວນາ໚ ຘີໂຣ ຫິ ອຕ຺ຕານໍ ເສວມານໍ ຘີຣເມວ ກໂຣຕິ໚

ຕສ຺ມາປຕ຺ຕປຸຏສ຺ເສວາຕິ ຍສ຺ມາ ຕຄຣາທິປລິເວຄມານານິ ປຕ຺ຕານິປີ ສຸຄນ຺ຘານິ ໂຫນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ປລາສປຕ຺ຕປຸຏສ຺ເສວ

ປຕ຺ທິຕູປເສວເນນ ອຫມ຺ປິ ປຕ຺ທິໂຕ ກວິສ຺ສາມິຕິ ເອວံ. ລຕ຺ວາ ສມ຺ປາກມຕ຺ຕໂນຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິປາກັ ປຕ຺ທິຕກາວັ ປຣິ ມາຕັ ລຕ຺ວາ ອສນ຺ເຕ ປຫາຍ ປຕ຺ທິເຕ ສນ຺ເຕ ເສເວຍ຺ຍ. ‘‘ນິຣຍໍ ເນນ຺ຕິ’’ຕິ ເອຕ຺ຖ ເທວທຕ຺ຕາທີຫິ ນິຣຍໍ, ‘‘ປາເປນ຺ຕິ ສຸຄ຺ຄ ຕິ’’ນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖຣາທີຫິ ສຸຄຕິ ນີຕານໍ ວເສນ ອຸທາຫຣຕານິ ອາຫຣິຕພ຺ພານິ.

ເອວໍ ຣາຊສີຕາ ລທີ ຄາຖາທີ ປີຕຸ ຊມ຺ມໍ ກເຖຕ຺ວາ ອິທານິ ອຕີເຕ ອຕ຺ຕນາ ອນຸກູຕັ ທຸກ຺ຂໍ ທສ຺ເສນ຺ຕີ ອາຫ –

໑໘໖໐.

‘‘ອຫມ຺ປິ ຊາຕິໂຍ ສຕ຺ຕ, ສເຣ ສໍສຣິຕຕ຺ຕໂນ;

ອນາຄຕາປິ ສຕ຺ເຕວ, ຍາ ຄມິສ຺ສໍ ອິໂຕ ຈຸຕາ.

໑໘໖໑.

‘‘ຍາ ເມ ສາ ສຕ຺ຕມີ ຊາຕິ, ອຫຸ ປຸພ຺ເພ ຊນາຊິປ;

ກມ຺ມາຣປຸຕ຺ໂຕ ມຄເຊສຸ, ອຫຸໍ ຣາຊຄເຫ ປຸເຣ.

໑໘໖໘.

‘‘ປາປໍ ສຫາຍມາຄມ຺ມ, ພຫຸໍ ປາປໍ ກຕັ ມຍາ;

ປຣທາຣສ຺ສ ເຫເຖນ຺ໂຕ, ຈຣິມ຺ຫາ ອມຣາ ວິຍ.

໑໘໖໓.

‘‘ຕັ ກມ຺ມໍ ນິທິຕັ ອຕ຺ຖາ, ກສ຺ມຈ຺ຊນ຺ໂນວ ປາວໂກ;

ອຖ ອລ຺ເລຫິ ກມ຺ເມຫິ, ອຊາຍິ ວໍສກູມິຍໍ.

໑໘໖໔.

‘ໂກສມ຺ພິຍໍ ເສຕ຺ຖິກຸເລ, ອິທ຺ເຊ ຜີເຕ ມຫທ຺ຊເນ;

ເອກປຸຕ຺ໂຕ ມຫາຣາຊ, ນິຈ຺ຈໍ ສກ຺ກຕປູຊິໂຕ.

໑໘໖໕.

‘‘ຕຕ຺ຖ ມິຕ຺ຕັ ອເສວິສ຺ສໍ, ສຫາຍໍ ສາຕເວ ຣຕັ;

ປຕ຺ທິຕັ ສຸຕສມ຺ປນ຺ນໍ, ໂສ ມໍ ອຕ຺ເຖ ນິເວສຍິ.

໑໘໖໖.

‘‘ຈາຕຸທຸຫສີ ປຄຸຈຫສີ, ພຫຸ ຣຕຸຕີ ອຸປາວສີ;

ຕໍ ກມຸມໍ ນິຫີຕໍ ອພຸຖາ, ນິສິວ ອຸທກນຸຕິເກ។

໑໘໖໗។

‘‘ອຖ ປາປານ ກມຸມານິ, ຍເມຕໍ ມຄເຂ ກຕໍ;

ຜລໍ ປຣິຍາຄ ມໍ ປຈຸຉາ, ກຸຕຸວາ ທຸພຸຖວິສໍ ຍຖາ។

໑໘໖໘។

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາຫໍ ເວເທຫ, ໂຣຣຸເວ ນິຣເຍ ຈິຣໍ;

ສກມຸມຸນາ ອປຈຸຈິສຸສໍ, ຕໍ ສຣໍ ນ ສຸຂໍ ລເກ។

໑໘໖໙។

‘‘ພຫຸວສຸສຄເຕ ຕຕຸຖ, ເຂປຍິຕຸວາ ພຫຸ ທຸຂໍ;

ກິນຸນາຄເຕ ອຫຸ ຣາຊ, ຉຄໂລ ອຸທຸສຕປຸຜໂລ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ສຕຸຕາຕິ ມຫາຣາຊ, ອິສໂລກປຣໂລກາ ນາມ ສຸກຕທຸກຸກຍານຄຸຈ ຜລໍ ນາມ ອຕຸຖິ។ ນ ຫິ ສໍສາໂຣ ສຕຸເຕ ໂສເຣຕຸ ສກຸໂກຕິ, ສກມຸມຸນາ ເອວ ສຕຸຕາ ສຸຊຸຊນຸຕິ។ ອລາຕເສນາປຕີ ຈ ພິຊກທາໂສ ຈ ເອກເມວ ຊາຕິ ອນຸສຸສຣນຸຕິ។ ນ ເກວລໍ ເອເຕວ ຊາຕິ ສຣນຸຕິ, ອຫມຸປີ ອຕີເຕ ສຕຸຕ ຊາຕິໂຍ ອຕຸຕໂນ ສໍສຣິຕໍ ສຣາມິ, ອນາຄເຕປີ ອີໂຕ ຄນຸຕພຸພາ ສຕຸເຕວ ຊານາມິ។ ຍາ ເມ ສາຕິ ຍາ ສາ ມມ ອຕີເຕ ສຕຸຕມີ ຊາຕິ ອາສີ។ ກມຸມາຣປຸຕຸໂຕຕິ ຕາຍ ຊາຕິຍາ ອຫໍ ມຄເຂສຸ ຣາຊຄຫນຄເຣ ສຸວຕຸຕ ກາຣປຸຕຸໂຕ ອໂຫສິ។

ປຣທາຣສຸສເຫເຖນຸໂຕຕິ ປຣທາຣໍ ເຫເຖນຸຕາ ປເຣສໍ ຣກຸຂິຕໂຄປີເຕ ວຣກຕຸເຫ ອປຣຊຸຊນຸຕາ។ ອພຸຖາຕິ ຕໍ ຕທາ ມຍາ ກຕໍ ປາປກມຸມໍ ໂອກາສໍ ອລກິຕຸວາ ໂອກາເສ ສຕິ ວິປາກທາຍກໍ ຫຸຕຸວາ ກສຸມປພິຈຸຉນຸໂນ ອຄຸຄິ ວິຍ ນິຫິຕໍ ອພຸຖາສີ។ ວໍສກູມິຍນຸຕິ ວໍສຣພຸເຖ។ ເອກປຸຕຸໂຕຕິ ອສີຕິໂກຍິວິກເວ ເສຜຸຖິກຸເລ ອຫໍ ເອກປຸຕຸຕໂກວ ອໂຫສີ។ ສາຕເວ ຣຕນຸຕິ ກລຸຍາຕກມຸເມ ອກິຣ ຕໍ។ ໂສ ມນຸຕິ ໂສ ສຫາຍໂກ ມໍ ອຕຸເຖ ກຸສລກມຸເມ ປຕິຍຸຖາເປສີ។

ຕໍ ກມຸມນຸຕິ ຕມຸປີ ເມ ກຕໍ ກລຸຍາຕກມຸມໍ ຕທາ ໂອກາສໍ ອລກິຕຸວາ ໂອກາເສ ສຕິ ວິປາກທາຍກໍ ຫຸຕຸວາ ອຸທກນຸຕິເກ ນິສິ ວິຍ ນິຫິຕໍ ອພຸຖາສີ។ ຍເມຕນຸຕິ ອຖ ມມ ສນຸຕເກສຸ ປາປກມຸເມສຸ ຍໍ ເອຕໍ ມຍາ ມຄເຂສຸ ປຣທາຣິກກມຸມໍ ກຕໍ, ຕສຸສ ຜລໍ ປຈຸຉາ ມໍ ປຣິຍາຄໍ ອຸປຄຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຍຖາ ກີ? ກຸຕຸວາ ທຸພຸຖວິສໍ ຍຖາ, ຍຖາ ສວິສໍ ໂກຊນໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ຖິຕສຸສ ຕໍ ທຸພຸຖໍ ກກຸຂລຸອໍ ຫລາຫລໍ ວິສໍ ກຸປຸປຕິ, ຕຖາ ມໍ ປຣິຍາຄຕນຸຕິ ອຕຸໂຖ។ ຕໂຕຕິ ຕໂຕ ໂກສມຸພິຍໍ ເສຜຸຖິກຸລໂຕ។ ຕໍ ສຣນຸຕິ ຕໍ ຕສຸມີ ນິຣເຍ ອນຸກູຕທຸກຸຂໍ ສຣນຸຕິ ຈິຕຸຕສຸຂໍ ນາມ ນ ລກາມິ, ກຍເມວ ເມ ອຸປຸປຊຸຊຕິ។ ກິນຸນາຄເຕຕິ ກິນຸນາຄເຕ ນາມ ຣພຸເຖ។ ອຸທຸສຕປຸຜໂລຕິ ອຸທຸສຕພີໂຊ។

ໂສ ປນ ຉຄໂລ ພລສມຸປນຸໂນ ອໂຫສີ។ ປີຖຸຖິຍໍ ອກິຣຸຍຸຫປີ ນໍ ວາຫຍີສຸ, ຍານເກປີ ໂຍຊຍີສຸ។ ອິມມຕຸຖໍ ປກາເສນຸຕິ ອາຫ –

໑໘໗໐໕

‘‘ສາຕປຸຕຸຕາ ມຍາ ວູລຸຫາ, ປີຝຸຄິຍາ ຈ ຣເຖນ ຈ;

ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ນິສຸສນຸໂທ, ປຣຫາຣຄມນສຸສ ເມ’’ຕິ໕

ຕຕຸຖ ສາຕປຸຕຸຕາຕິ ອມຈຸຈປຸຕຸຕາ໕ ຕສຸສ ກມຸມສຸສາຕິ ເທວ, ໂຣຣຸເວ ມຫານິຣເຍ ປຈຸຈນຸຈ ຉຄລກາເລ ພິຊຸປຸປາຍນຸຈ ປີຝຸຄິວາຫນຍານກໂຍຊນານິ ຈ ສພຸໂພເປສ ຕສຸສ ນິສຸສນຸໂທ ປຣຫາຣຄມນສຸສ ເມຕິ໕

ຕໂຕ ປນ ຈວິຕຸວາ ອຣລຸເລ ກປີໂຍນິຍໍ ປຝິສນຸຂີ ຄຕຸຫິ໕ ອຖ ນໍ ຊາຕທິວເສ ຍູຖປຕິໂນ ທສຸເສສຸໍ໕ ໂສ ‘‘ອາເນຖ ເມ, ປຸຕຸຕ’’ນຸຕິ ທລຸຫໍ ຄເຫຕຸວາ ຕສຸສ ວິຣວນຸຕສຸສ ທນຸເຕຫີ ຜລານິ ອຸປຸປາເຝສິ໕ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸຕິ ອາຫ –

໑໘໗໑໕

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາຫໍ ເວເທຫ, ກປີ ອາສີ ພຸຣຫາວເນ;

ນິລຸລຸຈິຕຜໂລເຍວ, ຍູຖເປນ ປຄພຸກີນາ;

ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ນິສຸສນຸໂທ, ປຣຫາຣຄມນສຸສ ເມ’’ຕິ໕

ຕຕຸຖ ນິລຸລຸຈິຕຜໂລເຍວາຕິ ຕຕຸຣປາຫໍ ປຄພຸເກນ ຍູຖປຕິນາ ລຸລຸຈິຕຸວາ ອຸປຸປາຝິຕຜໂລເຍວ ອໂຫສິນຸຕິ ອຕຸໂຖ໕

ອຖ ອປຣາປີ ຊາຕິໂຍ ທສຸເສນຸຕີ ອາຫ –

໑໘໗໒໕

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາຫໍ ເວເທຫ, ທສຸສເນສຸ ປສູ ອຫຸໍ;

ນິລຸລຸຈິໂຕ ຊໂວ ກທຸໂຣ, ໂຍຄຸຄໍ ວູລຸຫໍ ຈິຣໍ ມຍາ;

ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ນິສຸສນຸໂທ, ປຣຫາຣຄມນສຸສ ເມ໕

໑໘໗໓໕

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາຫໍ ເວເທຫ, ວຊຸຊີສຸ ກຸລມາຄມາ;

ເນວິຕຸຖີ ນ ປຸມາ ອາສີ, ມນຸສຸສຕຸເຕ ສຸທຸລຸລເກ;

ຕສຸສ ກມຸມສຸສ ນິສຸສນຸໂທ, ປຣຫາຣຄມນສຸສ ເມ໕

໑໘໗໔໕

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາຫໍ ເວເທຫ, ອຊາຍີ ນນຸທເນ ວເນ;

ຠວເນ ຕາວຕຶສາຫໍ, ອຈ຺ຉຣາ ກາມວຓ຺ຓິນີຯ

໑໒໗໕ຯ

‘‘ວິຈິຕ຺ຣວຕ຺ຖາຠຣຓາ, ອາມຸຕ຺ຕມຓິກຸຓ຺ຑລາ;

ກຸສລາ ນຈ຺ຈຄີຕສ຺ສ, ສກ຺ກສ຺ສ ປຣິຈາຣິກາຯ

໑໒໗໖ຯ

‘‘ຕຕ຺ຖ ຐິຕາຫໍ ເວເທຫ, ສຣາມິ ຊາຕິໂຍ ອິມາ;

ອນາຄຕາປີ ສຕ຺ເຕວ, ຍາ ຄມິສ຺ສໍ ອິໂຕ ຈຸຕາຯ

໑໒໗໗ຯ

‘‘ປຣິຍາຄຕໍ ຕໍ ກຸສລໍ, ຍໍ ເມ ໂກສມ຺ພິຍໍ ກຕໍ;

ເທເວ ເຈວ ມນຸສ຺ເສ ຈ, ສນ຺ຘາວິສ຺ສໍ ອິໂຕ ຈຸຕາຯ

໑໒໗໘ຯ

‘‘ສຕ຺ຕ ຊຈ຺ໂຈ ມຫາຣາຊ, ນິຈ຺ຈໍ ສກ຺ກຕປູຊິຕາ;

ຖີຠາວາປີ ນ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສໍ, ຉຏ຺ຐາ ນິຄຕິໂຍ ອິມາຯ

໑໒໗໙ຯ

‘‘ສຕ຺ຕມີ ຈ ຄຕິ ເທວ, ເທວປຸຕ຺ໂຕ ມຫິທ຺ຘິໂກ;

ປຸມາ ເທໂວ ຠວິສ຺ສາມິ, ເທວກາຍສ຺ມິມຸຕ຺ຕໂມຯ

໑໒໘໐ຯ

‘‘ອຊ຺ຊາປີ ສນ຺ຕານມຍໍ, ມາລໍ ຄນ຺ເຖນ຺ຕິ ນນ຺ທເນ;

ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຊໂວ ນາມ, ໂຍ ເມ ມາລໍ ປຏິຈ຺ຉຕິຯ

໑໒໘໑ຯ

‘‘ມຸຫຸຕ຺ໂຕ ວິຍ ໂສ ທິພ຺ໂຍ, ອິຘ ວສ຺ສານິ ໂສຬສ;

ຣຕ຺ຕິນ຺ທິໂວ ຈ ໂສ ທິພ຺ໂຍ, ມານຸສີ ສຣໂທສຕໍຯ

໑໘໗໔ຯ

‘‘ອິຕິ ກມ຺ມານິ ອນ຺ເວນ຺ຕິ, ອສງ຺ເຂຍ຺ຍາປິ ຊາຕິໂຍ;

ກລ຺ຍາຓໍ ຍທິ ວາ ປາປໍ, ນ ຫິ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ທສ຺ສເນສູຕິ ທສ຺ສນຣຏ຺ເຐສຸຯ ປສູຕິ ໂຄໂຓ ອໂຫສີຯ ນິລຸຎ຺ຈິໂຕຕິ ວຈ຺ຉກາເລເຍວ ມໍ ເອວໍ ມນາໂປ ຠວິສ຺ສຕີຕິ ນິພ຺ພີຊກມກໍສຸຯ ໂສຫໍ ນິລຸຎ຺ຈິໂຕ ອຸທ຺ຘຕພີໂຊ ຊໂວ ຠທ຺ໂຣ ອໂຫສີຯ ວຊ຺ຊີສຸ ກຸລມາຄມາຕິ ໂຄໂຍນິໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ວຊ຺ຊິຣຏ຺ເຐ ເອກສ຺ມິໍ ມຫາໂຠຄກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ເນວິຕ຺ຖີ ນ ປຸມາຕິ ນປຸໍສກຕ຺ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ອາຫຯ ຠວເນ ຕາວຕິໍສາຫນ຺ຕິ ຕາວຕິໍສຠວເນ ອຫໍຯ

ຕຕ຺ຖ ຐິຕາຫໍ, ເວເທຫ, ສຣາມິ ຊາຕິໂຍ ອິມາຕິ ສາ ກິຣ ຕສ຺ມິໍ ເທວໂລເກ ຐິຕາ ‘‘ອຫໍ ເອວຣູປໍ ເທວໂລກໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ກຸໂຕ ນຸ ໂຂ ອາຄຕາ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ວຊ຺ຊິຣຏ຺ເຐ ມຫາໂຠຄກຸເລ ນປຸໍສກຕ຺ຕຠາວໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ນິພ຺ພຕ຺ຕຠາວໍ ປສ຺ສິຯ ຕໂຕ ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ກມ຺ເມນ ເອວຣູເປ ຣມຓີເຍ ຐາເນ ນິພ຺ພຕ຺ຕາມ຺ຫີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ໂກສມ຺ພິຍໍ ເສຏ຺ຐິກຸເລ ນິພ຺ພຕ຺ຕິຕ຺ວາ ກຕໍ ທານາທິກຸສລໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອຕສ຺ສ ຜເລນ ນິພ຺ພຕ຺ຕາມ຺ຫີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ‘‘ອນນ຺ຕຣາຕີເຕ ນປຸໍສກຕ຺ຕຠາເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕມານາ ກຸໂຕ ອາຄຕາມ຺ຫີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ທສ຺ສນຣຏ຺ເຐສຸ ໂຄໂຍນິຍໍ ມຫາທຸກ຺ຂສ຺ສ ອນຸຠູຕຠາວໍ ອຎ຺ຎາສິຯ ຕໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ຊາຕິໍ ອນຸສ຺ສຣມານາ ວານຣໂຍນິຍໍ ອຸທ຺ຘຕຜລຠາວໍ ອທ຺ທສຯ ຕໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕີ ຠິນ຺ນາຄເຕ ຉຄລໂຍນິຍໍ ອຸທ຺ຘຕພີຊຠາວໍ ອນຸສ຺ສຣິຯ ຕໂຕ ປຣໍ ອນຸສ຺ສຣມານາ ໂຣຣຸເວ ນິພ຺ພຕ຺ຕຠາວໍ ອນຸສ຺ສຣິຯ

ອຖສ຺ສາ ນິຣເຍ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍຎ຺ຈ ອນຸຠູຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸສ຺ສຣນ຺ຕິຍາ ຠຍໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິຯ ຕໂຕ ‘‘ເກນ ນຸ ໂຂ ກມ຺ເມນ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠູຕໍ ມຍາ’’ຕິ ຉຏ຺ຐໍ ຊາຕິໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ຕາຍ ຊາຕິຍາ ໂກສມ຺ພິນຄເຣ ກຕໍ ກລ຺ຍາຓກມ຺ມໍ ທິສ຺ວາ ສຕ຺ຕມໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ມຄຘຣຏ຺ເຐ ປາປສຫາຍໍ ນິສ຺ສາຍ ກຕໍ ປຣທາຣິກກມ຺ມໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອຕສ຺ສ ຜເລນ ເມ ຕໍ ມຫາທຸກ຺ຂໍ ອນຸຠູຕ’’ນ຺ຕິ ອຎ຺ຎາສິຯ ອຖ ‘‘ອິໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອນາຄເຕ ກຸຫິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ‘‘ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ປຸນ ສກ຺ກສ຺ເສວ ປາຣິຈາຣິກາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຎ຺ຎາສິຯ ເອວໍ ປຸນປ຺ປຸນໍ ໂອໂລກຍມານາ ‘‘ຕຕິເຍປິ ອຕ຺ຕຠາເວ ສກ຺ກສ຺ເສວ ປາຣິຈາຣິກາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມິ, ຕຖາ ຈຕຸຕ຺ເຖ, ປຎ຺ຈເມ ປນ ຕສ຺ມິໍເຍວ ເທວໂລເກ ຊວນເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ຕໂຕ ອນນ຺ຕຣໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ‘‘ຉຏ຺ເຐ ອຕ຺ຕຠາເວ ອິໂຕ ຕາວຕິໍສຠວນໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອງ຺ຄຕິຣຎ຺ໂຎ ອຄ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມິ, ‘ຣຸຈາ’ຕິ ເມ ນາມໍ ຠວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຎຕ຺ວາ ‘‘ຕໂຕ ອນນ຺ຕຣາ ກຸຫິໍ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມີ’’ຕິ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ‘‘ສຕ຺ຕມາຍ ຊາຕິຍາ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕາວຕິໍສຠວເນ ມຫິທ຺ຘິໂກ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິສ຺ສາມິ, ອິຕ຺ຖິຠາວໂຕ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສາມີ’’ຕິ ອຎ຺ຎາສິຯ ຕສ຺ມາ –

‘‘ຕຕ຺ຖ ຐິຕາຫໍ ເວເທຫ, ສຣາມິ ສຕ຺ຕ ຊາຕິໂຍ;

ອນາຄຕາປິ ສຕ຺ເຕວ, ຍາ ຄມິສ຺ສໍ ອິໂຕ ຈຸຕາ’’ຕິຯ – ອາທິມາຫ;

ຕຕ຺ຖ ປຣິຍາຄຕນ຺ຕິ ປຣິຍາເຍນ ອຕ຺ຕໂນ ວາເຣນ ອາຄຕໍຯ ສຕ຺ຕ ຊ຺ຈ຺ໂຈຕິ ວຊ຺ຊິຣຏ຺ເຐ ນປຸໍສກຊາຕິຍາ ສທ຺ຘິໍ ເທວໂລເກ ປຎ຺ຈ, ອຍຎ຺ຈ ຉຏ຺ຐາຕິ ສຕ຺ຕ ຊາຕິໂຍຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິຯ ເອຕາ ສຕ຺ຕ ຊາຕິໂຍ ນິຈ຺ຈໍ ສກ຺ກຕປ຺ປູຊິຕາ ອໂຫສິນ຺ຕິ ທສ຺ເສຕິຯ ຉຏ຺ຐາ ນິຄຕິໂຍຕິ ເທວໂລເກ ປນ ປຎ຺ຈ, ອຍຎ຺ຈ ເອກາຕິ ອິມາ ຉ ຄຕິໂຍ ອິຕ຺ຖິຠາວານ ມຸຈ຺ຈິສ຺ສນ຺ຕິ ວທຕິຯ ສຕ຺ຕມີ ຈາຕິ ອິໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ອນນ຺ຕຣໍຯ ສນ຺ຕານມຍນ຺ຕິ ເອກໂຕວຏ຺ຏກາທິວເສນ ກຕສນ຺ຕານໍຯ ຄນ຺ເຖນ຺ຕີຕິ ຍຖາ ສນ຺ຕານມຍາ ໂຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ອຊ຺ຊປິ ມມ ປາຣິຈາຣິກາ ນນ຺ທນວເນ ມາລໍ ຄນ຺ເຖນ຺ຕິເຍວຯ ໂຍ ເມ ມາລໍ ປຏິຈ຺ຉຕີຕິ ມຫາຣາຊ, ອນນ຺ຕຣຊາຕິຍໍ ມມ ສາມິໂກ ຊໂວ ນາມ ເທວປຸຕ຺ໂຕ ໂຍ ຣຸກ຺ຂໂຕ ປຕິຕປຕິຕໍ ມາລໍ ປຏິຈ຺ຉຕິຯ

ໂສລຸອສາຕີ ມຫາຣາຊ, ມມ ຊາຕິຍາ ອິມານີ ໂສລຸອສ ວສ຺ສານີ, ເອຕ຺ຕໂກ ປນ ກາໂລ ເທວານໍ ເອໂກ ມຸຫຸຕ຺ໂຕ, ເຕນ ຕາ ມມ ຈຸຕກາວມ຺ປີ ອຊານນ຺ຕາ ມມຕ຺ຖາຍ ມາລໍ ຄນ຺ເຖນ຺ຕິເຍວ។ ມານຸສິນ຺ຕີ ມນຸສ຺ສານໍ ວສ຺ສຄຓານໍ ອາຄມ຺ມ ເອສ ສຣໂທສຕໍ ວສ຺ສສຕໍ ໂຫຕິ, ເອວໍ ທີຆາຍຸກາ ເທວາ ។ ອິມິນາ ປນ ກາຣເຕນ ປຣໂລກສ຺ສ ຈ ກລ຺ຍາຓປາປການສ຺ຈ ກມ຺ມານໍ ອຕ຺ຖິຕໍ ຊານາຫີ, ເທວາຕີ។

ອນ຺ເວນ຺ຕີຕີ ຍຖາ ມໍ ອນ຺ພນ຺ຘີສ຺, ເອວໍ ອນ຺ພນ຺ຘນ຺ຕີ។ ນ ຫີ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕີຕີ ທິຍ຺ຖຘມ຺ມເວທນີຍໍ ຕສ຺ມີເຍວ ອຕ຺ຕກາເວ, ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊເວທນີຍໍ ອນນ຺ຕຣກາເວ ວິປາກໍ ເທຕິ, ອປຣາປຣິຍເວທນີຍໍ ປນ ວິປາກໍ ອທຕ຺ວາ ນ ນສ຺ສຕິ។ ຕໍ ສນ຺ຘາຍ ‘‘ນ ຫີ ກມ຺ມໍ ວິນສ຺ສຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ອຫໍ ປຣທາຣິກກມ຺ມສ຺ສ ນິສ຺ສນ຺ເທນ ນິຣເຍ ຈ ຕິຣຈ຺ຉານໂຍນິຍສ຺ຈ ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວີ។ ສເຈ ປນ ຕຸມ຺ເຫປີ ອິທານີ ຄຸຕສ຺ສ ກາຖໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເອວໍ ກຣິສ຺ສຖ, ມຍາ ອນຸກູຕສທິສເມວ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກວິສ຺ສຖ, ຕສ຺ມາ ເອວໍ ມາ ກຣິຕ຺ຖາ’’ຕິ ອາຫ។

ອຖສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣີ ຘມ຺ມໍ ເທເສນ຺ຕີ ອາຫ –

໑໘໒໓។

‘‘ໂຍ ອິຈ຺ເຉ ປຸຣິໂສ ໂຫຕຸໍ, ຊາຕິ ຊາຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ;

ປຣທາຣໍ ວິວຊ຺ເຊຍ຺ຍ, ໂຘຕປາໂທວ ກທ຺ທມໍ។

໑໘໒໔។

‘‘ຍາ ອິຈ຺ເຉ ປຸຣິໂສ ໂຫຕຸໍ, ຊາຕິ ຊາຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ;

ສາມິກໍ ອປຈາເຍຍ຺ຍ, ອິນ຺ທໍວ ປຣິຈາຣິກາ។

໑໘໒໕។

‘‘ໂຍ ອິຈ຺ເຉ ທິພ຺ຍໂພຄສ຺ຈ, ທິພ຺ພມາຍຸໍ ຍສໍ ສຸຂໍ;

ປາປານິ ປຣິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ, ຕິວິຘໍ ຘມ຺ມມາຈເຣ។

໑໘໒໖។

‘‘ກາເຍນ ວາຈາ ມນສາ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຈກ຺ຂໂຓ;

ອຕ຺ຕໂນ ໂຫຕິ ອຕ຺ຖາຍ, ອິຕ຺ຖີ ວາ ຍທິ ວາ ປຸມາ។

໑໘໒໗។

‘‘ເຍ ເກຈິເມ ມານຸຊາ ຊີວໂລເກ, ຍສສ຺ສິໂນ ສພ຺ພສມນ຺ຕໂກຄາ;

ອສໍສຍໍ ເຕຫີ ປຸເຣ ສຸຈິຕ຺ຕໍ, ກມ຺ມສ຺ສກາເສ ປຸຖູ ສພ຺ພສຕ຺ຕາ។

໑໘໗໗.

‘‘ອິງ຺ຆານຸຈິນ຺ເຕສິ ສຍມ຺ປີ ເທວ, ກຸໂຕນິທານາ ເຕ ອິມາ ຊນິນ຺ທ;

ຍາ ເຕ ອິມາ ອຈ຺ຉຣາສນ຺ນິກາສາ, ອລງ຺ກຕາ ກລ຺ຈນຊາລຉນ຺ນາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂທຕຸນ຺ຕິ ກວິຕຸ໌. ສພ຺ພສມນ຺ຕໂກຄາຕິ ປຣິປຸຕ຺ຕສພ຺ພໂກຄາ. ສຸຈິຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຝ຺ຖຸ ຈິຕ຺ຕໍ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມໍ ກຕໍ. ກມ຺ມສ຺ສກາເສຕິ ກມ຺ມສ຺ສກາ ອຕ຺ຕນາ ກຕກມ຺ມສ຺ເສວ ວິປາກປ຺ຝິສໍເວທິໂນ. ນ ຫິ ມາຕາປີຕູຫິ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ປຸຕ຺ຕຘີຕານໍ ວິປາກໍ ເທຕິ, ນ ຕາຫິ ປຸຕ຺ຕຘີຕາຫິ ກຕໍ ກມ຺ມໍ ມາຕາປີຕູນໍ ວິປາກໍ ເທຕິ. ເສເສຫິ ກຕໍ ເສສານໍ ກິເມວ ທສ຺ສຕິ? ອິງ຺ຆາຕິ ໂຈທນຕ຺ເຖ ນິປາໂຕ. ອນຸຈິນ຺ເຕສີຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາສິ. ຍາ ເຕ ອິມາຕິ ຍາ ອິມາ ໂສລ຺ອສສຫສ຺ສາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຕໍ ອຸປ຺ຝ຺ຖຫນ຺ຕິ, ອິມາ ເຕ ກຸໂຕນິທານາ, ກິໍ ນິປ຺ຊິຕ຺ວາ ນິທ຺ທາຍນ຺ເຕນ ລທ຺ຘາ, ອຸທາຫຸ ປນ຺ຖທູສນສນ຺ຘິຈ຺ເຉທາທີນິ ປາປານິ ກຕ຺ວາ, ອທຸ ກລ຺ຍາຕກມ຺ມໍ ນິສ຺ສາຍ ລທ຺ຘາຕິ ອິທໍ ຕາວ ອຕ຺ຕນາປີ ຈິນ຺ເຕຍ຺ຍາສິ, ເທວາຕິ.

ເອວໍ ສາ ປີຕຣໍ ອນຸສາສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໗໘.

‘‘ອິຈ຺ເຈວໍ ປີຕຣໍ ກລ຺ຍາ, ຣຸຈາ ໂຕເສສິ ອງ຺ຄຕີ;

ມູລ຺ຫສ຺ສ ມຄ຺ຄມາຈິກ຺ຂິ, ຘມ຺ມມກ຺ຂາສິ ສຸພ຺ພຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິຈ຺ເຈວນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ, ອິຕິ ອິເມຫິ ເອວຣູເປຫິ ມຘຸເຣຫິ ວຈເນຫິ ຣຸຈາກລ຺ຍາ ປີຕຣໍ ໂຕເສສິ, ມູລ຺ຫສ຺ສ ມຄ຺ຄໍ ວິຍ ຕສ຺ສ ສຸຄຕິມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂິ, ນານານເຍຫິ ສຸຈຣິຕຘມ຺ມໍ ອກ຺ຂາສິ. ຘມ຺ມໍ ກເຖນ຺ຕີເຍວ ສາ ສຸພ຺ພຕາ ສຸນ຺ທຣວຕາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕີຕຊາຕິໂຍປີ ກເຖສິ.

ເອວໍ ປຸພ຺ພຕ຺ຫໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ສພ຺ພຣຕ຺ຕີ ປີຕຸ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ‘‘ມາ, ເທວ, ນຄ຺ຄສ຺ສ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິກສ຺ສ ວຈນໍ ຄຕ຺ຫິ, ‘ອຕ຺ຖິ ອຍໍ ໂລໂກ, ອຕ຺ຖິ ປຣໂລໂກ , ອຕ຺ຖິ ສຸກຝທຸກ຺ກຝກມ຺ມານໍ ຜລ’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕສ຺ສ ມາທິສສ຺ສ ກລ຺ຍາຕມິຕ຺ຕສ຺ສ ວຈນໍ ຄຕ຺ຫ, ມາ ອຕິຕ຺ເຖນ ປກ຺ຂນ຺ທີ’’ຕິ ອາຫ. ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ປີຕຣໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນາ ໂມເຈຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ. ໂສ ຫິ ເກວລໍ ຕສ຺ສາ ມຘຸຣວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕຸສ຺ສິ. ມາຕາປີຕໂຣ ຫິ ປີຍປຸຕ຺ຕານໍ ວຈນໍ ປີຍາຍນ຺ຕິ, ນ ປນ ຕໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສີ. ນຄເຣປີ ‘‘ຣຸຈາ ກິຣ ຣາຊຘີຕາ ປີຕຸ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສີ’’ຕິ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສິ. ‘‘ປຕ຺ຫິຕາ ຣາຊຘີຕາ ອຊ຺ຊ ປີຕຣໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນາ ໂມເຈຕ຺ວາ ນຄຣວາສີນໍ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກຣິສ຺ສຕີ’’ຕິ ມຫາຊໂນ ຕຸສ຺ສິ. ສາ ປີຕຣໍ ໂພເຘຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕີ ວີຣິຍໍ ອວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາວ ‘‘ເຍນ ເກນຈິ ອຸປາເຍນ ປີຕຸ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ສີຣສ຺ມີ ອຝ຺ຊລີ ປຕິຝ຺ຖເປຕ຺ວາ ທສທິສາ ນມສ຺ສິຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມີ ໂລເກ ໂລກສນ຺ຘາຣກາ ຘມ຺ມິກສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນາມ ໂລກປາລເທວຕາ ນາມ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາໂນ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ເຕ ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ມມ ປີຕຣໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປນ຺ຕຸ , ເອຕສ຺ສ ຄຸເຕ ອສຕິປີ ມມ ຄຸເຕນ ມມ ສີເລນ ມມ ສຈ຺ເຈນ ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ອິມໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ສກລໂລກສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິໍ ກໂຣນ຺ຕູ’’ຕິ ອຘິຝ຺ຖຫິຕ຺ວາ ນມສ຺ສິ.

ຕທາ ໂພຘິສຕ຺ໂຕ ນາຣໂທ ນາມ ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ອໂຫສິ. ໂພຘິສຕ຺ຕາ ຈ ນາມ ອຕ຺ຕໂນ ເມຕ຺ຕາກາວນາຍ ອນຸທ຺ທຍາຍ ມຫນ຺ຕກາເວນ ສຸປ຺ປຝິປນ຺ນທຸປ຺ປຝິປນ຺ເນ ສຕ຺ເຕ ທສ຺ສນຕ຺ຖໍ ກາລານຸກາລໍ ໂລກໍ ໂອໂລເກນ຺ຕິ. ໂສ ຕໍ ທິວສໍ ໂລກໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຕໍ ຣາຊຘີຕຣໍ ປີຕຸ ມິຈ຺ຉາທິຝ຺ຖິໂມຈນຕ຺ຖໍ ໂລກສນ຺ຘາຣກເທວຕາໂຍ ນມສ຺ສມານໍ ທິສ຺ວາ, ‘‘ຖເປຕ຺ວາ ມໍ ອຝ຺ໂຝ ເອຕໍ ຣາຊານໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອຊ຺ຊ ມຍາ ຣາຊຘີຕຸ ສງ຺ຄຫໍ, ຣຝ຺ໂຝ ຈ ສປຣິຊນສ຺ສ ໂສຕ຺ຖິກາວໍ ກຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕຸໍ ວຝ຺ຝຕິ, ເກນ ນຸ ໂຂ ເວເສນ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມນຸສ຺ສານໍ ປພ຺ພຊິຕາ ປີຍາ ເຈວ ຄຣຸໂນ ຈ ອາເທຍ຺ຍວຈນາ ຈ, ຕສ຺ມາ ປພ຺ພຊິຕເວເສນ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ສນ຺ນິຝ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ປາສາທິກໍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ

ມນຸສ຺ສຕຸຕກາວໍ ມາເປຕ຺ວາ ມນຸຄ຺ຄໍ ຊຍາມຕ຺ຫລໍ ພນ຺ຂິຕ຺ວາ ຊຍນ຺ຕເຣ ກລ຺ຈນສູຈີ ໂອຫຫິຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕ ຣຕ຺ຕປຍໍ ອຸປຣິ ຣຕ຺ຕວາກຈີຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ປາຣຸປິຕ຺ວາ ສຸວຕ຺ຕຕາຣາຂຈິຕໍ ຣຊຕມຍໍ ອຊິນຈມ຺ມໍ ເອກໍເສ ກຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕາສິກ຺ກາຍ ປກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ສຸວຕ຺ຕມຍໍ ກິກ຺ຂາກາຊນໍ ອາທາຍ ຕິສຸ ຄາເນສຸ ໂອນຕໍ ສຸວຕ຺ຕກາຊໍ ຂນ຺ເຂ ກຕ຺ວາ ມຸຕ຺ຕາສິກ຺ກາຍ ເອວ ປວາລຸອກມຕ຺ທ ລໍ ອາທາຍ ອິມິນາ ອິສິເວເສນ ຄຄນຕເລ ຈນ຺ໂທ ວິຍ ວິໂຣຈມາໂນ ອາກາເສນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອລງກຕຈນ຺ທກປາສາທມຫາຕລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ປຸຣໂຕ ອາກາເສ ອຄ຺ຄາສິ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໒໐។

‘‘ອຖາຄມາ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກາ, ນາຣໂທ ມານຸສິ ປຊໍ;

ຊມ຺ພຸທີປໍ ອເວກ຺ຂນ຺ໂຕ, ອທ຺ທາ ຣາຊານມງຄຕິ។

໑໘໒໑។

‘‘ຕໂຕ ປຕິຍຄ຺ຄາ ປາສາເທ, ເວເທຫສ຺ສ ປຸຣຕ຺ຖໂຕ;

ຕຄ຺ຈ ທິສ຺ວານານຸປ຺ປຕ຺ຕໍ, ຣຸຈາ ອິສິມວນ຺ທຖາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອທ຺ທາຕິ ພ຺ຣຫ຺ມໂລເກ ຖິໂຕວ ຊມ຺ພຸທີປໍ ອເວກ຺ຂນ຺ໂຕ ຄຸຕາຊີວກສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຄຫິຕມິຈ຺ຈາທສ຺ສນໍ ຣາຊານໍ ອງຄຕິ ອທ຺ທສ, ຕສ຺ມາ ອາຄໂຕຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຕໂຕ ປຕິຍຄ຺ຄາຕິ ຕໂຕ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາ ຕສ຺ສ ຣຄ຺ໂຍ ອມຈ຺ຈຄຕປຣິວຸຕສ຺ສ ນິສິນ຺ນສ຺ສ ປຸຣ ໂຕ ຕສ຺ມິ ປາສາເທ ອປເທ ປທໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາກາເສ ປຕິຍຄ຺ຄທີ។ ອນຸປ຺ປຕ຺ຕນ຺ຕິ ອາຄຕໍ។ ອິສິນ຺ຕິ ອິສິເວເສນ ອາຄຕຕ຺ຕາ ສຕ຺ຖາ ‘‘ອິສີ’’ນ຺ຕິ ອາຫ។ ອວນ຺ທຖາຕິ ‘‘ມມານຸຄຄ຺ເທນ ມມ ປິຕຣິ ກາຣຸຄ຺ຄໍ ກຕ຺ວາ ເອໂກ ເທວຣາຊາ ອາຄໂຕ ກວິສ຺ສຕິ’’ຕິ ທຄ຺ຄປທຄ຺ຄາ ວາຕາກິທຍາ ສຸວຕ຺ຕກທລີ ວິຍ ໂອນມິຕ຺ວາ ນາຣທພ຺ຣຫ຺ມານໍ ອວນ຺ທີ។

ຣາຊາປິ ຕໍ ທິສ຺ວາວ ພ຺ຣຫ຺ມເຕເຊນ ຕຊ຺ຊິໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອາສເນ ສຕ຺ຄາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອາສນາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ກູມິຍໍ ຄຕ຺ວາ ອາຄຕທຄ຺ຄານຄ຺ຈ ນາມໂຄຕ຺ຕຄ຺ຈ ປຸຈ຺ຉິ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໒໔។

‘‘ອຖາສນມ຺ຫາ ໂອຣຸຍ຺ຫ, ຣາຊາ ພ຺ຍຖິຕມານໂສ;

ນາຣທໍ ປຣິປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວິ។

໑໘໒໕។

‘ກ຺ໂຕ ນຸ ອາຄຈ຺ຉສິ ເທວວຕ຺ຕ໌, ໂອກາສຍໍ ສພ຺ພທິສາ ຈນ຺ທິມາວ;

ອກ຺ຂາທິ ເມ ປຸຈ຺ຉິໂຕ ນາມໂຄຕ຺ຕໍ, ກຖໍ ຕໍ ຊານນ຺ຕິ ມນຸສ຺ສໂລເກ’’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ພ຺ຍຖິຕມານໂສຕິ ກິຕຈິຕ຺ໂຕ។ ກ຺ໂຕ ນູຕິ ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂຂ ວິຊ຺ຊາຊໂຣ ກເວຍ຺ຍາຕິ ມຄ຺ຄມາໂນ ອວນ຺ທິຕ຺ວາວ ເອວໍ ປຸຈ຺ຉິ។

ອຖ ໂສ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ‘ປຣໂລໂກ ນຕ຺ຖີ’ຕິ ມຄ຺ຄຕິ, ປຣໂລກເມວສ຺ສ ຕາວ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

๑໘໙໔᪥

‘‘ອຫລຸທີ ເທວໂຕ ອິທານິ ເອມິ, ໂອກາສຍໍ ສພຸພທິສາ ຈນຸທິມາວ;

ອກຸຂາມິ ເຕ ປຸຈຸຉິໂຕ ນາມໂຄຕຸຕໍ, ຊານນຸຕິ ມໍ ນາຣໂທ ກສຸສໂປ ຈາ’’ຕິ᪥

ຕຕຸຖ ເທວໂຕຕິ ເທວໂລກໂຕ᪥ ນາຣໂທ ກສຸສໂປ ຈາຕິ ມໍ ນາເມນ ນາຣໂທ, ໂຄຕຸເຕນ ກສຸສໂປຕິ ຊານນຸຕິ᪥

ອຖ ຣາຊາ ‘‘ອິມໍ ປຈຸຉາປີ ປຣໂລກໍ ປຸຈຸຉິສຸສາມິ, ອິທຸຘິຍາ ລທຸຘກາຣຓໍ ຕາວ ປຸຈຸຉິສຸສາມີ’’ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

๑໘໙໕᪥

‘‘ອຈຸເຉຣຣູປໍ ຕວ ຍາທິສລຸຈ, ເວຫາຍສໍ ຄຈຸຉສິ ຕິຏຸຖສິ ຈ;

ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ນາຣທ ເອຕມຕຸຖໍ, ອຖ ເກນ ວຓຸເຕນ ຕວາຍມິທຸຘີ’’ຕິ᪥

ຕຕຸຖ ຍາທິສລຸຈາຕິ ຍາທິສລຸຈ ຕວ ສຕຸຖານໍ, ຍລຸຈ ຕຸວໍ ອາກາເສ ຄຈຸຉສິ ຕິຏຸຖສິ ຈ, ອິທໍ ອຈຸຉຣິຍຊາຕໍ᪥

ນາຣໂທ ອາຫ –

๑໘໙໖᪥

‘‘ສຈຸຈລຸຈ ຘມຸໂມ ຈ ທໂມ ຈ ຈາໂຄ, ຄຸຕາ ມເມເຕ ປກຕາ ປຸຣາຕາ;

ເຕເຫວ ຘມຸເມຫີ ສຸເສວິເຕຫິ, ມໂນຊໂລ ເຍນ ກາມໍ ຄໂຕສຸມິ’’ຕິ᪥

ຕຕຸຖ ສຈຸຈນຸຕິ ມຸສາວາທວິຣຫິຕໍ ວຈີສຈຸຈໍ᪥ ຘມຸໂມຕິ ຕິວິຘສຸຈຣິຕຘມຸໂມ ເຈວ ກສິຓປຣິກມຸມຊານຘມຸໂມ ຈ᪥ ທໂມຕິ ອິນຸທຸຣິຍທມນໍ᪥ ຈາໂຄຕິ ກິເລສປຣິຈຸຈາໂຄ ຈ ເທຍຸຍຘມຸມປຣິຈຸຈາໂຄ ຈ᪥ ມເມເຕ ຄຸຓາຕິ ມມ ເອເຕ ຄຸຓສມຸປຍຸຕຸຕາ ຄຸຓສຫຄ ຕາ᪥ ປກຕາ ປຸຣາຓາຕິ ມຍາ ປຸຣິມກເວ ກຕາຕິ ທສຸເສຕິ᪥ ‘‘ເຕເຫວ ຘມຸເມຫິ ສຸເສວິເຕຫີ’’ຕິ ເຕ ສພຸເພ ຄຸເຓ ສຸເສວິເຕ ປຣິຈາຣິເຕ ທສຸເສຕິ᪥ ມໂນຊໂວຕິ ອິທຸຘິຍາ ກາຣເຓນ ປຝິລທຸໂຘ᪥ ເຍນ ກາມໍ ຄໂຕສຸມິຕິ ເຍນ ເທວຝຸຖາເນ ຈ ມນຸສຸສຝຸຖາເນ ຈ ຄນຸຕຸໍ ອິຈຸຉນໍ, ເຕນ ຄໂຕສຸມິຕິ ອຕຸໂຖ᪥

ຣາຊາ ເອວໍ ຕສຸມິ ກເຖນຸເຕປີ ມິຈຸຉາທສຸສນສຸສ ຄຫິຕຕຸຕາ ປຣໂລກໍ ອສທຸທຫນຸໂຕ ‘‘ອຕຸຖິ ນຸ ໂຂ ປຸລຸລວິປາໂກ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

๑໘໙໗᪥

‘‘ອຈຸເຉຣມາຈິກຸຂສິ ປຸລຸລສິທຸຘີ, ສເຈ ທີ ເອເຕຫີ ຍຖາ ວເທສີ;

ປຸຈຸຉາມິ ຕໍ ນາຣທ ເອຕມຕຸຖໍ, ປຸຕຸໂຖ ຈ ເມ ສາຘຸ ວິຍາກໂຣຫີ’’ຕິ᪥

ຕຕຸຖ ປຸລຸລສິທຸຘິນຸຕິ ປຸລຸລານໍ ສິທຸຘີ ຜລທາຍກຕຸຕໍ ອາຈິກຸຂນຸໂຕ ອຈຸຉຣິຍໍ ອາຈິກຸຂສິ᪥

ນາຣໂທ ອາຫ –

໑໘໙໙။

‘‘ປຸຈ្ឆສ្ស ມំ ຣາຊ ຕເວສ ອຕ្ថោ, ຍំ ສំສយំ ກុຣុເສ ກູມិປាລ;

ອហំ ຕំ និស្សំសយຕំ គເມមិ, ນເຍហិ ຌາເຍហិ ຈ ເហຕុກិ ຈា’’ຕិ။

ຕຕ្ថ ຕເວສ ອຕ្ថោຕិ ປុຈ្ឆិຕព្ພោ ນាມ ຕວ ເອສ ອຕ្ថោ។ ຍំ ສំສយន្តិ ຍំ ກិញ្ចិເທວ ອຕ្ថេ ສំສយំ ກោຣសិ, ຕំ ມំ ປុຈ្ឆ។ និស្សំសយຕន្តិ ອហំ ຕំ និស្សំសយភាវំ គເມមិ។ ນເຍហីຕិ ກាຣណេហិ។ ຌាເຍហីຕិ ຌាເណហិ។ ເហຕុກីຕិ ປច្ចເຍហិ, ປដិញ្ញាມត្តេເນវ ອວត្វា ຌាເណນ ປរិច្ឆិន្ទិត្វា ការណេន ຈ ເຕសំ ឆម្មានំ សមុដ្ឋាបកប្បច្ចេហិ ຈ ຕំ និស្សំស យំ ករិស្សាមីຕិ ອຕ្ថោ។

ຣາຊា ອາຫ –

໑໘໙໙។

‘‘ປុច្ឆាមិ ຕំ ນាຣທ ເອຕមត្ថំ, ປុដ្ឋោ ຈ ເມ ນាຣທ មា មុសា ភណិ;

ອត្ថិ ນុ ເທវា ປិតរោ ນុ ອត្ថិ, ໂລໂກ ປរោ ອត្ថិ ຊໂນ ຍມាហូ’’ຕិ។

ຕຕ្ថ ຊໂນ ຍមាហូຕិ ຍំ ຊໂນ ເອວមាហ – ‘‘ອត្ថិ ເທវា, ອត្ថិ ປិតរោ, ອត្ថិ ປរោ ໂລໂກ’’ຕិ, ຕំ សព្ពំ ອត្ថិ ນុ ໂខຕិ ປុច្ឆ ຕិ។

ນາຣໂທ ອາຫ –

໑໙໐໐។

‘‘ອត្ថេວ ເທវា ປិតរោ ຈ ອត្ថិ, ໂລໂກ ປរោ ອត្ថិ ຊໂນ ຍមាហុ;

ກាເមសុ គិទ្ធា ຈ ນរា ປមូឡ្ហា, ໂລកំ ປរំ ນ វិទូ ໂមហយុត្តា’’ຕិ។

ຕຕ្ថ ອត្ថេວ ເທវាຕិ មហាຣាຊ, ເທវា ຈ ປិតរោ ຈ ອត្ថិ, ຍម្បិ ຊໂນ ປរໂລកមាហ, ໂສបិ ອត្ថេវ។ ນ វិទូຕិ ກាម គិទ្ធា ປន ໂមហមូឡ្ហា ຊນា ປរໂລកំ ນ វិទន្តិ ນ ຊានន្តិຕិ។

ຕំ សុត្វា ຣាຊា ປរិហាសំ ກោរន្តោ ເອວមាហ –

໑໙໐໑។

‘‘ອត្ថីຕិ ເຈ ນាຣທ សទ្ទហាសិ, និເវសនំ ປរໂລເກ មតានំ;

ឥເធវ ເມ ປញ្ច សតានិ ເທហិ, ទស្សាមិ ເຕ ປរໂລເກ សហស្ស’’ន្តិ។

ຕຕ຺ຖ ນິເວສນ຺ຕິ ນິວາສຏ຺ຐານໍ. ປཉ຺ຈ ສຕານີຕິ ປཉ຺ຈ ກຫາປཎສຕານິ.

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຣິສມຊ຺ເຊເຍວ ຄຣຫນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໐໘.

‘‘ທຊ຺ເຊມ຺ ໂຂ ປཉ຺ຈ ສຕານິ ໂກໂຕ, ຊཉ຺ໝາມ຺ ເຈ ສີລວນ຺ຕໍ ວທཉ຺ཉུໍ;

ລຸທ຺ທໍ ຕໍ ໂກນ຺ຕໍ ນິຣເຍ ວສນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສຫສ຺ສໍ.

໑໗໐໗.

‘‘ອິເຜວ ໂຍ ໂຫຕິ ອຝມ຺ມສີໂລ, ປາປາຈາໂຣ ອລໂສ ລຸທ຺ທກມ຺ໂມ;

ນ ປཎ຺ຑິຕາ ຕສ຺ມິ ອິຓໍ ທທນ຺ຕິ, ນ ຫິ ອາຄໂມ ໂຫຕິ ຕຖາວິຝມ຺ຫາ.

໑໗໐໙.

‘‘ທກ຺ຂཉ຺ຈ ໂປສໍ ມນຸຊາ ວິທິຕ຺ວາ, ອຸຏ຺ຐານກໍ ສີລວນ຺ຕໍ ວທཉ຺ཉུໍ;

ສຍເມວ ໂກເຄຫີ ນິມນ຺ຕຍນ຺ຕິ, ກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວາ ປຸນ ມາຫເຣສີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຊཉ຺ໝາມ຺ ເຈຕິ ຍທິ ມຍໍ ກວນ຺ຕໍ ‘‘ສີລວາ ເອສ ວທཉ຺ཉູ, ຝມ຺ມິກສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕານໍ ອິມສ຺ມິ ກາເລ ອິມິນາ ນາມຕ຺ໂຖ ຕິ ຊານິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ກິຈ຺ຈສ຺ສ ກາຣໂກ ວທཉ຺ཉູ’’ຕິ ຊາເນຍ຺ຍາມ. ອຖ ເຕ ວཎ຺ເມຍາ ປཉ຺ຈ ສຕານິ ທເທຍ຺ຍາມ, ຕ຺ວໍ ປນ ລຸທ຺ໂທ ສາຫສິໂກ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທານສາລໍ ວິທ຺ຝໍເສຕ຺ວາ ປຣທາເຣສຸ ອປຣຊ຺ຊສິ, ອິໂຕ ຈຸໂຕ ນິຣເຍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊິສ຺ສສິ, ເອວໍ ລຸທ຺ທໍ ຕໍ ນິຣເຍ ວສນ຺ຕໍ ໂກນ຺ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ໂກ ‘‘ສຫສ຺ສໍ ເມ ເທຫີ’’ຕິ ໂຈເທສ຺ສຕິ. ຕຖາວິຝມ຺ຫາຕິ ຕາທິສາ ປຸຣິສາ ທິນ຺ນສ຺ສ ອິຓສ຺ສ ປຸນ ອາຄໂມ ນາມ ນ ໂຫຕິ. ທກ຺ຂນ຺ຕິ ຝນຸປ຺ປາທນກຸສລໍ. ປຸນ ມາຫເຣສີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກມ຺ມໍ ກຣິຕ຺ວາ ຝນໍ ອຸປ຺ປາເທຕ຺ວາ ປຸນ ອມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕກໍ ອາຫເຣຍ຺ຍາສິ, ມາ ນິກ຺ກມ຺ໂມ ວສີຕິ ສຍເມວ ໂກເຄຫີ ນິມນ຺ຕຍນ຺ຕີຕິ.

ອິຕິ ຣາຊາ ເຕນ ນິຄ຺ຄຍ຺ຫມາໂນ ອປ຺ປຝິກາໂນ ອໂຫສິ. ມຫາຊໂນ ຫຏ຺ຐຕຸຏ຺ໂຐ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ມຫິທ຺ຝິໂກ ເທໂວປິ ອຊ຺ຊ ຣາຊານໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປສ຺ສຕີ’’ຕິ ສກລນຄຣໍ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສິ. ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສານຸກາເວນ ຕທາ ສຕ຺ຕໂຍຊນິກາຍ ມິຖິລາຍ ຕສ຺ສ ຝມ຺ມເທສນໍ ອສ຺ສུຕນ຺ໂຕ ນາມ ນາໂຫສິ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ຣາຊາ ອຕິວິຍ ທລ຺ຫໍ ມິຈ຺ຉາທສ຺ສນໍ ຄຕ຺ຫິ, ນິຣຍກເຍນ ນໍ ສນ຺ຕຊ຺ເຊຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິ ວິສ຺ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປຸນ ເທວໂລເກນ ອສ຺ສາເສສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ, ສເຈ ທິຏ຺ຐິ ນ ວິສ຺ສຊ຺ເຊສ຺ສສິ, ເອວໍ ອນນ຺ຕທຸກ຺ຂໍ ນິຣຍໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ນິຣຍກໍ ປཏ຺ຐເປສິ –

໑໗໐໙.

‘‘ອິໂຕ ຈຸໂຕ ທກ຺ຂສິ ຕຕ຺ຖ ຣາຊ, ກາໂກລສງ຺ເຆຫິ ວິກສ຺ສມານໍ;

ຕໍ ຂຊ຺ຊມານໍ ນິຣເຍ ວສນ຺ຕໍ, ກາເກຫິ ຄິຊ຺ເຊຫິ ຈ ເສນເກຫີ;

ສཉ຺ຉິນ຺ນຄຕ຺ຕໍ ຣຸຫິຣໍ ສວນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສຫສ຺ສ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕຸຖ ກາໂກລສຽເພຫີຕິ ໂລຫຕຸຓເຫຫີ ກາກສຽເພຫີ. ວິກສຸສມານນຸຕິ ຂຕຸຕານໍ ຂາກຫຸເນີຍມານໍ ຕຕຸຖ ນິຣເຍ ປສຸສິສຸສສີ. ຕນຸຕິ ຕໍ ກວນຸຕໍ.

ຕໍ ປນ ກາໂກລນິຣຍໍ ວຓຸເຕຕຸວາ "ສເຈປີ ເອຕຸຖ ນ ນິພຸພຕຸຕິສຸສສີ, ໂລກນຸຕຣນິຣເຍ ນິພຸພຕຸຕິສຸສສີ"ຕິ ວຕຸວາ ຕໍ ນິຣຍໍ ທສຸເສຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໑໒໐໒.

"ອນຸຂໍຕນໍ ຕຕຸຖ ນ ຈນຸທສູຣິຍາ, ນິຣໂຍ ສທາ ຕຸມຸໂລ ໂພຣຣູໂປ;

ສາ ເນວ ຣຕຸຕິ ນ ທິວາ ປຌຸຌາຍຕິ, ຕຖາວິເຂ ໂກ ວິຈເຣ ຂນຕຸຖິໂກ"ຕິ.

ຕຕຸຖ ອນຸຂໍ ຕມນຸຕິ ມຫາຣາຊ, ຍມຸຫິ ໂລກນຸຕຣນິຣເຍ ມິຈຸຉາທິຜຸຖິກາ ນິພຸພຕຸຕນຸຕິ, ຕຕຸຖ ຈກຸຂຸວິຌຸຌາຕສຸສ ອຸປຸປຕຸຕິນິວາຣຕາ ອນຸຂຕມໍ. ສທາ ຕຸມຸໂລຕິ ໂສ ນິຣໂຍ ນິຈຸຈໍ ພຫລນຸຂກາໂຣ. ໂພຣຣູໂປຕິ ກິສນກຊາຕິໂກ. ສາ ເນວ ຣຕຸຕິຕິ ຍາ ອິຂ ຣຕຸຕິ ທິວາ ຈ, ສາ ເນວ ຕຕຸຖ ປຌຸຌາຍຕິ. ໂກ ວິຈເຣຕິ ໂກ ອຸທຸຂາຣໍ ໂສເຂນຸໂຕ ວິຈຣິສຸສຕິ.

ຕມຸປິສຸສ ໂລກນຸຕຣນິຣຍໍ ວິຕຸຖາເຣນ ວຓຸເຕຕຸວາ "ມຫາຣາຊ, ມິຈຸຉາທິຜຸຖິ ອວິສຸສຊເຊນຸໂຕ ນ ເກວລໍ ເອຕເທວ, ອຌຸຌມຸປິ ທຸກຸຂໍ ອນຸກວິສຸສສີ"ຕິ ທສຸເສນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໒໐໗.

"ສພໂລ ຈ ສາໂມ ຈ ທຸເວ ສຸວານາ, ປວທຸຂກາຍາ ພລິໂນ ມຫນຸຕາ;

ຂາທນຸຕິ ທນຸເຕຫິ ອໂຍມເຍຫິ, ອິໂຕ ປຕຸນຸນໍ ປຣໂລກປຕຸຕ"ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ອິໂຕ ປຕຸນຸນນຸຕິ ອິມມຸຫາ ມນຸສຸສໂລກາ ຈຸຕໍ. ປຣໂຕ ນິຣເຍສຸປີ ເອເສວ ນໂຍ. ຕສຸມາ ສພຸພານິ ຕານິ ນິຣຍຜຸຖານານິ ນິຣຍປາລານໍ ອຸປກຸກເມຫິ ສທຸຂີ ເຫຜຸຖາ ວຸຕຸຕນເຍເນວ ວິຕຸຖາເຣຕຸວາ ຕາສໍ ຕາສໍ ຄາຖານໍ ອນຸຕຸຕານານິ ປທານິ ວຓຸເຕຕພຸພານິ.

໑໒໐໘.

"ຕໍ ຂຊຊມານໍ ນິຣເຍ ວສນຸຕໍ, ລຸທຸເທຫິ ວາລຸເອຫິ ອພມຸມິເຄຫິ ຈ;

ສຌຸຌີນຸນຄຕຸຕໍ ຣຸທິຣໍ ສວນຸຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສທສຸສ"ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ລຸທຸເທຫີຕິ ທາຣຸເຕຫິ. ວາລຸເອຫີຕິ ທຸຜຸເຖຫິ. ອພມຸມິເຄຫີຕິ ອພາວເຫຫິ ມິເຄຫິ, ທຸກຸຂາວເຫຫິ ສຸນເຂຫີຕິ ອຕຸໂຖ.

໑໒໐໙.

"ອຸສູຫິ ສຕຸຕີຫິ ຈ ສຸນິສິຕາຫິ, ຫນນຸຕິ ວິຊຸຊນຸຕິ ຈ ປຈຸຈມິຕຸຕາ;

ກາລຸຂູປກາລຸອາ ນິຣຍມຸຫິ ໂພເຣ, ປຸພຸເພ ນຣໍ ທຸກຸກຍກມຸມກາຣີ"ນຸຕິ.

ຄຕ຺ຖ ໜນ຺ຕິ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈາຕິ ຊລິຕາຍ ອຍປ຺ຖວິຍໍ ປາເຕຕ຺ວາ ສກລສຣີຣໍ ອິຫ຺ທາວອິຫ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕາ ປ໌ໜຣນ຺ຕິ ເຈວ ວິຊ຺ຊນ຺ຕິ ຈ. ກາລຸອູປກາລຸອາຕິ ເອວໍນາມກາ ນິຣຍປາລາ. ນິຣຍມ຺ຫີຕິ ຕສ຺ມີ ເຕສຄ຺ເຄວ ວເສນ ກາລຸອູປກາລຸອສງ຺ຂາເຕ ນິຣເຍ. ທຸກ຺ກຍກມ຺ມກາຣິນ຺ຕິ ມິຈ຺ສາທິຍ຺ຖິວເສນ ທຸກ຺ກຍານໍ ກມ຺ມານໍ ກາຣກໍ.

໑໓໑໐.

‘‘ຕໍ ໜຄ຺ຄມານໍ ນິຣເຍ ວຊ຺ນ຺ຕໍ, ກຸຈ຺ອິສ຺ມີ ປສ຺ສສ຺ມີ ວິປ຺ຜາລິຕູທຣໍ;

ສຄ຺ອິນ຺ນຄຕ຺ຕໍ ຣຸທິຣໍ ສວນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສໜສ຺ສ’’ນ຺ຕິ.

ຄຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ກວນ຺ຕໍ ຄຕ຺ຖ ນິຣເຍ ຕຖາ ໜຄ຺ຄມານໍ. ວຊ຺ນ຺ຕນ຺ຕິ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ສາວນ຺ຕໍ. ກຸຈ຺ອິສ຺ມິນ຺ຕິ ກຸຈ຺ອິຍຄ຺ຈ ປສ຺ເສ ຈ ໜຄ຺ຄມານໍ ວິຊ຺ຊິຍມານນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໓໑໑.

‘‘ສຕ຺ຕິ ອຸສູ ໂຕມຣກິຕ຺ທິວາລາ, ວິວິສາວຸສາ ວສ຺ສນ຺ຕິ ຄຕ຺ຖ ເທວາ;

ປຕນ຺ຕິ ອງ຺ຄາຣມິວຈ຺ຈິມນ຺ໂຕ, ສິລາສນີ ວສ຺ສຕິ ລຸທ຺ທກມ຺ເມຕິ.

ຄຕ຺ຖ ອງ຺ຄາຣມິວຈ຺ຈິມນ຺ໂຕຕິ ຊລິຕອງ຺ຄາຣາ ວິຍ ອຈ຺ຈິມນ຺ຕາ ອາວຸສວິເສສາ ປຕນ຺ຕິ. ສິລາສນີຕິ ຊລິຕສິລາສນີ. ວສ຺ສຕິ ລຸທ຺ທກມ຺ເມຕິ ຍຖາ ນາມ ເທເວ ວສ຺ສນ຺ເຕ ອສນີ ປຕຕິ, ເອວເມວ ອາກາເສ ສມຸຍ຺ຖາຍ ຈິຈ຺ຈິຍາຍມານໍ ຊລິຕສິລາວສ຺ສໍ ເຕສໍ ລຸທ຺ທກມ຺ມານໍ ອຸປ໌ຣີ ປຕຕິ.

໑໓໑໔.

‘‘ອຸຕ຺ໂໜ ຈ ວາໂຕ ນິຣຍມ຺ຫີ ທຸສ຺ສໂໜ, ນ ຕມ຺ຫີ ສຸຂໍ ລພ຺ພຕິ ອິຕ຺ຕຣມ຺ປີ;

ຕໍ ຕໍ ວິສາວນ຺ຕມເລນມາຕຸຣໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສໜສ຺ສ’’ນ຺ຕິ.

ຄຕ຺ຖ ອິຕ຺ຕຣມ຺ປີຕິ ປຣິຕ຺ຕກມ຺ປີ. ວິສາວນ຺ຕນ຺ຕິ ວິວິສາ ສາວນ຺ຕໍ.

໑໓໑໓.

‘‘ສນ຺ສາວມານມ຺ປີ ຣເຖສຸ ຍຸຕ຺ຕໍ, ສໂຊຕິກູຕໍ ປຖວີ ກມນ຺ຕໍ;

ປໂຕທລຍ຺ຖິຫີ ສຸໂຈທຍນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສໜສ຺ສ’’ນ຺ຕິ.

ຄຕ຺ຖ ຣເຖສຸ ຍຸຕ຺ຕນ຺ຕິ ວາເຣນ ວາຣໍ ເຕສຸ ຊລິຕໂລໜຣເຖສຸ ຍຸຕ຺ຕໍ. ກມນ຺ຕນ຺ຕິ ອກ຺ກມມານໍ. ສຸໂຈທຍນ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ໂຈທຍນ຺ຕໍ.

໑໓໑໔.

‘‘ຕມາຣຸໜນ຺ຕໍ ຂຸຣສຄ຺ຈິຕໍ ຄິຣີ, ວິກີສນໍ ປຊ຺ຊລິຕໍ ກຍານກໍ;

ສໍຸລິນຸນຄຕ຺ຕໍ ຣຸຫິຣໍ ສວນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປ໌ຣໂລເກ ສຫສ຺ຸສ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຕມາຣຸໜນ຺ຕນ຺ຕິ ຕໍ ກວນ຺ຕໍ ຊລິຕາວຸຌປ໌ໜາເຣ ອສຫິຕ຺ວາ ຊລິຕຂຸເຣຫິ ສລ຺ຸຈິຕໍ ຊລິຕໂລໜປ໌ພ຺ພຕໍ ອາຣຸໜນ຺ຕໍ຺

໑໓໑໘຺

‘‘ຕມາຣຸໜນ຺ຕໍ ປ໌ພ຺ພຕສນ຺ນິກາສໍ, ອງຄາຣຣາສີ ຊລິຕໍ ກຍານກໍ;

ສຸທຫ຺ຌຄຕ຺ຕໍ ກປ໌ຕໍ ຣຸທນ຺ຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປ໌ຣໂລເກ ສຫສ຺ຸສ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ສຸທຫ຺ຌຄຕ຺ຕນ຺ຕິ ສຸຍ຺ຖຸ ທຫ຺ຌສຣີຣໍ຺

໑໓໑໙຺

‘‘ອພ຺ກຼູຍສມາ ອຸຈ຺ຈາ, ກຕ຺ຍກນິຈິຕາ ທຸມາ;

ອໂຍມເຍຫິ ຕິກ຺ເຂຫິ, ນຣໂລຫິຕປ໌າຍິກີ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຍກນິຈິຕາຕິ ຊລິຕກຕ຺ຍເກຫິ ຈິຕາ຺ ‘‘ອໂຍມເຍຫີ’’ຕິ ອິທໍ ເຍຫິ ກຕ຺ຍເກຫິ ອາຈິຕາ, ເຕ ທສ຺ເສຕຸ໌ ວຸຕ຺ຕໍ຺

໑໓໑໗຺

‘‘ຕມາຣຸໜນ຺ຕິ ນາຣິໂຍ, ນຣາ ຈ ປ໌ຣທາຣຄູ;

ໂຈທິຕາ ສຕ຺ຕິຫຕ຺ເຖຫິ, ຍມນິທ຺ເທສກາຣິກີ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຕມາຣຸໜນ຺ຕີຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ສິມ຺ພລິຣຸກ຺ຂໍ ອາຣຸໜນ຺ຕິ຺ ຍມນິທ຺ເທສກາຣິກີຕິ ຍມສ຺ສ ວຈນກເຣຫິ, ນິຣຍປ໌າເລຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

໑໓໑໘຺

‘‘ຕມາຣຸໜນ຺ຕໍ ນິຣຍໍ, ສິມ຺ພລີ ຣຸຫິຣມກ຺ຂິຕໍ;

ວິທຫ຺ຌກາຍໍ ວິຕຈໍ, ອາຕຸຣໍ ຄາລຸໜເວທນໍ຺

໑໓໑໙຺

‘‘ປສ຺ສສນ຺ຕໍ ມຸຫຸ໌ ອຸຕ຺ໜໍ, ປຸ໌ພ຺ພກມ຺ມາປ໌ຣາຌິກໍ;

ທຸມຄ຺ເຄ ວິຕຈໍ ຄຕ຺ຕໍ, ໂກ ຕໍ ຍາເຈຍ຺ຍ ຕໍ ຌນ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ວິທຫ຺ຌກາຍນ຺ຕິ ວິຫີສິຕກາຍໍ຺ ວິຕຈນ຺ຕິ ຈມ຺ມມໍສານໍ ລິທ຺ທາວລິທ຺ທໍ ລິນ຺ນຕາຍ ໂກວິລຸອາຣປຸ໌ປ຺ຜໍ ວິຍ ກິໍສຸກປຸ໌ປ຺ຜໍ

ວິຍ ຈ॥

໑໓໘໐॥

‘‘ອພຸກາກູຜສມາ ຂຸຈຸຈາ, ອສິປຕຸຕາຈິຕາ ທຸມາ;

ອໂຍມເຍຫິ ຕິກຸເຂຫິ, ນຣໂລຫິຕປາຍິກີ’’ຕິ॥

ຕຕຸຖ ອສິປຕຸຕາຈິຕາຕິ ອສິມເຍຫິ ປຕຸເຕຫິ ຈິຕາ॥

໑໓໘໑॥

‘‘ຕມາຣຸຫນຸຕິ ອສິປຕຸຕປາທປໍ, ອສີຫິ ຕິກຸເຂຫິ ຈ ຂິຊຸຊມານໍ;

ສລຸລິນຸນຄຕຸຕໍ ຣຸຫິຣໍ ສວນຸຕໍ, ໂກ ໂຈທເຍ ປຣໂລເກ ສຫສຸສ’’ນຸຕິ॥

ຕຕຸຖ ຕມາຣຸຫນຸຕນຸຕິ ຕໍ ກວນຸຕໍ ນິຣຍປາລານໍ ອາວຸຂປຫາເຣ ອສຫິຕຸວາ ອາຣຸຫນຸຕໍ॥

໑໓໘໒॥

‘‘ຕໂຕ ນິກຸຂນຸຕມຕຸຕໍ ຕໍ, ອສິປຕຸຕາຈິຕາ ທຸມາ;

ສມຸປຕິຕໍ ເວຕຣຕຶ, ໂກ ຕໍ ຍາເຈຍຸຍ ຕໍ ຊນ’’ນຸຕິ॥

ຕຕຸຖ ສມຸປຕິຕນຸຕິ ປຕິຕໍ॥

໑໓໘໓॥

‘‘ຂຣາ ຂາໂຣທິກາ ຕຕຸຕາ, ທຸຄຸຄາ ເວຕຣຕີ ນທີ;

ອໂຍໂປກຸຂຣສລຸລນຸນາ, ຕິກຸຂາ ປຕຸເຕຫິ ສນຸທຕີ’’॥

ຕຕຸຖ ຂຣາຕິ ຜຣຸສາ॥ ອໂຍໂປກຸຂຣສລຸລນຸນາຕິ ອໂຍມເຍຫິ ຕິຂິຕປຣິຍນຸເຕຫິ ໂປກຸຂຣປຕຸເຕຫິ ສລຸລນຸນາ॥ ປຕຸເຕຫີຕິ ເຕຫິ ປຕຸເຕຫິ ສາ ນທີ ຕິກຸຂາ ຫຸຕຸວາ ສນຸທຕິ॥

໑໓໘໔॥

‘‘ຕຕຸຖ ສລຸລິນຸນຄຕຸຕໍ ຕໍ, ວຸຍຸຫນຸຕໍ ຣຸຫິຣມກຸຂິຕໍ;

ເວຕຣລຸເຄ ອນາລມຸເພ, ໂກ ຕໍ ຍາເຈຍຸຍ ຕໍ ຊນ’’ນຸຕິ॥

ຕຕຸຖ ເວຕຣລຸເຄຕິ ເວຕຣຕິອຸທເກ॥

ອິມំ ປນ ມຫາສຕຸຕສຸສ ນິຣຍກថំ ສុຕຸວາ ຣາຊາ ສំວິគຸគຫທໂຍ ມຫາສຕຸຕលຸເລວ ຕາຕគເວສີ ຫຸຕຸວາ ອາຫ –

໑໑໘໔។

‘‘ເວធាມិ ຣຸກຸໂຂ ວិຍ ឆិຊຸຊມាໂນ, ທិສំ ນ ຊານាມិ ປມູລຸຫសលຸໂល;

ກາຍານុຕប្ប់ាមិ ມហា ຈ ເມ ກាយា, ສុຕຸວាន ກថា ຕວ ກាសិតា ອិເສ។

໑໑໘໕។

‘‘ອាທិຕຸເຕ វារិមជ្ឈំວ, ທិបឹໂວເພ ມຫຕຸຕាເວ;

ອនុធកាເຣວ ປຊុໂຊໂຕ, ຕຸວំ ໂນសិ ສຣຕំ ອិເສ។

໑໑໘໖។

‘‘ອຕុថលុຈ ធមុមំ ອនុសាស ມំ ອិເສ, ອតិតមທុธา ອປຣາធិតំ ມຍາ;

ອាຈិກុខ ເມ ນាຣທ សុទុធិមគុគំ, ຍថា ອហំ ໂນ និຣយំ ປເຕយុយ’’នុតិ។

ຕຕຸຖ ກາຍານុຕບຸປາມិតិ ອຕຸຕនາ ກតសຸស ປາປសុស ກເຍນ ອនុຕប្ប់ាមិ។ ມហា ຈ ເມ ກາຍាតិ មហនុតលុຈ ເມ និຣຍភយំ ອុប្ប់នុនំ។ ທិបឹໂວເພតិ ທិបឹວ ໂອເພ។ ອិທំ វុຕຸຕំ ໂຫតិ – ອាທិຕຸເຕ ກាເລ វារិមជ្ឈំ ວិຍ ກិនុນນាວានំ ໂອເພ ອຕຸຕាເວ ປ តិលុຖំ ອលភមាनាनំ ທិបឹ ວិຍ ອនុធកាຣគតាឫំ ປຊຸໂຊໂຕ ວិຍ ຈ ຕុវំ ໂນ ອិເສ ສຣຕំ ກວ។ ອតិតមທុធា ອປຣາធិតំ ມຍាតិ ເອກំເសន ມຍា ອតិតំ ກមុមំ ອປຣາធិតំ វិຣាធិតំ, ກុសលំ ອតិក្កមិຕຸວា ອກុសលເມວ ກតនុតិ។

ອຖសຸស ມຫາສຕຸໂຕ ວិសុទុធិមគុគំ ອាຈិກុខិតុំ ធមុមាបដិបនុເນ ໂປຣាណກຣាຊາໂນ ອុທាហຣណວເສន ທសុເសនុໂຕ ອາຫ –

໑໑໘໗។

‘‘ຍຖາ ອຫູ ធតຣដុໂຖ, ເວສຸສាមិຕុໂຕ ອដុឋໂກ ຍາມຕគຸគិ;

ອុសិនុທໂຣ ຈាបិ សិវិ ຈ ຣາຊា, ປរិຈារកា សមណព្រាហុមណាឫំ។

໑໑໘໘។

‘‘ເອເຕ ຈលុເລ ຈ ຣາຊາໂນ, ເຍ សគុគវិសយំ គតា;

ອធមុមំ ປរិវជុເຊຕុວា, ធមុមំ ຈຣ ມហិបតិ។

໑໑໘໙។

‘‘ອនុនហຕុថາ ຈ ເຕ ព្យមុເຫ, ໂឃសយនុຕុ ປុເຣ ຕວ;

ໂກ ຉາໂຕ ໂກ ຈ ຓສີໂຕ, ໂກ ມາລໍ ໂກ ວິເລປນໍ;

ນານາຣຕຸຕານິ ວຕຸຖານິ, ໂກ ນຄຸໂຄ ປຣິທຫິສຸສຕິ.

໑໓໓໑.

'ໂກ ປນຸເຖ ຉຕຸຕມາເນຕິ, ປາທຸກາ ຈ ມຸທູ ສຸກາ';

ອິຕິ ສາຍຄຸຈ ປາໂຕ ຈ, ໂພສຍນຸຕຸ ປຸເຣ ຓວ.

໑໓໓໘.

''ຊິຖຸຕໍ ໂປສໍ ຄວາສຸສຄຸຈ, ມາສຸສຸ ຍຸຄຸຊ ຍຖາ ປຸເຣ;

ປຣິຫາຣຄຸຈ ທຊຊາສິ, ອຂີກາຣກໂຕ ພລີ''ຕິ.

ຓຕຸຖ ເອເຕ ຈາຕິ ຍຖາ ເອເຕ ຈ ຂຕຣຄຸໂຄ ເວສຸສາມິຕຸໂຕ ອຄຸຄໂກ ຍາມຕຄຸຄີ ອຸສີນຸທໂຣ ສີວິຕີ ຉ ຣາຊາໂນ ອຄຸເຄ ຈ ຂມຸມໍ ຈຣິຕຸວາ ສຄຸຄວິສຍໍ ຄຕາ, ເອວໍ ຕຸວມຸປີ ອຂມຸມໍ ປຣິວຊເຊຕຸວາ ຂມຸມໍ ຈຣ. ໂກ ຉາໂຕຕິ ມຫາຣາຊ, ຓວ ພຸຍມເທາ ປຸເຣ ຣາຊນິເວສເນ ເຈວ ນຄເຣ ຈ ອນຸນທຕຸຖາ ປຸຣິສາ ''ໂກ ຉາໂຕ, ໂກ ຓສີໂຕ''ຕິ ເຓສໍ ທາຕຸການຕາຍ ໂພເສນຸຕຸ. ໂກ ມາລນຸຕີ ໂກ ມາລໍ ອິຈຸຉຕິ, ໂກ ວິເລປນໍ ອິຈຸຉຕິ, ນານາຣຕຸຕານິ ວຕຸຖານິ ຍໍ ຍໍ ອິຈຸຉຕິ, ຕໍ ຕໍ ໂກ ນຄຸໂຄ ປຣິທຫິສຸສຕີຕິ ໂພເສນຸຕຸ. ໂກ ປນຸເຖ ຉຕຸຕມາເນຕີຕິ ໂກ ປນຸເຖ ຉຕຸຕໍ ຂາຣຍິສຸສຕິ. ປາທຸກາ ຈາຕິ ອຸປາຫນາ ຈ ມຸທູ ສຸກາ ໂກ ອິຈຸຉຕິ.

ຊິຖຸຕໍ ໂປສນຸຕີ ໂຍ ເຕ ອຸປຄຸຖາເກສຸ ອມຈຸໂຈ ວາ ອຄຸໂຄ ວາ ປຸພຸເພ ກຕູປກາໂຣ ຊຣາຊິຖຸຕກາເລ ຍຖາ ໂປຣາຕກາເລ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ, ເຍປີ ເຕ ຄວາສຸສາທໂຍ ຊິຖຸຕຕາຍ ກມຸມໍ ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕິ, ເຕສຸ ເອກມຸປີ ປຸພຸເພ ວິຍ ກມຸເມສຸ ມາ ໂຍຊຍີ. ຊິຖຸຕກາລສຸມິຄຸທີ ເຕ ຕານິ ກມຸມານິ ກາຕຸໍ ນ ສກຸໂກນຸຕີ. ປຣິຫາຣຄຸຈາຕິ ອິຂ ປຣິວາໂຣ ''ປຣິຫາໂຣ''ຕິ ວຸຕຸໂຕ. ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ໂຍ ຈ ເຕ ພລີ ຫຸຕຸວາ ອຂີກາຣກໂຕ ປຸພຸເພ ກຕູປກາໂຣ ໂຫຕິ, ຕສຸສ ຊຣາຊິຖຸຕກາເລ ຍຖາໂປຣາຕປຣິວາຣໍ ທເທຍຸຍາສີ. ອສປຸປຸຣິສາ ຫິ ອຕຸຕໂນ ອຸປກາຣການໍ ອຸປກາຣໍ ກາຕຸໍ ສມຕຸຖກາເລເຍວ ສມຸມານໍ ກໂຣນຸຕິ, ສມຕຸຖກາເລ ປນ ນ ໂອໂລເກນຸຕິ. ສປຸປຸຣິສາ ປນ ອສມຕຸຖກາເລປິ ເຕສໍ ຕເຖວ ສກຸກາຣໍ ກໂຣນຸຕິ, ຕສຸມາ ຕຸວມຸປີ ເອວໍ ກເຣຍຸຍາສີຕິ.

ອິຕິ ມຫາສຕຸໂຕ ຣຄຸໂຄ ທານກຖຄຸຈ ສີລກຖຄຸຈ ກເຖຕຸວາ ອິທານີ ຍສຸມາ ອຍໍ ຣາຊາ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕກາເວ ຣເຖນ ອຸປເມຕຸວາ ວຕຸຕັຍມາເນ ຕຸສຸສິສຸສຕິ, ຕສຸມາສຸສ ສພຸພການທຸຫຣໂຖປມາຍ ຂມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ອາທ –

໑໓໓໓.

''ກາໂຍ ເຕ ຣຖສຄຸຄາໂຕ, ມໂນສາຣຖີໂກ ລຫຸ;

ອວິທີສາສາຣິຕກຸໂຂ, ສໍວິກາຄປຍິຈຸຉໂທ.

໑໓໓໔.

''ປາທສຄຸຄມເນມີໂຍ, ຫຕຸຖສຄຸຄມປກຸຂໂຣ;

ກຸຈຸຉິສຄຸຄມນພຸການຸໂຕ, ວາຈາສຄຸຄມກູຊໂນ.

໑໓໓໔။

‘‘ສຈ຺ຈວາກ຺ຍສມຕ຺ຕງໂຄ, ອເປ຺ສຸຍ຺ຍສຸສຍ຺ຍໂຕ;

ຄິຣາສຂິລເນລງໂຄ, ນິຕກາຕິສິເລສີໂຕ။

໑໓໓໕။

‘‘ສທ຺ທາໂລກສຸສງຂາໂຣ, ນິວາຕຍ຺ຊລິກຸພ຺ພໂຣ;

ອຖທ຺ທຕານຕີສາໂກ, ສີລສໍວຣນນ຺ທໂນ။

໑໓໓໖။

‘‘ອກ຺ໂກທນມນຸຄ຺ຆາຕີ, ທມ຺ມປ຺ຕ຺ຫຣອຕ຺ຕໂກ;

ພາຫຸສຈ຺ຈມປາລມ຺ໂພ, ກິຕຈິຕ຺ຕມ຺ປານີໂຍ။

໑໓໓໗။

‘‘ກາລຍ຺ຍຸຕາຈິຕ຺ຕສາໂຣ, ເວສາຣຊ຺ຊຕິທຕ຺ຫໂກ;

ນິວາຕວຸຕ຺ຕິໂຍຕ຺ຕໂກ, ອນຕິມານຍຸໂຄ ລຫຸ။

໑໓໓໘။

‘‘ອລີນຈິຕ຺ຕສນ຺ຖາໂຣ, ວຸທ຺ທິເສວີ ຣໂຊຫໂຕ;

ສຕິປ໌ໂຕໂທ ສີຣສ຺ສ, ສີຕິ ໂຍໂຄ ຈ ຣສ຺ມີໂຍ။

໑໓໔໐။

‘‘ມໂນ ທນ຺ຕໍ ປ໌ຖໍ ເນຕິ, ສມທນ຺ເຕທິ ວາຫີກີ;

ອິຈ຺ຉາ ໂລໂກ ຈ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ, ອຊ຺ຊມຄ຺ໂຄ ຈ ສໍຍໂມ။

໑໓໔໑။

‘‘ຣູເປ ສທ຺ເທ ຣເສ ຄນ຺ເທ, ວາຫນສ຺ສ ປ໌ທາວໂຕ;

ປ໌ຍ຺ຍາ ອາໂກຍນີ ຣາຊ, ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາວ ສາຣຖີ။

໑໓໔໔໘

‘‘ສເຈ ເອເຕນ ຍາເນນ, ສມຈຣິຍາ ທລຸຫາ ສິຕິ;

ສພ຺ພການມທຸໂຫ ຣາຊ, ນ ຊາຕຸ ນິຣຍໍ ວເຊ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຣຖສຄ຺ຄາໂຕຕິ ມຫາຣາຊ, ຕວ ກາໂຍ ຣໂຖຕິ ສຄ຺ຄາໂຕ ໂຫຕຸ໚ ມໂນສາຣຖິໂກຕິ ມນສງ຺ຂາເຕນ ກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ສາຣຖິນາ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ລຫູຕິ ວິຄຕຖີນມິທ຺ຊຕາຍ ສລ຺ລຫຸໂກ໚ ອວິຫິສາສາຣິຕກ຺ໂຂຕິ ອວິຫິສາມເຍນ ສາຣິເຕນ ສຸຝ຺ຖ ປຣິນິຝ຺ຖິເຕນ ອກ຺ເຂນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ສໍວິກາຄປ຺ຝິຈ຺ຉໂທຕິ ທານສໍວິກາຄມເຍນ ປ຺ຝິຈ຺ຉເທນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ປາທສຄ຺ຄມເນມິໂຍຕິ ປາທສໍຍມມຍາຍ ເນມິຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ຫຕ຺ຖສຄ຺ຄມປກ຺ຂໂຣຕິ ຫຕ຺ຖສໍຍມມເຍນ ປກ຺ຂເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ກຸຈ຺ຉິສຄ຺ຄມມນພ຺ການ຺ໂຕຕິ ກຸຈ຺ຉິສໍຍມສງ຺ຂາເຕນ ມິຕໂກຊນມເຍນ ເຕເລນ ອພ຺ການ຺ໂຕ໚ ‘‘ອພ຺ກຄ຺ຊິຕພ຺ໂພ ນາກີ ໂຫຕູ’’ຕິປີ ປາໂຖ໚ ວາຈາສຄ຺ຄມກູຊໂນຕິ ວາຈາສໍຍເມນ ອກູຊໂນ໚

ສຈ຺ຈວາກ຺ຍສມຕ຺ຕງ຺ໂຄຕິ ສຈ຺ຈວາກ຺ເຍນ ປຣິປ຺ຸຕ຺ຕອງ຺ໂຄ ອຂຕ຺ໜຣຖງ຺ໂຄ໚ ອເປ຺ສຸຄ຺ຄສຸສຄ຺ຄໂຕຕິ ອເປ຺ສຸຄ຺ເຄນ ສຸຝ຺ຖ ສຄ຺ຄໂຕ ສມຸສ຺ສິໂຕ໚ ຄິຣາສຂິລເນລງ຺ໂຄຕິ ສຂິລາຍ ສຕ຺ຫວາຈາຍ ນິທ຺ໂທສງ຺ໂຄ ມຝ຺ຖຣຖງ຺ໂຄ໚ ມິຕກາຕິສີເລສີໂຕ ມິຕກາຕສງ຺ຂາເຕນ ສີເລເສນ ສຸຝ຺ຖ ສມ຺ພນ຺ໂຊ໚ ສທ຺ຊາໂລກສຸສງ຺ຂາໂຣຕິ ກມ຺ມຜລສທ຺ທຫນສທ຺ຊາມເຍນ ຈ ອໂລກມເຍນ ຈ ສຸນ຺ທເຣນ ອລງ຺ກາເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ນິວາຕຄ຺ຊລິກຸພ຺ພໂຣຕິ ສີລວນ຺ຕານໍ ນິວາຕມເຍນ ເຈວ ອຄ຺ຊລິກມ຺ມມເຍນ ຈ ກຸພ຺ພເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ອຖທ຺ຊຕານຕີສາໂກຕິ ສຂິລສມ຺ໂມທກາວສງ຺ຂາຕາຍ ອຖທ຺ຊຕາຍ ອນຕອີໂສ, ໂຖກນຕອີໂສຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສີລສໍວຣນນ຺ຊໂນຕິ ອຂຕ຺ໜປຄ຺ຈສີລຈກ຺ຂຸນ຺ທຣິຍາທິສໍວຣສງ຺ຂາຕາຍ ນນ຺ຊນຣຊ຺ຊຸຍາ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚

ອກ຺ໂກຊນມນຸຄ຺ໝາຕິຕິ ອກ຺ໂກຊນກາວສງ຺ຂາເຕນ ອນຸຄ຺ໝາເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ຊມ຺ມປຕ຺ໜຣ-ຉຕ຺ຕໂກຕິ ທສກຸສລຊມ຺ມສງ຺ຂາເຕນ ປຕ຺ໜຣຈ຺ຉຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ພາຫຸສຈ຺ຈມປາລມ຺ໂພຕິ ອຕ຺ຖສນ຺ນິສ຺ສິຕພຫຸສ຺ສຸຕກາວມເຍນ ອປາລມ຺ເພນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ຄິຕຈິຕ຺ຕມຸປານີໂຍຕິ ໂລກຊມ຺ເມຫິ ອວິກມ຺ປນກາເວນ ສຸຝ຺ຖ ຄິຕເອກຄ຺ຄກາວປ຺ປຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕນ ອຸປານີນາ ອຸຕ຺ຕຣຕ຺ຖຣເຕນ ວາ ຣາຊາສເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ກາລຄ຺ຄຸຕາຈິຕ຺ຕສາໂຣຕິ ‘‘ອຍໍ ທານສ຺ສ ທີນ຺ນກາໂລ, ອຍໍ ສີລສ຺ສ ຣກ຺ຂນກາໂລ’’ຕິ ເອວໍ ກາລຄ຺ຄຸຕາສງ຺ຂາເຕນ ກາລໍ ຊານິຕ຺ວາ ກເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ກຸສລສາເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ຍຖາ, ມຫາຣາຊ, ຣຖສ຺ສ ນາມ ອາຕີ ອາທີ ກຕ຺ວາ ທພ຺ພສມ຺ການຣຊາຕໍ ປຣິສຸທ຺ຊໍ ສາຣມຍຄ຺ຈ ອິຈ຺ຉິຕພ຺ພໍ, ເອວຄ຺ທີ ໂສ ຣໂຖ ອທ຺ຊານກ຺ຂໂມ ໂຫຕິ, ເອວໍ ຕວປີ ກາຍຣໂຖ ກາລໍ ຊານິຕ຺ວາ ກເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ປຣິສຸທ຺ເຊນ ທານາທິກຸສລສາເຣນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໂຫຕູຕິ໚ ເວສາຣຊ຺ຊຕິທຕ຺ໜໂກຕິ ປຣິສມຊ຺ເຊ ກເຖນ຺ຕສ຺ສປີ ວິສາຣທກາວສງ຺ຂາເຕນ ຕິທຕ຺ເໜນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚ ນິວາຕວຸຕ຺ຕິໂຍຕ຺ຕໂກຕິ ໂອວາເທ ປວຕ຺ຕນສງ຺ຂາເຕນ ມຸທຸນາ ຊຸຣໂຍຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ ໚ ມຸທຸນາ ທີ ຊຸຣໂຍຕ຺ເຕນ ພທ຺ຊຣຖໍ ສີນ຺ຊວາ ສຸຂໍ ວຫນ຺ຕິ, ເອວໍ ຕວ ກາຍຣໂຖປີ ປຕ຺ໝີຕານໍ ໂອວາທປ຺ປວຕ຺ຕິຕາຍ ອາພທ຺ໂຊ ສຸຂໍ ຍາຕູຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ອນຕິມານຍຸໂຄ ລຫູຕິ ອນຕິມານສງ຺ຂາເຕນ ລຫຸເກນ ຍຸເຄນ ສມນ຺ນາຄໂຕ໚

ອລີນຈິຕ຺ຕສນ຺ຖາໂຣຕິ ຍຖາ ຣໂຖ ນາມ ທນ຺ຕມເຍນ ອຸລຸອາເຣນ ສນ຺ຖາເຣນ ໂສກຕິ, ເອວໍ ຕວ ກາຍຣໂຖປີ ທານາທີນາ ອລີນອສງ຺ກຸຝິຕຈິຕ຺ຕສນ຺ຖາໂຣ ໂຫຕຸ໚ ວຸທ຺ຊິເສວີ ຣໂຊໜໂຕຕິ ຍຖາ ຣໂຖ ນາມ ວິສເມນ ຣຊຝ຺ຖານມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຣໂຊກິຕ຺ໂຕ ນ ໂສກຕິ, ສເມນ ວິຣເຊນ ມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂສກຕິ, ເອວໍ ຕວ ກາຍຣໂຖປີ ປຄ຺ຄາວຸທ຺ຊິເສວິຕາຍ ສມຕລໍ ອຸຊຸມຄ຺ຄໍ ປຝິປ຺ຊິຕ຺ວາ ໜຕຣໂຊ ໂຫຕຸ໚ ສຕິປ຺ໂຕໂທ ຊີຣສ຺ສາຕິ ປຕ຺ໝີຕສ຺ສ ຕວ ຕສ຺ມີ ກາຍຣເຖ ສຸປ຺ຕິຝ຺ຖິຕສຕິປ຺ໂຕໂທ ໂຫຕຸ໚ ຊິຕີໂຍໂຄ ຈ ຣສ຺ມິໂຍຕິ ອພ຺ໂພຈ຺ຉິນ຺ນວິຣິຍສງ຺ຂາຕາ ຊິຕິ ຈ ທິຕປ຺ປຝິປຕ຺ຕິຍໍ ຍຸຄ຺ຊນກາວສງ຺ຂາໂຕ ໂຍໂຄ ຈ ຕວ ຕສ຺ມີ ກາຍຣເຖ ວຝ຺ຝິຕາ ຖີຣາ ຣສ຺ມິໂຍ ໂຫນ຺ຕຸ໚ ມໂນ ທນ຺ຕໍ ປຖໍ ເນຕີ, ສມທນ຺ເຕຫິ ວາຫີກີຕິ ຍຖາ ຣໂຖ ນາມ ວິສມທນ຺ເຕຫິ ສີນ຺ຊເວຫິ ອຸປ຺ປຖໍ ຍາຕິ, ສມທນ຺ເຕຫິ ສມສິກ຺ຂິເຕຫິ ຍຸຕ຺ໂຕ ອຸຊຸປຖເມວ ອນ຺ເວຕິ, ເອວໍ ມໂນປີ ທນ຺ຕໍ ນິພ຺ພິເສວນໍ ກຸມ຺ມຄ຺ຄໍ ປຫາຍ ອຸຊຸມຄ຺ຄໍ ຄຕ຺ຫາຕິ໚ ຕສ຺ມາ ສຸທນ຺ຕໍ ອາຈາຣສມ຺ປນ຺ນໍ ຈິຕ຺ຕໍ ຕວ ກາຍຣຖສ຺ສ ສີນ຺ຊວກິຈ຺ຈໍ ສາເຊຕຸ໚ ອິຈ຺ຉາໂລໂກ ຈາຕິ ອປ຺ປຕ຺ເຕສຸ ວຕ຺ຖູສຸ ອິຈ຺ຉາ, ປຕ຺ເຕສຸ ໂລໂກຕິ ອຍໍ ອິຈ຺ຉາ ຈ ໂລໂກ ຈ ກຸມ຺ມຄ຺ໂຄ ນາມ໚ ກຸຝິໂລ ອນຸຊຸມຄ຺ໂຄ ອປາຍເມວ ເນຕິ໚ ທສກຸສລກມ຺ມປຖວເສນ ປນ ອຝ຺ຖງ຺ຄິກມຄ຺ຄວເສນ ວາ ປວຕ຺ໂຕ ສີລສໍຍໂມ ອຸຊຸມຄ຺ໂຄ ນາມ໚ ໂສ ຕວ ກາຍຣຖສ຺ສ ມຄ຺ໂຄ ໂຫຕຸ໚

ຣູເປຕິ ເອເຕສຸ ມນາປິເຍສຸ ຣູປາທີສຸ ກາມຄຸເຓສຸ ນິມິຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຘາວນ຺ຕສ຺ສ ຕວ ກາຍຣຖສ຺ສ ອຸປ຺ປຖໍ ປຏິປນ຺ນສ຺ສ ຣາຊຣຖສ຺ສ ສິນ຺ຘເວ ອາໂກເຏຕ຺ວາ ນິວາຣຓປໂຕທຍຏ຺ຐີ ວິຍ ປຎ຺ຎາ ອາໂກຏນີ ໂຫຕຸ. ສາ ຫິ ຕໍ ອຸປ຺ປຖຄມນໂຕ ນິວາເຣຕ຺ວາ ອຸຊຸໍ ສຸຈຣິຕມຄ຺ຄໍ ອາໂຣເປ຺ສຕິ. ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຕາວ ສາຣຖີຕິ ຕສ຺ມີ ປນ ເຕ ກາຍຣເຖ ອຎ຺ໂຎ ສາຣຖີ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ຕວ ອຕ຺ຕາວ ສາຣຖີ ໂຫຕຸ. ສເຈ ເອເຕນ ຍາເນນາຕິ ມຫາຣາຊ, ຍສ຺ເສຕໍ ເອວຣູປໍ ຍານໍ ສເຈ ອຕ຺ຖິ, ເອເຕນ ຍາເນນ. ສມຈຣິຍາ ທຬ຺ຫາ ນີຕີຕິ ຍສ຺ສ ສມຈຣິຍາ ຈ ນີຕີ ຈ ທຬ຺ຫາ ໂຫຕິ ຖິຣາ, ໂສ ເອເຕນ ຍາເນນ ຍສ຺ມາ ເອສ ຘີໂຣ ສພ຺ພກາມທຸໂຫ ຣາຊ, ຍຖາຘິປ຺ເປເຕ ສພ຺ພກາເມ ເທຕິ, ຕສ຺ມາ ນ ຊາຕຸ ນິຣຍໍ ວເຊ, ເອກໍເສເນຕໍ ຘາເຣຫິ, ເອວຣູເປນ ຍາເນນ ນິຣຍໍ ນ ຄຈ຺ຉສີຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອິຕິ ໂຂ, ມຫາຣາຊ, ຍໍ ມໍ ອວຈ ''ອາຈິກ຺ຂ ເມ, ນາຣທ, ສຸຄຕິມຄ຺ຄໍ, ຍຖາ ອຫໍ ໂນ ນິຣເຍ ປເຕຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ, ອຍໍ ເຕ ໂສ ມຍາ ອເນກປຣິຍາເຍນ ອກ຺ຂາໂຕຕິ.

ເອວມສ຺ສ ຘມ຺ມໍ ເທເສຕ຺ວາ ມິຈ຺ຉາທິຏ຺ຐິໍ ຊຫາເປຕ຺ວາ ສີເລ ປຕິຏ຺ຐາເປຕ຺ວາ ''ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ປາປມິຕ຺ເຕ ປຫາຍ ກລ຺ຍາຓມິຕ຺ເຕ ອຸປສງ຺ກມ, ນິຈ຺ຈໍ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ໂຫຫີ''ຕິ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ຣາຊຘີຕຸ ຄຸຓໍ ວຓ຺ເຓຕ຺ວາ ຣາຊປຣິສາຍ ຈ ຣາໂຊ ໂຣຘານຎ຺ຈ ໂອວາທໍ ທຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນານຸຠາເວນ ເຕສໍ ປສ຺ສນ຺ຕານເຎ຺ເຎວ ພ຺ຣຫ຺ມໂລກໍ ຄໂຕ.

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ''ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປີ ມຍາ ທິຏ຺ຐິຊາລໍ ຠິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸຣຸເວລກສ຺ສໂປ ທມິໂຕ ເຍວາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນນ຺ໂຕ ອິມາ ຄາຖາ ອຠາສິ –

໑໓໔໓.

''ອລາໂຕ ເທວທຕ຺ໂຕສິ, ສຸນາໂມ ອາສິ ຠທ຺ທຊິ;

ວິຊໂຍ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕສິ, ໂມຄ຺ຄລ຺ລາໂນສິ ພີຊໂກ.

໑໓໔໔.

''ສຸນກ຺ຂຕ຺ໂຕ ລິຈ຺ຉວິປຸຕ຺ໂຕ, ຄຸໂຓ ອາສິ ອເຈລໂກ;

ອານນ຺ໂທ ສາ ຣຸຈາ ອາສິ, ຍາ ຣາຊານໍ ປສາທຍິ.

໑໓໔໕.

''ອຸຣຸເວລກສ຺ສໂປ ຣາຊາ, ປາປທິຏ຺ຐິ ຕທາ ອຫຸ;

ມຫາພ຺ຣຫ຺ມາ ໂພທິສຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ຘາເຣຖ ຊາຕກ''ນ຺ຕິ.

ມຫານາຣທກສ຺ສປຊາຕກວຓ຺ຓນາ ອຏ຺ຐມາ.

[໕໔໖] ໙. ວິຘຸຣຊາຕກວຓ຺ຓນາ

ຈຕຸໂປສຖກຓ຺ຑໍ

ປຓ຺ຑຸກິສິຍາສິ ທຸພ຺ພລາຕິ ອິທໍ ສຕ຺ຖາ ເຊຕວເນ ວິຫຣນ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ປຎ຺ຎາປາຣມິໍ ອາຣພ຺ພ ກເຖສິ. ເອກທິວສຎ຺ຫິ ຠິກ຺ຂູ ຘມ຺ມສຠາຍໍ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ ''ອາວຸໂສ, ສຕ຺ຖາ ມຫາປຎ຺ໂຎ ປຸຖຸປຎ຺ໂຎ ຄມ຺ຠີຣປຎ຺ໂຎ ຊວນປຎ຺ໂຎ ຫາສປຎ຺ໂຎ ຕິກ຺

ຂປ໌ລຸໂລ ນິພຸເພສິກປ໌ລຸໂລ ປຣຸປ໌ວາຫມທຸທໂນ, ອຕຸຕໂນ ປ໌ລຸລານຸກາເວນ ຂຕຸຕິຍປ໌ຕຸທິຕາທິທິ ອກິສຸຣຂເຕ ສຸຂມປ໌ລຸເທ ກິນຸທິຕຸວາ ເຕ ທເມຕຸວາ ນິພຸພິເສວເນ ກຕຸວາ ຕິສຸ ສຣເຕສຸ ເຈວ ສີເລສຸ ຈ ປ໌ຕິຍຸຖາເປຕຸວາ ອມຕຄາມີມຄຸຄໍ ປ໌ພິປ໌າເທສີ''ຕິ໚ ສຕຸຖາ ອາຄນຸຕຸວາ ''ກາຍ ນຸຕຸຖ, ກິກຸຂເວ, ເອຕຣທິ ກຖາຍ ສນຸນິສິນຸນາ''ຕິ ປຸຈຸຊິຕຸວາ ''ອິມາຍ ນາມາ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ''ອນຈຸຊຣິຍໍ, ກິກຸຂເວ, ຍໍ ຕຖາຄໂຕ ປຣມາກິສມຸໂພສິປຸປ໌ຕຸໂຕ ປຣຸປ໌ວາທໍ ກິນຸທິຕຸວາ ຂຕຸຕິຍາທໂຍ ທເມຍຸຍ໚ ປຸຣິມກາວສຸມິລຸທີ ໂພສິລາຄໍ ປຣິເຍສນຸໂຕປີ ຕຖາຄໂຕ ປ໌ລຸລວາ ປຣຸປ໌ວາທມທຸທໂນເຍວ໚ ຕຖາ ທີ ອທໍ ວິສຸຣກາເລ ສຜຸກິໂຍຂຸນຸພຸເພເສ ກາລຸອປ໌ພຸພຕມຸທຸສມິ ປຸຕຸຕາກໍ ນາມ ຍກຸຂເສນາປ໌ຕີ ອຕຸຕໂນ ລາຕາພເລເນວ ທເມຕຸວາ ນິພຸພິເສວນໍ ກຕຸວາ ປ໌ລຸຈສີເລສຸ ປ໌ຕິຍຸຖາເປນຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕໍ ທາເປສີ''ນຸຕິ ວຕຸວາ ເຕທິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາທຣີ໚

ອຕີເຕ ກຸຣຸຣຜຸເຖ ອິນຸທປ໌ຕຸຖນຄເຣ ຜນລຸຈຍໂກຣພຸໂຍ ນາມ ຣາຊາ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສີ໚ ວິສຸຣປ໌ຕຸທິໂຕ ນາມ ອມຈຸໂຈ ຕສຸສ ອຕຸຖສມຸມານຸສາສໂກ ອໂທສີ໚ ໂສ ມສຸຣກໂຖ ມຫາສມຸມກຖິໂກ ສກລຊມຸພຸທີເປ ຣາຊາໂນ ທຕຸຖີກນຸຕວິກາສເຣນ ປ໌ລຸທຸສທຕຸຖີໂນ ວິຍ ອຕຸຕໂນ ມສຸຣສມຸມເທສນາຍ ປໂລເກຕຸວາ ເຕສໍ ສກສກຣຊຸຊານິ ຄນຸຕຸໍ ອທທມາໂນ ພຸທຸສລີລາຍ ມຫາຊນສຸສ ສມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ມຫນຸເຕນ ຍເສນ ຕສຸມິ ນຄເຣ ປ໌ພິວສີ໚

ຕທາ ທີ ພາຣາຕສີຍມຸປີ ຄິທີສຫາຍກາ ຈຕຸຕາໂຣ ພຸຣາຫຸມຕາມຫາສາລາ ມຫລຸລກກາເລ ກາເມສຸ ອາທີນວໍ ທິສຸວາ ທິມວນຸຕໍ ປ໌ວິສິຕຸວາ ອິສິປ໌ພຸພຊຸຊໍ ປ໌ພຸພຊິຕຸວາ ອກິລຸລາ ຈ ສມາປ໌ຕຸຕິໂຍ ຈ ນິພຸພຕຸເຕຕຸວາ ວນມູລຜລາທາຣາ ຕຕຸເຖວ ຈິຣໍ ວສິຕຸວາ ໂລຕມຸພິລເສວນຕຸຖາຍ ຈາຣິກໍ ຈຣມານາ ອງຄຣຜຸເຖ ກາລຈມຸປ໌ານຄຣໍ ປ໌ຕຸວາ ຣາຊຸຍຸຍາເນ ວສິຕຸວາ ປຸນທິວເສ ກິກຸຂາຍ ນຄຣໍ ປ໌ວິສິສຸ໚ ຕຕຸຖ ຈຕຸຕາໂຣ ສທາຍກາ ກຸຜຸມຸພິກາ ເຕສໍ ອິຣິຍາປ໌ເຖສຸ ປ໌ສີທິຕຸວາ ວນຸທິຕຸວາ ກິກຸຂາກາຊນໍ ຄເທຕຸວາ ເອເກກໍ ອຕຸຕໂນ ນິເວສເນ ນິສີທາເປຕຸວາ ປ໌ຕີເຕນ ອາທາເຣນ ປ໌ຣິວິສິຕຸວາ ປ໌ພິລຸລໍ ຄາຫາເປຕຸວາ ອຸຍຸຍາເນເຍວ ວາສາເປສຸໍ໚ ເຕ ຈຕຸຕາໂຣ ຕາປ໌ສາ ຈຕຸນຸນໍ ກຸຜຸມຸພິການໍ ເຄເທສຸ ນິພທຸສໍ ກຸລຸຊິຕຸວາ ທິວາວິຫາຣຕຸຖາຍ ເອໂກ ຕາປ໌ໂສ ຕາວຕີສກວນໍ ຄຈຸລຕີ, ເອໂກ ນາຄກວນໍ, ເອໂກ ສຸປ໌ຕຸຕາກວນໍ, ເອໂກ ໂກຣພຸຍຣລຸໂລ ມິຄາຊິເນີາຍຸຍານໍ ຄຈຸລຕີ໚ ເຕສຸ ໂຍ ເທວໂລກໍ ຄນຸຕຸວາ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິ, ໂສ ສກຸກສຸສ ຍສໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຸປ໌ຜຸຖາກສຸສ ຕເມວ ວຕຸເຕຕິ໚ ໂຍ ນາຄກວນໍ ຄນຸຕຸວາ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິ, ໂສ ນາຄຣາຊສຸສ ສມຸປ໌ຕຸຕີ ໂອໂລເກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຸປ໌ຜຸຖາກສຸສ ຕເມວ ວຕຸເຕຕິ໚ ໂຍ ສຸປ໌ຕຸຕາກວນໍ ຄນຸຕຸວາ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິ, ໂສ ສຸປ໌ຕຸຕຣາຊສຸສ ວິກູຕີ ໂອໂລເກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຸປ໌ຜຸຖາກສຸສ ຕເມວ ວຕຸເຕຕິ໚ ໂຍ ຜນລຸຈຍໂກຣພຸຍຣາຊສຸສ ອຸຍຸຍານໍ ຄນຸຕຸວາ ທິວາວິຫາຣໍ ກໂຣຕິ, ໂສ ຜນລຸຈຍໂກຣພຸຍຣລຸໂລ ສີຣິໂສກຄຸຄໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ອຸປ໌ຜຸຖາກສຸສ ຕເມວ ວຕຸເຕຕິ໚

ເຕ ຈຕຸຕາໂຣປີ ຊນາ ຕໍ ຕເທວ ຖານໍ ປ໌ຕຸເຖຕຸວາ ທານາທີນີ ປຸລຸລານີ ກຕຸວາ ອາຍຸປ໌ຣິໂຍສາເນ ເອໂກ ສກຸໂກ ທຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີ, ເອໂກ ສປຸຕຸຕທາໂຣ ນາຄກວເນ ນາຄຣາຊາ ທຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີ, ເອໂກ ສຸປ໌ຕຸຕາກວເນ ສີມຸພລິວິມາເນ ສຸປ໌ຕຸຕຣາຊາ ທຸຕຸວາ ນິພຸພຕຸຕີ໚ ເອໂກ ຜນລຸຈຍໂກຣພຸຍຣລຸໂລ ອຄຸຄມເທສິຍາ ກຸຈຸຊິມຸທີ ນິພຸພຕຸຕີ໚ ເຕປີ ຕາປ໌ສາ ອປ໌ຣິທີນຊຸຊານາ ກາລໍ ກຕຸວາ ພຸຣຫຸມໂລເກ ນິພຸພຕຸຕີສຸ໚ ໂກຣພຸຍກຸມາໂຣ ວຸທຸຜິມນຸວາຍ ປີຕຸ ອຈຸຈເຍນ ຣຊເຊ ປ໌ຕິຍຸຖທິຕຸວາ ສມຸເມນ ສເມນ ຣຊຸຊໍ ກາເຣສີ໚ ໂສ ປ໌ນ ຊູຕວິຕຸຕໂກ ອໂທສີ໚ ໂສ ວິສຸຣປ໌ຕຸທິຕສຸສ ໂອວາເທ ຖຕຸວາ ທານໍ ເທຕິ, ສີລໍ ຣກຸຂຕິ, ອຸໂປສຖໍ ອຸປ໌ວສຕິ໚

ໂສ ເອກທິວສໍ ສມາທິນຸນຸໂປ໌ສໂຖ ''ວິເວກມນຸພຸຣູທິສຸສາມີ''ຕິ ອຸຍຸຍານໍ ຄນຸຕຸວາ ມນຸລຸລຜຸຖາເນ ນິສີທິຕຸວາ ສມຕສມຸມໍ ອກາສີ໚ ສກຸໂກປີ ສມາທິນຸນຸໂປ໌ສໂຖ ''ເທວໂລເກ ປ໌ລິໂພໂຂ ໂທຕີ''ຕິ ມນຸສຸສໂລເກ ຕເມວ ອຸຍຸຍານໍ ອາຄນຸຕຸວາ ເອກສຸມິ ມນຸລຸລຜຸຖາເນ ນິສີທິຕຸວາ ສມຕສມຸມໍ ອກາສີ໚ ວຣຸຕນາຄຣາຊາປີ ສມາທິນຸນຸໂປ໌ສໂຖ ''ນາຄກວເນ ປ໌ລິໂພໂຂ ໂທຕີ''ຕິ ຕຕຸເຖວາຄນຸຕຸວາ ເອກສຸມິ ມນຸລຸລຜຸຖາເນ ນິສີທິຕຸວາ ສມຕສມຸມໍ ອກາສີ໚ ສຸປ໌ຕຸຕຣາຊາປີ ສມາທິນຸນຸໂປ໌ສໂຖ ''ສຸປ໌ຕຸຕາກວເນ ປ໌ລິໂພໂຂ ໂທຕີ''ຕິ ຕຕຸເຖວາຄນຸຕຸວາ ເອກສຸມິ ມນຸລຸລຜຸຖາເນ ນິສີທິຕຸວາ ສມຕສມຸມໍ ອກາສີ໚ ເຕປີ ຈຕຸຕາໂຣ ຊນາ ສາຍນຸທສມເຍ ສກຜຸຖາເນທີ ນິກຸຂມິຕຸວາ ມງຄລໂປ໌ກຸຂຣຕີຕີເຣ ສມາຄນຸຕຸວາ ອລຸລມລຸລໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ປຸພຸພສີເນທວເສນ ສມຄຸຄາ ສມຸໂມທມານາ ທຸຕຸວາ ອລຸລມລຸລໍ ເມຕຸຕຈິຕຸຕໍ ອຸປ໌ຜຸຖເປຕຸວາ ມສຸຣປ໌ພິສນຸຖາຣໍ ກຣີສຸ໚ ເຕສຸ ສກຸໂກ ມງຄລສີລາປ໌ຜຸເຜ ນິສີທີ, ອິຕເຣປີ ອຕຸຕໂນ ອຕຸຕໂນ ຍຸຕຸຕາສນໍ ລຕຸວາ ນິສີທີສຸ໚ ອຖ ເນ ສກຸໂກ ອາທ ''ມຍໍ ຈຕຸຕາໂຣປີ ຣາຊາໂນເວ , ອມຸເທສຸ ປ໌ນ ກສຸສ ສີລໍ ມຫນຸຕ''ນຸຕິ? ອຖ ນໍ ວຣຸຕນາຄຣາຊາ ອາທ ''ຕຸມຸທາກໍ ຕິຕຸຕໍ ຊນານໍ ສີລໂຕ ມຍຸທໍ ສີລໍ ມຫນຸຕ''ນຸຕິ໚ ''ກິເມຕຸຖ ກາຣຕ''ນຸຕິ? ''ອຍໍ ສຸປ໌ຕຸຕຣາຊາ ອມຸທາກໍ ຊາຕານມຸປີ ອຊາຕານມຸປີ ປ໌ຈຸຈາມິຕຸໂຕວ, ອທໍ ເອວຣູ

ປິ ອມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕກ຺ຂຍກຣໍ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕໍ ທິສ຺ວາປິ ໂກຘໍ ນ ກໂຣມິ, ອິມິນາ ກາຣເຓນ ມມ ສີລໍ ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິທໍ ທສກນິປາເຕ ຈຕຸໂປສຖຊາຕເກ ປຐມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ໂຍ ໂກປເນຍ຺ເຍ ນ ກໂຣຕິ ໂກປໍ, ນ ກຸຊ຺ຌຕິ ສປ຺ປຸຣິໂສ ກທາຈິ;

ກຸທ຺ໂຘປິ ໂສ ນາວິກໂຣຕິ ໂກປໍ, ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຓມາຫຸ ໂລເກ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໘໔);

ຕຕ຺ຖ ໂຍຕິ ຂຕ຺ຕິຍາທີສຸ ໂຍ ໂກຈິຯ ໂກປເນຍ຺ເຍຕິ ກຸຊ຺ຌິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕເກ ປຸຄ຺ຄເລ ຂນ຺ຕິວາທິຕາປໂສ ວິຍ ໂກປໍ ນ ກໂຣຕິຯ ກທາຈີຕິ ໂຍ ກິສ຺ມິຎ຺ຈິ ກາເລ ນ ກຸຊ຺ຌເຕວຯ ກຸທ຺ໂຘປີຕິ ສເຈ ປນ ໂສ ສປ຺ປຸຣິໂສ ກຸຊ຺ຌຕິ, ອຖ ກຸທ຺ໂຘປິ ຕໍ ໂກປໍ ນາວິກໂຣຕິ ຈູຬໂພຘິຕາປໂສ ວິຍຯ ຕໍ ເວ ນຣນ຺ຕິ ມຫາຣາຊາໂນ ຕໍ ເວ ປຸຣິສໍ ສມິຕປາປຕາຍ ໂລເກ ປຓ຺ຑິຕາ ‘‘ສມຓ’’ນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິຯ ອິເມ ປນ ຄຸຓາ ມຍິ ສນ຺ຕິ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຸປ຺ປຓ຺ຓຣາຊາ ‘‘ອຍໍ ນາໂຄ ມມ ອຄ຺ຄຠກ຺ໂຂ, ຍສ຺ມາ ປນາຫໍ ເອວຣູປໍ ອຄ຺ຄຠກ຺ຂໍ ທິສ຺ວາປິ ຂຸທໍ ອຘິວາເສຕ຺ວາ ອາຫາຣເຫຕຸ ປາປໍ ນ ກໂຣມິ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ອູນູທໂຣ ໂຍ ສຫເຕ ຊິຆ຺ຈ຺ຉໍ, ທນ຺ໂຕ ຕປ຺ສີ ມິຕປານໂຠຊໂນ;

ອາຫາຣເຫຕຸ ນ ກໂຣຕິ ປາປໍ, ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຓມາຫຸ ໂລເກ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໘໕);

ຕຕ຺ຖ ທນ຺ໂຕຕິ ອິນ຺ທ຺ຣິຍທມເນນ ສມນ຺ນາຄໂຕຯ ຕປ຺ສີຕິ ຕປນິສ຺ສິຕໂກຯ ອາຫາຣເຫຕູຕິ ອຕິຊິຆ຺ຈ຺ຉປີຬິໂຕປິ ໂຍ ປາປໍ ລາມກກມ຺ມໍ ນ ກໂຣຕິ ຘມ຺ມເສນາປຕິສາຣິປຸຕ຺ຕຕ຺ເຖໂຣ ວິຍຯ ອຫໍ ປນຊ຺ຊ ອາຫາຣເຫຕຸ ປາປໍ ນ ກໂຣມິ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕນ຺ຕິຯ

ຕໂຕ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ‘‘ອຫໍ ນານປ຺ປກາຣໍ ສຸຂປທຏ຺ຐານໍ ເທວໂລກສມ຺ປຕ຺ຕິໍ ປຫາຍ ສີລຣກ຺ຂຓຕ຺ຖາຍ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ອາຄໂຕ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ຂິຑ຺ຑໍ ຣຕີ ວິປ຺ປຊຫິຕ຺ວານ ສພ຺ພໍ, ນ ຈາລິກໍ ຠາສຕິ ກິຎ຺ຈິ ໂລເກ;

ວິຠູສຏ຺ຐານາ ວິຣໂຕ ເມຖຸນສ຺ມາ, ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຓມາຫຸ ໂລເກ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໘໖);

ຕຕ຺ຖ ຂິຑ຺ຑນ຺ຕິ ກາຍິກວາຈສິກຂິຑ຺ຑໍຯ ຣຕິນ຺ຕິ ທິພ຺ພກາມຄຸຓຣຕິໍຯ ກິຎ຺ຈີຕິ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິຯ ວິຠູສຏ຺ຐານາຕິ ມໍສວິຠູສາ ຉວິວິຠູສາຕິ ທ຺ເວ ວິຠູສາຯ ຕຕ຺ຖ ອຊ຺ໂຌຫຣຕິຍາຫາໂຣ ມໍສວິຠູສາ ນາມ, ມາລາຄນ຺ຘາທີນິ ຉວິວິຠູສາ ນາມ, ເຍນ ອກຸສລຈິຕ຺ເຕນ ຘາຣີຍຕິ, ຕໍ ຕສ຺ສ ຐານໍ, ຕໂຕ ວິຣໂຕ ເມຖຸນເສວນໂຕ ຈ ໂຍ ປຏິວິຣໂຕຯ ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຓມາຫຸ ໂລເກຕິ ອຫໍ ອຊ຺ຊ ເທວຈ຺ຉຣາໂຍ ປຫາຍ ອິຘາຄນ຺ຕ຺ວາ ສມຓຘມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕນ຺ຕິຯ ເອວໍ ສກ຺ໂກປິ ອຕ຺ຕໂນ ສີລເມວ ວຓ຺ເຓຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຘນຎ຺ຈຍຣາຊາ ‘‘ອຫໍ ອຊ຺ຊ ມຫນ຺ຕໍ ປຣິຄ຺ຄຫໍ ໂສລສສຫສ຺ສນາຏກິຕ຺ຖິປຣິປຸຓ຺ຓໍ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ຈຊິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາເນ ສມຓຘມ຺ມໍ ກໂຣມິ, ຕສ຺ມາ ມເມວ ສີລໍ ມຫນ຺ຕ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ປຣິຄ຺ຄຫໍ ໂລກຘມ຺ມຎ຺ຈ ສພ຺ພໍ, ໂຍ ເວ ປຣິຎ຺ຎາຍ ປຣິຈ຺ຈເຊຕິ;

ທນ຺ຕໍ ຐິຕ຺ຕໍ ອມມໍ ນິຣາສໍ, ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຓມາຫຸ ໂລເກ’’ຕິຯ (ຊາຯ ໑ຯ໑໐ຯ໘໗);

ຕຕ຺ຖ ປຣິຕຸຄໜ຺ຕິ ນານປ຺ປກາຣໍ ວຕ຺ຖຸກາມໍ. ໂລກສມ຺ມນ຺ຕິ ຕສ຺ມິ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນຕຕ຺ທໍ. ປຣິສຸສາຍາຕີ ສາຕປຣິສຸສາ, ຕີຣຕປຣິສຸສາ, ປທານປຣິສຸສາຕີ ອິມາທິ ຕີທີ ປຣິສຸສາທີ ປຣິຊານິຕ຺ວາ. ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ສາທີນໍ ທຸກ຺ຂາທິສກາວຊານນໍ ສາຕປຣິສຸສາ, ເຕສ຺ ອຄຸຕໍ ອຸປສາເຣຕ຺ວາ ຕີຣຕໍ ຕີຣຕປຣິສຸສາ, ເຕສ຺ ໂທສໍ ທິສ຺ວາ ລນ຺ທຣາຄສ຺ສາປກຫຼຸຒນໍ ປທານປຣິສຸສາ. ໂຍ ອິມາທິ ຕີທີ ປຣິສຸສາທີ ຊານິຕ຺ວາ ວຕ຺ຖຸກາມກິເລສກາເມ ປຣິຈ຺ຈຊຕິ, ລຫຸເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ລຕີ. ທນ຺ຕນ຺ຕິ ນິພ຺ພິເສວນໍ. ຄິຕຕ຺ຕນ຺ຕິ ນິຈ຺ລາວິຕກ຺ກາກາເວນ ຄິຕສກາວໍ. ອມມນ຺ຕິ ອໜນ຺ຕິ ມມາຍນຕຕ຺ຫາຣທີຕໍ. ນິຣາສນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕທາຣາທີສຸ ນິຈ຺ລນ຺ທຣາຄໍ. ຕໍ ເວ ນຣນ຺ຕິ ຕໍ ເອວຣູປໍ ປຸຄ຺ຄລໍ ‘‘ສມຕ’’ນ຺ຕິ ວທນ຺ຕີ.

ອິຕິ ເຕ ສພ຺ເພປິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ສີລເມວ ມໜນ຺ຕນ຺ຕິ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ສກ຺ກາທໂຍ ສນສ຺ຈຍໍ ປຸຈ຺ລີສ຺ ‘‘ອຕ຺ຖິ ປນ, ມຫາຣາຊ, ໂກຈິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສນ຺ຕິເກ ປຕ຺ທີໂຕ, ໂຍ ໂນ ອິມໍ ກ຺ງຂໍ ວິໂນເທຍ຺ຍາ’’ຕິ ? ‘‘ອາມ, ມຫາຣາຊາໂນ ມມ ອຕ຺ຖສມ຺ມານ຺ສາສໂກ ມຫາປສ຺ໂສ ອສມສ຺ເຣ ວິສຸຣປຕ຺ທີໂຕ ນາມ ອຕ຺ຖິ, ໂສ ໂນ ອິມໍ ກ຺ງຂໍ ວິໂນເທສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ລາມາ’’ຕິ. ອຖ ເຕ ສພ຺ເພ ‘‘ສາຣູ’’ຕິ ສມ຺ປຕິຈ຺ລີສ຺. ອຖ ສພ຺ເພປິ ອຸຍ຺ຍານາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ສມ຺ມສກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປລ຺ລງກໍ ອລງກາຣາເປຕ຺ວາ ໂພຣິສຕ຺ຕໍ ປລ຺ລງກາວຣມຊ຺ເຊ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ປຕິສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ນິສີນ຺ນາ ‘‘ປຕ຺ທີຕ, ອມ຺ຫາກໍ ກ຺ງຂາ ອຸປ຺ປນ຺ນາ, ຕໍ ໂນ ວິໂນເທທີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາທໍສ຺ –

‘‘ປຸຈ຺ລາມ ກຕ຺ຕາຣມໂນມປສ຺ສໍ, ກຖາສ຺ ໂນ ວິຄ຺ຄໂທ ອຕ຺ຖິ ຊາໂຕ;

ລິນ຺ທຊ຺ຊ ກ຺ງຂໍ ວິຈິກິຈ຺ລິຕານິ, ຕທຊ຺ຊ ກ຺ງຂໍ ວິຕເຣມ຺ ສພ຺ເພ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໔໗);

ຕຕ຺ຖ ກຕ຺ຕາຣນ຺ຕິ ກຕ຺ຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກກາຣກໍ. ວິຄ຺ຄໂທ ອຕ຺ຖິ ຊາໂຕຕິ ເອໂກ ສີລວິຄ຺ຄໂທ ສີລວິວາໂທ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ອຕ຺ຖິ. ລິນ຺ທຊ຺ຊາຕິ ອມ຺ຫາກໍ ຕໍ ກ຺ງຂໍ ຕານິ ຈ ວິຈິກິຈ຺ລິຕານິ ວຊິເຣນ ສີເນຣຸໍ ປທຣນ຺ໂຕ ວິຍ ອຊ຺ຊ ລິນ຺ທ. ວິຕເຣມູຕິ ວິຕເຣຍ຺ຍາມ.

ປຕ຺ທີໂຕ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊາໂນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ສີລໍ ນິສ຺ສາຍ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ວິວາທກາຖໍ ສຸກຄິຕທຸກ຺ກຄິຕໍ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາທ –

‘‘ເຍ ປຕ຺ທີຕາ ອຕ຺ຖທສາ ກວນ຺ຕິ, ກາສນ຺ຕິ ເຕ ໂຍນິໂສ ຕຕ຺ຖ ກາເລ;

ກຖໍ ນ຺ ກຖານໍ ອກາສິຕານໍ, ອຕ຺ຖໍ ນເຍຍ຺ຍຸໍ ກຸສລາ ຊນິນ຺ທາ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໔໘);

ຕຕ຺ຖ ອຕ຺ຖທສາຕິ ອຕ຺ຖທສ຺ສນສມຕ຺ຖາ. ຕຕ຺ຖ ກາເລຕິ ຕສ຺ມິ ວິຄ຺ຄເຫ ອາໂຣຈິເຕ ຍຸຕ຺ຕປ຺ປຍຸຕ຺ຕກາເລ ເຕ ປຕ຺ທີຕາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕາ ໂຍນິໂສ ກາສນ຺ຕີ. ອຕ຺ຖໍ ນເຍຍ຺ຍຸໍ ກຸສລາຕິ ກຸສລາ ເລກາປິ ສມານາ ອກາສິຕານໍ ກຖານໍ ກຖໍ ນ຺ ອຕ຺ຖໍ ສາເຕນ ນເຍຍ຺ຍຸໍ ອຸປປຣິກ຺ເຂຍ຺ຍຸໍ. ຊນິນ຺ທາຕິ ຣາຊາໂນ ອາລປຕີ. ຕສ຺ມາ ອິທໍ ຕາວ ເມ ວເທຖ.

‘‘ກຖໍ ຫເວ ກາສຕິ ນາຄຣາຊາ, ຄຣຸໂອ ປນ ເວນເຕຍ຺ໂຍ ກິມາທ;

ຄນ຺ສພ຺ພຣາຊາ ປນ ກີ ວເທຕິ, ກຖໍ ປນ ກຸຣູນໍ ຣາຊເສຍ຺ໂຖ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໕໐);

ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ສພ຺ພຣາຊາຕິ ສກ຺ກໍ ສນ຺ສາຍາທ.

ອຖສ຺ສ ເຕ ອິມໍ ຄາຖມາທໍສ຺ –

‘‘ຂນ຺ຕີ ຫເວ ກາສຕິ ນາຄຣາຊາ, ອປ຺ປາຫາຣໍ ຄຣຸໂອ ເວນເຕຍ຺ໂຍ;

ຄນ຺ຘພ຺ພຣາຊາ ຣຕິວິປ຺ປຫານໍ, ອກິລ຺ຈນໍ ກຸຮູນໍ ຣາຊເສຍ຺ໂຖ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໖໑);

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ປັຕ຺ທິຕ, ນາຄຣາຊາ ຕາວ ໂກປເນຍ຺ເຍປິ ປ຺ຸຄຸຄເລ ອກຸປ຺ປນ຺ສງຂາຕໍ ອຂີວາສນຂນ຺ຕີ ວຕ຺ເຕຕິ, ຄຣຸລໂອ ອປ຺ປາຫາຣຕາສງຂາຕໍ ອາຫາຣເຫຕຸ ປາປສ຺ສ ອກຣຕໍ, ສກ຺ໂກ ປລ຺ຈການຄຸຕຣຕິນໍ ວິປ຺ປຫານໍ, ກຸຣຸຣາຊາ ນິປ຺ປລິໂພຄກາວໍ ວຕ຺ເຕຕີຕິ.

ອຖ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

‘‘ສພ຺ພານິ ເອຕານິ ສຸກາສິຕານິ, ນ ເຫຕ຺ຖ ທຸພ຺ພາສິຕມຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈິ;

ຍສ຺ມິລ຺ຈ ເອຕານິ ປຕິຍ຺ຖິຕານິ, ອຣາວ ນາກ຺ຍາ ສຸສໂມຫິຕານິ;

ຈຕ຺ພ຺ກິ ຘມ຺ເມຫິ ສມງຄິພູຕໍ, ຕໍ ເວ ນຣໍ ສມຕມາຫຸ ໂລເກ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໖໘);

ຕຕ຺ຖ ເອຕານີຕິ ເອຕານິ ຈຕ຺ຕາຣິປີ ຄຸຕຊາຕານິ ຍສ຺ມີ ປ຺ຸຄຸຄເລ ສກຍນາກິຍໍ ສຸຍ຺ຖຸ ສໂມຫິຕານິ ອຣາ ວິຍ ປຕິຍ຺ຖິຕານິ, ຈຕູຫິເປ຺ເຕຫິ ຘມ຺ເມຫິ ສມນ຺ນາຄຕໍ ປ຺ຸຄຸຄລໍ ປັຕ຺ທິຕາ ‘‘ສມຕ’’ນ຺ຕິ ອາຫຸ ໂລເກຕິ.

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈຕຸນ຺ນມ຺ປີ ສີລໍ ເອກສມເມວ ອກາສີ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ຣາຊາໂນ ຕສ຺ສ ຕຸຍ຺ຖາ ຖຸຕີ ກໂຣນ຺ຕາ ອິມໍ ຄາຖມາຫໍສຸ –

‘‘ຕຸວລ຺ຫິ ເສຍ຺ໂຖ ຕຸວມນຸຕ຺ຕໂຣສິ, ຕຸວໍ ຘມ຺ມຄູ ຘມ຺ມວິທູ ສຸເມໂຘ;

ປລ຺ລາຍ ປລ຺ຫໍ ສມຣິຄຸຄເຫຕ຺ວາ, ອຈ຺ເຊຈ຺ຊິ ຕີໂຣ ວິຈິກິຈ຺ຊິຕານິ;

ອຈ຺ເຊຈ຺ຊິ ກງຂໍ ວິຈິກິຈ຺ຊິຕານິ, ຈຸນ຺ໂທ ຍຖາ ນາຄທນ຺ຕໍ ຂເຣນາ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໖໖).

ຕຕ຺ຖ ຕຸວມນຸຕ຺ຕໂຣສີຕິ ຕຸວໍ ອນຸຕ຺ຕໂຣ ອສິ, ນຕ຺ຖິ ຕຍາ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ນາມ. ຘມ຺ມຄູຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ໂຄປ຺ໂກ ເຈວ ຘມ຺ມລ຺ລູ ຈ. ຘມ຺ມວິທູຕິ ປາກຍຘມ຺ໂມ. ສຸເມໂຘຕິ ສຸນ຺ທຣປລ຺ໂລ ປລ຺ລາຍາຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປລ຺ລາຍ ອມ຺ຫາກໍ ປລ຺ຫໍ ສຸຍ຺ຖຸ ອຣິຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ‘‘ອິທເມຕ຺ຖ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ຍຖາພູຕໍ ລຕ຺ວາ. ອຈ຺ເຊຈ຺ຊີຕິ ຕຸວໍ ຕີໂຣ ອມ຺ຫາກໍ ວິຈິກິຈ຺ຊິຕານິ ຊິນ຺ທິ, ເອວໍ ຊິນ຺ທນ຺ໂຕ ຈ ‘‘ຊິນ຺ທຊ຺ຊ ກງຂໍ ວິຈິກິຈ຺ຊິຕານີ’’ຕິ ອິທໍ ອມ຺ຫາກໍ ອາຍາຈນໍ ສມ຺ປາເທນ຺ໂຕ ອຈ຺ເຊຈ຺ຊິ ກງຂໍ ວິຈິກິຈ຺ຊິຕານິ . ຈຸນ຺ໂທ ຍຖາ ນາຄທນ຺ຕໍ ຂເຣນາຕິ ຍຖາ ທນ຺ຕກາໂຣ ກກເຈນ ຫຕ຺ຖິທນ຺ຕໍ ຊິນ຺ເທຍ຺ຍ, ເອວໍ ຊິນ຺ທີຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ເອວໍ ເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ຣາຊາໂນ ຕສ຺ສ ປລ຺ຫພ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຍ຺ຖມານສາ ອເຫສຸໍ. ອຖ ນໍ ສກ຺ໂກ ທິພ຺ພທຸກູເລນ ປູເຊສິ, ຄຣຸລໂອ ສຸວຕ຺ຕມາລາຍ, ວຣຸໂຕ ນາຄຣາຊາ ມຕິນາ, ຘນລ຺ຈຍຣາຊາ ຄວສຫສ຺ສາທີຫິ ປູເຊສິ. ເຕເນວາຫ –

‘‘ນີລຸປ຺ປລາກໍ ວິມລໍ ອນຄ຺ຒໍ, ວຕ຺ຖໍ ອິທໍ ຘູມສມານວຕ຺ຕໍ;

ປລ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຍ຺ໂຖ, ທທາມິ ເຕ ຘມ຺ມປູຊາຍ ຘີຣ.

‘‘ສຸວຕ຺ຕມາລໍ ສຕປຕ຺ຕຜຸລ຺ລິຕໍ, ສເກສຣໍ ຣຕ຺ນສຫສ຺ສມຕ຺ທິຕໍ;

ປລ຺ຫສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຕນ ຕຸຍ຺ໂຖ, ທທາມິ ເຕ ຘມ຺ມປູຊາຍ ຘີຣ.

‘‘ມຓິໍ ອນຄ຺ຆໍ ຣຸຈິຣໍ ປ຺ຠສ຺ສຣໍ, ກຓ຺ຏາວສຕ຺ຕໍ ມຓິຠູສິຕໍ ເມ;

ປຎ຺ຎສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຕຸຏ຺ໂຐ, ທທາມິ ເຕ ຘມ຺ມປູຊາຍ ຘີຣ.

‘‘ຄວໍ ສຫສ຺ສໍ ອຸສຠຎ຺ຈ ນາຄໍ, ອາຊຎ຺ຎຍຸຕ຺ເຕ ຈ ຣເຐ ທສ ອິເມ;

ປຎ຺ຎສ຺ສ ເວຍ຺ຍາກຣເຓນ ຕຸຏ຺ໂຐ, ທທາມິ ເຕ ຄາມວຣານິ ໂສຬສາ’’ຕິ. (ຊາ. ໑.໑໐.໔໘-໔໗);

ເອວໍ ສກ຺ກາທໂຍ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປູເຊຕ຺ວາ ສກຏ຺ຐານເມວ ອຄມິໍສຸ.

ຈຕຸໂປສຖກຓ຺ຑໍ ນິຏ຺ຐິຕໍ.

ໂທຫຬກຓ຺ຑໍ

ເຕສຸ ນາຄຣາຊສ຺ສ ຠຣິຍາ ວິມລາເທວີ ນາມ. ສາ ຕສ຺ສ ຄີວາຍ ປິຬນ຺ຘນມຓິໍ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ປຸຈ຺ຉິ ‘‘ເທວ, ກຫໍ ປນ ເຕ ມຓີ’’ຕິ? ‘‘ຠທ຺ເທ, ຈນ຺ທພ຺ຣາຫ຺ມຓປຸຕ຺ຕສ຺ສ ວິຘຸຣປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຘມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ອຫໍ ເຕນ ມຓິນາ ຕໍ ປູເຊສິໍ. ນ ເກວລຎ຺ຈ ອຫເມວ, ສກ຺ໂກປິ ຕໍ ທິພ຺ພຈນ຺ທເນນ ປູເຊສິ, ສຸປຓ຺ຓຣາຊາ ສຸວຓ຺ຓມາລາຍ, ຘນຎ຺ຈຍຣາຊາ ຄວສ຺ສສຫສ຺ສາທີຫິ ປູເຊສີ’’ຕິ. ‘‘ຘມ຺ມກຖິໂກ ໂສ, ເທວາ’’ຕິ. ‘‘ຠທ຺ເທ, ກິໍ ວເທສິ, ຊມ຺ພຸທີປຕເລ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາໂທ ວິຍ ປວຕ຺ຕຕິ, ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ເອກສຕຣາຊາໂນ ຕສ຺ສ ມຘຸຣຘມ຺ມກຖາຍ ພຊ຺ຌິຕ຺ວາ ມຘຸປິຓ຺ຑິກາຍ ຠມຣາ ວິຍ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ຣຊ຺ຊານິ ຄນ຺ຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວຣູໂປ ໂສ ມຘຸຣຘມ຺ມກຖິໂກ’’ຕິ ຕສ຺ສ ຄຸຓໍ ວຓ຺ເຓສິ. ສາ ວິຘຸຣປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ຄຸຓກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຘມ຺ມກຖໍ ໂສຕຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ສຈາຫໍ ວກ຺ຂາມິ ‘ເທວ, ຕສ຺ສ ຘມ຺ມກຖໍ ໂສຕຸກາມາ, ອິຘ ນໍ ອາເນຫີ’ຕິ, ນ ເມ ຕໍ ອາເນສ຺ສຕິ. ຍົນ຺ນູນາຫໍ ‘ຕສ຺ສ ເມ ຫທເຍ ໂທຫໂຬ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ’ຕິ ຄິລານາລຍໍ ກເຣຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ. ສາ ຕຖາ ກຕ຺ວາ ສິຣິຄພ຺ຠໍ ປວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຣິຈາຣິການໍ ສຓ຺ຓໍ ທຕ຺ວາ ສິຣິສຍເນ ນິປຊ຺ຊິ. ນາຄຣາຊາ ອຸປຏ຺ຐານເວລາຍ ຕໍ ອປສ຺ສນ຺ໂຕ ‘‘ກຫໍ ວິມລາ’’ຕິ ປຣິຈາຣິກາໂຍ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ຄິລານາ, ເທວາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຸຏ຺ຐາຍາສນາ ຕສ຺ສາ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຍນປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ສຣີຣໍ ປຣິມຊ຺ຊນ຺ໂຕ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໔໘໖.

‘‘ປຓ຺ຑຸ ກິສິຍາສິ ທຸພ຺ພລາ, ວຓ຺ຓຣູປໍ ນ ຕເວທິສໍ ປຸເຣ;

ວິມເລ ອກ຺ຂາຫິ ປຸຈ຺ຉິຕາ, ກີທິສີ ຕຸຍ຺ຫໍ ສຣີຣເວທນາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປຓ຺ຑູຕິ ປຓ຺ຑຸປລາສວຓ຺ຓາ. ກິສິຍາຕິ ກິສາ. ທຸພ຺ພລາຕິ ອປ຺ປຖາມາ. ວຓ຺ຓຣູປໍ ນ ຕເວທິສໍ ປຸເຣຕິ ຕວ ວຓ຺ຓສງ຺ຂາຕໍ ຣູປໍ ປຸເຣ ເອທິສໍ ນ ໂຫຕິ, ນິທ຺ໂທສໍ ອນວຊ຺ຊໍ, ຕໍ ອິທານິ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ອມນຸຎ຺ຎສຠາວໍ ຊາຕໍ. ວິມເລຕິ ຕໍ ອາລປຕິ.

ອຖສ຺ສ ສາ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕີ ທຸຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໑໔໘໗.

‘‘ຘມ຺ໂມ ມນຸເຊສຸ ມາຕີນໍ, ໂທຫໂຬ ນາມ ຊນິນ຺ທ ວຸຈ຺ຈຕິ;

ຘມ຺ມາຫຕໍ ນາຄກຸຎ຺ຊຣ, ວິຘຸຣສ຺ສ ຫທຍາຠິປຕ຺ຖເຍ’’ຕິ.

ຕຸຕ຺ຖ ສມ຺ໂພຕິ ສກາໂວ ຯ ມາຕິນ຺ຕິ ອິຕຸຖິນໍ ຯ ຊນິນ຺ທາຕິ ນາຄຊນສ຺ສ ອິນ຺ທາ ຯ ສມ຺ມາຫຍ໌ ນາຄກຸລຸຊຣ, ວິທຸຣສ຺ສ ຫທ ຍາກິປຕຸຖຸເຍຕິ ນາຄເສຍຸຄ, ອຫໍ ສມ຺ເມນ ສເມນ ອສາຫສິກາມຸເມນ ອາຫຍ໌ ວິທຸຣສ຺ສ ຫທຍໍ ອກິປຕຸຖຍາມິ, ຕໍ ເມ ລກາມາ ນາຍ ຊີວິຕໍ ອຕຸຖິ, ອລກາມານາຍ ອິເສວ ມຣຕາມ຺ຕິ ຕສ຺ສ ປລຸລໍ ສນ຺ຊາເຍວມາຫ –

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຄຣາຊາ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໑໓໔໗ ຯ

‘‘ຈນ຺ທໍ ໂຂ ຕ຺ວໍ ໂທຫລຸອາຍສິ, ສູຣິຍໍ ວາ ອຖ ວາປິ ມາລຸຕໍ;

ທຸລຸລກາລຸທີ ວິທຸຣສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ໂກ ວິທຸຣມິທ ມານຍິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຯ

ຕຕ຺ຖ ທຸລຸລກາລຸທີ ວິທຸຣສ຺ສ ທສ຺ສນ຺ຕິ ອສມທຸຣສ຺ສ ວິທຸຣສ຺ສ ທສ຺ສນເມວ ທຸລຸລກໍ ຯ ຕສ຺ສ ທີ ສກລຊມ຺ພຸທີເປ ຣາຊາໂນ ສມ຺ມິກໍ ຣກ຺ຂາວຣຕາຄຸຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຸປຍຸຖາເປຕ຺ວາ ວິຈຣນ຺ຕິ, ປສ຺ສິຕຸມ຺ປິ ນໍ ໂກຈິ ນ ລກາຕິ, ຕໍ ໂກ ອິທ ອານຍິສ຺ສຕີຕິ ວທຕິ ຯ

ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອລກາມານາຍ ເມ ອິເສວ ມຣຕາ’’ນ຺ຕິ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ປິຍຸຖິ ທຕ຺ວາ ສາລຸອກາກາຕຸເຕນ ມຸຂໍ ປິທທິຕ຺ວາ ນິປຊ຺ຊິ ຯ ນາຄຣາຊາ ອນຕ຺ຕມໂນ ສິຣິຄພ຺ກໍ ປວິສິຕ຺ວາ ສຍນປິຍຸເຄ ນິສິນ຺ໂນ ‘‘ວິມລາ ວິທຸຣປຕ຺ທິຕສ຺ສ ຫທຍມໍສໍ ອາຫຣາເປຕີ’’ຕິ ສລຸລິ ທຸຕ຺ວາ ‘‘ປຕ຺ທິຕສ຺ສ ຫທຍໍ ອລກາມ຺ຕີຍາ ວິມລາຍ ຊີວິຕໍ ນຕຸຖິ, ກຖໍ ນຸ ໂຂ ຕສ຺ສ ຫທຍມໍສໍ ລກິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ ຯ ອຖສ຺ສ ທິຕາ ອິຣນ຺ທຕີ ນາມ ນາຄກລຸລາ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປຕິມຕ຺ທິຕາ ມທນ຺ເຕນ ສິຣິວິລາເສນ ປິຕຸ ອຸປຍຸຖານໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເອກມນ຺ຕໍ ຖິຕາ, ສາ ຕສ຺ສ ອິນ຺ທຸຣິຍວິກາຣໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ອຕິວິຍ ໂທມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕສິ, ກີ ນຸ ໂຂ ກາຣຕ’’ນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຈນ຺ຕີ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໓໔໘ ຯ

‘‘ກີ ນຸ ຕາຕ ຕຸວໍ ປຊ຺ຊາຍສິ, ປທຸມໍ ຫຕ຺ຖຄຕໍວ ເຕ ມຸຂໍ;

ກີ ນຸ ທຸມ຺ມນຣູໂປສິ ອິສ຺ສຣ, ມາ ຕ຺ວໍ ໂສຈິ ອມິຕ຺ຕຕາປນາ’’ຕິ ຯ

ຕຕ຺ຖ ປຊ຺ຊາຍສີຕິ ປຸນປ຺ປຸນໍ ຈິນ຺ເຕສິ ຯ ຫຕ຺ຖຄຕນ຺ຕິ ຫຕ຺ເຖນ ປຣິມທ຺ທິຕໍ ປທຸມໍ ວິຍ ເຕ ມຸຂໍ ຊາຕໍ ຯ ອິສ຺ສຣາຕິ ປລຸຈໂຍຊນສຕິກສ຺ສ ມນ຺ທິຣນາຄກາວນສ຺ສ, ສາມີຕິ ຯ

ທິຕຸ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຄຣາຊາ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໓໔໙ ຯ

‘‘ມາຕາ ທີ ຕວ ອິຣນ຺ທຕີ, ວິທຸຣສ຺ສ ຫທຍໍ ທນິຍຕິ;

ທຸລຸລກາລຸທີ ວິທຸຣສ຺ສ ທສ຺ສນໍ, ໂກ ວິທຸຣມິທ ມານຍິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຯ

ຕຕ຺ຖ ທນິຍຕີຕິ ປຕ຺ເຖຕິ ອິຈ຺ຈຕິ ຯ

ອຖ ນໍ ນາຄຣາຊາ ‘‘ອມ຺ມ, ມມ ສນ຺ຕິເກ ວິທຸຣໍ ອາເນຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນຕຸຖິ, ຕ຺ວໍ ມາຕຸ ຊີວິຕໍ ເທທີ, ວິທຸຣໍ ອາເນຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ກຕ຺ຕາຣໍ ປຣິເຍສາທີ’’ຕິ ອຸຍ຺ໂຍເຊນ຺ໂຕ ອຸປຑ຺ຒຄາຖມາຫ –

໑໓໘໑ฯ

‘‘ຕສ຺ສ ກຕ຺ຕຸປ຺ຣິເຍສນໍ ຈຣ, ໂຍ ວິສຸຣມິສ ມານຍິສ຺ສຕີ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ຈຣາຕິ ວິຈຣฯ

ອິຕິ ໂສ ກິເລສາກິຣຕກາເວນ ສິຕຸ ອນນຸຈ຺ລວິກໍ ກຖໍ ກເຖສິฯ ຕມຕ຺ຖໍ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

‘‘ປີຕ຺ໂນ ຈ ສາ ສຸຕ຺ວານ ວາກ຺ຍໍ, ຣຕ຺ຕິ ນິກ຺ຂມ຺ມ ອວສ຺ສຸຕີ ຈຣີ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ອວສ຺ສຸຕິນ຺ຕິ ກິກ຺ຂເວ, ສາ ນາຄມາຕາວິກາ ປີຕຸ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ປີຕຣໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມ຺ປີ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສີຣິຄພ຺ກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາເຣຫີ ອຕ຺ຕານໍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ເອກໍ ກຸສຸມ຺ກຣຕ຺ຕວຕ຺ຖໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ເອກໍ ເອກໍເສ ກຕ຺ວາ ຕເມວ ຣຕ຺ຕິ ອຸທກໍ ທ຺ວິສາ ກຕ຺ວາ ນາຄກວນໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ສມຸທ຺ທຕີເຣ ຄິຕໍ ສຍ຺ຄິໂຍຊນ຺ພ຺ເພສໍ ເອກຄ຺ຆນໍ ກາລຸອປ຺ພ຺ພຕໍ ນາມ ອລ຺ຊນຄີຣີ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວສ຺ສຸຕີ ຈຣີ ກິເລສອວສ຺ສຸຕີ ກຕ຺ຕຸປ຺ຣິເຍສນໍ ຈຣີຕິ ອຕ຺ໂຖฯ

ຈຣນ຺ຕີ ຈ ຍານິ ຫິມວນ຺ເຕ ວຕ຺ຕຄນ຺ຣສມ຺ປນ຺ນານີ ປ຺ຸປ຺ຜານີ, ຕານີ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສກລປ຺ພ຺ພຕໍ ມຕິອຄ຺ຈິຍໍ ວິຍ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ອຸປ຺ຣິຕເລ ປ຺ຸປ຺ຜສນ຺ຖາຣໍ ກຕ຺ວາ ມໂນຣເມນາກາເຣນ ນຈ຺ຈິຕ຺ວາ ມຊຸຣຄີຕໍ ຄາຍນ຺ຕີ ສຕ຺ຕມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໓໘໘ฯ

‘‘ເກ ຄນ຺ຣພ຺ເພ ຣກ຺ຂເສ ຈ ນາເຄ, ເກ ກິມ຺ປ຺ຸຣິເສ ຈາປີ ມານຸເສ;

ເກ ປຕ຺ຫິເຕ ສພ຺ພກາມທເທ, ທີຘຣຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕາ ເມ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ເກ ຄນ຺ຣພ຺ເພ ຣກ຺ຂເສ ຈ ນາເຄຕິ ໂກ ຄນ຺ຣພ຺ໂພ ວາ ຣກ຺ຂໂສ ວາ ນາໂຄ ວາฯ ເກ ປຕ຺ຫິເຕ ສພ຺ພກາມທເທຕິ ໂກ ເອເຕສຸ ຄນ຺ຣພ຺ພາທີສຸ ປຕ຺ຫິໂຕ ສພ຺ພກາມໍ ທາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ, ໂສ ວິຊຸຣສ຺ສ ຫທຍມໍສໂທຫລຸອິນິຍາ ມມ ມາຕຸ ມໂນຣຖໍ ມຕ຺ຖກໍ ປາເປຕ຺ວາ ມຍ຺ຫໍ ທີຘຣຕ຺ຕໍ ກຕ຺ຕາ ກວິສ຺ສຕີຕິฯ

ຕສ຺ມີ ຂເຕ ເວສ຺ສວຕມຫາຣາຊສ຺ສ ກາຄິເນຍ຺ໂຍ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ນາມ ຍກ຺ຂເສນາປຕິ ຕີຄາວຸຕປ຺ປມາຕໍ ມໂນມຍສິນ຺ລວໍ ອກິຣຸຍ຺ຫ ກາລຸອປ຺ພ຺ພຕມຕ຺ຖເກນ ຍກ຺ຂສມາຄມໍ ຄຈ຺ລນ຺ໂຕ ຕໍ ຕາຍ ຄີຕສທ຺ທໍ ອສ຺ໂສສິฯ ອນນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕກາເວ ອນຸກູຕປ຺ຸພ຺ພາຍ ອິຕ຺ຖິຍາ ຄີຕສທ຺ໂທ ຕສ຺ສ ລວິອາທີນີ ລິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຍ຺ຄິມິລ຺ຊໍ ອາຫຈ຺ຈ ອຍ຺ຖາສິฯ ໂສ ຕາຍ ປຝິພທ຺ຣຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ສິນ຺ລວປີຍ຺ເຖ ນິສິນ຺ໂນວ ‘‘ກທ຺ເທ, ອຫໍ ມມ ປລ຺ລາຍ ຊມ຺ເມນ ສເມນ ວິຊຸຣສ຺ສ ຫທຍໍ ອາເນຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖມ຺ຫີ, ຕ຺ວໍ ມາ ຈິນ຺ຕຍີ’’ຕິ ຕໍ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ອຍ຺ຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໓໘໓ฯ

‘‘ອສ຺ສາສ ເຫສ຺ສາມີ ເຕ ປຕີ, ກຕ຺ຕາ ເຕ ເຫສ຺ສາມີ ອນິນ຺ທໂລຈເນ;

ປລ຺ລາ ຫີ ມມໍ ຕຖາວິຊາ, ອສ຺ສາສ ເຫສ຺ສສີ ກຣິຍາ ມມາ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ອນິນ຺ທໂລຈເນຕິ ອນິນ຺ທິຕພ຺ພໂລຈເນฯ ຕຖາວິຊາຕິ ວິຊຸຣສ຺ສ ຫທຍມໍສໍ ອາຫຣຕາສມຕ຺ຖາฯ

ອຖ ນໍ ອິຣນ຺ຘຕິ “ເຕນ ຫິ ເອຫິ, ຄຈ຺ຉາມ ເມ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກ”ນ຺ຕິ ອາເນສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໘໔ຯ

“ອວຈາສິ ປຸຓ຺ຓກໍ ອິຣນ຺ຘຕີ, ປຸພ຺ພປຖານຸຄເຕນ ເຈຕສາ;

ເອຫິ ຄຈ຺ຉາມ ປິຕຸ ມມນ຺ຕິເກ, ເອໂສວ ເຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປວກ຺ຂຕີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ພປຖານຸຄເຕນາຕິ ອນນ຺ຕເຣ ອຕ຺ຕຠາເວ ຠູຕປຸພ຺ພສາມິເກ ຕສ຺ມິ ປຸພ຺ພປເຖເນວ ອນຸຄເຕນຯ ເອຫິ ຄຈ຺ຉາມາຕິ ຠິກ຺ຂເວ, ໂສ ຍກ຺ຂເສນາປຕິ ເອວໍ ວຕ຺ວາ “ອິມໍ ອສ຺ສປິຏ຺ຐິ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ເນສ຺ສາມິ”ຕິ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖກາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ຄຫາຓຕ຺ຖໍ ຫຕ຺ຖໍ ປສາເຣສິຯ ສາ ອຕ຺ຕໂນ ຫຕ຺ຖໍ ຄຓ຺ຫິຕຸໍ ອທຕ຺ວາ ເຕນ ປສາຣິຕຫຕ຺ຖໍ ສຍໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ສາມິ, ນາຫໍ ອນາຖາ, ມຍ຺ຫໍ ປິຕາ ວຣຸໂຓ ນາມ ນາຄຣາຊາ, ມາຕາ ວິມລາ ນາມ ເທວີ, ເອຫິ ມມ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄຈ຺ຉາມ, ເອໂສ ເອວ ເຕ ຍຖາ ອມ຺ຫາກໍ ມງ຺ຄລກິຣິຍາຍ ຠວິຕພ຺ພໍ, ເອວໍ ເອຕມຕ຺ຖໍ ປວກ຺ຂຕີ”ຕິ ອວຈາສິຯ

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ສາ ຍກ຺ຂໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໘໕ຯ

“ອລງ຺ກຕາ ສຸວສນາ, ມາລິນີ ຈນ຺ທນຸສ຺ສທາ;

ຍກ຺ຂໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວານ, ປິຕຸສນ຺ຕິກຸປາຄມີ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປິຕຸສນ຺ຕິກຸປາຄມີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ປິຕຸໂນ ນາຄຣຎ຺ໂຎ ສນ຺ຕິກໍ ອຸປາຄມິຯ

ປຸຓ຺ຓໂກປິ ຍກ຺ໂຂ ປຏິຫຣິຕ຺ວາ ນາຄຣາຊສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິຣນ຺ຘຕິໍ ຍາຈນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໓໘໖ຯ

“ນາຄວຣ ວໂຈ ສຸໂຓຫິ ເມ, ປຕິຣູປໍ ປຏິປຊ຺ຊ ສຸງ຺ກິຍໍ;

ປຕ຺ເຖມິ ອຫໍ ອິຣນ຺ຘຕິໍ, ຕາຍ ສມງ຺ຄິໍ ກໂຣຫິ ມໍ ຕຸວໍຯ

໑໓໘໗ຯ

“ສຕໍ ຫຕ຺ຖີ ສຕໍ ອສ຺ສາ, ສຕໍ ອສ຺ສຕຣີຣຖາ;

ສຕໍ ວລຠິໂຍ ປຸຓ຺ຓາ, ນານາຣຕ຺ນສ຺ສ ເກວລາ;

ເຕ ນາຄ ປຏິປຊ຺ຊສ຺ສຸ, ຘີຕຣໍ ເທຫິຣນ຺ຘຕິ”ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຸງ຺ກິຍນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ກຸລປເທສານຸຣູປໍ ຘີຕຸ ສຸງ຺ກໍ ຘນໍ ປຏິປຊ຺ຊ ຄຓ຺ຫຯ ສມງ຺ຄິໍ ກໂຣຫີຕິ ມໍ ຕາຍ ສທ຺ຘິໍ ສມງ຺ຄິຠູຕໍ ກໂຣຫິຯ ວລຠິໂຍຕິ ຠຓ຺ຑສກຏິໂຍຯ ນານາຣຕ຺ນສ຺ສ ເກວລາຕິ ນານາຣຕນສ຺ສ ສກລປຣິປຸຓ຺ຓາຯ

ອຖ ນំ ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໓໔໗။

‘‘ຍາວ ອາມນ຺ຕເຍ ລາຕິ, ມິຕ຺ເຕ ຈ ສຸຫຫຊ຺ຊເນ;

ອນາມນ຺ຕ ກຕំ ກມ຺ມំ, ຕំ ປ຺ຈ຺ຉາ ອນຸຕປ຺ປ຺ຕິ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຍາວ ອາມນ຺ຕເຍ ລາຕິຕິ ໂກ ຍກ຺ຂເສນາປຕິ, ອຫំ ຕຸຍ຺ຫំ ສີຕຣំ ເທມິ, ໂນ ນ ເທມິ, ໂຖກំ ປນ ອາຄເມຫີ, ຍາວ ລາຕ ເກປີ ຊານາເປມິ။ ຕំ ປ຺ຈ຺ຉາ ອນຸຕປ຺ປ຺ຕິຕິ ອິຕ຺ຖິໂຍ ຫີ ຄຕຄຕຍຸຄາເນ ອກິຣມນ຺ຕິປິ ອນກິຣມນ຺ຕິປິ, ອນກິຣຕິກາເລ ລາຕ ກາຫໂຍ ອມ຺ເຫຫີ ສທ຺ສີ ອນາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ກຕំ ກມ຺ມំ ນາມ ເອວຣູປំ ໂຫຕິຕິ ອຸສ຺ສຸກ຺ກំ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ເອວំ ຕំ ກມ຺ມំ ປ຺ຈ຺ຉາ ອນຸ ຕາປំ ອາວຫຕິຕິ။

ເອວំ ວຕ຺ວາ ໂສ ກຣິຍາຍ ວສນຍຸຄານំ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາຍ ສທ຺ສີ ສລ຺ລປິ။ ຕມຕ຺ຖំ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໔໙။

‘‘ຕໂຕ ໂສ ວຣຸໂຕ ນາໂຄ, ປວິສິຕ຺ວາ ນິເວສນំ;

ກຣິຍំ ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວານ, ອິທំ ວຈນມພ຺ຣວີ။

໑໓໕໐။

‘‘‘ອຍំ ໂສ ປຸຕ຺ຕໂກ ຍກ຺ໂຂ, ຍາຈຕິ ມំ ອິຣນ຺ຘຕີ;

ພຫຸນາ ວິຕ຺ຕລາເກນ, ຕສ຺ສ ເທມ ປິຍំ ມມ’’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ປວິສິຕ຺ວາຕິ ວຣຸໂຕ ປຸຕ຺ຕກំ ຕຕ຺ເຖວ ຖເປຕ຺ວາ ສຍំ ອຸຍ຺ຍາຍ ຍຕ຺ຖສ຺ສ ກຣິຍາ ນິປນ຺ນາ, ຕំ ນິເວສນំ ປວິສິຕ຺ວາ။ ປິຍំ ມມນ຺ຕິ ມມ ປິຍំ ສີຕຣំ ຕສ຺ສ ພຫຸນາ ວິຕ຺ຕລາເກນ ເທມາຕິ ປ຺ຸຈ຺ຉຕິ။

ວິມລາ ອາຫ –

໑໓໕໑။

‘‘ນ ຘເນນ ນ ວິຕ຺ເຕນ, ລພ຺ກາ ອມ຺ຫំ ອິຣນ຺ຘຕີ;

ສເຈ ຈ ໂຂ ຫທຍំ ປຕ຺ຫິຕສ຺ສ, ຘມ຺ເມນ ລທ຺ສາ ອິຘ ມາຫາເຣຍ຺ຍ;

ເອເຕນ ວິຕ຺ເຕນ ກຸມາຣີ ລພ຺ກາ, ນາລ຺ຸຄំ ຘນំ ອຸຕ຺ຕຣີ ປຕ຺ຖຍາມາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອມ຺ຫំ ອິຣນ຺ຘຕິຕິ ອມ຺ຫາກំ ສີຕາ ອິຣນ຺ຘຕີ။ ເອເຕນ ວິຕ຺ເຕນາຕິ ເອເຕນ ຕຸຍຸກີກາຣເຕນ။

ໂສ ຕາຍ ສທ຺ຂີ ມນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນເທວ ປຸຕ຺ຕເກນ ສທ຺ຂີ ມນ຺ເຕສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໒໘។

‘‘ຕໂຕ ໂສ ວຣຸໂຕ ນາໂຄ, ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ນິເວສນາ;

ປຸຕ຺ຕກາມນ຺ຕຍິຕ຺ວານ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວີ។

໑໓໒໓។

‘‘‘ນ ສເນນ ນ ວິຕ຺ເຕນ, ລພ຺ພາ ອມ຺ຫໍ ອິຣນ຺ທຕີ;

ສເຈ ຕຸວໍ ຫທຍໍ ປຕ຺ທີຕສ, ສມ຺ເມນ ລທ຺ສາ ອິສ ມາຫເຣສີ;

ເອເຕນ ວິຕ຺ເຕນ ກຸມາຣີ ລພ຺ພາ, ນາລຸສໍ ສນໍ ຂຸຕ຺ຕຣີ ປຕ຺ຖຍາມາ’’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕກາມນ຺ຕຍິຕ຺ວານາຕີ ປຸຕ຺ຕກໍ ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວາ។

ປຸຕ຺ຕໂກ ອາຫ –

໑໓໒໔។

‘‘ຍໍ ປຕ຺ທີໂຕຕ຺ເຍເກ ວທນ຺ຕີ ໂລເກ, ຕເມວ ພາໂລຕີ ປຸນາຫຸ ອລ຺ເລ;

ອກ຺ຂາທິ ເມ ວິປ຺ປວທນ຺ຕີ ເອຕ຺ຖ, ກໍ ປຕ຺ທີຕໍ ນາຄ ຕຸວໍ ວເທສີ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ຍໍປຕ຺ທີໂຕຕ຺ເຍເກຕີ ໂສ ກິຣ ‘‘ຫທຍໍ ປຕ຺ທີຕສ຺ສາ’’ຕີ ສຸຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສີ ‘‘ຍໍ ເອເກ ປຕ຺ທີໂຕຕີ ວທນ຺ຕີ, ຕເມວ ອລ຺ເລ ພາໂລຕີ ກເຖນ຺ຕີ។ ກິລ຺ຈາປີ ເມ ອິຣນ຺ທຕີຍາ ວິສ຺ໂຣຕີ ອກ຺ຂາຕໍ, ຕຖາປີ ຕຖໂຕ ຊານິຕຸໍ ປຸຈ຺ຈິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕີ។ ຕສ຺ມາ ເອວ ມາຫ។

ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໓໒໕។

‘ໂກຣພ຺ຍຣາຊສ຺ສ ສນລ຺ຈຍສ຺ສ, ຍທິ ເຕ ສຸໂຕ ວິສ຺ໂຣ ນາມ ກຕ຺ຕາ;

ອາເນທິ ຕໍ ປຕ຺ທີຕໍ ສມ຺ມລທ຺ສາ, ອິຣນ຺ທຕີ ປທຈຣາ ເຕ ໂຫຕູ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມລທ຺ສາຕີ ສມ຺ເມນ ລກິຕ຺ວາ។ ປທຈຣາຕີ ປາທປຣິຈາຣິກາ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂກ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ສີນ຺ທວໍ ນຍນຕ຺ຖາຍ ອຸປ຺ຝຖາກໍ ອາຕາເປສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໒໒។

‘‘ອິທລຸຈ ສຸຕວາ ວຣຸຓສຸສ ວາກຸຍໍ, ອຸຍຸຖາຍ ຍກຸໂຂ ປຣມປຸປຕີໂຕ;

ຓຕຸເຖວ ສນຸໂຕ ປຸຣິສໍ ອສໍສິ, ອາເນຫີ ອາຊຸລຸລມິເສວ ຍຸຕຸຕ’’ນຸຕິ.

ຓຕຸຖ ປຸຣິສໍ ອສໍສີຕິ ອຕຸຕໂນ ອຸປຍຸຖາກໍ ອາຓາເປສິ. ອາຊຸລຸລນຸຕິ ກາຣຓາກາຣຓຊານນກສິນຸຂວໍ. ຍຸຕຸຕນຸຕິ ກປຸປິຕໍ.

໑໓໒໗.

‘‘ຊາຕຣູປມຍາ ກຓຸຓາ, ກາຈມຸທິຈມຍາ ຂຸຣາ;

ຊມຸໂພນທສຸສ ປາກສຸສ, ສຸວຕຸຕສຸສ ອຸຣຈຸຉໂທ’’ຕິ.

ຓຕຸຖ ຊາຕຣູປມຍາ ກຓຸຓາຕີ ຕເມວ ສິນຸຂວໍ ວຓຸເຓນຸໂຕ ອາຫ. ຕສຸສ ຫີ ມໂນມຍສຸສ ສິນຸຂວສຸສ ຊາຕຣູປມຍາ ກຓຸຓາ, ກາຈມຸທິຈມຍາ ຂຸຣາ, ຕສຸສ ຂຸຣາ ຣຕຸຕມຕິມຍາຕິ ອຕຸໂຖ. ຊມຸໂພນທສຸສ ປາກສຸສາຕິ ຊມຸໂພນທສຸສ ປກຸກສຸສ ຣຕຸຕ ສຸວຕຸຕສຸສ ອຸຣຈຸຉໂທ.

ໂສ ປຸຣິໂສ ຕາວເທວ ຕໍ ສິນຸຂວໍ ອາເນສິ. ປຸຓຸຓໂກ ຕໍ ອພິຣຸຍຸຫ ອາກາເສນ ເວສຸສວຓສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ນາຄກວນໍ ວຓຸເຓຕຸວາ ຕໍ ປວຕຸຕີ ອາໂຣເຈສິ. ຕສຸສຕຸຖສຸສ ປກາສນຕຸຖໍ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ –

໑໓໒໘.

‘‘ເທວວາຫວຫໍ ຍານໍ, ອສຸສມາຣຸຍຸຫ ປຸຓຸຓໂກ;

ອລງກໂຕ ກປຸປິຕເກສມສຸສຸ, ປກຸກາມິ ເວຫາຍສມນຸຕລິກຸເຂ.

໑໓໒໙.

‘‘ໂສ ປຸຓຸຓໂກ ກາມຣາເຄນ ຄິທຸໂຘ, ອິຣນຸຂຕີ ນາຄກລຸລໍ ຊິຄີສໍ;

ຄນຸຕຸວານ ຕໍ ກູຕປຕີ ຍສສຸສີ, ອິຈຸຈພຸຣວີ ເວສຸສວຓໍ ກຸເວຣໍ.

໑໓໓໐.

‘‘ໂກຄວຕີ ນາມ ມນຸທິເຣ, ວາສາ ທິຣລຸລວຕີຕິ ວຸຈຸຈຕີ;

ນຄເຣ ນິມຸມິເຕ ກລຸຈນມເຍ, ມຓຸຫລສຸສ ອຸຣຄສຸສ ນິຍຸຖິຕໍ.

໑໓໓໑.

‘‘ອຍຸຍາລກາ ໂອຍຸຄຄີວີໂຍ, ໂລທິຕງກສຸສ ມສາຣຄລຸລິໂນ;

ປາສາເທຕຸຖ ສິລາມຍາ, ໂສວຓຸຓຣຕເນຫີ ຉາທິຕາ.

໑໓໗໒.

“ອມ຺ພາ ຕິລກາ ຈ ຊມ຺ພຸໂຍ, ສຕ຺ຕປຓ຺ຓາ ມຸຈລິນ຺ທເກຕກາ;

ປິຍງ຺ຄຸ ອຸທ຺ທາລກາ ສຫາ, ອຸປຣິຠທ຺ທກາ ສິນ຺ທຸວາຣກາ.

໑໓໗໓.

“ຈມ຺ເປຍ຺ຍກາ ນາຄມລ຺ລິກາ, ຠຄິນີມາລາ ອຖ ເມຕ຺ຖ ໂກລິຍາ;

ເອເຕ ທຸມາ ປຣິຓາມິຕາ, ໂສຠຍນ຺ຕິ ອຸຣຄສ຺ສ ມນ຺ທິຣໍ.

໑໓໗໔.

“ຂຊ຺ຊຸເຣຕ຺ຖ ສີລາມຍາ, ໂສວຓ຺ຓຘຸວປຸປ຺ຜິຕາ ພຫູ;

ຍຕ຺ຖ ວສໂຕປປາຕິໂກ, ນາຄຣາຊາ ວຣຸໂຓ ມຫິທ຺ຘິໂກ.

໑໓໗໕.

“ຕສ຺ສ ໂກມາຣິກາ ຠຣິຍາ, ວິມລາ ກຎ຺ຈນເວລ຺ລິວິຄ຺ຄຫາ;

ກາລາ ຕຣຸຓາວ ອຸຄ຺ຄຕາ, ປຸຈິມນ຺ທຕ຺ຖນີ ຈາຣຸທສ຺ສນາ.

໑໓໗໖.

“ລາຂາຣສຣຕ຺ຕສຸຈ຺ຉວີ , ກຓິກາຣາວ ນິວາຕປຸປ຺ຜິຕາ;

ຕິທິໂວກຈຣາວ ອຈ຺ຉຣາ, ວິຊ຺ຊຸວພ຺ຠຆນາ ວິນິສ຺ສຏາ.

໑໓໗໗.

“ສາ ໂທຫຬິນີ ສຸວິມ຺ຫິຕາ, ວິຘຸຣສ຺ສ ຫທຍໍ ຘນິຍຕິ;

ຕໍ ເຕສໍ ເທມິ ອິສ຺ສຣ, ເຕນ ເຕ ເທນ຺ຕິ ອິຣນ຺ຘຕີ ມມ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເທວວາຫວຫໍ ຍານນ຺ຕິ ວຫິຕພ຺ໂພຕິ ວາໂຫ, ເທວສງ຺ຂາຕໍ ວາຫໍ ວຫຕີຕິ ເທວວາຫວຫໍ. ຍນ຺ຕິ ເອເຕນາຕິ ຍານໍ. ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສູຕິ ມຓ຺ຑນວເສນ ສຸສໍວິຫິຕເກສມສ຺ສຸ. ເທວານໍ ປນ ເກສມສ຺ສຸກຣຓກມ຺ມໍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ວິຈິຕ຺ຕກຖິເກນ ປນ ກຖິຕໍ. ຊິຕິສນ຺ຕິ ປຕ຺ຖຍນ຺ໂຕ. ເວສ຺ສວຓນ຺ຕິ ວິສາຓາຍ ຣາຊຘານິຍາ ອິສ຺ສຣຣາຊານໍ. ກຸເວຣນ຺ຕິ ເອວໍນາມກໍ. ໂຠຄວຕີ ນາມາຕິ ສມ຺ປນ຺ນໂຠຄຕາຍ ເອວໍລທ຺ຘນາມໍ. ມນ຺ທິເຣຕິ ມນ຺ທິຣໍ, ຠວນນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ. ວາສາ ຫິຣຎ຺ຎວຕີຕິ ນາຄຣາຊສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານຕ຺ຕາ ວາສາຕິ ຈ, ກຎ຺ຈນວຕິຍາ ສຸວຓ຺ຓປາກາເຣນ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕຕ຺ຕາ ຫິຣຎ຺ຎວຕີຕິ ຈ ວຸຈ຺ຈຕິ. ນຄເຣ ນິມ຺ມິເຕຕິ ນຄຣໍ ນິມ຺ມິຕໍ. ກຎ຺ຈນມເຍຕິ ສຸວຓ຺ຓມຍໍ. ມຓ຺ຑລສ຺ສາຕິ ໂຠຄມຓ຺ຑເລນ ສມນ຺ນາຄຕສ຺ສ. ນິຏ຺ຐິຕນ຺ຕິ ກຣຓປຣິນິຏ຺ຐິ

ຕໍຯ ໂອຜ຺ຸຄຄິວິໂຍຕິ ໂອຜ຺ຸຄຄິວາສຕ຺ຖາເນນ ກຕາ ຣຕ຺ຕມຓິມສາຣຄລ຺ລມຍາ ອຜ຺ຜາລກາຯ ປາສາເທຕ຺ຖາຕິ ເອຕ຺ຖ ນາຄກວເນ ປາສາທາຯ ສິລາມຍາຕິ ມຓິມຍາຯ ໂສວຕ຺ຕຣຕເນຫີຕິ ສຸວຕ຺ຕສງ຺ຂາເຕຫິ ຣຕເນຫິ, ສຸວຕ຺ຕິຜ຺ຄກາຫີ ຉາທິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ສຫາຕິ ສຫກາຣາຯ ອຸປຣິກທ຺ທກາຕິ ອຸທ຺ທາລກຊາຕິກາເຍວ ຣຸກ຺ຂາຯ ຈມ຺ເປຍ຺ຍກາ ນາຄມລ຺ລິກາຕິ ຈມ຺ປກາ ຈ ນາຄາ ຈ ມລ຺ລິກາ ຈຯ ກຄິນີມາລາ ອຖ ເມຕ຺ຖ ໂກລິຍາຕິ ກຄິນີມາລາ ເຈວ ອຖ ເອຕ຺ຖ ນາຄກວເນ ໂກລິຍາ ນາມ ຣຸກ຺ຂາ ຈຯ ເອເຕ ທຸມາ ປຣິຕານິຕາຕິ ເອເຕ ປຸປ຺ຜູປຄຜລູປຄຣຸກ຺ຂາ ອລ຺ຄມລ຺ຄໍ ສງ຺ຆຜ຺ຜສາຂຕາຍ ປຣິຕານິຕາ ອາກຸລສມາກຸລາຯ

ຂຊ຺ຊຸເຣຕ຺ຖາຕິ ຂຊ຺ຊຸຣີຣຸກ຺ຂາ ເອຕ຺ຖຯ ສິລາມຍາຕິ ອິນ຺ທນີລມຓິມຍາຯ ໂສວຕ຺ຕຈຸວປຸປ຺ຜິຕາຕິ ເຕ ປນ ສຸວຕ຺ຕປຸປ຺ເຜຫິ ນິຈ຺ຈປຸປ຺ຜິຕາຯ ຍຕ຺ຖ ວສໂຕປປາຕິໂກຕິ ຍຕ຺ຖ ນາຄກວເນ ໂອປປາຕິໂກ ນາຄຣາຊາ ວສຕິຯ ກລ຺ຈນເວລ຺ລິວິຄ຺ຄຫາຕິ ສຸວຕ຺ຕຣາສິສສ຺ສິຣິກສຣີຣາຯ ກາລາ ຕຣຸຕາວ ອຸຄ຺ຄຕາຕິ ວິລາສຍ຺ຕຕາຍ ມນ຺ທວາເຕຣິຕາ ກາລວລ຺ລິປລ຺ລວາ ວິຍ ອຸຄ຺ຄຕາຯ ປຸຈິມນ຺ທຕ຺ຖນີຕິ ນິມ຺ພຜລສຕ຺ຖານຈູຈຸກາ ຯ ລາຂາຣສຣຕ຺ຕສຸຈ຺ຉວິຕິ ຫຕ຺ຖປາທຕລຉວີ ສນ຺ຊາຍ ວຸຕ຺ຕໍຯ ຕິທີໂວກຈຣາຕິ ຕິທສກວນຈຣາຯ ວິຊ຺ຊວພ຺ກຆນາຕິ ອພ຺ກຆນວລາຫກນ຺ຕຣໂຕ ນິສ຺ສຜາ ວິຊ຺ຊລຕາ ວິຍຯ ຕໍ ເຕສໍ ເທມິຕິ ຕໍ ຕສ຺ສ ຫທຍໍ ອທໍ ເຕສໍ ເທມິ, ເອວໍ ຊານສ຺ສຸຯ ອິສ຺ສຣາຕິ ມາຕຸລໍ ອາລປຕິຯ

ອິຕິ ໂສ ເວສ຺ສວເຓນ ອນນ຺ຸລ຺ຉາໂຕ ຄນ຺ຕຸໍ ອວິສຫິຕ຺ວາ ຕໍ ອນ຺ຸຊານາເປຕຸໍ ເອຕາ ເອຕ຺ຕກາ ຄາຖາ ກເຖສິຯ ເວສ຺ສວໂຓ ປນ ຕສ຺ສ ກຖໍ ນ ສຸຓາຕິຯ ກຶກາຣຓາ? ທ຺ວິນ຺ນໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ວິມານອຫ຺ຫໍ ປຣິຈ຺ຉິນ຺ທຕີຕິຯ ປຸຓ຺ຓໂກ ອຕ຺ຕໂນ ວຈນສ຺ສ ອສ຺ສຸຕກາວໍ ຆຕ຺ວາ ຊີນເທວປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ອຜ຺ຄາສິຯ ເວສ຺ສວໂຓ ອທ຺ທໍ ວິນິຈ຺ຉິນິຕ຺ວາ ປຣາຊິຕໍ ອນ຺ຸຜ຺ຄາເປຕ຺ວາ ອິຕຣໍ "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວໍ, ຕວ ວິມາເນ ວສາຫີ"ຕິ ອາຫຯ ປຸຓ຺ຓໂກ "ຄຈ຺ຉ ຕ຺ວ"ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕກ຺ຂເຓເຍວ "ມຍ຺ທໍ ມາຕຸເລນ ມມ ເປສິຕກາວໍ ຊານາຖາ"ຕິ ກຕິປຍເທວປຸຕ຺ເຕ ສກ຺ຂີ ກຕ຺ວາ ເທຜ຺ຄາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ສິນ຺ຉວໍ ອາຫຣາເປຕ຺ວາ ອກິຣຸຍ຺ຫ ປກ຺ກາມິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໗ຯ

"ໂສ ປຸຓ຺ຓໂກ ກູຕປຕີ ຍສສ຺ສີ, ອາມນ຺ຕຍ ເວສ຺ສວຓໍ ກຸເວຣໍ;

ຕຕ຺ເຖວ ສນ຺ໂຕ ປຸຣິສໍ ອສໍສິ, ອາເນຫີ ອາຊລ຺ຄນີເສວ ຍຸຕ຺ຕໍຯ

໑໓໘ຯ

"ຊາຕຣູປມຍາ ກຓ຺ຓາ, ກາຈມ຺ຫິຈມຍາ ຂຸຣາ;

ຊມ຺ໂພນທສ຺ສ ປາກສ຺ສ, ສຸວຕ຺ຕສ຺ສ ອຸຣຈ຺ຉໂທຯ

໑໓໙ຯ

"ເທວວາຫວຫໍ ຍານໍ, ອສ຺ສມາຣຸຍ຺ຫ ປຸຓ຺ຓໂກ;

ອລງ຺ກໂຕ ກປ຺ປິຕເກສມສ຺ສຸ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິກ຺ເຂ"ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອາມນ຺ຕຍາຕິ ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວາຯ

ໂສ ອາກາເສນ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕເຍວ ຈິນ຺ເຕສິ "ວິທຸຣປຓ຺ຫິໂຕ ມຫາປຣິວາໂຣ, ນ ສກ຺ກາ ຕໍ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ, ທນລ຺ຈຍໂກຣພ຺ໂຍ ປນ ຊູຕວິຕ຺ຕໂກ, ຕໍ ຊູເຕນ ຊິນິຕ຺ວາ ວິທຸຣໍ ຄຕ຺ຫິສ຺ສາມິ, ຆເຣ ປນສ຺ສ ພຫູນິ ຣຕນານິ, ອປ຺ປຄ຺ເຆນ ລກ຺ເຂນ ຊູຕໍ ນ ກີລິສ຺ສຕິ, ມຫຄ຺ຆຣຕນໍ ຫຣິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ, ອລ຺ຄໍ ຣຕນໍ ຣາຊາ ນ ຄຕ຺ຫິສ຺ສຕິ, ຣາຊຄຫສ຺ສ ສາມນ຺ຕາ ເວປຸລ຺ລປພ຺ພຕພ຺ການ຺ຕເຣ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິຣລ຺ໂລ ປຣິໂພຄມຓິຣຕນໍ ອຕ຺ຖິ ມຫານຸກາວໍ, ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕນ ຣາຊານໍ ປໂລເກຕ຺ວາ ຊີນິສ຺ສາມີ"ຕິຯ ໂສ ຕຖາ ອກາສິຯ

ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໓໗໑໚

‘‘ໂສ ອຄ຺ຄມາ ຣາຊຄຫໍ ສຸຣມ຺ມໍ, ອງຄສ຺ສ ຣຠ຺ໂຆ ນຄຣໍ ທຸຣາຍຸຕໍ;

ປຫູຕກກ຺ຂໍ ພຫຸອນ຺ນປານໍ, ມສກ຺ກສາຣໍ ວິຍ ວາສວສ຺ສ໚

໑໓໗໒໚

‘‘ມຍູຣໂກຍ຺ຈາຄຄາສມ຺ປຆຸຏ຺ຖໍ, ທິຊາທິຆຸຏ຺ຖໍ ທິຊສງໝເສວິຕໍ;

ນານາສກຸນ຺ຕາພິຣຸທໍ ສຸວງຄຓໍ, ປຸປ຺ຜາພິກິຓ຺ຓໍ ຫິມວໍວ ປພ຺ພຕໍ໚

໑໓໗໓໚

‘‘ໂສ ປຸຓ຺ຓໂກ ເວປຸລມາພິຣູຫິ, ສິລຸຈ຺ຈຍໍ ກິມ຺ປຸຣິສານຸຈິຓ຺ຓໍ;

ອນ຺ເວສມາໂນ ມຓິຣຕນໍ ອຸລຸອາຣໍ, ຕມຫ຺ທສາ ປພ຺ພຕກູຏມຊ຺ເຊ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອງຄສ຺ສ ຣຠ຺ໂຆຕິ ຕທາ ອງຄສ຺ສ ຣຠ຺ໂຆວ ມຄຣຣຊ຺ຊໍ ອໂຫສິ໚ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ – ‘‘ອງຄສ຺ສ ຣຠ຺ໂຆ ນຄຣ’’ນ຺ຕິ໚ ທຸຣາຍຸຕນ຺ຕິ ປຈ຺ຈຕ຺ຖິເກຫິ ທຸຣາຍຸຕ຺ຕໍ໚ ມສກ຺ກສາຣໍ ວິຍ ວາສວສ຺ສາຕິ ມສກ຺ກສາຣສງຂາເຕ ສິເນຣຸປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ມາປິຕຕ຺ຕາ ‘‘ມສກ຺ກສາຣ’’ນ຺ຕິ ລທ຺ຘນາມໍ ວາສວສ຺ສ ກວນໍ ວິຍ໚ ທິຊາທິຆຸຏ຺ຖນ຺ຕິ ອຍ຺ເຍຫິ ຈ ປກ຺ຂີຫິ ອພິສງຆຸຏ຺ຖໍ ນິນ຺ນາທິຕໍ໚ ນານາສກຸນ຺ຕາພິຣຸທນ຺ຕິ ມນຸຣສ຺ສເຣນ ຄາຍນ຺ເຕຫິ ວິຍ ນານາວິເຘຫິ ສກຸເຓຫິ ອພິຣຸທໍ, ອພິຄີຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຸວງຄຓນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣອງຄຓໍ ມນຸຍ຺ຍຕລໍ໚ ຫິມວໍວ ປພ຺ພຕນ຺ຕິ ຫິມວນ຺ຕປພ຺ພຕໍ ວິຍ໚ ເວປຸລມາພິຣູຫິຕິ ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ປຸຓ຺ຓໂກ ເອວຣູປໍ ເວປຸລຸລປພ຺ພຕໍ ອພິຣຸຫິ໚ ປພ຺ພຕກູຏມຊ຺ເຊຕິ ປພ຺ພຕກູຏອນ຺ຕເຣ ຕໍ ມຓິ ອທ຺ທສ໚

໑໓໗໔໚

‘‘ທິສ຺ວາ ມຓິ ປພສ຺ສຣໍ ຊາຕິມນ຺ຕໍ, ມໂນຫຣໍ ມຓິຣຕນໍ ອຸລຸອາຣໍ;

ທທ຺ທລ຺ລມານໍ ຍສສາ ຍສສ຺ສິນໍ, ໂອກາສຕີ ວິຊ຺ຊຸຣິວນ຺ຕລິກ຺ເຂ໚

໑໓໗໕໚

‘‘ຕມຄ຺ຄຫີ ເວລຸອຸຣິຍໍ ມຫຄ຺ຆໍ, ມໂນຫຣໍ ນາມ ມຫານຸກາວໍ;

ອາຊຍ຺ຍມາຣຸຍ຺ຫ ມໂນມວຕ຺ໂຕ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິກ຺ເຂ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ມໂນຫຣນ຺ຕິ ມນສາກິປຕ຺ຖິຕສ຺ສ ຘນສ຺ສ ອາຫຣຕສມຕ຺ຖໍ໚ ທທ຺ທລ຺ລມານນ຺ຕິ ອຊ຺ຊລ຺ລມານໍ໚ ຍສສາຕິ ປຣິວາຣມຓິຄເຓນ໚ ໂອກາສຕີຕິ ຕໍ ມຓິຣຕນໍ ອາກາເສ ວິຊ຺ຊຸຣິວ ໂອກາສຕິ໚ ຕມຄ຺ຄຫີຕິ ຕໍ ມຓິຣຕນໍ ອຄ຺ຄເຫສິ໚ ຕໍ ປນ ມຓິຣຕນໍ ກຸມ຺ກີໂຣ ນາມ ຍກ຺ໂຂ ກຸມ຺ກຕ຺ຫສຫສ຺ສປຣິວາໂຣ ຣກ຺ຂຕິ໚ ໂສ ປນ ເຕນ ກຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ໂອໂລກິຕມຕ຺ເຕເນວ ກີຕຕສິໂຕ ປລາຍິຕ຺ວາ ຈກ຺ກວາລຸອປພ຺ພຕໍ ປຕ຺ວາ ກມ຺ປມາໂນ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຏ຺ຖາສິ໚ ອິຕິ ຕໍ ປລາເປຕ຺ວາ ປຸຓ຺ຓໂກ ມຓິຣຕນໍ

ອຄຸຄເຫສີ។ ມໂນຫຣំ ນາມາຕິ ມນສາ ຈິນ຺ຕິຕំ ສນំ ອາຫຣິតុំ ສກ຺ໂກຕິຕិ ເອວំລຫុສນາມໍ។

ອິຕិ ໂສ ຕំ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກາເສນ ຄຈ຺ឆນ຺ໂຕ ຕំ ນគຣំ ປត຺ໂຕ។ ຕມត຺ថំ ປກາເສນ຺ໂຕ ສត຺ថា ອាຫ –

១៦៧៦។

''ໂສ ອຄ຺ຄມາ ນគរມិນ຺ທປត຺ថំ, ໂອຣຸយ຺ហຸປ຺າຄຈ຺ឆិ ສភំ ກុຣູນំ;

ສມາຄເຕ ເອກສតំ ສມត຺ເຄ, ອວ຺ເຫត຺ថ យក຺ខេ ອວិກម຺ប຺មាໂນ។

១៦៧៧។

''ໂກ ນិធ ຣ຺ញ຺ញំ ວຣມາភិເຊតិ, ກມាភិເຊយ຺យាម ວຣຫຸສេນ;

ກមນ຺ត຺ຕຣំ ຣតນວຣំ ຊិນາម, ໂກ ວາប៊ិ ໂນ ເຊຕិ ວຣຫຸສេນາ''ຕិ។

ຕត຺ថ ໂອຣຸយ຺ហຸប຺າຄຈ຺ឆិ ສភំ ກុຣູនន຺ຕិ ກិក຺ខវេ, ໂສ ປុញ຺ញໂກ ອស຺សបិដ຺ឋិໂຕ ໂອຣុយ຺ហ ອស຺សំ ອທិស຺សមានរូបិ ຄເປត຺ວາ មាណវកវណ຺ເណນ ກុຣູນំ ສភំ ອុបគ຺ໂຕ។ ເອກສຕន຺ຕិ ເອກສຕຣាជាໂນ ອឆម຺ភិໂຕ ហុត຺ວາ ''ໂກ ນិធា''ຕិອាទិນិ ວທន຺ໂຕ ຊຸ ເຕນ ອវ຺ເຫត຺ថ។ ໂກ ນិធាຕិ ໂກ ນຸ ອິມស຺មិ ຣាជសមាគមេ។ ຣញ຺ញន຺ຕិ ຣាជູນំ ອន຺ຕເຣ។ ວຣមាភិເຊตិຕិ ອម຺ហាកំ ສន຺ຕកំ ເສដ຺ឋຣតនំ ອភិເຊតិ, ''ອហំ ជិនាមិ''តិ ວត຺តុំ ອុស຺សហតិ។ ກមាភិເຊយ຺យាមាតិ កំ វា មយំ ជិនេយ຺យាម។ វរហុសេនាតិ ອុត຺តមសេន។ ກមន຺ត຺ຕរន຺តិ ជិនន຺ໂຕ ຈ ກតរំ ຣាជានំ ອន຺ត຺តរំ ຣតនវរំ ជិនាម។ ໂກ ວាបិ ໂນ ເຊតិតិ ອថ វា ໂກ នាម ຣាជា ອម຺ហេ វរធេន ເຊតិ។ ອិតិ ໂສ ຈតូហិ បទេហិ ໂກຣព຺យមេវ ឃដ຺ເដតិ។

ອថ ຣាជា ''ອយំ ອິໂຕ ປុព຺ເព ເອវំ ស຺ូរោ ហុត຺វា កថេន຺ໂຕ នាម ន ទិដ຺ឋបុព຺ໂព, ໂກ ນុ ໂខ ເອໂສ''ຕិ ຈິន຺តេត຺ວາ ປុຈ຺ឆន຺ໂຕ ຄាថមាហ –

១៦៧៨។

''ກុតោ ນុ ຣដ຺ເឋ តវ ជាតិភូមិ, ន ໂກរព຺យស຺សេវ វໂຈ តវេទំ;

ອភិໂຕសិ ໂນ វណ຺ណនិភាយ សព຺ເព, ອក຺ខាហិ មេ នាមញ຺ច ពន຺ធវេ ចា''តិ។

ຕត຺ថ ន ໂກរព຺យស຺សេវាតិ កុរុរដ຺ឋវាសិកស຺សេវ តវ វចនំ ន ໂហតិ។

តំ សុត຺វា ឥតរោ ''អយំ រាជា មម នាមំ បុច຺ឆតិ, បុញ຺ញໂក ច នាម ទាសោ ໂហតិ។ សចាហំ 'បុញ຺ញໂកស຺មិ'តិ វក຺ខាមិ, 'ເອស ទាសោ, តស຺មា មំ បគព຺ភតាយ ເອវំ វទេតិ'តិ អវមញ຺ញិស຺សតិ, អនន຺តរាតីតេ អត຺តភាវេ នាមមស຺ស កថេស຺សាមិ''តិ ចិន຺តេត຺វា គាថមាហ –

១៦៧៩។

''កច຺ចាយនោ មាណវកោស຺មិ រាជ, អនូននាមោ ឥតិ មវ຺ហយន຺តិ;

អង຺គេសុ មេ ញាតយោ ពន຺ធវា ច, អក຺ខេន ទេវស຺មិ ឥធានុបត຺តោ''តិ។

ຕຕຸຖ ອນູນນາໂມຕິ ນ ອູນນາໂມ។ ອິມິນາ ອຕຕໂນ ປຸຕຸຕານາມເມວ ປຜິຈຸຉນຸນໍ ກຕຸວາ ກເຖຕິ។ ອິຕິ ມວຸຫຍນຸຕິຕິ ອິຕິ ມໍ ອວຸຫຍນຸຕິ ປກຸໂກສນຸຕິ ។ ອງເຄສູຕິ ອງຄຣຜຸເຄ ກາລຈມຸປານຄເຣ ວສນຸຕິ។ ອກຸເຂນ ເທວສຸມິຕິ ເທວ, ຊູຕກິລຸອນຕຸເຖນ ອິຜ ອນຸປຸປຕຸໂຕສຸມິ។

ອຖ ຣາຊາ ''ມາຕາວ, ຕຸວໍ ຊູເຕນ ຊິໂຕ ກີ ທສຸສສິ, ກີ ເຕ ອຕຸຖິ''ຕິ ປຸຈຸຉນຸໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໓໒໐។

''ກີ ມາຕາວສຸສ ຣຕນານິ ອຕຸຖິ, ເຍ ຕໍ ຊິນນຸໂຕ ຫເຣ ອກຸຂຊຸຕຸໂຕ;

ພຫູນິ ຣຜຸໂຜ ຣຕນານິ ອຕຸຖິ, ເຕ ຕຸວໍ ທລິທຸໂທ ກຖມວຸຫເຍສີ''ຕິ។

ຕສຸສຕຸໂຖ – ກິຕຸຕການິ ໂກໂຕ ມາຕາວສຸສ ຣຕນານິ ອຕຸຖິ, ເຍ ຕໍ ຊິນນຸໂຕ ອກຸຂຊຸຕຸໂຕ ''ອາຫຣາ''ຕິ ວຕຸວາ ຫເຣຍຸຍ។ ຣຜຸໂຜ ປນ ນິເວສເນ ພຫູນິ ຣຕນານິ ອຕຸຖິ, ເຕ ຣາຊາໂນ ເອວໍ ພຫຸຜເນ ຕຸວໍ ທລິທຸໂທ ສມາໂນ ກຖໍ ຊູເຕນ ອວຸຫຍສີຕິ។

ຕໂຕ ປຸຕຸຕໂກ ຄາຖມາຫ –

໑໓໒໑។

''ມໂນຫໂຣ ນາມ ມຕີ ມມາຍໍ, ມໂນຫຣໍ ມຕີຣຕນໍ ອຸລຸອາຣໍ;

ອິມຜຸຈ ອາຊຸຜຸຍມມິຕຸຕຕາປນໍ, ເອຕໍ ເມ ຊິນິຕຸວາ ຫເຣ ອກຸຂຊຸຕຸໂຕ''ຕິ។

ປາລຸອິໂປຕຸຖເກສຸ ປນ ''ມຕີ ມມ ວິຊຸຊຕິ ໂລຫິຕງໂກ''ຕິ ລິຂິຕໍ។ ໂສ ປນ ມຕີ ເວລຸອຸຣິໂຍ, ຕສຸມາ ອິທເມວ ສເມຕິ។

ຕຕຸຖ ອາຊຸຜຸຍນຸຕິ ອິມໍ ອາຊານີຍສຸສຜຸຈ ມຕີຜຸຈາຕິ ເອຕໍ ເມ ອຸກາຍໍ ຫເຣຍຸຍ ອກຸຂຊຸຕຸໂຕຕິ ອສຸສໍ ທສຸເສຕຸວາ ເອວມາຫ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ ຄາຖມາຫ –

໑໓໒໘។

''ເອໂກ ມຕີ ມາຕາວ ກີ ກຣິສຸສຕິ, ອາຊານີເຍໂກ ປນ ກີ ກຣິສຸສຕິ;

ພຫູນິ ຣຜຸໂຜ ມຕີຣຕນານິ ອຕຸຖິ, ອາຊານີຍາ ວາຕຊວາ ອນປຸປກາ''ຕິ។

ໂທຫລຸອກາຕຸທໍ ນິຜຸຖິຕໍ។

ມຕີກາຕຸທໍ

ໂສ ຣຜຸໂຜ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ''ມຫາຣາຊ, ກີ ນາມ ເອຕໍ ວເທຖ, ເອໂກ ອສຸໂສ ອສຸສສຫສຸສໍ ລກຸຂໍ ໂຫຕິ, ເອໂກ ມຕີ ມຕີສຫສຸສໍ ລກຸຂໍ ໂຫຕິ។ ນ ຫິ ສພຸເພ ອສຸສາ ເອກສທິສາ, ອິມສຸສ ຕາວ ຊວໍ ປສຸສຖາ''ຕິ ວຕຸວາ ອສຸສໍ ອກິຣຸຫິຕຸວາ ປາກາຣມຕຸຖເກນ ເປເສສິ។ ສຕຸຕໂຍຊນິກໍ ນຄຣໍ ອສຸເສຫິ ຄີວາຍ ຄີວໍ ປຫຣນຸເຕຫິ ປຣິກຸຂິຕຸຕໍ ວິຍ ອໂຫສິ។ ອຖານຸກຸກເມນ ອສຸໂສປີ ນ

ປຄຸຄາຍີ, ຍກຸໂຂປີ ນ ປຄຸຄາຍີ, ອຸທເຣ ພຫຸສຣຕຸຕປໂຜວ ປຄຸຄາຍີ។ ໂສ ອສຸສໂຕ ໂອຣຸຍຸຫ "ທິຍໂຄ, ມຫາຣາຊ, ອສຸສສຸສ ເວໂຄ"ຕິ ວຕຸວາ "ອາມ, ທິຍໂຄ"ຕິ ວຸຕຸເຕ "ອິທານິ ປຸນ ປສຸສ, ມຫາຣາຊາ"ຕິ ວຕຸວາ ອສຸສໍ ອນຸໂຕນຄເຣ ອຸຍຸຍາເນ ໂປກຸຂຣຄິຍາ ອຸທກປິດເຄ ເປເສສິ, ຂຸຣຄຸຄານິ ອເຕເມນຸໂຕວ ປກຸຂນຸທີ។ ອຖ ນໍ ປທຸມປຕຸເຕສຸ ວິຈຣາເປຕຸວາ ປາຄີ ປຫຣິຕຸວາ ຫຕຸຖໍ ປສາເຣສິ, ອສຸໂສ ອາຄນຸຕຸວາ ປາຄີຕເລ ປຕິຍຸຄາສິ។ ຕໂຕ "ວຄຸຜເຕ ເອວຣູປໍ ອສຸສຣຕນໍ ນຣິນຸທາ"ຕິ ວຕຸວາ "ວຄຸຜຕີ"ຕິ ວຸຕຸເຕ "ມຫາຣາຊ, ອສຸສຣຕນໍ ຕາວ ຕິຍຸຄຕຸ, ມຄິຣຕນສຸສ ມຫານຸກາວໍ ປສຸສາ"ຕິ ວຕຸວາ ຕສຸສານຸກາວໍ ປກາເສນຸໂຕ ອາຫ –

໑໓໙໓។

"ອິທຄຸຈ ເມ ມຄິຣຕນໍ, ປສຸສ ຕວໍ ທຸວິປທຸຕຕມ;

ອິຕຸຖີນໍ ວິຄຸຄຫາ ເຈຕຸຖ, ປຸຣິສານຄຸຈ ວິຄຸຄຫາ។

໑໓໙໔។

"ມິຄານໍ ວິຄຸຄຫາ ເຈຕຸຖ, ສກຸຄານຄຸຈ ວິຄຸຄຫາ;

ນາຄຣາຊາ ສຸປຄຸຄາ ຈ, ມຄິມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕ"ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ອິຕຸຖີນນຸຕິ ເອຕສຸມິຄຸຫິ ມຄິຣຕເນ ອລງກຕປຕິຍຕຸຕາ ອເນກາ ອິຕຸຖີວິຄຸຄຫາ ປຸຣິສວິຄຸຄຫາ ນານປຸປກາຣາ ມິຄປກຸຂີສງຂາ ເສນງຄາທີນີ ຈ ປຄຸຄາຍນຸຕິ, ຕານິ ທສຸເສນຸໂຕ ເອວມາຫ។ ນິມຸມິຕນຸຕິ ອິທໍ ເອວຣູປໍ ອຈຸເຣກໍ ມຄິມຸຫິ ນິມຸມິຕໍ ປສຸສ។

"ອປຣມຸປີ ປສຸສາຫີ"ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖາ ອາຫ –

໑໓໙໕។

"ຫຕຸຖານີກໍ ຣຖານີກໍ, ອສຸເສ ປຕຸຕີ ຈ ວມຸມິເນ;

ຈຕຸຣງຄິນິມໍ ເສນໍ, ມຄິມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕໍ។

໑໓໙໖។

"ຫຕຸຖາໂຣເຫ ອນີກຄຸເຄ, ຣຖິເກ ປຕຸຕິກາຣເກ;

ພລຄຸຄານິ ວິຍູລຸຫານິ, ມຄິມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕ"ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ພລຄຸຄານີຕິ ພລາເນວ។ ວິຍູລຸຫານີຕິ ພຸຍູຫວເສນ ຖິຕານິ។

໑໓໙໗។

"ປຸຣໍ ອຸທຸສາປສມຸປນຸນໍ, ພຫຸປາກາຣໂຕຣຄໍ;

ສີງຫາຜເກ ສຸກູນິໂຍ, ມຕຶມຸທີ ປສຸສ ນິມຸມິຕໍ។

໑໓໙໘។

‘‘ເອສິກາ ປຣິຂາໂຍ ຈ, ປລິຂໍ ອຄຸຄລຸອານິ ຈ;

ອຜຸຜາລເກ ຈ ທຸວາເຣ ຈ, ມຕຶມຸທີ ປສຸສ ນິມຸມິຕ’’ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ປຸຣນຸຕິ ນຄຣໍ។ ອຸທຸຮາປສມຸປນຸນນຸຕິ ປາກາຣວຕຸຖຸນາ ສມຸປນຸນໍ។ ພຫຸປາກາຣໂຕຣຕາມນຸຕິ ອຸຈຸຈປາກາຣໂຕຣຕາມຄຣທຸວາເຣນ ສມຸປນຸນໍ។ ສີງຫາຜເກຕີ ວີຖິຈຕຸກຸການິ។ ສຸກູນິໂຍຕີ ນຄຣູປຈາເຣ ວິຈິຕຸຕາ ຣມຕີຍກູມິໂຍ។ ເອສິກາຕີ ນຄຣທຸວາເຣສຸ ອຸຜຸຖາປີເຕ ເອສິກຕຸຖມຸເກ។ ປລິຂນຸຕິ ປລິຄໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។ ອຄຸຄລຸອານີຕີ ນຄຣທຸວາຣກວາຜານິ។ ທຸວາເຣ ຈາຕີ ໂຄປຸຣານິ ຈ។

໑໓໙໙។

‘‘ປສຸສ ໂຕຣຕາມຄຸເຄສຸ, ນານາທິຊຄຕາ ພຫູ;

ຫໍສາ ໂກລຸຈາ ມຍູຣາ ຈ, ຈກຸກວາກາ ຈ ກຸກຸກຸຫາ។

໑໔໐໐។

‘‘ກຸຕາລກາ ພຫູ ຈິຕຸຣາ, ສິຂຕຸທີ ຊີວຊີວກາ;

ນານາທິຊຄຕາກິຕຸຕໍ, ມຕຶມຸທີ ປສຸສ ນິມຸມິຕ’’ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ໂຕຣຕາມຄຸເຄສູຕີ ເອຕສຸມີ ນຄເຣ ໂຕຣຕຄຸເຄສຸ។ ກຸຕາລກາຕີ ກາລຸອໂກກິລາ។ ຈິຕຸຣາຕີ ຈິຕຸຣປຕຸຕໂກກິລາ។

໑໔໐໑។

‘‘ປສຸສ ນຄຣໍ ສຸປາກາຣໍ, ອພຸກຸຕໍ ໂລມຫໍສນໍ;

ສມຸສຸສິຕຊຊໍ ຣມຸມໍ, ໂສຕຸຕວາລຸກສນຸຖຕໍ។

໑໔໐໔។

‘‘ປສຸເສຕຸຖ ປຕຸຕສາລາໂຍ, ວິກຕຸຕາ ກາຄໂສ ມິຕາ;

ນິເວສເນ ນິເວເສ ຈ, ສນຸຜິພຸຍູເຫ ປຖທຸຜິໂຍ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ສຸປາກາຣນຸຕິ ກລຸຈນປາກາຣປຣິກຸຂິຕຸຕໍ។ ປຕຸຕສາລາໂຍຕີ ນານາກຕຸຫປຸຕຸເຕ ອາປເຕ។ ນິເວສເນ ນິເວເສ ຈາຕີ ເຄຫານິ ເຈວ ເຄຫວຕຸຖູນິ ຈ។ ສນຸຜິພຸຍູເຫຕີ ພຣສນຸຜິໂຍ ຈ ອນິພຸພິທຸຊຣຈຸຉາ ຈ។ ປຖທຸຜິໂຍຕີ ນິພຸພິທຸຊວີຖິໂຍ។

໑໔໐໓។

‘‘ປານາຄາເຣ ຈ ໂສຕຸເຫ ຈ, ສູນາ ໂອຫນິຍາ ພຣາ;

ເວສີ ຈ ຄຕິກາໂຍ ຈ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕັ។

໑໘໐໔។

‘‘ມາລາກາເຣ ຈ ຣຊເກ, ຄນຸຂິເກ ອຖ ທຸສຸສິເກ;

ສຸວຕຸຕກາເຣ ມຕິກາເຣ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕັ។

໑໘໐໕។

‘‘ອາລຸອາຣິເກ ຈ ສູເທ ຈ, ນຜນາຜກຄາຍິໂນ;

ປາຕິສຸສເຣ ກຸມຸກາຖູນິເກ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ໂສຕຸເຫ ຈາຕິ ອຕຸຕໂນ ອນຸຣູເປຫິ ກຕຸຖກຕຸຕປີລນຸຂເນຫິ ສມນຸນາຄເຕ ອາປານກູມີ ສຊຸເຊຕຸວາ ນິສິນຸເນ ສຸຣາ ໂສຕຸເຫ ຈ។ ອາລຸອາຣິເກຕິ ປູວປາເກ។ ສູເທຕິ ກຕຸຕກາຣເກ។ ປາຕິສຸສເຣຕິ ປາຕິປຸປຫາເຣນ ຄາຍນຸເຕ។ ກຸມຸກາຖູນິເກຕິ ພຜຫທຸທຣິວາທເກ។

໑໘໐໖។

‘‘ປສຸສ ເກຣີ ມຸທິງຄາ ຈ, ສງຂາ ປຕາວທິນຸທິມາ;

ສພຸພຄຸຈ ຕາລຸອາວຈຣັ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕັ។

໑໘໐໗។

‘‘ສມຸມຕາລຄຸຈ ວີຕຄຸຈ, ນຈຸຈຄີຕັ ສຸວາທິຕັ;

ຕູຣິຍຕາລຸອິຕສງຄຸຜຸຄໍ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕັ។

໑໘໐໘។

‘‘ລງພິກາ ມຸຜຸຖິກາ ເຈຕຸຖ, ມາຍາກາຣາ ຈ ໂສກິຍາ;

ເວຕາລິເກ ຈ ຊລຸເລ ຈ, ມຕົມຸຫິ ປສຸສ ນິມຸມິຕ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ສມຸມຕາລຄຸຈາຕິ ຂທິຣາທິສມຸມຄຸເຈວ ກັສຕາລຄຸຈ។ ຕູຣິຍຕາລຸອິຕສງຄຸຜຸຄນຸຕິ ນານາຕູຣິຍານໍ ຕາລຸອິເຕຫິ ສງຄຸຜຸຄໍ។ ມຸຜຸຖິກາຕິ ມຸຜຸຖິກມລຸລາ។ ໂສກິຍາຕິ ນຄຣໂສກນາ ອິຕຸຖີ ຈ ສມຸປນຸນຣູປາ ປຸຣິສາ ຈ។ ເວຕາລິເກຕິ ເວຕາເລົາ ຜຸຖາປເກ។ ຊລຸເລຕິ ມສຸສູນິ ກໂຣນຸເຕ ນຸຫາປີເຕ។

១៨០៧។

‘‘សរុជ្ជា ចេត្ថ ខត្តន្តិ, ឆាភិញ្ញា នរនារិភិ;

របុចាតិរបុចេ ភូមិយៃ, រតិរុតិ ប់ស្ស និរុរិត’’ន្តិ។

តត្ថ របុចាតិរបុចេតិ របុចានំ ឧប់រិ ពហុរបុចេ។ ភូមិយៃតិ ធរតិយា សរុជ្ជភូមិយៃ។

១៨១០។

‘‘ប់ស្ស រលុលេ សរុជ្ជស្មិំ, ឈេឃេន្តេ ហិត្តាំ ភុជំ;

និហតេ និហតមានេ ច, រតិរុតិ ប់ស្ស និរុរិត’’ន្តិ។

តត្ថ សរុជ្ជស្មិន្តិ រលុលធ្វេតេ។ និហតេតិ និហនិត្វា ឱនិត្វា ភិតេ។ និហតមានេតិ ប់ធាឱតេ។

១៨១១។

‘‘ប់ស្ស ប់ពុពតប់ាទេស្ស, នានារិគតា ពហុ;

សីហា ព្យគ្ឃា ខធាហា ច, ឆចុឆភាកតធចុឆយៃ។

១៨១៨។

‘‘ប់លាសាទា គខជា ច, រហឹសា ខេធិតា ធុធូ;

ឆេណោយ្យា ច ខធាហា ច, គតិរៃ និភស្សកធា។

១៨១៣។

‘‘ភទលិរិគា ពហុ ចិត្រា, ពិលុឆាធា សសភណ្ឌភា;

នានារិគតាភិណ្តាំ, រតិរុតិ ប់ស្ស និរុរិត’’ន្តិ។

តត្ថ ប់លាសាទាតិ ខគ្គរិគា។ ‘‘ប់លតា’’តិប់ិ ប់ាឋោ។ គខជាតិ គខយា។ ខធាហាតិ ឆេភា រិគជាតិកា។ តថា គតិរៃ ចេខ និភស្សកធា ច។ ពហុ ចិត្រាតិ នានប់្ប់ការា ចិត្រា រិគា។ ពិលុឆាធាតិ ឆធញ្ញពិលុឆាធា។ សសភណ្ឌភាតិ សសា ច ភណ្ឌភា ច។

១៨១៨។

‘‘នជ្ជាយៃ សុប់្ប់តិត្ថាយៃ, សៃណ្ណខាលុភសន្ធតា;

ឆចុឆា សខន្តិ ឆរុពូនិ, រចុឆគុរុពនិសេខិតា។

໑໔໑໕໐

‘‘ກຸມ຺ພີລາ ມກຣາ ເຈຕ຺ຖ, ສຸສຸມາຣາ ຈ ກຈ຺ຉປາ;

ປາຖີນາ ປາວຸສາ ມຈ຺ຉາ, ພລຊາ ມຸຍ຺ຈໂຣຫິຕາ’’ຕິ໐

ຕຕ຺ຖ ນຊ຺ຊາໂຍຕິ ນທິໂຍ໐ ໂສຕ຺ຕາວາລຸກສນ຺ຖຕາຕິ ສຸວຕ຺ຕາວາລຸກາຍ ສນ຺ຖຕຕລາ໐ ກຸມ຺ພີລາຕິ ອິເມ ເອວຣູປາ ຊລຈຣາ ອນ຺ໂຕນທິຍໍ ວິຈຣນ຺ຕິ, ເຕປິ ມຕິມ຺ຫິ ປສ຺ສາຫີຕິ໐

໑໔໑໖໐

‘‘ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕາ, ນານາທຸມຄຕາຍຸຕາ;

ເວລຸຣຸຣິຍກໂຣທາໂຍ, ມຕິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕ’’ນ຺ຕິ໐

ຕຕ຺ຖ ເວລຸຣຸຣິຍກໂຣທາໂຍຕິ ເວລຸຣຸຣິຍປາສາເຕ ປຫຣິຕ຺ວາ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ຕິໂຍ ເອວຣູປາ ນຊ຺ຊາໂຍຕິ໐

໑໔໑໗໐

‘‘ປສ຺ເສຕ຺ຖ ໂປກ຺ຂຣຕີໂຍ, ສຸວິພຕ຺ຕາ ຈຕຸທ຺ທິສາ;

ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕາ, ປຸຖຸໂລມນິເສວິຕາ໐

໑໔໑໘໐

‘‘ສມນ຺ໂຕທກສມ຺ປນ຺ນໍ, ມຫີ ສາຄຣກຸຕ຺ຫລໍ;

ອຸເປຕໍ ວນຣາເຊຫິ, ມຕິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕ’’ນ຺ຕິ໐

ຕຕ຺ຖ ປຸຖຸໂລມນິເສວິຕາຕິ ມຫາມຈ຺ເຉຫິ ນິເສວິຕາ໐ ວນຣາເຊຫີຕິ ວນຣາຊີຫິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ໐

໑໔໑໙໐

‘‘ປຸຣໂຕ ວິເທເຫ ປສ຺ສ, ໂຄຍານິເຍ ຈ ປຈ຺ຉໂຕ;

ກຸຣໂຍ ຊມ຺ພຸທີປຍ຺ຈ, ມຕິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ໐

໑໔໒໐໐

‘‘ປສ຺ສ ຈນ຺ທໍ ສູຣິຍຍ຺ຈ, ໂອພາສນ຺ເຕ ຈຕຸທ຺ທິສາ;

ສິເນຣຸໍ ອນຸປຣິຍນ຺ເຕ, ມຕິມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ໐

໑໔໘໑။

‘‘ສິເນຣຸံ ຫິມວນ຺ຕญ຺จ, สาคระญ຺จ มหิตลํ;

จต຺ตาโร จ มหาราเช, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิตํ။

໑໔໘໘။

‘‘อาราเม วนคุม຺เพ จ, ปาฎิเย จ สิลุจ຺จเย;

รม຺เม ກิม຺ปุริสากิต຺เณ, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิตํ။

໑໔໘໓။

‘‘ผารุสกํ จิต຺ตลตํ, มิส຺สกํ นน຺ทนํ วนํ;

เวชยน຺ตญ຺จ ปาสาทํ, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิตํ။

໑໔໘໔။

‘‘สุธม຺มํ ตาวตึสญ຺จ, ปาริฉต຺ตญ຺จ ปุป຺ผิตํ;

เอราวณํ นาคราชํ, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิตํ။

໑໔໘໕။

‘‘ປส຺เสต຺ถ เทวกญ຺ญาโย, นภา วิช຺ชุริวุค຺คตา;

นน຺ทเน วิจรน຺ติโย, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิตํ။

໑໔໘໖။

‘‘ປส຺เสต຺ถ เทวกญ຺ญาโย, เทวปุต຺ตปโลภินิ;

เทวปุต຺เต รมมาเน, มต຺ม຺หิ ປส຺ส นิม຺มิต’’น຺ติ။

ตต຺ถ วิเทหาติ ปุพ຺พวิเทหทีปํ။ โคยานิเยติ อปรโคยานทีปํ။ กุรุโยติ อุต຺ตรกุรุ จ ทก຺ขิณโต ชม຺พุทีปญ຺จ။ อนุปริยน຺เตติ เอเต จน຺ทิมสูริเย สิเนรุํ อนุปริยายน຺เต။ ปาฏิเยติ ปต຺ถริต຺วา ฐปิเต วิย ปิฏ຺ฐิปาสาเณ။

໑໔໘໗။

‘‘ປโรสหส຺สปาสาเท, เวฬุริยผลสน຺ถเต;

ປຊ຺ຊລນ຺ເຕ ຈ ວຕ຺ເຕນ, ມຕ຺ີມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໘໘໗.

‘‘ຕາວຕິເສ ຈ ຍາເມ ຈ, ຕຸສິເຕ ຈາປິ ນິມ຺ມິເຕ;

ປຣນິມ຺ມິຕວສວຕ຺ຕິໂນ, ມຕ຺ີມ຺ຫິ ປສ຺ສ ນິມ຺ມິຕໍ.

໑໘໘໘.

‘‘ປສ຺ເສຕ຺ຖ ໂປກ຺ຂຣຕີໂຍ, ວິປ຺ປສນ຺ໂນທິກາ ສຸຈີ;

ມນ຺ທາລເກຫິ ສຍ຺ຉນ຺ນາ, ປທຸມຸປ຺ປລເກຫິ ຈາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປໂຣສຫສ຺ສນ຺ຕິ ຕາວຕິສກາເຍ ອຕິເຣກສຫສ຺ສປາສາເທ.

໑໘໙໐.

‘‘ທເສຕ຺ຖ ຣາຊິໂຍ ເສຕາ, ທສ ນີລາ ມໂນຣມາ;

ຉ ປີຕຄລາ ປນ຺ນຣສ, ຫລິທ຺ທາ ຈ ຈຕ຺ທ຺ທສ.

໑໘໙໑.

‘‘ວີສຕິ ຕຕ຺ຖ ໂສວຕ຺ຕາ, ວີສຕິ ຣຊຕາມຍາ;

ອິນ຺ທໂຄປກວຕ຺ຕາກາ, ຕາວ ທິສ຺ສນ຺ຕິ ຕີສຕິ.

໑໘໙໒.

‘‘ທເສຕ຺ຖ ກາລຸອິໂຍ ຉຈ຺ຈ, ມຍ຺ເຊຍ຺ຖາ ປນ຺ນວີສຕິ;

ມິສ຺ສາ ພນ຺ທຸກປຸປ຺ເຜຫິ, ນີລຸປ຺ປລວິຈິຕ຺ຕິກາ.

໑໘໙໓.

‘‘ເອວໍ ສພ຺ພງຄສມ຺ປນ຺ນໍ, ອຈ຺ຈິມນ຺ຕໍ ປກາສ຺ສຣໍ;

ໂອທິສ຺ສງກໍ ມຫາຣາຊ, ປສ຺ສ ຕ຺ວໍ ທ຺ວິປທຸຕ຺ຕມາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທເສຕ຺ຖ ຣາຊິໂຍ ເສຕາຕິ ເອຕສ຺ມິ ມຕ຺ີກ຺ຂນ຺ເຉ ທສ ເສຕຣາຊິໂຍ. ຉ ປີຕຄລາ ປນ຺ນຣສາຕິ ຉ ຈ ປນ຺ນຣສ ຈາຕິ ເອກວີສຕິ ປີຕຄລຣາຊິໂຍ . ຫລິທ຺ທາຕິ ຫລິທ຺ທວຕ຺ຕາ ຈຕ຺ທ຺ທສ. ຕີສຕີຕິ ອິນ຺ທໂຄປກວຕ຺ຕາກາ ຕີສ ຣາຊິໂຍ. ທສ ຉຈ຺ຈາຕິ

ທສ ຈ ຉ ຈ ໂສລຸອສ ກາລຸອຣາຊິໂຍ។ ປນ຺ນວີສຕີຕິ ປຍ຺ຈວີສຕີ ມຍ຺ເຊຍຸຄວທ຺ທາ ປກ຺ສຣາ។ ມິສ຺ສາ ພນ຺ຊກປ຺ຸປ຺ຸເຜຫີຕິ ກາລຸອມຍ຺ເຊຍຸຄວທ຺ທຣາຊິໂຍ ເອເຕຫີ ມິສ຺ສາ ວິຈິຕ຺ຕິກາ ປສ຺ສ។ ເອຕ຺ຖ ຫິ ກາລຸອຣາຊິໂຍ ພນ຺ຊຊິວກປ຺ຸປ຺ຸເຜຫີ ມິສ຺ສາ, ມຍ຺ເຊຍຸຄຣາຊິໂຍ ນີລຸປ຺ປເລຫີ ວິຈິຕ຺ຕິກາ។ ໂອສິສຸງກນ຺ຕິ ສຸງກໂກຍຸຄາສໍ។ ໂຍ ມໍ ຊູເຕ ຊິນິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສີມໍ ສຸງກໂກຍຸຄາສໍ ປສ຺ສາຕິ ວທຕີ។ ອຍຸຄກຖາຍໍ ປນ ‘‘ໂຫຕຸ ສຸງກໍ, ມຫາຣາຊາ’’ຕິປີ ປາໂຖ។ ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ທ຺ວິປທຸຕ຺ຕມ ປສ຺ສ ຕ຺ວໍ ອິມໍ ເອວຣູປີ ມຕິກ຺ຂນ຺ສໍ, ອິທເມວ, ມຫາຣາຊ, ສຸງກໍ ໂຫຕຸ។ ໂຍ ມໍ ຊູເຕ ຊິນິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ສິທໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ។

ມຕິກຕ຺ທໍ ນິຍຸຄິຕໍ។

ອກ຺ຂກຕ຺ທໍ

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂກ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຫໍ ຕາວ ຊູເຕ ປຣາຊິໂຕ ອິມໍ ມຕິຣຕນໍ ທສ຺ສາມິ, ຕ຺ວໍ ປນ ກິໍ ທສ຺ສສີ’’ຕິ ອາຫ។ ‘‘ຕາຕ, ມມ ສຣີຣຍ຺ຈ ເທວິຍ຺ຈ ເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕຍ຺ຈ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ເສສໍ ມມ ສນ຺ຕກໍ ສຸງກໍ ໂຫຕູ’’ຕິ។ ‘‘ເຕນ ຫິ, ເທວ, ມາ ຈິຣາຍິ, ອຫໍ ທູຣາຄໂຕ, ຂິປ຺ປໍ ຊູຕມຕ຺ທລໍ ສຊ຺ຊາເປ຺ຫີ’’ຕິ។ ຣາຊາ ອມຈ຺ເຈ ອາຕາເປສິ។ ເຕ ຂິປ຺ປໍ ຊູຕມຕ຺ທລໍ ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ວຣໂປ຺ຕ຺ຖກຕ຺ຖຣຕໍ ສນ຺ຖຣິຕ຺ວາ ເສສຣາຊູນຍ຺ຈາປີ ອາສນານີ ປຍ຺ຍເປ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕກສ຺ສປີ ປຕິຣູປໍ ອາສນໍ ປຍ຺ຍເປ຺ຕ຺ວາ ຣຍ຺ໂຍ ກາລໍ ອາໂຣຈຍິສຸ។ ຕໂຕ ປຸຕ຺ຕໂກ ຣາຊານໍ ຄາຖາຍ ອຊ຺ຊກາສິ –

໑໘໓໔។

‘‘ອຸປາຄຕໍ ຣາຊ ມຸເປ຺ຫີ ລກ຺ຂໍ, ເນຕາທິສໍ ມຕິຣຕນໍ ຕວຕ຺ຖິ;

ຘມ຺ເມນ ຊິສ຺ສາມ ອສາຫເສນ, ຊິໂຕ ຈ ໂນ ຂິປ຺ປມວາກໂຣຫີ’’ຕິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ມຫາຣາຊ, ຊູຕສາລາຍ ກມ຺ມໍ ອຸປາຄຕໍ ນິຍຸຄິຕໍ, ເອຕາທິສໍ ມຕິຣຕນໍ ຕວ ນຕ຺ຖິ, ມາ ປປ຺ຍ຺ຈໍ ກໂຣຫີ, ອຸເປ຺ຫີ ລກ຺ເຂຫີ ກີລອນຍຸຄານໍ ອຸປຄຈ຺ຉ។ ກີລອນ຺ຕາ ຈ ມຍໍ ຘມ຺ເມນ ຊິສ຺ສາມ, ຘມ຺ເມເນວ ໂນ ອສາຫເສນ ຊໂຍ ໂຫຕຸ។ ສເຈ ປນ ຕ຺ວໍ ຊິໂຕ ກວິສ຺ສສີ, ອຖ ໂນ ຂິປ຺ປມວາກໂຣຫີ, ປປ຺ຍ຺ຈໍ ອກຕ຺ວາວ ຊິໂຕ ຘນໍ ທເທຍ຺ຍາສີຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ។

ອຖ ນໍ ຣາຊາ ‘‘ມາຕວ, ຕ຺ວໍ ມໍ ‘ຣາຊາ’ຕິ ມາ ກາຍິ, ຘມ຺ເມເນວ ໂນ ອສາຫເສນ ຊຍປຣາຊໂຍ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອາຫ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂກ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ຘມ຺ເມເນວ ຊຍປຣາຊຍກາວໍ ຊານາຖາ’’ຕິ ເຕປີ ຣາຊາໂນ ສກ຺ຂີ ກໂຣນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໓໕។

‘‘ປຍ຺ຈາລ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕ ສູຣເສນ, ມຈ຺ຉາ ຈ ມທ຺ທາ ສຫ ເກກເກກິ;

ປສ຺ສນ຺ຕຸ ໂນເຕ ອສເຄນ ຍຸທ຺ຂໍ, ນ ໂນ ສກາຍໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ກິຍ຺ຈິ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາຕິ ອຸຄ຺ຄຕຕ຺ຕາ ປຍ຺ຍາຕຕ຺ຕາ ປາກຍຕ຺ຕາ ປຍ຺ຈາລຣາຊານເມວາລປຕິ។ ມຈ຺ຉາ ຈາຕິ ຕ຺ວຍ຺ຈ, ສມ຺ມ ມຈ຺ຉຣາຊ។ ມທ຺ທາຕິ ມທ຺ທຣາຊ។ ສຫ ເກກເກກີຕິ ເກກເກກິນາເມນ ຊນປເທນ ສຫ ວຕ຺ຕມານເກກເກກິຣາຊ, ຕ຺ວຍ຺ຈ។ ອຖ ວາ ສຫສທ຺ທໍ ‘‘ເກກເກກີ’’ຕິ ປທສ຺ສ ປຈ຺ຉໂຕ ຄເປ຺ຕ຺ວາ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕສທ຺ທຍ຺ຈ ສູຣເສນວິເສສນໍ ກຕ຺ວາ ປຍ຺ຈາລປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕ ສູຣເສນ ມຈ຺ຉາ ຈ ມທ຺ທາ ຈ ເກກເກກີ ສຫ ເສສຣາຊາໂນ ຈາຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍຸຄພ຺ໂພ។ ປສ຺ສນ຺ຕຸ ໂນເຕຕິ ອມ຺ຫາກໍ ທ຺ວິນ຺ນໍ ເອເຕ ຣາຊາໂນ ອສເຄນ ອກ຺ຂຍຸທ຺ຂໍ ປສ຺ສນ຺ຕຸ។ ນ ໂນ ສກາຍໍ ນ ກໂຣນ຺ຕິ ກິຍ຺ຈີຕິ ເອຕ຺ຖ ໂນຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ສກາຍໍ ກິຍ຺ຈີ ສກ຺ຂີ ນ ນ ກໂຣນ຺ຕິ, ຂຕ຺ຕິເຍປີ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕປີ ກໂຣນ຺ຕິເຍວ, ຕສ຺ມາ ສເຈ ກິຍ຺ຈີ ອກາຣຕໍ ອຸປ຺ປຊ຺ຊຕິ, ‘‘ນ ໂນ ສຸຕໍ, ນ ໂນ ທິຍຸຄ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ນ ລກິສ຺ສຖ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ໂຫຖາຕິ។

ເອວໍ ຍກຸຂເສນາປຕິ ຣາຊາໂນ ສກຸຊີ ອກາສີ. ຣາຊາປິ ເອກສຕຣາຊປຣິວຸໂຕ ປຸຕຸຕາກໍ ຄເຫຕຸວາ ຊູຕສາລໍ ປາວິສີ. ສພຸເພປີ ປຕິຣູປາສເນສຸ ນິສີທິສຸ, ຣຊຕຜລເກ ສຸວຕຸຕປາສເກ ຄຸປຶສຸ. ປຸຕຸຕໂກ ຕຸຣິຕຕຸຣິໂຕ ອາຫ ''ມຫາຣາຊ, ປາສເກສຸ ອາຍາ ນາມ ມາລິກໍ ສາວຜຸຜໍ ພຫຸລໍ ສນຸຕິກາທຸຣາທໂຍ ຈຕຸວິສຕິ, ເຕສຸ ຕຸມຸເຫ ອຕຸຕໂນ ຣຸຈຸຈນກໍ ອາຍໍ ຄຕຸຫຖາ''ຕິ. ຣາຊາ ''ສາຣຸ''ຕິ ພຫຸລໍ ຄຕຸຫີ. ປຸຕຸຕໂກ ສາວຜຸຜໍ ຄຕຸຫີ. ອຖ ນໍ ຣາຊາ ອາຫ ''ເຕນ ຫີ ຕາວ ມາຕາວ, ປາສເກ ປາເຕຫີ''ຕິ. ''ມຫາຣາຊ, ປຖ ມໍ ມມ ວາໂຣ ນ ປາປຸຕາຕິ, ຕຸມຸເຫ ປາເຕຖາ''ຕິ ວຸຕຸເຕ ຣາຊາ ''ສາຣູ''ຕິ ສມຸປຜິຈຸຊິ. ຕສຸສ ປນ ຕຕິເຍ ອຕຸຕກາເວ ມາ ຕຸກູຕປຸພຸພາ ອາຣກຸຂເທວຕາ, ຕສຸສາ ອານຸກາເວນ ຣາຊາ ຊູເຕ ຊິນາຕິ. ສາ ຕສຸສ ອວິທູເຣ ຄິຕາ ອໂຫສີ. ຣາຊາ ເທວຜິຕຣໍ ອນຸສຸສຣິຕຸວາ ຊູຕຄີຕໍ ຄາຍນຸໂຕ ອິມາ ຄາຖາ ອາຫ –

''ສພຸພາ ນທີ ວງກຄຕີ, ສພຸເພ ກຜຸຄມຍາ ວນາ;

ສພຸພິຕຸຖິໂຍ ກເຣ ປາປໍ, ລການາເນ ນິວາຕເກ. (ຊາ. ໒.໒໑.໓໐໗);

''ອຖ ປສຸສຕຸ ມໍ ອມຸມ, ວິຊຍໍ ເມ ປທີສຸສຕຸ;

ອນຸກມຸປາຫີ ເມ ອມຸມ, ມຫນຸຕໍ ຊຍເມສຸສຕຸ.

''ເທວເຕ ຕຸວຊຊ ຣກຸຂ ເທວິ, ປສຸສ ມາ ມໍ ວິກາເວຍຸຍ;

ອນຸກມຸປກາ ປຕິຜຸຖາ ຈ, ປສຸສ ກທຸຣານິ ຣກຸຂິຕຸໍ.

''ຊມຸໂພນທມຍໍ ປາສໍ, ຈຕຸຣໍສມຜຸຖາງຄຸລິ;

ວິກາຕິ ປຣິສມຊເຊ, ສພຸພກາມທໂທ ກວ.

''ເທວເຕ ເມ ຊຍໍ ເທຫີ, ປສຸສ ມໍ ອປຸປກາຄີນໍ;

ມາຕານຸກມຸປໂກ ໂປໂສ, ສທາ ກທຸຣານິ ປສຸສຕິ.

''ອຜຸຖກໍ ມາລິກໍ ວຸຕຸຕໍ, ສາວຜຸຜຜຸຈ ຉກໍ ມຕໍ;

ຈຕຸກຸກໍ ພຫຸລໍ ເຍຸຍໍ, ທຸວິພິນຸທຸສນຸຕິກາທຸຣກໍ;

ຈຕຸວິສຕິ ອາຍາ ຈ, ມຸນິນຸເທນ ປກາສິຕາ''ຕິ.

ຣາຊາ ເອວໍ ຊູຕຄີຕໍ ຄາຍິຕຸວາ ປາສເກ ຫຕຸເຖນ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ອາກາເສ ຂິປີ. ປຸຕຸຕາກສຸສ ອານຸກາເວນ ປາສກາ ຣຜຸໂຜ ປຣາຊຍາຍ ກສຸສນຸຕີ. ຣາຊາ ຊູຕສິປຸປມຸຫິ ອຕິກຸສລຕາຍ ປາສເກ ອຕຸຕໂນ ປຣາຊຍາຍ ກສຸສນຸເຕ ຄຕຸວາ ອາກາເສເຍວ ສງກຫຸຌນຸໂຕ ຄເຫຕຸວາ ປຸນ ອາກາເສ ຂິປີ. ທຸຕິຍມຸປີ ອຕຸຕໂນ ປຣາຊຍາຍ ກສຸສນຸເຕ ຄຕຸວາ ຕເຖວ ອຄຸຄເຫສີ. ຕໂຕ ປຸຕຸຕໂກ ຈິນຸເຕສີ ''ອຍໍ ຣາຊາ ມາທິເສນ ຍກຸເຂນ ສທຸຣີ ຊູຕໍ ກີລຸອນຸໂຕ ກສຸສມາເນ ປາສເກ ສງກຫຸເຌຕຸວາ ຄຕຸຫາຕິ, ກິ ນຸ ໂຂ ການຣຕ''ນຸຕິ. ໂສ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຕສຸສ ອາຣກຸຂເທວຕາຍ ອານຸກາວໍ ຄຕຸວາ ອກຸຂີນີ ອຸມຸມິເລຕຸວາ ກຸທຸໂຊ ວິຍ ນໍ ໂອໂລເກສີ. ສາ ກີຕຕສິຕາ ປລາຍິຕຸວາ ຈກຸກວາລຸອປພຸພຕມຕຸຖກໍ ປຕຸວາ ກມຸປມານາ ໂອໂລເກຕຸວາ ອຜຸຖາສີ. ຣາຊາ ຕຕິຍມຸປີ ປາສເກ ຂິປີຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ປຣາຊຍາຍ ກສຸສນຸເຕ ຄຕຸວາປີ ປຸຕຸຕາກສຸສານຸກາເວນ ຫຕຸຖໍ ປສາເຣຕຸວາ ຄຕຸຫິຕຸໍ ນາສກຸຂີ. ເຕ ຣຜຸໂຜ ປຣາຊຍາຍ ປຕີສຸ. ອຖສຸສ ປຣາຊິຕາກາວໍ ຄຕຸວາ ປຸຕຸຕໂກ ອປຸໂຜເຜຕຸວາ ມຫນຸເຕນ ສທຸເທນ ''ຊິຕໍ ເມ''ຕິ ຕິກຸ ຂຕຸຕຸໍ ສີຫນາທໍ ນທີ. ໂສ ສທຸໂທ ສກລຊມຸພຸທີປໍ ຜຣິ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໓໖.

‘‘ເຕ ປາວິສຸំ ອກຸຂມເທນ ມຕຸຕາ, ຣາຊາ ກຸຣູນំ ປຸຕຸຕໂກ ຈາປີ ຍກຸໂຂ;

ຣາຊາ ກລិ ວិຈຸຈិນមគុគហេសិ, ກដំ ອគុគហិ ປຸຕຸຕໂກ ນາມ ຍກຸໂຂ.

໑໘໓໗.

‘‘ເຕ ຕតុត ຊូເຕ ອុກេຍ ສມາគេເຕ, ຣលុលំ ສກាເສ ສខີນលុຈ ມຊុເຊ;

ອເຊសិ ຍກຸໂຂ ນຣວិຣសេដុឋំ, ຕតុតប្បំនាໂທ ຕຸມຸໂລ ພກູວາ’’ຕិ.

ຕតុត ປាວិសុນុតិ ຊູຕສាລំ ປវិសិສុ. ວិຈុຈិនុຕិ ຣາຊາ ຈតុវិសតិយា ອាເຍសុ ວិຈិនុໂຕ ກລិ ປຣາຊຍគុគាហំ ອគុគហេសិ. ກដំ ອគុគហិតិ ປຸຕຸຕໂກ ນາມ ຍກຸໂຂ ຊຍគុគាហំ គណុហិ. ເຕ ຕតុត ຊូເຕ ອុກេຍ ສມາគេເຕຕិ ເຕ ຕតុត ຊូເຕ ສມາគតា ອុໂກ ຊូតំ ກិឡិតុຕិ ອតុໂທ. ຣលុលនុតិ ອຖ ເຕសំ ເອກសតຣាຊូນំ ສກាເສ ອវសេសានលុຈ ສខិនំ ມຊុເຊ ໂສ ຍກຸໂຂ ນຣວិຣសេដុឋំ ຣາຊາ ນំ ອເຊសិ. ຕតុតប្ប័នាໂທ ຕុມុໂລ ພກູວាតិ ຕសុមិំ ຊូតមណុឌលេ ‘‘ຣលុໂລ ປຣາຊិតភាវំ ຊານាຖ, ຊិតំ ເມ, ຊិតំ ເມ’’ຕិ មហនុໂຕ ສທុໂທ ອໂហសិ.

ຣາຊາ ປຣາຊិໂຕ ອនុតមនោ ອໂຫສិ. ອຖ ນំ ສມសុសាសេນុໂຕ ປຸຕຸຕໂກ ຄាຖមាហ –

໑໘໓໘.

‘‘ຊໂຍ ມហាຣາຊ ປຣາຊໂຍ ຈ, ອាຍូហតំ ອលុលតរសុស ໂហតិ;

ຊនិនុហ ຊិໂនសិ ວຣທុឆេន, ຊិໂຕ ຈ ເມ ខិប្បមវាកໂຣហិ’’ຕិ.

ຕតុត ອាຍូហតនុតិ ທុວិនុំ វាយាមមានានំ ອលុលតរសុស ເອວ ໂហតិ, ຕសុមາ ‘‘ປຣາຊិໂຕមຸຫិ’’ຕិ មា ຈិນុតយិ. ຊិໂນសិតិ ປຣិហីໂນសិ. ວຣທុឆេនາតិ ປຣមឆេន. ខិប្បមវាកໂຣហិតិ ខិប្បំ ເມ ຊយំ ធនំ ເທហិតិ.

ອຖ ນំ ຣາຊາ ‘‘គណុហ, តាតា’’ຕិ វទនុໂຕ ຄាຖមាហ –

໑໘໓໙.

‘‘ហតុថី គវាសុសា មណិກុណុឌលា ຈ, ຍលុຈាປិ មយុហំ រតនំ ປຖពុយា;

គណុហាហិ ກຈុຈាន ວຣំ ធនានំ, ອាທាយ ເយនិຈុឆសិ ເຕນ គចុឆា’’ຕិ.

ປຸຕຸຕໂກ ອាហ –

໑໘໔໐.

‘‘ហតុថី គវាសុសា មណិກុណុឌលា ຈ, ຍលុຈាປិ ຕុយុហំ រតនំ ປຖពុយា;

ເຕສໍ ວໂຣ ວິສຸໂຣ ນາມ ກຕຸຕາ, ໂສ ເມ ຊີໂວ ຕໍ ເມ ອວາກໂຣຫີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂສ ເມ ຊີໂວ ຕໍ ເມຕິ ມຍາ ຫີ ຕວ ວິຊິເຕ ອຸຕຸຕມໍ ຣຕນໍ ຊິຕໍ, ໂສ ຈ ສພຸພຣຕນານໍ ວໂຣ ວິສຸໂຣ, ຕສຸມາ, ເທວ, ໂສ ມຍາ ຊີໂວ ນາມ ໂຫຕິ, ຕໍ ເມ ເທຫີຕິ។

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໔໔໑។

‘‘ອຕຸຕາ ຈ ເມ ໂສ ສຣຕາໍ ຄຕີ ຈ, ທີໂປ ຈ ເລໂຕ ຈ ປຣາຍໂຕ ຈ;

ອສນຸຕຸເລຍຸໂຍ ມມ ໂສ ຊເນນ, ປາເຕນ ເມ ສາທິໂສ ເອສ ກຕຸຕາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຕຸຕາ ຈ ເມ ໂສຕິ ໂສ ມຍຸຫໍ ອຕຸຕາ ຈ, ມຍາ ຈ ‘‘ອຕຸຕານໍ ຖເປຕຸວາ ເສສໍ ທສຸສາມີ’’ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕສຸມາ ຕໍ ມາ ຄຕຸຫີ។ ນ ເກວລຸຈ ອຕຸຕາວ , ອຖ ໂຂ ເມ ໂສ ສຣຕາລຸຈ ຄຕິ ຈ ທີໂປ ຈ ເລໂຕ ຈ ປຣາຍໂຕ ຈ។ ອສນຸຕຸເລຍຸໂຍ ມມ ໂສ ຊເນນາຕິ ສຕຸຕວິເຊນ ຣຕເນນ ສທຸຊີ ນ ຕຸເລຕພຸໂພຕິ។

ປຸຕຸຕໂກ ອາຫ –

໑໔໔໔។

‘‘ຈິຣໍ ວິວາໂທ ມມ ຕຸຍຸຫລຸຈສຸສ, ກາມລຸຈ ປຸຈຸສາມ ຕເມວ ຄນຸຕຸວາ;

ເອໂສວ ໂນ ວິວຣຕຸ ເອຕມຕຸຖໍ, ຍໍ ວກຸຂຕີ ໂຫຕຸ ກຖາ ອຸກິນຸນ’’ນຸຕີ។

ຕຕຸຖ ວິວຣຕຸ ເອຕມຕຸຖນຸຕິ ‘ໂສ ຕວ ອຕຸຕາ ວາ ນ ວາ’’ຕິ ເອຕມຕຸຖໍ ເອໂສວ ປກາເສຕຸ។ ໂຫຕຸ ກຖາ ອຸກິນຸນນຸຕິ ຍໍ ໂສ ວກຸຂຕິ, ສາເຍວ ໂນ ອຸກິນຸນໍ ກຖາ ໂຫຕຸ, ຕໍ ປມາຕໍ ໂຫຕູຕິ ອຕຸໂຖ។

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໔໔໓។

‘‘ອທຸຊາ ຫີ ສຈຸຈໍ ກຕສີ, ນ ຈ ມາຕວ ສາຫສໍ;

ຕເມວ ຄນຸຕຸວາ ປຸຈຸສາມ, ເຕນ ຕຸສຸສາມຸໂກ ຊນາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ນ ຈ ມາຕວ ສາຫສນຸຕິ ມຍຸຫໍ ປສຍຸຫ ສາຫສິກວຈນໍ ນ ຈ ກຕສີ។

ເອວໍ ວຕຸວາ ຣາຊາ ເອກສຕຣາຊາໂນ ປຸຕຸຕກລຸຈ ຄເຫຕຸວາ ຕຸຍຸຖມານໂສ ເວເຄນ ຊມຸມສກໍ ອຄມາສີ។ ປຕຸທີໂຕປີ ອາສນາ ໂອຣຸຍຸຫ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ອຝຸຖາສີ។ ອຖ ປຸຕຸຕໂກ ມຫາສຕຸຕໍ ອາມນຸເຕຕຸວາ ‘‘ປຕຸທິຕ, ‘ຕຸວໍ ຊມຸເມ ຖິໂຕ ຊີ ວິຕເຫຕຸປີ ມຸສາວາທໍ ນ ກຕສີ’ຕິ ກິຕຸຕິສທຸໂທ ເຕ ສກລໂລເກ ຟຸໂຍ, ອຫໍ ປນ ເຕ ອຊຸຊ ຊມຸເມ ຖິຕກາວໍ ຊານິສຸສາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔໔຺.

‘‘ສຈ຺ຈໍ ນຸ ເທວາ ວິຫຫູ ກຸຣູນໍ, ສມ຺ເມ ຄິຕໍ ວິສຸຣໍ ນາມມຈ຺ຈໍ;

ທາໂສສິ ຣສ຺ໂສ ອຸທ ວາສິ ສາຕິ, ວິສຸໂຣຕິ ສຽຂາ ກຕມາສິ ໂລເກ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສຈ຺ຈໍ ນຸ ເທວາ ວິຫຫູ ກຸຣູນໍ, ສມ຺ເມ ຄິຕໍ ວິສຸຣໍ ນາມມຈ຺ຈນ຺ຕິ ‘‘ກຸຣູນໍ ຣສ຺ເຖ ວິສຸໂຣ ນາມ ອມຈ຺ໂຈ ສມ຺ເມ ຄິໂຕ ຊີວິຕເຫຕຸປິ ມຸສາວາທໍ ນ ກຕຕີ’’ຕິ ເອວໍ ເທວາ ວິຫຫູ ວິຫຫນ຺ຕິ ກເຖນ຺ຕິ ປກາເສນ຺ຕິ, ເອວໍ ວິຫຫມານາ ເຕ ເທວາ ສຈ຺ຈໍ ນຸ ວິຫຫນ຺ຕິ, ອຸທາຫຸ ອກູຕວາທາເຍເວເຕຕິ. ວິສຸໂຣຕິ ສຽຂາ ກຕມາສິ ໂລເກຕິ ຍາ ເອສາ ຕວ ‘‘ວິສຸໂຣ’’ຕິ ໂລເກ ສຽຂາ ປສ຺ສຕ຺ຕິ, ສາ ກຕມາ ອາສິ, ຕ຺ວໍ ປກາເສທິ, ກີ ນຸ ຣສ຺ໂສ ທາໂສ ນິຈຕຣຊາຕິໂກ, ອຸທາຫຸ ສໂມ ວາ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ ວາ ສາຕິຕິ ອິທໍ ຕາວ ເມ ອາຈິກ຺ຂ, ທາໂສສິ ຣສ຺ໂສ, ອຸທ ວາສິ ສາຕິຕິ.

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ມໍ ເອວໍ ປ຺ຸຈ຺ຈຕິ, ອທໍ ໂຂ ປເນຕໍ ‘ຣສ຺ໂສ ສາຕິ’ຕິປິ ‘ຣສ຺ໂສ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ’ຕິປິ ‘ຣສ຺ໂສ ນ ກິສ຺ຈິ ໂຫມິ’ຕິປິ ສສ຺ລາເປຕຸ໌ ສກ຺ໂກມິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປິ ອິມສ຺ມີ ໂລເກ ສຈ຺ຈສໂມ ອວສ຺ສໂຍ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ສຈ຺ຈເມວ ກເຖຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມາຕາວ, ເນວາທໍ ຣສ຺ໂສ ສາຕິ, ນ ອຸຕ຺ຕຣິຕໂຣ, ຈຕຸນ຺ນໍ ປນ ທາສານໍ ອສ຺ສຕໂຣ’’ຕິ ທສ຺ເສຕຸໍ ຄາຖາທ຺ວຍມາຫ –

໑໘໔໕.

‘‘ອາມາຍທາສາປິ ກວນ຺ຕິ ເຫເກ, ສເນນ ກີຕາປິ ກວນ຺ຕິ ທາສາ;

ສຍມ຺ປິ ເຫເກ ອຸປຍນ຺ຕິ ທາສາ, ກຍາ ປຕຸນ຺ນາປິ ກວນ຺ຕິ ທາສາ.

໑໘໔໖.

‘‘ເອເຕ ນຣານໍ ຈຕ຺ໂຣວ ທາສາ, ອທ຺ສາ ທີ ໂຍນິໂຕ ອທມ຺ປິ ຊາໂຕ;

ກໂວ ຈ ຣສ຺ໂສ ອກໂວ ຈ ຣສ຺ໂສ, ທາສາທໍ ເທວສ຺ສ ປຣມ຺ປິ ຄນ຺ຕ຺ວາ;

ສມ຺ເມນ ມໍ ມາຕາວ ຕຸຍ຺ທ ທຊ຺ຊາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອາມາຍທາສາຕິ ທາສິຍາ ກຸຈ຺ຈິມ຺ທິ ຊາຕທາສາ. ສຍມ຺ປິ ເຫເກ ອຸປຍນ຺ຕິ ທາສາຕິ ເຍ ເກຈິ ອຸປຍ຺ຖາກຊາຕິກາ, ສພ຺ເພເຕ ສຍໍ ທາສກາວໍ ອຸປຄຕາ ທາສາ ນາມ. ກຍາ ປຕຸນ຺ນາຕິ ຣາຊກເຍນ ວາ ໂຈຣກເຍນ ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຍ຺ຖານໂຕ ປຕຸນ຺ນາ ກຣມຣາ ຫຸຕ຺ວາ ປຣວິສຍໍ ຄຕາປິ ທາສາເຍວ ນາມ. ອທ຺ສາ ທີ ໂຍນິໂຕ ອທມ຺ປິ ຊາໂຕຕິ ມາຕາວ, ເອກໍເສເນວ ອທມ຺ປິ ຈ ຕູສຸ ທາສໂຍນີສຸ ເອກໂຕ ສຍໍ ທາສໂຍນິໂຕ ນິພ຺ພຕ຺ຕທາໂສ. ກໂວ ຈ ຣສ຺ໂສ ອກໂວ ຈ ຣສ຺ໂສຕິ ຣສ຺ໂສ ວຸທ຺ທິ ວາ ໂຫຕຸ ອວຸທ຺ທິ ວາ, ນ ສກ຺ກາ ມຍາ ມຸສາ ກາສິຕຸ໌. ປຣມ຺ປີຕິ ທູຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາປິ ອທໍ ເທວສ຺ສ ທາໂສເຍວ. ທຊ຺ຊາຕິ ມໍ ຣາຊາ ຊຍສ ເນນ ຂຕ຺ເຫຕ຺ວາ ຕຸຍ຺ທໍ ເທນ຺ໂຕ ສມ຺ເມນ ສກາເວນ ທເທຍ຺ຍາຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ຫຍ຺ຖຕຸຍ຺ໂຖ ປຸນ ອປ຺ໂພເຍຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔໗.

‘‘ອຍំ ທຸຕິໂຍ ວິຊໂຍ ມມຊ្ຊ, ປុឡ្ໂຖ ຫិ ກຕ្ຕາ ວິວເຣຕ្ຖ ປញ្ຫំ;

ອສម្មຣູໂປ ວຕ ຣາຊເສដ្ໂຖ, ສុភាສិຕំ ນានុຊານាສិ ມយ្ហ’’ន្តិ។

ຕត្ថ ຣាຊເສដ្ໂຖຕិ ອយំ ຣាຊເສដ្ໂຖ ອສម្មຣູໂປ ວຕ។ សុភាសិតន្តិ ວິສុຣປត្ຫិເຕນ ສុກຖິຕំ ສុវិនិច្ឆិតំ។ នានុជានាសិ ມយ្ហន្តិ ອិທានេតំ ວិສຸຣປត្ຫិຕំ ມយ្ហំ ກស្មា នានុជានាសិ, ກិមត្ថំ ន ទេសិតិ វទតិ។

ຕំ ສុត្វា ຣាຊា ອនត្តមនោ ហុត្វា ‘‘ປត្ຫិໂຕ ມាທិសំ ຍសທາយກំ ອໂນໂລເກត្វា ອិທានិ ທិឡ្ຖំ ມាຓវកំ ໂອໂລເກຕិ’’តិ ມហាສត្តស្ស ກុជ្ឈិត្វា ‘‘ມាຓវ, សចេ ໂສ ທាໂສ ເມ ກເວយ្យ, ຕំ ຄເຫត្វា ຄច្ឆា’’តិ វត្វា ຄាຖមាហ –

១៨៤ឡ។

‘‘ເອວំ ເຈ ໂນ ໂສ ວິວເຣຕ្ຖ ປញ្ហំ, ທາໂສហមស្មិ ន ຈ ໂຂស្មិ ញាតិ;

ຄត្ហាហិ ກច្ចាន ວຣំ ធនានំ, ອាທាຍ ເຍនិច្ឆសិ ເຕນ ຄច្ឆា’’តិ។

ຕត្ថ ເອວំ ເຈ ໂນ ໂສ ວິວເຣຕ្ຖ ປញ្ហន្តិ ສເຈ ໂສ ອម្ហាកំ ປញ្ហំ ‘‘ທາໂສហមស្មិ, ន ຈ ໂຂស្មិ ញាតិ’’តិ ເອວំ ວិວຣិ ເອត្ຖ ປຣិສមត្ហເລ, ອຖ ກឹ ອច្ឆសិ, ສកលໂລເກ ធនានំ ວຣំ ເອຕំ ຄត្ហ, ຄេហ្វា ຈ ປន ເຍນ ອិច្ឆសិ, ເຕນ ຄច្ឆាតិ។

ອក្ខກត្ຫំ និដ្ឋិតំ។

ឃຣាວាសປញ្ហា

ເອວញ្ຈ ປន ວត្វា ຣាຊា ຈិន្ເຕសិ ‘‘ປត្ຫិຕំ ຄេហ្វា ມាຓໂວ ຍຖារុចិ ຄមិស្សតិ, ຕស្ស ຄຕກាលໂຕ ປដ្ឋាຍ ມយ្ហំ ມនុຣសម្មກຖា ຫុລ្លភា ភវិស្សតិ, យំនូនាហំ ອិមំ ອត្តໂນ ຖាເນ ຖເປត្វា ອລງກຕសម្មាសេ និសីທເປត្វា ឃຣាວាសປញ្ហំ បុច្ឆេយ្យ’’ន្តិ។ ອຖ នំ ຣាຊា ເອວមាហ ‘‘ປត្ຫិត, ຕុម្ហាកំ ຄຕកាເລ ມម ມនុຣសម្មກຖា ຫុລ្លភា ភវិស្សតិ, ອລງກຕសម្មាសេ និសីທាເປត្វា ອត្តໂນ ຖາເນ ຖត្វា ມយ្ហំ ឃຣាວាសປញ្ហំ ກເຖຖា’’តិ។ ໂສ ‘‘សាធូ’’តិ សម្បដិច្ឆិត្វា ອລງກຕសម្មាសេ និសីທិត្វា ຣញ្ញា ປញ្ហំ ປុឡ្ໂຖ វិស្សជ្ជេសិ។ ຕត្រាយំ ປញ្ໂຫ –

១៨៤ល។

‘‘ວິສຸຣ ວສមានស្ស, ຄហដ្ຖស្ស សកំ ឃຣំ;

ເຂមា ວុត្តិ ກຖំ ອស្ស, ກຖំ នុ ອស្ស ສງຄໂຫ។

១៨៥០។

‘‘ອព្យាពជ្ឈំ ກຖំ ອស្ស, សច្ចវាທិ ຈ ມាຓໂວ;

ອស្មា ໂລກា ປຣំ ໂລກំ, ກຖំ ເປច្ច ន ໂສຈតិ’’តិ។

ຕត្ຖ ເຂមា ວុត្តិ ກຖំ ອស្សាតិ ກຖំ ឃຣាວាសំ វសន្តស្ស ຄហដ្ຖស្ស ເຂមា និព្ភយា ວុត្តិ ກເວយ្យ។ ກຖំ នុ ອស្ស ສງຄໂຫតិ ຈត្ຸព្ពិເຮ ສງຄຫວត្ຖុສງຂាໂຕ ສງຄໂຫ ຕស្ស ກຖំ ກເວយ្យ ។ ອព្យាពជ្ឈន្តិ និទ្ទុក្ខតា។ សច្ចវាທិ ຈាតិ

ກຖໍ ນຸ ມາຓໂວ ສຈ຺ຈວາທີ ນາມ ກເວຍ຺ຍ. ເປ຺ຈ຺ຈາຕິ ປ຺ຣໂລກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຕ຺ທິໂຕ ຣຓ຺ໂຍ ປຓ຺ຫໍ ກເຖສີ. ຕມຕ຺ຖໍ ປ຺ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໔໔໑.

‘‘ຕໍ ຕຕ຺ຖ ຄຕິມາ ຊິຕິມາ, ມຕິມາ ອຕ຺ຖທສ຺ສິມາ;

ສງ຺ຂາຕາ ສພ຺ພຊມ຺ມານິ, ວິຊ຺ໂຣ ເອຕທພ຺ຣວິ.

໑໔໔໒.

‘‘ນ ສາຊາຣຓຫາຣສ຺ສ, ນ ກຸຍ຺ເຊ ສາທຸເມກໂກ;

ນ ເສເວ ໂລກາຍຕິກໍ, ເນຕໍ ປຓ຺ຍາຍ ວຑ຺ຍນໍ.

໑໔໔໓.

‘‘ສີລວາ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ, ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ວິຈກ຺ຂໂຓ;

ນິວາຕວຸຕ຺ຕິ ອຕ຺ຖທ຺ໂຊ, ສຸຣໂຕ ສຂິໂລ ມຸທຸ.

໑໔໔໔.

‘‘ສງ຺ຄເຫຕາ ຈ ມິຕ຺ຕານໍ, ສໍວິພາຄີ ວິຊານວາ;

ຕປ຺ເປຍ຺ຍ ອນ຺ນປາເນນ, ສທາ ສມຓພ຺ຣາຫ຺ມເຓ.

໑໔໔໕.

‘‘ຊມ຺ມກາໂມ ສຸຕາຊາໂຣ, ກເວຍ຺ຍ ປຣິປ຺ຸຈ຺ຊໂກ;

ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ປຍິຣຸປາເສຍ຺ຍ, ສີລວນ຺ເຕ ພຫຸສ຺ສຸເຕ.

໑໔໔໖.

‘‘ຆຣມາວສມານສ຺ສ, ຄຫຎ຺ຖສ຺ສ ສກໍ ຆຣໍ;

ເຂມາ ວຸຕ຺ຕິ ສິຍາ ເອວໍ, ເອວໍ ນຸ ອສ຺ສ ສງ຺ຄໂຫ.

໑໔໔໗.

‘‘ອພ຺ຍາພຊ຺ຊໍ ສິຍາ ເອວໍ, ສຈ຺ຈວາທີ ຈ ມາຓໂວ;

ອສຸມາ ໂລກາ ປຣໍ ໂລກໍ, ເອວໍ ເປຈຈ ນ ໂສຈຕີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕໍ ຕຕຸຖາຕິ ກິກຸຂເວ, ຕໍ ຣາຊານໍ ຕຕຸຖ ສມຸມສກາຍໍ ລາຕາຄຕີຍາ ຄຕິມາ, ອພຸໂພຈຸລິນຸນວິຣິເຍນ ຂີຕິມາ, ກູຣິສມາຍ ວິປຸລາຍ ປຄຸລາຍ ມຕິມາ, ສຕຸທສຸຂຸມຕຸຖຸທສຸສິນາ ລາເຕນ ອຕຸຖທສຸສິນາ, ປຣິຈຸລິນຸທິຕຸວາ ຊານນລາຕສງຂາຕາຍ ປຄຸລາຍ ສພຸພສມຸມານໍ ສງຂາຕາ, ວິສຸຣປຕຸທີໂຕ ເອຕໍ ‘‘ນ ສາສາຣຕາທາຣສຸສາ’’ຕິອາທິວຈນໍ ອພຸຣວີ។ ຕຕຸຖ ໂຍ ປເຣສໍ ທາເຣສຸ ອປຣຊຊຕິ , ໂສ ສາສາຣຕາທາໂຣ ນາມ, ຕາທິໂສ ນ ອສຸສ ກເວຍຸຍ។ ນ ກຸຄຸເຊ ສາທຸເມກໂກຕີ ສາທຸຣສໍ ປຕິຕໂກຊນໍ ອຄຸເລສໍ ອທຕຸວາ ເອກໂກວ ນ ກຸຄຸເຊຍຸຍ។ ໂລກາຍຕິກນຸຕິ ອນຕຸຖນິສຸສິຕໍ ສຄຸຄມຄຸຄານໍ ອທາຍກໍ ອນິຍຸຍານິກໍ ວິຕຕຸທສລຸລາປໍ ໂລກາຍຕິກວາທໍ ນ ເສເວຍຸຍ។ ເນຕໍ ປຄຸລາຍ ວຑຸຒນນຸຕິ ນ ທິ ເອຕໍ ໂລກາຍຕິກໍ ປຄຸລາຍ ວຑຸຒນໍ។ ສີລວາຕິ ອຂຕຸເທທີ ປຄຸຈທີ ສີເລທີ ສມນຸນາຄໂຕ។ ວຕຸຕສມຸປນຸໂນຕິ ພຣາວາສວຕຸເຕນ ວາ ຣາຊວຕຸເຕນ ວາ ສມນຸນາຄໂຕ។ ອປຸປມຕຸໂຕຕິ ກຸສລສມຸເມສຸ ອປຸປມຕຸໂຕ។ ນິວາຕວຸຕຸຕີຕິ ອຕິມານໍ ອກຕຸວາ ນິຈວຸຕຸຕີ ໂອວາທານຸສາສນີປຝິຈຸລໂກ។ ອຕຸຖທຸໂສຕີ ຖທຸສມຈຸລຣິຍວິຣທີໂຕ។ ສຸຣໂຕຕີ ໂສຣຈຸເຈນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ສຂິໂລຕີ ເປມນິຍວຈໂນ។ ມຸທູຕີ ກາຍວາຈາຈິຕຸເຕທີ ອພຣຸໂສ។

ສງຄເທຕາ ຈ ມິຕຸຕານນຸຕີ ກລຸຍາຕມິຕຸຕານໍ ສງຄທກໂຣ។ ທານາທີສຸ ໂຍ ເຍນ ສງຄທໍ ອິຈຸລຕີ, ຕສຸສ ເຕເນວ ສງຄາທໂກ។ ສໍວິກາຄີຕີ ສມຸມິກສມຕພຸຣາທຸມຕານນຄຸເຈວ ກປຕທຸຂິກວຕິພຸພກາຍາຈກາທີນຄຸຈ ສໍວິກາຄກໂຣ។ ວິສານວາຕີ ‘‘ອິມສຸມີ ກາເລ ກສີຕຸໍ ວຝຸຝຕີ, ອິມສຸມີ ກາເລ ວປີຕຸໍ ວຝຸຝຕີ’’ຕີ ເອວໍ ສພຸພກິຈຸເຈສຸ ວິສານສມຸປນຸໂນ។ ຕປຸເປຍຸຍາຕີ ຄທີຕຄທີຕກາຊນານີ ປູເຣຕຸວາ ທທມາໂນ ຕປຸເປຍຸຍ។ ສມຸມກາໂມຕີ ປເວຕີສມຸມມຸປີ ສຸຈຣິຕສມຸມມຸປີ ກາມຍມາໂນ ປຕຸຖຍມາໂນ។ ສຸຕາສາໂຣຕີ ສຸຕສຸສ ອາສາຣກູໂຕ។ ປຣິປຸຈຸລໂກຕີ ສມຸມິກສມຕພຸຣາທຸມເຕ ອຸປສງກມິຕຸວາ ‘‘ກິ, ກນຸເຕ, ກຸສລ’’ນຸຕິອາທິວຈເນທີ ປຣິປຸຈຸລນສີໂລ។ ສກຸກຈຸຈນຸຕີ ຄາຣເວນ។ ເອວໍ ນຸ ອສຸສ ສງຄໂທຕີ ສງຄໂທປີສຸສ ເອວໍ ກໂຕ ນາມ ກເວຍຸຍ។ ສຈຸຈວາທີຕີ ເອວໍ ປຝິປນຸໂນເຍວ ສກາວວາທີ ນາມ ສິຍາ។

ເອວໍ ມທາສຕຸໂຕ ຣຄຸໂຄ ພຣາວາສປຄຸທໍ ກເຖຕຸວາ ປລຸລງກາ ໂອຣຸຍຸທ ຣາຊານໍ ວນຸທີ។ ຣາຊາປີສຸສ ມທາສກຸການໍ ກຕຸວາ ເອກສຕຣາຊູທີ ປຣິວຸໂຕ ອຕຸຕໂນ ນິເວສນເມວ ຄໂຕ។

ພຣາວາສປຄຸທາ ນິຍຸຖິຕາ។

ລກຸຂຕາກຕຸທໍ

ມທາສຕຸໂຕ ປນ ປຝິນິວຕຸໂຕ។ ອຖ ນໍ ປຸຕຸຕາໂກ ອາທ –

໑໔໔໗។

‘‘ເອທີ ທານີ ຄມິສຸສາມ, ທີນຸໂນ ໂນ ອິສຸສເຣນ ເມ;

ມເມວຕຸຖໍ ປຝິປຊຊ, ເອສ ສມຸໂມ ສນນຸຕໂນ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ທີນຸໂນ ໂນຕີ ເອຕຸຖ ໂນຕີ ນິປາຕມຕຸຕໍ, ຕຸວໍ ອິສຸສເຣນ ມຍຸທໍ ທີນຸໂນຕີ ອຕຸໂຖ។ ສນນຸຕໂນຕີ ມມ ອຕຸຖໍ ປຝິປຊຊນຸເຕນ ທີ ຕຍາ ອຕຸຕໂນ ສາມິກສຸສ ອຕຸໂຖ ປຝິປນຸໂນ ໂທຕິ។ ຍຄຸເຈຕໍ ສາມິກສຸສ ອຕຸຖກຣຕໍ ນາມ, ເອສ ສມຸໂມ ສນນຸຕໂນ ໂປຣາຕກປຕຸທິຕານໍ ສກາໂວຕິ។

ວິສຸຣປຕຸທີໂຕ ອາທ –

໑໘໕໙෴

‘‘ຊານາມີ ມາຕາວ ຕຍາຫມສ຺ມີ, ທີນ຺ໂນຫມສ຺ມີ ຕວ ອິສ຺ສເຣນ;

ຕິຫລ຺ຈ ຕໍ ວາສເຍມ຺ ອຄາເຣ, ເຍນທ຺ສຸນາ ອນຸສາເສມ຺ ປຸຕ຺ເຕ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ຕຍາຫມສ຺ມີຕິ ຕຍາ ລທ຺ໂຮຫມສ຺ມີຕິ ຊານາມີ, ລກ຺ເຕນ ຈ ນ ອລ຺ລຖາ ລທ຺ໂຮ෴ ທີນ຺ໂນຫມສ຺ມີ ຕວ ອິສ຺ສເຣນາຕິ ມມ ອິສ຺ສເຣນ ຣລ຺ລາ ອຫໍ ຕວ ທີນ຺ໂນ෴ ຕິຫໍ ຈາຕິ ມາຕາວ, ອຫໍ ຕວ ພຫູປ຺ກາໂຣ, ຣາຊານໍ ອໂນໂລເກຕ຺ວາ ສຈ຺ຈເມວ ກເຖສີ, ເຕນາຫໍ ຕຍາ ລທ຺ໂຮ, ຕ຺ວໍ ເມ ມຫນ຺ຕຄຸຕກາວໍ ຊານາທີ, ມຍໍ ຕິຕີປິ ທີວສານີ ອຕ຺ຕໂນ ອຄາເຣ ວາເສມ຺, ຕສ຺ມາ ເຍນທ຺ສຸນາ ຍຕ຺ຕເກນ ກາເລນ ມຍໍ ປຸຕ຺ຕາທາເຣ ອນຸສາເສມ຺, ຕໍ ກາລໍ ອຊີວາເສຫີຕິ෴

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂກ ‘‘ສຈ຺ຈໍ ປຕ຺ຫິໂຕ ອາຫ, ພຫູປ຺ກາໂຣ ເອສ ມມ, ‘ສຕ຺ຕາຫມ຺ປິ ອທ຺ໜມາສມ຺ປິ ນິສີທາທີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອຊີວາເສຕພ຺ພເມວາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໖໐෴

‘‘ຕໍ ເມ ຕຖາ ໂຫຕຸ ວເສມ຺ ຕິຫໍ, ກຸຣຸຕໍ ກວຊ຺ຊ ຆເຣສຸ ກິຈ຺ຈໍ;

ອນຸສາສຕໍ ປຸຕ຺ຕທາເຣ ກວຊ຺ຊ, ຍຖາ ຕຍີ ເປ຺ຈ຺ຈ ສຸຂີ ກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ຕໍ ເມຕິ ຍໍ ຕ຺ວໍ ວເທສີ, ສພ຺ພໍ ຕໍ ມມ ຕຖາ ໂຫຕຸ෴ ກວຊ຺ຊາຕິ ກວໍ ອຊ຺ຊ ປຍ຺ຄາຍ ຕິຫໍ ອນຸສາສຕຸ෴ ຕຍີ ເປ຺ຈ຺ຈາຕິ ຍຖາ ຕຍີ ຄເຕ ປຈ຺ລາ ຕວ ປຸຕ຺ຕທາໂຣ ສຸຂີ ກເວຍ຺ຍ, ເອວໍ ອນຸສາສຕຸ෴

ເອວໍ ວຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕໂກ ມຫາສຕ຺ເຕນ ສທ຺ຂີເຍວ ຕສ຺ສ ນິເວສນໍ ປາວິສີ෴ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໖໑෴

‘‘ສາຂູຕິ ວຕ຺ວານ ປຫູຕກາໂມ, ປກ຺ກາມີ ຍກ຺ເຂ ວິຂຸເຣນ ສທ຺ຂີ;

ຕໍ ກຸລ຺ຊຣາຊລ຺ລຫຍານຸຈິຕ຺ຕໍ, ປາເວກ຺ຂີ ອນ຺ເຕປຸຣມຣິຍເສຍ຺ໂຖ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ປຫູຕກາໂມຕິ ມຫາໂກໂຄ෴ ກຸລ຺ຊຣາຊລ຺ລຫຍານຸຈິຕ຺ຕານ຺ຕິ ກຸລ຺ຊເຣຫີ ຈ ອາຊລ຺ລຫເຍຫີ ຈ ອນຸຈິຕ຺ຕໍ ປຣິປຸຕ຺ຕໍ෴ ອຣິຍເສຍ຺ໂຖຕິ ອາຈາຣອຣິເຍສຸ ອຸຕ຺ຕໂມ ປຸຕ຺ຕໂກ ຍກ຺ເຂ ປຕ຺ຫິຕສ຺ສ ອນ຺ເຕປຸຣໍ ປາວິສີ෴

ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປນ ຕິຕ຺ຕໍ ອຸຕູນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຕໂຍ ປາສາທາ ອເຫສຸໍ෴ ເຕສຸ ເອໂກ ໂກລ຺ໂຈ ນາມ, ເອໂກ ມຍູໂຣ ນາມ, ເອໂກ ປີຍເກໂຕ ນາມ෴ ເຕ ສນ຺ຂາຍ ອຍໍ ຄາຖາ ວຸຕ຺ຕາ –

໑໘໖໒෴

‘‘ໂກລ຺ຈໍ ມຍູຣລ຺ຈ ປີຍລ຺ຈ ເກຕໍ, ອຸປາຄມີ ຕຕ຺ຖ ສຸຣມ຺ມຣູປໍ;

ປຫູຕກກ຺ຂໍ ພຫຸອນ຺ນປານໍ, ມສກ຺ກສາຣໍ ວິຍ ວາສວສ຺ສາ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕສຸ ຕີສຸ ປາສາເທສຸ ຍຕ຺ຖ ຕສ຺ມິ ສມເຍ ອຕ຺ຕນາ ວສຕິ, ຕໍ ສຸຣມ຺ມຣູປໍ ປາສາທໍ ປຸຕ຺ຕກໍ ອາຫາຍ ອຸປາຄມິຯ

ໂສ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຈ ປນ ອລງ຺ກຕປາສາທສ຺ສ ສຕ຺ຕມາຍ ຠູມິຍາ ສຍນຄພ຺ຠຎ຺ເຈວ ມຫາຕລຎ຺ຈ ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ສິຣິສຍນໍ ປຎ຺ຎາເປຕ຺ວາ ສພ຺ພໍ ອນ຺ນປານາທິວິຘິໍ ອຸປຏ຺ຐເປຕ຺ວາ ເທວກຎ຺ຎາໂຍ ວິຍ ປຎ຺ຈສຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ‘‘ອິມາ ເຕ ປາທປຣິຈາຣິກາ ໂຫນ຺ຕຸ, ອນຸກ຺ກຓ຺ຐນ຺ໂຕ ອິຘ ວສາຫີ’’ຕິ ຕສ຺ສ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ວສນຏ຺ຐານໍ ຄໂຕຯ ຕສ຺ສ ຄຕກາເລ ຕາ ອິຕ຺ຖິໂຍ ນານາຕູຣິຍານິ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ປຣິຈຣິຍາຍ ນຈ຺ຈາທີນິ ປຏ຺ຐເປສຸໍຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໖໓ຯ

‘‘ຕຕ຺ຖ ນຈ຺ຈນ຺ຕິ ຄາຍນ຺ຕິ, ອວ຺ຫາຍນ຺ຕິ ວຣາວຣໍ;

ອຈ຺ຉຣາ ວິຍ ເທເວສຸ, ນາຣິໂຍ ສມລງ຺ກຕາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອວ຺ຫາຍນ຺ຕິ ວຣາວຣນ຺ຕິ ວຣໂຕ ວຣໍ ນຈ຺ຈຎ຺ຈ ຄີຕຎ຺ຈ ກໂຣນ຺ຕີໂຍ ປກ຺ໂກສນ຺ຕິຯ

໑໘໖໔ຯ

‘‘ສມງ຺ຄິກຕ຺ວາ ປມທາຫິ ຍກ຺ຂໍ, ອນ຺ເນນ ປາເນນ ຈ ຘມ຺ມປາໂລ;

ອຕ຺ຖຕ຺ຖເມວານຸວິຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ , ປາເວກ຺ຂີ ກຣິຍາຍ ຕທາ ສກາເສ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປມທາຫີຕິ ປມທາຫິ ເຈວ ອນ຺ນປາເນຫິ ຈ ສມງ຺ຄິກຕ຺ວາຯ ຘມ຺ມປາໂລຕິ ຘມ຺ມສ຺ສ ປາລໂກ ໂຄປໂກຯ ອຕ຺ຖຕ຺ຖເມວາຕິ ອຕ຺ຖຠູຕເມວ ອຕ຺ຖໍຯ ກຣິຍາຍາຕິ ສພ຺ພເຊຏ຺ຐິກາຍ ກຣິຍາຍຯ

໑໘໖໕ຯ

‘‘ຕໍ ຈນ຺ທນຄນ຺ຘຣສານຸລິຕ຺ຕໍ, ສຸວຓ຺ຓຊມ຺ໂພນທນິກ຺ຂສາທິສໍ;

ກຣິຍໍວຈາ ‘ເອຫິ ສຸໂຓຫິ ໂກຕິ, ປຸຕ຺ຕານິ ອາມນ຺ຕຍ ຕມ຺ພເນຕ຺ເຕ’’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກຣິຍໍວຈາຕິ ເຊຏ຺ຐກຣິຍໍ ອວຈຯ ອາມນ຺ຕຍາຕິ ປກ຺ໂກສຯ

໑໘໖໖ຯ

‘‘ສຸຕ຺ວານ ວາກ຺ຍໍ ປຕິໂນ ອນຸຊ຺ຊາ, ສຸຓິສໍ ວຈ ຕມ຺ພນຂີ ສຸເນຕ຺ຕໍ;

‘ອາມນ຺ຕຍ ວມ຺ມຘຣານິ ເຈເຕ, ປຸຕ຺ຕານິ ອິນ຺ທີວຣປຸປ຺ຜສາເມ’’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອນຸຊ຺ຊາຕິ ເອວໍນາມິກາຯ ສຸຓິສໍວຈ ຕມ຺ພນຂີ ສຸເນຕ຺ຕນ຺ຕິ ສາ ຕສ຺ສ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ອສ຺ສຸມຸຂີ ໂຣທມານາ ‘‘ສຍໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ປກ຺ໂກສິຕຸໍ ອຍຸຕ຺ຕໍ, ສຸຓິສໍ ເປເສສ຺ສາມິ’’ຕິ ຕສ຺ສາ ນິວາສຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕມ຺ພນຂີ ສຸເນຕ຺ຕໍ ສຸຓິສໍ ອວຈຯ ວມ຺ມຘຣານີຕິ ວມ຺ມຘເຣ ສູເຣ, ສມຕ຺ເຖຕິ ອຕ຺ໂຖ, ອາກຣຓາກຕ຺ຫເມວ ວາ ອິຘ ‘‘ວມ຺ມ’’ນ຺ຕິ ອຘິປ຺ເປຕໍ, ຕສ຺ມາ ອາກຣຓາຘເຣຕິປີ ອຕ຺ໂຖຯ ເຈເຕຕິ ຕໍ ນາເມນາລປຕິ, ປຸຕ຺ຕານີຕິ ມມ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ຘີຕໂຣ ຈຯ ອິນ຺ທີວຣປຸປ຺ຜສາເມຕິ ຕໍ ອາລປ

ຕິ။

ສາ ‘‘ສາສູ’’ຕິ ສມ຺ປ຺ຝິຈ຺ຆິຕ຺ວາ ປາສາທາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ອນ຺ວິຈຣິຕ຺ວາ ‘‘ປີຕາ ໂວ ໂອວາທໍ ທາຕ຺ກາໂມ ປກ຺ໂກສຕິ, ອິທໍ ກິຣ ໂວ ຕສ຺ສ ປຈ຺ຆິມທສ຺ສນ’’ນ຺ຕິ ສພ຺ພເມວສ຺ສ ສ຺ຫາທຊນຸຈ ປຸຕ຺ຕສິຕໂຣ ຈ ສນ຺ນິປາເຕສິ။ ຣມ຺ມປາລກຸມາໂຣ ປນ ຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາວ ໂຣທນ຺ໂຕ ກນິຍ຺ຖກາຕິກຄຕາປຣິວຸໂຕ ປີຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ။ ປຕ຺ທີໂຕ ເຕ ທິສ຺ວາວ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕຫີ ເນຕ຺ເຕຫີ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ເຊຍ຺ຖປຸຕ຺ຕໍ ມຸຫຸຕ຺ຕໍ ໜທເຍ ນິປ຺ຊຊາເປຕ຺ວາ ໜທຍາ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ສີຣິຄພ຺ກໂຕ ນິກ຺ຂມ຺ມ ມຫາຕເລ ປລ຺ລງ຺ກມຊ຺ເຊ ນິສີທິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສຫສ຺ສສ຺ສ ໂອວາທໍ ອທາສິ။ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໔໒໗။

‘‘ເຕ ອາຄເຕ ມຸຫ຺ຣນິ ຣມ຺ມປາໂລ, ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ອວິກມ຺ປມາໂນ;

ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ວານ ອໂວຈ ວາກ຺ຍໍ, ທິນ຺ນາທໍ ຣຄ຺ຄາ ອິຣ ມາຕາວສ຺ສ။

໑໔໒໘။

‘‘ຕສ຺ສຊ຺ຊທໍ ອຕ຺ຕສ຺ຂີ ວິເຣຍ຺ໂຍ, ອາທາຍ ເຍນິຈ຺ຆຕິ ເຕນ ຄຈ຺ຆຕິ;

ອຫຄ຺ຈ ໂວ ສາສິຕ຺ມາຄໂຕສ຺ມິ, ກຖໍ ອຫໍ ອປ຺ຣິຕ຺ຕາຍ ຄຈ຺ເຆ။

໑໔໒໙။

‘‘ສເຈ ໂວ ຣາຊາ ກຸຣຸຣຍ຺ຖວາສີ, ຊນສນ຺ເຣ ປຸຈ຺ເຆຍ຺ຍ ປຫູຕກາໂມ;

ກິມາກິຊານາຖ ປຸເຣ ປຸຣາຕໍ, ກີ ໂວ ປີຕາ ປຸຣຕ຺ຖາ။

໑໔໓໐။

‘‘ສມາສນາ ໂຫຖ ມຍາວ ສພ຺ເພ, ໂກນີຣ ຣຄ຺ໂຄ ອພ຺ກຕິໂກ ມນຸສ຺ເສ;

ຕມຄ຺ຊລີ ກຣິຍ ວເທຖ ເອວໍ, ມາ ເທວໍ ເທວ ນ ທີ ເອສ ຣມ຺ໂມ;

ວິຍຄ຺ໝຣາຊສ຺ສ ນິຫີນຊຈ຺ໂຈ, ສມາສໂນ ເທວ ກຖໍ ກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ຣມ຺ມປາໂລຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ။ ທິນ຺ນາໜນ຺ຕິ ອທໍ ຊຍຣເນນ ຂຕ຺ເທຕ຺ວາ ຣຄ຺ຄາ ທິນ຺ໂນ။ ຕສ຺ສຊ຺ຊທໍ ອຕ຺ຕສ຺ຂີ ວິເຣຍ຺ໂຍຕິ ອຊ຺ຊ ປຍ຺ຖາຍ ຕີຫມຕ຺ຕໍ ອທໍ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ສ຺ເຂນ ອຕ຺ຕສ຺ຂີ, ຕໂຕ ປຣໍ ປນ ຕສ຺ສ ມາຕາວສ຺ສາທໍ ວິເຣຍ຺ໂຍ ໂຫມິ။ ໂສ ທີ ອິໂຕ ຈຕ຺ຕຸເຖ ທິວເສ ເອກໍເສນ ມໍ ອາທາຍ ຍຕ຺ຖິຈ຺ຆຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄຈ຺ຆຕິ။ ອປ຺ຣິຕ຺ຕາຍາຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປຣິຕ຺ຕໍ ອກຕ຺ວາ ກຖໍ ຄຈ຺ເຆຍ຺ຍນ຺ຕິ ອນຸສາສິຕ຺ຕໍ ອາຄໂຕສ຺ມິ။ ຊນສນ຺ເຣຕິ ມິຕ຺ຕພນ຺ຣເນນ ມິຕ຺ຕຊນສ຺ສ ສນ຺ຣານກາເຣ။ ປຸເຣ ປຸຣາຕນ຺ຕິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ຕຸມ຺ເທ ກີ ປຸຣາຕກາຣຕໍ ອກິຊານາຖ။ ອນຸສາເສຕິ ອນຸສາສີ။ ເອວໍ ຕຸມ຺ເທ ຣຄ຺ຄາ ປຸຍ຺ຖາ ‘‘ອມ຺ຫາກໍ ປີຕາ ອິມຄ຺ຈິມຄ຺ຈ ໂອວາທໍ ອທາສີ’’ຕິ ກເຖຍ຺ຍາຖ။ ສມາສນາ ໂຫຖາຕິ ສເຈ ໂວ ຣາຊາ ມຍາ ທິນ຺ນສ຺ສ ໂອວາທສ຺ສ ກຖິຕກາເລ ‘‘ເອຖ ຕຸມ຺ເທ, ອຊ຺ຊ ມຍາ ສທ຺ຂີ ສມາສນາ ໂຫຖ, ອິຣ ຣາຊກຸເລ ຕຸມ຺ເທຫີ ອຄ຺ໂຄ ໂກ ນຸ ຣຄ຺ໂຄ ອພ຺ກຕິໂກ ມນຸສ຺ໂສ’’ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອາສເນ ນິສີທາເປຍ຺ຍ, ອຖ ຕຸມ຺ເທ ອຄ຺ຊລີ ກຕ຺ວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ເອວໍ ວເທຍ຺ຍາຖ ‘‘ເທວ, ເອວໍ ມາ ອວຈ။ ນ ທີ ອມ຺ຫາກໍ

ເອສປເວຕີສມຸໂມ. ວິຍຄຸໝຣາຊສຸສ ເກສຣສີຫສຸສ ນິຫີນຊຈຸໂຈ ຊຣສິງຄາໂລ , ເທວ, ກຖໍ ສມາສໂນ ກເວຍຸຍ. ຍຖາ ສິງຄາໂລ ສີຫສຸສ ສມາສໂນ ນ ໂຫຕິ, ຕເຖວ ມຍໍ ຕຸມຸຫາກ''ນຸຕິ.

ອິມໍ ປນສຸສ ກຖໍ ສຸຕວາ ປຸຕຕສີຕໂຣ ຈ ຄາຕິສຸຫຊຊາຫໂຍ ຈ ທາສກມຸມກຣໂປໂຣີສາ ຈ ເຕ ສພຸເພ ສກກາເວນ ສຕຸຖາຕຸໍ ອສກຸໂກນຸຕາ ມຫາວິຣວໍ ວິຣວີສຸ. ເຕສໍ ມຫາສຕຸໂຕ ສຄຸຄາເປສີ.

ລກຸຂຕາກຕຸທໍ ນິຜຸຖິຕໍ.

ຣາຊວສຕິກຕຸຫ

ອຖ ເນ ປຕຸທິໂຕ ປຸຕຕສີຕໂຣ ຈ ຄາຕໂຍ ຈ ອຸປສງກມິຕຸວາ ຕຸຕຸຫີກູເຕ ທິສຸວາ ''ຕາຕາ, ມາ ຈິນຸຕຍິຕຸຖ, ສພຸເພ ສງຂາຣາ ອນິຈຸຈາ, ຍໂສ ນາມ ວິປຕຸຕິປຣີໂຍສາໂນ, ອປີຈ ຕຸມຸຫາກໍ ຣາຊວສຕີ ນາມ ຍສປຜິລາກກາຣຕໍ ກເຖສຸສາມິ, ຕໍ ເອກຄຸຄຈິຕຸຕາ ສຸຕາຖາ''ຕິ ພຸທຸສລີລາຍ ຣາຊວສຕີ ນາມ ປຜຸຖເປສີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໗໑.

''ໂສ ຈ ປຸຕຸເຕ ອມຈຸເຈ ຈ, ຄາຕໂຍ ສຸຫຫຊຊເນ;

ອລີນມນສງກປຸໂປ, ວິສຸໂຣ ເອຕທພຸຣວີ.

໑໘໗໒.

''ເອຖຍຸໂຍ ຣາຊວສຕີ, ນິສີທິຕຸວາ ສຸຕາຖ ເມ;

ຍຖາ ຣາຊກຸລໍ ປຕຸໂຕ, ຍສໍ ໂປໂສ ນິຄຈຸຉຕິ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ສຸຫຫຊຊເນຕິ ສຸຫຫຍຊເນ. ເອຖຍຸໂຍຕິ ເອຖ, ອຍຸໂຍ. ປີຍສມຸທາຈາເຣນ ປຸຕຸເຕ ອາລປຕິ. ຣາຊວສຕິນຸຕິ ມຍາ ວຸຈຸຈ ມານໍ ຣາຊປາຣິຈຣິຍໍ ສຸຕາຖ. ຍຖາຕິ ເຍນ ກາຣເຣນ ຣາຊກຸລໍ ປຕຸໂຕ ອຸປສງກມນຸໂຕ ຣຄຸໂຄ ສນຸຕິເກ ຈຣນຸໂຕ ໂປໂສ ຍສໍ ນິຄຈຸຉຕິ ລກຕິ, ຕໍ ກາຣຕໍ ສຸຕາຖາຕິ ອຕຸໂຖ.

໑໘໗໓.

''ນ ຫີ ຣາຊກຸລໍ ປຕຸໂຕ, ອຄຸຄາໂຕ ລກເຕ ຍສໍ;

ນາສູໂຣ ນາປີ ທຸມຸເມໂສ, ນປຸປມຕຸໂຕ ກຸທາຈນໍ.

໑໘໗໔.

''ຍທາສຸສ ສີລໍ ປຄຸຄຄຸຈ, ໂສເຈຍຸຍໍ ຈາສີຄຈຸຉຕິ;

ອຖ ວິສຸສສເຕ ຕຸຍມຸຫິ, ຄຸຍຸຫຄຸຈສຸສ ນ ຣກຸຂຕີ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ອຄຸຄາໂຕຕິ ອປາກຕຄຸໂຕ ອວິທິຕກມຸມາວທາໂນ. ນາສູໂຣຕິ ນ ອສູໂຣ ກີຣຸກຊາຕິໂກ. ຍທາສຸສ ສີລນຸຕິ ຍທາ ອສຸສ

เสวกสฺส ราชา สีลญฺจ ปญฺญญฺจ โสเจยฺยญฺจ อธิคจฺฉติ, อาจารสมฺปตฺติญฺจ ญาณพลญฺจ สุจิภาวญฺจ ชานาติฯ อถ วิสฺสสเต ตฺยมฺหีติ อถ ราชา ตมฺหิ วิสฺสสเต วิสฺสาสํ กโรติ, อตฺตโน คุยฺหญฺจสฺส น รกฺขติ น คูหติฯ

๑๘๖๔ฯ

‘‘ตุลา ยถา ปคฺคหิตา, สมทณฺฑา สุธาริตา;

อชฺฌิฏฺโฐ น วิกมฺเปยฺย, ส ราชวสตึ วเสฯ

๑๘๖๕ฯ

‘‘ตุลา ยถา ปคฺคหิตา, สมทณฺฑา สุธาริตา;

สพฺพานิ อภิสมฺโภนฺโต, ส ราชวสตึ วเส’’ติฯ

ตตฺถ ตุลายถาติ ยถา เอสา วุตฺตปฺปการา ตุลา น โอนมติ น อุนฺนมติ, เอวเมว ราชเสวโก กิสฺมิญฺจิเทว กมฺเม รญฺญา ‘‘อิทํ นาม กโรหี’’ติ อชฺฌิฏฺโฐ อาณตฺโต ฉนฺทาทิอคติวเสน น วิกมฺเปยฺย, สพฺพกิจฺเจสุ ปคฺคหิตตุลา วิย สโม ภเวยฺยฯ ส ราชวสตินฺติ โส เอวรูโป เสวโก ราชกุเล วาสํ วเสยฺย, ราชานํ ปริจเรยฺย, เอวํ ปริจรนฺโต ปน ยสํ ลเภยฺยาติ อตฺโถฯ สพฺพานิ อภิสมฺโภนฺโตติ สพฺพานิ ราชกิจฺจานิ กโรนฺโตฯ

๑๘๖๖ฯ

‘‘ทิวา วา ยทิ วา รตฺตึ, ราชกิจฺเจสุ ปณฺฑิโต;

อชฺฌิฏฺโฐ น วิกมฺเปยฺย, ส ราชวสตึ วเสฯ

๑๘๖๗ฯ

‘‘ทิวา วา ยทิ วา รตฺตึ, ราชกิจฺเจสุ ปณฺฑิโต;

สพฺพานิ อภิสมฺโภนฺโต, ส ราชวสตึ วเสฯ

๑๘๖๘ฯ

‘‘โย จสฺส สุกโต มคฺโค, รญฺโญ สุปฺปฏิยาทิโต;

น เตน วุตฺโต คจฺเฉยฺย, ส ราชวสตึ วเส’’ติฯ

ตตฺถ น วิกมฺเปยฺยาติ อวิกมฺปมาโน ตานิ กิจฺจานิ กเรยฺยฯ โย จสฺสาติ โย จ รญฺโญ คมนมคฺโค สุกโต อสฺส สุปฺปฏิยาทิโต สุมณฺฑิโต, ‘‘อิมินา มคฺเคน คจฺฉา’’ติ วุตฺโตปิ เตน น คจฺเฉยฺยฯ

๑๘๖๙ฯ

‘‘ນ ຣຜ຺ໂຍ ສທິສໍ ກຸຜ຺ເຊ, ກາມໂກເຄ ກຸທາຈນໍ;

ສພ຺ພຕ຺ຖ ປຈ຺ຈໂຕ ຄຈ຺ເຉ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ຺.

໑໘໗໑຺.

‘‘ນ ຣຜ຺ໂຍ ສທິສໍ ວຕ຺ຖໍ, ນ ມາລໍ ນ ວິເລປນໍ;

ອາກປ຺ປໍ ສຣກ຺ຕ຺ຕີ ວາ, ນ ຣຜ຺ໂຍ ສທິສມາຈເຣ;

ອຜ຺ຜໍ ກເຣຍ຺ຍ ອາກປ຺ປໍ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ນ ຣຜ຺ໂຍຕິ ຣຜ຺ໂຍ ກາມໂກເຄນ ສມໍ ກາມໂກຄໍ ນ ກຸຜ຺ເຊຍ຺ຍ຺. ຕາທິສສ຺ສ ຫິ ຣາຊາ ກຸຊ຺ຊຕິ຺. ສພ຺ພຕ຺ຖາຕິ ສພ຺ເພສຸ ຣູປາທິສຸ ກາມຄຸເຕສຸ ຣຜ຺ໂຍ ປຈ຺ຈໂຕວ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ, ຫີນຕຣເມວ ເສເວຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ອຜ຺ຜໍ ກເຣຍ຺ຍາຕິ ຣຜ຺ໂຍ ອາກປ຺ປໂຕ ສຣກ຺ຕ຺ຕິໂຕ ຈ ອຜ຺ຜເມວ ອາກປ຺ປໍ ກເຣຍ຺ຍ຺.

໑໘໗໒຺.

‘‘ກີລ຺ເອ ຣາຊາ ອມຈ຺ເຈຫິ, ກຣິຍາຫິ ປຣິວາຣິໂຕ;

ນາມຈ຺ໂຈ ຣາຊກຣິຍາສຸ, ກາວໍ ກຸພ຺ເພຖ ປຕ຺ທິໂຕ຺.

໑໘໗໓຺.

‘‘ອນຸທ຺ຄໂຕ ອຈປໂລ, ນິປໂກ ສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍ;

ມໂນປຕິຄິສມ຺ປນ຺ໂນ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ກາວນ຺ຕິ ວິສ຺ສາສວເສນ ອຄິປ຺ປາຍໍ຺. ອຈປໂລຕິ ອມຕ຺ທນສີໂລ຺. ນິປໂກຕິ ປຣິປກ຺ກຄາໂຕ຺. ສໍວຸຕິນ຺ທ຺ຣິໂຍຕິ ປິຫິຕຉລຸອິນ຺ທ຺ຣິໂຍ ຣຜ຺ໂຍ ວາ ອງຄປຈ຺ຈງຄານິ ໂອໂຣເຄ ວາສ຺ສ ນ ໂອໂລເກຍ຺ຍ຺. ມໂນປຕິຄິສມ຺ປນ຺ໂນຕິ ອຈປເລນ ສຸຜ຺ຖ຺ ຖປິເຕນ ຈິຕ຺ເຕນ ສມນ຺ນາຄໂຕ຺.

໑໘໗໔຺.

‘‘ນາສ຺ສ ກຣິຍາຫິ ກີລ຺ເອຍ຺ຍ, ນ ມນ຺ເຕຍ຺ຍ ຣໂຫຄໂຕ;

ນາສ຺ສ ໂກສາ ຄນໍ ຄຕ຺ເຫ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ຺.

໑໘໗໕຺.

‘‘ນ ນິທ຺ທໍ ພຫຸ ມຜ຺ເຍຍ຺ຍ, ນ ມທາຍ ສຸຣໍ ປິເວ;

ນາສ຺ສ ທາເຍ ມິເຄ ຫຜ຺ເຍ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ຺.

໑໘໗໖໚

‘‘ນາສ຺ສ ປີຄໍ ນ ປລຸລງກໍ, ນ ໂກຈຸລໍ ນ ນາວໍ ຣຄໍ;

ສມຸມໂຕນ຺ທີຕີ ອາຣູເຫ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ໚

໑໘໗໗໚

‘‘ນາຕິທູເຣ ກເຊ ຣຄຸໂຍ, ນຈຸຈາສນ຺ເນ ວິຈກ຺ຂໂຓ;

ສມຸມຸຂຄຸຈສຸສ ຕິຄຸເຖຸຍ, ສນ຺ທິສຸສນ຺ໂຕ ສກຕຸຕຸໂນ໚

໑໘໗໘໚

‘‘ນ ເວ ຣາຊາ ສຂາ ໂຫຕິ, ນ ຣາຊາ ໂຫຕິ ເມຖຸໂນ;

ຂິປຸປໍ ກຸຊຸຊນ຺ຕິ ຣາຊາໂນ, ສູເການກ຺ຂິວ ໝຄຸຜິຕໍ໚

໑໘໗໙໚

‘‘ນ ປູຊິໂຕ ມຄຸຄມາໂນ, ເມທາວີ ປຕຸທີໂຕ ນໂຣ;

ໜຣຸສໍ ປຕິມນ຺ເຕຸຍ, ຣາຊານໍ ປຣິສໍຄຕ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕຸຖ ນ ມນ຺ເຕຸຍາຕິ ຕສຸສ ຣຄຸໂຍ ກຣິຍາທີ ສທຸທີ ເນວ ກີລຸເອຸຍ, ນ ຣໂຫ ມນ຺ເຕຸຍ໚ ໂກສາ ຂນນ຺ຕີ ຣຄຸໂຍ ໂກສາ ຂນໍ ເຖເນຕຸວາ ນ ຄຕຸເຫຸຍ໚ ນ ມທາຍາຕິ ຕາຕາ, ຣາຊເສວໂກ ນາມ ມທຕຸຖາຍ ສຸຣໍ ນ ປີເວຸຍ໚ ນາສຸສ ທາເຍ ມິເຄຕິ ອສຸສ ຣຄຸໂຍ ທີນ຺ນາກເຍ ມິເຄ ນ ຫຄຸເຄຸຍ໚ ໂກຈຸຈນ຺ຕິ ກທຸທປີຄໍ໚ ສມຸມໂຕນ຺ທີຕີ ອທໍ ສມຸມໂຕ ທຸຕຸວາ ເອວໍ ກໂຣມີຕີ ນ ອາຣຸເຫຸຍ໚ ສມຸມຸຂຄຸຈສຸສ ຕິຄຸເຖຸຍາຕິ ອສຸສ ຣຄຸໂຍ ປຸຣໂຕ ຂຸທຸທກມຫນ຺ຕກຖາສວນຄຸຖາເນ ຕິຄຸເຖຸຍ໚ ສນ຺ທິສຸສນ຺ໂຕ ສກຕຸຕຸໂນຕິ ໂຍ ຣາຊເສວໂກ ຕສຸສ ກຕຸຕຸໂນ ທສຸສນຄຸຖາເນ ຕິຄຸເຖຸຍ໚ ສູເການາຕິ ອກ຺ຂິມ຺ຫີ ປຕິເຕນ ວິຫິສູກາທີນາ ໝຄຸຜິຕໍ ອກ຺ຂິ ປກຕິສການໍ ຊຫນ຺ຕໍ ຍຖາ ກຸຊຸຊຕິ ນາມ, ເອວໍ ກຸຊຸຊນ຺ຕິ, ນ ເຕສຸ ວິສຸສາໂສ ກາຕພຸໂພ໚ ປູຊິໂຕ ມຄຸຄມາໂນຕິ ອທໍ ຣາຊປູຊິໂຕມ຺ຫີຕີ ມຄຸຄມາໂນ໚ ໜຣຸສໍ ປຕິມນ຺ເຕຸຍາຕິ ເຍນ ໂສ ກຸຊຸຊຕິ, ຕຖາຣູປໍ ນ ມນ຺ເຕຸຍ໚

໑໘໘໐໚

‘‘ລທຸຂທຸວາໂຣ ລເກ ທຸວາຣໍ, ເນວ ຣາຊູສຸ ວິສຸສເສ;

ອຄຸຄີວ ສໍຍໂຕ ຕິຄຸເຖ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ໚

໑໘໘໑໚

‘‘ປຸຕຸຕໍ ວາ ກາຕຣໍ ວາ ສໍ, ສມຸປຄຸຄຕຸຫາຕິ ຂຕຸຕິໂຍ;

ຄາເມຫິ ນິຄເມຫິ ວາ, ຣຎ຺ເຖຫິ ຊນປເທຫິ ວາ;

ຓຓ຺ທິກູໂຕ ຊຸເປກ຺ເຂຍ຺ຍ, ນ ກເຓ ເວກປາປກ’’ນ຺ຕິ຺ฯ

ຕຕ຺ຖ ລທຸສທຸວາໂຣລເກ ທຸວາຣນ຺ຕິ ອທໍ ນິປ຺ປ຺ຜິຫາໂຣ ລທຸສທຸວາໂຣຕິ ອປ຺ປ຺ຜິຫາເຣຕ຺ວາ ນ ປວິເສຍ຺ຍ, ປຸນປີ ທຸວາຣໍ ລເກຍ຺ຍ, ປ຺ຜິຫາເຣຕ຺ວາວ ປວິເສຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖฯ ສໍຍໂຕຕິ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາฯ ກາຕຣໍ ວາ ສນ຺ຕິ ສກໍ ກາຕຣໍ ວາฯ ສມ຺ປຄ຺ຄຕ຺ຫາຕີຕິ ‘‘ອສຸກຄາມໍ ວາ ອສຸກນິຄມໍ ວາ ອສຸສ ເທມາ’’ຕິ ຍທາ ເສວເກຫີ ສທຸສີ ກເຖຕິฯ ນ ກເຓ ເວກປາປກນ຺ຕິ ຕທາ ຄຸຕໍ ວາ ອຄຸຕໍ ວາ ນ ກເຕຍ຺ຍฯ

໑໔ລ໔ฯ

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣເທ ອນີກຜ຺ເຖ, ຣຖິເກ ປຕ຺ຕິກາຣເກ;

ເຕສໍ ກມ຺ມາວທາເນນ, ຣາຊາ ວທ຺ເຒຕິ ເວຕນໍ;

ນ ເຕສໍ ອນ຺ຕຣາ ຄຈ຺ເຊ, ສ ຣາຊວສຕິ ວເສฯ

໑໔ລ໖ฯ

‘‘ຈາໂປວູນ຺ທໂຣ ສີໂຣ, ວໍໂສວາປີ ປກມ຺ປເຍ;

ປ຺ຜິໂລມໍ ນ ວຕ຺ເຕຍ຺ຍ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສฯ

໑໔ລ໔ฯ

‘‘ຈາໂປວູນ຺ທໂຣ ອສຸສ, ມຈ຺ໂຊວສຸສ ອຊິວ຺ຫວາ;

ອປ຺ປາສີ ນິປໂກ ສູໂຣ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິฯ

ຕຕ຺ຖ ນ ເຕສໍ ອນ຺ຕຣາ ຄຈ຺ເຊຕິ ເຕສໍ ລາກສຸສ ອນ຺ຕຣາ ນ ຄຈ຺ເຊ, ອນ຺ຕຣາຍໍ ນ ກເຣຍ຺ຍฯ ວໍໂສວາປີຕິ ຍຖາ ວໍສຄຸມ຺ພໂຕ ອຸຄ຺ຄຕວໍໂສ ວາເຕນ ປຫຜກາເລ ປກມ຺ປຕິ, ເອວໍ ຣຜຸລາ ກຖິຕກາເລ ປກມ຺ເປຍ຺ຍฯ ຈາໂປວູນ຺ທໂຣຕິ ຍຖາ ຈາໂປ ມໂຫທໂຣ ນ ໂຫຕິ, ເອວໍ ມໂຫທໂຣ ນ ສິຍາฯ ອຊິວ຺ຫວາຕິ ຍຖາ ມຈ຺ໂຊ ອຊິວ຺ຫຕາຍ ນ ກເຖຕິ, ຕຖາ ເສວໂກ ມນ຺ທກາຖຕາຍ ອຊິວ຺ຫວາ ກເວຍ຺ຍฯ ອປ຺ປາສີຕິ ໂກຊນມຕ຺ຕລຸລູฯ

໑໔ລ໕ฯ

‘‘ນ ພາລຸທໍ ອິຕ຺ຖີ ຄຈ຺ເຊຍ຺ຍ, ສມ຺ປສຸສໍ ເຕຊສງ຺ຂຍໍ;

ກາສໍ ສາສໍ ທຣໍ ພາລຸຍໍ, ຂີຓເມໂຣ ນິຄຈ຺ຉຕິฯ

໑໔ລ໖ฯ

‘‘ນາຕິເວລໍ ປກາເສຍ຺ຍ, ນ ຕຕ຺ທີ ສພ຺ພທາ ສິຍາ;

ອວິກິຕຸຕံ ມິຕံ ວາຈံ, ປຕຸເຕ ກາເລ ອຸທີຣເຍ។

໑໔ລ໗។

‘‘ອກຸໂກຊໂນ ອສງຆຸໂຍ, ສຈຸໂຈ ສຕຸໂຫ ອເປສຸໂຕ;

ສມຸຜໍ ຄິຣໍ ນ ກາເສຍຸຍ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ។

໑໔ລ໘។

‘‘ມາຕາເປຕຸຕິກໂຣ ອສຸສ, ກຸເລ ເຊຍຸຖາປຈາຍິໂກ;

ສຕຸໂຫ ສຂິລສມຸກາໂສ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ນ ພາລຸທນຸຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ກິເລສວເສນ ນ ຄຈຸເຂຍຸຍ។ ເຕຊສງຂຍນຸຕິ ເອວໍ ຄຈຸຂນຸໂຕ ທິ ປຸຣິໂສ ເຕຊສງຂຍໍ ຄຈຸຂຕິ ປາປຸຕາຕິ, ຕໍ ສມຸປສຸສນຸໂຕ ພາລຸທໍ ນ ຄຈຸເຂຍຸຍ។ ທຣນຸຕິ ກາຍທຣຖໍ។ ພາລຸຍນຸຕິ ທຸພຸພລກາວໍ។ ຂິຕເມໂຊຕິ ປຸນປຸປຸນໍ ກິເລສຣຕິວເສນ ຂິຕປຸໂລ ປຸຣິໂສ ເອເຕ ກາສາທໂຍ ນິຄຈຸຂຕິ។ ນາຕິເວລນຸຕິ ຕາຕາ ຣາຊູນໍ ສນຸຕິເກ ປມາຕາຕິກຸກນຸຕໍ ນ ກາເສຍຸຍ ។ ປຕຸເຕ ກາເລຕິ ອຕຸຕໂນ ວຈນກາເລ ສມຸປຕຸເຕ។ ອສງຆຸໂຍຕິ ປຣໍ ອສງຆຸເຍນຸໂຕ។ ສມຸຜນຸຕິ ນິຣຕຸຖກໍ។ ຄິຣນຸຕິ ວຈນໍ។

໑໔ລລ។

‘‘ວິນີໂຕ ສິປຸປວາ ທນຸໂຕ, ກຕຕຸໂຕ ນິຍໂຕ ມຸທຸ;

ອປຸປມຕຸໂຕ ສຸຈິ ທກຸໂຂ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ។

໑໔໐໐។

‘‘ນິວາຕວຸຕຸຕິ ວຸທຸເຊສຸ, ສປຸປຕິສຸໂສ ສຄາຣໂວ;

ສຸຣໂຕ ສຸຂສໍວາໂສ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ។

໑໔໐໑។

‘‘ອາຣກາ ປຣິວຊຸເຊຍຸຍ, ສທິຕຸໍ ປທິຕໍ ຊນໍ;

ກຕຸຕາຣຍຸເຍວຸທິກຸເຂຍຸຍ, ນ ຈ ອຍຸຍສຸສ ຣາຊິໂນ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ວິນີໂຕຕິ ອາຈາຣສມຸປນຸໂນ។ ສິປຸປວາຕິ ອຕຸຕໂນ ກຸເລ ສິກຸຂິຕພຸພສິປຸເປນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ທນຸໂຕຕິ ຂສຸ ທຸວາເຣສຸ ນິພຸພິເສວໂນ។ ກຕຕຸໂຕຕິ ສມຸປາທິຕຕຸໂຕ។ ນິຍໂຕຕິ ຍສາທີນິ ນິສຸສາຍ ອຈລສກາໂວ។ ມຸທູຕິ ອນຕິມານີ។ ອປຸປມຕຸໂຕຕິ ກຕຸຕພຸພກິຈຸເຈສຸ ປມາທຣທີໂຕ។ ທກຸໂຂຕິ ອຸປຍຸຖາເນ ເຂໂກ។ ນິວາຕວຸຕຸຕີຕິ ນີຈວຸຕຸຕິ។ ສຸຂສໍວາໂສຕິ ຄຣຸສໍວາສສີໂລ។ ສທິຕຸໍ ປທິຕນຸຕິ ປຣຣາຊູທີ ສກຣຍຸໂຍ ສນຸຕິກໍ ຄຸຍຸທຣກຸຂຕາວເສນ ວາ ປຍິຈຸຂນຸນປາກຍກຣຕາວເສນວາ ເປສິຕໍ។ ຕຖາຣູເປນ ທີ

ສທฺธึ ກເຖນฺເຕປິ ຣญฺເຍ ສມฺມุຂາວ ກເຖຍฺຍ។ ກຕฺຕາຣญฺເຍວุທິກฺເຂຍฺຍາຕິ ອຕฺຕໂນ ສາມິກເມວ ໂອໂລເກຍฺຍ។ ນ ຈ ອญฺญສฺສ ຣາຊິໂນຕິ ອญฺญສฺສ ຣญฺເຍ ສນฺຕິເກ ນ ກເວຍฺຍ។

໑໘໐໔។

‘‘ສມເຓ ພฺຣາຫฺມເຓ ຈາປິ, ສີລວນฺເຕ ພຫุສฺສุເຕ;

ສກฺກຈฺຈໍ ປຍິຣຸປາເສຍฺຍ, ສ ຣາຊວສຕິ ວເສ។

໑໘໐໕។

‘‘ສມເຓ ພฺຣາຫฺມເຓ ຈາປິ, ສີລວນฺເຕ ພຫุສฺສุເຕ;

ສກฺກຈฺຈໍ ອນุວາເສຍฺຍ, ສ ຣາຊວສຕິ ວເສ។

໑໘໐໖។

‘‘ສມເຓ ພฺຣາຫฺມເຓ ຈາປິ, ສີລວນฺເຕ ພຫุສฺສุເຕ;

ຕປฺເປຍฺຍ ອນฺນປາເນນ, ສ ຣາຊວສຕິ ວເສ។

໑໘໐໗។

‘‘ສມເຓ ພฺຣາຫฺມເຓ ຈາປິ, ສີລວນฺເຕ ພຫุສฺສุເຕ;

ອາສຊฺຊ ປญฺເຍ ເສເວຖ, ອາກງฺຂໍ ວุທฺທິມຕฺຕໂນ’’ຕິ។

ຕຕฺຖ ສກฺກຈฺຈໍ ປຍິຣຸປາເສຍฺຍາຕິ ຄາຣເວນ ປຸນປฺປຸນໍ ອຸປສງฺກເມຍฺຍ។ ອນุວາເສຍฺຍາຕິ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສນฺໂຕ ອນุວຕฺເຕຍฺຍ។ ຕປฺເປຍฺຍາຕິ ຍາວທຕฺຖໍ ທາເນນ ຕປฺເປຍฺຍ។ ອາສຊฺຊາຕິ ອຸປສງฺກມິຕฺວາ។ ປญฺເຍຕິ ປณฺທິເຕ, ອາສຊฺຊປญฺເຍ ວາ, ອສຊฺຊມານປญฺເຍຕິ ອຕฺໂຖ។

໑໘໐໘។

‘‘ທິນฺນປຸພฺພໍ ນ ຫາເປຍฺຍ, ທານໍ ສມຓພฺຣາຫฺມເຓ;

ນ ຈ ກິญฺຈິ ນິວາເຣຍฺຍ, ທານກາເລ ວຓິພฺພເກ។

໑໘໐໙។

‘‘ປญฺญວາ ພຸທฺທິສມฺປນฺໂນ, ວິທານວິທິໂກວິໂທ;

ກາລญฺญູ ສມຍญฺญູ ຈ, ສ ຣາຊວສຕິ ວເສ។

໑໕໐໗។

‘‘ອຸຍຸຖາຕາ ກມຸມເສຍຸເຍສຸ, ອປຸປມຕຸໂຕ ວິຈກຸຂໂຕ;

ສຸສໍວິຫິຕກມຸມນຸໂຕ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ທິນຸນປຸພຸພນຸຕິ ປກຕິປຜິຍຕຸຕໍ ທານວຕຸຕໍ។ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕາຕິ ສມເຕາ ວາ ພຸຣາຫຸມເຕາ ວາ។ ວຕິພຸພເກາຕິ ທານກາເລ ວຕິພຸພເກ ອາຄເຕ ທິສຸວາ ກິຄຸຈິ ນ ນິວາເຣຍຸຍ។ ປຄຸລວາຕິ ວິຈາຣຕາປຄຸລາຍ ຍຸຕຸໂຕ។ ພຸທຸຂີສມຸປນຸໂນຕິ ອເວາລຸລພຸທຸຂີສມຸປນຸໂນ។ ວິສານວິຂີໂກວິໂທຕິ ນານປຸປກາເຣສຸ ທາສກມຸມກຣໂປຣິສາທີນໍ ສໍວິທຫນໂກຍຸຖາເສສຸ ເຉໂກ។ ກາລຄຸຄູຕິ ‘‘ອຍໍ ທານໍ ທາຕຸໍ, ອຍໍ ສີລໍ ຣກຸຂິຕຸໍ, ອຍໍ ອຸໂປສຖກມຸມໍ ກາຕຸໍ ກາໂລ’’ຕິ ຊາເນຍຸຍ។ ສມຍຄຸຄູຕິ ‘‘ອຍໍ ກສນສມໂຍ, ອຍໍ ວປນສມໂຍ, ອຍໍ ໂວຫາຣສມໂຍ, ອຍໍ ອຸປຍຸຖານສມໂຍ’’ຕິ ຊາເນຍຸຍ។ ກມຸມເສຍຸເຍສູຕິ ອຕຸຕໂນ ກຕຸຕພຸພກມຸເມສຸ។

໑໕໐໙។

‘‘ຂລໍ ສາລໍ ປສຸໍ ເຂຕຸຕໍ, ຄນຸຕາ ຈສຸສ ອກິກຸຂຕໍ;

ມິຕໍ ຂຄຸຄໍ ນິຂາເປຍຸຍ, ມິຕໍວ ປາຈເຍ ຆເຣ។

໑໕໑໐។

‘‘ປຸຕຸຕໍ ວາ ກາຕຣໍ ວາ ສໍ, ສີເລສຸ ອສມາຫິຕໍ;

ອນງຄວາ ຫິ ເຕ ພາລາ, ຍຖາ ເປຕາ ຕເຖວ ເຕ;

ໂຈລຸອຄຸຈ ເນສໍ ປີຕຸຫຄຸຈ, ອາສີນານໍ ປທາປເຍ។

໑໕໑໑។

‘‘ທາເສ ກມຸມກເຣ ເປສຸເສ, ສີເລສຸ ສຸສມາຫິເຕ;

ທກຸເຂ ອຸຍຸຖານສມຸປນຸເນ, ອາຂິປຈຸຈມຸຫິ ຖາປເຍ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ປສຸໍ ເຂຕຸຕນຸຕິ ໂຄກຸລຄຸເຈວ ສສຸສຍຸຖານຄຸຈ។ ຄນຸຕາຕິ ຄມນສີໂລ។ ມິຕນຸຕິ ມິນິຕຸວາ ເອຕຸຕກນຸຕິ ຄຕຸວາ ໂກຍຸເຖສຸ ນິຂາເປຍຸຍ។ ຆເຣຕິ ຆເຣປີ ປຣິຊນໍ ຄເຕາຕຸວາ ມິຕເມວ ປຈາເປຍຸຍ។ ສີເລສຸ ອສມາຫິຕນຸຕິ ເອວຣູປໍ ທຸສຸສີລໍ ອນາຈາຣໍ ກິສຸມິຄຸຈິ ອາຂິປຈຸຈຍຸຖາເນ ນ ຖເປຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។ ອນງຄວາ ຫິ ເຕ ພາລາຕິ ‘‘ອງຄເມຕໍ ມນຸສຸສານໍ, ກາຕາ ໂລເກ ປວຸຈຸຈຕີ’’ຕິ (ຊາ។ ໑។໔។໕໗) ກິຄຸຈາປີ ເຊຍຸຖກນິຍຸຖກາຕໂຣ ອງຄສມານຕາຍ ‘‘ອງຄ’’ນຸຕິ ວຸຕຸຕາ, ອິເມ ປນ ທຸສຸສີລາ, ຕສຸມາ ອງຄສມານາ ນ ໂຫນຸຕິ។ ຍຖາ ປນ ສຸສາເນ ຉຫຸທິຕາ ເປຕາ ມຕາ, ຕເຖວ ເຕ។ ຕສຸມາ ຕາທິສາ ອາຂິປຈຸຈຍຸຖາເນ ນ ຖເປຕພຸພາ។ ກຸຍຸມຸພຄຸຫິ ເຕ ວິນາເສນຸຕິ, ວິນຍຸຖກຸຍຸມຸພສຸສ ຈ ທລິທຸທສຸສ ຣາຊວສຕີ ນາມ ນ ສມຸປຊຸຊຕິ។ ອາສີນານນຸຕິ ອາຄນຸຕຸວາ ນິສິນຸນານໍ ປຸຕຸຕກາຕານໍ ມຕສຕຸຕານໍ ມຕກກຸຕໍ ວິຍ ເທນຸໂຕ ຆາສຈຸຉາທນມຕຸຕເມວ ປທາເປຍຸຍ។ ອຸຍຸຖານສມຸປນຸເນຕິ ອຸຍຸຖານວິຣິເຍນ ສມນຸນາຄເຕ។

໑໕໑໒។

‘‘ສີລວາ ຈ ອໂລໂລ ຈ, ອນຸຣກ຺ໂຂ ຈ ຣາຊິໂນ;

ອາວີ ຣໂຫ ຫິໂຕ ຕສ຺ສ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ.

໑໘໑໓.

‘‘ລນ຺ທລ຺ລູ ຣາຊິໂນ ຈສ຺ສ, ຈິຕ຺ຕມ຺ໂຄ຺ ອສ຺ສ ຣາຊິໂນ;

ອສງ຺ກ຺ສກວຸຕ຺ຕີສ຺ສ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ.

໑໘໑໔.

‘‘ອຸຈ຺ຈາວເຍ ຈ ນ຺ຫາປເຍ, ໂລເວ ປ່າເທ ອໂລສີຣໍ;

ອາຫໂຕປີ ນ ກຸປ຺ເປຍ຺ຍ, ສ ຣາຊວສຕີ ວເສ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອໂລໂລຕິ ອລຸທ຺ໂທ. ຈິຕ຺ຕມ຺ໂຄ຺ຕິ ຈິຕ຺ເຕ ກິໂຕ, ຣາຊຈິຕ຺ຕວສິໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ. ອສງ຺ກ຺ສກວຸຕ຺ຕີສ຺ສາຕິ ອປ຺ປັມິໂລມວຸຕ຺ຕິ ອສ຺ສ. ອໂລສີຣນ຺ຕິ ປ່າເທ ໂລວນ຺ໂຕປີ ອໂລສີຣໍ ກຕ຺ວາ ເຫມ຺ຖາມ຺ໂຂວ ໂລເວຍ຺ຍ, ນ ຣລ຺ໂລ ມຸຂໍ ອຸລ຺ໂລເກຍ຺ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໑໘໑໕.

‘‘ກຸມ຺ກມ຺ປລ຺ຊລີ ກຣິຍາ, ຈາຜລ຺ຈາປີ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ;

ກິເມວ ສພ຺ພກາມານໍ, ທາຕາຣໍ ລີຣມຸຕ຺ຕມໍ.

໑໘໑໖.

‘ໂຍ ເທຕິ ສຍນໍ ວຕ຺ຖໍ, ຍານໍ ອາວສຖໍ ຆຣໍ;

ປຊ຺ຊນ຺ໂນຣິວ ກູຕານີ, ໂພເຄຫີ ອກິວສ຺ສຕິ.

໑໘໑໗.

‘‘ເອສຍ຺ໂຍ ຣາຊວສຕິ, ວຕ຺ຕມາໂນ ຍຖາ ນໂຣ;

ອາຣາເລຍຕິ ຣາຊານໍ, ປູຊໍ ລກຕິ ກຕ຺ຕຸສູ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຸມ຺ກມ຺ປລ຺ຊລີ ກຣິຍາ, ຈາຜລ຺ຈາປີ ປ໌ທກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ວຸທ຺ລີ ປຈ຺ຈາສີສນ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ອຸທກປູຣິຕໍ ກຸມ຺ກໍ ທິສ຺ວາ ຕສ຺ສ ອລ຺ຊ ລີ ກເຣຍ຺ຍ, ຈາຜລ຺ຈ ສກ຺ຕໍ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກເຣຍ຺ຍ. ອລ຺ຊລີ ວາ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ວາ ກໂຣນ຺ຕສ຺ສ ເຕ ກິລ຺ຈິ ທາຕຸ ນ ສກ຺ໂກນ຺ຕິ. ກິເມ ວາຕິ ໂຍ ປນ ສພ຺ພກາມານໍ ທາຕາ ລີໂຣ ຈ, ຕໍ ຣາຊານໍ ກິກາຣຕາ ນ ນມສ຺ເສຍ຺ຍ. ຣາຊາເຍວ ຫິ ນມສ຺ສິຕພ຺ໂພ ຈ ອາຣາ ເລຕພ຺ໂພ ຈ. ປຊ຺ຊນ຺ໂນຣິວາຕິ ເມໂຟ ວິຍ. ເອສຍ຺ໂຍ ຣາຊວສຕິຕິ ອຍ຺ໂຍ ຍາ ອຍໍ ມຍາ ກຖິຕາ, ເອສາ ຣາຊວສຕິ ນາມ ຣາຊເສວການໍ ອນຸສາສນີ. ຍຖາຕິ ຍາຍ ຣາຊວສຕິຍາ ວຕ຺ຕມາໂນ ນໂຣ ຣາຊານໍ ອາຣາເລຕິ, ຣາຊູນລ຺ຈ ສນ຺ຕິກາ ປູຊໍ ລກ ຕິ, ສາ ເອສາຕິ.

ເອວໍ ອສມສຸໂຣ ວິສຸຣປ໌ຕຸທິໂຕ ພຸທຸຂລີລາຍ ຣາຊວສຕີ ກເຖສິ;

ຣາຊວສຕິກຕຸທໍ ນິຍຸຖິຕໍ໚

ອນຸຕຣເປຍຸຍາລໍ

ເອວໍ ປຸຕຸຕທາຣຍາຕິມິຕຸຕສຸຫຊຊາທໂຍ ອນຸສາສນຸຕສຸເສວ ຕສຸສ ຕໂຍ ທິວສາ ຊາຕາ໚ ໂສ ທິວສສຸສ ປາຣິປູຣີ ຍຕຸວາ ປາໂຕວ ນຸຫຕຸວາ ນານຄຸຄຣສໂກຊນໍ ກຸຍຸຊິຕຸວາ "ຣາຊານໍ ອປໂລເກຕຸວາ ມາຕເວນ ສທຸຂີ ຄມິສຸສາມີ"ຕິ ຍາຕິຄຕປຣິວຸໂຕ ຣາຊນິເວສນໍ ຄນຸຕຸວາ ຣາຊານໍ ວນຸທິຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ຖິໂຕ ວຕຸຕພຸພຍຸຕຸຕກໍ ວຈນໍ ອໂວຈ໚ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໗໙໚

"ເອວໍ ສມນຸສາສິຕຸວາ, ຍາຕິສງຝໍ ວິຈກຸຂໂຕ;

ປຣິກິຕຸໂຕ ສຸຫເທຫີ, ຣາຊານມຸປສງກມິ໚

໑໘໗໘໚

"ວນຸທິຕຸວາ ສິຣສາ ປາເທ, ກຕຸວາ ຈ ນໍ ປທກຸຂິຕໍ;

ວິສຸໂຣ ອວຈ ຣາຊານໍ, ປຄຸຄເຫຕຸວານ ອຍຸຊລີ໚

໑໘໘໐໚

"ອຍໍ ມໍ ມາຕໂວ ເນຕິ, ກຕຸຕຸກາໂມ ຍຖາມຕິ;

ຍາຕີນຕຸຖໍ ປວກຸຂາມິ, ຕໍ ສຸໂຕຫິ ອຣິນຸທມ໚

໑໘໘໑໚

"ປຸຕຸເຕ ຈ ເມ ອຸທິກຸເຂສິ, ຍຍຸຈ ມຍຸຍໍ ຂເຣ ຂນໍ;

ຍຖາ ເປຈຸຈ ນ ຫາເຍຖ, ຍາຕິສງໂຝ ມຍິ ຄເຕ໚

໑໘໘໘໚

"ຍເຖວ ຂລຕີ ກູມຸຍາ, ກູມຸຍາເຍວ ປຕິຍຸຖຕິ;

ເອເວຕໍ ຂລິຕໍ ມຍຸຫໍ, ເອຕໍ ປສຸສາມິ ອຈຸຈຍ"ນຸຕິ໚

ຕຕຸຖ ສຸຫເທຫີຕິ ສຸຫທເຍຫິ ຍາຕິມິຕຸຕາທີຫີ໚ ຍຍຸຈ ມຍຸຍນຸຕິ ຍຍຸຈ ເມ ອຍຸຍໍ ຕຍາ ເຈວ ອຍຸເຍຫິ ຈ ຣາຊູຫິ ທິນຸນໍ ຂເຣ

ອປ໌ຣິມາຕໍ ສນໍ, ຕໍ ສພ຺ພໍ ຕຸວເມວ ໂອໂລເກຍຸຍາສິ. ເປ໌ຈຸຈາຕິ ປ໌ຈຸຉາກາເລ. ຂລຕິຕິ ປ໌ກຸຂລຕິ. ເອເວຕນຸຕິ ເອວໍ ເອຕໍ. ອໜຸ ທິ ກູມິຍໍ ຂລິຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ປຕິຍຸຖິຕປຸຣິໂສ ວິຍ ຕຸມ຺ເໜສຸ ຂລິຕຸວາ ຕຸມ຺ເໜສຸເຍວ ປຕິຍຸຖຫາມິ. ເອຕໍ ປສຸສາມິຕິ ໂຍ ເອສ "ກີ ເຕ ຣາຊາ ໂຫຕິ"ຕິ ມາຕເວນ ປຸຍຸຖສຸສ ມມ ຕຸມ຺ເໜ ອໂນໂລເກຕຸວາ ສຈຸຈໍ ອເປກຸຂິຕຸວາ "ທາໂສໜມສຸມິ"ຕິ ວທນຸຕສຸສ ອຈຸຈໂຍ, ເອຕໍ ອຈຸຈຍໍ ປສຸສາມິ, ອຍໍໂຍ ປນ ເມ ໂທໂສ ນຕຸຖິ, ຕໍ ເມ ອຈຸຈຍໍ ຕຸມ຺ເໜ ຂມຖ, ເອຕໍ ໜທເຍ ກຕຸວາ ປ໌ຈຸຉາ ມມ ປຸຕຸຕທາເຣສຸ ມາ ອປ໌ຣຊຸຊິຕຸຖາຕິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ຣາຊາ "ປ໌ຕຸທິຕ, ຕວ ຄມນໍ ມຍ຺ຫໍ ນ ຣຸຈຸຈຕິ, ມາຕາວໍ ອຸປ໌າເຍນ ປ໌ກຸໂກສາເປ໌ຕຸວາ ຆາເຕຕຸວາ ກິລຍຸເຊນ ປ໌ຝິຈຸຉາ ເທຕຸໍ ມຍ຺ຫໍ ຣຸຈຸຈຕີ"ຕິ ທີເປ໌ນ຺ໂຕ ຄາຖມາໜ –

໑໘໘໓.

"ສກຸກາ ນ ຄນ຺ຕຸໍ ອິຕິ ມຍ຺ໜ ໂຫຕິ, ເຉຕຸວາ ວຘິຕຸວາ ອິຘ ກາຕິຍານໍ;

ອິເຘວ ໂໜຫີ ອິຕິ ມຍ຺ໜ ຣຸຈຸຈຕິ, ມາ ຕຸວໍ ອຄາ ອຸຕຸຕມກູຣິປ໌ຍຸຌາ"ຕິ.

ຕຕຸຖ ເຉຕຸວາຕິ ອິເຘວ ຣາຊເຄເໜ ຕໍ ໂປ໌ເຖຕຸວາ ມາເຣຕຸວາ ປ໌ຝິຈຸຉາເທສຸສາມິຕີ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມໜາສຕຸໂຕ "ເທວ, ຕຸມ຺ໜາກໍ ອຊຊຸາສໂຍ ເອວຣູໂປ໌ ໂຫຕິ, ໂສ ຕຸມ຺ເໜສຸ ອຍຸຕຸໂຕ"ຕິ ວຕຸວາ ອາໜ –

໑໘໘໔.

"ມາ ເໜວສມ຺ເມສຸ ມນໍ ປ໌ຕິໍທທີ, ອຕຸເຖ ຈ ສມ຺ເມ ຈ ຍຸຕຸໂຕ ກວສຸສຸ;

ສີຣຕຸຖຸ ກມ຺ມໍ ອກຸສລໍ ອນຣິຍໍ, ຍໍ ກຕຸວາ ປ໌ຈຸຉາ ນິຣຍໍ ວເຊຍຸຍ.

໑໘໘໕.

"ເນເວສ ສມ຺ໂມ ນ ປຸເນຕ ກິຈຸຈໍ, ອຍິໂຣ ທີ ທາສສຸສ ຊນິນ຺ທ ອິສຸສໂຣ;

ຆາເຕຕຸໍ ຊາເປ໌ຕຸໍ ອໂຖປີ ໜນ຺ຕຸໍ, ນ ຈ ມຍ຺ໜ ໂກຘຕຸຖິ ວຊາມິ ຈາໜ"ນ຺ຕີ.

ຕຕຸຖ ມາ ເໜວສມ຺ເມສຸ ມນໍ ປ໌ຕິໍທທີຕິ ອສມ຺ເມສຸ ອນຕຸເຖສຸ ອຍຸຕຸເຕສຸ ຕວ ຈິຕຸຕໍ ມາ ເໜວ ປ໌ຕິໍທທີຕິ ອຕຸໂຖ. ປ໌ຈຸຉາຕິ ຍໍ ກມ຺ມໍ ກຕຸວາປີ ອຊຣາມໂຣ ນ ໂຫຕິ, ອຖ ໂຂ ປ໌ຈຸຉາ ນິຣຍເມວ ອຸປ໌ປ໌ຊເຊຍຸຍ. ສີຣຕຸຖຸ ກມ຺ມນ຺ຕິ ຕໍ ກມ຺ມໍ ຄຣທິຕໍ ອຕຸຖຸ ອສຸສ ກເວຍຸຍ. ເນເວສາຕິ ເນວ ເອສ. ອຍິໂຣຕິ ສາມິໂກ. ຆາເຕຕຸນ຺ຕິ ເອຕານິ ຆາຕາທີນິ ກາຕຸໍ ອຍິໂຣ ທາສສຸສ ອິສຸສໂຣ, ສພ຺ພາເນຕານິ ກາຕຸໍ ລກຕີ, ມຍ຺ຫໍ ມາຕເວ ອປ໌ປ໌ມຕຸຕໂກປີ ໂກໂຘ ນຕຸຖິ, ທີນ຺ນກາລໂຕ ປ໌ຍຸຖາຍ ຕວ ຈິຕຸຕໍ ສນ຺ຘາເຣຕຸໍ ວຍຸຍຕິ, ວຊາມິ ອໜໍ ນຣິນ຺ທາຕິ ອາໜ –

ເອວໍ ວຕຸວາ ມໜາສຕຸໂຕ ຣາຊານໍ ວນ຺ທິຕຸວາ ຣຍຸໂຍ ໂອໂຣເຘ ຈ ປຸຕຸຕທາເຣ ຈ ຣາຊປ໌ຣິສຍຸຈ ໂອວທິຕຸວາ ເຕສຸ ສກາເວນ ສຕຸຖາຕຸໍ ອສກຸກຸຕິຕຸວາ ມໜາວິຣວໍ ວິຣວນ຺ເຕສຸເຍວ ຣາຊນິເວສນາ ນິກຸຂມິ. ສກລນຄຣວາສິໂນປີ "ປ໌ຕຸທິໂຕ ກິຣ ມາຕເວນ ສທຸຘີ ຄມິສຸສຕິ, ເອຖ, ປ໌ສຸສິສຸສາມ ນ"ນ຺ຕິ ມນ຺ຕຍິຕຸວາ ຣາຊງຄເຄເຍວ ນໍ ປສຸສິສຸ. ອຖ ເນ ມໜາສຕຸໂຕ ອສຸສາເສຕຸວາ "ຕຸມ຺ເໜ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕຸຖ, ສພ຺ເພ ສງຂາຣາ ອນິຈຸຈາ, ສຣີຣໍ ອທຸຘວໍ, ຍໂສ ນາມ ວິປ໌ຕຸຕິປ໌ຣິໂຍສາໂນ, ອປິຈ ຕຸມ຺ເໜ ທານາທີສຸ ປຸຍຸເລສຸ ອປ໌ປ໌ມຕຸຕາ ໂໜຖາ"ຕິ ເຕສໍ ໂອວາທໍ ທຕຸວາ ນິວຕຸຕາເປ໌ຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄໜາກິມຸໂຂ ປ໌າຍາສິ. ຕສຸມີ ຂເຕ ສມ຺ມປ໌າ ລກຸມາໂຣ ກາຕິກຄຕປ໌ຣິວຸໂຕ "ປີຕຸ ປ໌ຈຸຈຸຄຸຄມນໍ ກຣິສຸສາມີ"ຕິ ນິກຸຂນ຺ໂຕ ນິເວສນທຸວາເຣເຍວ ປີຕຸ ສມ຺ມຸໂຂ ອໂໜສີ. ມ

ທາສຕ຺ໂຕ ຕံ ທິສ຺ວາ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸံ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອຸປ຺ຄຸຍ຺ຫ ອຸເຣ ນິປ຺ຊຊາເປຕ຺ວາ ນິເວສນံ ປາວິສີ។ ຕມຕ຺ຖံ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໕໔໖។

‘‘ເຊຍ຺ຖປ຺ຕ຺ຕံ ອຸປ຺ຄຸຍ຺ຫ, ວິເນຍ຺ຍ ທຫເຍ ທຣံ;

ອສ຺ສຸປ຺ຕ຺ເຕຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ, ປາວິສີ ໂສ ມຫາພຣ’’ນ຺ຕິ។

ພເຣ ປນ຺ສ຺ສ ສຫສ຺ສປ຺ຕ຺ຕາ, ສຫສ຺ສຊີຕໂຣ, ສຫສ຺ສກຣິຍາໂຍ, ຈ ສຕ຺ຕວຕ຺ຕາທາສິສຕານິ ຈ ສນ຺ຕິ, ເຕຫິ ເຈວ ອວເສສທາສິທາສກມ຺ມກຣຍາຕິມິຕ຺ຕສ຺ຫຊຊາທີຫິ ຈ ສກລນິເວສນံ ຍຸຄນ຺ຕວາຕາກິພາຕປ຺ຕິເຕຫິ ສາເລຫິ ສາລວນံ ວິຍ ນິຣນ຺ຕຣံ ອໂຫສີ។ ຕມຕ຺ຖံ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໕໔໗។

‘‘ສາລາວ ສມ຺ມປ຺ຕິຕາ, ມາລຸເຕນ ປມທ຺ທິຕາ;

ເສນ຺ຕິ ປ຺ຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ຈ, ວິຮຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ។

໑໕໔໘។

‘‘ອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສံ ກຣິຍານံ, ທາສີສຕ຺ຕສຕານິ ຈ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸံ, ວິຮຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ។

໑໕໔໙។

‘ໂອໂຣຮາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸံ, ວິຮຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ។

໑໕໕໐។

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຍ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸံ, ວິຮຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ។

໑໕໕໑។

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸံ, ວິຮຸຣສ຺ສ ນິເວສເນ។

໑໕໓໘.

‘‘ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສໍ ກຣິຍານໍ, ທາສີສຕ຺ຕສຕານິ ຈ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ຕໍ, ກສ຺ມາ ໂນ ວິຊຫິສ຺ສສິ.

໑໕໓໙.

‘‘ໂອໂຣຣາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຜາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທໍ, ກສ຺ມາ ໂນ ວິຊຫິສ຺ສສິ.

໑໕໔໐.

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຎ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທໍ, ກສ຺ມາ ໂນ ວິຊຫິສ຺ສສິ.

໑໕໔໑.

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທໍ, ກສ຺ມາ ໂນ ວິຊຫິສ຺ສສີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເສນ຺ຕີຕິ ມຫາຕເລ ລິນ຺ນປາທາ ວິຍ ປຕິຕາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕາ ສຍນ຺ຕິ. ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສໍ ກຣິຍານນ຺ຕິ ກຣິຍານເມວ ອິຕ຺ຖີນໍ ສຫສ຺ສໍ. ກສ຺ມາ ໂນ ວິຊຫິສ຺ສສີຕິ ເກນ ກາຣເຜນ ອມ຺ເຫ ວິຊຫິສ຺ສສີຕິ ປຣິເທວິສ຺ສຸ.

ມຫາສຕ຺ໂຕ ສພ຺ພໍ ຕໍ ມຫາຊນໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ຆເຣ ອວເສສກິຈ຺ຈານິ ກຕ຺ວາ ອນ຺ໂຕຊນຄ຺ຈ ພຫິຊນຄ຺ຈ ໂອວທິຕ຺ວາ ອາຈິກ຺ຂິຕພ຺ພຍຸຕ຺ຕກໍ ສພ຺ພໍ ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕາກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ນິຍ຺ຍາຕິກິຈ຺ຈຕໍ ອາໂຣເຈສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໕໔໒.

‘‘ກຕ຺ວາ ຆເຣສຸ ກິຈ຺ຈານິ, ອນຸສາສິຕ຺ວາ ສກໍ ຊນໍ;

ມິຕ຺ຕາມຈ຺ເຈ ຈ ກຈ຺ເຈ ຈ, ປຸຕ຺ຕທາເຣ ຈ ພນ຺ຣເວ.

໑໕໔໓.

‘‘ກມ຺ມນ຺ຕໍ ສໍວິເຣຕ຺ວານ, ອາຈິກ຺ຂິຕ຺ວາ ຆເຣ ຮນໍ;

ນິຣີຄ຺ຈ ອິຜທານຄ຺ຈ, ປຸຕ຺ຕກໍ ເອຕທພ຺ຣວິ.

໑໕໓໗។

‘‘ອວສີ ຕຸວំ ມយฺຫ ຕិហំ ອគារេ, กตานิ กิจฺจานิ ឃរេສុ ມយฺហំ;

ອນុສាសិតា ປុຕฺຕທារា ມយា ຈ, ກរោម កຈฺຈាน យຖាមតិ ເຕ’’ຕិ។

ຕຕฺຖ ກមฺមន្តំ ສំវិធេត្វានាតិ ‘‘ເອວລុຈ ກាតុំ ວຜฺຜតិ’’ຕិ ຆរេ ກត្តព្ពយុត្តកំ ກមฺមំ ສំវិហិត្វា។ និខិន្តិ និហិត្វា ຖបិតធនំ។ ឱតាហានន្តិ ឱតាវសេន ສំໂຍឱតធនំ។ យຖាមតិ ເຕតិ ឱហានិ ຕວ ອຊฺឈាសយានុຮូបំ ກរោមាតិ វທតិ។

ປុຕฺຕโក ອາຫ –

໑໕໓໙។

‘‘ສເຈ ທិ ກត្តេ ອនុສាសិតា ເຕ, ປុຕฺຕា ຈ ທារា ອនុຊីវិនោ ຈ;

ຫនฺເທហិ ທានិ ຕនមានຮູໂປ, ທិໂຜ ທិ ອຫฺនាបិ ອយំ ປុຣត្ថា។

໑໕໔໐។

‘‘ອឈមฺกិໂຕວ គតฺຫាហិ, ອាຊាເນយฺយສฺສ វាលធិំ;

ឥທំ ປຈฺឆិមកំ ຕុយฺហំ, ຊីវໂລກສฺສ ທສฺສນ’’ន្តិ។

ຕຕฺຖ ກតฺເຕຕិ ໂສមនສฺສប្បត្តោ យកฺខោ មហាសត្តំ ອាលបតិ។ ທិໂຜ ທិ ອຫฺនាបីតិ គន្តព្ពមគ្គោបិ ທិໂຜ។ ‘‘ອឈមฺกិໂຕ ວາ’’ຕិ ឥທំ ໂສ ເຫຜฺຖាປាສាហំ ອໂນតរិត្វា ຕໂຕ គន្តុកាໂម ຫុត្វា ອវច។

ອຖ នំ មហាសត្តោ ອາຫ –

໑໕໔໑។

‘‘ໂສហំ កិស្ស នុ ភាយិស្សំ, យស្ស ເມ នត្ថិ ທុក្កដំ;

កាយេន វាចា មនសា, យេន គច្ឆេយ្យ ທុគ្គតិ’’ន្តិ។

ຕຕฺຖ ໂສហំ កិស្ស នុ ភាយិស្សន្តិ ឥທំ មហាសត្តោ ‘‘ອឈមฺกិໂຕວ គតฺຫាហិ’’ຕិ វុត្តត្តា ເອວមាហ។

ເອວំ មហាសត្តោ សីហនាទំ នទិត្វា ອឈមฺກិໂຕ ເກສរសីໂຫ វិយ និព្ភោយ ຫុត្វា ‘‘ອយំ សាដកោ មម ອទុຈិយា មា មុຈฺຈតូ’’ຕិ ອធិដ្ឋានបារមី បុរេចារិកំ កត្វា ທលុທំ និវាសេត្វា ອស្សស្ស វាលធី វិយូហិត្វា ອុភោហិ ហត្ថេហិ ທលុທំ វាលធី គហេត្វា ທុវិហិ បាເທហិ ອស្សស្ស ອូរូសុ បលិເວເຖត្វា ‘‘មាណវ, គហិតោ ເມ វាលធិ, យថារុចិ យាហី’’ຕិ ອາຫ។ ຕស្មឹ ខណេ ປុណ្ណ ໂກ មនោមយសិន្ធវស្ស សល្លំ ອហាសិ។ ໂສ បក្ខិតំ ອាហាយ ອាកាសេ បក្ខន្ទិ។ ຕមត្ថំ បកាសេន្តោ សត្ថា ອាហ –

໑໕໔໒។

‘‘ໂສ ອສ຺ສຣາຊາ ວິຘຸຣໍ ວຫນ຺ໂຕ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິກ຺ເຂ;

ສາຂາສຸ ເສເລສຸ ອສຊ຺ຊມາໂນ, ກາຬາຄິຣີ ຂິປ຺ປມຸປາຄມາສີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສາຂາສຸ ເສເລສຸ ອສຊ຺ຊມາໂນຕິ ປຸຓ຺ຓໂກ ກິຣ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ທູຣໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາວ ອິມໍ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ຣຸກ຺ເຂສຸ ປພ຺ພເຕສຸ ຈ ໂປເຖຕ຺ວາ ມາເຣຕ຺ວາ ຫທຍມໍສໍ ອາທາຍ ກາຬປພ຺ພຕນ຺ຕເຣ ຠກ຺ເຂຕ຺ວາ ນາຄຠວນເມວ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ. ໂສ ຣຸກ຺ເຂ ຈ ປພ຺ພເຕ ຈ ອປຣິຫຣິຕ຺ວາ ເຕສໍ ມຊ຺ເຊເນວ ອສ຺ສໍ ເປເສສິ. ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສານຸຠາເວນ ຣຸກ຺ຂາປິ ປພ຺ພຕາປິ ສຣີຣໂຕ ອຸໂຠສຸ ປສ຺ເສສຸ ຣຕນມຕ຺ຕໍ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິ. ໂສ ‘‘ມໂຕ ວາ, ໂນ ວາ’’ຕິ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ກຎ຺ຈນາທາສ ມິວ ວິປ຺ປສນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ເອວໍ ນ ມຣຕີ’’ຕິ ປຸນປິ ສກລຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທເສ ຣຸກ຺ເຂ ຈ ປພ຺ພເຕ ຈ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ໂປເຖນ຺ໂຕ ເປເສສິ ຯ ເອວໍ ໂປເຖນ຺ໂຕປິ ຕເຖວ ຣຸກ຺ຂປພ຺ພຕາ ທູຣເມວ ປຏິກ຺ກມນ຺ຕິເຍວ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ປນ ກິລນ຺ຕກາໂຍ ອໂຫສິ. ອຖ ປຸຓ຺ຓໂກ ‘‘ອຍໍ ເນວ ມຣຕິ, ອິທານິ ວາຕກ຺ຂນ຺ເຘ ຈຸຓ຺ຓວິຈຸຓ຺ຓໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ໂກຘາຠິຠູໂຕ ສຕ຺ຕມໍ ວາຕກ຺ຂນ຺ຘໍ ປກ຺ຂນ຺ທິ. ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສານຸຠາເວນ ວາຕກ຺ຂນ຺ໂຘ ທ຺ວິຘາ ຫຸຕ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂອກາສໍ ອກາສິ. ຕໂຕ ເວຣມ຺ຠວາເຕຫິ ປຫຣາເປສິ, ເວຣມ຺ຠວາຕາປິ ສຕສຫສ຺ສອສນິສທ຺ໂທ ວິຍ ຫຸຕ຺ວາ ໂພຘິສຕ຺ຕສ຺ສ ໂອກາສໍ ອທໍສຸ. ໂສ ປຸຓ຺ຓໂກ ຕສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍາຠາວໍ ປສ຺ສນ຺ໂຕ ຕໍ ອາທາຍ ກາຬປພ຺ພຕໍ ອຄມາສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ໂສ ອສ຺ສຣາຊາ ວິຘຸຣໍ ວຫນ຺ໂຕ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິກ຺ເຂ;

ສາຂາສຸ ເສເລສຸ ອສຊ຺ຊມາໂນ, ກາຬາຄິຣີ ຂິປ຺ປມຸປາຄມາສີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອສຊ຺ຊມາໂນຕິ ອລຄ຺ຄມາໂນ ອປ຺ປຏິຫຎ຺ຎມາໂນ ວິຘຸຣປຓ຺ຑິຕໍ ວຫນ຺ໂຕ ກາຬປພ຺ພຕມຕ຺ຖກໍ ອຸປາຄໂຕ.

ເອວໍ ປຸຓ຺ຓກສ຺ສ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຕກາເລ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕທາຣາທໂຍ ປຸຓ຺ຓກສ຺ສ ວສນຏ຺ຐານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອທິສ຺ວາ ຉິນ຺ນປາທາ ວິຍ ປຕິຕ຺ວາ ອປຣາປຣໍ ປຣິວຕ຺ຕມານາ ມຫາສທ຺ເທນ ປຣິເທວິສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໔໙.

‘‘ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສໍ ຠຣິຍານໍ, ທາສິສຕານິ ຈ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ຍກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ;

ວິຘຸຣໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉຕີ’.

‘‘ໂອໂຣຘາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ຍກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ;

ວິຘຸຣໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉຕີ’.

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຎ຺ຐາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ຍກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ;

ວິສຸທ຺ຘໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉຕິ’ຯ

໑໘໔໔ຯ

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ຍກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ;

ວິສຸທ຺ຘໍ ອາທາຍ ຄຈ຺ຉຕິ’ຯ

໑໘໔໕ຯ

‘‘ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສໍ ຠຣິຍານໍ, ທາສິສຕ຺ຕສຕານິ ຈ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ປຕ຺ຫິໂຕ ໂສ ກຸຫິໍ ຄໂຕ’ຯ

‘‘ໂອໂຣຘາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ປຕ຺ຫິໂຕ ໂສ ກຸຫິໍ ຄໂຕ’ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຏ຺ຐາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ປຕ຺ຫິໂຕ ໂສ ກຸຫິໍ ຄໂຕ’ຯ

໑໘໔໖ຯ

ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ປຕ຺ຫິໂຕ ໂສ ກຸຫິໍ ຄໂຕ’’’ຕິຯ

ເອວໍ ປກ຺ກນ຺ທິຕ຺ວາ ຈ ປນ ເຕ ສພ຺ເພປິ ສກລນຄຣວາສີຫິ ສທ຺ທິໍ ໂຣທິຕ຺ວາ ຣາຊທ຺ວາຣໍ ອຄມໍສຸຯ ຣາຊາ ມຫນ຺ຕໍ ປຣິເທວສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ສີຫປຎ຺ຊຣໍ ວິວຣິຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ກສ຺ມາ ປຣິເທວຖາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຯ ອຖສ຺ສ ເຕ ‘‘ເທວ, ໂສ ກິຣ ມາຓໂວ ນ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ, ຍກ຺ໂຂ ປນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຕ຺ຫິຕໍ ອາທາຍ ຄໂຕ, ເຕນ ວິນາ ອມ຺ຫາກໍ ຊີວິຕໍ ນຕ຺ຖິຯ ສເຈ ໂສ ອິໂຕ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ນາຄມິສ຺ສຕິ, ສກຎສເຕຫິ ສກຎສຫສ຺ເສຫິ ຈ ທາຣູນິ ສງ຺ກຫ຺ຓິຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ມຍໍ ອຄ຺ຄິໍ ອຸຊ຺ຊາເລຕ຺ວາ ປວິສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອິມມຕ຺ຖໍ ອາໂຣເຈນ຺ຕາ ອິມໍ ຄາຖມາຫໍສຸ –

໑໘໔໗ຯ

‘‘ສເຈ ໂສ ສຕ຺ຕຣຕ຺ເຕນ, ນາຄຈ຺ຉິສ຺ສຕິ ປຕ຺ຫິໂຕ;

ສພ຺ເພ ອຄ຺ຄິໍ ປເວກ຺ຂາມ, ນຕ຺ຖຕ຺ໂຖ ຊີວິເຕນ ໂນ’’ຕິຯ

ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ຘສ຺ສ ປຣິນິພ຺ພຸຕກາເລປິ ‘‘ມຍໍ ອຄ຺ຄິໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຣິສ຺ສາມາ’’ຕິ ວຕ຺ຕາໂຣ ນາມ ນາເຫສຸໍຯ ອໂຫ ສຸຠາສິຕໍ ມ

ຫາສຕ຺ເຕ ນາຄເຣຫີຕິ។ ຣາຊາ ເຕສໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ມາ ຈິນ຺ຕຍິຕ຺ຖ, ມາ ໂສຈິຕ຺ຖ, ມາ ປຣິເທວິຕ຺ຖ, ມຫຸຣກໂຖ ປຕ຺ຫິໂຕ ມາຕາວໍ ສມຸມກາຖາຍ ປໂລເກຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປາເທສຸ ປາເຕຕ຺ວາ ສກລນຄຣວາສີນໍ ອສຸສຸມຸຂໍ ຫາສຍນ຺ໂຕ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ອາຄມິສ຺ສຕິ’’ຕິ ອສ຺ສາເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໔໗។

‘‘ປຕ຺ຫິໂຕ ຈ ວິຍຕ຺ໂຕ ຈ, ວິກາວີ ຈ ວິຈກ຺ຂໂຕ;

ຂິປ຺ປໍ ໂມຈິຍ ອຕ຺ຕານໍ, ມາ ກາຍິຕ຺ຖາຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ວິຍຕ຺ໂຕຕິ ເວຍ຺ຍຕ຺ຕິຍາ ວິຈາຣຕາປຸລາຍ ສມນ຺ນາຄໂຕ។ ວິກາວີຕິ ອຕ຺ຖານຕ຺ຖໍ ກາຣຕາກາຣຕໍ ວິກາເວຕ຺ວາ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ກເຖຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ។ ວິຈກ຺ຂໂຕຕິ ຕງຂເຕເຍວ ຄານຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຍ ກາຣຕາຈິນ຺ຕນປຸລາຍ ຍຸຕ຺ໂຕ។ ມາ ກາຍິຕ຺ຖາຕີ ມາ ກາຍຖ, ອຕ຺ຕານໍ ໂມເຈຕ຺ວາ ຂິປ຺ປໍ ອາຄມິສ຺ສຕີຕິ ອສ຺ສາເສຕິ។

ນາຄຣາປີ ‘‘ປຕ຺ຫິໂຕ ກິຣ ຣຄຸໂຍ ກເຖຕ຺ວາ ຄໂຕ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ອສ຺ສາສໍ ປຜິລກິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ເຄຫານິ ປກ຺ກມິສຸ។

ອນ຺ຕຣເປຍ຺ຍາໂລ ນິຜ຺ຖິໂຕ។

ສາຮຸນຣສມ຺ມກາຕ຺ຫໍ

ປຸຕ຺ຕາໂກປີ ມຫາສຕ຺ຕໍ ກາລຸອາຄິຣິມຕ຺ຖເກ ຖເປຕ຺ວາ ‘‘ອິມສ຺ມິ ຊິວມາເນ ມຍ຺ຫໍ ວຸຫ຺ຒິ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ອິມໍ ມາເຣຕ຺ວາ ຫທຍມໍສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ນາຄກາວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວິມລາຍ ທຕ຺ວາ ອິຣນ຺ຜຕິ ຄເຫຕ຺ວາ ເທວໂລກໍ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໔໘។

‘‘ໂສ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວານ ວິຈິນ຺ຕຍນ຺ໂຕ, ອຸຈ຺ຈາວຈາ ເຈຕນກາ ກວນ຺ຕິ;

ນຍິມສ຺ສ ຊີເວນ ມມຕ຺ຖິ ກິລ຺ຈິ, ຫນ຺ຕ຺ວານິມໍ ຫທຍມານຍິສ຺ສ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂສຕິ ໂສ ປຸຕ຺ຕາໂກ។ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວານາຕິ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ກາລຸອາຄິຣິມຕ຺ຖເກ ຖິໂຕ។ ອຸຈ຺ຈາວຈາ ເຈຕນກາ ກວນ຺ຕີຕິ ຂເຕ ຂເຕ ອຸປ຺ປຊ຺ຊມານາ ເຈຕນາ ອຸຈ຺ຈາປີ ອວຈາປີ ອຸປ຺ປຊ຺ຊນ຺ຕິ។ ຄານໍ ໂຂ ປເນຕໍ ວິຊ຺ຊຕິ, ຍໍ ມເມຕສ຺ສ ຊີວິຕທານເຈຕນາປີ ອຸປ຺ປຊ຺ເຊຍ຺ຍາຕິ។ ອິມສ຺ສ ປນ ຊີວິເຕນ ຕຫີ ນາຄກາວເນ ມມ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປີ ກິລ຺ຈິ ກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ອິເຮວິມໍ ມາເຣຕ຺ວາ ອສ຺ສ ຫທຍໍ ອານຍິສ຺ສາມີຕິ ສນ຺ນິຜ຺ຖານມກາສີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຕໂຕ ປຸນ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ຍໍນູນາຫໍ ອິມໍ ສຫຕ຺ເຖນ ອມາເຣຕ຺ວາ ເກຣວຣູປທສ຺ສເນນ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປຍ຺ຍ’’ນ຺ຕິ។ ໂສ ເກຣວຍກ຺ຂຣູປໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປາເຕຕ຺ວາ ທາຄານໍ ອນ຺ຕເຣ ກຕ຺ວາ ຂາທິຕ຺ກາໂມ ວິຍ ອໂຫສິ, ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ໂລມຫໍສນມຕ຺ຕມ຺ປີ ນາໂຫສິ។ ຕໂຕ ສີຫຣູເປນ ມຕ຺ຕມຫາຫຕ຺ຖິຣູເປນ ຈ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ທາຄາທີ ເຈວ ທນ຺ເຕຫີ ຈ ວິຊ຺ຊິຕ຺ກາໂມ ວິຍ ອໂຫສິ។ ຕຖາປີ ອກາຍນ຺ຕສ຺ສ ເອກໂທຕິກາບາວປ຺ປມາຕໍ ມຫນ຺ຕໍ ສປ຺ປວຕ຺ຕໍ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ອສ຺ສສນ຺ໂຕ ປສ຺ສສນ຺ໂຕ ‘‘ສຸສູ’’ຕິ ສທ຺ທໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສກລສຣີຣໍ ເວເຖຕ຺ວາ ມຕ຺ຖເກ ຜຕໍ ກຕ຺ວາ ອຜ຺ຖາສີ, ຕສ຺ສ ສາຣຊ຺ຊມຕ຺ຕມ຺ປີ ນາໂຫສິ។ ອຖ ‘‘ນໍ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ຖເປຕ຺ວາ ປາເຕຕ຺ວາ ຈຸຕ຺ຕວິຈຸຕ຺ຕໍ ກຣິສ຺ສາມີ’’ຕິ ມຫາວາຕໍ ສມຸຜ຺ຖາເປສິ។ ໂສ ຕສ຺ສ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປີ ຈາເລຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ។ ອຖ ນໍ ຕຕ຺ເຖວ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ຖເປຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖີ ວິຍ ຂຊ຺ຊູຣີຣຸກ຺ຂໍ ປພ຺ພຕໍ ອປຣາປຣໍ ຈາເລສີ, ຕຖາປີ ນໍ ຖິຕຜ຺ຖານໂຕ ເກສຄ຺ຄມຕ຺ຕມ຺ປີ ຈາເລຕຸໍ ນາສກ຺ຂິ។

ຕໂຕ ‘‘ສຫຸທສນຸຕາເສນສຸສ ຫທຍຫາລນໍ ກຕຸວາ ມາເຣສຸສາມີ’’ຕິ ອນຸໂຕປພຸພຕໍ ປວິສິຕຸວາ ປຖວິລຸຈ ນາລຸຈ ເອກນິນຸນາທໍ ກໂຣນຸໂຕ ມຫານາທໍ ນທິ, ເອວມຸປິສຸສ ສາຣຊຸຊມຕຸຕມຸປິ ນາໂຫສິ។ ຊານາຕິ ຫິ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ຍກຸຂສີຫຫຕຸຖີນາຄຣາຊເວເສ ຫິ ອາຄໂຕປິ ມຫາວາຕວຸຍຸຖິ ສມຸຍຸຖາປໂກປິ ປພຸພຕຈລນໍ ກໂຣນຸໂຕປິ ອນຸໂຕປພຸພຕໍ ປວິສິຕຸວາ ນາທໍ ວິສຸສຊຸເຊນຸໂຕປິ ມາຕໂວເຍວ, ນ ອລຸໂຍ’’ຕິ។ ຕໂຕ ປຸຕຸຕໂກ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ນາຫໍ ອິມໍ ພາຫິຣຸປກຸກເມນ ມາເຣຕຸໍ ສກຸໂກມິ, ສຫຕຸເຖເນວ ນໍ ມາເຣສຸສາມີ’’ຕິ។ ຕໂຕ ຍກຸໂຂ ມຫາສຕຸຕໍ ປພຸພຕມຸທຸຒນີ ຖເປຕຸວາ ປພຸພຕປາທໍ ຄນຸຕຸວາ ມຕິກຸຂນຸເຜ ປຕຸທຸສຸຕຸຕໍ ປເວເສນຸໂຕ ວິຍ ປພຸພຕໍ ປວິສິຕຸວາ ຕາເສນຸໂຕ ວຄຸຄນຸໂຕ ອນຸໂຕປພຸພເຕນ ອຸຄຸຄນຸຕຸວາ ມຫາສຕຸຕໍ ປາເທ ທລຸຫໍ ຄເຫຕຸວາ ປຣິວຕຸເຕຕຸວາ ອໂຜສິຣໍ ກຕຸວາ ອນາລມຸເພ ອາກາເສ ວິສຸສຊຸເຊສີ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ –

໑໘໔໐។

‘‘ໂສ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ປພຸພຕນຸຕຣສຸມີ, ອນຸໂຕ ປວິສິຕຸວານ ປທຸຍຸຖຈິຕຸໂຕ;

ອສໍວຸຕສຸມີ ຊຄຕິປຸປເທເສ, ອໂຜສິຣໍ ຂາຣຍີ ກາຕິຍາໂນ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂສ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາຕິ ໂສ ປຸຕຸຕໂກ ປພຸພຕມຕຸຖກາ ປພຸພຕປາທໍ ຄນຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ປພຸພຕນຸຕເຣ ຖຕຸວາ ຕສຸສ ອນຸໂຕ ປວິສິຕຸວາ ປພຸພຕມຕຸຖເກ ຖິຕສຸສ ເທຍຸຖາ ປລຸລາຍມາໂນ ອສໍວຸເຕ ກູມິປເທເສ ຂາເຣສີຕິ។ ນ ອາທິໂຕວ ຂາເຣສິ, ຕຕຸຖ ປນ ຕໍ ຊີປີຕຸວາ ປນຸນຣສໂຍຊນມຕຸຕໍ ກຍຸຖກາເລ ປພຸພຕມຸທຸຒນີ ຖິໂຕວ ຫຕຸຖໍ ວຫຸເຒຕຸວາ ອໂຜສິຣໍ ກສຸສນຸຕໍ ປາເທສຸ ຄເຫຕຸວາ ອໂຜສິຣເມວ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ‘‘ນ ມຣຕີ’’ຕິ ລຕຸວາ ທຸຕິຍມຸປິ ຊີປີຕຸວາ ຕີສໂຍຊນມຕຸຕໍ ກຍຸຖກາເລ ຕເຖວ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ປຸນ ຕສຸສ ມຸຂໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ຊີວນຸຕເມວ ທິສຸວາ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ສເຈ ອິທານິ ສຍຸຖິໂຍຊນມຕຸຕໍ ກສຸສິຕຸວາ ນ ມຣິສຸສຕິ, ປາເທສຸ ນໍ ຄເຫຕຸວາ ປພຸພຕມຸທຸຒນີ ໂປເຖຕຸວາ ມາເຣສຸສາມີ’’ຕິ ອຖ ນໍ ຕຕິຍມຸປິ ຊີປີຕຸວາ ສຍຸຖິໂຍຊນມຕຸຕໍ ກຍຸຖກາເລ ຫຕຸຖໍ ວຫຸເຒຕຸວາ ປາເທສຸ ຄເຫຕຸວາ ອຸກຸຂິປີ។ ຕໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ຈິນຸເຕສິ ‘‘ອຍໍ ມໍ ປຖມໍ ປນຸນຣສໂຍຊນຍຸຖານໍ ຊີປີ, ທຸຕິຍມຸປິ ຕີສໂຍຊນໍ, ຕຕິຍມຸປິ ສຍຸຖິໂຍຊນໍ, ອິທານິ ປຸນ ມໍ ນ ຊີປີສຸສຕິ, ອຸກຸຂິປນຸໂຕເຍວ ປພຸພຕມຸທຸຒນີ ປຫຣິຕຸວາ ມາເຣສຸສຕິ, ຍາວ ມໍ ອຸກຸຂິປີຕຸວາ ປພຸພຕມຸທຸຒນີ ນ ໂປເຖຕິ, ຕາວ ນໍ ອໂຜສິໂຣ ຫຸຕຸວາ ໂອລມຸພນຸໂຕວ ມາຣຕາການຕໍ ປຸຈຸຊິສຸສາມີ’’ຕິ។ ເອວໍ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຈ ປນ ໂສ ອລມຸກິໂຕ ອສນຸຕສນຸໂຕ ຕຖາ ອກາສິ។ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ ‘‘ຂາຣຍີ ກາຕິຍາໂນ’’ຕິ, ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ຊີປີຕຸວາ ຂາຣຍີຕິ ອຕຸໂຖ។

໑໘໔໑។

‘‘ໂສ ລມຸພມາໂນ ນຣເກ ປປາເຕ, ມຫພຸກເຍ ໂລມຫໍເສ ວິທຸຄຸເຄ;

ອສນຸຕສນຸໂຕ ກຸຣູນໍ ກຕຸຕຸເສຍຸໂຖ, ອິຈຸຈພຸຣວິ ປຸຕຸຕກໍ ນາມ ຍກຸຂໍ។

໑໘໔໒។

‘‘ອຣິຍາວກາໂສສິ ອນຣິຍຣູໂປ, ອສລຸລໂຕ ສລຸລຕສນຸນິກາໂສ;

ອຈຸຈາຫິຕໍ ກມຸມໍ ກໂຣສິ ລຸທຸຣໍ, ກາເວ ຈ ເຕ ກຸສລໍ ນຕຸຖິ ກິລຸຈິ។

໑໘໔໓។

‘‘ຍໍ ມໍ ປປາຕສຸມີ ປປາຕຸມິຈຸຊສິ, ໂກ ນຸ ຕວຕຸໂຖ ມຣເຕນ ມຍຸຫໍ;

ອມານຸສສ຺ເສວ ຕວຊ຺ຊ ວຕ຺ໂຕ, ອາຈິກ຺ຂ ເມ ຕ຺ວໍ ກຕມາສິ ເທວຕາຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂສ ລມ຺ພມາໂນຕິ ໂສ ກຸຣູນໍ ກຕຕຸເສຍ຺ໂຖ ຕຕິຍວາເຣ ລມ຺ພມາໂນ។ ອຣິຍາວກາໂສຕິ ຣູເປນ ອຣິຍສທິໂສ ເທວວຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ຈຣສິ។ ອສຍ຺ຍໂຕຕິ ກາຍາທີຫິ ອສຍ຺ຍໂຕ ທຸສ຺ສີໂລ។ ອຈ຺ຈາຫິຕນ຺ຕິ ຫິຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ, ອຕິອຫິຕໍ ວາ។ ກາເວ ຈ ເຕຕິ ຕວ ຈິຕ຺ເຕ ອປ຺ປມຕ຺ຕກມ຺ປິ ກຸສລໍ ນຕ຺ຖິ។ ອມານຸສສ຺ເສວ ຕວຊ຺ຊ ວຕ຺ໂຕຕິ ອຊ຺ຊ ຕວ ອີທໍ ກາຣຕໍ ອມານຸສສ຺ເສວ។ ກຕມາສິ ເທວຕາຕິ ຍກ຺ຂານໍ ອນ຺ຕເຣ ກຕຣຍກ຺ໂຂ ນາມ ຕ຺ວໍ។

ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ອາຫ –

໑໘໘໔។

‘‘ຍທິ ເຕ ສຸໂຕ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ນາມ ຍກ຺ໂຂ, ຣຍ຺ໂຍ ກຸເວຣສ຺ສ ຫິ ໂສ ສຊີພ຺ໂພ;

ກູມິນ຺ຮເຣ ວຣຸໂຕ ນາມ ນາໂຄ, ພ຺ຣຫາ ສຸຈີ ວຕ຺ຕພລູປປນ຺ໂນ។

໑໘໘໕។

‘‘ຕສ຺ສານຸຊໍ ທີຕຣໍ ກາມຍາມິ, ອິຣນ຺ທຕີ ນາມ ສາ ນາຄກຍ຺ຍາ;

ຕສ຺ສາ ສຸມຊ຺ຊາຍ ປິຍາຍ ເຫຕຸ, ປຕາຣຍິ ຕຍ຺ຫ ວທາຍ ທີຣາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຊີພ຺ໂພຕິ ສຊີໂວ ອມຈ຺ໂຈ។ ພ຺ຣຫາຕິ ອາໂຣຫປຣິນາຫສມ຺ປນ຺ໂນ ອຸຍ຺ຖາປີຕກາຍ຺ຈນຣູປສທິໂສ។ ວຕ຺ຕພລູປປນ຺ໂນຕິ ສຣີຣວຕ຺ເຕນ ຈ ກາຍພເລນ ຈ ອຸປ຺ຄໂຕ។ ຕສ຺ສານຸຊນ຺ຕິ ຕສ຺ສ ອນຸຊາຕໍ ທີຕຣໍ។ ປຕາຣຍິນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປວຕ຺ເຕສີ, ສນ຺ນິຍ຺ຖານມກາສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ໂລໂກ ທຸຄ຺ຄຫີເຕນ ນສ຺ສຕິ, ນາຄມາຕວິກໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕສ຺ສ ມມ ມຣເຣນ ກີ ປໂຍຊນໍ, ຕຖໂຕ ກາຣຕໍ ຊານິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໘໖។

‘‘ມາ ເຫວ ຕ຺ວໍ ຍກ຺ຂ ອໂຫສິ ມູລ຺ໂຫ, ນຍ຺ຖາ ພຫູ ທຸຄ຺ຄຫີເຕນ ໂລເກ;

ກີ ເຕ ສຸມຊ຺ຊາຍ ປິຍາຍ ກິຈ຺ຈໍ, ມຣເຣນ ເມ ອິງ຺ຄ ສຸໂຕມີ ສພ຺ພ’’ນ຺ຕິ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ອາຫ –

໑໘໘໗។

‘‘ມຫານຸກາວສ຺ສ ມໂຫຣຄສ຺ສ, ທີຕຸກາໂມ ຍາຕິກໂຕຫມສ຺ມິ;

ຕໍ ຍາຈມານໍ ສສ຺ໂຣ ອໂວຈ, ຍຖາ ມມຍ຺ຍຶສ຺ ສຸກາມນີຕໍ។

໑໘໘໘។

“ທຊ຺ເຊມຸ ໂຂ ເຕ ສຸຕນຸໍ ສຸເນຕ຺ຕໍ, ສຸຈິມ຺ຫິຕໍ ຈນ຺ທນລິຕ຺ຕຄຕ຺ຕໍ;

ສເຈ ຕຸວໍ ຫທຍໍ ປຓ຺ຑິຕສ຺ສ, ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘາ ອິຘ ມາຫເຣສິ;

ເອເຕນ ວິຕ຺ເຕນ ກຸມາຣິ ລພ຺ຠາ, ນຎ຺ຎໍ ຘນໍ ອຸຕ຺ຕຣິ ປຕ຺ຖຍາມຯ

໑໘໕໙ຯ

“ເອວໍ ນ ມູຬ຺ໂຫສ຺ມິ ສຸໂຓຫິ ກຕ຺ເຕ, ນ ຈາປິ ເມ ທຸຏ຺ຐິຕຕ຺ຖິ ກິຎ຺ຈິ;

ຫທເຍນ ເຕ ຘມ຺ມລທ຺ເຘນ ນາຄາ, ອິຣນ຺ຘຕີ ນາຄກຎ຺ຎໍ ທທນ຺ຕິຯ

໑໘໖໐ຯ

“ຕສ຺ມາ ອຫໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ວສາຍ ຍຸຕ຺ໂຕ, ເອວໍ ມມຕ຺ໂຖ ມຣເຓນ ຕຸຍ຺ຫໍ;

ອິເຘວ ຕໍ ນຣເກ ປາຕຍິຕ຺ວາ, ຫນ຺ຕ຺ວານ ຕໍ ຫທຍມານຍິສ຺ສ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຘີຕຸກາໂມຕິ ຘີຕຣໍ ກາເມມິ ປຕ຺ເຖມິ, ຘີຕຸ ອຕ຺ຖາຍ ວິຈຣາມິຯ ຎາຕິກໂຕຫມສ຺ມີຕິ ຕສ຺ມາ ຕສ຺ສ ຎາຕິກຕໂກ ນາມ ອຫໍ ອມ຺ຫີຯ ຕນ຺ຕິ ຕໍ ນາຄກຎ຺ຎໍຯ ຍາຈມານນ຺ຕິ ຍາຈນ຺ຕໍ ມໍຯ ຍຖາ ມນ຺ຕິ ຍສ຺ມາ ມໍຯ ອຎ຺ຎີສູຕິ ຊານີສຸຯ ສຸກາມນີຕນ຺ຕິ ສຸຏ຺ຐຸ ເອສ ກາເມນ ນີໂຕຕິ ສຸກາມນີໂຕ, ຕໍ ສຸກາມນີຕໍຯ ຕສ຺ມາ ສສຸໂຣ ‘ທຊ຺ເຊມຸ ໂຂ ເຕ’’ຕິອາທິມໂວຈຯ ຕຕ຺ຖ ທຊ຺ເຊມູຕິ ທເທຍ຺ຍາມຯ ສຸຕນຸນ຺ຕິ ສຸນ຺ທຣສຣີຣໍຯ ອິຘ ມາຫເຣສີຕິ ອິຘ ນາຄຠວເນ ຘມ຺ເມນ ລທ຺ຘາ ອາຫເຣຍ຺ຍາສີຕິຯ

ຕສ຺ສ ຕໍ ກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຈິນ຺ເຕສິ “ວິມລາຍ ມມ ຫທເຍນ ກິຈ຺ຈໍ ນຕ຺ຖິ, ວຣຸຓນາຄຣາເຊນ ມມ ຘມ຺ມກຖໍ ສຸຕ຺ວາ ມຓີນາ ມໍ ປູເຊຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຄເຕນ ມມ ຘມ຺ມກຖິກກາໂລ ວຕ຺ຕິໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ຕໂຕ ວິມລາຍ ມມ ຘມ຺ມກຖາຍ ໂທຫໂລ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ ຠວິສ຺ສຕິ, ວຣຸເຓນ ທຸຄ຺ຄຫີຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປຸຓ຺ຓໂກ ອາຓຕ຺ໂຕ ຠວິສ຺ສຕິ, ສຍໍ ອຕ຺ຕນາ ທຸຄ຺ຄຫີເຕນ ມໍ ມາເຣຕຸໍ ເອວຣູປໍ ທຸກ຺ຂໍ ປາເປສິ, ມມ ປຓ຺ຑິຕກາໂລ ຐານຸປ຺ປຕ຺ຕິກາຣຓຈິນ຺ຕນສມຕ຺ຖຕາ ອິມສ຺ມິໍ ມໍ ມາເຣນ຺ເຕ ກິໍ ກຣິສ຺ສຕິ, ຫນ຺ທາຫໍ ສຎ຺ຎາເປສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິຯ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຈ ປນ “ມາຓວ, ສາຘຸນຣຘມ຺ມໍ ນາມ ຊານາມິ, ຍາວາຫໍ ນ ມຣາມິ, ຕາວ ມໍ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຘນິ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ສາຘຸນຣຘມ຺ມໍ ນາມ ສຸໂຓຫິ, ປຈ຺ຉາ ຍໍ ອິຈ຺ຉສິ, ຕໍ ກເຣຍ຺ຍາສີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ສາຘຸນຣຘມ຺ມໍ ວຓ຺ເຓຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ອາຫຣາເປນ຺ໂຕ ໂສ ອໂຘສິໂຣ ໂອລມ຺ພນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໘໖໑ຯ

“ຂິປ຺ປໍ ມມໍ ອຸທ຺ຘຣ ກາຕິຍານ, ຫທເຍນ ເມ ຍທິ ເຕ ອຕ຺ຖິ ກິຈ຺ຈໍ;

ເຍ ເກຈິເມ ສາຘຸນຣສ຺ສ ຘມ຺ມາ, ສພ຺ເພວ ເຕ ປາຕຸກໂຣມິ ອຊ຺ຊາ’’ຕິຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປຸຓ຺ຓໂກ “ອຍໍ ປຓ຺ຑິເຕນ ເທວມນຸສ຺ສານໍ ອກຖິຕປຸພ຺ໂພ ຘມ຺ໂມ ຠວິສ຺ສຕິ, ຂິປ຺ປເມວ ນໍ ອຸທ຺ຘຣິຕ຺ວາ ສາຘຸນຣຘມ຺ມໍ ສຸຓິສ຺ສາມິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ປພ຺ພຕມຸທ຺ຘນິ ນິສີທາເປສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໖໒ຯ

‘‘ໂສ ປຸຕ຺ຕໂກ ກຸຮູນໍ ກຕ຺ຕຸເສຍ຺ຍໍ, ນຄສ຺ຫສ຺ມິ ອິປ຺ປ໌ ປຕິຍຸຄເປຕ຺ວາ;

ອສ຺ສຕ຺ຖມາສິນໍ ສເມກ຺ຂີຍານ, ປຣິປ຺ຈຸອິ ກຕ຺ຕາຣມໂນມປ຺ລຸສໍ຺ຯ

໑໕໖໓຺ຯ

‘‘ສມ຺ຫສ຺ໂຍ ເມສີ ຕຸວໍ ປປ຺າຕາ, ຫທເຍນ ເຕ ອຊ຺ຊ ມມຕ຺ຖິ ກິຈ຺ຈໍ;

ເຍ ເກຈິເມ ສາສຸນຣສ຺ສ ສມ຺ມາ, ສພ຺ເພວ ເມ ປາຕຸກໂຣຫິ ອຊ຺ຊາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສຕ຺ຖມາສິນນ຺ຕິ ລທ຺ສສ຺ສາສໍ ຫຸຕ຺ວາ ນິສິນ຺ນໍຯ ສເມກ຺ຂີຍານາຕິ ທິສ຺ວາຯ ສາສຸນຣສ຺ສ ສມ຺ມາຕິ ນຣສ຺ສ ສາສຸສມ຺ມາ, ສຸນ຺ທຣສມ຺ມາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໕໖໔຺ຯ

‘‘ສມ຺ຫສ຺ໂຍ ຕຸຍສ຺ມິ ອຫໍ ປປ຺າຕາ, ຫທເຍນ ເມ ຍທິ ເຕ ອຕ຺ຖິ ກິຈ຺ຈໍ;

ເຍ ເກຈິເມ ສາສຸນຣສ຺ສ ສມ຺ມາ, ສພ຺ເພວ ເຕ ປາຕຸກໂຣມິ ອຊ຺ຊາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕຸຍສ຺ມິຕິ ຕຍາ ອສ຺ມິຯ

ອຖ ນໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ກິລິຍ຺ຖຄຕ຺ໂຕມ຺ຫິ, ນ຺ຫາຍາມິ ຕາວາ’’ຕິ ອາຫຯ ຍກ຺ໂຂປິ ‘‘ສາຮູ’’ຕິ ນ຺ຫາໂນທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ນ຺ຫາຕກາເລ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ທິພ຺ພທຸສ຺ສຄນ຺ຮມາລາທີນິ ທຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕປ຺ປ຺ຜິຍຕ຺ຕກາເລ ທິພ຺ພໂກຊນໍ ອທາສິຯ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ກຸຕ຺ຕໂກຊໂນ ກາລຸອາຄິຣິມຕ຺ຖກໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ອາສນໍ ປຍ຺ຍາເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕສມ຺ມາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ພຸທ຺ຮລີລາຍ ສາສຸນຣສມ຺ມໍ ເທເສນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໕໖໕຺ຯ

‘‘ຍາຕານຸຍາຍີ ຈ ກວາຫິ ມາຕາວ, ອລຸລລ຺ຈ ປາຕິ ປຣິວຊ຺ຊຍສ຺ສຸ;

ມາ ຈສ຺ສຸ ມິຕ຺ເຕສຸ ກທາຈິ ທຸພ຺ກີ, ມາ ຈ ວສໍ ອສຕີນໍ ນິຄຈ຺ເຂ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອລຸລລ຺ຈ ປາຕິ ປຣິວຊ຺ຊຍສ຺ສູຕິ ອລຸລໍ ຕິນ຺ຕໍ ປາຕິ ມາ ທທີ ມາ ຊາເປຫີຯ

ຍກ຺ໂຂ ສໍຂິຕ຺ເຕນ ກາສິເຕ ຈຕ຺ຕາໂຣ ສາສຸນຣສມ຺ເມ ພຸຊ຺ອິຕ຺ວ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ວິຕ຺ຖາເຣນ ປ຺ຸຈ຺ລນ຺ໂຕ ຄາຖມາຫ –

໑໕໖໖຺ຯ

‘‘ກຖໍ ນຸ ຍາຕໍ ອນຸຍາຍີ ໂຫຕິ, ອລຸລລ຺ຈ ປາຕິ ທຫເຕ ກຖໍ ໂສ;

ອສຕີ ຈ ກາ ໂກ ປນ ມິຕ຺ຕທຸພ຺ໂກ, ອກ຺ຂາຫີ ເມ ປ຺ຸຈິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖ’’ນ຺ຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕປີສ຺ສ ກເຖສິ –

໑໘໖໗.

‘‘ອສນ຺ຖຕໍ ໂນປີ ຈ ທິຜ຺ຖປ຺ພ຺ພໍ, ໂຍ ອາສເນນາປີ ນິມນ຺ຕເຍຍ຺ຍ;

ຕສ຺ເສວ ອຕ຺ຖໍ ປ຺ຣິໂສ ກເຣຍ຺ຍ, ຍາຕານ຺ຍາຍິຕິ ຕມາຫຸ ປຕ຺ທິຕາ.

໑໘໖໘.

‘‘ຍສ຺ເສກຣຕ຺ຕມ຺ປີ ຆເຣ ວເສຍ຺ຍ, ຍຕ຺ຖນ຺ນປານໍ ປ຺ຣິໂສ ລເພຍ຺ຍ;

ນ ຕສ຺ສ ປາປໍ ມນສາປີ ຈິນ຺ຕເຍ, ອທ຺ພ຺ພປາຕີ ທຫເຕ ມິຕ຺ຕທ຺ພ຺ໂພ.

໑໘໖໙.

‘‘ຍສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ຉາຍາຍ, ນິສີເທຍ຺ຍ ສເຍຍ຺ຍ ວາ;

ນ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ກຍ຺ເຊຍ຺ຍ, ມິຕ຺ຕທ຺ພ຺ໂພ ທິ ປາປໂກ.

໑໘໗໐.

‘‘ປ຺ຕ຺ຕາມ຺ປີ ເຈທໍ ປຖວີ ຑເທນ, ທຊຊິຕ຺ຖິຍາ ປ຺ຣິໂສ ສມ຺ມຕາຍ;

ລທ຺ຘາ ຂຕໍ ອຕິມຍ຺ເຍຍ຺ຍ ຕມ຺ປີ, ຕາສໍ ວສໍ ອສຕີນໍ ນ ຄຈ຺ເຉ.

໑໘໗໑.

‘‘ເອວໍ ໂຂ ຍາຕໍ ອນ຺ຍາຍິ ໂຫຕິ,

ອລຸລຍ຺ຈ ປາຕີ ທຫເຕ ປ຺ເນວໍ;

ອສຕີ ຈ ສາ ໂສ ປນ ມິຕ຺ຕທ຺ພ຺ໂພ,

ໂສ ຑມ຺ມິໂກ ໂຫທິ ຊຫສ຺ສຸ ອຑມ຺ມ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອສນ຺ຖຕນ຺ຕິ ເອກາຫທ຺ວີຫມ຺ປີ ເອກໂຕ ອວຸຕ຺ຖປ຺ພ຺ພໍ. ໂຍ ອາສເນນາປີຕິ ໂຍ ເອວຣູປໍ ປ຺ຄ຺ຄລໍ ອາສນມຕ຺ເຕນປີ ນິມນ຺ຕເຍຍ຺ຍ, ປເຄວ ອນ຺ນປານາທີທີ. ຕສ຺ເສວາຕິ ຕສ຺ສ ປ຺ພ຺ພກາຣິສ຺ສ ອຕ຺ຖໍ ປ຺ຣິໂສ ກໂຣເຕວ. ຍາຕານ຺ຍາຍິຕິ ປ຺ພ຺ພກາຣິຕາຍ ຍາຕສ຺ສ ປ຺ຄ຺ຄລສ຺ສ ອນ຺ຍາຍີ . ປຖມໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ທິ ຍາຍິ ນາມ, ປຈ຺ຉາ ກໂຣນ຺ໂຕ ອນ຺ຍາຍີ ນາມາຕິ ເອວໍ ປຕ຺ທິຕາ ກເຖນ຺ຕິ. ອຍໍ ເທວຣາຊ, ປໂຖໂມ ສາຑຸນຣຑມ຺ໂມ. ອທ຺ພ຺ພປາຕິນ຺ຕິ ອທ຺ພ຺ພກໍ ອຕ຺ຕໂນ ກຸຍ຺ຊນຫຕ຺ຖເມວ ທຫນ຺ໂຕ ທິ ມິຕ຺ຕທ຺ພ຺ພີ ນາມ ໂຫຕິ. ອິຕິ ອລຸລຫຕ຺ຖສ຺ສ ອຊ຺ຊາປນໍ ນາມ ອຍໍ ທຸຕິໂຍ ສາຑຸນຣຑມ຺ໂມ. ນ ຕສ຺ສາຕິ ຕສ຺ສ ສາຂໍ ວາ ປຕ຺ຕໍ ວາ ນ ກຍ຺ເຊຍ຺ຍ. ກິການຣາ? ມິຕ຺ຕທ຺ພ຺ໂພ ທິ ປາປໂກ. ອິຕິ ປຣິກ຺ຕຕ຺ຈຸຉາຍສ຺ສ ອເຈຕນສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສປີ ປາປໍ ກໂຣນ຺ໂຕ

ນິຕຸຕຫຸພຸກີ ນາມ ໂຫຕິ, ກິມງຄໍ ປນ ມນຸສຸສກູຕສຸສາຕິ។ ເອວໍ ນິຕຸເຕສຸ ອຫຸພຸການໍ ນາມ ອຍໍ ຕຕິໂຍ ສາຂຸນຣຂມຸໂມ។ ທຊ ຊີຕຸຖິຍາຕິ ທເທຍຸຍ ອິຕຸຖິຍາ។ ສມຸມຕາຍາຕິ ''ອຫເມວ ຕສຸສາ ປີໂຍ, ນ ອລຸໂລ, ມລຸເລວ ສາ ອິຈຸລຕິ'' ຕິ ເອວໍ ສຸຍຸຖຸ ມຕາຍ ។ ລຫຸສາ ຂຕນຸຕິ ອຕິຈາຣສຸສ ໂອກາສໍ ລກິຕຸວາ។ ອສຕິນນຸຕີ ອສທຸຂມຸມສມນຸນາຄຕານໍ ອິຕຸຖິນໍ។ ອິຕິ ມາຕຸຄາມໍ ນິສຸສາຍ ປາປສຸສ ອກຣຕໍ ນາມ ອຍໍ ຈຕຸຕຸໂຖ ສາຂຸນຣຂມຸໂມ។ ໂສ ຂມຸມິໂກ ໂຫທີຕິ ເທວຣາຊ, ໂສ ຕຸວໍ ອິເມທີ ຈຕູທີ ສາຂຸນຣຂມຸເມທີ ຍຸຕຸໂຕ ໂຫທີຕິ។

ເອວໍ ມຫາສຕຸໂຕ ຍກຸຂສຸສ ຈຕຸຕາໂຣ ສາຂຸນຣຂມຸເມ ພຸທຸຂລີລາຍ ກເຖສີ។

ສາຂຸນຣຂມຸມກຕຸທໍ ນິຍຸຖິຕໍ។

ກາລຸອາຄິຣິກຕຸທໍ

ເຕ ຂມຸເມ ສຸຕນຸໂຕເຍວ ປຸຕຸຕໂກ ສລຸລກຸເຂສີ ''ຈຕູສຸປີ ຖາເນສຸ ປຕຸທິໂຕ ອຕຸຕໂນ ຊີວິຕເມວ ຍາຈຕິ, ອຍໍ ໂຂ ມຍຸທໍ ປຸພຸເພ ອສນຸຖຸຕສຸເສວ ສກຸກາຣມກາສິ, ອຫມສຸສ ນິເວສເນ ຕິທໍ ມທນຸຕໍ ຍສໍ ອນຸກວນຸໂຕ ວສີ, ອທລຸຈິມໍ ປາປກມຸມໍ ກໂຣນຸໂຕ ມາ ຕຸຄາມໍ ນິສຸສາຍ ກໂຣມິ, ສພຸພຖາປີ ອຫເມວ ນິຕຸຕຫຸພຸກີ។ ສເຈ ປຕຸທິຕໍ ອປຣຊຸຊາມິ, ນ ສາຂຸນຣຂມຸເມ ວຕຸຕິສຸສາມິ ນາມ, ຕສຸມາ ກີ ເມ ນາຄມາຕາວິກາຍ, ອິນຸທປຕຸຖນຄຣວາສີນໍ ອສຸສຸມຸຂານິ ຫາເສນຸໂຕ ອິມໍ ເວເຄນ ຕຕຸຖ ເນຕຸວາ ຂມຸມສກາຍໍ ໂອ ຕາເຣສຸສາມີ''ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຄາຖມາທ –

໑໘໗໔។

''ອວສີ ອທໍ ຕຸຍຸທ ຕິທໍ ອຄາເຣ, ອນຸເນນ ປາເນນ ອຸປຍຸຖິໂຕສຸມິ;

ນິຕຸໂຕ ມມາສີ ວິສຊຸຊາມທໍ ຕໍ, ກາມໍ ຂຣໍ ອຸຕຸຕມປລຸລ ຄຈຸລ។

໑໘໗໙។

ອປີ ຫາຍຕຸ ນາຄກຸລາ ອຕຸໂຖ, ອລມຸປີ ເມ ນາຄກາລຸລາຍ ໂຫຕຸ;

ໂສ ຕຸວໍ ສເກເນວ ສຸກາສິເຕນ, ມຸຕຸໂຕສີ ເມ ອຊຸຊ ວຂາຍ ປລຸລາ''ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຸປຍຸຖິໂຕສຸມີຕິ ຕຍາ ອຸປຍຸຖິໂຕສຸມິ។ ວິສຊຸຊາມທໍ ຕນຸຕິ ວິສຸສຊຸເຊມິ ອທໍ ຕໍ។ ກາມນຸຕິ ເອກໍເສນ។ ວຂາຍາຕິ ວຂໂຕ។ ປລຸລາຕິ ປລຸລວນຸຕ។

ອຖ ນໍ ມຫາສຕຸໂຕ ''ມາຕາວ, ຕຸວໍ ຕາວ ມໍ ອຕຸຕໂນ ຂຣໍ ມາ ເປເສທິ, ນາຄກວນເມວ ມໍ ເນທີ''ຕິ ວທນຸໂຕ ຄາຖມາທ –

໑໘໗໘។

''ທນຸທ ຕຸວໍ ຍກຸຂ ມມມຸປີ ເນທີ, ສສຸຣໍ ເຕ ອຕຸຖໍ ມຍີ ຈຣສຸສຸ;

ມຍລຸຈ ນາຄາຂິປຕີ ວິມານໍ, ທກຸເຂມຸ ນາຄສຸສ ອທິຍຸຖປຸພຸພ''ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ທນຸທາຕິ ວວສຸສຄຸຄຕຸເຖ ນິປາໂຕ។ ສສຸຣໍ ເຕ ອຕຸຖໍ ມຍີ ຈຣສຸສູຕິ ຕວ ສສຸຣສຸສ ສນຸຕກໍ ອຕຸຖໍ ມຍີ ຈຣ ມາ ນາເສທີ។ ນາຄາຂິປຕີ ວິມານນຸຕິ ອຫມຸປີ ນາຄາຂິປຕິລຸຈ ວິມານລຸຈສຸສ ອທິຍຸຖປຸພຸພໍ ປສຸເສຍຸຍໍ។

ຕំ ສុຕ្វា ປុຕ្ຕកោ អាហ –

១៨៣៥។

‘‘យំ វេ នរស្ស អហិតាយ អស្ស, ន តំ បញ្ញោ អរហតិ ហស្សនាយ;

អត្ថ គោន ວត្តោន អមិត្តតាតំ, ຕ្ວមិច្ឆសិ អុត្តមបញ្ញ តន្តុ’’ន្តិ។

ຕត្ថ អមិត្តតាមន្តិ អមិត្តស្ស ວសនបុក្ខានំ, អមិត្តសមាគមន្តិ អត្ថោ។

អថ នំ មហាសត្តោ អាហ –

១៨៣៦។

‘‘អហុសា ປឋានាមិ អហម្បិ ខេតំ, ន តំ បញ្ញោ អរហតិ ហស្សនាយ;

ປាបញ្ច មេ នត្ថិ កតំ កុហិញ្ចិ, តស្មា ន សង្កេ មរណាគមាយា’’តិ។

ຕត្ថ មរណាគមាយាតិ មរណស្ស អាគមាយ។

អបិច , ເທວຣາຊ, តាທិសេ យក្ខេ កក្ខលេ ອ មយា នរុមកាតាយ ປິເລເກຕ្ວា មុທុកោຕ, ອີທານេວ មំ ‘‘អលំ មេ នាគមាណវិកាយ, អត្ថេន ឃរំ យាហិ’’តិ ວເທສិ, នាគរាជស្ស មុទុករណំ មម ការេ, នេຫີເຍວ មំ ຕត្ថាតិ។ តស្ស តំ ວចនំ សុត្វា ປុត្តកោ ‘‘សាធូ’’តិ សម្បដិច្ឆិត្វា តុដ្ឋចិត្តោ អាហ –

១៨៣៧។

‘‘ហន្ទ ច ឋានំ អតុលានុភាវំ, មយា សហ ທក្ខសិ ເອຫិ កត្តេ;

យត្ថច្ឆតិ នច្ចតីតេហិ នាគោ, រាជា យថា វេស្សវណោ នលិនិយំ។

១៨៣៨។

‘‘នំ នាគកញ្ញា ចរិតំ គណេន, និកីឡិតំ និច្ចមហោ ច រត្តឹ;

បហូតមាល្យំ ពហុបុប្ផឆន្នំ, ໂອភាសតិ វិជ្ជុរិវន្តលិក្ខេ។

១៨៣៩។

‘‘អន្នេន បានេន ឧបេតរូបំ, នច្ចេហិ គីតេហិ ច វាទិតេហិ;

បរិបូរំ កញ្ញាហិ អលង្កតាហិ, ឧបសោភតិ ວត្ថបិលន្ធនេនា’’តិ។

ຕຕ຺ຖ ໜ຺ຸຫ ຈາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕເມວ. ຄານ຺ຸຕິ ນາຄຣາຊສ຺ສ ວສນຍ຺ຄານໍ. ນລ຺ອິລ຺ລນ຺ຕິ ນລ຺ອິນິຍໍ ນາມ ຣາຊສານິຍໍ. ຈຣິຕໍ ຄເດນາຕິ ຕໍ ນາຄກລ຺ລານໍ ຄເດນ ຈຣິຕໍ. ນິກິລ຺ອິຕນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈໍ ອໂຫ ຈ ຣຕ຺ຕິລ຺ຈ ນາຄກລ຺ລາຫິ ກິລ຺ອິຕານຸກິລ຺ອິຕໍ.

ເອວລ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ມຫາສຕ຺ຕໍ ອສ຺ສປິຍ຺ຄໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເນສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໘໗໐.

‘‘ໂສ ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ກຸຣູນໍ ກຕ຺ຕຸເສຍ຺ຄໍ, ນິສີທຍິ ປ຺ຈ຺ລໂຕ ອາສນສ຺ມິ;

ອາທາຍ ກຕ຺ຕາຣມໂນມປ຺ລ຺ລໍ, ອຸປານຍິ ກວນໍ ນາຄຣລ຺ໂລ.

໑໘໗໑.

‘‘ປຕ຺ວານ ຄານໍ ອຕ຺ລານຸກາວໍ, ອຍ຺ຄາສິ ກຕ຺ຕາ ປ຺ຈ຺ລໂຕ ປ຺ຸຕ຺ຕກສ຺ສ;

ສາມຄ຺ຄິເປກ຺ຂມາໂນ ນາຄຣາຊາ, ປ຺ພຸເພວ ຊາມາຕຣມຊ຺ຊກາສຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂສປ຺ຸຕ຺ຕໂກຕິ ກິກ຺ຂເວ, ໂສ ເອວໍ ນາຄກວນໍ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຕ຺ທິຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ອາຊລ຺ລໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນາຄກວນໍ ເນສິ. ຄານ຺ຸຕິ ນາຄຣາຊສ຺ສ ວສນຍ຺ຄານໍ. ປ຺ຈ຺ລໂຕ ປ຺ຸຕ຺ຕກສ຺ສາຕິ ປ຺ຸຕ຺ຕກສ຺ສ ກິຣ ເອຕທໂຫສິ ‘‘ສເຈ ນາຄຣາຊາ ປຕ຺ທິຕໍ ທິສ຺ວາ ມຸທຸຈິຕ຺ໂຕ ກວິສ຺ສຕິ, ອິຈ຺ເຈຕໍ ກຸສລໍ. ໂນ ເຈ, ຕສ຺ສ ຕໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕສ຺ເສວ ສີນ຺ຂວໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄມິສ຺ສາມິ’’ຕິ. ອຖ ນໍ ປ຺ຈ຺ລໂຕ ຄເປສິ. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ປ຺ຈ຺ລໂຕ ປ຺ຸຕ຺ຕກສ຺ສາ’’ຕິ. ສາມຄ຺ຄິເປກ຺ຂມາໂນຕິ ສາມຄ຺ຄື ອເປກ຺ຂມາໂນ. ‘‘ສາມໍ ອເປກ຺ຂີ’’ຕິປິ ປາໂຄ, ອຕ຺ຕໂນ ຊາມາຕຣໍ ປສ຺ສິຕ຺ວາ ປຄມຕຣໍ ສຍເມວ ອຊ຺ຊກາສຖາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໘໗໘.

‘‘ຍນ຺ນຸ ຕ຺ວໍ ອຄມາ ມຈ຺ຈໂລກໍ, ອນ຺ເວສມາໂນ ຫທຍໍ ປຕ຺ທິຕສ຺ສ;

ກຈ຺ຈິ ສມິທ຺ເຮນ ອິຮານຸປຕ຺ໂຕ, ອາທາຍ ກຕ຺ຕາຣມໂນມປ຺ລ຺ລ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກຈ຺ຈິ ສມິທ຺ເຮນາຕິ ກຈ຺ຈິ ເຕ ມໂນຣເຖນ ສມິທ຺ເຮນ ນິປ຺ຜນ຺ເນນ ອິຮາຄໂຕສີຕິ ປ຺ຸຈ຺ລຕິ.

ປ຺ຸຕ຺ຕໂກ ອາຫ –

໑໘໗໙.

‘‘ອຍລ຺ທິ ໂສ ອາຄໂຕ ຍໍ ຕ຺ວມິຈ຺ລສິ, ຂມ຺ເມນ ລທ຺ໂຂ ມມ ຂມ຺ມປາໂລ;

ຕໍ ປສ຺ສຖ ສມ຺ມຸຂາ ກາສມານໍ, ສ຺ຸໂຂ ຫເວ ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ສງ຺ຄໂມ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍໍ ຕ຺ວມິຈ຺ລສີຕິ ຍໍ ຕ຺ວໍ ອິຈ຺ລສິ. ‘‘ຍນ຺ຕ຺ ມິຈ຺ລສີ’’ຕິປິ ປາໂຄ. ສມ຺ມຸຂາ ກາສມານນ຺ຕິ ຕໍ ໂລກສກ຺ກຕໍ ຂມ຺ມປາລໍ ອິທານິ ມຂຸເຣນ ສເຣນ ຂມ຺ມໍ ກາສມານໍ ສມ຺ມຸຂາວ ປສ຺ສຖ, ສປ຺ປຸຣິເສຫິ ເອກຍ຺ຄາເນ ສມາຄໂມ ຫິ ນາມ ສ຺ຸໂຂ ໂຫຕີຕິ.

ກາລຸອາຄິຣິກາຕຸໜໍ ນິຍຸກິຕໍ។

ຕໂຕ ນາຄຣາຊາ ມຫາສຕຸຕໍ ທິສຸວາ ຄາຖມາຫ –

໑໘໗໔។

‘‘ອທິຍຸຖປຸພຸພໍ ທິສຸວານ, ມຈຸໂຈ ມຈຸຈຸກາຍຍຸຜິໂຕ;

ພຸຍມຸຫິໂຕ ນາກິວາເທສິ, ນຍິທໍ ປຄຸຄວຕາມິວາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ພຸຍມຸຫິໂຕຕິ ກິໂຕ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂຫຕິ – ປຕຸຑິຕ, ຕຸວໍ ອທິຍຸຖປຸພຸພໍ ນາຄກາວນໍ ທິສຸວາ ມຣຕາກເຍນ ອຜຸຜິໂຕ ກິໂຕ ຫຸຕຸວາ ຍໍ ມໍ ນາກິວາເທສິ, ອິທໍ ກາຣຕໍ ປຄຸຄວນຸຕານໍ ນ ໂຫຕິຕິ។

ເອວໍ ວນຸທນໍ ປຈຸຈາສີສນຸຕໍ ນາຄຣາຊານໍ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ນ ຕຸວໍ ມຍາ ວນຸທິຕພຸໂພ’’ຕິ ອວຕຸວາວ ອຕຸຕໂນ ຄາຕາວນຸຕຕາຍ ອຸປາຍໂກສລຸເລນ ‘‘ອຫໍ ວຊຸຊຸປຸປຕຸຕກາເວນ ນໍ ຕໍ ວນຸທາມິ’’ຕິ ວທນຸໂຕ ຄາຖາທຸວຍມາຫ –

໑໘໗໕។

‘‘ນ ຈມຸຫິ ພຸຍມຸຫິໂຕ ນາຄ, ນ ຈ ມຈຸຈຸກາຍຍຸຜິໂຕ;

ນ ວຊຸໂຊ ອກິວາເທຍຸຍ, ວຊຸຊໍ ວາ ນາກິວາທເຍ។

໑໘໗໖។

‘‘ກຖໍ ໂນ ອກິວາເທຍຸຍ, ອກິວາທາປເຍຖ ເວ;

ຍໍ ນໂຣ ຫນຸຕຸມິຈຸເຉຍຸຍ, ຕໍ ກມຸມໍ ນຸປປຊຸຊຕິ’’ຕິ។

ຕສຸສຕຸໂຖ – ເນວາຫໍ, ນາຄຣາຊ, ອທິຍຸຖປຸພຸພໍ ນາຄກາວນໍ ທິສຸວາ ກິໂຕ, ນ ມຣຕາກາຍຍຸຜິໂຕ។ ມາທິສສຸສ ຫິ ມຣຕາກາຍໍ ນາມ ນຕຸຖິ, ວຊຸໂຊ ປນ ອກິວາເທຕຸໍ, ວຊຸຊໍ ວາ ອວຊຸໂຊປິ ອກິວາທາເປຕຸໍ ນ ລກຕິ។ ຍຄຸຫິ ນໂຣ ຫນຸຕຸມິຈຸເຉຍຸຍ, ໂສ ຕໍ ກຖໍ ນຸ ອກິວາເທຍຸຍ, ກຖໍ ວາ ເຕນ ອຕຸຕານໍ ອກິວາທາປເຍຖ ເວ។ ຕສຸສ ຫິ ຕໍ ກມຸມໍ ນ ອຸປປຊຸຊຕິ។ ຕຸວລຸຈ ກິຣ ມໍ ມາຣາເປຕຸໍ ອິມໍ ອາຕາເປສິ, ກຖາຫໍ ຕໍ ວນຸທາມີຕິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ນາຄຣາຊາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ຖຸຕິໍ ກໂຣນຸໂຕ ທຸເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໑໘໗໗។

‘‘ເອວເມຕໍ ຍຖາ ພຸຣູສິ, ສຈຸຈໍ ກາສສິ ປຕຸຑິຕ;

ນ ວຊຸໂຊ ອກິວາເທຍຸຍ, ວຊຸຊໍ ວາ ນາກິວາທເຍ។

໑໘໗໘។

ກາຖໍ ໂນ ອກິວາເທຍ຺ຍ, ອກິວາທາປ໌ເຍຖ ເວ;

ຍໍ ນໂຣ ໜ຺ຕຸມິຈ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ນຸປ໌ປ໌ຊຊຕີ’’ຕີ។

ອິທານິ ມໜາສຕ຺ໂຕ ນາຄຣາເຊນ ສທ຺ຣື ປ໌ຜິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາໜ –

໑໔໗໙។

‘‘ອສສ຺ສຕໍ ສສ຺ສຕໍ ນຸ ຕວຍິທໍ, ອິທ຺ຣີ ຊຸຕີ ພລວີຣິຍູປ໌ປ໌ຕ຺ຕີ;

ປ໌ຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຄຣາເຊຕມຕ຺ຖໍ, ກຖໍ ນຸ ເຕ ລທ຺ຣມິທໍ ວິມານໍ។

໑໔໙໐។

‘‘ອນິຈ຺ຈລທ຺ຣໍ ປ໌ຣິຕາມຊໍ ເຕ, ສຍໍກຕໍ ອຸທາຫຸ ເທເວຫິ ທິນ຺ນໍ;

ອກ຺ຂາຫິ ເມ ນາຄຣາເຊຕມຕ຺ຖໍ, ຍເຖວ ເຕ ລທ຺ຣມິທໍ ວິມານ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕວຍິທນ຺ຕີ ອິທໍ ຕວ ຍສຊາຕໍ, ວິມານໍ ວາ ອສສ຺ສຕໍ ສສ຺ສຕສທິສໍ, ‘‘ມາ ໂຂ ຍສໍ ນິສ຺ສາຍ ປ໌າປ໌ມກາສີ’’ຕີ ອິມິນາ ປ໌ເທນ ອຕ຺ຕໂນ ຊີວິຕໍ ຍາຈຕີ។ ອິທ຺ຣີຕີ ນາໄຄທ຺ຣີ ຈ ນາຄຊຸຕີ ຈ ກາຍພລຍ຺ຈ ເຈຕສິກວີຣິຍຍ຺ຈ ນາຄກາເວ ອຸປ໌ປ໌ຕ຺ຕີ ຈ ຍຍ຺ຈ ເຕ ອິທໍ ວິມານໍ, ປ໌ຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຄຣາຊ, ເອຕມຕ຺ຖໍ, ກຖໍ ນຸ ເຕ ອິທໍ ສພ຺ພໍ ລທ຺ຣນ຺ຕີ។ ອນິຈ຺ຈລທ຺ຣນ຺ຕີ ກິ ນຸ ຕຍາ ອິທໍ ວິມານໍ ເອວໍ ສມ຺ປ໌ນ຺ນໍ ອນິຈ຺ຈ ອກາຣເຕນ ລທ຺ຣໍ, ອຸທາຫຸ ອຸຕຸປ໌ຣິຕາມຊໍ ເຕ ອິທໍ, ອຸທາຫຸ ສຍໍ ສໜຕ຺ເຖເນວ ກຕໍ, ອຸທາຫຸ ເທເວຫິ ເຕ ທິນ຺ນໍ, ຍເຖວ ເຕ ອິທໍ ລທ຺ຣໍ, ເອຕໍ ເມ ອຕ຺ຖໍ ອກ຺ຂາຫີຕີ។

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຄຣາຊາ ອາໜ –

໑໔໙໑។

‘‘ນານິຈ຺ຈລທ຺ຣໍ ນ ປ໌ຣິຕາມຊໍ ເມ, ນ ສຍໍກຕໍ ນາປີ ເທເວຫິ ທິນ຺ນໍ;

ສເກຫິ ກມ຺ເມຫິ ອປ໌າປ໌ເກຫິ, ປ໌ຸຍ຺ເຍຫິ ເມ ລທ຺ຣມິທໍ ວິມານ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອປ໌າປ໌ເກຫີຕີ ອລາມເກຫີ។

ຕໂຕ ມໜາສຕ຺ໂຕ ອາໜ –

໑໔໙໔។

‘‘ກິ ເຕ ວຕໍ ກິ ປ໌ນ ພ຺ຣໜ຺ມຈຣິຍໍ, ກິສ຺ສ ສຸຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຍໍ ວິປ໌າໂກ;

ອິທ຺ຣີ ຊຸຕີ ພລວີຣິຍູປ໌ປ໌ຕ຺ຕີ, ອິທຍ຺ຈ ເຕ ນາຄ ມໜາວິມານ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ກີ ເຕ ວຕນ຺ຕິ ນາຄຣາຊ, ປຸຣິມກາເວ ຕວ ກີ ວຕໍ ອໂຫສິ, ໂກ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍວາໂສ, ກຕຣສ຺ສ ສຸຈຣິຕສ຺ເສເວສ ອິທ຺ທິ ອາທິໂກ ວິປາໂກຕິ຺ຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໘໒໗຺ຯ

‘‘ອຫຸລ຺ຈ ກຣິຍາ ຈ ມນຸສ຺ສໂລເກ, ສທ຺ທາ ອຸໂກ ທານປຕີ ອຫຸມ຺ຫາ;

ໂອປານພູຕໍ ເມ ພຣໍ ຕທາສິ, ສນ຺ຕປ຺ປິຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈຯ

໑໘໒໘຺ຯ

‘‘ມາລລ຺ຈ ຄນ຺ຖລ຺ຈ ວິເລປນລ຺ຈ, ປທີປີຍໍ ເສຍ຺ຍມຸປ຺ສ຺ສຍລ຺ຈ;

ອຈ຺ຉາທນໍ ສາຍນມນ຺ນປານໍ, ສກ຺ກຈ຺ຈ ທານານິ ອທມ຺ຫ ຕຕ຺ຖຯ

໑໘໒໙຺ຯ

‘‘ຕໍ ເມ ວຕໍ ຕໍ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຕສ຺ສ ສຸຈິຕ຺ຕສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອິທ຺ທີ ຊຸຕີ ພລວີຣິຍູປປຕ຺ຕິ, ອິທລ຺ຈ ເມ ທີຣ ມຫາວິມານ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ມນຸສ຺ສໂລເກຕິ ອຽຄຣຊ຺ເຖ ກາລຈມ຺ປານຄເຣຯ ຕໍ ເມ ວຕນ຺ຕິ ຕໍ ສກ຺ກຈ຺ຈໍ ທິນ຺ນທານເມວ ມຍ຺ຫໍ ວຕ຺ຕສມາທານລ຺ຈ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍລ຺ຈ ອໂຫສິ, ຕສ຺ເສວ ສຸຈຣິຕສ຺ສ ອຍໍ ອິທ຺ທາທິໂກ ວິປາໂກຕິຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໓໐຺ຯ

‘‘ເອວໍ ເຈ ເຕ ລທ຺ທມິທໍ ວິມານໍ, ຊານາສິ ປຸລ຺ລານໍ ຜລູປປຕ຺ຕິໍ;

ຕສ຺ມາ ຫິ ທມ຺ມໍ ຈຣ ອປ຺ປມຕ຺ໂຕ, ຍຖາ ວິມານໍ ປຸນ ມາວເສສີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຊານາສີຕິ ສເຈ ຕຍາ ທານານຸກາເວນ ຕໍ ລທ຺ທໍ, ເອວໍ ສນ຺ເຕ ຊານາສິ ນາມ ປຸລ຺ລານໍ ຜລລ຺ຈ ປຸລ຺ລຜເລນ ນິພ຺ພຕ຺ຕໍ ອຸປປຕ຺ຕິລ຺ຈຯ ຕສ຺ມາ ຫີຕິ ຍສ຺ມາ ປຸລ຺ເລຫິ ຕຍາ ອິທໍ ລທ຺ທໍ, ຕສ຺ມາຯ ປຸນ ມາວເສສີຕິ ປຸນປິ ຍຖາ ອິມໍ ນາຄກາວນໍ ອຊ຺ຊາວສສິ, ເອວໍ ທມ຺ມໍ ຈຣຯ

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໘໓໑຺ຯ

‘‘ນຍິທ ສນ຺ຕິ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ເຍສນ຺ນປານານິ ທເທມ຺ ກຕ຺ເຕ;

ອກຸຂາຫີ ເມ ປຸຈ຺ຊິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖັ, ຍຖາ ວິມານັ ປຸນ ມາວເສມາ’’ຕິ។

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໔ລ໗។

‘‘ໂກຄີ ຫິ ເຕ ສນ຺ຕິ ອິຮູປປ຺ນ຺ນາ, ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ອນ຺ຊີວິໂນ ຈ;

ເຕສຸ ຕຸວັ ວຈສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ, ອສມ຺ປທຸຎ຺ໂຖ ຈ ກວາຫີ ນິຈ຺ຈັ។

໑໔ລ໘។

‘‘ເອວັ ຕຸວັ ນາຄ ອສມ຺ປໂທສັ, ອນຸປາລຍ ວຈສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ;

ຖຕ຺ວາ ອິຣ ຍາວຕາຍຸກັ ວິມາເນ, ອຸທຸຣັ ອິໂຕ ຄຈ຺ຉສິ ເທວໂລກ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ໂກຄີຕິ ໂກຄິໂນ, ນາຄາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕສູຕິ ເຕສຸ ປຸຕ຺ຕທາຣາທີສຸ ໂກຄີສຸ ວາຈາຍ ກມ຺ເມນ ຈ ນິຈ຺ຈັ ອສມ຺ປທຸຎ຺ໂຖ ກວ។ ອນຸປາລຍາຕິ ເອວັ ປຸຕ຺ຕາທີສຸ ເຈວ ເສສສຕ຺ເຕສຸ ຈ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕສງ຺ຂາຕັ ອສມ຺ປໂທສັ ອນຸຣກ຺ຂ។ ອຸທຸຣັ ອິໂຕຕິ ອິໂຕ ນາຄກວນໂຕ ຈຸໂຕ ອຸປຣິເທວໂລກັ ຄມິສ຺ສຕິ។ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕລ຺ຸຫິ ທານໂຕ ອຕິເຣກຕຣັ ປຸລ຺ຸລນ຺ຕິ។

ຕໂຕ ນາຄຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຘມ຺ມກຖັ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ນ ສກ຺ກາ ປຕ຺ທິເຕນ ພຫີ ປປ຺ລຸຈ຺ ກາຕຸັ, ວິມລາຍ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສຸກາສິຕັ ສາເວຕ຺ວາ ໂທຫລຸ໋ ປຝິປ຺ປັສ຺ສມ຺ເກຕ຺ວາ ຘນລ຺ຸຈຍຣາຊານັ ຫາເສນ຺ໂຕ ປຕ຺ທິຕັ ເປເສຕຸັ ວຝ຺ຝຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຄາຖມາຫ –

໑໖໐໐។

‘‘ອທ຺ຘາ ຫິ ໂສ ໂສຈຕິ ຣາຊເສຎ຺ໂຖ, ຕຍາ ວິນາ ຍສ຺ສ ຕຸວັ ສຊີພ຺ໂພ;

ທຸກ຺ຂູປນີໂຕປີ ຕຍາ ສເມຈ຺ຈ, ວິນ຺ເທຍ຺ຍ ໂປໂສ ສຸຂມາຕຸໂຣປີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສຊີພ຺ໂພຕິ ສຊີໂວ ອມຈ຺ໂຈ។ ສເມຈ຺ຈາຕິ ຕຍາ ສຫ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ។ ອາຕຸໂຣປີຕິ ພາລ຺ຸຫຄິລາໂນປີ ສມາໂນ។

ຕັ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນາຄຣາຊສ຺ສ ຖຸຕິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອິຕຣັ ຄາຖມາຫ –

໑໖໐໑។

‘‘ອທ຺ຘາ ສຕັ ກາສສິ ນາຄ ຘມ຺ມັ, ອນຸຕ຺ຕຣັ ອຕ຺ຖປທັ ສຸຈິຕ຺ຕັ;

ເອຕາທິສິຍາສຸ ຫິ ອາປທາສຸ, ປລ຺ຸລາຍເຕ ມາທິສານັ ວິເສໂສ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອທ຺ຘາ ສຕນ຺ຕິ ເອກັເສນ ສນ຺ຕານັ ປຕ຺ທິຕານັ ຘມ຺ມັ ກາສສິ។ ອຕ຺ຖປທນ຺ຕິ ຫິຕໂກຎ຺ຖາສັ។ ເອຕາທິສິຍາສູຕິ ເອວຣູປາສຸ ອາປທາສຸ ເອຕາທິເສ ກເຍ ອຸປຎ຺ຖິເຕ ມາທິສານັ ປລ຺ຸລວນ຺ຕານັ ວິເສໂສ ປລ຺ຸລາຍຕິ។

ຕំ ສុຕ្វា ນາគຣາຊາ ອຕិເຣກຕរំ ຕុຝ្ໂຖ ຕເມວ ປុຈ្ឆន្ໂຕ ຄາຖមາຫ –

១ឲ០៨។

‘‘ອກ្ខាທិ ໂນ ຕាយំ មុສា នុ លທ្ធៃ, ອກ្ເខທិ ໂນ ຕាយំ ອເຊສិ ຊູເຕ;

ຊມ្ເមន លທ្ធៃ ອិតិ ຕាយមាហ, ກໍຖំ នុ ຕ្វំ ហຕ្ຖមិមស្ស មាគໂຕ’’ຕិ។

ຕຕ្ຖ ອກ្ខាທិ ໂນតិ ອាចិក្ខ ອម្ហាកំ។ ຕាយន្តិ ຕំ ອយំ។ មុស ា នុ លທ្ធៃតិ ກឹ នុ ໂខ មុស ា ອម្ពលក្ខណេວ ລກិ, ອុທាហុ ຊູເຕ ອເຊສិ។ ອិតិ ຕាយមាហាតិ ອយំ ປុຕ្ຕកោ ‘‘ຊម្ເមន ເម ປຕ្ຫិໂຕ លທ្ធៃ’’តិ ວທតិ។ ກໍຖំ នុ ຕ្វំ ហຕ្ຖមិមស្ស មាគໂຕតិ ຕ្វំ ກໍຖំ ອិមស្ស ហຕ្ຖំ ອាគໂຕສិ។

មហាສຕ្ໂຕ ອាហ –

១ឲ០៩។

‘‘ໂຍ មិស្សរៃ ຕຕ្ຖ ອໂហສិ ຣាຊា, ຕមាយមក្ເខທិ ອເຊສិ ຊູເຕ;

ໂສ មំ ຊិໂຕ ຣາຊາ ອិមស្សទាសិ, ຊម្ເមន លទ្ធស្មិ ອសាហសេន’’ តិ។

ຕຕ្ຖ ໂຍ មិស្សរៃតិ ໂຍ មំ ອិស្សរៃ។ ອិមស្សទាសីតិ ອិមស្ស ປុຕ្ຕກស្ស ອທាសិ។

ຕំ ສុຕ្វា ນາគຣາຊາ ຕុຝ្ໂຖ ອໂហສិ។ ຕមຕ្ຖំ ປກាសេន្ໂຕ ສຕ្ຖາ ອាហ –

១ឲ០៤។

‘‘មໂហຣໂគ ອຕ្ຕមໂນ ອុទគ្ໂគ, ສុຕ្វាន ឌីរស្ស សុភាសិតានិ;

ហຕ្ເຖ គេហេត្វាន ອໂນមប្បញំ, ປາເວក្ខិ ភរិយាយ ຕទា សកាសេ។

១ឲ០៥។

‘‘ເຍន ຕ្វំ វិមលេ ປຕ្ហុ, ເຍន ភត្តំ ន ຣុច្ចតិ;

ន ច មេតាទិໂສ ວណ្ណោ, ອយមេໂស ຕមោនុໂທ។

១ឲ០ឲ។

‘‘យស្ស តេ ហទយេនត្ថោ, ອាគតាយំ ປភង្ករោ;

តស្ស វាក្យំ និសាមេហិ, ທុល្លភំ ຫស្សនំ ປុនា’’ តិ។

ຕຕ្ຖ ປາເວក្ខិតិ ປវិដ្ໂຖ។ ເຍនាតិ ກທ្ເទ វិមលេ, ເຍន ការណេន ຕ្វំ ປຕ្ហុ ເຈວ, ន ច តេ ភត្តំ ຣុច្ចតិ។ ន ច មេតា

ທິໂສ ວຕຸໂຕຕິ ປຄຸວິຕເລ ວາ ເທວໂລເກ ວາ ນ ຈ ຕາທິໂສ ວຕຸໂຕ ອຍຸຍສຸສ ກສຸສຈິ ອຕຸຖິ, ຍາທິໂສ ເອຕສຸສ ຄຸຓາວຕຸໂຕ ປຕຸຖໂຍ។ ອຍເມໂສ ຕໂມນຸໂທຕິ ຍໍ ນິສຸສາຍ ຕວ ໂທຫລຸໂອ ອຸປຸປນຸໂນ, ອຍເມວ ໂສ ສພຸພໂລກສຸສ ຕໂມນຸໂທ។ ປຸນາຕິ ປຸນ ເອຕສຸສ ທສຸສນໍ ນາມ ທຸລຸລກນຸຕິ ວທຕິ។

ວິມລາປີ ຕໍ ທິສຸວາ ປຜິສນຸຖາຣໍ ອກາສິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໖໐໗។

‘‘ທິສຸວານ ຕໍ ວິມລາ ກູຣິປຍຸຍໍ, ທສງຄຸລີ ອຍຸຊລີ ປຄຸຄເຫຕຸວາ;

ໜຍຸເຄນ ກາເວນ ປຕີຕຣູປາ, ອິຈຸຈພຸຣວິ ກຸຣູນໍ ກຕຸຕຸເສຍຸຄ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ໜຍຸເຄນ ກາເວນາຕິ ປໜຍຸເຄນ ຈິຕຸເຕນ។ ປຕີຕຣູປາຕິ ໂສມນສຸສຊາຕາ។

ອິໂຕ ປຣໍ ວິມລາຍ ຈ ມຫາສຕຸຕສຸສ ຈ ວຈນປຸປຜິວຈນຄາຖາ –

໑໖໐໘។

‘‘ອທິຍຸຄປຸພຸພໍ ທິສຸວານ, ມຈຸໂຈ ມຈຸຈຸກາຍຍຸຜິໂຕ;

ພຍມຸທິໂຕ ນາກິວາເທສິ, ນຍິທໍ ປຍຸຍວຕາມິວ។

໑໖໐໙។

‘‘ນ ຈມຸຫິ ພຍມຸທິໂຕ ນາຄີ, ນ ຈ ມຈຸຈຸກາຍຍຸຜິໂຕ;

ນ ວຊໂຊ ອກິວາເທຍຸຍ, ວຊຊໍ ວາ ນາກິວາທເຍ។

໑໖໑໐។

‘‘ກຖໍ ໂນ ອກິວາເທຍຸຍ, ອກິວາທາປເຍຖ ເວ;

ຍໍ ນໂຣ ໜນຸຕຸມິຈຸເຉຍຸຍ, ຕໍ ກມຸມໍ ນຸປປຊຸຊຕິ។

໑໖໑໑។

‘‘ເອວເມຕໍ ຍຖາ ພຸຣູສິ, ສຈຸຈໍ ກາສສິ ປຕຸທິຕ;

ນ ວຊໂຊ ອກິວາເທຍຸຍ, ວຊຊໍ ວາ ນາກິວາທເຍ។

໑໖໑໘។

‘‘ກຖໍ ໂນ ອກິວາເທຍຸຍ, ອກິວາທາປເຍຖ ເວ;

ຍໍ ນເຣ ທນ຺ຕຸມິຈ຺ເຂຍ຺ຍ, ຕໍ ກມ຺ມໍ ນຸປ຺ປຊຸຊຕິ។

໑໖໑໓។

‘‘ອສສ຺ສຕໍ ສສ຺ສຕໍ ນຸ ຕວຍິທໍ, ອິທ຺ຘ ຊຸຕິ ພລວີຣິຍູປ຺ປຕ຺ຕິ;

ປຸຈ຺ຉາມິ ຕໍ ນາຄກຢ຺ເຍຕມຕ຺ຖໍ, ກຖໍ ນຸ ເຕ ລທ຺ຘມິທໍ ວິມານໍ។

໑໖໑໔។

‘‘ອຘິຈ຺ຈລທ຺ຘໍ ປຣິຕາມຊຸໍ ເຕ, ສຍໍກຕໍ ອຸທາຫຸ ເທເວຫິ ທິນ຺ນໍ;

ອກ຺ຂາຫິ ເມ ນາຄກຢ຺ເຍຕມຕ຺ຖໍ, ຍເຖວ ເຕ ລທ຺ຘມິທໍ ວິມານໍ។

໑໖໑໕។

‘‘ນາຘິຈ຺ຈລທ຺ຘໍ ນ ປຣິຕາມຊຸໍ ເມ, ນ ສຍໍກຖໍ ນາປິ ເທເວຫິ ທິນ຺ນໍ;

ສເກຫິ ກມ຺ເມຫິ ອປາປເກຫິ, ປຸຢ຺ເຍຫິ ເມ ລທ຺ຘມິທໍ ວິມານໍ។

໑໖໑໖។

‘‘ກິ ເຕ ວຕໍ ກິ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ກິສ຺ສ ສຸຈິຓ຺ຓາສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອິທ຺ຘີ ຊຸຕິ ພລວີຣິຍູປ຺ປຕ຺ຕິ, ອິທຢ຺ຈ ເຕ ນາຄ ມຫາວິມານໍ។

໑໖໑໗។

‘‘ອຫຢ຺ຈ ໂຂ ສາມິໂກ ຈາປິ ມຍ຺ຫໍ, ສທ຺ຘາ ອຸໂກ ທານປຕີ ອຫຸມ຺ຫາ;

ໂອປານກູຕໍ ເມ ຆຣໍ ຕທາສີ, ສນ຺ຕປ຺ປິຕາ ສມຕພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ។

໑໖໑໘។

‘‘ມາລຢ຺ຈ ຄນ຺ຘຢ຺ຈ ວິເລປນຢ຺ຈ, ປທີປິຍໍ ເສຍ຺ຍມຸປ຺ສ຺ສຍຢ຺ຈ;

ອຈ຺ຉາທນໍ ສາຍນມນ຺ນປານໍ, ສກ຺ກຈ຺ຈ ທານານິ ອທມ຺ຫ ຕຕ຺ຖ។

໑໖໑໙។

‘‘ຕໍ ເມ ວຕໍ ຕໍ ປນ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍໍ, ຕສ຺ສ ສຸຈິຓ຺ຓາສ຺ສ ອຍໍ ວິປາໂກ;

ອິທ຺ສີ ຊຸຕິ ພລວີຣິຍູປ຺ປ຺ຕຸຕິ, ອິທຘຸຈ ເມ ສີຣ ມຫາວິມານໍຯ

໑໒໘໐ຯ

‘‘ເອວໍ ເຈ ເຕ ລທ຺ສມິທໍ ວິມານໍ, ຊານາສິ ປຸຏຸຏານໍ ຜລູປ຺ປ຺ຕຸຕິ;

ຕສຸມາ ຫິ ສມ຺ມໍ ຈຣ ອປ຺ປ຺ມຕຸຕາ, ຍຖາ ວິມານໍ ປຸນ ມາວເສສີຯ

໑໒໘໑ຯ

‘‘ນຍິສ ສນ຺ຕິ ສມຕພຸຣາຫ຺ມຕາ ຈ, ເຍສນ຺ນປານານິ ທເທມ຺ ກຕ຺ເຕ;

ອກ຺ຂາຫິ ເມ ປຸຈຸຊິໂຕ ເອຕມຕ຺ຖໍ, ຍຖາ ວິມານໍ ປຸນ ມາວເສມຯ

໑໒໘໒ຯ

‘ໂກຄີ ຫິ ເຕ ສນ຺ຕິ ອິສູປ຺ປ຺ນ຺ນາ, ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ອນ຺ຊີວິໂນ ຈ;

ເຕສຸ ຕ຺ວໍ ວຈສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ, ອສມ຺ປທຸຍຸຖາ ຈ ກວາຫີ ນິຈຸຈໍຯ

໑໒໘໓ຯ

‘‘ເອວໍ ຕ຺ວໍ ນາຄີ ອສມ຺ປໂທສໍ, ອນ຺ປາລຍ ວຈສາ ກມ຺ມຸນາ ຈ;

ຖຕ຺ວາ ອິສ ຍາວຕາຍຸກໍ ວິມາເນ, ອຸທ຺ສໍ ອິໂຕ ຄຈຸຉສີ ເທວໂລກໍຯ

໑໒໘໔ຯ

‘‘ອທ຺ສາ ຫິ ໂສ ໂສຈຕິ ຣາຊເສຍ຺ໂຖ, ຕຍາ ວິນາ ຍສຸສ ຕ຺ວໍ ສຊີພ຺ໂພ;

ທຸກ຺ຂູປນີໂຕປີ ຕຍາ ສເມຈຸຈ, ວິນ຺ເທຍ຺ຍ ໂປໂສ ສຸຂມາຕຸໂຣປີຯ

໑໒໘໕ຯ

‘‘ອທ຺ສາ ສຕໍ ກາສສີ ນາຄີ ສມ຺ມໍ, ອນ຺ຕຸຕຣໍ ອຕ຺ຖປທໍ ສຸຈິຕ຺ຕໍ;

ເອຕາທິສິຍາສຸ ຫິ ອາປທາສຸ, ປຏຸຏາຍເຕ ມາທິສານໍ ວິເສໂສຯ

໑໒໘໒ຯ

‘‘ອກ຺ຂາຫິ ໂນ ຕາຍໍ ມຸສາ ນຸ ລທ຺ໂສ, ອກ຺ເຂຫີ ໂນ ຕາຍໍ ອເຂສີ ຊູເຕ;

ສມ຺ເມນ ລທ຺ໂສ ອິຕິ ຕາຍມາຫ, ກໍຖໍ ນຸ ຕ຺ວໍ ຫຕ຺ຖມີມສຸສ ມາຄໂຕຯ

໑໖໒໗໗.

‘‘ໂຍ ມິສ໌ໂຮ ຕຕ໌ຖ ອໂຫສິ ຣາຊາ, ຕມາຍມກ໌ເຂຫິ ອເຂສິ ຊເຕ;

ໂສ ມໍ ຊິໂຕ ຣາຊາ ອິມສ໌ສຫາສິ, ສມ໌ເມນ ລທ໌ໂຮສ໌ມິ ອສາໜເສນາ’’ຕິ.

ອິມາສໍ ຄາຖານໍ ອຕ໌ໂຖ ເຫຍ໌ຖາ ວຸຕ໌ຕນເຍເນວ ເວທິຕພ໌ໂພ.

ມຫາສຕ໌ຕສ໌ສ ວຈນໍ ສຸຕ໌ວາ ອຕິເຣກຕຣໍ ຕຸຍ໌ຖາ ວິມລາ ມຫາສຕ໌ຕໍ ຄເຫຕ໌ວາ ສຫສ໌ສຄນ໌ໂຮທກາໝເຍຫິ ນ໌ຫາເປຕ໌ວາ ນ໌ຫານກາເລ ມຫາສຕ໌ຕສ໌ສ ທິພ໌ພທຸສ໌ສທິພ໌ພຄນ໌ຂມາລາທີນິ ທຕ໌ວາ ອລງ໌ກຕປ໌ປຜິຍຕ໌ຕກາເລ ທິພ໌ພໂກຊນໍ ໂກເຊສິ. ມຫາສຕ໌ໂຕ ກຸຕ໌ຕໂກຊໂນ ອລງ໌ກຕາສນໍ ປລ໌ລາເປຕ໌ວາ ອລງ໌ກຕສມ໌ມາສເນ ນິສີທິຕ໌ວາ ພຸທ໌ຂລີລາຍ ສມ໌ມໍ ເທເສສິ. ຕມຕ໌ຖໍ ປກາເສນ໌ໂຕ ສຕ໌ຖາ ອາຫ –

໑໖໒໘.

‘‘ຍເຖວ ວຣຸໂຕ ນາໂຄ, ປລ໌ຫໍ ປຸ໌ຈ໌ຊິຕ໌ຖ ປຕ໌ທິຕໍ;

ຕເຖວ ນາຄກລ໌ລາປີ, ປລ໌ຫໍ ປຸ໌ຈ໌ຊິຕ໌ຖ ປຕ໌ທິຕໍ.

໑໖໒໙.

‘‘ຍເຖວ ວຣຸຕໍ ນາຄໍ, ສີໂຣ ໂຕເສສິ ປຸ໌ຈ໌ຊິໂຕ;

ຕເຖວ ນາຄກລ໌ລມ໌ປີ, ສີໂຣ ໂຕເສສິ ປຸ໌ຈ໌ຊິໂຕ.

໑໖໓໐.

‘‘ອຸໂກປີ ເຕ ອຕ໌ຕມເນ ວິທິຕ໌ວາ, ມໂຫຣຄໍ ນາຄກລ໌ລລ໌ຈ ສີໂຣ;

ອລມ໌ກິ ອກີໂຕ ອໂລມຫຍ໌ໂຖ, ອິຈ໌ຈພ໌ຣວິ ວຣຸຕໍ ນາຄຣາຊານໍ.

໑໖໓໑.

‘‘ມາ ໂຣສຍິ ນາຄ ອາຍາໜມສ໌ມິ, ເຍນ ຕວຕ໌ໂຖ ອິທໍ ສຣີຣໍ;

ຫທເຍນ ມໍເສນ ກໂຣຫິ ກິຈ໌ຈໍ, ສຍໍ ກຣິສ໌ສາມິ ຍຖາມຕິ ເຕ’’ຕິ.

ຕຕ໌ຖ ອລມ໌ກິຕິ ນິກ໌ກມ໌ໂປ. ອໂລມຫຍ໌ໂຖຕິ ກເຍນ ອຫຍ໌ຖໂລໂມ. ອິຈ໌ຈພ໌ຣວີຕິ ວິມໍສນວເສນ ອິຕິ ອພ໌ຣວີ. ມາ ໂຣສຍີຕິ ‘‘ນິຕ໌ຕທຸພ໌ກິກມ໌ມໍ ກໂຣມີ’’ຕິ ມາ ກາຍີ, ‘‘ກຖໍ ນຸ ໂຂ ອິມໍ ອິທານີ ມາເຣສ໌ສາມີ’’ຕິ ວາ ມາ ຈິນ໌ຕຍີ. ນາຄາຕິ ວຣຸຕໍ ອາລປຕິ. ອາຍາໜມສ໌ມິຕິ ອາໂຍ ອຫໍ ອສ໌ມິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ. ສຍໍ ກຣິສ໌ສາມີຕິ ສເຈ ຕ໌ວໍ ‘‘ອິມສ໌ສ ສນ໌ຕິເກ ອິທານີ ສມ໌ໂມ ເມ ສຸໂຕ’’ຕິ ມໍ ມາເຣຕຸໍ ນ ວິສຫສິ, ອຫເມວ ຍຖາ ຕວ ອຊ໌ຊາສໂຍ, ຕຖາ ສຍໍ ກຣິສ໌ສາມີຕິ.

ນາຄຣາຊາ ອາຫ –

໑໘໓໔໗.

‘‘ປຸຕຸຕາ ຫເວ ທາຫມໍ ປຕຸຫິຕານໍ, ເຕ ດຸຍມຸຫ ປຸຕຸຕາຍ ມຍໍ ສຸຕຸຕຸຄາ;

ອນູນນາໂມ ລກຕຊຊ ທາຣໍ, ອຊເຊວ ຕໍ ກຸຣຸໂຍ ປາປຍາຕູ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ເຕ ດຸຍມຸຫາຕິ ເຕ ມຍໍ ຕວ ປຸຕຸຕາຍ ສຸຕຸຕຸຄາ. ອນູນນາໂມຕິ ສມຸປຸຕຸຕນາໂມ ປຸຕຸຕໂກ ຍກຸຂເສນາປຕິ. ລກຕຊຊ ທາຣນຸຕິ ລກຕຸ ອຊຊ ທາຣໍ, ທທາມິ ອສຸສ ຊິຕຣໍ ອິຣນຸຊຕິ. ປາປຍາຕູຕິ ອຊເຊວ ຕໍ ກຸຣຸຣຕຸຖໍ ປຸຕຸຕໂກ ປາເປຕຸ.

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ວຣຸໂຕ ນາຄຣາຊາ ອິຣນຸຊຕິ ປຸຕຸຕກສຸສ ອທາສິ. ໂສ ຕໍ ລກິຕຸວາ ຕຸຕຸຖຈິຕຸໂຕ ມຫາສຕຸເຕນ ສທຸຊິ ສລຸລປິ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໘໓໓.

‘‘ສ ປຸຕຸຕໂກ ອຕຸຕມໂນ ອຸທຄຸໂຄ, ອິຣນຸຊຕິ ນາຄກລຸຍໍ ລກິຕຸວາ;

ຫຸຕຸເຖນ ກາເວນ ປຕິຕຣູໂປ, ອິຈຸຈພຣວິ ກຸຣູນໍ ກຕຸຕເສຕຸຖໍ.

໑໘໓໔.

‘‘ກຣິຍາຍ ມໍ ຕວໍ ອກຣິ ສມງຄີ, ອຫລຸຈ ເຕ ວິຊຸຣ ກໂຣມິ ກິຈຸຈໍ;

ອິທລຸຈ ເຕ ມຕິຣຕນໍ ທທາມິ, ອຊເຊວ ຕໍ ກຸຣຸໂຍ ປາປຍາມິ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ມຕິຣຕນນຸຕິ ປຕຸຫິຕ, ອທໍ ຕວ ຄຸເຕສຸ ປສນຸໂນ ອຣຫາມິ ຕວ ອນຸຈູລວິກໍ ກິຈຸຈໍ ກາຕຸໍ, ຕສຸມາ ອິມລຸຈ ເຕ ຈກຸກວຕຸຕິປຣິໂກຄໍ ມຕິຣຕນໍ ເທມິ, ອຊເຊວ ຕໍ ອິນຸທປຕຸຖໍ ປາເປມິຕິ.

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ ຕສຸສ ຖຸຕີ ກໂຣນຸໂຕ ອິຕຣໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໓໕.

‘‘ອເຊຍຸຍເມສາ ຕວ ໂຫຕຸ ເມຕຸຕິ, ກຣິຍາຍ ກຈຸຈານ ປິຍາຍ ສທຸຊິ;

ອານນຸທິ ວິຕຸໂຕ ສຸມໂນ ປຕີໂຕ, ທຕຸວາ ມຕີ ມລຸຈ ນຍິນຸທປຕຸຖ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ອເຊຍຸຍເມສາຕິ ເອສາ ຕວ ກຣິຍາຍ ສທຸຊິ ປິຍສໍວາສເມຕຸຕິ ອເຊຍຸຍາ ໂຫຕຸ. ‘‘ອານນຸທິ ວິຕຸໂຕ’’ຕິອາທີຫິ ປີຕິສມງຄີກາວເມວສຸສ ວທຕິ. ນຍິນຸທປຕຸຖນຸຕິ ນຍ ອິນຸທປຕຸຖໍ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ປຸຕຸຕໂກ ຕຖາ ອກາສິ. ເຕນ ວຸຕຸຕໍ –

໑໘໓໖.

“ສ ປຸຕ຺ຕໂກ ກຸຮູນໍ ກຕ຺ຕຸເສຍ຺ຄໍ, ນິສີທຍິ ປຸຣໂຕ ອາສນສ຺ມິ;

ອາທາຍ ກຕ຺ຕາຣມໂນມປ຺ລ຺ລໍ, ອຸປ໌ານຍິ ນຄຣໍ ອິນ຺ທປ຺ຕ຺ຖໍຯ

໑໖໓໗ຯ

“ມໂນ ມນຸສ຺ສສ຺ສ ຍຖາປິ ຄຈ຺ເຉ, ຕໂຕປິສ຺ສ ຂິປ຺ປ຺ຕຣໍ ອໂຫສິ;

ສ ປຸຕ຺ຕໂກ ກຸຮູນໍ ກຕ຺ຕຸເສຍ຺ຄໍ, ອຸປ໌ານຍິ ນຄຣໍ ອິນ຺ທປ຺ຕ຺ຖໍຯ

໑໖໓໘ຯ

“ເອຕິນ຺ທປ຺ຕ຺ຖໍ ນຄຣໍ ປທິສ຺ສຕິ, ຣມ຺ມານິ ຈ ອມ຺ພວນານິ ກາຄໂສ;

ອຫລ຺ຈ ກຣິຍາຍ ສມງ຺ຄິກູໂຕ, ຕຸວລ຺ຈ ປຕ຺ໂຕສິ ສກໍ ນິເກຕ”ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຍຖາປິ ຄຈ຺ເຉຕິ ມໂນ ນາມ ກິລ຺ຈາປິ ນ ຄຈ຺ຉຕິ, ທູເຣ ອາຣມ຺ມຕໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ປນ ຄໂຕຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ, ຕສ຺ມາ ມນສ຺ສ ອາຣມ຺ມຕຄ຺ຄຫຕໂຕປິ ຂິປ຺ປ຺ຕຣໍ ຕສ຺ສ ມໂນມຍສິນ຺ຂວສ຺ສ ຄມນໍ ອໂຫສີຕິ ເອວເມຕ຺ຖ ອຕ຺ໂຖ ທຍ຺ຖພ຺ໂພຯ ເອຕິນ຺ທປ຺ຕ຺ຖນ຺ຕິ ອສ຺ສປິຍ຺ເຖ ນິສິນ຺ໂນເຍວສ຺ສ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ ສກໍ ນິເກຕນ຺ຕິ ຕຸວລ຺ຈ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນໍ ສມ຺ປຕ຺ໂຕຕິ ອາຫຯ

ຕສ຺ມິ ປນ ທິວເສ ປຈ຺ຈູສກາເລ ຣາຊາ ສຸປິນໍ ອທ຺ທສຯ ເອວຣູໂປ ສຸປິໂນ ອໂຫສິ – ຣລ຺ໂລ ນິເວສນທ຺ວາເຣ ປລ຺ລາກ຺ຂນ຺ໂຂ ສີລມຍສາໂຂ ປລ຺ຈໂຄຣສຜໂລ ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິຄວາສ຺ສປຜິຈ຺ຉນ຺ໂນ ມຫາຣຸກ຺ໂຂ ຄິໂຕຯ ມຫາຊໂນ ຕສ຺ສ ສກ຺ກາຣໍ ກຕ຺ວາ ອລ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ນມສ຺ສມາໂນ ອຍ຺ຖາສິຯ ອເຖໂກ ກຕ຺ຫປຸຣິໂສ ຜຣຸໂສ ຣຕ຺ຕສາຍກນິວຕ຺ໂຖ ຣຕ຺ຕປຸປ຺ຜກຕ຺ຕຂໂຣ ອາວຸຂຫຕ຺ໂຖ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາຊນສ຺ສ ປຣິເທວນ຺ຕສ຺ເສວ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ສມູລໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອາກຑ຺ຒນ຺ໂຕ ອາທາຍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸນ ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປກຕິຍ຺ຖາເນເຍວ ຖເປຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີຕິຯ ຣາຊາ ຕໍ ສຸປິນໍ ປຣິຄ຺ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ “ມຫາຣຸກ຺ໂຂ ວິຍ ນ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ, ວິຂຸຣປຕ຺ຑິໂຕຯ ມຫາຊນສ຺ສ ປຣິເທວນ຺ຕສ຺ເສວ ຕໍ ສມູລໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອາທາຍ ຄຕປຸຣິໂສ ວິຍ ນ ອລ຺ໂລ ໂກຈິ, ປຕ຺ຑິຕໍ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຕມາຕໂວຯ ປຸນ ຕໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ປກຕິຍ຺ຖາເນເຍວ ຖເປຕ຺ວາ ຄໂຕ ວິຍ ໂສ ມາຕໂວ ປຸນ ຕໍ ປຕ຺ຑິຕໍ ອາເນຕ຺ວາ ຂມ຺ມສກາຍ ທ຺ວາເຣ ຖເປຕ຺ວາ ປກ຺ກມິສ຺ສຕິຯ ອທ຺ຂາ ອຊ຺ຊ ມຍໍ ປຕ຺ຑິຕໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ”ຕິ ສນ຺ນິຍ຺ຖານໍ ກຕ຺ວາ ໂສມ ນສ຺ສປຕ຺ໂຕ ສກລນຄຣໍ ອລງ຺ກາຣາເປຕ຺ວາ ຂມ຺ມສກໍ ສຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕຣຕນມຕ຺ຑເປ ຂມ຺ມາສນໍ ປລ຺ລາເປຕ຺ວາ ເອກ ສຕຣາຊອມຈ຺ຈຄຕນຄຣວາສິຊານປທປຣິວຸໂຕ “ອຊ຺ຊ ຕຸມ຺ເຫ ປຕ຺ຑິຕໍ ປສ຺ສິສ຺ສຖ, ມາ ໂສຈິຕ຺ຖາ”ຕິ ມຫາຊນໍ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ປຕ຺ຑິຕສ຺ສ ອາຄມນໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ຂມ຺ມສກາຍໍ ນິສີທິຯ ອມຈ຺ຈາທໂຍປີ ນິສີທິສຸຯ ຕສ຺ມິ ຂເຕ ປຸຕ຺ຕໂກປີ ປຕ຺ຑິຕໍ ໂອຕາ ເຣຕ຺ວາ ຂມ຺ມສກາຍ ທ຺ວາເຣ ປຣິສມຊ຺ເຊເຍວ ຖເປຕ຺ວາ ອິຣນ຺ຂຕີ ອາທາຍ ເທວນຄຣເມວ ຄໂຕຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໓໙ຯ

“ນ ປຸຕ຺ຕໂກ ກຸຮູນໍ ກຕ຺ຕຸເສຍ຺ຄໍ, ໂອໂຣປິຍ ຂມ຺ມສກາຍ ມຊ຺ເຊ;

ອາຊລ຺ລມາຣຸຍ຺ຫ ອໂນມວຕ຺ໂຕ, ປກ຺ກາມິ ເວຫາຍສມນ຺ຕລິກ຺ເຂຯ

໑໖໔໐ຯ

‘‘ຕំ ທິສ្វາ ຣາຊາ ປຣມປ្ປតីໂຕ, ອຸຍ្ຍາຍ ພາຫាហិ ປລិສ្សជិត្វາ;

ອວិກម្បយំ ឆម្មសកាយ មជ្ឈេ, និសិទយិ បម្ុខមាសនស្មិ’’ន្តិ។

ຕត្ថ ອເນមວត្តោតិ ອທីនវត្តោ ອុត្តមវត្តោ។ ອវិកម្បយន្តិ ភិក្ខវេ, ໂສ ຣາຊາ ປត្តទិតំ ປລិស្សជិត្វា ມ ຫາຊនមជ្ឈេ ອវិកម្បន្តោ ອເນលិយន្តោវេ ហត្ថេ គហេត្វា ອត្តនោ ອភិមុខំ កត្វា ອລង្កតឆម្មាសនេ និសិទាបេសិ។

ອຖ ຣາຊາ ເຕນ ສទ្ធឹ ສម្មោទិត្វា ມនុຣប្បដិសន្ថារំ ກໂຣន្តោ គាថមាហ –

໑໖໔໑។

‘‘ត្វំ ໂນ ວិនេតាសិ ຣថំវ នទ្ធំ, នន្ទន្តិ តំ កុរុយោ ទស្សនេន;

ອក្ខាហិ មេ បុច្ឆិតោ ເອតមត្ថំ, កថំ បមោក្ខ ອហុ មាណវស្សា’’តិ។

ຕត្ថ នទ្ធន្តិ យថា នទ្ធំ ຣថំ សារថិ វិនេតិ, ເອវំ ត្វំ ອម្ហាកំ ការណេន នយេន ហិតកិរិយាសុ វិនេតា។ នន្ទន្តិ តន្តិ តំ ທិស្វាវ ອិមេ កុរុຣដ្ឋវាសិនោ ຕវ ទស្សនេន នន្ទន្តិ។ មាណវស្សាតិ មាណវស្ស សន្តិកា កថំ ຕວ ປមោក្ខ ອហោសិ? យោ ວາ តំ មុញ្ចន្តស្ស មាណវស្ស បមោក្ខោ, ໂສ ເກន ការណេន ອហោសិតិ ອត្ថោ។

មហាសត្តោ ອាហ –

໑៦៤២។

‘‘យំ មាណវោត្យាភិវទិ ជនិន្ទ, ន ໂສ មនុស្សោ នរវិរសេដ្ឋ;

យទិ តេ សុតោ បុណ្ណកោ នាម យក្ខោ, រញ្ញោ កុវេរស្ស ហិ ໂສ សជិព្ពោ។

໑៦៤៣។

‘‘ភូមិន្ធរោ វរុណោ នាម នាគោ, ព្រហា សុចី វណ្ណពលូបបន្នោ;

តស្សានុជំ ធីតរំ កាមយានោ, ឥរន្ធតី នាម សា នាគកញ្ញា។

໑៦៤៤។

‘‘តស្សា សុមជ្ឈាយ បិយាយ ហេតុ, បតារយិត្ថ មរណាយ មយ្ហំ;

ໂສ ເຈວ ភរិយាយ សមង្គិភូតោ, ອហញ្ច ອនុញ្ញាតោ មណិ ច លទ្ធោ’’តិ។

ຕត្ថ យំ មាណវោត្យាភិវទិតិ ជនិន្ទ យំ ត្វំ ‘‘មាណវោ’’តិ ອភិវទសិ។ ភូមិន្ធរោតិ ភូមិន្ធរនាគភវនវាសិ។ សា នាគកញ្ញាតិ យំ នាគកញ្ញំ ໂສ បត្ថយមានោ មម មរណាយ បតារយិ ចិត្តំ បវត្តេសិ, សា នាគកញ្ញា ឥរន្ធតី នាម។ បិ យាយ ហេតូតិ មហារាជ, ໂສ ហិ នាគរាជា ចតុប្បោសថិកបញ្ហវិស្សជ្ជនេ បសន្នោ មំ មណិនា បូជេត្វា នាគភវនំ គតោ វិមលាយ នាម ទេវិយា តំ មណឹ ອទិស្វា ‘‘ទេវ, កុហឹ មណី’’តិ បុច្ឆិតោ មម ធម្មកថិកភាវំ វណ្ណេសិ។ សា មយ្ហំ ធម្មកថំ

ໂສຕຸການາ ທຸຕ຺ວາ ມມ ທທເຍ ໂທທລຸອໍ ອຸປ຺ປາເທສີ។ ນາຄຣາຊາ ທຸຄຸຄທີເຕນ ປນ ອິຕຣໍ ອິຣນ຺ທຕີ ອາທ – ‘‘ມາຕາ, ເຕ ວິຣຸຣສ຺ສ ທທຍມໍເສ ໂທທລຸອິນີ, ຕສ຺ສ ທທຍມໍສໍ ອາທຣິຕຸໍ ສມຕ຺ຖໍ ສາມິກໍ ປຣິເຍສາທີ’’ຕິ។ ສາ ປຣິເຍສນ຺ຕີ ເວສ຺ສວຕສ຺ສ ການິເນຍ຺ຍໍ ປຸຕ຺ຕກໍ ນາມ ຍກ຺ອໍ ທິສ຺ວາ ຕໍ ອຕ຺ຕນີ ປຕິພທ຺ທຈິຕ຺ຕໍ ຌຕ຺ວາ ປິຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ເນສີ។ ອຖ ນໍ ໂສ ‘‘ວິຣຸຣປຕ຺ທິຕສ຺ສ ທທຍມໍສໍ ອາທຣິຕຸໍ ສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອິຣນ຺ທຕີ ລກິສ຺ສສີ’’ຕິ ອາທ។ ປຸຕ຺ຕໂກ ເວປຸລ຺ລປພ຺ພຕໂຕ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິປຣິໂກຕໍ ມຕິຣຕນໍ ອາທຣິຕ຺ວາ ຕຸມ຺ເທທີ ສທ຺ອີ ຊູຕໍ ກີລຸອິຕ຺ວາ ນໍ ຊີນິຕ຺ວາ ລກີ។ ອທລຸຈ ມມ ນິເວສເນ ຕີທໍ ວສາເປຕ຺ວາ ມທນ຺ຕໍ ສກ຺ການໍ ອ ການີ។ ໂສປີ ນໍ ອສ຺ສວາລອີ ຄາທາເປຕ຺ວາ ທີມວນ຺ເຕ ຣຸກ຺ເຂສຸ ຈ ປພ຺ພເຕສຸ ຈ ໂປເຖຕ຺ວາ ມາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ສຕ຺ຕເມ ວາຕກ຺ຂນ຺ເຜ ເວຣມ຺ກວາຕມ຺ເຂ ຈ ປກ຺ຂນ຺ທິຕ຺ວາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ສຍ຺ກິໂຍຊນ຺ພເຜ ກາລຸອາຄິຣິມຕ຺ຖເກ ຄເປຕ຺ວາ ສີທເວສາ ທິວເສນ ອິທລຸຈິທລຸຈ ຣູປໍ ກຕ຺ວາປີ ມາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ມຍາ ອຕ຺ຕໂນ ມາຣຕການຕໍ ປຸຍ຺ໂຄ ອາຈິກ຺ອີ។ ອຖສ຺ສາທໍ ສາຮຸນຣອມ຺ເມ ກເຖສີ។ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ນໍ ອິຮ ອາເນຕຸການໂມ ອໂທສີ។

ອຖາທໍ ຕໍ ອາທາຍ ນາຄກວນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ນາຄຣລຸໂລ ຈ ວິມລາຍ ຈ ຮມ຺ມໍ ເທເສສີ។ ຕໂຕ ນາຄຣາຊາ ຈ ວິມລາ ຈ ສພ຺ພ ນາຄປຣິສາ ຈ ປສີທີສຸ។ ນາຄຣາຊາ ຕຕ຺ຖ ມຍາ ອາທໍ ວຸຕ຺ຖກາເລ ອິຣນ຺ທຕີ ປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ອທາສີ។ ໂສ ຕໍ ລກິຕ຺ວາ ປສນ຺ນຈິຕ຺ໂຕ ທຸຕ຺ວາ ນໍ ມຕິຣຕເນນ ປູເຊຕ຺ວາ ນາຄຣາເຊນ ອາຕຕ຺ໂຕ ມໂນມຍສິນ຺ອວໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ສຍໍ ມຊ຺ອິມາສເນ ນິສີທິຕ຺ວາ ອິຣນ຺ທຕີ ປຈ຺ອິມາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ນໍ ປຸຣິມາສເນ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ອິຮາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິສມຊ຺ເຊ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ອິຣນ຺ທຕີ ອາ ທາຍ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣເມວ ຄໂຕ។ ເອວໍ, ມທາຣາຊ, ໂສ ປຸຕ຺ຕໂກ ຕສ຺ສາ ສຸມຊ຺ອາຍ ປິຍາຍ ເທຕຸ ປຕາຣຍິຕ຺ຖ ມຣຕາຍ ມຍ຺ ທໍ។ ອເຖວໍ ນໍ ນິສ຺ສາຍ ໂສ ເຈວ ກຣິຍາຍ ສມງຄີກູໂຕ, ມມ ຮມ຺ມກາຖໍ ສຸຕ຺ວາ ປສນ຺ເນນ ນາຄຣາເຊນ ອທລຸຈ ອນຸລຸຌາໂຕ, ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ຕກສ຺ສ ສນ຺ຕິກາ ອຍໍ ສພ຺ພການມທໂທ ຈກ຺ກວຕ຺ຕິປຣິໂກຄມຕີ ຈ ລທ຺ໂຮ, ຄຕ຺ທຖ, ເທວ, ອິມໍ ມຕິນ຺ຕີ ຣລຸໂລ ຣຕນໍ ອທາສີ។

ຕໂຕ ຣາຊາ ປຈ຺ຈູສກາເລ ອຕ຺ຕນາ ທິຍ຺ຄສຸປີນໍ ນຄຣວາສີນໍ ກເຖຕຸການໂມ ‘‘ໂກນ຺ໂຕ, ນຄຣວາສີໂນ ອຊ຺ຊ ມຍາ ທິຍ຺ຄສຸປີນໍ ສຸຕາຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອາທ –

໑໒໔໕។

‘‘ຣຸກ຺ໂຂ ທີ ມຍ຺ທໍ ປທ຺ວາເຣ ສຸຊາໂຕ, ປລຸຌາກ຺ຂນ຺ໂຜ ສີລມຍສ຺ສ ສາຂາ;

ອຕ຺ເຖ ຈ ຮມ຺ເມ ຈ ຄິໂຕ ນິປາໂກ, ຄວປ຺ຜໂລ ທຕ຺ຖີຄວາສ຺ສວນ຺ໂນ។

໑໒໔໒។

‘‘ນຈ຺ຈຄີຕຕູຣິຍາກິນາທິເຕ, ອຸຈ຺ອິຊ຺ຊ ເສນໍ ປຸຣິໂສ ອທາສີ;

ໂສ ໂນ ອຍໍ ອາຄໂຕ ສນ຺ນິເກຕໍ, ຣຸກ຺ຂສ຺ສິມສ຺ສາປຈິຕີ ກໂຣຖ។

໑໒໔໗។

‘‘ເຍ ເກຈິ ວິຕ຺ຕາ ມມ ປຈ຺ຈເຍນ, ສພ຺ເພວ ເຕ ປາຕ຺ກໂຣນ຺ຕຸ ອຊ຺ຊ;

ຕິພ຺ພານີ ກຕ຺ວານ ອຸປາຍນານີ, ຣຸກ຺ຂສ຺ສິມສ຺ສາປຈິຕີ ກໂຣຖ។

໑໒໔໘។

‘‘ເຍ ເກຈິ ພທ຺ຮາ ມມ ອຕ຺ຖິ ຣຍ຺ເຄ, ສພ຺ເພວ ເຕ ພນ຺ຮນາ ໂມຈຍນ຺ຕຸ;

ຍເຖວຢໍ ພນ຺ສນສ຺ມາ ປມ຺ຕ຺ໂຕ, ເອວເມເຕ ມ຺ຄ຺ຈເຣ ພນ຺ສນສ຺ມາຯ

໑໖໔໙ຯ

‘‘ອຸນ຺ນງຄລາ ມາສມິມໍ ກໂຣນ຺ຕຸ, ມໍໂສທນໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ກາກ຺ຂຍນ຺ຕຸ;

ອມຊ຺ຊປາ ມຊ຺ຊຣຫາ ປີວນ຺ຕຸ, ປຸຕ຺ຕາທິ ຖາລາທິ ປລິສ຺ສຸຕາທິຯ

໑໖໕໐ຯ

‘‘ມຫາປຖໍ ນິຈ຺ຈ ສມວ຺ຫຍນ຺ຕຸ, ຕິພ຺ພຄ຺ຈ ຣກ຺ຂໍ ວິທຫນ຺ຕຸ ຣຄ຺ເຄ;

ຍຖາຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ນ ວິເທເຍຍ຺ຍຸໍ, ຣຸກ຺ຂສ຺ສິມສ຺ສາປຈິຕີ ກໂຣຖາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສິລມຍສ຺ສ ສາຂາຕິ ເອຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ສິລມຍາ ສາຂາຯ ອຕ຺ເຖ ຈ ສມ຺ເມຈາຕິ ວທ຺ຂິຍຄ຺ຈ ສກາເວ ຈຯ ກິໂຕ ນິປາໂກຕິ ໂສ ປຄ຺ຄາມຍຣຸກ຺ໂຂ ປຕິຄ຺ກິໂຕຯ ຄວປ຺ຜໂລຕິ ປຄ຺ຈວິສໂຄຣສຜໂລຯ ທຕ຺ຖິຄວາສ຺ສວນ຺ໂນຕິ ອລງກຕທຕ຺ຖິຄວາສ຺ເສທິ ສຄ຺ວນ຺ໂນຯ ນຈ຺ຈຄີຕວຸຕູຣິຍາກິນາທິເຕຕິ ອຖ ຕສ຺ສ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ປູຊໍ ກໂຣນ຺ເຕນ ມຫາຊເນນ ຕສ຺ມີ ຣຸກ຺ເຂ ເອເຕທິ ນຈ຺ຈາທີທິ ອກິນາທິເຕຯ ອຸຈ຺ຈິຊ຺ຊ ເສນໍ ປຸຣິໂສ ອທາສີຕີ ເອໂກ ກຕ຺ຫປຸຣິໂສ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ຣຸກ຺ຂໍ ອຸຈ຺ຈິຊ຺ຊ ປຣິວາເຣຕ຺ວາ ກິຕໍ ເສນໍ ປ ລາເປຕ຺ວາ ອທາສີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄໂຕຯ ປຸນ ໂສ ຣຸກ຺ໂຂ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອມ຺ຫາກໍ ນິເວສນທຸວາຣເຍວ ກິໂຕຯ ໂສ ໂນ ອຍໍ ຣຸກ຺ຂສທີໂສ ປຕ຺ທິໂຕ ສນ຺ນິເກຕໍ ອາຄໂຕຯ ອິທານິ ສພ຺ເພວ ຕຸມ຺ເຫ ຣຸກ຺ຂສ຺ສ ອິມສ຺ສ ອປຈິຕີ ກໂຣຖ, ມຫາສກ຺ກາຣໍ ປວຕ຺ເຕຖຯ

ມມ ປຈ຺ຈເຍນາຕິ ອມ຺ໂກ, ອມຈ຺ຈາ ເຍ ເກຈິ ມໍ ນິສ຺ສາຍ ລທ຺ເຜນ ຍເສນ ວິຕ຺ຕາ ຕຸຄ຺ຖຈິຕ຺ຕາ, ເຕ ສພ຺ເພ ອຕ຺ຕໂນ ວິຕ຺ຕໍ ປາ ຕຸກໂຣນ຺ຕຸຯ ຕິພ຺ພານີຕິ ພຫລານີ ມຫນ຺ຕານີຯ ອຸປາຍນານີຕິ ປຕ຺ຕາກາເຣຯ ເຍ ເກຈີຕິ ອນ຺ຕມໂສ ກີລຸອນຕ຺ຖາຍ ພທ຺ເຜ ມິຄປກ຺ຂີໂນ ອຸປາທາຍຯ ມຸຄ຺ຈເຣຕິ ມຸຄ຺ຈນ຺ຕຸຯ ອຸນ຺ນງຄລາ ມາສມິມໍ ກໂຣນ຺ຕູຕິ ອິມໍ ມາສໍ ກສນງຄລານີ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ເອກມນ຺ເຕ ຖເປຕ຺ວາ ນຄເຣ ເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ສພ຺ເພວ ມນຸສ຺ສາ ມຫາຉຕໍ ກໂຣນ຺ຕຸຯ ກາກ຺ຂຍນ຺ຕູຕິ ກຸຄ຺ຊນ຺ຕຸຯ ອມຊ຺ຊປາຕິ ເອຕ຺ຖ ອ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ, ມຊ຺ຊປາ ປຸຣິສາ ມຊ຺ຊຣຫາ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ອາປານຄ຺ຖາເນສຸ ນິສີນ຺ນາ ປີວນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸຕ຺ຕາທິ ຖາລາທີຕິ ປຸຕ຺ເຕທິ ຖາເລທິຯ ປລິສ຺ສຸຕາທີຕິ ອຕິປຸຕ຺ຕຕຕ຺ຕາ ປຄຸໜຣມາເນທິຯ ມຫາປຖໍ ນິຈ຺ຈ ສມວ຺ຫຍນ຺ຕູຕິ ອນ຺ໂຕນຄເຣ ອລງກຕມຫາປຖໍ ຣາຊມຄ຺ຄໍ ນິສ຺ສາຍ ກິຕາ ເວສິຍາ ນິຈ຺ຈກາລໍ ກິເລສວເສນ ກິເລສຕ຺ຖິກໍ ຊນໍ ອວ຺ຫຍນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ຕິພ຺ພນ຺ຕີ ຄາລ຺ຫໍຯ ຍຖາຕິ ຍຖາ ຣກ຺ຂສ຺ສ ສຸສໍວິທິຕຕ຺ຕາ ອຸນ຺ນງຄລາ ທຸຕ຺ວາ ຣຸກ຺ຂສ຺ສິມສ຺ສ ອປຈິຕີ ກໂຣນ຺ຕາ ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ນ ວິເທເຍຍ຺ຍຸໍ, ເອວໍ ຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫນ຺ຕູຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ເອວໍ ຣຄ຺ຄາ ວຸຕ຺ເຕ –

໑໖໕໑ຯ

‘ໂອໂຣຫາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ພຫຸໍ ອນ຺ນຄ຺ຈ ປານຄ຺ຈ, ປຕ຺ທິຕສ຺ສາກິຫາຣຍຸໍຯ

໑໖໕໒ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຄ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພຫຸຳ ອນຸນລຸຈ ປ່ານລຸຈ, ປ໌ຕຸທິຕສຸສາກິຫາຣຍຸ໌ໆ

໑໖໕໓ໆ

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປ໌ທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ພຫຸຳ ອນຸນລຸຈ ປ່ານລຸຈ, ປ໌ຕຸທິຕສຸສາກິຫາຣຍຸ໌ໆ

໑໖໕໔ໆ

‘‘ພຫຸຊໂນ ປ໌ສນຸໂນສິ, ທິສຸວາ ປ໌ຕຸທິຕມາຄເຕ;

ປ໌ຕຸທິຕມຸທິ ອນຸປຸ໌ປ໌ຕຸເຕ, ເຈລຸກຸເຂໂປ໌ ປ໌ວຕຸຕຖາ’’ຕິໆ

ຕຕຸຖ ອກິຫາຣຍຸນຸຕິ ເອວໍ ຣລຸລາ ອາຕາຕຸຕາ ມຫາຊຕໍ ປ໌ຜິຍາເທຕຸວາ ສພຸເພ ສຕຸເຕ ພນຸຣນາ ໂມເຈຕຸວາ ເອເຕ ສພຸເພ ໂອ ໂຣສາຫໂຍ ນານປຸ໌ປ໌ກາຣໍ ປ໌ຕຸຕາກາຣໍ ສຊຸຊິຕຸວາ ເຕນ ສທຸຒິ ອນຸນລຸຈ ປ່ານລຸຈ ປ໌ຕຸທິຕສຸສ ເປ໌ເສສຸໍໆ ປ໌ຕຸທິຕມາຄເຕຕິ ປ໌ຕຸທິເຕ ອາຄເຕ ຕໍ ປ໌ຕຸທິຕໍ ທິສຸວາ ພຫຸຊໂນ ປ໌ສນຸໂນ ອໂຫສິໆ

ລໂຕ ມາເສນ ໂອສານໍ ອຄມາສິໆ ຕໂຕ ມຫາສຕຸໂຕ ພຸທຸຣກິຈຸຈໍ ສາເຣນຸໂຕ ວິຍ ມຫາຊນສຸສ ຣມຸມໍ ເທເສນຸໂຕ ຣາຊານລຸຈ ອນຸສາສນຸໂຕ ທານາທີນິ ປຸ່ລຸລານິ ກຕຸວາ ຍາວຕາຍຸກໍ ຖຕຸວາ ອາຍຸປ໌ຣິໂຍສາເນ ສຄຸຄປ໌ຣາຍໂນ ອໂຫສິໆ ຣາຊານໍ ອາທິ ກຕຸ ວາ ສພຸເພປິ ນຄຣວາສີໂນ ປ໌ຕຸທິຕສຸໂສວາເທ ຖຕຸວາ ທານາທີນິ ປຸ່ລຸລານິ ກຕຸວາ ອາຍຸປ໌ຣິໂຍສາເນ ສຄຸຄປຸຣໍ ປູ໌ຣຍິສຸໆ

ສຕຸຖາ ອິມໍ ຣມຸມເທສນໍ ອາຫຣິຕຸວາ ‘‘ນ, ກິກຸຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸ່ພຸເພປີ ຕຖາຄໂຕ ປ໌ລຸລາສມຸປ໌ນຸໂນ ອຸປ໌າຍກຸສໂລເຍວາ’’ຕິ ວຕຸວາ ຊາຕກໍ ສໂມຣາເນສິ – ‘‘ຕທາ ປ໌ຕຸທິຕສຸສ ມາຕາປິຕໂຣ ມຫາຣາຊກຸລານິ ອເຫສຸໍ, ເຊຍຸຖກາຣິຍາ ຣາຫຸລມາຕາ, ເຊຍຸຖປຸ໌ຕຸໂຕ ຣາຫຸໂລ, ວິມລາ ອຸປ໌ປ໌ລວຕຸຕາ, ວຣຸຕນາຄຣາຊາ ສາຣິປຸ໌ຕຸໂຕ, ສຸປ໌ຕຸຕຣາຊາ ໂມຄຸຄລຸລາໂນ, ສກຸໂກ ອນຸຣຸທຸໂຣ, ຣນລຸຈຍໂກຣພຸຍຣາຊາ ອານນຸໂທ, ປຸ໌ຕຸຕໂກ ລນຸໂນ, ປ໌ຣິສາ ພຸທຸຣປ໌ຣິສາ, ວິຣຸຣປ໌ຕຸທິໂຕ ປ໌ນ ອຫເມວ ສມຸ ມາສມຸພຸທຸໂຣ ອໂຫສິ’’ນຸຕິໆ

ວິຣຸຣຊາຕກວຕຸຕນາ ນວມາໆ

[໕໔໗] ໑໐ໆ ເວສຸສນຸຕຣຊາຕກວຕຸຕນາ

ທສວຣກຖາວຕຸຕນາ

ຜຸສຸສຕິວຣວຕຸຕາເກາຕິ ອິທໍ ສຕຸຖາ ກປິລວຕຸຖຸໍ ອຸປ໌ນິສຸສາຍ ນິຄຸໂຣຣາຣາເມ ວິຫຣນຸໂຕ ໂປ໌ກຸຂຣວສຸສໍ ອາຣພຸກ ກເຖສິໆ ຍທາ ທິ ສຕຸຖາ ປ໌ວຕຸຕິຕວຣຣມຸມຈກຸໂກ ອນຸກຸກເມນ ຣາຊຄຫໍ ຄນຸຕຸວາ ຕຕຸຖ ເຫມນຸຕໍ ວີຕິນາເມຕຸວາ ອຸທາຍິຕຸເຖເຣນ ມຄຸຄ ເທສເກນ ວີສຕິສຫສຸສຂີຕາສວປ໌ຣິວຸໂຕ ປ໌ຖມຄມເນນ ກປິລວຕຸຖຸໍ ອຄມາສິ, ຕທາ ສກຸຍຣາຊາໂນ ‘‘ມຍໍ ອມຸຫາກໍ ລາຕິເສຍຸຖໍ ປ໌ສຸສິສຸສາມາ’’ຕິ ສນຸນິປ໌ຕິຕຸວາ ກຄວໂຕ ວສນຍຸຖານໍ ວີມໍສມານາ ‘‘ນິຄຸໂຣຣສກຸກສຸສາຣາໂມ ຣມຕີໂຍ’’ຕິ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ຕຕຸຖ ສພຸພໍ ປ໌ຜິຊຄຸຄນວິຣິ ກຕຸວາ ຄນຸຣປຸ໌ປຸ໌ຟາທິຫຕຸຖາ ປ໌ຈຸຈຸຄຸຄມນໍ ກໂຣນຸຕາ ສພຸພາລງກາຣປ໌ປ໌ຜິມຕຸທິເຕ ທຫຣທຫເຣ ນາຄຣທາຣເກ ຈ ນາຄຣທາຣິກາໂຍ ຈ ປ໌ຖມໍ ປ໌ທິຕືສຸ, ຕໂຕ ຣາຊກຸມາເຣ ຈ ຣາຊກຸມາຣິກາໂຍ ຈໆ ເຕສໍ ອນຸຕຣາ ສາມໍ ຄນຸຣປຸ໌ປຸ໌ຟຈຸຕຸຕາທີທິ ສຕຸຖາຣໍ ປູ໌ເຊຕຸວາ ກຄວນຸຕໍ ຄເຫຕຸວາ ນິຄຸໂຣຣາຣາມເມວ ອຄມີສຸໆ ຕຕຸຖ ກຄວາ ວີສ ຕິສຫສຸສຂີຕາສວປ໌ຣິວຸໂຕ ປ໌ລຸລຕຸຕວຣພຸທຸຣາສເນ ນິສີທິໆ ຕທາ ທິ ສາກິຍາ ມານຊາຕິກາ ມານຕຸຖຸຣາໆ ເຕ ‘‘ອຍໍ

ສິທ຺ຘຕ຺ຖກຸມາໂຣ ອມ຺ເຫຫິ ທຫຣຕໂຣ, ອມ຺ຫາກໍ ກນິຏ຺ໂຐ ຠາຄິເນຍ຺ໂຍ ປຸຕ຺ໂຕ ນຕ຺ຕາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ທຫຣທຫເຣ ຣາຊກຸມາເຣ ຈ ຣາຊກຸມາຣິກາໂຍ ຈ ອາຫໍສຸ ''ຕຸມ຺ເຫ ຠຄວນ຺ຕໍ ວນ຺ທຖ, ມຍໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປິຏ຺ຐິໂຕ ນິສີທິສ຺ສາມາ''ຕິ.

ເຕສຸ ເອວໍ ອວນ຺ທິຕ຺ວາ ນິສິນ຺ເນສຸ ຠຄວາ ເຕສໍ ອຊ຺ຌາສຍໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ''ນ ມໍ ຎາຕໂຍ ວນ຺ທນ຺ຕິ, ຫນ຺ທ ອິທາເນວ ວນ຺ທາເປສ຺ສາມີ''ຕິ ອຠິຎ຺ຎາປາທກໍ ຈຕຸຕ຺ຖຊ຺ຌານໍ ສມາປຊ຺ຊິຕ຺ວາ ຕໂຕ ວຸຏ຺ຐາຍ ອາກາສໍ ອພ຺ພຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕສໍ ສີເສ ປາທປໍສຸໍ ໂອກິຣມາໂນ ວິຍ ຄຓ຺ຑມ຺ພຣຸກ຺ຂມູເລ ຍມກປາຏິຫາຣິຍສທິສໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ ອກາສິ. ຣາຊາ ສຸທ຺ໂຘທໂນ ຕໍ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ທິສ຺ວາ ອາຫ ''ຠນ຺ເຕ, ຕຸມ຺ຫາກໍ ຊາຕທິວເສ ກາຬເທວລສ຺ສ ວນ຺ທນຕ຺ຖໍ ອຸປນີຕານໍ ໂວ ປາເທ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ມຕ຺ຖເກ ຐິເຕ ທິສ຺ວາ ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປາເທ ວນ຺ທິໍ, ອຍໍ ເມ ປຐມວນ຺ທນາ. ວປ຺ປມງ຺ຄລທິວເສ ຊມ຺ພຸຈ຺ຉາຍາຍ ສິຣິສຍເນ ນິສິນ຺ນານໍ ໂວ ຊມ຺ພຸຈ຺ຉາຍາຍ ອປຣິວຕ຺ຕນໍ ທິສ຺ວາປິ ອຫໍ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປາເທ ວນ຺ທິໍ, ອຍໍ ເມ ທຸຕິຍວນ຺ທນາ. ອິທານິ ອິມໍ ອທິຏ຺ຐປຸພ຺ພໍ ປາຏິຫາຣິຍໍ ທິສ຺ວາປິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ປາເທ ວນ຺ທາມິ, ອຍໍ ເມ ຕຕິຍວນ຺ທນາ''ຕິ. ຣຎ຺ຎາ ປນ ວນ຺ທິເຕ ອວນ຺ທິຕ຺ວາ ຐາຕຸໍ ສມຕ຺ໂຖ ນາມ ເອກສາກິໂຍປິ ນາໂຫສິ, ສພ຺ເພ ວນ຺ທິໍສຸເຍວ.

ອິຕິ ຠຄວາ ຎາຕໂຍ ວນ຺ທາເປຕ຺ວາ ອາກາສໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ປຎ຺ຎຕ຺ຕວຣພຸທ຺ຘາສເນ ນິສີທິ. ນິສິນ຺ເນ ຈ ຠຄວຕິ ສິຂາປ຺ປ຺ໂຕ ຎາຕິສມາຄໂມ ອໂຫສິ, ສພ຺ເພ ເອກຄ຺ຄຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິສີທິໍສຸ. ຕໂຕ ມຫາເມໂຆ ອຸຏ຺ຐຫິຕ຺ວາ ໂປກ຺ຂຣວສ຺ສໍ ວສ຺ສິ, ຕມ຺ພວຓ຺ຓໍ ອຸທກໍ ເຫຏ຺ຐາ ວິຣວນ຺ຕໍ ຄຈ຺ຉຕິ. ເຍ ເຕເມຕຸກາມາ, ເຕ ເຕເມນ຺ຕິ. ອເຕເມຕຸກາມສ຺ສ ສຣີເຣ ເອກພິນ຺ທຸມຕ຺ຕມ຺ປິ ນ ປຕຕິ. ຕໍ ທິສ຺ວາ ສພ຺ເພ ອຈ຺ຉຣິຍພ຺ພຸຕຈິຕ຺ຕຊາຕາ ອເຫສຸໍ. ''ອໂຫ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ອໂຫ ອພ຺ພຸຕໍ ອໂຫ ພຸທ຺ຘານໍ ມຫານຸຠາວຕາ, ເຍສໍ ຎາຕິສມາຄເມ ເອວຣູປໍ ໂປກ຺ຂຣວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ''ຕິ ຠິກ຺ຂູ ກຖໍ ສມຸຏ຺ຐາເປສຸໍ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ສຕ຺ຖາ ''ນ, ຠິກ຺ຂເວ, ອິທາເນວ, ປຸພ຺ເພປິ ມມ ຎາຕິສມາຄເມ ມຫາເມໂຆ ໂປກ຺ຂຣວສ຺ສໍ ວສ຺ສິເຍວາ''ຕິ ວຕ຺ວາ ເຕຫິ ຍາຈິໂຕ ອຕີຕໍ ອາຫຣິ.

ອຕີເຕ ສິວິຣຎ຺ເຎ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄເຣ ສິວິມຫາຣາຊາ ນາມ ຣຊ຺ຊໍ ກາເຣນ຺ໂຕ ສຎ຺ຊຍໍ ນາມ ປຸຕ຺ຕໍ ປຏິລຠິ. ໂສ ຕສ຺ສ ວຍປ຺ປຕ຺ຕສ຺ສ ມທ຺ທຣາຊຘີຕຣໍ ຜຸສ຺ສຕີ ນາມ ຣາຊກຎ຺ຎໍ ອາເນຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊໍ ນິຍ຺ຍາເທຕ຺ວາ ຜຸສ຺ສຕີ ອຄ຺ຄມເຫສີ ອກາສິ. ຕສ຺ສາ ອຍໍ ປຸພ຺ພໂຍໂຄ – ອິໂຕ ເອກນວຸຕິກປ຺ເປ ວິປ຺ສ຺ສີ ນາມ ສຕ຺ຖາ ໂລເກ ອຸທປາທິ. ຕສ຺ມິໍ ພນ຺ຘຸມຕີນຄຣໍ ນິສ຺ສາຍ ເຂເມ ມິຄທາເຍ ວິຫຣນ຺ເຕ ເອໂກ ຣາຊາ ຣຎ຺ໂຎ ພນ຺ຘຸມສ຺ສ ອນຄ຺ເຆນ ຈນ຺ທນສາເຣນ ສທ຺ຘິໍ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນິກໍ ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ເປເສສິ. ຣຎ຺ໂຎ ປນ ທ຺ເວ ຘີຕໂຣ ອເຫສຸໍ. ໂສ ຕໍ ປຓ຺ຓາກາຣໍ ຕາສໍ ທາຕຸກາໂມ ຫຸຕ຺ວາ ຈນ຺ທນສາຣໍ ເຊຏ຺ຐິກາຍ ອທາສິ, ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ກນິຏ຺ຐາຍ ອທາສິ. ຕາ ອຸໂຠປິ ''ນ ມຍໍ ອິມໍ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີເຣ ປິຬນ຺ຘິສ຺ສາມ, ສຕ຺ຖາຣເມວ ປູເຊສ຺ສາມາ''ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອາຫໍສຸ ''ຕາຕ, ຈນ຺ທນສາເຣນ ຈ ສຸວຓ຺ຓມາລາຍ ຈ ທສພລໍ ປູເຊສ຺ສາມາ''ຕິ. ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ''ສາຘູ''ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິ. ເຊຏ຺ຐິກາ ສຸຂຸມຈນ຺ທນຈຸຓ຺ຓໍ ກາເຣຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓສມຸຄ຺ຄໍ ປູເຣຕ຺ວາ ຄຓ຺ຫາເປສິ. ກນິຏ຺ຐາຄິນີ ປນ ສຸວຓ຺ຓມາລໍ ອຸຣຈ຺ຉທມາລໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ສຸວຓ຺ຓສມຸຄ຺ເຄນ ຄຓ຺ຫາເປສິ. ຕາ ອຸໂຠປິ ມິຄທາຍວິຫາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຊຏ຺ຐິກາ ຈນ຺ທນຈຸຓ຺ເຓນ ທສພລສ຺ສ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ສຣີຣໍ ປູເຊຕ຺ວາ ເສສຈຸຓ຺ຓານິ ຄນ຺ຘກຸຏິຍໍ ວິກິຣິຕ຺ວາ ''ຠນ຺ເຕ, ອນາຄເຕ ຕຸມ຺ຫາທິສສ຺ສ ພຸທ຺ຘສ຺ສ ມາຕາ ຠເວຍ຺ຍ''ນ຺ຕິ ປຕ຺ຖນໍ ອກາສິ. ກນິຏ຺ຐາຄິນີປິ ຕຖາຄຕສ຺ສ ສຸວຓ຺ຓວຓ຺ຓໍ ສຣີຣໍ ສຸວຓ຺ຓມາລາຍ ກເຕນ ອຸຣຈ຺ຉເທນ ປູເຊຕ຺ວາ ''ຠນ຺ເຕ, ຍາວ ອຣຫຕ຺ຕປ຺ປຕ຺ຕິ, ຕາວ ອິທໍ ປສາຘນໍ ມມ ສຣີຣາ ມາ ວິຄຕໍ ໂຫຕູ''ຕິ ປຕ຺ຖນໍ ອກາສິ. ສຕ຺ຖາປິ ຕາສໍ ອນຸໂມທນໍ ອກາສິ.

ຕາ ອຸໂຠປິ ຍາວຕາຍຸກໍ ຐຕ຺ວາ ເທວໂລເກ ນິພ຺ພຕ຺ຕິໍສຸ. ຕາສຸ ເຊຏ຺ຐາຄິນີ ເທວໂລກໂຕ ມນຸສ຺ສໂລກໍ , ມນຸສ຺ສໂລກໂຕ ເທວໂລກໍ ສໍສຣນ຺ຕີ ເອກນວຸຕິກປ຺ປາວສາເນ ອມ຺ຫາກໍ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາທກາເລ ພຸທ຺ຘມາຕາ ມຫາມາຍາເທວີ ນາມ ອໂຫສິ. ກນິຏ຺ຐາຄິນີປິ ຕເຖວ ສໍສຣນ຺ຕີ ກສ຺ສປທສພລສ຺ສ ກາເລ ກິກິສ຺ສ ຣຎ຺ໂຎ ຘີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ. ສາ ຈິຕ຺ຕກມ຺ມກຕາຍ ວິຍ ອຸຣຈ຺ຉທມາລາຍ ອລງ຺ກເຕນ ອຸເຣນ ຊາຕຕ຺ຕາ ອຸຣຈ຺ຉທາ ນາມ ກຸມາຣິກາ ຫຸຕ຺ວາ ໂສຬສວສ຺ສິກກາເລ ສຕ຺ຖຸ ກຕານຸໂມທນໍ ສຸຕ຺ວາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜເລ ປຕິຏ຺ຐາຍ ອປຣກາເລ ກຕານຸໂມທນໍ ສຸຕນ຺ເຕເນວ ປິຕຣາ ໂສຕາປຕ຺ຕິຜລໍ ປຕ຺ຕທິວເສເຍວ ອຣຫຕ຺ຕໍ ປຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕ຺ວາ ປຣິນິພ຺ພາຍິ. ກິກີຣາຊາປິ ອຎ຺ຎາ ສຕ຺ຕ ຘີຕໂຣ ລຠິ. ຕາສໍ ນາມານິ –

''ສມຓີ ສມຓຄຸຕ຺ຕາ ຈ, ຠິກ຺ຂຸນີ ຠິກ຺ຂຸທາຍິກາ;

ສມ຺ມາ ເຈວ ສຸສມ຺ມາ ຈ, ສງ຺ໆທາສີ ຈ ສຕ຺ຕມີ''ຕິ។

ຕາ ອິມສ຺ມິ ພຸທ຺ຘຸປ຺ປາເທ –

''ເຂມາ ອຸປ຺ປລວຕ຺ຕາ ຈ, ປຍາຈາຣາ ຈ ໂຄຕມີ;

ສມ຺ມທິນ຺ນາ ມຫາມາຍາ, ວິສາຂາ ຈາປິ ສຕ຺ຕມີ''ຕິ។

ຕາສຸ ຜຸສ຺ສຕີ ສຸສມ຺ມາ ນາມ ຫຸຕ຺ວາ ທານາທີນິ ປ຺ຸຼຍານິ ກຕ຺ວາ ວິປ຺ສ຺ສີສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ສສ຺ສ ກຕາຍ ຈນ຺ທນຈຸຕ຺ຕປູຊາຍ ຜເລນ ຣຕ຺ຕຈນ຺ທນຣສປ຺ຣິປ຺ໂຜສິເຕນ ວິຍ ສຣີເຣນ ຊາຕຕ຺ຕາ ຜຸສ຺ສຕີ ນາມ ກຸມາຣິກາ ຫຸຕ຺ວາ ເທເວສຸ ຈ ມນຸສ຺ເສສຸ ຈ ສໍສຣນ຺ຕີ ອປຣກາເຄ ສກ຺ກສ຺ສ ເທວຣ຺ຸໂຍ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຫຸຕ຺ວາ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ។ ອຖສ຺ສາ ຍາວຕາຍຸກໍ ຄຕ຺ວາ ປ຺ຍຈສຸ ປ຺ຸພ຺ພນິມິຕ຺ເຕສຸ ອຸປ຺ປນ຺ເນສຸ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ຕສ຺ສາ ປຣິກ຺ຂີຕາຍຸກຕໍ ຍຕ຺ວາ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ຕໍ ອາທາຍ ນນ຺ທນວນຸຍ຺ຍານໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕໍ ອລງ຺ກຕສຍນປິຝ຺ເຖ ນິສິນ຺ນໍ ສຍໍ ສຍນປສ຺ເສ ນິສີທິຕ຺ວາ ເອຕທໂວຈ ''ກທ຺ເທ ຜຸສ຺ສຕີ, ເຕ ທສ ວເຣ ທມ຺ມິ, ເຕ ຄຕ຺ຫສ຺ສູ''ຕິ ວທນ຺ໂຕ ອິມສ຺ມິ ຄາຖາສຫສ຺ສປ຺ຜິມຕ຺ທີເຕ ມຫາເວສ຺ສນ຺ຕຣຊາຕເກ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໖໘໔។

''ຜຸສ຺ສຕີ ວຣວຕ຺ຕາເກ, ວຣສ຺ສຸ ທສສາ ວເຣ;

ປຖພ຺ຍາ ຈາຣຸປ຺ຸພ຺ພງ຺ຄີ, ຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ມນໂສ ປິຍ''ນ຺ຕິ។

ເອວເມສາ ມຫາເວສ຺ສນ຺ຕຣສມ຺ມເທສນາ ເທວໂລເກ ປຕິຝ຺ຖາປິຕາ ນາມ ໂຫຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຜຸສ຺ສຕີຕິ ຕໍ ນາເມນາລປຕິ។ ວຣວຕ຺ຕາເກຕິ ວຣາຍ ວຕ຺ຕາກາຍ ສມ຺ມນາຄເຕ។ ທສສາຕິ ທສວິເສ។ ປຖພ຺ຍາຕິ ປຖວິຍໍ ຄເຫຕພ຺ເພ ກຕ຺ວາ ວຣສ຺ສ ຄຕ຺ຫສ຺ສູຕິ ວທຕິ។ ຈາຣຸປ຺ຸພ຺ພງ຺ຄີຕິ ຈາຣຸນາ ປ຺ຸພ຺ພງ຺ເຄນ ວຣລກ຺ຂເຕນ ສມ຺ມນາຄເຕ។ ຍໍ ຕຸຍ຺ຫໍ ມນໂສ ປິຍນ຺ຕິ ຍໍ ຍໍ ຕວ ມນສາ ປິຍໍ, ຕໍ ຕໍ ທສຫິ ໂກຝ຺ຖາເສຫິ ຄຕ຺ຫາຫີຕິ ວທຕິ។

ສາ ອຕ຺ຕໂນ ຈວນສມ຺ມຕໍ ອຊານນ຺ຕີ ປມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ທຸຕິຍຄາຖມາຫ –

໑໖໘໖។

''ເທວຣາຊ ນໂມ ຕ຺ຍຕ຺ຖຸ, ກີ ປາປໍ ປກຕໍ ມຍາ;

ຣມ຺ມາ ຈາເວສິ ມໍ ຖານາ, ວາໂຕວ ສຣຕີຣຸຫ''ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນໂມ ຕ຺ຍຕ຺ຖູຕິ ນໂມ ເຕ ອຕ຺ຖຸ។ ກີ ປາປນ຺ຕິ ກີ ມຍາ ຕວ ສນ຺ຕິເກ ປາປໍ ປກຕນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຊຕິ។ ສຣຕີຣຸຫນ຺ຕິ ຣຸກ຺ຂໍ។

ອຖສ຺ສາ ປມຕ຺ຕກາວໍ ຍຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ທ຺ເວ ຄາຖາ ອກາສິ –

໑໖໘໗។

''ນ ເຈວ ເຕ ກຕໍ ປາປໍ, ນ ຈ ເມ ຕ຺ວມສິ ອປ຺ປິຍາ;

ປຸລຸລລຸຈ ເຕ ປຣິກຸຂີຕໍ, ເຍນ ເຕວໍ ວຫາມຫໍ។

១៦៨៩។

‘‘ສນຸຕິເກ ມຣຕໍ ຕຸຍຸຫໍ, ວິນາກາໂວ ກວິສຸສຕິ;

ປຝິຄຸຄຕຸໜາຫິ ເມ ເອເຕ, ວເຣ ທສ ປເວຈຸຆໂຕ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ເຍນ ເຕວນຸຕິ ເຍນ ເຕ ເອວໍ ວທາມິ។ ຕຸຍຸຫໍ ວິນາກາໂວຕິ ຕວ ອມຸເໜຫິ ສທຸຂີ ວິໂຍໂຄ ກວິສຸສຕິ។ ປເວຈຸຆໂຕຕິ ທທ ມານສຸສ។

ສາ ສກຸກສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ນິຈຸຆເຍນ ອຕຸຕໂນ ມຣຕໍ ລຕຸວາ ວຣໍ ຄຕຸໜນຸຕີ ອາໜ –

១៦៩០។

‘‘ວຣໍ ເຈ ເມ ອໂທ ສກຸກ, ສພຸພກູຕານມິສຸສຣ;

ສິວິຣາຊສຸສ ກທຸທນຸເຕ, ຕຕຸຖ ອສຸສໍ ນິເວສເນ។

១៦៩១។

‘‘ນີລເນຕຸຕາ ນີລກມຸ, ນີລກຸຂີ ຈ ຍຖາ ມິຄີ;

ຜຸສຸສຕີ ນາມ ນາເມນ, ຕຕຸຖປສຸສໍ ປຸຣິນຸທນ។

១៦៩២។

‘‘ປຸຕຸຕໍ ລເກຖ ວຣທໍ, ຍາຈໂຍຄໍ ອມຈຸຆຣີ;

ປູຊິຕໍ ປຝິຣາຊູຫີ, ກິຕຸຕິມນຸຕໍ ຍສສຸສິນໍ។

១៦៩៣។

‘‘ຄພຸກໍ ເມ ຊາຣຍນຸຕິຍາ, ມຊຸຊິມງຄໍ ອນຸນຸນຕໍ;

ກຸຈຸຆີ ອນຸນຸນໂຕ ອສຸສ, ຈາປໍວ ລິຂິຕໍ ສມໍ។

១៦៩៤។

‘‘ຖນາ ເມ ນປຸປປເຕຍຸຍຸໍ, ປລິຕາ ນ ສນຸຕຸ ວາສວ;

ກາເຍ ຣໂຊ ນ ລິມຸເປຖ, ວຊຸຊຸລຸຈາປິ ປໂມຈເຍ។

໑໖໖໔ຯ

''ມຍູຣໂກຎ຺ຈາຠິຣຸເທ, ນາຣິວຣຄຓາຍຸເຕ;

ຂຸຊ຺ຊເຈລາປກາກິຓ຺ເຓ, ສູຕມາຄຘວຓ຺ຓິເຕຯ

໑໖໖໕ຯ

''ຈິຕ຺ຣຄ຺ຄລຸເຣຣຸຆຸສິເຕ, ສຸຣາມໍສປໂພຘເນ;

ສີວິຣາຊສ຺ສ ຠທ຺ທນ຺ເຕ, ຕຕ຺ຖສ຺ສໍ ມເຫສີ ປິຍາ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສີວິຣາຊສ຺ສາຕິ ສາ ສກລຊມ຺ພຸທີປຕລໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ອຕ຺ຕໂນ ອນຸຈ຺ຉວິກໍ ສີວິຣຎ຺ໂຎ ນິເວສນໍ ທິສ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ອຄ຺ຄມເຫສີຠາວໍ ປຕ຺ເຖນ຺ຕີ ເອວມາຫຯ ຍຖາ ມິຄີຕິ ເອກວສ຺ສິກາ ຫິ ມິຄໂປຕິກາ ນີລເນຕ຺ຕາ ໂຫຕິ, ເຕເນວມາຫຯ ຕຕ຺ຖປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ ຕຕ຺ຖປີ ອິມິນາວ ນາເຍນ ອສ຺ສໍຯ ລເຠຖາຕິ ລເຠຍ຺ຍໍຯ ວຣທນ຺ຕີ ອລງ຺ກຕສີສອກ຺ຂິຍຸຄລທ຺ວຍ ມໍສຣຸທິຣເສຕຈ຺ຉຕ຺ຕປຸຕ຺ຕທາເຣສຸ ຍາຈິຕຍາຈິຕສ຺ສ ວຣາຣຫສ຺ສ ທາຍກໍຯ ກຸຈ຺ຉິຕີ ''ມຊ຺ຌິມງ຺ຄ''ນ຺ຕິ ວຸຕ຺ຕໍ ສຣູປໂຕ ທສ຺ເສຕິຯ ລິຂິຕນ຺ຕິ ຍຖາ ເຉເກນ ຘນຸກາເຣນ ສມ຺ມາ ລິຂິຕໍ ຘນຸ ອນຸນ຺ນຕມຊ຺ຌໍ ຕຸລາວຍ຺ຍໍ ສມໍ ໂຫຕິ, ເອວຣູໂປ ເມ ກຸຈ຺ຉິ ຠເວຍ຺ຍຯ

ນປ຺ປປເຕຍ຺ຍຸນ຺ຕິ ປຕິຕ຺ວາ ລມ຺ພາ ນ ຠເວຍ຺ຍຸໍຯ ປລິຕາ ນ ສນ຺ຕຸ ວາສວາຕິ ວາສວ ເທວເສຏ຺ຐ, ປລິຕານິປີ ເມ ສີຣສ຺ມີ ນ ສນ຺ຕຸ ມາ ປຎ຺ຎາຍິສຸຯ ''ປລິຕານິ ສີໂຣຣຸຫາ''ຕິປີ ປາໂຬຯ ວຊ຺ຌຎ຺ຈາປີຕິ ກິພ຺ພິສກາຣກໍ ຣາຊາປຣາຘິກໍ ວຊ຺ຌປ຺ປຕ຺ຕໍ ໂຈຣໍ ອຕ຺ຕໂນ ພເລນ ໂມເຈຕຸໍ ສມຕ຺ຖາ ຠເວຍ຺ຍໍຯ ອິມິນາ ອຕ຺ຕໂນ ອິສ຺ສຣິຍຠາວໍ ທີເປຕິຯ ຠູຕມາຄຘວຓ຺ຓິເຕຕິ ໂຠຊນກາລາທີສຸ ຖຸຕິວເສນ ກາລໍ ອາໂຣເຈນ຺ເຕຫິ ສູເຕຫິ ເຈວ ມາຄເຘຫິ ຈ ວຓ຺ຓິເຕຯ ຈິຕ຺ຣຄ຺ຄລຸເຣຣຸຆຸສິເຕຕິ ປຎ຺ຈງ຺ຄິກຕູຣິຍສທ຺ທສທິສໍ ມໂນຣມໍ ຣວໍ ຣວນ຺ເຕຫິ ສຕ຺ຕຣຕນວິຈິຕ຺ເຕຫິ ທ຺ວາຣກວາເຏຫິ ອຸຄ຺ໂຆສິເຕຯ ສຸຣາມໍສປໂພຘເນຕິ ''ປີວຖ, ຂາທຖາ''ຕິ ສຸຣາມໍເສຫິ ປໂພຘິຍມານຊເນ ເອວຣູເປ ສີວິຣາຊສ຺ສ ນິເວສເນ ຕສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີ ຠເວຍ຺ຍນ຺ຕິ ອິເມ ທສ ວເຣ ຄຓ຺ຫີຯ

ຕຕ຺ຖ ສີວິຣາຊສ຺ສ ອຄ຺ຄມເຫສີຠາໂວ ປຖໂມ ວໂຣ, ນີລເນຕ຺ຕຕາ ທຸຕິໂຍ, ນີລຠມຸກຕາ ຕຕິໂຍ, ຜຸສ຺ສຕີຕິ ນາມໍ ຈຕຸຕ຺ໂຖ, ປຸຕ຺ຕປຏິລາໂຠ ປຎ຺ຈໂມ, ອນຸນ຺ນຕກຸຈ຺ຉິຕາ ຉຏ຺ໂຐ, ອລມ຺ພຕ຺ຖນຕາ ສຕ຺ຕໂມ, ອປລິຕຠາໂວ ອຏ຺ຐໂມ, ສຸຂຸມຈ຺ຉວິຠາໂວ ນວໂມ, ວຊ຺ຌປ຺ປໂມຈນສມຕ຺ຖຕາ ທສໂມ ວໂຣຕິຯ

ສກ຺ໂກ ອາຫ –

໑໖໖໖ຯ

''ເຍ ເຕ ທສ ວຣາ ທິນ຺ນາ, ມຍາ ສພ຺ພງ຺ຄໂສຠເນ;

ສີວິຣາຊສ຺ສ ວິຊິເຕ, ສພ຺ເພ ເຕ ລຈ຺ຉສີ ວເຣ''ຕິຯ

ອຖສ຺ສາ ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ຜຸສ຺ສຕິຍາ ທສ ວເຣ ອທາສິ, ທຕ຺ວາ ຈ ປນ ''ຠທ຺ເທ ຜຸສ຺ສຕິ, ຕວ ສພ຺ເພ ເຕ ສມິຊ຺ຌນ຺ຕູ''ຕິ ວຕ຺ວາ ອນຸໂມທິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໖໗ຯ

''ອິທໍ ວຕ຺ວານ ມຆວາ, ເທວຣາຊາ ສຸຊມ຺ປຕິ;

ຜຸສ຺ສຕິຍາ ວຣໍ ທຕ຺ວາ, ອນຸໂມທິຕ຺ຖ ວາສໂວ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອນຸໂມທິຕ຺ຖາຕິ ‘‘ສພ຺ເພ ເຕ ລຈ຺ຉສິ ວເຣ’’ຕິ ເອວໍ ວເຣ ທຕ຺ວາ ປມຸທ຺ທິໂຕ ຕຸຜ຺ຖມານໂສ ອໂຫສີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺

ທສວຣກຖາ ນິຜ຺ຖິຕາ຺

ຫິມວນ຺ຕວຕ຺ຕນາ

ອິຕິ ສາ ວເຣ ຄເຫຕ຺ວາ ຕໂຕ ຈຸຕາ ມທ຺ທຣຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ນິພ຺ພຕ຺ຕິ຺ ຊາຍມານາ ຈ ຈນ຺ທນ ຈຸຕ຺ຕປຣິກິຕ຺ເຕນ ວິຍ ສຣີເຣນ ຊາຕາ຺ ເຕນສ຺ສາ ນາມຄ຺ຄຫຕທິວເສ ‘‘ຜຸສ຺ສຕີ’’ຕ຺ເວວ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ສາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາ ເຣນ ວທ຺ຌິຕ຺ວາ ໂສລຊວສວສ຺ສກາເລ ອຕ຺ຕມຣູປຘຣາ ອໂຫສິ຺ ອຖ ນໍ ສິວິມຫາຣາຊາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຄ຺ຊຍກຸມາຣສ຺ສ ອຕ຺ຖາຍ ອາເນຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຉຕ຺ຕໍ ອຸສ຺ສາເປຕ຺ວາ ໂສລຊສນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖີສຫສ຺ສານໍ ເຊຜ຺ຖິກໍ ກຕ຺ວາ ອຕ຺ຄມເຫສິຜ຺ຖາເນ ຖເປສິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ຕໂຕ ຈຸຕາ ສາ ຜຸສ຺ສຕີ, ຉຕ຺ຕິເຍ ອຸປ຺ປ຺ຊ຺ຊຖ;

ເຊຕ຺ຕຸຕ຺ຕຣມ຺ຫີ ນຄເຣ, ສຄ຺ຊເຍນ ສມາຄມີ’’ຕິ຺

ສາ ສຄ຺ຊຍສ຺ສ ປິຍາ ມນາປາ ອໂຫສິ຺ ອຖ ນໍ ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ຊມາໂນ ‘‘ມຍາ ຜຸສ຺ສຕິຍາ ທິນ຺ນວເຣສຸ ນວ ວຣາ ສມິທ຺ຘາ’’ຕິ ທິສ຺ວາ ‘‘ເອໂກ ປນ ປຸຕ຺ຕວໂຣ ນ ຕາວ ສມິຊ຺ຊຕິ, ຕມ຺ປິສ຺ສາ ສມິຊ຺ຊາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕສິ຺ ຕທາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕາວຕິໍສ ເທວໂລເກ ວສຕິ, ອາຍຸ ຈສ຺ສ ປຣິກ຺ຂີຕໍ ອໂຫສິ຺ ຕໍ ຌຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ມາຣິສ, ຕຍາ ມນຸສ຺ສໂລກໍ ຄນ຺ຕຸໍ ວຜ຺ຜຕິ, ຕຕ຺ຖ ສິວິຣຄ຺ໂຄ ອຕ຺ຄມເຫສິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ປຜິສນ຺ຘິ ຄຕ຺ຫິຕຸໍ ວຜ຺ຜຕີ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ເຈວ ອຄ຺ເຌສຄ຺ຈ ຈວນຘມ຺ມານໍ ສຜ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ເທວປຸຕ຺ຕານໍ ປຜິຄ຺ຄໍ ຄເຫຕ຺ວາ ສກຜ຺ຖານເມວ ຄໂຕ຺ ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ຕໂຕ ຈວິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖຸປ຺ປນ຺ໂນ, ເສສເທວປຸຕ຺ຕາປິ ສຜ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ອມຈ຺ຈານໍ ເຄເຫສຸ ນິພ຺ພຕ຺ຕີສ຺ຸ ມຫາສຕ຺ເຕ ກຸຈ຺ຉິຄເຕ ຜຸສ຺ສຕີ ໂທຫລຸອິນີ ຫຸຕ຺ວາ ຈຕູສຸ ນຄຣທ຺ວາເຣສຸ ນຄຣມຊ຺ເຊ ຣາຊນິເວສນທ຺ວາເຣ ຈາຕິ ຉສຸ ຖາເນສຸ ຉ ທານສາລາໂຍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ເທວສິກໍ ຉ ສຕສຫສ຺ສານີ ວິສ຺ສຊ຺ເຊຕ຺ວາ ມຫາທານໍ ທາຕຸກາມາ ອໂຫສິ຺

ຣາຊາ ຕສ຺ສາ ໂທຫລຸອໍ ສຸຕ຺ວາ ເນມິຕ຺ຕເກ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ປຸຈ຺ຉິ຺ ເນມິຕ຺ຕກາ – ‘‘ມຫາຣາຊ, ເທວິຍາ ກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ທານາກິຣໂຕ ສຕ຺ໂຕ ອຸປ຺ປນ຺ໂນ, ທາເນນ ຕິຕ຺ຕີ ນ ຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ວທີສ຺ຸ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ຕຸຜ຺ຖມານໂສ ຫຸຕ຺ວາ ຉ ທານ ສາລາໂຍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວຸຕ຺ຕປ຺ປກາຣໍ ທານໍ ປຜ຺ຖເປສິ຺ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຜິສນ຺ຘິຄ຺ຄຫຕກາລໂຕ ປຜ຺ຖາຍ ຣຄ຺ໂຄ ອາຍສ຺ສ ປ ມາຕໍ ນາມ ນາໂຫສິ຺ ຕສ຺ສ ປຸຄ຺ຌານຸພາເວນ ສກລຊມ຺ພຸທີປຣາຊາໂນ ປຕ຺ຕາກາຣໍ ປຫີເຕີສ຺ຸ ເທວີ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຄພ຺ກໍ ຘາເຣນ຺ຕີ ທສມາເສ ປຣິປຸຕ຺ເຕ ນຄຣໍ ທຜ຺ຖຸກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຄ ອາໂຣເຈສິ຺ ຣາຊາ ນຄຣໍ ເທວນຄຣໍ ວິຍ ອລງ຺ກາ ຣາເປຕ຺ວາ ເທວີ ຣຖວຣໍ ອາໂຣເປຕ຺ວາ ນຄຣໍ ປທກ຺ຂີຕໍ ກາເຣສິ຺ ຕສ຺ສາ ເວສ຺ສານໍ ວີຖິຍາ ເວມຊ຺ຊໍ ສມ຺ປຕ຺ຕກາເລ ກມ຺ມຊ ວາຕາ ຈລີສ຺ຸ ອຖ ອມຈ຺ຈາ ຣຄ຺ໂຄ ອາໂຣເຈສຸໍ຺ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ເວສ຺ສວີຖິຍໍເຍວ ຕສ຺ສາ ສູຕິຆຣໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ວາສໍ ຄຕ຺ຫາເປສິ຺ ສາ ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ຺ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ທສ ມາເສ ຘາຣຍິຕ຺ວານ, ກໂຣນ຺ຕີ ປຸຣໍ ປທກ຺ຂີຕໍ;

ເວສ຺ສານໍ ວີຖິຍາ ມຊ຺ເຊ, ຊເນສິ ຜຸສ຺ສຕີ ມມ’’ນ຺ຕິ຺ (ຈຣິຍາ຺ ໑຺໗໖);

ມຫາສຕ຺ໂຕ ມາຕຸ ກຸຈ຺ຉິໂຕ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕເຍວ ວິສໂທ ຫຸຕ຺ວາ ອກ຺ຂີນິ ອຸມ຺ມີເລຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ຺ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕເຍວ ຈ ມາຕຸ ຫຕ຺ຖໍ ປສາ ເຣຕ຺ວາ ‘‘ອມ຺ມ, ທານໍ ທສ຺ສາມິ, ອຕ຺ຖິ ກິຄ຺ຈິ ເຕ ຘນ’’ນ຺ຕິ ອາຫ຺ ອຖສ຺ສ ມາຕາ ‘‘ຕາຕ, ຍຖາອຊ຺ຊາສເຍນ ທານໍ ເທຫີ’’ຕິ

ປສາຣິຕຫຕຸເຖ ສຫສ຺ສຕຖວິກໍ ຄເປສີ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫິ ອຸມງຄຊາຕເກ ອິມສ຺ມິ ຊາຕເກ ປຈ຺ຈິມຕຕກາເວຕີ ຕີສ຺ ຄາເນສ຺ ຊາຕມຕ຺ເຕເຍວ ມາຕຣາ ສທ຺ຂີ ກເຖສີ. ອຖສ຺ສ ນາມຄຸຄຫຄທິວເສ ເວສ຺ສວີຖິຍໍ ຊາຕຕ຺ຕາ "ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ"ຕິ ນາມໍ ກຣິສ຺.

ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

"ນ ມຍ຺ຫໍ ມຕ຺ຕິກໍ ນາມໍ, ນປິ ເປຕ຺ຕິກສມ຺ກວໍ;

ຊາໂຕມ຺ຫິ ເວສ຺ສວີຖິຍໍ, ຕສ຺ມາ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອຫຸ"ນ຺ຕິ. (ຈຣິຍາ. ໑.໗໗);

ຊາຕທິວເສເຍວ ປນສ຺ສ ເອກາ ອາກາສຈາຣິນີ ກເຣຕຸກາ ອກິມງຄລສມ຺ມຕໍ ສພ຺ພເສຕໍ ຫຕ຺ຖິໂປຕກໍ ອາເນຕ຺ວາ ມງຄລຫຕ຺ຖິຍຖາເນ ຄເປຕ຺ວາ ປກ຺ກາມີ. ຕສ຺ສ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຈ຺ຈຍໍ ກຕ຺ວາ ອຸປ຺ປນ຺ນຕ຺ຕາ "ປຈ຺ຈໂຍ"ຕ຺ເວວ ນາມໍ ກຣິສ຺. ຕໍ ທິວສເມວ ອມຈ຺ຈເຕເຫສ຺ ສຍ຺ຖິສຫສ຺ສກ຺ມາຣກາ ຊາຍິສ຺. ຣາຊາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອຕິທີພາທິໂທເສ ວິວຊ຺ເຊຕ຺ວາ ອລມ຺ພຸຖນິໂຍ ມຊຸຣຂີຣາໂຍ ຈຕ຺ສຍ຺ຖິ ຊາຕິໂຍ ອຸປ຺ຍຸຖາເປສີ. ເຕນ ສທ຺ຂີ ຊາຕານຍ຺ຈ ສຍ຺ຖິຫາຣກສຫສ຺ສານໍ ເອເກກາ ຊາຕິໂຍ ອຸປ຺ຍຸຖາເປສີ. ໂສ ສຍ຺ຖິສຫສ຺ເສຫີ ທາຣເກຫິ ສທ຺ຂີ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ວຑ຺ຍຕີ. ອຖສ຺ສ ຣາຊາ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຊນກໍ ກ຺ມາຣປີລນ຺ອນ຺ຊນໍ ການາເປສີ. ໂສ ຈຕ຺ປ຺ປຍ຺ຈວສ຺ສິກກາເລ ຕໍ ໂອມ຺ຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຊາຕິນໍ ທຕ຺ວາ ປຸນ ຕາຫິ ທີຍມານມ຺ປິ ນ ຄຕ຺ຫີ. ຕາ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣຈຍິສ຺. ຣາຊາ ຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ "ມມ ປ຺ຕ຺ເຕນ ທິນ຺ນໍ ພຸຣຫ຺ມເທຍ຺ຍເມວ ໂຫຕູ"ຕິ ອປຣມ຺ປິ ການເຣສີ. ກ຺ມາໂຣ ຕມ຺ປິ ອທາສິເຍວ. ອິຕິ ທາຣກກາເລເຍວ ຊາຕິນໍ ນວ ວາເຣ ປີລນ຺ອນ຺ຊນໍ ອທາສິ.

ອຍ຺ຖວສ຺ສິກກາເລ ປນ ປາສາທວຣຄໂຕ ສິຣິສຍນປິຍ຺ເຖ ນິສິນ຺ໂນວ ຈິນ຺ເຕສິ "ອຫໍ ພາຫິຣກທານເມວ ເທມິ, ຕໍ ມໍ ນ ປຣິໂຕເສຕິ, ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກທານໍ ທາຕ຺ກາໂມມ຺ຫິ, ສເຈ ມໍ ໂກຈິ ສີສໍ ຍາເຈຍ຺ຍ, ສີສໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ທເທຍ຺ຍໍ. ສເຈປິ ມໍ ໂກຈິ ຫທຍໍ ຍາເຈຍ຺ຍ, ອຣໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຫທຍໍ ນີຫຣິຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍໍ. ສເຈ ອກ຺ຂີນິ ຍາເຈຍ຺ຍ, ອກ຺ຂີນິ ອຸປ຺ປາເຜຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍໍ. ສເຈ ສຣີຣມໍສໍ ຍາເຈຍ຺ຍ, ສກລສຣີຣໂຕ ມໍສໍ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍໍ. ສເຈປິ ມໍ ໂກຈິ ຣຸຊິຣໍ ຍາເຈຍ຺ຍ, ຣຸຊິຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍໍ. ອຖ ວາປິ ໂກຈິ 'ທາໂສ ເມ ໂຫຫີ'ຕິ ວເທຍ຺ຍ, ອຕ຺ຕານມສ຺ສ ສາເວຕ຺ວາ ທາສໍ ກຕ຺ວາ ທເທຍ຺ຍ"ນ຺ຕິ. ຕສ຺ເສວໍ ສກາວໍ ຈິນ຺ເຕນ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸນຫຕາຊິກທຸວິໂຍຊນສຕສຫສ຺ສພຫລາ ອຍໍ ມຫາປຖວີ ມຕ຺ຕວຣວາຣໂຕ ວິຍ ຄຊ຺ຊມານາ ກມ຺ປີ. ສິເນຣຸປພ຺ພຕຣາຊາ ສ຺ເສທິຕເວຕ຺ຕງ຺ກໂຣ ວິຍ ໂອນມິຕ຺ວາ ເຊຕ຺ຕຕຣນຄຣາກິມ຺ໂຂ ອຍ຺ຖາສີ. ປຖວິສທ຺ເທນ ເທວາ ຄຊ຺ຊນ຺ໂຕ ຂຕິກວສ຺ສໍ ວສ຺ສີ, ອກາລວິຊ຺ຊຸລຕາ ນິຈ຺ຈຣິສ຺, ສາຄໂຣ ສງ຺ຂຸກິ. ສກ຺ໂກ ເທວຣາຊາ ອປ຺ໂຜເຍສີ, ມຫາພຸຣຫ຺ມາ ສາຊຸກາຣມທາສີ. ປຖວິຕລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ຍາວ ພຸຣຫ຺ມໂລກາ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສີ.

ວຸຕ຺ຕມ຺ປິ ເຈຕໍ –

"ຍທາຫໍ ທາຣໂກ ໂຫມິ, ຊາຕິຍາ ອຍ຺ຖວສ຺ສິໂກ;

ຕທາ ນິສຊ຺ຊ ປາສາເທ, ທານໍ ທາຕຸໍ ວິຈິນ຺ຕຍິ.

"ຫທຍໍ ທເທຍ຺ຍໍ ຈກ຺ຂຸໍ, ມໍສມ຺ປິ ຣຸຊິຣມ຺ປິ ຈ;

ທເທຍ຺ຍໍ ກາຍໍ ສາເວຕ຺ວາ, ຍທິ ໂກຈິ ຍາຈເຍ ມມໍ.

"ສກາວໍ ຈິນ຺ຕຍນ຺ຕສ຺ສ, ອກມ຺ປິຕມສຕ຺ຖິຕໍ;

ອກມ຺ປິ ຕຕ຺ຖ ປຖວີ, ສິເນຣຸວນວຕໍສກາ"ຕິ. (ຈຣິຍາ. ໑.໗໘-໘໐);

ໂພຊິສຕ຺ໂຕ ໂສລຸອສວສ຺ສິກກາເລເຍວ ສພ຺ພສິປ຺ເປສ຺ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ປາປ຺ຕິ. ອຖສ຺ສ ປີຕາ ຣຊ຺ຊໍ ທາຕ຺ກາໂມ ມາຕຣາ ສທ຺ຂີ ມນ຺

ເຕຕ຺ວາ ມຫ຺ທຣາຊກຸລໂຕ ມາຕຸລສິຕຣໍ ມຫ຺ທີ ນາມ ຣາຊກຄ຺ລໍ ອາເນຕ຺ວາ ໂສລຸອສນ຺ນໍ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ ເຊຍ຺ຖິກໍ ອຄ຺ຄມເຫສີ ກຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຣຊ຺ເຊ ອກິສິຄ຺ຈິ຺ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣຊ຺ເຊ ປ຺ຕິຍ຺ຖິຕກາລໂຕ ປ຺ຍ຺ຖາຍ ເທວສິກໍ ລ ສຕສຫສ຺ສານິ ວິສ຺ສຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ມຫາທານໍ ປ຺ວຕ຺ເຕສິ຺ ອປຣາກເຄ ມຫ຺ທີເທວີ ປຸຕ຺ຕໍ ວິຊາຍິ຺ ຕໍ ກຄ຺ຈນຊາເລນ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຜີສຸ, ເຕນສ຺ສ "ຊາ ລີກຸມາໂຣ"ຕ຺ເວວ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ຕສ຺ສ ປ຺ທສາ ຄມນກາເລ ສິຕຣໍ ວິຊາຍິ຺ ຕໍ ກຕ຺ຫາຊິເນນ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຜີສຸ, ເຕນສ຺ສາ "ກຕ຺ຫາຊິ ນາ"ຕ຺ເວວ ນາມໍ ກຣີສ຺ຸ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມາສສ຺ສ ລກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຂວຣຄໂຕ ລ ທານສາລາໂຍ ໂອໂລເກສິ຺ ຕທາ ກາລິງ຺ຄຣຍ຺ເຖ ທຸພ຺ພຸຍ຺ຖິກາ ອໂຫສິ, ສສ຺ສານິ ນ ສມ຺ປ຺ຊ຺ຊີສຸ, ມນຸສ຺ສານໍ ມຫນ຺ຕໍ ລາຕກຍໍ ປ຺ວຕ຺ຕິ຺ ມນຸສ຺ສາ ຊີວິຕຸ໌ ອສກ຺ ໂກນ຺ຕາໂຈຣກມ຺ມໍ ກໂຣນ຺ຕິ຺ ທຸພ຺ກິກ຺ຂປີລຸອິຕາ ຊານປທາ ຣາຊງ຺ຄເຕ ສນ຺ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ອຸປກ຺ໂກສີສຸ ຯ ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຄ຺ຍາ "ກີ, ຕາຕາ"ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ຕມຕ຺ຖໍ ອາໂຣຈຍີສ຺ຸ ຣາຊາ "ສາຮຸ, ຕາຕາ, ເທວໍ ວສ຺ສາເປສ຺ສາມີ"ຕິ ເຕ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ສມາ ທິນ຺ນສີໂລ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສນ຺ໂຕປີ ເທວໍ ວສ຺ສາເປຕຸ໌ ນາສກ຺ຂິ຺ ໂສ ນາຄເຣ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ "ອຫໍ ສມາທິນ຺ນສີໂລ ສຕ຺ຕາຫໍ ອຸໂປສຖວາສໍ ວສນ຺ໂຕປີ ເທວໍ ວສ຺ສາເປຕຸ໌ ນາສກ຺ຂີ, ກີ ນຸ ໂຂ ກາຕພ຺ພ"ນ຺ຕິ ປຸ໌ຈ຺ຜິ຺ ສເຈ, ເທວ, ເທວໍ ວສ຺ສາເປຕຸ໌ ນ ສກ຺ໂກສີ, ເອສ ເຊຕ຺ຕຸຕ຺ຕຣນຄເຣ ສຄ຺ຊຍສ຺ສ ຣຄ຺ໂຍ ປຸຕ຺ໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ນາມ ທານາກິຣໂຕ຺ ຕສ຺ສໍ ກິຣ ສພ຺ພເສໂຕ ມງ຺ຄລຫຕ຺ຖີ ອຕ຺ຖີ, ຕສ຺ສ ຄຕຄຕຍ຺ຖາເນ ເທໂວ ວສ຺ສິ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ເປເສຕ຺ວາ ຕໍ ຫຕ຺ຖີ ຍາຈາເປຕຸ໌ ວຍ຺ຍຕິ, ອາຕາເປຖາຕິ຺

ໂສ "ສາຮູ"ຕິ ສມ຺ປ຺ຜິຈ຺ຜິຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ສນ຺ນິປາເຕຕ຺ວາ ເຕສຸ ຄຸຓວຕ຺ຕສມ຺ປ຺ນ຺ເນ ອຍ຺ຖ ຊເນ ວິຈິນິຕ຺ວາ ເຕສໍ ປ຺ຣິພ຺ພຍໍ ທຕ຺ວາ "ຄຈ຺ລຖ, ຕຸມ຺ເຫ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຫຕ຺ຖີ ຍາຈິຕ຺ວາ ອາເນຖາ"ຕິ ເປເສສິ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອນຸປຸພ຺ເພນ ເຊຕ຺ຕຸຕ຺ຕຣນຄຣໍ ຄນ຺ຕ຺ ວາ ທານຄ຺ເຄ ກຕ຺ຕໍ ປ຺ຣິກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣໍ ຣໂຊປ຺ຣິກິຕ຺ຕໍ ປ໌ສຸມກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕມທິວເສ ຣາຊານໍ ຫຕ຺ຖີ ຍາຈິຕຸ ກາມາ ຫຸຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ທານຄ຺ຄໍ ອາຄມນກາເລ ປາຈີນທ຺ວາຣໍ ອຄມໍສ຺ຸ ຣາຊາປີ "ທານຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກສ຺ສາມີ"ຕິ ປາໂຕວ ນ຺ຫຕ຺ ວາ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຂວຣຄໂຕ ປາຈີນທ຺ວາຣໍ ອຄມາສິ຺ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຕຕ຺ໂຖ ກາສໍ ອລກິຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຕທ຺ວາຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸນ຺ນຕປ຺ເທເສ ຖຕ຺ວາ ຣຄ຺ໂຍ ປາຈີນທ຺ວາເຣ ທານຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຕທ຺ ວາຣາຄມນກາເລ ຫຕ຺ເຖ ປສາເຣຕ຺ວາ "ຊຍຕຸ ກວໍ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ"ຕິ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸ໌ ອາຫໍສ຺ຸ ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ທິສ຺ວາ ຫຕ຺ຖີ ເຕສໍ ຖິຕຍ຺ຖານໍ ເປເສຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຂ ນິສິນ຺ໂນ ປຖມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໒໒໘຺

"ປຣູລຸຫກຈ຺ລນຂໂລມາ , ປງ຺ກທນ຺ຕາ ຣຊ຺ສິຣາ;

ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ທກ຺ຂິຕໍ ພາຫຸໍ, ກີ ມໍ ຍາຈນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ"ຕິ຺

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ອາຫໍສຸ –

໑໒໒໙຺

"ຣຕນໍ ເທວ ຍາຈາມ, ສິວີນໍ ຣຍ຺ຖວຫ຺ຒນ;

ທທາຫິ ປ຺ວຣໍ ນາຄໍ, ອີສາທນ຺ຕໍ ອຸຣູລ຺ຫວ"ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອຸຣູລ຺ຫວນ຺ຕິ ອຸພ຺ພາຫນສມຕ຺ຖໍ຺

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ "ອຫໍ ສີສໍ ອາທີ ກຕ຺ວາ ອຊ຺ຊຕ຺ຕິກທານໍ ທາຕ຺ກາໂມ຺ຫ຺ມິ, ອິເມ ປນ ມໍ ພາຫິຣກທານເມວ ຍາຈນ຺ຕິ, ປູ ເຣສ຺ສາມິ ເຕສໍ ມໂນຣຖ"ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຂວຣຄໂຕ ຕຕິຍໍ ຄາຖມາຫ –

໑໒໓໐຺

‘‘ທທາມິ ນ ວິກມ຺ປາມິ, ຍໍ ມໍ ຍາຈນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ປຠິນ຺ນໍ ກຸຎ຺ຊຣໍ ທນ຺ຕິໍ, ໂອປວຍ຺ຫໍ ຄຊຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິຯ

ປຏິຊານິຕ຺ວາ ຈ ປນ –

໑໖໗໑ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຘໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ, ຣາຊາ ຈາຄາຘິມານໂສ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອທາ ທານໍ, ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒໂນ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ໂອປວຍ຺ຫນ຺ຕິ ຣາຊວາຫນໍຯ ຈາຄາຘິມານໂສຕິ ຈາເຄນ ອຘິກມານໂສ ຣາຊາຯ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອທາ ທານນ຺ຕິ ໂສ ວາຣຓສ຺ສ ອນລງ຺ກຕຏ຺ຐານໍ ໂອໂລກນຕ຺ຖໍ ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ປທກ຺ຂິຓໍ ກຕ຺ວາ ອນລງ຺ກຕຏ຺ຐານໍ ອທິສ຺ວາ ກຸສຸມມິສ຺ສກສຸຄນ຺ໂຘທກປູຣິຕໍ ສຸວຓ຺ຓຠິງ຺ຄາຣໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ອິໂຕ ເອຖາ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕຣຊຕທາມສທິສໍ ຫຕ຺ຖິໂສຓ຺ຑໍ ຄເຫຕ຺ວາ ເຕສໍ ຫຕ຺ເຖ ຐເປຕ຺ວາ ອຸທກໍ ປາເຕຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕວາຣຓໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອທາສິຯ

ຕສ຺ສ ຈຕູສຸ ປາເທສຸ ອລງ຺ກາໂຣ ຈຕ຺ຕາຣິ ສຕສຫສ຺ສານິ ອຄ຺ຆຕິ, ອຸໂຠສຸ ປສ຺ເສສຸ ອລງ຺ກາໂຣ ທ຺ເວ ສຕສຫສ຺ສານິ, ເຫຏ຺ຐາ ອຸທເຣ ກມ຺ພລໍ ສຕສຫສ຺ສໍ, ປິຏ຺ຐິຍໍ ມຸຕ຺ຕຊາລໍ ມຓິຊາລໍ ກຎ຺ຈນຊາລນ຺ຕິ ຕີຓິ ຊາລານິ ຕີຓິ ສຕສຫສ຺ສານິ, ອຸໂຠສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ອລງ຺ກາໂຣ ທ຺ເວ ສຕສຫສ຺ສານິ, ປິຏ຺ຐິຍໍ ອຕ຺ຖຣຓກມ຺ພລໍ ສຕສຫສ຺ສໍ, ກຸມ຺ຠາລງ຺ກາໂຣ ສຕສຫສ຺ສໍ, ຕໂຍ ວຏໍສກາ ຕີຓິ ສຕສຫສ຺ສານິ, ກຓ຺ຓຈູຬາລງ຺ກາໂຣ ທ຺ເວ ສຕສຫສ຺ສານິ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ທນ຺ຕານໍ ອລງ຺ກາໂຣ ທ຺ເວ ສຕສຫສ຺ສານິ, ໂສຓ຺ຑາຍ ໂສວຕ຺ຖິກາລງ຺ກາໂຣ ສຕສຫສ຺ສໍ, ນງ຺ຄຸຏ຺ຐາລງ຺ກາໂຣ ສຕສຫສ຺ສໍ, ອາໂຣຫຓນິສ຺ເສຓີ ສຕສຫສ຺ສໍ, ຠຸຎ຺ຊນກຏາຫໍ ສຕສຫສ຺ສໍ, ຐເປຕ຺ວາ ອນຄ຺ຆໍ ກຕ຺ຫໍ ກາຍາຣຸຬ຺ຫປສາຘນໍ ທ຺ວາວີສຕິ ສຕສຫສ຺ສານິ ຯ ເອວໍ ຕາວ ເອຕ຺ຕກໍ ຘນໍ ຈຕຸວີສຕິສຕສຫສ຺ສານິ ອຄ຺ຆຕິຯ ຉຕ຺ຕປິຓ຺ຑິຍໍ ປນ ມຓີ, ຈູຬາມຓີ, ມຸຕ຺ຕາຫາເຣ ມຓີ, ອງ຺ກຸເສ ມຓີ, ຫຕ຺ຖິກຓ຺ເຐ ເວຐນມຸຕ຺ຕາຫາເຣ ມຓີ, ຫຕ຺ຖິກຸມ຺ເຠ ມຓີຕິ ອິມານິ ຉ ອນຄ຺ຆານິ, ຫຕ຺ຖີປິ ອນຄ຺ໂຆເຍວາຕິ ຫຕ຺ຖິນາ ສທ຺ຘິໍ ສຕ຺ຕ ອນຄ຺ຆານີຕິ ສພ຺ພານິ ຕານິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓານໍ ອທາສິຯ ຕຖາ ຫຕ຺ຖິໂນ ປຣິຈາຣການິ ປຎ຺ຈ ກຸລສຕານິ ຫຕ຺ຖິເມຓ຺ຑຫຕ຺ຖິໂຄປເກຫິ ສທ຺ຘິໍ ອທາສິຯ ສຫ ທາເນເນວສ຺ສ ເຫຏ຺ຐາ ວຸຕ຺ຕນເຍເນວ ຠູມິກມ຺ປາທໂຍ ອເຫສຸໍຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໗໒ຯ

‘‘ຕທາສິ ຍໍ ຠິໍສນກໍ, ຕທາສິ ໂລມຫໍສນໍ;

ຫຕ຺ຖິນາເຄ ປທິນ຺ນມ຺ຫິ, ເມທນີ ສມ຺ປກມ຺ປຖຯ

໑໖໗໓ຯ

‘‘ຕທາສິ ຍໍ ຠິໍສນກໍ, ຕທາສິ ໂລມຫໍສນໍ;

ຫຕ຺ຖິນາເຄ ປທິນ຺ນມ຺ຫິ, ຂຸຠິຕ຺ຖ ນຄຣໍ ຕທາຯ

໑໖໗໔ຯ

‘‘ສມາກຸລໍ ປຸຣໍ ອາສິ, ໂຆໂສ ຈ ວິປຸໂລ ມຫາ;

ທຕ຺ຖິນາເຄ ປ໌ທິນ຺ນມ຺ຫີ, ສີວີນໍ ຣຢ຺ຖວຫ຺ຒເນ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ຕຫາສີຕິ ຕທາ ອາສິ຺. ທຕ຺ຖິນາເຄຕິ ທຕ຺ຖິສງຂາເຕ ນາເຄ຺. ຊກິຕ຺ຖ ນຄຣໍ ຕທາຕິ ຕທາ ເຊຕ຺ຕຕຣນຄຣໍ ສງຊກິຕໍ ອໂຫສິ຺.

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ກິຣ ທກ຺ຂິຕທ຺ວາເຣ ທຕ຺ຖີ ລກິຕ຺ວາ ທຕ຺ຖິປີຢ຺ເຖ ນິສີທິຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວາຣາ ນຄຣມຊ຺ເຊນ ປາຍີສ຺. ມຫາຊໂນ ເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ອມ຺໌ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ, ອມ຺ຫາກໍ ທຕ຺ຖີ ອາຣຸລຸຫາ ກຸໂຕ ໂວ ທຕ຺ຖີ ລທ຺ຂາ’’ຕິ ອາຫ຺. ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ‘‘ເວສ຺ສນ຺ຕຣມຫາຣາເຊນ ໂນ ທຕ຺ຖີ ທິນ຺ໂນ, ເກ ຕຸມ຺ເຫ’’ຕິ ມຫາຊນໍ ທຕ຺ຖວິກາຣາທີຫີ ຂຢ຺ເຍນ຺ຕາ ນຄຣມຊ຺ເຊນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸຕ຺ຕຣທ຺ວາເຣນ ນິກ຺ຂມີສ຺. ນາຄຣາ ເທວຕາວຢ຺ຍເນນ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ກຸທ຺ທາ ຣາຊທ຺ວາເຣ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ອຸປກ຺ໂກສມກໍສ຺. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ສມາກຸລໍ ປຸຣໍ ອາສີ, ໂຜໂສ ຈ ວິປຸໂລ ມຫາ;

ທຕ຺ຖິນາເຄ ປ໌ທິນ຺ນມ຺ຫີ, ສີວີນໍ ຣຢ຺ຖວຫ຺ຒເນ຺.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຕີ ສທ຺ໂທ, ຕຸມ຺ໂລ ເກຣໂວ ມຫາ;

ທຕ຺ຖິນາເຄ ປ໌ທິນ຺ນມ຺ຫີ, ຊກິຕ຺ຖ ນຄຣໍ ຕທາ຺.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຕີ ສທ຺ໂທ, ຕຸມ຺ໂລ ເກຣໂວ ມຫາ;

ທຕ຺ຖິນາເຄ ປ໌ທິນ຺ນມ຺ຫີ, ສີວີນໍ ຣຢ຺ຖວຫ຺ຒເນ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ໂຜໂສຕິ ອຸປກ຺ໂກສນສທ຺ໂທ ປຕ຺ຖຍຕ຺ຕາ ວິປຸໂລ, ອຸທ຺ສໍ ຄຕຕ຺ຕາ ມຫາ຺. ສີວີນໍ ຣຢ຺ຖວຫ຺ຒເນຕິ ສີວິຣຢ຺ຖສ຺ສ ວຸທ຺ທີກເຣ຺.

ອຖສ຺ສ ຫາເນນ ສງຊກິຕຈິຕ຺ຕາ ທຸຕ຺ວາ ນຄຣວາສີໂນ ຣຍ຺ໂຍ ອາໂຣເຈສຸໍ຺. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໒໗໔຺.

‘‘ອຸຄ຺ຄາ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຈ, ເວສີຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ທຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຢ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ຺.

໑໒໗໕຺.

‘‘ເກວໂລ ຈາປີ ນິຄໂມ, ສີວໂຍ ຈ ສມາຄຕາ;

ທິສ຺ວາ ນາຄໍ ນີຍມານໍ, ເຕ ຣຍ຺ໂຍ ປຜິເວທຍຸໍ຺.

໑໒໗໗຺.

‘‘ວິສມໍ ເທວ ເຕ ຣຜຸຖໍ, ປຸຕຸໂຕ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຕວ;

ກຖໍ ໂນ ຫຕຸຖິນໍ ທຊຸຊາ, ນາຄໍ ຣຜຸຖສຸສ ປູຊິຕໍ໗

໑໖໗໗໗

‘‘ກຖໍ ໂນ ກຸລຸຊຣໍ ທຊຸຊາ, ອີສາທນຸຕໍ ອຸຣູລຸຫວໍ;

ເຂຕຸຕລຸຸ່ ສພຸພຍຸທຸຜານໍ, ສພຸພເສຕໍ ຄຊຸຕຸຕມໍ໗

໑໖໗໙໗

‘‘ປຕຸຫຸກມຸພລສລຸຉນຸນໍ, ປກິນຸນໍ ສຕຸຕຸມທຸທນໍ;

ທນຸຕີ ສວາລພີຊນີ, ເສຕໍ ເກລາສສາທິສໍ໗

໑໖໘໐໗

‘‘ສເສຕຈຸຉຕຸຕໍ ເສົາປາເສຍຸຍໍ, ສາຖພຸພນໍ ສຫຕຸຖິປໍ;

ອຄຸຄຍານໍ ຣາຊວາຫີ, ພຸຣາຫຸມຕານໍ ອທາ ຄຊ’’ນຸຕິ໗

ຕຕຸຖ ອຸຄຸຄາຕີ ອຸຄຸຄຕາ ປລຸລາຕາ໗ ນິຄໂມຕິ ເນຄມກຸຜຸມຸພິກຊໂນ໗ ວິສມໍ ເທວ ເຕ ຣຜຸຖນຸຕິ ເທວ, ຕວ ຣຜຸຖໍ ວິສມໍ໗ ກຖໍ ໂນ ຫຕຸຖິນໍ ທຊຸຊາຕິ ເກນ ການເຣນ ອມຸຫາກໍ ຫຕຸຖິນໍ ອກິມງຄລສມຸມຕໍ ກາລິງຄຣຜຸຖວາສີນໍ ພຸຣາຫຸມຕານໍ ທເທຍຸຍ໗ ເຂຕຸຕລຸຸ່ ສພຸພຍຸທຸຜານນຸຕິ ສພຸພຍຸທຸຜານໍ ເຂຕຸຕກູມິສີສຊານນສມຕຸຖໍ໗ ທນຸຕີນຸຕິ ມໂນຣມທນຸຕຍຸຕຸຕໍ໗ ສວາລພີຊນີນຸຕິ ສຫວາລພີຊນີ໗ ເສົາປາເສຍຸຍນຸຕິ ສອຕຸຖຣຕໍ໗ ສາຖພຸພນນຸຕິ ສຫຕຸຖິເວຊຸຊໍ໗ ສຫຕຸຖິປນຸຕິ ຫຕຸຖິປຣິຈາຣການໍ ປລຸຈນຸນໍ ກຸລສຕານໍ ຫຕຸຖິເມຕຸຫຫຕຸຖິໂຄປການລຸຈ ວເສນ ສຫຕຸຖິປໍ໗

ເອວລຸຈ ປນ ວຕຸວາ ປຸນປີ ອາຫໍສຸ –

໑໖໘໑໗

‘‘ອນຸນໍ ປານລຸຈ ໂຍ ທຊຸຊາ, ວຕຸຖເສນາສນານິ ຈ;

ເອຕໍ ໂຂ ທານໍ ປຕິຣູປໍ, ເອຕໍ ໂຂ ພຸຣາຫຸມຕາຣຫໍ໗

໑໖໘໒໗

‘‘ອຍໍ ເຕ ວໍສຣາຊາ ໂນ, ສີວີນໍ ຣຜຸຖວຫຸຒໂນ;

ກຖໍ ເວສຸສນຸຕໂຣ ປຸຕຸໂຕ, ຄຊໍ ກາເຊຕິ ສລຸຊຍ໗

໑໖໘໓໗

‘‘ສເຈ ຕ୍ວໍ ນ ກຣິສ୍ສສິ, ສິວິນໍ ວຈນໍ ອິທໍ;

ມຄ୍ເຄ ຕໍ ສຫ ປ୍ຕ୍ເຕນ, ສິວິ ຫຕ୍ເຖ ກຣິສ୍ສເຣ’’ຕິ.

ຕຕ୍ຖ ວໍສຣາຊາຕິ ປ໌ເວຕິຍາ ອາຄໂຕ ມຫາຣາຊາ. ກາເຊຕິຕິ ເທຕີ. ສິວິ ຫຕ୍ເຖ ກຣິສ୍ສເຣຕິ ສິວິຣຄ୍ຖວາສິໂນ ສຫ ປ୍ຕ୍ເຕນ ຕໍ ອຕ୍ຕໂນ ຫຕ୍ເຖ ກຣິສ୍ສນ୍ຕິຕິ.

ຕໍ ສ୍ຕ୍ວາ ຣາຊາ ‘‘ອເຕ ເວສ୍ສນ୍ຕຣໍ ມາຣາເປ໌ຕ୍ໍ ອິຈ୍ຉນ୍ຕີ’’ຕິ ສຄ୍ຄາຍ ອາຫ –

໑໒໗໔.

‘‘ກາມໍ ຊນປໂທ ມາສິ, ຣຄ୍ຖຄ୍ຈາປິ ວິນສ୍ສຕ୍;

ນາຫໍ ສິວິນໍ ວຈນາ, ຣາຊປ୍ຕ୍ຕໍ ອທູສກໍ;

ປພ୍ພາເຊຍ୍ຍໍ ສກາ ຣຄ୍ຖາ, ປ୍ຕ୍ໂຕ ຫິ ມມ ໂອຣໂສ.

໑໒໗໕.

‘‘ກາມໍ ຊນປໂທ ມາສິ, ຣຄ୍ຖຄ୍ຈາປິ ວິນສ୍ສຕ୍;

ນາຫໍ ສິວິນໍ ວຈນາ, ຣາຊປ୍ຕ୍ຕໍ ອທູສກໍ;

ປພ୍ພາເຊຍ୍ຍໍ ສກາ ຣຄ୍ຖາ, ປ୍ຕ୍ໂຕ ຫິ ມມ ອຕ୍ຣໂຊ.

໑໒໗໒.

‘‘ນ ຈາຫໍ ຕສ୍ມິ ທ୍ພ୍ເກຍ୍ຍໍ, ອຣິຍສີລວໂຕ ຫິ ໂສ;

ອສິໂລໂກປິ ເມ ອສ୍ສ, ປາປຄ୍ຈ ປສເວ ພຫ୍ໍ;

ກຖໍ ເວສ୍ສນ୍ຕຣໍ ປ୍ຕ୍ຕໍ, ສຕ୍ເຖນ ຆາຕຍາມເສ’’ຕິ.

ຕຕ୍ຖ ມາສິຕິ ມາ ອາສິ, ມາ ໂຫຕູຕິ ອຕ୍ໂຖ. ອຣິຍສີລວໂຕຕິ ອຣິເຍນ ສີລເວນ ອຣິຍາຍ ຈ ອາຈາຣສມ୍ປຕ୍ຕິຍາ ສມນ୍ນາຄໂຕ. ຆາຕຍາມເສຕິ ຆາຕຍິສ୍ສາມ.

ຕໍ ສ୍ຕ୍ວາ ສິວໂຍ ອໂວຈ୍ໍ –

໑໒໗໗.

‘‘ມາ ນໍ ທຕ୍ເທນ ສຕ୍ເຖນ, ນ ຫິ ໂສ ພນ୍ຘນາຣໂຫ;

ປພ຺ພາເຊຫີ ຈ ນໍ ຣຐ຺ຖາ, ວງເກ ວສຕ຺ ປພ຺ພເຕ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ມາ ນໍ ທຕ຺ເທນ ສຕ຺ເຖນາຕີ ເທວ, ຕຸມ຺ເຫ ຕໍ ທຕ຺ເທນ ວາ ສຕ຺ເຖນ ວາ ມາ ພາຕຍິຕ຺ຖ຺. ນ ຫິ ໂສ ພນ຺ຬນາຣໂຫຕິ ໂສ ພນ຺ຬນາຣໂຫປີ ນ ໂຫຕິເຍວ຺.

ຣາຊາ ອາຫ –

໑໖໗໘຺.

‘‘ເອໂສ ເຈ ສິວີນໍ ຌນ຺ໂທ, ຌນ຺ທໍ ນ ປນ຺ທາມເສ;

ອິມໍ ໂສ ວສຕ຺ ຣຕ຺ຕິໍ, ການເມ ຈ ປຣິກຸຬ຺ຊຕ຺.

໑໖໗໙຺.

‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຕ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ສມຄ຺ຄາ ສິວໂຍ ຫຸຕ຺ວາ, ຣຐ຺ຖາ ປພ຺ພາຊຍນ຺ຕຸ ນ’’ນ຺ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ວສຕູຕິ ປຸຕ຺ຕທາຣສ຺ສ ໂອວາທໍ ທທມາໂນ ວສຕຸ, ເອກຣຕ຺ຕິລຸຈສ຺ສ ໂອກາສໍ ເທຖາຕິ ວທຕິ຺.

ເຕ ‘‘ເອກຣຕ຺ຕິມຕ຺ຕໍ ວສຕູ’’ຕິ ຣລຸໂສ ວຈນໍ ສມ຺ປຝິຈ຺ຌິສ຺. ອຖ ຣາຊາ ເນ ອຸຍ຺ໂຍເຊຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສາສນໍ ເປເສນ຺ໂຕ ກຕ຺ຕາຣໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ເປເສສິ຺. ໂສ ‘‘ສາຌູ’’ຕິ ສມ຺ປຝິຈ຺ຌິຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ນິເວສນໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປວຕ຺ຕິ ອາໂຣເຈສິ຺. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໖໘໐຺.

‘‘ອຸຝ຺ເຖຫິ ກຕ຺ເຕ ຕຣມາໂນ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວທ;

‘ສິວໂຍ ເທວ ເຕ ກຸທ຺ຌາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ຺.

໑໖໘໑຺.

‘‘ອຸຄ຺ຄາ ຈ ຣາຊປຸຕ຺ຕາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຐ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ເກວໂລ ຈາປີ ນິຄໂມ, ສິວໂຍ ຈ ສມາຄຕາ຺.

໑໖໘໒຺.

‘‘ອສ຺ມາ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຕ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ສມຄຸຄາ ສີວໂຍ ຫຸຕຸວາ, ຣຜຸຖາ ປພຸພາຊຍນຸຕິ ຕໍ’ຯ

໑໖໙໓ຯ

‘‘ສ ກຕຸຕາ ຕຣມາໂນວ, ສີວິຣາເຊນ ເປສີໂຕ;

ອາມຸຕຸຕຫຕຸຖາກຣໂຕາ, ສຸວຕຸໂຖ ຈນຸທນກູສີໂຕຯ

໑໖໙໔ຯ

‘‘ສີສໍ ນຸຫາໂຕ ອຸທເກ ໂສ, ອາມຸຕຸຕມຕິກຸຕຸຫໂລ;

ອຸປາຄມິ ປຸຣໍ ຣມຸມໍ, ເວສຸສນຸຕຣນິເວສນໍຯ

໑໖໙໕ຯ

‘‘ຕຕຸຖທຸທສ ກຸມາຣໍ ໂສ, ຣມມານໍ ສເກ ປຸເຣ;

ປຣິກິຕຸຕໍ ອມຈຸເຈຫິ, ຕິທສານໍວ ວາສວໍຯ

໑໖໙໖ຯ

‘ໂສ ຕຕຸຖ ຄນຸຕຸວາ ຕຣມາໂນ, ກຕຸຕາ ເວສຸສນຸຕຣໍພຸຣວິ;

‘ທຸກຸຂໍ ເຕ ເວທຍິສຸສາມິ, ມາ ເມ ກຸຊຸຊີ ຣເຖສກ’ຯ

໑໖໙໗ຯ

‘‘ວນຸທິຕຸວາ ໂຣທມາໂນ ໂສ, ກຕຸຕາ ຣາຊານມພຸຣວິ;

ກຕຸຕາ ເມສີ ມຫາຣາຊ, ສພຸພກາມຣສາຫໂຣຯ

໑໖໙໘ຯ

‘‘ທຸກຸຂໍ ເຕ ເວທຍິສຸສາມິ, ຕຕຸຖ ອສຸສາສຍນຸຕຸ ມໍ;

ສີວໂຍ ເທວ ເຕ ກຸທຸຣາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາຯ

໑໖໙໙ຯ

‘‘ອຸຄຸຄາ ຈ ຣາຊປຸຕຸຕາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພຸຣາຫຸມຕາ;

ຫຕຸຖາໂຣຫາ ອນີກຜຸຖາ, ຣຖິກາ ປຕຸຕິກາຣກາ;

ເກວໄລ ຈາປີ ນິຄໂມ, ສີວໂຍ ຈ ສມາຄຕາ.

໑໗໐໐.

‘‘ອສ຺ມາ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຄ຺ຄມນំ ປ຺ຕິ;

ສມຄ຺ຄາ ສີວໂຍ ຫຸຕ຺ວາ, ຣដ຺ຖາ ປព຺ພາຊຍន຺ຕិ ຕ’’ន຺ຕិ.

ຕត຺ຖ ກຸມາຣន຺ຕិ ມາຕາປີຕູນំ ອត຺ຖិតាយ ‘‘ກຸມາໂຣ’’ត຺ເວວ ສງ຺ខំ គតំ ຣາຊານំ. ຣមមានន຺ຕិ ອត຺ຕនា ຫິន຺នហានស຺ស ວត຺ກំ ກាតយមានំ ໂສມនស຺សប຺បត຺តំ ຫຸຕ຺វា ນិសិន຺នំ. ປរិភិត຺ກំ ອមច຺ចេហិតិ ອត຺តនា សហជាតេហិ ສដ຺ឋិសហស຺សេហិ ອមច຺ចេហិ ປរិវុតំ ສម຺ស຺សិត់សេតច຺ឆត຺តេ ຣាជាសនេ ນិសិន຺នំ. ເວហយិស຺សាមិតិ ກាតយិស຺សាមិ. ຕត຺ຖ ອស຺សាសយន຺ត຺ ມន຺តិ តស຺មឹ ທុក຺ខស຺សាស ນາໂຣຈເນ ການຸ່ ອວິສຫວເສນ ກິລນຸຕໍ ນໍ, ເທວ, ເຕ ປາທາ ອສ຺សាສຍນ຺ຕຸ, ວິສ຺ສຕ຺ໂຖ ກເຖຫີຕິ ນំ ວທຖາຕິ ອនិប຺ປາເຍເນວ ມາຫ.

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໐໑.

‘‘ກີສ຺ມີ ເມ ສີວໂຍ ກຸທ຺ຊາ, ນາຫំ ປស຺សាມິ ທុក຺ກដំ;

ຕំ ເມ ກត຺ເຕ ວិយាចិក຺ខ, ກស຺មា ປព຺ພາຊយន຺តិ ມ’’ន຺តិ.

ຕត຺ຖ ກីស຺មិន຺តិ ກតរស຺មឹ ກារណេ. វិយាចិក຺ខាតិ វិត຺ថារតោ កថេហិ.

ກត຺ຕາ ອາຫ –

໑໗໐໔.

‘‘ອុគ຺គា ຈ ຣាជបុត຺តា ຈ, ເວសិយានា ຈ ព຺រាហ຺មណា;

ຫត຺ຖារោហា ອនីកដ຺ឋា, ຣថិកា ປត຺តិការកា;

ນາគទានេន ខិយ຺យន຺តិ, តស຺មា ປព຺ពាជយន຺តិ ຕ’’ន຺តិ.

ຕត຺ຖ ខិយ຺យន຺តិតិ ក຺ជ຺ជន຺តិ.

ຕំ ສុត຺ວា ມហាសត຺តោ ໂសមនស຺សប຺បត຺តោ ຫຸຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໗໐໕.

‘‘ຫທយំ ຈក຺ខុម຺បហំ ທជ຺ជំ, កឹ ເມ ພាហិរកំ ធនំ;

ທີຣຸຄໍ ວາ ສຸວຕຸຕໍ ວາ, ມຸຕຸຕາ ເວລຸຣຸຣິຍາ ມຕີ។

໑໗໐໔។

‘‘ຫຖຸຂີຕໍ ວາປຫໍ ພາຫຸໍ, ທິສຸວາ ຍາຈກມາຄເຕ;

ທເທຍຸຍໍ ນ ວິກມຸເປຍຸຍໍ, ທາເນ ເມ ຣມເຕ ມໂນ។

໑໗໐໕។

‘‘ກາມໍ ມໍ ສີວໂຍ ສພຸເພ, ປພຸພາເຊນຸຕຸ ຫນນຸຕຸ ວາ;

ເນວ ທານາ ວິຣມິສຸສໍ, ກາມໍ ຜິນຸທນຸຕຸ ສຕຸຕຮາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຍາຈກມາຄເຕຕິ ຍາຈເກ ອາຄເຕ ຕໍ ຍາຈກໍ ທິສຸວາ។ ເນວ ທານາ ວິຣມິສຸສນຸຕີ ເນວ ທານາ ວິຣມິສຸສາມິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ກຕຸຕາ ເນວ ຣຸຄຸໂຄ ທິນຸນໍ ນ ນາຄເຣຫິ ທິນຸນໍ ອຕຸຕໂນ ມຕິຍາ ເອວ ອປຣໍ ສາສນໍ ກເຖນຸໂຕ ອາຫ –

໑໗໐໖។

‘‘ເອວໍ ຕໍ ສີວໂຍ ອາຫຸ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ໂກນຸຕິມາຣາຍ ຕີເຣນ, ຄິຣິມາຣຸຄຸຣໍ ປຕີ;

ເຍນ ປພຸພາຊິຕາ ຍນຸຕິ, ເຕນ ຄຈຸຉຕຸ ສຸພຸພໂຕ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ໂກນຸຕິມາຣາຍາຕິ ໂກນຸຕິມາຣາຍ ນາມ ນທິຍາ ຕີເຣນ។ ຄິຣິມາຣຸຄຸຣໍ ປຕີຕິ ອາຣຸຄຸຣໍ ນາມ ຄິຣີ ອກິມຸໂຂ ຫຸຕຸວາ។ ເຍນາຕິ ເຍນ ມຄຸເຄນ ຣຸຊຸຖາ ປພຸພາຊິຕາ ຣາຊາໂນ ຄຈຸຉນຸຕິ, ເຕນ ສຸພຸພໂຕ ເວສຸສນຸຕໂຣປິ ຄຈຸຉຕູຕີ ເອວໍ ສີວໂຍ ກເຖນຸຕີ ຕີ ອາຫ។ ອິທໍ ກິຣ ໂສ ເທວຕານິຄຸຄຫີໂຕ ຫຸຕຸວາ ກເຖສີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ໂພທິສຕຸໂຕ ‘‘ສາທຸ ໂທສກາຣການໍ ຄຕມຄຸເຄນ ຄມິສຸສາມິ, ມໍ ໂຂ ປນ ນາຄຣາ ນ ອຄຸເຄນ ໂທເສນ ປພຸພາເຊນຸຕິ, ມຍາ ຫຕຸຖິສຸສ ທິນຸນຕຸຕາ ປພຸພາເຊນຸຕີ។ ເອວໍ ສນຸເຕປີ ອຫໍ ສຕຸຕສຕກໍ ມຫາທານໍ ທສຸສາມິ, ນາຄຣາ ເມ ເອກທິວສໍ ທານໍ ທາຕຸໍ ໂອກາສໍ ເທນຸຕຸ, ສຸເວ ທານໍ ທຕຸວາ ຕຕິຍທິວເສ ຄມິສຸສາມີ’’ຕີ ວຕຸວາ ອາຫ –

໑໗໐໗។

‘‘ໂສຫໍ ເຕນ ຄມິສຸສາມິ, ເຍນ ຄຈຸຉນຸຕິ ທູສກາ;

ຣຕຸຕິນຸທິວໍ ເມ ຂມຖ, ຍາວ ທານໍ ທທາມຫ’’ນຸຕິ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ກຕຸຕາ ‘‘ສາທຸ, ເທວ, ນາຄຣານໍ ວກຸຂາມີ’’ຕິ ວຕຸວາ ປກຸກາມີ។ ມຫາສຕຸໂຕ ຕໍ ອຸຍຸໂຍເຊຕຸວາ ມຫາເສນຄຸຕຸຕໍ ປກຸໂກສາເປຕຸວາ ‘ຕາຕ, ອຫໍ ສຸເວ ສຕຸຕສຕກໍ ນາມ ມຫາທານໍ ທສຸສາມິ, ສຕຸຕ ຫຕຸຖີສຕານິ, ສຕຸຕ ອສຸສສຕານິ, ສຕຸຕ ຣຖສຕານິ, ສຕຸຕ ອິຕຸຖີສຕານິ, ສຕຸຕ ເຘນຸສຕານິ, ສຕຸຕ ທາສສຕານິ, ສຕຸຕ ທາສີສຕານິ ຈ ປຝິຍາເທຫີ, ນານປຸປກາຣານີ ຈ

ອນຸນປ໌ນາທິປິ ອນຸຕມໂສ ສຸຣມຸປີ ສພຸພໍ ທາຕພຸພຍຸຕຸຕກໍ ອຸປ໌ຍຸຄຸເປ໌ທີ’’ຕິ ສຕຸຕສຕກໍ ມຫາທານໍ ວິຈາເຣຕຸວາ ອມຈຸເຈ ອຸຍຸໂຍເຊຕຸວາ ເອກໂກວ ມທຸທິຍາ ວສນຍຸຄານໍ ຄນຸຕຸວາ ສິຣິສຍນປິຍຸເຄ ນິສີທິຕຸວາ ຕາຍ ສທຸຣີ ກຖໍ ປ໌ວຕຸເຕສິ. ຕມຕຸຖໍ ປ໌ກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໗໐໗.

‘‘ອາມນຸຕຍິຕຸຖ ຣາຊານໍ, ມທຸທີ ສພຸພງຄໂສການໍ;

ຍໍ ເຕ ກິຍຸຈິ ມຍາ ທິນຸນໍ, ຣນໍ ຣຍຸຍລຍຸຈ ວິຊຊຕິ.

໑໗໐໙.

‘‘ຫິຣຍຸຍໍ ວາ ສຸວຕຸຕໍ ວາ, ມຸຕຸຕາ ເວລຸຣຸຣິຍາ ພຫູ;

ສພຸພໍ ຕໍ ນິທເທຍຸຍາສິ, ຍຍຸຈ ເຕ ເປ໌ຕຸຕິກໍ ຣນ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ນິທເທຍຸຍາສີຕິ ນິຣີ ກຕຸວາ ຖເປ໌ຍຸຍາສີ. ເປ໌ຕຸຕິກນຸຕິ ປີຕິໂຕ ອາຄຕໍ.

໑໗໑໐.

‘‘ຕມພຸຣວິ ຣາຊປຸ໌ຕຸຕີ, ມທຸທີ ສພຸພງຄໂສການາ;

ກຸຫີ ເທວ ນິທຫາມິ, ຕໍ ເມ ອກຸຂາຫີ ປຸ໌ຈຸຊິໂຕ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຕມພຸຣວີຕິ ‘‘ມຍຸຫໍ ສາມິເກນ ເວສຸສນຸຕເຣນ ເອຕຸຕກໍ ກາລໍ ‘ຣນໍ ນິເຣຫີ’ຕິ ນ ວຸຕຸຕປຸ໌ພຸພໍ, ອິທາເນວ ວທຕິ, ກຸຫີ ນຸ ໂຂ ນິເຣຕພຸພໍ, ປຸ໌ຈຸຊິສຸສາມິ ນ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ຕໍ ອພຸຣວີ.

ເວສຸສນຸຕໂຣ ອາຫ –

໑໗໑໑.

‘‘ສີລວນຸເຕສຸ ທຊຊາສິ, ທານໍ ມທຸທິ ຍຖາຣຫໍ;

ນ ຫິ ທານາ ປ໌ຣໍ ອຕຸຖິ, ປ໌ຕິຍຸຖາ ສພຸພປ໌າຕິນ’’ນຸຕິ.

ຕຕຸຖ ທຊຊາສີຕິ ກທຸເທ, ມທຸທິ ໂກຍຸຄາທີສຸ ອນິທຫິຕຸວາ ອນຸຄາມິກນິຣີ ນິທຫມານາ ສີລວນຸເຕສຸ ທເທຍຸຍາສິ. ນ ຫິ ທານາ ປ໌ຣນຸຕິ ທານໂຕ ອຸຕຸຕຣິຕຣໍ ປ໌ຕິຍຸຖາ ນາມ ນ ຫິ ອຕຸຖິ.

ສາ ‘‘ສາຣູ’’ຕິ ຕສຸສ ວຈນໍ ສມຸປ໌ຜິຈຸຊິ. ອຖ ນໍ ອຸຕຸຕຣິປີ ໂອວທນຸໂຕ ອາຫ –

໑໗໑໔.

‘‘ປຸ໌ຕຸເຕສຸ ມທຸທິ ທເຍສິ, ສສຸສຸຍາ ສສຸຣມຸຫິ ຈ;

ໂຍ ຈ ຕံ ກຕ໌ຕາ ມຄ໌ເຍ໌ຍ, ສກ໌ກຈ໌ຈໍ ຕံ ອຸປ໌ຍຸຄເຫ຺

໑໗໑໓຺

‘‘ໂນ ເຈ ຕံ ກຕ໌ຕາ ມຄ໌ເຍ໌ຍ, ມຍາ ວິປ໌ປວເສນ ເຕ;

ອຄ໌ຄံ ກຕ໌ຕາຣံ ປຣິເຍສ, ມາ ກິສິຕ໌ໂຖ ມຍາ ວິນາ’’ຕິ຺

ຕຕ໌ຖ ທເຍສີຕິ ທຍໍ ເນຕ໌ຕံ ກເຣຍ໌ຍາສີ຺ ໂຍ ຈ ຕံ ກຕ໌ຕາ ມຄ໌ເຍ໌ຍາຕິ ກຫ໌ເທ, ໂຍ ຈ ມຍິ ຄເຕ ‘‘ອຫໍ ເຕ ກຕ໌ຕາ ກວິສ໌ສາມີ’’ຕິ ຕံ ມຄ໌ຄິສ໌ສຕິ, ຕມ໌ປິ ສກ໌ກຈ໌ຈໍ ອຸປຍ໌ຄເຫຍ໌ຍາສີ຺ ມຍາ ວິປ໌ປວາເສນ ເຕຕິ ມຍາ ສຫ໌ຂີ ຕວ ວິປ໌ປວາເສນ ສເຈ ໂກຈິ ‘‘ອຫໍ ເຕ ກຕ໌ຕາ ກວິສ໌ສາມີ’’ຕິ ຕံ ນ ມຄ໌ເຍ໌ຍ, ອຖ ສຍເມວ ອຄ໌ຄံ ກຕ໌ຕາຣံ ປຣິເຍສ຺ ມາ ກິສິຕ໌ໂຖ ມຍາ ວິນາຕິ ມຍາ ວິນາ ຫຸຕ໌ວາ ມາ ກິສາ ກວິ, ມາ ກິລມີຕິ ອຕ໌ໂຖ຺

ອຖ ນံ ມຫ໌ທີ ‘‘ກີ ນຸ ໂຂ ເອສ ເອວຣູປໍ ວຈນံ ນံ ກຄາຕີ’’ຕິ ຈິນ໌ເຕຕ໌ວາ ‘‘ກສ໌ມາ, ເທວ, ອີມံ ອຍຸຕ໌ຕံ ກຖံ ກເຖສີ’’ຕິ ປຸ໌ຈ໌ຊີ຺ ມຫາສຕ໌ໂຕ ‘‘ກຫ໌ເທ, ມຍາ ຫຕ໌ຖິສ໌ສ ທິນ໌ນຕ໌ຕາ ສິວໂຍ ກຸຫ໌ຂາ ມံ ຣຍ໌ຖາ ປພ໌ພາເຊນ໌ຕິ, ສ໌ເວ ອຫໍ ສຕ໌ຕສຕກံ ມຫາທານံ ທຕ໌ວາ ຕຕິຍທິວເສ ນຄຣາ ນິກ໌ຂມິສ໌ສາມີ’’ຕິ ວຕ໌ວາ ອາຫ –

໑໗໑໔຺

‘‘ອຫຄ໌ຫິ ວນံ ຄຈ໌ຊາມິ, ໂຝຣံ ວາລູອມິຄາຍຸຕံ;

ສໍສໂຍ ຊີວິຕံ ມຍ໌ຫໍ, ເອກກສ໌ສ ພ໌ຣຫາວເນ’’ຕິ຺

ຕຕ໌ຖ ສໍສໂຍຕິ ອເນກປ໌ຈ໌ຈຕ໌ຖິເກ ເອກກສ໌ສ ສຸຂຸມາລສ໌ສ ມມ ວເນ ວສໂຕ ກ໌ໂຕ ຊີວິຕံ, ນິຈ໌ຊເຍນ ມຣິສ໌ສາມີຕິ ອຊີປ໌ປາເຍ ເນວໍ ອາຫ຺

໑໗໑໕຺

‘‘ຕມພ໌ຣວີ ຣາຊປຸ໌ຕ໌ຕີ, ມຫ໌ທີ ສພ໌ພງຄໂສການາ;

ອກ໌ມ໌ເມ ກຖံ ນຸ ກຄາສີ, ປາປກံ ວຕ ກາສສີ຺

໑໗໑໖຺

‘‘ເນສ ຄມ໌ໂມ ມຫາຣາຊ, ຍံ ຕ໌ວံ ຄຈ໌ເຊຍ໌ຍ ເອກໂກ;

ອຫມ໌ປິ ເຕນ ຄຈ໌ຊາມິ, ເຍນ ຄຈ໌ຊສີ ຂຕ໌ຕິຍ຺

໑໗໑໗຺

‘‘ມຣຄໍ ວາ ຕຍາ ສຫ໌ຂີ, ຊີວິຕံ ວາ ຕຍາ ວິນາ;

ຕເທວ ມຣຕ໌ ເສຍ໌ໂຍ, ຍໍ ເຈ ຊີເວ ຕຍາ ວິນາ။

໑໗໑໗။

‘‘ອຄ຺ຄີ ອຸຊ຺ຊາລຍິຕ຺ວານ, ເອກຊາລສມາຫິຕံ;

ຕຕ຺ຖ ເມ ມຣຕ໌ ເສຍ໌ໂຍ, ຍໍ ເຈ ຊີເວ ຕຍາ ວິນາ။

໑໗໑໘။

‘‘ຍຖາ ອາຣຄ຺ຄກໍ ນາຄໍ, ທນ຺ຕີ ອນ຺ເວຕິ ຫຕ຺ຖິນີ;

ເຊສ຺ສນ຺ຕໍ ຄິຣິທຸຄ຺ເຄສຸ, ສເມສຸ ວິສເມສຸ ຈ။

໑໗໒໐။

‘‘ເອວໍ ຕໍ ອນຸຄຈ຺ຉາມິ, ປຸຕ຺ເຕ ອາທາຍ ປຈ຺ຉໂຕ;

ສຸກຣາ ເຕ ກວິສ຺ສາມິ, ນ ເຕ ເຫສ຺ສາມິ ທຸພ຺ກຣາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອກ຺ມ຺ເມຕິ ອກູຕໍ ວຕ ເມ ກເຕຍ຺ຍາສິ။ ເນສ ຊມ຺ໂມຕິ ນ ເອໂສ ສກາໂວ, ເນຕໍ ການຣຕ໌။ ຕເທວາຕິ ຕຍາ ສທ຺ຮີ ຍໍ ມຣຕ໌ ອຕ຺ຖິ, ຕເທວ ມຣຕ໌ ເສຍ໌ໂຍ။ ຕຕ຺ຖາຕິ ຕສ຺ມີ ເອກຊາລກູເຕ ທາຣຸຈິຕເກ။ ເຊສ຺ສນ຺ຕນ຺ຕິ ວິຈຣນ຺ຕໍ။

ເອວຄ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ສາ ປຸນ ຫິຍ຺ຄປ຺ຸພພໍ ວິຍ ຫິມວນ຺ຕປ຺ປເທສໍ ວຕ຺ເຕນ຺ຕີ ອາຫ –

໑໗໒໑။

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມຄ຺ຊຸເກ ປິຍກາຕິເນ;

ອາສີເນ ວນຄຸມ຺ພສ຺ມີ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ။

໑໗໒໒။

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມຄ຺ຊຸເກ ປິຍກາຕິເນ;

ກີລຸອນ຺ເຕ ວນຄຸມ຺ພສ຺ມີ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ။

໑໗໒໓။

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມຄ຺ຊຸເກ ປິຍກາຕິເນ;

ອສ຺ສເມ ຣມຕີຍມ຺ຫິ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ။

໑໗໘໓ຯ

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມຎ຺ຊຸເກ ປິຍຠາຓິເນ;

ກີຬນ຺ເຕ ອສ຺ສເມ ຣມ຺ເມ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໔ຯ

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມາລຘາຣີ ອລງ຺ກເຕ;

ອສ຺ສເມ ຣມຓີຍມ຺ຫິ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໕ຯ

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ປສ຺ສນ຺ໂຕ, ມາລຘາຣີ ອລງ຺ກເຕ;

ກີຬນ຺ເຕ ອສ຺ສເມ ຣມ຺ເມ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໖ຯ

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສິ ນຈ຺ຈນ຺ເຕ, ກຸມາເຣ ມາລຘາຣິເນ;

ອສ຺ສເມ ຣມຓີຍມ຺ຫິ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໗ຯ

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສິ ນຈ຺ຈນ຺ເຕ, ກຸມາເຣ ມາລຘາຣິເນ;

ກີຬນ຺ເຕ ອສ຺ສເມ ຣມ຺ເມ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໘ຯ

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສິ ມາຕງ຺ຄໍ, ກຸຎ຺ຊຣໍ ສຏ຺ຐິຫາຍນໍ;

ເອກໍ ອຣຎ຺ເຎ ຈຣນ຺ຕໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໘໙ຯ

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສິ ມາຕງ຺ຄໍ, ກຸຎ຺ຊຣໍ ສຏ຺ຐິຫາຍນໍ;

ສາຍໍ ປາໂຕ ວິຈຣນ຺ຕໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສິຯ

໑໗໙໐ຯ

‘‘ຍທາ ກເຣຕຸສຽຈສ຺ສ, ຍູຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ ວຊໍ;

ໂກຄ຺ຈໍ ກາຫຕິ ມາຕງໂຄ, ກຸຄ຺ຊໂຣ ສຄ຺ກິຫາຍໂນ;

ຕສ຺ສ ຕໍ ນຫໂຕ ສຸຕ຺ວາ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໖໘.

‘‘ທຸກໂຕ ວນວິກາເສ, ຍທາ ທກ຺ຂິສີ ກາມໂທ;

ວເນ ວາລຸອມີຄາກິຕ຺ເຕ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໖໙.

‘‘ມິຄໍ ທິສ຺ວານ ສາຍນ຺ຫໍ, ປຄ຺ຈມາລິນມາຄຕໍ;

ກິມ຺ປຸຣິເສ ຈ ນຈ຺ຈນ຺ເຕ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໗໐.

‘‘ຍທາ ໂສສ຺ສສີ ນິຄ຺ໂຈສໍ, ສນ຺ທມານາຍ ສິນ຺ຈຸຍາ;

ຄີຕໍ ກິມ຺ປຸຣິສານຄ຺ຈ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໗໑.

‘‘ຍທາ ໂສສ຺ສສີ ນິຄ຺ໂຈສໍ, ຄິຣິຄຸຫ຺ກຣຈາຣິໂນ;

ວສ຺ສມານສ຺ສຸລູກສ຺ສ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໗໒.

‘‘ຍທາ ສີຫສ຺ສ ພ຺ຍຄ຺ຈສ຺ສ, ຂຄ຺ຄສ຺ສ ຄວຍສ຺ສ ຈ;

ວເນ ໂສສ຺ສສີ ວາລຸອານໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໗໓.

‘‘ຍທາ ໂມຣີຫິ ປຣິກິຕ຺ຕໍ, ພຣິຫີນໍ ມຕ຺ຖກາສິນໍ;

ໂມຣໍ ທກ຺ຂິສີ ນຈ຺ຈນ຺ຕໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ.

໑໗໖໗႟

‘‘ຍທາ ໂມຣິທີ ປ໌ຣິກິຕ຺ຕໍ, ອຕ຺ທຊໍ ຈິຕ຺ຣປກ຺ຂິນໍ;

ໂມຣໍ ທກ຺ຂິສີ ນຈ຺ຈນ຺ຕໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ႟

໑໗໖໘႟

‘‘ຍທາ ໂມຣິທີ ປ໌ຣິກິຕ຺ຕໍ, ນິລຄີວໍ ສິຂຕ຺ທິນໍ;

ໂມຣໍ ທກ຺ຂິສີ ນຈ຺ຈນ຺ຕໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ႟

໑໗໘໐႟

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສີ ເທມນ຺ເຕ, ປຸປ຺ຜິເຕ ຮຣຕິຣຸເຫ;

ສຸຣກີ ສມ຺ປວາຍນ຺ເຕ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ႟

໑໗໘໑႟

‘‘ຍທາ ເທມນ຺ຕິເກ ມາເສ, ຫຣິຕໍ ທກ຺ຂິສີ ເມທນີ;

ອິນ຺ທໂຄປກສຍ຺ຉນ຺ນໍ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ႟

໑໗໘໒႟

‘‘ຍທາ ທກ຺ຂິສີ ເທມນ຺ເຕ, ປຸປ຺ຜິເຕ ຮຣຕິຣຸເຫ;

ກຸຍຊໍ ພິມ຺ພຊາລຍ຺ຈ, ປຸປ຺ຜິຕໍ ໂລທ຺ທປທ຺ຮກໍ;

ສຸຣຕີ ສມ຺ປວາຍນ຺ເຕ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ႟

໑໗໘໓႟

‘‘ຍທາ ເທມນ຺ຕິເກ ມາເສ, ວນໍ ທກ຺ຂິສີ ປຸປ຺ຜິຕໍ;

ໂອປຸປ຺ຜານິ ຈ ປທ຺ຮານິ, ນ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ສຣິສ຺ສສີ’’ຕິ႟

ຕຕ຺ຖ ມຍ຺ຊເກຕິ ມຮຸຣເກ຺႟ ກເຣຕຸສງພສ຺ສາຕິ ຫຕ຺ຖິນິພຍາຍ႟ ຍູຖສ຺ສາຕິ ຫຕ຺ຖິຍູຖສ຺ສ ປຸຣໂຕ ວຊນ຺ໂຕ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ႟ ທຸກ ໂຕຕິ ອຸກາຍປສ຺ເສສຸ႟ ວນວິກາເສຕິ ວນພຍາໂຍ႟ ການມໂທຕິ ມຍ຺ທໍ ສພ຺ພການມໂທ႟ ສິນ຺ຮຸຍາຕິ ນທິຍາ႟ ວສ຺ສມານສ຺ສຸລູກສ຺ສາ ຕິ ອຸລູກສກ຺ຕສ຺ສ ວສ຺ສມານສ຺ສ႟ ວາລຸອານນ຺ຕິ ວາລຸອມິຄານໍ႟ ເຕສຍ຺ຫິ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ໂສ ສທ຺ໂທ ປຍ຺ຈງຄິກຕູຣິຍສທ຺ໂທ ວິຍ ກວິສ຺ສຕິ, ຕສ຺ມາ ເຕສໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ຣຊ຺ຊສ຺ສ ນ ສຣິສ຺ສສີຕິ ວທຕິ, ພຣິຫີນ຺ຕິ ກລາປສຍ຺ຉນ຺ນໍ ႟ ມຕ຺ຖກາສິນ຺ຕິ ນິຈ຺ຈໍ ປພ຺ພຕມຕ຺ຖເກ ນິສິນ຺ນໍ႟ ‘‘ມຕ຺ຕກາສິນ’’຺ຕິປີ ປາໂຖ, ການມທມຕ຺ຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ອາສິນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖ႟ ພິມ຺ພຊາລນ຺ຕິ

ຣຕ຺ຕງກຸຣຣຸກຸຂໍ. ໂອປຸປ຺ຜານີຕິ ໂອລມ຺ພກປຸປ຺ຜານີ ປຕິຕປຸປ຺ຜານີ.

ເອວໍ ມຫຸທີ ທິມວນ຺ຕວານີປີ ວິຍ ເອຕ຺ຕກາທີ ຄາຖາທີ ທິມວນ຺ຕໍ ວຕ຺ເຕາສີຕິ.

ທິມວນ຺ຕວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ.

ທານກຕ຺ທວຕ຺ຕນາ

ຜຸສ຺ສຕິປີ ໂຂ ເທວີ “ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ກຍ຺ກສາສນໍ ຄຕໍ, ກີ ນຸ ໂຂ ກໂຣຕີ, ຄນ຺ຕ຺ວາ ຊານິສ຺ສາມີ”ຕິ ປຜິຈ຺ຉນ຺ນໂຍຄ຺ເຄນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສີຣິຄພ຺ກທ຺ວາເຣ ກິຕາ ເຕສໍ ຕໍ ສລ຺ລາປໍ ສ຺ຕ຺ວາ ກລຸນໍ ປຣິເທວິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໘໔.

“ເຕສໍ ລາລປ຺ປີຕໍ ສ຺ຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ສຸຕ຺ວາສາຍ ຈ;

ກລຸນໍ ປຣິເທເວສີ, ຣາຊປຸຕ຺ຕີ ຍສສ຺ສີນີ.

໑໗໘໕.

“ເສຍ຺ໂຍ ວິສໍ ເມ ຂາຍິຕໍ, ປປາຕາ ປປ຺ເຕຍ຺ຍຫໍ;

ຣຊ຺ຊຸຍາ ພຊ຺ຊ ມິຍ຺ຍາຫໍ, ກສ຺ມາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ປຸຕ຺ຕໍ;

ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ.

໑໗໘໖.

“ອຊ຺ຊາຍກໍ ທານປຕິ, ຍາຈໂຍຄໍ ອມຈ຺ຉຣີ;

ປູຊິຕໍ ປຜິຣາຊູຫິ, ກິຕ຺ຕິມນ຺ຕໍ ຍສສ຺ສີນໍ;

ກສ຺ມາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ.

໑໗໘໗.

“ມາຕາເປຕ຺ຕິກຣໍ ຊນ຺ຕຸໍ, ກຸເລ ເຊຍ຺ຖາປຈາຍິກໍ;

ກສ຺ມາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ.

໑໗໘໘.

“ຣຄ຺ໂຍ ຫິຕໍ ເທວີຫິຕໍ, ຄາຕີນໍ ສຂີນໍ ຫິຕໍ;

ທີຕໍ ສພ຺ພສ຺ສ ຣຜ຺ຖ຺ສ, ກສ຺ມາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ປ຺ຕ຺ຕໍ;

ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກ''ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຣາຊປ຺ຕ຺ຕິຕິ ຍຸສ຺ສຕິ ມຫ຺ທຣາຊສີຕາ. ປປ຺ເຕຍ຺ຍຫນ຺ຕິ ປປ຺ເຕຍ຺ຍໍ ອຫໍ. ຣຊ຺ຊຍາ ພຊ຺ຊ ນິຍ຺ຍາຫນ຺ຕິ ຣຊ຺ຊຍາ ຄີວໍ ພນ຺ທິຕ຺ວາ ນເຣຍ຺ຍໍ ອຫໍ. ກສ຺ມາຕິ ເອວໍ ອມຕາຍເມວ ມຍິ ເກນ ການເຣນ ມມ ປ຺ຕ຺ຕໍ ອທູສກໍ ຣຜ຺ຖາ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ. ອຊ຺ຊາຍກນ຺ຕິ ຕິຕ຺ຕໍ ເວທານໍ ປາຣຸຄຕໍ, ນານາສິປ຺ເປສຸ ຈ ນິປ຺ຜຕ຺ຕິ ປຕ຺ຕໍ.

ອິຕິ ສາ ກລຸນໍ ປຣິເທວິຕ຺ວາ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຈ ສຸຕິສ຺ສ ຈ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ຣຜ຺ໂຍ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫ –

໑໗໔໙.

''ມສ຺ກູນິວ ປລາຕານິ, ອມ຺ພາວ ປຕິຕາ ຉມາ;

ເອວໍ ເຫສ຺ສຕິ ເຕ ຣຜ຺ຖໍ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ.

໑໗໕໐.

''ຫໍໂສ ນິຂີນປຕ຺ໂຕວ, ປລ຺ລລສ຺ມິໍ ອນູທເກ;

ອປວິທ຺ໂທ ອມຈ຺ເຈຫິ, ເອໂກ ຣາຊາ ວິຫິຍ຺ຍສີ.

໑໗໕໑.

''ຕໍ ຕໍ ພ຺ຣູມິ ມຫາຣາຊ, ອຕ຺ໂຖ ເຕ ມາ ອຸປ຺ຈ຺ຈຄາ;

ມາ ນໍ ສີວີນໍ ວຈນາ, ປພ຺ພາເຊສິ ອທູສກ''ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປລາຕານີຕິ ປລາຕມກ຺ຂິການິ ມສ຺ກູນີ ວິຍ. ອມ຺ພາວ ປຕິຕາ ຉມາຕິ ກູມິຍໍ ປຕິຕອມ຺ພປກ຺ການິ ວິຍ. ເອວໍ ມມ ປຸຕ຺ເຕ ປພ຺ພາຊິເຕ ຕວ ຣຜ຺ຖໍ ສພ຺ພສາຣາຫຕໍ ກວິສ຺ສຕີຕິ ທີເປ຺ຕິ. ນິຂີນປຕ຺ໂຕວາຕິ ປຄ຺ພຣິຕປຕ຺ໂຕ ວິຍ. ອປວິທ຺ໂທ ອມຈ຺ເຈຫີຕິ ມມ ປຸຕ຺ເຕນ ສຫຊາເຕຫິ ສຜ຺ຖິສຫສ຺ເສຫິ ອມຈ຺ເຈຫິ ຉທ຺ທິໂຕ ຫຸຕ຺ວາ. ວິຫິຍ຺ຍສີຕິ ກິລມິສ຺ສສິ. ສີວີນໍ ວຈນາຕິ ສີວີນໍ ວຈເນນ ມາ ນໍ ອທູສກໍ ມມ ປຸຕ຺ຕໍ ປພ຺ພາເຊສີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ຣາຊາ ອາຫ –

໑໗໕໒.

''ຊມ຺ມສ຺ສາປຈິຕີ ກຸມ຺ມິ, ສີວີນໍ ວິນຍໍ ຊຊໍ;

ປພ຺ພາເຊມິ ສກໍ ປຸຕ຺ຕໍ, ປາຕາ ປິຍຕໂຣ ຫິ ເມ''ຕິ.

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກທ຺ເທ, ອຫໍ ສີວີນໍ ຊຊໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ກຸມາຣໍ ວິນຍນ຺ໂຕ ປພ຺ພາເຊນ຺ໂຕ ສີວິຣຜ຺ເຖ ໂປຣາຕກຣາຊູນໍ ປເວຕິຊມ຺ມສ຺ສ ອປຈິຕີ ກຸມ຺ມິ ກໂຣມິ, ຕສ຺ມາ ສເຈປີ ເມ ປາຕາ ປິຍຕໂຣ ໂສ, ຕຖາປິ ນໍ ປພ຺ພາເຊມີຕິ.

ຕំ ສុຕ្វា ສា ປរិເທວມានា ອាຫ –

១៣៨៣។

‘‘ຍស្ស ປុព្ពេ ឆឌុត្តានិ, ກຕិກាຣាວ ປុប្ផិតា;

ຍាយន្តមនុយាយន្តិ, ສ្វជ្ជេក្កោ គមិស្សតិ។

១៣៨៤។

‘‘ຍស្ស ປុព្ពេ ឆឌុត្តានិ, ກຕិກាຣវនានិວ;

ຍាយន្តមនុយាយន្តិ, ສ្វជ្ជេក្កោ គមិស្សតិ។

១៣៨៥។

‘‘ຍស្ស ປុព្ពេ ອនិកានិ, ກຕិກាຣាວ ປុប្ផិតា;

ຍាយន្តមនុយាយន្តិ, ສ្វជ្ជេក្កោ គមិស្សតិ។

១៣៨៦។

‘‘ຍស្ស ປុព្ពេ ອនិកានិ, ກຕិກាຣវនានិວ;

ຍាយន្តមនុយាយន្តិ, ສ្វជ្ជេក្កោ គមិស្សតិ។

១៣៨៧។

‘‘ອិន្ទគោបកវណ្ណាភា , គន្ធារា បណ្ឌុកម្ពលា;

ຍាយន្តមនុយាយន្តិ, ສ្វជ្ជេក្កោ គមិស្សតិ។

១៣៨៨។

‘‘ໂຍ ປុព្ពេ ຫត្ថិនា ຍាតិ, ສិវិកាយ ຣថេន ຈ;

ສ្វជ្ជ ເວស្សន្តរោ ຣាជា, ກថំ គច្ឆតិ ປត្តិកោ។

១៣៨៩។

‘‘ກថំ ຈន្ទនលិត្តង្គោ, នច្ចគីតប្បពោធនោ;

ຊຸຣາຊີນໍ ຜຣສຸຎ຺ຈ, ຂາຣິກາຊຎ຺ຈ ຫາຫິຕິ.

໑໗໖໐.

“ກສ຺ມາ ນາຠິຫຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ກາສາວາ ອຊິນານິ ຈ;

ປວິສນ຺ຕໍ ພ຺ຣຫາຣຎ຺ຎໍ, ກສ຺ມາ ຈີຣໍ ນ ພຊ຺ຌເຣ.

໑໗໖໑.

“ກຖໍ ນຸ ຈີຣໍ ຘາເຣນ຺ຕິ, ຣາຊປພ຺ພຊິຕາ ຊນາ;

ກຖໍ ກຸສມຍໍ ຈີຣໍ, ມຫ຺ຫີ ປຣິຫາຫິສ຺ສຕິ.

໑໗໖໒.

“ກາສິຍານິ ຈ ຘາເຣຕ຺ວາ, ໂຂມໂກຏຸມ຺ພຣານິ ຈ;

ກຸສຈີຣານິ ຘາເຣນ຺ຕິ, ກຖໍ ມຫ຺ຫີ ກຣິສ຺ສຕິ.

໑໗໖໓.

“ວຍ຺ຫາຫິ ປຣິຍາຍິຕ຺ວາ, ສີວິກາຍ ຣເຖນ ຈ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໑໗໖໔.

“ຍສ຺ສາ ມຸທຸຕລາ ຫຕ຺ຖາ, ຈຣຓາ ຈ ສຸເຂຘິຕາ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໑໗໖໕.

“ຍສ຺ສາ ມຸທຸຕລາ ປາທາ, ຈຣຓາ ຈ ສຸເຂຘິຕາ;

ປາທຸກາຫິ ສຸວຓ຺ຓາຫິ, ປີລຸອມານາວ ຄຈ຺ຉຕິ;

ສາ ກຖຊ຺ຊ ອນຸຊ຺ຌງ຺ຄີ, ປຖໍ ຄຈ຺ຉຕິ ປຕ຺ຕິກາ.

໑໗໖໖.

“ຍາສ຺ສຸ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານໍ, ປຸຣໂຕ ຄຈ຺ຉຕິ ມາລິນີ;

ສາ ກາຖຊຊ ອນຸຊຊຽຄີ, ວນໍ ຄຈຸລຕິ ເອກິກາ។

໑໗໖໗។

‘‘ຍາສຸສຸ ສີວາຍ ສຸຕຸວານ, ມຸທໍ ອຸຕຸຕສເຕ ປຸເຣ;

ສາ ກາຖຊຊ ອນຸຊຊຽຄີ, ວນໍ ຄຈຸລຕິ ກິຣຸກາ។

໑໗໖໘។

‘‘ຍາສຸສຸ ອິນຸທສໂຄຕຸຕສຸສ, ອຸລູກສຸສ ປວສຸສໂຕ;

ສຸຕຸວານ ນທໂຕ ກີຕາ, ວາຣຸຕີວ ປເວຣຕິ;

ສາ ກາຖຊຊ ອນຸຊຊຽຄີ, ວນໍ ຄຈຸລຕິ ກິຣຸກາ។

໑໗໖໙។

‘‘ສກຸຕີ ຫຕປຸຕຸຕາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ຈິຣໍ ທຸກຸເຂນ ຊາຍິສຸສໍ, ສຸຄຸຄໍ ອາຄມຸມິມໍ ປຸຣໍ។

໑໗໗໐។

‘‘ສກຸຕີ ຫຕປຸຕຸຕາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ກີສາ ປຕຸຫຸ ກວິສຸສາມີ, ປີເຍ ປຸຕຸເຕ ອປສຸສຕີ។

໑໗໗໑។

‘‘ສກຸຕີ ຫຕປຸຕຸຕາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ເຕນ ເຕນ ປຮາວິສຸສໍ, ປີເຍ ປຸຕຸເຕ ອປສຸສຕີ។

໑໗໗໘។

‘‘ກຸຣຣີ ຫຕລາປາວ, ສຸຄຸຄໍ ທິສຸວາ ກຸລາວກໍ;

ຈິຣໍ ທຸກຸເຂນ ຊາຍິສຸສໍ, ສຸຄຸຄໍ ອາຄມຸມິມໍ ປຸຣໍ។

໑໗໗໙។

‘‘ກຸຣຣີ ຫຕຉາປາວ, ສຸຒຸຜໍ ຫິສ຺ວາ ກຸລາວກໍ;

ກິສາ ປຕຸທຸ ກວິສ຺ສາມິ, ປີເຍ ປຸຕ຺ເຕ ອປສ຺ສຕິຯ

໑໗໗໔ຯ

‘‘ກຸຣຣີ ຫຕຉາປາວ, ສຸຒຸຜໍ ຫິສ຺ວາ ກຸລາວກໍ;

ເຕນ ເຕນ ປຆາວິສ຺ສໍ, ປີເຍ ປຸຕ຺ເຕ ອປສ຺ສຕິຯ

໑໗໗໕ຯ

‘‘ສາ ນູນ ຈກ຺ກວາກີວ, ປລ຺ລລສ຺ມີ ອນູທເກ;

ຈິຣໍ ທຸກ຺ເຂນ ຊາຍິສ຺ສໍ, ສຸຒຸຜໍ ອາຄມ຺ມິມໍ ປຸຣໍຯ

໑໗໗໖ຯ

‘‘ສາ ນູນ ຈກ຺ກວາກີວ, ປລ຺ລລສ຺ມີ ອນູທເກ;

ກິສາ ປຕຸທຸ ກວິສ຺ສາມິ, ປີເຍ ປຸຕ຺ເຕ ອປສ຺ສຕິຯ

໑໗໗໗ຯ

‘‘ສາ ນູນ ຈກ຺ກວາກີວ, ປລ຺ລລສ຺ມີ ອນູທເກ;

ເຕນ ເຕນ ປຆາວິສ຺ສໍ, ປີເຍ ປຸຕ຺ເຕ ອປສ຺ສຕິຯ

໑໗໗໘ຯ

‘‘ເອວໍ ເມ ວິລປນ຺ຕິຍາ, ຣາຊາ ປຸຕ຺ຕໍ ອທູສກໍ;

ປພ຺ພາເຊສິ ວນໍ ຣຎ຺ຖາ, ມຎ຺ເຎ ຫິສ຺ສາມິ ຊີວິຕ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ກຕິກາຣາວາຕິ ສ຺ວຕ຺ຕາກາຣຕາສ຺ວຕ຺ຕາວຕ຺ຖປຍິມຕ຺ທິຕຕ຺ຕາ ສ຺ປຸ໌ປຸ໌ຜິຕາ ກຕິກາຣາ ວິຍຯ ຍາຍນ຺ຕມນ຺ຍາຍນ຺ຕິຕິ ອຸຍ຺ຍານວນກິລ຺ອາທີນໍ ອຕ຺ຖາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ອນ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕິຯ ສ຺ວຊ຺ເຊໂກວາຕິ ໂສ ອຊ຺ຊ ເອໂກວ ຫຸຕ຺ວາ ຄມິສ຺ສຕິຯ ອນີການີຕິ ຫຕ຺ຖານີກາທີນິຯ ຄນ຺ຆາຣາ ປຕ຺ທຸກມ຺ພລາຕິ ຄນ຺ຆາຣຣຎ຺ເຖ ອຸປ຺ປນ຺ນາ ສຕສຫສ຺ສຄ຺ຆນກາ ເສນາຍ ປາຣຸຕາ ຣຕ຺ຕກມ຺ພລາຯ ຫາທິຕິຕິ ຂນ຺ເຆ ກຕ຺ວາ ຫຣິສ຺ສຕິຯ ປວິສນ຺ຕນ຺ຕິ ປວິສນ຺ຕສ຺ສຯ ກສ຺ມາ ຈິຣໍ ນ ພຊ຺ຊເຣຕິ ກສ຺ມາ ພນ຺ຆິຕຸ໌ ຊານນ຺ຕາ ວາກຈິຣໍ ນ ພນ຺ຆນ຺ຕິຯ ຣາຊປພ຺ພຊິຕາຕິ ຣາຊາໂນ ຫຸຕ຺ວາ ປພ຺ພຊິຕາຯ ໂຂມໂກຎຸມ຺ພຣານີຕິ ໂຂມຣຎ຺ເຖ ໂກຎຸມ຺ພຣຣຎ຺ເຖ ອຸປ຺ປນ຺ນານິ ສາຎການິຯ

ສາ ກຖຊ຺ຊາຕິ ສາ ກຖໍ ອຊ຺ຊຯ ອນຸຊ຺ຊຽຄິຕິ ອຄຣທິຕອຽຄິຯ ປີລ຺ອມານາວ ຄຈ຺ຉຕິຕິ ກມ຺ປີຕ຺ວາ ກມ຺ປີຕ຺ວາ ຕິຎ຺ຖນ຺ຕິ ວິຍ ຄຈ຺ຉຕິຯ ຍາສ຺ສຸ ອິຕ຺ຖິສຫສ຺ສານນ຺ຕິອາທີສຸ ອສ຺ສູຕິ ນິປາໂຕ, ຍາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ‘‘ຍາ ສາ’’ຕິປີ ປາໂຖຯ ສິວາຍາຕິ ສິງຄາລິຍາຯ

ປຸເຣຕິ ປຸພ຺ເພ ນຄເຣ ວສນ຺ຕີ. ອິນ຺ທສໂຄຕ຺ຕສ຺ສາຕິ ໂກສິຍໂຄຕ຺ຕສ຺ສ. ວາຣຸຕີວາຕິ ເທວຕາປວິຏ຺ຖາ ຍກ຺ຂທາສີ ວິຍ. ທຸກ຺ເຂນາຕິ ປຸຕ຺ຕວິໂຍຄໂສກທຸກ຺ເຂນ. ອາຄມ຺ມິ ມໍ ປຸຣນ຺ຕິ ອິມໍ ມມ ປຸຕ຺ເຕ ຄເຕ ປຸຕ຺ຕນິເວສນໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ. ປິເຍ ປຸຕ຺ເຕຕິ ເວສ຺ສນ຺ຕຣຄ຺ເຈວ ມທ຺ທິຄ຺ຈ ສນ຺ຊາຍາທ. ທຕຉາປາຕິ ທຕໂປຕກາ. ປພ຺ພາເຊສີ ວນໍ ຣຏ຺ຖາຕິ ຍທີ ນໍ ຣຏ຺ຖາ ປພ຺ພາເຊສີຕິ.

ເທວິຍາ ປຣິເທວິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ພາ ສຄ຺ຊຍສ຺ສ ສິວິກຄ຺ຄາ ສມາຄຕາ ປກ຺ກນ຺ທີສຸ. ຕາສໍ ປກ຺ກນ຺ທິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ມທາສຕ຺ຕສ຺ສປີ ນິເວສເນ ຕເຖວ ປກ຺ກນ຺ທີສຸ. ອິຕິ ທ຺ວີສຸ ຣາຊກຸເລສຸ ເກຈີ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ວາຕເວເຄນ ປມທ຺ທິຕາ ສາລາ ວິຍ ປຕິຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕມານາ ປຣິເທວີສຸ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາທ –

໑໗໗໙.

‘‘ຕສ຺ສາ ລາລປ຺ປິຕໍ ສຸຕ຺ວາ, ສພ຺ພາ ອນ຺ເຕປຸເຣ ພທູ;

ພາທາ ປຄ຺ຄຍ຺ທ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ສິວິກຄ຺ຄາ ສມາຄຕາ.

໑໗໘໐.

‘‘ສາລາວ ສມ຺ປມຖິຕາ, ມາລຸເຕນ ປມທ຺ທິຕາ;

ເສນ຺ຕິ ປຸຕ຺ຕາ ຈ ທາຣາ ຈ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣນິເວສເນ.

໑໗໘໑.

‘ໂອໂຣຘາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ;

ພາທາ ປຄ຺ຄຍ຺ທ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣນິເວສເນ.

໑໗໘໒.

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຏ຺ຖາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ພາທາ ປຄ຺ຄຍ຺ທ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣນິເວສເນ.

໑໗໘໓.

‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຄ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ອຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ທານໍ ທາຕຸໍ ອຸປາຄມິ.

໑໗໘໔.

‘‘ວຕ຺ຖານິ ວຕ຺ຖກາມານໍ, ໂສຕ຺ທານໍ ເທຖ ວາຣຸຕີ;

ໂກຊນໍ ໂກຊນຕ຺ຖີນໍ, ສມ຺ມເທວ ປເວຈ຺ຉຖ.

໑໖໗໔။

“ນາ ຈ ກຎ຺ຈິ ວນິພ຺ພເກ, ເຫຏ຺ຐຍິຕ຺ຖ ອິຘາຄເຕ;

ຕປ຺ເປຖ ອນ຺ນປາເນນ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕຸ ປຏິປູຊິຕາ။

໑໖໗໕။

“ອເຖຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຕິ ສທ຺ໂທ, ຕຸມຸໂລ ເຠຣໂວ ມຫາ;

ທາເນນ ຕໍ ນີຫຣນ຺ຕິ, ປຸນ ທານໍ ອທາ ຕຸວໍ။

໑໖໗໖။

“ເຕ ສຸ ມຕ຺ຕາ ກິລນ຺ຕາວ, ສມ຺ປຕນ຺ຕິ ວນິພ຺ພກາ;

ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ, ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ။

໑໖໗໗။

“ອຈ຺ເຉຈ຺ຉຸໍ ວຕ ໂຠ ຣຸກ຺ຂໍ, ນານາຜລຘຣໍ ທຸມໍ;

ຍຖາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຣຏ຺ຐາ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ။

໑໖໗໙။

“ອຈ຺ເຉຈ຺ຉຸໍ ວຕ ໂຠ ຣຸກ຺ຂໍ, ສພ຺ພກາມທທໍ ທຸມໍ;

ຍຖາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຣຏ຺ຐາ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ။

໑໖໘໐။

“ອຈ຺ເຉຈ຺ຉຸໍ ວຕ ໂຠ ຣຸກ຺ຂໍ, ສພ຺ພກາມຣສາຫຣໍ;

ຍຖາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຣຏ຺ຐາ, ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ ອທູສກໍ။

໑໖໘໑။

“ເຍ ວຸຑ຺ຒາ ເຍ ຈ ທຫຣາ, ເຍ ຈ ມຊ຺ຌິມໂປຣິສາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ;

ສີວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ.

໑໗໙໒.

“ອຕິຍກ຺ຂາ ວສ຺ສວຣາ, ອິຕ຺ຖາຄາຣາ ຈ ຣາຊິໂນ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ;

ສີວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ.

໑໗໙໓.

“ຖິໂຍປິ ຕຕ຺ຖ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ຍາ ຕມ຺ຫິ ນຄເຣ ອຫຸ;

ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ, ສີວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ.

໑໗໙໔.

“ເຍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ເຍ ຈ ສມຓາ, ອຎ຺ເຎ ວາປິ ວນິພ຺ພກາ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ, ‘ອຘມ຺ໂມ ກິຣ ໂຠ’ ອິຕິ.

໑໗໙໕.

“ຍຖາ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ຍຊມາໂນ ສເກ ປຸເຣ;

ສີວີນໍ ວຈນຕ຺ເຖນ, ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຐາ ນິຣຊ຺ຊຕິ.

໑໗໙໖.

“ສຕ຺ຕ ຫຕ຺ຖິສເຕ ທຕ຺ວາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ສຸວຓ຺ຓກຈ຺ເຉ ມາຕງ຺ເຄ, ເຫມກປ຺ປນວາສເສ;

໑໗໙໗.

“ອາຣູຬ຺ເຫ ຄາມຓີເຍຫິ, ໂຕມຣງ຺ກຸສປາຓິຠິ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຐາ ນິຣຊ຺ຊຕິ.

໑໗໙໘.

“ສຕ຺ຕ ອສ຺ສສເຕ ທຕ຺ວາ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣຠູສິເຕ;

ອາຊານີເຍວ ຊາຕິຍາ, ສີນຸຂເວ ສີໜວາໜເນ។

໑໗໙໙។

‘‘ອາຣູລຸເໜ ຄາມຕີເຍຫີ, ອິລຸລິຍາຈາປ໌ຂາຣີກີ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ໜາ ຣຝ຺ຖາ ນີຣຊ຺ຊຕິ។

໑໘໐໐។

‘‘ສຕ຺ຕ ຣຖສເຕ ທຕ຺ວາ, ສນ຺ນທ຺ເຂ ອຸສ຺ສິຕທ຺ຂເຊ;

ທີເປ໌ ອໂຖປີ ເວຍຄ຺ເຆ, ສພ຺ພາລງ຺ການພູສິເຕ។

໑໘໐໑។

‘‘ອາຣູລຸເໜ ຄາມຕີເຍຫີ, ຈາປ໌ຫຕ຺ເຖຫີ ວມ຺ມີກີ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ໜາ ຣຝ຺ຖາ ນີຣຊ຺ຊຕິ។

໑໘໐໒។

‘‘ສຕ຺ຕ ອິຕ຺ຖີສເຕ ທຕ຺ວາ, ເອກເມກາ ຣເຖ ຖິຕາ;

ສນ຺ນທ຺ຂາ ນິກ຺ຂຣຊ຺ຊູຫີ, ສຸວຓ຺ເຓຫີ ອລງ຺ກຕາ។

໑໘໐໓។

‘‘ປີຕາລງ຺ການາ ປີຕວສນາ, ປີຕາການຓາພູສິຕາ;

ອາລຸອານປມ຺ໜາ ໜສ຺ລາ, ສຸສຄ຺ຓາ ຕນຸມຊ຺ຊິມາ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕຣາ ຣາຊາ, ສມ຺ໜາ ຣຝ຺ຖາ ນີຣຊ຺ຊຕິ។

໑໘໐໔។

‘‘ສຕ຺ຕ ເຂນຸສເຕ ທຕ຺ວາ, ສພ຺ພາ ກັສ຺ປ໌ຂາຣຓາ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ໜາ ຣຝ຺ຖາ ນີຣຊ຺ຊຕິ។

໑໘໐໕។

‘‘ສຕ຺ຕ ຫາສິສເຕ ທຕ຺ວາ, ສຕ຺ຕ ທາສສຕານິ ຈ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຖາ ນິຣຊ຺ຊຕິຯ

໑໗໐໖ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສຣເຖ ທຕ຺ວາ, ນາຣິໂຍ ຈ ອລງ຺ກຕາ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຖາ ນິຣຊ຺ຊຕິຯ

໑໗໐໗ຯ

‘‘ຕຫາສິ ຍໍ ກີສນກໍ, ຕຫາສິ ໂລມຫໍສນໍ;

ມຫາທາເນ ປທິນ຺ນມ຺ຫິ, ເມທນີ ສມ຺ປກມ຺ປຖຯ

໑໗໐໘ຯ

‘‘ຕຫາສິ ຍໍ ກີສນກໍ, ຕຫາສິ ໂລມຫໍສນໍ;

ຍໍ ປຏ຺ຊລິກໂຕ ຣາຊາ, ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຖາ ນິຣຊ຺ຊຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສີວິກຏ຺ຌາຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຜຸສ຺ສຕິຍາ ປຣິເທວິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ສພ຺ພາປິ ສຏ຺ຊຍສ຺ສ ສິວິຣຏ຺ໂຌ ອິຕ຺ຖິໂຍ ສມາຄຕາ ທຸຕ຺ວາ ປກ຺ກນ຺ທຸໍ ປຣິເທວິສຸຯ ເວສ຺ສນ຺ຕຣນິເວສເນຕິ ຕຕ຺ຖ ອິຕ຺ຖີນໍ ປກ຺ກນ຺ທິຕສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສປີ ນິເວສເນ ຕເຖວ ປກ຺ກນ຺ທິຕ຺ວາ ທ຺ວີສຸ ຣາຊກຸເລສຸ ເກຈິ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ວາຕເວເຄນ ສມ຺ປມຖິຕາ ສາລາ ວິຍ ປຕິຕ຺ວາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕາ ປຣິເທວິສຸຯ ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຕ ຕສ຺ສາ ຣຕ຺ຕິຍາ ອຈ຺ຈເຍນ ສູຣິເຍ ອຸຄ຺ຄເຕ ທານເວຍ຺ຍາວຕິກາ ‘‘ທານໍ ປຜິຍາທິຕ’’ນ຺ຕິ ຣຏ຺ໂຌ ອາໂຣຈຍິສຸຯ ອຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ປາໂຕວ ນ຺ຫຕ຺ວາ ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປ຺ປຜິມຕ຺ໜິໂຕ ສາທຸຣສໂກຊນໍ ກຸຏ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫາຊນປຣິວຸໂຕ ສຕ຺ຕສຕກໍ ມຫາທານໍ ທາຕຸໍ ທານຄ຺ຄໍ ອຸປາຄມິຯ

ເທຖາຕິ ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຜ຺ກິສຫສ຺ສອມຈ຺ເຈ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ເອວມາຫຯ ວາຣຸຕິນ຺ຕິ ‘‘ມຊ຺ຊທານໍ ນາມ ນິປ຺ຜລ’’ນ຺ຕິ ຊານາຕິ, ເອວໍ ສນ຺ເຕປີ ‘‘ສຸຣາໂສຕ຺ຫາ ທານຄ຺ຄໍ ປຕ຺ວາ ‘ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ທານຄ຺ເຄ ສຸຣໍ ນ ລກິມ຺ຫາ’ຕິ ວຕ຺ຕຸໍ ມາ ລກນ຺ຕູ’’ຕິ ທາເປສິຯ ວນິພ຺ພເກຕິ ວນິພ຺ພກຊເນສຸ ກຏ຺ຈິ ເອກມ຺ປິ ມາ ວິເຫຖຍິຕ຺ຖຯ ປຜິປູຊິຕາຕິ ມຍາ ປູຊິຕາ ທຸຕ຺ວາ ຍຖາ ມໍ ໂຖມຍມານາ ຄຈ຺ຈນ຺ຕິ , ຕຖາ ຕຸມ຺ເຫ ກໂຣຖາຕິ ວທຕິຯ

ອິຕິ ໂສ ສຸວຕ຺ຕາລງ຺ກາຣານໍ ສຸວຕ຺ຕຌຊານໍ ເຫມຊາລປ຺ປຜິຈ຺ຉນ຺ນານໍ ຫຕ຺ຖີນໍ ສຕ຺ຕສຕານິ ຈ, ຕຖາຣູປານຄ຺ເຄວ ອສ຺ສານໍ ສຕ຺ຕສຕານິ ຈ, ສີຫຈມ຺ມາທີຫີ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕານໍ ນານາຣຕນວິຈິຕ຺ຣານໍ ສຸວຕ຺ຕຌຊານໍ ຣຖານໍ ສຕ຺ຕສຕານິ, ສພ຺ພາລງ຺ກາຣປ຺ປຜິມຕ຺ໜິຕານໍ ອຸຕ຺ຕມຣູປຌຣານໍ ຂຕ຺ຕິຍກຏ຺ຌາທີນໍ ອິຕ຺ຖີນໍ ສຕ຺ຕສຕານິ, ສຸວິນີຕານໍ ສຸສິກ຺ຂິຕານໍ ທາສານໍ ສຕ຺ຕສຕານິ, ຕຖາ ທາສີນໍ ສຕ຺ຕສຕານິ, ວເຣົາສກເຊຏ຺ຖການໍ ກຸຕ຺ໂຫປໂທຫີນີນໍ ເຌນູນໍ ສຕ຺ຕສຕານິ, ອປຣິມາຕານີ ປານໂກຊນານີຕິ ສຕ຺ຕສຕກໍ ມຫາທານໍ ອທາສິຯ ຕສ຺ມີ ເອວໍ ທານໍ ທທມາເນ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄຣວາສີໂນ ຂຕ຺ຕິຍພ຺ຣາຫ຺ມຕາເວສ຺ສສຸທ຺ທາທໂຍ ‘‘ສາມິ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣ ສິວິຣຏ຺ຖວາສີໂນ ຕໍ ‘ທານໍ ເທຕີ’ຕິ ປພ຺ພາເຊນ຺ຕິ, ຕ຺ວໍ ປຸນ ທານເມວ ເທສີ’’ຕິ ປຣິເທວິສຸຯ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໑໗໐໙ຯ

“ອເຖຕ຺ຖ ວຕ຺ຕຕິ ສທ຺ໂທ, ຕຸມຸໂລ ເຠຣໂວ ມຫາ;

ທາເນນ ຕໍ ນີຫຣນ຺ຕິ, ປຸນ ທານໍ ອທາ ຕຸວ’’ນ຺ຕິຯ

ທານປ຺ຏິຄ຺ຄາຫກາ ປນ ທານໍ ຄເຫຕ຺ວາ “ອິທານິ ກິຣ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ອມ຺ເຫ ອນາເຖ ກຕ຺ວາ ອຣຎ຺ຎໍ ປວິສິສ຺ສຕິ, ອິໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ກສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄມິສ຺ສາມາ’’ຕິ ຉິນ຺ນປາທາ ວິຍ ປຕນ຺ຕາ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕາ ປຣິວຕ຺ຕນ຺ຕາ ມຫາສທ຺ເທນ ປຣິເທວິໍສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໑໐ຯ

“ເຕ ສຸ ມຕ຺ຕາ ກິລນ຺ຕາວ, ສມ຺ປຕນ຺ຕິ ວນິພ຺ພກາ;

ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ, ສິວິນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເຕ ສຸ ມຕ຺ຕາຕິ ສຸ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ຺ໂຕ, ເຕ ວນິພ຺ພກາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ມຕ຺ຕາ ກິລນ຺ຕາວາຕິ ມຕ຺ຕາ ວິຍ ກິລນ຺ຕາ ວິຍ ຈ ຫຸຕ຺ວາຯ ສມ຺ປຕນ຺ຕີຕິ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຠູມິຍໍ ປຕນ຺ຕິຯ ອຈ຺ເຉຈ຺ຉຸໍ ວຕາຕິ ຉິນ຺ທີສຸ, ວຕາຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍຯ ຍຖາຕິ ເຍນ ກາຣເຓນຯ ອຕິຍກ຺ຂາຕິ ຠູຕວິຊ຺ຊາ ອິກ຺ຂຓິກາປີຯ ວສ຺ສວຣາຕິ ອຸທ຺ຘຏພີຊາ ໂອໂຣຘປາລກາຯ ວຈນຕ຺ເຖນາຕິ ວຈນ ກາຣເຓນຯ ສມ຺ຫາ ຣຏ຺ຐາ ນິຣຊ຺ຊຕີຕິ ອຕ຺ຕໂນ ຣຏ຺ຐາ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉຕິຯ ຄາມຓິເຍຫີຕິ ຫຕ຺ຖາຈຣິເຍຫິຯ ອາຊານິເຍວາຕິ ຊາຕິສມ຺ປນ຺ເນ ຯ ຄາມຓິເຍຫີຕິ ອສ຺ສາຈຣິເຍຫິຯ ອິລ຺ລິຍາຈາປຘາຣິກີຕິ ອິລ຺ລິຍຎ຺ຈ ຈາປຎ຺ຈ ຘາເຣນ຺ເຕຫິຯ ທີເປ ອໂຖປິ ເວຍ຺ຍຄ຺ເຆຕິ ທີປິຈມ຺ມພ຺ຍຄ຺ຆຈມ຺ມປຣິກ຺ຂິຕ຺ເຕຯ ເອກເມກາ ຣເຖ ຐິຕາຕິ ໂສ ກິຣ ເອກເມກໍ ອິຕ຺ຖິຣຕນໍ ຣເຖ ຐເປຕ຺ວາ ອຏ຺ຐອຏ຺ຐວຕ຺ຕທາສີຫີ ປຣິວຸຕໍ ກຕ຺ວາ ອທາສິຯ

ນິກ຺ຂຣຊ຺ຊູຫີຕິ ສຸວຓ຺ຓສຸຕ຺ຕມເຍຫິ ປາມງ຺ເຄຫິຯ ອາຬາຣປມ຺ຫາຕິ ວິສາລກ຺ຂິຄຕ຺ຕາຯ ຫສຸລາຕິ ມ຺ຫິຕປຸພ຺ພງ຺ຄມກຖາຯ ສຸສຎ຺ຎາຕິ ສຸສ຺ໂສຓິໂຍຯ ຕນຸມຊ຺ຊິມາຕິ ກຣຕລມິວ ຕນຸມຊ຺ຊິມຠາຄາຯ ຕທາ ປນ ເທວຕາໂຍ ຊມ຺ພຸທີປຕເລ ຣາຊູນໍ “ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ມຫາທານໍ ເທຕີ’’ຕິ ອາໂຣຈຍິໍສຸ, ຕສ຺ມາ ເຕ ຂຕ຺ຕິຍາ ເທວຕານຸຠາເວນາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕາ ຄຕ຺ຫິຕ຺ວາ ປກ຺ກມິໍສຸຯ ກໍສຸປຘາຣຓາຕິ ອິທ ກໍສນ຺ຕິ ຣຊຕສ຺ສ ນາມໍ, ຣຊຕມເຍນ ຂີຣປຏິຈ຺ຉກາຊເນນ ສທ຺ຘິໍເຍວ ອທາສີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປທິນ຺ນມ຺ຫີຕິ ທີຍມາເນຯ ສມ຺ປກມ຺ປຖາຕິ ທານເຕເຊນ ກມ຺ປິຕ຺ຖຯ ຍໍ ປຎ຺ຊລິກໂຕຕິ ຍໍ ໂສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ມຫາທານໍ ທຕ຺ວາ ອຎ຺ຊລີ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ອຕ຺ຕໂນ ທານໍ ນມສ຺ສມາໂນ “ສພ຺ພຎ຺ຎຸຕຎ຺ຎາຓສ຺ສ ເມ ອິທໍ ປຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ປຎ຺ຊລິກໂຕ ອໂຫສິ, ຕທາປິ ຠີສນກເມວ ອໂຫສິ, ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ປຖວີ ກມ຺ປິຕ຺ຖາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນິຣຊ຺ຊຕີຕິ ເອວໍ ກຕ຺ວາ ນິຄ຺ຄຈ຺ຉຕິເຍວ, ນ ໂກຈິ ນໍ ນິວາເຣຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

ອປິຈ ໂຂ ຕສ຺ສ ທານໍ ທທນ຺ຕສ຺ເສວ ສາຍໍ ອໂຫສິຯ ໂສ ອຕ຺ຕໂນ ນິເວສນເມວ ຄນ຺ຕ຺ວາ “ມາຕາປິຕໂຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ສ຺ເວ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕຣເຖນ ມາຕາປິຕູນໍ ວສນຏ຺ຐານໍ ຄໂຕຯ ມທ຺ທີເທວີປິ “ອຫໍ ສາມິນາ ສທ຺ຘິໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມາຕາປິຕໂຣ ອນຸຊານາເປສ຺ສາມີ’’ຕິ ເຕເນວ ສທ຺ຘິໍ ຄຕາຯ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປິຕຣໍ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ຄມນຠາວໍ ກເຖສິຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໑໑ຯ

“ອາມນ຺ຕຍິຕ຺ຖ ຣາຊານໍ, ສຎ຺ຊຍໍ ຘມ຺ມິນໍ ວຣໍ;

ອວຣຸທ຺ຘສິ ມໍ ເທວ, ວງ຺ກໍ ຄຈ຺ຉາມິ ປພ຺ພຕໍຯ

໑໗໑໔.

‘‘ເຍ ຫິ ເກຈິ ມຫາຣາຊ, ກູຕາ ເຍ ຈ ກວິສ຺ສເຣ;

ອຕິຕ຺ຕາເຍວ ກາເມຫິ, ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຍມສາຓນໍ.

໑໗໑໕.

‘‘ສ຺ວາຫໍ ສເກ ອກິສ຺ສສິ, ຍຊມາໂນ ສເກ ປ຺ເຣ;

ສິວິນໍ ວຈນຕ຺ເຖນ, ສມ຺ຫາ ຣຎ຺ຖາ ນິຣຊ຺ຊຫໍ.

໑໗໑໖.

‘‘ອຝໍ ຕໍ ປຎິເສວິສ຺ສໍ, ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ;

ຂຄ຺ຄຫິປີນິເສວິເຕ, ອຫໍ ປ຺ຌ຺ຌານິ ກໂຣມິ;

ຕຸມ຺ເຫ ປງ຺ກມ຺ຫິ ສີທຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມິນໍ ວຣນ຺ຕິ ສມ຺ມິກຣາຊູນໍ ອນ຺ຕເຣ ອຸຕ຺ຕມໍ. ອວຣຸທ຺ສສີຕິ ຣຎ຺ຖາ ນິຫຣສິ. ກູຕາຕິ ອຕິຕາ. ກວິສ຺ສເຣຕິ ເຍ ຈ ອ ນາຄເຕ ກວິສ຺ສນ຺ຕິ , ປຈ຺ຈຸປ຺ປນ຺ເນ ຈ ນິພ຺ພຕ຺ຕາ. ຍມສາຓນນ຺ຕິ ຍມຣຌ຺ໂຌ ອາຕາປວຕ຺ຕິຍ຺ຖານໍ. ສ຺ວາຫໍ ສເກ ອກິສ຺ສສິນ຺ ຕິ ໂສ ອຫໍ ອຕ຺ຕໂນ ນຄຣວາສິໂນເຍວ ປີລ຺ເອສິ. ກິ ກໂຣນ຺ໂຕ? ຍຊມາໂນ ສເກ ປ຺ເຣຕິ. ປາລຸອິຍໍ ປນ ‘ໂສ ອຫ’’ນ຺ຕິ ລິຂິຕໍ. ນິຣຊ຺ຊຫນ຺ຕິ ນິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອຫໍ. ອຝໍ ຕນ຺ຕິ ຍໍ ອຣຌ຺ເຌ ວສນ຺ເຕນ ປຎິເສວິຕພ຺ພໍ ທຸກ຺ຂໍ, ຕໍ ປຎິເສວິສ຺ສາມິ. ປງ຺ກມ຺ຫີຕິ ຕຸມ຺ເຫ ປນ ກາມປງ຺ກມ຺ຫິ ສີທຖາຕິ ວທຕິ.

ອິຕິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອິມາຫິ ຈຕູຫິ ຄາຖາຫິ ປີຕຣາ ສທ຺ຉິ ກເຖຕ຺ວາ ມາຕຸ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ປພ຺ພຊ຺ຊໍ ອນ຺ຊານາເປນ຺ ໂຕ ເອວມາຫ –

໑໗໑໗.

‘‘ອນ຺ຊານາຫິ ມໍ ອມ຺ມ, ປພ຺ພຊ຺ຊາ ມມ ຣຸຈ຺ຈຕິ;

ສ຺ວາຫໍ ສເກ ອກິສ຺ສສິ, ຍຊມາໂນ ສເກ ປ຺ເຣ;

ສິວິນໍ ວຈນຕ຺ເຖນ, ສມ຺ຫາ ຣຎ຺ຖາ ນິຣຊ຺ຊຫໍ.

໑໗໑໘.

‘‘ອຝໍ ຕໍ ປຎິເສວິສ຺ສໍ, ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ;

ຂຄ຺ຄຫິປີນິເສວິເຕ, ອຫໍ ປ຺ຌ຺ຌານິ ກໂຣມິ;

ຕຸມ຺ເຫ ປ຺ງກມ຺ຫິ ສີຫຖາ’’ຕິ຿

ຕំ ສុຕ຺ວາ ຜຸສ຺ສຕິ ອາຫ –

໑໗໑໗຿

‘‘ອນុຊານាມិ ຕំ ປុຕ຺ຕ, ປ຺ພ຺ພຊ຺ຊາ ເຕ ສមិຊ຺ຊຕុ;

ອយລុຈ ມហ຺ហិ ກລ຺យាណិ, ສុສលុລາ ຕນុມຊ຺ຊិមា;

ອຈ຺ឆຕំ ສហ ປុຕ຺ເຕហិ, ກឹ ອរញ຺ເញ ករិស຺សតិ’’ຕិ຿

ຕត຺ថ ສមិຊ຺ຊតូតិ ឧາເณន ສមិហ຺ឆា ហោຕុ຿ ອຈ຺ឆតន຺តិ ອຈ຺ឆតុ, ອិធេវ ហោຕូតិ វទតិ຿

ເວស຺សន຺តរោ ອាហ –

໑໗໑໗຿

‘‘នាហំ អកាមា ទាសិម຺បិ, អរញ຺ញំ នេតុមុស຺សហេ;

សចេ ឥច຺ឆតិ អន຺វេតុ, សចេ និច຺ឆតិ អច຺ឆតូ’’តិ຿

តត຺ថ អកាមាតិ អម຺ម, កឹ នាមេតំ កថេថ, អហំ អនិច຺ឆាយ ទាសិម຺បិ នេតុំ ន ឧស຺សហាមីតិ຿

តតោ បុត຺តស຺ស កថំ សុត຺វា រាជា សុណ຺ហំ យាចិតុំ បដិប຺បជ຺ជិ຿ តមត຺ថំ បកាសេន຺តោ សត຺ថា អាហ –

໑໗໑ល຿

‘‘តតោ សុណ຺ហំ មហារាជា, យាចិតុំ បដិប຺បជ຺ជថ;

មា ចន຺ទនសមាចារេ, រជ຺ជជល຺លំ អធារយិ຿

໑໗៨០຿

‘‘មា កាសិយានិ ធារេត຺វា, កុសចីរំ អធារយិ;

ទុក຺ខោ វាសោ អរញ຺ញស຺មឹ, មា ហិ ត຺វំ លក຺ខណេ គមី’’តិ຿

តត຺ថ បដិប຺បជ຺ជថាតិ ភិក຺ខវេ, បុត຺តស຺ស កថំ សុត຺វា រាជា សុណ຺ហំ យាចិតុំ បដិប຺បជ຺ជិ຿ ចន຺ទនសមាចារេតិ លោហិតចន຺ទនេន បរិភោត຺តសរីរេ຿ មា ហិ ត຺វំ លក຺ខណេ គមីតិ សុភលក຺ខណេន សមន຺នាគតេ មា ត຺វំ អរញ຺ញំ គមីតិ຿

໑໗៨໑຿

‘‘ຕມພຸຣວິ ຣາຊປຸຕຸຕິ, ມຫຸທິ ສພຸພງຄໂສການາ;

ນາຫໍ ຕໍ ສຸຂມິຈຸເຂຍຸຍໍ, ຍໍ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິນາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕມພຸຣວິຕິ ຕໍ ສສຸຣໍ ອພຸຣວិ។

໑໙໔໔។

‘‘ຕມພຸຣວិ ມຫາຣາຊາ, ສិວិນំ ຣຎຸຖວຑຸឍໂນ;

ອິງឃ ມຫຸທិ ນិສាមេហិ, ວເນ ເຍ ໂຫນຸຕິ ທຸສຸສហា។

໑໙໔໕។

‘‘ພຫູ ກិឍາ ປຜງຄາ ຈ, ມកសា ມឆុមកຸខិកា;

ເຕປិ ຕំ ຕຕຸຖ ហឹ សេយຸយុំ, ຕំ ເຕ ທຸកຸខຕរំ សិយា។

໑໙໔໖។

‘‘ອປເຣ ປសុស សនຸຕាເប, ນທិនុបនិសេວិເຕ;

សបុបា អជគរា ນាម, អវិសា ເຕ មហពុពលា។

໑໙໔៧។

‘‘ເຕ មនុសុសំ មិគំ វាបិ, អបិ មាសនុនមាគតំ;

បរិកុខិបិតុវា ໂភគេហិ, វសមានេនុតិ អតុតໂນ។

໑໙໔៨។

‘‘អញ្ញេបិ កណុហជដិໂນ, អចុឆា នាម អឃមុមិគា;

ន តេហិ បុរិໂស ទិដុໂឋ, រុកុខមារុយុហ មុចុចតិ។

໑໙໔៩។

‘‘សង្ឃដ្ដយនុតា សិងຄານិ, តិកុខគ្គាតិបុបហារិໂນ;

មហឹសា វិចរនុເຕຕຸຖ, នទឹ ໂສតុមុពរំ បតិ។

໑໙໕០។

‘‘ທິສ຺ວາ ມິຄານັ ຍູຖານິ, ຄວັ ສຄ຺ຈຣຕັ ວເນ;

ເສນ຺ວ ວຈ຺ຉຄິທ຺ສາວ, ກຖັ ມຫ຺ທີ ກຣິສ຺ສສີຯ

໑໗໔໙ຯ

‘‘ທິສ຺ວາ ສມ຺ປຕິເຕ ໂພເຣ, ທຸມຄ຺ເຄສຸ ປ຺ລວງຄເມ;

ອເຂຕ຺ຕຄ຺ຄາຍ ເຕ ມຫ຺ທີ, ກວິສ຺ສເຕ ມຫພ຺ກຍັຯ

໑໗໕໐ຯ

‘‘ຍາ ຕ຺ວັ ສີວາຍ ສຸຕ຺ວານ, ມຸຫຸ ອຸຕ຺ຕສຍີ ປຸເຣ;

ສາ ຕ຺ວັ ວງກມນຸປ຺ປ຺ຕ຺ຕາ, ກຖັ ມຫ຺ທີ ກຣິສ຺ສສີຯ

໑໗໕໑ຯ

‘‘ຖິເຕ ມຊ຺ຊນ຺ຫິເກ ກາເລ, ສນ຺ນິສິນ຺ເນສຸ ປກ຺ຂິສຸ;

ສຕເຕວ ພ຺ຣຫາຣຄ຺ຄັ, ຕຕ຺ຖ ກິ ຄນ຺ຕຸມິຈ຺ຉສີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕມພ຺ຣວີຕິ ຕັ ສຸຕ຺ຫັ ອພ຺ຣວີຯ ອປເຣ ປສ຺ສ ສນ຺ຕາເປຕີ ອຄ຺ເລປີ ສນ຺ຕາເປ ກຍຊນເກ ເປກ຺ຂຯ ນທີນຸປ຺ປນິເສວິເຕຕິ ນທີນັ ອຸປ຺ປນິເສວິເຕ ອາສນ຺ນຄ຺ຄາເນ, ນທີກູເລ ວສນ຺ເຕຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອວິສາຕິ ນິພ຺ພິສາຯ ອປີ ມາສນ຺ນນ຺ຕິ ອາສນ຺ນັ ອຕ຺ຕໂນ ສຣີຣສມ຺ຜສ຺ສັ ອາຄຕນ຺ຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ອພມ຺ມິຄາຕິ ອພກຣາ ມິຄາ, ທຸກ຺ຂາວຫາ ມິຄາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ນທີ ໂສຕຸມ຺ພຣັ ປຕິຕີ ໂສຕຸມ຺ພຣາຍ ນາມ ນທີຍາ ຕີເຣຯ ຍູຖານນ຺ຕິ ຍູຖານິ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ເສນ຺ວ ວຈ຺ຉຄິທ຺ສາວາຕິ ຕວ ທາຣເກ ອປສ຺ສນ຺ຕີ ວຈ຺ຉຄິທ຺ສາ ເສນ຺ ວິຍ ກຖັ ກຣິສ຺ສສີຯ ວ-ກາໂຣ ປເນຕ຺ຖ ນິປາຕມຕ຺ໂຕວຯ ສມ຺ປຕິເຕຕິ ສມ຺ປຕນ຺ເຕຯ ໂພເຣຕິ ກິສເກ ວິຣູເປຯ ປ຺ລວງຄເມຕິ ມກ຺ກເຜຯ ອເຂຕ຺ຕຄ຺ຄາຍາຕິ ອຣຄ຺ຄກູມິອກຸສລຕາຍຯ ກວິສ຺ສເຕຕິ ກວິສ຺ສຕິຯ ສີວາຍ ສຸຕ຺ວານາຕິ ສິງຄາລິຍາ ສທ຺ທັ ສຸຕ຺ວາຯ ມຸຫຸນ຺ຕິ ປຸນປ຺ປຸນັຯ ອຸຕ຺ຕສຍີຕິ ອຸຕ຺ຕສສີຯ ສຕເຕວາຕິ ນທຕິ ວິຍ ສຕນ຺ຕັ ວິຍ ກວິສ຺ສຕິຯ

໑໗໕໔ຯ

‘‘ຕມພ຺ຣວີ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕີ, ມຫ຺ທີ ສພ຺ພງຄໂສກນາ;

ຍານີ ເອຕານີ ອກ຺ຂາສິ, ວເນ ປຕິກຍານີ ເມ;

ສພ຺ພານີ ອກິສມ຺ໂກສ຺ສັ, ຄຈ຺ຉຄ຺ເຍວ ຣເຖສກາຯ

໑໗໕໕ຯ

‘‘ກາສັ ກຸສັ ໂປຕກິລັ, ອຸສີຣັ ມຸຄ຺ຈປພ຺ພຊັ;

ອຸຣສາ ປນຸທທິສ຺ສາມິ, ນສ຺ສ ເຫສ຺ສາມິ ທຸນ຺ນຍາ॥

໑໗໓໔॥

‘‘ພທູທິ ວຕ ຈຣິຍາທິ, ກຸມາຣີ ວິນ຺ທເຕ ປຕິ;

ອຸທຣສ຺ສຸປໂຣເຜນ, ໂຄທນຸເວດເນນ ຈ॥

໑໗໓໕॥

‘‘ອຄ຺ຄິສ຺ສ ປາຣິຈຣິຍາຍ, ອຸທກຸມ຺ມຸຊ຺ຊເນນ ຈ;

ເວຜພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉນ຺ເລວ ຣເຖສກາ॥

໑໗໓໖॥

‘‘ອປີສ຺ສາ ໂຫຕິ ອປ຺ປຕ຺ໂຕ, ອຸຈ຺ຈິຍຸດມປີ ກຸລ຺ຊິຕໍ;

ໂຍ ນໍ ຫຕ຺ເຖ ຄເຫຕ຺ວານ, ອກາມໍ ປຣິກຑ຺ຌຕິ;

ເວຜພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉນ຺ເລວ ຣເຖສກາ॥

໑໗໓໗॥

‘‘ເກສຄ຺ຄຫຓມຸກ຺ເຂປາ, ກູມ຺ຍາ ຈ ປຣິສຸມ຺ກນາ;

ຫຕ຺ວາ ຈ ໂນ ປກ຺ກມຕິ, ພຫຸໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນປ຺ປກໍ;

ເວຜພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉນ຺ເລວ ຣເຖສກາ॥

໑໗໓໘॥

‘‘ສຸກ຺ກຈ຺ຉວີ ເວຜເວຣາ, ຫຕ຺ວາ ສຸກຄມານິໂນ;

ອກາມໍ ປຣິກຑ຺ຌນ຺ຕິ, ອຸລູກລ຺ເລວ ວາຍສາ;

ເວຜພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉນ຺ເລວ ຣເຖສກາ॥

໑໗໓໙॥

‘‘ອປີ ຌາຕິກຸເລ ຜີເຕ, ກໍສປ຺ຊໂຊຕເນ ວສໍ;

ເນວາຕິວາກ຺ຍໍ ນ ລເກ, ກາຕູທິ ສຂິນີທິປີ;

ເວສພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉຍ຺ເລວ ຣເຖສກ໚

໑໗໔໐໚

‘‘ນຄ຺ຄາ ນທີ ອນຸທກາ, ນຄ຺ຄໍ ຣຍ຺ຖໍ ອຣາຊກໍ;

ອິຕ຺ຖີປີ ວິຣວາ ນຄ຺ຄາ, ຍສ຺ສາປີ ທສ ກາຕໂຣ;

ເວສພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉຍ຺ເລວ ຣເຖສກ໚

໑໗໔໑໚

‘‘ຣໂຊ ຣຖສ຺ສ ປ຺ຍ຺ຍາຓໍ, ຆູໂມ ປ຺ຍ຺ຍາຓມຄ຺ຄິໂນ;

ຣາຊາ ຣຍ຺ຖສ຺ສ ປ຺ຍ຺ຍາຓໍ, ກຕ຺ຕາ ປ຺ຍ຺ຍາຓມິຕ຺ຖິຍາ;

ເວສພ຺ຍໍ ກຍຸກໍ ໂລເກ, ຄຈ຺ຉຍ຺ເລວ ຣເຖສກ໚

໑໗໔໒໚

‘‘ຍາ ທລິທ຺ທີ ທລິທ຺ທສ຺ສ, ອທ຺ຌາ ອທ຺ຌສ຺ສ ກິຕ຺ຕິມາ;

ຕໍ ເວ ເທວາ ປສໍສນ຺ຕິ, ທຸກ຺ກຣຍ຺ຫີ ກໂຣຕິ ສາ໚

໑໗໔໓໚

‘‘ສາມິກໍ ອນຸພນ຺ຘິສ຺ສໍ, ສທາ ກາສາຍວາສິນີ;

ປຖພ຺ຍາປີ ອກິຊຊນ຺ຕ຺ຍາ, ເວສພ຺ຍໍ ກຍຸກິຕ຺ຖິຍາ໚

໑໗໔໔໚

‘‘ອປີ ສາຄຣປຣິຍນ຺ຕໍ, ພຫຸວິຕ຺ຕຘຣໍ ມຫິໍ;

ນານາຣຕນປຣິປູຣໍ, ນິຈ຺ເຉ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິນາ໚

໑໗໔໕໚

‘‘ກຖໍ ນຸ ຕາສໍ ຫທຍໍ, ສຸຂຣາ ວຕ ອິຕ຺ຖິໂຍ;

ຍາ ສາມິເກ ທຸກ຺ຂິຕມ຺ຫິ, ສຸຂມິຈ຺ຉນ຺ຕິ ອຕ຺ຕໂນ໚

໑໑໘໘໙

‘‘ນິກ຺ຂມນ຺ເຕ ມຫາຣາເຊ, ສິວີນໍ ຣຎ຺ຖວຑ຺ຒເນ;

ຕມຫໍ ອນ຺ພນ຺ອິສ຺ສໍ, ສພ຺ພກາມຫໂທ ຫິ ເມ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຕມພ຺ຣວີຕິ ກິກ຺ຂເວ, ມຫ຺ຫີ ຣຎ຺ໂຄ ວຈນໍ ສ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ຣາຊານໍ ອພ຺ຣວີ໚ ອກິສມ຺ໂກສ຺ສນ຺ຕິ ສຫິສ຺ສາມິ ອທິວາເສສ຺ສາມິ໚ ໂປ຺ຍກິລນ຺ຕິ ໂປ຺ຍກິລຕິຕໍ໚ ປນ຺ຫຫິສ຺ສາມິຕິ ທ຺ເວທາ ກຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ປ຺ຣໂຕ ຄມິສ຺ສາມິ໚ ອຸທຣສ຺ສ຺ປໂຣເທນາຕິ ອຸປ ວາເສນ ຂຸທາທິວາເສນ໚ ໂຄໜ຺ເວຄ຺ເນນ ຈາຕິ ວິສາລກຍິໂຍ ໂອນຕປ຺ສ຺ສາ ຈ ອິຕ຺ຖິໂຍ ສາມິກໍ ລກນ຺ຕິຕິ ກຕ຺ວາ ໂຄໜ຺ນາ ກຍິຜລກໍ ໂກຍ຺ຍາເປ຺ຕ຺ວາ ເວຄ຺ເນນ ຈ ປ຺ສ຺ສາມິ ໂອນາເມຕ຺ວາ ກຸມາຣິກາ ປ໌ຕີ ລກາຕິ໚ ກຍ຺ກນ຺ຕິ ອສາຕໍ໚ ຄຈ຺ຉນ຺ເຄວາຕິ ຄ ມິສ຺ສາມິເຍວ໚

ອປີສ຺ສາ ໂທຕິ ອປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕຕິ ຕສ຺ສາ ວິທວາຍ ອຸຈ຺ຈິຍ຺ຖກມ຺ປີ ກຸລ຺ຊິຕ຺ ອນນ຺ຈຈວິໂກວ໚ ໂຍ ນນ຺ຕິ ໂຍ ນິຈຊຈ຺ໂຈ ຕໍ ວິທວໍ ອນິຈ຺ຉມານນ຺ເຄວ ທຕ຺ເຖ ຄເທຕ຺ວາ ກຫ຺ຒຕິ໚ ເກສຄ຺ຄທເຕມ຺ກ຺ເຂປາ, ກູມ຺ຍາ ຈ ປຣິສ຺ມ຺ກນາຕິ ອສາມິກໍ ອິຕ຺ຖີ ທຕ຺ຖປາເທ ຫິ ເກສຄ຺ຄທເຕໍ, ອຸກ຺ເຂປາ, ກູມິຍໍ ປາຕນນ຺ຕິ ເອຕານິ ອວມຄ຺ຄນານິ ກຕ຺ວາ ອຕິກ຺ກມນ຺ຕິ໚ ທຕ຺ວາ ຈາຕິ ອສາມິກາຍ ອິຕ຺ຖິ ຍາ ເອວຣູປີ ພຫຸໍ ອນປ຺ປກໍ ທຸກ຺ຂໍ ປຣປ຺ຣິໂສ ທຕ຺ວາ ຈ ໂນ ປກ຺ກມຕິ ນິຣາສງ຺ໂກ ໂອໂລເກນ຺ໂຕວ ຕິຍ຺ຖຕິ໚

ສຸກ຺ກຈ຺ຉວີຕິ ນ຺ຫານິຍຈຸຕ຺ເຕນ ອຸຍ຺ຖາປີຕຈ຺ຉວິວຕ຺ຕາ໚ ເວທເວຣາຕິ ວິທວິຕ຺ຖິກາມາ ປ຺ຣິສາ໚ ທຕ຺ວາຕິ ກິຄ຺ຈິເທວ ອປ຺ປມຕ຺ຕກໍ ທນໍ ທຕ຺ວາ໚ ສຸກຄມານິໂນຕິ ມຍໍ ສຸກຄາຕິ ມຄ຺ຄມານາ໚ ອກາມນ຺ຕິ ຕໍ ວິທວໍ ອສາມິກໍ ອກາມໍ໚ ອຸລູກຄ຺ເຄວ ວາຍສາຕິ ກາກາ ວິເຍາລູກໍ ປຣິກຫ຺ຒນ຺ຕິ໚ ກໍສປ຺ຊໂຊຕເນຕິ ສ຺ວຕ຺ຕກາຊນາກາຍ ປ຺ຊໂຊຕນ຺ເຕ໚ ວສນ຺ຕິ ເອວຣູເປປີ ຒາຕິກຸເລ ວສມານາ໚ ເນວາຕິວາກ຺ຍໍ ນ ລເກຕິ ‘‘ອຍໍ ອິຕ຺ຖີ ນິສ຺ສາມິກາ, ຍາວຊີວໍ ອມ຺ຫາກຄ຺ເຄວ ກາໂຣ ຊາໂຕ’’ຕິອາທີນີ ວຈນານິ ວທນ຺ເຕທິ ກາຕູທີປີ ສຂີນິທີປີ ອຕິວາກ຺ຍໍ ຄຣຫວຈນໍ ເນວ ນ ລກາຕິ໚ ປຄ຺ຄຒາຕນ຺ຕິ ປາກຍກາວກາຣຕໍ໚

ຍາຫລິທ຺ທິ ຫລິທ຺ທສ຺ສາຕິ ເທວ, ກິຕ຺ຕິສມ຺ປນ຺ນາ ຍາ ອິຕ຺ຖີ ອຕ຺ຕໂນ ສາມິກສ຺ສ ຫລິທ຺ທສ຺ສ ທຸກ຺ຂປ຺ປ໌ຕ຺ຕກາເລ ສຍມ຺ປີ ຫ ລິທ຺ທິ ສມານາ ທຸກ຺ຂາວ ໂທຕິ, ຕສ຺ສ ອຫ຺ຒກາເລ ເຕເນວ ສທ຺ທີ ອຫ຺ຒາ ສຸຂປ຺ປ໌ຕ຺ຕາ ໂທຕິ, ຕໍ ເວ ເທວາ ປສໍສນ຺ຕິ໚ ອກິຊ຺ຊນ຺ຕຸຍາຕິ ອກິຊ຺ຊນ຺ຕິຍາ໚ ສເຈປີ ຫິ ອິຕ຺ຖິຍາ ສກລປ໌ຖວີ ນ ກິຊ຺ຊຕິ, ຕາຍ ສກລາຍ ປ໌ຖວິຍາ ສາວ ອິສ຺ສຣາ ໂທຕິ, ຕຖາປີ ເວທພ຺ຍໍ ກຍ຺ກເມວາຕິ ອຕ຺ໂຖ໚ ສຸຂຣາ ວຕ ອິຕ຺ຖິໂຍຕິ ສຸຍ຺ຖ຺ ຂຣາ ວຕ ອິຕ຺ຖິໂຍ໚

໑໑໘໗໚

‘‘ຕມພ຺ຣວີ ມຫາຣາຊາ, ມຫ຺ທີ ສພ຺ພງຄໂສກນໍ;

ອິເມ ເຕ ທທຣາ ປ຺ຕ຺ຕາ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈ຺ໂກ;

ນິກ຺ຂິປ຺ປ ລກ຺ຂເຓ ຄຈ຺ຉ, ມຍໍ ເຕ ໂປ຺ສຍາມເສ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈ຺ໂກຕິ ຊາລີ ຈ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈາຕິ ອຸໂກ໚ ນິກ຺ຂິປ຺ປາຕິ ອິເມ ນິກ຺ຂິປີຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉາທີຕິ໚

໑໑໘໑໚

‘‘ຕມພ຺ຣວີ ຣາຊປ຺ຕ຺ຕີ, ມຫ຺ທີ ສພ຺ພງຄໂສກນາ;

ປີຍາ ເມ ປ຺ຕ຺ຕກາ ເທວ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈ຺ໂກ;

ຕ຺ຍມ຺ຫໍ ຕຕ຺ຖ ຣເມສ຺ສນ຺ຕິ, ອຣຍ຺ເຍ ຊີວໂສກິນ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ຕ຺ຍມ຺ຫນ຺ຕິ ເຕ ທາຣກາ ອມ຺ຫາກໍ ຕຕ຺ຖ ອຣຍ຺ເຍຯ ຊີວໂສກິນນ຺ຕິ ອວິຄຕໂສການໍ ຫທຍໍ ຣມຍິສ຺ສນ຺ຕິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ

໑໗໘໙ຯ

‘‘ຕມພ຺ຣວິ ມຫາຣາຊາ, ສີວີນໍ ຣຍ຺ຖວຫ຺ຌໂນ;

ສາລີນໍ ໂອທນໍ ກຸຕ຺ວາ, ສຸຈີ ມໍສູປເສຈນໍ;

ຣຸກ຺ຂຜລານິ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕາ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

໑໗໘໐ຯ

‘‘ກຸຕ຺ວາ ສຕປເລ ກໍເສ, ໂສວຄ຺ເຕ ສຕຣາຊິເກ;

ຣຸກ຺ຂປຕ຺ເຕສຸ ກຸຍ຺ຊນ຺ຕາ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

໑໗໘໑ຯ

‘‘ກາສິຍານິ ຈ ຮາເຣຕ຺ວາ, ໂຂມໂກຍຸມ຺ພຣານິ ຈ;

ກຸສຈີຣານິ ຮາເຣນ຺ຕາ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

໑໗໘໒ຯ

‘‘ວຍ຺ຫາຫິ ປຣິຍາຍິຕ຺ວາ, ສີວິກາຍ ຣເຖນ ຈ;

ປຕ຺ຕິກາ ປຣິຮາວນ຺ຕາ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

໑໗໘໓ຯ

‘‘ກູຍາຄາເຣ ສຍິຕ຺ວານ, ນິວາເຕ ຜຸສິຕຄ຺ຄລຸເຂ;

ສຍນ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂມູລສ຺ມິໍ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

໑໗໘໔ຯ

‘‘ປລ຺ລງ຺ເກສຸ ສຍິຕ຺ວານ, ໂຄນເກ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຖເຕ;

ສຍນ຺ຕາ ຕິຓສນ຺ຖາເຣ, ກຖໍ ກາຫນ຺ຕິ ທາຣກາຯ

๑๗๘๕។

“ຄນ຺ເກນ ວິລິມ຺ປິຕ຺ວາ, ອຄຣຸຈນ຺ທເນນ ຈ;

ຣໂຊຊລ຺ລານິ ຊາເຣນ຺ຕາ, ກຖໍ ກາໜນ຺ຕິ ທາຣກາ។

๑๗๘๖។

“ຈາມຣໂມຣຫຕ຺ເຖຫິ, ພິຊິຕ຺ງຄາ ສຸເຂຊິຕາ;

ຜຸຜ຺ຖາ ຫໍເສຫິ ມກເສຫິ, ກຖໍ ກາໜນ຺ຕິ ທາຣກາ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປລສເຕ ກໍເສຕິ ປລສເຕນ ກຕາຍ ກລ຺ຈນປາຕິຍາ។ ໂຄນເກ ຈິຕ຺ຕສນ຺ຖເຕຕິ ມຫາປິຜ຺ຖິຍໍ ກາລຸອໂກຊເວ ເຈວ ວິຈິຕ຺ຕເກ ສນ຺ຖເຣ ຈ។ ຈາມຣໂມຣຫຕ຺ເຖຫີຕິ ຈາມເຣຫິ ເຈວ ໂມຣຫຕ຺ເຖຫິ ຈ ພິຊິຕ຺ງຄາ។

ເອວໍ ເຕສໍ ສລ຺ລປນ຺ຕານລ຺ເລວ ຣຕ຺ຕິ ວິກາຍິ, ສູຣິໂຍ ອຸຄ຺ຄລ຺ຊິ។ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຈຕຸສິນ຺ຊວຍຸຕ຺ຕໍ ອລງກຕຣຖໍ ອາເນຕ຺ວາ ຣາຊທ຺ວາເຣ ຄປຢິສຸ។ ມທ຺ທິປິ ສສ຺ສຸສສ຺ເຣ ວນ຺ທິຕ຺ວາ ເສສິຕ຺ຖິໂຍ ອປໂລເກຕ຺ວາ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ອາທາຍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໂຕ ປຖມຕຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣເຖ ອຜ຺ຖາສີ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

๑๗๘๗។

“ຕມພ຺ຣວິ ຣາຊປຸຕ຺ຕີ, ມທ຺ທີ ສພ຺ພງຄໂສກນາ;

ມາ ເທວ ປຣິເທເວສິ, ມາ ຈ ຕ຺ວໍ ວິມໂນ ອຫຸ;

ຍຖາ ມຍໍ ກວິສ຺ສາມ, ຕຖາ ເຫສ຺ສນ຺ຕິ ທາຣກາ។

๑๗๘๘។

“ອິທໍ ວຕ຺ວານ ປກ຺ກາມິ, ມທ຺ທີ ສພ຺ພງຄໂສກນາ;

ສິວິມຄ຺ເຄນ ອນ຺ເວສິ, ປຸຕ຺ເຕ ອາທາຍ ລກ຺ຂຕາ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສິວິມຄ຺ເຄນາຕິ ສິວິຣລ຺ໂຊ ຄນ຺ຕພ຺ພມຄ຺ເຄນ។ ອນ຺ເວສີຕິ ຕໍ ອຄມາສິ, ປາສາທາ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຣຖໍ ອກິຣຸຫີຕິ ອຕ຺ໂຖ។

๑๗๘๙។

“ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ທານໍ ທຕ຺ວານ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ປິຕຸ ມາຕຸ ຈ ວນ຺ທິຕ຺ວາ, ກຕ຺ວາ ຈ ນໍ ປທກ຺ຂິຕໍ។

๑๗๙๐។

‘‘ຈຕ຺ວາຫິ ຣາຖໍ ຍຸຕ຺ຕໍ, ສິຜມາຣຸຍ຺ຫ ສນ຺ທນໍ;

ອາທາຍ ປຸຕ຺ຕທາຣຍ຺ຈ, ວງກໍ ປາຍາສິ ປພ຺ພຕ’’ນ຺ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ຕໂຕຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສາ ມຕ຺ທິຍາ ຣາຖໍ ອກິຣຸຫິຕ຺ວາ ກິຕກາເລ។ ທຕ຺ວາຕິ ທິຍ຺ໂຍ ທານໍ ທຕ຺ວາ។ ກຕ຺ວາ ຈ ນໍ ປທກ຺ຂິຕນ຺ຕິ ປທກ຺ຂິຕຍ຺ຈ ກຕ຺ວາ។ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ។

໑໗໖໑។

‘‘ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ເຍນາສິ ພຫ຺ໂກ ຊໂນ;

ອາມນ຺ຕ ໂຂ ຕໍ ຄຈ຺ຉາມ, ອໂຣຄາ ໂຫນ຺ຕຸ ຍາຕໂຍ’’ຕິ។

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ – ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ຍຕ຺ຖ ‘‘ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຣາຊານໍ ປສ຺ສິສ຺ສາມາ’’ຕິ ພຫ຺ໂກ ຊໂນ ຄິໂຕ ອາສິ, ຕຕ຺ຖ ຣາຖໍ ເປເສຕ຺ວາ ມຫາຊນໍ ອາປຸຈ຺ຉນ຺ໂຕ ‘‘ອາມນ຺ຕ ໂຂ ຕໍ ຄຈ຺ຉາມ, ອໂຣຄາ ໂຫນ຺ຕຸ ຍາຕໂຍ’’ຕິ ອາຫ។ ຕຕ຺ຖ ຕນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ។ ກິກ຺ຂເວ, ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ຍາຕເກ ອາຫ – ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ມຍໍ ຄຈ຺ຉາມ, ຕຸມ຺ເຫ ສຸຂິຕາ ໂຫຖ ນິທຸກ຺ຂາ’’ຕິ។

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມຫາຊນໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ໂຫຖ, ທານາທີນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກໂຣຖາ’’ຕິ ເຕສໍ ໂອວທິຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ។ ຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ປນ ໂພທິສຕ຺ເຕ ມາຕາ ‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ທານວິຕ຺ຕໂກ ທານໍ ເທຕູ’’ຕິ ອາກຣເຕຫິ ສທ຺ຣີ ສຕ຺ຕຣຕນປູຣານິ ສກຜານິ ອຸໂກສຸ ປສ຺ເສສຸ ເປເສສິ។ ໂສປີ ອຕ຺ຕໂນ ກາຍາຣຸລ຺ຫເມວ ອາກຣຕາກຕ຺ຫໍ ໂອມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ສມ຺ປຕ຺ຕຍາຈການໍ ອຍ຺ຖາຣສ ວາເຣ ທຕ຺ວາ ອວເສສໍ ສພ຺ພໍ ອທາສິ។ ໂສ ນຄຣາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ຈ ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ໂອໂລເກຕຸກາໂມ ອໂຫສິ។ ອຖ຺ສ຺ສ ມນໍ ປຜິຈ຺ຈ ຣຖປ຺ປມາຕຍ຺ຖາເນ ມຫາປຖວີ ກິຊ຺ຊິຕ຺ວາ ກຸລາລຈກ຺ກໍ ວິຍ ປຣິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ຣາຖໍ ນຄຣາກິມຸຂໍ ອກາສິ។ ໂສ ມາຕາປິຕູນໍ ວສນຍ຺ຖານໍ ໂອໂລເກສິ។ ເຕນ ການເຕນ ປຖວີກມ຺ໂປ ອໂຫສິ។ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

‘‘ນິກ຺ຂມິຕ຺ວານ ນຄຣາ, ນິວຕ຺ຕິຕ຺ວາ ວິໂລກິເຕ;

ຕທາປິ ປຖວີ ກມ຺ປີ, ສິເນຣຸວນວຍໍສກາ’’ຕິ។ (ຈຣິຍາ។ ໑។໙໓);

ສຍໍ ປນ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ມທ຺ທິມ຺ປີ ໂອໂລກາເປຕຸໍ ຄາຖມາຫ –

໑໗໖໘។

‘‘ອິງຄ ມທ຺ທິ ນິສາເມຫິ, ຣມ຺ມຣູປໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ອາວາສໍ ສິວິເສຍ຺ຖສ຺ສ, ເປຕ຺ຕິກໍ ກວນໍ ມມາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນິສາເມຫີຕິ ໂອໂລເກຫິ។

ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ສຫຊາເຕ ສຍ຺ກິສຫສ຺ສອມຈ຺ເຈ ຈ ເສສຊນຍ຺ຈ ນິວຕ຺ຕາເປຕ຺ວາ ຣາຖໍ ປາເຊນ຺ໂຕ ມທ຺ທິ ອາຫ – ‘‘ກທ຺ເທ, ສເຈ ປຈ຺ຉໂຕ ຍາຈກາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ອຸປທາເຣຍ຺ຍາສີ’’ຕິ។ ສາປີ ໂອໂລເກນ຺ຕິ ນິສີທິ។ ອຖ຺ສ຺ສ ສຕ຺ຕສຕກໍ ມຫາທານໍ ສມ຺ປາປຸຕິຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ຈຕ຺ຕາໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ນຄຣໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ກ຺ຫີ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ທານໍ ທຕ຺ວາ ຄໂຕ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ‘‘ກິຍ຺ຈິ ຄເຫຕ຺ວາ ຄໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ຣເຖນ ຄໂຕ’’ຕິ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ອສ຺ເສ ນໍ ຍາຈິສ຺ສາມາ’’ຕິ ອນຸພນ຺ທິສຸ។ ອຖ

ມຫໍທີ ເຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ‘‘ຍາຈກາ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ, ເທວາ’’ຕິ ອາໂຣເຈສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ຣາຊໍ ຖເປສິ. ເຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ອສ຺ເສ ຍາຈິສ຺. ມຫາສຕ຺ໂຕ ອສ຺ເສ ອທາສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໒໓.

‘‘ຕໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອນ຺ວຄມຸໍ, ເຕ ນໍ ອສ຺ເສ ອຍາຈິສຸໍ;

ຍາຈິໂຕ ປຝິປາເທສິ, ຈຕ຺ນ຺ນໍ ຈຕ຺ໂຣ ຫເຍ’’ຕິ.

ອສ຺ເສສ຺ ປນ ທິນ຺ເນສ຺ ຣຖສ຺ສ ອາກາເສເຍວ ອຝ຺ຖາສິ. ອຖ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓສ຺ ຄຕມຕ຺ເຕສ຺ເຍວ ຈຕ຺ຕາໂຣ ເທວປ຺ຕ຺ຕາ ໂຣຫິຈ຺ຈມິຄວຓ຺ເຓນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖສ຺ສ ສມ຺ປຝິຈ຺ຉິຕ຺ວາ ອຄມັສ຺. ມຫາສຕ຺ໂຕ ເຕສໍ ເທວປ຺ຕ຺ຕກາວໍ ຌຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໗໒໔.

‘‘ອິງ຺ຆ ມທ຺ທີ ນິສາເມຫີ, ຈິຕ຺ຕຣູປໍວ ທິສ຺ສຕິ;

ມິຄໂຣຫິຈ຺ຈວຓ຺ເຓນ, ທກ຺ຂິຓສ຺ສາ ວຫນ຺ຕີ ມ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທກ຺ຂິຓສ຺ສາຕິ ສ຺ສິກ຺ຂິຕາ ອສ຺ສາ ວິຍ ມໍ ວຫນ຺ຕີ.

ອຖ ນໍ ເອວໍ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ອປໂຣ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຣຖໍ ຍາຈິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ປ຺ຕ຺ຕທາຣໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຣຖໍ ອທາສິ. ຣເຖ ປນ ທິນ຺ເນ ເທວປ຺ຕ຺ຕາ ອນ຺ຕຣທາຍິສ຺. ຣຖສ຺ສ ທິນ຺ນກາວໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໒໕.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ປຌ຺ຈໂມ ອາຄາ, ໂສ ຕໍ ຣຖມຍາຈຖ;

ຕສ຺ສ ຕໍ ຍາຈິໂຕທາສິ, ນ ຈສ຺ສ຺ປຫໂຕ ມໂນ.

໑໗໒໖.

‘‘ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ໂອໂຣເປຕ຺ວາ ສກໍ ຊນໍ;

ອສ຺ສາສຍີ ອສ຺ສຣຖໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຘເນສິໂນ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອເຖຕ຺ຖາຕິ ອຖ ຕສ຺ມິ ວເນ. ນ ຈສ຺ສ຺ປຫໂຕ ມໂນຕິ ນ ຈສ຺ສ ມໂນ ໂອລີໂນ. ອສ຺ສາສຍີຕິ ປຣິໂຕເສນ຺ໂຕ ນິຍ຺ຍາເທສິ.

ຕໂຕ ປຝ຺ຖາຍ ປນ ເຕ ສພ຺ເພປິ ປຕ຺ຕິກາວ ອເຫສຸໍ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມທ຺ທີ ອໂວຈ –

໑໗໒໗.

‘‘ຕ຺ວໍ ມທ຺ທີ ກຓ຺ຫໍ ຄຓ຺ຫາຫີ, ລຫຸ ເອສາ ກນິຝ຺ຖິກາ;

ອຫံ ຊາລີ ຄເຫສ຺ສາມິ, ຄຣ຺ໂກ ກາຕິໂກ ທີ ໂສ’’ຕິ ຯ

ເອວມ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ອ຺ໂກປີ ຊຕ຺ຕິຍາ ທ຺ເວ ທາຣເກ ອງເກນາທາຍ ປກ຺ກມີສ຺ຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໒໗ຯ

‘‘ຣາຊາ ກ຺ມາຣມາທາຍ, ຣາຊປ຺ຕ຺ຕີ ຈ ທາຣິກໍ;

ສມ຺ໂມທມານາ ປກ຺ການ຺ໍ, ອລ຺ຄມລ຺ຄໍ ປີຍໍວທາ’’ຕິ ຯ

ທານກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາ ນິຊ຺ຖິຕາ ຯ

ວນປເວສນກຕ຺ຫວຕ຺ຕນາ

ເຕ ປຜິປໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ເຕ ມນ຺ສ຺ເສ ທິສ຺ວາ ‘‘ກ຺ຫີ ວງກປ຺ພ຺ພໂຕ’’ຕິ ປ຺ຈ຺ຉນ຺ຕິ ຯ ມນ຺ສ຺ສາ ‘‘ທູເຣ’’ຕິ ວທນ຺ຕິ ຯ ເຕນ ວ຺ຕ຺ຕໍ –

໑໗໒໘ຯ

‘‘ຍທິ ເກຈິ ມນ຺ຊາ ເອນ຺ຕິ, ອນ຺ມຄ຺ເຄ ປຜິປເຖ;

ມຄ຺ຄໍ ເຕ ປຜິປ຺ຈ຺ຉາມ, ‘ກ຺ຫີ ວງກຕປ຺ພ຺ພໂຕ’ ຯ

໑໗໓໐ຯ

‘‘ເຕ ຕຕ຺ຖ ອມ຺ເຫ ປສ຺ສິຕ຺ວາ, ກລ຺ນໍ ປຣິເທວຍ຺ໍ;

ທ຺ກ຺ຂໍ ເຕ ປຜິເວເທນ຺ຕິ, ທູເຣ ວງກຕປ຺ພ຺ພໂຕ’’ຕິ ຯ

ມຄ຺ຄສ຺ສ ອ຺ໂພສ຺ ປສ຺ເສສ຺ ວິວິຊຜລຊາຣິໂນ ຣຸກ຺ເຂ ທິສ຺ວາ ທາຣກາ ກນ຺ທນ຺ຕິ ຯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສານ຺ກາເວນ ຜລຊາຣິໂນ ຣຸກ຺ຂາ ໂອນມິຕ຺ວາ ຫຕ຺ຖສມ຺ຜສ຺ສໍ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ຯ ຕໂຕ ສ຺ປກ຺ກຜລາຜລານິ ອ຺ຈ຺ຈິນິຕ຺ວາ ເຕສໍ ເທຕິ ຯ ຕໍ ທິສ຺ວາ ມທ຺ທີ ອຈ຺ຉຣິຍໍ ປເວ ເທສິ ຯ ເຕນ ວ຺ຕ຺ຕໍ –

໑໗໓໑ຯ

‘‘ຍທິ ປສ຺ສນ຺ຕິ ປວເນ, ທາຣກາ ຜລິເນ ທ຺ເມ;

ເຕສໍ ຜລານໍ ເຫຕ຺ມ຺ຫິ, ອ຺ປໂຣທນ຺ຕິ ທາຣກາ ຯ

໑໗໓໔ຯ

‘ໂຣທນ຺ເຕ ທາຣເກ ທິສ຺ວາ, ອ຺ພ຺ພິທ຺ຊາ ວິປ຺ລາ ທ຺ມາ;

ສຍເມໂວນມິຕ຺ວານ, ອ຺ປຄຈ຺ຉນ຺ຕິ ທາຣເກ ຯ

໑໗໗໓.

‘‘ອິທំ ອຈ្ເຂຣកំ ທិស្វា, ອព្ភុតំ ໂລមហំសនំ;

សាធុការំ ປវត្តេសិ, มហ្ហិ ສព្ពាຄໂສភនា.

໑໗໗໔.

‘‘ອຈ្ເຂຣំ ວຕ ໂລກស្មឹ, ອព្ភុតំ ໂລមហំសនំ;

ເວស្សន្តរស្ស ເຕເຊນ, ສយເມໂວນតា ທុមា’’ຕិ.

ເຊຕុត្តរនគរໂຕ ສុວត្តគិរិຕាໂລ នាម ປព្ពໂຕ ປញ្ច ໂຍຊនានិ, ຕໂຕ ໂກន្តិមារា នាម នទី ປញ្ច ໂຍຊនានិ, ຕໂຕ ອញ្ជនគិរិ នាម ປព្ពໂຕ ປញ្ច ໂຍຊនានិ, ຕໂຕ ທុន្និវិដ្ឋព្រាហ្មណគាໂມ នាម ປញ្ច ໂຍຊនានិ, ຕໂຕ មាតុលនគរំ ທស ໂຍຊនានិ. ອិតិ ຕំ មគ្គំ ເຊຕុត្តរនគរໂຕ ຕឹសໂຍຊនំ ໂຫតិ. ເທວតា ຕំ មគ្គំ សំខិបឹសុ. ເຕ ເອកទិវເສເនវ មាតុលនគរំ ປាປុណឹសុ. ເតន វុត្តំ –

໑໗໗໕.

‘‘សង្ខិបឹសុ ປថំ យក្ខា, ອនុកម្បាយ ທារເກ;

និក្ខន្តទិវເສເនវ, ເຈតរដ្ឋំ ອុបាគមុ’’ន្តិ.

ອុបគច្ឆន្តា ຈ ປន ເຊຕុត្តរនគរໂຕ ປាតរាសសមເຍ និក្ខមិត្វា សាយន្ហសមເຍ ເຈតរដ្ឋេ មាតុលនគរំ ປត្តា. ຕមត្ថំ ປកាເສន្ໂຕ សត្ថា ອាហ –

໑໗໗໖.

‘‘ເຕ គន្ត្វា ທីឃមទ្ធានំ, ເຈតរដ្ឋំ ອុបាគមុំ;

ອិទ្ធំ ផីតំ ຊនបទំ, ພហុមំសសុរោទនន្តិ.

ຕទា មាតុលនគរេ សដ្ឋិ ខត្តិយសហស្សានិ វសន្តិ. មហាសត្ໂຕ ອន្ໂຕនគរំ ອປវិសិត្វា នគរទ្វារເຍវ សាលាយំ និសីទិ. ອថស្ស មទ្ទី ໂພធិសត្តស្ស ປាເທសុ រជំ ປុញ្ឆិត្វា ປាເທ សម្ពាហិត្វា ‘‘ເວស្សន្តរស្ស ອាគតភាវំ ຊានាເປស្សាមិ’’តិ សាលាໂຕ និក្ខមិត្វា ຕស្ស ຈក្ខុປເຖ សាលាទ្វារេ ອដ្ឋាសិ. នគរំ ປវិសន្តិໂຍ ຈ និក្ខមន្តិໂຍ ຈ ອិត្ថិໂຍ ຕំ ທិស្វា ປរិវាເຣសុំ. ຕមត្ថំ ປកាເສន្ໂຕ សត្ថា ອាហ –

໑໗໗໗.

‘‘ເຈតិໂຍ ປរិវារឹសុ, ທិស្វា លក្ខណមាគតំ;

សុខុមាលិ វត ອយ្យា, ປត្តិកា ປរិធាវតិ.

໑໗໗໗။

‘‘ວຍ຺ຫາທິ ປ໌ຣິຍາຍິຕ຺ວາ, ສິວິກາຍ ຣເຖນ ຈ;

ສາຊຊ ມຫ຺ທິ ອຣລຸຜສ຺ມີ, ປ໌ຕ຺ຕິກາ ປ໌ຣິຫາວຕິ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ລກ຺ຂຕມາຄຕນ຺ຕິ ລກ຺ຂຕສມ຺ປ໌ນ຺ນໍ ມຫ຺ທິ ອາຄຕໍ။ ປ໌ຣິຫາວຕີຕິ ເອວໍ ສຸຂຸມາລີ ຫຸຕ຺ວາ ປ໌ຕ຺ຕິກາວ ວິຈຣຕິ။ ປ໌ຣິຍາຍິຕ຺ວາຕິ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄເຣ ວິຈຣິຕ຺ວາ။ ສິວິກາຍາຕິ ສຸວຕ຺ຕສິວິກາຍ။

ມຫາຊໂນ ມຫ຺ທິລຸຈ ເວສ຺ສນ຺ຕຣລຸຈ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ຈສ຺ສ ອນາຖາຄມເນນ ອາຄເຕ ທິສ຺ວາ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຣາຊູນໍ ອາຈິກ຺ຂີ။ ສຍ຺ຖິສຫສ຺ສາ ຣາຊາໂນ ໂຣທນ຺ຕາ ປ໌ຣິເທວນ຺ຕາ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄມໍສຸ။ ຕມຕ຺ຖໍ ປ໌ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໗໗໘။

‘‘ຕໍ ທິສ຺ວາ ເຈຕປ໌າໂມກ຺ຂາ, ໂຣທມານາ ອຸປ໌າຄມຸໍ;

ກຈ຺ຈີ ນຸ ເທວ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈີ ເທວ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈີ ປີຕາ ອໂຣໂຄ ເຕ, ສີວີນລຸຈ ອນາມຍໍ။

໑໗໙໐။

‘‘ໂກ ເຕ ພລໍ ມຫາຣາຊ, ໂກ ນຸ ເຕ ຣຖມຕ຺ຫລໍ;

ອນສ຺ສໂກ ອຣຖໂກ, ທີພມຫ຺ສານມາຄໂຕ;

ກຈ຺ຈາມິຕ຺ເຕທີ ປ໌ກໂຕ, ອນຸປ຺ປ໌ຕ຺ໂຕສິມໍ ທິສ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ວາຕິ ທູຣໂຕວ ປ໌ສ຺ສິຕ຺ວາ။ ເຈຕປ໌າໂມກ຺ຂາຕິ ເຈຕຣາຊາໂນ။ ອຸປ໌າຄມຸນ຺ຕິ ອຸປ໌ສງກມິສຸ။ ກຸສລນ຺ຕິ ອາໂຣຄ຺ຍໍ။ ອນາມຍນ຺ຕິ ນິທ຺ທຸກ຺ຂກາວໍ။ ໂກ ເຕ ພລນ຺ຕິ ກຸຫີ ຕວ ພລກາໂຍ။ ຣຖມຕ຺ຫລນ຺ຕິ ເຍນາສິ ຣເຖນ ອາຄໂຕ, ໂສ ກຸຫິນ຺ຕິ ປຸຈ຺ຉນ຺ຕິ။ ອນສ຺ສໂກຕິ ອສ຺ສວິຣຫິໂຕ။ ອຣຖໂກຕິ ອຍານໂກ။ ທີພມຫ຺ສານມາຄໂຕຕິ ທີພມຄ຺ຄໍ ອາຄໂຕ။ ປ໌ກໂຕຕິ ອກິກູໂຕ။

ອຖ ເນສໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອຕ຺ຕໂນ ອາຄຕກາຣຕໍ ກເຖນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໙໑။

‘‘ກຸສລລຸເຈວ ເມ ສມ຺ມາ, ອໂຖ ສມ຺ມາ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ປີຕາ ອໂຣໂຄ ເມ, ສີວີນລຸຈ ອນາມຍໍ။

໑໗໙໔။

‘‘ອຫລຸທີ ກຸລຸຊຣໍ ທຊຊໍ, ອິສາທນຸຕໍ ອຸຣູລຸຫວໍ;

ເຂຕຸຕລຸສຸໍ ສພຸພຍຸທຸສານໍ, ສພຸພເສຕໍ ຄຊຸຕຸຕມໍ។

໑໗໗໓។

‘‘ປຕຸທຸກມຸພລສລຸລນຸນໍ, ປກິນຸນໍ ສຕຸຕຸມທຸທນໍ;

ທນຸຕີ ສວາລພີຊນີ, ເສຕໍ ເກລາສສາທິສໍ។

໑໗໗໔។

‘‘ສເສຕຈຸລຸຕໍ ເສົາປາເຂຍຸຍໍ, ສາຖພຸພນໍ ສຫຕຸຖິປີ;

ອຄຸຄຍານໍ ຣາຊວາຫີ, ພຸຣາຫຸມຕານໍ ອທາສຫໍ។

໑໗໗໕។

‘‘ຕສຸມີ ເມ ສິວໂຍ ກຸທຸສາ, ປີຕາ ຈຸປັຫໂຕມໂນ;

ອວຣຸທຸສສີ ມໍ ຣາຊາ, ວງກໍ ຄຈຸລາມິ ປພຸພຕໍ;

ໂອກາສໍ ສມຸມາ ຊານາຖ, ວເນ ຍຕຸຖ ວສາມເສ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕສຸມີ ເມຕິ ຕສຸມີ ກາຣເຕ ມຍຸຫໍ ສິວໂຍ ກຸທຸສາ។ ອຸປັຫໂຕມໂນຕິ ອຸປັຫຕຈິຕຸໂຕ ກຸທຸໂສວ ມໍ ຣຜຸຖາ ປພຸພາເຊສີ។ ຍຕຸຖາຕິ ຍສຸມີ ວເນ ມຍໍ ວເສຍຸຍາມ, ຕຕຸຖ ວສໂນກາສໍ ຊານາຖາຕິ។

ເຕ ຣາຊາໂນ ອາຫໍສຸ –

໑໗໗໖។

‘‘ສຸວາຄຕໍ ເຕ ມຫາຣາຊ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອິສຸສໂຣສີ ອນຸປຸປັຕຸໂຕ, ຍໍ ອິຣຕຸຖິ ປເວທຍ។

໑໗໗໗។

‘‘ສາກໍ ກີສໍ ມຊຸ ມໍສໍ, ສຸທຸລໍ ສາລີນໂມທນໍ;

ປຣິກຸລຸຊ ມຫາຣາຊ, ປາຫຸໂນ ໂນສິ ອາຄໂຕ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ປເວທຍາຕິ ກເຖທີ, ສພຸພໍ ປຜິຍາເທຕຸວາ ທສຸສາມ។ ກີສນຸຕິ ກີສມູລໍ, ຍໍກີລຸຈິ ກນຸທຊາຕໍ ວາ។

ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອາຫ –

໑໗໗໗໚

‘‘ປຜິຄ຺ຄຫີຕໍ ຍໍ ທີນ຺ນໍ, ສພ຺ພສ຺ສ ອຄ຺ຘິຍໍ ກຕໍ;

ອວຣຸທ຺ຘສິ ມໍ ຣາຊາ, ວງ຺ກໍ ຄຈ຺ຉາມິ ປພ຺ພຕໍ;

ໂອກາສໍ ສມ຺ມາ ຊານາຖ, ວເນ ຍຕ຺ຖ ວສາມເສ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ປຜິຄ຺ຄຫີຕນ຺ຕິ ສພ຺ພເມຕໍ ຕຸມ຺ເຫຫິ ທີນ຺ນໍ ມຍາ ຈ ປຜິຄ຺ຄຫີຕເມວ ໂຫຕຸ, ສພ຺ພສ຺ສ ຕຸມ຺ເຫຫິ ມຍ຺ຫໍ ອຄ຺ຘິຍໍ ນິເວທນໍ ກຕໍ໚ ຣາຊາ ປນ ມໍ ອວຣຸທ຺ຘສິ ຣຜ຺ຖາ ປພ຺ພາເຊສິ, ຕສ຺ມາ ວງ຺ກເມວ ຄມິສ຺ສາມິ, ຕສ຺ມິໍ ເມ ອຣຄ຺ເຄ ວສນຜ຺ຖານໍ ຊານາຖາ ຕິ໚

ເຕ ຣາຊາໂນ ອາຫໍສຸ –

໑໗໗໘໚

‘‘ອິເສວ ຕາວ ອຈ຺ຉສ຺ສຸ, ເຈຕຣຜ຺ເຖ ຣເຖສພ;

ຍາວ ເຈຕາ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ, ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກ ຍາຈິຕຸໍ໚

໑໗໘໐໚

‘‘ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ມຫາຣາຊໍ, ສິວີນໍ ຣຜ຺ຖວຑ຺ຒນໍ;

ຕໍ ຕໍ ເຈຕາ ປຸຣກ຺ຂຕ຺ວາ, ປຕີຕາ ລທ຺ຘປຈ຺ຈຍາ;

ປຣິວາເຣຕ຺ວານ ຄຈ຺ຉນ຺ຕິ, ເອວໍ ຊານາຫິ ຂຕ຺ຕິຍາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກ ຍາຈິຕຸນ຺ຕິ ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກໍ ຍາຈນຕ຺ຖາຍ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ໚ ນິຊ຺ຊາເປຕຸນ຺ຕິ ຕຸມ຺ຫາກໍ ນິທ຺ໂທສກາວໍ ຊານາເປຕຸໍ໚ ລທ຺ຘປຈ຺ຈຍາຕິ ລທ຺ຘປຕິຜ຺ຖາ໚ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີຕິ ຄມິສ຺ສນ຺ຕິ໚

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໗໘໑໚

‘‘ມາ ໂວ ຣຸຈ຺ຈິຕ຺ຖ ຄມນໍ, ຣຄ຺ໂຄ ສນ຺ຕິກ ຍາຈິຕຸໍ;

ນິຊ຺ຊາເປຕຸໍ ມຫາຣາຊໍ, ຣາຊາປິ ຕຕ຺ຖ ນິສ຺ສໂຣ໚

໑໗໘໒໚

‘‘ອຈຸຈຸຄຸຄຕາ ຫິ ສີວໂຢ, ພລຄຸຄາ ເນຄມາ ຈ ເຢ;

ເຕ ວິຣຳເສຕຸມິຈຸຉນຸຕິ, ຣາຊານໍ ມມ ກາຣຓາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕຕຸຖາຕິ ຕສຸມີ ມມ ນິທຸໂທສກາວໍ ນິຊຊາປເນ ຣາຊາປີ ອນິສຸສໂຣ។ ອຈຸຈຸຄຸຄຕາຕິ ອຕິກຸທຸຣາ។ ພລຄຸຄາຕິ ພລກາຢາ។ ວິຣຳເສຕຸນຸຕິ ຣຊຊໂຕ ນິຫຣິຕຸໍ។ ຣາຊານນຸຕິ ຣາຊານມຸປີ។

ເຕ ຣາຊາໂນ ອາຫໍສຸ –

໑໗ລ໖។

‘‘ສເຈ ເອສາ ປວຕຸເຕຕຸຖ, ຣຜຸຄສຸມີ ຣຜຸຄວທຸຒນ;

ອິເຮວ ຣຊຊໍ ກາເຣຫີ, ເຈເຕຫິ ປຣິວາຣິໂຕ។

໑໗ລ໔។

‘‘ອິທຸຣຳ ພີຕລຸຈິທໍ ຣຜຸຄໍ, ອິທຸໂຣ ຊນປໂທ ມຫາ;

ມຕີ ກໂຣຫີ ຕຸວໍ ເທວ, ຣຊຊສຸສ ມນຸສາສິຕຸ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ສເຈ ເອສາ ປວຕຸເຕຕຸຖາຕິ ສເຈ ເອຕສຸມີ ຣຜຸເຖ ເອສາ ປວຕຸຕິ។ ຣຊຊສຸສ ມນຸສາສິຕຸນຸຕິ ຣຊຊໍ ສມນຸສາສິຕຸໍ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖ។

ເວສຸສນຸຕໂຣ ອາຫ –

໑໗ລ໕។

‘‘ນ ເມ ຉນຸໂທ ມຕິ ອຕຸຖິ, ຣຊຊສຸສ ອນຸສາສິຕຸໍ;

ປພຸພາຊິຕສຸສ ຣຜຸຄສຸມາ, ເຈຕປຸຕຸຕາ ສຸຓາຖ ເມ។

໑໗ລ໖។

‘‘ອຕຸຜຸຄາ ສີວໂຢ ອາສຸໍ, ພລຄຸຄາ ເນຄມາ ຈ ເຢ;

ປພຸພາຊິຕສຸສ ຣຜຸຄສຸມາ, ເຈຕາ ຣຊເຊກິເສຈຢຸໍ។

໑໗ລ໗។

‘‘ອສມຸໂມທິຢມຸປີ ໂວ ອສຸສ, ອຈຸຈນຸຕໍ ມມ ກາຣຓາ;

ສີວີຫິ ກຕຸຫນໍ ຈາປີ, ວິຄຸຄໂຫ ເມ ນ ຣຸຈຸຈຕິ។

໑໙ລ໗໋

‘‘ອຖສ຺ສ ກຕ຺ຫນໍ ໂພຣໍ, ສມ຺ປ຺ຫາໂຣ ອນປ຺ປໂກ;

ເອກສ຺ສ ກາຣຕາ ມຍ຺ຫໍ, ທີເສຍ຺ຍ ພຫ຺ໂກ ຊໂນ໋

໑໙ລລ໋

‘‘ປຜິຄ຺ຄຫີຕໍ ຍໍ ທິນ຺ນໍ, ສພ຺ພສ຺ສ ອຄ຺ພິຍໍ ກຕໍ;

ອວຣຸທ຺ຜສິ ມໍ ຣາຊາ, ວງກໍ ຄຈ຺ຉາມິ ປພ຺ພຕໍ;

ໂອກາສໍ ສມ຺ມາ ຊານາຖ, ວເນ ຍຕ຺ຖ ວສາມເສ’’ຕິ໋

ຕຕ຺ຖ ເຈຕາ ຣຊ຺ເຊກີເສຈຍ຺ນ຺ຕິ ເຈຕຣຍ຺ຖວາສີໂນ ກິຣ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ຣຊ຺ເຊ ອກີສິຌ຺ຈິສູຕິ ຕຸມ຺ຫາກມ຺ປີ ເຕ ອຕຸຍ຺ຖາ ອາສຸໍ໋ ອສມ຺ໂມທີຍນ຺ຕິ ອສາມຄ຺ຄິຍໍ໋ ອສ຺ສາຕິ ກເວຍ຺ຍ໋ ອຖສ຺ສາຕິ ອຖ ມຍ຺ຫໍ ເອກສ຺ສ ກາຣຕາ ຕຸມ຺ຫາກໍ ກຕ຺ຫນໍ ກວິສ຺ສຕິຕິ໋

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ອເນກປຣິຍາເຍນ ຍາຈິໂຕປິ ຣຊ຺ຊໍ ນ ອິຈ຺ຉິ໋ ອຖສ຺ສ ເຕ ເຈຕຣາຊາໂນ ມຫນ຺ຕໍ ສກ຺ກາຣໍ ກຣີສຸ໋ ໂສ ນຄຣໍ ປວິສິຕຸໍ ນ ອິຈ຺ຉິ໋ ອຖ ນໍ ສາລເມວ ອລງກຣິຕ຺ວາ ສາຕົຍາ ປຣິກ຺ເຂປົ ກຕ຺ວາ ມຫາສຍນໍ ປຌ຺ຌາເປຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ອາຣກ຺ຂໍ ກຣີສຸ໋ ໂສ ເອກຣຕ຺ຕິ ເຕຫິ ສງຄຫີຕາຣກ຺ໂຂ ສາລາຍໍ ສຍິຕ຺ວາ ປຸນທິວເສ ປາໂຕວ ນ຺ຫຕ຺ວາ ນານຄ຺ຄຣສໂກຊນໍ ກຸຌ຺ຊິຕ຺ວາ ເຕຫິ ປຣິວຸໂຕ ນິກ຺ຂມິ໋ ສຌ຺ຖິສຫສ຺ສາ ຂຕ຺ຕິຍາ ເຕນ ສທ຺ທີ ປນ຺ນຣສໂຍຊນມຄ຺ຄໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວນທ຺ວາເຣ ຖຕ຺ວາ ປຸຣໂຕ ປນ຺ນຣສໂຍຊນມຄ຺ຄໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ຕາ ອາຫໍສຸ –

໑ລ໐໐໋

‘‘ຕຄ຺ຆ ເຕ ມຍມກ຺ຂາມ, ຍຖາປີ ກຸສລາ ຕຖາ;

ຣາຊີສີ ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມນ຺ຕິ, ອາຫຸຕຄ຺ຄີ ສມາຫິຕາ໋

໑ລ໐໑໋

‘‘ເອສ ເສໂລ ມຫາຣາຊ, ປພ຺ພໂຕ ຄນ຺ຜມາທໂນ;

ຍຕ຺ຖ ຕ຺ວໍ ສຫ ປຸຕ຺ເຕຫິ, ສຫ ກຣິຍາຍ ຈຈ຺ຉສິ໋

໑ລ໐໔໋

‘‘ຕໍ ເຈຕາ ອນ຺ສາສີສ຺ສຸ, ອສ຺ສຸເນຕ຺ຕາ ຣຸທໍມ຺ຂາ;

ອິໂຕ ຄຈ຺ຉ ມຫາຣາຊ, ອຸຊຸໍ ເຍນ຺ຕ຺ຕຣາມ຺ໂຂ໋

໑ລ໐໓໋

‘‘ອຖ ທກ຺ຂິສິ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ເວປຸລ຺ລໍ ນາມ ປພ຺ພຕໍ;

ນານາທຸມຄຕາກິຕ຺ຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ໚

໑໙໐໔໚

‘‘ຕມຕິກ຺ກມ຺ມ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ອຖ ທກ຺ຂິສິ ອາປຄໍ;

ນທີ ເກຕຸມຕີ ນາມ, ຄມ຺ກີຣໍ ຄິຣິຄພ຺ກຣໍ໚

໑໙໐໕໚

‘‘ປຸຖຸໂລມມຈ຺ຉາກິຕ຺ຕໍ, ສຸປຕິຕ຺ຖໍ ມໂຫທກໍ;

ຕຕ຺ຖ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປິວິຕ຺ວາ ຈ, ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ສປຸຕ຺ຕເກ໚

໑໙໐໖໚

‘‘ອຖ ທກ຺ຂິສິ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ນິຄ຺ໂຣຣໍ ມທຸປິປ຺ຜລໍ;

ຣມ຺ມເກ ສິຂເຣ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ໚

໑໙໐໗໚

‘‘ອຖ ທກ຺ຂິສິ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ນາລຸທິກໍ ນາມ ປພ຺ພຕໍ;

ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕໍ, ເສລໍ ກິມ຺ປຸຣິສາຍຸຕໍ໚

໑໙໐໘໚

‘‘ຕສ຺ສ ອຸຕ຺ຕຣປຸພ຺ເພນ, ມຸຈລິນ຺ໂທ ນາມ ໂສ ສໂຣ;

ປຸຕ຺ຑຣີເກຫິ ສຄ຺ຉນ຺ໂນ, ເສຕໂສຄນ຺ທິເກຫິ ຈ໚

໑໙໐໙໚

‘‘ໂສ ວນໍ ເມຄສຸກາສໍ, ທຸວໍ ຫຣິຕສທ຺ທລໍ;

ສີໂຫວາມິສເປກ຺ຂີວ, ວນສຕ຺ທໍ ວິຄາຫຍ;

ປຸປ຺ຜຣຸກ຺ເຂຫິ ສຄ຺ຉນ຺ນໍ, ຜລຣຸກ຺ເຂຫິ ຈູກຍໍ໚

໑໙໑໐។

‘‘ຕတ្ថ ພិន្ទុស្សរា ວគ្គូ, ນານាວဏ្ណា ພហូ ທិជា;

ກូជន្តមុប្ກូជន្តិ, ឧတ្តំប្បុំພិเต ທុເម។

໑໙໑໑។

‘‘គន្ត្វា គិរិວិທុគ្គានំ, ນທិນំ ປກວានិ ຈ;

ໂສ ທກ្ខិສិ ໂປກ្ខຣណី, ກຣល្ជកក្ឆាយុតំ។

໑໙໑໘។

‘‘ປុក្ខໂລមມຈ្ឆាກិណ្ណំ , សុປតិត្ថំ ມໂຫທກំ;

សមលុច ຈតុរំសលុច, สាທុំ ອប្បដិគន្ធិយំ។

໑໙໑៩។

‘‘ຕស្សា ឧត្តຣប្ពុເພນ, ປណ្ណសាលំ ອມាបយ;

ປណ្ណសាលំ ອມາເປត្វា, ឧល្ឆាចរិយាយ ອີຫຖາ’’ຕិ។

ຕຕ្ຖ ຣាជិសីតិ ຣາຊາໂນ ທុត្វា ປព្ពជិតា។ សមាហិតាតិ ເອកគ្គຈិត្តា។ ເອສាតិ ທក្ខិណាຫត្ຖំ ឧក្ខិបិត្វា ອິມិນາ ປព្ពຕປាເທນ គច្ឆຖាតិ ອាຈិក្ខន្តា ວທន្តិ។ ອច្ឆສីតិ ວສិស្សសិ។ ອាປត្តិ ឧທកວាຫនທិອາວរណំ។ គិរិគព្ភរន្តិ គិរិນំ ກុຈ្ឆិໂត ປວត្តំ។ មສុປិប្ផលន្តិ មសុຣផលំ។ ຣម្មកេតិ ຣមណីយេ។ កឹម្ປុរិសាយុតន្តិ កឹម្ປុរិເសហិ ອាយុតំ ປរិកិណ្ណំ។ ເສຕໂສຄន្ធិកេហិ ຈាតិ ນານប្បការេហិ ເສតុប្បເលហិ ເຈວ ໂສຄន្ធិកេហិ ຈ សល្ឆន្នំ។ សីហវាមិស្សປក្ខិວាតិ ອាមិសំ ປក្ខន្តោ សីហោ វិយ។

ພិន្ទុស្សរាតិ សម្បិណ្ឌិតស្សរា។ វគ្គូតិ មធុរស្សរា។ ກូជន្តមុប្ກូជន្តីតិ ປឋមំ កូជមានំ ປច្ឆា ឧបກូជន្តិ។ ឧត្តំប្បុំພិເຕ ທុເមតិ ឧតុសមេយ ປុប្ພិເຕ ທុេម និលីយិត្វា កូជន្តំ ឧបកូជន្តិ។ ໂສ ທក្ខិសីតិ ໂສ ຕ្វំ ປស្សិស្សសីតិ ອត្ໂຖ។ ກຣល្ជຣុក្ខេហិ ຈ កក្ឆຣុក្ខេហិ ຈ សម្ປរិកិណ្ណំ។ ອប្បដិគន្ធិយន្តិ ປដិក្ກូលគន្ធວិរហិតំ មធុរោທកປរិកិណ្ណំនានប្បការປទុមុប្បលាທីហិ សល្ឆន្នំ។ ປណ្ណសាលំ ອមាបយាតិ ປណ្ណសាលំ មាເបយ្យាសិ។ ອមាເປត្វាតិ មາເປត្វា។ ឧល្ឆាចរិយាយ ອີຫຖាតិ ອຖ ត្មុហេ, ເທວ, ឧល្ឆាចរិយាយ យាເបន្តា ອប្បមត្តា ອីຫຖ, ອារទ្ធວិរិយា ហុត្វា ວិហរេយ្យាຖាតិ ອត្ໂຖ។

ເອវំ ເຕ ຣាជាໂນ ຕស្ស ປន្ឋរសໂຍជនមគ្គំ ອាຈិក្ខិត្វា ຕំ ឧយ្យោເຊត្វា ເວស្សន្តຣស្ស ອន្តរាយការស្ស ວិໂນທនត្ថំ ‘‘មາ ໂກຈិເທວ ປច្ចាមិត្តោ ໂອកាសំ លໂພยា’’ຕិ ຈិន្តេត្វា ເອកំ ພយត្តំ សុសិក្ខិតំ ເຈតប្ពុត្តំ ອាណន្តេត្វា ‘‘ຕ្វំ គច្ឆន្តេ ຈ ອាគច្ឆន្តេ ຈ ປរិគ្គណ្ហាហិ’’ຕិ ວនທ្វាເຣ ອារក្ខណត្ថាយ ຖເປត្វា សກនគរំ គមឹសុ។ ເວស្សន្តໂຣປិ ສប្ពុតຫາໂຣ គន្ធមាທនប្ពព្ពតំ ປត្វា, ຕំ ທិວសំ ຕຕ្ຖ ວសិត្វា ຕໂຕ ឧត្តរាភិមុໂខ ເວបុល្លប្ពព្ពតປាເທន គន្ត្វា, ເກតុមតិយា នាម ນທិយា តីເຣ និសីទិត្វា ວនចរកេន ທិន្នំ មធុមំសំ ខាទិត្វា ຕស្ស សុវណ្ណសូចឹ ທត្វា ຕត្ថ ន្ហត្វា ປិវិត្វា ປដិប្បស្សទ្ធទរໂຖ ນທិໂຕ ឧត្តរិត្វា សានុប្ពព្ពតសិខេរ ຖិតស្ស និគ្រោធស្ស មូເລ ໂຖກំ និសីទិត្វា និគ្រោធផ

ລານິ ຂາທິຕ຺ວາ ອຸຍ຺ຍາຍ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ນາລຸອິກໍ ນາມ ປ຺ພ຺ພຕໍ ປ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ປ຺ຣິຫຣນ຺ໂຕ ມຸຈລິນ຺ທສຣໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ສຣສ຺ສ ຕີເຣນ ປຸພ຺ພຸຕ຺ຕຣກາຕ຺ຕໍ ປ຺ຕ຺ວາ, ເອກປ຺ທິການຄ຺ເຄນ ວນພຍໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ອຕິກ຺ກມ຺ມ ຄິຣິວິທຸຄ຺ຄານໍ ນທິປ຺ປ຺ກວານໍ ປຸຣໂຕ ຈຕຸຣ຺ສ ໂປກ຺ຂຣຕີ ປາປຸຕິ຺ຯ

ຕສ຺ມີ ຂເຓ ສກ຺ໂກ ອາວຊ຺ເຊນ຺ໂຕ "ມຫາສຕ຺ໂຕ ຫິມວນ຺ຕໍ ປ຺ວິຍ຺ໂຖ"ຕິ ຄຕ຺ວາ "ຕສ຺ສ ວສນຍ຺ຖານໍ ລທ຺ທຸໍ ວຍ຺ຍຕີ"ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ວິສ຺ສກມ຺ມໍ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ "ຄຈ຺ຉ, ຕາຕ, ຕ຺ວໍ ວງກປ຺ພ຺ພຕກ຺ຊຈ຺ຉິມ຺ຫິ ຣມຕິເຍ ຖາເນ ອສ຺ສມປທໍ ມາເປຕ຺ວາ ເອຫີ"ຕິ ເປເສສິຯ ໂສ "ສາຘຸ, ເທວາ"ຕິ ເທວໂລກໂຕ ໂອຕຣິຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ທ຺ເວ ປຓ຺ຓສາລາໂຍ ທ຺ເວ ຈງກເມ ຣຕ຺ຕິຍ຺ຖານທິວາຍ຺ຖານານີ ຈ ມາເປຕ຺ວາ ຈງກມໂກຍິຍໍ ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ນານາຜລຊເຣ ຣຸກ຺ເຂ ຈ ກທລິວນານີ ຈ ທສ຺ເສຕ຺ວາ ສພ຺ເພ ປ຺ພ຺ພຊິຕປຣິກ຺ຂາເຣ ປຏິຍາເທຕ຺ວາ "ເຍ ເກຈິ ປ຺ພ຺ພຊິຕຸກາມາ, ເຕ ອິເມ ຄຓ຺ຫນ຺ຕູ"ຕິ ອກ຺ຂຣານິ ລິຂິຕ຺ວາ ອມນຸສ຺ເສ ຈ ເກຣວສທ຺ເທ ມິຄປກ຺ຂິໂນ ຈ ປຏິກ຺ກມາເປຕ຺ວາ ສກຍ຺ຖານເມວ ຄໂຕຯ

ມຫາສຕ຺ໂຕ ເອກປ຺ທິການຄ຺ຄໍ ທິສ຺ວາ "ປ຺ພ຺ພຊິຕານໍ ວສນຍ຺ຖານໍ ກວິສ຺ສຕີ"ຕິ ມຄ຺ຄິຍ຺ຈ ປຸຕ຺ເຕ ຈ ອສ຺ສມປທທ຺ວາເຣ ຖເປຕ຺ວາ ອສ຺ສມປທໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ອກ຺ຂຣານິ ໂອໂລເກຕ຺ວາ "ສກ຺ເກນມ຺ຫິ ທິຍ຺ໂຖ"ຕິ ຄຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ຂຄ຺ຄຍ຺ຈ ຊນ຺ຍ຺ຈ ອປເນຕ຺ວາ ສາຏເກ ໂອມຸຍ຺ຈິຕ຺ວາ ຣຕ຺ຕວາກຈິຣໍ ນິວາເສຕ຺ວາ ອຊິນຈມ຺ມໍ ອໍເສ ກຕ຺ວາ ຊຏາມຕ຺ຫລໍ ພນ຺ຘິຕ຺ວາ ອິສິເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ກຕ຺ຕຣທຕ຺ທໍ ອາທາຍ ປຓ຺ຓສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປ຺ພ຺ພຊິຕສິຣີ ສມ຺ພ຺ພຫນ຺ໂຕ "ອໂຫ ສຸຂໍ, ອໂຫ ສຸຂໍ, ປ຺ພ຺ພຊ຺ຊາ ເມ ອຘິຄຕາ"ຕິ ອຸທານໍ ອຸທາເນຕ຺ວາ ຈງກມໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ອປຣາປຣໍ ຈງກມິຕ຺ວາ ປຈ຺ເຈກພຸທ຺ຘສທິເສນ ອຸປສເມນ ປຸຕ຺ຕທາຣານໍ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິຯ ມທ຺ທີປີ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປາເທສຸ ປຕິຕ຺ວາ ໂຣທິຕ຺ວາ ເຕເນວ ສທ຺ຘີ ອສ຺ສມປທໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຓ຺ຓສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິສິເວສໍ ຄຓ຺ຫິຯ ປຈ຺ຉາ ປຸຕ຺ເຕປີ ຕາປສກຸມາຣເກ ກຣິສຸຯ ຈຕ຺ຕາໂຣ ຂຕ຺ຕິຍາ ວງກປ຺ພ຺ພຕກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ວສິສຸຯ ອຖ ມທ຺ທີ ມຫາສຕ຺ຕໍ ວຣໍ ຍາຈິ "ເທວ, ຕຸມ຺ເຫ ຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ວນໍ ອຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອິເຘວ ໂຫຖ, ອຫໍ ຜລາຜລໍ ອາຫຣິສ຺ສາມີ"ຕິຯ ຕໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ສາ ອຣຍ຺ຍໂຕ ຜລາຜລານິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຕໂຍ ຊເນ ປຏິຊຄ຺ຄຕິຯ

ໂພຘິສຕ຺ໂຕປີ ຕໍ ວຣໍ ຍາຈິ "ກທ຺ເທ, ມທ຺ທີ ມຍໍ ອິໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ປ຺ພ຺ພຊິຕາ ນາມ, ອິຕ຺ຖີ ຈ ນາມ ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍສ຺ສ ມລໍ, ອິໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ອກາເລ ມມ ສນ຺ຕິກໍ ມາ ອາຄຈ຺ຉາຫີ"ຕິຯ ສາ "ສາຘູ"ຕິ ສມ຺ປຏິຈ຺ຉິຯ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ເມຕ຺ຕານຸກາເວນ ສມນ຺ຕາ ຕິໂຍຊເນ ສພ຺ເພ ຕິຣຈ຺ຉານາປີ ອຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ເມຕ຺ຕຈິຕ຺ຕໍ ປຏິລກິສຸຯ ມທ຺ທິເທວີປີ ປາໂຕວ ອຸຏ຺ຖາຍ ປານີຍປຣິໂກຊນີຍໍ ອຸປຏ຺ຖາເປຕ຺ວາ ມຸໂຂທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ທນ຺ຕກຏ຺ຖໍ ທຕ຺ວາ ອສ຺ສມປທໍ ສມ຺ມຊ຺ຊິຕ຺ວາ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ປິຕຸ ສນ຺ຕິເກ ຖເປຕ຺ວາ ປຈ຺ຉິຂຕິຕ຺ຕິອງ຺ກຸສຫຕ຺ຖາ ອຣຍ຺ຍໍ ປ຺ວິສິຕ຺ວາ ວນມູລຜລາຜລານິ ອາທາຍ ປຈ຺ຈູ ປູເຣຕ຺ວາ ສາຍນ຺ຫສມເຍ ອຣຍ຺ຍໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລາຍ ຜລາຜລໍ ຖເປຕ຺ວາ ນ຺ຫຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ນ຺ຫາເປສິຯ ອຖ ຈຕ຺ຕາໂຣປີ ຊນາ ປຓ຺ຓສາລາທ຺ວາເຣ ນິສີທິຕ຺ວາ ຜລາຜລໍ ປຣິກຸຍ຺ຊນ຺ຕິຯ ຕໂຕ ມທ຺ທີ ປຸຕ຺ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ອຕ຺ຕໂນ ປຓ຺ຓສາລໍ ປາວິສິຯ ອິມິນາ ນິຍາເມນ ເຕ ປ຺ພ຺ພຕກຸຈ຺ຉິມ຺ຫິ ສຕ຺ຕ ມາເສ ວສິສ຺ສູຕິຯ

ວນປ຺ເວສນກຕ຺ຫວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

ຊູຊກປ຺ພ຺ພວຓ຺ຓນາ

ຕທາ ກາລິງ຺ຄຣຏ຺ເຖ ທຸນ຺ນິວິຏ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາມວາສີ ຊູຊໂກ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກິກ຺ຂາຈຣິຍາຍ ກຫາປຓສຕໍ ລກິຕ຺ວາ ເອກສ຺ມີ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸເລ ຖເປຕ຺ວາ ປຸນ ຘນປ຺ຣິເຍສນຕ຺ຖາຍ ຄໂຕຯ ຕສ຺ມີ ຈິຣາຍນ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓກຸລາ ກຫາປຓສຕໍ ວລຍ຺ເຊຕ຺ວາ ປຈ຺ຉາ ອິຕເຣນ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂຈທິຍມາເນ ກຫາປເຓ ທາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕາ ອມິຕ຺ຕຕາປນໍ ນາມ ຘີຕຣໍ ຕສ຺ສ ອທໍສຸຯ ໂສ ຕໍ ອາທາຍ ກາລິງ຺ຄຣຏ຺ເຖ ທຸນ຺ນິວິຏ຺ຖພ຺ຣາຫ຺ມຓຄາມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ວສິຯ ອມິຕ຺ຕຕາປນາ ສມ຺ມາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ປຣິຈຣຕິຯ ອຖ ອຍ຺ເຍ ຕຣຸຓພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ຕສ຺ສາ ອາຈາຣສມ຺ປຕ຺ຕິ ທິສ຺ວາ "ອຍໍ ມຫລ຺ລກພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ສມ຺ມາ ປຏິຊຄ຺ຄຕິ, ຕຸມ຺ເຫ ປນ ອມ຺ເຫສຸ ກິໍ ປມຊ຺ຊຖາ"ຕິ ອຕ຺ຕໂນ ອຕ຺ຕໂນ ກຣິຍາໂຍ ຕຊ຺ເຊນ຺ຕິຯ ຕາ "ອິມໍ ອມິຕ຺ຕຕາປນໍ ອິມມ຺ຫາ ຄາມາ ປລາເປສ຺ສາມາ"ຕິ ນທີຕິຕ຺ຖາທີສຸ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຕໍ ປຣິກາສີສຸຯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໙໑໔॥

“ອຫຸ ວາສີ ກລິງເຄສຸ, ຊູຊໂກ ນາມ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;

ຕສ຺ສາສິ ທຫຣາ ກຣິຍາ, ນາເມນາມິຕ຺ຕຕາປນາ॥

໑໙໑໕॥

“ຕາ ນໍ ຕຕ຺ຖ ຄຕາໂວຈຸໍ, ນທີ ອຸທກຫາຣິຍາ;

ຖິໂຍ ນໍ ປຣິກາສີສຸ, ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ກຸຕູຫລາ॥

໑໙໑໖॥

“ອມິຕ຺ຕາ ນູນ ເຕ ມາຕາ, ອມິຕ຺ໂຕ ນູນ ເຕ ປິຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓາສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ॥

໑໙໑໗॥

“ອຫິຕໍ ວຕ ເຕ ຎາຕິ, ມນ຺ຕຍີສຸ ຣໂຫຄຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓາສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ॥

໑໙໑໘॥

“ອມິຕ຺ຕາ ວຕ ເຕ ຎາຕິ, ມນ຺ຕຍີສຸ ຣໂຫຄຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓາສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ॥

໑໙໑໙॥

“ທຸກ຺ກຏໍ ວຕ ເຕ ຎາຕິ, ມນ຺ຕຍີສຸ ຣໂຫຄຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓາສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ॥

໑໙໘໐॥

“ປາປກໍ ວຕ ເຕ ຎາຕິ, ມນ຺ຕຍີສຸ ຣໂຫຄຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓາສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ॥

໑໙໘໑॥

‘‘ອມນາປີ ວຕ ເຕ ຎາຕີ, ມນ຺ຕຍິໍສຸ ຣໂຫຄຕາ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ.

໑໒໔໔.

‘‘ອມນາປວາສໍ ວສິ, ຊິຓ຺ເຓນ ປຕິນາ ສຫ;

ຍາ ຕ຺ວໍ ວສສິ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ, ມຕໍ ເຕ ຊີວິຕາ ວຣໍ.

໑໒໔໕.

‘‘ນ ຫິ ນູນ ຕຸຍ຺ຫໍ ກລ຺ຍາຓິ, ປິຕາ ມາຕາ ຈ ໂສຠເນ;

ອຎ຺ຎໍ ຠຕ຺ຕາຣໍ ວິນ຺ທິໍສຸ, ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ ປາທໍສຸ;

ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ.

໑໒໔໖.

‘‘ທຸຍິຏ຺ຐໍ ເຕ ນວມິຍໍ, ອກຕໍ ອຄ຺ຄິຫຸຕ຺ຕກໍ;

ເຍ ຕໍ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ ປາທໍສຸ, ເອວໍ ທຫຣິຍໍ ສຕິໍ.

໑໒໔໗.

‘‘ສມເຓ ພ຺ຣາຫ຺ມເຓ ນູນ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປຣາຍເຓ;

ສາ ຕ຺ວໍ ໂລເກ ອຠິສປີ, ສີລວນ຺ເຕ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຍາ ຕ຺ວໍ ວສສິ ຊິຓ຺ຓສ຺ສ, ເອວໍ ທຫຣິຍາ ສຕີ.

໑໒໔໘.

‘‘ນ ທຸກ຺ຂໍ ອຫິນາ ທຏ຺ຐໍ, ນ ທຸກ຺ຂໍ ສຕ຺ຕິຍາ ຫຕໍ;

ຕຎ຺ຈ ທຸກ຺ຂຎ຺ຈ ຕິພ຺ພຎ຺ຈ, ຍໍ ປສ຺ເສ ຊິຓ຺ຓກໍ ປຕິໍ.

໑໒໔໙.

‘‘ນຕ຺ຖິ ຂິຑ຺ຑາ ນຕ຺ຖິ ຣຕິ, ຊິຓ຺ເຓນ ປຕິນາ ສຫ;

ນຕຸຖິ ອາລາປສລຸລາໂປ, ຊຄຸຝິຕມຸປິ ນ ໂສກຕິ຺

໑໔໘໗຺

‘‘ຍທາ ຈ ຫໂຣ ທທຣາ, ມນຸຕຍນຸຕິ ຣໂທຄຕາ;

ສພຸເພສໍ ໂສກາ ນສຸສນຸຕິ, ເຍ ເກຈິ ທທຍສຸສິຕາ຺

໑໔໘໙຺

‘‘ທທຣາ ຕຸວໍ ຣູປວຕິ, ປຸຣິສານໍກິປຕຸຖີຕາ;

ຄຈຸຉ ໝາຕິກຸເລ ອຈຸຉ, ກີ ຊີຕຸໂຕ ຣມຍິສຸສຕີ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ອຫູຕິ ອໂຫສິ຺ ວາສີ ກລິງເຄສູຕິ ກາລິງຄຣຝຸເຖສຸ ທຸນຸນິວິຝຸຖພຸຣາຫຸມຄາມວາສີ຺ ຕາ ນໍ ຕຕຸຖ ຄຕາໂວຈຸນຸຕິ ຕຕຸຖ ຄາເມ ຕາ ອິຕຸຖິໂຍ ນທີຕິຕຸເຖ ອຸທກຫາຣິກາ ຫຸຕຸວາ ຄຕາ ນໍ ອໂວຈຸໍ຺ ຖິໂຍ ນໍ ປຣິກາສີສູຕິ ອິຕຸຖິໂຍ ນ ອລຸລໍ ກິລຸຈິ ອໂວຈຸໍ, ອຖ ໂຂ ນໍ ປຣິກາສີສ຺ຸ ກຸຕູຫລາຕິ ໂກຕູຫລຊາຕາ ວິຍ ຫຸຕຸວາ຺ ສມາຄນຸຕຸວາຕິ ສມນຸຕາ ປຣິກຸຂິປິຕຸວາ຺ ທຫຣິຍໍ ສຕິນຸຕິ ທຫຣີ ຕຣຸຕີ ໂສກຄຸຄປຸປຕຸຕໍ ສມານໍ຺ ຊີຕຸຕາສຸສາຕິ ຊຣາຊີຕຸຕາສຸສ ເຄເຫ຺ ທຸຍິຝຸຄໍ ເຕ ນວມິຍນຸຕິ ຕວ ນວມິຍໍ ຍາຄໍ ທຸຍິຝຸຄໍ ກວິສຸສຕິ, ໂສ ເຕ ຍາຄປີຕຸໂຫ ປຖມໍ ມຫລຸລກກາເກນ ຄຫິໂຕ ກວິສຸສຕິ຺ ‘‘ທຸຍິຝຸຄາ ເຕ ນວມິຍາ’’ຕິປິ ປາໂຖ, ນວມິຍາ ຕຍາ ທຸຍິຝຸຄາ ກວິສຸສຕີຕິ ອຕຸໂຖ຺ ອກຕໍ ອຄຸຄິຫຸຕຸຕກນຸຕິ ອຄຸຄິຊຸຫນມຸປິ ຕຍາ ອກຕໍ ກວິສຸສຕິ຺ ອກິສປີຕິ ສມຕພຸຣາຫຸມເຕ ສມິຕປາເປ ວາ ພາຫິຕປາເປ ວາ ອກຸໂກສິ຺ ຕສຸສ ເຕ ປາປສຸສ ອິທໍ ຜລນຸຕິ ອສິປຸປາເຍເນວ ອາຫໍສ຺ຸ ຊຄຸຝິຕມຸປິ ນ ໂສກຕີຕິ ຂຕຸຫທນຸເຕ ວິວຣິຕຸວາ ຫສນຸຕສຸສ ມຫລຸລກສຸສ ຫສິຕມຸປິ ນ ໂສກຕິ຺ ສພຸເພສໍ ໂສກາ ນສຸສນຸຕີຕິ ສພຸເພ ເອເຕສໍ ໂສກາ ວິນສຸສນຸຕິ຺ ກີ ຊີຕຸໂຕຕິ ອຍໍ ຊີຕຸໂຕ ຕໍ ປລຸຈຫິ ກາມຄຸເຕຫິ ກຖໍ ຣມຍິສຸສຕີຕິ຺

ສາ ຕາສໍ ສນຸຕິກາ ປຣິກາສໍ ລກິຕຸວາ ອຸທກຝໍ ອາທາຍ ໂຣທມານາ ຆຣໍ ຄນຸຕຸວາ ‘‘ກີ ໂກຕິ ໂຣທສີ’’ຕິ ພຸຣາຫຸມເຕນ ປຸຝຸຄາ ຕສຸສ ອາໂຣເຈນຸຕີ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໔໙໐຺

‘‘ນ ເຕ ພຸຣາຫຸມຄ ຄຈຸຉາມິ, ນທີ ອຸທກຫາຣິຍາ;

ຖິໂຍ ມໍ ປຣິກາສນຸຕິ, ຕຍາ ຊີຕຸເຕນ ພຸຣາຫຸມຄາ’’ຕິ຺

ຕສຸສຕຸໂຖ – ພຸຣາຫຸມຄ, ຕຍາ ຊີຕຸເຕນ ມໍ ອິຕຸຖິໂຍ ປຣິກາສນຸຕິ, ຕສຸມາ ອິໂຕ ປຝຸຖາຍ ຕວ ອຸທກຫາຣິກາ ຫຸຕຸວາ ນທີ ນ ຄຈຸຉາມີຕິ຺

ຊູຊໂກ ອາຫ –

໑໔໙໑຺

‘‘ມາ ເມ ຕຸວໍ ອກຣາ ກມຸມໍ, ມາ ເມ ອຸທກມາຫຣິ;

ອຫໍ ອຸທກມາຫິສຸສໍ, ມາ ໂກຕິ ກຸປິຕາ ອຫູ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອຸທກມາຫິສ຺ສນ຺ຕິ ໂກຕິ ອຫໍ ອຸທກໍ ອາຫຣິສ຺ສາມິ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ອາຫ –

໑໙໓໘.

‘‘ນາຫໍ ຕມ຺ຫິ ກຸເລ ຊາຕາ, ຍໍ ຕ຺ວໍ ອຸທກມາຫເຣ;

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຊານາຫິ, ນ ເຕ ວຈ຺ຉາມຫໍ ໜເຣ.

໑໙໓໙.

‘‘ສເຈ ເມ ທາສໍ ທາສີ ວາ, ນານຍິສ຺ສສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ ຊານາຫິ, ນ ເຕ ວຈ຺ຉາມິ ສນ຺ຕິເກ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນາຫນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ຍມ຺ຫິ ກຸເລ ສາມິໂກ ກມ຺ມໍ ກໂຣຕິ, ນາຫໍ ຕຕ຺ຖ ຊາຕາ. ຍໍ ຕ຺ວນ຺ຕິ ຕສ຺ມາ ຍໍ ອຸທກໍ ຕ຺ວໍ ອາຫຣິສ຺ສສິ, ນ ມຍ຺ຫໍ ເຕນ ອຕ຺ໂຖ.

ຊູຊໂກ ອາຫ –

໑໙໔໐.

‘‘ນຕ຺ຖິ ເມ ສິປ຺ປ຺ຎານໍ ວາ, ຘນໍ ຘລ຺ຍຍ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ;

ກຸໂຕຫໍ ທາສໍ ທາສີ ວາ, ອານຍິສ຺ສາມິ ໂກຕິຍາ;

ອຫໍ ໂກຕີ ອຸປ຺ຓຸຖິສ຺ສໍ, ມາ ໂກຕິ ກຸປິຕາ ອຫູ’’ຕິ.

ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ ອາຫ –

໑໙໔໑.

‘‘ເອຫິ ເຕ ອຫມກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຍຖາ ເມ ວຈນໍ ສຸຕໍ;

ເອສ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ວງ຺ເກ ວສຕິ ປ຺ພ຺ພເຕ.

໑໙໔໒.

‘‘ຕໍ ຕ຺ວໍ ຄນ຺ຕ຺ວານ ຍາຈສ຺ສຸ, ທາສໍ ທາສິຍ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ໂສ ເຕ ທສ຺ສຕິ ຍາຈິໂຕ, ທາສໍ ທາສິຍ຺ຈ ຂຕ຺ຕິໂຍ’’ຕິ.

ຕຕ្ຖ ເອຫີ ເຕ ອຫມກຸຂິສ្ສນ្ຕິ ອຫំ ເຕ ອາຈິກຸຂິສ្ສາມិ។ ອິທំ ສາ ເທວຕານិຄ្ຄຫិຕາ ຫុຕ្ວາ ອາຫ។

ຊຊ្ໂກ ອາຫ –

១៧៣៧។

‘‘ຊິຕ្ໂຕຫມស្មិ ທុພ្ພໂລ, ທិໂឃ ຈທ្ធា ສុທុក្គໂມ;

ມາ ໂກຕិ ປរិເທເວសិ, ມາ ຈ ຕ្វំ ວិມនា ອហុ;

ອហំ ໂກຕឹ ອុប្ឫក្ខ្សំ, ມາ ໂກຕិ កុប្បិតា ອហូ’’ຕិ។

ຕຕ្ຖ ຊິຕ្ໂຕຫມស្មិតិ ກហ្ເທ, ອហំ ຊິຕ្ໂຕ ອມ្ហិ, ກហំ គមិស្សាមិតិ។

ພ្រាហ្មណី ອາຫ –

១៧៣៨។

‘‘យថា ອគ្ນិ ត្វា ស្ງ្គាមំ, ອយុទ្ធោវ ປរាជិເຕ;

ເອວមេវ ត្វំ ព្រហ្មេ, ອគ្គិត្វាវ ປរាជិເຕ។

១៧៣៩។

‘‘សចេ មេ ທាសំ ທាសឹ វា, នាន្យិស្សសិ ព្រាហ្មណ;

ເອວំ ພ្រាហ្មណ ຊានាហិ, ນ ເຕ ວច្ឆាមហំ ឃរេ;

ອមនាប្បំ ເຕ ກរិស្សាមិ, តំ ເຕ ທុក្ខំ ກວិស្សតិ។

១៧៤០។

‘‘ນក្ខត្តេ ອុតុប្បុព្ເພសុ, យទា មំ ທក្ខិសិល្ងកតំ;

ອញ្ញេហិ សទ្ធឹ រមមានំ, តំ ເຕ ທុក្ខំ ກວិស្សតិ។

១៧៤១។

‘‘ອທស្សនេន មយ្ហំ ເຕ, ຊិណ្ណស្ស ປរិເທវໂຕ;

ភិយ្យោ វង្កា ຈ ປលិតា, ພហូ ເហស្សន្តិ ព្រាហ្មណា’’ຕិ។

ຕຕ຺ຖ ອມນາປີ ເຕຕິ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທາສໍ ວາ ທາສີ ວາ ອນາຫຣນ຺ຕສ຺ສ ຕວ ອຣຸຈ຺ຈນກໍ ກມ຺ມໍ ກຣິສ຺ສາ ມີ. ນກ຺ຂຕ຺ເຕ ອຸຕ຺ປ຺ຸພ຺ເພສູຕີ ນກ຺ຂຕ຺ຕໂຍຄວເສນ ວາ ລນ຺ນໍ ອຸຕູນໍ ຕສ຺ສ ຕສ຺ສ ປ຺ຸພ຺ພວເສນ ວາ ປ໌ວຕ຺ເຕສຸ ລເຕສຸ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກີໂຕ ອໂຫສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປ໌ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໙໔໘.

‘‘ຕໂຕ ໂສ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ກີໂຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕີຍາ ວສານ຺ໂຄ;

ອຍ຺ຍິໂຕ ການຣາເຄນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕື ເອຕທພ຺ຣວີ.

໑໙໔໙.

‘‘ປາເຖຍ຺ຍໍ ເມ ກໂຣຫິ ຕ຺ວໍ, ສໍກຸລ຺ຍາ ສຄຸລ຺ອານິ ຈ;

ມຊຸປິຕ຺ທິກາ ຈ ສຸກຕາໂຍ, ສຕ຺ຕຸກຕ຺ຕລ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຕີ.

໑໙໕໐.

‘‘ອານຍິສ຺ສໍ ເມຖຸນເກ, ອຸໂກ ທາສກຸມາຣເກ;

ເຕ ຕໍ ປ໌ຣິຈຣິສ຺ສນ຺ຕິ, ຣຕ຺ຕິນ຺ທິວມຕນ຺ທິຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຍິໂຕຕິ ອຸປ໌ທ຺ທຸໂຕ ປີລ຺ອິໂຕ. ສຄຸລ຺ອານີ ຈາຕິ ສຄຸລ຺ອປູເວ ຈ. ສຕ຺ຕຸກຕ຺ຕນ຺ຕິ ພທ຺ທສຕ຺ຕຸອພທ຺ທສຕ຺ຕຸລ຺ເຈວ ປ຺ຸຍກຕ຺ຕລ຺ຈ. ເມຖຸນເກຕິ ຊາຕິໂຄຕ຺ຕກຸລປ໌ເທເສຫິ ສທິເສ. ທາສກຸມາຣເກຕິ ຕວ ທາສຕ຺ຖາຍ ກຸມາຣເກ.

ສາ ຂິປ຺ປໍ ປາເຖຍ຺ຍໍ ປ໌ຍິຍາເທຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອາໂຣເຈສິ. ໂສ ເຄເຫ ທຸພ຺ພລຍ຺ຖານໍ ຖິຣໍ ກຕ຺ວາ ທ຺ວາຣໍ ສງ຺ຂຣິຕ຺ວາ ອຣລ຺ລາ ທາຣູນິ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຆເຍນ ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ເຄເຫ ສພ຺ພການນານິ ປູເຣຕ຺ວາ ຕຕ຺ເຖວ ຕາປສເວສໍ ຄເຫຕ຺ວາ ‘‘ກທ຺ເທ, ອິໂຕ ປ໌ຍ຺ຖາຍ ວິກາເລ ມາ ນິກ຺ຂມິ, ຍາວ ມມາຄມນາ ອປ຺ປ໌ມຕ຺ຕາ ໂຫຫີ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ອຸປາຫນໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ປາເຖຍ຺ຍປ໌ສິພ຺ພກໍ ອໍເສ ລຄ຺ເຄຕ຺ວາ ອມິຕ຺ຕຕາປ໌ນໍ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ ກຕ຺ວາ ອສ຺ສຸປ຺ຸຕ຺ເຕຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ໂຣທິຕ຺ວາ ປ໌ກ຺ກາມິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປ໌ກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໑໙໕໑.

‘‘ອິທໍ ວຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຊຸ, ປ໌ຍິມຸລ຺ຈິ ອຸປາຫນາ;

ຕໂຕ ໂສ ມນ຺ຕຍິຕ຺ວານ, ກຣິຍໍ ກຕ຺ວາ ປ໌ທກ຺ຂິຕໍ.

໑໙໕໒.

‘‘ປ໌ກ຺ກາມິ ໂສ ຣຸຕ຺ຕມຸໂຂ, ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ສຫິຕພ຺ພໂຕ;

ສິວີນໍ ນຄຣໍ ຜີຕໍ, ທາສປ໌ຣິເຍສນໍ ຈຣ’’ນ຺ຕິ.

ຕတ္ထ ဒုတ္တမုခေတိ ဒုဋ္ဌမုခေ။ ສຫိတမ္ພໂຕຕິ ສມາຫိນ္နວໂຕ, ຄຫີຕຕາປສເວໂສຕິ ອຕ္ထော။ ຈຣນ္တိ ທາສປຣິເຍສນံ ຈຣန္တေ ສີວີນံ ນຄຣံ ອາຣພ္ဘ ປກ္ကາມိ။

ໂສ ຕံ ນຄຣံ ຄန္တွာ ສန္နိပါတိຕံ ຊနံ ''ເວສ္သန္တໂຣ ကຸຫိ''န္တိ ປုຈ္ဆတိ။ ຕမတ္ထံ ປກາເສန္တော ສတ္ထာ ອາဟ –

໑໘໔໗။

''ໂສ ຕတ္ထ ຄန္တွာ ອວຈ, ເຍ ຕတ္ထາສုံ ສမာຄຕာ;

ກုဟိံ ເວສ္သန္တໂຣ ຣາຊာ, ກတ္ထ ປဿေမု ခတ္တိယံ။

໑໘໔໘။

''ເຕ ຊနາ ຕံ ອວຈိံသု, ເຍ ຕတ္ထာသုံ ສမာຄຕာ;

တုမ္ဟေဟိ ພ္ရာဟ္မເນ ປກໂຕ, ອຕိທາເနນ ခတ္တိໂຍ;

ປဗ္ဗາຊိໂຕ ສກာ ຣဋ္ဌာ, ວင်္ကေ ວသတိ ປဗ္ဗເຕ။

໑໘໔໙။

''ຕုမ္ဟေဟိ ພ္ရာဟ္မເນ ປກໂຕ, ອຕိທາເနນ ခတ္တိໂຍ;

ອາဒາย ပုတ္တဒာຣဉ္ຈ, ວင်္ကေ ວသတိ ປဗ္ဗເຕ''ຕິ။

ຕတ္ထ ປກໂຕຕິ ອုປဒ္ဒုໂຕ ປီລິຕော ອຕ္တໂນ ນຄເຣ ວသိတုံ ອລဘိတွာ ອိທာနိ ວင်္ກປဗ္ဗເຕ ວသတိ။

ເອວံ ''ຕုမ္ဟေ ອမ္ဟာກံ ຣາຊာນံ ນາເສတွာ ປုនປိ ອာຄຕာ ອိဓ ຕိဋ္ဌထ''ຕິ ເຕ ເລဍ္ဍုဒဏ္ဍာဒိဟတ္ထာ ພ္ရາဟ္မဏံ ອနုພန္ဓိံသု။ ໂສ ເທວຕာนິဂ္ဂဟိໂຕ ဟုတွာ ວင်္ກປဗ္ဗຕမဂ္ဂမေວ ຄဏ္ဟိ။ ຕမတ္ထံ ປກາເສန္တော ສတ္ထာ ອາဟ –

໑໘໕໐။

''ໂສ ໂຈທိໂຕ ພ္ရາဟ္မဏိຍາ, ພ္ရາဟ္မໂဏ ກາມဂိဒ္ဓိမາ;

ອဃံ ຕံ ປဋိເສວိတ္ထ, ວေ ວາລုອမိຄາກိဏ္ဏေ;

ခဂ္ဂဒိပီနိເສວိເຕ။

໑໘໕໑။

''ອາဒາย ເພລုဝံ ဒဏ္ဍံ, ອဂ္ဂိဟုတ္တံ ກမဏ္ဍလုံ;

ໂສ ປາວິສິ ພຸຣຫາຣຄຸຄໍ, ຍຕຸຖ ອສຸໂສສິ ກາມທໍ.

໑໒໔໘.

‘‘ຕໍ ປວິຍຸຖໍ ພຸຣຫາຣຄຸຄໍ, ໂກກາ ນໍ ປຣິວາຣຍຸໍ;

ວິກຸກນຸທີ ໂສ ວິປຸ໌ປຸ໌ນຍຸໂຖ, ທູເຣ ປນຸຖາ ອປກຸກມິ.

໑໒໔໙.

‘‘ຕໂຕ ໂສ ພຸຣາຫຸມໂຓ ຄນຸຕຸວາ, ໂກຄລຸທຸໂຊ ອສລຸລໂຕ;

ວງກສຸໂສໂຣຫເຓ ນຍຸເຖ, ອິມາ ຄາຖາ ອການສຖາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ອພໍ ຕນຸຕິ ຕໍ ມຫາຊເນນ ອນຸພນຸຂນທຸກຸຂລຸເຈວ ວນປຣິໂຍຄາຫນທຸກຸຂລຸຈ. ອຄຸຄິທຸຕຸຕນຸຕິ ອຄຸຄິຊຫນກາຍຈຸຊໍ. ໂກກາ ນໍ ປຣິວາຣຍຸນຸຕິ ໂສ ທີ ອຣລຸຄໍ ປວິສິຕຸວາ ວງກປພຸພຕຄາມິມຄຸຄໍ ອຊານນຸໂຕ ມຄຸຄມູລຸໂຫ ຫຸຕຸວາ ອຣລຸເຄ ວິຈຣິ. ອຖ ນໍ ອາຣກຸຂຕຸຖາຍ ນິສີນຸນສຸສ ເຈຕປຸຕຸຕສຸສ ສຸນຂາ ປຣິວາຣຍິສູຕິ ອຕຸໂຖ. ວິກຸກນຸທີ ໂສຕິ ໂສ ເອກຣຸກຸຂໍ ອາຣຸຍຸຫ ມຫນຸເຕນ ຣເວນ ກນຸທີ. ວິປຸ໌ປຸ໌ນຍຸໂຖຕິ ວິນຍຸຖມຄຸໂຄ. ທູເຣ ປນຸຖາຕິ ວງກປພຸພຕຄາມິປນຸຖໂຕ ທູເຣ ປກຸກາມິ. ໂກຄລຸທຸໂຊຕິ ໂກຄຣຕຸໂຕ. ອສລຸລໂຕຕິ ທຸສຸສີໂລ. ວງກສຸໂສໂຣຫເຓ ນຍຸເຖຕິ ວງກປພຸພຕສຸສ ຄມນມຄຸເຄ ວິນຍຸເຖ.

ໂສ ສຸນເຂທີ ປຣິວາຣິໂຕ ຣຸກຸເຂ ນິສີນຸໂນວ ອິມາ ຄາຖາ ອການສຖ –

໑໒໕໐.

‘ໂກ ຣາຊປຸຕຸຕໍ ນິສກໍ, ຊຍນຸຕມປຣາຊິຕໍ;

ກເຍ ເຂມສຸສ ທາຕາຣໍ, ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິທູ.

໑໒໕໑.

‘ໂຍ ຍາຈຕໍ ປຕິຍຸຖາສິ, ກູຕານໍ ຊຣຕີຣິວ;

ຊຣຕູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິທູ.

໑໒໕໒.

‘ໂຍ ຍາຈຕໍ ຄຕີ ອາສິ, ສວນຸຕີນໍວ ສາຄໂຣ;

ສາຄຣູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິທູ.

໑໒໕໓.

‘‘ກລຸຍາຓຕິຕຸຖໍ ສຸຈິມໍ, ສີຕູທກໍ ມໂນຣມໍ;

ປຸຓ຺ຑຣີເກຫິ ສຍ຺ຉນ຺ນໍ, ຍຸຕ຺ຕໍ ກິຍ຺ຊກ຺ຂເຣຓຸນາ;

ຣຫູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິທູຯ

໑໙໕໘ຯ

‘‘ອສ຺ສຕ຺ຖໍວ ປເຖ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ;

ສນ຺ຕານໍ ວິສເມຕາຣໍ, ກິລນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ;

ຕຖູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິທູຯ

໑໙໕໙ຯ

‘‘ນິຄ຺ໂຣຘໍວ ປເຖ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ;

ສນ຺ຕານໍ ວິສເມຕາຣໍ, ກິລນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ;

ຕຖູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິທູຯ

໑໙໖໐ຯ

‘‘ອມ຺ພໍ ອິວ ປເຖ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ;

ສນ຺ຕານໍ ວິສເມຕາຣໍ, ກິລນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ;

ຕຖູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິທູຯ

໑໙໖໑ຯ

‘‘ສາລໍ ອິວ ປເຖ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ;

ສນ຺ຕານໍ ວິສເມຕາຣໍ, ກິລນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ;

ຕຖູປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ວິທູຯ

໑໙໖໒ຯ

‘‘ທຸມໍ ອິວ ປເຖ ຊາຕໍ, ສີຕຈ຺ຉາຍໍ ມໂນຣມໍ;

ສນ຺ຕານໍ ວິສເມຕາຣໍ, ກິລນ຺ຕານໍ ປຏິຄ຺ຄຫໍ;

ຕຖຸປມໍ ມຫາຣາຊໍ, ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິຫູ។

໑໙໖៣។

‘‘ເອວຍຸຈ ເມ ວິລປໂຕ, ປວິຍຸຖຸສຸສ ພຸຣຫາວເນ;

ອຫໍ ຊານນຸຕິ ໂຍ ວຊຸຊາ, ນນຸທີ ໂສ ຊນເຍ ມມ។

໑໙໖໔។

‘‘ເອວຍຸຈ ເມ ວິລປໂຕ, ປວິຍຸຖຸສຸສ ພຸຣຫາວເນ;

ອຫໍ ຊານນຸຕິ ໂຍ ວຊຸຊາ, ຕາຍ ໂສ ເອກວາຈາຍ;

ປສເວ ປຸຍຸຍໍ ອນປຸປກ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ຊຍນຸຕນຸຕິ ມຈຸເຂຣຈິຕຸຕໍ ວິຊຍນຸຕໍ។ ໂກ ເມ ເວສຸສນຸຕຣໍ ວິຫູຕິ ໂກ ມຍຸຫໍ ເວສຸສນຸຕຣໍ ອາຈິກຸເຂຍຸຍາຕິ ວທຕິ។ ປຕິຍຸຖາສີຕິ ປຕິຍຸຖາ ອາສິ។ ສນຸຕານນຸຕິ ປຣິສຸສນຸຕານໍ។ ກິລນຸຕານນຸຕິ ມຄຸຄກິລນຸຕານໍ។ ປຍິຄຸຄໜນຸຕິ ປຍິຄຸຄາໜກໍ ປຕິຍຸຖາກູຕໍ។ ອຫໍ ຊານນຸຕິ ໂຍ ວຊຸຊາຕິ ອຫໍ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ວສນຍຸຖານໍ ຊານາມີຕິ ໂຍ ວເທຍຸຍາຕິ ອຕຸໂຖ។

ຕສຸສ ຕໍ ປຣິເທວສທຸທໍ ສຸຕຸວາ ອາຣກຸຂຕຕຸຖາຍ ຖປິໂຕ ເຈຕປຸຕຸໂຕ ມິຄລຸທຸທໂກ ຫຸຕຸວາ ອຣຍຸເຍ ວິຈຣນຸໂຕ ‘‘ອຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ວສນຍຸຖານຕຸຖາຍ ປຣິເທວຕິ, ນ ໂຂ ປເນສ ຂມຸມຕາຍ ອາຄໂຕ, ມທຸທິ ວາ ທາຣເກ ວາ ຍາຈິສຸສຕິ, ອິເຂວ ນໍ ມາເຣສຸສາມີ’’ຕິ ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ‘‘ພຸຣາຫຸມຕ, ນ ເຕ ຊີວິຕໍ ທສຸສາມີ’’ຕິ ຂນຸໍ ອາໂຣເປຕຸວາ ອາກ ຫຸຍິຕຸວາ ຕຊຸເຊສິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໑໙໖໕។

‘‘ຕສຸສ ເຈໂຕ ປຍິສຸໂສສິ, ອຣຍຸເຍ ລຸທຸທໂກ ຈຣໍ;

ຕຸມຸເຫຫີ ພຸຣຫຸເມ ປກໂຕ, ອຕິທາເນນ ຂຕຸຕິໂຍ;

ປພຸພາຊິໂຕ ສກາ ຣຍຸຖາ, ວງເກ ວສຕິ ປພຸພເຕ។

໑໙໖໖។

‘‘ຕຸມຸເຫຫີ ພຸຣຫຸເມ ປກໂຕ, ອຕິທາເນນ ຂຕຸຕິໂຍ;

ອາທາຍ ປຸຕຸຕທາຣຍຸຈ, ວງເກ ວສຕິ ປພຸພເຕ។

໑໙໖໗។

‘‘ອກິຈຸຈກາຣີ ທຸມຸເມເຂ, ຣຍຸຖາ ປວນມາຄໂຕ;

ຣາຊປຸຕຸຕໍ ຄເວສນ຺ໂຕ, ພໂກ ມຈຸຉມິໂວຫເກ໚

໑໘໖໙໚

‘‘ຕສຸສ ຕຸຍາຫໍ ນ ທສຸສາມິ, ຊີວິຕໍ ອິສ ພຸຣາຫຸມຓ;

ອຍລຸທີ ເຕ ມຍາ ນຸນຸໂນ, ສໂຣ ປີສຸສຕິ ໂລຫິຕໍ໚

໑໘໗໐໚

‘‘ສີໂຣ ເຕ ວຊຸຊຍິຕຸວານ, ຫທຍໍ ເຉຕຸວາ ສພນຸຘນໍ;

ປນຸຖສກຸຓໍ ຍຊິສຸສາມິ, ຕຸຍຸຫໍ ມໍເສນ ພຸຣາຫຸມຓ໚

໑໘໗໑໚

‘‘ຕຸຍຸຫໍ ມໍເສນ ເມເທນ, ມຕຸຖເກນ ຈ ພຸຣາຫຸມຓ;

ອາຫຸຕິ ປຄຸຄເຫສຸສາມິ, ເຉຕຸວານ ຫທຍໍ ຕວ໚

໑໗໒໚

‘‘ຕໍ ເມ ສຸຍິຍຸຄໍ ສຸຫຸຕໍ, ຕຸຍຸຫໍ ມໍເສນ ພຸຣາຫຸມຓ;

ນ ຈ ຕຸວໍ ຣາຊປຸຕຸຕສຸສ, ກຣິຍໍ ປຸຕຸເຕ ຈ ເນສຸສສີ’’ຕິ໚

ຕຕຸຖ ອກິຈຸຈກາຣີຕິ ຕຸວໍ ອກິຈຸຈກາຣໂກ໚ ທຸມຸເມໂຘຕິ ນິປຸປຸຍຸໂລ໚ ຣຍຸຍາ ປວນມາຄໂຕຕິ ຣຍຸໂຕ ມຫາຣຍຸຍໍ ອາຄໂຕ໚ ສໂຣ ປີສຸສຕີຕິ ອຍໍ ສໂຣ ຕວ ໂລຫິຕໍ ປີວິສຸສຕິ໚ ວຊຸຊຍິຕຸວານາຕິ ຕໍ ມາເຣຕຸວາ ຣຸກຸຂາ ປຕິຕສຸສ ເຕ ສີສໍ ຕາລຜລໍ ວິຍ ລຸຍຸຈິຕຸວາ ສພນຸຘນໍ ຫທຍມໍສໍ ອຸີນຸທິຕຸວາ ປນຸຖເທວຕາຍ ປນຸຖສກຸຓໍ ນາມ ຍຊິສຸສາມິ໚ ນ ຈ ຕຸວນຸຕິ ເອວໍ ສນຸເຕ ນ ຕຸວໍ ຣາຊປຸຕຸຕສຸສ ກຣິຍໍ ວາ ປຸຕຸເຕ ວາ ເນສຸສສີຕິ໚

ໂສ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ມຣຓາກາຍຕຊຸຊີໂຕ ມຸສາວາທໍ ກເຖນຸໂຕ ອາຫ –

໑໘໗໘໚

‘‘ອວຊຸໂຊ ພຸຣາຫຸມໂຓ ທູໂຕ, ເຈຕປຸຕຸຕ ສຸໂຓຫິ ເມ;

ຕສຸມາ ຫິ ທູຕໍ ນ ຫນຸຕິ, ເອສ ຘມຸໂມ ສນນຸຕໂນ໚

໑໘໗໙໚

‘‘ນິຊຸຊຸຕຸຕາ ສິວໂຍ ສພຸເພ, ປິຕາ ນໍ ທຍຸຖຸມິຈຸຉຕີ;

ມາຕາ ຈ ທຸພ຺ພລາ ຕສ຺ສ, ອຈິຣາ ຈກ຺ຂູນີ ຊີຍເຣ។

໑໘໗໔។

‘‘ເຕສາຫໍ ປຫີໂຕ ທູໂຕ, ເຈຕປ຺ຕ຺ຕ ສ຺ໂຕຫິ ເມ;

ຣາຊປ຺ຕ຺ຕໍ ນຍິສ຺ສາມິ, ຍທິ ຊານາສິ ສໍສ ເມ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນິຊ຺ຊຕ຺ຕາຕິ ສຄ຺ຄຕ຺ຕາ។ ອຈິຣາ ຈກ຺ຂູນີ ຊີຍເຣຕິ ນິຈ຺ຈໂຣທເນນ ນ ຈິຣສ຺ເສວ ຈກ຺ຂູນີ ຊີຍິສ຺ສນ຺ຕິ។

ຕທາ ເຈຕປ຺ຕ຺ໂຕ ‘‘ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ກິຣ ອາເນຕ຺ວໍ ອາຄໂຕ’’ຕິ ໂສມນສ຺ສປ຺ປຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ສ຺ນເຂ ພນ຺ຮິຕ຺ວາ ຄເປຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ສາຂາສນ຺ຖເຣ ນິສີທາເປຕ຺ວາ ໂກຊນໍ ທຕ຺ວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໑໘໗໔។

‘‘ປິຍສ຺ສ ເມ ປິໂຍ ທູໂຕ, ປ຺ຕ຺ຕາປຕ຺ຕໍ ທທາມິ ເຕ;

ອິມຄ຺ຈ ມຊ຺ໂນ ຕຸມ຺ພໍ, ມິຄສຕ຺ຖິຄ຺ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ຕຄ຺ຈ ເຕ ເທສມກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຍຕ຺ຖ ສມ຺ມຕິ ກາມໂທ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ປິຍສ຺ສ ເມຕິ ມມ ປິຍສ຺ສ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ຕ຺ວໍ ປິໂຍ ທູໂຕ។ ປ຺ຕ຺ຕາປຕ຺ຕນ຺ຕິ ຕວ ອຊ຺ຊາສຍປ຺ຣຕໍ ປ຺ຕ຺ຕາປຕ຺ຕໍ ທທາມິ ຕີ។

ຊູຊກປພ຺ພວຕ຺ຓນາ ນິຝ຺ຄິຕາ។

ຈູລຸອວນວຕ຺ຓນາ

ເອວໍ ເຈຕປ຺ຕ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ໂກເຊຕ຺ວາ ປາເຖຍ຺ຍຕ຺ຖາຍ ຕສ຺ສ ມຊ຺ໂນ ຕຸມ຺ພຄ຺ເຈວ ປກ຺ກມິຄສຕ຺ຖິຄ຺ຈ ທຕ຺ວາ ມຄ຺ເຄ ຄຕ຺ວາ ທກ຺ຂິຓຫຕ຺ຖໍ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ວສໂນກາສໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໘໗໖។

‘‘ເອສ ເສໂລ ມຫາພ຺ຣຫ຺ເມ, ປພ຺ພໂຕ ຄນ຺ຘມາທໂນ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສຫ ປ຺ຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ។

໑໘໗໗។

‘‘ຘາເຣນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຕ຺ຓໍ, ອາສທຄ຺ຈ ມສໍ ຊຝໍ;

ຈມ຺ມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕິ។

໑໙໗໘໑

‘‘ເອເຕ ນີລາ ປທິສ຺ສນ຺ຕິ, ນານາຟລຘຣາ ທຸມາ;

ອຸທ຺ທຄາ ອພ຺ການຍາວ, ນີລາ ອຄ຺ຊນປພ຺ພຕາ໑

໑໙໗໙໑

‘‘ຘວສ຺ສກຓ຺ຓາ ຂທິຣາ, ສາລາ ຜນ຺ທນມາລຸວາ;

ສມ຺ປເວຘນ຺ຕິ ວາເຕນ, ສກີ ປີຕາວ ມາຓວາ໑

໑໙໘໐໑

‘‘ອຸປຣິ ທຸມປຣິຍາເຍສຸ, ສງ຺ຄີຕິໂຍວ ສຸຍ຺ຍເຣ;

ນຊ຺ຊຸຫາ ໂກກິລສງ຺ຓາ, ສມ຺ປຕນ຺ຕິ ທຸມາ ທຸມໍ໑

໑໙໘໑໑

‘‘ອວ຺ຫຍນ຺ເຕວ ຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ, ສາຂາປຕ຺ຕສມີຣິຕາ;

ຣມຍນ຺ເຕວ ອາຄນ຺ຕໍ, ໂມທຍນ຺ຕິ ນິວາສີນໍ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສຫ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ໑

໑໙໘໒໑

‘‘ຘາເຣນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວຓ຺ຓໍ, ອາສທນ຺ຈ ມສໍ ຊຝໍ;

ຈມ຺ມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕີ’’ຕິ໑

ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຘມາທໂນຕິ ເອສ ຄນ຺ຘມາທນປພ຺ພໂຕ, ເອຕສ຺ສ ປາເທນ ອຸຕ຺ຕຣາກິມ຺ໂຂ ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ຍຕ຺ຖ ສກ຺ກທຕ຺ຕິເຍ ອສ຺ສມປເທ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ສຫ ປຸຕ຺ຕທາເຣຫິ ວສຕິ, ຕໍ ປສ຺ສິສ຺ສສີຕິ ອຕ຺ໂຖ໑ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວຓ຺ຓນ຺ຕິ ເສຍ຺ຖປພ຺ພຊິຕເວສໍ໑ ອາສທນ຺ຈ ມສໍ ຊຝນ຺ຕິ ອາກຫ຺ຌິຕ຺ວາ ຟລານໍ ຄຫຓຕ຺ຖໍ ອງ຺ກຸສນ຺ຈ ອຄ຺ຄິຊຫນກຝຈ຺ຉຸນ຺ຈ ຊຝາມຕ຺ຫລນ຺ຈ ຘາເຣນ຺ໂຕ໑ ຈມ຺ມວາສີຕິ ອຊິນຈມ຺ມຘໂຣ໑ ຉມາ ເສຕິຕິ ປຖວິຍໍ ປຕ຺ຓສນ຺ຖເຣ ສຍຕິ໑ ຘວສ຺ສກຓ຺ຓາ ຂທິຣາຕິ ຘວາ ຈ ອສ຺ສກຓ຺ຓາ ຈ ຂທິຣາ ຈ໑ ສກີ ປີຕາວ ມາຓວາຕິ ເອກວາຣເມວ ປີຕາ ສຸຣາໂສຕ຺ຫາ ວິຍ໑ ອຸປຣິ ທຸມປຣິຍາເຍສູຕິ ຣຸກ຺ຂສາຂາສຸ໑ ສງ຺ຄີຕິໂຍວ ສຸຍ຺ຍເຣຕິ ນານາສກຸຓານໍ ວສ຺ສນ຺ຕານໍ ສທ຺ທາ ທິພ຺ພສງ຺ຄີຕິໂຍ ວິຍ ສຸຍ຺ຍເຣ໑ ນຊ຺ຊຸຫາຕິ ນຊ຺ຊຸຫສກຸຓາ໑ ສມ຺ປຕນ຺ຕີຕິ ວິກູຊນ຺ຕາ ວິຈຣນ຺ຕິ໑ ສາຂາປຕ຺ຕສມີຣິຕາຕິ ສາຂານໍ ປຕ຺ເຕຫິ ສງ຺ຓຝ຺ຝິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ວິກູຊນ຺ຕາ ສກຸຓາ, ວາເຕນ ສມີຣິຕາ ປຕ຺ຕສາຂາເຍວ ວາ໑ ອາຄນ຺ຕນ຺ຕິ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕໍ ຊນໍ໑ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິ ອສ຺ສເມ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ວສຕິ, ຕຕ຺ຖ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອິມໍ ອສ຺ສມປທສມ຺ປຕ຺ຕີ ປສ຺ສິສ຺ສສີຕິ໑

ຕໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ອສ຺ສມປທໍ ວຓ຺ເຓນ຺ໂຕ ອາຫ –

໑໙໗໓໋

“ອມ຺ພາ ກປິຕ຺ຖາ ປນສາ, ສາລາ ຊມ຺ພູ ວິກີຕກາ;

ຫຣິຕກີ ອາມລກາ, ອສ຺ສຕ຺ຖາ ພທຣານິ ຈ໋

໑໙໗໔໋

“ຈາຣຸຕິມ຺ພຣຸກ຺ຂາ ເຈຕ຺ຖ, ນິຄ຺ໂຣຂາ ຈ ກປິຕ຺ຖນາ;

ມຘຸມຘກາ ເຖວນ຺ຕິ, ນີເຈ ປກ຺ກາ ຈຸທຸມ຺ພຣາ໋

໑໙໗໕໋

“ປາເຣວຕາ ກເວຍ຺ຍາ ຈ, ມຸທ຺ທິກາ ຈ ມຘຸຕ຺ຖິກາ;

ມຘຸ ອເນລກໍ ຕຕ຺ຖ, ສກມາທາຍ ກຸຄ຺ຊເຣ໋

໑໙໗໖໋

“ອຄ຺ເລຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜິຕາ ອມ຺ພາ, ອຄ຺ເລ ຕິຄ຺ຖນ຺ຕິ ໂທວິລາ;

ອຄ຺ເລ ອາມາ ຈ ປກ຺ກາ ຈ, ເພກວຕ຺ຕາ ຕທູກຍໍ໋

໑໙໗໗໋

“ອເຖຕ຺ຖ ເທຄ຺ຖາ ປຸຣິໂສ, ອມ຺ພປກ຺ການິ ຄຕ຺ຫຕິ;

ອາມານິ ເຈວ ປກ຺ການິ, ວຕ຺ຕຄນ຺ຘຣສຸຕ຺ຕເມ໋

໑໙໗໘໋

“ອເຕວ ເມ ອຈ຺ຂຣິຍໍ, ຫິງກາໂຣ ປຜິກາຕິ ມໍ;

ເທວານມິວ ອາວາໂສ, ໂສກຕິ ນນ຺ທນູປໂມ໋

໑໙໗໙໋

“ວິເກທິກາ ນາລຸອິເກຣາ, ຂຊ຺ຊຸຣີນໍ ພ຺ຣຫາວເນ;

ມາລາວ ຄນ຺ຖິຕາ ຄນ຺ຕິ, ຘຊຄ຺ຄາເນວ ທິສ຺ສເຣ;

ນານາວຕຸເຕຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ, ນກ໌ ຕາຣາຈິຕາມິວ຺.

໑໙໙໐.

‘‘ກຸຍຊີ ກຸຍ຺ຖຕຄຣາ, ປາຍລິໂຍ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ;

ປຸນ຺ນາຄາ ຄິຣິປຸນ຺ນາຄາ, ໂກວິລຸອາຣາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ.

໑໙໙໑.

‘‘ອຸທ຺ທາລກາ ໂສມຣຸກ຺ຂາ, ອຄຣຸຜລຸລິຍາ ພຫູ;

ປຸຕ຺ຕຊີວາ ຈ ກກຸຮາ, ອສນາ ເຈຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜິຕາ.

໑໙໙໒.

‘‘ກຸຍຊາ ສລລຸອາ ນີປາ, ໂກສມ຺ພາ ລພຸຊາ ຮວາ;

ສາລາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ ຕຕ຺ຖ, ປລາລຂລສນ຺ນິກາ.

໑໙໙໓.

‘‘ຕສ຺ສາວິທູເຣ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ກູມິກາເຄ ມໂນຣເມ;

ປທຸມຸປ຺ປລສຄ຺ຉນ຺ນາ, ເທວານມິວ ນນ຺ທເນ.

໑໙໙໔.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ປຸປ຺ຜຣສມຕ຺ຕາ, ໂກກິລາ ມຄ຺ຊຸກາຕິກາ;

ອກິນາເທນ຺ຕິ ປວນ໌, ອຸຕຸສມ຺ປຸປ຺ຜິເຕ ທຸເມ.

໑໙໙໕.

‘‘ກສ຺ສນ຺ຕິ ມກຣນ຺ເທຫິ, ໂປກ຺ຂເຣ ໂປກ຺ຂເຣ ມຊູ;

ອເຖຕ຺ຖ ວາຕາ ວາຍນ຺ຕິ, ທກ຺ຂິຕາ ອຖ ປຈ຺ຉິມາ;

ປທຸມກິຄ຺ຊກ຺ຂເຣຕູຫິ, ໂອກິຕ຺ໂຕ ໂຫຕິ ອສ຺ສໂມ.

໑໙໙໖.

‘‘ຖູລາ ສິງຄ຺ຆາຍກາ ເຈຕ຺ຖ, ສໍສາທິຍາ ປສາທິຍາ;

ມຈຸລກາຈຸລປ໌ພຸຍາວິທຸສາ, ພຫູ ເຈຕຸຖ ມຸປຍານກາ;

ມສໍ ກິເສຫິ ສວຕິ, ຂິຣສປ໌ປີ ມຸລຸອາລິກິ຺

໑ລລຖ຺

‘‘ສຸຣກິ ຕໍ ວນໍ ວາຕິ, ນານາຄນ຺ສໂມຫິຕໍ;

ສມຸມທຸທເຕວ ຄນ຺ເສນ, ປຸປ຺ຜສາຂາຫິ ຕໍ ວນໍ;

ກມຣາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ເສນ, ສມນ຺ຕາ ມກິນາຫິຕາ຺

໑ລລຌ຺

‘‘ອເຖຕຸຖ ສກຸຓາ ສນ຺ຕິ, ນານາວຓ຺ຓາ ພຫູ ທິຊາ;

ໂມທນ຺ຕິ ສຫ ກຣິຍາຫິ, ອຄ຺ຄມຄ຺ຄໍ ປກູຊິໂນ຺

໑ລລລ຺

‘‘ນນ຺ທິກາ ຊີວປຸຕ຺ຕາ ຈ, ຊີວປຸຕ຺ຕາ ປີຍາ ຈ ໂນ;

ປີຍາ ປຸຕ຺ຕາ ປີຍາ ນນ຺ທາ, ທິຊາ ໂປກ຺ຂຣຕີພຣາ຺

໔໐໐໐຺

‘‘ມາລາວ ຄນ຺ຖິຕາ ຄນ຺ຕິ, ສຊຄ຺ຄາເນວ ທິສ຺ສເຣ;

ນານາວຓ຺ເຓຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ, ກຸສເລເຫວ ສຸຄນ຺ຖິຕາ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສຫ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ຺

໔໐໐໑຺

‘‘ສາເຣນ຺ໂຕ ພຸຣາຫ຺ມຓາວຓ຺ຓໍ, ອາສຫຄ຺ຈ ມສໍ ຊຜໍ;

ຈມ຺ມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕິ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ຈາຣຸຕິມ຺ພຣຸກ຺ຂາຕິ ສຸວຓ຺ຓຕິມ຺ພຣຸກ຺ຂາ຺ ມສຸມສຸກາຕິ ມສຸຣສາ ມສຸກາ຺ ເຖວນ຺ຕີຕິ ວິໂຣຈນ຺ຕິ຺ ປາເຣວຕາຕິ ປາເຣວຕປາຫສທິສາ ຣຸກ຺ຂາ຺ ກເວຍ຺ຍາຕິ ທີຜຜລາ ກທລິໂຍ຺ ມສຸຕ຺ຖິກາຕິ ມສຸຕ຺ເຖເວ ປຄ຺ພຣນ຺ຕິໂຍ, ມສຸຣຕາຍ ວາ ມສຸຕ຺ເຖວສທິສາ຺ ສກມາທາຍາຕິ ຕໍ ສຍເມວ ຄເຫຕ຺ວາ ປຣິກຸຄ຺ຊນ຺ຕິ຺ ໄທວິລາຕິ ປຕິຕປຸປ຺ຜປຕ຺ຕາ ສຄ຺ຊາຍມານຜລາ຺ ເກາວຓ຺ຓາ ຕຫູກຍນ຺ຕິ ເຕ ອຸໂກປີ ອາມາ ຈ ປກ຺ກາ ຈ ມຓ຺ຫູກປີຜຖິວຓ຺ຓາເຍວ຺ ອເຖຕຸຖ ເຫຜຖາ ປຸຣິໂສຕິ ອຖ ເອຕຸຖ

ອສຸສເມ ເຕສໍ ອມຸພານໍ ເໜຸຖາ ຄິຕໂກວ ປຸຣິໂສ ອມຸພຜລານິ ຄຕຸໜາຕິ, ອາໂຣຫຕກິຈຸຈໍ ນຕຸຖິ។ ວຕຸຕຄນຸຜຣສຸຕຸຕເມຕິ ເອເຕທີ ວຕຸຕາທີທີ ອຸຕຸຕມານີ។

ອເຕວ ເມ ອຈຸຉຣິຍນຸຕິ ອຕິວິຍ ເມ ອຈຸຉຣິຍໍ។ ທິງກາໂຣຕິ ທິນຸຕີ ກຣຕໍ។ ວິເກທິກາຕີ ຕາລາ។ ມາລາວ ຄນຸຖິຕາຕີ ສຸປຸປຸຜິຕຣຸກຸຂານໍ ອຸປຣີ ຄນຸຖິຕາ ມາລາ ວິຍ ປຸປຸຜານິ ຕິຜຸຄນຸຕີ។ ຊຊຸຄຸຄາເນວ ທິສຸສເຣຕິ ຕານີ ຣຸກຸຂານີ ອລງກຕຊຊຸຄຸຄານີ ວິຍທິສຸສນຸຕີ។ ກຸຍຊີ ກຸຜຸຄຕຄຣາຕິ ກຸຍຊີ ນາເມກາ ຣຸກຸຂຊາຕີ ກຸຜຸຄຄຈຸຉາ ຈ ຕຄຣຄຈຸຉາ ຈ។ ຄິຣີປຸນຸນາຄາຕີ ມຫາປຸນຸນາຄາ។ ໂກວິລຸອາຣາຕີ ໂກວິລຸອາຣຣຸກຸຂາ ນາມ។ ອຸທຸທາລກາຕີ ອຸທຸທາລຣຸກຸຂາ។ ໂສມຣຸກຸຂາຕີ ປີຕປຸປຸຜວຕຸຕາ ຣາຊຣຸກຸຂາ។ ຜລຸລິຍາຕີ ຜລຸລິຍຣຸກຸຂາ ນາມ។ ປຸຕຸຕຊີວາຕີ ມຫານິຄຸໂຣຊາ។ ລພຸຊາຕີ ລພຸຊຣຸກຸຂາ ນາມ។ ປລາລຂລສນຸນິກາຕີ ເຕສໍ ເໜຸຖາປຄຸພຣິຕປຸປຸຜປຸລຸຊາ ປລາລຂລສນຸນິກາຕີ ວທຕີ។

ໂປກຸຂຣຕີຕີ ຈຕຸຣສຸສໂປກຸຂຣຕີ។ ນນຸທເນຕີ ນນຸທນວເນ ນນຸທາໂປກຸຂຣຕີ ວິຍ។ ປຸປຸຜຣສມຕຸຕາຕີ ປຸປຸຜຣເສນ ມຕຸຕາ ຈລິຕາ។ ມກຣນຸເທທີຕີ ກິລຸຊຸກຸເຂທີ។ ໂປກຸຂເຣໂປກຸຂເຣຕີ ປທຸມິນິປຕຸເຕ ປທຸມິນິປຕຸເຕ។ ເຕສຸ ທີ ກິລຸຊຸກຸຂໂຕ ເຣຕຸ ກາສຸສິຕຸວາໂປກຸຂຣມຊຸ ນາມ ໂທຕິ។ ທກຸຂິຕາ ອຖ ປຈຸຉິມາຕີ ເອຕຸຕາວຕາ ສພຸພາ ທິສາ ວິທິສາປີ ວາຕາ ທສຸສິຕາ ໂທນຸຕີ។ ຖູລາສິງພາຍກາຕີ ມຫນຸຕາ ສິງພາຍກາ ຈ។ ສໍສາທີຍາຕີ ສຍໍ ຊາຕສາລີ, ສຸກສາລີຕິປີ ວຸຈຸຈນຸຕີ។ ປສາທີຍາຕີ ເຕເຍວ ກູມິຍໍ ປຕິຕາ។ ພຸຍາວິທຸຊາຕີ ປສນຸເນ ອຸທເກ ພຸຍາວິທຸຊາ ປຜິປາຜິຍາ ຄຈຸຉນຸຕາ ທິສຸສນຸຕີ។ ມຸປຍານກາຕີ ກກຸກຍກາ។ ມເຊົານຸຕິກິສໂກຜິຍາ ກິນຸນາຍ ປຄຸພຣຕາຣໂສ ມຊຸສທີໂສ ໂທຕີ។ ຂີຣສປຸປີ ມຸລຸອາລີກີຕີ ມຸລຸອາເລທີ ປຄຸພຣຕາຣໂສ ຂີຣມີສຸສກນວນີຕສປຸປີ ວິຍ ໂທຕີ។

ສມຸມທຸທເຕວາຕີ ສມຸປຕຸຕຊນໍ ມທຍຕີ ວິຍ។ ສມນຸຕາ ມກິນາທີຕາຕີ ສມນຸຕາ ອກິນທນຸຕາ ວິຈຣນຸຕີ។ ‘‘ນນຸທິກາ’’ຕິອາທີນີ ເຕສໍ ນາມານີ។ ເຕສຸ ທີ ປຄມາ ‘‘ສາມິ ເວສຸສນຸຕຣ, ອິມສຸມິ ວເນ ວສນຸໂຕ ນນຸທາ’’ຕີ ວທນຸຕີ។ ທຸຕິຍາ ‘‘ຕຸວລຸຈ ສຸເຂນ ຊີວ, ປຸຕຸຕາ ຈ ເຕ’’ຕີ ວທນຸຕີ។ ຕຕິຍາ ‘‘ຕຸວລຸຈ ຊີວ, ປີຍາ ປຸຕຸຕາ ຈ ເຕ’’ຕີ ວທນຸຕີ។ ຈຕຸຕຸຖາ ‘‘ຕຸວລຸຈ ນນຸທ, ປີຍາ ປຸຕຸຕາ ຈ ເຕ’’ຕີ ວທນຸຕີ។ ເຕນ ເຕສໍ ເອຕາເນວ ນາມານີ ອເທສຸໍ។ ໂປກຸຂຣຕີພຣາຕີ ໂປກຸຂຣຕີວາສິໂນ។

ເອວໍ ເຈຕປຸຕຸເຕນ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ວສນຜຸຖາເນ ອກຸຂາເຕ ຊູຊໂກ ຕຸສຸສິຕຸວາ ປຜິສນຸຖາຣໍ ກໂຣນຸໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາທ –

໘໐໐໘។

‘‘ອິທລຸຈ ເມ ສຕຸຕຸກຕຸຕໍ, ມຊຸນາ ປຜິສໍຍຸຕໍ;

ມຊຸປິຕຸທີກາ ຈ ສຸກຕາໂຍ, ສຕຸຕຸກຕຸຕໍ ທທາມິ ເຕ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ສຕຸຕຸກຕຸຕນຸຕິ ປກຸກມຊຸສນຸນິກໍ ສຕຸຕຸສງຂາຕໍ ກຕຸຕໍ។ ອິທໍ ວຸຕຸຕໍ ໂທຕິ – ອິທໍ ມມ ອຕຸຖິ, ຕໍ ເຕ ທມຸມິ, ຄຕຸໜາທີ ນນຸຕີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ເຈຕປຸຕຸໂຕ ອາທ –

໘໐໐໙។

‘‘ຕຸຍຸເຫວ ສມຸພລໍ ໂທຕຸ, ນາທໍ ອິຈຸຉາມິ ສມຸພລໍ;

ອິໂຕປີ ພຸຣທຸເມ ຄຕຸໜາທີ, ຄຈຸຉ ພຸຣທຸເມ ຍຖາສຸຂໍ។

໘໐໑໐។

‘‘ອຢໍ ເອກປທິ ເອຕິ, ອຸຊຸ ຄຈ຺ຉຕິ ອສຸສມ໌;

ອິສີປີ ອຈ຺ຈຸໂຕ ຕຕ຺ຖ, ປງກທນ຺ໂຕ ຣຊສ຺ສິໂຣ;

ຆາເຣນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວຕ຺ຕໍ, ອາສທລ຺ຈ ມສໍ ຊຝໍຯ

໘໐໐໕ຯ

‘‘ຈມ຺ມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕິ;

ຕໍ ຕ຺ວໍ ຄນ຺ຕ຺ວານ ປຸຈ຺ຉສ຺ສຸ, ໂສ ເຕ ມຄ຺ຄໍ ປວກ຺ຂຕີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ພລນ຺ຕິ ປາເຖຍ຺ຍໍຯ ເອຕີຕິ ໂຍ ເອກປທິກມຄ຺ໂຄ ອມ຺ຫາກໍ ອກິມຸໂຂ ເອຕິ, ເອສ ອສຸສມໍ ອຸຊຸ ຄຈ຺ຉຕີຯ ອຈ຺ຈຸໂຕຕິ ເອວໍ ນາມໂກ ອິສີ ຕຕ຺ຖ ວສຕິຯ

໘໐໐໖ຯ

‘‘ອິທໍ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຘຸ, ເຈຕໍ ກຕ຺ວາ ປທກ຺ຂິຕໍ;

ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺ໂຕ ປກ຺ກາມິ, ເຍນາສີ ອຈ຺ຈຸໂຕ ອິສີ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ເຍນາສີຕິ ຍສ຺ມີ ຖາເນ ອຈ຺ຈຸໂຕ ອິສີ ອໂຫສິ, ຕຕ຺ຖ ຄໂຕຕີຯ

ຈູລອວນວຕ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາຯ

ມຫາວນວຕ຺ຓນາ

໘໐໐໗ຯ

‘‘ຄຈ຺ຉນ຺ໂຕ ໂສ ກາຣທ຺ວາໂຊ, ອທ຺ທສ຺ສ ອຈ຺ຈຸຕໍ ອິສີ;

ທິສ຺ວານ ຕໍ ກາຣທ຺ວາໂຊ, ສມ຺ໂມທິ ອິສິນາ ສຫຯ

໘໐໐໘ຯ

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂກໂຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ອຸຍ຺ເຉນ ຍາເປສີ, ກຈ຺ຈິ ມູລຜລາ ພຫູຯ

໘໐໐໙ຯ

‘‘ກຈ຺ຈິ ທໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕຸເຕ, ກຈ຺ຈິ ຫຶສາ ນ ວິຊ຺ຊຕິ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ກາຣຫ຺ວາໂຊຕິ ຊູຊໂກ. ອປ຺ປເມວາຕີ ອປ຺ປາເຍວ. ຫຶສາຕິ ເຕສໍ ວເສນ ຕຸມ຺ຫາກໍ ວິຫຶສາ.

ຕາປໂສ ອາຫ –

໔໐໑໐.

‘‘ກຸສລຄຸເຈວ ເມ ພຸຣຫ຺ເມ, ອໂຖ ພຸຣຫ຺ເມ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ອຸຄຸເຈນ ຍາເປມິ, ອໂຖ ມູລຜລາ ພຫູ.

໔໐໑໑.

‘‘ອໂຖ ຫໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕຸເຕ, ຫຶສາ ມຍ຺ຫໍ ນ ວິຊ຺ຊຕິ.

໔໐໑໒.

‘‘ພຫູນິ ວສ຺ສປູຄານິ, ອສ຺ສເມ ວສໂຕ ມມ;

ນາກິຊານາມິ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ, ອາພາຣໍ ອມໂນຣມໍ.

໔໐໑໓.

‘‘ສ຺ວາຄຕໍ ເຕ ມຫາພຸຣຫ຺ເມ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອນ຺ໂຕ ປວິສ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ປາເທ ປກ຺ຂາລຍສ຺ສຸ ເຕ.

໔໐໑໔.

‘‘ຕິນ຺ທຸການິ ປີຍາລານິ, ມຊຸເກ ກາສຸມາຣີໂຍ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ກຸຄ຺ຊ ພຸຣຫ຺ເມ ວຣໍ ວຣໍ.

໔໐໑໕.

‘‘ອິທມ຺ປີ ປານີຍໍ ສີຕໍ, ອາກຕໍ ຄິຣິຄພ຺ກຣາ;

ຕໂຕ ປີວ ມຫາພຸຣຫ຺ເມ, ສເຈ ຕ຺ວໍ ອກິກ຺ຂສີ’’ຕິ.

ຊູຊໂກ ອາຫ –

໘໐໑໖໊

‘‘ປຜິຣຸຄຫີຕໍ ຍໍ ທີນຸນໍ, ສພຸພສຸສ ອຄຸພິຍໍ ກຕໍ;

ສຍຸຊຍສຸສ ສກໍ ປຸຕຸຕໍ, ສີວີທີ ວິປຸປວາສິຕໍ;

ຕມຫໍ ທສຸສນມາຄໂຕ, ຍທິ ຊານາສິ ສໍສ ເມ’’ຕິ໊

ຕຕຸຖ ຕມຫໍ ທສຸສນມາຄໂຕຕິ ຕໍ ອຫໍ ທສຸສນາຍ ອາຄໂຕ໊ ຕາປໂສ ອາຫ –

໘໐໑໗໊

‘‘ນ ກວໍ ເອຕິ ປຸຍຸຍຕຸຖໍ, ສີວິຣາຊສຸສ ທສຸສນໍ;

ມຍຸເຍ ກວໍ ປຕຸຖຍຕີ, ຣຍຸໂຍ ກຣິຍໍ ປຕິພຸພຕໍ;

ມຍຸເຍ ກຕຸຫາຊິນໍ ທາສີ, ຊາລີ ທາສຍຸຈ ອິຈຸຉສີ໊

໘໐໑໘໊

‘‘ອຖ ວາ ຕໂຍ ມາຕາປຸຕຸເຕ, ອຣຍຸຍາ ເນຕຸມາຄໂຕ;

ນ ຕສຸສ ໂກຄາ ວິຊຊນຸຕີ, ຜນໍ ຜຍຸຍຸຈ ພຸຣາຫຸມຕາ’’ຕິ໊

ຕຕຸຖ ນ ຕສຸສ ໂກຄາຕິ ໂກ ພຸຣາຫຸມຕ, ຕສຸສ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ອຣຍຸເຍ ວິຫຣນຸຕສຸສ ເນວ ໂກຄາ ວິຊຊນຸຕີ, ຜນຜຍຸຍຸຈ ນ ວິຊຊຕິ, ທຸຄຄໂຕ ຫຸຕວາ ວສຕິ, ຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕວາ ກິໍ ກຣິສຸສສີຕິ?

ຕໍ ສຸຕວາ ຊູຊໂກ ອາຫ –

໘໐໑໙໊

‘‘ອກຸທຸຜຣູໂປຫໍ ໂກໂຕ, ນາຫໍ ຍາຈິຕຸມາຄໂຕ;

ສາຊຸ ທສຸສນມຣິຍານໍ, ສນຸນິວາໂສ ສທາ ສຸໂຂ໊

໘໐໘໐໊

‘‘ອທິຍຸຖປຸພຸໂພ ສີວິຣາຊາ, ສີວີທີ ວິປຸປວາສິໂຕ;

ຕມຫໍ ທສຸສນມາຄໂຕ, ຍທິ ຊານາສິ ສໍສ ເມ’’ຕິ໊

ຕສຸສຕຸໂຖ – ອຫໍ, ໂភ ຕາປສ, ອກຸທຸສຣູໂປ, ອລໍ ເອຕຸຕາວຕາ, ອຫໍ ປນ ນ ກິຍຸຈິ ເວສຸສນຸຕຣໍ ຍາຈິຕຸມາຄໂຕ, ອຣິຍານໍ ປນ ທສຸສນໍ ສາທຸ, ສນຸນິວາໂສ ຈ ເຕຫິ ສທຸຣີ ສຸໂຂ។ ອຫໍ ຕສຸສ ອາຈຣິຍພຸຣາຫຸມໂຓ, ມຍາ ຈ ໂສ ຍໂຕ ສິວິຫິ ວິປຸປວາສິໂຕ, ຕໂຕ ປຖຸຖາຍ ອທິຍຸຖປຸພຸໂພ, ເຕນາຫໍ ຕໍ ທສຸສນຕຸຖາຍ ອາຄໂຕ។ ຍທິ ຕສຸສ ວສນຖຸຖານໍ ຊານາສິ, ສໍສ ເມຕິ។

ໂສ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ສທຸທຫິຕຸວາ “ໂຫຕຸ ສຸເວ ສໍສິສຸສາມິ ເຕ, ອຊຸຊ ຕາວ ອິເຣວ ວສາຫີ”ຕິ ຕໍ ຜລາຜເລຫີ ສນຸຕປຸເປຕຸວາ ປຸນທິວເສ ມຄຸຄໍ ທສຸເສນຸໂຕ ທກຸຂິຓຫຕຸຖໍ ປສາເຣຕຸວາ ອາຫ –

໔໐໔໑។

“ເອສ ເສໂລ ມຫາພຸຣຫຸເມ, ປພຸພໂຕ ຄນຸຣມາທໂນ;

ຍຕຸຖ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ສຫ ປຸຕຸເຕຫິ ສມຸມຕິ។

໔໐໔໔។

“ຣາເຣນຸໂຕ ພຸຣາຫຸມຓາວຕຸຕໍ, ອາສທຫຸຈ ມສໍ ຊຝໍ;

ຈມຸມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສຸສຕິ។

໔໐໔໖។

“ເອເຕ ນີລາ ປທິສຸສນຸຕິ, ນານາຜລຣຣາ ທຸມາ;

ອຸຄຸຄຕາ ອພຸກາກູຍາວ, ນີລາ ອຍຸຊນປພຸພຕາ។

໔໐໔໔។

“ຣວສຸສກາຕຸຕາ ຂທິຣາ, ສາລາ ຜນຸທນມາລຸວາ;

ສມຸປເວຣນຸຕິ ວາເຕນ, ສກີ ປີຕາວ ມາຓວາ។

໔໐໔໕។

“ອຸປຣີ ທຸມປຣິຍາເຍສຸ, ສໍຄີຕິໂຍວ ສຸຍຸຍເຣ;

ນຊຸຊຸຫາ ໂກກິລສງຂາ, ສມຸປຕນຸຕິ ທຸມາ ທຸມໍ។

໔໐໔໖។

“ອວຸຫຍນຸເຕວ ຄຈຸຉນຸຕໍ, ສາຂາປຕຸຕສມີຣິຕາ;

ຣມຍນຸເຕວ ອາຄນຸຕໍ, ໂມທຍນຸຕິ ນິວາສິນໍ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສຫ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ໚

໘໐໘໗໚

‘‘ສາເຣນ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາວຕ຺ຕັ, ອາສຫຄ຺ຈ ມສໍ ຊຍໍ;

ຈມ຺ມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕິ໚

໘໐໘໘໚

‘‘ກເຣຣິມາລາ ວິຕຕາ, ກູມິກາເຄ ມໂນຣເມ;

ສຫ຺ຫລາຫຣິຕາ ກູມິ, ນ ຕຕ຺ຖຫ຺ສໍສເຕ ຣໂຊ໚

໘໐໘໙໚

‘‘ມຍູຣຄີວສງ຺ກາສາ, ຕູລຜສ຺ສສມູປມາ;

ຕິຓານິ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ສມນ຺ຕາ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລາ໚

໘໐໙໐໚

‘‘ອມ຺ພາ ຊມ຺ພູ ກປິຕ຺ຖາ ຈ, ນີເຈ ປກ຺ກາ ຈຸທຸມ຺ພຣາ;

ປຣິໂກເຄຫີ ຣຸກ຺ເຂຫີ, ວນໍ ຕໍ ຣຕິວຫ຺ຌນໍ໚

໘໐໙໑໚

‘‘ເວລຸຣິຍວຕ຺ຕສນ຺ນິກໍ, ມຈ຺ຉຄຸມ຺ພນິເສວິຕໍ;

ສຸຈິໍ ສຸຄນ຺ຂໍ ສລິລໍ, ອາໂປ ຕຕ຺ຖປີ ສນ຺ທຕິ໚

໘໐໙໒໚

‘‘ຕສ຺ສາວິທູເຣ ໂປກ຺ຂຣຕີ, ກູມິກາເຄ ມໂນຣເມ;

ປທຸມຸປ຺ປລສຄ຺ຉນ຺ນາ, ເທວານມິວ ນນ຺ທເນ໚

໘໐໙໓໚

‘‘ຕີຕີ ອຸປ຺ປລຊາຕານິ, ຕສ຺ມີ ສຣສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ;

ວິຈິຕ຺ຕໍ ນີລາເນການິ, ເສຕາ ໂລຫິຕການິ ຈາ’’ຕິ໚

ຕສ຺ສຕ຺ໂຖ ເຫຍ຺ຖາ ວຸຕ຺ຕສທິໂສເຍວຯ ກເຣຣີມາລາ ວິຕຕາຕິ ກເຣຣິປ຺ຸປ຺ເຜຫິ ວິຕຕາຯ ສຫ຺ທລາຫຣິຕາຕິ ສຸວສຫ຺ທເລນ ຫຣິຕາຯ ນ ຕຕ຺ຖຸທ຺ສໍສເຕ ຣໂຊຕິ ຕສ຺ມິ ວເນ ອປ຺ປມຕ຺ຕໂກປີ ຣໂຊ ນ ອຸທ຺ສໍສເຕຯ ຕູລຜສ຺ສສມູປມາຕິ ມຸທຸສມ຺ຜສ຺ສຕາຍ ຕູລຜສ຺ສສທິສາຯ ຕິຕານິ ນາຕິວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ ຕານິ ຕສ຺ສາ ກູມິຍາ ມຍູຣຄີວວຕ຺ຕານິ ຕິຕານິ ສມນ຺ຕໂຕ ຈຕຸຣງ຺ຄຸລປ຺ປມາຕາ ເນວ ວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ຕໂຕ ປນ ອຸຕ຺ຕຣິ ນ ວໝ຺ຒນ຺ຕິຯ ອມ຺ພາ ຊມ຺ພູ ກປິຕ຺ຖາ ຈາຕິ ອມ຺ພາ ຈ ຊມ຺ພູ ຈ ກປິຕ຺ຖາ ຈຯ ປຣິໂກເຄຫິຕິ ນານາວິເຣຫິ ປຸປ຺ຜູປຄຜລູປເຄຫິ ປຣິໂກຄຣຸກ຺ເຂຫິຯ ສນ຺ທຕິຕິ ຕສ຺ມິ ວນສຕ຺ເຫ ວງ຺ກປ຺ພຸພເຕ ກຸນ຺ນທີທີ ໂອຕຣນ຺ຕໍ ອຸທກໍ ສນ຺ທຕິ, ປວຕ຺ຕຕີຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ວິຈິຕ຺ຕໍ ນີລາເນການິ, ເສຕາ ໂລຫິຕການິ ຈາຕິ ເອການິ ນີລານິ, ເອການິ ເສຕານິ, ເອການິ ໂລຫິຕການີຕິ ອິເມຫິ ຕີຫິ ອຸປ຺ປລຊາເຕຫິ ຕໍ ສຣໍ ວິຈິຕ຺ຕໍຯ ສຸສຊິຕປຸປ຺ຜຈງ຺ໂກຍກໍ ວິຍ ໂສກຕີຕິ ທສ຺ເສຕິຯ

ເອວໍ ຈຕຸຣສ຺ສໂປກ຺ຂຣຕີ ວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ປຸນ ມຸຈລິນ຺ທສຣໍ ວຕ຺ເຕນ຺ໂຕ ອາຫ –

໒໐໓໔ຯ

“ໂຂມາວ ຕຕ຺ຖ ປທ຺ມາ, ເສຕໂສຄນ຺ທິເກຫິ ຈ;

ກລມ຺ພເກຫິ ສຄ຺ຉນ຺ໂນ, ມຸຈລິນ຺ໂທ ນາມ ໂສ ສໂຣຯ

໒໐໓໕ຯ

“ອເຖຕ຺ຖ ປທ຺ມາ ຜຸລ຺ລາ, ອປຣິຍນ຺ຕາວ ທິສ຺ສເຣ;

ຄິມ຺ຫາ ເຫມນ຺ຕິກາ ຜຸລ຺ລາ, ຊຕ຺ຕຸຕຄ຺ໝາ ອຸປຕ຺ຖຣາຯ

໒໐໓໖ຯ

“ສຸຣກີ ສມ຺ປວາຍນ຺ຕິ, ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜສນ຺ຖຕາ;

ກມຣາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ເຣນ, ສມນ຺ຕາ ມກິນາທິຕາ”ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ໂຂມາວາຕິ ໂຂມມຍາ ວິຍ ປຕ຺ໝຣາຯ ເສຕໂສຄນ຺ທິເກຫິ ຈາຕິ ເສຕຸປ຺ປເລຫິ ຈ ໂສຄນ຺ທິເກຫິ ຈ ກລມ຺ພເກຫິ ຈ ໂສ ສໂຣ ສຄ຺ຉນ຺ໂນຯ ອປຣິຍນ຺ຕາວ ທິສ຺ສເຣຕິ ອປຣິມາຕາ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິຯ ຄິມ຺ຫາ ເຫມນ຺ຕິກາຕິ ຄິມ຺ເຫ ຈ ເຫມນ຺ຕິເກ ຈ ປຸປ຺ຜິຕປທຸມາຯ ຊຕ຺ຕຸຕຄ຺ໝາ ອຸປຕ຺ຖຣາຕິ ຊຕ຺ຕຸປມາເຕ ອຸທເກ ອຸປຕ຺ຖຣາ ຜຸລ຺ລາ ໂຫນ຺ຕິ, ສນ຺ຖຕາ ວິຍ ຂາຍນ຺ຕິຯ ວິຈິຕ຺ຕປຸປ຺ຜສນ຺ຖຕາຕິ ວິຈິຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຸປ຺ເຜຫິ ສນ຺ຖຕາ ສທາ ສຸຣກີ ສມ຺ປວາຍນ຺ຕິຯ

໒໐໓໗ຯ

“ອເຖຕ຺ຖ ອຸທກນ຺ຕສ຺ມິ, ຣຸກ຺ຂາ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ ພ຺ຣາໝ຺ມຕ;

ກທມ຺ພາ ປາຍລີ ຜຸລ຺ລາ, ໂກວິລຸອາຣາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາຯ

໒໐໓໘ຯ

“ອງ຺ໂກລາ ກຈ຺ຉິກາຣາ ຈ, ປາຣິຊຄ຺ຄາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ;

ວາຣဏາ ວຍນາ ຣຸກฺຂາ, ມຸຈລິນฺທມຸກໂຕ ສຣໍ။

໔໐໓໙။

‘‘ສິຣີສາ ເສຕປາຣີສາ, ສາຘຸ ວາຍນฺຕິ ປທฺມກາ;

ນີຄฺຄุຖฺທີ ສີຣີນີຄฺຄຸຖฺທີ, ອສນາ ເຈຕฺຖ ປຸປฺຜີຕາ။

໔໐໔໐။

‘‘ປງຄຸຣາ ພຫຸລາ ເສລາ, ໂສກຄຸຊນາ ຈ ປຸປฺຜີຕາ;

ເກຕກາ ກຕິກາຣາ ຈ, ກຕເວຣາ ຈ ປຸປฺຜີຕາ။

໔໐໔໑။

‘‘ອຊฺຊຸນາ ອຊฺຊກຕฺຕາ ຈ, ມຫານາມາ ຈ ປຸປฺຜີຕາ;

ສຸປຸປฺຜີຕຄฺຄາ ຕິຍฺຄນฺຕິ, ປຊฺຊລນฺເຕວ ກີສຸກາ။

໔໐໔໒။

‘‘ເສຕປຕฺຕີ ສຕฺຕປຕฺຕາ, ກທລິໂຍ ກຸສຸມฺກາຣາ;

ສນฺຕກฺກາຣີ ປຸປฺເຜຫິ, ສິສປາວຣຕານີ ຈ။

໔໐໔໓။

‘‘ອຈฺຈິວາ ສລฺລວາ ຣຸກฺຂາ, ສລฺລກີໂຍ ຈ ປຸປฺຜີຕາ;

ເສຕເຄຣຸ ຈ ຕຄຣາ, ມໍສິກຸຍฺຖາ ກຸລາວຣາ။

໔໐໔໔။

‘‘ທຫຣາ ຣຸກฺຂາ ຈ ວຸທฺຒາ ຈ, ອກຸຍິລາ ເຈຕฺຖ ປຸປฺຜີຕາ;

ອສฺສມໍ ອຸກໂຕ ຖນฺຕິ, ອຄฺຍາຄາຣໍ ສມນฺຕໂຕ’’ຕິ။

ຕຕฺຖ ຕິຍฺຖນฺຕີຕິ ສຣໍ ປຣິກฺຂິປີຕฺວາ ຕິຍฺຖນฺຕິ။ ກທມฺພາຕິ ກທມฺພຣຸກฺຂາ။ ກຈฺຈິກາຣາ ຈາຕິ ເອວໍນາມກາ ຣຸກฺຂາ။ ປາຣິຊຸລฺລາຕິ ຣຕฺຕມາລາ။ ວາຣຕາ ວຍນາຕິ ວາຣຕຣຸກฺຂາ ຈ ວຍນຣຸກฺຂາ ຈ။ ມຸຈລິນฺທມຸກໂຕ ສຣນฺຕິ ມຸຈລິນฺທສฺສ ສຣສฺສ ອຸກຍປສฺເສສຸ။ ເສຕປາຣີສາຕິ ເສຕຄຈฺຊຣຸກฺຂາ ။ ເຕ ກິຣ ເສຕກฺຂນฺຘາ ມຫາປຕฺຕາ ກຕິການສທິສປຸປฺຜາ ໂຫນฺຕິ။ ນີຄฺຄຸຖฺທີ ສີຣີນີຄฺຄຸຖฺທີຕິ ປກຕິນີຄฺຄຸຖฺທີ ເຈວ ກາລຸອນີຄฺຄຸຖฺທີ ຈ။ ປງຄຸຣາຕິ ປງຄຸຣຣຸກฺຂາ။ ກຸສຸມฺກຣາຕິ ເອກຄຈฺຊາ။

ຘນຸຕກ຺ກາຣີ ປຸປ຺ເຜຫີຕິ ຘນູນຎ຺ຈ ຕກ຺ກາຣີນຎ຺ຈ ປຸປ຺ເຜຫິ ໂສຠິຕາ. ສີສປາວຣຓານິ ຈາຕິ ສີສເປຫິ ຈ ວຣເຓຫິ ຈ ໂສຠິຕາ. ອຈ຺ຉິວາຕິອາທໂຍປີ ຣຸກ຺ຂາເຍວ. ເສຕເຄຣຸ ຈ ຕຄຣາຕິ ເສຕເຄຣຸ ຈ ຕຄຣາ ຈ. ມໍສິກຸຏ຺ຐາ ກຸລາວຣາຕິ ມໍສິຄຈ຺ຉາ ຈ ກຸຏ຺ຐຄຈ຺ຉາ ຈ ກຸລາວຣາ ຈ. ອກຸຏິລາຕິ ອຸຊຸກາ. ອຄ຺ຍາຄາຣໍ ສມນ຺ຕໂຕຕິ ອຄ຺ຍາຄາຣໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຐິຕາຕິ ອຕ຺ໂຖ.

໒໐໔໕.

“ອເຖຕ຺ຖ ອຸທກນ຺ຕສ຺ມິ, ພຫຸຊາໂຕ ຜຓິຊ຺ຊໂກ;

ມຸຄ຺ຄຕິໂຍ ກຣຕິໂຍ, ເສວາລສີສກາ ພຫູ.

໒໐໔໖.

“ອຸທ຺ຘາປວຕ຺ຕໍ ອຸລ຺ລຸລິຕໍ, ມກ຺ຂິກາ ຫິງ຺ຄຸຊາລິກາ;

ທາສິມກຎ຺ຊໂກ ເຈຕ຺ຖ, ພຫູ ນີເຈກລມ຺ພກາ.

໒໐໔໗.

“ເອລມ຺ພຸຣກສຎ຺ຉນ຺ນາ, ຣຸກ຺ຂາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ;

ສຕ຺ຕາຫໍ ຘາຣິຍມານານໍ, ຄນ຺ໂຘ ເຕສໍ ນ ຉິຊ຺ຊຕິ.

໒໐໔໘.

“ອຸຠໂຕ ສຣໍ ມຸຈລິນ຺ທໍ, ປຸປ຺ຜາ ຕິຏ຺ຐນ຺ຕິ ໂສຠນາ;

ອິນ຺ທີວເຣຫິ ສຎ຺ຉນ຺ນໍ, ວນໍ ຕໍ ອຸປໂສຠຕິ.

໒໐໔໙.

“ອຑ຺ຒມາສໍ ຘາຣິຍມານານໍ, ຄນ຺ໂຘ ເຕສໍ ນ ຉິຊ຺ຊຕິ;

ນີລປຸປ຺ຜີ ເສຕວາຣີ, ປຸປ຺ຜິຕາ ຄິຣິກຓ຺ຓິກາ;

ກເລຣຸກ຺ເຂຫິ ສຎ຺ຉນ຺ນໍ, ວນໍ ຕໍ ຕຸລສີຫິ ຈ.

໒໐໕໐.

“ສມ຺ມທ຺ທເຕວ ຄນ຺ເຘນ, ປຸປ຺ຜສາຂາຫິ ຕໍ ວນໍ;

ຠມຣາ ປຸປ຺ຜຄນ຺ເຘນ, ສມນ຺ຕາ ມຠິນາທິຕາ.

໒໐໕໑.

‘‘ຕິຕິ ກກ຺ກາຣຸຊາຕານິ, ຕສ຺ມິ ສຣສິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ;

ກຸມ຺ກມຕ຺ຕານິ ເຈການິ, ມຸຣຊມຕ຺ຕານິ ຕາ ອຸໂກ’’ຕິ຺.

ຕຕ຺ຖ ຜຕິຊ຺ຊໂກຕິ ກູຕນໂກ຺. ມຸຕ຺ຄຕິໂຍຕິ ເອກາ ມຸຕ຺ຄຊາຕິ຺. ກຣຕິໂຍຕິ ຣາຊມາໂສ຺. ເສວາລສີສກາຕິ ອິເມປີ ຄຈ຺ຉາເຍວ, ອປີ ຈ ສີສກາຕິ ຣຕ຺ຕຈນ຺ທນໍ ວຸຕ຺ຕໍ຺. ອຸທ຺ທາປວຕ຺ຕໍ ອຸລ຺ລຸລຸອິຕນ຺ຕິ ຕໍ ອຸທກໍ ຕີຣມຣິຍາທພນ຺ຜໍ ວາຕາປຫຕໍ ອຸລ຺ລຸລຸອິຕໍ ຫຸຕ຺ວາ ຕິຍ຺ຖຕິ຺. ມກ຺ຂິກາ ທີງ຺ຄຸຊາລິກາຕິ ທີງ຺ຄຸຊາລສງ຺ຂາເຕ ວິກສິຕປຸປ຺ຜຄຈ຺ເຉ ປຍ຺ຈວຕ຺ຕາ ມສຸມກ຺ຂິກາ ມສຸຣສ຺ສເຣນ ວິຣວນ຺ຕິໂຍ ຕຕ຺ຖ ວິຈຣນ຺ຕີຕິ ອຕ຺ໂຖ຺. ທາສິມກຍ຺ຊໂກ ເຈຕ຺ຖາຕິ ອິມານິ ທ຺ເວ ຣຸກ຺ຂຊາຕິໂຍ ຈ ເອຕ຺ຖ຺. ນິເຈກລມ຺ພກາຕິ ນີຈກລມ຺ພກາ຺. ເອລມ຺ພຸຣກສຍ຺ຉນ຺ນາຕິ ເອວໍນາມິກາຍ ວລ຺ລິຍາ ສຍ຺ຉນ຺ນາ຺. ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ຕສ຺ສາ ວລ຺ລິຍາ ປຸປ຺ຜານໍ ສພ຺ເພສມ຺ປີ ວາ ເອເຕສໍ ທາສິມກຍ຺ຊກາທີນໍ ປຸປ຺ຜານໍ ສຕ຺ຕາຫໍ ຄນ຺ໂຜ ນ ຉິຊ຺ຊຕິ຺. ເອວໍ ຄນ຺ຜສມ຺ປນ຺ນານິ ປຸປ຺ຜານິ, ຣຊຕປຍ຺ຍສທິສວາລຸກປຸຕ຺ຕາ ກູມິກາຄາ຺. ຄນ຺ໂຜ ເຕສນ຺ຕິ ເຕສໍ ອິນ຺ທີວຣປຸປ຺ຜາທີນໍ ຄນ຺ໂຜ ອຫ຺ໝມາສໍ ນ ຉິຊ຺ຊຕິ຺. ນີລປຸປ຺ຜີຕິອາທິກາ ປຸປ຺ຜວລ຺ລິໂຍ຺. ຕຸລສີທີ ຈາຕິ ຕຸລສີຄຈ຺ເຉທີ ຈ຺. ກກ຺ກາຣຸຊາຕານີຕິ ວລ຺ລິຜລານິ຺. ຕຕ຺ຖ ເອກິສ຺ສາ ວລ຺ລິຍາ ຜລານິ ມຫາຆຍມຕ຺ຕານິ, ທ຺ວິນ຺ນໍ ມຸທິງ຺ຄມຕ຺ຕານິ຺. ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ ‘‘ມຸຣຊມຕ຺ຕານິ ຕາ ອຸໂກ’’ຕິ຺.

໔໐໘໔຺.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສາສໂປ ພຫຸໂກ, ນາທິໂຍ ຫຣິຕາຍຸໂຕ;

ອສີ ຕາລາວ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ເຉຊ຺ຊາ ອິນ຺ທີວຣາ ພຫ຺ູ.

໔໐໘໕຺.

‘‘ອປ຺ໂຜຍາ ສູຣິຍວລ຺ລີ ຈ, ກາລຸອິຍາ ມສຸຄນ຺ຊິຍາ;

ອໂສກາ ມຸທຍນ຺ຕີ ຈ, ວລ຺ລິໂກ ຂຸທ຺ທປຸປ຺ຜິໂຍ຺.

໔໐໘໖຺.

‘‘ໂກຣຕ຺ຑກາ ອໂນຊາ ຈ, ປຸປ຺ຜິຕາ ນາຄມລ຺ລິກາ;

ຣຸກ຺ຂມາຣຸຍ຺ຫ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ຜຸລ຺ລາ ກິສຸກວລ຺ລິໂຍ຺.

໔໐໘໗຺.

‘‘ກເຍຣຸຫາ ຈ ວາສນ຺ຕີ, ຍູຖິກາ ມສຸຄນ຺ຊິຍາ;

ນີລິຍາ ສຸມນາ ກຕ຺ຑີ, ໂສກຕີ ປທຸມຸຕ຺ຕໂຣ຺.

໔໐໘໘຺.

‘‘ປາຍລີ ສມຸທ຺ທກປ຺ປາສີ, ກຕິກາຣາ ຈ ປຸປ຺ຜິຕາ;

ເໜມຊາລາວ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ຣຸຈິຣຄ຺ຄີ ສິຂູປມາ។

໘໐໘໗។

‘‘ຍານິ ຕານິ ຈ ປຸປ຺ຜານິ, ຖລຊານຸທການິ ຈ;

ສພ຺ພານິ ຕຕ຺ຖ ທິສ຺ສນ຺ຕິ, ເອວໍ ຣມ຺ໂມ ມໂຫທທີ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ສາສໂປຕິ ສີຫ຺ສຕ຺ຖໂກ។ ພທ຺ໂກຕິ ພທ຺។ ນາທິໂຍ ຫຣິຕາຍຸໂຕຕິ ຫຣິເຕນ ອາຍຸໂຕ ນາທິໂຍ។ ອິມາ ຫ຺ເວປີ ລສຸຕຊາຕິໂຍ, ໂສປີ ລສຸໂຕ ຕຕ຺ຖ ພທ຺ໂກຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ອສີ ຕາລາວ ຕິຜ຺ຖນ຺ຕີຕິ ອສີຕິ ເອວໍນາມກາ ຣຸກ຺ຂາ ສິນິທ຺ສາຍ ກູມິຍາ ກິຕາ ຕາລາ ວິຍ ຕິຜ຺ຖນ຺ຕິ។ ເວຊຊາ ອິນ຺ທີວຣາ ພຫູຕິ ອຸທກປຣິຍນ຺ເຕ ພຫູ ສຸວຕ຺ໄຕນ຺ທີວຣາ ມຸຜ຺ຖິນາ ລິນ຺ທິຕພ຺ພາ ຫຸຕ຺ວາ ກິຕາ។ ອປ຺ໂຜຍາຕິ ອປ຺ໂຜຍວລ຺ລິໂຍ។ ວລ຺ລິໂກ ຊຸທ຺ທປຸປ຺ຜີໂຍຕິ ວລ຺ລິໂກ ຈ ຊຸທ຺ທປຸປ຺ຜີໂຍ ຈ។ ນາຄມລ຺ລິກາຕິ ວລ຺ລິນາຄາ ຈ ມລ຺ລິກາ ຈ។ ກີສຸກວລ຺ລິໂຍຕິ ສຸຄນ຺ສປຕ຺ຕາ ວລ຺ລິຊາຕິ។ ກເຜຣຸຫາ ຈ ວາສນ຺ຕີຕິ ອິເມ ຈ ຫ຺ເວ ປຸປ຺ຜຄຈ຺ຊາ។ ມສຸຄນ຺ສິຍາຕິ ມສຸສມານຄນ຺ສາ។ ນິລິຍາ ສຸມນາ ກຕ຺ສີຕິ ນີລວລ຺ລິສຸມນາ ຈ ປກຕິສຸມນາ ຈ ກຕ຺ສີ ຈ។ ປທ຺ມຸຕ຺ຕໂຣຕິ ເອວໍນາມໂກ ຣຸກ຺ໂຂ។ ກຕິກາຣາຕິ ວລ຺ລິກຕິກາຣາ ຣຸກ຺ຂກຕິກາຣາ។ ເໜມຊາລາວາຕິ ປສາຣິຕເໜມຊາລາ ວິຍ ທິສ຺ສນ຺ຕິ។ ມໂຫທທີຕິ ມຫາໂຕ ອຸທກກ຺ຂນ຺ສສ຺ສ ອາສາຣກູໂຕ ມຸຈລິນ຺ທສໂຣຕິ។

໘໐໘໘។

‘‘ອຖສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາ, ພທ຺ກາ ວາຣິໂຄຈຣາ;

ໂຣຫິຕາ ນລຸອປີ ສິງຄູ, ກຸມ຺ກີລາ ມກຣາ ສຸສູ។

໘໐໘໙។

‘‘ມສຸ ຈ ມສຸລຜ຺ຖິ ຈ, ຕາລິສາ ຈ ປີຍງຄຸກາ;

ກຸຍນ຺ທຊາ ກທ຺ທມຸຕ຺ຕາ, ເສຕປຸປ຺ຜາ ຈ ໂລລຸປາ។

໘໐໙໐។

‘‘ສຸຣກີ ຈ ຣຸກ຺ຂາ ຕຄຣາ, ພທ຺ກາ ຕຸງຄວຕ຺ຍກາ;

ປທ຺ສກາ ນຣທາ ກຸຜ຺ຖາ, ຊາມກາ ຈ ຫເຣຕຸກາ។

໘໐໙໑។

‘‘ຫລິທ຺ທກາ ຄນ຺ສສີລາ, ທີຣິເວຣາ ຈ ຄຸຄ຺ຄຸລາ;

ວິເກທິກາ ໂຈຣກາ ກຸຜ຺ຖາ, ກປ຺ປູຣາ ຈ ກລິງຄຸກາ’’ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ອຖສ຺ສາ ໂປກ຺ຂຣຕິຍາຕິ ອິສ ໂປກ຺ຂຣຕິສທິສຕາຍ ສຣເມວ ໂປກ຺ຂຣຕີຕິ ວທຕິ។ ໂຣຫິຕາຕິອາທີນິ ເຕສໍ ວາຣິໂຄຈຣານໍ ນາມານິ។ ມສຸ ຈາຕິ ນິມ຺ມກ຺ຂິກມສຸ ຈ។ ມສຸລຜ຺ຖິ ຈາຕິ ລຜ຺ຖິມສຸກລ຺ຈ។ ຕາລິສາ ຈາຕິອາທິກາ ສພ຺ພາ ຄນ຺ສຊາຕິໂຍ។

໒໐໖໒.

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆາ ຈ, ປຸຣິສາລູ ຈ ຫຕ຺ຖິໂຍ;

ເອເຓຍ຺ຍາ ປສທາ ເຈວ, ໂຣຫິຈ຺ຈາ ສຣຠາ ມິຄາ.

໒໐໖໓.

‘‘ໂກຏ຺ຐສຸຓາ ສຸໂຓປີ ຈ, ຕຸລິຍາ ນຬສນ຺ນິຠາ;

ຈາມຣີ ຈລນີ ລງ຺ຆີ, ຌາປີຕາ ມກ຺ກຏາ ປີຈຸ.

໒໐໖໔.

‘‘ກກ຺ກຏາ ກຏມາຍາ ຈ, ອິກ຺ກາ ໂຄຓສິຣາ ພຫູ;

ຂຄ຺ຄາ ວຣາຫາ ນກຸລາ, ກາຬເກຕ຺ຖ ພຫູຕໂສ.

໒໐໖໕.

‘‘ມຫິໍສາ ໂສຓສິງ຺ຄາລາ, ປມ຺ປກາ ຈ ສມນ຺ຕໂຕ;

ອາກຸຈ຺ຉາ ປຈລາກາ ຈ, ຈິຕ຺ຣກາ ຈາປີ ທີປີໂຍ.

໒໐໖໖.

‘‘ເປລກາ ຈ ວິຆາສາທາ, ສີຫາ ໂຄຄຓິສາທກາ;

ອຏ຺ຐປາທາ ຈ ໂມຣາ ຈ, ຠສ຺ສຣາ ຈ ກຸກຸຕ຺ຖກາ.

໒໐໖໗.

‘‘ຈງ຺ໂກຣາ ກຸກ຺ກຸຏາ ນາຄາ, ອຎ຺ຎມຎ຺ຎໍ ປກູຊິໂນ;

ພກາ ພລາກາ ນຊ຺ຊຸຫາ, ທິນ຺ທິຠາ ກຸຎ຺ຊວາຊິຕາ.

໒໐໖໘.

‘‘ພ຺ຍຄ຺ຆິນສາ ໂລຫປີຏ຺ຐາ, ປມ຺ປກາ ຊີວຊີວກາ;

ກປີຎ຺ຊຣາ ຕິຕ຺ຕິຣາໂຍ, ກຸລາ ຈ ປຏິກຸຕ຺ຖກາ.

໔໐໘໙໗

‘‘ມນ຺ທາລກາ ເຈລເກຍຸ, ກຕ຺ຑຸຕິຕ຺ຕິຣນາມກາ;

ເຈລາວກາ ປີງ຺ຄລາໂຍ, ໂຄຍກາ ອງ຺ຄເຫຕຸກາ໗

໔໐໙໐໗

‘‘ກຣວິຍາ ຈ ສຄ຺ຄາ ຈ, ອຸທ຺ຸງກາຣາ ຈ ກຸກ຺ກຸຫາ;

ນານາທິຊຄຕາກິຕ຺ຕໍ, ນານາສຣນິກູຊິຕ’’ນ຺ຕິ໗

ຕຕ຺ຖ ປຸ໌ຣິສາລູຕິ ວລຸອວາມຸຂຍກ຺ຂິນິໂຍ໗ ໂຣຫິຈ຺ຈາ ສຣກາ ມິຄາຕິ ໂຣຫິຕາ ເຈວ ສຣກາ ມິຄາ ຈ໗ ໂກຍ຺ຖສຸກາຕິ ສິງ຺ຄາລສຸນຂາ໗ ‘‘ໂກຕ຺ຖຸສຸຕາ’’ຕິປິ ປາໂຖ໗ ສຸໂຕປິ ຈາຕິ ເອສາເປກາ ຂຸທ຺ທກມິຄຊາຕິ໗ ຕຸລິຍາຕິ ປກ຺ຂິພິລຸອາຣາ໗ ນລຸອສນ຺ນິກາຕິ ນລຸອປຸ໌ປ຺ຜວຕ຺ຕາ ຣຸກ຺ຂສຸນຂາ໗ ຈາມຣີ ຈລນີ ລງ຺຃ີຕິ ຈາມຣີມິຄາ ຈ ຈລນີມິຄາ ຈ ລງ຺຃ີມິຄາ ຈ໗ ຊາປີຕາ ມກ຺ກຍາຕິ ທ຺ເວ ມກ຺ກຍຊາຕິໂຍວ໗ ປີຈູຕິ ສຣປ໌ຣິຍນ຺ເຕ ໂຄຈຣຄ຺ຄາຫີ ເອໂກ ມກ຺ກໂຍ໗ ກກ຺ກຍາ ກຍມາຍາ ຈາຕິ ທ຺ເວ ມຫາມິຄາ໗ ອິກ຺ກາຕິ ອຈ຺ຉາ໗ ໂຄຕສິຣາຕິ ອຣ຺ຸຍໂຄຕາ໗ ກາລຸອເກຕ຺ຖ ພຫູຕໂສຕິ ກາລຸອມິຄາ ນາເມຕ຺ຖ ພຫູຕໂສ໗ ໂສຕສິງ຺ຄາລາຕິ ຣຸກ຺ຂສຸນຂາ ຈ ສິງ຺ຄາລາ ຈ໗ ປມ຺ປກາຕິ ອສ຺ຸສມປທໍ ປຣິກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຖິຕາ ມຫາເວລຸອຸປມ຺ປກາ໗ ອາກຸຈ຺ຉາຕິ ໂຄທາ໗ ປຈລາກາ ຈາຕິ ຄຊກຸມ຺ກມິຄາ໗ ຈິຕ຺ຣກາ ຈາປີ ທີປິໂຍຕິ ຈິຕ຺ຣກມິຄາ ຈ ທີປີມິຄາ ຈ໗

ເປລກາ ຈາຕິ ສສາ໗ ວິ຃າສາທາຕິ ເອເຕ ຄິຊ຺ຊາ ສກຸຕາ໗ ສີຫາຕິ ເກສຣສີຫາ໗ ໂຄຄຕິສາທກາຕິ ໂຄຄເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ຂາທນສີລາ ທຸຍ຺ຖມິຄາ໗ ອຍ຺ຖປາທາຕິ ສຣກາ ມິຄາ໗ ກສ຺ຸສຣາຕິ ເສຕຫໍສາ໗ ກຸກຸຕ຺ຖກາຕິ ກຸກຸຕ຺ຖກສກຸຕາ໗ ຈງ຺ໂກຣາຕິ ຈງ຺ໂກຣສກຸຕາ໗ ກຸກ຺ກຸຍາຕິ ວນກຸກ຺ກຸຍາ໗ ທິນ຺ທິກາ ກຸຍ຺ຊວາຊິຕາຕິ ອິເມ ຕໂຍປິ ສກຸຕາເຍວ໗ ພຸຍຄ຺຃ີນສາຕິ ເສນາ໗ ໂລຫປີຍ຺ຖາຕິ ໂລຫິຕວຕ຺ຕສກຸຕາ໗ ປມ຺ປກາຕິ ປມ຺ປຍກາ໗ ກປີຍ຺ຊຣາ ຕິຕ຺ຕິຣາໂຍຕິ ກປີຍ຺ຊຣາ ຈ ຕິຕ຺ຕິຣາ ຈ໗ ກຸລາ ຈ ປຜິກຸຕ຺ຖກາຕິ ອິເມປິ ທ຺ເວ ສກຸຕາ໗ ມນ຺ທາລກາ ເຈລເກຍູຕິ ມນ຺ທາລກາ ເຈວ ເຈລເກຍຸ ຈ໗ ກຕ຺ຑຸຕິຕ຺ຕິຣນາມກາຕິ ກຕ຺ຑູ ຈ ຕິຕ຺ຕິຣາ ຈ ນາມກາ ຈ໗ ເຈລາວກາປີງ຺ຄລາໂຍຕິ ທ຺ເວ ສກຸຕຊາຕິໂຍ ຈ, ຕຖາ ໂຄຍກາ ອງ຺ຄເຫຕຸກາ໗ ສຄ຺ຄາຕິ ຈາຕກສກຸຕາ໗ ອຸທ຺ຸງກາຣາຕິ ອຸລູກາ໗

໔໐໙໑໗

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສກຸຕາ ສນ຺ຕິ, ນີລກາ ມລ຺ຸຊກາຕກາ;

ໂມທນ຺ຕິ ສຫ ກຣິຍາຫີ, ອລ຺ຸລມລ຺ຸລໍ ປກູຊິໂນ໗

໔໐໙໔໗

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສກຸຕາ ສນ຺ຕິ, ທິຊາ ມລ຺ຸຊຸສ຺ສຣາ ສິຕາ;

ເສຕຈ຺ຉິກູຍາ ກທ຺ຣກ຺ຂາ, ອຕ຺ຑຊາ ຈິຕ຺ຣເປ຺ຂຸຕາ໗

໔໐໙໖໗

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສກຸຕາ ສນ຺ຕິ, ທິຊາ ມລ຺ຸຊຸສ຺ສຣາ ສິຕາ;

ສີຂຕຸທິ ນີລຄີວາທີ, ອຄຸຄມຄຸລໍ ປກູຊີໂນ។

໔໐໗໔។

‘‘ກຸກຸຕຸຖກາ ກຸລຸອີຣກາ, ໂກຍຸຖາ ໂປກຸຂຣສາຕກາ;

ກາລາເມຍຸຍາ ພລີຍກຸຂາ, ກທມຸພາ ສຸວສາລຸອີກາ។

໔໐໗໕។

‘‘ຫລີທຸທາ ໂລຫິຕາ ເສຕາ, ອເຖຕຸຖ ນລກາ ພຫູ;

ວາຣຕາ ກິງຄຣາຊາ ຈ, ກທມຸພາ ສຸວໂກກິລາ។

໔໐໗໖។

‘‘ອຸກຸກຸສາ ກຸຣຣາ ຫໍສາ, ອາຜາ ປຣິວເທນຸຕິກາ;

ປາກຫໍສາ ອຕິພລາ, ນຊຸຊຫາ ຊີວຊີວກາ។

໔໐໗໗។

‘‘ປາເຣວຕາ ຣວິຫໍສາ, ຈກຸກວາກາ ນທີຈຣາ;

ວາຣຕາກິຣຸທາ ຣມຸມາ, ອຸໂກ ກາລູປກູຊີໂນ។

໔໐໗໘។

‘‘ອເຖຕຸຖ ສກຸຕາ ສນຸຕິ, ນານາວຕຸຕາ ພຫູ ທິຊາ;

ໂມທນຸຕິ ສຫ ກຣິຍາຫິ, ອຄຸຄມຄຸລໍ ປກູຊີໂນ។

໔໐໗໙។

‘‘ອເຖຕຸຖ ສກຸຕາ ສນຸຕິ, ນານາວຕຸຕາ ພຫູ ທິຊາ;

ສພຸເພ ມຄຸຊຸ ນິກູຊນຸຕິ, ມຸຈລິນຸທມຸກໂຕ ສຣໍ។

໔໐໘໐។

‘‘ອເຖຕຸຖ ສກຸຕາ ສນຸຕິ, ກຣວິຍາ ນາມ ເຕ ທິຊາ;

ໂມຫນ຺ຕິ ສທ ກຣິຍາຫີ, ອຄຸລມຄຸລໍ ປກູຊີໂນ។

໔໐໗໑។

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສກຸຓາ ສນ຺ຕິ, ກຣວິຍາ ນາມ ເຕ ທິຊາ;

ສພ຺ເພ ມຄຸຊາ ນິກູຊນ຺ຕິ, ມຸຈລິນ຺ທມຸກໂຕ ສຣໍ។

໔໐໗໔។

‘‘ເອເຕາຍ຺ຍປ຺ສທາກິຕ຺ຕໍ, ນາຄສໍເສວິຕໍ ວນໍ;

ນານາລຕາທິ ສຄຸລນ຺ນໍ, ກທລີມິຄເສວິຕໍ។

໔໐໗໕។

‘‘ອເຖຕ຺ຖ ສາສໂປ ພຫຸໂກ, ນີວາໂຣ ວຣໂກ ພຫຸ;

ສາລີ ອກຄຸຄປາໂກ ຈ, ອຸຈ຺ຊຸ ຕຕ຺ຖ ອນປ຺ປໂກ។

໔໐໗໔។

‘‘ອຍໍ ເອກປທີ ເອຕິ, ອຸຊຸໍ ຄຈ຺ລຕິ ອສ຺ສມໍ;

ຂຸທໍ ປິປາສໍ ອຣຕິໍ, ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ໂຕ ນ ວິນ຺ທຕິ;

ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ສທ ປຸຕ຺ເຕຫິ ສມ຺ມຕິ។

໔໐໗໕។

‘‘ຟາເຣນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາວຕ຺ຕໍ, ອາສທຄຸຈ ມສໍ ຊຜໍ;

ຈມ຺ມວາສີ ລມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທໍ ນມສ຺ສຕີ’’ຕີ។

ຕຕ຺ຖ ນິລກາຕິ ຈິຕ຺ຣຣາຊິປ຺ຕ຺ຕາ។ ມຄຸຊສ຺ສຣາ ສິຕາຕິ ນິພທ຺ຄມສຸຣສ຺ສຣາ។ ເສຕຈຸລິກູຜາ ກທ຺ຣກ຺ຂາຕິ ອຸກາຍປ຺ເສສ຺ ເສເຕຫິ ອກ຺ຂີກູເຜຫິ ສມນ຺ນາຄຕາ ສຸນ຺ທຣກ຺ຂາ។ ຈິຕ຺ຣເປ຺ຂຸຓາຕິ ວິຈິຕ຺ຣປ຺ຕ຺ຕາ។ ກຸລຸຮີຣກາຕິ ກກ຺ກຜກາ។ ໂກຍຄຸຖາຕິອາທໂຍ ສກຸຓາວ។ ວາຣຓາຕິ ຫຕ຺ຖີລີງຄສກຸຓາ។ ກທມ຺ພາຕິ ມຫາກທມ຺ພາ ຄທີຕາ។ ສຸວໂກກິລາຕີ ໂກກີເລທີ ສທ຺ຣີ ວິຈຣຓສຸວກາ ເຈວ ໂກກີລາ ຈ។ ອຸກ຺ກຸສາຕິ ກາລຸອກ຺ຣຣາ។ ກຸຣຣາຕິ ເສຕກຸຣຣາ។ ຫໍສາຕິ ສກຸຓຫໍສາ។ ອາຍາຕິ ທພ຺ພິສຕ຺ຖານມຸຂສກຸຓາ។ ປຣີວເທນ຺ຕິກາຕິ ເອກາ ສກຸຓຊາຕິ។ ວາຣຓາກິຣຸທາ ຣມ຺ມາຕິ ຣມ຺ມາກິຣຸທາ ວາຣຓາ។ ອຸໂກ ກາລູປກູຊີໂນຕິ ສາຍໍ ປາໂຕ ປພ຺ພຕປາທໍ ເອກນິນ຺ນາທໍ ກໂຣນ຺ຕາ ນິກູຊນ຺ຕິ។ ເອເຕາຍ຺ຍປ຺ສທາກິຕ຺ຕານ຺ຕິ ເອເຕາຍ຺ຍມິເຄທີ ຈ ປສທມິເຄທີ ຈ ອາກິຕ຺ຕໍ។ ຕຕ຺ຖ ປຕ຺ໂຕ ນ ວິນ຺ທຕີຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ, ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ອສ຺ສມປທໍ ປຕ຺ໂຕ ປຸຣິໂສ ຕຕ຺ຖ ອສ຺ສເມ ລາຕກໍ ວາ ປານີຍປິປາສໍ ວາ ອຸກ຺ກຓ຺ຖິຕໍ ວາ ນ ປຜີລາຕິ។

໔໐໖ຜ໌.

‘‘ອິທໍ ສຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓພນ຺ໞ, ອິສີ ກຕ຺ວາ ປ຺ທກ຺ຂິຓໍ;

ອຸທຄ຺ຄຈິຕ຺໌ໂຕ ປ຺ກ຺ກາມິ, ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອຫູ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອຫູຕິ ຍສ຺ມິ ຖາເນ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອໂຫສິ, ຕໍ ຖານໍ ຄໂຕຕິ.

ມຫາວນວຕ຺ຓນາ ນິຏ຺ຖິຕາ.

ທານກປ຺ພ຺ພວຕ຺ຓນາ

ຊູຊໂກປິ ອຈ຺ຈຸຕຕາປເສນ ກຖິຕມຄ຺ເຄນ ຄຈ຺ໞນ຺ໂຕ ຈຕຸຣສ຺ສໂປກ຺ຂຣຓີ ປ຺ຕ຺ວາ ຈິນ຺ເຕສິ ‘‘ອຊ຺ຊ ອຕິສາຍນ຺ໂຫ, ອິທານິ ມຫ຺ທີ ອຣຸຄ຺ຄໂຕ ອາຄມິສ຺ສຕິ. ມາຕຸຄາໂມ ຫິ ນາມ ທານສ຺ສ ອນ຺ຕຣາຍກໂຣ ໂຫຕິ, ສ຺ເວ ຕສ຺ສາ ອຣຸຄ຺ຄໍ ຄຕກາເລ ອສ຺ສມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ທາຣເກ ຍາຈິຕ຺ວາ ຕາຍ ອນາຄຕາຍ ເຕ ຄເຫຕ຺ວາ ປ຺ກ຺ກມິສ຺ສາມີ’’ຕິ. ອຖ຺ສ຺ສ ອວິທູເຣ ເອກໍ ສານຸປ຺ພ຺ພຕໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ເອກສ຺ມີ ຜາສຸກຄ຺ຖາເນ ນິປ຺ຊຊິ. ຕໍ ປນ ຣຕ຺ຕິ ປຈ຺ຈູສກາເລ ມຫ຺ທີ ສຸປິນໍ ອທ຺ທສ. ເອວຣູໂປ ສຸປິໂນ ອໂຫສິ – ເອໂກ ປຸຣິໂສ ກຓ຺ໂຫ ທ຺ເວ ກາສາຍານິ ປຣິທຫິຕ຺ວາ ທ຺ວິສຸ ກຓ຺ເຓສຸ ຣຕ຺ຕມາລໍ ປີລຸອນ຺ທິຕ຺ວາ ອາວຸທຫຕ຺ໂຖ ຕຊ຺ເຊນ຺ໂຕ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ມຫ຺ທີ ຊຍາສຸ ຄເຫຕ຺ວາ ອາກຫ຺ຕິຕ຺ວາ ພູມິຍໍ ອຸຕ຺ຕານກໍ ປາເຕຕ຺ວາ ວິຣວນ຺ຕິຍາ ຕສ຺ສາ ທ຺ເວ ອກ຺ຂີນິ ອຸປ຺ປາເຜຕ຺ວາ ພາຫານິ ຊິນ຺ທິຕ຺ວາ ອຸຣໍ ພິນ຺ທິຕ຺ວາ ປຄ຺ຄຣນ຺ຕໂລຫິຕພິນ຺ທຸໍ ຫທຍມໍສໍ ອາທາຍ ປ຺ກ຺ກາມີຕິ. ສາ ປພຸຊ຺ຊິຕ຺ວາ ພີຕຕສິຕາ ‘‘ປາປໂກ ສຸປິໂນ ເມ ທິຏ຺ໂຖ, ສຸປິນປາຖໂກ ປນ ເວສ຺ສນ຺ຕເຣນ ສທິໂສ ນາມ ນຕ຺ຖິ, ປຸຈ຺ຊິສ຺ສາມິ ນ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ປຓ຺ຓສາລທ຺ວາຣໍ ອາໂກເຜສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ໂກ ເອໂສ’’ຕິ ອາຫ. ‘‘ອຫໍ ເທວ, ມທ຺ທີ’’ຕິ. ‘‘ກທ຺ເທ, ອມ຺ຫາກໍ ກຕິກວຕ຺ຕໍ ພິນ຺ທິຕ຺ວາ ກສ຺ມາ ອກາເລ ອາຄຕາສີ’’ຕິ. ‘‘ເທວ, ນາຫໍ ກິເລສວເສນ ອາຄຈ຺ໞາມິ, ອປິຈ ໂຂ ປນ ເມ ປາປໂກ ສຸປິໂນ ທິຏ຺ໂຖ’’ຕິ. ‘‘ເຕນ ຫິ ກເຖຫິ, ມທ຺ທີ’’ຕິ. ສາ ອຕ຺ຕນາ ທິຏ຺ຖນິຍາມເນເວ ກເຖສິ.

ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ສຸປິນໍ ປຣິຄ຺ຄຓ຺ຫິຕ຺ວາ ‘‘ມຍ຺ຫໍ ທານປາຣມີ ປູຣິສ຺ສຕິ, ສ຺ເວ ມໍ ຍາຈໂກ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ຍາຈິສ຺ສຕິ, ມທ຺ທີ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສ຺ສາມີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມທ຺ທີ, ຕວ ທຸສ຺ສຍນທຸພ຺ໂພຊເນຫິ ຈິຕ຺ຕໍ ອາລຸລຸອິຕໍ ກວິສ຺ສຕິ, ມາ ກາຍີ’’ຕິ ສໍໂມເຫຕ຺ວາ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ອຸຍ຺ໂຍເຊສິ. ສາ ວິກາຕາຍ ຣຕ຺ຕິຍາ ສພ຺ພໍ ກຕ຺ຕພ຺ພກິຈ຺ຈໍ ກຕ຺ວາ ທ຺ເວ ປຸຕ຺ເຕ ອາລິງ຺ຄິຕ຺ວາ ສີເສ ຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕາ, ອຊ຺ຊ ເມ ທຸສ຺ສຸປິໂນ ທິຏ຺ໂຖ, ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ກເວຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ໂອວທິຕ຺ວາ ‘‘ເທວ, ຕຸມ຺ເຫ ທ຺ວິສຸ ກຸມາເຣສຸ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ໂຫຖາ’’ຕິ ມຫາສຕ຺ຕໍ ປຸຕ຺ເຕ ປຏິຈ຺ໞາເປຕ຺ວາ ປຈ຺ໞິຂຕ຺ຕິຕ຺ຕິອາທີນິ ອາທາຍ ອສ຺ສູນິ ປຸຄ຺ໞນ຺ຕີ ມູລຜລາຜລຕ຺ຖາຍ ວນໍ ປາວິສິ. ຕທາ ຊູຊໂກປິ ‘‘ອິທານິ ມທ຺ທີ ອຣຸຄ຺ຄໍ ຄຕາ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ສານຸປ຺ພ຺ພຕາ ໂອຣຸຍ຺ຫ ເອກປທິກມຄ຺ເຄນ ອສ຺ສມາກິມຸໂຂ ປາຍາສິ. ມຫາສຕ຺ໂຕປິ ປຓ຺ຓສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຓ຺ຓສາລທ຺ວາເຣ ປາສາຓຜລເກ ສຸວຓ຺ຓປຏິມາ ວິຍ ນິສິນ຺ໂນ ‘‘ອິທານິ ຍາຈໂກ ອາຄມິສ຺ສຕີ’’ຕິ ປິປາສິໂຕ ວິຍ ສຸຣາໂສຓ຺ໂຫ ຕສ຺ສາຄມນມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕວ ນິສີທິ. ປຸຕ຺ຕາປິສ຺ສ ປາທມູເລ ກີລນ຺ຕິ. ໂສ ມຄ຺ຄໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອາຄຈ຺ໞນ຺ຕໍ ທິສ຺ວາ ສຕ຺ຕ ມາເສ ນິກ຺ຂິຕ຺ຕໍ ທານທຸຣໍ ອຸກ຺ຂິປນ຺ໂຕ ວິຍ ‘ເອຫີ, ຕ຺ວໍ ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ’’ຕິ ໂສມນສ຺ສຊາໂຕ ຊາລິກຸມາຣໍ ອາມນ຺ເຕນ຺ໂຕ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໐໗ກ.

‘‘ອຸຏ຺ເຖຫິ ຊາລິ ປຕິຏ຺ຖ, ໂປຣາຓໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕິ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ວິຍ ປສ຺ສາມິ, ນນ຺ທິໂຍ ມາກິກີຣເຣ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ໂປຣາຓໍ ວິຍ ທິສ຺ສຕີຕິ ປຸພ຺ເພ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄເຣ ນານາທິສາຫິ ຍາຈການໍ ອາຄມນໍ ວິຍ ອຊ຺ຊ ຍາຈການໍ ອາຄມນໍ ທິສ຺ສ

ຕີ។ ນນ຺ທິໂຍ ນາກິກິຣເຣຕີ ເອຕສ຺ສ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ທິຍ຺ຄກາລໂຕ ປຍ຺ຄາຍ ນໍ ໂສມນສ຺ສານິ ອກິກິຣນ຺ຕີ, ພມ຺ນາກິຕຕ຺ຕສ຺ສ ປ຺ຣິສສ຺ສ ສີເສ ສິຕູທກາພຍສຫສ຺ເສທີ ອກິເສຈນກາໂລ ວິຍ ຊາໂຕຕີ។

ຕໍ ສ຺ຕຕ຺ວາ ກ຺ມາໂຣ ອາຫ –

໘໐໗໘។

‘‘ອຫມ຺ປີ ຕາຕ ປສ຺ສາມິ, ໂຍ ໂສ ພ຺ຣຫ຺ມາວ ທິສ຺ສຕີ;

ອທ຺ນິໂກ ວິຍ ອາຍາຕີ, ອຕິຖີ ໂນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕີ។

ວຕ຺ວາ ຈ ປນ ກ຺ມາໂຣ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ອປ຺ຈິຕິ ກໂຣນ຺ໂຕ ອ຺ຍ຺ຄາຍາສນາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ປຣິກ຺ຂາຣຄ຺ຄຫຕໍ ອາປ຺ຈ຺ຈິ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ຕໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ‘‘ອຍໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ປ຺ຕ຺ໂຕ ຊາລີກ຺ມາໂຣ ນາມ ກວິສ຺ສຕີ, ອາທິໂຕ ປຍ຺ຄາເຍວ ຜຣ຺ສວຈນໍ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕີ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ອເປຫີ ອເປຫີ’’ຕີ ອຈ຺ຉຣໍ ປຫຣີ។ ກ຺ມາໂຣ ອປຄນ຺ຕ຺ວາ ‘‘ອຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ອຕິຜຣ຺ໂສ, ກີ ນ຺ ໂຂ’’ຕີ ຕສ຺ສ ສຣີຣໍ ໂອໂລເກນ຺ໂຕ ອຍ຺ຄາຣສ ປ຺ຣິສໂທເສ ປສ຺ສີ។ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕປີ ໂພຣິສຕ຺ຕໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ປຝິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໐໗໙។

‘‘ກຈ຺ຈິ ນ຺ ໂກໂຕ ກ຺ສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂກໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ອຸຍ຺ເຉນ ຍາເປຖ, ກຈ຺ຈິ ມູລຜລາ ພຫູ។

໘໐໙໐។

‘‘ກຈ຺ຈິ ທໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ, ກຈ຺ຈິ ຫິໍສາ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕີ។

ໂພຣິສຕ຺ໂຕປີ ເຕນ ສທ຺ຉີ ປຝິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໐໙໑។

‘‘ກ຺ສລຄ຺ເຈວ ໂນ ພ຺ຣຫ຺ເມ, ອໂຖ ພ຺ຣຫ຺ເມ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ອຸຍ຺ເຉນ ຍາເປມ, ອໂຖ ມູລຜລາ ພຫູ។

໘໐໙໘។

‘‘ອໂຖ ທໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣີສວາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ, ຫິໍສາ ອມ຺ຫໍ ນ ວິຊ຺ຊຕີ។

໔໐໙໓။

‘‘ສຕຸຕ ໂນ ມາເສ ວສຕໍ, ອຣຄຸເຄ ຊີວໂສກີນໍ;

ອີມມຸປີ ປຄຸມໍ ປສຸສາມ, ພຸຣາຫຸມຕໍ ເທວວຕຸຕີນໍ;

ອາທາຍ ເວລຸຂຸວໍ ທຕຸສໍ, ອຄຸຄີຫຸຕຸຕໍ ກມຕຸທລຸໍ။

໔໐໙໔။

‘‘ສຸວາຄຕໍ ເຕ ມຫາພຸຣຫຸເມ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕໍ;

ອນຸໂຕ ປວິສ ກທຸທນຸເຕ, ປາເທ ປກຸຂາລຍສຸສຸ ເຕ။

໔໐໙໕။

‘‘ຕິຕຸທຸການີ ປີຍາລານີ, ມທຸເກ ກາສຸມາຣິໂຍ;

ຜລານີ ຂຸທຸທກປຸປານີ, ກຸຄຸຊ ພຸຣຫຸເມ ວຣໍ ວຣໍ။

໔໐໙໖။

‘‘ອີທມຸປີ ປານີຍໍ ສີຕໍ, ອາກຕໍ ຄິຣິຄພຸກຣາ;

ຕໂຕ ປີວ ມຫາພຸຣຫຸເມ, ສເຈ ຕຸວໍ ອກີກງຂສີ’’ຕີ။

ເອວຄຸຈ ປນ ວຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ອຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ນ ອກາຣເຕນ ອີມໍ ພຸຣຫາຣຄຸຄໍ ອາຄໂຕ, ອາຄມນການຕໍ ປປຄຸຈໍ ອກຕຸວາ ປຸຈຸຊິສຸສາມິ ນ’’ນຸຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອີມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໐໙໗။

‘‘ອຖ ຕຸວໍ ເກນ ວຕຸເຕນ, ເກນ ວາ ປນ ເຫຕຸນາ;

ອນຸປຸປຕຸໂຕ ພຸຣຫາຣຄຸຄໍ, ຕໍ ເມ ອກຸຂາຫີ ປຸຈຸຊິໂຕ’’ຕີ။

ຕຕຸຖ ວຕຸເຕນາຕິ ກາຣເຕນ။ ເຫຕຸນາຕິ ປຈຸຈເຍນ။

ຊູຊໂກ ອາຫ –

໔໐໙໘။

‘‘ຍຖາ ວາຣິວໂຫ ປູໂຣ, ສພຸພການໍ ນ ຂີຍຕິ;

ເອວໍ ຕໍ ຍາຈິຕາຄຈຸຊີ, ປຸຕຸເຕ ເມ ເທຫີ ຍາຈິໂຕ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ວາຣິວໂຫຕິ ປຄຸຈສຸ ມຫານທີສຸ ອຸທກວາໂຫ. ນ ຂີຍຕີຕິ ປີປາສິເຕຫິ ອາຄນຸຕຸວາ ຫຕຸເຖຫີປິ ກາຊເນຫີປິ ອຸສຸສິຄຸຈິຕຸວາ ປີວີຍມາໂນ ນ ຂີຍຕີ. ເອວໍ ຕໍ ຍາຈິຕາຄຈຸຊິນຸຕິ ຕຸວມຸປີ ສທຸຂາຍ ປູຣິຕຕຸຕາ ເອວຣູໂປເຍວາຕິ ມຄຸຄມາໂນ ອຫໍ ຕໍ ຍາຈິຕຸໍ ອາຄຈຸຊີ. ປຸຕຸເຕ ເມ ເທຫີ ຍາຈິໂຕຕິ ມຍາ ຍາຈິໂຕ ຕວ ປຸຕຸເຕ ມຍຸຫໍ ທາສຕຸຖາຍ ເທຫີຕິ.

ຕໍ ສຸຕຸວາ ມຫາສຕຸໂຕ ໂສມນສຸສຊາໂຕ ປສາຣິຕຫຕຸເຖ ສຫສຸສຕຸຖວິກໍ ຖເປນຸໂຕ ວິຍ ປພຸພຕປາທໍ ອຸນຸນາເທນຸໂຕ ອິມາ ຄາຖາ ອາຫ –

໔໐໙໙.

‘‘ທທາມິ ນ ວິກມຸປາມິ, ອິສຸສໂຣ ນຍ ພຸຣາຫຸມຕ;

ປາໂຕ ຄຕາ ຣາຊປຸຕຸຕີ, ສາຍໍ ອຸຄຸຊາໂຕ ເອຫີຕິ.

໔໑໐໐.

‘‘ເອກຣຕຸຕີ ວສິຕຸວານ, ປາໂຕ ຄຈຸຊສິ ພຸຣາຫຸມຕ;

ຕສຸສາ ນຸຫາເຕ ອຸປຄາເຕ, ອຖ ເນ ມາລທາຣິເນ.

໔໑໐໑.

‘‘ເອກຣຕຸຕີ ວສິຕຸວານ, ປາໂຕ ຄຈຸຊສິ ພຸຣາຫຸມຕ;

ນານາປຸປຸເຜຫິ ສຄຸຊນຸເນ, ນານາຄນຸເຂຫິ ກູສິເຕ;

ນານາມູລຜລາກິຕຸເຕ, ຄຈຸຊ ສຸວາທາຍ ພຸຣາຫຸມຕາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ອິສຸສໂຣຕິ ຕຸວໍ ມມ ປຸຕຸຕານໍ ອິສຸສໂຣ ສາມິໂກ ຫຸຕຸວາ ເອເຕ ນຍ, ອປິຈ ໂຂ ປເນກໍ ກາຣຕໍ ອຕຸຖິ. ເອເຕສໍ ມາຕາ ຣາຊປຸຕຸຕີ ຜລາຜລຕຸຖາຍ ປາໂຕ ຄຕາ ສາຍໍ ອຣຄຸຄໂຕ ອາຄມິສຸສຕິ, ຕາຍ ອານີຕານິ ມທຸຣຜລາຜລານິ ກຸຄຸຊິຕຸວາ ອິເທວ ຖເນ ອຊເຊກຣຕຸຕີ ວສິຕຸວາ ປາໂຕວ ທາຣເກ ຄເທຕຸວາ ຄມິສຸສສີ. ຕສຸສາ ນຸຫາເຕຕິ ຕາຍ ນຸຫາປິເຕ. ອຸປຄາເຕຕິ ສີສມຸທີ ອຸປສີງຄິເຕ. ອຖ ເນ ມາລທາຣິເນຕິ ອຖ ເນ ວິຈິຕຸຣາຍ ມາລາຍ ອລງກເຕ ຕໍ ມາລໍ ວຫມາເນ. ປາລຸອິໂປຕຸຖເກສຸ ປນ ‘‘ອຖ ເນ ມາລທາຣິໂນ’’ຕິ ລິຂິຕໍ, ຕສຸສຕຸໂຖ ນ ວິຈາຣິໂຕ. ນານາມູລຜລາກິຕຸເຕຕິ ມຄຸເຄ ປາເຖຍຍຕຸຖາຍ ທິນຸເນຫິ ນານາມູລຜລາຜເລຫິ ອາກິຕຸເຕ.

ຊູຊໂກ ອາຫ –

໔໑໐໔.

‘‘ນ ວາສມກິໂຣຈາມິ, ຄມນໍ ມຍຸຫ ຣຸຈຸຈຕິ;

ອນຸຕຣາໂຍປິ ເມ ອສຸສ, ຄຈຸຊຄຸເລວ ຣເຖສກ.

໔໑໐໓໋

‘‘ນ ເທວາ ຍາຈໂຍຄີ ນັ, ອນ຺ຕຣາຍສ຺ສ ກາຣີຍາ;

ອິຕ຺ຖີໂຍ ມນ຺ຕໍ ຊານນ຺ຕິ, ສພ຺ພໍ ຄຕ຺ໜນ຺ຕິ ວາມໂຕ໋

໔໑໐໔໋

‘‘ສທ຺ທາຍ ທານໍ ທທໂຕ, ມາສໍ ອທກ຺ຂິ ມາຕຣໍ;

ອນ຺ຕຣາຍມ຺ປີ ສາ ກຍິຣາ, ຄຈ຺ຉລ຺ເລວ ຣເຖສພາ໋

໔໑໐໕໋

‘‘ອາມນ຺ຕຍສ຺ສຸ ເຕ ປຸຕ຺ເຕ, ມາ ເຕ ມາຕຣມທ຺ທສຸ;

ສທ຺ທາຍ ທານໍ ທທໂຕ, ເອວໍ ປຸລ຺ລໍ ປວທ຺ຒຕິ໋

໔໑໐໖໋

‘‘ອາມນ຺ຕຍສ຺ສຸ ເຕ ປຸຕ຺ເຕ, ມາ ເຕ ມາຕຣມທ຺ທສຸ;

ມາທິສສ຺ສ ຜນໍ ທຕ຺ວາ, ຣາຊ ສຄ຺ຄໍ ຄມິສ຺ສສີ’’ຕິ໋

ຕຕ຺ຖ ນ ເທວາ ຍາຈໂຍຄີ ນນ຺ຕິ ເອຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ໋ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ມຫາຣາຊ, ເອຕາ ອິຕ຺ຖີໂຍ ຈ ນາມ ນ ຫິ ຍາຈໂຍຄີ, ນ ຍາຈນາຍ ອນ຺ຈ຺ຉວິກາ ໂຫນ຺ຕິ, ເກວລໍ ອນ຺ຕຣາຍສ຺ສ ກາຣີຍາ ທາຍການໍ ປຸລ຺ລນ຺ຕຣາຍໍ, ຍາຈການລ຺ຈ ລາກນ຺ຕຣາຍໍ ກໂຣນ຺ຕີຕິ໋ ອິຕ຺ຖີໂຍ ມນ຺ຕນ຺ຕິ ອິຕ຺ຖີ ມາຍໍ ນາມ ຊານນ຺ຕິ໋ ວາມໂຕຕິ ສພ຺ພໍ ວາມໂຕ ຄຕ຺ໜນ຺ຕິ, ນ ທກ຺ຂິຒ ໂຕ໋ ສທ຺ທາຍ ທານໍ ທທໂຕຕິ ກມ຺ມລ຺ຈ ຜລລ຺ຈ ສທ຺ທຫິຕ຺ວາ ທານໍ ທທໂຕ໋ ມາສນ຺ຕິ ມາ ເອເຕສໍ ມາຕຣໍ ອທກ຺ຂິ໋ ກຍິຣາ ຕິ ກເຣຍ຺ຍ໋ ອາມນ຺ຕຍສ຺ສູຕິ ຊານາເປຫິ, ມຍາ ສທ຺ຘີ ເປເສຫີຕິ ວທຕິ໋ ທທໂຕຕິ ທທນ຺ຕສ຺ສ໋

ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອາຫ –

໔໑໐໗໋

‘‘ສເຈ ຕ຺ວໍ ນິຈ຺ຉເສ ທຍ຺ຖຸໍ, ມມ ກຣິຍໍ ປຕິພ຺ພຕໍ;

ອຍ຺ຍກສ຺ສປີ ທສ຺ເສຫີ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂພ໋

໔໑໐໘໋

‘‘ອິເມ ກຸມາເຣ ທິສ຺ວານ, ມລ຺ຊເກ ປີຍກາຕິເນ;

ປ໌ຕິໂຕ ສຸມໂນ ວິຕ຺ໂຕ, ພຫຸំ ຫສ຺ສຕິ ເຕ ຘນ''ນ຺ຕិ។

ຕຕ຺ຖ ອຍ຺ຍກສ຺ສາຕិ ມຍ຺ហំ ປິຕុໂນ ສຄ຺ຊຍມຫາຣາຊສ຺ສ ທ຺វិນ຺ນំ ກຸມາຣານំ ອຍ຺ຍກສ຺ສ។ ຫສ຺ສຕិ ເຕ ຘນນ຺ຕិ ໂສ ຣາຊາ ຕຍ຺ហំ ພຫຸំ ຘນំ ຫສ຺ສຕិ។

ຊູຊໂກ ອາຫ –

៨១០៧។

''ອຈ຺ເຈທນສ຺ສ ກາຍາມិ, ຣາຊປ຺ຕ຺ຕ ສ຺ໂຕຫិ ເມ;

ຣາຊທຕ຺ຫາຍ ມំ ທຊ຺ຊາ, ວິກ຺ກິເຕຍ຺ຍ ຫເນຍ຺ຍ ວາ;

ຊິໂນ ຘນຄ຺ຈ ທາເສ ຈ, ຄາຣຍ຺ຫສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຘຍາ''ຕិ។

ຕຕ຺ຖ ອຈ຺ເຈທນສ຺ສາຕិ ອຈ຺ຈິນ຺ທິຕ຺វາ ຄຫຕាສ຺ສ ກາຍາມិ។ ຣາຊທຕ຺ຫາຍ ມំ ທຊ຺ຊາຕិ ''ອຍំ ພ຺ຣາຫ຺មໂຕ ທາຣກໂຈໂຣ, ທຕ຺ຫມສ຺ສ ເທຖ຺ຖາ''ຕិ ເອວំ ທຕ຺ຫຕ຺ຖາຍ ມំ ອມຈ຺ຈານំ ທເທຍ຺ຍ។ ຄາຣຍ຺ຫສ຺ສ ພ຺ຣຫ຺ມພນ຺ຘຍາຕិ ເກວລំ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາວ ຄຣຫិຕພ຺ໂພ ກວິສ຺ສາມີຕិ។

ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອາຫ –

៨១១០។

''ອິເມ ກຸມາເຣ ທິສ຺វານ, ມຄ຺ຊເກ ປິຍການិເນ;

ຘມ຺ເມ ຖິໂຕ ມຫາຣາຊາ, ສີວີນំ ຣຄ຺ຖວຫ຺ឍໂນ;

ລທ຺ຘາ ປີຕິໂສມນສ຺ສំ, ພຫຸំ ຫສ຺ສຕិ ເຕ ຘນ''ນ຺ຕិ។

ຊູຊໂກ ອາຫ –

៨១១១។

''ນາຫំ ຕມ຺ປີ ກຣິສ຺ສາມີ, ຍំ ມំ ຕ຺វំ ອນຸສາສສີ;

ທາຣເກວ ອຫំ ເນສ຺សំ, ພ຺ຣາຫ຺មຕຍາ ປຣິຈາຣເກ''ຕិ។

ຕຕ຺ຖ ທາຣເກວາຕិ ອລំ ມຍ຺ហំ ອຄ຺ເឈນ ຘເນນ, ອຫំ ອິເມ ທາຣເກ ອຕ຺ຕໂນ ພ຺ຣາຫ຺មຕິຍາ ປຣິຈາຣເກ ເນສ຺សາມີຕិ។

ຕំ ຕສ຺ສ ຜຣຸສວຈນំ ສຸຕ຺វາ ທາຣກາ ກີຕາ ປລາຍິຕ຺វາ ປິຕុຖິປ຺ຕ຺ຕາສາລំ ຄນ຺ຕ຺វາ ຕໂຕປີ ປລາຍິຕ຺វາ ຄຸມ຺ພຄຫເນ ນິລີຍິຕ຺វາ ຕຕ຺ຣາປີ ຊູຊເກນາຄນ຺ຕ຺វາ ຄຫិຕາ ວິຍ ອຕ຺ຕານំ ສມ຺ປສ຺ສມານາ ກມ຺ປນ຺ຕາ ກຕ຺ຖຈិ ຖາຕុំ ອສມຕ຺ຖາ ອິໂຕ ຈິໂຕ ຈ ຘາວិຕ຺វາ ຈຕ຺ຣສ຺ສໂປກ຺ຂຣຕິຕិຣំ ຄນ຺ຕ຺វາ ທລ຺ហំ ວາກຈិຣំ ນິວາເສຕ຺វາ ອຸທກំ ໂອຣຸຍ຺ຫ ໂປກ຺ຂຣປຕ຺ຕំ ສີເສ ຖເປຕ຺វາ ອຸທເກນ ປຏິຈ຺ឆນ຺ນາ ຫຸຕ຺វາ ອຄ຺ຖំສុ។ ຕມຕ຺ຖំ ປການເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໑໑໔။

‘‘ຕໂຕ ກຸມາຣາ ພຸຍຖິຕາ, ສຸຕ຺ວາ ລຸທ຺ທສ຺ສ ພາສິຕັ;

ເຕນ ເຕນ ປທາວິສຸ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈຸໂພ’’ຕິ။

ຊູຊໂກປິ ກຸມາເຣ ອທິສ຺ວາ ໂພທິສຕ຺ຕັ ອປ຺ສາເທສິ ‘‘ໂພ ເວສ຺ສນ຺ຕຣ, ອິທາເນວ ຕ຺ວັ ມຍ຺ຫັ ທາຣເກ ທຕ຺ວາ ມຍາ ‘ນາຫັ ເຊ ຕ຺ຕວນຄຣັ ຄມິສ຺ສາມິ, ທາຣເກ ມມ ພ຺ຣາຫ຺ມຕິຍາ ປຣິຈາຣເກ ເນສ຺ສາມີ’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ອິງ຺ຄິຕສຍ຺ຍັ ທຕ຺ວາ ປຸຕ຺ເຕ ປລາເປຕ຺ວາ ອຊານນ຺ໂຕ ວິຍ ນິສິນ຺ໂນ, ນຕ຺ຖິ ມຍ຺ເຫ ໂລກສ຺ມິ ຕຍາ ສທິໂສ ມຸສາວາທີ’’ຕິ။ ຕັ ສຸຕ຺ວາ ມທາສຕ຺ໂຕ ປກມ຺ປິຕຈິຕ຺ໂຕ ຫຸຕ຺ວາ ‘‘ທາຣກາ ປລາຕາ ການິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ໂພ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ມາ ຈິນ຺ຕຍິ, ອານເສ຺ສາມິ ເຕ ກຸມາເຣ’’ຕິ ອຸຍ຺ຖາຍ ປີຍ຺ຖິປ຺ຕ຺ຕສາລໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ເຕສັ ວນຄຫນັ ປວິຍ຺ຖກາວັ ຍຕ຺ວາ ປທວລຍ຺ຊານຸສາເຣນ ໂປ຺ກ຺ຂຣຕິຕີຣັ ຄນ຺ຕ຺ວາ ອຸທເກ ໂອຕິຕ຺ຕປທັ ທິສ຺ວາ ‘‘ກຸມາຣາ ອຸທກັ ໂອຣຸຍ຺ທ ຖິຕາ ການິສ຺ສນ຺ຕີ’’ຕິ ຍຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຊາລີ’’ຕິ ປກ຺ໂກສນ຺ໂຕ ອິມັ ຄາຖາທ຺ວຍ ມາຫ –

໔໑໑໕။

‘‘ເອທິ ຕາຕ ປິຍປຸຕ຺ຕ, ປູເຣຖ ມມ ປາຣມີ;

ຫທຍັ ເມກິສິຍ຺ເຈຖ, ກໂຣຖ ວຈນັ ມມ။

໔໑໑໖။

‘‘ຍານາ ນາວາ ຈ ເມ ໂຫຖ, ອຈລາ ກວສາຄເຣ;

ຊາຕິປາຣັ ຕຣິສ຺ສາມິ, ສນ຺ຕາເຣສ຺ສັ ສເທວກ’’ນ຺ຕິ။

ກຸມາໂຣ ປິຕຸ ວຈນັ ສຸຕ຺ວາ ‘‘ພ຺ຣາຫ຺ມໂຕ ມັ ຍຖາຣຸຈິ ກໂຣຕຸ, ປິຕຣາ ສທ຺ທິ ທ຺ເວ ກຖາ ນ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ ສີສັ ນິຫຣິຕ຺ວາ ໂປ຺ກ຺ຂຣປ຺ຕ຺ຕານິ ວິຍູທິຕ຺ວາ ອຸທກາ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ມທາສຕ຺ຕສ຺ສ ທກ຺ຂິຕປາເທ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ໂຄປ຺ຜກສນ຺ທິ ທລ຺ຫັ ຄເທຕ຺ວາ ປໂຣທິ။ ອຖ ນັ ມທາສຕ຺ໂຕ ອາຫ ‘‘ຕາຕ, ກຄິນີ ເຕ ກຸທິ’’ນ຺ຕິ။ ‘‘ຕາຕ, ອິເມ ສຕ຺ຕາ ນາມ ກເຍ ອຸປ຺ປນ຺ເນ ອຕ຺ຕານເມວ ຣກ຺ຂນ຺ຕີ’’ຕິ။ ອຖ ມທາສຕ຺ໂຕ ‘‘ປຸຕ຺ເຕທິ ເມ ກຕິກາ ກຕາ ການິສ຺ສຕີ’’ຕິ ຍຕ຺ວາ ‘‘ເອທິ ອມ຺ມ ກຕ຺ເຫ’’ຕິ ປກ຺ໂກສນ຺ໂຕ ຄາຖາ ທ຺ວຍມາຫ –

໔໑໑໗။

‘‘ເອທິ ອມ຺ມ ປິຍນິຕິ, ປູເຣຖ ມມ ປາຣມີ;

ຫທຍັ ເມກິສິຍ຺ເຈຖ, ກໂຣຖ ວຈນັ ມມ။

໔໑໑໘။

‘‘ຍານາ ນາວາ ຈ ເມ ໂຫຖ, ອຈລາ ກວສາຄເຣ;

ຊາຕິປາຣໍ ຕຣິສ຺ສາມິ, ອຸທ຺ທຣິສ຺ສໍ ສເທວກ’’ນ຺ຕິ។

ສາປິ ‘‘ປິຕຣາ ສທ຺ធິ ທ຺ເວ ກຖາ ນ ກເຖສ຺ສາມີ’’ຕິ ຕເຖວ ອຸທກາ ອຸຕ຺ຕຣິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ວາມປາເທ ນິປ຺ຕິຕ຺ວາ ໂຄປ຺ផກສນ຺ធິ ທລ຺ហໍ ຄເຫຕ຺ວາ ປໂຣທິ។ ເຕສໍ ອສ຺ສູນິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ຜຸລ຺ລປທ຺ມວຕ຺ເຕ ປາທປິຎ຺ເຖ ປຕນ຺ຕິ។ ຕສ຺ສ ອສ຺ສູນິ ເຕສໍ ສ຺ວຕ຺ຕາຜລກສທິສາຍ ປິຎ຺ຖິຍາ ປຕນ຺ຕິ។ ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ກຸມາເຣ ອຸຎ຺ຖາເປຕ຺ວາ ອສ຺ສາເສຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຊາລິ ກິ ຕ຺ວໍ ມມ ທານວິຕ຺ຕກກາວໍ ນ ຊານາສິ, ອຊ຺ឈາສຍໍ ເມ, ຕາຕ, ມត຺ຖກໍ ປາເປຫີ’’ຕິ ວត຺ວາ ໂຄເຕ ອຕ຺ឃາເປນ຺ໂຕ ວິຍ ຕຕ຺ເຖວ ຖິໂຕ ກຸມາເຣ ອត຺ឃາເປສີ។ ໂສ ກິຣ ປຸត຺ຕໍ ອາມນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ ‘‘ຕາຕ, ຊາລິ ຕ຺ວໍ ກຸຊິສ຺ໂສ ໂຫត຺ກາໂມ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ທត຺ວາ ກຸຊິສ຺ໂສ ກເວຍ຺ຍາສິ, ກຄິນີ ໂຂ ປນ ເຕ ອຸត຺ຕມຣູປធຣາ, ໂກຈິ ນີຈຊາຕິໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ກິລ຺ຈິເທວ ធນໍ ທត຺ວາ ຕວ ກຄິນີ ກຸຊິສ຺ສໍ ກត຺ວາ ຊາຕິສມ຺ເភທໍ ກເຣຍ຺ຍ, ອຄ຺ຄត຺ຣធຄ຺ຄາ ສພ຺ພສຕຫາຍໂກ ນາມ ນត຺ຖິ, ຕສ຺ມາ ກຄິນີ ເຕ ກຸຊິສ຺ສາ ໂຫត຺ກາມາ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ທາສສຕໍ ທາສີສຕໍ ຫត຺ຖິສຕໍ ອສ຺ສສຕໍ ອຸສກສຕໍ ນິກ຺ຂສຕນ຺ຕິ ເອວໍ ສພ຺ພສຕານິ ທត຺ວາ ກຸຊິສ຺ສາ ໂຫຕູ’’ຕິ ເອວໍ ກຸມາເຣ ອត຺ឃາເປត຺ວາ ສມສ຺ສາເສຕ຺ວາ ອສ຺ສມປທໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ກមណ຺ឌលុນາ ອຸທກໍ ຄເຫត຺ວາ ‘‘ເອຫີ ວត, ໂភ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ’’ຕິ ອາມນ຺ເຕត຺ວາ ສພ຺ພញ຺ញុតញ຺ញាណສ຺ສ ປច຺ចໂຍ ໂຫតູຕິ ປត຺ຖນໍ ກត຺ວາ ອຸທກໍ ປាເຕត຺ວາ ‘‘ອម຺ໂភ ພ຺ຣາຫ຺ມຕ, ປុត຺ເຕຫິ ເມ ສតគុເណน ສຫស຺សគុເណน ສតសហស຺សគុເណน ສព຺ពញ຺ញុតញ຺ញាណເມວ ປិយតຣ’’ນ຺ຕິ ປຖវិ ອុន຺នាເທន຺ໂຕ ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ປិយປុត຺តទានໍ ອទាសិ។ តមត຺ថំ ປกាសេន຺ໂຕ សត຺ថា អាហ –

៨១១៧។

‘‘ຕໂຕ ກຸມາເຣ ອາທາຍ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈុໂភ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອທາ ທານໍ, ສີວີນໍ ຣຎ຺ຖວຫ຺ឍໂນ។

៨១១៨។

‘‘ຕໂຕ ກຸມາເຣ ອາທາຍ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈុໂភ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອທາ ວិត຺ໂຕ, ປុត຺ຕເກ ທານມុត຺ຕមំ។

៨១១៩។

‘‘ຕທາສិ ຍំ ភិសនកំ, ຕທាសិ ໂລមហំសនំ;

ຍំ ກុមាເຣ ປທិន຺នម຺ហិ, ເມທນី សម຺ປកម຺ປថ។

៨១២០។

‘‘ຕທាສិ ຍំ ភិសនកំ, ຕទាសិ ໂລមហំសនំ;

ຍំ ປញ຺ជលិកោ ຣាជា, ກុមាເຣ ສុខວច຺ចិເຕ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ອທາ ທານໍ, ສີວີນໍ ຣຎ຺ຖວຫ຺ឍໂນ’’ຕິ។

ຕត຺ຖ ວិត຺ໂຕຕິ ປີຕិໂສមនស຺សជាໂຕ ហុត຺វា។ ຕທາສិ ຍំ ភិសនកន຺ຕិ ຕທາ ທານເຕເຊន ອុន຺នទន຺ຕិ មហាປថវិ ຈត຺ນហុ ຕាສិកហត຺ថិໂຍជនសតសហស຺សពហលា មត຺តវារណោ វិយ គជ຺ជមានា កម຺ປិ, សាគໂຣ សង຺ខុភិ។ សិເនរុប຺ពត຺តរាជា ສុ

ເສທິຕເວຕຸຕຸງກຸໂຣ ວິຍ ໂອນມິຕຸວາ ວຸງກປພຸພຕາກິມຸໂຂ ອຜຸຖາສີ។ ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ ອປຸໂຜເຜສີ, ມຫາພຸຣຫຸມາ ສາສຸກາຣມຫາສີ។ ຍາວ ພຸຣຫຸມໂລກາ ເອກໂກລາຫລໍ ອໂຫສີ។ ປຖວິສຫເທນ ເຫໂວ ຄຊຸຊນຸໂຕ ຂຕິກວສຸສໍ ວສຸສິ, ອກາລວິຊຸຊຸລຕາ ນິຈຸຂຣີສຸ។ ຫິມວນຸຕວາສີໂນ ສີຫາທໂຍ ສກລຫິມວນຸຕໍ ເອກນິນຸນາທໍ ກຣີສູຕິ ເອວຣູປໍ ກີສນກໍ ອໂຫສີ។ ປາລຸອີຍໍ ປນ ‘‘ເມທນີ ສມຸປກມຸປຖາ’’ຕິ ເອຕຸຕກເມວ ວຸຕຸຕໍ ។ ຍນຸຕິ ຍທາ។ ສຸຂວຈຸອີເຕຕິ ສຸຂວສີເຕ ສຸຂສໍວຫຸຜິເຕ។ ອທາ ທານນຸຕິອມຸໂກ ພຸຣາຫຸມຕ, ປຸຕຸເຕທີ ເມ ສຕຄຸເຕນ ສຫສຸສຄຸເຕນ ສຕສຫສຸສຄຸເຕນ ສພຸພຄຸຄຸຕຄຸລາຕເມວ ປີຍຕຣນຸຕິ ຕສຸສຕຸຖາຍ ອທາສີ។

ມຫາສຕຸໂຕ ທານໍ ທຕຸວາ ‘‘ສຸທິນຸນໍ ວຕ ເມ ທານ’’ນຸຕິ ປີຕີ ອຸປຸປາເທຕຸວາ ກຸມາເຣ ໂອໂລເກນຸໂຕວ ອຜຸຖາສີ។ ຊຸຊໂກປີ ວນຄຸມຸພໍ ປວິສິຕຸວາ ວລຸລີ ທນຸເຕທີ ລິນຸທິຕຸວາ ອາທາຍ ກຸມາຣສຸສ ທກຸຂິຕຫຕຸຖໍ ກຸມາຣິກາຍ ວາມຫຕຸເຖນ ສທຸຣີ ເອກໂຕ ພນຸຣິຕຸວາ ຕເມວ ວລຸລິໂກຜີ ຄເຫຕຸວາ ໂປຖຍມາໂນ ປາຍາສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໑໔໑។

‘‘ຕໂຕ ໂສ ພຸຣາຫຸມໂຕ ລຸທຸໂທ, ລຕໍ ທນຸເຕທີ ລິນຸທິຍ;

ລຕາຍ ຫຕຸເຖ ພນຸຣິຕຸວາ, ລຕາຍ ອນຸມຊຸຊຖ។

໔໑໔໔។

‘‘ຕໂຕ ໂສ ຣຊຸຊມາທາຍ, ທຕຸຫຄຸຈາທາຍ ພຸຣາຫຸມໂຕ;

ອາໂກຍຍນຸໂຕ ເຕ ເນຕິ, ສີວິຣາຊສຸສ ເປກຸຂໂຕ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ສີວິຣາຊສຸສາຕິ ເວສຸສນຸຕຣສຸສ។

ເຕສໍ ປຫຍປຫຍຜຸຖາເນ ຂວີ ລິຊຸຊຕິ, ໂລຫິຕໍ ປຄຸຂຣຕິ។ ປຫຣຕກາເລ ອຄຸຄມຄຸຄສຸສ ປີຜຸຖີ ທທນຸຕິ។ ອເຖກສຸມິວິສມຜຸຖາເນ ພຸຣາຫຸມໂຕ ປກຸຂລິຕຸວາ ປຕິ។ ກຸມາຣານໍ ມຸທຸຫຕຸເຖທີ ພທຸຂວລຸລີ ຄລຸອິຕຸວາ ຄຕາ។ ເຕ ໂຣທມານາ ປລາຍິຕຸວາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ອາຄມໍສຸ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໑໔໓។

‘‘ຕໂຕ ກຸມາຣາ ປກຸການຸໍ, ພຸຣາຫຸມຕສຸສ ປມຸຄຸຈິຍ;

ອສຸສຸປຸຕຸເຕທີ ເນຕຸເຕທີ, ປິຕຣໍ ໂສ ອຸທິກຸຂຕິ។

໔໑໔໔។

‘‘ເວຂມສຸສຕຸຖປຸຕຸຕໍວ, ປີຕຸ ປາທານິ ວນຸທຕິ;

ປີຕຸ ປາທານິ ວນຸທິຕຸວາ, ອີທໍ ວຈນມພຸຣວີ។

໔໑໔໕។

“ອມ຺ມາ ຈ ຕາຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ໂນ ຕາຕ ທສ຺ສສິ;

ຍາວ ອມ຺ມມ຺ປິ ປສ຺ເສມຸ, ອຖ ໂນ ຕາຕ ທສ຺ສສິຯ

໔໑໘໖ຯ

“ອມ຺ມາ ຈ ຕາຕ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ຕ຺ວຎ຺ຈ ໂນ ຕາຕ ທສ຺ສສິ;

ມາ ໂນ ຕ຺ວໍ ຕາຕ ອທທາ, ຍາວ ອມ຺ມາປິ ເອຕຸ ໂນ;

ຕທາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ກາມໍ, ວິກ຺ກີຓາຕຸ ຫນາຕຸ ວາຯ

໔໑໘໗ຯ

“ພລງ຺ກປາໂທ ອນ຺ຘນໂຂ, ອໂຖ ໂອວທ຺ຘປິຓ຺ຑິໂກ;

ທີຆຸຕ຺ຕໂຣຏ຺ໂຐ ຈປໂລ, ກຬາໂຣ ຠຄ຺ຄນາສໂກຯ

໔໑໘໘ຯ

“ກຸມ຺ໂຠທໂຣ ຠຄ຺ຄປິຏ຺ຐິ, ອໂຖ ວິສມຈກ຺ຂຸໂກ;

ໂລຫມສ຺ສຸ ຫຣິຕເກໂສ, ວລີນໍ ຕິລກາຫໂຕຯ

໔໑໘໙ຯ

“ປິງ຺ຄໂລ ຈ ວິນໂຕ ຈ, ວິກໂຏ ຈ ພ຺ຣຫາ ຂໂຣ;

ອຊິນານິ ຈ ສນ຺ນທ຺ໂຘ, ອມນຸສ຺ໂສ ຠຍານໂກຯ

໔໑໙໐ຯ

“ມນຸສ຺ໂສ ອຸທາຫຸ ຍກ຺ໂຂ, ມໍສໂລຫິຕໂຠຊໂນ;

ຄາມາ ອຣຎ຺ຎມາຄມ຺ມ, ຘນໍ ຕໍ ຕາຕ ຍາຈຕິຯ

໔໑໙໑ຯ

“ນີຍມາເນ ປິສາເຈນ, ກີ ນຸ ຕາຕ ອຸທິກ຺ຂສິ;

ອສ຺ມາ ນູນ ເຕ ຫທຍໍ, ອາຍສໍ ທຬ຺ຫພນ຺ຘນໍຯ

໔໑໙໔ຯ

‘‘ໂຍ ໂນ ພຫຸເສ ນ ຊານາສິ, ພຼຣາຫຼມເຓນ ສເນສິນາ;

ອຈຸຈາຍິເກນ ລຸທຸເທນ, ໂຍ ໂນ ຄາໂວວ ສຸມຸກາຕິ។

໘໑໓໓។

‘‘ອິເສວ ອຈຸຉຕໍ ກຕຸຫາ, ນ ສາ ຊານາຕິ ກິສຸມິຄຸຈິ;

ມິຄີວ ຊິຣສມຸມຕຸຕາ, ຍູຖາ ຫີນາ ປກນຸທຕິ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ອຸທິກຸຂຕິຕິ ໂສ ປີຕຸ ສນຸຕິກໍ ຄນຸຕຸວາ ກມຸປມາໂນ ໂອໂລເກຕິ។ ເວສນຸຕິ ເວສມາໂນ។ ຕຸວລຸຈ ໂນ ຕາຕ, ທສຸສສີຕິ ຕຸວລຸຈ ອມຸເຫ ຕາຍ ອນາຄຕາຍ ເອວ ພຼຣາຫຼມຕາສຸສ ທທາສີ, ເອວໍ ມາ ກຣິ, ອສິວາເສທີ ຕຸວໍ ຕາວ។ ຍາວ ອມຸມໍ ປສຸເສມຸ, ອຖ ໂນ ຕາຍ ທິຍຸຖກາເລ ຕຸວໍ ປຸນ ທສຸສສິ។ ວິກຸກີຕາຕຸ ໜາຕຸ ວາຕິ ຕາຕ, ອມຸມາຍ ອາຄຕກາເລ ເອສ ອມຸເຫ ວິກຸກີຕາຕຸ ວາ ໜນຕຸ ວາ។ ຍໍ ອິຈຸຉຕິ, ຕໍ ກໂຣຕຸ។ ອປີຈ ໂຂ ປເນສ ກກຸຂລຸໂອ ຜຣຸໂສ, ອຍຸຖາຣສທີ ປຸຣິສໂທເສທີ ສມນຸນາຄໂຕຕິ ອຍຸຖາຣສ ປຸຣິສໂທເສ ກເຖສິ។

ຕຕຸຖ ພລງກປາໂທຕິ ປຕຸຖຍປາໂທ។ ອນຸສນໂຂຕິ ປູຕິນໂຂ។ ໂອວທຸສປີຕຸທີໂກຕິ ເຫຍຸຖາຄລິຕປີຕຸທີກມໍໂສ។ ທີຄຸຕຸຕໂຣຍຸໂຖຕິ ມຸຂໍ ປີທທີຕຸວາ ກິເຕນ ທີເຝນ ອຸຕຸຕໂຣຍຸເຖນ ສມນຸນາຄໂຕ។ ຈປໂລຕິ ປຄຸຄຣິຕລາໂລ។ ກລຸອາໂຣຕິ ສູກຣທາຖາທີ ວິຍ ນິກຸຂນຸຕທນຸເຕທີ ສມນຸນາຄໂຕ ។ ກຄຸຄນາສໂກຕິ ກຄຸຄາຍ ວິສມາຍ ນາສາຍ ສມນຸນາຄໂຕ។ ໂລຫມສຸສູຕິ ຕມຸພໂລຫວຕຸຕມສຸສຸ។ ຫຣິຕເກໂສຕິ ສຸວຕຸຕວຕຸຕວິຣູລຸຫເກໂສ។ ວລີນນຸຕິ ສຣີຣຈມຸມມສຸສ ວລິຄຸຄທີຕໍ។ ຕິລກາຫໂຕຕິ ກາລຸອຕິລເກທີ ປຣິກິຕຸໂຕ។ ປິງຄໂລຕິ ນິພຸພິທຸສປິງຄໂລ ພິລຸອາຣກຸຂິສທິເສທີ ອກຸຂີທີ ສມນຸນາຄໂຕ។ ວິນໂຕຕິ ກຍິຍໍ ປີຍຸຖິຍໍ ຂນຸເຄຕິ ຕີສຸ ຖາເນສຸ ວງໂກ។ ວິກໂຜຕິ ວິກຍປາໂທ។ ‘‘ອພທຸສສນຸສີ’’ຕິປີ ວຸຕຸຕໍ, ‘‘ກຍກຍາ’’ຕິ ວິຣວນຸເຕທີ ອຍຸຖິສນຸສິທີ ສມນຸນາຄໂຕ។ ພຼຣຫາຕິ ທີໂຝ។ ອມນຸສຸໂສຕິ ນ ມນຸສຸໂສ, ມນຸສຸສເວເສນ ວິຈຣນຸໂຕປີ ຍກຸໂຂ ເອສ។ ກຍານໂກຕິ ອຕິວິຍ ກີສນໂກ។

ມນຸສຸໂສ ອຸທາຫຸ ຍກຸໂຂຕິ ຕາຕ, ສເຈ ໂກຈິ ອິມໍ ພຼຣາຫຼມຕໍ ທິສຸວາ ເອວໍ ປຸຈຸເຉຍຸຍ ‘‘ມນຸສຸໂສຍໍ ພຼຣາຫຼມໂຕ, ອຸທາຫຸ ຍກຸໂຂ’’ຕິ។ ‘‘ນ ມນຸສຸໂສ, ອຖ ໂຂ ມໍສໂລຫິຕໂກຊໂນ ຍກຸໂຂ’’ຕິ ວຕຸຕຸໍ ຍຸຕຸຕໍ។ ສນໍ ຕໍ ຕາຕ ຍາຈຕິຕິ ຕາຕ, ເອສ ອມຸຫາກໍ ມໍສໍ ຂາທິຕຸກາໂມ ຕຸມຸເຫ ປຸຕຸຕສນໍ ຍາຈຕິ។ ອຸທິກຸຂສີຕິ ອຊຸຊຸເປກຸຂສິ។ ອສຸມາ ນູນ ເຕ ໜທຍນຸຕິ ຕາຕ, ມາຕາປີຕູນໍ ໜທຍໍ ນາມ ປຸຕຸເຕສຸ ມຸທຸກໍ ໂຫຕິ, ປຸຕຸຕານໍ ທຸກຸຂໍ ນ ສຫຕິ, ຕຸວໍ ອຊານນຸໂຕ ວິຍ ອຈຸຉສີ, ຕວ ປນ ໜທຍໍ ປາສາໂຕ ວິຍ ມຄຸເຄ, ອຖ ວາ ອາຍສໍ ທລຸຫພນຸສນໍ។ ເຕນ ອມຸຫາກໍ ເອວຣູເປ ທຸກຸເຂ ອຸປຸປນຸເນ ນ ຣຸຊຕິ។

ນ ຊານາສີຕິ ອຊານນຸໂຕ ວິຍ ອຈຸຉສີ។ ອຈຸຈາຍິເກນ ລຸທຸເທນາຕິ ອຕິວິຍ ລຸທຸເທນ ປມາຕາຕິກຸກນຸເຕນ។ ໂຍ ໂນຕິ ພຼຣາຫຼມເຓນ ໂນ ອມຸເຫ ກນິຍຸຖກາຕິເກ ພທຸເສ ພນຸສິເຕ ໂຍ ຕຸວໍ ນ ຊານາສິ។ ສຸມຸກາຕິຕິ ໂປເຖຕິ។ ອິເສວ ອຈຸຉຕນຸຕິ ຕາຕ, ອຍໍ ກຕຸຫາຊິນາ ກິລຸຈິ ທຸກຸຂໍ ນ ຊານາຕິ។ ຍຖາ ນາມ ຊິຣສມຸມຕຸຕາ ມິຄໂປຕິກາ ຍູຖາ ປຣິຫີນາ ມາຕຣໍ ອປສຸສນຸຕີ ຊິຣຕຸຖາຍ ກນຸທຕິ, ເອວໍ ອມຸມໍ ອປສຸສນຸຕີ ກນຸທິຕຸວາ ສຸສຸສິຕຸວາ ມຣິສຸສຕິ, ຕສຸມາ ນໍເຍວ ພຼຣາຫຼມຕາສຸສ ເທທີ, ອຫໍ ຄມິສຸສາມີ, ອຍໍ ກຕຸຫາຊິນາ ອິເສວ ໂຫຕູຕິ។

ເອວໍ ວຸຕຸເຕປີ ມຫາສຕຸໂຕ ນ ກິລຸຈິ ກເຖຕິ។ ຕໂຕ ກຸມາໂຣ ມາຕາປີຕໂຣ ອາຣພຸກ ປຣິເທວນຸໂຕ ອາຫ –

໘໑໓໔។

‘‘ນ ເມ ອິທໍ ຕຖາ ທຸກຸຂໍ, ລພຸກາ ທີ ປຸມຸນາ ອິທໍ;

ຍໞ຺ຈ ອມ຺ມໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ຕໍ ເມ ທຸກ຺ຂຕຣໍ ອິໂຕ຺ໆ

໔໑໓໕ໆ

‘‘ນ ເມ ອິທໍ ຕຖາ ທຸກ຺ຂໍ, ລພ຺ກາ ຫິ ປຸມ຺ມາ ອິທໍ;

ຍໞ຺ຈ ຕາຕໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ຕໍ ເມ ທຸກ຺ຂຕຣໍ ອິໂຕໆ

໔໑໓໖ໆ

‘‘ສາ ນູນ ກປ຺ຓາ ອມ຺ມາ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຣຸຈ຺ຉຕິ;

ກຕ຺ຫາຊິນໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ, ກຸມາຣີ ຈາຣຸທສ຺ສນີໆ

໔໑໓໗ໆ

‘‘ໂສ ນູນ ກປ຺ໂຓ ຕາໂຕ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຣຸຈ຺ຉຕິ;

ກຕ຺ຫາຊິນໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ, ກຸມາຣີ ຈາຣຸທສ຺ສນີໆ

໔໑໓໘ໆ

‘‘ສາ ນູນ ກປ຺ຓາ ອມ຺ມາ, ຈິຣໍ ຣຸຈ຺ຉຕິ ອສ຺ສເມ;

ກຕ຺ຫາຊິນໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ຕີ, ກຸມາຣີ ຈາຣຸທສ຺ສນີໆ

໔໑໓໙ໆ

‘‘ໂສ ນູນ ກປ຺ໂຓ ຕາໂຕ, ຈິຣໍ ຣຸຈ຺ຉຕິ ອສ຺ສເມ;

ກຕ຺ຫາຊິນໍ ອປ຺ສ຺ສນ຺ໂຕ, ກຸມາຣີ ຈາຣຸທສ຺ສນີໆ

໔໑໔໐ໆ

‘‘ສາ ນູນ ກປ຺ຓາ ອມ຺ມາ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຣຸຈ຺ຉຕິ;

ອຑ຺ຒຣຕ຺ເຕ ວ ຣຕ຺ເຕ ວາ, ນທີວ ອວສຸຈ຺ຉຕິໆ

໔໑໔໑ໆ

‘‘ໂສ ນູນ ກປ຺ໂຓ ຕາໂຕ, ຈິຣຣຕ຺ຕາຍ ຣຸຈ຺ຉຕິ;

ອຫຸໝຣຕຸເຕ ວ ຣຕຸເຕ ວາ, ນທີວ ອວສຸຈຸຉຕິ.

໔໑໘໔.

‘‘ອິເມ ເຕ ຊມຸພຸກາ ຣຸກຸຂາ, ເວທິສາ ສິນຸທຸວາຣກາ;

ວິວິໝານິ ຣຸກຸຂຊາຕານິ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ.

໔໑໘໕.

‘‘ອສຸສຕຸຖາ ປນສາ ເຈເມ, ນິຄຸໂຣໝາ ຈ ກປິຕຸຖນາ;

ວິວິໝານິ ຜລຊາຕານິ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ.

໔໑໘໖.

‘‘ອິເມ ຕິຝຸຖນຸຕິ ອາຣາມາ, ອຍໍ ສີຕູທກາ ນທີ;

ຍຕຸຖສຸສຸ ປຸພຸເພ ກີລຸອາມ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ.

໔໑໘໗.

‘‘ວິວິໝານິ ປຸປຸຜຊາຕານິ, ອສຸມິ ອຸປຣິປພຸພເຕ;

ຍານສຸສຸ ປຸພຸເພ ໝາເຣມ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ.

໔໑໘໘.

‘‘ວິວິໝານິ ຜລຊາຕານິ, ອສຸມິ ອຸປຣິປພຸພເຕ;

ຍານສຸສຸ ປຸພຸເພ ພຸຊຸຊາມ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ.

໔໑໘໙.

‘‘ອິເມ ໂນ ຫຕຸຖິກາ ອສຸສາ, ພລິພທຸທາ ຈ ໂນ ອິເມ;

ເຍຫິສຸສຸ ປຸພຸເພ ກີລຸອາມ, ຕານິ ອຊຸຊ ຊຫາມເສ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ປຸມຸນາຕິ ກເວ ວິຈຣນຸເຕນ ປຸຣິເສນ. ລພຸການິ ລກິຕພຸພໍ. ຕໍ ເມ ທຸກຸຂຕຣໍ ອິໂຕຕິ ຍໍ ເມ ອມຸພໍ ປສຸສິຕຸໍ ອລການຸຕສຸສ ທຸກຸຂໍ, ຕໍ ອິໂຕ ໂປຖນທຸກຸຂໂຕ ສຕຄຸເນນ ສຫສຸສຄຸເນນ ສຕສຫສຸສຄຸເນນ ທຸກຸຂຕຣໍ. ຣຸຈຸຉຕິຕິ ໂຣທິສຸສຕິ. ອຫຸໝຣຕຸເຕ ວ ຣຕຸເຕ ວາຕິ ອຫຸໝຣຕຸເຕ ວາ ສກລຣຕຸເຕ ວາ ອມຸເຫ ສຣິຕຸວາ ຈິຣໍ ໂຣທິສຸສຕິ. ອວສຸຈຸຉຕິຕິ ອປຸໂປທກາ ກຸນຸນທີ ອວ ສຸສຸສຕິ. ຍຖາ ສາ ຂິປຸປເມວ ສຸສຸສຕິ, ເອວໍ ອຣເຕ ອຸຄຸຄຈຸຉນຸເຕເຍວ ສຸສຸສິຕຸວາ ມຣິສຸສຕີຕິ ອພິປຸປາເຍເນວມາຫ. ເວທິສາຕິ ໂອລມຸພນສາຂາ. ຕານີຕິ ເຍສໍ ໂນ ມູລປຸປຸຜຜລານິ ຄຕຸຫນຸເຕຫິ ຈິຣໍ ກີລຸອິຕໍ, ຕານິ ອຊຸຊ ອຸໂກປິ ມຍໍ ຊຫາມ. ຫຕຸຖິກາຕິ

ຕາເຕນ ອມ຺ຫາກໍ ກິລຸອນຕ຺ຖາຍ ກຕາ ຫຕ຺ຖິກາ฿

ຕໍ ເອວໍ ປຣິເທວມານເມວ ສຫ຺ສີ ກຄືນິຍາ ຊຊໂກ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ໂປ຺ເຖນ຺ໂຕ ຄເຫຕ຺ວາ ປກ຺ກາມິ฿ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໑໘໗฿

‘‘ນິຍມານາ ກຸມາຣາ ເຕ, ປີຕຣໍ ເອຕທພ຺ຣວຸໍ;

ອມ຺ມໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວຊ຺ຊາສີ, ຕ຺ວລ຺ຈ ຕາຕ ສຸຂີ ກວ฿

໔໑໘໘฿

‘‘ອິເມ ໂນ ຫຕ຺ຖິກາ ອສ຺ສາ, ພລິພທ຺ທາ ຈ ໂນ ອິເມ;

ຕານິ ອມ຺ມາຍ ທຊ຺ເຊສິ, ໂສກໍ ເຕຫິ ວິເນສ຺ສຕິ฿

໔໑໘໙฿

‘‘ອິເມ ໂນ ຫຕ຺ຖິກາ ອສ຺ສາ, ພລິພທ຺ທາ ຈ ໂນ ອິເມ;

ຕານິ ອມ຺ມາ ອຸທິກ຺ຂນ຺ຕີ, ໂສກໍ ປຕິວິເນສ຺ສຕີ’’ຕິ฿

ຕທາ ໂພທິສຕ຺ຕສ຺ສ ປຸຕ຺ເຕ ອາຣພ຺ກ ພລວໂສໂກ ອຸປ຺ປ຺ຊຊິ, ຫທຍມໍສໍ ອຸຕ຺ຫໍ ອໂຫສິ฿ ໂສ ເກສຣສີເຫນ ຄຫິຕມຕ຺ຕວາຣໂຕ ວິຍ ຣາຫຸມຸຂໍ ປວິຍ຺ຖຈນ຺ໂທ ວິຍ ຈ ກມ຺ປມາໂນ ສກກາເວນ ສຕ຺ຖາຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ອສ຺ສຸປຸຕ຺ເຕາຫິ ເນຕ຺ເຕຫິ ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ ກລຸນໍ ປຣິເທວິ฿ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໑໙໑฿

‘‘ຕໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ທານໍ ທຕ຺ວານ ຂຕ຺ຕິໂຍ;

ປຕ຺ຕສາລໍ ປວິສິຕ຺ວາ, ກລຸນໍ ປຣິເທວຍີ’’ຕິ฿

ຕໂຕ ປຣາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ວິລາປຄາຖາ ໂຫນ຺ຕິ –

໔໑໙໔฿

‘‘ກໍ ນ຺ວຊ຺ຊ ຉາຕາ ຕສິຕາ, ອຸປຣຸຈ຺ຉນ຺ຕີ ທາຣກາ;

ສາຍໍ ສໍເວສນາກາເລ, ໂກ ເນ ທສ຺ສຕິ ໂກຊນໍ฿

໔໑໙໓฿

‘‘ກໍ ນ◌ຸວຊຊ ລາຕາ ຕສິຕາ, ອຸປຣຸຈ◌ຸຈ◌ນ◌ຸຕິ ທາຣກາ;

ສາຍໍ ສໍເວສນາກາເລ, ‘ອມ◌ຸມາ ລາຕມ◌ຸຫ ເທຖ ໂນ’ຯ

໔໑໘໔ຯ

‘‘ກຖໍ ນ◌ຸ ປຖໍ ຄຈ◌ຸຈ◌ນ◌ຸຕິ, ປຕ◌ຸຕິກາ ອນ◌ຸປາຫນາ;

ສນ◌ຸຕາ ສູເນຫິ ປາເທຫິ, ໂກ ເນ ຫຕ◌ຸເຖ ຄເຫສ◌ຸສຕິຯ

໔໑໘໕ຯ

‘‘ກຖໍ ນ◌ຸ ໂສ ນ ລຊ◌ຸເຊຍ◌ຸຍ, ສມ◌ຸມ◌ຸຂາ ປຫຣໍ ມມ;

ອທູສການໍ ປ◌ຸຕ◌ຸຕານໍ, ອລຊ◌ຸຊີ ວຕ ພ◌ຸຣາຫ◌ຸມໂຓຯ

໔໑໘໖ຯ

‘ໂຍປີ ເມ ທາສິທາສສ◌ຸສ, ອຌ◌ຸໂຌ ວາ ປນ ເປສິໂຍ;

ຕສ◌ຸສາປີ ສ◌ຸວິຫີນສ◌ຸສ, ໂກ ລຊ◌ຸຊີ ປຫຣິສ◌ຸສຕິຯ

໔໑໘໗ຯ

‘‘ວາຣິຊສ◌ຸເສວ ເມ ສໂຕ, ພທ◌ຸຘສ◌ຸສ ກຸມີນາມ◌ຸເຂ;

ອກ◌ຸໂກສຕິ ປຫຣຕິ, ປິເຍ ປ◌ຸຕ◌ຸເຕ ອປ◌ຸສ◌ຸສໂຕ’’ຕິຯ

ຕຕ◌ຸຖ ກໍ ນ◌ຸວຊຊາຕິ ກໍ ນ◌ຸ ອຊ◌ຸຊຯ ອຸປຣຸຈ◌ຸຈ◌ນ◌ຸຕິຕິ ສຍ◌ຸຄິໂຍຊນມຄ◌ຸຄໍ ຄນ◌ຸຕ◌ຸວາ ອຸປໂຣທິສ◌ຸສນ◌ຸຕິຯ ສໍເວສນາກາເລຕິ ມຫາຊນສ◌ຸສ ປຣິເວສນາກາເລຯ ໂກເນ ທສ◌ຸສຕິຕິ ໂກ ເນສໍ ໂກຊນໍ ທສ◌ຸສຕິຯ ກຖໍ ນ◌ຸ ປຖໍ ຄຈ◌ຸຈ◌ນ◌ຸຕິຕິ ກຖໍ ນ◌ຸ ສຍ◌ຸຄິໂຍຊນມຄ◌ຸຄໍ ຄມິສ◌ຸສນ◌ຸຕິຯ ປຕ◌ຸຕິກາຕິ ຫຕ◌ຸຖິຍານາທີຫິ ວິຣຫິຕາຯ ອນ◌ຸປາຫນາຕິ ອຸປາຫນມຕ◌ຸເຕນປີ ວິຍຸຕ◌ຸຕາ ສ◌ຸຂຸມາລປາທາຯ ຄເຫສ◌ຸສຕິຕິ ກິລມຖວິ ໂນທນຕ◌ຸຖາຍ ໂກ ຄຕ◌ຸຫິສ◌ຸສຕິຯ ທາສິທາສສ◌ຸສາຕິ ທາສິຍາ ທາໂສ ອສ◌ຸສຯ ອຌ◌ຸໂຌ ວາ ປນ ເປສິໂຍຕິ ຕສ◌ຸສປີ ທາໂສ, ຕສ◌ຸສປີ ທາໂສຕິ ເອວໍ ທາສປຕິທາສປຣມ◌ຸປຣາຍ ‘ໂຍ ມຍ◌ຸຫໍ ຈຕ◌ຸຕ◌ຸໂຖ ເປສິໂຍ ເປສນກາຣໂກ ອສ◌ຸສ, ຕສ◌ຸສ ເອວໍ ສ◌ຸວິຫີນສ◌ຸສປີ ອຍໍ ເວສ◌ຸສນ◌ຸຕຣສ◌ຸສ ທາສປຕິທາໂສ’’ຕິ ຌຕ◌ຸວາຯ ໂກ ລຊ◌ຸຊີຕິ ໂກ ລຊ◌ຸຊາສມ◌ຸປນ◌ຸໂນ ປຫເຣຍ◌ຸຍ, ຍຸຕ◌ຸຕໍ ນ◌ຸ ໂຂ ຕສ◌ຸສ ນິລ◌ຸລຊ◌ຸຊສ◌ຸສ ມມ ປ◌ຸຕ◌ຸເຕ ປຫຣິຕ◌ຸນ◌ຸຕິຯ ວາຣິຊສ◌ຸເສວາຕິ ກຸມີນາມ◌ຸເຂ ພທ◌ຸຘສ◌ຸສ ມຈ◌ຸຈ◌ສ◌ຸເສວ ສໂຕ ມມຯ ອປ◌ຸສ◌ຸສໂຕຕິ ອ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕ◌ຸໂຕ, ປສ◌ຸສນ◌ຸຕສ◌ຸເສວ ປິຍປ◌ຸຕ◌ຸເຕ ອກ◌ຸໂກສຕິ ເຈວ ປຫຣຕິ ຈ, ອໂຫ ວຕ ທາຣຸໂຓຕິຯ

ອຖສ◌ຸສ ກຸມາເຣສຸ ສິເນເຫນ ເອວໍ ປຣິວິຕກ◌ຸໂກ ອຸທປາທິ ‘‘ອຍໍ ພ◌ຸຣາຫ◌ຸມໂຓ ມມ ປ◌ຸຕ◌ຸເຕ ອຕິວິຍ ວິເຫເຖຕິ, ໂສກໍ ສນ◌ຸຘາເຣຕ◌ຸໍ ນ ສກ◌ຸໂກມິ, ພ◌ຸຣາຫ◌ຸມຓໍ ອນ◌ຸພນ◌ຸຘິຕ◌ຸວາ ຊີວິຕກ◌ຸຂຍໍ ປາເປຕ◌ຸວາ ອາເນສ◌ຸສາມິ ເຕ ກຸມາເຣ’’ຕິ ຯ ຕໂຕ ‘‘ອຍ◌ຸຖານເມຕໍ ກຸມາຣານໍ ປີລຸອນໍ ອຕິທຸກ◌ຸຂນ◌ຸຕິ ທານໍ ທຕ◌ຸວາ ປຈ◌ຸຈານຸຕປ◌ຸປິ ນາມ ສຕໍ ຌມ◌ຸໂມ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ຈິນ◌ຸເຕສິຯ ຕທຕ◌ຸຖໂຊຕນາ ອິມາ ທ◌ຸເວ ປຣິວິຕກ◌ຸກຄາຖາ ນາມ ໂຫນ◌ຸຕິ –

໔໑໘໘ຯ

‘‘ອຫຸ ຈາປິ ຄເຫຕ຺ວານ, ຂຕ຺ຄໍ ພນ຺ຮິຍ ວາມໂຕ;

ອາເນສ຺ສາມິ ສເກ ປຸຕ຺ເຕ, ປຸຕ຺ຕານນ຺ຫິ ວໂຮ ຫຸໂຂ຺.

໔໑໕໙.

‘‘ອພ຺ຖານເມຕໍ ທຸກ຺ຂຣູປໍ, ຍໍ ກຸມາຣາ ວິຫຍ຺ເຣ;

ສຕນ຺ຈ ຮມ຺ມມນ຺ນາຍ, ໂກ ທຕ຺ວາ ອນຸຕປ຺ປຕີ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສຕນ຺ຕິ ປຸພ຺ພໂພຣິສຕ຺ຕານໍ ປເວຕີຮມ຺ມໍ.

ໂສ ກິຣ ຕສ຺ມີ ຂເຕ ໂພຣິສຕ຺ຕານໍ ປເວຕີ ອນຸສ຺ສຣິ. ຕໂຕ ‘‘ສພ຺ພໂພຣິສຕ຺ຕານໍ ຮນປຣິຈ຺ຈາຄໍ , ອງ຺ຄປຣິຈ຺ຈາຄໍ , ປຸຕ຺ຕປຣິຈ຺ຈາຄໍ, ກຣິຍປຣິຈ຺ຈາຄໍ, ຊີວິຕປຣິຈ຺ຈາຄນ຺ຕິ ອິເມ ປຍ຺ຈ ມຫາປຣິຈ຺ຈາເຄ ອປຣິຈ຺ຈຊິຕ຺ວາ ພຸທ຺ຮກູຕປຸພ຺ໂພ ນາມ ນຕ຺ຖິ. ອຫມ຺ປິ ເຕສໍ ອພ຺ກນ຺ຕໂຣ ໂຫມິ, ມຍາປີ ປິຍປຸຕ຺ຕຮີຕໂຣ ອທຕ຺ວາ ນ ສກ຺ກາ ພຸທ຺ເຮນ ກວິຕຸ’’ນ຺ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ກີ ຕ຺ວໍ ເວສ຺ສນ຺ຕຣ ປເຣສໍ ທາສຕ຺ຖາຍ ທິນ຺ນປຸຕ຺ຕານໍ ທຸກ຺ຂກາວໍ ນ ຊານາສິ, ເຍນ ພ຺ຣາຫ຺ມຕໍ ອນຸພນ຺ຮິຕ຺ວາ ຊີວິຕກ຺ຂຍໍ ປາເປສ຺ສາມິຕິ ສນ຺ຄໍ ອຸປ຺ປາເທສິ, ທານໍ ທຕ຺ວາ ປຈ຺ຉານຸຕປ຺ໂປ ນາມ ຕວ ນານຸຣູໂປ’’ຕິ ເອວໍ ອຕ຺ຕານໍ ປຣິກາສິຕ຺ວາ ‘‘ສເຈປີ ເອໂສ ກຸມາເຣ ມາເຣສ຺ສຕິ, ທິນ຺ນກາລໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມມ ນ ກິຍ຺ຈິ ໂຫຕີ’’ຕິ ທລ຺ຫສມາທານໍ ອຮິຍ຺ຖາຍ ປຕ຺ຕສາລໂຕ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຕ຺ຕສາລທ຺ວາເຣ ປາສາຕຟລເກ ກຍ຺ຈນປຟິມາ ວິຍ ນິສີທິ. ຊູຊໂກປີ ໂພຣິສຕ຺ຕສ຺ສ ສມ຺ມຸເຂ ກຸມາເຣ ໂປ຺ເຖຕ຺ວາ ເນຕິ. ຕໂຕ ກຸມາໂຣ ວິລປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໑໖໐.

‘‘ສຈ຺ຈໍ ກິເຣວມາຫໍສຸ, ນຣາ ເອກຈ຺ຈິຍາ ອິຮ;

ຍສ຺ສ ນຕ຺ຖິ ສກາ ມາຕາ, ຍຖາ ນຕ຺ຖິ ຕເຖວ ໂສ.

໔໑໖໑.

‘‘ເອທິ ກຕ຺ເທ ມຣິສ຺ສາມ, ນຕ຺ຖຕ຺ໂຖ ຊີວິເຕນ ໂນ;

ທິນ຺ນມ຺ຫາຕິ ຊນິນ຺ເທນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ຮເນສິໂນ;

ອຈ຺ຈາຍິກສ຺ສ ລຸທ຺ທສ຺ສ, ໂຍ ໂນ ຄາໂວວ ສຸມ຺ກຕິ.

໔໑໖໔.

‘‘ອິເມ ເຕ ຊມ຺ພຸກາ ຣຸກ຺ຂາ, ເວທິສາ ສິນ຺ທຸວາຣກາ;

ວິວິຮານິ ຣຸກ຺ຂຊາຕານິ, ຕານິ ກຕ຺ເທ ຊຫາມເສ.

໔໑໖໖.

‘‘ອສ຺ສຕ຺ຖາ ປນສາ ເຈເມ, ນິຄ຺ໂຣຘາ ຈ ກປິຕ຺ຖນາ;

ວິວິຘານິ ຜລຊາຕານິ, ຕານິ ກຕ຺ເຫ ຊຫາມເສ.

໘໑໖໔.

‘‘ອິເມ ຕິຏ຺ຖນ຺ຕິ ອາຣາມາ, ອຍໍ ສີຕູທກາ ນທີ;

ຍຕ຺ຖສ຺ສុ ປុພ຺ເພ ກີລុອាម, ຕານິ ກຕ຺ເຫ ຊຫາມເສ.

໘໑໖໕.

‘‘ວິວិຘានិ ປុປ຺ផຊាតានិ, អស຺មី ឧបរិបព຺ពតេ;

យានស຺សុ បុព຺ពេ ធារេម, តានិ កត຺វេ ជហាមសេ.

໘໑໖໖.

‘‘ວິວິຘານິ ຜລຊາຕານິ, ອສ຺ມີ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ;

ຍານສ຺ສុ ປុພ຺ເພ ភុញ຺ជាម, តានិ កត຺វេ ជហាមសេ.

໘໑໖໗.

‘‘ອິເມ ໂນ ຫត຺ថិកា អស຺សា, ពលិព຺ទា ຈ ໂນ ອິເມ;

ເຍຫិស຺សុ បុព຺ពេ កីឡុអាម, តានិ កត຺វេ ជហាមសេ’’តិ.

តត຺ថ ຍស຺សាតិ ຍស຺ស ສន຺តិកេ ສតា ມាតា ນត຺ថិ. ປិតា ອត຺ថិ, ຍថា ນត຺ថិយេវ.

ປុន ພ຺រាហ຺មណោ ເອកស຺មិំ វិសមដ຺ឋានេ បក຺ខលិត຺វា បតិ. តេសំ ហត຺ថតោ ພន຺ធនវល຺លិ មុញ຺ចិត຺វា គតា. តេ បវេធមានា ວិយ កម຺បន຺តា បលាយិត຺វា ເອកវេគេនេវ ปិតុ សន຺តិកំ អាគមិំសុ. តមត຺ថំ បកាសេន຺តោ សត຺ថា អាហ –

໘໑໖໘.

‘‘ນີຍມານາ ກຸມາຣາ ເຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມເណន ປមុញ຺ຈິយ;

តេន តេន បធាវិំសុ, ជាលិ កណ຺ហាជិនា ຈុភោ’’តិ.

តត຺ថ តេន តេនាតិ តេន មុត຺តក຺ខណេន យេន ទិសាភាគេន តេសំ បិតា អត຺ថិ, តេន បធាវិំសុ, បធាវិត຺វា បិតុ សន຺តិកញ຺ញេវ អាគមិំសូតិ អត຺ថោ.

ຊຊໂກ ເວເຄນຸຍຸກາຍ ວລຸລິທຄຸຫຫຸໂຖ ກປຸປຸຍຸຖານຄຸຄີ ວິຍ ອວຕຸຖຣນຸໂຕ ອາຄນຸຕຸວາ ‘‘ອຕິວິຍ ປລາຍິຕຸ ເວກາ ຕຸມຸເຫ’’ຕິ ຫຕຸເຖ ພນຸຂິຕຸວາ ປຸນ ເນສິ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໑໖໙។

‘‘ຕໂຕ ໂສ ຣຊຊຸມາທາຍ, ທຕຸຫລຸຈາທາຍ ພຸຣາຫຸມໂຕ;

ອາໂກຍຍນຸໂຕ ເຕ ເນຕິ, ສິວິຣາຊຸສຸສ ເປກຸຂໂຕ’’ຕິ។

ເອວໍ ນິຍມາເນສຸ ກຕຸຫາຊິນາ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ໂອໂລເກນຸຕີ ປີຕຣາ ສທຸຂິ ສລຸລປີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໑໗໐។

‘‘ຕໍ ຕໍ ກຕຸຫາຊິນາໂວຈ, ອຍໍ ມໍ ຕາຕ ພຸຣາຫຸມໂຕ;

ລຍຸຖິຍາ ປຝິໂກເຜຕິ, ຆເຣ ຊາຕໍວ ທາສິຍໍ។

໔໑໗໑។

‘‘ນ ຈາຍໍ ພຸຣາຫຸມໂຕ ຕາຕ, ຘມຸມິກາ ໂຫນຸຕິ ພຸຣາຫຸມຕາ;

ຍກຸໂຂ ພຸຣາຫຸມຕາວຕຸເຕນ, ຂາທິຕຸໍ ຕາຕ ເນຕິ ໂນ;

ນິຍມາເນ ປີສາເຈນ, ກີ ນຸ ຕາຕ ອຸທິກຸຂສີ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ຕນຸຕິ ຕໍ ປສຸສມານໍ ນິສິນຸນໍ ປີຕຣໍ ສິວິຣາຊານໍ។ ທາສິຍນຸຕີ ທາສີກໍ។ ຂາທິຕຸນຸຕິ ຂາທນຕຸຖາຍ ອຍໍ ໂນ ຄິຣິທຸວາຣໍ ອສມຸປຕຸເຕເຍວ ອຸໂກທິ ຈກຸຂູທິ ຣຕຸຕໂລທິຕພິນຸທຸໍ ປຄຸຆຣນຸເຕທິ ຂາທິສຸສາມີຕິ ເນຕິ, ຕຸວລຸຈ ຂາທິຕຸໍ ວາ ປຈິຕຸໍ ວາ ນິຍມາເນ ກີ ອມຸເຫ ອຸທິກຸຂສີ, ສພຸພທາ ສຸຂິໂຕ ໂຫທີຕິ ປຣິເທວິ។

ທຫຣກຸມາຣິກາຍ ວິລປນຸຕິຍາ ກມຸປມານາຍ ຄຈຸຈນຸຕິຍາ ມຫາສຕຸຕສຸສ ພລວໂສໂກ ອຸປຸປຊຊິ, ຫທຍວຕຸຖຸ ອຸຕຸຫໍ ອໂຫສິ។ ນາສິກາຍ ອປຸປໂຫນຸຕິຍາ ມຸເຂນ ອຸຕຸເຫ ອສຸສາສປສຸສາເສ ວິສຸສຊຸເຊສີ។ ອສຸສູນີ ໂລທິຕພິນຸທູນີ ຫຸຕຸວາ ເນຕຸເຕຫີ ນິກຸຂມິສຸ។ ໂສ ‘‘ອີທໍ ເອວຣູປໍ ທຸກຸຂໍ ສິເນຫໂທເສນ ຊາຕໍ, ນ ອຄຸເຄນ ກາຣເຄນ។ ສິເນຫໍ ອກຕຸວາ ມຊຊຸຕຸເຕເນວ ກວິຕພຸພ’’ນຸຕິ ຕຖາຣູປໍ ໂສກໍ ອຕຸຕໂນ ຌາຕພເລນ ວິໂນເທຕຸວາ ປກຕິນິສິນຸນາກາເຣເນວ ນິສີທິ។ ຄິຣິທຸວາຣໍ ອສມຸປຕຸຕາເຍວ ກຸມາຣິກາ ວິລປນຸຕິ ອຄມາສິ។

໔໑໗໔។

‘‘ອິເມ ໂນ ປາທກາ ທຸກຸຂາ, ທີໂຆ ຈທຸຊາ ສຸທຸຄຸຄໂມ;

ນີເຈ ໂຈລມຸພເຕ ສູຣິໂຍ, ພຸຣາຫຸມໂຕ ຈ ຊາເຣຕິ ໂນ។

໔໑໗໙។

‘‘ໂອກນ຺ທາມເສ ຠູຕານິ, ປພ຺ພຕານິ ວນານິ ຈ;

ສຣສ຺ສ ສິຣສາ ວນ຺ທາມ, ສຸປຕິຕ຺ເຖ ຈ ອາປເກ.

໒໑໗໔.

‘‘ຕິຓລຕານິ ໂອສຘ຺ໂຍ, ປພ຺ພຕານິ ວນານິ ຈ;

ອມ຺ມໍ ອາໂຣຄ຺ຍໍ ວຊ຺ຊາຖ, ອຍໍ ໂນ ເນຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ.

໒໑໗໕.

‘‘ວຊ຺ຊນ຺ຕຸ ໂຠນ຺ໂຕ ອມ຺ມຎ຺ຈ, ມທ຺ທີ ອສ຺ມາກ ມາຕຣໍ;

ສເຈ ອນຸປຕິຕຸກາມາສິ, ຂິປ຺ປໍ ອນຸປຕິຍາສິ ໂນ.

໒໑໗໖.

‘‘ອຍໍ ເອກປທີ ເອຕິ, ອຸຊຸໍ ຄຈ຺ຉຕິ ອສ຺ສມໍ;

ຕເມວານຸປເຕຍ຺ຍາສິ, ອປິ ປສ຺ເສສິ ເນ ລຫຸໍ.

໒໑໗໗.

‘‘ອໂຫ ວຕ ເຣ ຊຏິນີ, ວນມູລຜລຫາຣິເກ;

ສຸຎ຺ຎໍ ທິສ຺ວານ ອສ຺ສມໍ, ຕໍ ເຕ ທຸກ຺ຂໍ ຠວິສ຺ສຕິ.

໒໑໗໘.

‘‘ອຕິເວລໍ ນຸ ອມ຺ມາຍ, ອຸຎ຺ຉາ ລທ຺ໂຘ ອນປ຺ປໂກ;

ຍາ ໂນ ພທ຺ເຘ ນ ຊານາສິ, ພ຺ຣາຫ຺ມເຓນ ຘເນສິນາ.

໒໑໗໙.

‘‘ອຈ຺ຈາຍິເກນ ລຸທ຺ເທນ, ໂຍ ໂນ ຄາໂວວ ສຸມ຺ຠຕິ;

ອປຊ຺ຊ ອມ຺ມໍ ປສ຺ເສມຸ, ສາຍໍ ອຸຎ຺ຉາໂຕ ອາຄຕໍ.

໒໑໘໐.

‘‘ທຊ຺ຊາ ອມ຺ມາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ, ຜລໍ ຂຸທ຺ເທນ ມິສ຺ສິຕໍ;

ຕທາຍໍ ອສິໂຕ ສາໂຕ, ນ ພາລຸຫໍ ສາຣເຍຍຸ ໂນ໚

໘໑໗໑໚

‘‘ສູນາ ຈ ວຕ ໂນ ປາທາ, ພາລຸຫໍ ສາເຣຕິ ພຣາຫ຺ມໂຓ;

ອິຕິ ຕຕ຺ຖ ວິລປິັສຸ, ກຸມາຣາ ມາຕຸຄິທຸສິໂນ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ປາທກາຕິ ຊຸທ຺ທກປາທາ໚ ໂອກນ຺ທາມເສຕິ ອວກນ຺ທາມ, ອປັຈິັ ນິຈວຸຕ຺ຕິ ທສ຺ເສນ຺ຕາ ຊານາເປມ໚ ສຣສ຺ສາຕິ ອິມສ຺ສ ປທຸມສຣສ຺ສ ປຣິຄ຺ຄາຫກາເນວ ນາຄກຸລານິ ສີຣສາ ວນ຺ທາມ໚ ສຸປຕິຕ຺ເຖ ຈ ອາປເກຕິ ສຸປຕິຕ຺ຖາຍ ນທິຍາ ອສິວຕ຺ຖາ ເທວຕາປິ ວນ຺ທາມ໚ ຕິຓາລຕານິຕິ ຕິຓານິ ຈ ໂອລມ຺ພກລຕາໂຍ ຈ໚ ໂອສໜ຺ໂຍຕິ ໂອສທິໂຍ໚ ສພ຺ພຕ຺ຖ ອສິວຕ຺ຖາ ເທວຕາ ສນ຺ສາເຍວມາຫ໚ ອນຸປຕິຕຸກາມາສີຕິ ສເຈປິ ສາ ອມ຺ຫາກໍ ປທານຸປທໍ ອາຄນ຺ຕຸກາມາສີ໚ ອປິ ປສ຺ເສສິ ເນ ລຫຸນ຺ຕິ ອປິ ນາມ ເອຕາຍ ເອກປທິຍາ ອນຸປຕມານາ ປຸຕ຺ຕເກ ເຕ ລຫຸໍ ປສ຺ເສຍ຺ຍາສີຕິ ເອວໍ ຕໍ ວເທຍ຺ຍາຖາຕິ໚ ຊພິນິຕິ ພທ຺ທຊພໍ ອາຣພ຺ກ ມາຕຣໍ ປຣມ຺ມຸຂາລປເນນ ອາລປນ຺ຕິ ອາຫ໚ ອຕິເວລນ຺ຕິ ປມາຕາຕິກ຺ກນ຺ຕໍ ກຕ຺ວາ໚ ອຸລ຺ລາຕິ ອຸລ຺ລາຈຣິຍາຍ ໚ ຜລນ຺ຕິ ວນມູລຜລາຜລໍ໚ ຊຸທ຺ເທນ ມິສ຺ສິຕນ຺ຕິ ຊຸທ຺ທກມສຸນາ ມິສ຺ສິຕໍ໚ ອສິໂຕຕິ ອສິຕາສໂນ ປຣິກ຺ຕຕຜໂລ໚ ສາໂຕຕິ ສຸທິໂຕ໚ ນ ພາລຸຫໍ ສາຣເຍຍຸ ໂນຕິ ນ ໂນ ພາລຸຫໍ ເວເຄນ ນເຍຍ຺ຍ໚ ມາຕຸຄິທຸສິໂນຕິ ມາຕຣິ ຄິທ຺ເຣນ ສມນ຺ນາຄຕາ ພລວສິເນຫາ ເອວໍ ວິລວີສູຕິ໚

ທາຣກປພ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ໚

ມທ຺ທີປພ຺ພວຕ຺ຕນາ

ຍໍ ປນ ຕໍ ຣລ຺ລາ ປຖວີ ອຸນ຺ນາເທຕ຺ວາ ພຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ປິຍປຸຕ຺ເຕສຸ ທິນ຺ເນສຸ ຍາວ ພຣຫ຺ມໂລກາ ເອກໂກລາຫລໍ ຊາຕໍ, ເຕນປິ ກິຊຊມານຫທຍາ ວິຍ ຫິມວນ຺ຕວາສິໂນ ເທວາ ເຕສໍ ພຣາຫ຺ມເຕນ ນິຍມານານໍ ຕໍ ວິລາປໍ ສຸຕ຺ວາ ມນ຺ຕຍິສຸ ‘‘ສເຈ ມທ຺ທີ ກາລສ຺ເສວ ອສ຺ສມໍ ອາຄມິສ຺ສຕິ, ຕຕ຺ຖ ປຸຕ຺ຕເກ ອທິສ຺ວາ ເວສ຺ສນ຺ຕຣໍ ປຸຈ຺ຊິຕ຺ວາ ພຣາຫ຺ມຕສ຺ສ ທິນ຺ນກາວໍ ສຸຕ຺ວາ ພລວສິເນເຫນ ປທານຸປທໍ ສາວິຕ຺ວາ ມຫນ຺ຕໍ ທຸກ຺ຂໍ ອນຸກເວຍ຺ຍາ’’ຕິ໚ ອຖ ເຕ ຕໂຍ ເທວປຸຕ຺ເຕ ‘‘ຕຸມ຺ເຫ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປີເວເສ ນິມ຺ມິນິຕ຺ວາ ເທວິຍາ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ສນ຺ນິຣຸມ຺ກິຕ຺ວາ ຍາຈິຍມານາປິ ຍາວ ສູຣິຍຕ຺ຖງຄມນາ ມຄ຺ຄໍ ອທຕ຺ວາ ຍຖາ ຈນ຺ທາໂລເກນ ອສ຺ສມໍ ປວິສິສ຺ສຕິ, ເອວມສ຺ສາ ສີຫາທີນມ຺ປິ ອວິເຫຖນຕ຺ຖາຍ ອາຣກ຺ຂໍ ສຸສໍວິຫິຕໍ ກເຣຍ຺ຍາຖາ’’ຕິ ອາຓາເປສຸໍ໚ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໘໑໗໔໚

‘‘ເຕສໍ ລາລປ຺ປິຕໍ ສຸຕ຺ວາ, ຕໂຍ ວາລຸອາ ວເນ ມິຄາ;

ສີໂຫ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ຈ ທີປີ ຈ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວຸໍ໚

໘໑໗໕໚

‘‘ມາ ເຫວ ໂນ ຣາຊປຸຕ຺ຕີ, ສາຍໍ ອຸລ຺ລາໂຕ ອາຄມາ;

ມາ ເຫວມ຺ຫາກ ນິພ຺ໂພເຄ, ເຫຄຍິຕ຺ຖ ວເນ ມິຄາ໚

໘໑໗໔.

‘‘ສີໂຫ ເຈ ນံ ວິເຫເຖຍ຺ຍ, ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ທີປີ ຈ ລກ຺ຂຕံ;

ເນວ ຊາລີກ຺ມາຣສ຺ສ, ກ຺ໂຕ ກຕ຺ຫາຊິນາ ສິຍາ;

ອ຺ກເຍເນວ ຊິເຍຖ, ປຕີ ປ຺ຕ຺ເຕ ຈ ລກ຺ຂຕາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິທံ ວຈນມພ຺ຣວ຺ນ຺ຕິ ‘‘ຕ຺ມ຺ເຫ ຕໂຍ ຊນາ ສີໂຫ ຈ ພ຺ຍຄ຺ໂຆ ຈ ທີປີ ຈາຕິ ເອວံ ຕໂຍ ວາລຸອາ ວເນ ມິຄາ ໂຫຖາ’’ຕິ ອິທံ ຕາ ເທວຕາ ຕໂຍ ເທວປ຺ຕ຺ເຕ ວຈນມພ຺ຣວ຺ນ຺. ມາ ເຫວ ໂນຕິ ມທ຺ທີ ຣາຊປ຺ຕ຺ຕີ ອຸຍ຺ຍາໂຕ ສາຍံ ມາ ອາຄມີ, ຈນ຺ທາໂລເກນ ສາຍံ ອາຄຈ຺ຉຕູຕິ ວທນ຺ຕິ. ມາ ເຫວມ຺ຫາກ ນິພ຺ໂກເຄຕີ ອມ຺ຫາກံ ນິພ຺ໂກເຄ ວິຊິເຕ ວນພຍາຍံ ມາ ນံ ໂກຈິປີ ວເນ ວາລຸອ ມິໂຄ ວິເຫເຖສິ. ນ ຍຖາ ວິເຫເຖຕິ, ເອວມສ຺ສາ ອາຣກ຺ຂံ ຄຕ຺ຫຖາຕິ ວທນ຺ຕິ. ສີໂຫ ເຈ ນນ຺ຕິ ສເຈ ທິ ຕံ ອນາຣກ຺ຂံ ສີຫາທິສ຺ ໂກຈິ ວິເຫເຖຍ຺ຍ, ອຖສ຺ສາ ຊີວິຕກ຺ຂຍံ ປຕ຺ຕາຍ ເນວ ຊາລີກ຺ມາໂຣ ອສ຺ສ, ກ຺ໂຕ ກຕ຺ຫາຊິນາ ສິຍາ. ເອວံ ສາ ລກ຺ຂຕາສມ຺ປນ຺ນາ ອ຺ກເຍເນວ ຊິເຍຖ ປຕີ ປ຺ຕ຺ເຕ ຈາຕິ ທ຺ວີທີ ໂກຍ຺ຖາເສຫີ ຊິເຍເຖວ, ຕສ຺ມາ ສ຺ສံວິທິຕມສ຺ສາ ອາຣກ຺ຂံ ກໂຣຖາຕິ.

ອຖ ເຕ ຕໂຍ ເທວປ຺ຕ຺ຕາ ‘‘ສາຣູ’’ຕິ ຕາສံ ເທວຕານံ ຕံ ວຈນံ ປຜິສ຺ສຸຕິຕ຺ວາ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປີໂນ ຫຸຕ຺ວາ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕສ຺ສາ ອາຄມນມຄ຺ເຄ ປຜິປາຜິຍາ ນິປຊ຺ຊິສ຺. ມທ຺ທີປີ ໂຂ ‘‘ອຊ຺ຊ ມຍາ ທ຺ສ຺ສຸປີໂນ ທິຍ຺ໂຄ, ກາລສ຺ເສວ ມູລຜລາຜລံ ຄເຫຕ຺ວາ ອສ຺ສມံ ຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ ກມ຺ປມານາ ມູລຜລາຜລານິ ອ຺ປທາເຣສິ. ອຖສ຺ສາ ຫຕ຺ຖໂຕ ຂຕິຕ຺ຕີ ປຕີ, ຕຖາ ອံສໂຕ ອ຺ຄ຺ຄີວລ຺ຈ ປຕີ, ທກ຺ຂິຕກ຺ຂິຈ ຜນ຺ທຕີ, ຜລີໂນ ຣຸກ຺ຂາ ອຜລາ ວິຍ ອຜລາ ຈ ຜລີໂນ ວິຍ ຂາຍິສ຺, ທສ ທິສາ ນ ປລ຺ຍາຍິສ຺. ສາ ‘‘ກິ ນ຺ ໂຂ ອິທံ, ປ຺ພ຺ເພ ອພູຕປ຺ພ຺ພံ ອຊ຺ຊ ເມ ໂຫຕີ, ກີ ກວິສ຺ສຕີ, ມຍ຺ຫံ ວາ ອນ຺ຕຣາໂຍ ກວິສ຺ສຕີ, ມມ ປ຺ຕ຺ຕານံ ວາ, ອ຺ທາຫ຺ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສາ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໘໑໗໕.

‘‘ຂຕິຕ຺ຕິກံ ເມ ປຕິຕံ, ທກ຺ຂິຕກ຺ຂີ ຈ ຜນ຺ທຕີ;

ອຜລາ ຜລີໂນ ຣຸກ຺ຂາ, ສພ຺ພາ ມ຺ຍ຺ຫນ຺ຕີ ເມ ທິສາ’’ຕິ.

ເອວံ ສາ ປຣິເທວນ຺ຕີ ປກ຺ກາມີ.

໘໑໗໖.

‘‘ຕສ຺ສາ ສາຍນ຺ຫກາລສ຺ມີ, ອສ຺ສມາຄມນံ ປຕີ;

ອຕ຺ຖງ຺ຄຕມ຺ທີ ສູຣິເຍ, ວາລຸອາ ປນ຺ເຖ ອ຺ປຍ຺ຖຫຸ.

໘໑໗໗.

‘‘ນີເຈ ໂຈລມ຺ພເຕ ສູຣິໂຍ, ທູເຣ ຈ ວຕ ອສ຺ສໂມ;

ຍລ຺ຈ ເນສံ ອິໂຕ ຫສ຺ສံ, ຕံ ເຕ ກ຺ລ຺ເຊຍ຺ຍ຺ ໂກຊນံ.

໘໑໗໘.

‘‘ໂສ ນູນ ຂຕ຺ຕິໂຍ ເອໂກ, ປຕ຺ຕາສາລາຍ ອຈ຺ຉຕິ;

ໂຕເສນ຺ໂຕ ທາຣເກ ຉາເຕ, ມມໍ ທິສ຺ວາ ອນາຍຕີ.

໔໑໗໙.

‘‘ເຕ ນູນ ປ຺ຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ, ກປ຺ຕາຍ ວຣາກິຍາ;

ສາຍໍ ສໍເວສນາກາເລ, ຂີຣປີຕາວ ອຈ຺ຉເຣ.

໔໑໙໐.

‘‘ເຕ ນູນ ປ຺ຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ, ກປ຺ຕາຍ ວຣາກິຍາ;

ສາຍໍ ສໍເວສນາກາເລ, ວາຣິປີຕາວ ອຈ຺ຉເຣ.

໔໑໙໑.

‘‘ເຕ ນູນ ປ຺ຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ, ກປ຺ຕາຍ ວຣາກິຍາ;

ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາ ມໍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ວຈ຺ຉາ ພາລາວ ມາຕຣໍ.

໔໑໙໔.

‘‘ເຕ ນູນ ປ຺ຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ, ກປ຺ຕາຍ ວຣາກິຍາ;

ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາ ມໍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ຫໍສາວຸປ຺ຣິປ຺ລຸລເລ.

໔໑໙໓.

‘‘ເຕ ນູນ ປ຺ຕ຺ຕກາ ມຍ຺ຫໍ, ກປ຺ຕາຍ ວຣາກິຍາ;

ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາ ມໍ ຕິຍ຺ຖນ຺ຕິ, ອສ຺ສມສ຺ສາວິທູຣໂຕ.

໔໑໙໔.

‘‘ເອກາຍໂນ ເອກປໂຖ, ສຣາ ໂສພ຺ກາ ຈ ປສ຺ສໂຕ;

ອຄ຺ຄໍ ມຄ຺ຄໍ ນ ປສ຺ສາມິ, ເຍນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍ ອສ຺ສມໍ.

໔໑໙໕.

‘‘ນິຄາ ນມຕຸຖຸ ຣາຊາໂນ, ກາມນສຸມື ມຫພຸພລາ;

ສມຸເມນ ກາຕໂຣ ໂຫຖ, ມຄຸຄໍ ເມ ເທຖ ຍາຈິຕາ.

໘໑໙໖.

‘‘ອວຣຸທຸສສຸສາຫໍ ກຣິຍາ, ຣາຊປຸຕຸຕສຸສ ສີຣິມໂຕ;

ຕໍ ຈາຫໍ ນາຕິມຄຸຄາມິ, ຣາມໍ ສີຕາວນຸພຸພຕາ.

໘໑໙໗.

‘‘ຕຸມຸເຫ ຈ ປຸຕຸເຕ ປສຸສຖ, ສາຍໍ ສໍເວສນໍ ປຕິ;

ອຫຄຸຈ ປຸຕຸເຕ ປສຸເສຍຸຍໍ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂພ.

໘໑໙໘.

‘‘ພຫຸໍ ຈິທໍ ມູລຜລໍ, ກກຸໂຂ ຈາຍໍ ອນປຸປໂກ;

ຕໂຕ ອຸປຑຸຒໍ ທສຸສາມີ, ມຄຸຄໍ ເມ ເທຖ ຍາຈິຕາ.

໘໑໙໙.

‘‘ຣາຊປຸຕຸຕີ ຈ ໂນ ມາຕາ, ຣາຊປຸຕຸໂຕ ຈ ໂນ ປິຕາ;

ສມຸເມນ ກາຕໂຣ ໂຫຖ, ມຄຸຄໍ ເມ ເທຖ ຍາຈິຕາ’’ຕິ.

ຕຕຸຖ ຕສຸສາຕິ ຕສຸສາ ມມ. ອສຸສມາຄມນໍ ປຕິຕິ ອສຸສມໍ ປຕິຈຸຈ ສນຸຕາຍ ອາຄຈຸຉນຸຕິຍາ. ອຸປຜຸຖຸຫຸນຸຕິ ອຸຜຸຖາຍ ກິຕາ. ເຕ ກິຣ ປຖມໍ ປຕິປາຕິຍາ ນິປຊຸຊິຕຸວາ ຕາຍ ອາຄມນກາເລ ອຸຜຸຖາຍ ວິຊມຸກິຕຸວາ ມຄຸຄໍ ຣຸມຸການຸຕາ ປຕິປາຕິຍາ ຕິຣິຍໍ ອຜຸຖໍສຸ. ຍຄຸຈ ເຕສນຸຕິ ອຫຄຸຈ ຍໍ ອິໂຕ ມູລຜລາຜລໍ ເຕສໍ ຫຣິສຸສໍ, ຕເມວ ເວສສນຸຕໂຣ ຈ ອຸໂພ ປຸຕຸຕກາ ຈາຕິ ເຕ ຕໂຍປິ ຊນາ ກຸຄຸເຊຍຸຍຸໍ, ອຄຸລໍ ເຕສໍ ໂກຊນໍ ນຕຸຖິ. ອນາຍຕິນຸຕິ ອນາຄຈຸຉນຸຕີ ມໍ ລຕຸວາ ເອກໂກວ ນູນ ທາຣເກ ໂຕເສນຸໂຕ ນິສີນຸໂນ. ສໍເວສນາກາເລຕິ ອຄຸເຄສຸ ທິວເສສຸ ອຕຸຕໂນ ຂາທາປນປິວາປນກາເລ ຂີຣປີຕາວາຕິ ຍຖາ ຂີຣປີຕາ ມິຄໂປຕກາ ຂີຣຕຸຖາຍ ກນຸທິຕຸວາ ຕໍ ອລກິຕຸວາ ກນຸທນຸຕາວ ນິທຸທໍ ໂອກຸກມນຸຕິ, ເອວໍ ເມ ປຸຕຸຕກາ ຜລາຜລຕຸຖາຍ ກນຸທິຕຸວາ ຕໍ ອລກິຕຸວາ ກນຸທນຸຕາວ ນິທຸທໍ ອຸປຄຕາ ກວິສຸສນຸຕິຕິ ວທຕິ.

ວາຣິປີຕາວາຕິ ຍຖາ ປິປາສິຕາ ມິຄໂປຕກາ ປານິຍຕຸຖາຍ ກນຸທິຕຸວາ ຕໍ ອລກິຕຸວາ ກນຸທນຸຕາວ ນິທຸທໍ ໂອກຸກມນຸຕິຕິ ອິມິນາວ ນເຍນ ອຕຸໂຖ ເວທິຕພຸໂພ. ອຈຸຉເຣຕິ ອຈຸຉນຸຕິ. ປຈຸຈຸຄຄຕາ ມໍ ຕິຜຸຖນຸຕິຕິ ມໍ ປຈຸຈຸຄຄຕາ ຫຸຕຸວາ ຕິຜຸຖນຸຕິ. ‘‘ປຈຸຈຸຄຄນຸຕຸນາ’’ຕິປິ ປາໂຖ, ປຈຸຈຸຄຄນຸຕຸວາຕິ ອຕຸໂຖ. ເອກາຍໂນຕິ ເອກສຸເສວ ອຍໂນ ເອກປທິກມຄຸໂຄ. ເອກປໂຖຕິ ໂສ ຈ ເອໂກວ, ທຸຕິໂຍ ນຕຸຖິ, ໂອກຸກມິຕຸວາ ຄນຸຕຸໍ ນ ສກຸກາ. ກສຸມາ? ຍສຸມາ ສຣາ ໂສພຸກາ ຈ ປສຸສໂຕ. ນິຄາ ນມຕຸຖູຕິ ສາ ອຄຸລໍ ມຄຸຄໍ ອທິສຸວາ ‘‘ເອເຕ ຍາຈິຕຸວາ ປຕິກຸກມາເປສຸສາມິ’’ຕິ ຜລປຈຸຉີ ສີສໂຕ ໂອຕາເຣຕຸວາ ອຄຸຊລີ ປຄຸຄຍຸຫ ນມສຸສມານາ ເອວມາຫ. ກາຕໂຣຕິ ອຫມຸປີ ມນຸສຸສຣາຊປຸຕຸຕີ, ຕຸມຸຫີປີ ມິຄຣາຊປຸຕຸຕາ, ອິຕິ ເມ ສມຸເມນ ກາຕໂຣ ໂຫຖ.

ອວຣຸຫນສສາຕິ ຣຍຸຖໂຕ ປພຸພາຊິຕສຸສ។ ຣາມໍ ສີຕາວນຸພຸພຕາຕິ ຍຖາ ທສຣຖຣາຊປຸຕຸຕໍ ຣາມໍ ຕສຸສ ກນິຍຸຖາຄິນີ ສີຕາ ເທວີ ຕສຸເສວ ອຄຸຄມເຫສີ ຫຸຕຸວາ ຕໍ ອນຸພຸພຕາ ປຕິເທວຕາ ຫຸຕຸວາ ອປຸປມຕຸຕາ ອຸປຍຸຖາສິ, ຕຖາ ອຫມຸປີ ເວສຸສນຸຕຣໍ ອຸປຍຸຖຫາມິ, ນາຕິມຄຸຄາມິຕິ ວທຕິ។ ຕຸມເຫ ຈາຕິ ຕຸມເຫ ຈ ມຍຸຫໍ ມຄຸຄໍ ທຕຸວາ ສາຍໍ ໂຄຈຣຄຸຄຫຕກາເລ ປຸຕຸເຕ ປສຸສຖ, ອຫຄຸຈ ອຕຸຕໂນ ປຸຕຸເຕ ປສຸເສຍຸຍໍ, ເທຖ ເມ ມຄຸຄນຸຕິ ຍາຈຕິ។

ອຖ ເຕ ຕໂຍ ເທວປຸຕຸຕາ ເວລໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ''ອິທານິສຸສາ ມຄຸຄໍ ທາຕຸໍ ເວລາ''ຕິ ຄຕຸວາ ອຸຍຸຖາຍ ອປຄຈຸຈີສຸ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

៨៨០០។

''ຕສຸສາ ລາລປຸປມານາຍ, ພຫຸໍ ກາຣຸຄຸຄສຄຸຫິຕໍ;

ສຸຕຸວາ ເນລປຕີ ວາຈໍ, ວາລຸອາ ປນຸຖາ ອປກຸກມຸ''ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ເນລປຕີນຸຕິ ນ ເອລປຕີ ເອລປາຕວິຣຫິຕໍ ວິສຍຸຖໍ ມຊຸຣວາຈໍ។

ສາປີ ວາລຸເອສຸ ອປຄເຕສຸ ອສຸສມໍ ອຄມາສີ។ ຕທາ ຈ ປຸຕຸຕາມຸໂປສໂຖ ໂຫຕິ។ ສາ ຈງກມນໂກຍີ ປຕຸວາ ເຍສຸ ເຍສຸ ຖາເນສຸ ປຸພຸເພ ປຸຕຸເຕ ປສຸສຕິ, ເຕສຸ ເຕສຸ ຖາເນສຸ ອປສຸສນຸຕີ ອາຫ –

៨៨០១។

''ອິມມຸຫີ ນໍ ປເທສມຸຫີ, ປຸຕຸຕກາ ປໍສຸກຸຕຸຖິຕາ;

ປຈຸຈຸຄຸຄຕາ ມໍ ຕິຍຸຖນຸຕິ, ວຈຸອາ ພາລາວ ມາຕຣໍ។

៨៨០៨។

''ອິມມຸຫີ ນໍ ປເທສມຸຫີ, ປຸຕຸຕກາ ປໍສຸກຸຕຸຖິຕາ;

ປຈຸຈຸຄຸຄຕາ ມໍ ຕິຍຸຖນຸຕິ, ຫໍສາວຸປຣິປລຸລເລ។

៨៨០៣។

''ອິມມຸຫີ ນໍ ປເທສມຸຫີ, ປຸຕຸຕກາ ປໍສຸກຸຕຸຖິຕາ;

ປຈຸຈຸຄຸຄຕາ ມໍ ຕິຍຸຖນຸຕິ, ອສຸສມສຸສາວິທູຣໂຕ។

៨៨០៤។

''ທຸເວ ມິຄາ ວິຍ ອຸກຸກຄຸຕາ, ສມນຸຕາ ມກິຊາວິໂນ;

ອານນຸທິໂນ ປມຸທິຕາ, ວຄຸຄມານາວ ກມຸປເຣ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂກ។

៨៨០៥។

‘‘ລກລີວ ມິຄີ ລາປີ, ປກຸຂີ ມຸຕຸຕາວ ປລຸຊຣາ;

ໂອຫາຍ ປຸຕຸເຕ ນິກຸຂມີ, ສີຫີວາມິສຄິທຸສິນີ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂກ។

៨៨០៦។

‘‘ອິທໍ ເນສໍ ປທກຸກນຸຕໍ, ນາຄານມິວ ປພຸພເຕ;

ຈິຕກາ ປຣິກິຕຸຕາໂຍ, ອສຸສມສຸສາວິທູຣໂຕ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂກ។

៨៨០៧។

‘‘ວາລິກາຍປີ ໂອກິຕຸຕາ, ປຸຕຸຕກາ ປໍສຸກຸຕຸກິຕາ;

ສມນຸຕາ ອກິຣາວນຸຕິ, ເຕ ນ ປສຸສາມິ ທາຣເກ។

៨៨០៨។

‘‘ເຍ ມໍ ປຸເຣ ປຈຸຈຸຝເຖນຸຕິ, ອຣຸລາ ທູຣມາຍຕິ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂກ។

៨៨០៩។

‘‘ລກລີວ ມິຄີ ລາປາ, ປຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸນ ມາຕຣໍ;

ທູເຣ ມໍ ປວິໂລເກນຸຕິ, ເຕ ນ ປສຸສາມິ ທາຣເກ។

៨៨១០។

‘‘ອິທໍ ເນສໍ ກີລຸອນກໍ, ປຕິຕໍ ປຕຸທຸເພລຸວໍ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຈຸໂກ។

៨៨១១។

‘‘ຖນາ ຈ ມຍ຺ຫັເມ ປູຣາ, ອຸໂຣ ຈ ສມ຺ປຫາລຕິ;

ຕຸຍຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂກ໚

໘໘໑໘໚

‘‘ອຸຈ຺ຉງເຄໂກ ວິຈິນາຕິ, ຖນເມກາວລມ຺ພຕິ;

ຕຸຍຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂກ໚

໘໘໑໙໚

‘‘ຍສ຺ສ ສາຍນ຺ຫສມຍໍ, ປຸຕ຺ຕກາ ປໍສ຺ກຸຕ຺ຖິຕາ;

ອຸຈ຺ຉງເຄ ເມ ວິວຕ຺ຕນ຺ຕິ, ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ ທາຣເກ໚

໘໘໒໐໚

‘‘ອຍໍ ໂສ ອສ຺ສໂມ ປຸພ຺ເພ, ສມຊ຺ໂຊ ປຜິກາຕິ ມໍ;

ຕຸຍຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ອປສ຺ສນ຺ຕຸຍາ, ກມເຕ ວິຍ ອສ຺ສໂມ໚

໘໘໒໑໚

‘‘ກິມິທໍ ອປ຺ປສທ຺ໂທວ, ອສ຺ສໂມ ປຜິກາຕິ ມໍ;

ກາໂກລາປິ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ໚

໘໘໒໒໚

‘‘ກິມິທໍ ອປ຺ປສທ຺ໂທວ, ອສ຺ສໂມ ປຜິກາຕິ ມໍ;

ສກ຺ຕາປິ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ນນ຺ຕິ ນິປາຕມຕ຺ຕໍ໚ ປໍສ຺ກຸຕ຺ຖິຕາຕິ ປໍສຸມກ຺ຂິຕາ໚ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາ ມນ຺ຕິ ມໍ ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄຕາ ຫຸຕ຺ວາ໚ ‘‘ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕຸນາ’’ຕິປິ ປາໂຖ, ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາອິຈ຺ເຈວ ອຕ຺ໂຖ໚ ອຸກ຺ກຕ຺ຕາຕິ ຍຖາ ມິຄໂປຕກາ ມາຕຣໍ ທິສ຺ວາ ກຕ຺ເຕາ ອຸກ຺ຂິປິຕ຺ວາ ຄີວໍ ປສາເຣຕ຺ວາ ມາຕຣໍ ອຸປຄນ຺ຕ຺ວາ ຫຍ຺ຖຕຸຍ຺ຖາ ສມນ຺ຕາ ອຫິສາວິໂນ໚ ວຄ຺ຄມານາວກມ຺ປເຣຕິວຊ຺ຊມານາເຍວ ມາຕຸ ຫທຍມໍສໍ ກມ຺ເປນ຺ຕິ ວິຍ ເອວໍ ປຸພ຺ເພ ມມ ປຸຕ຺ຕາ໚ ຕຸຍຊ຺ຊາຕິ ເຕ ອຊ຺ຊ ນ ປສ຺ສາມິ໚ ຉກລິວ ມິຄີ ຉາປນ຺ຕິ ຍຖາ ຉກລີ ຈ ມິຄີ ຈ ປຄ຺ຊຣສຽຂາຕາ ກຸລາວກາ ມຸຕ຺ຕາ ປກ຺ຂີ ຈ ອາມິສຄິທ຺ຜິນີ ສີຫີ ຈ ອຕ຺ຕໂນ ຉາປໍ ໂອຫາຍ ໂຄຈຣາຍ ປກ຺ກມນ຺ຕິ, ຕຖາຫມ຺ປິ ໂອຫາຍ ປຸຕ຺ເຕ ໂຄຈຣາຍ ນິກ຺ຂມິນ຺ຕິ ວທຕິ໚ ອິທໍ ເນສໍ ປທກ຺ກນ຺ຕນ຺ຕິ ວສ຺ສາຣຕ຺ເຕ ສານຸປພ຺ພເຕ ນາຄານໍ ປທວລຄ຺ຊໍ ວິຍ ອິທໍ ເນສໍ ກີລຸອນຍ຺ຖາເນ ອາສາວນປຣິສາວນປທກ຺ກນ຺ຕໍ ປຄ຺ຌາຍຕິ໚ ຈິຕກາຕິ ສຄ຺ຈິຕນິຈິຕາ ກວາລຸກປຸຄ຺ຊາ໚ ປຣິກິຕ຺ຕາໂຍຕິ ວິປ຺ປກິຕ຺ຕາໂຍ໚ ສມນ຺ຕາ ມກິສາວນ຺ຕີຕິ ອຄ຺ເລສຸ ທິວເສສຸ ສມນ຺ຕາ ອກິສາວນ຺ຕິ໚

ປ໌ຈ຺ຈຸຌ຺ເຖນ຺ຕິຕິ ປ໌ຈ຺ຈຸຄ຺ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ໚ ທູຣມາຍຕິນ຺ຕິ ທູຣໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕີ໚ ຉກລີວ ມິຄີ ຉາປ໌າຕິ ອຕ຺ຕໂນ ມາຕຣໍ ຉກລີ ວິຍ ມິຄີ ວິຍ ຈ ຉາປ໌າ໚ ອິທໍ ເນສໍ ກິລຸອນການ຺ຕິ ຫຕ຺ຖິຣູປ໌ກາທີທິ ກິລຸອນ຺ຕານໍ ອິທຌ຺ຈ ເຕສໍ ຫຕ຺ຖໂຕ ສຸວຕ຺ຕາວຕ຺ຕໍ ກິລຸອນເພລຸວໍ ປ໌ຣິຄລຸອິຕ຺ວາ ປ໌ຕິຕໍ໚ ມຍ຺ທີເມຕິ ມຍ຺ຫໍ ອິເມ ຖນາ ຈ ຂີຣສຸສ ປູຣາ໚ ອຸໂຣ ຈ ສມ຺ປ໌ຫາລຕິຕິ ຫທຍຌ຺ຈ ຜລຕິ໚ ອຸຈ຺ຉາເຄ ເມ ວິວຕ຺ຕນ຺ຕິຕິ ມມ ອຸຈ຺ຉາເຄ ອາວຕ຺ຕນ຺ຕິ ວິວຕ຺ຕນ຺ຕີ໚ ສມຊໂຊ ປ໌ຜິກາຕິ ມນ຺ຕິ ສມຊຊຌ຺ຄານໍ ວິຍ ມຍ຺ຫໍ ອຸປ໌ຌ຺ຄາຕີ໚ ຕ຺ຍຊ ຊາຕິ ເຕ ອຊຊ໚ ອປ໌ສຸສນ຺ຕ຺ຍາຕິ ອປ໌ສຸສນ຺ຕິຍາ ມມ໚ ກມເຕ ວິຍາຕິ ກຸລາລຈກ຺ກໍ ວິຍ ກມຕີ໚ ກາໂກລາຕິ ວນກາກາ໚ ມຕາ ນູນາຕິ ອທ຺ຉາ ມຕາ ວາ ເກນຈິ ນີຕາ ວາ ກວິສຸສນ຺ຕີ໚ ສກຸຕາຕິ ອວເສສສກຸຕາ໚

ອິຕິ ສາ ວິລປ໌ນ຺ຕີ ມຫາສຕ຺ຕສຸສ ສນ຺ຕິກໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ ຜລປ໌ຈ຺ຉີ ໂອຕາເຣຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕໍ ຕຕ຺ທິມາສີນໍ ທິສ຺ວາ ທາຣເກ ຈສຸສ ສນ຺ຕິເກ ອປ໌ສຸສນ຺ຕີ ອາຫ –

໔໔໑໗໚

‘‘ກິມິທໍ ຕຕ຺ທິກູໂຕສິ, ອປີ ຣຕ຺ເຕວ ເມ ມໂນ;

ກາໂກລາປີ ນ ວສຸສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ໚

໔໔໑໘໚

‘‘ກິມິທໍ ຕຕ຺ທິກູໂຕສິ, ອປີ ຣຕ຺ເຕວ ເມ ມໂນ;

ສກຸຕາປີ ນ ວສຸສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ໚

໔໔໑໙໚

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ເມ ອຍ຺ຍປຸຕ຺ຕ, ມິຄາ ຂາທີສຸ ທາຣເກ;

ອຣຌ຺ເຌ ອິຣິເຓ ວິວເນ, ເກນ ນີຕາ ເມ ທາຣກາ໚

໔໔໒໐໚

‘‘ອທຸ ເຕ ປ໌ຫິຕາ ທູຕາ, ອທຸ ສຸຕ຺ຕາ ປິຍໍວທາ;

ອທຸ ພທິ ໂນ ນິກ຺ຂນ຺ຕາ, ຂິຑ຺ຑາສຸ ປ໌ສຸຕາ ນຸ ເຕ໚

໔໔໒໑໚

‘‘ເນວາສໍ ເກສາ ທິສຸສນ຺ຕິ, ຫຕ຺ຖປ໌າທາ ຈ ຊາລິໂນ;

ສກຸຕານຌ຺ຈ ໂອປ໌າໂຕ, ເກນ ນີຕາ ເມ ທາຣກາ’’ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ອປີ ຣຕ຺ເຕວ ເມ ມໂນຕິ ອປີ ພລວປ໌ຈ຺ຈູເສ ສຸປິນໍ ປ໌ສຸສນ຺ຕິຍາ ວິຍ ເມ ມໂນ໚ ມິຄາຕິ ສີຫາທໂຍ ວາລຸອມິຄາ໚ ອິຣິເຓຕິ ນິໂຣເຊ໚ ວິວເນຕິ ວິວິຕ຺ເຕ໚ ທູຕາຕິ ອທຸ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄເຣ ສີວິຣຌ຺ໂຌ ສນ຺ຕິກໍ ຕຍາ ທູຕາ ກຕ຺ວາ ເປ໌ສິຕາ໚ ສຸຕ຺ຕາຕິ ອນ຺

ໂຕປຖຸກສາລໍ ປວິສິຕຸວາ ສຍິຕາ។ ອທ ພຫີ ໂນຕິ ອທ ເຕ ທາຣກາ ຂີທຸຫາປສຸຕາ ຫຸຕຸວາ ພຫີ ນິກຸຂມຸຕາຕິ ປຸຈຸຉຕິ។ ເນວາສໍ ເກສາ ທິສຸສນຸຕິຕິ ສາມິ ເວສຸສນຸຕຣ, ເນວ ເຕສໍ ກາລຸອຄຸຂນວຄຸຕາ ເກສາ ທິສຸສນຸຕິ។ ຊາລີໂນຕິ ກຄຸຈນຊາລວິຈິຕຸຕາ ຫຕຸຖປາທາ។ ສກຸຕານຄຸຈ ໂອປາໂຕຕິ ທິມວນຸຕປເທເສ ຫຕຸຖິລິງຄສກຸຕາ ນາມ ອຕຸຖິ, ເຕ ໂອປຕິຕຸວາ ອາທາຍ ອາກາເສເນວ ຄຈຸຉນຸຕີ។ ເຕນ ຕໍ ປຸຈຸຉາມິ “ກີ ເຕຫິ ສກຸເຕຫິ ນີຕາ, ອິໂຕ ອຄຸເຄສມຸປີ ເກສຄຸຈິ ເຕສໍ ສກຸຕານໍ ວິຍ ໂອປາໂຕ ຊາໂຕ, ອກຸຂາທິ, ເກນ ນີຕາ ເມ ທາຣກາ”ຕິ?

ເອວໍ ວຸຕຸເຕປີ ມຫາສຕຸໂຕ ນ ກິຄຸຈິ ອາຫ។ ອຖ ນໍ ສາ “ເທວ, ກສຸມາ ມຍາ ສທຸຂີ ນ ກເຖສິ, ໂກ ມມ ໂທໂສ”ຕິ ວຕຸວາ ອາຫ –

໒໒໒໔។

“ອິທໍ ຕໂຕ ທຸກຸຂຕຣໍ, ສລຸລວິທຸໂຘ ຍຖາ ວໂຕ;

ຕຸຍຊຊ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຊາລີ ກຕຸຫາຊີນໍ ຈຸໂກ។

໒໒໒໕។

“ອິທມຸປີ ທຸຕິຍໍ ສລຸລໍ, ກມຸເປຕິ ຫທຍໍ ມມ;

ຍຄຸຈ ປຸຕຸເຕ ນ ປສຸສາມິ, ຕຸວຄຸຈ ມໍ ນາກິການສີ។

໒໒໒໖។

“ອຊເຊວ ເມ ອິມໍ ຣຕຸຕຶ, ຣາຊປຸຕຸຕ ນ ສໍສຕິ;

ມຄຸເຄ ໂອກຸກນຸຕສນຸຕໍ ມໍ, ປາໂຕ ທກຸຂິສີ ໂນ ມຕ”ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ອິທໍ ຕໂຕ ທຸກຸຂຕຣນຸຕິ ສາມິ ເວສຸສນຸຕຣ, ຍໍ ມມ ຣຄຸຄາ ປພຸພາຊິຕາຍ ອຣຄຸເຄ ວສນຸຕິຍາ ປຸຕຸເຕ ຈ ອປສຸສນຸຕິຍາ ທຸກຸຂໍ, ອິທໍ ຕວ ມຍາ ສທຸຂີ ອກຖນໍ ມຍຸທໍ ຕໂຕ ທຸກຸຂຕຣໍ។ ຕຸວຄຸທິ ມໍ ອຄຸຄິທຫຸຌໍ ປຝິທຫນຸໂຕ ວິຍ ປປາຕາ ປຕິຕໍ ທຕຸເທນ ໂປເຖນຸໂຕ ວິຍ ສລຸເລນ ວຕໍ ວິຊຊນຸໂຕ ວິຍ ຕຸຕຫິກາເວນ ກິລເມສິ។ ອິທຄຸທິ ເມ ຫທຍໍ ສລຸລວິທຸໂຘ ຍຖາ ວໂຕ ຕເຖວ ກມຸປຕິ ເຈວ ຣຸຊຕິ ຈ។ “ສມຸປວິທຸໂຘ”ຕິປີ ປາໂຖ, ສມຸປຕິວິທຸໂຘຕິ ອຕຸໂຖ។ ໂອກຸກນຸຕສນຸຕໍມນຸຕິ ອປຄຕຊີວິຕໍ ມໍ។ ທກຸຂິສີ ໂນ ມຕນຸຕິ ເອຕຸຖ ໂນ-ກາໂຣ ນິປາຕມຕຸໂຕ, ມຕໍ ມໍ ກາລສຸເສວ ຕຸວໍ ປສຸສິສຸສສີຕິ ອຕຸໂຖ។

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ “ກກຸຂລຸອກຖາຍ ນໍ ປຸຕຸຕໂສກໍ ຊຫາເປສຸສາມີ”ຕິ ຈິນຸເຕຕຸວາ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໒໒໒໗។

“ນູນ ມທຸທີ ວຣາໂຣຫາ, ຣາຊປຸຕຸຕີ ຍສສຸສີນີ;

ປາໂຕ ຄຕາສີ ອຸຄຸຉາຍ, ກິມິທໍ ສາຍມາຄຕາ”ຕິ។

ຕຕຸຖ ກິມິທໍ ສາຍມາຄຕາຕິ “ມທຸທີ, ຕຸວໍ ອກິຣູປາ ປາສາທິກາ, ທິມວນຸເຕ ຈ ນາມ ພຫູ ວນຈຣກາ ຕາປສວິຊຊາຮຣາທໂຍ ວິຈຣນຸຕິ។ ໂກ ຊານາຕິ, ກີ ກວິສຸສຕິ, ກິຄຸຈິ ຕຍາ ກຕໍ, ຕຸວໍ ປາໂຕວ ຄນຸຕຸວາ ກິມິທໍ ສາຍມາຄຈຸຉສິ, ທຫຣກຸມາຣເກ ໂອ

ທາຍ ອຣຄຸຄຄຄີຕຸຖິໂຍ ນາມ ສສາມິກິຕຸຖິໂຍ ເອວຣູປາ ນ ໂຫນຸຕີ, 'ກາ ນຸ ໂຂ ເມ ທາຣການໍ ປວຕຸຕີ, ກີ ວາ ເມ ສາມິໂກ ຈິນຸເຕສຸສຕີ'ຕີ ເອຕຸຕກມຸປີ ເຕ ນາໂຫສິ. ຕຸວໍ ປາໂຕວ ຄນຸຕຸວາ ຈນຸທາໂລເກນ ອາຄຈຸຉສິ, ມມ ທຸຄຸຄຕການວສຸເສເວສ ໂທໂສ"ຕີ ຕຊຸເຊຕຸວາ ວຄຸເຈຕຸວາ ກເຖສິ.

ສາ ຕສຸສ ກຖໍ ສຸຕຸວາ ອາຫ –

໔໔໔໖.

"ນນຸ ຕຸວໍ ສທຸທມສຸໂສສິ, ເຍ ສຣໍ ປາຕຸມາຄຕາ;

ສີຫສຸສປີ ນທນຸຕສຸສ, ພຸຍຄຸຉສຸສ ຈ ນິກຸຊຸຊິຕໍ.

໔໔໔໗.

"ອຫຸ ປຸພຸພນິມິຕຸຕໍ ເມ, ວິຈຣນຸຕຸຍາ ພຸຣຫາວເນ;

ຂຕິຕຸໂຕ ເມ ຫຕຸຖາ ປຕິໂຕ, ອຸຄຸຄີວຄຸຈາປີ ອໍສໂຕ.

໔໔໔໘.

"ຕທາຫໍ ພຸຍຖິຕາ ກີຕາ, ປຸຖຸ ກຕຸວານ ອຄຸຊລີ;

ສພຸພທິສາ ນມສຸສິສໍ, ອປີ ໂສຕຸຖິ ອິໂຕ ສິຍາ.

໔໔໔໙.

"ມາ ເຫວ ໂນ ຣາຊປຸຕຸໂຕ, ຫໂຕ ສີເຫນ ທີປິນາ;

ທາຣກາ ວາ ປຣາມຸຄຸຖາ, ອຈຸຉໂກກຕຣຈຸຉີທີ.

໔໔໕໐.

"ສີໂຫ ພຸຍຄຸໂຉ ຈ ທີປີ ຈ, ຕໂຍ ວາລຸອາ ວເນ ມິຄາ;

ເຕ ມໍ ປຣິຍາວຣຸໍ ມຄຸຄໍ, ເຕນ ສາຍມຸຫິ ອາຄຕາ"ຕີ.

ຕຕຸຖ ເຍ ສຣໍ ປາຕຸມາຄຕາຕີ ເຍ ປານີຍໍ ປາຕຸໍ ອິມໍ ສຣໍ ອາຄຕາ. ພຸຍຄຸຉສຸສ ຈາຕີ ພຸຍຄຸຉສຸສ ຈ ອຄຸເຄສໍ ຫຕຸຖິອາທີນໍ ຈຕຸປຸປທານຄຸເຈວ ສກຸຕສຸງຉສຸສ ຈ ນິກູຊິຕໍ ເອກນິນຸນາທສທຸທໍ ກີ ຕຸວໍ ນ ອສຸໂສສີຕີ ປຸຈຸຉຕີ. ໂສ ປນ ມຫາສຕຸເຕນ ປຸຕຸຕານໍ ທິນຸນເວລາຍ ສທຸໂທ ອໂຫສິ. ອຫຸ ປຸພຸພນິມິຕຸຕໍ ເມຕີ ເທວ, ອິມສຸສ ເມ ທຸກຸຂສຸສ ອນຸກວນຕຸຖາຍ ປຸພຸພນິມິຕຸຕໍ ອໂຫສິ. ອຸຄຸຄີວນຸຕີ ອໍສກູເຍ ປຈຸຈິລຄຸຄນກໍ. ປຸຖູຕີ ວິສຸໍ ວິສຸໍ. ສພຸພທິສາ ນມສຸສິສນຸຕີ ສພຸພາ ທສ ທິສາ ນມສຸສີ. ມາ ເຫວ ໂນຕີ ອມຸຫາກໍ ຣາຊປຸຕຸໂຕ ສີຫາທີຫີ ຫໂຕ ມາ ໂຫຕຸ, ທາຣກາປີ ອຈຸຉາທີຫີ ປຣາມຸຄຸຖາ ມາ ໂຫນຸຕູຕີ ປຕຸຖຍນຸຕີ ນມສຸສິສໍ. ເຕ ມໍ ປຣິຍາວຣຸໍ ມຄຸຄນຸຕີ ສາມິ ເວສຸສນຸຕຣ, ອຫໍ "ອິມານິ ຈ ກີສນການິ ມຫນຸຕານິ, ທຸສຸສຸປີໂນ ຈ ເມ ທິຍຸໂຖ, ອຊຸຊ ສກາລສຸເສວ ຄມິສຸສາມີ"ຕີ ກມຸປມານາ ມູລຜລາຜລານິ ອຸປຈາເຣສີ, ອຖ ເມ ຜລິຕຣຸກຸຂາປີ ອຜລາ ວິຍ ອຜລາ ຈ ຜລີ

ໂນ ວິຍ ທິສຸສນฺຕິ, ກິຈฺເฉນ ຜລາຜລານິ ຄເຫຕฺວາ ຄິຣິທฺວາຣໍ ສມฺປາປุຕີ. ອຖ ເຕ ສີຫາທໂຍ ມໍ ທິສฺວາ ມຄฺຄໍ ປฏິປາຜຶຍາ ຣຸນฺກິຕฺວາ ອຖฺຖํສุ. ເຕນ ສາຍํ ອາຄຕາມฺຫິ, ຂມາຫິ ເມ, ສາມິຕິ.

ມຫາສຕฺໂຕ ຕາຍ ສທฺທຶ ເອຕฺຕກເມວ ກຖໍ ວຕฺວາ ຍາວ ອຣຸຕฺຖฺຄມນາ ນ ກິญฺຈິ ກເຖສິ. ຕໂຕ ປຏฺฐາຍ ມທฺທີ ນານปฺปการ ກํ ວິລປนฺຕີ ອາທ –

໔໔໓໑.

‘‘ອທໍ ປຕິญฺจ ປຸຕฺເຕ ຈ, ອາເຈຣມິວ ມາຕໂວ;

ອນຸຍຸຖິຕາ ທິວາຣຕฺຕີ, ຊຜິນີ ພฺຣຫฺມຈາຣິນີ.

໔໔໓໔.

‘‘ອຊີນານິ ປຣິທທິຕฺວາ, ວນມູລຜລຫາຣິຍາ;

ວິຈຣາມິ ທິວາຣຕฺຕີ, ຕຸມฺຫໍ ກາມາ ຫິ ປຸຕฺຕກາ.

໔໔໓໓.

‘‘ອທໍ ສຸວຕฺຕຫລິທฺທີ, ອາກຕໍ ປຕฺທຸເພລຸວํ;

ຣຸກฺຂປกฺການິ ຈາຫາສີ, ອິເມ ໂວ ປຸຕฺຕ ກີລຸອນາ.

໔໔໓໔.

‘‘ອິມํ ມູລຸອາລິວຕฺຕກํ, ສາລຸກํ ຈິญฺຈເກທກํ;

ກຸญฺຊ ຂຸທฺເທຫິ ສໍຍຸຕฺຕໍ, ສທ ປຸຕฺເຕຫິ ຂຕฺຕິຍ.

໔໔໓໕.

‘‘ປທຸມํ ຊາລິໂນ ເທຫີ, ກຸມຸທญฺຈ ກຸມາຣິຍາ;

ມາລິເນ ປສฺສ ນຈฺຈນฺເຕ, ສີວິ ປຸຕฺຕານິ ອວฺຫຍ.

໔໔໓໖.

‘‘ຕໂຕ ກຕฺຫາຊີນາຍປິ, ນິສາເມຫີ ຣເຖສກ;

ມญฺຊุສฺສຣາຍ ວຄฺຄຸຍາ, ອສฺສມํ ອຸປຍนฺຕິຍາ.

໔໔໓໗.

‘‘ສມານສຸຂທຸກ຺ຂມ຺ຫາ, ຣຍ຺ຄາ ປພ຺ພາຊິຕາ ອຸໂກ;

ອປິ ສີວິ ປຸຕ຺ເຕ ປສ຺ເສສິ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂກ.

໘໘໓໗.

‘‘ສມເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕ ນູນ, ພ຺ຣຫ຺ມຈຣິຍປ຺ຣາຍເຕ;

ອຫໍ ໂລເກ ອກິສ຺ສປິໍ, ສີລວນ຺ເຕ ພຫຸສ຺ສຸເຕ;

ຕ຺ຍຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂກ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອາເຈຣມິວ ມາຕໂວຕິ ວຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ໂນ ອນ຺ເຕວາສິໂກ ອາຈຣິຍໍ ວິຍ ປຜິຊ຺ຄຸຄຕິ. ອນ຺ຍ຺ຄິຕາຕິ ປາຣິຈຣິຍານ຺ຍ຺ຄາເຍນ ອນ຺ຍ຺ຄິຕາ ອປ຺ປມຕ຺ຕາ ຫຸຕ຺ວາ ປຜິຊ຺ຄຸຄາມິ. ຕມ຺ຫໍ ການາຕິ ຕມ຺ຫາກໍ ການເຍນ ຕມ຺ເຫ ປຕ຺ຖຍນ຺ຕິ. ປຸຕ຺ຕກາຕິ ກຸມາເຣ ອາລປນ຺ຕີ ປຣິເທວຕິ. ສຸວຕ຺ຕາຫລິຫຸທິນ຺ຕີ ປຸຕ຺ຕກາ ອຫໍ ຕມ຺ຫາກໍ ນ຺ຫາປນຕ຺ຖາຍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ຫລິທ຺ທີ ປໍສິຕ຺ວາ ອາຫາຍ ອາຄຕາ. ປຕ຺ທຸເພລຸວນ຺ຕີ ກີລຸອນຕ຺ຖາຍ ຈ ໂວ ອິທໍ ສຸວຕ຺ຕວຕ຺ຕໍ ເພລຸວປກ຺ກໍ ມຍາ ອານີຕໍ. ຣຸກ຺ຂປກ຺ການີຕິ ຕມ຺ຫາກໍ ກີລຸອນຕ຺ຖາຍ ອຄ຺ຍານິປິ ມນາປານິ ຣຸກ຺ຂຜລານິ ອາຫາສິໍ. ອິເມ ໂວຕິ ປຸຕ຺ຕກາ ອິເມ ໂວ ກີລຸອນາຕິ ວທຕິ. ມູລຸອາລິວຕ຺ຕກນ຺ຕິ ມູລຸອາລກຸຕ຺ຫລກໍ. ສາລຸກນ຺ຕິ ອິທໍ ອຸປ຺ປລາທິສາລຸກມ຺ປິ ເມ ພຫຸ ອານີຕໍ. ຈິຍ຺ຈເກທກນ຺ຕິ ສິງຆາຜກໍ. ກຸຍ຺ຊາຕິ ອິທໍ ສພ຺ພໍ ຂຸທ຺ທມທຸນາ ສໍຍຸຕ຺ຕໍ ປຸຕ຺ເຕທິ ສທ຺ທີ ກຸຍ຺ຊາທີຕິ ປຣິເທວຕິ. ສີວິ ປຸຕ຺ຕານິ ອວ຺ຫຍາຕິ ສາມິ ສີວິຣາຊ, ປຕ຺ຕາສາລາຍ ສຍາປິຕຍ຺ຄານ໌ໂຕ ສີຜໍ ປຸຕ຺ຕເກ ປກ຺ໂກສາຫີ. ອປິ ສີວິ ປຸຕ຺ເຕ ປສ຺ເສສີຕິ ສາມິ ສີວິຣາຊ, ອປິ ປຸຕ຺ເຕ ປສ຺ສສິ, ສເຈ ປສ຺ສສິ, ມມ ທສ຺ເສຫິ, ກີ ມໍ ອຕິວິຍ ກິລເມສິ. ອກິສ຺ສປິນ຺ຕີ ຕມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ຕສິຕໂຣ ມາ ປສ຺ສີຕ຺ຖາຕີ ເອວໍ ນູນ ອກ຺ໂກສິນ຺ຕີ.

ເອວໍ ວິລປ຺ມານາຍປີ ຕາຍ ສທ຺ທີ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນ ກິຍ຺ຈິ ກເຖສີ. ສາ ຕສ຺ມີ ອກເຖນ຺ເຕ ກມ຺ປມານາ ຈນ຺ທາໂລເກນ ປຸຕ຺ເຕ ວິຈິນນ຺ຕີ ເຍສຸ ເຍສຸ ຊມ຺ພຸຣຸກ຺ຂາທີສຸ ປຸພ຺ເພ ກີລຸອີສຸ, ຕານິ ຕານິ ປຕ຺ວາ ປຣິເທວນ຺ຕີ ອາຫ –

໘໘໓໙.

‘‘ອິເມ ເຕ ຊມ຺ພຸກາ ຣຸກ຺ຂາ, ເວທິສາ ສິນ຺ທຸວາຣກາ;

ວິວິຮານິ ຣຸກ຺ຂຊາຕານິ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໘໘໔໐.

‘‘ອສ຺ສຕ຺ຖາ ປນສາ ເຈເມ, ນິຄ຺ໂຣຮາ ຈ ກປິຕ຺ຖນາ;

ວິວິຮານິ ຜລຊາຕານິ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໘໘໔໑.

‘‘ອິເມ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕີ ອາຣາມາ, ອຍໍ ສີຕູທກາ ນທີ;

ຍຕ຺ຖສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ກິລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໔໔໔໔.

‘‘ວິວິໝານິ ປຸປ຺ຜຊາຕານິ, ອສ຺ມີ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ;

ຍານສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ໝາຣີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໔໔໔໓.

‘‘ວິວິໝານິ ຜລຊາຕານິ, ອສ຺ມີ ອຸປຣິປພ຺ພເຕ;

ຍານສ຺ສ຺ ປຸພ຺ເພ ກຸຄ຺ຊີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໔໔໔໔.

‘‘ອິເມ ເຕ ຫຕ຺ຖິກາ ອສ຺ສາ, ພລິພທ຺ທາ ຈ ເຕ ອິເມ;

ເຍຫິສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ກິລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອິເມ ເຕ ຫຕ຺ຖິກາຕິ ສາ ປພ຺ພຕູປຣີ ທາຣເກ ອທິສ຺ວາ ປຣິເທວມານາ ຕໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປຸນ ອສ຺ສມປທໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ເຕ ອຸປໝາເຣນ຺ຕິ ເຕສໍ ກິລຸອນກຕ຺ຫການິ ທິສ຺ວາ ເອວມາຫ.

ອຖສ຺ສາ ປຣິເທວນສທ຺ເທນ ເຈວ ປທສທ຺ເທນ ຈ ມິຄປກ຺ຂິໂນ ຈລືສຸ. ສາ ເຕ ທິສ຺ວາ ອາຫ –

໔໔໔໕.

‘‘ອິເມ ສາມາ ສໂສລູກາ, ພຫ຺ກາ ກາທລີມິຄາ;

ເຍຫິສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ກິລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ.

໔໔໔໖.

‘‘ອິເມ ຫໍສາ ຈ ໂກຄ຺ຈາ ຈ, ມຍູຣາ ຈິຕ຺ຣເປຂຸຕາ;

ເຍຫິສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ກິລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສາມາຕິ ຂຸທ຺ທກາ ສາມາ ສຸວຕ຺ຕມິຄາ. ສໂສລູກາຕິ ສສາ ຈ ອຸລູກາ ຈ.

ສາ ອສ຺ສມປເທ ປີຍປຸຕ຺ເຕ ອທິສ຺ວາ ນິກ຺ຂມິຕ຺ວາ ປຸປ຺ຜິຕວນຂຄ໌ ປວິສິຕ຺ວາ ຕໍ ຕໍ ຖານໍ ໂອໂລເກນ຺ຕີ ອາຫ –

໔໔໔໗.

“ອິມາ ຕາ ວນຄຸມ୍ພາໂຍ, ປຸປ຺ຜິຕາ ສພ຺ພກາລິກາ;

ຍຕ຺ຖສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ກີລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ។

໔໔໔໘។

“ອິມາ ຕາ ໂປກ຺ຂຣຕີ ຣມ຺ມາ, ຈກ຺ກວາກູປກູຊິຕາ;

ມນ຺ທາລເກຫີ ສຄ຺ຉນ຺ນາ, ປທຸມຸປ຺ປລເກຫີ ຈ;

ຍຕ຺ຖສ຺ສຸ ປຸພ຺ເພ ກີລຸອີສຸ, ເຕ ກຸມາຣາ ນ ທິສ຺ສເຣ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ວນຄຸມ຺ພາໂຍຕິ ວນໝຍາໂຍ។

ສາ ກຕ຺ຖຈິ ປີຍປຸຕ຺ເຕ ອທິສ຺ວາ ປຸນ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອາຄນ຺ຕ຺ວາ ຕໍ ທຸມ຺ມຸຂໍ ນິສິນ຺ນໍ ທິສ຺ວາ ອາຫ –

໔໔໔໙។

“ນ ເຕ ກຍ຺ຖານິ ກິນ຺ນານິ, ນ ເຕ ອຸທກມາຫຍໍ;

ອຄ຺ຄິປິ ເຕ ນ ຫາປິໂຕ, ກີ ນຸ ມນ຺ໂທວ ຊາຍສິ។

໔໔໕໐។

“ປີໂຍ ປີເຍນ ສງ຺ຄມ຺ມ, ສໂມ ເມ ພ຺ຍປຫລ຺ລຕິ;

ຕ຺ຍຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ຈຸໂກ”ຕິ។

ຕຕ຺ຖ ນ ຫາປິໂຕຕິ ນ ຊລິໂຕ។ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສາມິ, ຕ຺ວໍ ປຸພ຺ເພ ກຍ຺ຖານິ ກິນ຺ທສິ, ອຸທກໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຖເປສິ, ອງ຺ຄາຣກປ຺ລເລ ອຄ຺ຄີ ກໂຣສິ, ອຊ຺ຊ ເຕສຸ ເອກມ຺ປິ ອກຕ຺ວາ ກີ ນຸ ມນ຺ໂທວ ຊາຍສິ, ຕວ ກິຣິຍາ ມຍ຺ຫໍ ນ ຣຸຈ຺ຈຕີຕິ។ ປີໂຍ ປີເຍນາຕິ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ມຍ຺ຫໍ ປີໂຍ, ອິໂຕ ເມ ປີຍຕໂຣ ນຕ຺ຖິ, ອິມິນາ ເມ ປີເຍນ ສງ຺ຄມ຺ມ ສມາຄນ຺ຕ຺ວາ ປຸພ຺ເພ ສໂມ ເມ ພ຺ຍປຫລ຺ລຕິ ທຸກ຺ຂໍ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ອຊ຺ຊ ປນ ເມ ອິມໍ ປສ຺ສນ຺ຕິຍາປີ ໂສໂກ ນ ວິຄຈ຺ຉຕິ, ກີ ນຸ ໂຂ ການຕນ຺ຕີ។ ຕ຺ຍຊ຺ຊາຕິ ໂຫຕຸ, ທິຍ຺ຖໍ ເມ ການຕໍ, ເຕ ອຊ຺ຊ ປຸຕ຺ເຕ ນ ປສ຺ສາມິ, ເຕນ ເມ ອິມໍ ປສ຺ສນ຺ຕິຍາປີ ໂສໂກ ນ ວິຄຈ຺ຉຕີຕິ។

ຕາຍ ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປີ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕຸຕ຺ທີກູໂຕວ ນິສີທີ។ ສາ ຕສ຺ມີ ອກເຖນ຺ເຕ ໂສກສມປ຺ປີຕາ ປຫຍກຸກ຺ກຸຍີ ວິຍ ກມ຺ປມານາ ປຸນ ປຄຸມໍ ວິຈຣິຕຍ຺ຖານານິ ວິຈຣິຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ປຈ຺ຈາຄນ຺ຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໔໕໑។

“ນ ໂຂ ໂນ ເທວ ປສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ນີຫຕາ ມຕາ;

ກາໂກລາປີ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ។

໔໔໕໔

‘‘ນ ໂຂ ໂນ ເທວ ປໍສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ນິຫຕາ ມຕາ;

ສກ຺ຕາປິ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ’’ຕິ ฯ

ຕຕ຺ຖ ນ ໂຂ ໂນຕິ ເທວ, ນ ໂຂ ອມ຺ຫາກໍ ປຸຕ຺ເຕ ປໍສ຺ສາມິ ฯ ເຍນ ເຕ ນິຫຕາຕິ ເກນຈິ ເຕສໍ ນິຫຕການມ຺ປິ ນ ຊານາມີຕິ ອຜິປ຺ປາເຍເນວມາຫ ฯ

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕປິ ມຫາສຕ຺ໂຕ ນ ກິຍ຺ຈິ ກເຖສີເຍວ ฯ ສາ ປຸຕ຺ຕໂສເກນ ຜຸຜ຺ຖາ ປຸຕ຺ເຕ ອຸປໍຊາເຣນ຺ຕີ ຕຕິຍມ຺ປິ ຕານິ ຕານິ ຖານານິ ວາຕເວເຄນ ວິຈຣິ ฯ ຕາຍ ເອກຣຕ຺ຕິ ວິຈຣິຕຜ຺ຖານໍ ປຣິຄ຺ຄຍ຺ຫມານໍ ປນ຺ນຣສໂຍຊນມຕ຺ຕໍ ອໂຫສິ ฯ ອຖ ຣຕ຺ຕິ ວິກາສິ, ອຣຸໂຄທໂຍ ຊາໂຕ ฯ ສາ ປຸນ ຄນ຺ຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິເກ ຖິຕາ ປຣິເທວິ ฯ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໔໕໖ ฯ

‘‘ສາ ຕຕ຺ຖ ປຣິເທວິຕ຺ວາ, ປພ຺ພຕານິ ວນານິ ຈ;

ປຸນເທວສ຺ສມໍ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ໂຣທິ ສາມິກສນ຺ຕິເກ ฯ

໔໔໕໔ ฯ

‘‘ນ ໂຂ ໂນ ເທວ ປໍສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ນິຫຕາ ມຕາ;

ກາໂກລາປິ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ ฯ

໔໔໕໕ ฯ

‘‘ນ ໂຂ ໂນ ເທວ ປໍສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ນິຫຕາ ມຕາ;

ສກ຺ຕາປິ ນ ວສ຺ສນ຺ຕິ, ມຕາ ເມ ນູນ ທາຣກາ ฯ

໔໔໕໖ ฯ

‘‘ນ຺ ໂຂ ໂນ ເທວ ປໍສ຺ສາມິ, ເຍນ ເຕ ນິຫຕາ ມຕາ;

ວິຈຣນ຺ຕິ ຣຸກ຺ຂມູເລສຸ, ປພ຺ພເຕສຸ ຄຸຫາສຸ ຈ ฯ

໔໔໕໗ ฯ

‘‘ອິຕິ ມທ຺ທີ ວຣາໂຣຫາ, ຣາຊປຸຕ຺ຕີ ຍສສ຺ສິນີ;

ພາຫາ ປຄ຺ຄຍ຺ຫ ກນ຺ທິຕ຺ວາ, ຕຕ຺ເຖວ ປຕິຕາ ຊມາ’’ຕິ ฯ

ຕຕ្ថ ສາມິກສນ្តិເກຕີ ກີກ្ខເວ, ສາ ມທ្ទີ ຕຕ្ຖ ວງກປ្ພພຕກ្ຈຊິຍໍ ສານ្ປ្ພຕານີ ວນານີ ຈ ວິຈຣន្តີ ປຣິເທວិຕ្វາ ປຸ່ນ ຄន្ត្វາ ສາມິກໍ ນິສ្ສາຍ ຕស្ស ສន្តិເກ ຖິຕາ ປុຕ្តານໍ ອត្ថາຍ ໂຣທິ, “ນ ໂຂ ໂນ”ຕິອາທີນີ ວທន្តີ ປຣິເທວີຕິ ອត្ថោ។ ອິຕິ ມທ្ទີ ວຣາໂຣຫາຕີ ກີກ្ខເວ, ເອວំ ສາ ອຸត្តមຣູປធរា ວຣາໂຣຫາ ມທ្ទີ ຣុក្ខមູລາທີສុ ວິຈຣន្តີ ທາຣເກ ອທិស្វា “ນິស្សំសយំ ມຕາ ກາວິស្សន្តិ”ຕີ ພາຫາ ປគ្គយ្ហ ກន្ទិត្វា ຕត្ថេវ ເວស្សន្តរស្ស ປາທມູເລ ຊិន្នស្វវត្តកាហលិ ວິຍ ឆມາຍំ ປតិ។

ອຖ ມຫາສត្ថោ “ມຕາ ມທ្ទີ”ຕິ ສញ្ញាយ ກម្បមានោ “ອញ្ញាເນ ປເທເສ ມຕາ ມທ្ទី។ ສເຈ ທិស្សា ເຊຕុត្តរនគរេ ກາລកិរិយា ອភវិស្ស, ມហន្តោ ປຣິວាໂຣ ອភវិស្ស, ທុເວ ຣដ្ឋានិ ຈເລយ្យុំ។ ອហំ ປន ອរញ្ញេ ເອກໂກວ, ກឹ នុ ໂຂ ករិស្សាមិ”តិ ອុប្បន្នພລວໂສໂກປີ ສតឹ ປច្ចុបដ្ឋាបេត្វា “ຊານិស្សាមិ ຕາວ”ຕິ ອុដ្ឋាយ ຕស្សា ທທເຍ ຫត្ថំ ຖបេត្វា ສន្តាបប្បវត្តឹ ញត្វា ກមណ្ឌលុនា ອុទកំ ອាហរិត្វា ສត្ត មាសេ ກាយសំសគ្គំ អនាបន្នបុព្វោបិ ພລວໂສເກន ປព្ព ຊិតភាវំ សល្លក្ខេតុំ ອសក្កោន្តោ ອស្សុបុណ្ណេហិ ເນត្តេហិ ຕស្សា សីសំ ອុក្ខិបិត្វា ອូរូសុ ຖបេត្វា ອុទເກន ປរិប្ផោសិត្វា មុខញ្ច ហទយញ្ច ປរិមជ្ជន្តោ និសីទិ។ មទ្ទីបិ ໂຂ ໂຖកំ វិតិនាមេត្វា សតឹ ປដិលភិត្វា ហិរោត្តប្បំ ປច្ចុបដ្ឋាបេត្វា ອុដ្ឋាយ មហាសត្តំ វន្ទិត្វា “សាមិ ເວស្សន្តរ, ທារកា ເຕ ກុហឹ គតា”ຕិ អាហ។ “ເທវិ, ເອកស្ស ព្រាហ្មណស្ស ទាសត្ថាយ ທិន្នា”ຕិ។ ຕមត្ថំ ປកាសេន្តោ សត្ថា អាហ –

໘໘໕໘។

“ຕមជ្ឈប្បត្តំ ราជបុត្តី, ອុទកេនាភិសិញ្ចថ;

ອស្សត្ថំ នំ វិទិត្វាន, អថ នំ ເອតទព្រវិ”ຕិ។

ຕត្ថ អជ្ឈប្បត្តន្តិ អត្តនោ សន្តិកំ បត្តំ, ປាទមូលេ បតិត្វា វិសញ្ញិភូតន្តិ អត្ថោ។ ເອតទព្រវីតិ ເອតំ “ເອកស្ស ເມ ព្រាហ្មណស្ស ទាសត្ថាយ ទិន្នា”ຕិ វចនំ អព្រវិ។

ຕໂຕ ຕາຍ “ເທວ, ປុត្តេ ព្រាហ្មណស្ស ទត្វា មម សព្វរត្តឹ ປរិទេវិត្វា វិចរន្តិយា កឹ នាចិក្ខសី”ຕិ វុត្តេ ម ហាសត្តោ អាហ –

໘໘໕໙។

“អាទិយេនេវ ເຕ មទ្ទិ, ທុក្ខំ នក្ខាតុមិច្ឆិសំ;

ទលិទ្ទោ យាចកោ វុឌ្ឍោ, ព្រាហ្មណោ ឃរមាគតោ។

໘໘໖໐។

“ຕស្ស ទិន្នា មយា ປុត្តា, មទ្ទិ មា ភាយិ អស្សស;

មំ បស្ស មទ្ទិ មា ປុត្តេ, មា ພាឡ្ហំ ປរិទេវសិ;

លច្ឆាម ປុត្តេ ជីវន្តា, អរោគា ຈ ភវាមសេ។

໘໘໖໑។

‘‘ປຸຕ຺ເຕ ປສຸຍ຺ຈ ຜລ຺ລຍ຺ຈ, ຍຄ຺ຈ ອລ຺ລໍ ພເຣ ຊນໍ;

ທຊ຺ຊາ ສປ຺ປຸຣິໂສ ທານໍ, ທິສ຺ວາ ຍາຈກມາຄເຕ;

ອນຸໂມທາຫິ ເມ ມທ຺ທິ, ປຸຕ຺ຕເກ ທານມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອາທິເຍເນວາຕິ ອາທິເກເນວ຺ ອິທໍ ວຸຕ຺ຕໍ ໂຫຕິ – ສເຈ ເຕ ອຫໍ ອາທິໂຕວ ຕມຕ຺ຖໍ ອາຈິກ຺ຂິສ຺ສໍ, ຕໂຕ ຕວ ໂສກໍ ສນ຺ທາເຣຕຸໍ ອສກ຺ໂກນ຺ຕິຍາ ຫທຍໍ ຜເລຍ຺ຍ, ຕສ຺ມາ ອາທິເກເນວ ເຕ ມທ຺ທີ ທຸກ຺ຂໍ ນ ອກ຺ຂາຕຸໍ ອິຈ຺ຊິສ຺ສນ຺ຕິ຺ ພຣມາຄໂຕຕິ ອິມໍ ອມ຺ຫາກໍ ວສນຍ຺ຖານໍ ອາຄໂຕ຺ ອໂຣຄາ ຈ ກວາມເສຕິ ຍຖາ ຕຖາ ມຍໍ ອໂຣຄາ ໂຫມ, ຊີວມານາ ອວສ຺ສໍ ປຸຕ຺ເຕ ພ຺ຣາຫ຺ມເຕນ ນິເຕປີ ປສ຺ສິສ຺ສາມ຺ ຍຄ຺ຈ ອລ຺ລນ຺ຕິ ຍຄ຺ຈ ອລ຺ລໍ ພເຣ ສວິລ຺ລາຕາກໍ ຊນໍ຺ ທຊ຺ຊາ ສປ຺ປຸຣິໂສ ທານນ຺ຕິ ສປ຺ປຸຣິໂສ ອຸຕ຺ຕມຕ຺ຖໍ ປຕ຺ເຖນ຺ໂຕ ອຸຣໍ ກິນ຺ທິຕ຺ວາ ຫທຍມໍສມ຺ປິ ຄເຫຕ຺ວາ ທານໍ ທເທຍ຺ຍາຕິ຺

ມທ຺ທີ ອາຫ –

໘໘໖໘຺

‘‘ອນຸໂມທາມິ ເຕ ເທວ, ປຸຕ຺ຕເກ ທານມຸຕ຺ຕມໍ;

ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຫິ, ກິຍ຺ໂຍ ທານໍ ທໂທ ກວ຺

໘໘໖໙຺

‘ໂຍ ຕ຺ວໍ ມຈ຺ເຊຣກູເຕສຸ, ມນຸສ຺ເສສຸ ຊນາທິປ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ອທາ ທານໍ, ສີວີນໍ ຣຍ຺ຖວຑ຺ຒໂນ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ອນຸໂມທາມິ ເຕຕິ ທສ ມາເສ ກ຺ຈ຺ຊິຍາ ທາເຣຕ຺ວາ ທິວສສ຺ສ ທ຺ວຕ຺ຕິກ຺ຂຕ຺ຕຸໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ປາເຍຕ຺ວາ ໂກເຊຕ຺ວາ ອຸເຣ ນິປຊ຺ຊາເປຕ຺ວາ ປຜິຊ຺ຄິຕປຸຕ຺ຕເກສຸ ໂພຜິສຕ຺ເຕນ ທິນ຺ເນສຸ ສຍໍ ປຸຕ຺ຕທານໍ ອນຸໂມທນ຺ຕິ ເອວມາຫ຺ ອິມິນາ ກາຣເຕນ ຊານິຕພ຺ພໍ ‘‘ປີຕາວ ປຸຕ຺ຕານໍ ສາມິໂກ’’ຕິ຺ ກິຍ຺ໂຍ ທານໍທໂທ ກວາຕິ ມຫາຣາຊ, ອຸຕ຺ຕຣິປີ ປຸນປ຺ປຸນໍ ທານໍ ທາຍໂກວ ໂຫຫິ, ‘‘ສຸທິນ຺ນໍ ເມ ທານ’’ນ຺ຕິ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຫິ, ໂຍ ຕ຺ວໍ ມຈ຺ເຊຣກູເຕສຸ ສຕ຺ເຕສຸ ປີຍປຸຕ຺ເຕ ອທາສີຕິ຺

ເອວໍ ວຸຕ຺ເຕ ມຫາສຕ຺ໂຕ ‘‘ມທ຺ທີ, ກິນ຺ນາເມຕໍ ກເຖສີ, ສເຈ ຫິ ມຍາ ປຸຕ຺ເຕ ທຕ຺ວາ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຕຸໍ ນາກວິສ຺ສ, ອິມານິ ປນ ເມ ອຈ຺ຉຣິຍານິ ນ ປວຕ຺ເຕຍ຺ຍຸ’’ນ຺ຕິ ວຕ຺ວາ ສພ຺ພານິ ປຖວີນິນ຺ນາທາທີນິ ກເຖສີ຺ ຕໂຕ ມທ຺ທີ ຕານິ ອຈ຺ຉຣິຍານິ ກິຕ຺ເຕຕ຺ວາ ທານໍ ອນຸໂມທນ຺ຕີ ອາຫ –

໘໘໗໐຺

‘‘ນິນ຺ນາທິຕາ ເຕ ປຖວີ, ສທ຺ໂທ ເຕ ຕິທິວງ຺ຄໂຕ;

ສມນ຺ຕາ ວິຊ຺ຊຸຕາ ອາຄຸໍ, ຄິຣີນໍວ ປຕິສ຺ສຸຕາ’’ຕິ຺

ຕຕ຺ຖ ວິຊ຺ຊຸຕາ ອາຄຸນ຺ຕິ ອກາລວິຊ຺ຊຸລຕາ ຫິມວນ຺ຕປ຺ເທເສ ສມນ຺ຕາ ນິຈ຺ຉຣີສ຺ຸ ຄິຣີນໍວ ປຕິສ຺ສຸຕາຕິ ຄິຣີນໍ ປຕິສ຺ສຸຕສທ຺ທາ ວິຍ ວິຣວາ ອຸຍ຺ຖຫີສ຺ຸ

໔໔໖໕။

‘‘ຕສ຺ສ ເຕ ອນຸໂມທນ຺ຕິ, ອຸໂກ ນາຣທປພ຺ພຕາ;

ອິນ຺ໂທ ຈ ພ຺ຣຫ຺ມາ ປ຺ຊາປຕິ, ໂສໂມ ຍໂມ ເວສ຺ສວໂຓ;

ສພ຺ເພ ເທວານຸໂມທນ຺ຕິ, ຕາວຕິໍສາ ໄສນ຺ທກາ။

໔໔໖໖။

‘‘ອິຕິ ມຫ຺ທີ ວຣາໂຣຫາ, ຣາຊປຸຕ຺ຕີ ຍສສ຺ສິນີ;

ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ອນຸໂມທິ, ປຸຕ຺ຕເກ ທານມຸຕ຺ຕມ’’ນ຺ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ອຸໂກ ນາຣທປພ຺ພຕາຕິ ອິເມປິ ທ຺ເວ ເທວນິກາຍາ ອຕ຺ຕໂນ ວິມານທ຺ວາເຣ ຖິຕາວ ‘‘ສຸທິນ຺ນໍ ເຕ ທານ’’ນ຺ຕິ ອນຸໂມທນ຺ຕິ။ ຕາວຕິໍສາ ໄສນ຺ທກາຕິ ອິນ຺ທເຊຍ຺ຖກາ ຕາວຕິໍສາປິ ເທວາ ເຕ ທານໍ ອນຸໂມທນ຺ຕີຕິ။

ເອວໍ ມຫາສຕ຺ເຕນ ອຕ຺ຕໂນ ທາເນ ວຕ຺ຕິເຕ ຕເມວຕ຺ຖໍ ປຣິວຕ຺ເຕຕ຺ວາ ‘‘ມຫາຣາຊ ເວສ຺ສນ຺ຕຣ, ສຸທິນ຺ນໍ ນາມ ເຕ ທານ’’ນ຺ຕິ ມຫ຺ທີປິ ຕເຖວ ທານໍ ວຕ຺ຕຍິຕ຺ວາ ອນຸໂມທມານາ ນິສີທີ။ ເຕນ ສຕ຺ຖາ ‘‘ອິຕິ ມຫ຺ທີ ວຣາໂຣຫາ’’ຕິ ຄາຖມາຫ။

ມຫ຺ທີປພ຺ພວຕ຺ຕນາ ນິຍ຺ຖິຕາ။

ສກ຺ກປພ຺ພວຕ຺ຕນາ

ເອວໍ ເຕສຸ ອລ຺ລມລ຺ລໍ ສມ຺ໂມທນີຍໍ ກຖໍ ກເຖນ຺ເຕສຸ ສກ຺ໂກ ຈິນ຺ເຕສີ ‘‘ອຍໍ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ຫິຍ຺ໂຍ ຊູຊກສ຺ສ ປຖວິໍ ອຸນ຺ນາເທຕ຺ວາ ທາຣເກ ອທາສິ, ອິທານິ ຕໍ ໂກຈິ ຫີນປຸຣິໂສ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ສພ຺ພລກ຺ຂຕສມ຺ປນ຺ນໍ ມຫ຺ທີ ຍາຈິຕ຺ວາ ຣາຊານໍ ເອກກໍ ກຕ຺ວາ ມຫ຺ທີ ຄເຫຕ຺ວາ ຄຈ຺ເຍ຺ຍ, ຕໂຕ ເອສ ອນາໂຖ ນິປ຺ປຈ຺ຈໂຍ ກເຍ຺ຍ။ ອຫໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຕ຺ເຕນ ນໍ ອຸປສງ຺ກມິຕ຺ວາ ມຫ຺ທີ ຍາຈິຕ຺ວາ ປາຣມີກູຜໍ ຄາຫາເປຕ຺ວາ ກສ຺ສຈິ ອວິສ຺ສຊ຺ຊິຍໍ ກຕ຺ວາ ປຸນ ນໍ ຕສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ອາຄມິສ຺ສາມີ’’ຕິ။ ໂສ ສູຣິຍ຺ຄ຺ຄມນເວລາຍ ຕສ຺ສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ။ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໔໖໗။

‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຄ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ສກ຺ໂກ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຕ຺ເຕນ, ປາໂຕ ເຕສໍ ອທິສ຺ສຖາ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ປາໂຕ ເຕສໍ ອທິສ຺ສຖາຕິ ປາໂຕວ ເນສໍ ທ຺ວິນ຺ນມ຺ປິ ຊນານໍ ປລ຺ລາຍມານຣູໂປ ປຸຣໂຕ ອຍ຺ຖາສິ, ຖຕ຺ວາ ຈ ປນ ປຜິສນ຺ຖາຣໍ ກໂຣນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໖໘။

‘‘ກຈ຺ຈິ ນຸ ໂພໂຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ໂພໂຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ອຸຄ຺ເຂນ ຍາເປຖ, ກຈ຺ຈິ ມູລຜລາ ພຫ຺ູ

໘໘໓໙຺

‘‘ກຈ຺ຈິ ຫံສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປ຺ເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ, ກຈ຺ຈິ ຫີສາ ນ ວິຊ຺ຊຕີ’’ຕີ຺

ມຫາສຕ຺ໂຕ ອາຫ –

໘໘໗໐຺

‘‘ກຸສລຄ຺ເຈວ ໂນ ພ຺ຣຫ຺ເມ, ອໂຖ ພ຺ຣຫ຺ເມ ອນາມຍံ;

ອໂຖ ອຸຄ຺ເຂນ ຍາເປມ, ອໂຖ ມູລຜລາ ພຫ຺ູ

໘໘໗໑຺

‘‘ອໂຖ ຫံສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປ຺ເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕ຺ເຕ, ຫີສາ ມຍ຺ຫံ ນ ວິຊ຺ຊຕີ຺

໘໘໗໘຺

‘‘ສຕ຺ຕ ໂນ ມາເສ ວສຕံ, ອຣຄ຺ເລ ຊີວໂສກິນံ;

ອິທံ ທຸຕິຍံ ປສ຺ສາມ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕံ ເທວວຕ຺ຕິນံ;

ອາທາຍ ເວລຸອຸວံ ທຕ຺ຫံ, ສາເຣນ຺ຕံ ອຊິນກ຺ຂີປໍ຺

໘໘໗໓຺

‘‘ສ຺ວາຄຕံ ເຕ ມຫາພ຺ຣຫ຺ເມ, ອໂຖ ເຕ ອທຸຣາຄຕံ;

ອນ຺ໂຕ ປວິສ ກທ຺ທນ຺ເຕ, ປາເທ ປກ຺ຂາລຍສ຺ສຸ ເຕ຺

໘໘໗໔຺

‘‘ຕິນ຺ທຸການິ ປີຍາລານິ, ມທຸເກ ກາສຸມາຣີໂຍ;

ຜລານິ ຂຸທ຺ທກປ຺ປານິ, ກຸຄ຺ຊ ພ຺ຣຫ຺ເມ ວຣံ ວຣံ຺

໘໒໗໔.

‘‘ອິທມ྄ປິ ປາບິຍ໌ ສີຕ໌, ອາກຕ໌ ຄິຣິຄພ྄ກຣາ;

ຕໂຕ ປິວ ມຫາພ྄ຣຫ྄ມະ, ສເຈ ຕ྄ວ໌ ອກິກ྄ຂສີ’’ຕິ.

ເອວ໌ ເຕນ ສທ྄ຮີ ປຝິສນ྄ຖາຣ໌ ກຕ྄ວາ ມຫາສຕ྄ໂຕ –

໘໒໗໕.

‘‘ອຖ ຕ྄ວ໌ ເກນ ວຕ྄ເຕນ, ເກນ ວາ ປນ ເຫຕຸນາ;

ອນຸປ྄ປ྄ຕ྄ໂຕ ພ྄ຣຫາຣລ྄ລ໌, ຕ໌ ເມ ອກ྄ຂາຫິ ປຸ຅྄ຉິໂຕ’’ຕິ. –

ອາຄມນການຣຕ໌ ປຸ຅྄ຉິ. ອຖ ນ໌ ສກ྄ໂກ ‘‘ມຫາຣາຊ, ອຫ໌ ມຫລລ໌ໂກ, ອິຊາຄຈ྄ຉນ྄ໂຕ ຕວ ກຣິຍ໌ ມຫ྄ຍ໌ ຍາຈິຕຸ໌ ອາຄໂຕ, ຕ໌ ເມ ເທຫີ’’ຕິ ວຕ྄ວາ ອິມ໌ ຄາຖມາຫ –

໘໒໗໖.

‘‘ຍຖາ ວາຣິວໂຫ ປູໂຣ, ສພ྄ພກາລ໌ ນ ຂີຍຕິ;

ເອວ໌ ຕ໌ ຍາຈິຕາຄຈ྄ຉີ, ກຣິຍ໌ ເມ ເທຫີ ຍາຈິໂຕ’’ຕິ.

ເອວ໌ ວຸຕ྄ເຕ ມຫາສຕ྄ໂຕ ‘‘ທິຍ྄ໂຍ ເມ ພ྄ຣາຫ྄ມຕາສ྄ສ ທາຣກາ ທິນ྄ນາ, ອຣລ྄ເລ ເອກໂກ ຫຸຕ྄ວາ ກາຖ໌ ເຕ ມຫ྄ຍ໌ ທສ྄ສາມິ’’ຕິ ອວຕ྄ວາ ປສາຣິຕຫຕ྄ເຖ ສຫສ྄ສຕ྄ຖວິກ໌ ຖເປນ྄ໂຕ ວິຍ ອສຊ྄ຊິຕ྄ວາ ອພຊ྄ຊິຕ྄ວາ ອໂນລີນມານໂສ ຫຸຕ྄ວາ ຄິຣີ ອຸນ྄ນາເທນ྄ໂຕ ອິມ໌ ຄາຖມາຫ –

໘໒໗໗.

‘‘ທທາມິ ນ ວິກມ྄ປາມິ, ຍ໌ ມ໌ ຍາຈສິ ພ྄ຣາຫ྄ມຕາ;

ສນ྄ຕ໌ ນປ྄ປ྄ຝິຄຸຍ྄ຫາມິ, ທາເນ ເມ ຣມຕີ ມໂນ’’ຕິ.

ຕຕ྄ຖ ສນ྄ຕ໌ ນປ྄ປ྄ຝິຄຸຍ྄ຫາມີຕິ ສ໌ວິຊ྄ຊມານ໌ ນ ຄຸຍ྄ຫາມິ.

ເອວລ྄ຈ ປນ ວຕ྄ວາ ສີຄ྄ຄເມວ ກມຕ྄ຫລຸນາ ອຸທກ໌ ອາຫຣິຕ྄ວາ ອຸທກ໌ ຫຕ྄ເຖ ປາເຕຕ྄ວາ ປິຍກຣິຍ໌ ພ྄ຣາຫ྄ມຕາສ྄ສ ອທາສິ. ຕງ྄ຂເຕເຍວ ເຫຝ྄ຖາ ວຸຕ྄ຕປ྄ປ྄ກາຣານິ ສພ྄ພານິ ອຈ྄ຉຣິຍານິ ປາຕຸຣເຫສຸ໌. ຕມຕ྄ຖ໌ ປກາເສນ྄ໂຕ ສຕ྄ຖາ ອາຫ –

໘໒໗໘.

‘‘ມຫ྄ຍ໌ ຫຕ྄ເຖ ຄເຫຕ྄ວານ, ອຸທກສ྄ສ ກມຕ྄ຫລຸ໌;

ພ྄ຣາຫ྄ມຕາສ྄ສ ອທາ ທານ໌, ສິວີນ໌ ຣຝ྄ຖວຫ྄ຌໂນ.

໔໔໗໐໗

‘‘ຕຫາສິ ຍໍ ກີສນກໍ, ຕຫາສິ ໂລມຫໍສນໍ;

ມຫຸທີ ປຣິຈຈຊນຸຕສຸສ, ເມທນີ ສມຸປກມຸປຖ໗

໔໔໗໑໗

‘‘ເນວສຸສ ມທຸທີ ກາກຸຍິ, ນ ສນຸຮິຍຕິ ນ ໂຣທຕິ;

ເປກຸຂເຕວສຸສ ຕຸຕຸທີ ສາ, ເອໂສ ຊານາຕິ ຍໍ ວຣ’’ນຸຕິ໗

ຕຕຸຖ ອທາ ທານນຸຕິ ‘‘ອມຸໂກ ພຸຣາຫຸມຕ, ມທຸທີໂຕ ເມ ສຕຄຸເຕນ ສຫສຸສຄຸເຕນ ສຕສຫສຸສຄຸເຕນ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕາ ເມວ ປິຍຕຣໍ, ອິທໍ ເມ ທານໍ ສພຸພລຸລຸຕລຸລາຕາປຸປຜິເວຂສຸສ ປຈຸຈໂຍ ໂຫຕູ’’ຕິ ວຕຸວາ ທານໍ ອທາສີ ວຸຕຸຕມຸປີ ເຈຕໍ –

‘‘ຊາລີ ກຕຸຫາຊິນໍ ຂີຕໍ, ມທຸທີ ເທວີ ປຕິພຸພຕໍ;

ຈຊມາໂນ ນ ຈິນຸເຕສີ, ໂພຂິຍາເຍວ ການຕາ໗

‘‘ນ ເມ ເທສຸສາ ອຸໂກ ປຸຕຸຕາ, ມທຸທີ ເທວີ ນ ເທສຸສິຍາ;

ສພຸພລຸລຸຕໍ ປີຍໍ ມຍຸຫໍ, ຕສຸມາ ປີເຍ ອທາສຫ’’ນຸຕິ໗ (ຈຣິຍາ໗ ໑໗໑໑໗-໑໑໙);

ຕຕຸຖ ສມຸປກມຸປຖາຕິ ປຖວີ ອຸທກປຣິຍນຸຕໍ ກຕວາ ກມຸປິຕຸຖ໗ ເນວສຸສ ມທຸທີ ກາກຸຍິຕິ ກິກຸຂເວ, ຕສຸມີ ຂເຕ ມທຸທີ ‘‘ນໍ ມຫລຸລກາສຸສ ພຸຣາຫຸມຕາສຸສ ຣາຊາ ເທຕິ’’ຕິ ໂກຂວເສນ ກາກຸຍິປີ ນາໂຫສີ໗ ນ ສນຸຮິຍຕິ ນ ໂຣທຕິຕິ ເນວ ມງກຸ ອໂຫສີ, ນ ອກຸຂີນີ ປູເຣຕຸວາ ໂຣທຕິ, ອຖ ໂຂ ຕຸຕຸທີ ສາ ທຸຕຸວາ ‘‘ນາທິສໍ ອິຕຸຖິຣຕນໍ ທທມາໂນ ນ ນິກຸການຕາ ທສຸສຕິ, ເອໂສ ຍໍ ວຣໍ, ຕໍ ຊານາຕິ’’ຕິ ຟຸລຸລປທຸມວຕຸຕໍ ອສຸສ ມຸຂໍ ເປກຸຂເຕວ, ໂອໂລກຍມານາວ ຖິຕາຕິ ອຕຸໂຖ໗

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ກີທິສາ ມທຸທີ’’ຕິ ຕສຸສາ ມຸຂໍ ໂອໂລເກສີ໗ ສາປີ ‘‘ສາມິ ກີ ມໍ ໂອໂລເກສີ’’ຕິ ວຕຸວາ ສີຫນາທໍ ນທນຸຕີ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໔໗໔໗

‘ໂກມາຣີ ຍສຸສາຫໍ ກຣິຍາ, ສາມິໂກ ມມ ອິສຸສໂຣ;

ຍສຸສິຈຸເຂ ຕສຸສ ມໍ ທຊຊາ, ວິກຸກິເຕຍຸຍ ຫເນຍຸຍ ວາ’’ຕິ໗

ຕຕຸຖ ໂກມາຣີ ຍສຸສາຫໍ ກຣິຍາຕິ ອຫໍ ຍສຸສ ຕວ ທຫຣິກາ ກຣິຍາ, ໂສ ຕຸວລຸເລວ ມມ ອິສຸສໂຣ ສາມິໂກ໗ ຍສຸສິຈຸເຂ ຕສຸສາຕິ ອິສຸສໂຣ ຈ ນາມ ທາສີ ມໍ ຍສຸສ ທາຕຸໍ ອິຈຸເຂຍຸຍ, ຕສຸສ ທເທຍຸຍ໗ ວິກຸກິເຕຍຸຍ ວາຕິ ຂເນນ ວາ ອຕຸເຖ ສຕິ ວິກຸກິເຕຍຸຍ, ມໍ ເສນ ວາ ອຕຸເຖ ສຕິ ຫເນຍຸຍ, ຕສຸມາ ຍໍ ໂວ ຣຸຈຈຕິ, ຕໍ ກໂຣຖ, ນາຫໍ ກຸຊຊາມິຕິ໗

ສກຸໂກ ເຕສໍ ປຕິຕຊຊາສຍຕໍ ວິທິຕຸວາ ຖຸຕີ ອກາສີ໗ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໗໓.

‘‘ເຕສំ ສງກປ្ປមនុញាយ, ເທວិນ្ເທ ឧເຕທພ្ຣវិ;

ສព្ເພ ឱតា ເຕ ປច្ចູທា, ເຍ ທិព្ພា ເຍ ຈ មានុសា។

໔໔໗໔.

‘‘និន្នាທិតា ເຕ ປຖវិ, សទ្ເທ ເຕ ຕិທិវង្គតេ;

សមន្តា វិឌ្ឍតា ອាគុំ, គិរីនំវ ປតិស្សុតា។

໔໔໗໕.

‘‘ຕស្ស ເຕ ອនុໂມທន្ຕិ, ອុໂກ នារទປព្ພតា;

ឥន្ເທ ຈ ພ្រហ្មា ປឌាປតិ, ໂສໂម ຍໂម ເວស្សវໂຕ;

ສព្ເພ ເທວានុໂមທន្ຕិ, ທុក្ករញ្ហិ ករោតិ ໂສ។

໔໔໗໖.

‘‘ທុទ្ທທំ ທທមានានំ, ທុក្ករំ ករម្ម ກុព្ພតំ;

ອសន្ໂຕ នានុក្ພព្ພន្តិ, សតំ ធម្ໂມ ທុរន្នយោ។

໔໔໗໗.

‘‘ຕស្មា សតញ្ຈ ອសតំ, នានា ໂហតិ ឥໂຕ គតិ;

ອសន្ໂຕ និរយំ ຍន្តិ, សន្ໂຕ សគ្គបរាយណា។

໔໔໗໘.

‘‘ຍເមតំ ກុមារេ ອທា, ករិយំ ອທា វេ វសំ;

ພ្រហ្មយានមនោក្កម្ម, សគ្គេ ເຕ តំ វិបច្ចតូ’’តិ។

ຕຕ្ຖ ປច្ចូທាតិ ປច្ចត្ថិកា។ ທិព្ພាតិ ທិព្ພសម្បត្តិប្បដិវាហកា។ មានុសាតិ មនុស្សសម្បត្តិប្បដិវាហកា។ ເກ ປន ເຕ ຕិ? មច្ឆរិយធម្មា។ ເຕ ສព្ເພ ປុត្តທារំ ເທន្ເຕន មហាសត្ເຕន ឱតា។ ເຕនាហ ‘‘ສព្ເພ ឱតា ເຕ ປច្ចូທា’’តិ។ ທុក្ករញ្ហិ ករោតិ ໂສតិ ໂສ ເວស្សន្តរោ រាឌា ឯកໂກវ ອរញ្ເញ វសន្ໂຕ ករិយំ ພ្រាហ្មណស្ស ເທន្ໂຕ ທុក្ករំ ករោតីតិ ឯវំ ສព្ເພ ເທວា ອនុໂមທន្តីតិ វទតិ។ ‘‘ຍເមត’’ន្តិ គាថំ ອនុໂមទនំ ករោន្ໂຕ ອាហ។ វេ វសន្តិ វេ វសន្ໂຕ។

ພຣຫ຺ມຍານນ຺ຕິ ເສຍ຺ຖຍານໍ. ຕິວິໂຂ ຫິ ສຸຈຣິຕຂນ຺ໂທ ເອວຣູໂປ ຈ ທານຂນ຺ໂທ ອຣິຍມຄ຺ຄສ຺ສ ປ຺ຈ຺ຈໂຍ ໂຫຕີຕິ ‘‘ພຣຫ຺ມຍານ’’ນ຺ຕິ ວຸຈ຺ຈຕິ. ຕສ຺ມາ ຍໍ ຕໍ ອິທໍ ອຊ຺ຊ ທານໍ ທທໂຕປິ ນິປ຺ຜນ຺ນໍ ພຣຫ຺ມຍານໍ ອປາຍພູມິ ອໂນກ຺ກມິຕ຺ວາ ສຄ຺ເຄ ເຕ ຕໍ ວິປ຺ຈ຺ຈຕຸ, ວິປາກປຣິໂຍສາເນ ຈ ສພ຺ພຄ຺ຄຸຕ຺ຄຸສາຕທາຍກໍ ໂຫຕູຕິ.

ເອວມ຺ສ຺ສ ສກ຺ໂກ ອນຸໂມທນໍ ກຕ຺ວາ ‘‘ອິທານິ ມຍາ ອິຂ ປປ຺ຕຸຈໍ ອກຕ຺ວາ ອິມໍ ອິມສ຺ເສວ ທຕ຺ວາ ຄນ຺ຕຸໍ ວຍ຺ຍຕິ’’ຕິ ຈິນ຺ເຕຕ຺ວາ ອາຫ –

໔໔໘໙.

‘‘ທທາມິ ໂກໂຕ ກຣິຍໍ, ມຫ຺ທິໍ ສພ຺ພງ຺ຄໂສກນໍ;

ຕ຺ວຍ຺ເຈວ ມຫ຺ທິຍາ ຂນ຺ໂນ, ມຫ຺ທິ ຈ ປຕິນາ ສຫ.

໔໔໙໐.

‘‘ຍຖາ ປໂຍ ຈ ສງ຺ໂຂ ຈ, ອຸໂກ ສມານວຕ຺ຕິໂນ;

ເອວໍ ຕ຺ວຍ຺ຈ ມຫ຺ທີ ຈ, ສມານມນເຈຕສາ.

໔໔໙໑.

‘‘ອວຣຸທ຺ເຂຕ຺ຖ ອຣຍ຺ຍສ຺ມິ, ອຸໂກ ສມ຺ມຖ ອສ຺ສເມ;

ຂຕ຺ຕິຍາ ໂຄຕ຺ຕສມ຺ປນ຺ນາ, ສຸຊາຕາ ມາຕຸເປຕ຺ຕິໂຕ;

ຍຖາ ປຸຍ຺ຍານິ ກຍິຣາຖ, ທທນ຺ຕາ ອປຣາປຣ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຂນ຺ໂນຕິ ອນຸຣູໂປ. ອຸໂກ ສມານວຕ຺ຕິໂນຕິ ສມານວຕ຺ຕາ ອຸໂກປິ ປຣິສຸທ຺ຂາເຍວ. ສມານມນເຈຕສາຕິ ອາຈາຣາທີຫິ ກມ຺ເມຫິ ສມາເນນ ມນສງ຺ຂາເຕນ ເຈຕສາ ສມນ຺ນາຄຕາ. ອວຣຸທ຺ເຂຕ຺ຖາຕິ ຣຍ຺ໂຖ ປພ຺ພາຊິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ເອຕ຺ຖ ອຣຍ຺ເຍ ວສຖ. ຍຖາ ປຸຍ຺ຍານີຕິ ຍຖາ ເຊຕ຺ຕຕຣນຄເຣ ໂວ ພຫູນິ ປຸຍ຺ຍານິ ກຕານິ, ທີຍ຺ໂຍ ປຸຕ຺ຕານໍ ອຊ຺ຊ ກຣິຍາຍ ທານວເສນປິ ກຕານີຕິ ເອຕ຺ຕເກເນວ ປຣິໂຕສໍ ອກຕ຺ວາ ອິໂຕ ອຸຕ຺ຕຣິປິ ອປຣາປຣໍ ທທນ຺ຕາ ຍຖານຸຣູປານິ ປຸຍ຺ຍານິ ກເຣຍ຺ຍາຖາຕິ.

ເອວຍ຺ຈ ປນ ວຕ຺ວາ ສກ຺ໂກ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ມຫ຺ທີ ປຕິຈ຺ຊາເປຕ຺ວາ ວຣໍ ທາຕຸໍ ອຕ຺ຕານໍ ອາຈິກ຺ຂນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໙໔.

‘‘ສກ຺ໂກຫມ຺ສ຺ມິ ເທວິນ຺ໂທ, ອາຄໂຕສ຺ມິ ຕວນ຺ຕິເກ;

ວຣໍ ວຣສ຺ສຸ ຣາຊິສີ, ວເຣ ອຍ຺ຖ ທທາມິ ເຕ’’ຕີ.

ກເຖນ຺ໂຕເຍວ ຈ ທິພ຺ພຕ຺ຕກາເວນ ຊລນ຺ໂຕ ຕຣຸຕສູຣິໂຍ ວິຍ ອາກາເສ ອຍ຺ຖາສິ. ຕໂຕ ໂພທິສຕ຺ໂຕ ວຣໍ ຄຕ຺ຫນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໔໙໕.

‘‘ວຣໍ ເຈ ເມ ອໂທ ສກຸກ, ສພ຺ພກູຕານມິສ຺ສຣ;

ປີຕາ ມໍ ອນຸໂມເທຍ຺ຍ, ອິໂຕ ປ຺ຕ຺ຕໍ ສກໍ ฆຣໍ;

ອາສເນນ ນິມນ຺ເຕຍ຺ຍ, ປ຺ຖເມຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໔។

‘‘ປຸຣິສສ຺ສ ວຌໍ ນ ໂຣເຈຍ຺ຍໍ, ອປີ ກິພ຺ພິສກາຣກໍ;

ວຊ຺ຊໍ ວຌມ຺ຫາ ໂມເຈຍ຺ຍໍ, ທຸຕິເຍຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໕។

‘‘ເຍ ວຸທ຺ຌາ ເຍ ຈ ທຫຣາ, ເຍ ຈ ມຊ຺ຊິມໂປ຺ຣິສາ;

ມເມວ ອຸປ຺ຊີເວຍ຺ຍຸໍ, ຕຕິເຍຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໖។

‘‘ປຣທາຣໍ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ສທາຣປ຺ສຸໂຕ ສິຍໍ;

ຖີນໍ ວສໍ ນ ຄຈ຺ເຉຍ຺ຍໍ, ຈຕຸຕ຺ເຖຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໗។

‘‘ປຸຕ຺ໂຕ ເມ ສກຸກ ຊາເຍຖ, ໂສ ຈ ທີฆາຍຸໂກ ສິຍາ;

ຌມ຺ເມນ ຊິເນ ປ຺ຖວີ, ປ຺ລຸຈເມຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໘។

‘‘ຕໂຕ ຣຕ຺ຍາ ວິວສາເນ, ສູຣິຍສ຺ສຸຄ຺ຄມນໍ ປຕິ;

ທິພ຺ພາ ກກ຺ຂາ ປາຕຸກເວຍ຺ຍຸໍ, ຉ຺ຸຄເມຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໘໘໙໙។

‘‘ທທໂຕ ເມ ນ ຂີເຍຖ, ທຕ຺ວາ ນານຸຕເປຍ຺ຍຫໍ;

ທທໍ ຈິຕ຺ຕໍ ປສາເທຍ຺ຍໍ, ສຕ຺ຕເມຕໍ ວຣໍ ວເຣ។

໔໓໐໐႑

‘‘ອິໂຕ ວິມຸຈ္ຈມານາຫံ, ສຕ္ຕຄາມີ ວິເສສຄູ;

ອນິວတ္တိ တໂຕ ອສ္သံ, ອဃຸຄ္ຄເມတံ ວຣံ ວເຣ’’ຕິ႑

တတ္ထ ອນຸໂມເທယ္ယာຕິ ສမ္ປဋိຈ္ເຆယ္ယ ນ ກုဇ္ເဈယ္ယ႑ ອິໂຕ ປတ္တန္တိ ອิမမ္ຫာ ອຣဉ္ဉာ ສကံ ဃရံ ອນုປ္ປတ္တံ႑ ອາສເນນາຕິ ຣາຊາສເນນ႑ ຣဇ္ဇံ ເມ ເທຕູຕິ ວဒတိ႑ ອປိ ກိ္ພိສກາຣກန္တိ ຣາຊາ ဟုတ္ວາ ຣາຊາປຣາဓິກမ္ပိ ວဇ္ຊံ ວဓမ္ຫາ ໂມເຈယ္ယံ, ເອວຣູປສ္သປိ ເມ ວໃຣ ນາມ ນ ຣຸຈ္ຈတ္တ႑ မເມວ ອุປဇီເວယ္ຍုန္တိ ສဗ္ເພຕ ມဏ္ເฑວ ນິສ္ສາຍ ອຸປဇီເວယ္ຍုံ႑ ဆမ္ເມນ ຊိເນတີ ဆမ္ເມນ ຊိນາတု, ဆမ္ເມນ ຣဇ္ဇံ ກາເຣຕູຕິ ອတ္ໂຖ႑ ວິເສສຄູຕິ ວິເສສဂမໂນ ဟုတ္ວາ ຕຸສິຕປຸເຣ ນິພ္ພတ္ໂຕ ໂဟມິຕိ ວဒတိ႑ ອນິວတ္တິတໂຕ ອສ္သန္တိ ຕຸສິຕກາວນໂຕ ຈວိတ္ວາ ມນຸສ္သတ္တံ ອາຄໂຕ ປုນກေဝ ອນິວတ္တိ ອສ္သံ, ສဗ္ພဉ္ဉုတံ ສမ္ປา ປုເဏယ္ຍန္တິ ວဒတိ႑

໔໓໐໑႑

‘‘တສ္ສ တံ ວຈນံ ສုတ္ວາ, ເທວိန္ໂທ ເອတဒဗ္ຣວိ;

‘ອຈိຣံ ວတ ເຕ ဟໂຕ, ປိတາ တံ ທဃຸຄ္ຄເມສ္ສຕိ’’’ຕິ႑

တတ္ထ ທဃຸຄ္ຄເມສ္ສတိຕိ ມຫາຣາຊ, ဟວ ມາတາ ຈ ປိတາ ຈ ອຈိເຣເນວ တံ ປสฺສိတุກာໂມ ဟုတ္ວາ ອิဓາຄມိສ္ສတိ, ອາຄန္တ္ວາ ຈ ປນ ເສတຈ္ဆတ္တံ ທတ္ວາ ຣဇ္ဇံ ນິယ္ຍາເທတ္ວາ ເຊတ္တုတຣນຄເຣເນວ ເນສ္ສတိ, ສဗ္ເພ ເຕ ມໂນຣຖາ ມတ္ထกံ ປາປုဏိສ္ສန္တိ, ມາ ຈິန္တယိ, ອປ္ပမတ္ໂຕ ໂဟຫိ, ມຫາຣາຊາຕິ႑

ເອວံ ມຫາສတ္တສ္ສ ໂອວາທံ ທတ္ວາ ສက္ໂກ ສກဃုဂ္ຄານເມວ ຄໂຕ႑ တမတ္ထံ ປກາເສန္ໂຕ ສတ္ထາ ອາຫ –

໔໓໐໔႑

‘‘ອိທံ ວတ္ວານ ມဃວາ, ເທວຣາຊາ ສုဇမ္ပတိ;

ເວສ္သန္တເຣ ວຣံ ທတ္ວາ, ສတ္ຕကາယံ ອປက္ກမိ’’ຕိ႑

တတ္ထ ເວສ္သန္တເຣຕိ ເວສ္သန္တຣສ္ສ႑ ອປက္ກມิຕິ ຄໂຕ ອນုປ္ປတ္ໂຕເຍວາຕິ႑

ສက္ກပဗ္ພວဏ္ဏနາ ນิဋ္ဌိတາ႑

ມຫາຣາຊပဗ္ພວဏ္ဏနາ

ໂພဓิສတ္ໂຕ ຈ မဒ္ဒີ ຈ ສမ္ໂມທမາနາ ສက္ກဒတ္တိເຍ ອສ္သເມ ວသိံສု႑ ຊူໂຊປິ ກุมາເຣ ຄເຫတ္ວາ ສဋ္ဌိໂຍຊနမဂ္ဂံ ປဋိປဇ္ဇိ႑ ເທວတາ ກຸມາຣານံ ອາຣက္ຂမကံສု႑ ຊူໂຊປິ ສူຣိເຍ ອတ္ထင္ຄເຕ ກုมາເຣ ຄຈ္ເဆ ພန္ဓိတ္ວາ ກູມိຍံ ນິປဇ္ဇາເປတ္ວາ ສຍံ ຈဏ္ဍဝာဠອမိຄາເຍນ ຣုက္ခံ ອາຣုယ္ຫ ວိဋပန္တເຣ ສယတိ႑ တသ္မိ ခေဏ ເອໂກ ເທວပုတ္ໂຕ ເວສ္သန္တຣວဏ္ເຌນ, ເອກາ ເທວဓိတາ ມဒ္ဒိဝဏ္ເຌນ ອາຄန္တ္ວາ ກຸມາເຣ ໂມເຈတ္ວາ ဟတ္ထပາເທ ສမ္ພာဟိတ္ວາ ນ္ຫາເປတ္ວາ မဏ္ເဍတ္ວາ ທိဗ္ພໂພຊနံ ໂກເຊတ္ວາ ທိဗ္ພສယေ ສຍາເປတ္ວາ ອຣုဏုဂ္ဂမနကາເລ ພဒ္ဓາກາເຣເນວ ນိပဇ္ဇາເປတ္ວາ ອန္တရဓາຍိ႑ ເອວံ ເຕ ເທວ တာສံ ຄေဟນ ອໂຣဂາ ဟုတ္ວາ ຄຈ္ဆန္တိ႑ ຊူໂຊປິ ເທວတາဓိဋ္ဌိໂຕ ဟုတ္ວາ ‘‘ກາລိင္ຄຣဋ္ဌံ ຄຈ္ဆາມິ’’ຕິ ຄຈ္ဆန္ໂຕ ອဍ္ဎ

ມາເສນ ເຊຕຸຕຸຕຣນຄຣ໌ ປຕຸໂຕ។ ຕໍ ທິວສໍ ປຈຸຈູສກາເລ ສຄຸຊໂຍ ມຫາຣາຊາ ສຸປີນໍ ປສຸສິ។ ເອວຣູໂປ ສຸປີໂນ ອໂຫສິ – ຣຄຸໂຄ ມຫາວິນິຈຸຉເຍ ນິສິນຸນສຸສ ເອໂກ ປຸຣິໂສ ກຕຸໂທ ທຸເວ ປທຸມານິ ອາຫຣິຕຸວາ ຣຄຸໂຄ ຫຕຸເຖ ຖເປສິ។ ຣາຊາ ຕານິ ທຸວິສຸ ກຕຸເຕສຸ ປີລຸອນຸຣິ។ ເຕສໍ ເຣຕຸ ກສຸສິຕຸວາ ຣຄຸໂຄ ອຸເຣ ປຕຕິ។ ໂສ ປພຸຊຸຊິຕຸວາ ປາໂຕວ ພຸຣາຫຸມເຓ ປຸຈຸຉິ។ເຕ "ຈິຣປວຸຕຸຖາ ໂວ, ເທວ, ພນຸຣວາ ອາຄມິສຸສນຸຕີ"ຕິ ພຸຍາກຣິສຸ។ ໂສ ປາໂຕວ ສີສໍ ນຸຫາຍິຕຸວາ ນານຄຸຄຣສໂກຊນໍ ກຸຄຸຊິຕຸວາ ອລງກຣິຕຸວາ ວິນິຈຸຉເຍ ນິສີທິ។ ເທວຕາ ພຸຣາຫຸມຓໍ ທຸວິທີ ກຸມາເຣທີ ສທຸຣີ ອາເນຕຸວາ ຣາຊງຄເຓ ຖປຍີສຸ។ ຕສຸມີ ຂເຓ ຣາຊາ ມຄຸຄໍ ໂອໂລເກນຸໂຕ ກຸມາເຣ ທິສຸວາ ອາຫ –

໔໓໐໑។

"ກສຸເສຕໍ ມຸຂມາກາຕິ, ເຫມໍ-ວຸຕຸຕຕຸຕມຄຸຄິນາ;

ນິກຸຂໍວ ຊາຕຣູປສຸສ, ອຸກຸກາມຸຂປຫໍສິຕໍ។

໔໓໐໔។

"ອຸໂກ ສທິສປຈຸຈງຄາ, ອຸໂກ ສທິສລກຸຂຓາ;

ຊາລິສຸສ ສທິໂສ ເອໂກ, ເອກາ ກຕຸຫາຊິນາ ຍຖາ។

໔໓໐໕។

"ສີຫາ ພິລາວ ນິກຸຂນຸຕາ, ອຸໂກ ສມຸປຕິຣູປກາ;

ຊາຕຣູປມຍາເຍວ, ອິເມ ທິສຸສນຸຕີ ທາຣກາ"ຕິ។

ຕຕຸຖ ເຫມໍວຸຕຸຕຕຸຕມຄຸຄິນາຕິ ເຫມໍ ອິວ ວຸຕຸຕຕຸຕໍ ອຄຸຄິນາ។ ສີຫາ ພິລາວ ນິກຸຂນຸຕາຕິ ກລຸຈນຄຸຫໂຕ ນິກຸຂນຸຕາ ສີຫາ ວິຍ។

ເອວໍ ຣາຊາ ຕີຫິ ຄາຖາຫິ ກຸມາເຣ ວຓຸເຓຕຸວາ ເອກໍ ອມຈຸຈໍ ອາຓາເປສິ "ຄຈຸຉເຕໍ ພຸຣາຫຸມຓໍ ທາຣເກຫິ ສທຸຣີ ອາເນຫີ"ຕິ។ ໂສ ເວເຄນ ຄນຸຕຸວາ ພຸຣາຫຸມຓໍ ອາເນສິ។ ອຖ ຣາຊາ ພຸຣາຫຸມຓໍ ອາຫ –

໔໓໐໖។

"ກຸໂຕ ນຸ ກວໍ ກາຣທຸວາຊ, ອິເມ ອາເນສິ ທາຣເກ;

ອຊຸຊ ຣຊຸຖໍ ອນຸປຸປຕຸໂຕ, ກຸຫີ ຄຈຸຉສິ ພຸຣາຫຸມຓາ"ຕິ។

ຊຸຊໂກ ອາຫ –

໔໓໐໗។

"ມຍຸຫໍ ເຕ ທາຣກາ ເທວ, ທິນຸນາ ວິຕຸເຕນ ສຄຸຊຍ;

ອຊຊ ປນຸນຣສາ ຣຕຸຕິ, ຢໂຕ ລທຸຮາ ເມ ທາຣກາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ວິຕຸເຕນາຕິ ຕຸຝຸເຖນ ປສນຸເນນ។ ອຊຊ ປນຸນຣສາ ຣຕຸຕິຕິ ອິເມສໍ ລທຸຮທິວສໂຕ ປຝຸຖາຍ ອຊຊ ປນຸນຣສາ ຣຕຸຕິຕິ ວທຕິ។

ຣາຊາ ອາໜ –

໔໓໐໗។

‘‘ເກນ ວາ ວາຈເປຍຸເຍນ, ສມຸມາລາເຍນ ສທຸທເໜ;

ໂກ ເຕຕໍ ທານມທທາ, ປຸຕຸຕເກ ທານມຸຕຸຕມ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ເກນ ວາ ວາຈເປຍຸເຍນາຕິ ພຸຣາໝຸມຕາ, ເກນ ປີຍວຈເນນ ເຕ ຕຍາ ລທຸຮາ។ ສມຸມາລາເຍນ ສທຸທເໜຕິ ມຸສາວາທໍ ອກຕຸວາ ສມຸມາລາເຍນ ກາຣເຕນ ອມຸເໜ ສທຸທຫາເປຍຸຍາສີ។ ປຸຕຸຕເກຕິ ອຕຸຕໂນ ປີຍປຸຕຸຕເກ ອຸຕຸຕມໍ ທານໍ ກຕຸວາ ໂກ ເຕ ເອຕໍ ທານໍ ອທທາຕິ។

ຊູຊໂກ ອາໜ –

໔໓໐໙។

‘‘ໂຍ ຢາຈຕໍ ປຕິຝຸຖາສີ, ກູຕານໍ ຮຣຕີຣິວ;

ໂສ ເມ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ປຸຕຸເຕທາສີ ວເນ ວສໍ។

໔໓໑໐។

‘‘ໂຍ ຢາຈຕໍ ຄຕີ ອາສີ, ສວນຸຕີນໍວ ສາຄໂຣ;

ໂສ ເມ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ປຸຕຸເຕທາສີ ວເນ ວສ’’ນຸຕິ។

ຕຕຸຖ ປຕິຝຸຖາສີຕິ ປຕິຝຸຖາ ອາສີ។

ຕໍ ສຸຕຸວາ ອມຈຸຈາ ເວສຸສນຸຕຣໍ ຄຣໜມານາ ອາໜໍສຸ –

໔໓໑໑។

‘‘ທຸກຸກຕໍ ວຕ ໂກ ຣຝຸລາ, ສທຸເຮນ ໝຣເມສິນາ;

ກຖໍ ນຸ ປຸຕຸຕເກ ທຊຊາ, ອຣຝຸເຍ ອວຣຸທຸຮໂກ។

໔໓໑໔។

“ອິມໍ ໂຠນ຺ໂຕ ນິສາເມຖ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ສມາຄຕາ;

ກຖໍ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ປຸຕ຺ເຕຫາສິ ວເນ ວສໍ.

໘໓໑໓.

“ທາສິໍ ທາສຍ຺ຈ ໂສ ທຊ຺ຊາ, ອສ຺ສໍ ຈສ຺ສຕຣີຣຖໍ;

ຫຕ຺ຖິຍ຺ຈ ກຸຍ຺ຊຣໍ ທຊ຺ຊາ, ກຖໍ ໂສ ທຊ຺ຊຸ ທາຣເກ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສຘ຺ເຘນາຕິ ສຘ຺ຘາຍ ສມ຺ປນ຺ເນນປິ ສຕາ ຆຣໍ ອາວສນ຺ເຕນ ຣຍ຺ຍາ ອິທໍ ທຸກ຺ກຣໍ ວຕ, ອຍຸຕ຺ຕໍ ວຕ ກຕໍ. ອວຣຸທ຺ຘໂກຕິ ຣຏ຺ຐາ ປພ຺ພາຊິໂຕ ອຣຍ຺ເຍ ວສນ຺ໂຕ. ອິມໍ ໂຠນ຺ໂຕຕິ ໂຠນ຺ໂຕ ນຄຣວາສິໂນ ຍາວນ຺ໂຕ ເອຕ຺ຖ ສມາຄຕາ, ສພ຺ເພ ອິມໍ ນິສາເມຖ ອຸປຘາເຣຖ, ກຖໍ ນາເມໂສ ປຸຕ຺ຕເກ ທາເສ ກຕ຺ວາ ອທາສິ, ເກນ ນາມ ເອວຣູປໍ ກຕປຸພ຺ພນ຺ຕິ ອຘິປ຺ປາເຍເນວມາຫໍສຸ. ທຊ຺ຊາຕິ ທາສາທີສຸ ຍໍ ກິຍ຺ຈິ ຊນໍ ເທຕຸ. ກຖໍ ໂສ ທຊ຺ຊຸ ທາຣເກຕິ ອິເມ ປນ ທາຣເກ ເກນ ກາຣເຓນ ອທາສີຕິ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ປິຕຸ ຄຣຫໍ ອສຫນ຺ໂຕ ວາຕາຠິຫຕສ຺ສ ສິເນຣຸໂນ ພາຫໍ ໂອຑ຺ເຑນ຺ໂຕ ວິຍ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໘໓໑໔.

“ຍສ຺ສ ນສ຺ສ ຆເຣ ທາໂສ, ອສ຺ໂສ ຈສ຺ສຕຣີຣໂຖ;

ຫຕ຺ຖີ ຈ ກຸຍ຺ຊໂຣ ນາໂຄ, ກິໍ ໂສ ທຊ຺ຊາ ປິຕາມຫາ”ຕິ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໘໓໑໕.

“ທານມສ຺ສ ປສໍສາມ, ນ ຈ ນິນ຺ທາມ ປຸຕ຺ຕກາ;

ກຖໍ ນຸ ຫທຍໍ ອາສິ, ຕຸມ຺ເຫ ທຕ຺ວາ ວນິພ຺ພເກ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທານມສ຺ສ ປສໍສາມາຕິ ປຸຕ຺ຕກາ ມຍໍ ຕວ ປິຕຸ ທານໍ ປສໍສາມ ນ ນິນ຺ທາມ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ກຸມາໂຣ ອາຫ –

໘໓໑໖.

“ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຫທຍໍ ອາສິ, ອໂຖ ອຸຓ຺ຫມ຺ປິ ປສ຺ສສິ;

ໂຣຫິນີເຫວ ຕມ຺ພກ຺ຂີ, ປິຕາ ອສ຺ສູນິ ວຕ຺ຕຍີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທຸກ຺ຂສ຺ສ ຫທຍໍ ອາສີຕິ ປິຕາມຫ ກຓ຺ຫາຊິນາຍ ວຸຕ຺ຕໍ ເອຕໍ ວຈນໍ ສຸຕ຺ວາ ຕສ຺ສ ຫທຍໍ ທຸກ຺ຂໍ ອາສິ. ໂຣຫິນີເຫວ ຕມ຺ພກ຺ຂີຕິ ຕມ຺ພວຕ຺ເຕຫິ ວິຍ ຣຕ຺ຕອກ຺ຂີຫິ ມມ ປິຕາ ຕສ຺ມິໍ ຂເຓ ອສ຺ສູນິ ປວຕ຺ຕຍີ.

ອິທານິສ຺ສາ ຕໍ ວຈນໍ ທສ຺ເສນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໓໑໗฿

‘‘ຍໍ ຕໍ ກຓ຺ຫາຊິນາໂວຈ, ອຍໍ ມໍ ຕາຕ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ;

ລຎ຺ຄິຍາ ປຜິໂກເຜຕິ, ฌເຣ ຊາຕໍວ ທາສິຍໍ฿

໔໓໑໘฿

‘‘ນ ຈາຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຕາຕ, ຘມ຺ມິກາ ໂຫນ຺ຕິ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ຍກ຺ໂຂ ພ຺ຣາຫ຺ມຓວຓ຺ເຓນ, ຂາທິຕຸໍ ຕາຕ ເນຕິ ໂນ;

ນີຍມາເນ ປີສາເຈນ, ກິໍ ນຸ ຕາຕ ອຸທິກ຺ຂສີ’’ຕິ฿

ອຖ ເນ ກຸມາເຣ ພ຺ຣາຫ຺ມຓໍ ອນຸລຸຈນ຺ເຕ ທິສ຺ວາ ຣາຊາ ຄາຖມາຫ –

໔໓໑໙฿

‘‘ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕີ ຈ ໂວ ມາຕາ, ຣາຊປ຺ຸຕ຺ໂຕ ຈ ໂວ ປີຕາ;

ປຸພ຺ເພ ເມ ອງ຺ກມາຣຸຍ຺ຫ, ກິໍ ນຸ ຕິຎ຺ຄຖ ອາຣກາ’’ຕິ฿

ຕຕ຺ຖ ປຸພ຺ເພ ເມຕິ ຕຸມ຺ເຫ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ມໍ ທິສ຺ວາ ເວເຄນາຄນ຺ຕ຺ວາ ມມ ອງ຺ກມາຣຸຍ຺ຫ, ອິທານິ ກິໍ ນຸ ອາຣກາ ຕິຎ຺ຄຖາຕິ?

ກຸມາໂຣ ອາຫ –

໔໓໒໐฿

‘‘ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕີ ຈ ໂນ ມາຕາ, ຣາຊປ຺ຸຕ຺ໂຕ ຈ ໂນ ປີຕາ;

ທາສາ ມຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ, ຕສ຺ມາ ຕິຎ຺ຄາມ ອາຣກາ’’ຕິ฿

ຕຕ຺ຖ ທາສາ ມຍນ຺ຕິ ອິທານິ ປນ ມຍໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ທາສາ ກວາມ฿

ຣາຊາ ອາຫ –

໔໓໒໑฿

‘‘ມາ ສມ຺ເມວໍ ອວຈຸຕ຺ຖ, ຫທຍ຺ຫເຕ ທຫທຍໍ ມມ;

ຈິຕກາຍໍວ ເມ ກາໂຍ, ອາສເນ ນ ສຸຂໍ ລເກຯ

໒໓໒໒ຯ

‘‘ມາ ສມ຺ເມວໍ ອວຈຸຕ຺ຖ, ກິຍ຺ໂຍ ໂສກໍ ຊເນຖ ມໍ;

ນິກ຺ກິຕິສ຺ສາມິ ທພ຺ເພນ, ນ ໂວ ທາສາ ກວິສ຺ສຖຯ

໒໓໒໓ຯ

‘‘ກິມຄ຺ຆິຍສ຺ຫິ ໂວ ຕາຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປິຕາ ອທາ;

ຍຖາກູຕໍ ເມ ອກ຺ຂາຖ, ປຎິປາເທນ຺ຕຸ ພ຺ຣາຫ຺ມຓ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສມ຺ມາຕິ ປິຍວຈນໍຯ ຈິຕກາຍໍວ ເມ ກາໂຍຕິ ອິທານິ ມມ ກາໂຍ ອງ຺ຄາຣຈິຕກາຍໍ ອາໂຣປິໂຕ ວິຍ ຊາໂຕຯ ຊເນຖ ມນ຺ຕິ ຊເນຖ ເມ, ອຍເມວ ວາ ປາໂຖຯ ນິກ຺ກິຕິສ຺ສາມິ ທພ຺ເພນາຕິ ຣນໍ ທຕ຺ວາ ໂມເຈສ຺ສາມິຯ ກິມຄ຺ຆິຍນ຺ຕິ ກຶ ອຄ຺ຆໍ ກຕ຺ວາຯ ປຎິປາເທນ຺ຕູຕິ ຣນໍ ປຎິຈ຺ຉາເປນ຺ຕຸຯ

ກຸມາໂຣ ອາຫ –

໒໓໒໔ຯ

‘‘ສຫສ຺ສຄ຺ຆສ຺ຫິ ມໍ ຕາຕ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປິຕາ ອທາ;

ອຖ ກຕ຺ຫາຊິນໍ ກຍ຺ຍໍ, ຫຕ຺ຖິນາ ຈ ສເຕນ ຈາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຫສ຺ສຄ຺ຆນ຺ຕິ ເທວ, ມໍ ປິຕາ ຕທາ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສໍ ອຄ຺ຆາເປຕ຺ວາ ອທາສິຯ ອຖ ກຕ຺ຫາຊິນນ຺ຕິ ກນິຍ຺ຖໍ ປນ ເມ ກຕ຺ຫາຊິນໍຯ ຫຕ຺ຖິນາ ຈ ສເຕນ ຈາຕິ ຫຕ຺ຖິນຍ຺ຈ ອສ຺ສານຍ຺ຈ ອຸສການຍ຺ຈ ນິກ຺ຂານຍ຺ຈາຕິ ສພ຺ເພສໍ ເອເຕສໍ ສເຕນ ອນ຺ຕມໂສ ມຍ຺ຈປີຖປາທຸເກ ອຸປາທາຍ ສພ຺ພສເຕນ ອຄ຺ຆາເປສີຕິຯ

ຣາຊາ ກຸມາຣານໍ ນິກ຺ກຍໍ ທາເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໒໓໒໕ຯ

‘‘ອຸຎ຺ເຖຫິ ກຕ຺ເຕ ຕຣມາໂນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອວາກຣ;

ທາສິສຕໍ ທາສສຕໍ, ຄວໍ ຫຕ຺ຖຸສກໍ ສຕໍ;

ຊາຕຣູປສຫສ຺ສຍ຺ຈ, ປຸຕ຺ຕານໍ ເທຫິ ນິກ຺ກຍ’’ນ຺ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອວາກຣາຕິ ເທຫິຯ

໒໓໒໖ຯ

“ຕໂຕ ກຕ຺ຕາ ຕຣມາໂນ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ອວາກຣິ;

ທາສິສຕໍ ທາສສຕໍ, ຄວໍ ຫຕ຺ຖຸສຠໍ ສຕໍ;

ຊາຕຣູປສຫສ຺ສຍ຺ຈ, ປຸຕ຺ຕານໍທາສິ ນິກ຺ກຍ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ອວາກຣີຕິ ອທາສິ. ນິກ຺ກຍນ຺ຕິ ອຄ຺ຆສ຺ສ ມູລໍ.

ເອວໍ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ສພ຺ພສຕຍ຺ຈ ນິກ຺ຂສຫສ຺ສຍ຺ຈ ກຸມາຣານໍ ນິກ຺ກຍໍ ອທາສິ, ສຕ຺ຕຠູມິກຍ຺ຈ ປາສາທໍ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ປຣິວາໂຣ ມຫາ ອໂຫສິ. ໂສ ຘນໍ ປຏິສາເມຕ຺ວາ ປາສາທໍ ອຠິຣຸຍ຺ຫ ສາທຸຣສໂຠຊນໍ ຠຸຍ຺ຊິຕ຺ວາ ມຫາສຍເນ ນິປຊ຺ຊິ. ກຸມາເຣ ສີສໍ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ ໂຠເຊຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ເອກໍ ອຍ຺ຍໂກ, ເອກໍ ອຍ຺ຍິກາຕິ ທ຺ເວປີ ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ອຸປເວເສສຸໍ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໕໔໗.

“ນິກ຺ກີຓິຕ຺ວາ ນ຺ຫາເປຕ຺ວາ, ໂຠຊຍິຕ຺ວານ ທາຣເກ;

ສມລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຠຓ຺ເຑນ, ອຸຈ຺ຉງ຺ເຄ ອຸປເວສຍຸໍ.

໔໕໔໘.

“ສີສໍ ນ຺ຫາເຕ ສຸຈິວຕ຺ເຖ, ສພ຺ພາຠຣຓຠູສິເຕ;

ຣາຊາ ອງ຺ເກ ກຣິຕ຺ວານ, ອຍ຺ຍໂກ ປຣິປຸຈ຺ຉຖ.

໔໕໔໙.

“ກຸຓ຺ຑເລ ຆຸສິເຕ ມາເລ, ສພ຺ພາຠຣຓຠູສິເຕ;

ຣາຊາ ອງ຺ເກ ກຣິຕ຺ວານ, ອິທໍ ວຈນມພ຺ຣວິ.

໔໕໕໐.

“ກຈ຺ຈິ ອຸໂຠ ອໂຣຄາ ເຕ, ຊາລິ ມາຕາປິຕາ ຕວ;

ກຈ຺ຈິ ອຸຍ຺ເຉນ ຍາເປນ຺ຕິ, ກຈ຺ຈິ ມູລຜລາ ພຫູ.

໔໕໕໑.

“ກຈ຺ຈິ ຑໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ຺ປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາຬມິຄາກິຓ຺ເຓ, ກຈ຺ຈິ ຫິໍສາ ນ ວິຊ຺ຊຕີ”ຕິ.

ຕຕຸຖ ກຸຕຸໜເລຕິ ກຸຕຸໜລານິ ປີລນຸຯາເປຕຸວາ។ ສຸສິເຕຕິ ອຸຄຸໂພສິເຕ ມໂນຣມໍ ຣວໍ ຣວນຸເຕ។ ມາເລຕິ ປຸປຸຜານິ ປີລນຸຯາເປຕຸ ວາ។ ອງເກ ກຣິຕຸວານາຕິ ຊາລິກຸມາຣໍ ອງເກ ນິສີທາເປຕຸວາ។

ກຸມາໂຣ ອາໜ –

໒໓໓໒។

‘‘ອໂຖ ອຸໂກ ອໂຣຄາ ເມ, ເທວ ມາຕາປີຕາ ມມ;

ອໂຖ ອຸຄຸເຄນ ຍາເປນຸຕິ, ອໂຖ ມູລຜລາ ພຫູ។

໒໓໓໓។

‘‘ອໂຖ ໜໍສາ ມກສາ ຈ, ອປຸປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕຸເຕ, ໜີສາ ເນສໍ ນ ວິຊຸຊຕິ។

໒໓໓໔។

‘‘ຂຕານຸຕາລຸກລມຸພານິ, ພິລານິ ຕກຸກລານິ ຈ;

ໂກລໍ ກລຸລາຕກໍ ເພລຸລໍ, ສາ ໂນ ອາໜຕຸວ ໂປສຕິ។

໒໓໓໕។

‘‘ຍຄຸເຈວ ສາ ອາໜຣຕິ, ວນມູລຜລໜາຣິຍາ;

ຕໍ ໂນ ສພຸເພ ສມາຄນຸຕຸວາ, ຣຕຸຕິ ກຸຄຸຊາມ ໂນ ທີວາ។

໒໓໓໖។

‘‘ອມຸມາວ ໂນ ກີສາ ປຕຸຫຸ, ອາໜຣນຸຕິ ທຸມປຸຜລໍ;

ວາຕາຕເປນ ສຸຂຸມາລີ, ປທຸມໍ ໜຕຸຖຄຕາມິວ។

໒໓໓໗។

‘‘ອມຸມາຍ ປຕນູ ເກສາ, ວິຈຣນຸຕຸຍາ ພຣຫາວເນ;

ວເນ ວາລຸອມິຄາກິຕຸເຕ, ຂຄຸຄທີປີນິເສວິເຕ។

໒໓໓໘។

‘‘ເກເສສុ ຊຍໍ ພນฺธิตฺວາ, ກຈฺເຊ ຊລຸລມຮາຣຍິ;

ຈມฺມວາສີ ຉມາ ເສຕິ, ຊາຕເວທំ ນມສฺສติ’’ຕິ។

ຕຕฺถ ຂตนฺตาลุกลมฺพานีติ ຂตนฺติ ອາລູນិ ຈ ກລມฺພານិ ຈ។ ອិມិນາ ມາຕາປิตูນំ ກิจฺฉชีวิกํ ວตฺเตติ។ ຕំ ໂນຕិ ເອตฺถ ໂນຕិ ນິປາຕມตฺตំ។ ປທุມំ ຫตฺถคตามิวาติ ຫตฺเถน ປຣិມຫฺหิตំ ປທุມំ ວិຍ ຊາຕາ។ ປຕนฺตู ເກສາຕិ ເທວ, ອมฺมาย ເມ ມ ຫາວເນ ວิจรนฺติยา ເຕ ກມຣປตฺຕວตฺตา ກາລຸອເກສາ ຣุกฺขสาขาหิหิ วิลุตฺตา ປຕนฺตู ຊາຕາ។ ຊລຸລມຮາຣຍິຕິ ອุโกหิ ກຈฺເຊທិ ຊລຸລំ ຮາເຣຕິ, ກິລិຍຸຖເວເສນ ວิจรតីតិ។

ໂສ ເອວំ ມາຕុ ທុກฺຂິຕກາວំ ກເຖตฺວາ ອຍຸຍກំ ໂຈເທນฺโต ອິມំ ຄາຖມາຫ –

໔໓໓໙។

‘‘ປຸຕฺຕາ ປិຍາ ມນຸສฺສານំ, ໂລກສฺມឹ ອຸທປຊฺຊិສុំ;

ນ ຫິ ນູນមฺຫາກំ ອຍຸຍສฺສ, ປຸຕฺເຕ ສฺເນໂທ ອຊາຍຖາ’’ຕິ។

ຕຕฺถ ອຸທປຊฺຊិສុນฺຕិ ອຸປฺປຊฺຊີສុ។

ຕໂຕ ຣາຊາ ອຕฺຕໂນ ໂທສំ ອາວិກໂຣນฺໂຕ ອາຫ –

໔໓໔໐។

‘‘ທຸກฺກຍលុຈ ຫិ ໂນ ປຸຕฺຕ, ກູນຫາຈฺຈំ ກຕំ ມຍາ;

ໂຍຫំ ສិວីນំ ວຈນາ, ປພฺພາເຊສິມທູສកំ។

໔໓໔໑។

‘‘ຍំ ເມ ກិញฺຈិ ອິຮ ອຕฺຖិ, ຮនំ ຮញฺញໍຈ ວិຊฺຊតិ;

ເອຕុ ເວສฺສນฺຕໂຣ ຣາຊາ, ສິວិຣຫຸເຖ ປສາສຕູ’’ຕិ។

ຕຕฺถ ປຸຕฺຕາຕិ ປຸຕฺຕ ຊາລិ ເອຕំ ອມฺຫາកំ ທຸກฺກដំ។ ກູນຫາຈฺຈນฺຕិ ວຸຫฺฒិឃាຕກມฺមំ។ ຍំ ເມ ກិញฺຈິຕិ ຕາຕ, ຍំ ເມ ກិញฺຈិ ອិຮ ອຕฺຖិ, ສພฺພំ ເຕ ປີຕុ ເຫມិ។ ສិວិຣຫຸເຖ ປສາສຕູຕិ ອິມສฺມឹ ນຄເຣ ໂສ ຣາຊາ ຫຸຕฺວາ ປສາສຕູຕិ។

ກຸມາໂຣ ອາຫ –

໔໓໔໒។

‘‘ນ ເທວ ມຍฺຫំ ວຈນາ, ເອຫិຕិ ສិວិສุຕฺຕໂມ;

ສຍເມວ ເທໂວ ຄນ຺ຕ຺ວາ, ສີຄ຺ຈ ໂກເຄຫີ ອຕ຺ຣຊ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ສີວິສຸຕ຺ຕໂມຕິ ສີວິເສຍ຺ໂຢ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ. ສີຄ຺ຈາຕິ ມຫາເມໂຄ ວິຍ ວຸຍ຺ຖິຍາ ໂກເຄຫີ ອກິສີຄ຺ຈ.

໒໓໔໓.

‘‘ຕໂຕ ເສນາປຕີ ຣາຊາ, ສຄ຺ຊໂຍ ອຊ຺ຊກາສຖ;

ຫຕ຺ຖີ ອສ຺ສາ ຣຖາ ປຕ຺ຕີ, ເສນາ ສນ຺ນາຫຍນ຺ຕຸ ນໍ;

ເນຄມາ ຈ ມໍ ອນ຺ເວນ຺ຕຸ, ພ຺ຣາຫ຺ມຕາ ຈ ປຸໂຣຫິຕາ.

໒໓໔໔.

‘‘ຕໂຕ ສຍ຺ຖີສຫສ຺ສານີ, ໂຍຜີໂນ ຈາຣຸທສ຺ສນາ;

ຂິປ຺ປມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ນານາວຕ຺ເຕາຫີລງກຕາ.

໒໓໔໕.

‘‘ນີລວຕ຺ຖຜຣາ ເນເກ, ປີຕາເນເກ ນິວາສິຕາ;

ອຄ຺ເຄ ໂລຫີເຕາຕ຺ຫີສາ, ສຸທ຺ຜາເນເກ ນິວາສິຕາ;

ຂິປ຺ປມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ນານາວຕ຺ເຕາຫີລງກຕາ.

໒໓໔໖.

‘‘ຫິມວາ ຍຖາ ຄນ຺ຜຜໂຣ, ປພ຺ພໂຕ ຄນ຺ຜມາທໂນ;

ນານາຣຸກ຺ເຂຫິ ສຄ຺ຂນ຺ໂນ, ມຫາກູຕຄຕາລໂຍ.

໒໓໔໗.

‘ໂອສເຜຫິ ຈ ທິພ຺ເພຫີ, ທິສາ ກາຕິ ປວາຕິ ຈ;

ຂິປ຺ປມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ທິສາ ກນ຺ຕຸ ປວນ຺ຕຸ ຈ.

໒໓໔໘.

‘‘ຕໂຕ ນາຄສຫສ຺ສານີ, ໂຍຊຍນ຺ຕຸ ຈຕ຺ທ຺ທສ;

ສຸວຕ຺ຕກາຈ຺ຊາ ມາຕງຄາ, ເຫມກປ຺ປນວາສສາ.

໔໓໔໙။

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕົເຍທີ, ໂຕມຣຽກຸສປາຕົກິ;

ຂີປ຺ປ໌ມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຜຫີ ທສ຺ສິຕາ။

໔໓໔໐။

‘‘ຕໂຕ ອສ຺ສສຫສ຺ສານິ, ໂຍຊຍນ຺ຕຸ ຈຕ຺ທ຺ທສ;

ອາຊານິຍາວ ຊາຕິຍາ, ສິນ຺ຜວາ ສີໜວາຫນາ။

໔໓໔໑။

‘‘ອາຣູລຸຫາ ຄາມຕົເຍຫີ, ອິລຸລິຍາຈາປ໌ຜາຣິກິ;

ຂີປ຺ປ໌ມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ອສ຺ສປິຝ຺ເຖທີລຽກຕາ။

໔໓໔໔။

‘‘ຕໂຕ ຣຖສຫສ຺ສານິ, ໂຍຊຍນ຺ຕຸ ຈຕ຺ທ຺ທສ;

ອໂຍສຸກຕເນມິໂຍ, ສຸວຕ຺ຕຈິຕປ໌ກ຺ຂເຣ။

໔໓໔໓။

‘‘ອາໂຣເປ໌ນ຺ຕຸ ຜເຊ ຕຕ຺ຖ, ຈມ຺ມານິ ກວຈານິ ຈ;

ວິປ຺ປາເລນ຺ຕຸ ຈ ຈາປານິ, ທລ຺ຫຜມ຺ມາ ປ໌ຫາຣິໂນ;

ຂີປ຺ປ໌ມາຍນ຺ຕຸ ສນ຺ນທ຺ຜາ, ຣເຖສຸ ຣຖຊີວິໂນ’’ຕິ။

ຕຕ຺ຖ ສນ຺ນາຫຍນ຺ຕຸນ຺ຕິ ສນ຺ນຍ຺ຫນ຺ຕຸ။ ສຝ຺ກິສຫສ຺ສານີຕິ ມມ ປຸ໌ຕ຺ເຕນ ສຫຊາຕາ ສຝ຺ກິສຫສ຺ສາ ອມຈ຺ຈາ။ ນີລວຕ຺ຖຜຣາ ເນເກຕິ ເອເກ ນີລວຕ຺ຖນິວາສິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ອາຍນ຺ຕຸ။ ມຫາກູຕຄຕາລໂຍຕິ ພຫຸຍກ຺ຂຄຕານໍ ອາລໂຍ။ ທີສາ ກນ຺ຕຸ ປ໌ວນ຺ຕຸ ຈາຕິ ວຸຕ຺ຕປຸ໌ປ໌ກາໂຣ ທີມວາ ວິຍ ອາກຣຕາວິເລປ໌ນາທີຫີ ໂອກາເສນ຺ຕຸ ເຈວ ປ໌ວາຍນ຺ຕຸ ຈ။ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຜຫີຕິ ເຕ ຫຕ຺ຖິຄາມຕົໂນ ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ເຜຫີ ຂີປ຺ປ໌ມາຍນ຺ຕຸ။ ທສ຺ສິຕາຕິ ທສ຺ສິຕວິກູສນາ။ ອໂຍສຸກຕເນມິໂຍຕິ ອເຍນ ສຸຝ຺ຖຸ ປຣິກ຺ຂິຕ຺ຕເນມິໂຍ။ ສຸວຕ຺ຕຈິຕປ໌ກ຺ຂເຣຕິ ສຸວຕ຺ເຕນ ຂຈິຕປ໌ກ຺ຂເຣ။ ເອວຣູເປ໌ ຈຸທ຺ທສ ສຫສ຺ເສ ຣເຖ ໂຍຊຍນ຺ຕູຕິ ວທຕິ။ ວິປ຺ປາເລນ຺ຕູຕິ ອາໂຣເປ໌ນ຺ຕຸ။

ເອວໍ ຣາຊາ ເສນງຄໍ ວິຈາເຣຕ຺ວາ ‘‘ປຸ໌ຕ຺ຕສ຺ສ ເມ ເຊຕ຺ຕຸຕຣນຄຣໂຕ ຍາວ ວງກປ໌ພ຺ພຕາ ອຝ຺ຖຸສກວິຕ຺ຖາຣໍ ອາຄມນມຄ຺ຄໍ ສມຕລໍ ກຕ຺ວາ ມຄ຺ຄາລງກາຣຕ຺ຖາຍ ອິທລ຺ຈິທລ຺ຈ ກໂຣຖາ’’ຕິ ອາຕາເປນ຺ໂຕ ອາຫ –

໔໓໔໔។

‘‘ລາຊາ ໂອໂລປີຍາ ປຸປ຺ຜາ, ມາລາຄນ຺ຘວິເລປ຺ນາ;

ອຄ຺ພິຍານິ ຈ ຕິຏ຺ຠນ຺ຕຸ, ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ເອຫິຕິ។

໔໓໔໕។

‘‘ຄາເມ ຄາເມ ສຕំ ກຸມ຺ພາ, ເມຣຍສ຺ສ ສុຣາຍ ຈ;

ມຄ຺ຄມ຺ຫិ ປ຺ຕិຕិຏ຺ຠນ຺ຕຸ, ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ເອຫິຕິ។

໔໓໔໖។

‘‘ມំສາ ປູວາ ສງ຺ກຸລິໂຍ, ກຸມ຺ມາສາ ມຈ຺ຉສំຍុຕາ;

ມຄ຺ຄມ຺ຫិ ປ຺ຕិຕិຏ຺ຠນ຺ຕຸ, ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ເອຫິຕິ។

໔໓໔໗។

‘‘ສປ຺ປិ ເຕລំ ທຘិ ຂີຣំ, ກງ຺ຄຸພີຊາ ພຫູ ສុຣາ;

ມຄ຺ຄມ຺ຫិ ປ຺ຕិຕិຏ຺ຠນ຺ຕຸ, ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ເອຫິຕິ។

໔໓໔໘។

‘‘ອາລຸອາຣិກາ ຈ ສູທາ ຈ, ນຏນຏ຺ຏກຄາຍិໂນ;

ປາណິສ຺ສຣາ ກຸມ຺ພຖູណិໂຍ, ມນ຺ທກາ ໂສກຊ຺ຊາຍិກា។

໔໓໔໙។

‘‘ອາຫລ຺ລນ຺ຕុ ສພ຺ພວີណາ, ເພຣີໂຍ ທិນ຺ທិມານិ ຈ;

ຂຣមុຂានិ ຘເມន຺ຕុ, ນທន຺ຕុ ເອກໂປ຺ກຂຣា។

໔໕໐។

‘‘មុທិង຺គា ປណວា ສង຺ខា, ໂຄຘາ ປຣិວេທន຺ຕិກា;

ທិន຺ທិមានិ ຈ ຫລ຺ລន຺ຕុ, កុតុម຺ປທិន຺ທិមានិ ຈາ’’ຕិ។

ຕត຺ຖ ລາຊາ ໂອໂລປិຍາ ປុປ຺ຜាຕិ ລາເຊຫិ ສທ຺ទិ ລាຊປល຺លຈមកានិ ປុປ຺ຜានិ ໂອກិຣន຺ຕានំ ໂອកិຣណປុປ຺ຜានិ ປនិយាເທຖាຕិ

ອາຫາເປຕິ។ ມາລາຄນ຺ຘວິເລປນາຕິ ມຄ຺ຄວິຕາເນ ໂອລມ຺ພກມາລາ ເຈວ ຄນ຺ຘວິເລປນານິ ຈ។ ອຄ຺ພິຍານີ ຈາຕິ ປຸປ຺ຜອຄ຺ພິຍານີ ເຈວ ຣຕນອຄ຺ພິຍານີ ຈ ເຍນ ມຄ຺ເຄນ ມມ ປຸຕ຺ໂຕ ເອຫິຕີ, ຕຕ຺ຖ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕຸ។ ຄາເມ ຄາເມຕິ ຄາມທ຺ວາເຣ ຄາມທ຺ວາເຣ។ ປຕິຕິຍ຺ຄນ຺ຕູຕິ ປີປ່າສິຕານໍ ປ໊ວນຕ຺ຖາຍ ປຜິຍາຫິຕາ ຫຸຕ຺ວາ ສຸຣາເມຣຍມຊ຺ຊກຸມ຺ກາ ຕິຍ຺ຄນ຺ຕຸ។ ມຈ຺ຉສໍຍ຺ຕາຕິ ມຈ຺ເຉຫິ ສໍຍ຺ຕ຺ຕາ។ ກຽຄ຺ພິຊາຕິ ກຽຄ຺ປີຍ຺ຄມຍາ។ ມນ຺ທກາຕິ ມນ຺ທກາຄາຍິໂນ។ ໂສກຊ຺ຊາຍິກາຕິ ມາຍາກາຣາ, ອຄ຺ເລປິ ວາ ເຍ ເກຈິ ອຸປ຺ປນ຺ນໂສກຫຣຕສມຕ຺ຖາ ໂສກຊ຺ຊາຍິກາຕິ ວຸຈ຺ຈນ຺ຕິ, ໂສຈນ຺ເຕ ຊເນ ອຕ຺ຕໂນ ວໍສໂຆສປ຺ຣມ຺ປຣານໍ ນຈ຺ເຈ ກເຕ ນິສ຺ໂສເກ ກຕ຺ວາ ສຍາປກາຕິ ອຕ຺ໂຖ។ ຂຣມ຺ຂານິຕິ ສາມ຺ທ຺ທິກມຫາມ຺ຂສງ຺ຂາ។ ສງ຺ຂາຕິ ທກ຺ຂິຕາວຍ຺ຍາ ມຸຍ຺ຄິສງ຺ຂາ , ນາລຸອິສງ຺ຂາຕິ ທ຺ເວ ສງ຺ຂາ។ ໂຄຊາ ປຣິວເທນ຺ຕິກາ ທິນ຺ທິມານີ ກຸຕ຺ມ຺ປທິນ຺ທິມານິຕິ ອິມານິປີ ຈຕ຺ຕາຣີ ຕູຣິຍາເນວ។

ເອວໍ ຣາຊາ ມຄ຺ຄາລງ຺ກາຣານິ ວິຈາເຣສີ។ ຊຊ຺ໂກປີ ປ໌ມາຕາຕິກຸກນ຺ຕໍ ກຸຄ຺ຊິຕ຺ວາ ຊີຣາເປຕ຺ວໍ ອສກ຺ໂກນ຺ໂຕ ຕຕ຺ເຖວ ກາລມກາສີ។ ຣາຊາ ຕສ຺ສ ສຣີຣກິຈ຺ຈໍ ກາຣາເປຕ຺ວາ ‘‘ນຄເຣ ໂກຈິ ພ຺ຣາຫ຺ມຕາສ຺ສ ຌາຕໂກ ອຕ຺ຖິ, ອິທໍ ຄຕ຺ຫາຕູ’’ຕິ ເກຣີ ຈຣາເປສີ។ ນ ກຄ຺ຈິສ຺ສ ຌາຕກໍ ປສ຺ສີ, ຘນໍ ປຸນ ຣຄ຺ໂຄເຍວ ອໂຫສີ។ ອຖ ສຕ຺ຕເມ ທິວເສ ສພ຺ພາ ເສນາ ສນ຺ນິປຕິ។ ອຖ ຣາຊາ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ຊາລີ ມຄ຺ຄນາຍກໍ ກຕ຺ວາ ນິກ຺ຂມິ។ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໓໒໑។

‘‘ສາ ເສນາ ມຫຕີ ອາສີ, ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາ ສີວິວາຫີນີ;

ຊາລິນາ ມຄ຺ຄນາເຍນ, ວງ຺ກໍ ປາຍາສີ ປພ຺ພຕໍ។

໔໓໒໔។

‘‘ໂກລ຺ຈໍ ນທຕີ ມາຕງ຺ໂຄ, ກຸຄ຺ຊໂຣ ສຍ຺ຄິຫາຍໂນ;

ກຈ຺ລາຍ ພທ຺ຘມານາຍ, ໂກລ຺ຈໍ ນທຕີ ວາຣໂຕ។

໔໓໒໓។

‘‘ອາຊານີຍາ ຫສີຍນ຺ຕີ, ເນມິໂຆໂສ ອຊາຍຖ;

ອພ຺ກໍ ຣໂຊ ອຈ຺ຉາເທສີ, ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາ ສີວິວາຫີນີ។

໔໓໒໔។

‘‘ສາ ເສນາ ມຫຕີ ອາສີ, ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາ ຫາຣຫາຣີນີ;

ຊາລິນາ ມຄ຺ຄນາເຍນ, ວງ຺ກໍ ປາຍາສີ ປພ຺ພຕໍ។

໔໓໒໕។

‘‘ເຕ ປາວິສຸ ພ຺ຣຫາຣຄ຺ຌໍ, ພຫຸສາຂໍ ມໂຫທກໍ;

ປຸປ຺ຜຣຸກ຺ເຂຫີ ສຄ຺ຉນ຺ນໍ, ຜລຣຸກ຺ເຂຫິ ຈູກຍໍ។

໒໑໖໖.

“ຕຕ຺ຖ ພິນ຺ທຸສ຺ສຣາ ວຄ຺ຄູ, ນານາວຓ຺ຓາ ພຫູ ທິຊາ;

ກູຊນ຺ຕມຸປກູຊນ຺ຕິ, ອຸຕຸສມ຺ປຸປ຺ຜິເຕ ທຸເມ.

໒໑໖໗.

“ເຕ ຄນ຺ຕ຺ວາ ທີຆມທ຺ທານໍ, ອໂຫຣຕ຺ຕານມຈ຺ຈເຍ;

ປເທສໍ ຕໍ ອຸປາຄຈ຺ຉຸໍ, ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອຫູ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ມຫຕີຕິ ທ຺ວາທສອກ຺ໂຂຠິຓີສງ຺ຂາຕາ ເສນາ. ອຸຍ຺ຍຸຕ຺ຕາຕິ ປຍາຕາ. ໂກຎ຺ຈໍ ນທຕີຕິ ຕທາ ກາລິງ຺ຄຣຏ຺ຐວາສິໂນ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ ອຕ຺ຕໂນ ຣຏ຺ເຐ ເທເວ ວຸຏ຺ເຐ ຕໍ ນາຄໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ສຎ຺ຊຍສ຺ສ ອທໍສຸ. ໂສ ຫຕ຺ຖີ “ສາມິກໍ ວຕ ປສ຺ສິຕຸໍ ລຠິສ຺ສາມີ”ຕິ ຕຸຏ຺ໂຐ ໂກຎ຺ຈນາທມກາສິ. ຕໍ ສນ຺ຘາເຍຕໍ ວຸຕ຺ຕໍ. ກຈ຺ຉາຍາຕິ ສຸວຓ຺ຓກຈ຺ຉາຍ ພທ຺ຘມານາຍປີ ຕຸສ຺ສິຕ຺ວາ ໂກຎ຺ຈໍ ນທຕີ. ຫສິຍນ຺ຕີຕິ ຫສສທ຺ທມກໍສຸ . ຫາຣຫາຣິນີຕິ ຫຣິຕພ຺ພຫາຣຓສມຕ຺ຖາ. ປາວິສູຕິ ປວິສິໍສຸ. ພຫຸສາຂນ຺ຕິ ພຫຸຣຸກ຺ຂສາຂໍ. ທີຆມທ຺ທານນ຺ຕິ ສຏ຺ຐິໂຍຊນມຄ຺ຄໍ. ອຸປາຄຈ຺ຉຸນ຺ຕິ ຍຕ຺ຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອໂຫສິ, ຕໍ ປເທສໍ ອຸປຄຕາຕິ.

ມຫາຣາຊປພ຺ພວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາ.

ຉຂຕ຺ຕິຍກມ຺ມວຓ຺ຓນາ

ຊາລິກຸມາໂຣ ມຸຈລິນ຺ທສຣຕີເຣ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ນິວາສາເປຕ຺ວາ ຈຸທ຺ທສ ຣຖສຫສ຺ສານິ ອາຄຕມຄ຺ຄາຠິມຸຂາເນວ ຐປາເປຕ຺ວາ ຕສ຺ມິໍ ຕສ຺ມິໍ ປເທເສ ສີຫພ຺ຍຄ຺ຆທີປີອາທີສຸ ອາຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫິ. ຫຕ຺ຖີອາທີນໍ ສທ຺ໂທ ມຫາ ອໂຫສິ. ອຖ ມຫາສຕ຺ໂຕ ຕໍ ສທ຺ທໍ ສຸຕ຺ວາ “ກິ ນຸ ໂຂ ເມ ປຈ຺ຈາມິຕ຺ຕາ ມມ ປິຕຣໍ ຆາເຕຕ຺ວາ ມມຕ຺ຖາຍ ອາຄຕາ”ຕິ ມຣຓຠຍຠີໂຕ ມທ຺ທິໍ ອາທາຍ ປພ຺ພຕໍ ອາຣຸຍ຺ຫ ເສນໍ ໂອໂລເກສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໒໑໖໘.

“ເຕສໍ ສຸຕ຺ວານ ນິຄ຺ໂຆສໍ, ຠີໂຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ອຫຸ;

ປພ຺ພຕໍ ອຠິຣຸຫິຕ຺ວາ, ຠີໂຕ ເສນໍ ອຸທິກ຺ຂຕິ.

໒໑໖໙.

“ອິງ຺ຆ ມທ຺ທີ ນິສາເມຫິ, ນິຄ຺ໂຆໂສ ຍາທິໂສ ວເນ;

ອາຊານີຍາ ຫສິຍນ຺ຕິ, ຘ຺ຊຄ຺ຄານິ ຈ ທິສ຺ສເຣ.

໒໑໗໐.

“ອິເມ ນູນ ອຣຎ຺ຎສ຺ມິໍ, ມິຄສງ຺ຆານິ ລຸທ຺ທກາ;

ວາຄຸຣາທີ ປຣິກຸຂິປຸປ໌, ໂສພຸກ໌ ປາເຕຕຸວາ ຕາວເທ;

ວິກຸໂກສມານາ ຕິພຸພາທີ, ໜນຸຕິ ເນສໍ ວຣໍ ວຣໍ໚

໔໓໑໚

''ຍຖາ ມຍໍ ອທູສກາ, ອຣຄຸເຍ ອວຣຸທຸສກາ;

ອມິຕຸຕຫຕຸຖຕຸຕໍ ຄຕາ, ປສຸສ ທຸພຸພລໝາຕກ''ນຸຕິ໚

ຕຕຸຖ ອິງໝາຕິ ໂຈທນຕຸເຖ ນິປາໂຕ໚ ນິສາເມຫີຕິ ສກເສນາ ວາ ປຣເສນາ ວາຕິ ໂອໂລເກຫິ ອຸປຣາເຣທີ໚ ''ອິເມ ນູນ ອຣຄຸຄສຸມິ''ນຸຕິອາທີນໍ ອທຸຒເຕຍຸຍຄາຖານໍ ເອວມຕຸຖສມຸພນຸໂຣ ເວທິຕພຸໂພ ''ນທຸທິ ຍຖາ ອຣຄຸຄມຸທີ ມິຄສຽໝານີ ລຸທຸທກາ ວາຄຸຣາທີ ປຣິກຸຂິປຸປ໌ ອຖ ວາ ປນ ໂສພຸກ໌ ປາເຕຕຸວາ ຕາວເທວ 'ໜນຖ, ອເຣ, ທຸຒຖມິເຄ'ຕິ ວິກຸໂກສມານາ ຕິພຸພາທີ ມິຄມາຣຕາສຕຸຕີທີ ເນສໍ ມິຄານໍ ວຣໍ ວຣໍ ຖູລໍ ຖູລໍ ໜນນຸຕິ, ອິເມ ຈ ນູນ ຕເຖວ ອມຸເທ ອສພຸກາທີ ວາຈາທີ ວິກຸໂກສມານາ ຕິພຸພາຕິ ສຕຸຕີທີ ໜນິສຸສນຸຕິ, ມຍຄຸຈ ອທູສກາ ອຣຄຸເຍ ອວຣຸທຸສກາ ຣຜຸຖາ ປພຸພາຊິຕາ ວເນ ວສາມ, ເອວໍ ສນຸເຕປີ ອມິຕຸຕານໍ ຫຕຸຖຕຸຕໍ ຄຕາ, ປສຸສ ທຸພຸພລໝາຕກ''ນຸຕິ໚ ເອວໍ ໂສ ມຣຕາກເຍນ ປຣິເທວິ໚

ສາ ຕສຸສ ວຈນໍ ສຸຕຸວາ ເສນໍ ໂອໂລເກຕຸວາ ''ສກເສນາຍ ກາວິຕພຸພ''ນຸຕິ ມຫາສຕຸຕໍ ອສຸສາເສນຸຕີ ອິມໍ ຄາຖມາຫ –

໔໓໔໚

''ອມິຕຸຕາ ນປຸປສາເຫຍຸຍຸໍ, ອຄຸຄີວ ອຸທກຄຸຄາເວ;

ຕເທວ ຕຸວໍ ວິຈິນຸເຕຫີ, ອປີ ໂສຕຸຖີ ອິໂຕ ສິຍາ''ຕີ໚

ຕຕຸຖ ອຄຸຄີວ ອຸທກຄຸຄາເວຕິ ຍຖາ ຕິຕຸກຸກາທີນໍ ວເສນ ອຸປນີໂຕ ອຄຸຄີ ອຕຸຕາວສຽຂາຕານີ ປຸຖຸລຄມຸກີຣານີ ອຸທການີ ນປຸປສຫຕິ, ຕາເປຕຸໍ ນ ສກຸໂກຕິ , ຕຖາ ຕໍ ອມິຕຸຕາ ນປຸປສເຫຍຸຍຸໍ ນາກິກາວິສຸສນຸຕິ໚ ຕເທວາຕິ ຍໍ ສກຸເກນ ຕຸຍຸຫໍ ວຣໍ ທຕຸວາ ''ມຫາຣາຊ, ນ ຈິຣສຸເສວ ເຕ ປີຕາ ເອຫີຕີ''ຕິ ວຸຕຸຕໍ, ຕເທວ ຕຸວໍ ວິຈິນຸເຕຫີ, ອປີ ນາມ ອິໂຕ ພລກາຍໂຕ ອມຸຫາກໍ ໂສຕຸຖີ ສິຍາຕີ ມຫາສຕຸຕໍ ອສຸສາເສສີ໚

ອຖ ມຫາສຕຸໂຕ ໂສກໍ ຕນຸກໍ ກຕຸວາ ຕາຍ ສທຸຂີ ປພຸພຕາ ໂອຣຸຍຸຫ ປຕຸຕສາລາທຸວາເຣ ນິສີທິ, ອິຕຣາປີ ອຕຸຕໂນ ປຕຸຕສາລາທຸວາເຣ ນິສີທິ໚ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໓໕໚

''ຕໂຕ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ໂອໂຣຫິຕຸວານ ປພຸພຕາ;

ນິສີທິ ປຕຸຕສາລາຍໍ, ທລຸຫໍ ກຕຸວານ ມານສ''ນຸຕິ໚

ຕຕຸຖ ທລຸຫໍ ກຕຸວານ ມານສນຸຕິ ມຍໍ ປພຸພຊິຕາ ນາມ, ອມຸຫາກໍ ໂກ ກີ ກຣິສຸສຕີຕິ ຖິຣໍ ຫທຍໍ ກຕຸວາ ນິສີທິ໚

ຕສຸມີ ຂເຕ ສຄຸຊໂຍ ຣາຊາ ເທວີ ອາມນຸເຕຕຸວາ – ''ກທຸເທ, ຟຸສຸສຕີ ອມຸເຫສຸ ສພຸເພສຸ ເອກໂຕ ຄເຕສຸ ໂສໂກ ມຫາ ກວິສຸສຕິ, ປຖມໍ ຕາວ ອຫໍ ຄຈຸຉາມິ, ຕໂຕ 'ອິທານີ ໂສກໍ ວິໂນເທຕຸວາ ນິສິນຸນາ ກວິສຸສນຸຕີ'ຕິ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ຕຸວໍ ມຫນຸເຕນ ປຣິ

ວາເຣນ ອາຄຈ຺ເຉຍ຺ຍາສິ. ອຖ ໂຖກໍ ກາລໍ ວິຕິນາເມຕ຺ວາ ຊາລິກຕ຺ຫາຊິນາ ປຈ຺ຉໂຕ ອາຄຈ຺ຉນ຺ຕູ’’ຕິ ວຕ຺ວາ ຣຖໍ ນິວຕ຺ຕາ ເປຕ຺ວາ ອາຄຕມຄ຺ຄາກິມຸຂໍ ກຕ຺ວາ ຕຕ຺ຖ ຕຕ຺ຖ ອາຣກ຺ຂໍ ສໍວິທຫິຕ຺ວາ ອລງ຺ກຕຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຒໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ ປຸຕ຺ຕສຸສ ສນ຺ຕິກໍ ອຄມາສິ. ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໓໘໔.

‘‘ນິວຕ຺ຕຍິຕ຺ວານ ຣຖໍ, ວຸຍ຺ຫເປຕ຺ວານ ເສນິໂຍ;

ເອກໍ ອຣຍ຺ເຍ ວິຫຣນ຺ຕໍ, ປິຕາ ປຸຕ຺ຕໍ ອຸປາຄມິ.

໔໓໘໕.

‘‘ຫຕ຺ຖິກ຺ຂນ຺ຒໂຕ ໂອຣຸຍ຺ຫ, ເອກໍໂສ ປຍ຺ຊລີກໂຕ;

ປຣິກິຕ຺ໂຕ ອມຈ຺ເຈຫິ, ປຸຕ຺ຕໍ ສິຍ຺ຈິຕຸມາຄມິ.

໔໓໘໖.

‘‘ຕຕ຺ຖທ຺ທສ ກຸມາຣໍ ໂສ, ຣມ຺ມຣູປໍ ສມາຫິຕໍ;

ນິສິນ຺ນໍ ປຕ຺ຕສາລາຍໍ, ຊາຍນ຺ຕໍ ອກຸໂຕກຍ’’ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ວຸຍ຺ຫເປຕ຺ວານ ເສນິໂຍຕິ ອາຣກ຺ຂຕ຺ຖາຍ ພລກາເຍ ຖເປຕ຺ວາ. ເອກໍໂສຕິ ເອກໍສກເຕາຕ຺ຕຣາສງ຺ໂຄ. ສິຍ຺ຈິຕຸມາຄມິຕິ ຣຊເຊ ອກິສິຍ຺ຈິຕຸໍ ອຸປາຄມິ. ຣມ຺ມຣູປນ຺ຕິ ອນຍ຺ຊິຕໍ ອມຕ຺ຫິຕໍ.

໔໓໘໗.

‘‘ຕຍ຺ຈ ທິສ຺ວານ ອາຍນ຺ຕໍ, ປິຕຣໍ ປຸຕ຺ຕຄິທ຺ທິນໍ;

ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຈ ມທ຺ທີ ຈ, ປຈ຺ຈຸຄ຺ຄນ຺ຕ຺ວາ ອວນ຺ທິສຸໍ.

໔໓໘໘.

‘‘ມທ຺ທີ ຈ ສິຣສາ ປາເທ, ສສ຺ສຣສ຺ສາກິວາທຍິ;

ມທ຺ທີ ອຫຍ຺ຫິ ເຕ ເທວ, ປາເທ ວນ຺ທາມິ ເຕ ສ຺ນຸຕ຺ຫາ;

ເຕ ສຸ ຕຕ຺ຖ ປລິສ຺ສຊ຺ຊ, ປາຕິນາ ປຣິມຊ຺ຊຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ປາເທ ວນ຺ທາມິ ເຕ ສຸຕ຺ຫາຕິ ອຫໍ, ເທວ, ຕວ ສຸຕ຺ຫາ ປາເທ ວນ຺ທາມີຕິ ເອວໍ ວຕ຺ວາ ວນ຺ທິ. ເຕ ສຸ ຕຕ຺ຖາຕິ ເຕ ອຸໂກປິ ຊເນ ຕສ຺ມິ ສກ຺ກທຕ຺ຕິເຍ ອສ຺ສເມ ປລິສ຺ສຊິຕ຺ວາ ຫທເຍ ນິປ຺ຊຊາເປຕ຺ວາ ສີເສ ປຣິຈຸມ຺ພິຕ຺ວາ ມຸທ຺ເກນ ປາຕິນາ ປຣິມຊ຺ຊຖ, ປີຍ຺ຖິໂຍ ເນສໍ ປຣິມຊ຺ຊິ.

ຕໂຕ ໂຣຫິຕ္ວາ ປຣິເທວິຕ္ວາ ຣາຊາ ໂສເກ ປຣິນິພ္ພຸເຕ ເຕຫິ ສທ္ຐິ ປຏິສນ္ຖາຣໍ ກໂຣນ္ໂຕ ອາຫ –

໔໓໗໙.

‘‘ກຈ္ຈິ ໂວ ກຸສລໍ ປုຕ္ຕ, ກຈ္ຈິ ປုຕ္ຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ္ຈິ ອຸຌ္ເຆນ ຍາເປຖ, ກຈ္ຈິ ມູລຜລາ ພຫູ.

໔໓໘໐.

‘‘ກຈ္ຈິ ຑໍສາ ມກສາ ຈ, ອປ္ປເມວ ສຣີສປາ;

ວເນ ວາລຐມິຄາກိຓ္ເຓ, ກຈ္ຈິ ຫິໍສາ ນ ວິຊ္ຊຕີ’’ຕິ.

ປິຕု ວຈນໍ ສုຕ္ວາ ມຫາສຕ္ໂຕ ອາຫ –

໔໓໘໑.

‘‘ອຕ္ຖິ ໂນ ຊີວິກາ ເທວ, ສາ ຈ ຍາທິສကိທິສາ;

ກສိຣາ ຊີວິກາ ໂຫມ, ອုຌ္ຆາຈຣິຍາຍ ຊີວິຕໍ.

໔໓໘໒.

‘‘ອນິທ္ຏိນໍ ມຫາຣາຊ, ທເມຕສ္ສໍວ ສາຣຖີ;

ຕ္ຍມ္ຫາ ອນິທ္ຏິກາ ທນ္ຕາ, ອສမိທ္ຏີ ທເມຕີ ໂນ.

໔໓໘໓.

‘‘ອປິ ໂນ ກိສານິ ມံສານິ, ປິຕု ມາຕု ອທສ္ສນາ;

ອວຣုທ္ຐານໍ ມຫາຣາຊ, ອຣညເ ຊີວໂສກິນ’’ນ္ຕິ.

ຕຕ္ຖ ຍາທိສກိທິສາຕິ ຍາ ວາ ສາ ວາ, ລາມກາຕິ ອຕ္ໂຖ. ກສິຣາ ຊີວິກາ ໂຫມາຕິ ຕາຕ, ອມ္ຫາກໍ ອຸຌ္ຆາຈຣິຍາຍ ຊີວິຕໍ ນາມ ກິຈ္ຉໍ, ທုກ္ຂາ ໂນ ຊີວິກາ ອໂຫສີ. ອນິທ္ຏိນນ္ຕິ ມຫາຣາຊ, ອນິທ္ຏີ ອສມິທ္ຏີ ທລိທ္ທປုຣິສໍ ນາມ ສາວ ອນິທ္ຏີ ເວໂກ ສາຣຖີ ອສ္ສໍ ວິຍ ທເມຕິ, ນິພ္ພິເສວນໍ ກໂຣຕິ, ເຕ ມຍໍ ອິຘ ວສန္ຕາ ອນິທ္ຏິກາ ທန္ຕາ ນິພ္ພິເສວນາ ກຕາ, ອສມິທ္ຏີເຍວ ໂນ ທເມຕີຕິ. ‘‘ທເມຖ ໂນ’’ຕິປိ ປາໂຐ, ທມຍິຕ္ຖ ໂນຕິ ອຕ္ໂຖ. ຊີວໂສກິນນ္ຕິ ອວິຄຕໂສການໍ ອຣညເ ວສန္ຕານໍ ກີ ນາມ ອမ္ຫາກໍ ສုຂန္ຕິ ວທຕິ.

ເອວญ္ຈ ປန ວຕ္ວາ ປุန ປုຕ္ຕານໍ ປວတ္ຕိ ປုຈ္ຉန္ໂຕ ອາຫ –

໔໓໘໔.

“ເຍປິ ເຕ ສິວິເສຏ຺ຐສ຺ສ, ທາຍາທາປຕ຺ຕມານສາ;

ຊາລີ ກຓ຺ຫາຊິນາ ຈຸໂຠ, ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວສານຸຄາ;

ອຈ຺ຈາຍິກສ຺ສ ລຸທ຺ທສ຺ສ, ໂຍ ເນ ຄາໂວວ ສຸມ຺ຠຕິ.

໒໑໗໕.

“ເຕ ຣາຊປຸຕ຺ຕິຍາ ປຸຕ຺ເຕ, ຍທິ ຊານາຖ ສໍສຖ;

ປຣິຍາປຸຓາຖ ໂນ ຂິປ຺ປໍ, ສປ຺ປທຏ຺ຐໍວ ມາຓວ”ນ຺ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ທາຍາທາປຕ຺ຕມານສາຕິ ມຫາຣາຊ, ເຍປິ ເຕ ຕວ ສິວິເສຏ຺ຐສ຺ສ ທາຍາທາ ອປຕ຺ຕມານສາ ອສມ຺ປຸຓ຺ຓມໂນຣຖາ ຫຸຕ຺ວາ ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ວສານຸຄາ ຊາຕາ, ເຕ ທ຺ເວ ກຸມາເຣ ໂຍ ພ຺ຣາຫ຺ມໂຓ ຄາໂວວ ສຸມ຺ຠຕິ ປຫຣຕິ, ເຕ ຣາຊປຸຕ຺ຕິຍາ ປຸຕ຺ເຕ ຍທິ ທິຏ຺ຐວເສນ ວາ ສຸຕວເສນ ວາ ຊານາຖ ສໍສຖ. ສປ຺ປທຏ຺ຐໍວ ມາຓວນ຺ຕິ ວິສນິມ຺ມທນຕ຺ຖາຍ ສປ຺ປທຏ຺ຐໍ ມາຓວໍ ຕິກິຈ຺ຉນ຺ຕາ ວິຍ ຂິປ຺ປໍ ໂນ ປຣິຍາປຸຓາຖ ກເຖຖາຕິ ວທຕິ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໒໑໗໖.

“ອຸໂຠ ກຸມາຣາ ນິກ຺ກີຕາ, ຊາລີ ກຓ຺ຫາຊິນາ ຈຸໂຠ;

ພ຺ຣາຫ຺ມຓສ຺ສ ຘນໍ ທຕ຺ວາ, ປຸຕ຺ຕ ມາ ກາຍິ ອສ຺ສສາ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ນິກ຺ກີຕາຕິ ນິກ຺ກຍໍ ທຕ຺ວາ ຄຫິຕາ.

ຕໍ ສຸຕ຺ວາ ມຫາສຕ຺ໂຕ ປຏິລທ຺ຘສ຺ສາໂສ ປິຕຣາ ສທ຺ຘີ ປຏິສນ຺ຖາຣມກາສິ –

໒໑໗໗.

“ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ກຸສລໍ, ກຈ຺ຈິ ຕາຕ ອນາມຍໍ;

ກຈ຺ຈິ ນຸ ຕາຕ ເມ ມາຕຸ, ຈກ຺ຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີ”ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ຈກ຺ຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີຕິ ປຸຕ຺ຕໂສເກນ ໂຣທນ຺ຕິຍາ ຈກ຺ຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີຕິ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໒໑໗໘.

“ກຸສລຍ຺ເຈວ ເມ ປຸຕ຺ຕ, ອໂຖ ປຸຕ຺ຕ ອນາມຍໍ;

ອໂຖ ຈ ປຸຕຸຕ ເຕ ມາຕຸ, ຈກຸຂຸ ນ ປຣິຫາຍຕີ''ຕິ.

ໂພຣິສຕຸໂຕ ອາຫ –

໔໙໙໙.

''ກຈຸຈິ ອໂຣຄໍ ໂຍຄຸຄໍ ເຕ, ກຈຸຈິ ວຫຕິ ວາຫນໍ;

ກຈຸຈິ ຜີໂຕ ຊນປໂທ, ກຈຸຈິ ວຸຍຸຖິ ນ ລິຊຸຊຕີ''ຕິ.

ຕຕຸຖ ວຸຍຸຖີຕິ ວຸຍຸຖິຫາຣາ.

ຣາຊາ ອາຫ –

໔໙໑໐.

''ອໂຖ ອໂຣຄໍ ໂຍຄຸຄໍ ເມ, ອໂຖ ວຫຕິ ວາຫນໍ;

ອໂຖ ຜີໂຕ ຊນປໂທ, ອໂຖ ວຸຍຸຖິ ນ ລິຊຸຊຕີ''ຕິ.

ເອວໍ ເຕສໍ ສລຸລປນຸຕານຍຸເຣວ ຜຸສຸສຕີ ເທວີ ''ອິທານິ ໂສກໍ ຕນຸກໍ ກຕຸວາ ນິສິນຸນາ ກວິສຸສນຸຕີ''ຕິ ສລຸລກຸເຂຕຸວາ ມຫາປຣິວາເຣນ ສທຸຣີ ປຸຕຸຕສຸສ ສນຸຕິກໍ ອຄມາສີ. ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໙໑໑.

''ອິຈຸເຈວໍ ມນຸຕຍນຸຕານໍ, ມາຕາ ເນສໍ ອທິສຸສຖ;

ຣາຊປຸຕຸຕີ ຄີຣິທຸວາເຣ, ປຕຸຕິກາ ອນຸປາຫນາ.

໔໙໑໔.

''ຕຍຸຈ ທິສຸວານ ອາຍນຸຕີ, ມາຕຣໍ ປຸຕຸຕຄິທຸຣີນີ;

ເວສຸສນຸຕໂຣ ຈ ມທຸທີ ຈ, ປຈຸຈຸຄຸຄນຸຕຸວາ ອວນຸທິສໍ.

໔໙໑໙.

''ມທຸທີ ຈ ສິຣສາ ປາເທ, ສສຸສຸຍາ ອກິວາທຍິ;

ມທຸທີ ອຫລຸທີ ເຕ ອຍຸເຍ, ປາເທ ວນຸທາມິ ເຕ ສຸຕຸທາ''ຕິ.

ເຕສໍ ຜຸສຸສຕີເທວີ ວນຸທິຕຸວາ ຄິຕກາເລ ປຸຕຸຕກາ ກຸມາຣກຸມາຣິກາທີ ປຣິວຸຕາ ອາຄມິສຸ. ມທຸທີ ຈ ເຕສໍ ອາຄມນມຄຸຄໍ ໂອໂລ

ເກນຸຕິເຍວ ອພຸຖາສີ។ ສາ ເຕ ໂສຕຸຖີນາ ອາຄຈຸລນຸເຕ ທິສຸວາ ສກກາເວນ ສຕຸຖາຕຸ ອສກຸໂກນຸຕີ ຕຣຸຕາວຈຸລາ ວິຍ ຄາວີ ປຣິເທວມານາ ຕໂຕ ປາຍາສີ។ ເຕປີ ຕໍ ທິສຸວາ ປຣິເທວນຸຕາ ມາຕຣາກິມຸຂາວ ປລາວິສຸ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໙໘។

‘‘ມຫຸທິລຸຈ ປຸຕຸຕກາ ທິສຸວາ, ທູຣໂຕ ໂສຕຸຖີມາຄຕາ;

ການຸທນຸຕາ ມກິລາວີສຸ, ວຈຸລພາລາວ ມາຕຣໍ។

໔໙໘។

‘‘ມຫຸທີ ຈ ປຸຕຸຕເກ ທິສຸວາ, ທູຣໂຕ ໂສຕຸຖີມາຄເຕ;

ວາຣຸຕີວ ປເວເສນຸຕີ, ຖນລາຣາກີສິລຸຈຖາ’’ຕີ។

ຕຕຸຖ ການຸທນຸຕາ ມກິລາວີສູຕິ ການຸທນຸຕາ ອກິລາວີສຸ។ ວາຣຸຕີວາຕີ ຍກຸຂາວິຍຸຖາ ອິກຸຂຕິກາ ວິຍ ປເວລມານາ ຖນລາຣາ ອກິສິລຸຈຖາຕີ។

ສາ ກິຣ ມຫາສທຸເທນ ປຣິເທວິຕຸວາ ກມຸປມານາ ວິສລຸລີ ຫຸຕຸວາ ທີໝໂຕ ປຖວິຍໍ ປຕິ។ ກຸມາຣາປີ ເວເຄນາຄນຸຕຸວາ ວິສລຸລີໂນ ຫຸຕຸວາ ມາຕຸ ອຸປຣິເຍວ ປຕິສຸ។ ຕສຸມີ ຂເຓ ຕສຸສາ ທຸວີຫິ ຖເນຫິ ທຸເວ ຂີຣລາຣາ ນິກຸຂມິຕຸວາ ເຕສໍ ມຸເຂເຍວ ປວິສີສຸ។ ສເຈ ກິຣ ເອຕຸຕໂກ ອສຸສາໂສ ນາກວິສສ, ທຸເວ ກຸມາຣາ ສຸກຸຂຫທຍາ ຫຸຕຸວາ ອທຸລາ ນສຸສິສຸສນຸຕິ។ ເວສສນຸຕໂຣປີ ປີຍປຸຕຸເຕ ທິສຸວາ ໂສກໍ ສນຸລາເຣຕຸ ອສກຸໂກນຸໂຕ ວິສລຸລີ ຫຸຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ປຕິ។ ມາຕາປີຕໂຣປີສຸສ ວິສລຸລີໂນ ຫຸຕຸວາ ຕຕຸເຖວ ປຕິສຸ, ຕຖາ ສຫຊາຕາ ສຍຸຖີສຫສຸສາ ອມຈຸຈາ។ ຕໍ ກາຣຸລຸລໍ ປສຸສນຸເຕສຸ ເອໂກປີ ສກກາເວນ ສຕຸຖາຕຸ ນາສກຸຂີ។ ສກລໍ ອສຸສມປທໍ ຍຸຄນຸຕວາເຕນ ປມທຸທິຕໍ ວິຍ ສາລວນໍ ອໂຫສີ។ ຕສຸມີ ຂເຓ ປພຸພຕາ ນທີສຸ, ມຫາປຖວີ ກມຸປີ, ມຫາສມຸທຸໂທ ສງຸຂຸກີ, ສິເນຣຸ ຄິຣິຣາຊາ ໂອນມີ។ ລ ກາມາວຈຣເທວໂລກາ ເອກໂກລາຫລາ ອເຫສຸໍ។

ສກຸໂກ ເທວຣາຊາ ‘‘ລ ຂຕຸຕີຍາ ສປຣິສາ ວິສລຸລີໂນ ຊາຕາ, ເຕສຸ ເອໂກປີ ອຸຍຸຖາຍ ກສຸສຈິ ສຣີເຣ ອຸທກໍ ສິລຸຈີຕຸ ສມຕຸໂຖ ນາມ ນຕຸຖິ, ອຫໍ ທານິ ອິເມສໍ ໂປກຸຂຣວສຸສໍ ວສຸສາເປສຸສາມີ’’ຕີ ຈິນຸເຕຕຸວາ ລຂຕຸຕີຍສມາຄເມ ໂປກຸຂຣວສຸສໍ ວສຸສາເປສີ។ ຕຕຸຖ ເຍ ເຕມິຕຸກາມາ, ເຕ ເຕເມນຸຕີ, ອເຕມິຕຸກາມານໍ ອຸປຣິ ເອກພິນຸທຸມຕຸຕມຸປີ ນ ປຕຕີ, ປທຸມປຕຸຕໂຕ ອຸທກໍ ວິຍ ນິວຕຸຕິຕຸວາ ຄຈຸລຕີ។ ອິຕິ ໂປກຸຂຣວເນ ປຕິຕໍ ວສຸສໍ ວິຍ ຕໍ ວສຸສໍ ອໂຫສີ។ ລ ຂຕຸຕີຍາ ອສຸສາສໍ ປຕິລກິສຸ។ ມຫາຊໂນ ຕມຸປີ ທິສຸວາ ‘‘ອໂຫ ອຈຸລຣີຍໍ, ອໂຫ ອພຸກຸຕໍ ເອວຣູເປ ລາຕິສມາຄເມ ໂປກຸຂຣວສຸສໍ ວສຸສີ, ມຫາປຖວີ ກມຸປີ’’ຕີ ອຈຸລຣີຍໍ ປເວເທສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໙໙។

‘‘ສມາຄຕານໍ ລາຕີນໍ, ມຫາໂໝໂສ ອຊາຍຖ;

ປພຸພຕາ ສມນາທີສຸ, ມຫີ ປກມຸປີຕາ ອທຸ។

໔໙໗។

‘‘ວຸຍຸຖີລາຣໍ ປວຕຸເຕນຸໂຕ, ເທໂວ ປາວສຸສີ ຕາວເທ;

ອຖ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ, ຌາຕິຫິ ສມຄຈ຺ឆຖ។

៤៧៧៦។

‘‘ນຕ຺ຕາໂຣ ສ຺ຕິສາ ປ຺ຕ຺ໂຕ, ຣາຊາ ເທວີ ຈ ເອກໂຕ;

ຍທາ ສມາຄຕາ ອາສຸំ, ຕທາສិ ໂລມຫំສນំ។

៤៧៧៧។

‘‘ປញ຺ຊលិກາ ຕស຺ស ຍາຈន຺ຕិ, ໂຣທន຺ຕາ ເភຣເວ ວເນ;

ເວស຺សន຺ຕរញ຺ຈ មហ຺ហិញ຺ຈ, សព຺ເພ ຣដ຺ឋា សមាគតា;

ត຺វំ ໂນសិ ឥស຺សໂຣ ຣາຊາ, ຣជ຺ជំ ការេហ ໂນ ឧភោ’’តិ។

ຕត຺ຖ ໂໜໂສຕិ ការុញ຺ញໂໜໂສ។ ປញ຺ຊលិកាតិ សព຺ເພ នាគរា ເຈວ ເນគមា ຈ ឧានបទា ຈ ປគ຺គហិតញ຺ជលិកា ហុត຺វា។ តស຺ស ຍាចន຺តិតិ តស຺ស ປាទេស຺ ປតិត຺វា ໂຣទិត຺វា ກន຺ទិត຺វា ‘‘ເທវ, ត຺វំ ໂນ សាមិ ឥស຺សໂຣ, ປីតា ເត ឥເធវ អភិសិញ຺ចិត຺វា នគរំ ເនត຺កាមោ, កុលសន຺តកំ ເសតច຺ឆត຺តំ ປដិច຺ឆຖា’’តិ ຍາຈີສຸ។

ឆខត຺តិយកម຺មវណ຺ណនា និដ຺ឋិតា។

នគរកណ຺ឌវណ຺ណនា

តំ ສຸຕ຺វា មហាសត຺ໂត ປີຕរា សទ຺ធិំ សល຺លປន຺ໂត ឥមំ គាຖមាហ –

៤៨០០។

‘‘អធម຺មេន ຣជ຺ជំ ការេន຺តំ, ຣដ຺ឋា ປព຺ពាជយិត຺ຖ មំ;

ត຺វញ຺ຈ ជានបទា ເຈວ, ເនគមា ຈ សមាគតា’’តិ។

តໂຕ ຣາຊາ ປុត຺តំ អត຺តໂນ ໂທសំ ខមាເປន຺ໂຕ អាហ –

៤៨០១។

‘‘ទុក຺កដញ຺ຈ ហិ ໂນ ປុត຺ត, ភូនហច຺ចំ កតំ មយា;

ໂយហំ សិវីនំ វចនា, ປព຺ពាជេសិមទូសក’’ន຺តិ។

ឥមំ គាຖំ វត຺វា អត຺តໂນ ទុក຺ខហរណត຺ຖំ ປុត຺តំ ຍាចន຺ໂត ឥតរំ គាຖមាហ –

៤៨០២។

‘‘ເຍນ ເກນຈິ ວຕຸເຕນ, ປີຕຸ ທຸກຸຂໍ ອຸທພຸພເຫ;

ມາຕຸ ກຄິນິຍາ ຈາປີ, ອປີ ປາເຕຫີ ອຕຸຕໂນ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ອຸທພຸພເຫຕິ ຫເຣຍຸຍ຺ ອປີ ປາເຕຫີຕິ ຕາຕ ປຸຕຸເຕນ ນາມ ຊີວິຕໍ ປຣິຈຸຈຊິຕຸວາປີ ມາຕາປີຕູນໍ ໂສກທຸກຸຂໍ ຫຣິຕພຸພໍ, ຕສຸມາ ມມ ໂທສໍ ຫທເຍ ອກຕຸວາ ມມ ວຈນໍ ກໂຣຫີ, ອິມໍ ອິສີລິງຄໍ ຫາເຣຕຸວາ ຣາຊເວສໍ ຄຕຸຫ ຕາຕາຕິ ອິມິນາ ກີຣ ນໍ ອຂີປຸປາເຍເນວມາຫ຺

ໂພຂິສຕຸໂຕ ຣຊຊໍ ກາເຣຕຸກາໂມປີ ‘‘ເອຕຸຕເກ ປນ ອກຖິເຕ ຄຣຸກໍ ນາມ ນ ໂຫຕີ’’ຕິ ກເຖສິ຺ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ສາຂູ’’ຕິ ສມຸປຝິຈຸຊິ຺ ອຖສຸສ ອຂີວາສນໍ ວິທິຕຸວາ ສຫຊາຕາ ສຝຸຖິສຫສຸສາ ອມຈຸຈາ ‘‘ນຫານກາໂລ ມຫາຣາຊ, ຣໂຊຊລຸລໍ ປວາຫ ຍາ’’ຕິ ວທິສ຺ຸ ອຖ ເນ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ໂຖກໍ ອຂີວາເສຖາ’’ຕິ ວຕຸວາ ປຕຸຕສາລໍ ປວິສິຕຸວາ ອິສິກຕຸທໍ ໂອມຸຄຸຈິຕຸວາ ປຝິສາ ເມຕຸວາ ສງຂວຕຸຕສາຝກໍ ນິວາເສຕຸວາ ປຕຸຕສາລໂຕ ນິກຸຂມິຕຸວາ ‘‘ອິທໍ ມຍາ ນວ ມາເສ ອຫຸໝມາສຄຸຈ ວສນຸເຕນ ສມຕຂມຸມສຸສ ກຕຝຸຖານໍ, ປາຣມີກູຝໍ ຄຕຸຫນຸເຕນ ມຍາ ທານໍ ທຕຸວາ ມຫາປຖວີຍາ ກມຸປາປີຕຝຸຖານ’’ນຸຕິ ປຕຸຕສາລໍ ຕິກຸຂຕຸຕຸໍ ປທກຸຂິຕໍ ກຕຸວາ ປຄຸຈປຕິຝຸຖິເຕນ ວນຸທິຕຸວາ ອຝຸຖາສິ຺ ອຖສຸສ ກປຸປກາທໂຍ ເກສມສຸສຸກມຸມາທີນິ ກຣີສ຺ຸ ຕເມ ນໍ ສພຸພາກຣຕກູສິຕໍ ເທວຣາຊານມິວ ວິໂຣຈມານໍ ຣຊເຊ ອກິສິຄຸຈີສ຺ຸ ເຕນ ວຸຕຸຕໍ –

໔໔໐໓຺

‘‘ຕໂຕ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ຣໂຊຊລຸລໍ ປວາຫຍິ;

ຣໂຊຊລຸລໍ ປວາເຫຕຸວາ, ສງຂວຕຸຕໍ ອຂາຣຍີ’’ຕິ຺

ຕຕຸຖ ປວາຫຍີຕິ ຫາເຣສິ, ຫາເຣຕຸວາ ຈ ປນ ຣາຊເວສໍ ຄຕຸທີຕິ ອຕຸໂຖ຺

ອຖສຸສ ຍໂສ ມຫາ ອໂຫສິ຺ ໂອໂລກິຕໂອໂລກິຕຝຸຖານໍ ກມຸປຕິ, ມຸຂມງຄລິກາ ມຸຂມງຄລານິ ໂພສຍີສຸ, ສພຸພຕູຣິຍານິ ປຄຸຄຕຸຫີສຸ, ມຫາສມຸທຸທກຸຈຸຊິຍໍ ເມພຄຊຸຊິຕໂພໂສ ວິຍ ຕູຣິຍໂພໂສ ອໂຫສິ຺ ຫຕຸຖິຣຕນໍ ອລງກຣິຕຸວາ ອຸປານຍີສ຺ຸ ໂສ ຂຄຸຄຣຕນໍ ພນຸຂິຕຸວາ ຫຕຸຖິຣຕນໍ ອກິຣຸທີ຺ ຕາວເທວ ນໍ ສຫຊາຕາ ສຝຸຖິສຫສຸສາ ອມຈຸຈາ ສພຸພາລງກາຣປຸປຝິມຕຸທິຕາ ປຣິວາຣຍີສຸ, ສພຸພກຄຸຄາໂຍ ມທຸທິເທວິມຸປີ ນຫາເປຕຸວາ ອລງກຣິຕຸວາ ອກິສິຄຸຈີສ຺ຸ ສີເສ ຈ ປນສຸສາ ອກິເສເກາທກໍ ອກິສິຄຸຈມານາ ‘‘ເວສຸສນຸຕໂຣ ຕໍ ປາເລຕູ’’ຕິອາທີນິ ມງຄລານິ ວທີສ຺ຸ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໐໔຺

‘‘ສີສໍ ນຸຫາໂຕ ສຸຈິວຕຸໂຖ, ສພຸພາກຣຕກູສິໂຕ;

ປຈຸຈຍໍ ນາຄມາຣຸຍຸຫ, ຂຄຸຄໍ ພນຸຂິ ປຣນຸຕປໍ຺

໔໔໐໕຺

‘‘ຕໂຕ ສຝຸຖິສຫສຸສານິ, ໂຍຂີໂນ ຈາຣຸທສຸສນາ;

ສຫຊາຕາ ປກິຣີສຸ, ນນຸທຍນຸຕາ ຣເຖສກໍ຺

໔໔໐໖໊ຯ

‘‘ຕໂຕ ມຫຸທິມ຺ປິ ນ຺ຫາເປສຸໍ, ສີວິກລ຺ລາ ສມາຄຕາ;

ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຕໍ ປາເລຕຸ, ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈຸໂພ;

ອໂຖປີ ຕໍ ມຫາຣາຊາ, ສຄ຺ຊໂຍ ອກິຣກ຺ຂຕູ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຈ຺ຈຍໍ ນາຄມາຣຸຍ຺ຫາຕິ ຕໍ ອຕ຺ຕໂນ ຊາຕທິວເສ ອຸປ຺ປນ຺ນໍ ທຕ຺ຖິນາຄໍຯ ປຣນ຺ຕປນ຺ຕິ ອມິຕ຺ຕຕາປນໍຯ ປກິຣີສູຕິ ປຣິວາຣຍີສ຺ຯ ນນ຺ທຍນ຺ຕາຕິ ໂຕເສນ຺ຕາຯ ສີວິກລ຺ລາຕິ ສີວິຣຄ຺ໂຄ ປຊາປຕິໂຍ ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຄນ຺ໂຂທເກນ ນ຺ຫາເປສຸໍຯ ຊາລີ ກຕ຺ຫາຊິນາ ຈຸໂພຕິ ອິເມ ເຕ ປຸຕ຺ຕາປີ ມາຕຣໍ ຣກ຺ຂນ຺ຕູຕິຯ

໔໔໐໗ຯ

‘‘ອິທລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ສາ, ປຸພ຺ເພ ສໍກ຺ເລສມຕ຺ຕໂນ;

ອານນ຺ທິຍໍ ອາຈຣີສຸ, ຣມຕີເຍ ຄິຣິພ຺ພເຊຯ

໔໔໐໘ຯ

‘‘ອິທລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ສາ, ປຸພ຺ເພ ສໍກ຺ເລສມຕ຺ຕໂນ;

ອານນ຺ທິ ວິຕ຺ຕາ ສຸມນາ, ປຸຕ຺ເຕ ສງຄມ຺ມ ລກ຺ຂຕາຯ

໔໔໐໙ຯ

‘‘ອິທລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ສາ, ປຸພ຺ເພ ສໍກ຺ເລສມຕ຺ຕໂນ;

ອານນ຺ທິ ວິຕ຺ຕາ ປຕີຕາ, ສຫ ປຸຕ຺ເຕຫິ ລກ຺ຂຕາ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ອິທລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ສາຕິ ກິກ຺ຂເວ, ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ມຫ຺ທີ ຈ ອິທລ຺ຈ ປຈ຺ຈຍໍ ລທ຺ສາ ອິມໍ ປຕິຍ຺ຄໍ ລກິຕ຺ວາ, ຣຊ຺ເຊ ປຕິຍ຺ຖທິຕ຺ວາຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຸພ຺ເພຕິ ອິໂຕ ປຸພ຺ເພ ອຕ຺ຕໂນ ວນວາສສໍກ຺ເລສລ຺ຈ ອນຸສ຺ສຣິຕ຺ວາຯ ອານນ຺ທິຍໍ ອາຈຣີສຸ, ຣມຕີເຍ ຄິຣິພ຺ພເຊຕິ ຣມຕີເຍ ວງກຄິຣິກ຺ຈ຺ຉິມ຺ຫິ ‘‘ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ຣຄ຺ໂຄ ອາຕາ’’ຕິ ກລ຺ຈນລຕາວິນທ຺ສໍ ອານນ຺ທເກຣີ ຈຣາເປຕ຺ວາ ອານນ຺ທຉຕໍ ອາຈຣີສຸຯ ອານນ຺ທິ ວິຕ຺ຕາ ສຸມນາຕິ ລກ຺ຂຕາສມ຺ປນ຺ນາ ມຫ຺ທີ ປຸຕ຺ເຕ ສງຄມ຺ມ ສມ຺ປາປຸຕີຕ຺ວາ ວິຕ຺ຕາ ສຸມນາ ຫຸຕ຺ວາ ອຕິວິຍ ນນ຺ທິຕິ ອຕ຺ໂຖຯ ປຕີຕາຕິ ໂສມນສ຺ສາ ຫຸຕ຺ວາຯ

ເອວໍ ປຕີຕາ ຫຸຕ຺ວາ ຈ ປນ ປຸຕ຺ເຕ ອາຫ –

໔໔໑໐ຯ

‘‘ເອກກຕ຺ຕາ ປຸເຣ ອາສີ, ນິຈ຺ຈໍ ຖຕ຺ທິລສາຍິນີ;

ອິຕິ ເມຕໍ ວຕໍ ອາສີ, ຕຸມ຺ຫໍ ກາມາ ຫີ ປຸຕ຺ຕກາຯ

໔໔໑໑။

‘‘ຕំ ເມ ວຕំ ສມិທុឆ຺ຊຊ, ຕຸມ຺ເຫ ສງຄມ຺ມ ປុຕ຺ຕກາ;

ມາຕុຊម຺ປີ ຕំ ປាເລຕុ, ປີຕុຊម຺ປີ ຈ ປុຕ຺ຕກາ;

ອໂຖປີ ຕំ ມຫາຣາຊາ, ສຄ຺ຊໂຍ ອភិຣກ຺ຂຕុ။

໔໔໑໔။

‘‘ຍំ ກິຄ຺ຈິຕ຺ຖិ ກຕំ ປុຄ຺ຄំ, ມຍ຺ຫຄ຺ເຈວ ປີຕុຈ຺ຈ ເຕ;

ສព຺ເພນ ເຕນ ກុສເລນ, ອຊໂຣ ອມໂຣ ភວາ’’ຕិ။

ຕຕ຺ຖ ຕຸມ຺ຫំ ກາມາ ຫិ ປុຕ຺ຕກາຕិ ປុຕ຺ຕກາ ອຫំ ຕຸມ຺ຫາກំ ກາມາ ຕຸມ຺ເຫ ປຕ຺ຖຍມານາ ປុເຣ ຕຸມ຺ເຫສុ ພຣາຫຸມເຕນ ນិເຕສុ ເອກາກຕ຺ຕំ ກុຄ຺ຊិຕ຺ວາ ភូມិຍំ ສຍិ, ອិតិ ເມ ຕຸມ຺ຫາກំ ກາມາ ເອຕំ ວຕំ ອាສិຕិ ວທຕិ។ ສມិທຸឆ຺ຊຊາຕិ ຕំ ເມ ວຕំ ອຊ຺ຊ ສ ມិທຸឆំ។ ມາຕុຊម຺ປີ ຕំ ປາເລຕុ, ປີຕុຊម຺ປີ ຈ ປុຕ຺ຕກາຕិ ປុຕ຺ຕຊາລិ ຕំ ມາຕុຊາຕំ ໂສມນສ຺ສມ຺ປີ ປີຕុຊາຕំ ໂສມນສ຺ສມ຺ປີ ປາ ເລຕុ, ມາຕាປີຕູນំ ສນ຺ຕກំ ປុຄ຺ຄំ ຕំ ປាເລຕູຕិ ອຕ຺ໂຖ។ ເຕເນວາຫ ‘‘ຍំ ກິຄ຺ຈິຕ຺ຖិ ກຕំ ປុຄ຺ຄ’’ນ຺ຕិ។

ຟុສ຺ສຕិປີ ເທວີ ‘‘ອិໂຕ ປຍ຺ຖາຍ ມມ ສុຕ຺ຫາ ອិມາເນວ ວຕ຺ຖານិ ນិວាເສຕុ, ອិມានិ ອាភຣຕានិ ឆាເຣຕູ’’ຕិ ສុວຕ຺ຕាສມុຄ຺ເຄ ປូເຣຕ຺ວາ ປຫិຕិ។ ຕមຕ຺ຖំ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອាຫ –

໔໔໑໕။

‘‘ກប຺ປាສិກຄ຺ຈ ໂកເສຍ຺ຍំ, ໂຂມໂກຍຸມ຺ພຣານិ ຈ;

ສສ຺ສុ ສុຕ຺ຫາຍ ປាເຫສិ, ເຍຫិ ມທ຺ທិ ອໂສភຖ။

໔໔໑໔။

‘‘ຕໂຕ ເຫມຄ຺ຈ ກາຍູຣំ, គីເວຍ຺ຍំ ຣຕນាមຍំ;

ສສ຺ສុ ສុຕ຺ຫາຍ ປាເຫສិ, ເຍຫិ ມທ຺ທិ ອໂສភຖ။

໔໔໑໔။

‘‘ຕໂຕ ເຫມຄ຺ຈ ກາຍູຣំ, ອງຄທំ ມណិເມຂລំ;

ສສ຺ສុ ສុຕ຺ຫາຍ ປាເຫສិ, ເຍຫិ ມທ຺ທិ ອໂສភຖ។

໔໔໑໖။

‘‘ອຸຕ຺ຕຳ ມຸຂຜຸລ຺ລຄ຺ຈ, ນານາຣຕ຺ເຕ ຈ ມາຕິເກ;

ສສ຺ສ ສຸຕ຺ຫາຍ ປ່າເຫສິ, ເຍຫິ ມຫ຺ຫິ ອໂສກຖ຺.

໔໔໑໗.

‘‘ອຸຄ຺ຄຕ຺ຖນ຺ ຄຶງຄມກຳ, ເມຂລ໌ ປ່າຜິປ່າຫກຳ;

ສສ຺ສ ສຸຕ຺ຫາຍ ປ່າເຫສິ, ເຍຫິ ມຫ຺ຫິ ອໂສກຖ຺.

໔໔໑໘.

‘‘ສຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ສຸຕ຺ຕວຊ຺ຊຄ຺ຈ, ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍ ເສຍ຺ຍສິ;

ອໂສກຖ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕິ, ເທວກຄ຺ຍາວ ນນ຺ທເນ.

໔໔໑໙.

‘‘ສີສໍ ນ຺ຫາຕາ ສຸຈິວຕ຺ຖາ, ສພ຺ພາລງ຺ການພູສິຕາ;

ອໂສກຖ ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕິ, ຕາວຕິ຺ເສວ ອຈ຺ຊຣາ.

໔໔໒໐.

‘‘ກທລີວ ວາຕຈ຺ຊຸປີຕາ, ຊາຕາ ຈິຕ຺ຕລຕາວເນ;

ອນ຺ຕາວຣຕສມ຺ປນ຺ນາ, ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕິ ອໂສກຖ.

໔໔໒໑.

‘‘ສກຸຕີ ມານຸສິນີວ, ຊາຕາ ຈິຕ຺ຕປຕ຺ຕາ ປຕີ;

ນິຄ຺ໂຣຜປກ຺ກພິມ຺ໂພຍ຺ຖີ, ຣາຊປ຺ຸຕ຺ຕິ ອໂສກຖາ’’ຕິ.

ຕຕ຺ຖ ເທມຄ຺ຈ ກາຍູຣນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕມຍໍ ວນຂຊ຺ຊູຣິຜລສຕ຺ຖານໍ ຄີວາປສາທນເມວ. ຣຕນມຍນ຺ຕິ ອປຣມ຺ປີ ຣຕນມຍໍ ຄີເວຍ຺ຍໍ. ອງ຺ຄທໍ ມຕິເມຂລນ຺ຕິ ອງ຺ຄທາການຕຄ຺ຈ ມຕິມຍເມຂລຄ຺ຈ. ອຸຕ຺ຕຕນ຺ຕິ ເອກໍ ນລາຜປສາທນໍ. ມຸຂຜຸລ຺ລນ຺ຕິ ນລາຜນ຺ເຕ ຕິລກມາລາການຕໍ. ນານາຣຕ຺ເຕຕິ ນານາວຕ຺ເຕ. ມາຕິເກຕິ ມຕິມເຍ. ອຸຄ຺ຄຕ຺ຖນ຺ ຄຶງຄມກນ຺ຕິ ເອຕານິປີ ທ຺ເວ ອາການຕານີ. ເມຂລນ຺ຕິ ສຸວຕ຺ຕຣຊຕມຍໍ ເມຂລໍ. ປ່າຜິປ່າຫກນ຺ຕິ ປ່າຫປສາທນໍ. ສຸຕ຺ຕຄ຺ຈ ສຸຕ຺ຕວຊ຺ຊໍ ຈາຕິ ສຸຕ຺ຕາຣູລຸຫຄ຺ຈ ອສຸຕ຺ຕາຣູລຸຫຄ຺ຈ ປສາທນໍ. ປ່າລຸອິຍໍ ປນ ‘‘ສຸປ຺ປຄ຺ຈ ສຸປ຺ປວຊ຺ຊຄ຺ຈາ’’ຕິ ລິຂິຕໍ. ອຸປ຺ນິຊ຺ຊາຍ ເສຍ຺ຍສີຕິ ເອຕໍ ສຸຕ຺ຕາຣູລຸຫຄ຺ຈ ອສຸຕ຺ຕາຣູລຸຫຄ຺ຈ ອາການຕໍ ຕໍ ຕໍ ອູນຍ຺ຖານໍ ໂອໂລເກຕ຺ວາ ອລງ຺ກຣິຕ຺ວາ ຄິຕາ ເສຍ຺ຍສີ ອຸຕ຺ຕມຣູປທຣາ ມຫ຺ຫິ ເທວກຄ຺ຍາວ ນນ຺ທເນ ອໂສກຖ. ວາຕຈ຺ຊຸປີຕາຕິ ຈິຕ຺ຕລຕາວເນ ຊາຕາ ວາຕສມ຺ຜຸຍ຺ຖາ ສຸວຕ຺ຕກທລີ ວິຍ ຕໍ ທິວສໍ ສາວິຊມ຺ກມານາ ອໂສກຖ . ທນ຺ຕາວຣຕສມ຺ປນ຺ນາຕິ ພິມ຺ພຜລສທິເສທິ ຣຕ຺ຕທນ຺ຕາວເຣເທິ ສມນ຺ນາຄຕາ. ສກຸຕີ ມານຸສິນີວ, ຊາຕາ ຈິຕ຺ຕປຕ຺ຕາ ປຕີຕິ ຍຖາ ມານຸສິຍາ ສຣີເຣນ ຊາຕາ ມານຸສິນີ ນາມ ສກຸຕີ ຈິຕ຺ຕປຕ຺ຕາ ອາກາເສ ອຸປ຺ປຕມານາ

ປັກ຺ເຂ ປ຺ສາເຣຕ຺ວາ ຄຈ຺ຉນ຺ຕີ ໂສກຕິ, ເອວံ ສາ ຣຕ຺ໂຕຜຼຄຕາຍ ນິຄ຺ໂຣຘປັກ຺ກພິມ຺ພຜລສທິສໂອຜ຺ເຖຫີ ອໂສກາຖ຺ໆ

ສຜ຺ຖິສຫສ຺ສາ ອນຈ຺ຈາ ມຫ຺ຫີ ອກິຣຸຫນ຺ຖາຍ ສພ຺ພາລງ຺ການປ຺ປຕິມຕ຺ທິຕໍ ນາຕິວທ຺ຘໍ ສຕ຺ຕິສຕປ຺ຫາຣກ຺ຂມໍ ເອກໍ ຕຣຸຕຫຕ຺ຖີ ອຸປ຺ນາເມສຸໍ໚ ເຕນ ວຸຕ຺ຕໍ –

໔໔໔໔໚

‘‘ຕສ຺ສາ ຈ ນາຄມາເນສຸໍ, ນາຕິວທ຺ຘໍວ ກຸຍ຺ຊຣໍ;

ສຕ຺ຕິກ຺ຂມໍ ສຣກ຺ຂມໍ, ອີສາທນ຺ຕໍ ອຸຣູລ຺ຫວໍ໚

໔໔໔໖໚

‘‘ສາ ມຫ຺ຫີ ນາຄມາຣຸຫີ, ນາຕິວທ຺ຘໍວ ກຸຍ຺ຊຣໍ;

ສຕ຺ຕິກ຺ຂມໍ ສຣກ຺ຂມໍ, ອີສາທນ຺ຕໍ ອຸຣູລ຺ຫວ’’ນ຺ຕິ໚

ຕຕ຺ຖ ຕສ຺ສາ ຈາຕິ ກິກ຺ຂເວ, ຕສ຺ສາປິ ມຫ຺ຫິຍາ ສພ຺ພາລງ຺ການປ຺ປຕິມຕ຺ທິຕໍ ກຕ຺ວາ ນາຕິວທ຺ຘໍ ສຕ຺ຕິສຕປ຺ຫາຣກ຺ຂມໍ ເອກໍ ຕຣຸຕຫຕ຺ຖີ ອຸປ຺ເນສຸໍ໚ ນາຄມາຣຸຫີຕິ ວຣຫຕ຺ຖີປິຕ຺ຖີ ອກິຣຸຫີ໚

ອິຕິ ເຕ ອຸໂກປິ ມຫນ຺ເຕນ ຍເສນ ຂນ຺ຘາວາຣໍ ອຄມໍສຸ໚ ສຍ຺ຊຍຣາຊາ ທ຺ວາທສຫີ ອກ຺ໂຂກິຕີຫີ ສທ຺ຘີ ມາສມຕ຺ຕໍ ປພ຺ພຕກີ ລຸອໍ ວນກີລຸອໍ ກີລຸອີ໚ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ເຕເຊນ ຕາວມຫນ຺ເຕ ອຣຍ຺ເຍ ໂກຈິ ວາລອມິໂຄ ວາ ປັກ຺ຂີ ວາ ກຍ຺ຈິ ນ ວິເຫເຖສີ໚ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໔໔໘໚

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫີ ຕໍ ອຣຍ຺ຍມ຺ຫີ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ມິຄາ ອຫຸໍ;

ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ເຕເຊນ, ນຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວິເຫຖຍຸໍ໚

໔໔໔໙໚

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫີ ຕໍ ອຣຍ຺ຍມ຺ຫີ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ທິຊາ ອຫຸໍ;

ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ເຕເຊນ, ນຍ຺ຍມຍ຺ຍໍ ວິເຫເຖຍຸໍ໚

໔໔໔໗໚

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫີ ຕໍ ອຣຍ຺ຍມ຺ຫີ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ມິຄາ ອຫຸໍ;

ເອກຊ຺ຊໍ ສນ຺ນິປາຕິສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫີ;

ສິວິນໍ ຣຜ຺ຖວທ຺ຒເນ໚

໔໔໔໗෴

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫິ ຕໍ ອຣຠ຺ຌມ຺ຫິ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ທິຊາ ອຫຸ;

ເອກຊ຺ຊໍ ສນ຺ນິປາຕືສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສີວິນໍ ຣຏ຺ຖວຑ຺ຒເນ෴

໔໔໔໘෴

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫິ ຕໍ ອຣຠ຺ຌມ຺ຫິ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ມິຄາ ອຫຸ;

ນາສ຺ສຸ ມຌ຺ຊູ ນິກູຊືສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສີວິນໍ ຣຏ຺ຖວຑ຺ຒເນ෴

໔໔໔໙෴

‘‘ສພ຺ພມ຺ຫິ ຕໍ ອຣຠ຺ຌມ຺ຫິ, ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖ ທິຊາ ອຫຸ;

ນາສ຺ສຸ ມຌ຺ຊູ ນິກູຊືສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສີວິນໍ ຣຏ຺ຖວຑ຺ຒເນ’’ຕິ෴

ຕຕ຺ຖ ຍາວນ຺ເຕຕ຺ຖາຕິ ຍາວນ຺ໂຕ ເອຕ຺ຖ෴ ເອກຊ຺ຊໍ ສນ຺ນິປາຕືສູຕິ ເອກສ຺ມິ ຖາເນ ສນ຺ນິປຕິສຸ, ສນ຺ນິປຕິຕ຺ວາ ຈ ປນ ‘‘ອິໂຕ ປຏ຺ຖາຍ ອິທານິ ອມ຺ຫາກໍ ອຌ຺ຌມຌ຺ຌໍ ລຊ຺ຊາ ວາ ທີໂຣຕ຺ຕປ຺ປໍ ວາ ສໍວໂຣ ວາ ນ ກວິສ຺ສຕີ’’ຕິ ໂທມນສ຺ສປ຺ຕາ ອເຫສຸໍ෴ ນາສ຺ສຸ ມຌ຺ຊູ ນິກູຊືສູຕິ ມຫາສຕ຺ຕສ຺ສ ວິໂຍຄທຸກ຺ຂິຕາ ມຌຸຣາ ຣວໍ ປຸພ຺ເພ ວິຍ ນ ຣວີສຸ෴

ສຌ຺ຊຍນຣິນ຺ໂທ ມາສມຕ຺ຕໍ ປພ຺ພຕກີລຸອໍ, ວນກີລຸອໍ ກີລຸອິຕ຺ວາ ເສນາປຕິ ປກ຺ໂກສາເປຕ຺ວາ ‘‘ຕາຕ, ຈິຣໍ ໂນ ອຣຌ຺ເຌ ວຸຕ຺ຕໍ, ກີ ເຕ ມມ ປຸຕ຺ຕສ຺ສ ຄມນມຄ຺ໂຄ ອລງ຺ກໂຕ’’ຕິ ປຸຈ຺ຉິຕ຺ວາ ‘‘ອາມ, ເທວ, ກາໂລ ໂວ ຄມນາຍາ’’ຕິ ວຸຕ຺ເຕ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ອາ ໂຣຈາເປຕ຺ວາ ເສນໍ ອາທາຍ ນິກ຺ຂມິ෴ ວງ຺ກຄິຣິກຸຈ຺ຉິໂຕ ຍາວ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄຣາ ສຏ຺ຖິໂຍຊນໍ ອລງ຺ກຕມຄ຺ຄໍ ມຫາສຕ຺ໂຕ ມຫນ຺ເຕນ ປຣິວາເຣນ ສທ຺ຘິ ປຏິປ຺ຊຊິ෴ ຕມຕ຺ຖໍ ປກາເສນ຺ໂຕ ສຕ຺ຖາ ອາຫ –

໔໔໕໐෴

‘‘ປຏິຍຕ຺ໂຕ ຣາຊມຄ຺ໂຄ, ວິຈິຕ຺ໂຕ ປຸປ຺ຜສນ຺ຖໂຕ;

ວສີ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຍຕ຺ຖ, ຍາວຕາວ ເຊຕຸຕ຺ຕຣາ෴

໔໔໕໑෴

‘‘ຕໂຕ ສຏ຺ຖິສຫສ຺ສານິ, ໂຍຘໂນ ຈາຣຸທສ຺ສນາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣີສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນຯ

໒໔໓໒ຯ

‘ໂອໂຣຘາ ຈ ກຸມາຣາ ຈ, ເວສິຍານາ ຈ ພ຺ຣາຫ຺ມຓາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣີສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນຯ

໒໔໓໓ຯ

‘‘ຫຕ຺ຖາໂຣຫາ ອນີກຏ຺ຐາ, ຣຖິກາ ປຕ຺ຕິກາຣກາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣີສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນຯ

໒໔໓໔ຯ

‘‘ສມາຄຕາ ຊານປທາ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ສມນ຺ຕາ ປຣິກິຣີສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນຯ

໒໔໓໕ຯ

‘‘ກໂຣຏິຍາ ຈມ຺ມຘຣາ, ອິລ຺ລີຫຕ຺ຖາ ສຸວມ຺ມິໂນ;

ປຸຣໂຕ ປຏິປ຺ຊຊີສຸ, ເວສ຺ສນ຺ຕເຣ ປຍາຕມ຺ຫິ;

ສິວີນໍ ຣຏ຺ຐວຑ຺ຒເນ’’ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ປຏິຍຕ຺ໂຕຕິ ວິສາຂາປຸຓ຺ຓມປູຊາກາເລ ວິຍ ອລງ຺ກໂຕຯ ວິຈິຕ຺ໂຕຕິ ກທລີປຸຓ຺ຓຆຏຘຊປຏາກາທີຫິ ວິຈິຕ຺ໂຕຯ ປຸປ຺ຜສນ຺ຖໂຕຕິ ລາຊປຎ຺ຈມເກຫິ ປຸປ຺ເຜຫິ ສນ຺ຖໂຕຯ ຍຕ຺ຖາຕິ ຍສ຺ມິໍ ວງ຺ກປພ຺ພເຕ ເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ວສຕິ, ຕໂຕ ປຏ຺ຐາຍ ຍາວ ເຊຕຸຕ຺ຕຣນຄຣາ ນິຣນ຺ຕຣໍ ອລງ຺ກຕປຏິຍຕ຺ໂຕວຯ ກໂຣຏິຍາຕິ ສີສກໂຣຏີຕິ ລທ຺ຘນາມາຍ ສີເສ ປຏິມຸກ຺ກກໂຣຏິກາ ໂຍຘາຯ ຈມ຺ມຘຣາຕິ ກຕ຺ຫວາຣຕາຈມ຺ມຘຣາຯ ສຸວມ຺ມິໂນຕິ ວິຈິຕ຺ຣາຫິ ຊາລິກາຫິ ສຸຏ຺ຐຸ ວມ຺ມິກາຯ ປຸຣໂຕ ປຏິປ຺ຊຊີສູຕິ ມຕ຺ຕຫຕ຺ຖີສຸປິ ອາຄຈ຺ຈນ຺ເຕສຸ ອນິວຕ຺ຕິໂນ ສູຣໂຍຘາ ຣຎ຺ໂຎ ເວສ຺ສນ຺ຕຣສ຺ສ ປຸຣໂຕ ປຏິປ຺ຊຊີສຸຯ

ຣາຊາ ສຍຸກີໂຍຊນມຄຸຄໍ ຫຸວິທີ ມາເສທີ ອຕິກຸກມຸມ ເຊຕຸຕຸຕຣນຄຣໍ ປຕຸໂຕ ອລງກຕປຸປ໌ຝິຍຕຸຕນຄຣໍ ປວິສິຕຸວາ ປາສາທໍ ອກິຣຸຫີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໓໖។

‘‘ເຕ ປາວິສຸ ປຸຣໍ ຣມຸມໍ, ມຫາປາກາຣໂຕຣຕໍ;

ອຸເປຕໍ ອນຸນປາເນຫິ, ນຈຸຈຄີເຕຫິ ຈູກຍໍ។

໔໔໓໗។

‘‘ວິຕຸຕາ ຊານປທາ ອາສຸໍ, ເນຄມາ ຈ ສມາຄຕາ;

ອນຸປຸປຕຸເຕ ກຸມາຣມຸຫີ, ສີວີນໍ ຣຍຸຖວຫຸຒເນ។

໔໔໓໘។

‘‘ເຈລຸກຸເຂໂປ ອວຕຸຕິຕຸຖ, ອາຄເຕ ຂນທາຍເກ;

ນນຸທີ ປເວສີ ນຄເຣ, ພນຸຂນາ ໂມກຸໂຂ ອໂພສຖາ’’ຕິ។

ຕຕຸຖ ມຫາປາກາຣໂຕຣຕນຸຕິ ມຫນຸເຕຫິ ປາກາເຣຫິ ຈ ໂຕຣເຕຫິ ຈ ສມນຸນາຄຕໍ។ ນຈຸຈຄີເຕຫິ ຈູກຍນຸຕິ ນຈຸເຈຫິ ຈ ຄີເຕຫິ ຈ ອຸກເຍຫິ ສມນຸນາຄຕໍ។ ວິຕຸຕາຕິ ຕຸຍຸຖາ ໂສມນສຸສປຸປຕຸຕາ។ ອາຄເຕ ຂນທາຍເກຕິ ມຫາຊນສຸສ ຂນທາຍເກ ມຫາສຕຸເຕ ອາຄເຕ។ ນນຸທີ ປເວສີຕິ ‘‘ເວສຸສນຸຕຣສຸສ ມຫາຣາຊສຸສ ອາຓາ’’ຕິ ນຄເຣ ນນຸທິເກຣີ ຈຣີ។ ພນຸຂນາ ໂມກຸໂຂ ອໂພສຖາຕິ ສພຸພສຕຸຕານໍ ພນຸຂນາ ໂມກຸໂຂ ໂພສີໂຕ។ ອນຸຕມໂສ ພິລຸອາຣໍ ອຸປາທາຍ ເວສຸສນຸຕຣມຫາຣາຊາ ສພຸພສຕຸເຕ ພນຸຂນາ ວິສຸສຊຊາເປສີ។

ໂສ ນຄຣໍ ປວິຍຸຖທິວເສເຍວ ປຈຸຈູສກາເລ ຈິນຸເຕສີ ‘‘ເຍ ວິກາຕາຍ ຣຕຸຕິຍາ ມມ ອາຄຕກາວໍ ສຸຕຸວາ ຍາຈກາ ອາຄມິສຸສນຸຕິ, ເຕສາຫໍ ກີ ທສຸສາມີ’’ຕິ? ຕສຸມີ ຂເຕ ສກຸກສຸສ ກວນໍ ອຸຕຸຫາກາຣໍ ທສຸເສສີ។ ໂສ ອາວຊເຊນຸໂຕ ຕໍ ກາຣຕໍ ຄຕຸວາ ຕາວ ເທວ ຣາຊນິເວສນສຸສ ປຸຣິມວຕຸຖຸຄຸຈ ປຈຸຊິມວຕຸຖຸຄຸຈ ກຝິປຸປມາຕໍ ປູເຣນຸໂຕ ພນເມໂພ ວິຍ ສຕຸຕຣຕນວສຸສໍ ວສຸສາເປສີ, ສກລນຄເຣ ຊາຕຸປຸປມາຕໍ ວສຸສາເປສີ។ ປຸນທິວເສ ມຫາສຕຸໂຕ ‘‘ເຕສໍ ເຕສໍ ກຸລານໍ ປຸຣິມປຈຸຊິມວຕຸຖູສຸ ວຸຍຸຖຂນໍ ເຕສໍ ເຕສຍຸເຍວ ໂຫຕູ’’ຕິ ທາເປຕຸວາ ອວເສສໍ ອາຫຣາເປຕຸວາ ອຕຸຕໂນ ເຄຫວຕຸຖຸສຸມີ ສທຸຂີ ຂເນນ ໂກຍຸຖາຄາເຣສຸ ໂອກິຣາເປຕຸວາ ທານມຸເຂ ຖເປສີ។ ຕມຕຸຖໍ ປກາເສນຸໂຕ ສຕຸຖາ ອາຫ –

໔໔໓໙។

‘‘ຊາຕຣູປມຍໍ ວສຸສໍ, ເທໂວ ປາວສຸສີ ຕາວເທ;

ເວສຸສນຸຕເຣ ປວິຍຸຖມຸຫີ, ສີວີນໍ ຣຍຸຖວຫຸຒເນ។

໔໔໔໐។

‘‘ຕໂຕ ເວສຸສນຸຕໂຣ ຣາຊາ, ທານໍ ທຕຸວານ ຂຕຸຕິໂຍ;

ກາຍສ຺ສ ເຠທາ ສປ຺ປຎ຺ໂຎ, ສຄ຺ຄໍ ໂສ ອຸປປຊ຺ຊຖາ''ຕິຯ

ຕຕ຺ຖ ສຄ຺ຄໍ ໂສ ອຸປປຊ຺ຊຖາຕິ ຕໂຕ ຈຸໂຕ ທຸຕິຍຈິຕ຺ເຕນ ຕຸສິຕປຸເຣ ອຸປ຺ປຊ຺ຊີຕິຯ

ນຄຣກຓ຺ຑວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ສຕ຺ຖາ ອິມໍ ຄາຖາສຫສ຺ສປ຺ປຏິມຓ຺ຑິຕໍ ມຫາເວສ຺ສນ຺ຕຣຘມ຺ມເທສນໍ ອາຫຣິຕ຺ວາ ຊາຕກໍ ສໂມຘາເນສິ – ''ຕທາ ຊູຊໂກ ເທວທຕ຺ໂຕ ອໂຫສິ, ອມິຕ຺ຕຕາປນາ ຈິຎ຺ຈມາຓວິກາ, ເຈຕປຸຕ຺ໂຕ ຉນ຺ໂນ, ອຈ຺ຈຸຕຕາປໂສ ສາຣິປຸຕ຺ໂຕ, ສກ຺ໂກ ອນຸຣຸທ຺ໂຘ, ສຎ຺ຈຍນຣິນ຺ໂທ ສຸທ຺ໂຘທນມຫາຣາຊາ, ຜຸສ຺ສຕີ ເທວີ ສິຣິມຫາມາຍາ, ມທ຺ທີ ເທວີ ຣາຫຸລມາຕາ, ຊາລິກຸມາໂຣ ຣາຫຸໂລ, ກຓ຺ຫາຊິນາ ອຸປ຺ປລວຓ຺ຓາ, ເສສປຣິສາ ພຸທ຺ຘປຣິສາ, ມຫາເວສ຺ສນ຺ຕໂຣ ຣາຊາ ປນ ອຫເມວ ສມ຺ມາສມ຺ພຸທ຺ໂຘ ອໂຫສີ''ນ຺ຕິຯ

ເວສ຺ສນ຺ຕຣຊາຕກວຓ຺ຓນາ ທສມາຯ

ມຫານິປາຕວຓ຺ຓນາ ນິຏ຺ຐິຕາຯ

ຊາຕກ-ອຏ຺ຐກຖາ ສມຕ຺ຕາຯ